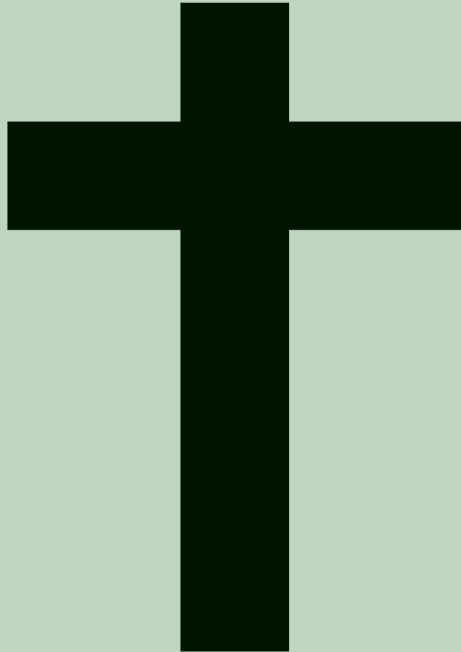

Χωιγιά Gorixoyá
Siŋipirini

The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea

Xwiyáá Gorixoyá Siŋpírini
The New Testament in the Ankave language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051

Contents

FRT	1
Matiyuo	2
Mako	70
Ruko	111
Jono	182
Wá wurimeiarigíáwa	232
Romi	300
1 Koriní	335
2 Koriní	368
Garesia	390
Epesasi	402
Piripai	414
Korosi	423
1 Tesaronaika	431
2 Tesaronaika	438
1 Timotio	442
2 Timotio	452
Taitaso	459
Pairimono	464
Xibiruyí	466
Jemiso	490
1 Pitao	499
2 Pitao	508
1 Jono	514
2 Jono	523
3 Jono	525
Juto	527
Wá wómixininípi	530

Xwiyá Gorixoyá Siŋipirini Yayiyá Píne

The New Testament in the Angave language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini
[aak]

Translation: © 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Published, 1990 by Bible League International

Web version of first edition
© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri.** Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating.** Na tu, **yu no ken senisim Tok.**

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela.**

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela.**

Xwiyá yayí neainariñí Matiyuo eañpirini.

Ríwamini rípi “Xwiyá yayí neainipaxí Matiyuo eañpiyi” riniñpirini. O Jisaso wiepisagowa worini. Xegí yoí ámi bi Ripaiorini. Jisaso ríxa nípémáná niwiápini meámi añnamini nánini nipeyimáná eñáná ámi xwiogwí ríxa obaxí nípwémáná eñáná ríwamini rípi eañrini. Xegí Judayí dñí re yaiwiarinagíta niwiniñí, “Míxí ináyí nimóniri re mñweañiyí nepa xwayí naniri ñweañwáomani. Jisaso nepa aríowayá xwá piaxíyo dani iwiaroníoyi raríñwáo nimóniri sñwiriýí, míxí ináyí nimóniri añí Jerusaremí tío dani neameñweáminiri eñrini.” yaiwiarinagíta niwiniñí nánini ayí ámi dñí némero “Xejwí ríá moarinwini? Jisaso nepa Kiraisorini. Goríxoyá xewaxorini.” yaiwírixiniñí ríwamini rípi eañrini. E yaiwírixiniñí ríwaminiñí neariná wá rókiamoagíáwa ámá aríowayá xwá piaxíyo dani iwiaroní nánini niriñí ríwaminiñí eagí obaxí mñí niriñí “Jisaso api tñí api tñí xixeni nimóga uñrini.” niriñí eañrini.

Jisasomi xiáwo íriñowa nánirini.

¹ Xwiyá rípi íwiárfawé Jisasi Kiraisoyá nánirini. Oyá íwiárfawé nimóga nuri áwini e míxí ináyí Depitorini. Depitoyá íwiárfawé nimóga nuri wigí xiáwo íriño Ebiríamorini.

² Ebiríamo Aisakomi emeañnigini. E dani Aisako Jekopomi emeañnigini. E dani Jekopo Judaomi tñí xegí xexirímeáowami tñí emeañnigini.

³ E dani Judáo xíáí Temaí tñí íwí niniri Pereso tñí Sero tñí emeañnigini. E dani Pereso Xesironomi emeañnigini. E dani Xesirono Ramomi emeañnigini.

⁴ E dani Ramo Aminadapomi emeañnigini. E dani Aminadapo Nasonomi emeañnigini. Nasono e dani Sarimonomi emeañnigini.

⁵ E dani Sarimono émayí apíxí Rexapí nímeari Bowasomi emeañnigini. E dani Bowaso Rutími nímeari Obetomi emeañnigini. Obeto e dani Jesiomí emeañnigini.

⁶ Jesio e dani míxí ináyí Depitomi emeañnigini. Depito e dani apíxí Yuráiaoyái nurápiri Soromonomi emeañnigini.

⁷ Soromono e dani Riabowamomi emeañnigini. Riabowamo e dani Abaisaomi emeañnigini. Abaisao e dani Esaomi emeañnigini.

⁸ Esao e dani Jexosapetomi emeañnigini. Jexosapeto e dani Joramomi emeañnigini. Joramomi e dani Asaiaomi emeañnigini.

⁹ Asaiao e dani Jotanomí emeañnigini. Jotano e dani Exaso emeañnigini. Exaso e dani Xesekaiaomi emeañnigini.

¹⁰ Xesekaiao e dani Manasaomi emeañnigini. Manasao e dani Emosomi emeañnigini. Emoso e dani Josaiacomí emeañnigini.

¹¹⁻¹² Josaiiao —Babironi dñí émayí míxí níméáa niñiro Judayo nípikiomearo íwí nímearo níméami úaná Judayí añí e xwiogwí obaxí ñweañáná Josaiiao e dani Jekonaiaomi tñí xegí xexirímeáowami tñí emeañnigini. Jekonaiao e dani Siatieromi emeañnigini. Siatiero e dani Serababeromi emeañnigini.

¹³ Serababero e dani Abiudomi emeañnigini. Abiudo e dani Eraiakimomi emeañnigini. Eraiakimo e dani Esomi emeañnigini.

¹⁴ Eso e dani Sedokomi emeañnigini. Sedoko e dani Ekimomi emeañnigini. Ekimo e dani Eraiatomi emeañnigini.

¹⁵ Eraiato e dani Ereasaomi emeañnigini. Ereasao e dani Matanomí emeañnigini. Matano e dani Jekopomi emeañnigini.

16 Jekopo e dání Josepo, Mariaími xiagwomi emeanínigini. Í Jisasomi xiriñiniginí. O yeáyí neayimixemeanía nání Gorixoyá dñí tñí xegí xiáwowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroño enagí nání xegí yoí bí Kiraisoyí rigíforini.

17 Ayínání xiáwo írñño Ebiríamo nemeága nibiro mixí ináyí Depito emeanje nání xiáwowa wé wúkaú síkwí waú waú imóniñirini. Xiáwo Depito ñweañje dání nemeága nibiro Babironi kirapusí omiñí wigíe nání xiáwowa wé wúkaú síkwí waú waú ení imóniñirini. Omiñí wigíe dání Jisaso rémoñje nání ámi xiáwowa wé wúkaú síkwí waú waú imóniñirini.

Jisasomi xinái xiriñje nánirini.

18 Xwiýfá Jisasi Kiraiso xiriñje nání riririni. Omi xinái Mariaí Josepo meáwíniginirí ikíyíñí niyárimáná enáná ayaú siní nimeánimí memé enáná í ríxa Gorixoyá kwíyí tñí niaíwí agwí eniginini. Í niaíwí agwí enagí niwiniro

19 Josepo, ími meanífo áamá sanño enagí nání “Xwiýfá ími ayá winipaxí wí murípa oemini.” niyaiwirí “Ími yumí emí omómíni.” niyaiwirí

20 siní dñí e nimóa warína re eniginini. Oriñá winarína Gorixoyá aññají wo siñání niwimónirí re urñiniginini, “Josepoxí, mixí ináyí Depitoyá xiáwoxiní, díxí apíxí Mariaími éf niwirí emí mímopani. Niaíwo ími kwíyí Gorixoyapimi dání eweáo enagí nání anani meai.

21 Í niaíwí oxí wo xiríníarini. Ámá xegí imónigíayo íwí yarígíapí nání xwiýfá meárinipríxinirí yokwarimí niwiirí yeáyí uyimixemeanía enagí nání xegí yoí Jisasoyí wírrírxini.” urñiniginini.

22-23 Ayí eníná wíá rókiamoagíá wo áwaní níriri ríwamíñí eaáríñí rípi “Re eníarini. Apíxí oxí míméañíñí wí niaíwí agwí nerí oxí wo xiránáyí, yoí Emaniueroyi —Yoí míkí ayí Gorixoxo nene tñí nawíni ñweañí nánirini. Yoí e wírrípríarini.” Ríwamíñí e níriri eaáríñí apí xixeni imóníní nání e imóniñiniginini.

24 Aññají Gorixoyáo e uríagí Josepo sá weñje dání niwiápínimeari aññajo sekaxí uríípa nerí xegí apíxí Mariaími meañiniginini.

25 Ími nimeari aí siní niaíwo mixirípa nerína í tñí sá bí miwé néra núísáná í ríxa niaíwo xiráná xegí yoí Jisasoyí wírríñiniginini.

2

Sogwí íwiaparíñimí dání bigíáwa nánirini.

1 Mariaí Jisasomi Judia píropenisíyo añí yoí Betírexemi dání nixirimáná enáná Judayí áminá wo mixí ináyí Xerotoyí ríñño Jerusaremíyo niñwearí xegí Judayo meñweañáná re eniginini. Ámá siñí nání enwipearígíá wa sogwí íwiaparíñimí dání nibiro Jerusaremí nírémoro

2 yaríñí re wigíawixini, “Judayí mixí ináyí imóníní nání niaíwí siñí xiriñño gerini? Sogwí íwiaparíñimíni niñwearína omí xiráná siñí o nání ñweáagi siñwí niwini rane nání omí yayí oumeaní rane baríñwini.” urémeáagíá

3 mixí ináyí Xeroto “Niaíwo mixí ináyí nimónirí nimúroniríenñoi?” niyaiwirí dñí ríá nuxerí Jerusaremí ñweáyí nñni ení dñí ríá nuxéa úagi

4 o apaxípaníñí imónigíá xwéowami tñí ñwí ikaxí eáníñipi mewegíawami tñí awí neaárímáná yaríñí re wiñiniginini, “Kiraisoyí ríñño, yeáyí neayimixemeanía nání negí aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí raríñwáo ríwamíñí nírini eáníñipi ge xirípríá nání ríñni?” uríagí

5 awa re urígíawixini, “Negí Judia píropenisíyo re añí yoí Betírexemiyo xirípaxí imónini. Ayí rípi nánirini. Wíá rókiamoagíá wo áwaní niwuriyirí ríwamíñí re eaáríñirini,

6 ‘Judayí anjýo anj ýo Betirexemi ñweáyíné anj ñiyoni nání áamá obaxýíné menjagí aiwí segí áamá wo mîxí ináyí nimónirí gí Judayí ñiyoni menjweanfá enjagí nání segí anj apí anj xwé tñí xixeni imónínfáriní.’ ñirirí eaárinjíní.” uríagí

7 Xeroto yumí dñj ñiyaiwimáná “Sinjýo enjwípearigíáwa obípoi.” ñirirí awa ríxa báná yaríñj re winjñiginí, “Sinjo gíná ñweáagí wñngíawixíní. Sinjomi síñwí ñiwñimáná enjáná emá ararí pwenjíní?” uríagí awa ríxa áwanj uráná

8 o Betirexemi nání re uowáríñjñiginí, “Soyíné nuro niaíwo nání píraníñj pía époi. Ríxa síñwí ñiwñiróná nioní ení nurí yayí seáyí e umemínirí nání ámí ñibíro áwanj ñirípoi.” uríagí

9 awa aría e ñiwiro wigípi óýo waríná re enjñiginí. Sinj awa xámí sogwí fwiaparíñjmíní ññjwearóná wñngíawamí xámí numearí anj niaíwo wenjwámí seáyí e ñjweañjñiginí.

10 Sinjo e ñweáagí ñiwñiro seáyímí seáyímí nimóníro dñj nífá ñiwínirí

11 anjwámí ñipáwiro niaíwo xínái Mariaí tñí ñjweañjagí ñiwñiro re egíawixíní. Xwíáyo ñipfínímearo omí yayí numemáná amípí o nání imóníñj wigí ayá rímîxarigíápi ñiroaro síñj gorí tñí íkíá día —Día yo pírakenisaní tñí murí tñí nání ríníní. Día apí dñj nanj eaaríñj xixegíní síxí wíxaú tñí mñí wigíawixíní.

12 Mñí ñiwimáná enjáná Goríxo oríñjá nupárí rímíñj re uríñjñiginí, “Mîxí ináyí Xeroto tñj e nání ámí mupa époi.” uríagí wigí anj e nání nuróná óf xegí wíyo ugíawixíní.

Isipiyí anjýo nání éf ugíá nániríní.

13 Awa ríxa numáná enjáná re enjñiginí. Josepo oríñjá ñiwñiríná anjñají Goríxoyá wo síñjání ñirónapírí re uríñjñiginí, “Ríxa ñiwíapínímearí niaíwo tñí xínái tñí ñimeámí Isipiyí anjýo nání éf úpoi. Sepíoyíné nuro rémófe dání ámí nioní searímíae nání ñjweáfríxíní. Xeroto niaíwomí píkiní pía énapíní enjagí nání ríraríñjíní.” uríagí

14 o áríwiyimí aí ñiwíapínímearí niaíwo tñí xínái tñí ñimeámí Isipiyí anjýo nání nuro

15 ññjwearóná mîxí ináyí Xeroto péé nání ñjweaagíáríní. Wíá rókiamoagíá wo xwiyíá Goríxoyá ñiwuríyirí ríwamíñj eaaríñj rípi “Gí íwo Isipiyí anjýo ñjweañáná ‘Eíní.’ urímíáríní.” ñirirí eaaríñj apí xixeni imónínfá nání Josepo niaíwomí Isipiyí anjýo nání ñimeámí unjñiginí.

Niaíwíyo mñj rírómf emegíá nániríní.

16 Xeroto, Jerusaremiyo xwayí nanírí ñjweañjo sogwí fwiaparíñjmíní dání urínenaparigíáwa ámí xíomí mîwíménapíagíá nání “Yapísí ríá níwapíyíó?” ñiyaiwirí dñj ríá ápiáwíñjñj wéagí xewaníño awamí sinjo nání yaríñj wíáná awa “Íná ñjweáagí wññwanigíní.” uríapí nání dñj ñimorí porisowamí uowáráná awa nuro niaíwí oxí Betirexemi dánjyíyá tñí e mîdímídaní ññjweaxa pugíáyíyá tñí, niaíwí oxí wigí xwiogwí waú wo síñí mîmúropa egíá ñiyoni mñj rírómf emegíawixíní.

17-18 Mñj rírómf eméáná xwiyíá Goríxoyá wíá rókiamoagí Jeremaiaoyí rññjo ñiwuríyirí ríwamíñj eaaríñj rípi “Anj Rama dání ‘Yeyí.’ ñirínirí ñwí éanaríñjagí aría wiaríño. Reserímí xífáíwa wigí niaíwí nání ñwí píyí ñiwíñiríro wigí niaíwí wówí síñwí mîwñnagíá nání mñj íkíñwí umíríagíá aiwí pñí mîwíaríagíawixíní.” ríwamíñj eaaríñj apí íná xixeni imóníñjñiginí.

Ámí Isipiyí anjýo dání yigíá nániríní.

19 Xeroto ríxa ñipéáná re enjñiginí. Josepo Isipiyí anjýo dání oríñjá ñiwñiríná anjñají Goríxoyá wo síñjání ñirónapírí re uríñjñiginí,

20 “Niaíwomí opíkianeyínirí emegíáwa ríxa pegíá enjagí nání ñiwíapínímearí niaíwo tñí xínái tñí ñimeámí díxí Isíreriyí anjýo nání úpoi.” uríagí

²¹ Josepo niwiápínimeari niaíwo tñni xinái tñni nimeámi nuri Isireriyí aníyo nírémoro

²² Josepo arfá re wiñinigini, “Xerotomi xewaxo Akereasoyi riniño xano mixí ináyí nimóniri neameñweagípa xewaxo eni mixí ináyí e nimóniri Judia piropenisíyo re neameñweani.” rariñagí arfá niwiri wáyíniwiniri “Arige nuri Judia piropenisíyo ñweámíniréni?” yaiwiaríná Gorixo Josepomi oriñá nupárirí éf uowaráná epówa Judia piropenisíyo wiárfí nimúro Gariri piropenisíyo nání nuro

²³ añfí yoí Nasareti riniñipimi ñweagíarini. Wíá rókiamoagíáwa áma xiáwowayá xwíá piáxíyo dání iwiaroní nání re rigíapí “Ayí re ripíríarini, ‘O Nasareti dánorini.’ ripíríarini.” rigíá apí xixeni imóníwinigini Nasareti nání nuro ñweagíarini.

3

Jono wayí numeaia unjo xwíyíá wáf urimeñfí nánirini.

¹ Jono, wayí numeaia unjo, Jisaso siní Nasareti ñweañána, o nuri Judia piropenisíyo áma dñí meañe wáf nurimeríná

² re urayagíarini, “Gorixo xwioxíyo mimeámí nineairi píraníñfí neameñweani añwí ayo enagi nání segí íwí yarigíapí ríwímíni nimamoro píraníñfí nisaniro ñweáfríxini.” urayagíarini.

³ Wíá rókiamoagí Aisaiayo riniño niri ríwamíñfí re eañpí, “Áma dñí meañfí dání áma wo ráiwá re rariñí, ‘Ámináo nání segí dñí óf naníñfí wimoiro óf píraníñfí imoariñfí wimoiro nero ñweáfríxini.’ rariñí.” ríwamíñfí e niri eañpí tñni xixeni Jono nuri axípi e yagíarini.

⁴ O rapirapí naní niyíni emeagomani. Kamerí íá (iyíá írikwíniñfí imóníñfí wú) niyíni arerixí íriñfíyo yinagorini. Aiwá eni naní nagomani. Áxwaxí tñni píkí iniigí tñni nagorini.

⁵ Judayí wigí añfí xwé Jerusaremi ñweagíáyf tñni Judia piropenisíyo ami ami ñweagíáyf nñni tñni iniigí Jodani rapápami ñweagíáyf tñni

⁶ Jono tñfí e nání nuro wigí íwí yarigíapí nání waropárfí wíáná o wayí numeaia nuri aí

⁷ Parisiowa tñni Sajusiowa tñni —Awa weyíni nimeniro áma wíyo seáyí e wimónariñfíawarini. Awa Jono wayí oneameainiro baríñagí Jono siñwí e niwiniri ayí wigí íwí yarigíáyf ríwímíni nimamoro nisaniro mé “Wayíni oneameaini.” niyiwiro baríñagí niwiniri nání re uriñinigini, “Sidírfí miáoyíne, ‘Ríwéná Gorixo xeaníñfí seaikáriní enagi nání éf úpoyí.’ go searíagí ríniñfí meañigini wáyí nero nioni tífáminí éf baríño?”

⁸ Soyíne íwí yarigíapí ríwímíni nimamorínáyf, píraníñfí nero íkíá sogwí naní niweríná yaríñfípa imónífríxini.

⁹ Re mñirípa époyí, ‘Negí arí Ebríamoyáone enagi nání Gorixo wí xeaníñfí neaikáriní menini.’ mñirípa époyí. Gorixo ‘Ebríamoyá íwiárfawé nání “Nioni ayo xeaníñfí niwírná arige xwé obaxí imóníñfíarini?” niyiwiri ududí winarini.’ riyaiwiriño? Oweoi, Gorixo dñí e yaiwipaxí menini. Anani síñá tío dání Ebríamo nání íwiárfawé wimíxiyipaxíarini.

¹⁰ Gorixo ríxa rapíwé íkíá míkí tñfí e nání íá xirini. Íkíá gini gina sogwí naní míwéagi niwiniríná nidíkariri ríá ikeáriníarini.

¹¹ Nioni sa iniigí tñni wayí seameaiaríarini. Nioni ení eáníñáoni aiwí ríwíyo bíno nioni nimúronini. Seyíne nioni nání ‘Áma wé róníñorini.’ naiwiriñagí aiwí o nioni tñni xixeni mimóníñagí nání áma xináiwáníñfí nimóniro omíñfí wiariñfí bosoyá síkwí sú gwí wikweaiaríñfípa nioni oyá wikweaipaxí menini. O wayí niseameairíná

iniigf tñi seameainfámani. Wiyfne Gorixoyá kwíyf tñi seameairi wiyfne ríá tñi seameairi enfáriní.” nuriri

¹² Gorixo áma nanfyo yeáyf uyimixemeari sipíyo anípa imixiri enfá enagi nání ewayf xwíyá re uriniginí, “Omifj yarigfáyf pokf tñi wítf aiwá eyeyírómf ero aiwá ná anfyo tiro mamwf tñi siyikf tñi ríá ikeaáriro yarigfápa Gorixo ení axfpf e emfániri wítf mamwf tñi ná tñi eyeyírómf inije xegf pokf íá nixiriri roní. Aiwá náyf anfyo tiri mamwf tñi siyikf tñi ríá supáripaxf mimónifjyo ikeaári enfáriní.” uriniginí.

Jisasomi wayf umeainf nánirini.

¹³ Jisaso Jono wayf onimeainri nání Gariri púropenisfyo dání núbiri iniigf Jodani rapá tñj e nírémori omí wímeáagi aiwí

¹⁴ Jono nurakimniri neri re uriniginí, “Joxi nioni nání o wayf onimeainri ribarini? Oweoi, ‘Joxi wayf onimeainí.’ nimónariní.” urfagi aí

¹⁵ Jisaso re uriniginí, “Xe wayf umeaimniri síjwf nanei. E neraínáyf, Gorixo nioni nání ‘O síwf wé rónifjyf nñni oeni.’ yaiwiarifjpf xixeni yanfwí.” urfagi

¹⁶ o Jisasomi wayf umeaíáná o ríxa nímínimeámi peyarfná re eniginí. Anf púrfyo dání óf ináná kwíyf Gorixoyápf xawiówifj nifweapiri omí wímeañiniginí. Omí wímeááná re eniginí.

¹⁷ Anfnamí dání xwíyá re rinénapifjiginí, “Gf niaíwf ayá tñjorini. Amípi o yarifjpf nání yayf ninarini.” rinénapifjiginí.

4

Obo Jisasomi iwamfó wíwapifjini nánirini.

¹ Kwíyf Gorixoyápf Jisasomi nífímeámáná omí Obo iwamfó owíwapifjini áma difj meanf e nání níméra úáná

² o aiwá mífj njfá nifjweari ríxa sfá 40 nórímáná enáná o agwf wíáná

³ iwamfó wíwapifjariño núbiri re uriniginí, “Joxi ‘Niaíwf Gorixoyáonirini.’ yaiwinarifjpf nepa enánáyf, aiwá niri nání ‘Sífjá tifyf aiwá oimónini.’ rei.” urfagi aí

⁴ Jisaso re uriniginí, “Oweoi, wí emíméini. Gorixoyá Bíkfwfyo dání ríwamifj re eánini, ‘Áma aiwá nánini difj nímorfnyáf wí difj meapaxf menini. Xwíyá Gorixo rifjyf nifyoní difj níkwírorfnáyf ayfní difj meapaxf rini.’ Ríwamifj e nifriniri eánini.” uriniginí.

⁵ Obo Jisasomi nífimeámi Jerusaremí anf Gorixoyá ayá tñjfmíni nání nurí anf Gorixo nání rídiyowá yarigfíwámí rikfwfyo seáyf e nuráríimáná

⁶ re uriniginí, “Joxi ‘Niaíwf Gorixoyáonirini.’ yaiwinarifjpf nepa enánáyf, Gorixoyá Bíkfwfyo dání ríwamifj re nifriniri eánifjagi nání ‘Gorixo joxi síkwf síjáyó púrf uyíkímf inifxiniri xegf anf najowa awí niforo íá ríxepf nání uowárinifjoi.’ nifriniri eánifjagi nání ananí mífmi nífawiri xeamoi.” urfagi aí

⁷ Jisaso re uriniginí, “Xwíyá joxi mífj nifori rífjpf eánifjagi aiwí xwíyá rípf ení nifriniri eánini, ‘Negf Gorixo nepa ení neániri epaxorfaniri iwamfó mífíwapifjipani.’ ení ríñifjagi nání nioni wí e emíméini.” uriniginí.

⁸ Ámi Obo dífwf mífj seáymí wíápfñimeanf bimí nání nífimeámi nifjiri anf nñni xwíá ríri nifímíni ikwíróñifjyo síwá nífiri xegf amípi áma nífwinifróná ayá síwf nurori nífimeapaxf wimónarifjpf ení síwá nífiri

⁹ re uriniginí, “Joxi xwíáyó nífkínimeari símanfwfyonifj nífuríni nioni nání yayf seáymí nífmeí. E níánáyf, amípi síwá síá tifyf nífini síapímíni.” uráná

¹⁰ Jisaso re uriniginí, “Setenoxí pñni nífíwíarími éf ui. Xwíyá rípf ‘Ámíná Gorixo nánini xwíáyó nífkínimearo yayf seáymí umero segf amípi ‘Nwfáxiní.’ ríñifjyf

emi n̄imoro siwí oyá nánini d̄injí ikwíroro éríxini.’ r̄in̄jagi nání joxi n̄iríípa wí emiméini.” uríagi

11 Obo p̄ini n̄iwiárim̄i úaná an̄inaj̄ wa n̄ib̄iro ar̄irá wigíawixini.

12 Jisaso áamá wa Jono wayí numeaiá war̄iño nání re rar̄iñagíá “Om̄i r̄ixa íá n̄ixero gwí an̄íyo ñwiráríárin̄i.” rar̄iñagíá o aríá e n̄iwimo Gariri p̄ropenis̄íyo nání nuri ñiñwearíná

13 an̄í Nasaret̄i x̄íto xwé iwiaron̄e p̄ini n̄iwiárim̄i nuri an̄í xegí yoí Kapaneamiȳi r̄in̄iñíyo —An̄í ap̄i ip̄i Gariri t̄ini ikwíron̄ini. Seburano t̄ini Nap̄itaraio t̄ini awaúyá f̄wiárfawé ñweaaḡer̄ini. E nání nuri ñwean̄in̄igini.

14 Ayí r̄ip̄i nánir̄ini. Gor̄ixoyá xwiyíá wíá rókiamoagí Aisaiaȳi r̄in̄iño xwiyíá n̄iwur̄iyiri r̄íwamin̄í re eaár̄in̄ir̄ini,

15 “Xwíá Seburanoyá f̄wiárfawé t̄ini Nap̄itaraioyá f̄wiárfawé t̄ini en̄íná ñweaaḡe ip̄i t̄in̄im̄ini t̄ini iniigí Jodani rapáyo j̄ar̄iwám̄i dán̄i t̄ini xwíá Gariri imón̄in̄im̄ini émáȳí ñweaḡe,

16 áamá oxí ap̄ixí e ñweaḡáȳi n̄ini Gor̄ixomi muxídar̄iñagíá nání s̄tá yin̄in̄im̄in̄in̄i ñweaḡe r̄ixa wíá xwé b̄i ón̄tagi win̄igíawixini. Ayí apaxí mé pear̄iñagíá nání ikwap̄in̄in̄in̄i umeaar̄in̄íyo r̄ixa wíá wókim̄ixini.” R̄íwamin̄í e n̄ir̄in̄ir̄i eán̄in̄ip̄i x̄ixeni imón̄ini nání Jisaso w̄án̄in̄í imón̄iño e nání nuri ñweaaḡr̄ini.

Áamá wiep̄isar̄in̄í imón̄ip̄r̄i nání wir̄imeamen̄í nánir̄ini.

17 O an̄í e nání nuri ñweaé dán̄i wá re ur̄imen̄in̄igini, “Gor̄ixo xwioxíyo m̄imeám̄i n̄iseair̄i pírán̄in̄í seamen̄i an̄w̄i ayo en̄agi nání segí f̄wí yar̄igíápi r̄íw̄im̄ini n̄imamoro san̄in̄í n̄imón̄iro ñweárf̄ixini.” nur̄imeri

18 ip̄i Gariri iman̄ip̄á t̄ini n̄ipuríná s̄iñwí win̄in̄in̄igini. Xir̄áxogwá waú —Xir̄áo xegí yoí Saimonor̄ini. O xegí yoí ámi b̄i Pitaor̄ini. Xogwáo Ad̄ruor̄ini. Agwiaú egí om̄in̄í peyí ápear̄igííwaú en̄agi nání uben̄í peyí nání ip̄iyo mamówarar̄iñagíi Jisaso e n̄iw̄in̄ir̄i

19 re ur̄in̄in̄igini, “Agwiagwí n̄ix̄d̄piyi. Peyí nání yar̄igíípa áamá nioni n̄ix̄d̄ip̄r̄íáȳi en̄i ax̄ipi e wir̄imeap̄isi nání eaíwap̄iyim̄ini.” uríagi

20 agwiaú uben̄í apaxí mé e n̄it̄im̄i r̄íwíyo ux̄diḡisixini.

21 O e dán̄i nur̄iná s̄iñwí win̄in̄in̄igini. Ámi xir̄áxogwá waú —Agwiaú Sebediom̄i xewaxowaúr̄ini. Wíto Jemisor̄ini. Wíto xogwáo Jonor̄ini. Agwiaú xano t̄ini ewéyo ñiñweámáná wigí uben̄í ar̄kín̄in̄agi pírán̄in̄í yad̄ir̄ip̄nar̄iñagíá Jisaso e n̄iw̄in̄ir̄i r̄íaiwá “N̄ix̄d̄piyi.” uráná

22 agwiaú en̄i an̄in̄i egí ewé t̄ini xanomi t̄ini p̄ini n̄iwiárim̄i nayoari númi ux̄diḡisixini.

Jisaso wá ur̄imeri s̄im̄ixíyo nan̄í im̄iximeri en̄í nánir̄ini.

23 Jisaso Gariri p̄ropenis̄íyo ami ami nemeríná xegí Judayíyá rotú an̄íyo dán̄i ur̄ewap̄iyemer̄i xwiyíá yayí win̄ipax̄ipi —Ap̄i Gor̄ixo xwioxíyo m̄imeám̄i ner̄i pírán̄in̄í umen̄wean̄ípi nání r̄in̄in̄ip̄ir̄ini. Ap̄i wá ur̄imeri áamá pí pí s̄im̄ixí yar̄igíáyo t̄ini uran̄í x̄ixeḡin̄i imón̄igíáyo t̄ini nan̄í im̄iximeri yar̄íná

24 o yar̄in̄ipi nání yan̄í niwéa nuri Siria p̄ropenis̄íyo ñweaḡáȳi n̄ini aríá n̄iwiáriro nání wigí áamá s̄im̄ixí x̄ixeḡin̄i yar̄igíáȳi t̄ini r̄in̄in̄í x̄ixeḡin̄i winar̄igíáȳi t̄ini áamá im̄íto d̄injí x̄ixéroarin̄íȳi t̄ini xóxwí yar̄igíáȳi t̄ini en̄í siwím̄i yar̄igíáȳi t̄ini o t̄injí e nání n̄imeám̄i báná o pírán̄in̄í wim̄ixiyar̄iñagí nání

25 áamá oxí ap̄ixí obaxí Gariri p̄ropenis̄íyo dán̄íȳi t̄ini Dekaporisi p̄ropenis̄íyo dán̄íȳi t̄ini Judia p̄ropenis̄íyo dán̄íȳi t̄ini wigí an̄í xwé Jerusarem̄i dán̄íȳi t̄ini iniigí Jodani rapáyo j̄ar̄iwám̄ini dán̄íȳi t̄ini ep̄royí nero om̄i númi ux̄diḡíawixini.

5

Xwiyá Jisaso d'wíyo dání uréwapiyiñpí nánirini.

¹ Jisaso áamá oxí apíxí niaíwí obaxí o tñí e nání bímíaríñagá n'wíñirí d'wí m'ñíyo nání n'yoarí éf' n'ñwearí xegí wíepísaríñíyí x'fo tñí e nání báná

² o nuréwapíya nurí re uríñinígíñí,

³ “Áamá gíyí gíyíñé ‘Nioní n'gípi apánirini.’ m'irípa éf'áyíñé, ‘Áamá arírá oneaípoyí.’ yaiwíaríg'áyíñé, Goríxo xwíoxíyo m'imeámí n'iseairí píráníñí seameñwean'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

⁴ Áamá gíyí gíyíñé, ñwí eanirí yaríg'áyíñé, Goríxo m'ñí ikíñwí seamirín'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

⁵ Áamá gíyí gíyíñé, íwí mé n'irímaxiníro saníñí imóníg'áyíñé, Goríxo xwíoxíyo m'imeámí nerí seameñwean'fá dání xw'fá n'iríní segí imónín'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

⁶ Áamá gíyí gíyíñé, aiwá nání agwí seairí inígí nání seainirí yaríñípa r'fá m'ikíró píráníñí yaríg'fá ayí nánín'ñí n'iseaimónir'fá Goríxo ananí x'ixení seain'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

⁷ Áamá gíyí gíyíñé, áamá wíyo wá wíanaríg'áyíñé, Goríxo ení wá seawianín'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

⁸ Áamá gíyí gíyíñé, áamá s'ñwí aníg'fá dáníraní, segípi úf'ámí dáníraní, d'ñí ná b'íní n'ímoro axípiñí yaríg'áyíñé, Goríxo xewaníño s'wá seainín'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

⁹ Áamá gíyí gíyíñé, áamá m'ixí inar'fá nuro piy'fá w'raríg'áyíñé, Goríxo ayí nání ‘Gí niaíwíxíñí.’ rín'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

¹⁰ Áamá gíyí gíyíñé, wé róníñí Goríxo e éf'rixíñirí wimónaríñípi x'ídaríñagá nání xeaníñí seaikáríy'ñé, o xwíoxíyo m'imeámí n'iseairí píráníñí seameñwean'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

¹¹ Áamá gíyí gíyíñé, nioní n'ix'ídaríñagá nání ikay'wí seairíro xeaníñí seaikáríro pí pí xwíy'fá yapí seaxekw'ímoro seaiarín'áyí, yayí seain'paxíy'ñérini.

¹² Eníñá w'fá rókiamoag'fáwami xeaníñí n'wikára wag'fápa axípi seyíñé ení n'iseaikára warín'áyí, seyíñé añínamí n'peyir'fá Goríxo yayí n'iseaimorí amípi ayá r'ím'ixaríñípi seaiapín'fá enagí nání yayí seain'paxíy'ñérini.

Saxí t'ñí w'fá t'ñí nání ur'ñí nánirini.

¹³ “Saxí aiwáyo n'ímorí n'ínirín'áyí aw'fí yaríñípa seyíñé nioní seararíñáyo píráníñí n'ínix'ídiróná áamá n'yoní ení n'wíwapíyíro saxí aw'fí yaríñípa axípiñíñí wim'ix'írxíñí. Saxí aw'fí yaríñípi n'ipurí r'ixa uráwíníñí imóníñán'áyí aríre éaná ámí aw'fí imónín'ñoí? Oweoi, amípi wí im'ix'ipaxí mimóníñagí nání óf' e emí m'iwíarómóaná áamá xwíriñwí os'ixayaríg'fáñí. Seyíñé nioní seararíñáyo n'ínwíaikirín'áyí, saxí r'ixa uráwíníñí imóníñípi emí moaríg'fápa Goríxo ení axípi emí e seamon'fáñí.

¹⁴ Seyíñé áamá Goríxomí x'ídir'fá nání uy'wí n'ím'ixároro w'fáníñí uyamop'fáñí. Añí d'wí m'ñíyo ikw'íroníñípiñíñí íñímí mimóní enípi yapí seyíñé ení nioní píráníñí n'ínix'ídirón'áyí, áamá n'yoní s'ñání e wimónípi'fáñí.

¹⁵ Áamá ram'ixí n'ím'ixároro s'ix'fá wá n'imearo s'ix'fá ikwaseaaríñí. N'ím'ixároro seáyí e ikwíañwíyo ñwíráraríñí. Seáyí e tán'áyí áamá añíyo íñímí ñweag'fá n'yoní w'fá wókiaríñíñí.

¹⁶ Ram'ixí seáyí e ikwíararáná áamá n'yoní w'fá wókiaríñípaníñí seyíñé ení áamá s'ñwíyo dání wé róníñí imóníro áamáyo arírá wíro nerón'áyí áamá s'ñwí n'iseaníro ‘Ayí Goríxomí n'ix'ídiró nání r'fá yaríñí?’ n'yaiwíro omí seáyí e umep'fáñí.

Nwá ikaxí nírínírí eáníhípí nání ríhí náníríní.

17 Seyíné nioní nání ‘O Goríxoyá nwá ikaxí Moseso níríní eanípí t́níní wíá rókiamoagfáwa níríro eagfápi t́níní ení xwíá iwení nání b́híríní.’ ḿniawipani. Xwíá iwení nání ḿb́ amípí nírínírí eáníhípí śníní xixení imónínfa nání b́híríní.

18 Aga nepa seararíní. Xwíá t́níní anína t́níní śníní enánáyí nwá ikaxí nírínírí eáníhípí nípíní śníní xixení mimónípa enánáyí ná b́níní onímíápi ríníhípí apí aiwí xwíá iwenfámani.

19 Ámá gíyí gíyíné nwá ikaxí nírínírí eáníhípí b́ nání ‘Xwémani. Xwíyá nímearípaxímani.’ níyaiwiro ogámí nero ámá wí ení axípi ogámí epírí nání níwíwapíyírínáyí, Goríxo xwioxíyo míméámí nerí seamenweaníná e yarígáyí nání ‘Siyikwípíáníhípí imónígáyíríní.’ rípíríríní. Gíyí gíyíné nwá ikaxí nírínírí eáníhípí xixení axípi nero ámá wí ení axípi epírí nání níwíwapíyírínáyí, Goríxo xwioxíyo míméámí nerí píráníhípí seamenweaníná e yarígáyí nání ‘Ámá xwé mamadríxáníhípí imónígáyíríní.’ rípíríríní.

20 ‘Seyíné Parisiowa t́níní nwá ikaxí eáníhípí mewegfáwa t́níní “None nwá ikaxí eáníhípímí ńx́dírane e nerínáyí wé róníhípí yaríhíwíní.” yaiwinarígápi mímúropa nerínáyí, Goríxo xwioxíyo míméámí níseairí seamenweanf́e wí h́weapírífámani.’ seararíní.

Wikí wónarígfá nání uréwapíyíhípí náníríní.

21 “Eníná Moseso segí seárfawéyo nwá ikaxí nuríríná ‘Níwíápínímearí ámá mípíkípaní. Ámá gíyí e nerínáyí xwíríxí seamepíríríní.’ uríhípí seyíné ríxa arfá níwíro níj́fá imóníhoí.

22 Ayí nanj́ nerí aiwí agwí nioní ámí b́ nípíkwiní nanj́ seáyí e nímixírí re seararíní, ‘Ámá gíyí xegí ámá imónígfá wo nání wikí níwónírí ḿxí nurírínáyí anj́ e dání xwíríxí mepíríríní. Gíyí xegí ámá imónígfá womí “Díhípí mayí roxíní.” nurírínáyí opisí anj́yo dání xwíríxí mepíríríní. Gíyí xegí ámá imónígfá womí “Majímajfá ikárínaríhípí roxíní.” nurírínáyí xewaního xwíyá nímeárínírí rfá aníhípí wearíhípíyo ikeáarípíríríní.’ seararíní.

23 Ayínání Goríxo nání aiwá peaxí tímínírí neríná díhípí re sináná ‘Gf́ ámá imónígáyí wo śníní xwíyá nímearípaxí imóníní.’ díhípí e sinánáyí

24 aiwá peaxí tarígfe mídáníhípí e nítmí nurí omí xámí píyá níwírínímáná ámí rfwíyo dání níbírí díxí aiwá peaxí tíríní.

25 Seyíné woxí ámá wo t́níní xwíyá mearínípaxí imóníhánáyí xwíríxíyo ríwáríníní nání śníní óf e o t́níní nuríná anj́níní píyá wíríníríní. E mepa nerínáyí, o xwíríxíyo ríwáráná gapímanf́ xwíríxí mearího e dání porisowa t́hípí e ríwáráná awa gwí anj́yo ríwárípíríríní.

26 Aga nepa re seararíní, ‘Joxí f́wí enj́yí nání nígwí f́wí enj́pi t́níní xixení níroarí ḿwípa nerínáyí, aníhípí e h́weanáná wí ṕníní níwíwíáro ríwáramopaxí mimóníní.’ seararíní.

f́wí inarígfápi nání uréwapíyíhípí náníríní.

27 “Eníná Moseso segí seárfawéyo nwá ikaxí nuríríná rfwamíhípí nearí ‘Meánígfípagwí ámá wí t́níní f́wí ḿnínípaní.’ nurírí eanípí seyíné arfá níwíro níj́fá imóníhoí.

28 Ayí nanj́ nerí aiwí agwí ámí b́ nípíkwiní nanj́ seáyí e nímixírí re seararíní, ‘Ámá ńníní gíyí gíyí apíxí wímí “Nioní í t́níní f́wí inípaxoníríní.” yaiwímínírí nání síhípí f́wí níwínírínáyí, o ríxa díhípí t́níní f́wí inaríhípí.’ seararíní.” uríhípínígíní.

29 O ámá ayí díhípí oeyírónípoyínírí re uríhípínígíní, “Segí síhípí wíyíj́i f́wí apí ei.’ ríránáyí síhípí e ríríyí níyori emí morf́níní. E níwírónáyí ríníhípí xwé níseainíríhípí aiwí Goríxo rfá aníhípí wearíhípíyo seaikeaaráná ríníhípí seainímínírí

enǵpǵnǵnǵ seainǵnǵámani. Sǵnwǵ wǵyini anǵpá nimónǵrǵnáyǵ ayǵ nanǵ menǵagǵ aiwi joxǵ sǵnǵ sǵnǵ urǵá enǵagǵ nánǵ ayǵ ananǵrǵnǵ.

³⁰ Dǵxǵ wé onamǵnú tǵnǵ ǵwǵ nánǵ ǵeapá sinánáyǵ ‘Gorǵxo gǵ wará nǵrǵnǵ rǵá anǵnǵ wearǵnǵyo nǵkeaárǵnǵnǵ.’ nǵyaiwirǵ wéú nǵwákwǵnǵrǵ emǵ morǵnǵ. E nǵnǵrǵnáyǵ rǵnǵnǵ xwé nǵsinǵrǵ aiwi rǵnǵnǵ Gorǵxo rǵá anǵnǵ wearǵnǵyo sǵkeaáráná sinǵmǵnǵrǵ enǵpǵnǵnǵ sinǵnǵámani. Wé wúnǵ nǵwákwǵnǵrǵnáyǵ ayǵ nanǵ menǵagǵ aiwi joxǵ sǵnǵ sǵnǵ urǵá enǵagǵ nánǵ ayǵ ananǵrǵnǵ.

Apǵxǵ emǵ moarǵgǵápi nánǵ uréwapǵyǵnǵ nánǵrǵnǵ.

³¹ “Enǵnǵá Moseso nǵwǵ ikaxǵ nǵrǵrǵ rǵwamǵnǵ re eanǵnǵnǵnǵ, ‘Ámá go go xegǵ xǵepǵmǵ “Emǵ omómǵnǵ.” nǵyaiwirǵnáyǵ ámá nǵnǵ “O apǵxǵmǵ rǵxa emǵ moǵoǵ.” yaiwirǵrǵ nánǵ payǵ wǵna nǵmǵxǵrǵ mǵnǵ wǵowárǵwǵnǵnǵ.’ Moseso rǵwamǵnǵ nanǵ e nǵrǵrǵ eanǵ aiwi

³² agwǵ nǵonǵ ámǵ bǵ nǵpǵkwǵnǵ nanǵ seáyǵ e nǵmǵxǵrǵ re seararǵnǵnǵ, ‘Go go xegǵ xǵepǵ xámǵ meanǵ ámá wo tǵnǵ ǵwǵ bǵ minarǵnǵ emǵ nǵmorǵnáyǵ í ámá womǵ nǵmeánǵrǵ aǵ xámǵ nǵmearǵ emǵ moǵoyá dǵnǵyo dánǵ ǵwǵ inarǵnǵ. Go go apǵxǵ wa nǵmearo emǵ mogǵmǵ nǵmearǵnáyǵ ayǵ enǵ í tǵnǵ ǵwǵ inarǵnǵ.’ seararǵnǵnǵ.

Sǵnǵ tǵnǵ e dánǵnǵnǵ rarǵgǵápi nánǵ uréwapǵyǵnǵ nánǵrǵnǵ.

³³ “Enǵnǵá Moseso segǵ seárǵawéyo nǵwǵ ikaxǵ nurǵrǵnǵ rǵwamǵnǵ rǵpǵ nearǵ re urǵnǵnǵnǵ, ‘Seyǵné woxǵ woxǵ sǵnǵáyo árǵxá nǵwirǵ “Sǵnǵ ro nǵweanǵ dánǵ rǵrarǵnǵnǵ.” nurǵrǵnǵ yapǵ bǵ murǵpanǵ. E nurǵrǵnǵ Gorǵxoyá sǵnwǵyo dánǵ axǵpǵ éǵrǵxǵnǵ.’ Rǵwamǵnǵ e nurǵrǵ eanǵpǵ seyǵné arǵá nǵwǵro nǵjǵá nǵmónǵrǵ aiwi

³⁴⁻³⁵ agwǵ nǵonǵ ámǵ bǵ nǵpǵkwǵnǵ nanǵ seáyǵ e nǵmǵxǵrǵ re seararǵnǵnǵ, ‘Xwǵyǵá bǵ nǵrǵrǵnǵ sǵnǵ tǵnǵ e dánǵ mǵrǵpa éǵrǵxǵnǵ. Anǵna ayǵ Gorǵxoyá íkwǵanǵwǵ éǵ nǵweanǵ nánǵ imónǵnǵagǵ nánǵ e dánǵ xwǵyǵá “E rǵrarǵnǵnǵ.” mǵrǵpa éǵrǵxǵnǵ. Xwǵárǵ enǵ ayǵ Gorǵxoyá sǵkwǵ tǵnǵ xwǵrǵnǵwǵ nosaxǵrǵ nǵweanǵrǵ enǵagǵ nánǵ xwǵá rǵrǵ enǵ dánǵ xwǵyǵá “E rǵrarǵnǵnǵ.” mǵrǵpa éǵrǵxǵnǵ. Jerusalemǵ ayǵ anǵ mǵxǵ ináyǵ Gorǵxoyá enǵagǵ nánǵ anǵ apǵmǵ dánǵ enǵ murǵpa éǵrǵxǵnǵ.

³⁶ Dǵxǵ dǵnǵyo dánǵ dǵá wǵyǵ pǵpǵó onǵ werǵ apǵá wenǵ werǵ epaxǵ mǵmónǵnǵagǵ nánǵ “Gǵ mǵnǵ rǵyǵmǵ dánǵ rǵrarǵnǵnǵ.” wǵ murǵpa éǵrǵxǵnǵ.

³⁷ Pǵné nurǵrǵnǵ sa “Oyǵ.” urǵrǵ “Oweoi.” urǵrǵ xǵxenǵ éǵrǵxǵnǵ. Wǵnǵ nǵra nurǵ “Sǵnǵ tǵ tǵnǵ e dánǵ rǵrarǵnǵnǵ.” nurǵrǵnáyǵ, rǵxa Oboyá dǵnǵyo dánǵ yarǵnǵo.’ seararǵnǵnǵ.

Xǵxe eánarǵgǵápi nánǵ urǵnǵ nánǵrǵnǵ.

³⁸ “Enǵnǵá Moseso segǵ seárǵawéyo nǵwǵ ikaxǵ nurǵrǵnǵ rǵwamǵnǵ nearǵ re urǵnǵpǵ, ‘Ámá wa seyǵnéyá womǵ sǵnwǵ pǵrǵ seayǵkǵáná seyǵné enǵ wayá womǵ sǵnwǵ pǵrǵ uyǵkǵrǵnǵ. Wa seyǵnéyá womǵ manǵ pǵrǵ seayǵréáná seyǵné enǵ wayá womǵ pǵrǵ uyǵrearǵnǵ.’ nurǵrǵ eanǵpǵ seyǵné arǵá nǵwǵro nǵjǵá imónǵnǵo.

³⁹ Ayǵ nanǵ nerǵ aiwi agwǵ nǵonǵ ámǵ bǵ nǵpǵkwǵnǵ nanǵ seáyǵ e nǵmǵxǵrǵ re seararǵnǵnǵ, ‘Mǵxǵ seyǵné seaǵáná seyǵné xǵxe mǵwǵpanǵ. Ámá wo marǵpǵnǵyo iwanǵ reááná xǵomǵ enǵ meá ámǵ bǵ tǵnǵ reámǵnǵrǵ yarǵnǵ xe oneanǵrǵ marǵpǵnǵwǵ mǵdánǵ wǵmǵxǵrǵnǵ.

⁴⁰ Ámá wo xwǵrǵxǵ nǵrǵmerǵ dǵxǵ sorǵá rǵrápǵmǵnǵrǵ yarǵnǵ xǵo xe onǵrápǵnǵrǵ sǵnwǵ nǵwǵnǵrǵ iyǵá nǵpánǵ méú enǵ mǵnǵ wirǵnǵ.

⁴¹ Porǵsǵ woranǵ, gapǵmanǵ woranǵ, “Nǵgwǵ nánǵ marǵá, joxǵ sanǵ nǵnǵrápǵrǵ nǵgǵ sanǵ rǵpǵ nǵmeámǵ anǵ apǵmǵ nánǵ nuiǵ.” rǵráná “Nǵgwǵ meámǵ imorǵ nǵmeámǵ umǵnǵréǵnǵ?” mǵyaiwǵpanǵ. Anǵ xǵo rǵrǵpǵmǵ nǵrémorǵ aiwi “Ámǵ anǵ bǵmǵ nánǵ ananǵ nǵmeámǵ oruǵmǵnǵ.” urǵrǵnǵ.

⁴² Ámá wo amǵpǵ nánǵ xegǵ dǵnǵ nǵyaiwirǵ rǵxǵnǵ rǵrǵpǵyǵ sa mǵnǵ wirǵnǵ. Ámá wo “Amǵpǵ wǵ nǵonǵyá rǵwéná siapǵmǵfa nánǵ joxǵyá niapet.” rǵránáyǵ “Menǵnǵ.” murǵpanǵ. Sa mǵnǵ wirǵnǵ.’ seararǵnǵnǵ.

“Xerjw ímónigfáy nání dñj sípí seáiwínigíní.” uréwapiyinj nániríní.

⁴³ “Eníná Moseso segí seárfawéyo ñwí ikaxí nuriríná rfwamíñj nearí re uríñjípí, ‘Ámá díxíyoyí dñj sípí síwínigíní.’ nurirí eañjípí seyíné arfá nñwiro ñjífá imóníñoí. Xwíyáfá rípi, segí ámináowa rígfápí ‘Xepíxepá rónigfáy tñí wíkf tñí inírfíní.’ rígfápí ení seyíné ríxa ñjífá imóníñoí.

⁴⁴ Ayf e nerí aiwí nioní ámí bñ nípíkwíní nanj seáyí e nimíxírí re seararíñjíní, ‘Díxí xepíxepá rónigfáy nání dñj sípí síwínigíní. Ámá xeaníñj sealkárarígfáyo nanj wí owímeanírí Goríxomí ríxíñj urírfíní.

⁴⁵ Seyíné e nerfnáyf, nepa niaíwí segí ápo Goríxoyá niaíwíyfnéníñj ímóníñoí.’ seararíñjíní. Ayf rípi nání seararíñjíní. Xewaníñoýá dñj tñí ámá sípí ayo tñí nanj ayo tñí sogwí wanaríñjíríní. Iníá ení oyá dñj tñí wé rónigfá ayo tñí wé mírónigfá ayo tñí eaaríñjíríní. O ‘Ámá sípí ayo aiwí iníá wearí sogwí wanírí mepa oení.’ yaiwiaríñjímání. Seyíné o xegí niaíwíyfné enagí nání ámá segíyo tñí xepíxepá rónigfáyo tñí aiwí Goríxo yaríñjípa axípi wéyo merfíní.

⁴⁶ Seyíné ámá dñj síxí seayígfáyoni dñj sípí nñwirónáyf, ‘Nene e yaríñjagwí nání Goríxo yayf nñeairí amípi ayá tñj bñ neaiapínfáríní.’ ríyiwiaríñoí? Oweoí! Ámá takísf nání ñigwí nñnearápiríná xíxeni mñnearápí bñ íwí nearáparígfáwa axípi dñj síxí uyígfáyoni dñj sípí nñwiro nání ‘Goríxo amípi ayá tñj bñ mñnñ wíñfáríní.’ yaiwiaríñjwáraní? Oweoí!

⁴⁷ Ámá díxíyoni óf e síñwí nñwínírí yayf nñwirfnáyf, ‘Ámá wí yarígfáyf tñí xíxeni mímónf múroaríñwíní.’ ríyiwinaríñoí? Oweoí! Ámá Goríxomí mñxíñjpa yarígfáyf aí axípi seyíné yarígfápa ení e yaríñjagfá nání e mñyiwípaní.

⁴⁸ Ayínání segí séno, aññnamí ñweañjo wé róníñj nimónírí ámá nanj ayo tñí sípí ayo tñí aí dñj sípí nñwirí nanj wiaríñjípa seyíné ení axípi e wírfíní.

6

Arírá nñwiríná epaxípi nání uréwapiyinj nániríní.

¹ “Seyíné ‘Nanj owíimíní.’ nñyiwiríná ámá síñwí nñseaníro weyf seamepírí nání wígf síñwí anígfé dání mñwípaní. Seyíné e nerónáyf, séno, aññnamí ñweañjo rfwéná ayá tñj wí seaiapínfámání.

² Ayínání ‘Uyípeayíyo arírá nñwirí rípi mñnñ owímíní.’ nñyiwirfnáyf, ámá sípí erí nanj erí yarígfáyf ámá síñwí nñnaníro weyf onímépayínírí wígf ámá womí ‘Pékákf nñra xámí nñmeaí.’ nurírí óf eraní, rotú aññyoraní, yarígfápa mepa éfríxíní. Nioní nepa seararíñjíní. Ámá weyf numerfnáyf ayf wígf wímónaríñjípí ríxa meaaríñjagfá nání rfwéná Goríxo ayá tñj bñ wímínírí enípi meapírfámání.

³⁻⁴ ‘Uyípeayíyo arírá nñwirí rípi mñnñ owímíní.’ nñyiwirfnáyf, wé núkaúni tñí mñwípaní. Ná wúní tñí ínímí íkwísofríxíní. Ínímí e nñwirfnáyf, ápo Goríxo síñwí nñseanírí rfwéná yayf nñseairí amípi ayá tñjípí xfo seaiapímínírí yaríñjípí ananí nñseaiapínfáríní.

Goríxomí ríxíñj nurífná urípaxípi nání uréwapiyinj nániríní.

⁵ “Seyíné rípi ení Goríxomí xwíyáfá rírímí nñwiríná ámá sípí rírí nanj rírí yarígfáyf ámá síñwí nñnaníro weyf onímépayínírí ge ge ámá obaxf tñj e rotú aññyoraní, óf osísagwíyoraní, éf nñrooro Goríxomí xwíyáfá rírímí wiarígfápa mepa éfríxíní. Nioní nepa seararíñjíní. E yarfná ámá síñwí nñwíníro weyf numerfnáyf ayf wígf wímónaríñjípí ríxa meaaríñjagfá nání rfwéná Goríxo ayá tñj bñ wímínírí enípi meapírfámání.

6 Seyíné Gorixomi xwiýfá rirímí nîwiríná re éfrîxîni. Dixí aḡýo ínimî nîpáwiri ówaní nîyárimáná dixí ápomî ínimî dánî rirímí wiríni. Seyíné ínimî dánî nerínáyí, Gorixo síḡwí nîseanîrî ríwéná amípí ayá tîḡf xífo seaiapínfápt ananî nîseaiapínfárinî.

7 Gorixomi xwiýfá rirímí nîwiríná ámá Gorixo nánî majfáyí omî xwiýfá rirímí nîwiríná ayá wí nîra nuro ‘Nene e nerínáyí, Gorixo arfá neainîḡoi.’ nîyaiwiro yarigfápa mepa éfrîxîni.

8 Seyíné amípí wí nánî dîfwí nîkeamónîro sínî segí séno Gorixomi yarîḡf mîwipa eḡáná o rîxa xámî nîjfá imónîḡagí nánî Gorixo nánî majfáyí yarîḡf ayá wí nîwia nuróná yarigfápa mepa éfrîxîni.

9 Gorixomi xwiýfá rirímí nîwiríná re urífrîxîni, ‘Negí ápoxîni, aḡfnamî ḡweaḡoxîni, ‘Ámá nîni joxîni ḡwáfáoxî eḡagí nánî wéyo orímépoýí.’ neaimónarîni.

10 “Joxî xwioxfýo mîmeámí nîneairî neameḡwearfá nánî oimónîni.” neaimónarîni. Aḡfnamî amípí joxî “E oépoýí.” simónarîḡpî nánî yarigfápa nene “Xwáfá rirímî enî axíptî e oyaneyí.” neaimónarîni.

11 Agwí sfá rîyi aiwá nanî nánî neaiapeí.

12 Ámá nene íwf neaífáyo yokwarímí wiîarîḡwápa joxî enî nene yokwarímí neaiií.

13 Ámá wí eḡf éánigfárfanîrî iwamfó owíwapýipoyîni síḡwí mîneanîpanî. Obo mîmîwiaíkf neainîḡnîrî awí neameḡweárfîxîni. [Xwioxfýo mîmeámí nîneairî píranîḡf neameḡweapaxoxî imónîrî eḡf síxí éánipaxoxî imónîrî ikfîpaxoxî imónîrî eḡoxî, íniná ayf joxîni eḡagí nánî rarîḡni. “E e imónîwîḡḡni.” neaimónarîni.] Gorixomi rîxîḡf nurîríná e urífrîxîni.

14 Seyíné ámá wí íwf seaífáyo yokwarímí wiánáyí, séno Gorixo, aḡfnamî ḡweaḡo seyínéyá enî yokwarímí nîseaiinîḡoi.

15 E nerî aí íwf seaífáyo yokwarímí mîwipa éánáyí, segí séno enî seyínéyá yokwarímí seaiinîmenîḡoi.

Aiwá ḡwáfá nîḡwirárîni ríná epaxíptî nánî uréwapîyîḡf nánîrîni.

16 “Seyíné aiwá ḡwáfá nîḡwirárîni ríná ámá sípí ero naḡf ero yarigfáyí sfmí nîyîmiro yarigfápa mepa éfrîxîni. Ayf ámá síḡwí nîranîro sfmîmaḡf síyó xenáná ayf re yaiwipfîrî ‘O aiwá ḡwáfá ḡwirárîniḡorîni?’ oyaiwípoýîni emearigfápa mepa éfrîxîni. Nionî nepa re seararîḡni, ‘Ayf ámá weyf onímépoýîni e nero wigf wimónarîḡpî rîxa ámá weyf uméagfá nánî ayá tîḡf ríwéná wimîni eḡf wí meapfáfamanî.’ seararîḡni.

17-18 Seyíné aiwá ḡwáfá nîḡwirárîni ríná ámá ‘O aiwá ḡwáfá mîḡweaḡorîni.’ yaiwipfîrî nánî dîfá komîxí ninîro sfmîmaḡfýo wayf nîrónîro éfrîxîni. Seyíné yumfí e nerínáyí, segí séno Gorixo síḡwí nîseanîrî ríwéná yayf nîseairî ayá tîḡfptî bî mîni nîseaiapínfárinî.

Amípí ayá tîḡfptî aḡfnamî otfpoyîni uréwapîyîḡf nánîrîni.

19 “Xwáfá tîyó amípí ayá rîmîxarîḡpî wí ípîkwíyí xwírfá ikîxerî wí nîḡiyí kirî wí rîweaxwí imónîro nîkwirî nîpáwiro íwf mearo epaxí eḡagí nánî wíni wíni nánî dîḡf nîmoro nîmeaayiro mîḡpa éfrîxîni.

20 Seyíné Gorixoyá síḡwíyó dánî wé rónîḡf nîmónîro yumfí ámáyo arîrá nîwirínáyí ayf seyíné amípí ayá tîḡfptî aḡfnamî awí eámeámîniḡf yárarîḡoi. E ípîkwíyí wí xwírfá ikîxerî nîḡiyí kirî rîweaxwí imónîro nîkwiro nîpáwiro íwf mearo epaxí mimónîni.

21 Segí amípí naḡf ayá rîmîxarigfáptî xwáfá tîyó weḡánáyí ayf xwáfá tîyó nánî dîḡf mopfáfárinî. Aḡfnamî weḡánáyí ayf e nánî dîḡf mopfáfárinî.

“Síḡwí uyf wîniḡf imónîni.” uréwapîyîḡf nánîrîni.

22 “Segí síḡwí ayf uyf wîniḡf imónîni. Síḡwí tîni píranîḡf nanîro wé rónîḡf nerónáyí dîḡf naḡfni aumaúmí ninîro segí xwioxfýo wáfánîḡf seaókîarîni.

²³ E nerí aí segí síñwíyo dání íwí nání nanírónáyí segí díní xwioxíyo síaníñí yimíxárinaríñoí. Díxí xwioxíyo wíáníñí ónínípi síá níyimíxírínáyí ayí aga síá xaíwíníñí yimíxárinaríñoí.

Aiwá tñí aikí tñí nání ududí winaríñí nání uréwapíyíñí nániríní.

²⁴ “Ámá wo ámá waúyá xínáiníñí nimónírí omíñí wíipaxí meníní. E nerínáyí wíomí díní síxí nuyírí wíomí díní peá nímorí nerí wíomí píráníñí ayá tñí níxídirí wíomí peayí níwianírí eníñoí. Seyíné nígwíyíyá omíñí wíiaríñíníñí nimóníro ‘Nígwí wí mínímúropa oení.’ níyaiwirínáyí, Goríxoyá omíñí wíiaríñí woxíníñí imónípaxí meníní.

²⁵ Nioní re seararíñíní, ‘ “Aríge píráníñí ñweaníréwíní?” mírípa nero aiwá tñí iniigí tñí nípirí nání ududí mepa ero iyíá aikí amípi waráyo yínípirí nání ududí mepa ero éfírxíní.’ seararíñíní. Ayí rípi nání seararíñíní. Segí díní jíayí aiwá nání moarígíáyo seáyí e imónírí wará jíayí ení aikí yínarígíáyo seáyí e imónírí enagí nání seararíñíní.

²⁶ Seyíné íñí nání díní mópoyí. Íñí aiwá íwíá urírí aiwá mirí añíyo awí eámeámí yárirí mepa yarígíá aiwí segí séno Goríxo, añínamí ñweaño nímerí aiwá míní wíaríñíríní. Seyíné ‘Íñowa neamúroñoí.’ ríyaiwíaríñoí? Oweoí.

²⁷ Seyíné woxí, ‘Sepiá ámí bí oimónímíní.’ níyaiwirí ududí éoxí sepiá ámí bí imónaríñírání? Oweoí.

²⁸ Seyíné apí aí wí mepaxí imóníñagífa nání aikí nání pí nání ududí yaríñoí? Ará adowayí amíyo enínáina nání díní mópoyí. Aníñí míní iyíá óf earí aikí yírí yaríñírání? Oweoí.

²⁹ E nerí aí nioní re seararíñíní, ‘Eníná negí míxí ináyí Soromono níkínírí okiyíá níñísáná adowayí apí tñí xixení mimóníñínigíní.’ seararíñíní.

³⁰ Goríxo adowayí tñí aráyo —Ará agwí eníyo ananí níyoaro síá wíyimí ríá ikeaarípiríáríní.” uríñínigíní. Wíepísaríñíyí “Goríxo ará nání ayá síwí muroaríní.” oyaiwípoyínírí Jisaso e nurírí re uríñínigíní, “Oxí apíxíyíné, Goríxomí díní onímíápi íkwíroarígíáyíné Goríxo adowayí tñí aráyo okiyíáníñí yaríñagí nání soyíné ení añípaxí aikí e seayíríníáríní.

³¹ Aiwá tñí iniigí tñí pí naníréwínírí ududí mepaní. Aikí ení pí yínaníréwínírí ududí mepaní.

³² Émáyí, ámá Goríxo nání majíáyí apí nípiní nání aníñí míní nero meaaníro yarígíáríní. E nerí aí segí séno, añínamí ñweaño seyíné apí nípiní nání seainaríná o ríxa níjía imóníñagí nání seyíné axípi e mepa éfírxíní.

³³ Amípi apí meámínírí nání mepa erí ‘Wé róníñí Goríxo yaríñípi nioní oimónímíní.’ níyaiwirí erí Goríxo xwioxíyo mímeámí níneairí neameñweaníe páwirí nání amípi xíto wimónaríñípi erí nerínáyí, Goríxo ananí apí nípiní nísiiníáríní.

³⁴ Ayínání ‘Wíáríná aikí pí yínírane aiwá pí nírane yaníwárfání?’ níyaiwíro ududí mepaní. E neríná ududí síá wíyimí epírfáyí tñí nawíní axínání níkumíxíro ayá wí ududí yaríñoí.

7

Píné meararígíá nání uréwapíyíñí nániríní.

¹ “Goríxo seyíné ení xwíyíá seamearíníñínírí ámá wíyo xwíyíá mumearípa éfírxíní.

² Seyíné ámá wíyo xwíyíá umeararígíápa Goríxo ení xwíyíá seamearíníáríní. Seyíné ríá tñí numearírínáyí, Goríxo ení ríá tñí seamearíníáríní.

³ Seyíné ‘Íwí amípi e mepaní.’ urígíápipí dání Goríxo apímí dání xwíríxí seameníáríní. Joxíyá íwí yaríñípi síñwíyo íróníñí wéñagí aiwí mísekínaríñagíníñí díxí ámá imóníñí wo íwí onímíápi yaríñípi síyíkwíníñí ñweañoagí pí nání wínaríñíríní?

⁴ Íkíá írító díxí síñwíyo wenjáná díxí áamá imóniñjé woyá síñwíyo síyikwé ñweañagí nîwîñiro aríre ‘Orímeámîñî.’ urariñjîrîñî?

⁵ Joxî nanjé erî sipî erî yariñjoxîñî, joxiyá enî írító uré wenjîpî xámi emî ñîmamónîmáná síñwí píráñiñjé ñîwîñîrî oýá síñwíyo wenjîpî enî ananî emî umamorîñî.

⁶ “Segí memiá odipî xwîrîñwí osaxipîrîxîñîrî odipî yariñje xwíá e mîtarîgíápa xwíyíá nanjé Gorîxoyá enî áamá ‘Ayí pí pínérñani?’ yaiwiarîgíáyí aríá ñîwirî aí ríwíñîñî mamopîrîxîñîrî murîpa éfrîxîñî. Síwî síwí ñearopîrîxîñîrî amîpî nanjé mîñî mîwiarîgíápa xwíyíá Gorîxoyá áamá aríá mîwíáyí xeañiñjé seaiapîrîxîñîrî murîpa éfrîxîñî.

Gorîxomî rîxîñjé urífrîxîñîrî uréwapîyîñjé nánîrîñî.

⁷ “Seyíné Gorîxomî yariñjé ñîwirowegí seaimónariñjîpî nánî rîxîñjé uráná o ananî mîñî seaiapîñîrîñî. Rîxîñjé nurîrî amîpî wí o tíñjé e dánî píánîñjé neríñá ananî meapîrîrîñî. Rîxîñjé nurîrî wá e ñîrómáná wakwé óránánîñjé éáná Gorîxo ananî aríá ñîsirî añjé ówanjîñjé seañkwiñîñî.

⁸ Ayí rîpî nánî searariñjîñî. Ámá ñîñî gíyí gíyí yariñjé ñîwirî wigí wimónariñjîpî nánî Gorîxomî rîxîñjé nurîrîñáýí ananî mearîgíárîñî. Yariñjé ñîwirî Gorîxo tíñjé e dánî píánîñjé neríñáýí ananî mearîgíárîñî. Yariñjé ñîwirî Gorîxoyá wá e éfî ñîrómáná wakwé óránánîñjé éáná o ananî añjé ówanjîñjé wíkwîiarîñjîrîñî. Ayínánî ananî Gorîxomî yariñjé wiayífrîxîñî.

⁹ Seyíné re éfî ñwîxapîgíáyíñé woxî díxí íwo aiwá nánî rîxîñjé rîráná xewí síñjé reñjé ñîmeariñî meaiariñjîrîñî? Oweoi!

¹⁰ Díxí íwo peyí nánî rîxîñjé rîráná sídrí reñjé ñîmeariñî meaiariñjîrîñî? Ayí enî ananîmanî.

¹¹ Seyíné íwí néra warîgíáyíñé aiwî segí ñiaíwí rîxîñjé searáná amîpî awiaxíyí mîñî wiarîgíárîñî. E nerî aí segí séno, aññamî ñweañoyí añjîpaxîrîñî. Gíyí gíyí rîxîñjé uráná amîpî nanjîpî ananî mîñî winîgîñî.

¹² Seyíné ‘Ámá e oneaiipoyî.’ ñiyaiwiríñáýí, seyíné ayo enî axípi e wiirîñî. Ñwí íkaxí Moseso ñîrîrî eañjîpî tíñî xwíyíá wá rókiamoagíáwa ñîrîro eagíapî tíñî apî e rîñîñagí nánî rarîñjîñî.

Íwî inîñjéyaú nánî uréwapîyîñjé nánîrîñî.

¹³⁻¹⁴ “Íwî onîgí inîñjéyîkwîñîmî páwanîro éfrîxîñî. Ayí rîpî nánî searariñjîñî. Íwî ríwéná Gorîxo xeañiñjé winífa nánî inîñjéyî ófî xwé inîñagí nánî áamá obaxí Gorîxo nánî dîñjé mîmó ayimî ñîpáwîrowegí dîñjé tíñî néra warîñoî. Ayínánî seyíné ófî Gorîxo ríwéná dîñjé añiñjé íníná ñweapîrîfa nánî seaiapîñîfa nánî onîgí inîñjéyîkwîñîmî páwîpîrî nánî añiñjé miní o rîñjîpîmî ñîxídrîro éfrîxîñî.

“Ámá íkíánîñjé imónîñoî.” uréwapîyîñjé nánîrîñî.

¹⁵ “Mimóní wá rókiamoarîgíáwa wigí dîñjé ínîmîñîyí síwí sayí sí roariñjé yapî ñîmónîmáná aiwî seyíné tíámîñî ñîbîrîñá sípsípî yapîñîñjé awayîñî yariñgíápa ñîmónîmî seaiméapîrîrîñî. Ayínánî síñwí tíñî erîñî.

¹⁶ Seyíné íkíá nanjé wéña ñîwîñîrîñá ‘Ana nanjînarîñî.’ rîro sipî wéña ñîwîñîrîñá ‘Ana sipînarîñî.’ rîro yariñgíápa sipî imónîñjé mimóní wá rókiamoarîgíáwa yariñgíapî ñîwîñîrîñá ‘Yapí rîneaíwapîyariñoî? Nepa Gorîxoyáowamanî.’ yaiwífrîxîñî. Ámá yapí seyíné seaiwapîyanîro bíáyí ekîrîkwîñîñjé imónîñoî. Wainí sogwí ekîrîkwíyo darîgíárîñî? Oweoi! Íkíá pikí sogwí enwîxíyo darîgíárîñî? Oweoi!

¹⁷ Rîpî enî axípîrîñî. Íkíá nanjéyí sogwí nanjé wearîñjîrîñî. Sípíyí sogwí sipî wearîñjîrîñî.

¹⁸ Íkíá nanjéyí sogwí sipî wepaxí mimónîñî. Sípíyí sogwí nanjé wepaxí mimónîñî.

¹⁹ Ík'á n'ni sogw' nan' m'wéy' n'idiká'iro r'á ikeá'arar'ig'ár'ini.

²⁰ Ay'íná'ni sey'né ík'á sogw'íyo n'w'ín'r'íná n'j'á imónar'ig'ápa s'íp'í imón'í'j' mimón' w'á rókiamoar'ig'áwa yar'ig'á'p' n'w'ín'r'íná 'Gor'ixoyáowaman'í.' yaiw'í'r'ix'ini.

Gor'ixo "Jox'í nán'í nion'í maj'ár'ini." ur'ín'ig'ín'r'í ur'éwap'iy'ín'j' nán'r'ini.

²¹ " 'Ámá Jisasom'í "Ám'ínáox'ini, Ám'ínáox'ini" urar'ig'á n'ni xeg'í xano, an'ínam'í n'w'ean'jo xwiox'íyo m'imeám'í ner'í pírán'í'j' umen'w'ean'fe páwip'í'r'ár'ini.' m'iyaiw'ipan'í. Ámá x'to wimónar'í'j'p'í x'ídar'ig'á g'iy'í g'iy'í, ay'ín'í n'ipáw'iro n'w'ean'p'í'r'ár'ini.

²² S'íá Gor'ixo amá n'iyon'í mí omóm'ix'm'í en'fáyim'í amá obax'í re n'rayip'í'r'ár'ini, 'Ám'ínáox'ini, Ám'ínáox'ini, nene yo'í jox'iyáyo dán'í xw'iy'á w'á rókiamoagwár'ini.' n'ín'r'iro 'Yo'í jox'iyáyo dán'í im'tó m'ix'í umá'n'owár'agwár'ini.' n'ín'r'iro 'Yo'í jox'iyáyo dán'í em'im'í obax'í w'íwap'iyagwár'ini.' n'ín'r'iro ep'í'r'á en'ag'í aiw'í

²³ amá n'iy'f'yá s'ínw'í an'ig'íe dán'í re ur'im'f'ár'ini, 'Sey'né nán'í nion'í n'j'á w'í mimón'í'j'ini. R'ík'ík'í'r'ó yar'ig'á'y'f'né nion'í p'n'í n'ín'w'íár'im'í úpoy'í.' ur'im'f'ár'ini.

An'j' m'írar'ig'í'wau' nán'í ur'éwap'iy'ín'j' nán'r'ini.

²⁴ Amá g'iy'í g'iy'í nion'iyá xw'iy'á r'íp'í ar'á n'ín'r'í xixen'í e n'ín'x'í'd'í'r'ínáy'í ay'í amá s'ín'á an'j' n'ím'í'r'í'r'íná d'í'j' pírán'í'j' nen'w'iper'í xw'á n'ím'íga n'íwer'í s'ín'á piárá ín'm'í yap'ín'í'j'nam'í dán'í s'ín'á piárá an'j' m'í'r'ín'á'p'í e dán'í n'ík'ík'í'r'óa n'iyap'í'r'í m'írar'í'j'ón'í'j' imón'í'j'oi.

²⁵ In'íá ear'í in'í'g'í wax'í xw'é weap'í'r'í r'f'w'íp'í er'í ner'í aiw'í an'iwá s'ín'á ín'm'í yap'ín'í'j'nam'í dán'í n'ík'ík'í'r'óga yap'ín'í'j'ag'í nán'í m'ík'w'ieróm'ioan'í'j'ín'ig'ín'í.

²⁶ Amá g'iy'í g'iy'í xw'iy'á nion'í rar'í'j'á'p'í ar'á n'ín'iro a'í xixen'í mepa ner'í'náy'í ay'í amá s'ín'á an'j' n'ím'í'r'í'r'íná maj'maj'f'á n'íkár'ín'r'í in'ík'íyo seáy'í e dán'í s'ín'á n'ík'ík'í'r'óa n'iyap'í'r'í m'írar'í'j'ón'í'j' imón'í'j'oi.

²⁷ In'íá ear'í in'í'g'í wax'í weap'í'r'í r'f'w'íp'í er'í yar'íná an'iwá n'ík'w'ierón'owir'í r'íw'í n'íra piéron'í'j'ín'ig'ín'í." Jisaso e nur'í'r'í

²⁸⁻²⁹ xw'iy'á ap'í n'íp'ín'í r'íxa n'íra nú'sáná en'áná amá e ep'íroy'í eg'fáy'í o n'w'í ikax'í eán'í'j'p'í meweg'í'áwa ur'éwap'iyar'ig'á'pa mur'éwap'iy'í nén'í t'í'j'ón'í'j' ur'éwap'iyar'í'j'ag'í nán'í udud'í néra ug'fawix'ini.

8

Pey'iy'í imón'í'j' wom'í nan'í im'ix'í'j' nán'r'ini.

¹ Jisaso nur'éwap'iy'í'sáná d'f'w'í m'í'j'yo dán'í weapar'íná ox'í ap'íx'í n'iaíw'í obax'í núm'í weapar'íná re en'í'j'ín'ig'ín'í.

² Amá pey'iy'í imón'í'j' wo n'í'b'í'r'í n'íw'ímea'r'í m'í'j' xw'f'áyo n'ík'w'íror'í re ur'í'j'ín'ig'ín'í, "Ám'ínáox'ini, jox'í nion'í nán'í 'Nan'í owim'íx'm'ini.' n'iyaiwir'íná anan'í nan'í n'ím'íx'í'paxox'í'r'ini." ur'f'ag'í

³ Jisaso w'é f'epá n'íw'ir'í seáy'í e n'íw'ik'w'íár'í'r'í " 'Jox'í nan'í oimón'í'j'.' n'ímónar'í'j'ni. R'íxa nan'í imóne'í." uráná re en'í'j'ín'ig'ín'í. Pey'iy'í imón'í'j'oi nan'í imón'í'j'ag'í

⁴ Jisaso re ur'í'j'ín'ig'ín'í, "Jox'í nion'í nan'í sim'íx'f'áy'í nán'í am'íná nur'í amáyo áwan'í'j' mur'ípan'í." nur'í'r'í amá o Moseso en'íná n'w'í ikax'í rag'í'p'í mé amáyo xewan'í'j'oi áwan'í'j' nura emen'í'g'ín'í'r'í e nur'í'r'í am'í re ur'í'j'ín'ig'ín'í, "Am'íná apax'í'pán'í'j' imón'í'g'f'áwa t'í'j' e nán'í nur'í wom'í s'íwá n'íw'ín'r'í nan'íw'í r'í'd'iyowá nán'í neg'í ar'f'ó Moseso en'íná sekax'í nearag'í'f'í b'í m'ín'í w'í'r'íx'ini. Gor'ixo nán'í r'í'd'iyowá siár'í'r'í jox'í nan'í imón'í'f'p'í nán'í áwan'í'j' r'í'r'í oen'í'r'í m'ín'í w'í'r'íx'ini." urowár'í'j'ín'ig'ín'í.

Poris'í woyáy'í wom'í nan'í im'ix'í'j' nán'r'ini.

⁵ O an'j' yo'í Kapaneam'íyo rémóáná wauy'í poris'í am'íná imón'í'j' wo n'íw'ímea'r'í waun'í r'íx'í'j'í nur'í'r'í

6 re uriniginini, “Ámináoxini, gí inókiniñf nimóniri omiñf niariño enj nñni siwímí nerí niweri riniñf xwé winarini. Anani nanj imixiréini?” urfagi

7 Jisaso re uriniginini, “Ananirini. Nioni nurí nanj imiximíini.” urfagi aí

8 porisí áminá imóniño re niyaiwiri “Porisí wa nioni ínimí nuríniñfpa simixíyí ení Jisasomi ínimí wuríniini.” niyaiwiri re uriniginini, “Ámináoxini, nioni áamá wé róniñf joxi tñni xixeni mimóniñagi nání joxi gí aníyo fwiapipaxí mimónini. E nerí aí joxi re dání ‘O nanj oimónini.’ ráná gí omiñf niariño nanj imóniniño.

9 Ayí rípi nání searariñini. Nioni ení áamá omiñf ‘Ayí ayí ei.’ nírariñfáwami ínimí wuríniñini. Nioni ení porisí wa ínimí nuríniño. Womi ‘Joxi anj ui.’ uráná sa anani arfá nñirí waríñfíni. Womi ‘Bei.’ uráná sa xixeni baríñfíni. Gí inókiniñf niariñf womi ‘E ei.’ uráná xixeni yariñfíni.” urfagi

10 Jisaso arfá e niwiri nání ududí nerí áamá xómi númi waríñfáyo níkinimóniri re uriniginini, “Isireriyíné woxi áamá ro diñf seáyí e nñikwírori yariñfpa xixeni e diñf mñikwíroariñagi siñwí raníñfíni.

11 Nioni re searariñini, ‘Áamá Gorixo xegíyí xwioxíyo mñimeámí nerí píraníñf umenweañaná éamá obaxí sogwí fwiapariñfíniñf ñweagfáyí tñni sogwí wearíñfíniñf ñweagfáyí tñni nñiñf segí arfowa Ebíramo tñni Aisako tñni Jekopo tñni nawíni aní niñwearo aiwá nñifíñfíni.

12 E nerí aí Isireriyíné, Gorixo anjipaxí xwioxíyo mñimeámí nñiseairí seamenweapaxíyíné Gorixo menweañé dání sfá yiniñfíni seamoaiáná e dání mñimeniñwí ayíkwí mñisearíñfá enagi nání ñwí earo nanj sfwí rñkwíñfíni epíñfíni.’ searariñini.” nuríni

13 wauyí porisí áminá imóniñomi re uriniginini, “Dixí anj ui. Joxi ‘O e epaxorini.’ nñiaiwiri diñf níkwíroariñfíni xixeni ríxa oimónini.” uowáraná axíná xegí omiñf wiariño ríxa nanj imóniniñini.

Pitaomi xineagwími nanj imixiñf nánirini.

14 Jisaso Pitaoyá aníyo nípawiríñá weníñf éyíyí winíñfíni. Pitaomi xineagwí wará rfá pírfí wiaríñagi íkwiañwíyo sá riyí wenagi niwiniñf

15 wé seáyí e ikwiáráná re eníñfíni. Rfá pírfí pñni wiáráná niwiápñimeari Jisasomi aiwá nñixerí winíñfíni.

16 Ríxa sogwí wéáná áamá e dánfíyí wigí áamá imfó diñf xixéroariñfíyí obaxí o tññf e nñiméra nñiñf wáraná oyá xwíyí tñni mñixí umáñnowarayiri simixíyí nñni ení píraníñf imimiximí eri eníñfíni.

17 Gorixoyá xwíyí wíá rókiamoagí Aisaiayí riniño áamá xegí xiáwowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfó nání xwíyí nñirí eanj rípi, “Xewaníño negí simixíyí tñni uraní tñgíyí tñni nanj imimiximí eníñfíni.” ríñfíni ríxa xixeni imónini nání Jisaso e eníñfíni.

Áamá “Oríxídaneyí.” uríñfá nánirini.

18 Jisaso áamá oxí apíxí obaxí omí íkwíkwierí wiaríñagí niwiniñf xegí wiepísaríñowami sekaxí re uriniginini, “None ipíwami jñaríwami dání xemoani nání ewéyo píxemoánfíyí.” uraríñá

19 ñwí ikaxí eániñfíni mewegfáyí wo nñirí re uriniginini, “Nearéwapíyariñoñini, anj ami gími gími nání úaná nioni númi ríxíñfíni.” urfagi

20 o re uriniginini, “Sfíwí sayí sá wenfá nání sfñá siríñfíni. Inj ení sá wenfá nání nñiniñf tññfíni. E nerí aí áamá imóniñfíni sá wémfá nání anj wí meníni.” uriniginini.

21 Xegí wiepísaríñfíni ámi wo re uriniginini, “Ámináoxini, gí ápo tñni niñweañíñfíni o ríxa péáná xwíá niñweyáñfíni númi ríxíñfíni nání ananirani?” urfagi aí

²² Jisaso áamá xíomí dínjé mîwîkwîroarîgîfáyé nánî re urîñîñîgîñî, “Xegí piyí wíá xwíá weyárfîrîxîñîrî sîñwí nîwîñîrî nîonî númî nîxídeî.” urîñîñîgîñî.

Ipi imeamîkwî yarîñjîpî samîñjî imîxîñjî nánîrîñî.

²³ E nurîmî ewéyo píxemoánáná xegí wiepîsarîñowa enî nîpîxemoánîro ipíyo orîwámî dánî nánî nîmeámî waríñá re enîñîgîñî.

²⁴ Ríwîpî xwé nerî inîgî imeamîkwî neríñá rîxa ewépá mîwiárómîñîrî yarîñagî aiwî Jisaso sá maiwî wenagî

²⁵ wiepîsarîñowa nuro saiwiárfî nîwiuro re urîgîfawîxîñî, “Ámînáoxîñî, rîxa nîneamîwiáropaxîrîñî. Arîrá neaiî.” urîfagî

²⁶ o re urîñîñîgîñî, “Dîñjî onîmiápi nîkwîroarîgîoyíñé pí nánî wáyé seainarîñî?” nurîmî nîwiápfîñîmearî re rîñîñîgîñî, “Imîñjî tîñî inîgî tîñî samîñjî oweárîñî.” ráná re enîñîgîñî. Imîñjî pîñî wiárîrî inîgî wîñwí mé rîwoárîrî nerî ñîñjîfá imónárîñîñîgîñî.

²⁷ Ñîñjîfá imónárîfagî nîwîñîro re rîñîgîfawîxîñî, “Pí ámáorfánî? Imîñjî tîñî inîgî tîñî aríá nîwirî samîñjî weáríayoî.” rîñîgîfawîxîñî.

Ámá imíó xîxéroarîgîfáwáwá mîxí umáñîñjî nánîrîñî.

²⁸ O tîñî xegí wiepîsarîñowa tîñî orîwámî dánî áamá yoí Gadarayí anjîyí tîñjî e nîwiékîñîmearo ewéyo dánî ayoááná áamá imíó dîñjî xîxéroarîñjî wáwá —Awaú imíó nîmónîrî sayí e roñagîfî nánî áamá óf ayimî mîpwarîgîfárîñî. Awaú xwárfá áamá tayarîgîfá tîñjî anjî e dánî nîbîrî nawîñî órórî nîñîro

²⁹ xwamiánî re urîgîfîsîxîñî, “Niaíwî Gorîxoyáoxîñî, joxî pí neaimîñîrî barîñîñî? Gorîxo ríwéná rîñîñjî neaiapîñîfá sîñî enáná joxî rîñîñjî neaiapîmîñîrî rîbarîñîñî?” nurîro

³⁰ odîpî obaxí bî ná jîamî nîrómáná aiwá narîñagîfá nîwîñîro

³¹ rîxîñjî re urîgîfawîxîñî, “Joxî mîxí nîneamámîñîrîñáyí, odîpíyo oxîxérópoyîñîrî sîñwí neaneî.” urîfagî

³² o “Emanî!” urîfagî áamá awaúmî pîñî nîwiárîmî odîpîpîmî xîxéróáná re enîñîgîñî. Pîmanjî mîwiáronjîmî anjîñî imegîñî wéfáyé ipíyo igwífá nuyíroro inîgî nînamîro piyí egîfawîxîñî.

³³ Píyí éagîfá odîpî awí mearoarîgîfáwa sîñwí e nîwîñîmî wigí anjî apîmî nánî mîrfî nuro odîpî inîgî namífápi tîñî áamá imíó xîxéroarîgîfáwáwá enî nanjî imónîrî éfpi tîñî nánî repíyí wíáná

³⁴ áamá oxí apîxí nîñî anjî apîmî dánjîyí Jisasomî wímeanîro nánî nuro omî nîwîñîro rîxîñjî “Joxî neneyá xwíá re pîñî nîneawiárîmî wí e nánî uî.” urîgîfawîxîñî.

9

Ámá enjî nîñî sîwímí enjîmî nanjî imîxîñjî nánîrîñî.

¹ Jisaso ewépámî nîpîxemoánîrî nîñwearî nîmeámî orîwámî dánî nîxemoaurî xegí anjî ñweaarîñjîpîmî nîrémorî ñweañáná

² re enîñîgîñî. Ámá wa áamá enjî nîñî sîwímí enjî wo íkwianjîwíyo nîtîmáná nîmeámî báná Jisaso awa “O ananî nanjî neaimîxîyipaxîrîñî.” nîyaiwiuro xíomî dîñjî wîkwîroarîñagîfá nîwîñîrî enjî sîwímí enjîmî re urîñîñîgîñî, “Ámá roxîñî, joxî ayá sîwí mîrîropanî. Íwí joxî yarîñjîpî rîxa yokwarîmí sííárîñî.” uráná re enîñîgîñî.

³ Ñwí ikaxí eánîñjîpî mewegîfáwa wigí xwioxíyo dánî dîñjî re nîpîkîga ugîfawîxîñî, “Ámá ro ‘Gorîxo yarîñjîpî epaxonîrîñî.’ nîyaiwirî nîrîrîñá Gorîxomî rîperîrî umearîñî.” Íñîmî dánî dîñjî e yaiwiarîñagîfá nánî

⁴ Jisaso dîñjî adadí nîwirî nîjîfá nîmónîrî re urîñîñîgîñî, “Pí nánî segí dîñjîyo dánî ‘O Gorîxomî rîperîrî numerî yarîñî.’ nîaiwiarîñjî?”

5-6 Nioni enj s'wímí enjomi 'Dixí íwí yaríñípi ríxa yokwarímí síáríni.' uráná soyíné 'O néní tñorfaní?' niaiwipíríreói? Omí 'Nañí nimóníri n'wiápíni-meámí anj' uí.' uráná soyíné 'O néní tñorfaní?' niaiwipíríreói? Íwí yaríñípi yokwarímí n'wiiríná íniímí imóníñagí nání e yaiwipaxí mimóníni. E nerí aiwí ámá imóníñáoní nání 'O xw'fá t'yo n'ñwearíná ení íwí yaríñípi yokwarímí wiini nání néní tñorfaní?' niaiwipírí nání síñwí naní'poyí." nuríri ámá enj n'ni s'wímí enjomi re uríñínigíni, "Joxí n'wiápíni-meári dixí íkwiañwí n'xopemíxíri n'imeámí uí." uráná

7 o n'wiápíni-meámí xegí anj e nání un'ñínigíni.

8 Xegí anj e nání úagí oxí apíxí e epíroyí egíáyí síñwí e n'winiro nání dñj n'yeawá'iro "Goríxo ámá ro néní tñóníñj wimíxíñí'faní?" n'yaiwiro x'omí yayí seáyíni dání umegíawixíni.

Matiyuomí "Nixídeí." uríñj nání'riñí.

9 Jisaso e p'ni n'wiárími nuríná ámá wo xegí yoí Matiyuoyí ríñño takisí nání n'gwí uráparí'g'fá opisí anj'yo riwo ñweañagí n'wini'ri re uríñínigíni, "Nioni nixí'dimé'ri-xíni." uríagí o n'wiápíni-meári númí uxí'díñjínigíni.

10 Jisaso xegí wiep'sariñowa t'ni anj Matiyuoyá nání nuro aiwá naríná ámá takisí nání n'gwí uráparí'g'fáyí t'ni íwí ar'kí yarí'g'fá wíniyí t'ni omí n'wimearo nawíni aiwá naríñag'fá

11 Parisiowa síñwí e n'winiro xegí wiep'sariñowami re urí'g'fawixíni, "Segí searéwapíyaríñj ro pí nání ámá takisí nání n'gwí nearáparí'g'fá t'nyí t'ni íwí ar'kí yarí'g'fá t'nyí t'ni nawíni n'ñwearo aiwá naríñoi?" uríag'fá

12 Jisaso ar'fá e n'wiri xewaníño nání "Ámá íwí yarí'g'fáyo arí'rá wimíni'ri nání weapíñorfaní?" oyaiwí'poyíni'ri ewayí ikaxí re uríñínigíni, "Ámá símíxí m'yarí'g'fáyí xwí'f' t'ñj e nání warí'g'fáraní? Oweoi, símíxí yarí'g'fáyíni xwí'f' t'ñj e nání warí'g'fá'riñí.

13 E nerí aí soyíné nuro xwíy'fá enjíná w'fá rókiamoagí Xoseao n'ri'ri eanj r'pi, ' "Rí'diyowáni Goríxoní nání ní'f'ri-xíni." m'nimónaríni'ni. "Ámá wíyo nání ayá nurí'míxí'ro arí'rá wí'f'ri-xíni." nimónaríni. n'ri'ri r'fwamíñj eanj apimí f'á n'roro n'j'fá imóní'poyí. Ayí r'pi nání'riñí. Ámá 'Wé róníñj yaríñwaénexíni.' yaiwinarí'g'fáyo 'Nioni t'fámíni b'poyí.' urí'míni'ri nání weapíñámaní. 'Íwí yaríñwaénexíni.' yaiwinarí'g'fáyo nání weapíñáríni." uríñínigíni.

"Dixí wiep'sariñíyí aiwá ñw'fá m'ñwí'rá'riñayaríñoi." urí'g'fá nání'riñí.

14 Jono wayí numeaiá waríñoyá wiep'sariñowa Jisaso t'ñj e nání n'biro re urí'g'fawixíni, "None t'ni Parisiowa t'ni Goríxo none nání yayí owiníni'ri aiwá ñw'fá ñwí'rá'riñayaríñagwí aiwí dixí wiep'sariñowa pí nání aiwá ñw'fá m'ñwí'rá'riñí yaríñoi?" uríag'fá

15 Jisaso xewaníño nání "Omí wa n'p'kímáná enjáná wiep'sariñíyí dñj sípí n'wiríná aiwá ñw'fá ñwí'rá'riñí'f'fá'riñí." oyaiwí'poyíni'ri ewayí xwíy'fá re uríñínigíni, "Ámá apíxí síñj meáo xegí ámá imóní'g'fáyí t'ni ñweañáná o nání dñj sípí wipaxí meníni. E nero aí ámá wa omí an'ni'míxáná íná aiwá ñw'fá ñwí'rá'riñí'f'fá'riñí." uríñínigíni.

16 "Xwíy'fá Parisiowa nearéwapíyarí'g'fápi t'ni Jisaso síñj nearéwapíyaríñípi t'ni kumíxí'paxí mimóníni." oyaiwí'poyíni'ri ámí ewayí ikaxí nuríri re uríñínigíni, "Ámá wigí sorfá axeníñagí n'wini'roná rapírapí s'ni m'k'karíníñj b' n'imearo urí óf iníñúmi n'p'roro gwí kiwearí'g'fámaní. E nerí'nýyí, í'g'fá eánáná rapírapí síñj p'f'rófápi ní'k'karíní'f'fá urú xwé naxega un'fá'riñí.

17 Rípi ení ámá ini'g'f' wainí síñj memé wará síxí ur'f'wámí iwajfá yarí'g'fámaní. E nerí'nýyí, memé wará síxí'wá n'p'yini'f'fá ini'g'f' wainí purí síxí'wá xwí'f'fá ikíxéní'ri e ení'g'íni. Wainí síñj'f'f' memé wará síxí síñj'wámí yíánáyí, wará t'ni ini'g'f' t'ni n'piaúni nañj eníñoi." uríñínigíni.

Apixí ragí anijí pwaríjé wímí nanjé imixirí miái penjé wímí nanjé imixirí enjé nániríní.

¹⁸ Jisaso xwiyá apí siní e uraríná re enjínigíní. Judayíyá rotú anjé mewenjé wo nábírí Jisaso síkwí ténjé e mánjé xwíáyo níkwírorí re uríjínigíní, “Gí miái ríxa pearíní. E nerí aí joxí nábírí wé seáyí e wikwiáráná nanjé oení.” uríagí

¹⁹ o níwiápínímearí númí nurí wiepísaríjowa ení nawíní waríná

²⁰⁻²¹ re enjínigíní. Apixí wí —Í xegí ragí anijí pwaríná xwiogwí wé wúkaú síkwí waú múronjíríní. Í “Nííní oyá iyíáyoni amáf níroníríná nanjé imónímíníyírání?” níyaiwia nábírí ríwíyo níronapímáná Jisasoyá iyíáyo sírífwí jé amáf róníjínigíní.

²² Amáf róníagí Jisaso níkinímónírí ímí síjwí níwínírí re uríjínigíní, “Gí ineyí, ayá síwí míríropaní. Jíxí dínjé nínikwíroríjípímí dání eríkiemeání.” uráná í ríxa nanjé imóníjínigíní.

²³ Jisaso e dání nurí rotú anjé mewenjéyá anjé e níremorí oxí apixí epíroyí níyárimáná njwapé ríro webí ríro nero yaiwíníjé yaríjagí níwínírí

²⁴ re uríjínigíní, “Ríxa peyeápooyí. Miái píyí meníní. Sa sá wentí.” uríagí ayí rípiá nuríro yaríjagí aí

²⁵ nííní miái ténjé e pííní níwiárímí ríxa nípeyeámáná enáná o nípáwirí miáímí wéyo íá nímaxírírí míeyoááná re enjínigíní. Miái wiápínímeanjínigíní.

²⁶ Í wiápínímeágí xwiyá o épi nání xwiyá anjé níyoní rínárímenjínigíní.

Síjwí supárígí waúmí nanjé wímíxíjé nániríní.

²⁷ Jisaso e dání waríná amá síjwí supárígíwaú númí nuxídírí ríaiwá re urígísisixíní, “Negí míxí ináyí Depitómí xiáwoxíní, yawawi ananí wá yeawianíréní?” nurírí

²⁸ o ríxa anjéyo nípáwirí njweanjagí awaú ení nípáwirí wímeááná Jisaso yaríjé re wíjínigíní, “Awagwí dínjé nínikwírorí ‘O ananí síjwí supárígwíyí nanjé yeaimíxípaxoríní.’ ríníaiwíaríjé?” uríagí awaú “Oyí, Ámínáoxíní, joxí e epaxoxíríní.” uríagí

²⁹ o egí síjwíyo wé íá nuxírírí re uríjínigíní, “Awagwí dínjé níkwíroarígípa xixení oimóníní.” uráná re enjínigíní.

³⁰ Awaú síjwí noxoari anígísisixíní. Síjwí noxoari aníagí Jisaso aríá jiyíkí norí re uríjínigíní, “Awagwí nioní ealápi amá wíyo áwanjé murímepa éisixíní.” uríagí aí

³¹ awaú o ténjé e dání nuríná xíto wípi nání amí amí repíyí níwia emegísisixíní.

Manjé píronáríjé womí nanjé wímíxíjé nániríní.

³² Jisaso e dání waríná amá wí wigí amá imíó dínjé xixéronjagí nání manjé píronáríjé wo Jisaso pwaríjé nání nímeámí níbíro wáráná

³³ o imíóyo míxí umáínowáráná manjé píronáríjé ríxa xwiyá raríjagí oxí apixí e epíroyí egíáyí síjwí e éagí níwíníro ududí nero re níra ugíawixíní, “Aga eníná eníná aíwí Isírerene amá wo e yaríjagí wínagwámaní.” níra úagí aíwí

³⁴ Parisiowa re rígwíawixíní, “Obo, imíóyo umenjéanoyá dínjé téní míxí umáínowáraríjéríní.” rígwíawixíní.

Jisaso amá nání wá wianíjé nániríní.

³⁵ Jisaso Judayíyá anjé xwéyo téní onímíáyo téní nemeríná wigí rotú anjéyo nípáwirí uréwapíyemerí xwiyá yayí wínípaxípi —Apí Goríxo amá xíto xegí xwíoxíyo nímeámí nerí píraníjé umenjéanápí nání ríníjípíríní. Apí nání wá urímerí amá símíxí xíxegíní yarígíáyo téní uraní xíxegíní imónígíáyo téní nanjé imímíxímí wíemerí neríná

³⁶ amá oxí apixí epíroyí egíáyí sípísipí xiáwo mayí neríná úrapí nero dínjé símígwíá níyiníróníjé wíároárínarígíápa yaríjagí níwínírí wá níwianírí

³⁷ áamá xwiyá Gorixoyá wáf urimepírfa nání obaxí mimóniñagi nání xegí wiepísariñyo re uriñiniginí, “Aiwá omiñyo pírípírí ináriñagi aiwí áamá nímipírfa nání obaxí meníni.

³⁸ Ayínáni Gorixomí rixiñf re urípoyí, ‘Áamá aiwá apí rimiipírí nání dixí omiñf tíñf e nání uowáfríxíni.’ urípoyí.” uriñiniginí.

10

Wáf wurimeiarigfáwami ení sixí weámixowáríri sekaxí uríri ení nániríni.

¹ Jisaso xegí wiepísariñf wé wúkaú síkwí waú awamí “Awí eánípoyí.” nurimáná awa áamá imfó dñf xixéroariñyo mixel umáinowáriro áamá simixel xixegíni yarigfáyo tñni uranf xixegíni imónigfáyo tñni nanf imixel epaxí imónfríxíni ení weámixowáríñiniginí.

² Xegí wáf wurimeiarigfáwa, wé wúkaú síkwí waú imónigfáwa wigí yoí rowaríni. Xamiño Saimonoríni. Amí yoí bí Pitaoyí wíriniñoríni. Xegí xogwáo Adíruoríni. Sebediomí xewaxowáú Jemiso tñni xogwáo Jono tñniñni.

³ Piripo tñni Batoromuo tñniñni. Tomaso tñni Matiyuo tñni —O takisí nání nigwí urápagoríni. O tñniñni. Arípíasomí xewaxo Jemiso tñni Tadiaso tñniñni.

⁴ Saimono —O áamá “Émáyo mixel oxí dowáraneyí.” rarigfáyí tñni nawíni ní kumixelni emeagoríni. O tñni Isikariotí dñf Judaso —O Jisaso nání miyí uriñoríni. O tñniñni.

⁵ Jisaso wé wúkaú síkwí waú awamí nuowáfríniá sekaxí nuríri re uriñiniginí, “Soyíne nuróná émáiyá añf tíñimíni mupaní. Samariayí —Áamá ayí Judayí tñni xepíxepá rónarigfáyíriñni. Ayíyá añyo nání ení mupaní.

⁶ Soyíne negí Isireriyí —Ayí sipísipí xiáwo píraniñf mímearíniá amí amí uni-amoiñfíniñf imónigfáyíriñni. Ayí tíñf e nánini úpoyí.

⁷ Soyíne nuróná wáf re urímeríni, ‘Gorixo xfo xegí xwioxíyo míméamí níneairí neameñweani añwi ayo enagi nání segí íwí yarigfápi ríwímiñí nímamoro nisaniro ñweáfríxíni.’ urímero

⁸ áamá simixelyo nanf imímiximí ero áamá péfáyo dñf sixí numímero saiwiárf wiro áamá peyíyí tígfáyo wigí wará nanf wimixel imfó dñf xixéroariñyo mixel umáinowáriro eméfríxíni. Soyíne nioní ení eániñf anípa ení seaeámixowárfáyí nání soyíne áamá simixelyo nanf imímiximí níwiríniá nigwí nání murípa nero sa anípa nanf imímiximí wífríxíni.

⁹ Soyíne níwaníro neríniá nigwí sixí ímoarigfáyo nigwí xwérani, onímiáraní, nímearo sixí nímero nímeamí mupa ero

¹⁰ ía árupianf aí tñni nimaními mupa ero iyá wúkaú raiwakíyí mepa ero síkwí sú níyíniro aiwí ámi waú nímeapa ero xoyíwá nímaxími mupa ero éfríxíni. Ayí rípi nániríni. Áamá arírá wiarígfómi anani aiwá míni wiaríñagfa nání soyíne ení aiwá anani seaiapírífa enagi nání amípi nímeamí mupa éfríxíni.

¹¹ Añf xwé bímirani, onímiá bímirani, níremoríniá áamá añf apimí ñweagfáyí áamá go go íwí amípi níyaríñomi níwíniñniá oyá añyo nípáwiro añf apimí pñni níwiárimi upfríniá nání o tñniñni wéfríxíni.

¹² Áamá ‘O tñni oweaneyí.’ yaiwífoyá añyo nípáwiríniá ayo yayí níwiro ‘ “Gorixo píraniñf oseamení.” neaimónaríni.’ urífríxíni.

¹³ Ayí ení yayí níseairo segí pñne arífa seaipírí nání wimónánáyí, soyíne yayí níwiríniá urfápi anani ‘Xe oimóníni.’ yaiwífríxíni. Ayí e míseaipa seaíanáyí, soyíne yayí níwiríniá urfápi ‘Anípa oimóníni.’ yaiwífríxíni.

¹⁴ Áamá gíyí gíyí wigí añyo nání níseaipemeamí mupa ero soyíneyá xwiyá arífa míseaimónípa ero éánáyí añf iwámíraní, añf apimíraní, pñni níwiárimi nuríniá áamá

e ηweagfáyí ‘Gorixo xeaniηí neaikárinfa nání tiyí réoi?’ oyaiwípoyiniri segí síkwíyo síkí xéniηípi pírí wiaikímí niyárimí úfríxini.

15 Nioní nepa searariηini, ‘Sfá Gorixo áamá niyoni mí ómómiximí enfáyimí áamá eníná aní yoí Sodomíyo ηweaagfáyí tñni Gomora ηweaagfáyí tñni aga rikikiríó néra wagfáyo Gorixo xeaniηí ríá tñí wikárinfa enagi aiwi áamá soyfne arfá mīsealífáyo xeaniηí ayo wikárinfápa axípi xixeni e wikárinfámani.’ searariηini.

“Xeaniηí seaiméanfáriní.” uríηí nánirini.

16 “Nioní soyfne sipisipí mīxí xixe mepa yariηiníηí imónigfóyíne áamá sfwí sayfniηí imónigfáyí tñí e nání searowárarini. Ayinání soyfne nuróná áamá ayí nání síηwí tñni úfríxini. Sidírí yariηípa dñí émi saímí moro iní xawiówí uyíni bī mé awayini yariηípa ero néra úfríxini.

17 Soyfne nioní nixfdaríηagfá nání áamá wí fá nīseaxero negí Judayí áminá xwiríxí mearigfáwa tñí e xwiríxí seamepírí nání seawáriro negí rotú aníyo dání síkwfá ragí puní nání seaearo

18 soyfne pñé nioniyá émáyí arfá egíe dání áwaní urípi nání gapimanowa tñni mīxí ináyowa tñni tñí e nīseameámi nuro seawáriro epíríarini.

19 E seawáripírí aiwi ríxa xwiyfá urípi inánini Gorixoyá dñí tñni urípi enagi nání ayá sfwí nīsearorí ‘Aríre uraniréwini? Pí pí uraniréwini?’ mīyaiwipa éfríxini.

20 Ayí rípi nání searariηini. Awa ríxa xwiríxí seamearfná segí dñíyo dání urípirfámani. Segí séno Gorixoyá kwíyípmí dání urípirfá enagi nání ayá sfwí mīsearopa éfríxini.

21 Xiráxogwáowau wfo Jisasomí xfdaríηagí nání wfo áamá wí omí opíkípyoiniri mīyí uríri xano xewaxo nání mīyí uríri niaíwíyí xaniyaú nání mīyí uríro epíríarini.

22 Soyfne nioní dñí nñikwíroro nixfdaríηagfá nání áamá nñni símí tñni seiapírí aiwi gíyí gíyí sfá yoparfpi nioní weapimfáyi nání ení neáníro ηweáfáyíne Gorixo anani yeáyí nīseayimíxemeanfáriní.

23 Aní bimi nīseapíkianíro nání númí seaméanáyí, ámi aní bimi nání éfí úfríxini. Nioní nepa searariηini, ‘Isíreríyí aníyo pñé nioniyá wíyo sní muríníηáná áamá imóníηáoni weapimfáriní.’ searariηini.” uríηiniginí.

24 Jiaso xegí wiepísariηowa “Omí sipí wikáripírí enagi nání none ení sipí neaikáripaxfíriní.” oyaiwípoyiniri ewayí ikaxí re uríηiniginí, “Wiepísariηowa wigí uréwapíyaríηomí seáyí e imónarigfámani. Xináiwáníηí nimóníro omíηí wíiarigfáwa ení wigí omíηí wíiarigfómi seáyí e wimónarigfámani.

25 Wiepísariηowa wigí uréwapíyaríηo tñni xixeni nimónirfnáyí, ayí apánirini. Xináiwáníηí nimóníro omíηí wíiarigfáwa ení wigí omíηí wíiarigfó tñni xixeni nimónirfnáyí, ayí apánirini. Sénoni ikayfíwí imfóyo xiráóníηí imóníηoyí nñnirfnáyí, gí niaíwoyíne ení anípaxí searípirfáriní.

“Wáyí wipaxo rorini.” uríηí nánirini.

26 “Áamá fwi iními dání éfáyírani, ikayfíwí yumí ríáyírani, rfwéná nīpini síηáni imónínfá enagi nání ayo wáyí mīwipa éfríxini.

27 Xwiyfá amípi nioní iními dání áríwíyíná searfápi soyfne ikwáwíyíná áwaní urífríxini. Amípi nioní yumí ikaxí searfápi aní rikwíyo nīxenweámáná áwaní urífríxini.

28 Áamá nīseapíkironá waráni seapíkíparini. Dñí ení seaxekwapaxí menagi nání wáyí mīwipa éfríxini. E nerí aí Gorixo wará aí tñni dñí aí tñni ríá aníηí wearíηíyo seakearíparí imóníηo nání wáyí wífríxini.

29-31 Áamá makerfáyo nání nurfná iní sírkwá wau bī nerfná nīgwfí ríá nñí bī tñni bī yarígíarini. E nerí aí segí séno mīwimónípa nerfnáyí, wo anani nīperi

xw'áyo piéroar'ijfmaní. Soy'né inj on'tiápiami múron'ijagi nání Gor'ixo am'ipí wí m'iwímeapa oen'ri s'ijw'f n'sean'rfnáyí, wí n'seaímean'fá en'agi áamá nání wáyí mepaní. Segí m'ij'fyo d'fá f'á ropax'f mimón'ijagi a'í Gor'ixo n'ij'fá en'agi nání re yaiw'ífr'ix'ini, 'O nene nání aga n'ij'fá imón'ijagi nání anan'í pirán'ij'f neamen'ig'ini.' yaiw'ífr'ix'ini.

³² Áamá g'iy'f g'iy'f áamáyá s'ijw'fyo dání 'Jisasom'í x'fdar'ijáon'ir'ini.' uránáy'f nion'í en'í g'f ápo an'fnam'í n'jwean'joyá s'ijw'fyo dání 'O nion'í n'ix'fdar'ijor'ini.' ur'm'fár'ini.

³³ E ner'í a'í g'iy'f g'iy'f nion'í nání áamáyá s'ijw'fyo dání 'O nán'í nion'í maj'fár'ini.' uránáy'f nion'í en'í o nán'í g'f ápo an'fnam'í n'jwean'joyá s'ijw'fyo dání 'O nion'í maj'fár'ini.' ur'm'fár'ini." ur'ij'nig'ini.

"Kirá m'ix'f nán'fn'ij'f imón'ij'fpá n'imeám'í b'ijár'ini." ur'ij'f nán'ir'ini.

³⁴ O áam'í re ur'ij'nig'ini, "Nion'í nán'í 'Áamá n'iyon'í p'iy'fá w'f'r'm'fán'ir'í b'ijor'ini.' m'iniaw'ipani. Gor'ixoyá xw'iy'fá kirá m'ix'f nán'fn'ij'f imón'ij'fpá n'imeám'í b'ijár'ini.

³⁵ Ar'fá n'iar'ig'fáy'f t'fni ar'fá m'n'iar'ig'fáy'f t'fni Gor'ixoyá B'ikw'fyo n'r'ir'ir'í eán'ij'fpa xep'ixepá orón'f'poy'ir'ir'í n'imeám'í b'ijár'ini. Xewaxo xanom'í s'm'f t'fni wir'í xem'íá'f x'íná'ím'í s'm'f t'fni wir'í xewaxo xiep'í x'í'fá'ím'í s'm'f t'fni wir'í oin'f'poy'ir'ir'í b'ijár'ini.

³⁶ Áamá xw'iy'fá nion'iyá n'ix'fdar'ig'fáy'f wig'f áamá imón'ig'fáy'f m'ix'f wimón'ip'r'fár'ini.

³⁷ Áamá g'iy'f g'iy'f xanom'irani, x'íná'ím'irani, d'ij'f s'ix'f uyar'ij'fpim'í nion'í n'iy'in'ini nán'í m'imúron'ipa ner'fnáy'f, áamá nion'iyá imón'ipax'f mimón'ini. G'iy'f g'iy'f xewaxom'irani, xem'íá'ím'irani, d'ij'f s'ix'f uyar'ij'fpim'í nion'í n'iniy'in'ini nán'í m'imúron'ipa ner'fnáy'f, nion'iyá imón'ipax'f mimón'ini.

³⁸ G'iy'f g'iy'f 'Jisasom'í oux'f'dim'ini.' n'iyaiwir'í a'í xean'ij'f n'niro n'ip'ikip'r'ix'ini'ir'í m'n'ix'f'dí é'f é'fáy'f ay'f nion'iyá imón'ipax'f mimón'ini.

³⁹ Áamá gox'í gox'í 'Nion'í Jisasom'í d'ij'f n'iw'ikw'fror'í nux'f'dir'fnáy'f, n'ip'ikip'r'ix'ini.' n'iyaiwir'í xewan'ijox'í é'f n'men'ir'fnáy'f, d'ij'f n'iy'm'ij'f'p'í an'ij'f n'jwear'fá nán'í mear'fáman'í. E ner'í a'í g'iy'f g'iy'f é'f m'men'ipa ner'í 'Nion'í Jisasom'í x'fdar'ijagi nán'í áamá wí n'n'ip'ikip'irónáy'f, ay'f anan'ir'ini.' n'iyaiwir'fnáy'f, d'ij'f n'iy'm'ij'f'p'í an'ij'f n'jwear'fá nán'í mear'fár'ini." ur'ij'nig'ini.

"Nipemeám'í seaú'fá g'iy'f g'iy'f Gor'ixo nan'f wiin'fár'ini." ur'ij'f nán'ir'ini.

⁴⁰ O áam'í re ur'ij'nig'ini, "G'iy'f g'iy'f soy'né wá'f ur'mear'fná ar'fá n'seairo nan'f n'seairónáy'f nion'í searowárar'ijagi nán'í nion'fn'ij'f niro Gor'ixo n'rowárenap'ijom'fn'ij'f en'í wiro yar'ijoi.

⁴¹ Áamá g'iy'f áamá wo Gor'ixoyá w'fá rókiamoar'ijno en'agi nán'í 'Áamá ro Gor'ixoyá w'fá rókiamoar'ijor'fan'í?' n'iyaiwir'í n'ipemeám'í xeg'f an'fyo nán'í úoy'f r'f'wéná Gor'ixo xeg'f w'fá rókiamoar'ig'fáyo yay'f n'wir'í ayá r'm'ixar'ij'f'p'í m'ini win'fápa ax'f'p'í e win'fár'ini. G'iy'f áamá wo wé rón'ijno en'agi nán'í 'Áamá ro wé rón'ijor'fan'í?' n'iyaiwir'í n'ipemeám'í úoy'f r'f'wéná Gor'ixo áamá wé rón'ig'fáyo yay'f n'wir'í ayá r'm'ixar'ij'f'p'í m'ini win'fápa ax'f'p'í e win'fár'ini.

⁴² Áamá g'iy'f g'iy'f soy'né nion'iyá seaiap'sar'ijáoy'fné en'agi nán'í ini'ig'f im'ij'f r'ij'f kap'ix'f wá seaiapánáy'f Gor'ixo 'Om'í w'ím'ig'ini.' yaiw'íf'p'í an'ipá imón'infáman'í. Oweo'í! Nion'í nepa searar'ij'ini, 'Gor'ixo m'ini win'fár'ini.' searar'ij'ini." ur'ij'nig'ini.

11

Jono Jisasom'í yar'ij'f wip'isi nán'í urowáar'ij'f nán'ir'ini.

¹ Jiaso xeg'f wiep'sar'ij'f wé wúkaú s'ikw'f waú awam'í sekax'f e nur'f'sáná uréwap'iyemer'í wá'f ur'mer'í em'ini'ir'í nán'í e dán'í p'fni n'iw'íar'imi Juday'f an'f am'í am'í ikw'f'irón'ij'fyo nán'í un'ij'nig'ini.

² Jono wayf numeaia warinjo gwf ninweamaná arfá re winiginini, “Jisaso e yarini. E yarini.” rarinagfa arfá niwiri xfo xegf wiepissarinjyf waumi Jisaso tnf e nani uowaraná

³ awau nuri yarinf re wigfissixini, “Jono ‘Ámá wo rfwyo binfárinini.’ rarinjoxirani? Weninf nerf nweaani nani wo sinf rfa barini?” urfagfi

⁴ Jisaso re uriniginini, “Awagwi nuri amipi nionf yarfná sinwf nanfipi tfinf arfá nífipi tfinf nani repiyf niwiri áwanf urémeapiyf.

⁵ Nionf yarfná ámá sinwf supárgfáyf sinwf oxoaro síkwf ikf egfáyf nanf nimóniro anf ero peyfyf tfgfáyf wará nanf iniro arfá prónigfáyf arfá ero péfáyf wiápnimearo ámá uyipeayf xwyfá yayf winipaxf none wáf nemerane urarinhwápi arfá wiro yarinhagfa nani Jonomf áwanf e urémeapiyf.

⁶ Rfpi eni ‘Nionf nani ámá go go símf tfinf wikf dnf “O pí rfa yarini?” miniaiwipa nerfnáyf, yayf owinini.’ urémeapiyf.” nuowárfi

⁷ awau rixa gwf anf Jono nweanjawá tnf e nani warfná ámá oxf apixf e epfroyf egfáyo Jono nani re uriniginini, “Seyfné ámá dnf meanf nani nurfná pí ámáyo winaniro wagfárinini? Ámá saminf iminf onimiápi nerf aí rfwf iwf apaxf mé winwf yarinhpa yarinf womf sinwf winaniro wagfáranini? Oweoi!

⁸ E nerf aí pí ámáyo winaniro wagfárinini? Ámá rapirapf yarapayf enf wú yininf womf sinwf winaniro ámá dnf meanf wagfáranini? Oweoi! Ámá rapirapf yarapayf nanfnf niyiniro mixf ináyfyyá anfyo nwearigfárinini.

⁹ E nerf aí seyfné pí nani ámá dnf meanf nani wagfárinini? Gorixoyá wfa rókiamoarinf womf sinwf winaniro wagfáranini? Oyf, e nerf aí ‘O Gorixoyá wfa rókiamoagfáyf tfinf xixeni imóninomanf. Seáyf e múronorini.’ seararinhini.

¹⁰ Xwyfá Gorixo xewaxomf urinfpi wfa rókiamoagf Marakaio niwurifyirf rfwaminf eanf rípi, ‘Arfá ei. Gorixonf gf xwyfá yanf wiowárfmáfó joxf gf íwoxf xámf rimeanf nani uowárfmfárinini. O joxf nani ámáyo nurfrfná ófninf simoinfárinini.’ nrirf rfwaminf eanf apf Jono nani rinini.

¹¹ Nepa seararinhini, ‘Jono ámá arfowayá xwfá piaxfyo dánf iwiaronfoyf rarigfo nani ófninf imonjo enagf nani ámá nfnf aiwf wo Jonomf seáyf e imóninif xirigfámanf. E nerf aiwf gifyf gifyf nionf nixfdiro Gorixoyá xwioxfyo páwiro yarigfáyf xwyfá nionf nani wáf nurimeipfrfpi Jono wáf uriménfipimf seáyf e imóninagf nani ámá ayf onfpi aiwf Jonomf enf seáyf e wimóninjo.’ seararinhini.

¹² Jono wayf nineameaia warinjo xwyfá ‘Gorixo xwioxfyo mmeámf nneairf neamenweanfa nani ámá wo uowárfenapfninjo.’ iwamfó searinhiná dánf ámá uyfnif yarigfáyf ‘Gorixoyá xwioxfyo arige páwianrérwini?’ nfyaiwiro prf fkwieámf néra páwianro yarinho.

¹³ Nwf ikaxf Moseso nrirf eanfpi tfinf wfa rókiamoagfáwa nrifro eagfápi tfinf Gorixo xwioxfyo mmeámf nerf seamenweanfa nanyf wfa nrókiamóá nifiro Jono yoparf o axfpi rinfrini.

¹⁴ Enfná wfa rókiamoagfáyf wo re rinfpi, ‘Gorixo xwioxfyo mmeámf nerf neamenweanfápi rixa nimónimnirf anwf e enánáyf ámá wo wfa rókiamoagf Irai-jaóninf imóninf wo binfárinini.’ rinfpi tfinf xixeni Jono rixa binfrini. Seyfné omf nimimnirfnáyf, o Irai-jaon imóninfpá imónimnirf enfrini.

¹⁵ Arfá tfgfáfné píraninf nionfá xwyfápi arfá erfini.

¹⁶ “E nerf aí pí ewayf xwyfá nsearirf re searimfnif, ‘Ámá agwf rfná nweagfáfné ayfninf imóninjo.’ searimfnif? Seyfné niaíwf rpiáninf imóninjo. Niaíwf bfbia makerfá tnf e éf ninwearo bfbia tfinf nífá yanro nerfná rfaiwá re urarinho,

¹⁷ ‘Nene seyfné simininf epfrf nani sojf earfáná seyfné simininf méoi. Nene seyfné nwapé rfrf nani nwapé ráná nwapé sanf mnearápoi.’ E urarfná niaíwf aninf

winarinþia yapí imóninþoi.

¹⁸ Ayf rþpi nání seararinþini. Jono nibirfná aiwá áamá wimónarinþipi tñni iniþgí wainf tñni minf ñwfa ñweañána áamá wí dñf mamó o nání ‘Imfó dñf xixéronagí nání yarini.’ rarinþoi.

¹⁹ Áamá imóninþaoni nibirfná aiwá iniþgí amþí anani narfná áamá wí ‘Áamá royf aiwá tñni iniþgí wainf tñni riwf enþ nerí ayá wí narinþorini. Áamá takisf nání niþgwí nearaparigfáwa tñni fwí néra warigfá winiyf tñni níkumixiniri emearigforini.’ rarigfáriní. Agwi e niriro aí idána nioní yarínþapi tñni Jono yarínþipi tñni aiwáninþf ná weánáyf re rþpfrfáriní, ‘Áamá imóninþo tñni Jono tñni Gorixoyá dñf tñni nanþf yagfíriní.’ rþpfrfáriní.” urinþinigini.

Anþ bþ bimí ñweáyf xíomi dñf miwþkwþroarinþagfa uréwapiyinþf nánirini.

²⁰ Jisaso e nurfísána áamá e epþroyf egfáyo nurirfná anþ o emimf obaxf wíwapiyinþipi yoþ niriþi áamá ayo ñweagfáyf wigf fwí yarigfáþi rfwimini nimamoro nisaniro minþweá éagfa mþxf nuriri

²¹ re urinþinigini, “Korasiniyo ñweáyfné aweyi! Sfá wiyi seyfné majfá seaórinfáriní. Gorixo xeaninþf rfa tñf seaikárinfá enþagí nání dñf sipí oseainini. Betþsaida ñweáyfné aweyi! Sfá wiyi seyfné ení majfá seaórinfáriní. Ayf rþpi nánirini. Emimf segf anþyo seaíwapiyinþapi émayf anþ yoþ Taiayf rininþyo tñni Saidoniyf rininþyo tñni niwíwapiyiri sñwriyif, áamá anþ apiaúmi ñweáyf enína wigf fwí yarigfáþi nání piaxf niweániro ayá fá níxirinþiro nání iyfá írkwf pánþro rfa uráwþyo iwieániro yaniri egfáriní.

²² Nepa seararinþini. Sfá Gorixo áamá niyoní mí ómómþximf enþayimi áamá Taia ñweáyo tñni Saidoní ñweáyo tñni winfápa axþpi seainfámani. Seyfnéyá seáyf e imónini.

²³ Kapaneami ñweáyfné ení ‘Gorixo anþnamí nání niþeaménapinfáriní.’ riyaiwiarinþoi? Oweoi! Rfa aninþf wearinþyo nání weþfrfáriní. Emimf nioní segf anþ e seaíwapiyinþapi enína Sodomí ñweáyf, rikikifó yarínþagfa Gorixo rfa mamówarinþyf sñwþf ninaniro sñwriyif, ayf nisaniro agwi ñweañwá re nání niþweaxa banþro egfáriní.

²⁴ Nepa seararinþini. Sfá Gorixo áamá niyoní mí ómómþximf enþayimi Sodomí ñweaagfáyo winfápa xixeni axþpi seainfámani. Seyfnéyá seáyf e imónini.” urinþinigini.

“Nioní tfáminí nibirfnáyf, dñf emimówarf inþþráoi.” urinþf nánirini.

²⁵ Jisaso e nurimáná Gorixomi xwiyfá ririmf niwirfná re urinþinigini, “Gf ápoxini, Áminá anþna imixiri xwfa imixiri nerí tñoxini, xwiyfá nioní urarinþa rþpi nání áamá ‘Nioní niþfonirini. Go nirewapiyinþoi?’ yaiwinarigfáyo yimárori áamá niaíwf onimiáþia yapí ‘Aninþf onirewapiyipoyf.’ yaiwinarigfáyo wfa urókiamori éagí nání yayf seáyimi dání orimemini.

²⁶ Ápoxini, joxi e simónarinþagí nání dixf dñf tñni e imónini.” nuriri

²⁷ ámayo re urinþinigini, “Gf ápo xwiyfá amþí oyá niþini bþ yumí mþní niþini fáninþf nieþxfniasinþrini. Áamá nñni aiwi wo xegf dñf tñni xewaxoni nání niþfá mimónini. Gf áponí niþfá imónini. Áamá wo xegf dñf tñni gf ápo nání ení niþfá mimónini. Xewaxonini niþfá imóninþini. E nerí aí áamá xewaxoni ‘Gf ápo nání xe niþfá oimónþpoyf.’ niyaiwiri o nání wfa wókimixarinþáyf ayf ení gf ápo nání niþfáriní.

²⁸ Ayináni sekaxf ‘Rþpi époyf. Rþpi époyf.’ niriþga unþpi þiráninþf ouxfdiminiri nerfná sanþf xwé niþearfninþf niþeámi nuro aninþf seainarinþyfné, nioniyá dñf tñni sá ñweapfri nání nioní tfáminí bþpoyf.

²⁹ Nioní áamá niþenioní nimóniri seáyf e mimónarinþaoni enþagí nání sanþf nioniyá íkfaninþf xwanþwí níkwónimí nurfnáyf nioní searéwapiyáná segf dñf emimówarf inþþráoi.

³⁰ Ayf rɪpɪ nánɪ seararɪŋɪnɪ. Xwɪyɪfá nionɪyá sanɪŋɪŋɪf nɪmeámɪ upɪrɪpɪ ayf sanɪf seainɪmenɪŋoɪ. Nayf seainɪf enɪagɪ nánɪ ananɪrɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

12

“Sabarfáyo ŋwáfárɪnɪ. rɪnɪŋɪfyo pí nánɪ xórórɪf yarɪŋoɪ?” urɪgɪfá nánɪrɪnɪ.

¹ Íná Sabarfá wɪyɪmɪ Jisasó tɪnɪ wiepɪsarɪŋowá tɪnɪ óf wɪtɪf omɪŋɪf áwɪnɪmɪ inɪŋɪfyo nuróná wiepɪsarɪŋowá agwɪf wɪagɪf wɪtɪf siyɪf sɪŋɪf yɪyɪrɪnɪf yarɪŋagɪfá

² Parisiowá sɪŋwɪf e nɪwɪnɪro omɪ re urɪgɪfawɪxɪnɪ, “Dɪxɪf wiepɪsarɪŋowá ‘Sabarfáyo ŋwáfárɪnɪ.’ rɪnɪŋɪfyo aɪwá pí nánɪ miarɪŋoɪ?” urɪagɪfá aɪ

³ Jisasó re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Enɪná negɪf mɪxɪf ináyɪf Depito tɪnɪ xegɪf nɪkumɪxɪnɪrɪ emearɪgɪfáwá tɪnɪ agwɪf wɪáná egɪfápɪ Gorɪxoyá Bɪkwɪfyo rɪfwamɪŋɪf nɪrɪnɪrɪ eánɪŋɪpɪf sɪnɪf ífá mɪroarɪŋɪf reŋoɪ? Oweoɪ, soyɪné ífá nɪroro aɪwɪf dɪŋɪf nɪpɪkwɪnɪf mɪmoarɪŋoɪ.

⁴ Depito senɪfá aŋɪf Gorɪxo nánɪ aɪwá peaxɪf tarɪgɪfɪwámɪ nɪpáwɪrɪf bɪsfkerɪfá Gorɪxo nánɪ peaxɪf tarɪgɪfápɪf o tɪnɪf xegɪf ámá tɪnɪf nánɪf ‘Ŋwáfárɪnɪ.’ rɪnɪŋɪfɪf —Apɪf ‘Sa apaxɪf pánɪŋɪf imónɪgɪfáwánɪf ananɪf nɪpaxɪrɪnɪ.’ rɪnɪŋɪfɪf rɪnɪ. Bɪsfkerɪfá apɪf apaxɪf pánɪŋɪf imónɪŋɪf xwéóf umeaíáná Depito nurápɪrɪf nɪfagɪf aɪwɪf Gorɪxo mɪxɪf bɪf murɪŋɪnɪgɪnɪ.

⁵ Ŋwɪf íkaxɪf eánɪŋɪfyo dánɪf re rɪnɪŋɪfɪf enɪf sɪnɪf ífá mɪroarɪŋɪf reŋoɪ, ‘Sabarfáyo apaxɪf pánɪŋɪf imónɪgɪfáwá aŋɪf Gorɪxo nánɪf rɪdɪyowá yarɪgɪfɪwámɪf nɪpáwɪro rɪdɪyowá nerónáf sɪfá “Omɪŋɪf nɪnɪf ŋwáfáxɪnɪ.” rɪnɪŋɪfɪf xórórɪf nero aɪwɪf xwɪyɪfá meárɪnɪrɪgɪfámanɪ.’ nɪrɪnɪrɪf eánɪŋɪfɪf ífá mɪroarɪŋɪf reŋoɪ? Soyɪné ífá nɪroro aɪwɪf sɪnɪf nɪpɪkwɪnɪf dɪŋɪf mɪmoarɪŋoɪ.

⁶ Apaxɪf pánɪŋɪf imónɪgɪfáwá Sabarfáf ayɪmɪf xórórɪf nero aɪwɪf aŋɪf Gorɪxo nánɪf rɪdɪyowá yarɪgɪfɪwámɪf dánɪf nero nánɪf xwɪyɪfá mɪmeárɪnɪpa yarɪgɪfá rɪnɪ. E nerɪf aɪwɪf ámáf wo re roŋɪf royɪf aŋɪf rɪdɪyowá yarɪgɪfɪwámɪf seáyɪf e múronɪ.” xewanɪŋo nánɪf e nurɪrɪf

⁷ ámɪf re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪnéf xwɪyɪfá Gorɪxo rɪŋɪf, Bɪkwɪfyo eánɪŋɪf rɪpɪf ‘Nionɪf ámáf wɪf wɪyo wá nɪwɪanɪrɪf arɪráf owɪpoyɪnɪrɪf nánɪf nɪmónarɪnɪ. Nionɪf nánɪf rɪdɪyowánɪf onɪpoyɪnɪrɪf nánɪf mɪnɪmónarɪnɪ.’ rɪfwamɪŋɪf e nɪrɪnɪrɪf eánɪŋɪf apɪf nánɪf soyɪnéf dɪŋɪf nɪmoro ífá nɪxɪrɪro sɪŋwɪrɪyɪf, ámáf nionɪyá rowamɪf, wɪwanɪŋowá xwɪyɪfá meárɪnɪpaxɪf mɪmónɪgɪfá rowamɪf xwɪyɪfá uxekwɪmoanɪro éfámanɪ.

⁸ Ámáf imónɪŋáonɪf Sabarfáf xɪáwonɪf enɪagɪf nánɪf ‘Sabarfáyo ayɪf ananɪrɪnɪ.’ rɪpaxɪf imónɪŋáonɪrɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Wé kɪrɪŋɪf enɪf womɪ nanɪf imɪxɪŋɪf nánɪrɪnɪ.

⁹ O e dánɪf pɪnɪf nɪwɪárɪmɪf nurɪf wɪgɪf rotúf aŋɪf wɪwámɪf nɪpáwɪrɪf ŋweanánáf re enɪnɪgɪnɪ.

¹⁰ Ámáf wé kɪrɪŋɪf enɪf wo e ŋweanagɪf Parisiowá Jisasomɪf xwɪyɪfá meárɪpɪrɪf nánɪf yarɪŋɪf re wɪgɪfawɪxɪnɪ, “‘Negɪf “Sabarfáyo ŋwáfáxɪnɪ.” rɪnɪŋɪfyo ámáf sɪmɪxɪfyo nanɪf nɪmɪxɪrɪnáf xórórɪf mepaxɪrɪnɪ.’ rɪsɪmónarɪnɪ?” urɪagɪfá

¹¹ o xɪxewɪsɪf íkaxɪf re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪnéf woxɪf, sɪpɪsɪpɪf wo tɪŋoxɪf Sabarfáyo sɪpɪsɪpɪf xwárɪŋwɪfyo píeróánáyɪf, sɪpɪsɪpɪf mɪmɪxeaarɪŋɪf rɪnɪ? Oweoɪ, apaxɪf mé mɪxeaarɪŋɪf rɪnɪ.

¹² Ámáf sɪpɪsɪpɪf tɪnɪf xɪxenɪf mɪmónɪŋagɪf nánɪf Sabarfáyo aɪf ámáyo nanɪf nɪwɪmɪxɪrɪnáf, ayɪf ananɪrɪnɪ.” nurɪrɪf

¹³ wé kɪrɪŋɪf enɪomɪf re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Dɪxɪf wé írúf pɪmɪxeɪ.” urɪagɪf ámáof wé írúf pɪmɪxánáf wé nanɪf wɪúnɪŋɪf axɪpɪf imónɪŋɪnɪgɪnɪ.

¹⁴ Nanɪf wɪúnɪŋɪf axɪpɪf imónɪfagɪf Parisiowá nɪwɪápɪnɪmeámɪf nɪpeyearo wáf e dánɪf omɪf pɪkɪanɪro nánɪf mekaxɪf megɪfawɪxɪnɪ.

Gorɪxo Rɪfpeaŋo nánɪrɪnɪ.

15 Jisaso Parisiowa xfo nani mekaxf meariηagfa nani nijfa nimoniri nani e pni niwiarimi nuri oxf apixf obaxf numi xfdarηagfa simixf egfa niyonu nanf imim+ximf nerfna

16 amayo awanf uriprixiniri “Nionu siapf nani awanf murimepa epoyi.” urayiniginu.

17 Xwiyfa Gorixu rihf wfa rokiamoagf Aisaiao niri rfwamihf eanf ripi xixeni imoninfa nani Jisaso e eniginu,

18 “Arfa epoyi. Ama ro gf omihf niarionihf imoninfa nani rpeanorini. Gf dihf sixf uyianorini. Gf kwiyf eni omi wiana emayf ‘E nerfna we ronihf Gorixu wimonarihfpi imonanwafani?’ yaiwipri nani waf urepearinfarinu.

19 O nopeniorini. Ama wi tni xixewiamf niriniri wiyu xwamianf niwiri enfamani. Sfmf ofyo dani xwamianf yarηagf winiprfamanu.

20 O ama ehf samihf niwemi emeariηagf niwinirina sixf mihf eaaroarihfwanihf imonihagf niwinirina wiyu fa wekimixinfamani. O ama wi ramixf gwf apiawf wearihri rixa niyuparimihf yarihnihf imonihagf niwinirina fa supimixinfamani. Xegf e enfapa arki nera nusana we ronihf xfo yarihfpi seayf e imoninfarinu.

21 Emayf ‘O arira neawiniginu.’ niyaiwiro omi dihf ukikayoprfarinu.” Xwiyfa Gorixu e rihfpi xixeni imoninfa nani Jisaso nemeana axipf e eniginu.

“Oboya dihfyo dani yarini.” rigfa narinu.

22 Ama womi imfo dihf xixeronana manf proniri shwf supariri enomi Jisaso tihf e nani nimepa nibiro warana Jisaso imfo mixf numainowariri piranihf wimixana o xwiyfa riri shwf aniri eniginu.

23 E eana oxf apixf obaxf e epruyf egayf ududf niga nuro re rinigfawixini, “ ‘Ama royf ama yeayf neayimixemeanfa nani arfowaya xwfa piaxfyo dani iwiaronfoyf rarihwao, negf mixf inayf Depitoya xiaworini.’ riyaiwiarihwini? Oweoi, omanu.” rinariηagfa

24 Parisiowa arfa e niwiro re rigfawixini, “O imfo xiraonihf imonihgo —O xegf yof bi Bieseuroyf rinhorini. Oya dihfyo dani Jisaso imfo mixf umainarihhorini.” rarfna

25 Jisaso awa e rinariηagfa dihf adadf niwiri nijfa nimoniri xixewisf ikaxf re urihiginu, “Ama gwf axiri xepixepa nironiro mixf ninironayf ayf ahf mwiarekixinipaxirini. Ama ahf bimihf ηweayfrani, ahf wiwami ηweagfayfrani, eni xepixepa nironiro mixf ninironayf, axipf ahf mwiarekixinipaxirini.

26 Nionu Obo —Oya yof bi Setenoyf rinhorini. Nionu oya dihfyo dani xegf imfoyo mixf numainowaririnaf, axyf rixa xepixepa nironiro nani arige nero ehf neanro roprafoi? Oweoi. E nero aiwi soyfne nionu nani re rarihoi, ‘Setenoya ehf eanihfyo dani imfo mixf umainowararini.’ rarihoi.

27 Nionu imfo xiraonihf imonihgo, Bieseuroya dihfyo dani imfo mixf numainowaririnaf, segf wiepsarigfayf dihf goyayo dani mixf umainowararigfarini? Ayf awa re rariifarini, ‘Gorixoya dihfyo dani mixf umainowararihwarini.’ rariyfayf nani awa xwiyfa seameariprfarinu. Nionu segf wa yarigfapa yarηagf aiwi soyfne pi nani nixekwimoarihoi?

28 E neri ai nionu kwiyf Gorixoyapi tni imfo mixf umainanayf, dihf re yaiwirini, ‘Gorixu xwioxfyo mimeamf neri neameηweani rixa irfani?’ yaiwirini.” nuri

29 “Obo ehf eanihgo aiwi Jisaso seayf e imonihhorini.” oyaiwipoyiniri ami xixewisf ikaxf re urihiginu, “Ama wo ehf eanihf woyaf amipi fwf meaminirina xami xfomi fa nixiriri gwf nijarimana anani npawiri xegf amipi meaniginu.” nuri

30 ama nni Jisasomi dihf wkwfroro xfdiro eprixiniri prf rakiamf wianro yarigfayf nani ewayf xwiyfa ripi urihiginu, “Ama nionu tfaminu mimonigfayf, ayf

nioní t́nì míxí imóniḡwáyírinì. Ámá nioní t́nì sipísipí awí meááripa yarigfáyí sipísipí xfdxfidowárí yarigfáyírinì.” nurírì

³¹ re uriniginì, “Ayínánì nioní re seararìḡinì, ‘Pí pí f́wí yarigfá t́nì ámá wíyo pí pí riperírí umeararigfá t́nì Gorìxo ananì yokwarimf níwiirì aiwí ámá gíyí ámá wo Gorìxoyá kwíyí t́nì yarìḡagí níwíniríná riperírí numeri “Ayí kwíyí Gorìxoyápi t́nì mýaríninì.” umearfáyo Gorìxo yokwarimf wiipaxí meninì.

³² Ámá gíyí gíyí ámá imóniḡáonì ṕné sipí nínirírì aiwí Gorìxo ananì yokwarimf wiinfárinì. E nerì aiwí gíyí gíyí Gorìxoyá kwíyí nánì ṕné sipí ŕfáyí agwí rínáranì, ná ŕwfyoranì, Gorìxo yokwarimf wiinfá meninì.’ seararìḡinì.” uriniginì.

“Íkfá sogwí nanf wearìḡínánìḡ imóniḡinì.” urinìḡf nánirínì.

³³ Awa “Jisaso nanfínì yarìḡagí nánì ‘Oboyá dñḡyo dánì yarínì.’ rìpaxí mimóninì.” oyaiwípoyinírì ámì xewanìḡo nánì ewayí ikaxí rìpì nurírì re uriniginì, “Soyfne íkfa wina sogwí nanf wenḡagí níwíniríná ‘Íkfa nanfínarínì.’ rírínì. Íkfa wina sogwí sipí wenḡagí níwíniríná ‘Íkfa rina sipínarínì.’ rírínì.” nurírì

³⁴ míxí re uriniginì, “Weaxfá miáoyfne, ríxa sipínì imóniḡagfá nánì arìḡe nero ṕné nanf rìpfráo? Oweoi, ámá pí pí dñḡf aumaúmí inìḡfáyí e dánì rarìḡfá enḡagí nánì soyfne ṕné nanf wí rìpaxí meninì.

³⁵ Ámá nanfyí wigf ayá tñḡpì mearìḡfápa dñḡf nanfínì aumaúmí ninìro nánì xwíyfá níriríná nanfínì rarìḡfárinì. Ámá sipíyí sipí náninì dñḡf nímore aumaúmí ninìro nánì xwíyfá níriríná sipínì rarìḡfárinì.

³⁶ Nioní re seararìḡinì, ‘Gorìxo ámá níyonì mí ómómìximf nerì xwírìxí nímeríná sipí ikaxí amípì úrapì rarìḡfá nínì nánì yarìḡf imímf wiaríná e dánì urìpfrfárinì.

³⁷ Gorìxo sewanìḡoyfne rarìḡfáyo dánì xwírìxí níseamerì re searínfárinì, “Xwíyfá tñḡoxírínì. Xwíyfá mayoxírínì.” searínfárinì.” uriniginì.

Ekíyìḡf nánì rìxìḡf urìḡfá nánirínì.

³⁸ E urfagí ḡwí ikaxí eánìḡfpi mewegfá wa t́nì Parisi wa t́nì re urìḡfawixínì, “ ‘None “Gorìxo rìrowárenapìḡoxírínì?” yaiwianì nánì anḡnamí dñḡf ekíyìḡf b́ neaíwapíyì.’ neaimónarínì.” urfagfá aí

³⁹ o re uriniginì, “Seyfne agwí ríná ḡweagfáyfne, Gorìxomì ŕwfmínì nímamoro segf ḡwáfá rínìḡfpi t́nì f́wínìḡf nìḡa uro nìḡa bíro yarìḡfáyfne ekíyìḡf nánì reaxí níseainírì seaimónarìḡagí aiwí ekíyìḡf wfá rókiamoagf Jonao enḡpínì seaiwapíyìḡinì.

⁴⁰ O peyí xwé womì agwíyo ínìmì ínìḡáná sfá wíyáú wíyì órìḡfpa ámá imóniḡáonì xwíáyo ínìmì wenḡáná sfá wíyáú wíyì nórínfárinì.

⁴¹ Ámá eníná anḡf yoí Ninipayí rínìḡfyo ḡweagfáyf —Ayí Gorìxoyá wfá rókiamoagf Jonao Gorìxoyá xwíyfá wáf uríméáná ayí wigf f́wí egfápi ŕwfmínì nímamoro nísanìro ḡweagfáyírinì. Ayí ámá wonì Jonaomì seáyí e imóniḡáonì re éf nírómáná seararìḡagí aiwí seyfne arfá mñinarìḡagfá nánì ámá Ninipayí ḡweagfáyf sfá Gorìxo ámá níyonì mí ómómìximf enfáyimì níwiápfínimearo xwíyfá seameáripfrfárinì.

⁴² Gorìxo ámá níyonì mí ómómìximf enfáyimì apíxí eníná Sibayí anḡfyo menweanì —Í míxí ináyf Soromono níḡfá seáyí e nímonírì rírìmf yaríná arfá wimínirì nánì anḡf agá ná j́amì dánì bíḡírínì. Í ámá wonì Soromonomì seáyí e imóniḡáonì re éf nírómáná seararìḡagí aiwí seyfne arfá mñinarìḡagfá nánì í sfá ayimì níwiápfínimearì xwíyfá seameárinfárinì.” uriniginì.

Imfó xegf wínìyo wírimeanḡf nánirínì.

⁴³ Ámá ayí “Nene Jono nearáná sanìḡf onímíapi nerane aiwí imfó xíxéroarìḡf rónìḡf imónanìḡinì.” oyaiwípoyinírì ámì xíxewisí ikaxí b́ nurírì re uriniginì, “Imfó

xixéroariniyí mîxí umáinowáraná áamá womi pîni niwiárimî nuríiná iniigí mayími ‘Ge ge sá onweáminî?’ niyaiwia nemeri pîfá nîmegîni méisáná

⁴⁴ re yaiwiariñîrîni, ‘Gí ámi aní axí pîni niwiárimî biñae nánî ouminî.’ niyaiwimi nurî aní rîxa síf peárinîrî píranîñî imîxárinîrî yárinîñagi niwinîrî sinî aní ímónîñagi niwinîrî nánî

⁴⁵ ámi nurî imíó wé wíúmi dánî wáú íwí neróná xíomi seáyî e múroro egíáyo niwirimeámi nuro axomi ni xixéroro e ñweaarigíárinî. Xámi sipí ímónago aí ínáyí aga sipí ikeamónîñîrîni.” urîñîñigîni.

Jisasomi xinái tîni xogwáowa tîni nánîrîni.

⁴⁶ Jisaso sinî áamá xíó tîñî e epíroyí egíáyo xwíyífá uraríiná re enîñigîni. Xinái tîni xogwáowa tîni niñîro “Omî ge dánî xwíyífá uranîrêwinî?” niyaiwiro bíanîrîwáminî roñáná

⁴⁷ áamá wo re urîñîñigîni, “Ai, dixí rínái tîni rîgwáowa tîni joxî xwíyífá rîranîro nánî wá e bíraiyí roñotî.” uríagi aiwî

⁴⁸ o re urîñîñigîni, “Ayí neparîni. Gí inókí tîni gwíáowa tîni wá e niroro aiwî áamá aga gí inókíwa gwíáowa ímónîgíáyí ayí gíyîrîni?” nurîrî

⁴⁹ xegí wiepîsarîñîyó wé árixá niwirî áamá omî re urîñîñigîni, “Gí inókíwa gwíáowánîñî ímónîgíáyí áamá tí ñweagíáyîrîni.

⁵⁰ Ayí rîpî nánîrîni. Áamá gíyí gíyí gí ápo anînamî ñweaño wimónarîñîpî yarîgíáyí ayí gí gwíáowa napíwa inókíwánîñî ímónîgíáyîrîni.” urîñîñigîni.

13

Ewayí ikaxí wítí siyí wiároní nánîrîni.

¹ Jisaso sífá ayimî aníyó pîni niwiárimî ni peyearî ipí manípa tîni éf niñwearî

² áamá oxí apíxí ayá wí epíroyí wiarîñagífá nánî ewé bámi ni pîxemoánîrî éf niñwearî oxí apíxí nîni sinî ipí imanípa tîni roñáná

³ ewayí xwíyífá ayá wí nura nuríiná re urîñîñigîni, “Áamá wo (Nene ayé siyí niwiároa nuríiná yarîñwápa) o xegí omîñîyó wítí siyí niwiároa umîniñî nánî nurî

⁴ rîxa xwífá yuní ikîxeárîniñe píranîñî niwiárorî aí wí óf manípa tîni piéroríyí iní niñîrî mimánî enîñigîni.

⁵ Ámi wí síñá ínîmi yapîniñáná xwífá seáyî e onîmiápi eníyó piéroríyí xwífá akwîniñáná enagi nánî apaxí mé nerápirî niyapîrî aiwî

⁶ sogwí niwepîniñîrî xáiwí anáná mîmi rapîñî mîwárinî enagi nánî yeáyí yiweánarîñîñigîni.

⁷ Ámi wí emí pîpîñî aríkiárîniñe wiároníyí emí pîpîñîyó dánî nawínî nerápimáná emí xenwirárinîñigî nánî wítí ayí ná mîwenîñigîni.

⁸ Ámi wí xwífá naníyó wiároníyí nerápirî niyapîrî ná ni kîkîreánîrîná wí aga dîñî ni morî ífá mîropaxí werî wí xwé obaxí werî wí xwé onîmiápi werî enîñigîni.” Jisaso ewayí xwíyífá e nurîrî

⁹ re urîñîñigîni, “Seyíné wítí siyí nánî rífá apî nánî arífá ókiarí ni mónîpoyî.” urîñîñigîni.

“Ayí rîpî nánî xixewisí ikaxí tîni seararîñîni.” urîñîñigîni.

¹⁰ Wiepîsarîñînowa idáná Jisaso xegípi ñweañáná niñîro yarîñî re wigíawixîni, “Joxî áamáyo nuréwapîyiríiná ewayí xwíyífá tîni pí nánî urarîñîrîni?” uríagífá

¹¹ o re urîñîñigîni, “Xwíyífá eníiná dánî Gorîxo xwioxíyó mîmeámí ni seairî seamenweaníapi nánî yumí ímónîñîpî nionî soyíné niñífá ímónîpîrî nánî áwaní ni searîrî aiwî áamá wíyo áwaní murarîñîni.

12 Ayí rípi nánirini. Ámá nioní xwiyá raríná ará niro dñf níkwíro nero níjía bí tñf imónarigá gíy gíy Goríxo ámi wí mñni winñoi. Ará mñnipa ero dñf mñnikwíropa ero yarigá gíy gíy 'Níjía rípi imóninini.' yaiwiarñagá aí Goríxo apí aí ámi nurápinñoi.

13 Ayínáni ámáyo nuréwapíyiríná ewayí xwiyá tñni urarñáriní. Ámá nioní dñf mñnikwíropa yarigáyí ewayí xwiyá nioní rarñápi ará nñniro aiwi mfkf nání dñf mñmopa nero níjía wí imónarigámani.

14 Ayí e yaríná xwiyá Goríxo rñf wía rókiamoagí Aisaiao níriri ríwamñf eañf rípi ríxa xixeni imónariní, 'Seyíne arikwíkwf níwiro segí ará píróniro síñwí supáiro nero nání ará níwia nuro aí níjía imóniprífámani. Síñwí níwiga nuro aí dñf wí moprífámani.

15 Ayí rípi nánirini. Segí dñf tñni néra warigáyíne mñf síñánñf imonagá nání seararñini. Wigí síñwí mñsupáipa ero ará mñpírónipa ero nero síñwíyí, wigí síñwí tñni síñwí aniro ará ero dñf píránñf neyíro moro wigí íwí yarigáyí ríwímíni mamoro éányí Goríxoní píránñf wímíxípxírini.' Xwiyá apí xixeni imónini nání ámáyí e yarñoi.

16 E nerí aí gí seaiepsarñáoyíne segí síñwí tñni síñwí naníro ará tñni ará niro nero nání yayí oseainini.

17 Aga nepa seararñini, 'Wía rókiamoagá obaxíyí tñni ámá wé rónigá obaxíyí tñni ení soyíne síñwí naníro ará niro yarigá rípi nání "None síñwí wíñwanígní." níyaiwiro aga níwimóniri aí wí ará niro síñwí naníro yagámani.' seararñini.' urñiniginí.

Witf siyf wiáronf mfkf nání áwanf urñf nánirini.

18 E nuriri re urñiniginí, "Ewayí xwiyá ámá wo nurí witf siyf wiáronfpi mfkf nání áwanf osearímíni.

19 Witf siyf wiáronfyí xwiyá Goríxo xwioxíyo mñmeámí nerí seameñweaníapi nánirini. Ámá xwiyá apí ará nero níjía mepa éáyí ayf witf siyf óf manípa tñni piéronfínñf imóninnoi. Ayf ará wiaríná obo, arákí yarño níbirí ayf Goríxomí dñf wíkwíropfrixiniri xwiyá apí wigí xwioxíyo mñnñfyí emí ríroámí yarñrini.

20 Ámá xwiyá apí ará níwiríná axíná yayí nero 'Nanirini.' yaiwíáyí, ayf witf siyf síñá ínimí yapññáná xwía seáyí e akwínánái eñfyo piéronfyínñf imóninnoi.

21 Witf siyf síñá ínimí yapññagí nání rapñf ná ínimí mñwáipa eñfyínñf ámá ayf ení wigí dñf rapñññf xwíayo mñmí íá mumíxñagí nání ámá wí ayf xwiyá apí xídarñagá nání xeanñf wikáráná apaxí mé pñni wíararigfáriní.

22 Ámá xwiyá apí ará níwiro aiwi wigí yarigápa síni níxídirónáyí amípi xwíayo dánf ayá tñfpi nání dñf obíboxí moro 'Amípi wí nioní mñmúropa onini.' yaiwiro 'Amípi ayá tñfpi aríge nímeámíaríani?' yaiwiro néra warigáyí ayf witf siyf emí pññf kíkídipearíge piéronfyínñf imóninnoi. Witf emí xejwirarñagí nání ná mñwepa eñfyínñf ámá ayf ení 'Amípi ayá tñfpi aríre nerí meámíaríani?' yaiwiarigfápi xwiyá Goríxoyápipi yokwarímí éaná omí anñf miní xídarigfámani.

23 Ámá xwiyá apí ará níwiro níjía éáyí ayf witf siyf xwía naníyo piéronfyínñf imóninnoi. Witf apí ná kíkíreánñfyínñf ámá ayf ení ná níweríná wí dñf nímorí íá mñropaxí werí wí xwé obaxí werí wí obaxí onímíapi werí yarigfáriní.

Ewayí ikaxf rípkíyf witf omñfyo yapñf nánirini.

24 O "Agwí Goríxo ámá sípíyí wigí dñf tñni xe néra úríxiniri síñwí níwíniri aiwi ríwéná ríayo ikeaaríníarini." oyaiwípoyniri ewayí xwiyá ámi xegí bí nuriri re urñiniginí, "Goríxo xegí ámáyo xwioxíyo mñmeámí nerí meñweámíniri nání yaríná

imóniñipi, ayí áamá wo xegí omiñíyo xwíá yuní níki-xémáná wítí siyí wiároniñipi tñni ríramiñiyí epaxíriñi.

²⁵ Wítí siyí n+wiároárimáná xegí aníyo nání nurí sá wejáná o tñni símí tñni inarígíio niñiri re eniñigini. Ripíkí siyí wítí siyí wiároniñe seáyi e niwiároárimi uníñigini.

²⁶⁻²⁷ Niwiároárimi numáná enáná ríxa wítí nerápiri niyapiri ríxa ná kikireániñiri yaríná omiñí xiáwomi omiñí wiariñíáwa siñwí winíáyí winíáawixini. Ripíkí aí tñni nawíni enagi niwinimi nuro bosomi re urígíawixini, ‘None “Joxi díxí omiñíyo siyí naníni wiároniñi.” neaimónariñi. Aríre nerí ripíkí ení nerápiri yapíriani?’ uríagía

²⁸ o re uríñigini, ‘Gí símí tñni inarígíio eníriani? Oyí, oriñi!’ uríagi xegí omiñí wiariñíáwa yaríñí re wigíawixini, ‘None nurane ripíkíyí yíyoámí yanírewini?’ uríagía aí

²⁹ o re uríñigini, ‘Oweoi, soyíne ripíkíyí yíyoámí nerína wítí aí tñni yíyoámí epírixini’

³⁰ aiwá mipíriñá nání nñni xe oeniri siñwí winípoi. Wítí ríxa yóí enáná wítí m+wákwímí yarígíawami re urímáriñi, “Xámi ripíkíyí m+wákwímí nero áwini e gwí níkiríwimáná ríá ikearíriñi. E nemáná wítí m+wákwímí nero aiwá aní nítariñíwami nítíriñi.” urímáriñi. uríñigini.” Jisaso ewayí xwíyá e uríñigini.

Ewayí ikaxí masité siyí nániriñi.

³¹ O áamá re oyaiwípoiñiri “Agwi áamá obaxí Jisasomi m+xdaríñagía aiwi ríwíyo Goríxo xegí áamáyo xwioxíyo m+meámí nerí umenweanáyí Jisasoyá áamá obaxí imónipíriñi.” oyaiwípoiñiri ewayí xwíyá ámi bñ nuríri re uríñigini, “Goríxo seyíne xwioxíyo m+meámí n+seairi seamenweanípi, ayí masité aiwá siyíñiñí imónini. Masité aiwá xegí siyí aga onímiá imónini. Masité siyí n+mearo omiñíyo moáraríagíyí

³² aiwá siyí niyoní masité siyí aga onímiá enagi aiwi ríxa niyapiri xwé nírorína íkáníñí rojáná iní niñiri niñwearí yéwí típaxí imónariñiriñi.” uríñigini.

Ewayí ikaxí yisí nániriñi.

³³ O ewayí xwíyá ámi bñ nuríri re uríñigini, “Goríxo xwioxíyo m+meámí n+seairi seamenweanípi, ayí yisíñiñí —Yisí bisíkerfá siní siñí enáná bñ onímiápi iními táná niñini íkwianwí eapíñariñiriñi. Goríxo xwioxíyo m+meámí n+seairi seamenweanípi, ayí yisíñiñí imónini. Apíxí bisíkerfá siní siñí díramíxí xwé síxí iníñáná yisí bñ n+mearo iními táná niñini íkwianwí eapíñariñiriñi.” uríñigini.

Ewayí xwíyá tñni uréwapíyíñí nániriñi.

³⁴ Jisaso oxí apíxí e epíroyí egíáyo xwíyá apiñiri nuréwapíyirína ewayí xwíyáni nuríri uréwapíyayíñigini.

³⁵ Xwíyá Goríxoyá wíá rókiamoagí wo niwuriyiri ríwamiñí eaní rípi, “Nioni xwíyá níriñína ewayí xwíyáyo dání riri xwíyá Goríxo xwíá imíxiñina dání iními riniñipi áwaní riri emáriñi.” níriñi eanípi xixeni imónini nání Jisaso nuréwapíyirína ewayí xwíyá tñniñi nuríri uréwapíyagíriñi.

Ewayí ikaxí ripíkí nání uríñipi m+kípi áwaní uríñí nániriñi.

³⁶ O oxí apíxí e epíroyí egíáyo pñni niwárimí nurí aníyo nípáwiriñe weanáná xegí wiepíñariñowa niñiro re urígíawixini, “Joxi nearéwapíyirína ewayí ikaxí ripíkí nání nearípi áwaní n+neariri píraníñí nearéwapíyí.” uríagía

³⁷ o re uríñigini, “Áamá wítí siyí naní wiáronoyí áamá imóniñáoni nániriñi.

³⁸ Omiñíyí ayí xwíá riri nániriñi. Wítí siyí naníyí, ayí áamá Goríxo xwioxíyo m+meámí nerí umenweanáyí nániriñi. Ripíkíyí ayí áamá Goríxomi muxídaríagíyí, áamá oboyáyí nániriñi.

³⁹ Símí t́nì inarìgíó, rìpìkí siyí wiáronjo, ayí Oborìni. Aiwá yóí enagí mipíríínáyí ayí śá yoparíyì nánìrìni. Wití m̀iwákwímí nero mipíríáyí, ayí aníñajírìni.

⁴⁰ Ayínánì rìpìkíyí m̀iwákwímí nero gwí nìkíríwímáná ŕá ikeaárìgíápa imónìñyí śá yoparíyì axípi e imónáná

⁴¹ áamá imónìñáonì áamá rìkìkíríó ero wa enì nene yarìñwápi oépayìnrì wíwapíyiro yarìgíáyí ǵí ápo menjweaníe ñweapírìxìnrì ǵí aníñajowa awí eámeámí epírì urowárìmíárìni.

⁴² Urowáráná awa awí eámeámí nemáná ŕá ápiáwí xwé anìñf wearìñfírìmì ikeaáráná ayí e dánì ‘Yeyi!’ nìrìro magí írónìpíríárìni.

⁴³ E nerì aí oxí apíxí wé rónìgíá Gorìxoyáyí x́ó xwioxíyo m̀imeámí nerì umenjweaníe dánì sogwí nanìrìná yarìñfpa xìxíeá s̀ñánì inìpíríárìni. Seyíne aŕá t́gíáyíne enánáyí, aŕá ókiarí nìmónìpoyí.” urìñnìgìni.

Ewayí ikaxí ayá t́ñf imónìñf wí ṕnìf wenípi nánìrìni.

⁴⁴ O áamá re oyaiwípoyìnrì, “Gorìxo xwioxíyo m̀imeámí nìseairì seamenjweaníápi ayá t́ñfípínìñf imónìñagí nánì Jisaso pí pí nearíagí aí xìxenì éwanìgìni.” oyaiwípoyìnrì ewayí xwíyá re urìñnìgìni, “Gorìxo xwioxíyo m̀imeámí nìseairì seamenjweaníápi, ayí xwíá bimì wí e ayá rìmìxarìñfpi wí ṕnìf t́nìñfípínìñf imónìni. Áamá wo nemeríná wenìñf nerì nìwìnìmearì yayí nikárìnrì nánì re enìñnìgìni. Mírí nurì áamá wíyo áwaní murí xegí amípí ńnì ñgwí nánì b́f nerì ñgwí apì t́nì nìmeámì nurì xwíá apìni b́f enìñnìgìni.” urìñnìgìni.

Ewayí ikaxí memiá nánìrìni.

⁴⁵ Ámì re urìñnìgìni, “Gorìxo xwioxíyo m̀imeámí nerì píránìñf seamenjweaníápi, ayí áamá amípí m̀múrónìñf wo memiá awiaxìnrì awiaxìnrì nánì ṕá emearìñf pánìñf imónìni.

⁴⁶ Bá nìyonì múrónìñagí nìwìnìmeaárìmo aníni nurì xegí amípí ńnì b́f nemáná ñgwí apì t́nì memiápá b́f enìñnìgìni.” nurìrì, “Gorìxo xwioxíyo m̀imeámí nìneairì neamenjweaníápi ayá t́ñfípínìñf imónìñagí nánì Jisaso pí pí nearíagí aí xìxenì éwanìgìni.” oyaiwípoyìnrì ewayí xwíyá e urìñnìgìni.

Ewayí ikaxí ubení nánìrìni.

⁴⁷ O re urìñnìgìni, “Gorìxo áamá x́ó xegí xwioxíyo m̀imeámí nerì umenjweámìnrì neríná eníápi, ayí ubení ipíyo nìmamówárrìro peyí xìxegìni f́á m̀narìñf pánìñf imónìni.

⁴⁸ Rìxa peyí magwí m̀nìñagí nìwìnrìro nìmìxearo ipí imanípa t́ñf e nìrìro éf nìñweámáná peyí nanìni neyíroro íkwianjwíyo m̀imeámí nìyárrìro s̀píyí emì m̀imeámí egíawìxìni.

⁴⁹ Śá yoparíyì axípi e imónáná aníñajowa nìweapíro wé rónìgíáyo nìmúròro s̀pí yarìgíáyo yíyoámí nero

⁵⁰ ŕá ápiáwí xwé anìñf wearìñfírìmì ikeaáráná ayí e dánì ‘Yeyi!’ nìrìro magí írónìpíríárìni.” urìñnìgìni.

Xwíyá naní xámìñf t́nì s̀ñf t́nì nánìrìni.

⁵¹ Wìepìsarìñfyo re urìñnìgìni, “Nionì searéwapíyarìñápi nìpìni m̀kí nánì rìxa nìj́á rimónìñoi?” uríagí “Oyí.” uríagí

⁵² o re urìñnìgìni, “Ñwí ikaxí eánìñfpi mewegíá nionì nìnìxídrìro ǵf wìepìsarìñáyí nìmónìro yarìgíá ńnì ayí áamá amípí m̀múrónìgíáyìnrìñf imónìñoi. Ayí wigí ayá rìmìxarìgíápi aníyo weními s̀ñf b́ t́nì xámìñf b́ t́nì nìmearo áamáyo s̀wá wiarìgíápa ǵf seaìepìsarìñáoyíne xwíyá eníná Moseso nìrìrì ŕwamìñf eanípi t́nì nionì agwí seararìñápi t́nì axípi e epíríárìni.” urìñnìgìni.

X́ó xegí Nasaretì ñweáyí ŕwí umogíá nánìrìni.

⁵³ Jisaso ewayí xwiyíá api nura nú+sáná e dání píní n+wiárími nuri

⁵⁴ aní xío xegí xwé iwiaronje n+rémorí rotú aníyo n+páwiri xwiyíá uréwap+yaráná ayí ududí nero re r+ingíawixíni, “Ámá royí nijíá emímí yaríñí rípi gími dání nijíá imóní+ríani?”

⁵⁵ O aní miraríñí Josepomi xewaxo meníraní? Xinái Mariaíyí m+ríníñíraní? Xogwáowa Jemiso tñí Josepo tñí Saimono tñí Judaso tñí r+iníjowa re m+ñweagíá reñoi?

⁵⁶ Xinapíwa nene tñí m+ñweapa reñoi? E enagi nání amá royí aríge nijíá api imóní+ríani?” n+ríníro

⁵⁷ wikí dñí n+wóga waríñagíá Jisaso xewaníño nání re uríñ+nigíni, “Ámá xwiyíá Goríxoyá wíá urókiamoaríñí womí aní m+dáníyí aríá umónarígíá aí xegí e dáníyí tñí xexírímeáyí tñí o nání ‘Sa negí amáoríni.’ n+yaiwiro aríá umónarígíámani.” nuríri

⁵⁸ ayí dñí m+wikwíroaríñagíá nání e n+ñwearíná emímí xwapí m+wíwapíyíñ+nigíni.

14

Jono wayí umeaiaríñomi pikigíá nániríni.

¹ Íná m+xí ináyí Xeroto —O Gariri p+ropenísí menñweañoríni. O xwiyíá Jisaso nání yaní niwéa waríñagi aríá niwirí

² xegí omíñí wíarígíáwami re uríñ+nigíni, “Ayí nioní p+ikíñáo, Jono wayí numeaiañoríni. Ríxa xwárípayo dání n+wiápíni+mearí nání emímí ayí néra waríni.” uríñ+nigíni.

³⁻⁴ Ayí rípi nání Xeroto e uríñ+nigíni. Xámi O Jono síní emearíná xegí xexírímeáo Piripoyá apíxí Xerodiasíyí r+iníñí nurápíri meáagí nání Jono xwiyíá re urárayíñ+nigíni, “Díxí r+ríxímeáoyá apíxí nurápíri nimearínáyí, ‘Ayí N+píkwíni yaríñíni.’ r+yaiwinaríñíni?” urayaríñagi nání Xeroto xegí porisíyo urowáráná awa nuro omí íá n+xero gwí n+yíro n+meámi n+bíro gwí aníyo ñwiráríagíá

⁵ Xeroto Jono nání “Omí opíkíminí.” n+yaiwirí aiwí amá oxí apíxí “Jono Goríxoyá wíá rókiamoaríñí woríni.” yaiwíarígíá enagi nání wáyí nerí “Nioní ení n+píkipíri+xíni.” n+yaiwirí sa gwí aníyo wáríñ+nigíni.

⁶ E n+wárímaná enáná sía Xerotomi xinái x+ríñíyí imónáná Xeroto xegí amá wa tñí aiwá nimíxíro naríná omí xiepí Xerodiasímí xemiái n+bíri áwíni e n+rómáná s+imíñíñí eníñigíni. Í s+imíñíñí yaríná Xeroto s+imíñíñí í yaríñípi nání yayí n+winíri

⁷ xwíá e dání re uríñ+nigíni, “Nioní jíxí s+mímaníyo dání r+raríñíni, ‘Pí pí nání nioní ríxíñí n+ránáyí n+siapí+míni.’ r+raríñíni.” uráná

⁸ Í xinái tñí e nání nuri amí n+bíri xinái urepísípi axípi re uríñ+nigíni, “Porisí wa Jono wayí numeaiañoríñoyá síñwí m+ñí n+wákwiwo m+ño síñwí wíni+mí nání píreríxíyo nítíro n+meámi n+bíro oniapípoyí.” uráná

⁹ Xeroto dñí sípí wíagi aiwí awa tñí aiwá nawíni naríge dání uríagi nání porisí wami í urípi axípi sekaxí nuríri

¹⁰ urowáráná wo gwí aníyo nání nuri e dání Jonomí síñwí m+ñí n+wákwiwo

¹¹ m+ño píreríxíyo nítíri n+meámí n+bíri miáimí m+ni wíáná í nurápíri n+meámí nuri xináimí m+ni winíñigíni.

¹² E éaná Jono xegí wíepísaríñowa n+bíro piyomí n+mearo n+meámí nuro xwíá n+weyárimowa nuro Jisasomí áwaní urígíawixíni.

Oxí 5,000 apimí aiwá m+ni winí nániríni.

¹³ Jisaso xwiyíá Jono nání aríá niwirí e píní n+wiárími ewéyo n+píxemoáníri amá dñí meañe nání xegípi waríñagi aiwí oxí apíxí obaxí aní b+ bimí dáníyí “Jisaso ewéyo puñoi.” r+ñíagi aríá n+wiwo yáni ótyo númí ugíawixíni.

14 Jisaso rixa ipí imanǵpá tǵǵ e niwiékǵnǵmearǵ wǵnǵǵnǵǵnǵ. Oxǵ apǵxǵ obaxǵ xǵo tǵǵ e nǵnǵ bǵmiarǵǵagǵa nǵwǵnǵrǵ wǵ nǵwianǵrǵ wigǵ sǵmǵxǵyǵ pǵrǵnǵǵǵ imǵmǵxǵmǵ yarǵnǵ

15 sǵǵpǵ tǵnǵ xegǵ wiepǵsarǵǵowa nǵbǵiro re urǵǵǵawǵxǵnǵ, “Re ámǵ dǵǵǵ meanǵnǵ. Sǵǵ wǵrǵnǵǵnǵ. Joxǵ ámǵ nǵnǵ wigǵ aiwǵ bǵ nero nǵpǵrǵ nǵnǵ anǵ onǵmiǵpǵa amǵ amǵ ǵweameǵǵyo nǵnǵ urowǵrǵpeǵ.” urǵagǵa aǵ

16 Jisaso re urǵǵnǵǵnǵ, “Ayǵ nupaxǵ mimǵnarǵnǵ. Soyǵné aiwǵ wǵ mǵnǵ wǵpoyǵ.” urǵagǵ

17 awa re urǵǵǵawǵxǵnǵ, “Negǵ aiwǵ xwapǵ menǵnǵ. Sa bisǵkerǵǵ wé ná wǵnǵ tǵnǵ peyǵ yeáyǵ waǵnǵ tǵnǵrǵnǵ.” urǵagǵa

18 o re urǵǵnǵǵnǵ, “Nionǵ tǵámǵnǵ nǵmeámǵ bǵpoyǵ.” nurǵrǵ

19 rixa nǵmeámǵ bǵnǵ re urǵǵnǵǵnǵ, “Oxǵ apǵxǵ nǵnǵ arǵyo éǵ onǵweǵpoyǵ.” sekaxǵ e nurǵmánǵ bisǵkerǵǵ wé wǵ tǵnǵ peyǵ waǵ tǵnǵ nǵmearǵ anǵnamǵ sǵǵwǵ nanǵnǵmánǵ Gorǵxomǵ aiwǵ apǵ nǵnǵ yayǵ nǵwirǵ bisǵkerǵǵ kwǵkwǵrǵmǵ nerǵ xegǵ wiepǵsarǵǵowamǵ mǵnǵ wǵánǵ awa oxǵ apǵxǵ éǵ ǵweǵǵǵyo yanǵ nǵwia warǵnǵ

20 ámǵ nǵnǵ aiwǵ apǵ nǵnǵro agwǵ ímǵ uyǵǵnǵǵnǵ. Agwǵ ímǵ uyǵagǵ wiepǵsarǵǵowa sǵǵwǵ e nǵwǵnǵro aiwǵ rixa apǵnǵ nǵnǵro e tǵǵpǵa nǵmeamero soxǵ fǵ wé wǵkaǵ sǵkwǵ waǵmǵ nǵmeaayiro aumaǵmǵ nero magwǵ nǵmiro tǵǵǵawǵxǵnǵ.

21 Niaǵwǵ tǵnǵ apǵxǵ tǵnǵ nǵnǵrǵ aiwǵ oxowanǵ ámǵ 5,000 aiwǵ apǵ nǵǵǵawǵxǵnǵ.

Jisaso ipǵyo xwǵrǵǵwǵ nosaxa ǵǵǵ nǵnǵrǵnǵ.

22 Jisaso xegǵ wiepǵsarǵǵowa aiwǵ ámǵ ayǵ nǵnǵro tǵǵpǵa soxǵ fǵyo magwǵ nǵmiro tánǵ re urowǵrǵǵnǵǵnǵ, “Nionǵ oxǵ apǵxǵ tǵyo urowǵrǵpǵrǵnǵ soyǵné ewéyo nǵpǵxemoǵnǵro ipǵwǵmǵ jǵarǵwǵmǵnǵ nǵnǵ xǵmǵ nǵmeǵpoyǵ.” nurǵrǵ

23 awa rixa nǵpǵxemoǵnǵro úánǵ ámǵ oxǵ apǵxǵ e epǵroyǵ egǵǵyo enǵ nurowǵrǵpǵmánǵ Gorǵxomǵ xwǵyǵǵa urǵmǵnǵrǵ nǵnǵ xegǵpǵ dǵwǵ mǵǵǵyo nǵnǵ nǵyirǵ rixa sǵǵ nǵra warǵǵ tǵnǵ xegǵpǵ ǵweanǵnǵ

24 ewépǵ sǵnǵ ipǵ áwǵnǵ e warǵnǵ iniǵǵ ewépǵmǵ imeamǵkwǵ merǵ imǵǵǵ enǵ ewé sǵmǵmǵ dǵnǵ bǵrǵ nerǵ yarǵnǵ

25 rixa wǵǵ nǵnǵ isǵǵ yǵnǵǵánǵ Jisaso ipǵyo nosaxa nǵbǵrǵ wiepǵsarǵǵowamǵ rixa wǵmeámǵnǵrǵ yarǵnǵ

26 awa wenǵǵ éǵáyǵ wǵnǵǵǵawǵxǵnǵ. Jisaso ipǵyo xwǵrǵǵwǵ nosaxa barǵǵagǵ nǵwǵnǵro wáyǵ nikǵrǵnǵro “Pǵyǵǵǵ siwǵ wo rǵa barǵnǵ?” nǵrǵro “Yeyǵ!” rekǵrǵnarǵnǵ

27 Jisaso re urǵǵnǵǵnǵ, “Soyǵné wáyǵ mikǵrǵnǵpǵnǵ. Ayǵ nionǵrǵnǵ. Dǵǵ sǵxǵ nǵnǵro ǵweǵpoyǵ.” urǵagǵ

28 Pitao re urǵǵnǵǵnǵ, “Ámǵnǵoxǵnǵ, ayǵ nepa joxǵ enǵánáyǵ, ‘Joxǵ enǵ ipǵyo nosaxa nǵbǵrǵ nǵmeaǵ.’ nǵreǵ.” urǵagǵ

29 Jisaso “Beǵ.” urǵagǵ Pitao ewépǵmǵ dǵnǵ nayoarǵ Jisaso tǵǵ e nǵnǵ nosaxa nurǵ aǵ

30 imǵǵǵ yarǵǵagǵ nǵwǵnǵrǵ wáyǵ éǵyǵ re enǵnǵǵnǵ. Ipǵyo rixa nurǵpǵnǵrǵnǵ rǵaiwǵ re urǵǵnǵǵnǵ, “Nionǵ iniǵǵ namimǵǵnǵ! Ámǵnǵoxǵnǵ, árǵwǵ nǵmeaǵ!” urǵnǵ

31 o anǵnǵ fǵepǵ nǵyaurǵ wéyo nǵmaxǵrǵrǵ nǵmǵeyoari re urǵǵnǵǵnǵ, “Dǵǵ onǵmiǵpǵ nǵkwǵroarǵǵoyǵnérǵnǵ. Pitaoxǵnǵ, joxǵ ‘Jisasoyǵ dǵǵ tǵnǵ ipǵyo xwǵrǵǵwǵ nosaxa umǵnǵ.’ nǵyaiwirǵ aǵ ámǵ pǵ nǵnǵ ‘Oyǵ dǵǵ tǵnǵ e epaxonǵmanǵ.’ yaiwiarǵǵnǵ?” nurǵrǵ

32 awaǵ rixa ewéyo pǵxemoǵánǵnǵ re enǵnǵǵnǵ. Imǵǵǵ yarǵǵǵpǵ pǵnǵ wǵarǵǵnǵǵnǵ.

33 Imǵǵǵ pǵnǵ wǵarǵnǵ ewéyo ǵweagǵǵyǵ mǵǵǵ ewéyo nǵkwǵrǵoro omǵ yayǵ numerǵnǵ re urǵǵǵawǵxǵnǵ, “Neparǵnǵ. Joxǵ nǵaiǵwǵ Gorǵxoyǵoxǵrǵnǵ.” urǵǵǵawǵxǵnǵ.

Sǵmǵxǵyǵ Jisasomǵ amǵǵ nǵrǵnǵro nanǵǵ egǵǵ nǵnǵrǵnǵ.

34 Awa ipǵyo orǵwǵmǵ dǵnǵ nǵrémoro anǵ xegǵ yoǵ Genesaretǵyǵ rǵnǵǵpǵ tǵǵ e iwiékǵnǵmeáánǵ

³⁵ áamá e dánjyí Jisasomi mí nîwómîxiro anjî nîpimîni áwanjî nîrînarîmáná wigí áamá simîxí yarigíá nîni o tînjî e nânî nîméra nîbîro wáráná

³⁶ simîxíyí rîxînjî re urayigíawixîni, “Joxiyá iyíá sírwíyo amáf onîrónîpoyîni rî sîjwí neaneî.” nurîro nîni amáf e nîrónayîro nânî nanjî egíawixîni.

15

Ámináyí enjíná érowiápnîgíápnî nânîrîni.

¹ Íná Parisi wa tîni njwí ikaxí eánînjîpnî mewegíá wa tîni Jerusaremi dánî nîbîro Jisasomi nîwîmearo re urigíawixîni,

² “Negí aríowa érowiápnîgíápnî díxí wiepîsarîjowa pí nânî pîrî wiaikímí yarîjoi? Aiwá nanîrîná pí nânî aríowa rigíápnî wé wayí mîrónîpa nero narigíárîni?” Jisasoyá wiepîsarîjowa wé wayí nîrónîro aiwi xiáwowa egíápa axîpnî mîyarîjagíá nânî e uráná

³ Jiaso re urînjîngîni, “Soyîné enî segí seárfawéwa érowiápnîgíápnîmî xîdanîro nânî pí nânî njwí ikaxí Gorîxoyá rînjînjîpnî pîrî wiaikímí yarigíárîni?”

⁴ Gorîxo rînjîpnî rîwamînjî re nîrîni rî eánîni, ‘Díxí rînomî wéyo merî rînáimî wéyo merî erîni.’ nîrîni rî eánîni. Rîwamînjî rîpnî enî nîrîni rî eánîni, ‘Áamá gîyí gîyí xano nânîranî, xînáí nânîranî, pîné sipí umeararînýyí ayo emî opîkímópoyîni rî sîjwí wînjîrîni.’ E nîrîni rî eánînjagî aiwi

⁵ áamá gîyí xanomîranî, xînáimîranî, ‘Amîpî nionî nîsiapîrî arîrá sipaxîpnî nânî Gorîxomî urepeárînjá enjagî nânî bî mîni siapîpaxîmanî.’ urarînjagíá

⁶ soyîné sîjwí e nîwînjîróná re rarigíárîni, ‘Ayí xaneyo wéyo mîmepa yarînjagî aiwi apánî yarîjoi.’ rarigíárîni. Soyîné e nerîná Gorîxoyá rînjînjîyí xórórî nero segí seárfawéwa érowiápnîgíápnîni seáyî e mîfeyoarigíárîni.

⁷ Nanjî rîro sipí rîro yarigíoyîné, xwîyíá Gorîxo rînjî wíá rókiamoagí Aisaiao nîwurîyirî rîwamînjî eanjîpnî soyîné nânî xîxenî re rîni,

⁸ ‘Áamá tîyí “Gorîxomî wéyo píranînjî mearînjwîni.” nîrîro aiwi nionî dínjî síxí mînjîyipa yarigíárîni.

⁹ E neróná áamáyo amîpî áamá wigí dínjî tîni érowiápnîgíápnî nânî nuréwapîyiróná yapí re nurîro “Xwîyíá tîyí Gorîxoyárîni.” nurîro nânî “Gorîxomî seáyî e umearînjwîni.” nîrîróná Gorîxonîyá yoîni surîmá rarigíárîni.’ Aisaiao xwîyíá Gorîxoyápnî nîwurîyirî soyîné nânî xîxenî rîwamînjî e eanjîrîni.” urînjîngîni.

“Rîpnî piaxí weaarînjîrîni.” urînjî nânîrîni.

¹⁰ “Áamá oxí apîxí re epíroyí egíáyí obîpoyî.” nîrîrî ayí rîxa anjî e awí eánáráná re urînjîngîni, “Aríá nîniro njíá imónîpoyî.” nurîrî

¹¹ ewayí xwîyíá bî nurîrîná re urînjîngîni, “Amîpî áamá nîniro gwí nárearîgíápnî piaxînjîjî weaarînjîmanî. Amîpî xwîoxíyo dánî dínjî mófápnî, ayí piaxînjîjî weaarînjîrîni.” urînjîngîni.

¹² Xegí wiepîsarîjowa nîbîro re urigíawixîni, “Joxî Parisiowamî e nurîrîná ‘Sîmirîrî mîwiarînjîni.’ rîyaiwiarînjîni?” uríagíá aí

¹³ o Parisiowa nânî ewayí xwîyíá re urînjîngîni, “Rîwéná Gorîxo aiwá xîo îwíá murînjî nîyonî emî yîyoámî eníárîni.” nurîrî

¹⁴ ámî Parisiowa nânî re urînjîngîni, “Soyîné awa nânî ayá síwí mîsearopanî. Awa sîjwí supárîgíáwa sîjwí supárîgíáyo nîpemeámî warîgíáwa yapî imónîjoi. Áamá sîjwí supárînjî wo sîjwí supárînjî womî nîpemeámî nurîná nîwaúnî xwárînjwíyo piéropîsîi. Ayînánî ayá síwí mîsearopanî.” uríagî

¹⁵ Pitao re urînjîngîni, “Joxî ewayí xwîyíá áamá aiwá nîniro gwí nárearîgíápnî nânî ríápnî áwanjî neareî.” uríagî

¹⁶ o re urînjîngîni, “Gí seaiepîsarînjáoyîné enî sîni majíá rîseainarîni?”

17 Amipí áamá náfápi arfowa egfápa wé wayf níróniro nínirfnáraní, awa egfápa mé nínirfnáraní, agwfyo níninjsáná íkf nemoro nání piaxfninjf weaarinjfmaní.

18 E nerí aiwí xwioxfyo dání fwí amipí nání dínj mófápi piaxfninjf weaarinjfiriní.

19 Xwioxfyo dání dínj nímoro yarigfápi ‘Sipí oimximíní.’ yaiwiarigfá rípiríní. Ámá pikirí ero áamá wí tñní fwí iníro ero síwí piaxf eánipaxf imóninjfýf niga uro fwí mearí ero yapf rírí ero áamá wí nání ikayfwf rírí ero

20 yarigfápi nímorfna wiwaninjfyo piaxfninjf weaarinjfiriní. E nerí aí áamá wé wayf mírónipa nerí aiwá nínirfná wiwaninjfyo wí piaxf weaarinjfmaní.” urinjniginí.

Émányf apixf wí dínj xixeni wikwíronjf nániríní.

21 O e dání pñní níwiárimí nuri píropenisf émányf anj Taia tñní Saidoní tñní tñjf e emearfná re enjniginí.

22 Émányf apixf Kenaní dánj anj apiaú tñjf e dání níbírí jfámíne dání nuxdfirfná ríaiwá re nura unjniginí, “Ámínáoxíní, míxí ináyf Depitomí xiáwoxiní, joxí wá níwianeí. Gf miáímí imfó dínj níxixérorí xixeaninjf wikáraríní.” nura warinagí aiwí

23 Jisaso xfo ení bí murarinagí nání xegf wiepísarínjowa níbíro arfkí re urayigfawixiní, “Apixf rí arfkí ríaiwá tñní neaxfdarinagí nání joxí xegf miáímí imfó dínj xixéoarínjpi míxí numáinowárirí ‘Emíní.’ urowárei.” urayíagfá aí

24 o re urinjniginí, “Nioní émányo arírá wimínírí bínáonímaní. Gf Isíreríyí —Ayf sipísipf xiáwo píranínj mímearfná amí amí uniamoaríninjf imónigfáyfiríní. Ayf nání bínáoníríní.” urfagí aiwí

25 í anwí e níbírí xómínj níyíkwírí mínj xwíáyo níkwírorí re urinjniginí, “Ámínáoxíní, arírá ní.” urfagí

26 o re urinjniginí, “Nioní aiwá níaiwí narigfápi nurápirí síwíyo míní wiarfnáyf, jíxí ‘O nanj yaríní.’ ríyaiwiariníní?” urfagí aí

27 í re urinjniginí, “Ámínáoxíní, wauyene síwíninjf imóninagwí nání nepa níraríniní. E nerí aí síwíyí xiáwo aiwá íkwianwfyo éf níñweámáná aiwá nínírí yunf mamówárf éyíf míméánf yaríníriní.” urfagí

28 o re urinjniginí, “Ineyí, jíxí aga dínj xixeni nínikwírorí rarínagí nání jíxí simónífýf xixeni nímoníninjoí.” uráná re enjniginí. Xemiáí nanj enjniginí.

Símíxí obaxfyo nanj imímíximf enj nániríní.

29 Jisaso e dání pñní níwiárimí nuri ípí Gaririwámi nípwerí dfwí mínjyo nání níyírí éf ñweañáná

30 áamá oxí apixf ayá wí o tñjf e nání níyoamíro wí síkwí íkf egfáyo níméra yoaro síñwí supárigfáyo níméra yoaro xwíyfá marf manj píróngfáyo níméra yoaro símíxí xixegfní obaxf tfgfáyo níméra yoaro nero xegf síkwí tñjf e tayarfná o nanj imímíximf winjniginí.

31 Nanj imímíximf wiarinagí oxí apixf e epíroyf egfáyf manj píróngfáyf ámi xwíyfá ríro enj kírinjf egfáyf ámi ú úroro síkwí íkf egfáyf ámi anj uro síñwí supárigfáyf ámi síñwí aníro yarínagfá níwíníro ayá nírwamóníro Nwíá Isíreríyíyáomí yayf seáyf e umegfawixiní.

Oxf 4,000 apimí aiwá míní winj nániríní.

32 Jisaso xegf wiepísarínjowami “Eíní.” nurírí re urinjniginí, “Ámá oxí apixf tíyí nioní tñní sfá wíyáú ríxa ñweañwáriní. Wigf aiwá nípríyíf menagí nání nioní dínj sípí niaríní. Nioní ayf agwí wiarfná nurowárirfnáyf, óf e síñwí xaxá upeyinínírí nání raríníní.” urfagí

33 wiepísarínjowa re urígfawixiní, “Ámá dínj meanj rímíníyoi. Gímí nurane aiwá áamá none tñní epíroyf egfá tíyíf níníro agwí ímí uyíní nání urápaníréwíní?” urfagfá

³⁴ o re uriniginini, “Soyíne bisíkerfá arari maxirino?” uríagi awa “Bisíkerfá wé wíúmi dánj waú tñi peyí orá yeáyí bia tñirini.” uríagí

³⁵ o oxí apíxí e epíroyí egíayo “Xwíayo éf niñweaxa úpoyí.” nurimáná

³⁶ bisíkerfá wé wíúmi dánj waú api tñi peyí apia tñi nurápiri Gorixomi yayí niwiri kwíkwirimí nerí wiepísarino wamí wiayíáná awa nurápiro ámáyo yanj niwía úáná

³⁷ ayí niníro agwí ími uyíagi wiepísarino aiwá ayí niníro tíapia nimeamero soxí fá wé wíúmi dánj waúmi magwí nímíro tígíawixini.

³⁸ Apíxí tñi niaíwí tñi marfái, oxowa aiwá api nfáwa 4,000 imónigfáriní.

³⁹ Jisaso “Segí anj úpoyí.” nurowárimáná wiepísarino tñi ewéyo nípíxemoániro nuro Magadani iwiékíimeagíawixini.

16

“Ekíyinj anínamí dánj neaíwapíyí.” uríagí nánirini.

¹ Parisi wa tñi Sajusi wa tñi Jisasomi niwímearo “O simíxíyo nanj imímíximí nerí aí ekíyinj wí nepaxomani.” niyaiwiro iwamíto owíwapíyaneyiníro re uríagíawixini, “Joxi anínamí dánj ekíyinj bí neaíwapíyí.” uríagí aiwí

² o re uriniginini, “Seyíne sápi tñi yewanj eáagi niwiniríná re rarígíáyínérini, ‘Yewanj eáyí réwí enírenino?’ rarígíáyínérini.

³ Wíapí tñi ení bíramí dání kipinj yarínagi niwiniríná ‘Iniá yapinirénino?’ rarígíáyínéxini. Agwíyo yewanj earí kipinj yiri yarínagi niwiniróná xixeni ‘E nimóninino.’ niníro aiwí amípi nioní smímajóninj imíxarínapi sínwí nínaniróná ‘Gorixo e oyaiwípoyiniri ríá neaíwapíyarini?’ niyaiwiarígíáyínérini.

⁴ Agwí ríná ñweagíáyíne, Gorixomi ríwímíni nímamoro segí ñwíá ríninjipi tñi fwninj niga uro niga bíro yarígíáyíne, ekíyinj nání reaxí níseainirí seaimónarínagi aiwí ekíyinj wíá rókiamoagí Jonao enjpiní seaíwapíyimiginí.” nurárimí pñi niwiárimí uniginini.

Yisí Parisiowayá tñi Sajusiowayá tñi nánirini.

⁵ Wiepísarino bisíkerfá bí nípíri nání arfá níkeamoro Jisaso tñi ipíyo jaríwámíni nání nuróná

⁶ o xixewisí ikaxí re uriniginini, “Soyíne Parisiowa tñi Sajusiowa tñi awayá bisíkerfá nímíga uní nání imíxarínj yisoí ríninjipi nání wáyí oseainini.” uráná

⁷ wiwanino re rínigíawixini, “None bisíkerfá nimeámi míbíwá enjagi nání o míxí níneariri neararini.” rínaríná

⁸ Jisaso awa e rínarínagía dnj adadí niwiri re uriniginini, “Dinj onímíapi níkwíroarígíoyíne, pí nání segípi re rínarino, ‘None bisíkerfá nimeámi míbíwá nání neararini.’ rínarino?”

⁹ Soyíne síní níjía mimónipa reno? Nioní bisíkerfá wé wúní kwíkwirimí éáná ámá 5,000 ríxa apáni náná soyíne ámi soxí fá arariyo miárigfápi nání dnj míseainarínirani?

¹⁰ Ámi bisíkerfá wé wíúmi dánj waú ámá 4,000 nání kwíkwirimí éáná soyíne soxí fá arariyo miárigfápi nání ení dnj míseainarínirani?

¹¹ Biaú nioní e éáná soyíne soxí fá obaxíyo miárigfá enjagi nání nioní Parisiowa tñi Sajusiowa tñi yisí awayá nání xixewisí ikaxí searáná arige nero ‘O aga bisíkerfá nání míneararini.’ niyaiwí yarino? Nioní re seararínini, ‘Parisiowa tñi Sajusiowa tñi awayá yisí nání wáyí oseainini.’ seararínini.” uráná

¹² xegí wiepísarino ríxa re yaiwigíawixini, “Nepa yisí bisíkerfáyo táná nímíga warínipi nání míneararini. Parisiowa tñi Sajusiowa tñi uréwapíyarígíápi nání míxídpá oépoyiniri neararini.” yaiwigíawixini.

Pitao “Joxi Kiraisoxirini.” urinj nánirini.

13 Jisaso piropen+sí anj Sisaria Piripai tñm+ní nurí neme+fná xegf wiep+sariñowami iwam+ó yariñf re winñ+nig+ní, “Oxí apixf nñní ámá imón+ñáoní nání gox+ní rariñoi?” yariñf e wíagi

14 awa re urigfawix+ní, “Oxí apixf ‘Ámá enñanñf wo niwiáp+nímeari rfa yariñí?’ niyawiwo nání wí re rariñoi, ‘Jono wayf niñeameaia uñorfaní?’ rariñoi. Ámí wí ‘Gorixoyá wá rókiamoagf m+pé anñnamí nání peyiño, Eraijaorfaní?’ rariñoi. Ámí wí ‘Wá rókiamoagf Jeremaiarfaní?’ rariñoi. Ámí wí ‘Ayf wá rókiamoagfáyf ámí worfaní?’ rariñoi.” urfagfa

15 Jisaso re urñ+nig+ní, “Soyné ení nioní nání gox+ní yaiwiarñoi?” urfagi

16 Saimoní Pitao re urñ+nig+ní, “Joxí Kiraisoxí, arfowayá xwá piaxfyo dání iwiaronfoyf rariñwáoxir+ní. Nwá anñf sñf imón+ñomí xewaxoxir+ní.” urfagi

17 Jisaso re urñ+nig+ní, “Jonaomí xewaxoxí Saimonox+ní, joxí n+rariñfpi ámá wo wá m+rírókiamonoi. Gf ápo, anñnamí ñweaño wá rírókiamóagí nání joxí yayf osin+ní.

18 Ripí ení r+rariñ+ní, ‘Joxí sñánñf nimón+rí enñ eánñoxir+ní. Sñá piará eapínarñf romí seáyf e ámá nioniyá siyikf imón+gfáyf gf anñ wiwánñf m+xár+m+fár+ní. Obo tñní imón+gfáyf enñ neán+ro ámá pikipaxf imón+gfáyf aiwi nioní tñní imón+gfáyo wí xop+rár wip+rámáni.’ r+rariñ+ní.

19 Gorixo tñf e páwip+rfa nání rokí kínñf imónñf joxí siap+m+fár+ní. Joxí xwáyo re dání ‘Ayf sipír+ní.’ ránáyf, Gorixo anñnamí dání enñ joxí sñí m+rípa enáná o xámí ‘Ayf sipír+ní.’ rñfár+ní. Joxí re dání ‘Ayf anan+rí+ní.’ ránáyf, Gorixo xámí émí dání enñ ‘Ayf anan+rí+ní.’ rñfár+ní.” nuríri

20 xegf wiep+sariñowami arfá jiyikf norí ñwf ikaxf re urñ+nig+ní, “Ámáyo nioní nání ‘O yeáyf neayim+xemeanfa nání negf arfowayá xwá piaxfyo dání iwiaronfoyf rariñwáor+ní.’ áwanñf e murípaní.” urñ+nig+ní.

Jisaso áwanñf “Nñnipikíprfár+ní.” urñf nán+rí+ní.

21 Íná dání o xegf wiep+sariñowami sñání áwanñf re nura unñ+nig+ní, “Gorixoyá dñfyo dání nioní Jerusaremí nání úaná negf Judayf ám+náowa tñní apaxfpanñf imón+gfá xwéowa tñní ñwf ikaxf eánñfpi mewegfáwa tñní xeanñf wíwí nikaráná wa nñnipikíagfa aiwi ámí sfá wíyau wíyi óráná Gorixoyá dñfyo dání wiáp+nímeám+fár+ní.” urarfná

22 Pitao Jisasomí xewí jfam+ní n+mfaumáná m+xí re urñ+nig+ní, “Ám+náox+ní, oweoi! ‘Gorixoyá dñfyo dání joxí nearfpi wí osípoy+níri sñwí m+rani+pa éwñ+nig+ní.’ nimónar+ní. Wí n+simón+nífa men+ní.” urfagi aí

23 Jisaso Pitaomí rfwf numorí re urñ+nig+ní, “Setenoxí, rfwf r+ríwám+ní n+puí. Joxí nioní nik+rípeaán+paxf nikár+m+níri nání n+rariñ+ní. Joxí Gorixo dñf wimónarñfyo nání mamó ‘Jisaso ríxa m+xí ináyf nimón+rí Jerusaremí dání neamenñweañáná nioní seáyimí imón+m+níy+rfaní?’ n+morí n+rariñ+ní.” nuríri

24 wiep+sariñf nowam+ní re urñ+nig+ní, “Ámá ‘Jisasomí ouxf+dí+m+ní.’ yaiwiarñf goxí goxí re é+ríx+ní. ‘Amípi nioní n+gfpi nání oemíní.’ yaiwí+yf dñf peá n+morí re yaiwí+ríx+ní, ‘Nioní Jisasomí xfdarñagi nání ámá wí n+biro xeanñf niro n+pi+kiro nñniro aí ayf anan+rí+ní.’ niyawiwi n+xí+dí+ríx+ní.

25 Ámá Jisasomí dñf n+wikw+rórí xfdarfná n+pi+kip+ríx+níri éf menarñf goxí goxí dñf niy+mñfpi anñf ñwearfa nání mearfámáni. E neri aiwi éf mimenípa neri ‘Nioní Jisasomí dñf n+wikw+rórí xfdarñagi nání nñnip+kirónáyf ayf anan+rí+ní.’ yaiwinarñf goxí goxí dñf niy+mñfpi anñf ñwearfa nání mearfár+ní.

26 Ámá wo nioní mñn+xídf íyá fá ñgwf amípi emeám+níri nán+ní néra nurí nimeáisáná xewanñño anñfni ikeamónáná oyá amípi anñf n+xí+ríri ñweanfárfaní?

Oweo! Amípi níní xwǎ́ tǎyo dánǎ nímearí aiwí xewaníño aníñíni ikeamónáná amípi apí tǎnǎ aníñǎ ñweanfá nánǎ roayíronípaxǎ wí meníni.

²⁷ Ayǎ rǎpǎ nánǎrǎnǎ. Ámá imóníñáonǎ níknímǎ níweapírǎná xǎxǎeá gǎ ápo anǎnamǎ inaríñǎpǎ anǎnajowa tǎnǎ axǎpǎ niga níweapímáná nionǎ ámayo neyírorǎ sípǎ yarǎgǎáyo xegǎ enǎ sípǎ wirǎ nanǎ yarǎgǎáyo nanǎ wirǎ emǎrǎnǎ.

²⁸ Nepa seararíñíni. Woyǎné re rogǎá royǎné sínǎ mǎpepa egǎámǎ enáná nionǎ woyǎné ámá imóníñáonǎ yeáyǎ níseayimǎxemearǎ xwioxǎyo mǎmeámǎ emǎ nánǎ níknímǎ ronáná woyǎné síñwǎ nanǎpǎrǎrǎnǎ.” uríñínigíni.

17

Jisaso níknírǎ xegǎ bǎ imóníñǎ nánǎrǎnǎ.

¹ Jisaso e nurǎrǎ rǎxa sǎ́ wé wǎúmǎ dánǎ wo óráná Pitaomǎ tǎnǎ Jemisomǎ tǎnǎ xogwáo Jonomǎ tǎnǎ awamǎnǎ níwirǎmeámǎ dǎwǎ mǎñǎ sepiá bimǎ nánǎ wigǎpǎ níyiro

² níñwearo Jisaso wiepǎsaríñǎ waú wo awa síñwǎ anǎgǎe dánǎ re eníñigíni. O xegǎ bǎ imónírǎ símǎmanǎ oyá sogwǎnǎñǎ anǎrǎ rapǎrapǎ oyá wǎ́ nókírǎná xwǎnǎ́ eaárǎrǎ eníñigíni.

³ E éáná wǎ́ rókiamoagǎ́ waú Moseso tǎnǎ Irajao tǎnǎ —Awaú enǎná pegǎíwaúrǎnǎ. Awaú o tǎñǎ e anǎwǎ e níronapǎrǎ o tǎnǎ xwǎyǎ́ rǎnarǎná

⁴ Pitao Jisasomǎ re uríñínigíni, “Ámínáoxíni, none re níñwearǎná nanǎrǎnǎ. Nionǎ anǎ wíkaú wíwá re opákímǎnǎ. Joxǎ nánǎ wíwáyǎ. Moseso nánǎ wíwáyǎ. Irajao nánǎ wíwáyǎ.”

⁵ sínǎ e urarǎná re eníñigíni. Agwǎ wǎ́ wúráríñínigíni. Agwǎ wǎ́ wúráráná re eníñigíni. Agwǎpímǎ dánǎ xwǎyǎ́ re rǎnǎñínigíni, “Ayǎ oyǎ gǎ níaíwǎ́ dǎñǎ síxǎ uyíñáorǎnǎ. O amípi yaríñǎpǎ nánǎ nionǎ dǎñǎ yayǎ ninarǎnǎ. O pí pí searánáyǎ arǎ́ wírǎnǎ.” rǎnaríñagǎ

⁶ wiepǎsaríñowá arǎ́ e níwiro xwǎámǎ nípǎkínǎmearo wáyǎ níkarǎnǎro warǎ iníñáná

⁷ Jisaso awa wegǎe anǎwǎ e níbǎrǎ wé seáyǎ e níwikwíarǎmáná re uríñínigíni, “Soyǎné wáyǎ mepanǎ. Wíapǎnǎmeápoyǎ.” uráná

⁸ awa sagagǎ eméǎyǎ́ Jisaso ámá wo tǎnǎ mǎró xegǎpǎ ronagǎ wǎnǎgǎwíxíni.

Wiepǎsaríñowá Irajao nánǎ yaríñǎ wigǎ́ nánǎrǎnǎ.

⁹ Awa dǎwǎ mǎñǎ apímǎ pǎnǎ níwíarǎmǎ níwero Jisaso óǎ e dánǎ arǎ́ jǎyíkǎ norǎ ñwǎ ikaxǎ xáíwǎnǎ re uríñínigíni, “Ámá imóníñáonǎ sínǎ xwárǎpáyó dánǎ mǎwíapǎnǎmeapa enáná soyǎné éde síñwǎ wǎnǎfǎpǎ nánǎ ámá wíyo áwanǎ murǎpa éfǎrǎxíni.” urǎgǎ

¹⁰ wiepǎsaríñowá yaríñǎ re wigǎ́wíxíni, “Negǎ ñwǎ ikaxǎ eáníñǎpǎ mewegǎ́awa pí nánǎ re rarǎgǎrǎnǎ, ‘Wǎ́ rókiamoagǎ́ Irajao ámá arǎ́owayá xwǎ́ piaxǎyo dánǎ iwíaronǎoyǎ raríñwáomǎ xámǎ umeanǎrǎnǎ.’ pí nánǎ rarǎgǎrǎnǎ?” yaríñǎ e wíáná

¹¹ o re uríñínigíni, “Irajao níbǎrǎ ámá wigǎ́ dǎñǎ wé róníñǎ imónípǎrǎ nánǎ wǎ́ nurǎmerǎ píraníñǎ imíxíñǎrǎnǎ.

¹² E nerǎ aí nionǎ re seararíñíni, ‘Ámá Irajaoñíñǎ imóníñǎ wo rǎxa bíñǎ enagǎ aiwǎ ayǎ “Xámǎ umeanorǎnǎ?” mǎyáiwǎ síñwǎ mǎ mǎwómǎxǎpa nero wigǎ́ dǎñǎyo dánǎ símǎ tǎnǎ níwiro píkgǎ́wíxíni. Ámá imóníñáonǎ enǎ axǎpǎ e níniro rǎnǎñǎ níapǎpǎrǎrǎnǎ.’ seararíñíni.” uráná

¹³ xegǎ wiepǎsaríñowá “Jisaso e neararíñǎyǎ ayǎ Jono wayǎ níneameaia unǎ nánǎ rǎneararǎnǎ? Oyǎ, ayǎ orǎnǎ.” yáiwígwǎwíxíni.

Níaíwǎ imǎ́ xǎxéroaríñǎ womǎ nanǎ wímíxíñǎ nánǎrǎnǎ.

¹⁴ O tǎnǎ xegǎ wiepǎsaríñǎ waú wo awa tǎnǎ oxǎ apǎxǎ obaxǎ xegǎ wiepǎsaríñǎ wǎ́ tǎñǎ e epǎroyǎ egǎe rémóáná ámá wo níbǎrǎ Jisaso yá símǎmanǎmǎ dánǎ xómíñǎ níyǎkwírǎ re uríñínigíni,

15 “Ámináoxini, gí íwo xóxwí nerí aga sipí ikeamónariní. Wíni wíná ríáyo ikeáariní iníigíyo eámorí yariníagí nání joxí wá oruniní.

16 Joxí siní émi ñweañáná nioní díxí wiepísariníowa tñí re ñimeámí bíagí aiwí awa naní mñnimixiyipa éfá enagí nání rírariní.” uríagí

17 Jisaso aniní winíagí re uriníniginí, “Seyíné agwí ríná ñweagíáyíné dñí ñiníkwíroro mepa ero dñí xenwíni moro yariígí tñí, ‘O íníná nene tñí ññweari arírá neainíáriní.’ riyaiwiariní? Nioní xwiogwí ararí re ññweari searéwapíyaríná Goríxomí dñí ññwíkwíroro ení eániní oyá gíná ññjía imónipírfáriní?” nurírí xanomí “Íwomí anwí re ñimeámí bei.” nurírí

18 ríxa anwí e ñimeámí báná Jisaso imíó dñí xixéroariní míxí umáináná imíó pñí ññwiárimí úáná íwo axíná naní eníniginí.

19 Ríwíyo wiepísariníowa Jisaso xegípi ñweañagí ññwíniro ññbiro yariní re wigíawixiní, “Pí nání imíó íwomí dñí xixéroariní none míxí umáináná éf mú ení?” uríagí

20 o re uriníniginí, “Goríxomí dñí onímíapí wíkwíroariníagí nání imíó o aríá ññseaimí muñó.” nurírí xixewisí ikaxí re uriníniginí, “Nepa searariní. Masité aiwá siyí negí omíníyo íwí urariníwáyí aga onímíapí nerí aí ríwéná nerápirí ññroríná íkíániní roariníriní. Segí dñí Goríxomí wíkwírófáyí apíniní nerínáyí, ‘Díwí mñí rípxiní nurí wí e roí.’ uráná ananí aríá ññseaimí nurí wí e ropaxíriní. Soyíné apíniní nerínáyí, amípí wí mimíxipaxí imóniníámaní. Nñí ananí epaxí imónipírfáriní.

21 [E nerí aí imíó ení eániní róniní imóniníyí Goríxomí yariní wirí aiwá ñwíá ñwíráriní nerínání míxí umáiníapaxíriní.”]

Jisaso ámi áwaní “Ññipíkipírfáriní.” uriní nániríní.

22 Jisaso tñí wiepísariníowa tñí Garirí pñropenisíyo awí neániróná o re uriníniginí, “Ámá imóniníáoní nání ámá wo mñyí nuríniní.

23 Mñyí nuráná awa ññipíkiro aiwí ámí sía wíyaú wíyi weñáoní wiápnímeámíáriní.” uríagí nání awa ayá sipí winíniginí.

Takisí aní rídiyowá yariígwíwá nání uráparíá nániríní.

24 Awa ríxa aní yoí Kapaneamíyí ríninípipimí rémóáná ámá aní Goríxo nání rídiyowá yariígwíwá nání ññgwí xwé waú xwiogwí ayí ayo urápayariíáwa Pitaomí re urémeagíawixiní, “Segí seaiepísariní aní Goríxo nání rídiyowá yariníwáiwá nání ññgwí waú tarínorani?” uríagí

25 o “Oyí.” nurímí nurí aníyo ññpáwiri Jisaso nání e urápi nání áwaní murínináná Jisaso xámí xixewisí ikaxí bí nurírí re uriníniginí, “Saimonoxiní, dñí joxíyá aríreriní? Míxí ináyí xwíá tñíyo meníweagíáyí ámáyo takisí nání ññgwí nurápiróná wigí ámá imóniníáyo uráparíáriní? Ámá xenwí wíyo uráparíáriní?” uríagí

26 o “Xenwíyo uráparíáriní.” uráná Jisaso re uriníniginí, “Ayínání wigí imóniníáyo takisí nání áxenwarí inípaxí mení.

27 Yawawi ení Goríxo míxí ináyí anínamí meníweañoyáwawi imóniníagwí nání awa ññgwí aní Goríxo nání rídiyowá yariígwíwá nání áxenwarí inípaxí mimóniníagí aiwí awa wíkwí dñí yeaiwipírfáriní ipíwámí nání nurí kipayá ññmorí peyí iwamíó ápeomí maní íá neroámíxímáná ññgwí bí wenagí winírfáriní. ññgwí apí ññmeámí nurí joxí tñí nioní tñí nání nawíní mñí yeawií.” uriníniginí.

18

“Go seáyí e imóniníáriní?” uríagí nániríní.

1 Íná wiep̄sar̄iḡowa “Noneyá neḡf wo seáȳ e neaimón̄n̄fo gor̄n̄i?” n̄iyaiwiro Jisaso t̄iḡf e aḡw̄i e n̄ibīro re ur̄iḡfawix̄n̄i, “Jox̄i r̄ixa m̄ix̄f ináȳf n̄imón̄r̄i neamenḡweañáná noneyá wo go seáȳ e neaimón̄n̄fár̄n̄i?” ur̄faḡfa

2 o n̄iaíw̄f on̄imiá bimi “Eini.” nur̄r̄i áw̄ini e nur̄ár̄imáná

3 re ur̄iḡn̄iḡn̄i, “Nion̄i nepa searar̄iḡn̄i. Soȳné d̄iḡf ‘Ayo seáȳ e omúrón̄m̄n̄i.’ yaiwiar̄iḡfápi d̄iḡf yaikiá m̄imopa ero n̄iaíw̄f on̄imián̄iḡf m̄imón̄pa ero n̄iaíw̄f ‘Ámá wo seáȳ e n̄inimón̄r̄n̄á aȳf anan̄r̄n̄i.’ yaiwiar̄iḡfápa ax̄p̄i e m̄iyaiwipa ero ner̄fnáȳf, aḡfnam̄i ḡweañoyá xwiox̄fyo wí páwipax̄f men̄n̄i.

4 Ámá ‘Seáȳ e imón̄iḡáon̄iman̄i. N̄iaíw̄f r̄ipi yap̄i imón̄iḡn̄i.’ yaiwíá ḡiȳf ḡiȳf aḡfnam̄i ḡweañoyá xwiox̄fyo m̄imeám̄f ner̄i meḡweañfápi m̄i n̄ipáwiro seáȳf e imón̄ip̄r̄fár̄n̄i.

5 ḡiȳf ḡiȳf n̄ion̄i n̄in̄ix̄d̄īro nán̄i ámá n̄iaíw̄f r̄ipiam̄f̄n̄iḡf n̄imimón̄r̄ónáȳf aȳf n̄ion̄i en̄f̄n̄iḡf n̄imimón̄ar̄iḡoi.

6 E ner̄i aí ámá n̄iaíw̄f r̄ipián̄iḡf s̄n̄i d̄iḡf n̄ikw̄roan̄īro yar̄iḡfáyo m̄ir̄irak̄f wiar̄iḡfá ḡiȳf ḡiȳo Gor̄ixo xean̄iḡf r̄fá t̄iḡf wikár̄n̄fá eḡaḡi nán̄i s̄n̄i m̄ir̄irak̄f m̄iw̄in̄iḡáná ámá wa s̄ḡá t̄f̄n̄i s̄iḡw̄fyo ḡw̄f n̄ijimáná raw̄rawáyo mamówáránáȳf r̄f̄n̄iḡf xwé n̄iw̄in̄r̄i aiw̄i Gor̄ixo wim̄in̄r̄i eḡp̄i t̄f̄n̄i x̄ixen̄i m̄imón̄iḡaḡi nán̄i aȳf anan̄r̄n̄i.

7 Ámá wíyo óreámioápoyn̄r̄i wíwap̄iyar̄iḡfáyo aweȳi! S̄fá w̄iyi aȳf maj̄fá wór̄n̄fár̄n̄i. Gor̄ixo xean̄iḡf wikár̄n̄fá eḡaḡi nán̄i d̄iḡf s̄ipi wíw̄in̄iḡn̄i. Ámá wíyo óreámioápoyn̄r̄i wíwap̄iyip̄r̄fá aiw̄i ámá e wíwap̄iyíáyo xean̄iḡf wímean̄fá eḡaḡi nán̄i aweȳi! S̄fá w̄iyi aȳf maj̄fá wór̄n̄fár̄n̄i.

8 D̄ix̄f wéu t̄f̄n̄iran̄i, s̄ikwú t̄f̄n̄iran̄i, f̄w̄f nán̄i n̄isimón̄r̄fnáȳf ‘O r̄fá an̄iḡf wear̄iḡfyo n̄ikeaár̄n̄iḡn̄i.’ n̄iyaiwir̄i n̄iwákwin̄r̄i em̄i mor̄f̄n̄i. E n̄in̄r̄fnáȳf, r̄fn̄iḡf xwé n̄is̄in̄r̄i aiw̄i wé ras̄fá s̄ikw̄f ras̄fá eḡox̄i d̄iḡf n̄iȳm̄iḡp̄i an̄iḡf ḡwear̄fá nán̄i n̄imear̄fnáȳf aȳf anan̄r̄n̄i. M̄iwákwin̄pa ner̄i wé núkaúni t̄f̄n̄i s̄ikw̄f núkaúni t̄f̄n̄i s̄n̄i eḡánáȳf, o r̄fáyo n̄isikeaár̄r̄fná aȳf naḡfman̄i.

9 D̄ix̄f s̄iḡw̄f̄yi en̄i ‘f̄w̄f ap̄i ei.’ r̄iránáȳf, ‘Gor̄ixo r̄fá an̄iḡf wear̄iḡfyo n̄ikeaár̄n̄iḡn̄i.’ n̄iyaiwir̄i s̄iḡw̄f̄yi n̄iyón̄r̄i em̄i mor̄f̄n̄i. E n̄in̄r̄fnáȳf, r̄fn̄iḡf xwé n̄is̄in̄r̄i aiw̄i s̄iḡw̄f w̄fon̄i an̄iḡox̄i d̄iḡf n̄iȳm̄iḡp̄i an̄iḡf ḡwear̄fá nán̄i n̄imear̄fnáȳf aȳf anan̄r̄n̄i. M̄iyón̄pa ner̄i s̄n̄i s̄iḡw̄f n̄iwaúni t̄f̄n̄i an̄iḡánáȳf, Gor̄ixo r̄fáyo n̄isikeaár̄r̄fná aȳf naḡfman̄i.

Ewaȳf ikax̄f sip̄sip̄f wo an̄f̄n̄iḡf nán̄r̄n̄i.

10 “N̄iaíw̄f on̄imiá r̄ipia bimi peaȳf m̄iwian̄ipan̄i. Aȳf r̄ipi nán̄i searar̄iḡn̄i, ‘Aḡfnaj̄f apiam̄i awí mearoar̄iḡfáyo aḡfnam̄i Gor̄ixoyá s̄fm̄iman̄iḡm̄n̄i ḡweaar̄iḡaḡfá nán̄i peaȳf wí m̄iwian̄ipan̄i.’ searar̄iḡn̄i.

11 Aȳf r̄ipi nán̄r̄n̄i. Ámá imón̄iḡáon̄i ámá f̄w̄f néra nuro an̄iḡf ikeamón̄an̄īro yar̄iḡfáyo nán̄i p̄fá ner̄i yeáȳf uyim̄ixemeám̄n̄r̄i b̄iḡáon̄r̄n̄i.” ur̄iḡn̄iḡn̄i.

12 O x̄ixewis̄f ikax̄f re ur̄iḡn̄iḡn̄i, “Seḡf d̄iḡf ar̄irer̄n̄i? ‘Ámá wo xeḡf sip̄sip̄f 100 eḡáná wo an̄fnáná b̄fb̄i 99 eḡp̄i d̄f̄w̄fyo n̄iwár̄m̄i nur̄i w̄fo nán̄i p̄fá mepa en̄iḡn̄i.’ r̄iyaiwiar̄iḡoi? Oweoi p̄fá en̄iḡoi.

13 Ám̄i r̄ixa n̄imear̄fnáȳf nepa searar̄iḡn̄i. Yaȳf sip̄sip̄f 99 man̄f̄n̄iḡp̄i nán̄i winar̄iḡp̄f̄n̄iḡf win̄fn̄fáman̄i. An̄fn̄o nán̄i aga yaȳf seáȳm̄i d̄án̄i win̄fn̄fár̄n̄i.

14 Seḡf ápo, aḡfnam̄i ḡweañoȳf en̄i ‘N̄iaíw̄f on̄imiá apia yap̄i imón̄iḡfáyo wí oan̄fn̄f̄poȳi.’ m̄iyaiwin̄n̄i.” ur̄iḡn̄iḡn̄i.

“Seḡf wo f̄w̄f s̄fánáȳf, re éf̄r̄ix̄n̄i.” ur̄iḡf nán̄r̄n̄i.

15 O re ur̄iḡn̄iḡn̄i, “Ámá n̄ion̄i n̄in̄ix̄d̄īro nán̄i r̄ir̄ix̄fmeá imón̄iḡf̄ȳf wo f̄w̄f sikáránáȳf, jox̄i nur̄i xeḡf̄pi ḡweañaḡi n̄iw̄in̄r̄fná jox̄i d̄ix̄p̄i n̄iwímeari f̄w̄f x̄fo

sikáríípi nánì yumíí yariṅṅí wirííni. O aríá síánáyí joxi nanṅí wimíxílagi nánì sìnì ríríxímeá imóniṅṅíyí wóniṅṅí nimóniri eniṅṅo.

¹⁶ E nerì aì joxi aríá m̄sipa yariṅṅagi n̄winiṅṅíráyí, ṅwí ikaxí n̄riniṅṅí eániṅṅípi t̄ni xixeni nerì áamá wa re r̄ip̄r̄i nánì, ‘None enì o yariṅṅí wíáná o “Oweoí, nionimani.” rariṅṅagi aríá wíwini.’ r̄ip̄r̄i nánì áamá waúm̄ranì, wom̄ranì, n̄wirimeámi nurì obaxoyíné ámi yariṅṅí wirííni.

¹⁷ O sìnì aríá m̄seaiipa yariṅṅagi s̄iṅwí n̄winiṅṅíráyí, áamá nioniyá s̄iyikí imónigíáyo áwanṅí urirííni. Ayo enì aríá m̄wipa yariṅṅagi n̄winiṅṅíráyí, re yaiwífr̄ixini, ‘Sìnì n̄r̄ixímeáo wí mimónini. R̄ixa émayíniṅṅí imóniri áamá takisí nánì ṅigwí nearáparigíáwaniṅṅí imóniri nerì wí enóniṅṅí imónini.’ yaiwífr̄ixini.

¹⁸ Nepa searariṅṅini. Seaiepi sariniṅṅíáoyíné xwíáyo re dánì ‘Ayí sip̄irini.’ ránáyí, Gorixo aṅṅinamì dánì enì soyíné sìnì m̄riipa enáná o xámì ‘Ayí sip̄irini.’ r̄iníárini. Soyíné re dánì ‘Ayí ananirini.’ ránáyí, Gorixo xámì émi dánì enì ‘Ayí ananirini.’ r̄iníárini.

¹⁹ R̄ipi enì searariṅṅini. Xwíá t̄yo dánì soyínéyá waú am̄pí wí nánì d̄iṅṅí ax̄ip̄ini n̄mori gí ápo, aṅṅinamì ṅweaṅomì yariṅṅí ax̄ip̄ini wíáná o aríá n̄wirì xixeni e wimíxiyiníárini.

²⁰ Áamá nioniyá imónigíáyí waúnirani, waú wonirani, nionì seáyi e n̄meanro nánì awí eánáná nionì áwini e ṅweámíá enagi nánì wigí d̄iṅṅí ax̄ip̄i n̄moro yariṅṅí wiarigíápi gí ápo aríá n̄wirì xixeni wimíxiyiníárini.” ur̄iṅṅiniṅṅini.

Yokwarimí an̄iṅṅí miní owiṅpoyin̄ri ur̄iṅṅí n̄anirini.

²¹ Íná Pitao n̄birì Jisasomì yariṅṅí re wiṅṅiniṅṅini, “Ámináoxini, áamá joxi n̄r̄ixídirì nánì negí n̄r̄ixímeá wo íwí ararì nikáránáyí, nionì enì xixeni x̄fo nikáríípa yokwarimí wiimíárini? ‘Íwí wé wíúmi d̄anṅí waú nikáríípi nánì yokwarimí n̄wiimáná enáná ámi wíni nikáráná yokwarimí wiipaxí menini.’ nimónarinì.” ur̄lagi

²² Jisaso re ur̄iṅṅiniṅṅini, “Joxi wé wíúmi d̄anṅí waú ap̄ini yokwarimí wiíánáyí, ‘Ayí Ap̄anirini.’ r̄ir̄im̄iméini. Joxi an̄iṅṅí miní yokwarimí wiiríá nánì rariṅṅini.” nuriri

²³ “Áamá Gorixo xwioxíyo m̄imeámí nerì umen̄weaníáyí an̄iṅṅí miní yokwarimí wiífr̄ixin̄ri r̄íá neararinì?” oyaiwípoyin̄ri ewayí ikaxí re ur̄iṅṅiniṅṅini, “Gorixo, aṅṅinamì men̄weaṅo, o m̄ixí ináyí wo xegí om̄iṅṅí wiirigíáyí wami ṅigwí n̄wirì ‘Idáná awayá niap̄ir̄ixini.’ n̄yiwirì n̄wimáná n̄ṅweaṅisáná re enóniṅṅí imónini. O ‘Emá ayá wí r̄ixa múroṅṅirini. Agwí awa n̄b̄iro awayá oniap̄ipoyí.’ ráná

²⁴ awa n̄b̄iro x̄foyá uráp̄igíápi nánì awayá m̄ini n̄wiríiná wo x̄foyá ṅigwí xwé ayá wí K10,000,000 uráp̄iṅṅo enì n̄birì aiwi

²⁵ x̄foyá xixeni e m̄wipaxí enagi nánì m̄ixí ináyo xegí wíamì re ur̄iṅṅiniṅṅini, ‘Nionì ṅigwí meámi nánì oyá iyíá íá am̄pí nurápirì áamá wíyo b̄í époyi. O enì xiepi t̄ni n̄iaíwí t̄ni áamá wayá x̄n̄aíwaniṅṅí nimóniro om̄iṅṅí wiiríá nánì b̄í nero ṅigwípi n̄imeámi n̄b̄iro niap̄ipoyi.’ uráná

²⁶ K10,000,000 uráp̄iṅṅo m̄ixí ináyoyá agwí r̄iwámì dánì xwíáyo n̄ip̄kínimearì wauní nikárin̄ri re ur̄iṅṅiniṅṅini, ‘ṅigwí niap̄iṅṅípi nánì sìnì d̄iṅṅí n̄kwírorì yariṅṅini. R̄íwéná nánì wen̄iṅṅí nerì ṅweáir̄ixini. N̄nimeááná joxi niap̄iṅṅípa xixeni siap̄im̄árini.’ ur̄lagi

²⁷ m̄ixí ináyo wá n̄wianirì nánì re ur̄iṅṅiniṅṅini, ‘ṅigwí nionì siap̄iṅṅápi nánì d̄iṅṅí peá móini. Joxi ananì u.’ ur̄lagi aiwi

²⁸ om̄iṅṅí wiir̄iṅṅo n̄ipeyearì xegí wífo ‘R̄íwéná oyá enì xixeni niap̄winiṅṅini.’ n̄yiwirì K100 wiṅomì s̄iṅwí n̄winiṅṅí íá n̄ixerì s̄iṅwí íá n̄iyám̄ixirì re ur̄iṅṅiniṅṅini, ‘Joxiyánì r̄ixa xixeni niap̄im̄in̄ri r̄iyariṅṅini?’ ur̄lagi

²⁹ xegí om̄iṅṅí nawíni wiirigíáyo xwíáyo n̄ip̄kínimearì wauní r̄ixiṅṅí re ur̄iṅṅiniṅṅini, ‘ṅigwí joxi niap̄iṅṅípi nánì sìnì d̄iṅṅí n̄kwírorì yariṅṅini. R̄íwéná nánì wen̄iṅṅí nerì ṅweáir̄ixini. N̄nimeááná joxi niap̄iṅṅípa xixeni siap̄im̄árini.’ ur̄lagi aì

³⁰ wfo ‘Rfwená niapfwínigini.’ miwimónifagi íá nixirimí nuri gwí anfyo niñwirárimí porisfyo re uriniginini, ‘Nigwí nioní winápa xixeni niapáná ananí ikweawárfrixini.’ urifagi

³¹ mixí ináyoyá omiñf wiirigíá wfa o e yarinifagi sinwí niwiniro ayá winifagi nuro o éfpi nání mixí ináyomi áwanf uráná

³² mixí ináyo ‘Omiñf niirifño obini.’ nuri omí ríxa niwirimeámi báná o re uriniginini, ‘Joxí omiñf niirifñf sipioxini, joxí waunf rixifñf nififagi nání nigwí ámi oyá niapfwínigini rí siapifñápi nání difñf peá rímoifagi aiwí ámi joxí omifñf niirifgí wí omí pí wikárfifiginini?’

³³ Nioní ayá nifrimixiri “Dixí nigwí xe oweni.” rírfifagi aiwí joxí pí nání dixí wí omí ayá murimixipa éifiginini?’ nuri

³⁴ wikí wónifagi omí íá nixerí porisfyo miní niwirí re uriniginini, ‘Nigwí nioní winápa xixeni niapifne nání iwanf nímépea úrfrixini.’ uriniginini.” Jisaso ewayf xwiyfá e nurimáná

³⁵ xegí wiepisarifnowami re uriniginini, “Ámá nioní ninixídro nání segí sérifímea imónifgáyf íwf seaikárfápi yokwarímí miwípa nerónáyf, mixí ináyo xegí omiñf wiirifñf sipíomi winípa Goríxo ení axípi e seainírfini.” uriniginini.

19

Apixí emí mimopa érfififini uréwapififñf nánifini.

¹ Jisaso xwiyfá api nifini nurífsáná Gariri pifropenisfyo pfiní niwiárimí nuri iniifgí Jodaní rapáyo nixemori Judia pifropenisf aríwámifini nemi

² ámá oxí apixí obaxí númi uxídarfna e simixí tífífáyo nanf niwimíxa warfna

³ Parisi wa Jisaso mixí ináyf Xeroto menweñe emearifnifagi niwiniro “Jono wayf numeala wago enípa xewanifño xwiyfá nififina rfá omeárfini.” nifaiwiro nibiro iwamfó wíwapifaniro nání yarinif re wífawixifini, “Apixí pí pí nání nififkwifini mifyarifnifagi niwiniri emí nímorfifnáyf, ayf anánifani? Xwiyfá tífifani?” urifagí

⁴ Jisaso re uriniginini, “Bifkwíyo xwiyfá ‘Iwamfó amípi nfiní nímifxifina oxí tfiní apixí tfiní imifxifififini.’ ríñififipi soyfne íá niforo aiwí siní nififá mimónifpa reñof?”

⁵ Imifxifño xwiyfá ‘Ayfnání oxo xanifyaúmí pfiní niwiárfimáná xegí apíxfí tfiní nífumifxifififina ná ayf ná bífifififñf imónifpifififini.’ ríñifipi ení íá niforo aí siní nififá mimónifpa reñof?

⁶ E nififini eánifnifagi nání ayá xixegfifini imónarfififimani. Ná ayf ná bífifififñf nímónifri emearififififini. Ayá meánifpififini nání Goríxo ñwirárfifñf enifagi nání wí emí mímónifpa yanifgini.” urifagi

⁷ Parisiowa re urifgíawixifini, “Joxí neararififipi nepa enánáyf, Moseso ñwf ikaxí niwuriyifri ríwamifñf nearfina pí nání re nififini eanfififini, ‘Dixí apíxfimí emí nímorfifina ‘Ímí anifñf emí móarfifini.’ nififini payf e nearí wíowárfifififini.’ Moseso pí nání e ríñififini?” urifagí

⁸ Jisaso re uriniginini, “Soyfne arfíki apíxfí emí moanifro yarinifagífa nififanifini nání xe emí omópoyififini sinwí nififanifini aiwí iwamfó Goríxo xwífa imifxififne dání wí e enímaní.

⁹ Nioní re searififififini, ‘Go go xegí apíxfí xámifñimí emí nímorfí síwf piáxfí weánarfifififipi nání marfíái, ámi siní wí nímearfina ayf íwf inarfifififini.’ searififififini.” urifagi

¹⁰ xegí wiepisarifnowa re urifgíawixifini, “‘Ámá apíxfí nífifimáná emí mopaxí mimónifpa enánáyf, apíxfí mífifepa nerfina nanf imónifpaxifififini.’ neaimónarfififini.” urifagí aí

¹¹ o re uriniginini, “Soyfne ríáfipi nanf e nímónifri aiwí ámá nfiní difñf axípi soyfne yaiwífíapa yaiwifififiméof. Sa ámá wíni wíni Goríxoyá difñfyo dání e yaiwifififififini.”

12 Ayí rípi nání seararíjíní. Oxowa apíxí mímepa epaxí imóníjyí míkí xixegíní. Wa xínáí agwíyo dání piáf mayí xiríjé nání apíxí mímepa epaxí imóníjoi. Wa piáwí yóníjagí nání ayí awa ení mímepaxí imóníjoi. Wa Goríxo nání wáf urímepírí nání éfáwa wigí díníyo dání ení apíxí mímepaxí imóníjoi. E nerí aí ‘Goríxo nání wáf nuríméríná apíxí mayoní éimígíní.’ yaiwiaríjé go go sa e yaiwíwínígíní.” uríjínígíní.

Niaíwí onímíápiamí wé ikwíkwíárímí ení náníríní.

13 Ámá wí wigí niaíwípíamí Jisaso wé seáyí wikwíárírí xwé imónípírí nání Goríxomí yaríjé wirí oenírí níméámí baríjagífa wíepísaríjowá sítjwí e nítwíníro míxí uríagífa aí

14 Jisaso re uríjínígíní, “Niaíwípí xé obípojí. Ámá niaíwí onímíápiá xaníyaúmí díní nítwíkwíroro yarígíápa Goríxomí díní wíkwírófáyí o xwíoxíyo míméámí nerí umenwéanfá enagí nání niaíwípíá xé obípojínírí sítjwí wínípojí. Pírí mítwíákipa époyí.” nurírí

15 apíamí wé seáyí e ikwíkwíárímí nítwímáná e dání píní nítwíárímí uníjínígíní.

Amípí mímúróníjé wo yaríjé wíjípí náníríní.

16 Jisaso e dání waríná re eníjínígíní. Ámá wo nítbírí re uríjínígíní, “Nearéwapíyaríjoxíní, nioní pí naníyí neríná díní nítwímíjípí aníjé íníná níméámífa nání imónímíáríní?” uríagí

17 Jisaso re uríjínígíní, “Joxí pí nání naníyí nání yaríjé niaríjíní? Goríxo ná woní naní imóníjagí nání joxí apí nání díní rímóaríjíní? E nerí aí joxí ‘Díní nítwímíjípí aníjé íníná níméámífa nání oimónímíní.’ nítwíwírínáyí nítwí ikaxí eáníjéyo xídíríní.” uríagí

18 ámáo re uríjínígíní, “Pí nítwí ikaxí eáníjéyo nání nítwíríní?” uríagí Jisaso re uríjínígíní, “Re nítwíríní eáníjéyo ‘Nítwíápíníméarí ámá mítwípí eríní. Ámá wí téní íwí mínípa eríní. Íwí míméapa eríní. Ámá wo nání xwíyífá nítwímáronírí yapí murípa eríní.

19 Díxí ápomí téní inókímí téní wéyo umeríní. Ámá wíyo jítwáníjoxí nání díní sípí nítwíríní menaríjépa axípí e wiríní.’ E nítwíríní eáníjéyo xídíríní.” uríagí

20 ámáo re uríjínígíní, “Apí nítwíríní nioní xídíríní. Nioní bí síní mepa enáyí gítwíríní?” uríagí

21 Jisaso re uríjínígíní, “Joxí ‘Píráníjé oimónímíní.’ nítwímónírínáyí, nurí díxí iyífá ífá amípí nítwí nání bí nerí nítwí níméaríná ámá uyípeayíyo míní nítwímáná nítwíríní nioní nítwídíxíní. E nerínáyí, amípí ayá téníjé Goríxo anínamí joxí nání awí eáméámí síaríní.”

22 Jisaso e uríagí o arífá nítwíríní amípí xwé téní enagí nání xegí xwíoxíyo dání díní rífá uxéagí nání díní sípí nítwíwíá uníjínígíní.

23 Jisaso xegí wíepísaríjowamí re uríjínígíní, “Nioní aga nepa seararíjíní. Amípí mímúrónígífáyí Goríxo ámá xíto xegí xwíoxíyo míméámí nerí umenwéanfá opáwíaneyínírí aníjé míní nero aiwí nítwípíaxí mímóníní.

24 Rípi ení seararíjíní, ‘Kamerí ení rapírípí gwí kiwéarígífá ófímí páwípíaxí mímóníní. Ámá amípí mímúrónígífáyí kamerí ení ófí mítwípí yaríjéyo yapí anínamí níméanfá xwíoxíyo páwípíaxí mímóníjoi.’ seararíjíní.” uríagí

25 wíepísaríjéyo —Judáyí níní “Amípí mímúrónígífáyí Goríxoyá díní téní amípí mearíjagífa nání Goríxo yayí wíaríní.” yaiwíagífíní. Wíepísaríjéyo ení e nítwíwíro nání Jisaso e uríagí arífá nítwíríní ududí nítwíkaríníro omí re urígíawíxíní, “Joxí rífíyí nepa enánáyí, Goríxo ámá gíyo yeáyí uyímíxéméanfá?” uríagífa

²⁶ Jisaso siŋwí agwí nîwînrî re urîŋîniġîni, “Ámá wigí dîŋí tîni Gorîxoyá xwioxíyo páwipaxí mimónîni. E nerî aí Gorîxo amîpî mepa epaxí wí mimónîŋagî nánî oyá dîŋí jîŋí tîni ayí aí ananî páwipaxí imónîni.” uráná

²⁷ Pitao Jisaso ámáomî “Dîxí iyíá íá amîpî niġwí nánî bî nerî uyípeayíyo mîni nîwia numáná nîniŋdírdîrînáyí, Gorîxo anînamî amîpî ayá tîŋîpî rîtinîfârîni.” urîŋîpî nánî dîŋí nîmori Jisasomî re urîŋîniġîni, “Aríá ei. Amîpî noneyá nîni rîxa pîni nîwiárîmî joxî rîxîdarîŋwáyí pí meanîwárîni?” urîŋagî

²⁸ Jisaso re urîŋîniġîni, “Nionî nepa seararîŋîni. Gorîxo xwíá siŋí wirî imîxáná ámá imónîŋáonî rîxa mîxí ináyí nimónîrî meŋweanîná soyîné enî negí Isîrerîyí gwí wirî wirî wé wúkaú sikwí waú enîŋîyo xîráowayînéniŋî nimónîro mí ómómîxîmî nero meŋweapîrîfârîni.

²⁹ Ámá ġiyí ġiyí nionî nîniŋdírdîro nánî wigí anîwámîranî, xexîrîmeáowamîranî, xexîrîmeáíwamîranî, xanomîranî, xînáimîranî, nîaiwíyoranî, xegí omîŋîranî, pîni nîwiárîrîná wigí amîpî pîni nîwiárîmî uŋîpî Gorîxo wîpî aga seáyî e mûrónîfârîni. Ayí enî dîŋí nîyîmîŋîpî anîŋî ŋweapîrîfâ nánî meapîrîfârîni.”

³⁰ nurîrî wiepîsarîŋowa “None Jisasomî xámî xîdarîŋagwî nánî seáyî e imónîŋwîni.” yaiwîpîrîxînrî re urîŋîniġîni, “Agwî ríná xámî xámî imónîfáyí rîwéná surîmá imónîpîrîfârîni. Agwî ríná surîmá imónîfáyí xámî imónîpîrîfârîni.” urîŋîniġîni.

20

Ewayí ikaxí wainí omîŋíyo wiġíáyí nánîrîni.

¹ Jisaso ewayí xwíyíá re urîŋîniġîni, “Anînamî ŋweanî ámá xîo xegí xwioxíyo mîmeámî nerî umenŋweanîfáyo yanî numeîrîná ayí mîraxwí rónîŋî imónîni. O wíá mónîŋîmî 6:00 a.m. imónáná ámá xegí wainí omîŋíyo wiipîrî wirîmeámînrî nánî nurî

² ámá wa ‘Síá rîyimî nánî xîxegîni íkwí wîna neaiapáná omîŋí siianîwîni.’ urîŋagí xegí omîŋíyo nánî urowárîŋîniġîni.

³ Ámî 9:00 a.m. imónáná awí éanarîġíe nánî nurî wenîŋí éyí wîniŋîniġîni. Wa re kikiŋá riwa roŋagí nîwînrî

⁴ re urîŋîniġîni, ‘Soyîné enî ġí omîŋí niipîrî nánî úpoyî. Síapî tîni soyîné omîŋí niífápi nánî niġwí xîxenî seiapîmîni.’ urîŋagí awa enî nuro omîŋí wiġíawîxîni.

⁵ Ámî sogwí áwîni e enîáná rîxa 12:00 imónáná nurî ámî wa e kikiŋá roŋagí nîwînrî axîpî e urowárîŋîniġîni. Ámî 3:00 p.m. imónáná axîpî e enîniġîni.

⁶ Ámî rîxa 5:00 p.m. anŋwî e imónáná nurî ámî wa e kikiŋá roŋagí nîwînrî re urîŋîniġîni, ‘Síá rîyî nîyimîni pí nánî kikiŋá re roŋo?’ urîŋagí

⁷ awa re urîŋíawîxîni, ‘Ámá wo “Niġí omîŋí niípoyî.” mînearîone enagî nánî roŋwîni.’ urîŋagí o re urîŋîniġîni, ‘Soyîné enî omîŋí niipîrî ġí wainí omîŋíyo nánî úpoyî.’ urîŋîniġîni.

⁸ Síapî tîni wainí omîŋí xiáwo bosîwomî re urîŋîniġîni, ‘Joxî omîŋí niarîġíawamî “Eîni.” nurîrî niġwí mîni nîwirîná rîwíyo úfáwamî nîwia nurî xámî úfáwamî nîwirî pîni wiárei.’ urîŋagí

⁹ o nurî mîraxwo urîŋîpa yarîná ámá 5:00 p.m. dánî úfáwa nîbîrîná xîxegîni íkwí wînánî wînánî nîmeáa ugíawîxîni.

¹⁰ Ámá wíá mónîŋîmî dánî úfáwa nîbîrîná niġwí seáyî e meapîráoînrî éfáyí awa enî xîxenî axîpî íkwí wînánî wînánî nîmeáa ugíawîxîni.

¹¹ Íkwí wînánî wînánî nîmeáa nurîná mîraxwo omîŋí xiáwo nánî anîŋúmî ikaxí nîrînrîro

12 omi re urigfawixini, 'Sfapi tni nuro omi onimiapi efawami none wfa moni nfm dani nurane yarfa sogwf xaiwf neanarfone tni xixeni pi nani mini wini?' urifaga ai

13 o awaya womi re uriniginini, 'Gf amaé, nioni sipi wi misikarini. Joxi wfa moni nfm dani re miniripa reiniginini, "Joxi ikwf wina niapiri nani omi nfm siimfni." miniripa reiniginini?

14 Nigwf nioni siapfa dixipi nimeami ui. Ama sfapi tni ef ro "Nigwf xixeni axipi owimini." nimonifagi nani joxi siapfa axipi mini wini.

15 Amipi nioni gyf niwaninoni diji tni niwirinayf, "Ayf nipikwinimanini. riniaiwiarinini? Nioni yanf ewanif nimoniri yarinagi nani joxi sipi diji riniaiwiarinini?" uriniginini." Jiaso "None xami xdarinagwi ai rfwyo xdfayf tni xixeni neiapinifarinini?" oyaiwipoyiniri ewayf xwiyfa api nurimana

16 re uriniginini, "Agwi rina xami xami imonifayf rwená surfma imoniprifarinini. Agwi rina surfma imonifayf xami imoniprifarinini." uriniginini.

Xfomi pikiprifapi nani ami awanf urinini nani nini.

17 Jiaso of Jerusaremi nani warigfayo uminiri nani nerfna xegf wiepisaninif we wukaú sikwf wau awami niwirimeami na damine onimiapi of e nurona re uriniginini,

18 "Arfa epoyi. Rixa Jerusaremi nani warinwini. E remonana ama imoninonini nani miyf urana apaxpaninif imonigfa xweowa tni nwf ikaxf eaninipi mewegfawa tni xwiyfa ninimearirona nioni nani re riniprifarinini, 'Ama romi opikipoyi.' niriniro

19 emayf nioni riperirf nimeariro sikwf ragf prf nuyikiro ikfayo nyekwiroariro epiri nani mini niniwiro aiwi sfa wiyau wiyi oraná xwaripayo dani ami wiapninimeamfarinini." uriniginini.

Wiepisaninif wau mi xinai rixinif urinini nani nini.

20 Jerusaremi nani ofyo warfna Sebediomini xewaxowau —Ayf Jemiso tni xogwao Jono tinirini. Awau tni xinai tni "Jiaso rixa Jerusaremi niremorfna mixf inayf nimoniri neamenweanifarinini?" niyaiwiro nibiro waunf rixinif uraniro nani minif xwfayo ikwifroaga

21 Jiaso re uriniginini, "Sepfoyfné o pi oneainiri niarinoni?" urifagi í xegf niaiwowau wiepisaninif wami seayf e owimonifpinyiniri re uriniginini, "Joxi rixa mixf inayf nimoniri neamenweanana gf niaiwf rowau wfo we nau mi dani nwearf wfo we onaminumi dani nwearf epsfi nani rei." urifagi ai

22 Jiaso re uriniginini, "Sepfoyfné yarinif niarigfapi nani nijfa mimonipa nero nani yarinif niarinoni." nuriri ewayf ikaxf ama wa xfomi pikiprifapi enagi nani awanf nurifna yarinif re winiginini, "Awagwi iniigf sxf nioni nimefawa anani nipaxf imonipisifarinini?" urifagi awau re urigfisixini, "Anani nipaxowawirinini." urifagi

23 o re uriniginini, "Iniigf nioni nimefawa awagwi eni nipisifarinini. E neri ai 'Wfoxi rfm dani nwearf. Wfoxi rfm dani nwearf.' wi earipaxf mimoninini. Wau gowau midimidani nwearpsfi nani gf apo rixa rarinirinini. Ayinani nioni e earipaxf wi menini." urifagi

24 wiepisaninif we wukaú wfa awau Jiasomi yarinif e wiagfi arfa niwiro nani wikf diji wiaiwiarinigfa ai

25 Jiaso xfo tni e nani "Eini." nuriri re uriniginini, "Soyfné nijfarinini. Emayfyá ama aminá menweagfawa seayf e niwimoniro paimimf wiarigfarinini. Wigf ama enif rinif menweagfawa eni seayf e niwimoniro 'Xe nonenini simanwfoninif yeayf oneauronifpoyi.' niyaiwiro yarinigfarinini.

²⁶ ‘Awa seáyi e niwimóniro yarigfápa soyfne enti axípi nimóniro mepa oépoi.’ nimónariní. ‘Gf wíamí seáyi e oimónimíní.’ yaiwinaríñf goxi goxi awayá omíñf wíiaríñoxfíníñf wimóneí.

²⁷ ‘Neaiepisaríñone woní xámí xámí oimónimíní.’ yaiwinaríñf goxi goxi ámá wí joxí nání re ríprí nání, ‘O wiepisaríñf wíamí xínáíníñf nimónirí arírá wíaríní.’ ríprí nání joxí e erfíní.

²⁸ Ámá imóníñáoní yaríñápa axípi éfríxíní. Nioní ámá wí arírá nífríxíní bíñámaní. Nioní ámá nýyoní arírá wirí nioní nupeirfna gwíñíñf uroayírorí emíní bíñáríní.” uríñíñíñí.

Síñwí supárigfíwaúmi nanf imíxíñf náníñí.

²⁹ O tñí wiepisaríñowa tñí añf yoí Jerikoyí ríñíñfyo dání warfna oxí apíxí ayá wí númí warfna

³⁰ re eníñíñí. Ámá síñwí supárigfíwaú óf manfpa tñí ñweagfíwaú “Jisaso rimaní pwaríní.” ríñaríñagfá arfá níwírí rfáiwá re urígfísixíní, “Ámínaé, negf míxí ináyf Depitomí xiáwoxíní wá yeawíaneí.” ráná

³¹ ámá obaxí Jisasomí xámí umeagfáyf rfmíñf tñí re urígfawíxíní, “Awagwí rfáiwá mírípa épiyi.” urfagfá aiwí awaú arfki wíní enf tñí re rígfísixíní, “Ámínaé, joxí negf míxí ináyf Depitomí xiáwoxíní, wá yeawíaneí.” urfagfí

³² Jisaso e éf níronapímáná óf e dání rfáiwá re uríñíñíñí, “Awagwí o pí oyeainí ríñíñí?” urfagí

³³ awaú añwí e níbrí re urígfísixíní, “Ámínáoxíní, joxí yegf síñwí oyeaoxoaní ríñíñí.” urfagfí

³⁴ Jisaso awaú nání wá wunfagí egf síñwíyo wé seáyi e wikwíaráná re egfísixíní. Níwaúñí síñwí noxoari nanímáná númí uxídfísixíní.

21

Jerusaremiyo níremorfna míxí ináyf rémoarígfápa rémonf náníñí.

¹ Jerusaremi ríxa añwí e imónáná dfwí Oripí tñf e añf yoí Betípasí ríñíñfímí níremómáná Jisaso wiepisaríñfyo waúmi nurowárfírná

² re uríñíñíñí, “Awagwí añf jfapímí nání nuri dogí xínái xegf miá tñí e yurárfíñagf níwínírná níwaúñí níkwearí nímeámí bfpíyi.

³ Ámá wo síñwí neaní ‘Awagwí pí nání íkweaaríñí?’ earánáyf, re urfpíyi, ‘Ámínaó seáyi e éf níñwearí nímeámí umíní yearowárfíñoi.’ uráná xiáwo apaxf mé eaiapowárféñapíñíñí.” uríñíñíñí.

⁴⁻⁵ Wfá rókíamoagf wo nírfí rfwamíñf rípi earfpi, “Saioní —Jerusaremi nání nírfíro aiwí dfwí bí nání Saioníyí rarígfárfí. E ñweagfáyo re urfpoyí, ‘Arfá époi. Segf míxí ináyo awayíníñf nímonírfí dogí xwéomí marfáf, dogí miá womí aí níñweámáná seyfne tfámíní baríní.’ urfpoyí.” nírfí rfwamíñf earfpi xíxení imóníní nání Jisaso awaúmi e urowárfíñíñí.

⁶ Wiepisaríñf awaú nuri Jisaso urfípa e neri

⁷ dogí miá tñí xínái tñí níkwearí nímeámí níbrí wígf iyfá dogí miáomí seáyi e níkwíárfíro Jisaso seáyi e níñwearí nímeámí warfna

⁸ míxí ináyfyo yayf wíaníro nání yarígfápa ámá oxí apíxí epfroyf nero númí xídarígfáyf obaxí Jisaso iyfáyo seáyi e nosaxa opuní wígf iyfá níprírfíro óf e íkwíañwí neapára uro wí wéwí íwí nídoayíro íkwíañwí neapára uro nerfna

⁹ xámí umeaarígfáyf tñí rfwíyo uxídarígfáyf tñí rfáiwá re nura ugíawíxíní, “Míxí ináyf Depitomí xiáwo romí yayf seáyi e dání oumeaneyí. Ámá Ámíná Goríxo urowárféñapíñf ro —Negf arfowa o nání weníñf nerí ñweañáná xwíogwí obaxí

múroagírini. O Gorixoyá diñf tñni seáyí e imóníwiniñini. Gorixo seáyí émi ñweañomi yayf seáyimí dání oumeaneyí.” Rfaiwá e nira nuróná oxí níkéa nuro

¹⁰ ríxa Jerusaremi rémóaná e ñweagfáyf mírí mírí neamero re riniñfawixini, “Ámá o go nání ríá rariñoi?” rinaríná

¹¹ oxí apíxí xío tñni warigfáyf re urigfawixini, “Gariri piropenisíyo añf yoí Nasareti dáño, Gorixoyá wíá rókiamoaríñf Jisaso nánf rariñwini.” urigfawixini.

Ámá añf ridiyowá yarigfiwámí ínimí dání bí inarigfáyf emí míméámf eñf nánirini.

¹² Jisaso añf Gorixo nánf ridiyowá yarigfiwámí nipáwiri ámá añf iwámí ínimí dání bí inarigfáyo míxídamf wiowáriti ámá ñigwí senisf ninayiro tarigfáyfyá íkwianwí mímíwiárf eri ámá iñf xawiówí ridiyowá nánf bí inarigfáyf íkwianwí éf ñweaarigfápí mímíwiárf eri nerí

¹³ míxí re uriniñigini, “Añf riwá nánf ríwamíñf re niriñiri eánini, ‘Añf Gorixoniyáiwá ámá xwíyíá ririñmí nipíríá naniwáriti.’ niriñiri eániñagi aí soyíné íwí meaarigfáyf yarigfápa axípiñiñf nero nánf añf riwá íwí meaarigfáyfyá añfniñf imónini.” uriniñigini.

¹⁴ E nuriri sini añf Gorixo nánf ridiyowá yarigfiwámí ínimí emearíná sñwí supárigfáyf wí tñni síkwí ikf egfáyf wí tñni o tñf e nání báná o nañf imímíximí wíagi

¹⁵ apaxípaniñf imónigfá xwéowa tñni ñwí íkaxí eániñipi mewegfáwa tñni Jisaso emímí e éfpi sñwí ñwiniñiro niaíwí o nánf añiwámí ínimí dání rfaiwá re nira warinagfa, “Negf míxí ináyf Depitomi xiáwo romí seáyí e oumeaneyí.” nira warinagfa arfá e ñiwiro nánf wikf diñf ñwiiwiro

¹⁶ míxí re urigfawixini, “Píne niaíwí joxí nánf rariñfáyf arfá riwiñini?” uríagfa Jisaso re uriniñigini, “Oyi, arfá ñwiri aiwi soyíné xwíyíá Gorixo nánf re niriñiri eániñipi, ‘Diñf joxiyáyo dání niaíwí onímiápi tñni sini amíñf nariñpia tñni yayf seáyimí dání rimepíríárini.’ niriñiri eániñipi soyíné íá ñiroro aí ríxa agwí xixeni imóníagi ñwiniñiro aí sini diñf mímooaríñoi.” uriniñigini.

¹⁷ E nurimo awamí píni ñwiiárimí ñipeyearí añf apimí píni ñwiiárimí nurí añf yoí Betani nánf nurí e sá weníñigini.

Íkfá pikína ramixiñf nánirini.

¹⁸ Sá wenjo wíápi tñni ámi Jerusaremi nánf ñibiríná agwí wíáná

¹⁹ weníñf éfyf winiñigini. Íkfá pikí wina óf e jfina ronagi ñwiniñiri “Sogwí bí odanímíni.” ñiyaiwimi nurí añwí e dání weníñf éfyf winiñigini. Sogwí míwepa íwíni ináriñagi ñwiniñiri íkfánami ñiramixiri re uriniñigini, “Íkfá pikí rínoxí, sogwí wíni werfámani.” uráná apaxí mé yíweáriñigini.

²⁰ Apaxí mé yíweáriñagi wiepísariñowa e ñwiniñiro ududf ñiwiro yaríñf re wigfawixini, “Íkfá pikí ana aríre nerí apaxí mé yíweáriñoi?” uríagfa

²¹ Jisaso re uriniñigini, “Nioni nepa searariñini, ‘Soyíné Gorixomi diñf wíkwíroro diñf biaú mímáxiñipa ero “Gorixoyá diñf tñni íkfá rína e epaxínamani.” míyaiwipa ero nerínáyf, ayf xixeni nioni yaríñapa nimóniñiñoi. Íkfá rína nánini mírariñini. Dfíwí míñf apimí aí “Rípiñini nurí rawírawáyo píeroi.” uránáyf xixeni e nimóniñiñoi.

²² Pí pí nání Gorixomi ríxiñf nuriri diñf ñíkwírorínáyf, xixeni axípi e simíxiyiniñini.’ searariñini.” uriniñigini.

“Nénf tíñoxi imónei.’ go ríñoi?” urigfá nánirini.

²³ O ámi Jerusaremi ñirémori ríxa añf Gorixo nánf ridiyowá yarigfiwámí nipáwiri ámáyo uréwapíyaríná apaxípaniñf imónigfá xwéowa tñni wigf Judayf mebaowa tñni ñwímearo re urigfawixini, “Joxí aríge nimóniri amípi nene añf riwámí ínimí dání

yarıñwápi pırrı wiaıkımı yarıñını? ‘Joxı nını tıñoxı imónei.’ go rırıagı e yarıñını?” urıagıa aı

²⁴ Jisaso re urıñınigını, “Nionı enı yarıñı bı oseaimını. Soyıne nionıyápi áwanı nıránáyı, nionı enı ‘Api ei.’ nırfo nanı áwanı searımını.” nurıri

²⁵ re urıñınigını, “Yarıñı nionıyá rıpi seaimını. Jono wayı nıneameaia uño wayı Gorıxoyá dıñı tını neameainıranı? Xegı dıñı tını neameainıranı?” Yarıñı e wıána wıwanıñowa re rıñıgıawıxını, “‘Jono Gorıxoyá dıñı tını enırını.’ uránáyı, re nearınıñoı, ‘Soyıne pí nanı arıá mıwı egıárını?’ nearınıñoı.

²⁶ E nerı aı ‘O xegı dıñı tını enırını.’ uránáyı, amá sıpıá re epıroyı egıáyı, ‘Jono Gorıxoyá wıá rókiamonıranı?’ yaiwıarıgıáyı iwanı neamepepırxını.” nırınıro

²⁷ Jisasomı re urıgıawıxını, “None majıárını. Jono dıñı goyá tını enırını?” urıagıa o re urıñınigını, “Nionı enı ‘Amıpi api pırrı wiaıkımı ei.’ nırfo nanı áwanı searımımını.

Ewayı ikaxı xıráoxogwáowaú nanı urıñı nánırını.

²⁸ “E nerı aı ewayı xwıyıá rıpi nanı segı dıñı arıre yaiwıarını? Amá wo xegı nıaıwı wáú tıño xámı xıráomı nurı re urıñınigını, ‘Íwe, joxı negı wainı omıñıyo nanı nurı omıñı ei.’ urıagı

²⁹ o re urıñınigını, ‘Oyı, numını.’ nurımáná muñınigını.

³⁰ Xano xogwáomı nurı axıpi ‘Omıñıyo nanı nurı omıñı ei.’ urána o re urıñınigını, ‘Oweoı, numımını.’ nurımáná rıwıyo dıñı sıpi nıyaiwıri ‘Gı ápomı “Oweoı.” pí nanı rıa urını?’ nıyaiwımı nurı omıñı enıñınigını.” Jisaso ewayı xwıyıá api nurımáná

³¹ awamı yarıñı re wıñınigını, “Awaú go go xano urııpa xıxenı arıá nıwıri enıñınigını?” urıagı awa “Xogwáorını.” urıagıa Jisaso re urıñınigını, “Nionı nepa seararını. Apıxı ede danı iyı oikıxearıgııwa tını amá fıwı yarıgıá, takısı nanı nıgwı nearáparıgıá tını Gorıxoyá xwıoxıyo ananı nıpáwıro ñweapırıa aıwı soyıne páwıpaxı mimónıñoı.

³² Ayı rıpi nanı seararını. Jono nıbirı wé rónıñı oımónıpoyınırı searéwapıyıagı aı soyıne xıráo enıpa arıá mıwıgıawıxını. Apıxı iyı ede danı warıgııwa tını takısı nanı nıgwı nearáparıgıáwa tını xogwáo enıpa Jonomı arıá nıwıro sanıñı imónarıñagıa soyıne sıñwı e nıwınıro aı xogwáo enıpa amı rıwıyo dıñı sıpi nıyaiwıro ‘None pí nanı arıá mıwıpa yarıñwını?’ nıyaiwıro sanıñı mimónıgıawıxını.

Ewayı ikaxı wainı omıñı sıñwı uwınıarıgıáyı nánırını.

³³ “Ewayı xwıyıá amı bı rıpi arıá nıpoyı. Amá xwıá tıñı wo wainı uraxı fıwıá nurıri xwıná nırorı wainı xegı inıgı nıpırıa nanı wainı sogwı xoyıkımı enıa nanı sıñáyo óf nımorı wainı omıñıyo áwınımı anı awı ñweapırıa nanı seáyı emı nımıra nıpeyırı néısáná amá wı umeıpırıa nanı re urıñınigını, ‘Wainı sogwı nıá éánáyı, bı soyıne segı mearo nionı gı mearı emıa nanı nionıyá omıñı rıpımı ananı sıñwı nıwınıpırıáranı?’ nurımı anı wıyo ememınırı nanı nurı nıñweanısanı

³⁴ wainı sogwı rıxa nıá éána xegı omıñı wıarıgıá wamı re uowarıñınigını, ‘Soyıne nuro wainı nionı nanı nıtıfıapı nurápaıpoyı.’ uowarıagı aı

³⁵ omıñı sıñwı uwınıarıgıáwa xfo uowarıáwamı womı iwanı mépero womı pıkiro womı sıñá earo egıawıxını.

³⁶ Omıñı xiáwo amı omıñı wıarıgıáyı obaxı onımıápı wamı uowarıagı aı omıñı sıñwı uwınıarıgıáwa xámıñowamı wıgıápa axıpi wıgıawıxını.

³⁷ Amı rıwıyo o xegı xewaxo nuowarırı re yaiwıñınigını, ‘Nıgı íwomıyı xwıyıá xıxenı arıá wıpıráoı.’ yaiwıagı aı

³⁸ omiñf sñwř uwiniarigřáwa xewaxo barñagř nřwiniro re riniğřawixini, ‘Xanoyá diñf tñño nimóniri amipi meanfo iwo barini. Oyá amipi meanřwá nani omi opikianeysi.’ nřiniro

³⁹ omi řá nřxero omiñfyo břaniriwámini nřmoairo pikigřawixini.” Jisaso e nuriri Judayř ámináowa re oyaiwipoyiniri “None omiñf sñwř uwiniarñwáoneniñf imóniñagwi nani rñneararin?” oyaiwipoyiniri ewayř xwřyřá e nurimána

⁴⁰ ayo yariñf re wiñinigiñi, “Omiñf xiáwo nřbirřná omiñf sñwř uwiniarigřáwami pi wiñigini?” urřagi

⁴¹ awa re urigřawixini, “Sipi yariğřáwamiyř eni sipi nřwikarimána ámi áma wa ‘Xwiogwř ayř ayo wainř sogwř niář éaná anani nřdirane o nani utianřwárin.’ yaiwřřáwami re urinřarin, ‘Gř omiñf ripi sñwř nřwinirřixini.’ urinřarin.” urřagřa

⁴² Jisaso re urinñigini, “Ewayř xwřyřá áma Gorixo seyřné yeayř seayimřxemeanřa nani uowárenapinřo nani nřiniri eániñf ripi eni ‘Sñjá añf mirarigřáwa sñjá awiaxř nani přá nerřná wo “Sipirini.” nřiro emi mófo nani Gorixo “Sñjá o tñni xami nitirřnýyř, añf eñf neániri nanř imóninñoi.” nřiri sñjá o nřmeari tána añf eñf neániri nanř imóniñřini. Gorixo e éf eñagi nani nene sñwř nřwinirřná aga imirñf mimóniñagi winiñwini.’ E nřiniri eániñfpi soyřné sini řá mřopa egřaranř? Oweoi, řá nřoro aiwi diñf mřmoarñoi.

⁴³ Ayinani gř Judayřné re seararñini, ‘ “Gorixo nene xřo xegř xwioxřyo mřmeámř nerř piraniñf neameñweanřarin.” rřyaiwiarñoi? Oweoi! Omiñf sñwř uwiniarigřáwa yapř arřki nera warigřáyřné Gorixo xřo xegř xwioxřyo nřpáwiro oñweápoyiniri sñwř seanřřámani. Áma xewř wř sanñf nimóniro wé róniñf yariğřáyř opáwipoyiniri sñwř wininřarin.’ seararñini.

⁴⁴ Xwasřwř yeayř bimi sñjá nřpiérori nearřná yunř wárarñřpa sñjáoni áma gřyo gřyo nřpiérori nearřná axřpi xwasřwř yunřniñf imiximřarin.” Jisaso xřo sñjáoniñf nimóniri nani e urřagi

⁴⁵ apaxřpaniñf imónigřá xwéowa tñni Parisiowa tñni ewayř xwřyřá api wiwanñowa nani rñnarñagi arřa nřwiro “None nani rřa rarin?” nřyaiwiro

⁴⁶ “Omi rřxa řá oxiraneysi.” yaiwřřáyř oxř apřxř nřni Jisaso nani “Gorixoyá wřá rókiamoarñorřani?” yaiwiarñagřa nani ámi wáyř nero wř e megřawixini.

22

Ewayř ikaxř aiwá apřxř meanř naniriñi.

¹ Jisaso ámi ewayř xwřyřá wř nurirřná re urinñigini,

² “Áma xwřyřá Gorixoyá arřa nřwiro sanñf nimóniro xřo xegř xwioxřyo mřmeámř nerř meñweanře ñweapaxř imóniñyř, ayř ewayř xwřyřá rřpñniñf imónini. Mřxř ináyř wo xewaxo apřxř omeaniri nani aiwá xwé rřyamř nřyárimána

³ xegř omiñf wiiarigřáwami re uowárinñigini, ‘Áma nioni urepearřmenřayo “Aiwá nani břpoyi.” urimépoyi.’ uowáraná awa mřxř ináyo urřřpa nuro uriméagřa aiwi ayř mřbřpaxř wimóniñigini.

⁴ Mřxř ináyo xegř omiñf wiiarigřá ámi wami re uowárinñigini, ‘Áma nioni aiwá rřpi nani urepearřñayo re urimépoyi, “Aiwá rřxa rřyamř yářřniñigini.” nuriro “Xegř burimákaú oxřyř tñni sipřsipř memé nanřwř xřxegřni mñniñřřxa tñni rřxa nřpřkiri sřo kikirómř nerř sñjá exárinini. Xegř xewaxo apřxř meanř nani aiwá imixřápi nani břpoyi.” urimépoyi.’ uowáraná awa áwanř e uriméagřa aiwi

⁵ urepearřmenřyř arřkwřkwř nřwiro wigř diñf tñni numiro re egřawixini. Wo xegř aiwá omiñfyo nani unñigini. Ámi wo xegř ñgwř omiñf bi eminiri nani unñigini.

⁶ Wřa omiñf wiiarigřáwami řá nřiri iwanř nřmépero pikigřawixini.

⁷ Míxí ináyo ríxa wikí wóníagi xegí simíñí wínarígfáwamí urowáraná awa nuro áamá xegí omíñí wíiarígfáwamí píkífáyo ení nípíkíro wigí añíyí ení ríá nīyárimáná enáná

⁸ míxí ináyo xegí omíñí wíiarígfá wamí re uríñinígíni, ‘Gí íwo apíxí meaní nání aiwá ríxa rīyamí ináríñiníagi aiwí áamá aiwá apí nání urepeáríñáyí mībípaxí wimóníagi nání ayí nípaxí mimónígoí.

⁹ Ayínání soyíné xwamídígíyo nuro áamá óf e nīmúróníríñíyo íwo apíxí meaní nání aiwá imíxíá rípi nípírí bípírí nání áwaní urípoyí.’ uríagi

¹⁰ omíñí wíiarígfáwa óf wíyí wíyo nuro áamá nīmúróníríñáyí naní aí tñí sipí aí tñí nīwirímeámí nībíro añí aiwá nípírí nání imíxáríwámí dérogíawixíni.

¹¹ Añí iwámí ríxa nídéroníagi míxí ináyo áamá oxí apíxí aiwá nípírí nání bífáyí síñwí wínimínírí nání nípáwirí weníñí éyí wíníñinígíni. Áamá wo aiwá nání nībíríná aikí síñí yínírí iyíá síñí pánírí nemo nībírí mīñweapa enagi nīwínírí

¹² re uríñinígíni, ‘Ámáoxíni, joxí aiwá rípi nání nībíríná pí nání aikí síñí yínírí iyíá síñí pánírí nemoxí mībípa éfíni?’ uríagi o xwíyíá bī muraríñagi

¹³ míxí ináyo xegí omíñí wíiarígfáwamí re uríñinígíni, ‘Soyíné omí fá nīxero gwí wéyo jiro síkwíyo jiro nemáná sía yíníñí bíaríwámíni moaípoyí. Sía yíníñeyí ríníñí ayíkwí mīwínípa enagi nání áamá ñwí earo magí íróníro epíríáríni.’ uríñinígíni.” Jísaso ewayí xwíyíá e nurírí

¹⁴ re uríñinígíni, “Goríxo áamá obaxíyo nurepeárírí ‘Nioní tífámíni bípoyí.’ nurírí aiwí neyíroríná áamá naní imóníñíyí áríní meaníáríni.” uríñinígíni.

Nígwí takís nání émáyo wíarígfá náníríni.

¹⁵ Parisiowa Jísaso e raríñagi arfá nīwimowa nuro mekaxí níríro omí pasáníñí número xwíyíápai ñwíráníro nání re rínígfawixíni, “Omí yapí re uréwapíyaníwíní, ‘Takisí nání nígwí émáyí nearáparígfápi síní mīni wíaríréwíní?’ uraníwíní. O ‘Oweoi, síní mīni mīwípa époyí.’ ránáyí, émáyí omí fá nīxero gwí yípíráoi. E mīrípá nerí ‘Oyí, seyíné mīni nīwiríná apání yaríñoi.’ ránáyí, áamá omí xídarígfá ámí arfá bī mīwí nero píní wíarípíráoi.” níríníro

¹⁶ wíwaníñowayá wíepísarígfá wamí tñí áamá míxí ináyí Xeroto níkwímíxínírí emearígfá wamí tñí Jísaso nīñwearí uréwapíyaríñe nání urowárfagí awa nuro Jísasomí re urémeagíawixíni, “Nearéwapíyaríñoxíni, joxí nīnearéwapíyíríná nepání nearéwapíyaríñoxíríni. Áamá Ámínáowayá síñwíyo dání aí xwíyíá ámí xegí bī mírí axípíní raríñoxíríni. Sipí rírí naní rírí yaríñímaní. Joxí xwíyíá Goríxoyání nepání xixení nearéwapíyaríñoxíríni.” Weyí e numearíro yaríñí re wigíawixíni,

¹⁷ “Joxí none neareí. Díxí dñí aríre simónaríni? Judayene émáyíyá míxí ináyí Sisaoyí ríníñomí takísí nání nígwí mīni wíaríñwápi mīni nīwiríná ‘Apání yaríñwíní.’ rísimónaríni? ‘Nípíkwíní mīyaríñwíní.’ rísimónaríni?” uríagí aí

¹⁸ Jísaso awa sipí wikáraníro yaríñagí dñí adadí nīwirí re uríñinígíni, “Naní rírí sipí rírí yarígfá royíné, pí nání iwamíó níwapíyaríñoi?”

¹⁹ Émáyíyá nígwí nene takísí nání wíaríñwá wo síñwí wínímí síwá nípoyí.” uríagi awa nígwí xó urí wo nīmearo síwá wíáná

²⁰ o re uríñinígíni, “Nígwí romí símímaní imíxíníñí tñí tñí yoí eáníñí tñí tñí goyáríni?” uríagi

²¹ awa re urígfawixíni, “Ayí émáyí míxí ináyí Sisaoyáríni.” uríagí o re uríñinígíni, “Amípí Sisaoyá imóníñagi nīwíníríná ayí Sisaomí mīni wíríxíni. Goríxoyá imóníñagi nīwíníríná xewaníñomí mīni wíríxíni.” nurírí áamá Goríxo xewaníñoníñí imíxíñí enagi nání omí dñí owíkwírípoyínírí e uríagi

²² awa arfá e nīwíro dñí ududí nero píní nīwíarímí ugíawixíni.

“Ámá ámí wíápnímeapíríáríni.” uríñí náníríni.

23 Sía axíyimi Judayí Sajusiya rínigfá wí —Sajusiowa re rarígfáwarini, “Ámá piyíyí ámi wiápínimeapíríámani.” E rarígfáwa nǎbro “None eni o neararínjpa ewayí xwíyíá bǎ nurirane majíá owikíxeáraneyí.” niyaiwiro Jisasomi yarínj níwiróná

24 re urígfawixini, “Nearéwapíyarínjoxini, Moseso eníná re níriri ríwamínj eanjrini, ‘Ámá wo niaíwí memeá péánáyí xogwáo náo apíxí aní nímeari xexírímeáoyá niaíwí wiemeaíwínigini.’ níriri eanjrini.” nuriro

25 ewayí xwíyíá rǎpi urígfawixini, “Xíraxogwá wé wíúmi dánj waú imónigfá none tǎni njweanwáwa re egíawixini. Xíráo xámíno apíxí nímeari niaíwí memeá péáná

26 xogwáo xío tǎno xíráooyá apíxí aní nímeari aí o eni niaíwí memeá péáná wíá eni ími wo wo nímearo aí niaíwí memeá penowíánáyí

27 í eni yoparí ríwíyo penínigini.” Ewayí xwíyíá apí nurimáná

28 Jisasomi yarínj re wigíawixini, “Ámá nǎni Goríxo mí ómómíximí eníiná wiápínimeáaná xíraxogwá wé wíúmi dánj waú imónigfáwa apíxí go goyá imónínfáraní? Pí nání? Ayí awa nowani meagí enagí nánirini.” uríagfá aí

29 Jiaso re urínigini, “Soyíné xwíyíá Goríxoyá níríniri eánínjǎpi tǎni oyá enj eánínjǎpi tǎni majíá enagfá nání majímajíá nero xenjwǎni rarínjoi.

30 Ayí rǎpi nání seararínjini. Ámá pegíáyí níwiápínímearóná anǎnájǎ yapí nero apíxí mearo wiro epíríámani.

31-32 E neri aí xwíyíá ámá pegíáyí wiápínimeapíríápi nání Goríxo re searínjǎpi ‘Nioni Nwíá Ebíríamoyáoni tǎni Aisakoyáoni tǎni Jekopoyáoni tǎni awayáonirini.’ E níríniri eánínjǎpi soyíné sǎni íá míropa egíaraní? Oweoi, íá nǎro aiwí níjǎ mimónípa nero rarínjoi. Ayí rǎpi nání seararínjini. Goríxo ámá pegíáyí nání Nwíáomani. Ámá sǎni dǎnj tǎnjyí nání Nwíáorini.” nuriri awa dǎnj re oyaiwípoyíniri, “Negí aríowa pegíá enagí aiwí wigí dǎnj sǎni sǎnj rimónini?” oyaiwípoyíniri e uríagí

33 ámá oxí apíxí e epíroyí egíáyí aríá níwiro o xwíyíá uréwapíyarínjǎpi nání dǎnj ududí níwiga ugíawixini.

Nwí ikaxí seáyí e imónínjǎpi nánirini.

34 Jiaso Sajusiowa xwíyíá nímeámi bǎapi gwí mǎnjíninjǎ wákwíagí nání ámi bǎ murarínjagfá Parisiowa sǎnjwí e níwínro awaní axímíni awí neánárimáná

35 wigí wo —O njwí ikaxí eánínjǎpi mewenjyí worini. O Jisasomi yapí níwíwapíyirane majíá owikíxeáraneyíniri yarínj re winínigini,

36 “Nearéwapíyarínjoxini, negí njwí ikaxí eánínjyí níyoní gǎpi seáyí e imónini?” uríagí

37-38 Jiaso re urínigini, “Nwí ikaxí re níríniri eánínjǎpi, ‘Díxí Ámíná Goríxomi dǎnj níwíríríná dǎnj síxí uyirí xwíoxíyo dání dǎnj wíkwírori eríini.’ Nwí ikaxí e níríniri eánínjǎpi seáyí e imónini.

39 Nwí ikaxí ‘Jíwanínoxí nání dǎnj sípí sinarínjpa ámá joxí sǎnjwí wínarínjyí nání eni dǎnj sípí axípi e wíríini.’ níríniri eánínjǎpi eni seáyí e imónínjǎpi tǎni xixeni imónini.

40 Xwíyíá Moseso tǎni wíá rókíamoagfáwa tǎni nírro ríwamínj eagfá nípini njwí ikaxí mǎkǎ rǎpiaúmi ikwíkwírf inini.” urínigini.

“Kirisoyí ríníno niaíwí goyáorini?” urínj nánirini.

41 Parisiowa sǎni awí eaárínjáná Jiaso yarínj bǎ níwiri

42 re urínigini, “Kirisoi, ámá aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí rarígfó nání segí dǎnj arírerini? Niaíwí goyáorini yaiwíarínjoi?” uríagí awa re urígfawixini, “Negí mǎxí ináyí Depitomi xiáworini.” uríagfá

43 o re urínigini, “Kirisoi sa Depitomi xiáwo enánáyí, o kwíyí Goríxoyá tǎni ríwamínj nearíná o nání aríge ‘Gí Ámínáorini.’ níriri ríwamínj re eanjrini,

44 ‘Áminá Gorixoxo gí Ámináomi re uriniginini, “Joxi tñni mixí imónigfáyo xopirárf ríwimfaé nání gí wé náumi dání ηweaí.” uriniginini.’ níriri eanfirini?

45 Depito Kiraiso, arfowayá xwá piaxíyo dání iwiaronfoyi rarigfo nání ‘Gí Ámináorini.’ riníyí arige nerí ámi xegí xiáwo imónini?” nuriri awa re oyaiwípoyiniri “Kiraiso Depitomi xiáwo imóninagí aiwi seáyí e múroninagí nání Gorixomi xewaxoríani?” oyaiwípoyiniri e uraná

46 áamá ayí nñni “Kiraiso, áamá arfowayá xwá piaxíyo dání iwiaronfo sa Depitomi xiáworini.” niyaiwiro nání wíyíyá niwiápñmearí murípaxí wimónfagi ámi íná dání yaríní bí míwígíawixini.

23

“Nwí ikaxí eáninípi mewegfáwa yarigfápa mepani.” uriní nánirini.

1 Jisaso xwíyíá apí nuríísaná áamá oxí apíxí e epfroyí egfáyo tñni oyá wiepísariñowami tñni nuriri

2 re uriniginini, “Nwí ikaxí eáninípi mewegfáwa tñni Parisiowa tñni wiwaninowa nání re rinigfárinini, ‘Nwí ikaxí Moseso nínearéwapiyiri ríwaminí eanípi newaninoneni áamáyo uréwapiyipaxírinini.’

3 E rinigfá enagi nání nñni awa searfáyí nixídiro eríini. E nerí aí awa naní níriri aiwi wiwaninowa píraniní mixelarínagí nání wigí yarigfápa seyíné eni mepani.

4 Áamáyo nwí ikaxí nuríroná saní xwé ayá wíniní gwí njiro sanwíyo ikwiárarigfárinini. E nerí aí wiwaninowa ‘Iwamfó wé rení ná woní tñni omfeyoámni.’ wimónarínmani.

5 Amípi awa yarigfápi áamá sinwí oneanípoyiniri yarigfárinini. Awa áamá Gorixomi píraniní xídarigfáyí dírf xwíyíá Gorixoyá nání dñkínarigfárinini mñnyo dñkínro wigí iyíá sírfwíyo dání wayaxíniní niyíwára puníyí yínro yarigfápa mé áamá sinwí oneanípoyiniri dírf xwé íá niwearo dñkínro wayaxí eni sepiá yíwárapiní yínro nero emearigfárinini.

6 Awa aiwá xwé imíxarigfá nání nurónáraní, rotú aníyo nání nurónáraní, áamá sinwí oneanípoyiniri sinániní mñni nñweamero yarigfáwarini.

7 Awí eánarigfáraní, makeríá imíxarigfáraní, ‘Nearéwapiyarínnoxini.’ onírípoyiniri emearigfáwarini.

8 Awa e nero aí segí searéwapiyarínno ná wonirini. Seyíné niyínéni nioní nínixídiro nání áamá axí imónigfáyíné ‘Ráre, napíe rinigfáyíné imóninagí nání seyíné awa yapí ‘Nearéwapiyarínnoxini.’ onírípoyiniri e mepani.

9 Segí ápo anínamí ηweanjo ná woní oni enagi nání eni xwá tfyo dání womí ‘Ápoxiní murípaní.

10 Níseaméra unfó ná woní Kiraiso, áamá arfowayá xwá piaxíyo dání iwiaronfoyi rarigfo enagi nání eni seyínéyá wo nání ‘Níneaméra warinorini.’ mñrinípa époyí.

11 Seyíné gíyíné seáyí e seaimóninoyí segí inókininí nimóniri omíní seaiíwíniginí.

12 Áamá gíyí gíyíné sewaniníyíné seáyí e meníyíné, Gorixoxo xwíámi seaimíxínfárinini. Gíyí gíyíné ‘Sípíenerini.’ niyaiwiníro ínimi imónfáyíné, Gorixoxo seáyí e seamenfárinini.

Nwí ikaxí eáninípi mewegfáwa naní ero sípi ero yarigfá nání xwíyíá umeáriní nánirini.

13 “E nerí aí nwí ikaxí eáninípi mewegfóyíné tñni Parisioyíné tñni, naní ero sípi ero yarigfóyíné aweyí! Sía wíyi soyíné majfá seaórínfárinini. Soyíné áamá Gorixomi dñí nñwíkwíroro oyá xwíoxíyo nípawiro ηweaaniri éfáyo nuréwapiyiríná pírfírfíniní wíarínagí nání Gorixoxo xeaniní ríá tñí seikárínfá enagi nání dñí sípi oseainí. Sewaninoyíné Gorixomi dñí mñwíkwíropa ero mñpáwipa ero nero aí áamá eni xe opáwípoyiniri sinwí wínarigfámani.

14 [Nwá ikaxí eánìḡḡpì mewegíoyíné t́nì Parisioyíné t́nì aweyi! Śá wíyi soyíné majfá seaórinfárinì. Nanf ero sipí ero yarigíoyíné, śwí yáf ŕkínìḡḡyí yapí ámayá aiwá pírí ńnì f́wí manarìḡḡpa soyíné apíxí aní apianf́pia nánì d́ḡḡ sipí ḿseai wigf́ amípí f́wí nurápíro anípápia wárarigf́árinì. Soyíné Goríxomí ríxìḡḡ nuríroná áamá arf́á ńneairo weyí oneamépoyiníri áamá sḡḡwí anigf́e dánì sepiá ńra warigíoyínerinì. Ayínánì soyíné xwíyíá áamá wí meárinipíríápa axípí meárinipíríámani. Soyíné ŕá t́ḡḡ meárinipíríá enḡḡ nánì d́ḡḡ sipí oseainì.]

15 Nwá ikaxí mewegíoyíné t́nì Parisioyíné t́nì aweyi! Śá wíyi soyíné majfá seaórinfárinì. Nanf ero sipí ero yarigíoyíné, ‘Áamá ná j́ami ḡweagf́áyí negf́inḡḡ imónf́rìxini.’ niyaiwiro rawírawáyo xero xwíáyo anf́ uro neróná segf́ yarigf́ápí ayo uréwapíyarigíoyínerinì. Ayí soyínenḡḡ nimónirínáyí soyíné ŕá anḡḡ wearìḡḡyo ikeaárinipaxí aiwí soyíné ayo wíwapíyarìḡḡḡ nánì ayí soyíné ńseamúro anípaxí ŕá anḡḡ wearìḡḡyo ikeaárinipaxí imónìḡḡ. Ayínánì Goríxo xeanḡḡ seaikárinf́á enḡḡ nánì d́ḡḡ sipí oseainì.

16 Soyíné sḡḡwínḡḡ supárigíoyíné aweyi! Śá wíyi soyíné majfá seaórinfárinì. Sḡḡwínḡḡ supárigíoyíné aiwí áamá wíyo óf́ sḡwánḡḡ wiarigíoyíné, áamá wo ‘E emf́inì. Anf́ Goríxo nánì ridíyowá yarìḡḡwá riwámí dánì ŕrarìḡḡnì.’ rarìḡḡḡ nḡwínríná re rarigíoyínerinì, ‘Ananirinì. X́o ŕf́pa mepa nerínáyí, xwíyíá meárinipaxí wí ḿrarinini.’ rarigíoyínerinì. E nerí aí áamá wo ‘E emf́inì. Śḡḡ gorf́ anf́ ridíyowá yarìḡḡwáiwámí ínìmi wenf́pimí dánì ŕrarìḡḡnì.’ rarìḡḡḡ nḡwínríná re rarigíoyínerinì, ‘X́o ŕf́pa mepa nerínáyí, xwíyíá meárinipaxí rarini.’ rarigíoyínerinì.

17 Majímajf́á ikáriníro sḡḡwínḡḡ supáiro egíoyíné, ǵmínì ǵpí seáyí e imóninì? Śḡḡ gorf́ anf́ ridíyowá yarigf́iwámí wenf́pí seáyí e rimóninì? Anf́ ridíyowá yarigf́iwá seáyí e rimóninì? Anf́ ridíyowá yarigf́á ḡwíá iwámí gorf́ sḡḡápí sa e wenḡḡḡ nánì ení ḡwíá imónìḡḡḡ nánì anf́ iwá seáyí e imóninì. Ayínánì áamá wo ridíyowá yarigf́iwámí dánì ráná pí nánì ‘Xwíyíá meárinipaxí b́ ḿrarinini.’ rarigf́árinì?

18 Soyíné rípí ení rarigíoyínerinì. Áamá ǵyí ǵyí aiwá peaxí taníro nánì íráf noa peyinḡḡe dánì rarìḡḡḡ nḡwínríná ‘Ayí ananirinì. Xwíyíá meárinipaxí b́ ḿrarinini.’ ríro áamá aiwá peaxí seáyí e ikwíárinḡḡpimí dánì rarìḡḡḡ nḡwínríná ‘Ayí apimí dánì ŕf́pí xixeni mepa nerínáyí, xwíyíá meárinipaxí rarini.’ ríro yarigíoyínerinì.

19 Sḡḡwínḡḡ supárigíoyíné aríge nerí yapí e uréwapíyarigf́árinì? Ǵmínì ǵpí seáyí e imóninì? Aiwá peaxí ikwíkwíárímí yarigf́ápí seáyí e rimóninì? Íráf noa peyinḡḡpí seáyí e rimóninì? Íráf onḡḡpí aiwá ḡwíá imíxarìḡḡḡ nánì íráfpi seáyí e imóninì.

20 Ayínánì áamá íráf onḡḡpimí dánì níríroná aiwá seáyí e ikwíárinḡḡpimí dánì ení rarìḡḡḡ.

21 Áamá ridíyowá yarigf́iwámí dánì níríroná Goríxo aniwámí ínìmi ḡweanḡḡmí dánì ení rarìḡḡḡ.

22 Áamá ‘Anf́namí dánì ŕrarìḡḡnì.’ níríroná Goríxo íkwianḡḡ éf́ ḡweanḡḡe dánì ríro xewanìḡḡ éf́ ḡweanḡḡmí dánì ríro ení yarìḡḡḡ. Ayínánì xwíyíá soyíné ‘E dánì níríriná ananirinì.’ rarigf́áyí nípíkwini nípíkwini ḿrarigíoyínerinì.

23 Nwá ikaxí mewegíoyíné t́nì Parisioyíné t́nì aweyi! Śá wíyi soyíné majfá seaórinfárinì. Sipí ero nanf ero yarigíoyíné d́ḡḡ sipí oseainì. Soyíné aiwá nímironá anḡḡ miní yíyí t́nì aí t́nì siyó amípí píranḡḡ f́á ńrooro ríxa wé wúkaú imónìḡḡnáná wo Goríxomí ḿnì nḡwiro aí ḡwí ikaxí xwé rinḡḡ t́yo ‘Díxí áamá imónìḡḡyo xixeni wíiarìḡḡpa áamá xenḡḡyo ení axípí wíirf́inì. Áamá xenḡḡyo ení ayá urímíxirf́inì. Goríxomí d́ḡḡ wíkwírorf́inì.’ rinḡḡ ayo soyíné ogámí nero onímíapianí x́darigf́árinì. Segf́ anḡḡ miní yarigf́á j́apí ṕnì ḿwíarípa ero áamáyo nanf mimíxípa yarigf́ápí ení ero nero sḡḡwiríyí, nanf imónimínirí enf́rinì.

24 Soyíne sɨwɨnɨɨ́ supárɨgɨoyíne aiwi áamá wíyo óf sɨwánɨɨ́ wiarɨgɨoyíne, in-aiwá nɨnɨro sidírɨ́ onɨmiápiá wenɨagɨ nɨwɨnɨróná ananɨ emɨ nɨmamoro aí kamerɨ́ xwérɨxa wenáná sɨwɨ́ mɨwɨnɨ́ o tɨnɨ gwɨnárearɨgɨoyínerɨnɨ.” nurɨrɨ́ awa re oyaiwípoyɨnɨrɨ́ “None ɨwɨ́ ikaxɨ́ xwé eánɨɨ́yo ogámɨ́ neranéná ayɨ́ kamerɨ́nɨɨ́ gwɨnárearɨɨwárɨ́anɨ? ɨwɨ́ ikaxɨ́ onɨmiápiá eánɨɨ́yo píranɨɨ́ nɨxɨ́dɨ́ranéná ayɨ́ sidírɨ́ emɨnɨɨ́ mamoarɨɨwárɨ́anɨ?” oyaiwípoyɨnɨrɨ́ e urɨɨɨ́nɨgɨnɨ́.

25 Ámɨ́ re urɨɨɨ́nɨgɨnɨ́, “ɨwɨ́ ikaxɨ́ mewegɨoyíne tɨnɨ Parisioyíne tɨnɨ aweyɨ́! Sɨ́á wɨyɨ́ soyíne majɨ́á seaórɨnɨ́árɨnɨ́. Nanɨ́ ero sipí ero yarɨgɨoyíne, Gorɨ́xo xeanɨɨ́ seaikárɨnɨ́á enɨagɨ́ nánɨ́ dɨɨ́ɨ́ sipí oseainɨ́. Soyíne kapɨ́xɨ́yo tɨnɨ́ xwárɨ́á sɨ́xɨ́yo tɨnɨ́ b́árɨ́wámɨ́ dánɨ́ wayɨ́ nɨ́roro aí xwioxɨ́yómɨnɨ́ segɨ́ ɨwɨ́ meaarɨ́gɨ́áyɨ́ tɨnɨ́ uyɨ́nɨ́ yarɨ́gɨ́áyɨ́ tɨnɨ́ magwɨ́ enɨ́.

26 Parisi sɨwɨnɨɨ́ supárɨgɨoyíne, kapɨ́xɨ́wámɨ́ tɨnɨ́ xwárɨ́á sɨ́xɨ́wámɨ́ tɨnɨ́ xámɨ́ xwioxɨ́yómɨnɨ́ wayɨ́ róáná b́árɨ́wámɨnɨ́ enɨ́ nanɨ́ imónɨnɨɨ́oɨ́.

27 ɨwɨ́ ikaxɨ́ mewegɨoyíne tɨnɨ Parisioyíne tɨnɨ aweyɨ́! Sɨ́á wɨyɨ́ soyíne majɨ́á seaórɨnɨ́árɨnɨ́. Nanɨ́ ero sipí ero yarɨgɨoyíne, Gorɨ́xo xeanɨɨ́ seaikárɨnɨ́á enɨagɨ́ nánɨ́ dɨɨ́ɨ́ sipí oseainɨ́. Soyíne áamá xwárɨ́páyo seáyɨ́ e mɨ́á imɨ́xáná sɨ́majɨ́yɨ́ nanɨ́ rarɨɨ́pánɨɨ́ imónɨɨ́oɨ́. Ínɨ́mɨ́nɨ́yɨ́ áamá enɨ́ nórówapɨ́rɨ́ píyanɨ́ eaarɨɨ́pánɨɨ́ enánáɨ́.

28 Áamá wí soyíne sɨwɨ́ nɨseanɨ́róná ‘Wé rónɨ́gɨ́áwarɨnɨ́.’ seaiaiwiarɨɨ́agɨ́a wí segɨ́ xwioxɨ́yómɨnɨ́ nanɨ́ ero sipí ero yarɨ́gɨ́ápɨ́ tɨnɨ́ rɨ́kɨ́kɨ́rɨ́o yarɨ́gɨ́ápɨ́ tɨnɨ́ magwɨ́ enɨagɨ́ sɨwɨ́ mɨ́seanarɨ́gɨ́árɨnɨ́.

29 ɨwɨ́ ikaxɨ́ mewegɨoyíne tɨnɨ Parisioyíne tɨnɨ aweyɨ́! Sɨ́á wɨyɨ́ soyíne majɨ́á seaórɨnɨ́árɨnɨ́. Nanɨ́ ero sipí ero yarɨgɨoyíne, Gorɨ́xo xeanɨɨ́ seaikárɨnɨ́á enɨagɨ́ nánɨ́ dɨɨ́ɨ́ sipí oseainɨ́. Soyíne Gorɨ́xoyá wɨ́á rókiamoagɨ́áyɨ́yá xwárɨ́páyo manɨ́ e warɨ́pánɨɨ́ sɨ́ɨ́áyo xegɨ́ yoɨ́ nearo urárárɨ́ro áamá wé rónɨ́gɨ́á enɨ́ná pegɨ́áwa xwɨ́á weyárɨnɨ́ɨe enɨ́ mɨ́á imɨ́xɨ́ro neróná

30 re rarɨ́gɨ́árɨnɨ́, ‘None enɨ́ná arɨ́owa ɨweaagɨ́ná nɨɨ́wearane sɨ́ɨ́wɨ́rɨ́yɨ́, awa wɨ́á rókiamoagɨ́áwamɨ́ píkiarɨ́ná none enɨ́ nawɨ́nɨ́ wí píkiarɨ́rɨ́ enwámánɨ́.’ rarɨ́gɨ́árɨnɨ́.

31 Sewanɨɨ́oyíne e nɨ́rɨ́róná xwɨ́yɨ́á nɨ́meárɨ́nɨ́ro rénɨɨ́ rɨ́narɨɨ́oɨ́, ‘Negɨ́ arɨ́owa wɨ́á rókiamoagɨ́áwamɨ́ píkiagɨ́owamɨ́ xiáwonerɨnɨ́.’ áwanɨ́ énɨɨ́ rɨ́narɨɨ́oɨ́.

32 Soyíne segɨ́ arɨ́owa wɨ́á rókiamoagɨ́áwamɨ́ nɨ́píkiro yagɨ́ápɨ́ nɨ́múroro xwɨ́yɨ́á wɨ́nɨ́ meárɨ́nɨ́pɨ́rɨ́ nánɨ́ ananɨ́ éfɨ́xɨ́nɨ́.

33 Sidɨ́royíne, weaxɨ́á miáoyíne Gorɨ́xo xwɨ́yɨ́á nɨ́seamearɨ́rɨ́ rɨ́á anɨɨ́ wearɨɨ́yo seaikearáná arɨ́ge nerɨ́ urakɨ́nɨ́pɨ́rɨ́árɨnɨ́? Oweoɨ́, wí nurakɨ́nɨ́pɨ́rɨ́ámánɨ́.

34 Píranɨɨ́ arɨ́á époyɨ́. Nionɨ́ wɨ́á rókiamoarɨ́gɨ́áwamɨ́ tɨnɨ́ áamá nɨ́jɨ́áwamɨ́ tɨnɨ́ ɨwɨ́ ikaxɨ́ eánɨɨ́pɨ́ mewegɨ́áwamɨ́ tɨnɨ́ soyíne tɨɨ́ e nánɨ́ uowárɨ́mɨ́á enɨagɨ́ aiwi soyíne awa wamɨ́ píkiro wamɨ́ íkɨ́áyo yekwɨ́roárɨ́ro wamɨ́ segɨ́ rotú anɨ́yo dánɨ́ sɨ́kwɨ́á ragɨ́ pɨ́rɨ́ uyɨ́kiro wa nuro anɨ́ bɨ́ bimɨ́ ɨweá́e mɨ́xɨ́ nɨ́xɨ́da uro epɨ́rɨ́árɨnɨ́.

35 Ayɨ́ rɨ́pɨ́ nánɨ́ awamɨ́ soyíne tɨɨ́ e nánɨ́ uowárɨ́mɨ́árɨnɨ́. Soyíne xwɨ́á tɨ́yo xwɨ́yɨ́á áamá wé rónɨ́gɨ́á nɨ́yonɨ́ go go píkiɨ́gɨ́á nánɨ́ rɨ́á meárɨ́nɨ́pɨ́rɨ́ awamɨ́ soyíne tɨ́ámɨnɨ́ uowárɨ́mɨ́árɨnɨ́. Iwamɨ́o wé rónɨɨ́ Aiborɨ́omɨ́ píkiɨ́e dánɨ́ yoparɨ́ wɨ́á rókiamoagɨ́ Sekaraiaomɨ́ —O íráf rɨ́dɨ́yowá yanɨ́ro ikwɨ́kwɨ́árɨ́mɨ́ yarɨ́gɨ́e mɨ́dánɨ́ enáná Gorɨ́xoyá anɨ́ awawá ‘ɨwɨ́áxɨ́nɨ́.’ rɨ́nɨ́ɨe mɨ́dánɨ́ enáná áwɨ́nɨ́mɨ́ e píkiɨ́gɨ́orɨ́nɨ́. Omɨ́ píkiɨ́gɨ́e nánɨ́ xwɨ́yɨ́á meárɨ́nɨ́pɨ́rɨ́ áamá ayo segɨ́ tɨ́ámɨnɨ́ uowárɨ́mɨ́árɨnɨ́.

36 Nepa seararɨɨ́nɨ́, ‘Oxɨ́ apɨ́xɨ́ agwɨ́ rɨ́ná ɨweagɨ́áyíne amɨ́pɨ́ nionɨ́ seararɨɨ́á rɨ́pɨ́ nɨ́seaímeanɨ́árɨnɨ́.’ seararɨɨ́nɨ́.

Jerusalemɨ́ ɨweáyɨ́ nánɨ́ rɨ́ɨ́pɨ́ nánɨ́rɨ́nɨ́.

37 Jerusalemɨ́ ɨweáyíne wɨ́á rókiamoarɨ́gɨ́áwamɨ́ píkiro áamá Gorɨ́xo seyíne tɨɨ́ e nánɨ́ uowárɨ́napɨ́ɨowamɨ́ sɨ́ɨ́á nearo píkiro yarɨ́gɨ́áyíne, nionɨ́ karɨ́karɨ́ xɨ́nái miá ɨwɨ́yo ínɨ́mɨ́ mɨ́meámɨ́ yarɨ́ɨ́pa nionɨ́ enɨ́ axɨ́pɨ́ seaimɨ́nɨ́rɨ́ yarɨ́ná seyíne mɨ́seaimónarɨ́nɨ́.

³⁸ Arfá épyi. Gorixo yeáyf niseayimixemearfná anj seyfné nweaaniri egfe rixa anipá imónigoí.

³⁹ Ayf rípi nání seararíjini. ‘Seyfné nioní síjwí minanf néfasána re ríprífná nánini naníprífarini, ‘Ámináo uowárenapána weapínfomi yayf seáyí e oumeaneyi.’ ríprífná nánini síjwí naníprífarini.’ seararíjini.’ uríjínigini.

24

“Anj rídiyowá yarígfíwá ikwierómioanfáriní.” uríjíní nániríni.

¹ Jisaso anj rídiyowá yarígfíwámí dání nipeyari warfná xegf wiepísaríjowa anj Gorixo nání e miríníjyí awíaxf enagi “Jisaso píraníj síjwí owínini.” níyáiwiro árixá wianíro báná

² o re uríjínigini, “Soyfné síjwá anj tíyí níní síjwí ríwínaríjoi? Nepa seararíjini. Ríwíyo síjwá kíkíróníj rípyí wo wífomi seáyí e ikwíarínínfámani. Síjwá ikwíkweyáriníj rípi níní ikwierómioanfáriní.” uríjínigini.

Xeaníj iwamfó wímeanfápi nání uríjíní nániríni.

³ E nurímí nurí dífwí mífj Oripíyo níyirí e éf nweanána wiepísaríjowa Jisaso xegfpi nweanagi níwíníro anjwí e níbíro yumí yaríj re wígfawíxíni, “Joxí áwanj neareí. Síjwá gíná ikwierómioanfáriní? Síjwí ayo níwínírane ‘O ríxa níweapíní anjwí ayorfáni?’ yáiwirane ‘Sfá yoparfí ríxa ríyirfáni?’ yáiwirane yanfáwá nání pí ekíyíjyíyo wínanfáriní? Joxí neareí.” uríagfá

⁴ o áwanj nurífná re uríjínigini, “Ámá wí yapf searéwapíyípríxíní dífj íá níxíró éríxíni.

⁵ Ayf rípi nání seararíjini. Ámá obaxf wo wo níbayíro yof nioníyá níwíníro yapf re searéwapíyaníro epírfáriní, ‘Ámá yeáyf seayimixemeanfa nání arfowayá xwíá píaxfyo dání iwíaronfoyí rarígfó imóníjóníriní.’ searéwapíyaníro éána ámá oxí apíxí obaxf ‘Nepaxíni.’ níyáiwiro xewíyo xídíprífarini.

⁶ Soyfné ‘Anj nowamíní míxí íkwífnaroaríni.’ rínánáyf xwíyíá imíj ‘Anj wímí míxí inaríjoi.’ ríníméánáyf wáyf mepa éríxíni. Míxí ayf xámí niga nurí aíwí sfá yoparf Jisasoní weapímfáyi síníriní.

⁷ Ámá gwí wírí níwíápínímearo wíníyí tíní míxí iníro ero míxí ináyf wí níwíápínímearo wíníyí tíní míxí iníro ero anj wíyí wíyo pobonf erí anj wámí agwí nání íkeamóníro epírfáriní.

⁸ Apí nípíní e imónaríjagi níwínífná re yáiwírfíxíni, ‘Ríwéná xwé enfa nání iwamfó ríyí ríyaríni? Oyíni.’ yáiwírfíxíni. Apíxí níáíwí xírímíníri nerfná dífj re yáiwíarígfápa, ‘Ríwéná ríníj xwé níwíníni nání iwamfó ríníaríni? Oyíni.’ yáiwíarígfápa soyfné ení nioní raríjápí imónaríjagi níwínífná re yáiwírfíxíni, ‘Ríwéná xeaníj xwé neáímeanfárfáni?’ yáiwírfíxíni.

⁹ Íná soyfné ámá wí íá níseaxero xeaníj seakáíro seapíkiro epírfá nání ámá wíyo míní wíprífaríni. Ámá gwí ríxí wírí wírímí dánj níní soyfné nioní níxídaríjagfá nání sfmí tíní seapírfáriní.

¹⁰ E seaiarfná ámá obaxf nioní níxídarígfáyí ríwí níwíníro wígf wíníyí Jisasoní níxídarígfáyí nání ámáyo míyí uríro ayf tíní sfmí tíní iníro epírfáriní.

¹¹ Ámá wí níwíápínímearo mímonf wíá rókíamoarígfáwa níwíníro ámá oxí apíxí obaxfyo yapf wíwapíyíprífaríni.

¹² Ámá ríkíkírfó niga upírfá enagi nání ámá obaxf wíyo wá níwíáníri arírá wíarígfápi píní wíaríprífaríni.

¹³ E nerí aí gíyí gíyí enj neáníro nioní dífj níwíwíro níxídarígfáyo sfá yoparfíyímí nioní ananí yeáyf uyímíxemeámfáriní.

14 Xwiyá yáy seainarínj ‘Gorixo xegf xwioxfyo m+meámf ner+ seamenjweanfa nán+ segf fwf yarigfápi rfw+m+n+ n+mamoro n+san+ro njweáfr+x+n+.’ r+n+jp+ amá nion+ nixfdarigfáyf nuro amá gwf wirf w+rí n+yon+ xwfa r+rí n+rím+n+ am+ gim+ njweagfáyo wáf nur+memáná enáná sfá yoparfyi imón+n+fá+r+n+.

Xean+jf rfa t+jf wímeanfápi nán+ ur+jf nán+r+n+.

15 “Soyfné wfa rókiamoagf Daniero n+r+r+ eanjp+ amá sipí seaikárinjo anj awawá Gorixoyá njwfa ikwfrón+jfwám+ xórór+ ner+ xw+rfa ik+xéag+ n+w+n+rfná —Ámá g+yfné xwiyfa r+p+ fa rófáyfné, d+jf píran+jf morf+n+.

16 E n+w+n+rfná Judia p+ropenisfyo njweagfáyf dfwfyo nán+ éf yífr+x+n+.

17 Ámá g+yf g+yf anj wáiwfyo n+peyiro seáy+m+n+ ikwfrón+jfwám+ n+njwearóná ‘Sipí neaikárinjo rixa njwfa imón+n+e xw+rfa ik+xear+n+.’ r+nar+jagfa arfa n+wirfná s+n+ mepa éfr+x+n+. Níwíapfn+meámáná am+pí ín+m+ ikwfrón+jfwám+ wenjp+ miean+ro nán+ n+wepfn+ro m+páwipa sa n+wepfn+ro dfwfyo nán+ anjn+ éf yífr+x+n+.

18 Ámá aiwá om+jfyo yarigfáyf en+ arfa e n+wirfná am+ iyfa meaan+ro nán+ anj e nán+ mupa sa dfwfyo nán+ éf yífr+x+n+.

19 Íná ap+x+ niaíw+ agwf egfíwa t+n+ s+n+ niaíw+ am+jf narigfíwa t+n+ anjn+ éf upax+ mimón+jag+ nán+ awey+! Ar+ge nero dfwfyo nán+ anjn+ éf yipfrfárfan+? Oweo+.

20 Anjn+ éf mupax+ neaimón+n+g+n+r+ Gorixom+ r+x+jf re urf+r+x+n+, ‘Íná im+jf m+r+pa éw+n+g+n+. Sabarfá en+ mimón+pa éw+n+g+n+.’ urf+r+x+n+.

21 Ayf r+p+ nán+ searar+j+n+. Gorixo xwfa im+x+r+ anjna im+x+r+ enj dán+ amá xean+jf nimóga bagfa aiw+ sipí seaikárinjo njwfa imón+n+e xw+rfa ik+xéáná xean+jf rfa t+jf seaímeanfá+r+n+. Xean+jf íná imón+n+fá r+p+ t+n+ am+ wí x+xen+ imón+n+fá men+n+.

22 Gorixo xean+jf imón+n+fá ap+ nán+ ‘Anjn+ p+n+ owiá+r+n+.’ m+yaiwiá+r+pa ner+ s+njw+r+yf, amá wíyo yeáyf uyim+xemeapax+man+. Ámá xfo eyíroá+r+jf enag+ nán+ xean+jf ap+ nán+ ‘Anjn+ an+pá oimón+n+.’ r+n+fá+r+n+.

23 Íná amá wí ‘S+njw+ w+n+poy+. Yeáyf neayim+xemeanfa nán+ arfowayá xwfa piaxfyo dán+ iwiaronfoy+ rar+jwáo riwor+n+.’ re searánáran+, wí ‘Jfíwor+n+.’ searánáran+, arfa m+wipa éfr+x+n+.

24 Ayf r+p+ nán+ searar+j+n+. Ámá wa n+wíapfn+mearo ‘Ox+ ap+x+ Gorixo eyíroá+r+jfyo yap+ wíwap+yipax+ rfa imón+n+?’ n+yaiwiro yap+ wíwap+yian+ro nán+ wí ‘Kiraiso, arfowayá xwfa piaxfyo dán+ iwiaronfoy+ rar+gfo, ayf nion+r+n+.’ r+ro wí ‘Wfa rókiamoar+jáon+r+n+.’ r+ro nero em+m+ xwé amá s+njw+ m+w+narigfápi ero ayá r+wamón+pax+ b+ ero epfrfá+r+n+.

25 Píran+jf arfa món+poy+. Am+pí rfwéná imón+n+fápi nán+ rixa áwanj searar+jag+ yap+ seaíwap+yipfr+x+n+r+ nán+ d+jf n+moro éfr+x+n+.

26 Nion+ rixa píran+jf áwanj searfá enag+ nán+ amá wí ‘Arfa époy+. O amá nán+ d+jf meaje jfam+ njwean+.’ searáná soyfné arfa n+wiro mupa éfr+x+n+. Wí ‘Arfa époy+. O anjfo ná ín+m+ yumfí njwean+.’ searáná arfa m+wipa éfr+x+n+.

27 Ámá imón+n+áon+ n+wep+rfná ápianw+ nerfná anj ikwfrón+jf n+m+n+ wfa ókiar+jpa nion+ en+ wfa nókia weap+mfa enag+ nán+ amá wí ‘O yumfí e njwean+.’ searánáyf, arfa m+wipa éfr+x+n+.” nur+r+

28 awa re oyaiwípoy+n+r+, “Nion+ weap+mfae nán+ amá áwanj wí r+pax+ men+n+. Ámá nfn+ s+njw+ nan+pfrfá+r+n+.” oyaiwípoy+n+r+ ewayf ikax+ r+p+ ur+j+n+g+n+, “Nanw+ p+yf weje apurf obax+ pénar+jfr+n+.” ur+j+n+g+n+.

Ámá imón+n+e weap+n+fápi nán+r+n+.

29 Ámi re uriniginini, “E neri aí xeaniní apí níní ríxa níseaímeámáná enáná apaxí mé sogwí sía yinrí emá wía mónipa eri siní anínamí dání exweánowiri erí amípi ení eániní anínamí eníyí úpiyiníri erí ríxa nemáná enáná

30 nioní ekiyiníniní niga níweapíri áamá níyoní sinání wimónáná áamá gwí arí arí níní áamá imóniníáoní níkiními gí ení eániní tíní aní píriyo dání agwí tíní weaparínagí siníwí nínaníróná nígí eapírfáriní.

31 E yaríná pékákí aga ení tíní rínfagi nioní gí anínajowa áamá oxí apíxí Goríxo eyíroáriníyí xwíá rírí nírimíní amí gímí nweagíáyo wirímeapíri uowárimfáriní.

Ewayí ikaxí ikíá pikína nánirini.

32 “Soyíné ewayí ikaxí ikíá pikína nání ríninípi nání díní nímoró níjía imónipoyí. Íkíá pikína míminíwí neánowimáná ámi iníigí síxí níníri ríxa múní ináná, ‘Ríxa xwiogwírfáni?’ yaiwiarígíáriní.

33 Siníwí e níwiníro yaiwiarígíápa nioní seararínagí níní imónarínagí níwinírfáná re yaiwírfáriní, ‘O níweapíri nání ríxa íwí éniní rírónapíní? Oyíní.’ yaiwírfáriní.

34 Nepa seararíniní. Áamá ríná nweagíáyné wiyíné síní mípé nweanáná amípi nioní seararínápi nímonínfáriní.

35 Anína tíní xwíá rírí tíní anípa imónínfá enagí aiwí xwíyíá nioníyá wí surímá imónínfámaní.

“Nioní weapímíáyi nání áamá wo níjía maní.” uriniginini.

36 “Nioní ámi gíní gíná níweapímíá náníyí áamá níní aiwí wo níjía mímoníní. Anínají aiwí nioní aiwí níjía mímoníníwíní. Sa gí áponí níjíaáriní.

37 Áamá imóniníáoní ámi weapáná áamá Nowao tíníná yagíápa axípi yarínagíá wínímíáriní.

38 Iníigí waxí síní níróga míwíápinímeapa enáná ayí sía Nowao sípíxíyo páwiníe náníní re néra ugíawíxíní. ‘Goríxo iníigí waxí tíní xwírfá wí neaikíxeníámaní.’ níyaiwíro aiwá níro iníigí níro néra nuro apíxí níwírara uro nímeáa uro néra núsáná

39 ‘Pí pí neáimeanfáriní?’ míyaiwí néra waríná iníigí waxí nímarómí uníniginí. Áamá imóniníáoní ámi níweapírfáná áamá maíwí axípi e néra yarínagíá wímeámíáriní.

40 Síá nioní weapímíáyimí áamá waú, aiwá omíníyo yarígííwaú gí anínajowa wíomí níwirímearo aí wíomí e wáripírfáriní.

41 Apíxí wípaú ení pírawá yuní ikíxémí yaríná wíimí níwirímearo wíimí e wáripírfáriní.

42 Ayínání soyíné awíniní nweapíriní. Díxí Ámináoní bímfá nání soyíné májía imónínagíá nání díní tíní nweárfáriní.

43 Ewayí ikaxí rípi nání ení díní mópoyí. Áamá wo, aní xiáwo ‘Íwí meaarínó síá ríyimí ríná bínrífenínó?’ níyaiwirí síníwíríyí, awí níwéaríná xe níkwírí opáwiníri síníwí wínímíníri enímaní.

44 Áamá imóniníáoní weapímíáyi nání ení soyíné síní májía enagíá nání awíniní nweárfáriní.” uriniginini.

Ewayí ikaxí bosíwo nánirini.

45 Jisaso ewayí ikaxí ámi bí urímíníri nání yaríní re wíniginí, “Omíní wíaríníyí wo xegí bosoyá maní aríá níwirí díní nejíwíperí nerínáyí aríge imóníní? O re imóníní. O omíní rípi nání bosíwo oimóníri xegí bosó rípeanóriní. O xegí bosoyá omíní wíarígíáyo umeírí aiwá yaní umeírí yarínóriní.

46 Boso amí dání níbirí xegí bosíwo rípeano xámi yagípa axípi píraníní yarínagí níwinírfánáyí, bosíwo yaní owíníni.

47 Nepa seararini. O piraninif yarinaqi niwinirfnayf, xegf omif nfn eni menfa nani rpeanfarini.

48 E nerf aiwi bosiwf axo 'Gf boso yapapfnf binimenifoi.' niyaiwiri

49 xegf omif anf wiarigfawami iwanf nimeperf ama papikf yarigfa wa tnf iniigf niro aiwa niro nera nurina

50 'Boso sfa riyimi nibinimenifoi.' niyaiwiri yarinyf wiyimi, sfa xfo biniyimi majfa nimoniri yarinyimi boso rixa nremonapiri re winfarini.

51 Omf mif niwakwiri ama nanf ero sipi ero yarigfayf tnf e warinfarini. E rfnif xwe winarina nwf earo magf ironiro epfirerini." Jisaso ewayf xwiyfa e uriniginif.

25

Ewayf ikaxf apixf apiyá wé wúkaú nánirini.

1 Jisaso ewayf xwiyfa re uriniginif, "Ama 'Gorixo xfo xegf xwioxfo mameamf nerf oneamejweani.' yaiwifayf apixf apiyá wé wúkaú riwanif imonifoi. Iwa 'Negf ama o xegf apixf sinf meanimi niwirimiamf binifoi.' rinfagf arfa niwiro of e oneairimearoniri wigf ramixf xixegfnf nimixaromf nuro of e wenif nero nweagfiwarini.

2 Apixf wé ná wúni iwa majimajfa ikarinifgiwarini. Wé wufumi danf wiwa diff piraninif mogfiwarini.

3 Majimajfa ikarinfiwa ramixf nimaxirina piurf sixf mimaxirigfiwarini.

4 Diff piraninif moffiwa ramixf nimaxirina piurf sixf eni xixegfnf maxirigfiwarini.

5 Iwa wenif nerf nweanana apixf sinf meano sinf sfa oripfnf yarina iwa sa niowarf nero rixa sa wenana

6 rixa arifwegf imonana rfaiwa re riniginif, 'Wenif epoyi. Apixf sinf meao rixa iwo barini. Seyne of e wirimenapfoyi.' rinfagf arfa niwiro

7 apixf apiyá niwanf niwiapfnf mearo ramixf apiawf xwe oweniri fa nikinimiximana

8 majfa ikarinfiwa wigf piurf yeayf nerf ramixf supararinaqi niwiniro diff piraninif moffiwami re urigfawixini, 'Negf ramixf suparimniri yarinaqi nani sewayne piurf bi neiapfoyi.' urifagfa aiwi

9 Iwa re urigfawixini, 'Oweoi, piurf newaneyá ramixf sewayneyá tnf newaneyá tnf xixeni mimonini. Newaneyá eni supariniginif. Sewayne nuro segf eni sitiwá anfo ama piurf bf yarigfayo bf epoyi.' urifagfa

10 majimajfa ikarinfiwa piurf bf yaniro nani unana ama apixf sinf meao nibiri apiyá wiwa piraninif nimixniri wenif nero nweagfiwa o tnf nerimeanmi anf aiwa apixf meani nani imixarfe nani nuro anfo pawiana owanf yarininiginif.

11 Owanf rixa niyarinimana enana apiyá piurf bf yaniro ufiwa nibiro bariwami dani re urigfawixini, 'Amnaxini, Amnaxini, newane owanf neafkwiomea.' urifagfa ai

12 o re uriniginif, 'Noni nepa seararini. Noni sewayne nani majfonirini.' uriniginif." Jisaso ewayf xwiyfa e nuriri

13 re uriniginif, "Sfa noni weapmfayi soyne majfa enaqf nani piraninif wenif nero awinif nweafirixini.

Ewayf ikaxf omif wiarigfa waú wo nánirini.

14 "Ayf ripi nani 'Awinif nweafirixini.' seararini. Noni ami niweapirina ama noni nixdarigfayo wigf niarigfapi xixeni wiimfa enaqf nani noni ama amipi mímuronif ronif imoninif. O xegf anf wifo urinaumniri nerina ama xnaiwanif nimoniro omif wiarigfawami 'Eni.' nuriri xegf iyfa fa nigwf amipi piraninif umeipri nani yanf niwirina

15 omiñf xixeni epaxowa enagf n'w'niri womi nigwf K5,000 m'ni wiri womi K2,000 m'ni wiri womi K1,000 m'ni wiri nemo añf wíyo ur'naum'niri ur'ningini.

16 N'igwf K5,000 wío apaxf mé nurf nigwf apf t'ni omiñf ner'na sayá nim'xiri ámi K5,000 bi sayá im'x'ningini.

17 N'igwf K2,000 wío eni nigwf apf t'ni omiñf ner'na ámi K2,000 bi sayá im'x'ningini.

18 E neri aí n'igwf K1,000 wío n'igwf apf nimeámf nurf m'niñwf n'ripi'mána m'raxwoyá nigwf p'ni e t'ningini.

19 M'raxwo añf wíyo ur'naum'niri wago nemé'sána ámi n'birf 'Gf n'igwf r'ixa sayá nim'xa ug'f'ani? S'ñwf ow'ni'm'ni.' n'yaiwirf 'Gf omiñf niar'g'fá n'igwf wiñáwa ob'poyf.' rána

20 áma n'igwf K5,000 wiño n'igwf x'fo wiñ'p' t'ni n'igwf K5,000 x'fo sayá im'x'ni'p' t'ni nimeámf n'birf siwá n'wirf re ur'ningini, 'M'raxwe, joxf xámf K5,000 niap'ni'p' ámi nionf sayá nim'x'ri'na K5,000 ámi bi im'x'ni' r'ipf s'ñwf w'nei.' ur'fagi

21 m'raxwo re ur'ningini, 'Gf omiñf niar'ñox'ni, joxf omiñf niar'na añf minf nañf niar'ñox'ni, joxf awiaxf é'f'ni. Omiñf on'imiá nionf siap'ni'p' joxf añf minf píran'ni' niñf enagf nánf g'f am'p' obax'yo mer'fa nánf "Bos'wox'ni" n'ri'ri' or'ri'peám'ni. Joxf n'wiap'ri nionf t'ni naw'ni n'ñwear'na yayf nionf ninar'ni'pa ax'p' yayf osin'ni.' ur'ningini.

22 Áma n'igwf K2,000 wiño n'birf re ur'ningini, 'M'raxwe, joxf K2,000 niap'ni'p' nionf sayá nim'x'ri'na K2,000 ámi bi r'ipf x'ri'na r'ipf s'ñwf w'nei.' ur'fagi

23 m'raxwo re ur'ningini, 'Gf omiñf n'niar'ñox'ni, joxf omiñf niar'na añf minf nañf niar'ñox'ni, joxf awiaxf é'f'ni. Omiñf on'imiá nionf siap'ni'p' joxf añf minf píran'ni' niñf enagf nánf g'f am'p' obax'yo mer'fa nánf "Bos'wox'ni" n'ri'ri' or'ri'peám'ni. Joxf n'wiap'ri nionf t'ni naw'ni n'ñwear'na yayf nionf ninar'ni'pa ax'p' yayf osin'ni.' ur'ningini.

24 Áma n'igwf K1,000 wiño n'birf re ur'ningini, 'M'raxwe, joxf ar'fá r'fá wé rar'ñox'ri'ni. Aiwá joxf j'wan'ñoxf i'w'fá mur'ñe mirf i'w'f m'imó ene mirf yar'ñoxf enagf nánf

25 nionf wáyf neri n'igwf K1,000 joxf niap'ni'p' nimeámf nurf xw'fá weyár'ni'ni. S'ñwf w'nei. Dixf n'igwf'p' r'ip'ri'ni.' ur'fagi aí

26 m'raxwo re ur'ningini, 'Gf omiñf niar'ni' r'fwf siw'fá yin'f rox'ni, joxf s'p'ini' en'f'ni. Joxf "Xewan'ño i'w'fá mur'ñe mirf i'w'f m'imó ene mirf yar'ñor'ni." n'niaw'ri' nánf

27 n'igwf nionf siap'ni'p' pí nánf n'igwf añf'yo m'it'pa en'f'ni. E n'it'ri' s'ñw'ri'yf, n'igwf apf t'ni ámi bi seáyf e ikwiár'ni'ñána meám'n'ri' é'f'ni.' nur'ri'

28 wami re ur'ningini, 'N'igwf K1,000 x'ri'ñomi nurá'piro K10,000 x'ri'ñomi m'ni w'poyf.

29 Ayf r'ipf nánf searar'ni'ni. Áma g'yf g'yf nionf wiñá'p' píran'ni' m'imepa neri kiki'fá ner'náyf apf aí nurá'p'm'f'ni.

30 Omiñf niar'ni' s'p'iomf fá n'ixero s'fá yin'ni' b'ar'wám'ni moaipoyf. S'fá yin'neyf r'ni'ni' ay'kwf m'win'pa en'fá enagf nánf áma ñwf earo magí íron'ro ep'f'f'ri'ni.' "Jisaso ewayf xw'yfá e ur'ningini.

Áma niyonf mí omóm'ximf win'f'p' nánf ur'ni' nán'ri'ni.

31 Ámi re ur'ningini, "Áma imón'ni'áoni m'ixf ináyf nimón'ri' nik'ni'mána g'f añ'fajowa t'ni naw'ni x'ix'éán'ni' niga n'weap'irane íkwian'wf ámáyo mí omóm'ximf em'fánami éf'ñweáána

³² áamá gwí wirí wirí níní gí símimanjímíní awí eaáripíríríní. Awí eaáraná nioní áamá sipísipí mearígáwa sipísipí tíní memé tíní neyíro sipísipí mídání memé mídání wárarígápa áamá axípi e neyíro mídímídání níwáriríná

³³ sipísipí wé náúmíní wárirí memé onamínjómíní wárirí emfáríní.

³⁴ E nemáná mǎxí ináyoni wé náúmíní níjweagfáyo re urímfáríní, ‘Áamá gí ápo píraníní seaimǎxíyíné níwiapíro oyá xwioxíyo jweápoyí. Aní o xwíarí imǎxírí anína imǎxírí eje dání seyíné nání wé roáríne níwiapíro jweápoyí.

³⁵ Ayí rípi nání seararíní. Nioní agwí niaríná seyíné aiwá bí niapagfáríní. Inígí nání nináná inígí bí niapagfáríní. Nioní aní mídánoni enáná seyíné nínipemeámí wagfáríní.

³⁶ Iyá mayoní enáná bí níparagfáríní. Simǎxí yaríná seyíné níbīro nímenjweagfáríní. Gwí aníyo jweanáná seyíné xwíyá níjwénapagfáríní.’ urímfáríní.

³⁷ E uráná áamá wé rónígáyí re níripíríríní, ‘Ámínáoxíní, gíná agwí nání yaríná síjwí níranirane aiwá siapagwáríní? Gíná inígí nání sináná inígí siapagwáríní?

³⁸ Gíná joxí aní mídánjoxíní imónínáná nísipemeámí wagwáríní? Gíná iyá mayoxí emearínagí níranirane iyá ríparagwáríní?

³⁹ Gíná joxí simǎxí yarínagí nímenjweagwáríní? Gíná gwí aníyo jweanáná xwíyá níjwénapagwáríní?’ níraná

⁴⁰ mǎxí ináyoni re urímfáríní, ‘Nepa seararíní, “Seyíné áamá nioní gí imónígá tío sípi apiamí aiwí arírá níwirí e níwirínáyí ayí nioníní níagfawixíní.” seararíní.’ urímfáríní.

⁴¹ E nurímáná wé onamínjómíní níjweagfáyo re urímfáríní, ‘Goríxo nání ramǎxínígáyíné píni níniwiárimí nuro ríá aníní wearíní xío obo tíní anínají xómí íwí wíkarígáwa tíní nání imǎxáríní nání úpoyí.

⁴² Ayí rípi nání seararíní. Nioní agwí nání yaríná seyíné aiwá bí mǎniapagfáríní. Inígí nání nináná bí mǎniapagfáríní.

⁴³ Aní mídánoni enáná nínipemeámí wagfámaní. Iyá mayoní emearíná iyá bí mǎníparagfáríní. Simǎxí wenáná mǎnímenjweagfáríní. Gwí aníyo jweanáná xwíyá mǎníjwénapagfáríní.’ uráná

⁴⁴ wíwaníníyí re níripíríríní, ‘Ámínáoxí gíná joxí agwí nání erí inígí nání sínírí aní mídánjoxí imónírí iyá mayoxí erí simǎxí werí gwí aníyo jwearí yarínagí nene síjwí níranirane arírá mǎsipa yagwáríní?’ níraná

⁴⁵ ayo re urímfáríní, ‘Nepa seararíní. Seyíné áamá nioní gí imónígá tío sípi apiamí aiwí arírá mǎwipa nerínáyí ayí nioní eníní níagfawixíní.’ uráná

⁴⁶ ayí ríní aníní winíne nání upíríríní. E nerí aí wé rónígáyí díní níyímínípi tígáyí jweapíríe nání upíríríní.” urínínígíní.

26

Jisaso nání mekaxí megá náníríní.

¹ Jisaso xwíyá apí nípíní nuríísáná xegí wíepísarínjowamí re urínínígíní,

² “Soyíné níjfaríní. Ríxa stá wíyaú óráná stá Goríxoyá anínajo negí aríowamí mǎpíkí múroníyi —Eníná stá ayí Judayo Isipíyí mǎxí ináyo íá xenjwírírínáná Goríxo níaiwí xámíní níyoní opíkímínírí anínají oyáo uowáríní aiwí Judayí o jwí ikaxí urínípi tíní xixení nero bískerfá yísí mayí úrapí nímǎxíro níniro sipísipí miá nípíkíro ówaníyo ragí xópé yárfá enagí nání anínajo ayo múronínígíní. Ayínání xwiogwí o o pweáná sipísipí miá nípíkíro bískerfá yísí mayí úrapí nímǎxíro narígfáríní. “Stá ayí imónáná wa áamá imónínáoni íá níni xero émáyí íkíayo oyekwíroárípoynírí mǎní níwípíráoi.” urínínígíní.

³ Íná apaxípaníñí imónigfá xwéowa tñni Judayí wigí ámináowa tñni awa nerimeániro aní apaxípaníñí imónigfáwami seáyí e imóniño, xegí yoí Kaiapasoyí riniñoyáyo awí neáníro

⁴ mekaxí re megíawixini, “Jisasomi pikianiyí yumí arige nerane ía xiraniréwini?” mekaxí e nimeróná

⁵ re nira ugíawixini, “None amáyo m+xí ém+xamoanigini. Aiwá sía Gorixo negí aríowami mipíkí múroníyi nání imixaríná ía m+xirípa oyaneyí.” riniñawixini.

Jisasomi werixí naní bi iwayimoní nanirini.

⁶ Jisaso aní Betani ñweañáná aní amá peyiyí yago Saimonoyáyo ñweañáná

⁷ apíxí wí werixí dñí naní eaaríñí sixí wá —Sixí awá ñigwí aga xwé roníwárini. Awá ñimeámi ñibirí o aiwá ñimínirí ñweañáná í omí mñíyo iwayimoníñigini.

⁸ Iwayimóagi wiepísaríñowa sñwí e ñiwiniro ími wikí dñí ñiwiaiwiro re riniñawixini, “Werixí dñí naní eaaríñí apí ñigwí xwé ronípi pí nání xwiríá ikíxearini?”

⁹ Werixí apí ñigwí nání bí nerane sñwiríyí, ñigwí xwé ñimearíná amá uyípeayíyo arírá ñwirane mñni wipaxíriní.” rinaríñagí

¹⁰ Jisaso sñwí e ñiwiniro re uríñigini, “Í ayí naní niaríñagi nání pí nání ayá wí rariñoi?”

¹¹ Ayí rípi nání seararíñini, ‘Amá uyípeayí soyíné tñni íníná ñweapírá enagi nání ríwéná aí arírá wipaxíriní. E nerí aí nioni íníná soyíné tñni ñweámíamaní.’ seararíñini.

¹² Í werixí apí nioni ñniwayimoríná ayí xwíá ñweyipíri nání iwamíó nimixarini.

¹³ Nepa seararíñini. Xwíá rírí ñiríminí amí gími xwíyíá nioni nání yayí seainaríñipi wá nemero nurimeríná apíxí rí nioni werixí dñí naní eaaríñí rípi niwayimópi nání ení repíyí wíáná ‘Jisasomi apíxí wí e iyí reníñigini?’ yaiwipíráriní.” uríñigini.

Judasó ñigwí meáminirí mñí uríñí nanirini.

¹⁴ E uráná Isikarioti dñí Judaso apaxípaníñí imónigfá xwéowa tñí e nání nurí

¹⁵ re uríñigini, “Nioni Jisaso nání mñí searánáyí soyíné ‘Omí pí wianíwini.’ seaimónarini?” uríagi ñigwí sirípa 30 íayo ñiroaro re uríawixini, “Rípi sia-paníwini.” uráná

¹⁶ o e dání “Xegípi ñweañáná pasá umemí nání sñwí owínaxídimemini.” ñiyaiwirí e eníñigini.

Wiepísaríñowa tñni aiwá Aníñajo Múroníyi nání ñigíá nanirini.

¹⁷ Sía iwamíó Judayí bisíkeríá yisí mayí úrapí nimixíro narígíayí iwamíóyi imónáná wiepísaríñowa Jisasomi ñiñiro re uríawixini, “Ge nerane aiwá Aníñajo Neamúroníyimi nání yeaanaríñwápi joxí tñni naní imixaniréwini?” uríagi

¹⁸ o wiepísaríñíyí waúmí re uríñigini, “Awagwí Jerusaremí nání nuri amá nioni eararíñáomi ñiwimearíná re urípiyí, ‘Yegí yearéwapíyaríño re ríñoi, “Nioni xeaníñí nípíri anwi ayorini. Gí wiepísaríñowa tñni joxíyá aníyo aiwá Aníñajo negí aríowami mipíkí wiárf Múroníyi nání naníwini.” ríñoi.’ urípiyí.” uowaríagi

¹⁹ wiepísaríñowá nuri Jisaso urípa axípi neri sía Aníñajo Múroníyi nání sipísipí miá wo ñipíkiri ríyamí egísisixini.

²⁰ Sía pi tñni Jisaso xegí wiepísaríñí wé wúkaú síkwí waú tñni ñiñiro íkwianíwíyo éf ñiñwearo

²¹ aiwá awá nimixíri típi ñniñóná o re uríñigini, “Nepa seararíñini. Soyíné woxí nioni nání mñí nuríriní.” uríagi

²² awa dñí ríá uxéagi wo wo re nura ugíawixini, “Ámináoxini, nioni nání mírariñini. Nioni nání mírariñini.” nura úagi

23 o re urɪŋɪnigɪnɪ, “Múyo nionɪ tɪnɪ axíná eagwiarɪgwífo miyɪ nurɪnorɪnɪ.

24 Ámá imónɪŋáonɪ rɪwamɪŋɪ neánɪrɪ rɪnɪŋɪpa xɪxenɪ nipɪrɪ aiwɪ ámá nionɪ nánɪ miyɪ nurɪrɪ pasá nɪmeno Gorɪxo xeanɪŋɪ rɪá tɪŋɪ winɪfá enagɪ nánɪ aweyɪ. Xínáí omɪ mɪxɪrɪpa nerɪ sɪŋwɪrɪyɪ, rɪnɪŋɪ Gorɪxo winɪfápi winɪmɪnɪrɪ enɪ menagɪ nánɪ nanɪ imónɪmɪnɪrɪ enɪrɪnɪ.” urɪagɪ

25 Judaso, miyɪ urɪno re urɪŋɪnigɪnɪ, “Nɪréwapɪyarɪŋoxɪnɪ, ‘Aga nionɪmanɪ.’ nimónarɪnɪ.” urɪagɪ Jisaso re urɪŋɪnigɪnɪ, “Jɪwanɪŋoxɪ aɪ nɪrarɪŋɪnɪ.” urɪŋɪnigɪnɪ.

“Rɪpɪ gɪ warárɪnɪ. Gɪ ragɪrɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

26 Jisaso awa sɪnɪ aiwá nɪnɪróná bisɪkerɪfá bɪ nɪmearɪ apɪ nánɪ Gorɪxomɪ yayɪ nɪwirɪ kwɪkwɪrɪmɪ nerɪ wɪepɪsarɪŋowamɪ mɪnɪ nɪwirɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Rɪpɪ ayɪ gɪ warárɪnɪ. Nɪnɪrápɪro nɪpoyɪ.” nurɪrɪ

27-28 kapɪxɪ iniɪgɪ wainɪ ínɪŋɪwá nɪmearɪ Gorɪxomɪ yayɪ nɪwimáná awamɪ mɪnɪ nɪwirɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Noyɪnéni rɪwá nɪpoyɪ. Ayɪ rɪpɪ nánɪ seararɪŋɪnɪ. Nionɪ ámá nɪnɪ nánɪ nɪpɪkíáná ragɪ nionɪyá xwɪfáyo pwarɪŋagɪ nɪwinɪrɪnɪ re yaiwɪpɪráoi, ‘Xwɪyɪfá sɪŋɪ réoárɪŋɪpɪ rɪxa yoxáŋɪŋɪ yɪpámoŋoi. Nene íwɪ yarɪŋwápɪ yokwarɪmɪ neaiɪnɪ nánɪ rɪa enoi?’ yaiwɪpɪráoi.

29 E nerɪ aɪ re seararɪŋɪnɪ, ‘Nionɪ re dánɪ iniɪgɪ wainɪ ámɪ wɪ mɪnɪ néra núísáná gɪ ápo xɪo xegɪ xwioxɪyo mɪmeámɪ nɪseairɪ seamenɪweanɪe dánɪ ámɪ nionɪ tɪnɪ nawɪnɪ ananɪ nanɪwárɪnɪ.’ seararɪŋɪnɪ.” nurɪrɪ

30 soŋɪ Gorɪxomɪ yayɪ umeanɪro nɪrɪmowa nɪpeyearo dɪwɪ Oripipámɪ nánɪ yɪgɪawixɪnɪ.

Pitao “Nɪsiepɪsamoárɪmɪ éf umɪméɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

31 Jisaso wɪepɪsarɪŋowamɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Sɪfá rɪyimi soyɪné noyɪnéni nɪniepɪsamoárɪmɪ upɪráoi. Rɪwamɪŋɪ neánɪrɪ ewayɪ xwɪyɪfá soyɪné nánɪ re rɪnɪŋɪpɪ, ‘Gorɪxonɪ sipɪsipɪ xiáwomɪ pɪkioreawáráná sipɪsipɪ amɪ amɪ umɪnɪfárɪnɪ.’ rɪnɪŋɪpɪ xɪxenɪ imónɪnɪ nánɪ nionɪ nɪniepɪsamoárɪmɪ éf upɪráoi.

32 Nionɪ nɪnɪpɪkiro aɪ nionɪ Gorɪxoyá dɪŋɪyo dánɪ nɪwiápɪnɪmeámáná Gariri pɪropenɪsɪyo nánɪ xámɪ yimɪfárɪnɪ.” urɪagɪ aɪ

33 Pitao re urɪŋɪnigɪnɪ, “Ámá wa nowanɪ nɪsiepɪsamoárɪmɪ úagɪa aiwɪ nionɪ wɪ nɪsiepɪsamoárɪmɪ éf umɪméɪnɪ.” urɪagɪ

34 Jisaso re urɪŋɪnigɪnɪ, “Nepa rɪrarɪŋɪnɪ. Sɪfá rɪyimi árɪwegɪmɪ karɪkarɪ sɪnɪ rɪaiwá mɪrarɪnɪ joxɪ nionɪ nánɪ rɪpiaú rɪpɪ re nurɪrɪfɪnɪ, ‘Nionɪ o nánɪ majfárɪnɪ.’ nurɪrɪfɪnɪ.” urɪagɪ

35 Pitao re urɪŋɪnigɪnɪ, “Nionɪ enɪ joxɪ tɪnɪ nɪnɪpɪkiro aiwɪ ‘O nánɪ nionɪ majfárɪnɪ.’ wɪ rɪmɪméɪnɪ.” nurɪrɪ wɪepɪsarɪŋɪ wɪa enɪ axɪpɪnɪ e nura ugɪawixɪnɪ.

Gesemani dánɪ Gorɪxomɪ xwɪyɪfá urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

36 Jisaso awa tɪnɪ omɪŋɪ ojɪkwɪ Gesemaniɪ rɪnɪŋe nɪrémoro re urɪŋɪnigɪnɪ, “Soyɪné re ŋweanáná nionɪ dae nurɪ Gorɪxomɪ xwɪyɪfá rɪrɪmɪ wimɪfɪnɪ.” nurɪrɪ

37 Pitaomɪ tɪnɪ Sebediomɪ xewaxowaúmɪ tɪnɪ nɪwirɪmeámɪ nurɪ dɪŋɪ rɪá uxearɪŋagɪ

38 awamɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Nionɪ dɪŋɪ rɪá nɪxearɪŋagɪ nánɪ rɪxa nɪpepaxɪ niarɪnɪ. Soyɪné re nɪŋweámáná nionɪ tɪnɪ nawɪnɪ awɪ oŋweaaneyɪ.” nurɪmɪ

39 nɪwárɪmɪ bɪ onɪmiápɪ nurɪ sɪmɪmanɪmɪnɪ nɪpɪkɪnɪmearɪ Gorɪxomɪ rɪxɪŋɪ nurɪrɪnɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Gɪ ápoxɪnɪ, ananɪ e epaxɪ enánáyɪ, xeanɪŋɪ nionɪ nímeanɪyɪ kapɪxɪ nionɪ nɪmɪnɪŋɪ imónɪŋɪwá ananɪ nɪnɪrápɪrɪ emɪ miwayɪmorɪréɪnɪ? Nionɪ e rɪrarɪŋagɪ aiwɪ dɪŋɪ nionɪyáyo mɪxɪdɪ joxɪyáyo xɪdeɪ.” nurɪmɪ

40 wɪepɪsarɪŋowa wárɪe nánɪ nɪbɪrɪ awa sá wenagɪa nɪwinɪrɪ Pitaomɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Soyɪné nionɪ tɪnɪ bɪ onɪmiápɪ awɪ nɪŋwearane nawɪnɪ mɪŋweapaxɪ rɪseaimónarɪnɪ?”

41 Soyíné dñj re niseaimónirí aiwi, 'Jisasomi pí pí wímeáagi aiwi anani númi xídaníwárini.' niseaimónirí aiwi segí wará éf seaininñoi. Éf mîseainipa eni nání awí niñwearo Gorixomi rixinj re urípoyi, 'Awami obo yapí owíwapiyinirí sñwí mîneanipa ei.' urípoyi." nurimi

42 ámi bí nuri rixinj nuriiná re urinjiginí, "Gí ápoxini, nioni kapixí xeaninj nímeani nání imóninjwá mînipaxí imóninjányí, mînimúropaxí enjányí, joxi simónarinjipi oimónini." nurimi

43 ámi nibiri weninj éyí wininjiginí. Wiepisarinjowa sñwí sipíxipíxí wiarinjagi sá riwa wenjaga niwinirí

44 ámi awami pñni niwiárimí bí nuri xámi xanomi rixinj nuriiná urípa axípi ámi nurimi

45 nibiri wiepisarinjowami re urinjiginí, "Soyíné siní kikiá nero sá riwoyíne riweñoi? Aríá reñoi? Ámá imóninjáoni íwí yarigíáyí pasá ninimero íá nixiripíri ríxa iyíxini.

46 Ríxa wiápnimeápoi. Oweaneyi. Sñwí winípoyi. Pasá nimeno ríxa iwo yapariní." urinjiginí.

Jisasomi íá xirigíá nánirini.

47 Siní e uraríná re enjiginí. Judaso —O wiepisarinjí worini. O ámá obaxí apaxípaninjí imónigíá xwéowa tñni Judayí mebaowa tñni urowaríáwa, wigí kirá tñni iwanj tñni nîmaximi Judasomi ríwíyo xídígíáwa o nipemaximi Jisaso tñnj e rémónapinjiginí.

48 E nîrémónapimáná óf e dání re urípa, "Nioni pasá numeri kíyí miaúnáná ayí sîmîmajítoninjí seaiarinjini. Soyíné 'O Jisasoríani?' niyaiwiro íá xiríírixini." urípa

49 Jisasomi niwímeariná anjini yayí "Gí nîréwapiyarinjoxini" nuri kíyí miaúninjiginí.

50 Kíyí miaúnáná Jisaso re urinjiginí, "Nigí nîkumixinirí emearigwííoxini, joxi nioni niminirí barinjipi ríxa rñiarinjini?" uráná awa mírí nibiro omí íá xirigíawixini.

51 íá xirariná Jisaso tñni rogíáwa wo xegí kirá reñj nîmîxeari apaxípaninjí imóninjí seáyí e imóninjoyá ominjí wiarinjomi mînjí orómínirí éyí pírí nîmoyíkirí aríá mînjí nîwirípieari mamówarinjiginí.

52 Aríá mînjí nîwirípieari mamówaráná Jisaso re urinjiginí, "Kirápá anjwámi ámi síxí ikwaseaárei. Xwíyíá re rininjipi, 'Ámá kirá íá nîmaxiríro ámá pikianiro emearigíá gíyí gíyo winíyí eni kirá tñni pikipíríáriní.' rininjipi dñj rîmoarinjini?"

53 Joxi dñj re riyaíwiarinjini, 'O xegí xanomi yarinjí nîwirínáyí, xano éf umíni nání anjínají sîmînjí wínarigíáwa íá mîropaxí wí e bí wí e bí miaúrará wé wúkaú síkwí wáú ininjipi murowárenapíaxíriní.' riyaíwiarinjini?

54 Oweoi, ápo nurowárenapíaxí aiwi nioni api nání yarinjí nîwirínáyí, ríwamínjí nioni nání 'E niwiro pikipíríáriní.' nîrinirí eáninjipi aríge xixeni imóninñoi?" E nurimáná

55 xíomi íá xiraníro bíáyo re urinjiginí, "Soyíné ámá íwí xauráparinjí womí íá xiraníro nání yarigíápa kirá tñni iwanj tñni íá nîmaxirími nioni íá nîxiraníro ríbarinñoi? Síá ayí ayo nioni anj rídiyowá nání mîrininjíwámi niñweámáná searéwapiyarinjagi aiwi soyíné wí íá nîxiraníro egíámani.

56 E nerí aí wíá rókiamoagíáwa nioni nání nîríro Bîkwíyo eagíapi xixeni imónini nání soyíné e niarñoi." uráná wiepisarinjowa nowani omíni nîwiepisamoárimí éf ugíawixini.

Jisasomi xwiríxí umegíá nánirini.

57 Jisasomi fá xirfáyí omi níméra nuro Kaiapasoyá anjyo njwí ikaxí eáninjípi mewegfáwa tñi Judayí mebaowa tñi awí eánarigíe nání níméami warína

58 Pitao “Jisasomi pí wipíríreoi?” niyaiwiri ná jfamí dání anínaxídfí níwiéra númí nurí apaxípaninjí imóninjí seáyí e imóninjoyá anj ákinjáyo nípáwiri porisowa tñi nawíni njweanána

59 apaxípaninjí imónigfá xwéowa tñi Judayí mebaowa nowani tñi omi pikipírí nání “Sinjwí fwwí wínarogfá xwiyfá omi pikipaxí imóninjíyí bí ouxekwímópoyí.” niyaiwiro “Xwiyfá omi uxekwímopaxí bí oimónini.” niyaiwiro rayarína

60 áamá obaxí níbayiro omíni nuxekwímoro aiwi omi anani pikipaxí wí mimóní niyayífasána waú níbiri

61 omi nuxekwímori re rigfísixini, “Áamá ro re riñorini, ‘Nioni anj rídiyowá yarigfíwá nípinari sfá wíyau wiyimíni ámi mripaxonirini.’ riñorini.” rigfísixini.

62 E nírimáná enána apaxípaninjí imóninjí seáyí e imóninjó níwiápinimeari re urinjiginini, “‘Joxini xwiyfá ríxekwímoarigfáyí nání xwiyfá wí mripaxí rísiarini? Sini xwiyfá nírixekwímorína rarigfípi, ayí pí nání rariñi?’ uríagi aí

63 Jisaso xwiyfá bí murinjiginini. Xwiyfá bí muraríngagi apaxípaninjí imóninjí xwéo sinjwí e níwiniri re urinjiginini, “Joxi nepa Kiraisoxi, áamá yeáyí neayimíxemearfa nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí rariñwáoxi enánáyí, nepa niaíwí Goríxoyáoxi enánáyí, Njwí aninjí sinj imóninjó tñj e dáníinjí nírii áwanj nearei.” uríagi

64 Jisaso re urinjiginini, “Oyi, ayí ríxa joxi rariñini. E nerí aí re rirariñini, ‘Ríwéná seyíne áamá imóninjáoni Goríxo enj síxí eáninjoyá wé náúmíni njweanagi sinjwí naníro anjnamí dání agwí tñi weparíngagi naníro epíríarini.’ rirariñini.” urána

65 Apaxípaninjí imóninjí xwéo wikí níwóniri xewaninjó xegí rapírapí yíninjú naxeri ámináowami re urinjiginini, “Áamá ro Goríxomi xewaxoníginiri ríxa omi ríperírí umearini. Áamá wíni wíni omi xwiyfá uxekwímopírí bípaxí mimónini. Ai, o Goríxomi ríperírí umearína sewaninjoyíne ríxa arfá wíoi.

66 Soyíne dñj pí yaiwiarinjoi?” uríagi awa re urígfawixini, “‘O rípi ríxa nípikipaxírini.’ neaimónarini.” nurimáná

67 omi símímanjyo reanjwí úriro wé amímá nemáná earo nerína wa wé piará nupíkakiayiróná

68 re urayígfawixini, “Kiraisoxini, díxí imónigfáyo yeáyí uyimíxemearfa nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronjoxini, áwanj níneariri wíá nearókiamoi. Agwí iwanj go rearini? Iwanj go rearini?” urayígfawixini.

Pitao “O nání nioni majfárinini.” uríngí nánirini.

69 Pitao, anj ákinjáyo íniríwámíni njweanomi apíxí omíngí wíiarinjí wí re urinjiginini, “Joxi Gariri píropenisíyo dñj Jisaso tñi emearinjí woxirini.” uríagi aiwi

70 Pitao “Oweoi.” nuriri “Jíxí rariñíyí nání nioni majfárinini.” nurimi nurí

71 fwwí ákinjá tñj e rojáná ámi wí níbiri omi sinjwí níwiniri áamá e njwíxapígfáyo re urinjiginini, “Áamá royí Nasareti dñj Jisaso tñi emearigfáyí worini.” uríagi aí

72 Pitao “Oweoi.” nurirína “Xwíá tñ tñj e dání seararíngini. Áamá o nání nioni majfárinini.” nurimáná enána

73 ríwíyo onímíapi e rówapígfáyí anjwí e níbiri Pitaomi re urígfawixini, “‘Xwiyfá joxiyá Gariri píropenisíyo dñjyí rarígfápi axípi rariñagi nání joxi ayíyá woxirini.’ neaimónarini.” urána

74 o sípí ikaxí níméperi re urinjiginini, “Xwíá tñ tñj e dání re seararíngini, ‘Nepa o nání nioni majfárinini.’ seararíngini.” urána re enjiginini. Karfkarí ríaiwá ríngíngini.

75 Karfkarí ríaiwá ráná ámi píné Jisaso urípi “Karfkarí sini ríaiwá mriñáná joxi biaú bí áamá wíyo re uríríni, ‘O nání nioni majfárinini.’ uríríni.” urípi dñj níwiniri e dání nípeyari njwí píyí wírininjiginini.

27

Jisasomí Pairato tíḡ e wárigfá nánirini.

¹ Wíápi t́ni apax́pániní imónigfá xwéowa t́ni Judayf mebaowa t́ni Jisasomí nípikipírí nání xwiyfá numearimáná

² gwí niyiro nimeámí nuro émayf gapimanf Pairato tíḡ e wárigfawixini.

Judasó gwí yaímíniní nánirini.

³ Judasó, Jisasomí miyf urfo mebaowa “Jisaso xewaninjo rífpí nání pikipaxf imóninagí nání émayf opikípoi.” rarinagfá arfá ńwirí d́ḡ sípí wíagf nígwí sirípá 30 ḿníní wíápi ámí nimeámí nurí apax́pániní imónigfá xwéowamí t́ni Judayf mebaowamí t́ni ḿníní wimínirí nerf́ná

⁴ re uriniginini, “Nioní ámá íwí b́ méomí miyf nurirí nání sípí ikárínfaniginí.” urfagi aí awa re urigfawixini, “Jíwaninjoxi éfpí nání none pí nání neararinini? Jíwaninjoxi ikixéini.” urfagfá

⁵ Judasó nígwípi ridiyowá yarigfiwámí e emí nimoánimo nurí xewaninjo gwí yaímíniniginini.

⁶ Judasó peyeáaná apax́pániní imónigfá xwéowa nígwí apí nimearo re rinigfawixini, “Nígwí rípi ámá opikípoi nírí wíwápi enagí nání nígwí Gorixo nání aní riwámí tarigfápi t́ni nawíní níkwierorfnáyf, ayf nípikwini menini.” níriniro

⁷ nígwí apí nání xwiyfá nírinfáwa nígwí apí nimeámí nuro ámá midánf imónigfáyf xwfá weyipf́rfa nání xwfá xegf yoí Xwárfá Sixf Imixarigfáyfyápiyi rininípi b́ egfawixini.

⁸ Nígwí ámá opikípoi nírí wigfápi t́ni xwfá apí b́ éagfá nání yoí Ragfpiyi wíragfáriní. Agwí ení siní e nira warinjoí.

⁹ Awa e éaná xwiyfá Gorixoyá wfá rókiamoagf Jeremaiao níwuriyirí rfwaminí ení rípi, “Awa nígwí 30 Isireriyf ‘Ámá wo xegf wo nání miyf nearaná wianfwarini.’ rinigfápi nimearo

¹⁰ xwfá xegf yoí Xwárfá Sixf Imixarigfáyfyápiyi rininípi Gorixo sekaxf nírinípi t́ni xixeni b́ nero ḿníní wigfawixini.” Xwiyfá e nírini eáninípi íná xixeni e imóniníriní.

Pairato Jisasomí yarínf wiayiní nánirini.

¹¹ Jisasomí nimeámí nuro gapimanf Pairato tíḡ e mearémóaná gapimano yarínf níwiayirfná re uriniginini, “Joxí ḿxí ináyf Judayfyáoxiraní?” urfagi Jisaso “Joxí e rarinini.” uriniginini.

¹² Apax́pániní imónigfá xwéowa t́ni Judayfyá mebaowa t́ni xwiyfá obaxf omíni uxekwímoarinagfá aiwí o xwiyfá xixe uripaxf nimónirí aí b́ muriniginini.

¹³ Xwiyfá b́ murf yarínagí Pairato síḡwí e níwini re uriniginini, “Xwiyfá obaxf ‘Joxiní ríxekwímoayarigfáyo arfá ḿwipa riyarinini?’ nurirí

¹⁴ Jisaso xfómi uxekwímoarigfá b́ nání aí xfo b́ murf yarínagí níwini ududf wininiginini.

Pairato Jisasomí níkwearí wáriminirí enípi nánirini.

¹⁵ Sfá Gorixo Judayo mípikí wíarí múronfyi imónináná xwiogwí ayf ayo Judayf nuro wigf gwí ḡweagfá wo nání émayf gapimanomí yarínf wíáná o ayo yayf owimómínirí wigf go go nání wimónariníyf wáriagf́riní.

¹⁶ Iná wigf ámá gwí ḡweanf wo Barabasoyi rininjo Judayf ńníní yoí oyá níjfa imónigfáriní.

¹⁷ Ayfnáni ámá sípfa ayf gapimanf Pairato tíḡ e awí eánaná o re uriniginini, “Nioní go seawárimfní? Barabaso seawáriminiréini? Jisaso, ámá Kiraisoyi rarigfo seawáriminiréini?” uriniginini.

18 Ayí rípi nání e uríñinigini. O nijjárini. Apaxtániní imónigfá xwéowa Jisasomi sipí dñí n'wíawiro nání xfo tñí e wárfa nání o nijjárini.

19 Ripí nání ení “Jisaso seawáriminiréini?” uríñinigini. O ikwianwí xwírixí mearinínami éf ñweañaná xiepí Jisaso nání xwíyfa re uowárenapiniginini, “Árfwiyimi áma o nání oríñá n'winirfná dñí rfa nixéiniginini. Ayínáni áma wé róniní omí sipí wí m'wimixipani.” uowárfí enagi o áma e epíroyí egfáyo “Jisaso seawáriminiréini?” uríñinigini.

20 E urfagi aiwí wfa móniními apaxtániní imónigfá xwéowa tñi Judayfyá mebaowa tñi áma oxí apixí aiwá api nání epíroyí egfáyo re uriméfa enagi nání, “Barabasomi neawárii.” uríro ‘Jisasomi opikípoi.’ uríro éfrixini.” uriméfa enagi nání

21 gapimano áma e epíroyí egfáyo “Áma rowaú gímini go seawárimini?” urána ayí re urígfawixini, “Barabaso neawárii.” urfagfa

22 Pairato re uríñinigini, “Nioní Jisaso, áma Kiraisoyí rarígfomi pí wimíni?” urfagi nñini re urígfawixini, “Omí ikfáyo seáyí e oyekwíroárfpoi.” urfagfa

23 o re uríñinigini, “Pí nání? Pí fwi éf nání yekwíroárimíni?” urfagi aiwí ayí xwamiání nura nuro re urígfawixini, “Omí oyekwíroárfpoi.” nira warfná

24 Pairato “Gí xwíyfa arfa minipa epíri enagi nání ámi bí nuriri aí naní wí imóninimeniní. Ríxa mixelni éfmíxamopfáoi.” niyáiwiri áma ayí re oyaiwípoiñiri, “O ‘Jisasomi xe oyekwíroárfpoi.’ niri aí ‘Reá m'roánipa oemini.’ niyáiwiri rfa yarini?” oyaiwípoiñiri wígf síñwí anigfe dání wé wayí n'roniri re uríñinigini, “Áma ro maní nioniyáyo dání pikipfáoi. Sewaninífyiné segf maníyo dání pikipfáoi.” urfagi

25 áma nñini re urígfawixini, “Oyá ragf pí eniní xe oneaxénini. Negf niaíwíyo ení xe oxénini.” urána

26 Pairato re eniniginini. Barabaso n'wáiriri porisowami re uríñinigini, “Jisasomi síkwfa ragf p'fí nuyíkímaná ikfáyo seáyí e yekwíroárfpoi.” nuriri miní wininiginini.

Porisowa Jisasomi ríperirí megfá nánirini.

27 Porisowami miní wíaná awa Jisasomi nimeámi gapimánífyá aníyo —Aní yoí Píretoriumí ríñiníyorini. Aní ayo n'páwiro porisf nowamini “Eini.” nuríro “Omí ríperirí omépeaneyí.” n'riníro re egfawixini.

28 Omí rapírapf xegf yíniní n'wiríro emí moro ámi ayfá ríñí wú, mixel ináyowa yínarígfáyo dánífyí wú nimearo uyíriro

29 ópíyá eníñiní imóniní wíri níkfíyimaná mixel ináyí amínanwíniní imóniní míñíyo d'kínarígfápa omí ení tñi míñíyo ud'kiáríro xoyfwa wíyi mixel ináyowa maxírarígfápa fá umíriro nemáná agwírwáminí xómíñí n'ykíwiro ríperirí numerfná re urayígfawixini, “Judayfyá mixel ináyoxini, yayf osianeyí.” nuríro

30 reañwí n'wúrayiro xoyfwayi nurápiro míñíyo neaayiro

31 ríxa ríperirí numearfásaná rapírapf ayfá ríñí n'wiríro ámi xegf nuyírimáná ikfáyo seáyími yekwíroáraníro nání níméra ugfawixini.

Jisasomi ikfáyo yekwíroárfgfa nánirini.

32 Yekwíroáraníro nání aní apimí dání níméra nuróná Jisaso ríxa ení meání yaríñagí n'winíro áma wo, Sairini dání Saimonomí sekaxí re urígfawixini, “Yoxáf rípa nimeámi wuii.” nuríro

33 ríxa d'fwí m'eyoaní apíkwí xegf yoí Gorígotai ríñinípimi —D'fwí api yoí m'kfí áma míñí gíxweá nánirini. D'fwí apíkwínimí n'rémore

34 wa Jisaso r'ñiní m'winípa oeniri marisínfá yíkí yaríñí bí inígf wainíyo niwayímómáná nawini oimóniri k'f'k'f' nimeari e nero miní wíaná iwamfó g'gf éaná minípaxf wimóniniginini.

35 Porisowa omi rixa yoxáyo seáyi e niyekwiroárimáná “Oyá rapirapí none go go meanirfeniñoi?” niriñiro áwini e nitimáná sárú nemáná

36 éf niñwearo Jisasomi awí niñwearo

37 áamá níní “O íwí api éf nání rípiñiarñoi?” oyaiwípoyniri íkíá wárá niñwearo “Áamá ro Jisaso Judayíyá m+xí ináyorini.” niriñiro ríwamñíñ nearo miñí tñí e seáyi e pífraugíawixini.

38 Jisasomi niyekwiroáriríná áamá íwí mearigííwaúmi eni midimidáni yekwiroárigíawixini.

39 Áamá óyimi biri uri niyayiríná peayí sñwí niwinñiro miñí kiríkirí niñwearo ikayíwí numeariróná

40 re urayigíawixini, “Re riñoxirani? ‘Niñwanñoni añí ridiyowá yarigííwá niñineari gí niwiní sía wiyau wiyimi ámi mirimíarini.’ riñoxirani? Joxi nepa niaíwí Gorixoyáoxi enánáyí, jiwaniñoxi ení niyoaárimniñi wepínei.” rayigíawixini.

41 Apaxípanñí imónigíá xwéowa tñí ñwí ikaxí eániñipi mewegíáwa tñí Judayíyá mebáowa tñí áamá biri uro yayarigíáyí ríperirí umeararigíápa awa eni ríperirí numero re rigíawixini,

42 “O áamáyo ‘Nioni tíañini báná yeáyí seayimixemeámíarini.’ uragí aí xewaniño arirá minipaxirini. Íkíáyo dani ení niyoaárimniñi wepíñánáyí, anani dñí wíkwíroaníwini.

43 O Gorixomi dñí niñwiráñiri re rinariñorini, ‘Nioni niaíwí Gorixoyáonirini.’ rinariñorini. Gorixo xewaxí ro nani yayí niwinirínáyí, rixa éf oumínini. Arirá winirfeniñoiñiri sñwí winaníwini.” rigíawixini.

44 íwí mearigííwaú midimidáni yekwiroárimniñi wéu eni Jisasomi ikayíwí numeariríná axípiñi rigíisixini.

Jisaso peñí naniñini.

45 E néra núfásaná enáná rixa sogwí áwini e 12:00 imónáná re enñigini. Añí niñini sía yinariñinigini. Sía niyinariñisáná rixa 3:00 p.m. imónáná ámi wía óniñinigini.

46 Ámi wía ónáná Jisaso xegí Xibiruyí píñe tñí ríaiwá re riñinigini, “Eri, Eri, ramí sabakitani?” urñipiñí re niriñíñá urñinigini, “Gí Gorixoxini, gí Gorixoxini, joxi pí nani niepisamoariñini?” ríaiwá e ráná

47 áamá e rówapigíáyí wí Jisaso e ríagi aríá niñwiro re riñigíawixini, “Wía rókiamoagí Irajao nani ríaiwá ríá rariñi?” niriñiro

48 ayí wigí wo añini nuri írkwí bi niñmeari wegíwá wá tñí ayiñwí nikiroárimáná iniñí wainí niáf ení bi írkwípimi niwayimómáná Jisaso oniniñi wimixánimniñi yaríná

49 xegí winiyí re urigíawixini, “E mepani. Irajao niñwepniñi arirá winirfeniñoi? Arirá niñwipa enirfeniñoi? Sñwí owinaneyi.” rariñá

50 Jisaso ámi ení tñí ríaiwá bi niriñíñá xegí dñí niyámiga unñigini.

51 Xegí dñí niyámiga úaná re enñigini. Rapirapí añí ridiyowá yarigííwámi awawá ñwía Gorixoyá nani niyimároniri epanioárimniñi yoparí éde dani xegípi naxega niñwepniñi wúkaú imóniri xwía poboní éaná sñjá xwé áwinimniñi niñjiga uri

52 áamá xwáripá noxoága úaná áamá Gorixomi dñí wíkwíroagíá piñíyí wegíe dani sñí ero egíawixini.

53 Piñí ayí Jisaso rixa niñwiáñimeámáná enáná nuro Jerusaremí rémóáná áamá obaxí ayo sñwí winigíawixini.

54 Porisowamí seáyi e imóniño tñí porisí xío tñí Jisasomi awí mearogíáwa tñí xwía poboní eri amipi e imóniri éagi niwinñiro óf nikarñiro re riñigíawixini, “Áamá royí neparini. Gorixomi xewaxorini.” riñigíawixini.

⁵⁵ Apixí obaxí “Jisasomi sanj nurápa númí ouxfídaneyí.” níríro Gariri píropenisíyo dání bífíwa ná jfami nírómáná sñwí wínigfíwa ríwaríní.

⁵⁶ Íwa wí Magídara dánj Maríaíríní. Ámí wí Jemisomi tñní Josepomi tñní xinái Maríaíyí rínñjíríní. Ámí wí Sebediomí xewaxowaúmí xináíríní.

Jisasomi xwíá weyárigfá náníríní.

⁵⁷ Ríxa sogwí nokepá tñní ámá amípí mímúrónñj wo —O Arimatia dánj Josepoyí rínñjoríní. O ení Jisaso wiepísínjyí woríní.

⁵⁸ O émayí gapímaní Pairato tññj e nání nuri Jisaso píyomi xwíá weyárimíní nání yaríñj wíáná Pairato porisowami “Xe omeaníri sñwí wínífoyí.” urfagí

⁵⁹ Josepo nuri píyomi nímearí rapírapí apfá xaiwí wenjpi tñní xopíxopí nírómáná

⁶⁰ sñjá óf xewanñjo nání ríxñjyímí —Ayí ámá síní míwenjyíríní. Ayímí níméámí nípáwirí nítimáná sñjá piará xwé wo mímegwínárf níméra nuro sñjá ófymí nípíroárimí unñnigíní.

⁶¹ Magídara dánj Maríaí tñní Maríaí wí tñní ípaú sñjá ófíyí mídánñje nñjweámáná Jisaso píyomi e taríñjagí wínigfísixíní.

Jisaso píyomi awí mearogfá náníríní.

⁶² Sfá Sabarfáyo nání Judayí amípí píránñj imíxárarígfáyí óráná wíápí tñní apaxpánñj imónigfá xwéowa tñní Parisiowa tñní awa gapímaní Pairato tññj e awí neáníro

⁶³ Jisaso píyo nání re urígfawixíní, “Ámínáoxíní, yapí neaíwapiyñjo síní mípé nñjwearíná re ríñjpi, ‘Sfá wíyaú wíyí óráná ámí wiápníméámfáríní.’ ríñjpi nání dñj neainaríñjagí nání baríñjwíní.

⁶⁴ Oyá wiepísaríñjowa níbíro píyomi íwí nímearo pñní nítimáná ámáyo re urípírxíní, ‘O ríxa wiápníméámñnigíní.’ urípírxíní joxí porisí wami sekaxí re urowárei, ‘Omí xwíá weyárigfá nání nuro awí sfá wíyaú wíyímí mearópoyí.’ urowárei.” uráná

⁶⁵ Pairato re uríññnigíní, “Sewanñjoyfne porisí wa awí mearopíri nání níméámí nuro soyfne íwí mímepa oépoyíní yarígfápa wiepísaríñjowa píyomi íwí meapírxíní e e nurára úpoyí.” urfagí

⁶⁶ awa nuro Jisaso xwíá weyárinñje porisowami e e nurára numáná síkf bí nímearo sfmímajfó nání sñjá píronñjomi seáyí e ikwiárarígfawixíní. Apí míwenjáná “Ámá nípáwíro píyomi meáfárfaní?” yaiwianfwaníro nání e egfawixíní.

28

Jisaso ámí wiápnímearf náníríní.

¹ Magídara dánj Maríaí tñní Maríaí wí tñní Sabarfá ríxa wéáná Sadéyo isfáyo ípaú Jisasoyá xwáripáyo sñwí wínaníri nání nuri

² síní mírémopa yaríná re enñnigíní. Poboní xwé wí éáná anñnají Goríxoyá wo anñnamí dání nímepíri sñjá xwáripáyo ófymí píroárigfó mímegwínárf néra nuri ófymí níméamóarímáná sñjáomí seáyí e éfñweáagí

³⁻⁴ porisí awí mearoarígfáwa anñnajo ápianwí yaríñjpa wíá éññj nókiriñjweanagí níméamíro xegí rapírapí ení sñwí mímíñj iní yínñjagí níméamíro óf níkaríníro píyínñjñj nímóníro xwíámí píérínowígfawixíní.

⁵ Anñnajo síní xwáripá tññj e ñweanáná ípaú rémónapfagfí re uríññnigíní, “Aípagwí wáyí mepaní. Nioní nñjfaríní. Aípagwí Jisaso, píyomi íkfáyo yekwíroárigfómí sñwí wínaníri baríñjñj.

⁶ O re míméamí. Xfó searíñjpa ríxa níméamí úñnigíní. Aípagwí xfómí tígfé níméamí sñwí wínífoyí.” nuríri

⁷ ámi re uriniginini “Rixa nuri xegí wiep̄sar̄inowami re urémeápiyi, ‘ “O xwár̄ipáyo dán̄i r̄ixa n̄iwíáp̄n̄imeám̄i ún̄igin̄i. Arfá épiyi. O Gariri p̄ropen̄is̄tyo nán̄i xám̄i yífm̄i soȳné e n̄yoaro s̄inw̄í w̄in̄ip̄r̄f̄ár̄in̄i.” urémeápiyi.’ eararin̄in̄i.” ur̄tagi

⁸ ípaú an̄ini xwár̄ipáyo p̄ni n̄iwíár̄im̄i nur̄fná wáȳ íkár̄in̄iri yaȳ íkár̄in̄iri néra nuri wiep̄sar̄inowami áwan̄í urémean̄iri an̄ini war̄fná re en̄iginini.

⁹ Jisaso ípaúmi n̄wímeari “Gí amá aipagwí!” nur̄ri yaȳ e wíáná ípaú an̄wi e nuri m̄in̄í xwíáyo n̄ikw̄rori xegí s̄ikw̄í f̄á n̄ix̄ir̄in̄á om̄i seáȳ e umeḡfisix̄in̄i.

¹⁰ Seáȳ e uméáná o re uriniginini, “Aipagwí wáȳ mikár̄in̄ipan̄i. Sa nuri gí amá imón̄iḡf̄awami áwan̄í re ur̄piyi, ‘ “Soȳné Gariri p̄ropen̄is̄tyo nán̄i yífr̄ix̄in̄i.” r̄in̄oi.’ nur̄ri re ur̄piyi, ‘ “Nion̄i e s̄inw̄í nan̄ip̄r̄f̄ár̄in̄i.” r̄in̄oi.’ ur̄piyi.” ur̄iniginini.

Porisowami xwap̄r̄á eaár̄iḡf̄á nán̄ir̄in̄i.

¹¹ Ípaú sin̄i wiep̄sar̄inowama t̄in̄í e nán̄i war̄fná re en̄iginini. Poris̄í awí mearóf̄awa Jerusarem̄yo n̄irémoro apax̄p̄án̄in̄í imón̄iḡf̄á xwéowami wa w̄in̄f̄ap̄i n̄ip̄ni nán̄i rep̄iȳí wíáná

¹² awa Judaȳyá mebáowami awí neaár̄iro xw̄iȳf̄á nim̄ix̄imáná porisowa áwan̄í mur̄ipa éfr̄ix̄in̄iri n̄igw̄í xwé obax̄ m̄ini n̄iwiro

¹³ re ur̄iḡf̄awix̄in̄i, “Ámá wí yar̄in̄í seaíaná re ur̄fr̄ix̄in̄i, ‘Ár̄w̄iyim̄i none sá wenáná xegí wiep̄sin̄owama n̄ib̄iro p̄iyom̄i f̄w̄í n̄imeám̄i uḡf̄awix̄in̄i.’ ur̄fr̄ix̄in̄i.

¹⁴ Gap̄iman̄í Pairato xw̄iȳf̄á ap̄i r̄inar̄in̄aḡi arfá n̄wir̄náȳí, o iwan̄í seaean̄igin̄iri sam̄in̄í im̄ixan̄f̄wá en̄aḡi nán̄i ayá s̄w̄í n̄searor̄i d̄in̄í ob̄ibax̄ m̄imopan̄i.” ur̄tagf̄a

¹⁵ porisowa n̄igw̄í ap̄i nur̄ap̄iro apax̄p̄án̄in̄í imón̄iḡf̄á xwéowa ur̄f̄apa ax̄p̄i e yar̄fná p̄né ap̄i Judaȳí an̄tyo r̄in̄imen̄ip̄i agw̄i sin̄i r̄in̄imearin̄i.

Jisaso wiep̄sin̄owama t̄in̄i am̄i er̄imeán̄iḡf̄á nán̄ir̄in̄i.

¹⁶ Wiep̄sin̄í wé wúkaú s̄ikw̄í wo awa Gariri p̄ropen̄is̄tyo d̄f̄w̄í Jisaso ur̄arin̄ip̄im̄i nán̄i n̄yoaro

¹⁷ om̄i n̄w̄in̄iróná seáȳ e numero aiwi wa “Jisasin̄i.” yaiwiro wa “Ámá ro nepa Jisasin̄an̄i?” yaiwiro yar̄fná

¹⁸ o an̄wi e n̄b̄iri re ur̄iniginini, “Gor̄ixo ‘Am̄ip̄i an̄nam̄i imón̄iri xw̄f̄ar̄im̄i imón̄iri en̄ip̄i nán̄i jox̄i ap̄i n̄ip̄ni nán̄i n̄én̄i t̄in̄ox̄i imón̄ir̄in̄i.’ n̄ir̄f̄ en̄aḡi nán̄i

¹⁹ re seararin̄in̄i, ‘Soȳné nuro amá gw̄í r̄ix̄í w̄ir̄í w̄ir̄im̄i gí wiep̄sar̄in̄áȳin̄in̄í n̄iwim̄ixa nuróná re er̄in̄i. Yoí ápo Gor̄ixoȳap̄im̄i dán̄i t̄in̄i xewaxon̄iȳap̄im̄i dán̄i t̄in̄i kw̄iȳp̄im̄i dán̄i t̄in̄i waȳí umeairo

²⁰ sekax̄í nion̄i searin̄á n̄ip̄ni x̄d̄ip̄r̄f̄a nán̄i uréwap̄iyiro er̄in̄i. Rip̄i en̄i arfá époȳí. Nion̄i an̄in̄í d̄in̄í seak̄ikayóm̄ár̄in̄i. S̄f̄á yopar̄yimi e nán̄i aí n̄iseak̄ikayóa um̄ár̄in̄i.’ seararin̄in̄i.” ur̄iniginini.

Xwiyá yáy neainaríñ Mako eañpírini.

Ríwamíñ rípi “Xwiyá yáy neainapaxí Mako eañpíyí” riniñpírini. O Jisaso gí wíep+sariñáowa oimónipoyinri urípeañowa wo mimóníñagí aiwí Jerusaremí dání xwé niwiarorí íwí síkíño enáná amípi Jisaso uréwapíyirí erí yaríná síñwí wíññorini. Ríwíyo dání Banabaso tñni Poro tñni émayí añíyo wáí urímearíná Mako ení uxídíñorini. Xegí yoí ámi bí Joní Makoyí wírígíárini. O Jisaso ríxa nípémáná níwíápínimeámí añnamí nání nípeyimáná enáná ámi xwiogwí obaxí onímíapí nípwémáná enáná ríwamíñ rípi eañpírini. Romíyí ení “Jisaso Goríxomí xewaxoríani?” níyaiwiro díñí owíkwírípoyinri amípi Jisaso Goríxoyá ení eáníñpimí dání enípi nání ríwamíñ neáa uríñini.

Jono wayí numeaiá wago wáí uríñí nánirini.

¹ Xwiyá iwamíto Goríxomí xewaxo Jisasi Kiraiso —O nene yeáyí neayimíxemeaní nání Goríxo rípeañorini. O nání xwiyá yáy seainípaxípi rípiñini.

² Eníñá Jono wayí níneameaiá wago síní menjáná xwiyá Goríxoyá wáí rókiamoagí Aisaiayí riniño Jono ná ríwíyo bíño nání Goríxo xegí xewaxomí uríñí rípi ríwamíñí eañnigíni, “Aríá eí. Goríxoní gí xwiyá yaní wíowárimíáo joxí gí íwoxi xámi rímeaní nání urowárimíárini. O joxí nání óf simoiníárini.

³ O nurí ámá nání díñí meañe níñwearíná joxí nání ríaiwá re ríníárini, ‘Ámíñá ríwíyo bíño nání segí díñí óf naññíñí níwimoiro ñweátríxini. Óf píraníñí imoarígíápáníñí segí díñí píraníñí nímoníro ñweátríxini.’ Gí xwiyá yaní wíowárimíáo ríaiwá e ríníárini.” Goríxo e ríñípa

⁴ Jono wayí níneameaiá wago ámá nání díñí meañe níremorí wáí nurímerí re uragíñini, “Goríxo seyíné íwí niga warígíapí yokwarímí seaiini nání segí uyíñí yarígíapí ríwímíni nímamoro nisaníro ñweápoyí. E nerínáyí, wayí seameaimíni.” uraríná

⁵ ámá obaxí Judayíyá añíyo dáníyí tñni áwini e wigí añí xwé bí xegí yoí Jerusaremí dáníyí tñni Jono tññí e nání nuro wigí íwí niga warígíapí nání waropárf wíáná iniñgí Jodaní rapáyo wayí umeaiagíñini.

⁶ O Goríxoyá xwiyá yaní wíowáriño aiwí seáyí e nerí weyí menagomani. Rapírapí awíaxí yínagomani. Kamerí —Ayí osíñíñí imóníñíñini. Kamerí íá aga iyíáníñí imóníñí níyínímáná areríxí agwoníñíñí íríníyo níyínirí emeagoríni. Aiwá ení awíaxí nagomani. Xópé tñni píkí iniñgí tñni nagoríni.

⁷ O Jisaso, ríwíyo bíño nání wáí nemeríná wauní xwiyá re ragíñini, “Nioní ení eáníñáoní aiwí ení eáníñí nioníyá tñni ríwíyo bíñofoyá tñni xíxenímaní. Oyá nímúroní. Omíñí wíiarígíáyí ananí wigí bosoyá síkwí sú gwí wíkwaiarígíárini. E nerí aiwí nioní símanwíyóníñí yeáyí nuríñirí o aga seáyí émi nímúróníñagí nání oyá síkwí sú gwí wíkwaiapaxí meníni.” nuríñí

⁸ re uragíñini, “Nioní wayí níseameairíná sa iniñgí tñniñí igíá seaeairíñarini. Ríwíyo bíño wayí níseameairíná kwíyí Goríxoyápi tñni seainíárini.” uríñíñigíni.

Wayí umeaiñí nánirini.

⁹ Jono wáí uraríná Jisaso Garirí píropenísíyo xegí añí Nasaretí ñweañe píñí níwíarímí nurí Jonomí wímeááná iniñgí Jodaní rapáyo wayí numeairí

¹⁰ weníñí éyí wíññíñigíni. Jisaso iniñgíyo dání níminímeámí yaríná añnamí dání óf iníagí kwíyí Goríxoyá xawíowíñíñí xfo nání weaparíñagí wíññíñigíni.

¹¹ Síni e wíñaríná Goríxo añnamí dání Jisasomí re uraríñagí aríá wíññigíni, “Gí íwí díñí síxí ríyíñáoxí nání aga yáy seáyí e ninaríni.” uraríñagí aríá níwimáná enáná

¹² Gorixoyá kwíyí Jisasomi ríxa áamá nání díní meañe nání níméra nurí

¹³ o e ηweañána sía 40 nóra waríná Seteno —O imfóyo xiráóníñí imóníñagí nání níní simañwíyóníñí wuríníñíñí. O níbírí Jisaso xanoyá mañí pírí owiaíkinírí iwamfó wíwapiyaríñagí aí o íwí wí mé síní tñí e nñweañána añíñají níwímearo símíñí wíñagíñí.

Ámá waú waú awamí “Nixídípoi.” uríñí náníríní.

¹⁴ Ríwéná Jisaso, Jono ríxa gwí ηweañána, o Gariri píropenísíyómíní nurí xwíyíá yayí winípaxí Gorixo xío xegí xwioxíyo míméamí nerí píraníñí umenweañápi nání wáí nurímerí

¹⁵ repíyí re wiemenínigíní, “Ríxaríní. Gorixo seyíne xwioxíyo míméamí nerí píraníñí seamenweañápi síñání imóníní añwí ayo enagí nání segí íwí yaríñíñí ríwíñíñí nímamoro xwíyíá yayí seainípaxí nioní seararíñá rípi díní níkwíroro ηweáñíñí.” nurímerí

¹⁶ ípi xegí yoí Gariri ríwoníñí nípurná áamá peyí nání yaríñí waú Saimono tñí xogwáo Adíruo tñí peyí nání ubení ípiyo mamówararíñagí níwínírí níwímearí

¹⁷ re uríñíñí, “Agwiagwí omíñí peyí nání yaríñí rípi píní níwíarímí nixídípiyí. Omíñí xegí bí peyí meayaríñí áamá ení axípi e meapísi oeaíwapiyimíní.” uráná

¹⁸ agwiaú re egíñíñí. Ríxa peyí nání yaríñí píní níwíarímí númí ugíñíñí.

¹⁹ Númí waríná Jisaso síní ná jíe onímíapí nuríná ámí áamá waú, Sebediomí xewaxowáú Jemiso tñí xogwáo Jono tñí ewéyo nñweámáná egí ubení peyí nání yaríñí aríkiníñagí yadírípíñaríñagí níwínírí

²⁰ ríxa “Agwiagwí ení nixídípiyí.” uráná agwiaú xano tñí o xegí áamá nígwí omíñí wíaríñí tñí síní ewéyo ηweañána píní níwíarímí omí númí ugíñíñí.

Imfó díní xixéroaríñí womí míxí umáñíñí náníríní.

²¹ Jisaso wirímearóíwa tñí nurí añí yoí Kapaneamíyo nírémoro ríxa Sabaríá — Sía ayí Judayí omíñí wí mé kikiá nero xwíyíá Gorixoyá aríá wianíro nání awí eánaríñíñí. Sía ayí imónáná rotú añíyo nípáwiro o áamáyo uréwapíyaríñá

²² ayí Gorixoyá ηwí ikaxí eáníñíñí mewegíáwa uréwapíyaríñí muréwapíyí aga Gorixoyá ηwí ikaxí eáníñíñí xiáwóníñí raríñagí níwíníro o uréwapíyaríñí nání míñí síñá níweáníro yaríná

²³ íná áamá imfó díní xixéroaríñí wo rotú añíyo ínímí dání makíríwí nímorí

²⁴ xwamiání re uríñíñí, “Nasaretí dání Jisasoxí imfóne pí neaimínírí baríñíñí? ‘Xwíríá neaikíxémínírí ríá baríñíñí?’ nímónaríní. Nioní níñíñí. Joxí Gorixo xewaxoxí xío rírípeañoxíríní.” uráná

²⁵ Jisaso míxí numáñíñí re uríñíñí, “Píní wíareí! Díní xixéroaríñíñí níwáramómí uí!” uráná

²⁶ imfó áamáomí meañí neaárírí o sinapíxwíñí nerí wenáná imfó nuríná makíríwí nímómí uníñíñí.

²⁷ Makíríwí nímómí úagí áamá níní síñwí e níwíníro míñí síñá níweáníro xwíyíá níríga nuro re ríñíñíñí, “Xwíyíá apímí xiáwóníñí nearéwapíyaríñíñí xegí bíñíñí. Eníñá aríá wiagwámani. Aga síní síñí aí aríá wiaríñwíní. Imfó aí sekaxí uráná aríá wiaríñí.” ríñíñí

²⁸ xwíyíá Jisaso éñí nání Gariri píropenísíyo ríxa yaní amí amí niwéa uníñíñí.

Símíxí obaxíyo naní imímíxímí ení náníríní.

²⁹ Jisaso rotú añíyo píní níwíarímí nípéyearí nurí añí Saimonoyá tñí Adíruoyá tñí xiráxogwáowaúyá añíyo nípáwiro Jemiso tñí xogwáo Jono tñí ení nawíní páwíaná

³⁰ Saimonomí xíneagwí wará ríá píñí wiaríñagí nání sá wenagí Jisasomí ríxa áwaní uríñíñí

³¹ o í weŋe nánì nuri wéyo fá meááná sìmíxí ríxa pínì wiáríagi í nìwiápínìmearì ríxa aiwá ríá nìyearì tìnìŋpì nìmearì mìnì nìwia uŋìnìgìnì.

³² Ríxa sía sísisaŋf imónaríná sogwí ríxa wéími enáná áamá aŋf apimi dánf sìmíxí yarígíáyf tìnì imító dŋf xixéroarìŋf tìnì nìmeámi Jisaso tŋf e nánì nìbìro

³³ ríxa oxí apíxí niaíwí aŋf apimi dánf aŋf Jisaso ŋweaŋiwámi íwí e awí eaárinaríná

³⁴ o áamá pí pí sìmíxí yarígíáyo naŋf imíxowárìrì áamá imító sayá nìmerì xixéroarìŋfyo enì imító míxí umánowárìrì neríná imító o Goríxo xewaxo enagi nìjía imónìŋagíá nánì míxí numánowárìríná xwíyíá wí orípoiŋrìrì sŋwí mìwìnìpa enìgìnì.

Jisaso Gariri pìropenisíyo emeŋf nánìrìrì.

³⁵ O wía mónìŋf mìnì sìnì sía xaíwí yìnìŋáná nìwiápínìmearì nìpeyeámáná áamá mìŋweagíe nánì nuri e Goríxomi xwíyíá rìrìmí nìwirì ŋweaŋáná

³⁶ Saimono tìnì nìkumíxìrìrì emearígíáwa tìnì Jisaso sìnì aŋfyo mìŋweaŋagi nìwìnìro o nánì pía néra nuro

³⁷ nìwímearíná re urígíawìxìnì, “Oxí apíxí niaíwí nínì joxì nánì pía yanìro yarìŋoì.” uríagíá

³⁸ o re urìŋìnìgìnì, “E nerì aiwí aŋf wíyo nionì xwíyíá ‘Goríxo píránìŋf seameŋweanì sŋánì imónìrì aŋwì ayorìrì.’ rarìŋápì wáf ourìmemì nánì owaneyì. Xwíyíá apì aŋf amì amì áwanf urìmìnìrì bìŋárìrì.” nurìrì

³⁹ Gariri pìropenisíyo amì amì nemeríná wigí rotú aŋf iwiwámi nìpáwiemerì wáf urìrì áamá imító sayá nìmerì xixéroarìŋf tŋfyo míxí umánowárìrì nerì e emeŋìnìgìnì.

Peyíyí tŋf womì naŋf imíxìŋf nánìrìrì.

⁴⁰ Áamá peyíyí —Sìmíxí apì áamá sŋwí nìwìnìrìrì ná neaxímeanìgìnìrì éf yarígíápìrìrì. Sìmíxí ayí tŋf wo, Jisaso emearíná, omì nìwímearì sìmìmanf mìnì xómìŋf nìyìkwìrì wauní rìxìŋf nurìrì re urìŋìnìgìnì, “Joxì nìsimónìrìrì náyí, ananì píránìŋf nìmìxìpaxìrìrì.” uríagi

⁴¹ o wá nìwianìrì wé íeapá nìwirì omì seáyì e nìwikwiárìrì re urìŋìnìgìnì, “Nionì joxì naŋf oimónìrì. nìmónarìrì. Ríxa naŋf imóneì.” uráná re enìgìnì.

⁴² Peyíyí ríxa axíná yímonìgìnì.

⁴³ Ríxa apaxí mé yímóagi Jisaso apaxípánìŋf imónìgíáwa tŋf e nánì nurowárìrìrì ná aríá jìyìkì norì

⁴⁴ re urìŋìnìgìnì, “Naŋf sìmíxíáyí nánì amíná nuri áamáyo áwanf murìpanì.” nurìrì áamá o wigí yarígíápì mé áamáyo xewanìŋo áwanf nura emenìgìnìrì e nurìrì amì re urìŋìnìgìnì, “Amíná apaxípánìŋf imónìgíáwa tŋf e nánì nuri womì síwá nìwìnìrì naŋwí rìdìyowá nánì negí aríó Moseso eníná ŋwí ikaxí nearagíyí bì rìdìyowá siárìrì joxì naŋf imóníyí nánì áwanf rìrì enì mìnì wírìxìnì.” uríagi aiwí

⁴⁵ o Jisasomì pínì nìwiárìmì nuríná aríkì áwanf rìmenìgìnì. E éagi nánì Jisaso áamá aríkì upupíggì nìpírìxìnìrì aŋf bì bimì nuríná sŋánì mìrémopaxí nìwimónìrì nánì áamá mayí e ŋweaŋáná áamá amì amì dánì o tŋf e nánì bagíárìrì.

2

Enf síwímí enf womì naŋf imíxìŋf nánìrìrì.

¹ Jisaso, sía wí ríxa nóra núísáná, o ámi aŋf yoí Kapaneamíyo nánì nuri xegí aŋfyo ínìmì ŋweaŋáná áamá obaxí aríá re nìwiro “O ámi xegí aŋfyo ŋweanì.” rarìŋagíá aríá e nìwiro nìbìro

² awí neánìro nìpáwiro aŋfyo ínìmì déroro aŋf íwí e enì píkwiþíkwi inìro yaríná o áamá ayí nìyonì wáf nìwirì píné repíyí wiaríná

³ áamá wa enf nínì síwímí enf womì —O aŋf epaxomanì. Omì íkwianŋwíyo níkwìarìro níkwónìmì nìbìro aí

⁴ áamá aṅf ƒwí e pƒkwíƒkwí inṅagfa n̄w̄n̄iro aṅfyo n̄páwiro Jisaso t̄ṅf e t̄paxf menagf n̄n̄i n̄meám̄i n̄peyiro aṅf r̄f̄w̄f seáȳyo dán̄i aṅf s̄fá b̄i Jisaso ṅweaṅe n̄úƒȳiro íkwiaṅw̄f x̄fo wen̄f̄nam̄i m̄d̄m̄d̄án̄i gw̄f n̄yurár̄r̄o gw̄fyo ƒá n̄x̄r̄m̄áná aṅf s̄fá úƒȳíƒe dán̄i awayin̄i mamówáráná

⁵ Jisaso awa x̄fom̄i d̄ṅf n̄w̄kw̄r̄oro “O negf áamá eṅf s̄w̄m̄f eṅom̄i anan̄i naṅf im̄x̄pax̄r̄in̄i.” yaiwiar̄ṅagfa n̄w̄n̄r̄i om̄i re ur̄ṅṅin̄iḡin̄i, “Íwe, joxi ƒw̄f ikár̄in̄ṅf r̄ixa yokwar̄m̄f siiar̄ṅin̄i.” uráná

⁶ Gor̄xoyá ṅw̄f ikax̄f eán̄ṅf̄p̄i meweḡfá wa Jisaso ur̄ewap̄yar̄ṅf̄p̄i ar̄fá wian̄iro n̄n̄i e n̄ṅwear̄íná Jisaso eṅf s̄w̄m̄f eṅom̄i e ur̄f̄p̄i ar̄fá n̄w̄iro ín̄m̄i d̄ṅf re n̄m̄óa uḡfawix̄in̄i,

⁷ “Pí n̄n̄i r̄fá urar̄in̄i? Nion̄i Gor̄xon̄in̄r̄i yokwar̄m̄f r̄wiiar̄in̄i? Sa Gor̄xon̄i ƒw̄f yokwar̄m̄f wiiar̄ṅor̄in̄i. Áamá ro Gor̄xom̄i r̄iper̄r̄f̄ numear̄r̄i r̄fá yar̄in̄i?” yaiwiar̄íná

⁸ Jisaso xeḡf kw̄ȳfyo dán̄i awa ín̄m̄i d̄ṅf e n̄m̄óa war̄ṅagfa n̄w̄n̄r̄i re ur̄ṅṅin̄iḡin̄i, “Soȳf̄né pí n̄n̄i nion̄i n̄n̄i ín̄m̄i ‘O ƒw̄f áamá yar̄iḡf̄p̄i yokwar̄m̄f wiipaxom̄i.’ n̄m̄óa war̄ṅo?” nur̄r̄i

⁹ ám̄i re ur̄ṅṅin̄iḡin̄i, “Áamá wo ƒw̄f ikár̄in̄ṅf nion̄i yokwar̄m̄f wiánáȳf ín̄m̄i imón̄ṅagf n̄n̄i áamá wox̄i s̄ṅw̄f t̄n̄i s̄ṅw̄f w̄n̄pax̄f men̄in̄i. E ner̄i aiw̄i nion̄i áamá eṅf n̄n̄i s̄w̄m̄f eṅf wom̄i ‘R̄ixa n̄wiáp̄n̄imear̄i d̄ix̄f íkwiaṅw̄f n̄meám̄i ū.’ uránáȳf o naṅf imón̄ṅagf áamá n̄ȳf̄n̄én̄i s̄ṅw̄f t̄n̄i s̄ṅw̄f w̄n̄pax̄r̄in̄i.” nur̄r̄i

¹⁰ re ur̄ṅṅin̄iḡin̄i, “N̄ȳf̄n̄én̄i nion̄i n̄n̄i re yaiwip̄r̄i n̄n̄i, ‘Áamá imón̄ṅo anan̄i áamá xw̄fá t̄fyo d̄ṅf̄ȳf ƒw̄f ikár̄in̄f̄p̄i anan̄i yokwar̄m̄f wiipaxor̄in̄i.’ n̄iaiwip̄r̄i n̄n̄i pír̄an̄ṅf s̄ṅw̄f nan̄poȳi.” nur̄r̄i

¹¹ eṅf s̄w̄m̄f eṅom̄i re ur̄ṅṅin̄iḡin̄i, “Nion̄i re r̄r̄ar̄ṅin̄i, ‘Joxi n̄wiáp̄n̄imear̄i d̄ix̄f íkwiaṅw̄f n̄meám̄i aṅf e n̄n̄i ū.’ r̄r̄ar̄ṅin̄i.” uráná re eṅṅin̄iḡin̄i.

¹² O r̄ixa naṅf n̄imón̄r̄i n̄wiáp̄n̄imear̄i áamá n̄n̄i s̄ṅw̄f an̄iḡf̄e dán̄i íkwiaṅw̄f xwan̄w̄f níkwón̄m̄i peyeaṅṅin̄iḡin̄i. E eáná áamá aȳf s̄r̄f̄ n̄p̄kín̄iro Gor̄xom̄i seáȳf e numero re r̄iḡfawix̄in̄i, “Nene eṅíná dán̄i aiw̄i áamá wo ro yar̄ṅf̄pa ax̄p̄i re yar̄ṅagf m̄w̄n̄agwár̄in̄i.” r̄iḡfawix̄in̄i.

Ripaiom̄i “N̄x̄f̄dēi.” ur̄ṅṅ n̄n̄r̄in̄i.

¹³ Jisaso ám̄i aṅf e p̄n̄i n̄wiár̄m̄i nur̄i ip̄i imañ̄pá t̄ṅf e ṅweaṅáná ox̄f ap̄x̄f n̄iaíw̄f n̄n̄i o t̄ṅf e n̄n̄i bayar̄ṅagfa o nur̄ewap̄ya nur̄i

¹⁴ s̄in̄i ip̄i imañ̄pám̄i n̄pur̄íná Ar̄ipiasom̄i xewaxo Ripaio —O takis̄f n̄n̄i n̄gw̄f ur̄ápar̄ṅor̄in̄i. O opis̄f aṅfyo éf n̄ṅwear̄i xeḡf om̄ṅf yar̄ṅagf n̄w̄n̄r̄i re ur̄ṅṅin̄iḡin̄i, “Joxi r̄f̄w̄fyo n̄x̄f̄dēi.” uráná o n̄wiáp̄n̄imeám̄i r̄f̄w̄fyo nux̄f̄d̄r̄i nuro

¹⁵ Ripaioyá aṅfyo n̄páwiro Jisaso t̄n̄i xeḡf wiep̄sar̄ṅowa t̄n̄i n̄ṅwearo aiwá n̄n̄iro áamá takis̄f n̄n̄i n̄gw̄f ur̄ápar̄iḡfá wa t̄n̄i (Eṅíná Judaȳf aṅfyo takis̄f n̄n̄i n̄gw̄f ur̄ápiḡfáwa takis̄f n̄n̄i n̄gw̄f nur̄ápir̄ínáȳf wiḡf meap̄r̄f̄a n̄n̄i n̄gw̄f seáȳf e b̄i ƒw̄f ur̄ápaḡfá eṅagf n̄n̄i áamá n̄n̄i awa n̄n̄i xw̄iox̄fyo dán̄i wik̄f n̄wón̄iro k̄f̄k̄m̄i n̄wimón̄r̄i yaḡf̄ar̄in̄i.) Awa t̄n̄i ƒw̄f yar̄iḡfá w̄n̄ȳf t̄n̄i áamá aȳf obax̄f Jisasom̄i n̄x̄f̄d̄iro n̄n̄i aȳf en̄i naw̄in̄i Jisaso t̄n̄i aiwá n̄n̄iro yar̄íná

¹⁶ áamá Parisiȳf r̄in̄ṅf̄ȳf wayá áamá Gor̄xoyá ṅw̄f ikax̄f eán̄ṅf̄p̄i meweḡfá wa Jisaso áamá takis̄f n̄n̄i n̄gw̄f ur̄ápar̄iḡfá wa t̄n̄i ƒw̄f yar̄iḡfá w̄n̄ȳf t̄n̄i aiwá naw̄in̄i nar̄ṅagfa n̄w̄n̄r̄o xeḡf wiep̄sar̄ṅowam̄i Jisaso n̄n̄i re ur̄iḡfawix̄in̄i, “O pí n̄n̄i áamá takis̄f n̄n̄i n̄gw̄f near̄ápar̄iḡfá awa t̄n̄i ƒw̄f yar̄iḡfá aȳf t̄n̄i naw̄in̄i aiwá n̄ro iniṅf̄f n̄ro yar̄ṅo? O naṅf r̄iyar̄in̄i?” urar̄íná

¹⁷ Jisaso e urar̄ṅagfa ar̄fá n̄wir̄i ewaȳf xw̄ȳfá b̄i nur̄r̄i re ur̄ṅṅin̄iḡin̄i, “Áamá s̄m̄ix̄f mepa ner̄íná xw̄r̄f t̄ṅf e n̄n̄i war̄iḡfáman̄i. S̄m̄ix̄f t̄ḡfáȳf war̄iḡf̄ar̄in̄i. Nion̄i en̄i áamá ‘Nion̄i n̄ḡf̄p̄i wé rón̄ṅin̄i.’ yaiwinar̄iḡfáȳf n̄n̄i m̄b̄ṅar̄in̄i. Áamá ‘Nion̄i ƒw̄f

yarinǎonirini.' yaiwinarigfáy wígf uyfnií yarigfápi yokwarimí wíáná ayf wé róninjí imónipfiri nání bínáriní." uriniginí.

"Pí nání aiwá nwáfá mñweaayarinho?" urigfá nánirini.

18 Jisaso tñi xegí wiep+sariñowa tñi aiwá nwáfá bñ mñweapa yarinagfá Jono wayf numeaiia warinoyá wiep+sariñowa tñi áamá Parisiyi riniñowa tñi aiwá nání nwáfá nñwirárinayiróná Jonoyá wiep+sariñowa tñi Parisiowayá wiep+sarigfá wa tñi nawíni nuro Jisasomi nñwimearo re urigfawixini, "Jonoyá neaiep+sariñone tñi Parisiowayá neaiep+sarigfone tñi aiwá nání nwáfá nwirárinayarinwini. Pí nání joxiyá wiep+sariñowa aiwá nwáfá mñweá yarinho?" uráná

19 Jisaso ewayf xwiyfá bñ nuriri re uriniginí, "Ámá apixí sñj nwiráfo sñi nweañáná oyá nñkumixiniri emearigfáwa aiwá nwáfá nñxenwiráriniro yarigfáraní? Oweoi, o sñi awa tñi nweañáná aiwá nwáfá xenwirárinipaxí menini.

20 E nerí aiwí o apixí nñmeari nñnweañsáná enáná áamá wí omí anñnimixáná íná aiwá nwáfá nweapfáriní." nuriri xewaninjo apixí sñj nwiráfoninjí imóninagí nání ewayf xwiyfá e uriniginí.

21 Ewayf xwiyfá ámi bñ nuriri re uriniginí, "Ámá rapirapf enínanj nñyíga bagfá wú axeninagí nñwiniñná rapirapf sñj sñi wayf mñroninjí wú nñmearo nupákiro gwí kiwearigfámani. E yaniro éfáyf wayf róáná sñj upákifú nñkikaríniri enj nñpiperfá enínanjú xwé naxega uninho." nuriri ayf wígf eníná dání "Nene e nerfá wé róninjí nímónirane nñperfányf, anani Gorixo tñj e nání peyanfwarini." nñra wagfápi sñi yarigfápi tñi oyá xwiyfá sñj tñi nawíni ñkwieropfrixiniri ewayf xwiyfá e uriniginí.

22 Ámi axfpi oyaiwípoyiniri re uriniginí, "Ámá iniigf wainf sñj nñmearo memé wará sixf soyf axfyo iwajfá yarigfámani. Iwajfá yaniro éfáyf núpuyimi nñpuri sixf soyfwa eni rixa sipí eninjo. Wainf sñj memé wará sixf sñjyo iwajfá yarigfáriní." uriniginí.

"Sabarfáyo nwáfáxiní." rigfá nánirini.

23 Jisaso tñi wiep+sariñowa tñi Sabarfáyo anj nemero wítf aiwá ominjí tñj e ófyo nñpurfá wiep+sariñowa wítf siyf nñyíraga warfá

24 áamá Parisiyi riniñyf wa omí yarinj re wígfawixini, "Awa pí nání 'Sabarfáyo nwáfáriní.' riniñfpi nñwiaikiro wítf aiwá nñyíro narinho?" urfagfá

25-26 Jisaso re uriniginí, "Soyfne xwiyfá negf mñxí ináyf Depito nání eáninipi fá nñroro aiwí dñj wí mñmoarinho. Eníná Depito, áamá Abaiataoyi riniñjo —O eníná apaxfpaninjí imóninjí xwé worini. O xegí Judayf Gorixomi ridiyowá wianiro nání senfá anj pákininñyo mewenáná, Depito tñi xegí áamá nñkumixiniri emearigfáwa tñi aiwá menagí nání agwf wiarfá o senfá anj pákininñwámí nñpawiri bisfkerfá Gorixo nání peaxf tñinñpi umeaiáná Depito nñniri xegí ámányo eni nñniri winiginí. Bisfkerfá api apaxfpaninjí imónigfáwani anani nñpaxfiri. Api Depito nñniri aiwí Gorixo o nání xwiyfá bñ murí enáná gí wiep+sariñá rowa eni agwf wiarinagí nání yarfá pí nání xwiyfáni meararinho?" nuriri

27 re uriniginí, "Gorixo áamá xámí nñmixárimáná sfá wiyi kikiáf nñwearo dñj sixf yiniro epfiri nání Sabarfá tñjirini. Sabarfá xámí nñtiri áamá rfwfyo Sabarfáyo mewepfá nání imixinñmani.

28 Ayináni áamá imóninǎoni Sabarfá ayo aí xiáwonirini. Nioni 'Sabarfáyo ayf ananirini.' rífaxf imóninǎonirini." uriniginí.

3

Ámá wé kirinj enj womi nanj imixinj nánirini.

1 Jisaso ámi rotú anj wiwámi nípawiri áamá wé kirinjé enj wo ηweanagí nīwīniri uréwapiyaríná

2 áamá Parisi wa —Awa re rarigfárini, “Sabarfáyo omijé nerfnáy ayí ηwáfáriní. Áamá aí Sabarfáyo nanj nimixirfnáy ayí ηwáfáriní.” rarigfárini. Awa Jisaso áamá wé kirinjé enj omi Sabarfáyo nanj wimixáná omi xwiyfá mearanīro nání sīηwí nīwīnīro ηweanagífa aiwí

3 o wé kirinjé enjomi re urinjiginí, “Nīwiápnimeámi nibiri áwini e éf roi.” nuriri

4 Parisiowami re urinjiginí, “Segí dīnjé píoi moarīnojé? ‘Sabarfáyo ámayo nanj nīwiirfnáy ayí ananirini.’ riyaiwiarīnojé? ‘Sabarfáyo sipí nīwikárirfnáy ayí ananirini.’ riyaiwiarīnojé?” nuriri ámi re urinjiginí, “ ‘Sabarfáyo simixfyo píráninjé nimixirfnáy ayí ananirini.’ riyaiwiarīnojé? ‘Áamá nīpīkirfnáy ayí ananirini.’ riyaiwiarīnojé?” urfagí aiwí awa xwiyfá bī murigfawixini.

5 Xwiyfá bī murarīηagífa nīwīniri sīηwí nīwīnīmerfná wikí nīwóga nurí awa wé ikf enjomi wá bī mīwianí dīnjé kfkímí nīwimóga warīηagífa nīwīniri awa nání dīnjé sipí eni nīwiri omi re urinjiginí, “Wé fēapá énapēi.” uráná o wé fēapá nerfná re enjiginí. Rīxa nanj imónīηiginí.

6 Rīxa nanj imónīagí Parisiowa sīηwí e nīwīnīro nīwiápnimeámi nīpeyearo áamá mīxí ináyí Xeroto tīni nīkumixini emearīgífa tīni awí neánīro Jisasomi pīkianīro nání ínīmī mekaxí megfawixini.

Ipípami dání áamá obaxfyo uréwapiyinjé nánirini.

7 Jisaso, Parisiowa xfo nání mekaxí mearīηagífa, o xegí wiepīsarīηowa tīni ámi ipíwá rīwōñmīni úaná áamá Gariri pīropenīsīyo dánj obaxí omi númī nuro áamá Judia pīropenīsīyo dánjyí tīni

8 wigí anj xwé yoí Jerusaremi áwini e mīrīnīηfpimi dánjyí tīni xwífa yoí Idumia ηweáyí tīni áamá inīgí Jodani rapáyo orīwámídáni ηweáyí tīni émáyí anj biaú Saidoni tīni Taia tīni tīnjé e ηweáyí tīni áamá xwé obaxí ayí Jisaso yarīηfpī nání arífa nīwīro xfo tīnjé e nání bīmiarīηagífa

9-10 Jisaso áamá obaxí simixfyo nanj imimiximí éf enjagí nání áamá nīni simixfíyí omi amáf rónanīro nání ikwīkwierí niga warīηagífa nání xegí wiepīsarīηowami re urinjiginí, “Áamá obaxí amáf nīnīrónirfná nīnīxoyfpíoiá nībarīnojé. Ewéyo pīxemoánīmī nání píráninjé anwí e nītipoyi.” urinjiginí.

11 Áamá imíó dīnjé xīxéroarīgíáyí Jisasomi nīwīnīrfnáyí sīmīmanjfmīni nīpīkīnīmearo wauní nīwikárīnīro “Niaíwí Gorīxoyáoxirini.” uranīro yarīηagífa nání

12 o mīxí numáinowárirfná mīxí rífa tīnjé nuriri re urinjiginí, “Nionī Gorīxomī xewaxonī enjagí nání áwanj mīrowiáropanī.” urinjiginí.

Xegí wiepīsiníawami rīpeanjé nánirini.

13 Jisaso dīwíyo nání nīyiri áamá xfo xegí wimónarīηowami “Soyfné eni yapfpoyi.” uráná awa eni xfo tīnjé e nání nīyīro wímeáaná

14-15 o áamá wé wúkaú síkwí waú xfo tīni emepírfá nání imónīro xfo nání wáf nurīmero áamá imíó xīxéroarīηfíyí mīxí umáinowárīpaxí nīmónīro ero epírfá nání rīpeanjiginí.

16 Áamá wé wúkaú síkwí waú xfo rīpeanjowa wigí yoí rowarini. Wo Saimono —O Jisaso yoí ámi bī Pitaoyi wírīηorini. O tīni

17 ámi waú Sebediomī xewaxowáú Jemiso tīni xogwáo Jono tīni —Awaúmi Jisaso yoí Boanesisowáuyi —Yoí mfkí ayí awaú akīrīwīnīnjé imónīgííwaú enjagí nánirini. Yoí e wírīηowáú tīni

18 ámi wo Adiruo t́ni ámi wo Piripo t́ni ámi wo Batoromuo t́ni ámi wo Matiyuo t́ni ámi wo Tomaso t́ni ámi wo Arípiasomi xewaxo Jemisoyi riniño t́ni ámi wo Tadiaso t́ni ámi wo Saimono —O yoí ámi bi Seretoyi riniñyí —Yoí ḿkí ayí “Émá yí ámi oxí dowáraneyi.” rari ǵáyí nánirini. E riniño t́ni

19 ámi wo yoparo Isikarioti dáj Judaso —O Jisaso nání miyí rorí rimeñorini. O t́ni ámi wé wúkaú síkwí waú awami rípeañiniginí.

“O oboyá ení eániñyí t́ni yarini.” rí ǵá nánirini.

20 Jisaso t́ni wiepísariñowa t́ni ámi añí e nání nuro ñweañáná ámi obaxí o t́ñyí e awí neániro epíroyí wiaríñagí nání niyórímoro aiwá m̀niñpaxí wimónariñagí

21 Jisasomi xexirímeáyí ámi wí x́o nání “Xewaníño ríxa majíá níkariniri yarini.” rariñagí aríá niwiro omi niwirimeámi waníro nání baríná

22 Gorixoyá ñwí ikaxí mewegíá wa añí yoí Jerusaremí dání ni bímáná Jisaso t́ñyí e rémónapíáwa ámiyo Jisaso nání re nura ugíawixini, “Imíó xiráóniñyí imóniño Bieseuroyi riniño —O xegí yoí bi Setenorini. O Jisasomi ríwíminí nírómáná xixéronagí nání o ámi imíó xixéroniñyíyo m̀xí umáinowárarini.” nura waríñagí nání

23 Jisaso awami “Niwaníñoni t́ñyí e nání bípoyi.” nuriri ewayí ikaxí bi nuriríná re uríñiniginí, “Seteno xegí wíamí m̀xí umáinowáripaxí imónini. riyaiwiaríño?” nuriri

24 ewayí xwíyíá rípi uríñiniginí, “Ámi axowa m̀xí niníro xepixepá níróniróná ení m̀weáni pa nero mímianñwí upíríarini.

25 Ámi gwí axírí ení m̀xí niníro xepixepá níróniróná ení m̀weáni pa nero xwíamí imónipíríarini.” nuriri “Seteno xegí wíamí m̀xí umáinowáripaxí mímóniñagí nání ríá neararini?” oyaiwípoyniri ewayí xwíyíá api nurimáná

26 ámi re uríñiniginí, “Seteno ení xegí wíamí t́ni m̀xí niníro xepixepá nírónirónáyí wíwaníñowa ení meání niníro xopírarí inipíríarini.” nuriri ayí xewaníño nání dñyí re oyaiwípoyniri “Setenoyá ení eániñyí t́ni mé omi xopírarí wimíniri ríá yarini?” oyaiwípoyniri nání

27 ámi ewayí xwíyíá rípi uríñiniginí, “Ámi wo ámi ríá ríñyí woyá iyíá íá urápekíxémíni nání oyá añyíyo nípáwiríná amíná añí xiáwomí gwí niyirí nítimáná amípi oyá anani urápekíxenigini.” nuriri

28 ámi re uríñiniginí, “Nioni nepa searariñini. f́wí yarí ǵápirani, ríperirí inarí ǵápirani, amípi sípi ńni ámi yarí ǵápi Gorixo anani yokwarimí seaiiníarini.

29 E nerí aiwí ámi Gorixoyá kwíyí nání ríperirí méfáyí Gorixo e ríapí ámi wí yokwarimí wiiníamani. Aníñyí e nimóniri xwíyíá meárinipíríarini.” uríñiniginí.

30 Ayí rípi nání e uríñiniginí. Gorixoyá kwíyí t́ni imíó m̀xí umáinowáraríñagí aiwí awa Gorixoyá kwíyí ríperirí nímearíro “Jisaso imíó dñyí xixéronagí nání imíó wíamí m̀xí umáinowárarini.” rariñagí nání Jisaso xwíyíá api uríñiniginí.

Xínái t́ni xexirímeáowa t́ni nánirini.

31 Jisaso síni añyíyo ñweañáná xegí xínái t́ni xogwáowa t́ni nírémónapiro bíaríwámíni nírómáná “Jisaso níwiapiri síñwí oneanini.” uráná

32 ámi Jisasomi epíroyí niwiro m̀ni m̀ni niñweaxa pugíá wí re urí ǵawixini, “Ai díxí rínái t́ni rírixímeáowa t́ni bíaríwámíni nírómáná joxí nání rariño.” uríagíá

33 o “Ewayí xwíyíá bi ríá neararini?” oyaiwípoyniri yaríñyí re wiñiniginí, “Ámi gíyí ǵí nókí t́ni ǵí níríxímeáowa t́nirini?” nuriri

34 ámi m̀ni m̀ni niñweaxa pugíáyo síñwí niwíni meríná re uríñiniginí, “Gí inókíwayíné, níríxímeáowayíné ríxa t́ñyí ñweagíá ayoi.

³⁵ Ámá gíyí Gorixó ríñyó dñí níkwírooro xídariğfáyí ayí gí inókíwáníñí tñí gí níríxímeáníñí tñí imóníğfáyíríñí.” uríñínigíñí.

4

Ewayí ikaxí wití siyí wiároní náníñí.

¹ Jisaso ámí ipí Gariri imaní tñí e nání nurí nuréwapíyirí ámá xwé obaxí awí neáníro epíroyí wiaríñagífa o ewéyo nípxemoáníñí éf níñwearí ámá nñí sñí ipí imaní e ñweañáná

² o nuréwapíyirí ná xíxewisí xwíyífá amípí obaxí nání nuréwapíyirí

³ re uríñínigíñí, “Arífa époyí. Ámá wo o xegí omíñyó axípi wití siyí níwiároa umíníñí nání nurí

⁴ xwífa yuní ikíxeáríñíñe píráñíñí níwiároa nurí aiwí wí óf manípa tñí piéroáná ññí níbíro míméání eñínigíñí.

⁵ Ámí wí sñá íñímí yapíñíñáná xwífa onímíapí seáyí e eñáná wiárofíyí xwífa akwínfánáñí eñagí nání apaxí mé nerápímáná

⁶ sogwí níwepíñíñí xáíwí anaríñá pípiñí míwáríñagí nání níyíweáníñí yeáyí yáríñínigíñí.

⁷ Ámí wí emí pípiñí aríkiáríñíñe wiárofíyí emí pípiñíyó dání nerápíñí xenjwíráríñagí nání wití siyí apí ná míweníñínigíñí.

⁸ Ámí wí xwífa naní e wiárofíyí píráñíñí nerápíñí xwé nerí ná níkiáreáníñí wí xwé onímíapí níwerí wí xwé obaxí níwerí wí aga dñí nímorí fá míropaxí weníñínigíñí.” nuríñí

⁹ ámí re uríñínigíñí, “Seyíné wití siyí nání nioní ewayí xwíyífá rífa apí nání arífa ókiarí nímonípoyí.” uríñínigíñí.

Eñíná ríñíñí tñí xíxeni ewayí ikaxí uríñí náníñí.

¹⁰ Idáná o xegípi ñweañáná wíepísaríñowa wé wúkaú síkwí waú tñí ámá wí xífo tñí emearíğfáyí tñí wigípi ewayí xwíyífá xífo rípi nání yaríñí wiaríñá

¹¹ o re uríñínigíñí, “Xwíyífá Gorixó seyíné xífo xegí xwioxíyó míméámí nerí seamerñweanífa nání eñíná dání íñímí imóníñípi nioní ríxa wífa searókiamoaríñíñí. E nerí aiwí ámá nioní dñí míníkwíró wigí dñí tñí néra waríğfáyó nioní uréwapíyaríñá mífkípi arífa míní ewayí xwíyífá raríñápiñí arífa niaríñí.

¹² Ayí rípi nání ewayí xwíyífá uraríñíñí. Gorixoyá xwíyífá wífa rókiamoagí Aisaiayí ríñíño ámá nioní dñí míníkwíró wigí dñí tñí néra waríğfáyí nání eñíná níñíñí ríwamíñí re eañínigíñí, ‘Ámá ayí wigí uyíñí yaríğfápi ríwímíñí mamóánáyí Gorixó yokwarímí wíñíníñíñí ewayí xwíyífá arífa níwíríñá arífa níwíro aiwí níjía mímóní ero síñwí níwíníñíñá síñwí níwíníro aiwí dñí mímó ero epíñí nání ewayí xwíyífá uríñíñíñí.’ Aisaiáo eñíná ríwamíñí e eañípi tñí xíxeni nioní xíxeni e yaríñíñí.” uríñínigíñí.

Ewayí ikaxí wití siyí wiároní mífkípi náníñí.

¹³ O ámí re uríñínigíñí, “Soyíné ewayí xwíyífá nioní ríapi sñí majífa rimóníñoí? Ewayí xwíyífá apí níjía mímónípa neríñáyí, ewayí xwíyífá nioní raríñá nípiñí aríge nerí níjía imónípiñíñí? Mífkípi áwaní osearímíñíñí raríñíñí.

¹⁴ Ámá wití siyí wiároaríñoyí xwíyífá Gorixó nání wáf nimerí urímearíñóníñí imóníñí.

¹⁵ Ámá wí wití siyí ópá tñí piéropí ññí níbírí manaríñíyíñíñí imóníñí. Ayí xwíyífá Gorixó nání arífa wífápi Seteno ayí Gorixó nání dñí mopíñíñíñí añíñí níbírí píñípiñíñí níwírí emí míméámí yaríñíñíñí.

16 Ámá ámi wí wítí siyí s'íjǎ ínimí yapiníjǎná seáyí e xw'ǎ onímiápi enǎná wiáróf'íníjǎ imóniní. Ayí xwíy'ǎ Goríxo nǎní ar'ǎ níwirónǎ yayí níwinírí níx'ǎdaníro yar'ǎná

17 xwíy'ǎ ná ínimí pipíníjǎ m'íwárinǎgi nǎní aníjǎ x'ǎdaríg'ǎmani. Xwíy'ǎ Goríxo nǎní x'ǎdaníro yarínǎgi nǎní ámá wí níb'iro nepa ení neáníro r'ǎ x'ǎdarínóinírí iwam'ó níwíwapíyírí xeaníjǎ wikeárǎná apaxí mé p'íní wiáraríg'ǎríní.

18 Ámá ámi wí wítí siyí emí pipíníjǎ ar'ǎkiáríníjǎ wiáróf'íníjǎ imóniní. Ayí ení xwíy'ǎ Goríxo nǎní ar'ǎ níwiro aiwí

19 amípi xw'ǎyo dání nǎní d'íníjǎ ob'ibaxí nímoró 'Amípi wí nioní m'ínimúropa oniní.' níyaiwiro amípi wí nǎní 'Aríge nímean'ǎr'ǎni?' níyaiwia nur'ǎný wítí emí nerápirí xerwírǎraríníjǎ yapí nimóníro aiwǎ ná m'íkíkireánaríníjǎ yapí imónaríg'ǎríní.

20 Ámá ámi wí wítí siyí xw'ǎ naní imóníjǎ wiáróf'íníjǎ imóniní. Ayí xwíy'ǎ Goríxo nǎní ar'ǎ níwiro d'íníjǎ níkw'íroro píráníjǎ níx'ǎd'íronǎ wítí siyí aiwǎ ná wí xwé onímiápi werí wí xwé obaxí werí wí aga d'íníjǎ nímorí íǎ m'íropaxí werí yaríníjǎ imóniní." Ewayí xwíy'ǎ m'ík'ípi nǎní áwaní e uríníjǎnigíní.

Ewayí ikaxí ramíxí nǎniríní.

21 O wíepísarínjowa "Ámá ayo aníjǎ yum'í win'ǎríní." yaiwípir'ǎxínírí síní ewayí xwíy'ǎ nǎní áwaní nurír'ǎná re uríníjǎnigíní, "Ámá ramíxí nímixárómǎná síxí xwé wǎ nímeari up'íxákwiárípir'ǎxíní." ríyaiwiarínjoi? 'Pieníjǎ ikwianjw'íyo ínimí típir'ǎxíní.' ríyaiwiarínjoi? Oweoi, ikwianjw'íyo síjǎníníjǎ e taríg'ǎríní." nurírí

22 re uríníjǎnigíní, "Xwíy'ǎ enínǎ dání Goríxo x'ó xegí xwiox'íyo m'ímeámí nerí seamejwean'ǎ nǎní ínimí imóníníjǎpirání, amípi p'íní imóníníjǎpirání, nípiríní síjǎníní imónín'ǎríní.

23 Xwíy'ǎ nioní seararínǎpi nǎní ar'ǎ ókiarí nímóníjǎpoyí." nurírí

24-25 re uríníjǎnigíní, "Ar'ǎ níwir'ǎná d'íníjǎ píráníjǎ nímoró ar'ǎ níw'íní. E ner'ǎný, Goríxoyǎ d'íníjǎ t'íní níj'ǎ nímóníro síní d'íníjǎ píráníjǎ nímoró ar'ǎ nínia nur'ǎný, oyǎ d'íníjǎ t'íní níj'ǎ ámi winí nímogǎ up'í'ǎríní. E mepa ner'ǎný, p'íné nioní seararínǎpi r'ǎw'ímíní mamoro íkí nemoro ner'ǎný, xwíy'ǎ Goríxo nǎníjǎ wí imóníjǎp'ǎmani. Xwíy'ǎ Goríxo nǎníjǎ onímiápi imóníg'ǎy'ǎ aí xewaníjǎ ámi pírip'ǎr'ǎ win'ǎríní." uríníjǎnigíní.

Ewayí ikaxí wítí siyí xeg'ǎpi erápijǎ nǎniríní.

26 O síní ámá e njweag'ǎ níyoní xwíy'ǎ Goríxo xwiox'íyo m'ímeámí nerí umejwean'ǎ nǎníjǎ nurír'ǎná ámi ewayí xwíy'ǎ bí nurírí re uríníjǎnigíní, "Goríxo x'ó xegí xwiox'íyo m'ímeámí nerí seamejwean'ǎpi re imóniní. Ámá wo omíníjǎyo nǎní nurí wítí siyí níwiáróa nú'sǎná

27 sǎ werí wiápir'ǎnimeari yar'ǎná wítí siyí r'ǎxa nerápirí xwé nerí o 'Aríge nerápirí r'ǎ peyaríní?' yaiwiar'ǎná

28 xeg'ǎpi xw'ǎyo dání nípeyírí iw'í niga níyírí siyí nerí ná níkíkireága nípeyírí

29 y'ó éǎná r'ǎxa mípaxí enǎgi níwinír'ǎná kirǎ nímeari m'íwák'ímí yaríníjǎríní." uríníjǎnigíní. Goríxo xegí xwiox'íyo m'ímeámí nerí umejwean'ǎpi ax'ǎpi iwam'ó ner'ǎná ayí d'íní "Aríge ner'ǎná xwé imónín'ǎríní?" níyaiwiro aiwí "Xeg'ǎpi xwé imónín'ǎríní." oyaiwíjǎnigíní nǎní e uríníjǎnigíní.

Ewayí ikaxí masité siyí nǎniríní.

30 Ámi re uríníjǎnigíní, "Pí pí ewayí xwíy'ǎ nírirane Goríxo xwiox'íyo m'ímeámí nerí neamejwean'ǎpi nǎní ran'ǎw'íní?"

31 O níbirí neamejwean'ǎpi masité aiwǎ siyíníjǎ imóniní. Masité aiwǎ siyí nurír'ǎná aga onímiápí wiároaríg'ǎ aiwí

³² neráþimáná xwé nerí aiwá níní negí omíñfyo yaríñþpimí seáyí e nímúrorí renþ sepiá wiexáraráná inþ níþirí yéwí íniríwámíní taríñfríní.” uríñnigíní. Ayí “Iwamfóyí nene onímíáþí nerí aiwí ríwéná ámá xwé obaxene Goríxo neamenþweanfáríní.” oyaiwípoyíní e uríñnigíní.

³³ Xwíyíá Goríxo xwioxíyo míméámí nerí umenþweanfáþí nání nuríríná ámá ayí arfá wípaxíþí tíní xixení ewayí xwíyíá obaxí axíþíníñí imóníñí nura nurí

³⁴ síñání áwanþ bí murí ewayí xwíyíání nura nurí aiwí wieþsaríñowa tíníní nínþwearíná ewayí xwíyíá xfo uraríñí mfkíþí nání áwanþ urayíñnigíní.

Iþí imeamfkwí yaríñagí samíñí imíxíñí náníríní.

³⁵ O ewayí xwíyíá nura nútsáná sfáþí tíní axíná xegí wieþsaríñowamí re uríñnigíní, “Iþíyo jfaríwámíní oxemoaneyí.” uráná

³⁶ awa ámá obaxí e awí eánígfáyo þíní níwiárímí ewé Jisaso éf nínþwearí e dání þné uréwapíyaríñþámí ení nípíxemoáníro Jisaso tíní nuro ewé wí ení awa tíní warfíná re eníñnigíní.

³⁷ Rfíwíþí þirí inígfí ení imeamfkwí erí nerfíná ewéyo míméámí yarfíná ewéyo inígfí ríxa níróga wiáþínímeaaríñagí níwíníro

³⁸ Jisaso ewé íkwémíñíþmíní íkwianþwíyo sá wenþomí saiwiárí níwíro re urígfawixíní, “Nearéwapíyaríñoxíní, none ríxa inígfí namianírí yaríñwáyo! Joxí díní nímorí ríwenþíní?” uráná

³⁹ o níwiáþínímeari re eníñnigíní. “Rfíwíþí samíñí oweáríní.” rírí “Inígfí imeamfkwí yaríñþí ení samíñí oweáríní.” rírí éáná apaxí mé rfíwíþí samíñí werí inígfí ení samíñí werí yáraná

⁴⁰ re uríñnigíní, “Soyfne þí nání wáyí seainaríní? Díní míníkwíropa nero nání wáyí ríseainaríní?” urfagí

⁴¹ awa óf níkaríníro nání wigíþí re rínígfawixíní, “Þí ámáorfání? Imíñí tíní inígfí tíní o ráná aríre ámáníñí arfá níwírí samíñí rfa wenþí?” rínígfawixíní.

5

Imfó obaxí xixéroaríñomí míxí umáíníñí náníríní.

¹ Jisaso tíní xegí wieþsaríñowa tíní nuro ipí yoþ Gaririyo jfaríwámíní ámá wigí yoþ Gegesayí anþyo níwiékínímearo

² o ríxa ewéyo dání ayoááná re eníñnigíní. Ríxa ámá imfó díní xixéroaríñí wo ámá xwáríþáyo dání níweapírí Jisasomí níwímearí

³ —O ámá xwáríþáyo aníñí e weagoríní. Ámá wí ainíxí aí tíní aí gwí mþjáriþaxí yagfóríní.

⁴ Íníná ainíxí tíní gwí xaíwí wírí tíní síkwíyo tíní wéyo tíní járaríñagfa aiwí o narfkiárímí wagoríní. Ámá wí ení neáníro omí xayíþemíxíþaxí yagfomaní.

⁵ Xegíþí aníñí xwáríþáyo nínþwearíná ikwáwíyíná áríwíyíná dfwí tíñí e dání makíríwí nímoa nurí síñá nímeari þírí nuyíkíga wagoríní.

⁶ O Jisaso jþamí þaríñagí níwínírí mfrí níwerí wauní níwikárínírí

⁷⁻⁸ Jisaso manþ tíní “Ámá romí imfóyfné síní díní míxíxéropaní. Þíní wiáríþoyí.” uraríñagí o xwamiání níwírí “Jisasoþí þí neaimínírí þaríñíní?” nurírí “Goríxo ñwfa amíþí níyoní seáyí e múronþomí xewaxoxíríní. Wauní siaríñagwí nání Goríxoyá síñwíyo dání ‘Rfíníñí wí seaiapímíméíní.’ nearei.” urfagfa

⁹ Jisaso yaríñí “Segí yoþ þíríní?” wíáná imfowa re urígfawixíní, “None xwé obaxí míróníñagwí nání yoþ Ríjoníyí —Yoþ mfkí ayí míxí nání xwé obaxí gwí mónarígfá náníríní. Yoþ Ríjoníyí ríníñwíní.” nuríro

¹⁰ wauní níwíro arfki “Xwfa tfoyo dání imfone míxí míméamáínowárípaní.” nuríro

11 odípí aga xwé obaxí bi d́fwí wíyo miaúrárí niníro aiwá naríḡagáa níwíníro

12 wauní ríxíḡf re uríḡfawixíní, “Imíone odípíyo ríwíwíní nírómáná d́ḡf oxíxéropoyíní sḡwí neanei.” uríagáa

13 Jisaso xe d́ḡf oxíxéropoyíní sḡwí wínáná imító ámá omí d́ḡf xíxérogáapí níwíxearo ámí odípíyómíní xíxéroáná re egíawixíní. Pímanḡ éf roḡf wí e anḡníní wéíáyf wíarí síwá nero anḡḡníní ipíyo nípiéroro píyí egíawixíní. Odípí ayf woní maríáí, 2,000 píyí egíawixíní.

14 E éáná ámá odípí mearíḡfáyf anḡníní nuro odípí éfáapí nání anḡ e ḡweagáayo áwanḡf nurárímí nuro omíḡf tḡḡf e yaríḡfáyo ení áwanḡf nura eméáná ámá níní “Pí rífa enḡ?” níyaiwíro sḡwí wínáníro nuro

15 Jisaso tḡḡf e níremoro weníḡf éfáyf wíníḡfawixíní. Ámá imító d́ḡf xíxéroaríḡo xegí yaríḡfá mé d́ḡf síxí nínírí aikí níyínírí riwo éf ḡweanḡagí níwíníro xámí imító obaxí d́ḡf xíxérogáa nání “Nepa imító xíxéroago orífaní?” níyaiwíro wáyf yarífná

16 ámá Jisaso imító míxí umátnowáríagí wíníáyf repíyí níwíro imító sayá meago éfpi nání tḡníní odípí éfáapí nání tḡníní repíyí wíáná

17 Jisasomí wauní níwíro re uríḡfawixíní, “Negí xwíá re pífní níneawiárímí uí.” uráná

18 o ríxa ewéyo píxemoánímínírí yarífná imító d́ḡf xíxérofo wauní nurírí “Nioní ení joxí tḡníní waníwí.” uraríḡagí aiwí

19 Jisaso nioní tḡníní xe ounírí sḡwí níwínípa nerí re uríḡḡníní, “Díxí anḡ e nání nurí díxí ámáyo Ámínáoní ayá nírírímíxírí síápí nání áwanḡf nura úíríxíní.” uríagí

20 o nurí anḡ Dekaporisíyo apí apí níkwíróga uníḡfáyo áwanḡf nura nemerí amípí Jisaso wífpí nání áwanḡf nura emearífná ámá níní d́ḡf ududf níwínírí “Aríge nerí nanḡf éorífaní?” yaiwiagíáríní.

Apíxí ragí aníḡf pwaríḡf wímí tḡníní miáí penḡf wímí tḡníní nanḡf imíxíḡf nánírí.

21 Jisaso tḡníní xegí wíepísaríḡowa tḡníní ámí ewéyo núfasáná ipíyo jíaríwámíní níwíékínímearo ewéyo dání nayoaro ipí tḡḡf anḡwí e roḡáná ámá obaxí níbíro Jisaso tḡḡf e epíroyf yarífná

22 ámá wo —O Judayíyá rotú anḡf wíyo ámínáo níwónírí meḡweanḡoríní. Xegí yoí Jairasoyí ríníḡoríní. O níbírí Jisasomí sḡwí níwínírná oyá síkwí tḡḡf anḡwí e mḡḡf xwíáyo níkwírorí wauní níwíkarínírí

23 wauní xwíyíá re uríḡḡníní, “Gí miáí ríxa anḡwí ayo nípepaxí ení. Í nanḡf nerí sḡḡf uní nání joxí níbírí wé seáyí e íkwíárei.” uríagí

24 Jisaso o tḡníní nawíní úáná ámá níní níxídíro íkwíkwíerí warífná re enḡḡníní.

25 Apíxí wí —Í xegí ragí aníḡf pwarífná xwíogwí wé wúkaú síkwí waú múronḡíríní.

26 Í nanḡf onímíxípoyínírí xwírí obaxíyo níḡwí ayá wí níroaayírí míní níwírí aí ríníḡf wínaríḡfapí nanḡf bí onímíápí mé níyípeí yaríḡfírní. Xegí níḡwí anípá imóníḡagí aí ámí wíní míxíḡḡf yomíxaríḡíríní.

27-28 Í Jisaso nání aríá níwírífná “Oyá iyíáyo aí amáí nírónírífnáyí ámí nanḡf emífní.” níyaiwíá níbírí ámá epíroyf egíáyo áwíní e nídkwírí ríwíwíní dání wé íeapá nerí oyá iyíá amáí róníḡḡníní.

29 Amáí rónáná ragí aníḡf pwaríḡfapí yeáyí síkiáríḡḡníní. Ragí yeáyí síkiáríagí nainenírí re yaiwíḡḡníní, “Ríxa nanḡf riyíní réfní?” yaiwíarífná

30 Jisaso níḡfá níwónírí “Enḡf éáníḡf níoníyá bí nínowárímí ipí runḡoí?” níyaiwírí níkinímónírí re ríḡḡníní, “Gí iyíáyo amáí go rónígoí?” ráná

31 xegí wíepísaríḡowa re uríḡfawixíní, “Joxí ámá epíroyf nísíro íkwíkwíerí nísigá warífná pí nání ‘Go gí iyíáyo amáí nírónigoí?’ raríḡḡníní?” uríagáa

32 apíxí e wímí sḡwí wínímínírí nání sagagíf emearíḡagí

³³ í “Jisaso píránin̄j̄ nimix̄r̄r̄ini.” niyaiwir̄i wáȳf ner̄i en̄j̄ óf néra nib̄irī Jisaso mi agw̄r̄iwám̄ini waun̄f niwikár̄in̄r̄i m̄in̄j̄ xw̄fáyo n̄ikw̄ror̄i x̄í éfp̄i nán̄i w̄fá rókiamón̄fagi

³⁴ Jisaso re ur̄in̄igin̄i, “Ineȳi, jíx̄i d̄in̄j̄ n̄in̄ikw̄ror̄in̄j̄pimi d̄áni er̄fkiemeán̄f̄ini. Sim̄ix̄í ayá sinar̄in̄j̄p̄i ámi w̄i sin̄in̄fá men̄aḡi nán̄i ámi ayá bi m̄isin̄f̄ kikiá néra ui.” nur̄ir̄i

³⁵ sin̄i ími e urar̄íná sin̄i miáí sim̄ix̄í weje mir̄émopa ner̄fná áma w̄i rotú an̄j̄ meweñoyá an̄j̄ e d̄áni nib̄iro Jisaso nán̄i re ur̄emeaḡawix̄ini, “Nearéwap̄iyar̄in̄j̄omi sin̄i ayá w̄i mur̄in̄weapani. Dix̄í miáí r̄ixa peñoi.” urar̄íná

³⁶ Jisaso ar̄fá e niwir̄i rotú an̄j̄ meweñomi re ur̄in̄igin̄i, “E ner̄i aiwi wáȳf mepani. D̄in̄in̄i n̄in̄ikw̄róa ui.” nur̄ir̄i

³⁷ áma n̄f̄ni e nurakion̄w̄r̄ár̄imáná aiwi “Pitao t̄f̄ni Jemiso t̄f̄ni xogwáo Jono t̄f̄ni awa nioni t̄f̄ni xe ob̄f̄poȳin̄r̄i s̄in̄w̄f ow̄in̄im̄ini.” niyaiwir̄i nuro

³⁸ rotú an̄j̄ meweñoyá an̄j̄ e n̄r̄émoro Jisaso yaiw̄in̄in̄j̄ n̄in̄r̄i r̄inar̄in̄aḡi ar̄fá niwir̄i w̄i yeȳi n̄ra war̄fná w̄i ñwapé rar̄in̄aḡfá niw̄in̄r̄i

³⁹ an̄j̄yo n̄ipáwiri re ur̄in̄igin̄i, “Pí nán̄i ñw̄f earo yeȳi r̄iro yar̄in̄j̄oi? Miáí r̄ixa peñoin̄r̄i ñw̄f r̄imiear̄in̄j̄oi? Í sa sá wen̄i.” nur̄ir̄i

⁴⁰ r̄ip̄fá nura war̄fná o áma n̄f̄ni em̄i m̄im̄ixeám̄f ner̄i miáim̄i xan̄iyaú t̄f̄ni om̄i kum̄ix̄inar̄iḡfá waú wo awa t̄f̄ni an̄j̄ awawá ikw̄r̄ón̄in̄j̄ miáí wen̄f̄wám̄i n̄ipáwiro

⁴¹ Jisaso miáim̄i wéyo ía n̄imax̄ir̄r̄i xeḡf p̄né t̄f̄ni “Tarita kumi.” nur̄ir̄i —Aȳf agap̄né “Miá r̄iȳi wiáp̄f̄n̄imeai.” urar̄in̄wápi nán̄ir̄ini. E uráná re en̄igin̄i.

⁴² Í r̄ixa n̄wiáp̄f̄n̄imeari xeḡf xwiogw̄f wé wúkaú s̄ikw̄f waú en̄aḡi nán̄i r̄ixa n̄wiáp̄f̄n̄imeari an̄j̄ yar̄fná aȳf s̄ir̄f n̄ip̄ik̄in̄iro “Ar̄ige ámi r̄fá wiáp̄f̄n̄imean̄j̄oi?” niyaiwiro udud̄f yar̄fná

⁴³ Jisaso ñw̄f ikax̄f re ur̄in̄igin̄i, “Nioni éapi áma w̄iyo áwan̄j̄ mur̄ipa épiyi.” nur̄ir̄i “Ími aiwá bi m̄ini w̄ipiyi.” ur̄in̄igin̄i.

6

Áma xeḡf an̄j̄ e d̄an̄j̄ȳf r̄f̄w̄f umoḡfá nán̄ir̄ini.

¹ Jisaso an̄j̄ e p̄f̄ni n̄wiár̄im̄i úaná xeḡf wiep̄sar̄in̄j̄owa n̄ix̄fda nuro o t̄f̄ni xeḡf an̄j̄ e n̄r̄émoro n̄in̄weaḡfásaná

² r̄ixa Sabarfá imón̄in̄jáná o nur̄i rotú an̄j̄yo n̄ipáwiri xw̄iȳfá Gor̄ixoyá uréwap̄iyar̄fná áma ar̄fá w̄ifáȳf s̄ir̄f n̄ip̄ik̄in̄iro xwiox̄fyo d̄áni r̄fá niwóróa nuro re r̄in̄iḡfawix̄ini, “Ro xw̄iȳfá api ge r̄fá n̄ij̄fá imón̄igo? Nij̄fá oyá pí nij̄fápi r̄fá neaiwap̄iyar̄ini? Em̄im̄f o yar̄in̄j̄p̄i ar̄ige nij̄fá imón̄in̄r̄ini? Oweoi, re d̄an̄j̄or̄ini. Nenén̄in̄j̄ imón̄ini.

³ Áma ro xeḡf om̄in̄j̄ sa an̄j̄ m̄irar̄in̄j̄or̄ini. Sa Mariaí xewaxor̄ini. Xeḡf xex̄ir̄fmeáowa wiḡf yoí Jemiso t̄f̄ni Josiso t̄f̄ni Judaso t̄f̄ni Saimono t̄f̄nir̄ini. Xex̄ir̄fmeáiwa nene t̄f̄ni en̄i naw̄in̄i m̄in̄weapa reñoi? Ar̄ige nimón̄ir̄i nearéwap̄iyar̄ini?” n̄ir̄iga nuro “Ar̄fá m̄iwipan̄i.” n̄ir̄in̄iro wiḡf xwiox̄fyo d̄áni wik̄f niwóga war̄fná

⁴ Jisaso xewan̄in̄j̄o nán̄i nur̄ir̄fná wiḡf rar̄iḡfápi t̄f̄ni xixeni re ur̄in̄igin̄i, “Áma an̄j̄ m̄id̄an̄j̄ȳf Gor̄ixoyá w̄fá urókiamoar̄iḡfáyo ar̄fá umónar̄iḡfá aí wiḡf e d̄an̄j̄ȳf t̄f̄ni xex̄ir̄fmeáȳf t̄f̄ni ‘Sa neḡf ámaor̄ini.’ n̄ir̄in̄iro ar̄fá umónar̄iḡfámani.” nur̄ir̄i

⁵ e em̄im̄f m̄iw̄wap̄iyipax̄f en̄aḡi aí áma sim̄ix̄í yar̄iḡfá w̄iyoni wé seáȳf e niwikw̄iar̄r̄i nan̄j̄ im̄ix̄in̄igin̄i.

⁶ E ner̄fná o aȳf d̄in̄j̄ m̄iw̄kw̄ropa nero ar̄fá mumónar̄in̄aḡfá nán̄i udud̄f win̄in̄igin̄i.

Wiep̄sar̄in̄j̄owa wáf ur̄im̄epoȳin̄r̄i uowár̄in̄j̄ nán̄ir̄ini.

O an̄j̄ api api ikw̄r̄ón̄in̄j̄ w̄iȳf w̄iyoni nemi xw̄iȳfá Gor̄ixoyá nuréwap̄iya nemi r̄fná

7 xegí wiep̄sar̄iḡowa wé wúkaú síkwí waú awamí “Awí eán̄poyí.” nur̄ir̄i waú waú x̄ixeḡín̄i up̄r̄ir̄i nán̄i n̄ikum̄+x̄ir̄ir̄i n̄wár̄ir̄ín̄á im̄fóyo m̄ix̄f̄ um̄áinowár̄ip̄r̄ir̄i en̄f̄ síx̄f̄ eán̄iḡf̄ b̄i x̄ixeḡín̄i en̄f̄ síx̄f̄ neám̄+xowár̄ir̄i

8 ḡwí ikax̄f̄ re ur̄iḡ+niḡín̄i, “Wagwí wagwí aḡf̄ wíȳf̄ wíyo wáf̄ nemero ‘Gor̄ixoyá xwiox̄f̄yo ḡwean̄f̄wá aḡwi ayo en̄aḡi nán̄i seȳf̄né uȳf̄n̄if̄ néra war̄iḡf̄ápi r̄f̄w̄f̄m̄in̄i n̄imamoro n̄isan̄iro ḡweá̄r̄ix̄ín̄i.’ nur̄ir̄ín̄á am̄ip̄í wí n̄imeám̄i mupan̄i. Aiwá b̄iran̄i, árupian̄f̄ wúr̄an̄i, n̄iḡwí wowí b̄iran̄i, b̄i n̄imeám̄i mupan̄i. Xoȳf̄wán̄i eran̄f̄ nur̄iḡa úpoyí.

9 Síkwí sú n̄iȳin̄iro aiwí iȳf̄á wúkaú m̄ipán̄ipan̄i.

10 Wagwí wagwí aḡf̄ wí e n̄irémor̄f̄n̄á ámá wo ‘Awagwí anan̄i n̄f̄wiap̄ir̄i sá wépiyí.’ ear̄f̄o o t̄f̄n̄in̄i sá n̄iwém̄i úisix̄ín̄i. Sin̄i aḡf̄ e ikw̄f̄rón̄iḡp̄im̄i nur̄éwap̄iyir̄ín̄á aḡf̄ axiwám̄in̄i sá wé̄r̄ix̄ín̄i.” nur̄ir̄i

11 re ur̄iḡ+niḡín̄i, “Aḡf̄ bim̄i soȳf̄né n̄iseaipemeám̄i mupa ero ar̄f̄á m̄iseaipa ero éán̄áȳf̄, aḡf̄ apim̄i r̄ixa p̄f̄n̄i n̄iwíár̄im̄i nur̄ín̄á síkwí sú n̄iwir̄iro xw̄f̄á sík̄f̄ yeáȳf̄ xén̄iḡf̄p̄i p̄r̄f̄f̄ n̄iwiaíkiár̄im̄i ú̄f̄r̄ix̄ín̄i. Ámá aḡf̄ apim̄i ḡweáȳf̄ d̄iḡf̄ re yaiwip̄r̄i ‘Newan̄iḡene ikár̄in̄iḡwáȳf̄ nán̄i awaú Gor̄ixo nene nán̄i xw̄f̄f̄á win̄in̄i nán̄i iȳf̄ r̄iyár̄if̄i?’ yaiwip̄r̄i nán̄i xw̄f̄á sík̄f̄ síkw̄f̄yo xén̄iḡf̄p̄i p̄r̄f̄f̄ wiaíkiár̄f̄r̄ix̄ín̄i.” Sekax̄f̄ e uowár̄aná

12 wiep̄sar̄iḡowa waú waú n̄ikum̄+x̄in̄im̄i numiro wáf̄ nura nemerón̄á rep̄iȳf̄ re wiḡf̄awix̄ín̄i, “Seȳf̄né uȳf̄n̄if̄ néra war̄iḡf̄ápi em̄i n̄imoro n̄isan̄iro ḡweá̄r̄ix̄ín̄i.” rep̄iȳf̄ e nur̄iro

13 ámá obax̄f̄yo im̄f̄o r̄f̄w̄f̄yo n̄irómán̄á d̄iḡf̄ x̄ixéroar̄iḡp̄i m̄ix̄f̄ num̄áinowára nuro ámá obax̄f̄ sím̄ix̄f̄ wiar̄iḡf̄yo en̄i ran̄f̄ t̄f̄n̄i ḡf̄n̄if̄ n̄iwiro nan̄f̄ nim̄ixa uḡf̄awix̄ín̄i.

Jono waȳf̄ numeaia uḡom̄i p̄kiḡf̄á nán̄ir̄in̄i.

14 M̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ Xerotoȳf̄ r̄in̄iḡo Jisasoyá wiep̄sar̄iḡowa e néra emear̄f̄n̄á aḡf̄ n̄iyon̄i “Jisaso e yar̄in̄i. E yar̄in̄i.” r̄in̄ar̄iḡaḡa o ar̄f̄á n̄iwir̄i ḡwean̄án̄á ámá wí em̄im̄f̄ Jisaso yar̄iḡf̄p̄i nán̄i re n̄ir̄iḡa uḡf̄awix̄ín̄i, “Jono waȳf̄ n̄ineameaia wago peḡo ám̄i n̄iwíáp̄f̄n̄imear̄i Jisaso nimón̄ir̄i nán̄i em̄im̄f̄ ap̄i r̄f̄a éwap̄f̄nar̄in̄i?” e n̄ir̄iḡa war̄f̄n̄á

15 ámá wí re n̄ir̄iḡa uḡf̄awix̄ín̄i, “Traijao —O xw̄iȳf̄á Gor̄ixoyá w̄f̄á nearókiamoaḡf̄á wo sin̄i m̄ipé yar̄f̄n̄á Gor̄ixo n̄iwir̄imeám̄i aḡf̄nam̄i nán̄i peȳiḡor̄in̄i. O n̄iwep̄f̄n̄ir̄i em̄im̄f̄ ap̄i r̄f̄a yar̄in̄i?” n̄ir̄iḡa war̄f̄n̄á ámá wí re n̄ir̄iḡa uḡf̄awix̄ín̄i, “Gor̄ixoyá xw̄iȳf̄á en̄ín̄á w̄f̄á nearókiamoaḡf̄án̄iḡf̄ imón̄iḡf̄ wo r̄fan̄i?” n̄ir̄iḡa war̄f̄n̄á

16 m̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ Xeroto ámá Jisaso nán̄i xw̄iȳf̄á x̄ixeḡín̄i n̄ira war̄iḡaḡa ar̄f̄á n̄iwir̄i aiwí re raȳiḡ+niḡín̄i, “Jono waȳf̄ numeaia wago, nion̄i siḡwí m̄iḡf̄ wákwiḡáo r̄ixa n̄iwíáp̄f̄n̄imear̄i em̄im̄f̄ ap̄i yar̄in̄i.” raȳiḡ+niḡín̄i.

17-18 Pí nán̄i? Aȳf̄ r̄ip̄i nán̄ir̄in̄i. Xám̄i o xeḡf̄ xexir̄imeáo Piripoyí r̄in̄iḡoyá ap̄ix̄f̄ Xerodias̄iȳf̄ r̄in̄iḡi nur̄ápir̄i n̄imear̄i ḡwean̄án̄á Jono re uraȳiḡ+niḡín̄i, “Jox̄i d̄ix̄f̄ r̄ir̄ix̄f̄meáo xiep̄i nur̄ápir̄i n̄imear̄f̄n̄áȳf̄ ‘N̄ip̄kw̄in̄i en̄ár̄in̄i?’ r̄isimón̄ar̄in̄i?” urayar̄iḡaḡi m̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ Xeroto ámá wíyo “Jonom̄i f̄á xépoyí.” uowár̄aná awa nuro Jonom̄i f̄á n̄ixero ḡw̄f̄ n̄iȳiro n̄imeám̄i n̄ib̄iro k̄irapus̄f̄ aḡf̄yo wár̄aná

19-20 m̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ Xerotom̄i xiep̄i Xerodias̄i Jono nán̄i s̄m̄f̄ xwan̄wí n̄ikwón̄ir̄i ar̄f̄k̄i “R̄ixa op̄k̄ipoyí.” rar̄iḡaḡi aí Xeroto “Jono ámá wé rón̄iḡor̄in̄i. Ámá ḡw̄f̄á Gor̄ixo uowár̄enap̄iḡor̄fan̄i?” n̄iyaiwir̄i wáȳf̄ winar̄iḡaḡi nán̄i xiep̄im̄i p̄r̄f̄f̄ nurakir̄i Jonom̄i k̄irapus̄f̄ aḡf̄yo n̄iwár̄ir̄i aiwí om̄i e dán̄i éf̄ numín̄ir̄i n̄iḡwear̄f̄n̄á p̄f̄né Jonoyá ar̄f̄á wim̄in̄ir̄i nán̄i n̄iwimón̄ir̄i “O nepa n̄irar̄in̄i.” n̄iyaiwir̄i aí ap̄ix̄í nán̄i wimón̄ar̄iḡaḡi nán̄i d̄iḡf̄ udud̄f̄ n̄iwir̄ir̄i “Ar̄i em̄f̄in̄i?” n̄iyaiwir̄i n̄iḡwean̄isán̄á

21 s̄f̄á x̄in̄ái x̄ir̄iḡf̄yi imón̄án̄á Xerodias̄i o aiwá xwé r̄iyam̄f̄ n̄iyár̄imán̄á ámá ám̄in̄á Gariri p̄iropen̄is̄f̄yo meḡweaḡf̄awam̄i t̄f̄n̄i o xeḡf̄ sím̄iḡf̄ wínar̄iḡf̄á x̄ir̄áon̄iḡf̄ imón̄iḡf̄awam̄i t̄f̄n̄i o xeḡf̄ ḡap̄manowam̄i t̄f̄n̄i wáf̄ urepeár̄f̄aḡi í siḡwí e n̄iwir̄ir̄i

re yaiwiñiniginí, “Ríxa gí oxomí yapí wíwapíyíáná xewaníño Jonomí nípíkiníñoi.” nīyāiwirí Xeroto t́nī áamáowa t́nī ríxa awí neáníro aiwá naríná í xegí xemiáimí re uowáríñiniginí, “Jíxi ápo t́ñí e nání nurí símíníñí eí.” uowáráná

²² í nípáwirí símíníñí yaríná mǎxí ináyí Xeroto t́nī áamá o t́nī aiwá narígíáwa t́nī símíníñí í yaríñípi nání yayí nīwinírí nání Xeroto ímí re uríñiniginí, “Jíxi pí pí nání simóníípi nání yaríñí níáná ananí siapímíñí.” nurírí

²³ ámí xwǎ e dání re uríñiniginí, “Jíxi xwǎ nioní menweañápi nání ‘Áwini e nepayorí midáni niapeti.’ níránáyí ananí nīsiapímíñí.” uráná

²⁴ í nīpeyearí xínáimí re uríñiniginí, “Inóke, pí nání yaríñí wimíniréini?” uráná xínáí re uríñiniginí, “Jono wayí numeaiá waríño nání ‘Sínwǎ mǎñí nīwákwirí niapeti.’ ureí.” uráná

²⁵ xemiáí ámí mǎrǎ nípáwirí mǎxí ináyomí re uríñiniginí, “Níini re nimónaríni, ‘Anǎni Jono wayí numeaiá waríñomí sínwǎ mǎñí nīwákwirí mǎño píreríxí wínami níkwíarírí nīmeámí nībírí niapeti.’ nimónaríni.” uráná

²⁶ o Jono nání dǎñí sipí nīwirí aiwí miáimí xwǎ e dání áamá o t́nī aiwá narígíáwa arǎ eǎnáná uríñípi nání ayá nīwinírí “Oweoi.” murípaxí nīwimónírí re eñiniginí.

²⁷ Xegí símíní wínaríñí womí sekaxí re uowáríñiniginí, “Jonomí sínwǎ mǎñí nīwákwirí nīmeámí bei.” uowáráná o nurí kǎrapusí anǎyo nípáwirí e sínwǎ mǎñí nīwákwirí píreríxíyo níkwíarírí

²⁸ nīmeámí nībírí miáimí mǎni wíáná í nurápmí nurí xínáimí mǎni wíáná í “Ríxa riwo rǎpíkió?” yaiwiñiniginí.

²⁹ E éáná Jonoyá wíepísaríñowa arǎ nīwiro náoni nīménapíro nīmeámí nuro xwǎ weyárigíawixini. Xeroto Jonomí píkiní eǎgí nání Jisaso rǎwíyo emímí yaríná o re yaiwiagírini, “Nioní Jono wayí numeaiá wago sínwǎ mǎñí wákwináo nīwíápínimeari áamá Jisaso yí ríníño nimónírí emímí rǎa yaríní?” yaiwiagírini.

Ámá 5,000 ayo aiwá wiñí nánirini.

³⁰ E yaiwiaríná áamá Jisaso wáí uowáríñowa ámí nībíro o t́nī nerímeáníro anǎ apí apimí wa emegǎpi nání omí repíyí wiro xwíyǎ amípí wa nuréwapíya emegǎpi nání repíyí wiro néísáná

³¹ Jisaso áamá obaxí omí sínwǎ wínaníro nání bírí uro yayaríñagǎ xó t́nī xegí wíepísaríñowa t́nī aiwá mǎnípaxí wíaríñagí nání wíepísaríñowamí re uríñiniginí, “Nonení áamá dǎñí meañe nání nurane kíkíǎ bí onweañeyí.” nurírí

³² ewéyo nípíxemoáníro wigǎpi áamá dǎñí meañe nání waríná

³³ áamá wí anǎ nīyoní dání weníñí éǎyí awa ewéyo pwaríñagǎ nīwíníro mí nómixíro anǎni xwǎyo nuro xámí nírémoro ñweañáná

³⁴ Jisaso rǎwíyo nírémorí ewéyo dání nayoari áamá xwé ayá wí epíroyí yáríñagǎ nīwínírí áamá ayí sipísipí xiáwo mayíníñí nimóníro píraníñí mǎñweapaxí imóníñagǎ nīwínírí nání ayá nírímíxírí amípí obaxí nání nuréwapíya nurí

³⁵ nuréwapíya núísáná eǎnáná sǎpi t́nī xegí wíepísaríñowa anǎ e nībíro re urígíawixini, “Ríxa sǎrini. Re anǎ wí mayí e eǎgí nání

³⁶ áamá anǎ amí amí mǎríníñíyo nání numíro aiwá bí nero nípírí nání uowárápetí.” urǎgǎ aí

³⁷ Jisaso re uríñiniginí, “Aiwá nípírí nání sewaníñoyíné mǎni wípoyí.” urǎgí awa re urígíawixini, “Aiwá mǎni wianí nání nurane bisíkerǎ (Aiwá nǎni nání níríríná Judayí bisíkerǎ rǎgǎrini.) bisíkerǎ nání bí neranéná óf iníñí 200 mǎni nīwirane urápaniréwini?” urǎgǎ

³⁸ o re uríñiniginí, “Bisíkerǎ ararí tǎgíoyínerini? Sínwǎ wínaupoyí.” uráná awa sínwǎ nīwinaumí nībíro “Bisíkerǎ wé wú núni eǎnáná peyí ná waúnírini.” urǎgǎ

39 o awami “Ámá niyoní sekaxí re urípoi, ‘Aráyo miaúrará niga uro éf niñweaxa uro époi.’ urípoi.” uríagi

40 ayí miaúrará niga nuríná wí ámá 50 miaúrará iníro wí ámá 100 miaúrará iníro néra úaná

41 Jisaso re eníinigini. Bisíkerfá wé wú núni enípi nímeari peyí waúni eníwaú ení nímeari síñwí anínamí nanániríná Goríxomi aiwápi nání yayí níwimáná kíkwirímí néra nurí xegí wiepísariñowa yaní wipírí nání mání níwiayirí peyíwaú ení nororí mání wiayaríná wiepísariñowa nurápayiro yaní níwia nuro

42 ámá níní níníro agwí ímí uyíagi

43 kwíkwirímí iníñí e tíápi nímeamero peyí ororómí iníñí e tíápi ení nímeamero soxí fá wé wúkaú síkwí waúmi aumaúmí nero níní magwí miárígfawixini.

44 Ámá oxí aiwá api nígfáwa níní ayí ámá 5,000 nígfawixini.

Jisaso ipíyo seáyi e nosaxa uní nánirini.

45-46 Jisaso, ayí aiwá níníro nemáná, o wiepísariñowami re uríinigini, “Soyíné ewéyo nípixemoáníro ipíyo jíaríwámíni aní yoí Betísaida nání xámí nímeápoi.” nurírí awa ríxa úaná ámá e epíroyí egfáyo yayí níwirí xixegíni nurowárapimáná Goríxomí xwíyíá uríni nání dífwíyo níyirí níñweañísáná

47 áríwíyimi wiepísariñowa síní ipíyo áwíni e ewé nímeámí waríná xfo síní jé xwíáyo nírómáná

48 wíniñinigini. Awa ení tñni reaaríñagfa aiwí imíñí xwé símíminí níxemi baríñagi nání ewé aníni míyaríñagi níwínirí ipíyo xwíáyóníñí nosaxa nurí ríxa isfá yiniñáná xegí wiepísariñowami múróminirí yaríná

49-50 nowani weníñí éfáyí wíniáfawixini. O ipíyo nosaxa waríñagi níwíníro “Píyíñí síwí wo rfa pwarini?” níyaiwiro óf níkaríníro “Yeyí!” níróro wáyí ayíkwí mívinaríná o ríxa xwíyíá nurírí re uríinigini, “Wáyí mepani. Nionirini. Díñí síxí níniro ení neáníro ñweápoi. Ananirini.” nurírí

51 awami níwímeari ewéyo píxemoánáná re eníinigini. Imíñí ení ríxa pñni wíaríagi síñwí e níwíníro díñí “Imíñí axínáni pí nání pñni rfa wíaríño?” díñí e nípíkíníro ududí néra nuro

52 Jisaso xámí aiwá kwíkwirímí yaríñagi níwíníro aiwí díñí wakísí níniñíñípimí dání oyá ení eáníñí mí mómixí éfá nání síní o nání díñí ududí néra ugíawixini.

Genesaretí dání símixí tífáyo naní imímiximí ení nánirini.

53 Díñí ududí néra waríná ríxa ipíyo jíaríwámíni imaní e níwíékínimearo

54 ewéyo dání nayoaro gwí yuráraríná ámá wí Jisasomí ríxa síñwí mí nómixíro

55 anañíni ámá símixí wegíyí nání aní ayí ayo nání numiamoro símixíyí íkwianwíyo níkwíaríro “Jisaso e ñweani.” ríníe nání nímeámí níbíro

56 o aní onímíá bí bímirani, aní xwé bí bímirani, omíñí iníñerani, pwaríñagi níwíníro símixíyí nímeámí níbíro makerfá imíxaríge táná ámá símixí gíyí oyá rapírapí yiniñú sírífí mífde amáf rónaníro nání wauní ríxíñí nuríro rapírapí sírífíyo amáf nírónríná níní axíná naní egíawixini.

7

Píaxí weaaríñípi nání uríñí nánirini.

1-2 Parisi wa tñni Goríxoyá ñwí ikaxí eáníñípi mewegfá wa tñni, Jisaso síní Gariri píropenífíyo ñweañáná, awa Jerusaremi dání níbíro Jisasoyá wiepísariñowa wígfí Judayí xiáwowa yagfápa mé aiwá níniróná xámí wé igwíá mívíró wé píaxí weañáná aiwá naríñagfa níwíníro Jisaso tññí e axí e awí neánaríro

3-4 —Parisiowa tñni wígfí Judayí níní tñni nene píaxí neaeañíñirí wígfí xiáwowa yagfápi aiwá níniróná xámí píráñíñí wé igwíá wímoarígfárini. Ayí makerfáyo nání

nuro aiwá b́f nemi anj e nání n̄b̄róná eni piax́f neaeaniḡin̄r̄i iḡfá meán̄pa ner̄fná aiwá m̄inariḡfár̄in̄i. Xiáwowa érowiáp̄fn̄iḡfáȳf an̄ij̄f min̄f f́á n̄max̄r̄iro n̄x̄fdir̄o sin̄i ax̄fp̄i nero kap̄ix̄f t̄fn̄i xwár̄fá six̄f t̄fn̄i suyupen̄ix̄f t̄fn̄i íkwian̄w̄f sá wear̄iḡfáp̄i t̄fn̄i iḡfá eaaḡfápa ax̄fp̄i iḡfá eaar̄iḡfár̄in̄i.

⁵ Parisiowa t̄fn̄i Gor̄ixoyá ñw̄f ikax̄f eán̄ij̄fp̄i meweḡfáwa t̄fn̄i Jisaso t̄ñj̄f e ax̄f e awí neán̄r̄iro yar̄ij̄f re wiḡfawix̄in̄i, “D̄ix̄f w̄iep̄sar̄ij̄owa pí nán̄i neḡf ar̄fowa nero nearéwap̄iyiḡfáp̄i n̄w̄iākiro wé piax̄f aí t̄fn̄i aiwá nar̄iḡfár̄in̄i?” ur̄faḡfá

⁶ Jisaso re ur̄ij̄n̄iḡin̄i, “En̄íná Gor̄ixoyá xw̄iȳfá w̄fá rókiamaoḡf Aisaiayōf r̄in̄ij̄o soȳfné nan̄j̄ r̄iro sip̄i r̄iro yar̄iḡfoȳfné nán̄i x̄ixen̄i n̄iwur̄iyir̄i r̄fwam̄ij̄f re ean̄j̄r̄in̄i, ‘Ámá tiȳf “Gor̄ixom̄i wéyo píran̄ij̄f mear̄ij̄w̄in̄i.” n̄r̄iro aiw̄i Gor̄ixon̄i d̄ij̄f six̄f m̄in̄iyipa yar̄iḡfár̄in̄i.

⁷ E nero ámáyo am̄ip̄i ámá wiḡf d̄ij̄f t̄fn̄i érowiáp̄fn̄iḡfáp̄i nán̄i nuréwap̄iyiróná yap̄f re nur̄iro “Xw̄iȳfá tiȳf Gor̄ixo r̄ij̄r̄in̄i.” nur̄iro nán̄i “Gor̄ixom̄i seáȳf e mear̄ij̄w̄in̄i.” n̄r̄iróná Gor̄ixon̄iyá yōfn̄i sur̄fmá rar̄iḡfár̄in̄i. Aisaiáo soȳfné nán̄i x̄ixen̄i e n̄iwur̄iyir̄i r̄fwam̄ij̄f ean̄j̄r̄in̄i.

⁸ Soȳfné ámá érowiáp̄fn̄iḡfáp̄i n̄ix̄fdiróná ñw̄f ikax̄f Gor̄ixo r̄ij̄fp̄i ík̄f n̄nemoro yar̄ij̄o.” nur̄ir̄i

⁹ re ur̄ij̄n̄iḡin̄i, “Ñw̄f ikax̄f Gor̄ixo r̄ij̄fp̄i w̄iākiro am̄ip̄i seḡf ar̄fowa érowiáp̄fn̄iḡfáp̄i x̄fdir̄o yan̄iro nán̄i d̄ij̄f ob̄ibax̄f n̄imoro óf imoar̄iḡfoȳfnér̄in̄i.

¹⁰ Aȳf r̄ip̄i nán̄i searar̄ij̄in̄i. En̄íná xw̄iȳfá Gor̄ixo r̄ij̄fp̄i Moseso n̄r̄ir̄i r̄fwam̄ij̄f re ean̄j̄n̄iḡin̄i, ‘D̄ix̄f ápowam̄i t̄fn̄i inók̄iwam̄i t̄fn̄i wéyo mer̄fn̄i.’ E n̄r̄ir̄i near̄i ám̄i r̄ip̄i n̄r̄ir̄i ean̄j̄n̄iḡin̄i, ‘Ámá xanom̄ir̄an̄i, x̄ináim̄ir̄an̄i, ikaȳf̄w̄f umear̄f̄ȳf em̄i p̄ikímópoȳf.’ Moseso e n̄r̄ir̄i r̄fwam̄ij̄f ean̄j̄f aiw̄i

¹¹ soȳfné ámá wí x̄ináim̄ir̄an̄i, xanowam̄ir̄an̄i, re urar̄fná ‘Am̄ip̄i nion̄i wéyo n̄r̄imer̄fná ar̄irá n̄sir̄i siap̄ipax̄f imón̄ij̄ȳf nán̄i r̄ixa Gor̄ixom̄i re ur̄fan̄iḡin̄i, “Nion̄i n̄siap̄im̄fár̄in̄i.” nur̄ir̄i nán̄i ar̄ige jox̄i n̄siap̄ir̄i ar̄irá sim̄fn̄i? Oweōf, aip̄agw̄í nán̄i wí men̄fn̄i.’ Parisioȳfné ámá wí xan̄iyaúmi e urar̄ij̄aḡf s̄ij̄w̄f n̄w̄in̄iróná ‘O apán̄i yar̄in̄i.’ n̄r̄iro

¹² o xan̄iyaúmi píran̄ij̄f wéyo m̄im̄epa yar̄ij̄aḡf n̄w̄in̄iro aiw̄i o ayaúmi xe b̄i ar̄irá owin̄in̄r̄i s̄ij̄w̄f w̄inar̄iḡfáman̄i.

¹³ E ner̄fná soȳfné s̄iw̄f ar̄fowa érowiáp̄fn̄iḡfáp̄i n̄ix̄fdir̄o xw̄iȳfá Gor̄ixo r̄ij̄f r̄ip̄i xórór̄f nero w̄iākiar̄ij̄o. E yar̄iḡfápa ner̄fná xw̄iȳfá Gor̄ixoyá xwé wí en̄i n̄w̄iākia war̄ij̄o.” Jisaso Parisiowam̄i e nur̄imáná

¹⁴ ámá e ep̄froȳf eḡfáyo “An̄w̄i e b̄fpoȳf.” nur̄ir̄i aȳf r̄ixa an̄w̄i e báná o “N̄iȳfnén̄i n̄ij̄fá imón̄ip̄r̄i nán̄i píran̄ij̄f ar̄fá nípoȳf.” nur̄ir̄i

¹⁵ ewaȳf xw̄iȳfá r̄ip̄i ur̄ij̄n̄iḡin̄i, “Aiwá ámá n̄in̄ir̄fná gw̄fnáreá̄fáp̄i wí piax̄f weaar̄ij̄fman̄i. Pí pí xwiox̄fyo dán̄i peyeaar̄ij̄fp̄i ámáyo piax̄f weaar̄ij̄r̄in̄i.” nur̄ir̄i

¹⁶ re ur̄ij̄n̄iḡin̄i, “Ewaȳf xw̄iȳfá nion̄i r̄fá r̄ip̄i nán̄i ar̄fá ókiar̄f n̄imón̄fpoȳf.” nur̄físáná

¹⁷ ámá e ep̄froȳf eḡfáyo e n̄iwár̄im̄i nuri an̄fyo n̄ipáwir̄i n̄ij̄wear̄i xeḡf w̄iep̄sar̄ij̄owa ewaȳf xw̄iȳfá x̄ío ur̄f̄fp̄i nán̄i yar̄ij̄f w̄iáná

¹⁸ o re ur̄ij̄n̄iḡin̄i, “Soȳfné en̄i d̄ij̄f mayoȳfnér̄an̄i? Xw̄iȳfá ‘Aiwá ámá n̄in̄ir̄fná gw̄fnáreá̄fáp̄i wí x̄fom̄i piax̄f weaar̄ij̄fman̄i.’ sear̄fáp̄i soȳfné sin̄i m̄f̄k̄f nán̄i d̄ij̄f m̄imoar̄ij̄f ren̄o?” nur̄ir̄i áwan̄j̄f re ur̄ij̄n̄iḡin̄i, “Aiwá wí ámáyo piax̄f eapax̄f mimón̄fn̄i.

¹⁹ Pí nán̄iyi? Aȳf aiwá gw̄fnáreááná n̄iwer̄i ír̄iw̄fyo ín̄ij̄f r̄fw̄fyo ík̄f emoar̄iḡfá en̄aḡf nán̄ir̄in̄i.” nur̄ir̄i —E nur̄ir̄fná aiwá n̄fn̄i nán̄i “Anan̄i n̄ipax̄r̄in̄i.” r̄ij̄r̄in̄i.

²⁰ Ám̄i re ur̄ij̄n̄iḡin̄i, “Aga pípi ámáyo piax̄f weaar̄ij̄r̄in̄i? Aȳf pí pí d̄ij̄f xwiox̄fyo dán̄i peyeá̄fp̄i, am̄ip̄i sip̄i nán̄i mófp̄i ámáyo piax̄f weaar̄ij̄r̄in̄i.

²¹ Xwioxíyo dáni dínjé yaiwífápimi dáni rípi rípi yariǵfárini. Íwé amípi wí nání dínjé moro íwé iníro apíxé erápeníro amípi íwé mearo ámá píxíwíró ero oxé apíxé iyé nání niga uro

²² síjwé íwé winíro ríkíkíró ero yapé wíwapíyiro ayá bí mé arékí niga uro sípi dínjé wíaiwíro xwíyáfápmi ñwíráríro míxé kíníro majímajíá ikáríníro yariǵfápi

²³ apí nípiní ámá dínjéyo ínimi dání nímoríná píaxé weariñírini.” uríñiniginí.

Girikiyé apíxé wí dínjé wíkwíronjé nánirini.

²⁴ O ewayé xwíyáfá méké apí nurimi anjé e dání nurí anjé yoí Taia ténjé e nírémorí anjé wíwámi nípáwírí ámá e ñweáyé “Anjé riwámi o mínjweanini.” oyaiwípoyinirí nerí sá ñjweañagí aiwí ámá wí omí síjwé níwínímearo

²⁵ apíxé wí “Jisaso anjé iwámi ñjweaní.” rariñagíá arfá e níwírí í xegé xemiáí imfó xixéroaríñjé enagí nání o ténjé e nání anjéni níbirí síkwé ténjé e wauné níwikárínirí mínjé xwíáyo níkwírorí

²⁶ —Í Judayé apíxímani. Girikiyé apíxírini. Pinisiayé anjéyo píropenisí Siriayé ríníñe dánírini. Í Jisasomí “Gé miáími imfó xixéroaríñjéyí míxé umáínowárénapei.” arékí urayaríñagí

²⁷ o í anjé mídánjé enagí nání “Xámi gé Judayé sanjé ourápímini.” níyaiwírí ewayé xwíyáfá re uríñiniginí, “Xámi niaíwé aiwá níniro agwé ími uyiní níwírínáyé ayé nanjírini. Niaíwíyíyá aiwá nurápírí síwíyo níwíríná ayé nanjímani.” uráná

²⁸ í “Nepa anjé mídánjéni síwíníñjé imóníñini.” níyaiwírí re uríñiniginí, “Ámináoxini, nepa rariñini. E nerí aiwí síwí re yariñírini. Íkwianjéyo dání niaíwé aiwá níniro yuné mamówáfápi mímeáné yariñírini.” urfagí

²⁹ o “Í nepa wauné níkarínirí dínjé níkwíroarini.” níyaiwírí re uríñiniginí, “Jíxi nanjé nírfíyí nání díxé miáími imfó xixéroaríñjépi ríxa míxé umáíníni. Díxé anjé uí.” urfagí

³⁰ í ámi xegé anjéyo nání nurí síjwé wíníyí wíníñiniginí. Xemiáí imfó píni níwíarími úf enagí nání píraníñjé sá wenagí wíníñiniginí.

Arfá téní manjé téní píroníñjé womí nanjé imíxíñjé nánirini.

³¹ Jisaso ámi níwíápínímeari anjé yoí Taia ténjé e píni níwíarími nurí anjé yoí Saidoní ténjé e áwíni e nurí xwíá yoí Dekaporisiyo nuríná ípí Gaririyo nírémorí yarfána

³² ámá wí ámá arfá píronárírí xwíyáfá píronárírí enjé womí Jisaso ténjé e nání nímeámi níbiro wauné ríxíñjé re uríǵfawíxíni, “O nanjé ení nání wé seáyé e ikwíaréi.” urfagíá

³³ Jisaso ámá awí eánaríǵé dání omí nímeámi nurí egípi neríná Jisaso xegé wé oyá arfá ófóyo wíxwárírí xegé wéyo reanjé nírinímáná oyá aífóyo ikwíarírí nemáná

³⁴ síjwé anjénamí nanímáná rímníñjé nírirí xegé píné téní re uríñiniginí, “Epata.” —Wíǵé píné “Oxoat.” nuríríná “Epata.” rariǵfárini. E uráná re eníñiniginí.

³⁵ Xegé arfá oxoánírí aífé sanjé wíaríñjépi nayé erí nerí xwíyáfá píraníñjé níra warfána

³⁶ Jisaso ámi ámá awí eánaríǵfáyo níwímeari ñwé ikaxé nurírí re uríñiniginí, “Nioní wíápé áwanjé murímepaní.” urfagí aiwé amí amí nemero arékí áwanjé níra nuro

³⁷ ayá nírwamóga nuro re níra ugáfawíxíni. “Amípi o éfíyíyé aga nanjéni yariñírini. Arfá píronaríǵfáyé téní aífé sanjé meariǵfáyé téní aí píraníñjé imíxáná arfá ero xwíyáfá ríro yariǵfárini.” níra ugáfawíxíni.

8

Ámá 4,000 ayo aiwá winjé nánirini.

¹ Íná ríwíyo Jisaso ámá obaxé ámi o ténjé e epíroyé níyáríro wíǵé aiwá ríxa menagí níwínirí xegé wíepísaríñjowami “Eíni.” nurírí

² re uriniginini, “Ámá tiyí sía wiyáú wiyi nioni tñi re niñwearóná wigí aiwá ríxa nowárigfá enagi nani wá nonarini.

³ Wí aní aiwimí dání b'agfá enagi nani nioni ayí siní agwí nani yaríná nurowárirínáyí ‘Sñwí xaxá niwiniri ení sirirñwí niwiniri ná neága up'rixini.’ niyaiwiri rariñini.” uríagi

⁴ xegí wiep'sariñowa re urigfawixini, “Aní m'imirinñí re aiwá ámá tiyí xixeni nip'ri nani ge bí yan'wini?” uríagfá

⁵ o re uriniginini, “Segí bis'kerfá araririni?” uráná “Wé w'úmí dñj waú tñwáonerini.” uríagfá

⁶ o ámá ep'royí egfáyo “Xw'ámí éf niñweaxa úpoyí.” nuriri bis'kerfá ni'meari Gorixomí aiwá api nani yayí niwimáná kw'kw'rimí nerí wiep'sariñowamí m'ini wíáná nurápayiro ámá ayo m'ini niwía nuro

⁷ wigí peyí bia enagi Jisaso apia ení nurápiri Gorixomí yayí niwimáná re uriniginini, “Peyí r'pia ení yaní niwía úpoyí.” uríagi x'fo urípi yaríná

⁸ ámá n'ni ríxa niñiro agwí ímí uyíagi wiep'sariñowa ayí aiwá niñiro e t'ápia ni'meaayiro soxí f'á wé w'úmí dñj waúmí aumaúmí nero magwí miárigfawixini.

⁹ Ámá 4,000 aiwá api nigfawixini. Jisaso ayí aiwá niñimáná enáná wigí aní e nani nurowárimí

¹⁰ ewéyo wiep'sariñowa tñi ni'p'ixemoániro ni'meámí ug'fawixini. Ipíyo or'wámí dání aní yo' Darímanuta tñj e niwiék'ni'mearo ayoagfawixini.

“Emim' b' neaiwap'iyi.” urigfá nani r'ni.

¹¹ Parisi wa niwí'mearo ríxa s'm' tñi úrapí xwiy'fá nuriro omí iwam'fó wíwap'yaniro nani re urigfawixini, “Anínamí dñj emim' b' neaiwap'iyi.” uríagfá

¹² Jisaso awa nani xegí xwiox'fyo dání m'ñj ni'péniri “Inii!” n'iri re uriniginini, “Juday' agwí ríná ñweagfáy'né pí nani ‘Emim' neaiwap'iyi.’ ni'rariñoi? E ni'rariñagfá aiwí emim' soy'né ni'rari'g'ápi wí nemimé'ni.” nuriri

¹³ ayo p'ni niwiárimí wiep'sariñowa tñi ewéyo ni'p'ixemoániro ipíyo or'wámí dání nani ug'fawixini.

Eway' ikax' yis' nani urin' nani r'ni.

¹⁴ Nuróná aiwá nani dñj ar'fá n'keamoro bis'kerfá ná b'ni ewéyo wen'p'ini ni'meámí waríná

¹⁵ Jisaso Parisiowa naní rayiro sipí rayiro yar'ñ'pa wiep'sariñowa ax'pi yaniro neríná omí dñj m'kw'ropa nero r'wí ni'mop'rixiniri eway' xwiy'fá nuriríná sekax' re uriniginini, “Soy'né píran'ñj emépoyí. Bis'kerfá yis' —Bis'kerfá siní sñj enáná yis' onimíapi t'fá aiwí ni'm'ni ikwianw' neap'nárirí ni'm'ga wiá'p'n'meariñ'ri. Yis' Parisiowayá tñi Xerotoyá tñi nani wáy' nero emépoyí.” uriniginini. Uy'nií yis'niñj wigí xwiox'fyo ikwianw' eap'niniginiri e uraríná

¹⁶ wiwan'ñowa re rinigfawixini, “None bis'kerfá menjagi nani neararini.” rinar'ñagfá

¹⁷ o ar'fá niwiri m'ix' re uriniginini, “Pí nani ‘Bis'kerfá mayonerini.’ rinar'ñoi? Siní sñw' oxoaro dñj moro mepa reñoi? Segí m'ñj sñán'ñj rimónini?

¹⁸ Sñw' t'g'oy'né aiwí sñw' m'win'pa riyariñoi? Ar'fá t'g'oy'né aiwí ar'fá miyar'ñj reñoi? Nioni bis'kerfá wé wú n'ni kw'kw'rimí nerí ámá 5,000yo m'ni winá nani dñj m'iseainar'ni'rani?

¹⁹ Aiwá ayí niñiro t'fápi soxí f'á xwé arariyo aumaúmí yárigfawixini?” uríagi awa “Wé wúkaú sikw' waú apimí aumaúmí yáriñwaniginini.” uríagfá

²⁰ o ámi re uriniginini, “Nioni bis'kerfá ámá 4,000yo ni'kw'iri winápi soxí f'á arariyo miárigfawixini?” uríagi awa “Wé w'úmí dñj waúmí miáriñwaniginini.” uríagfá

21 o re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪné sɪnɪ majɪá rimónɪŋoɪ? ‘Aiwá menjána árnone mɪneaiapɪpaxorɪnɪ.’ rɪnɪaiwiarɪŋoɪ?” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Sɪŋwɪ supárɪŋɪ wɔmɪ naŋɪ imɪxɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

22 E nurɪsáná nuro aŋɪ yoɪ Betɪsaidayo niwiékɪnɪmearo nayoaro emearɪná áamá wɪ sɪŋwɪ supárɪŋɪ wo Jɪsaso píranɪŋɪ imɪxɪnɪ nánɪ nɪméra nɪbɪro waunɪ rɪxɪŋɪ re urɪgɪawɪxɪnɪ, “Joxɪ wé seáyɪ e nɪwikwiárɪrɪ naŋɪ imɪxɪrénɪ?” urɪagɪa

23 Jɪsaso sɪŋwɪ supárɪŋomɪ wéyo ɪá nɪxɪrɪmɪ aŋɪ Betɪsaida e nɪwárɪmɪ nurɪ yánɪ e dánɪ nɪrómáná oyá sɪŋwɪyo reanwɪ núrɪrɪ wé seáyɪ e nɪwikwiárɪrɪ yarɪŋɪ re wɪŋɪnɪgɪnɪ, “Joxɪ amɪpɪ wɪ sɪŋwɪ rɪwɪnɪŋɪnɪ?” urɪagɪ

24 o sɪŋwɪ nanɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá wɪ aŋɪ emearɪŋagɪa sɪŋwɪ nɪwɪnɪrɪ aiwɪ ɪkɪánɪŋɪ ɪmónɪŋagɪa wɪnɪŋɪnɪ.” urɪagɪ

25 ámɪ bɪ wé sɪŋwɪyo seáyɪ e wikwiáráná o rɪxa sɪŋwɪ anɪŋɪ nanárɪrɪ xegɪ sɪŋwɪ rɪxa naŋɪ éagɪ amɪpɪ nɪyonɪ xɪxenɪ wɪnɪŋɪnɪgɪnɪ.

26 Xɪxenɪ wɪnáná Jɪsaso o xegɪ aŋɪ e nánɪ nurowárɪrɪnɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Dɪxɪ aŋɪ e nánɪ nurɪná ámɪ Betɪsaida tɪyo nánɪ mupanɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Pitao “Kɪraisoxtɪrɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

27 Jɪsaso tɪnɪ xegɪ wiepɪsarɪŋowa tɪnɪ nɪwiápɪnɪmeámɪ nuro aŋɪ xwé yoɪ Sisaria Piripai tɪŋɪyo ɪkwɪrónɪŋɪpɪmɪ nánɪ nurɪná awamɪ yarɪŋɪ nɪwɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá yɪ nionɪ nánɪ arɪre rarɪŋoɪ?” urɪagɪ

28 awa re urɪgɪawɪxɪnɪ, “Wɪ re rarɪŋoɪ, ‘Jono wayɪ nɪneameaia wago ámɪ nɪwiápɪnɪmearɪ rɪa yarɪnɪ?’ rarɪŋoɪ. Ámɪ wɪ re rarɪŋoɪ, ‘Enɪná Gorɪxoyá xwɪyɪá wɪá rókɪamoagɪ mɪpé aŋɪnamɪ peyɪŋɪ Iraiŋaoyɪ rɪnɪŋo nɪweapɪrɪ rɪa yarɪnɪ?’ rarɪŋoɪ. Ámɪ wɪ re rarɪŋoɪ, ‘Enɪná Gorɪxoyá xwɪyɪá wɪá rókɪamoagɪá wo nɪwiápɪnɪmearɪ rɪa yarɪnɪ?’ rarɪŋoɪ.” urɪagɪa

29 o sɪnɪ yarɪŋɪ nɪwɪrɪnɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ayɪ e nɪrɪro aiwɪ sewanɪŋoyɪné nionɪ nánɪ gorɪnɪ rarɪŋoɪ?” urɪagɪ Pitao re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Joxɪ Kɪraisoxtɪ, nene yeáyɪ neayɪmɪxemearɪa nánɪ arɪowayá xwɪá piaxɪyo dánɪ ɪwɪaronɪoxɪrɪnɪ.” urɪagɪ

30 o ŋwɪ ɪkaxɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪné nionɪ e enɪonɪ nánɪ áwanɪ murɪpa épyoɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Áwanɪ “Nionɪ nɪnɪpɪkɪpɪrɪfárɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

31 Xewanɪŋo nánɪ iwamɪó nuréwapɪyɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá ɪmónɪŋáonɪ rɪnɪŋɪ xwé wɪ meámɪfárɪnɪ. Negɪ mebáowa tɪnɪ apaxɪpánɪŋɪ ɪmónɪgɪá xwéowa tɪnɪ Gorɪxoyá ŋwɪ ɪkaxɪ eánɪŋɪpɪ mewegɪáwa tɪnɪ nionɪ rɪwɪ nɪmóáná wa nɪnɪpɪkɪpɪrɪfárɪnɪ. E nerɪ aiwɪ sɪá wɪyaú wɪyɪ óráná ámɪ wɪápɪnɪmeámɪfárɪnɪ.” nurɪrɪ

32 pɪné sɪŋánɪ e rɪmóagɪ Pitao Jɪsasomɪ nɪmeámɪ nurɪ yánɪmɪ nɪrómáná rɪxa mɪxɪ urɪmɪnɪrɪ nánɪ nerɪ “E wɪ mɪnearɪpanɪ.” urarɪná

33 Jɪsaso omɪ rɪwɪ numorɪ wiepɪsarɪŋɪ wɪamɪ sɪŋwɪ nɪwɪnɪrɪnɪ omɪ mɪxɪ nurɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Setenoxɪnɪ, pɪnɪ nɪnɪwiárɪmɪ uɪ.” nɪrɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Pitaoxtɪ amɪpɪ nánɪ Gorɪxo wimónarɪŋɪpɪ nánɪ dɪŋɪ mɪmó ámá wimónarɪŋɪpɪ nánɪ moarɪŋɪnɪ.” nurɪsáná

34 ámá e epɪroyɪ egɪáyo “Eɪnɪ.” nurɪrɪ xegɪ wiepɪsarɪŋowa tɪnɪ nawɪnɪ awɪ neánɪmáná enáná re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪné woxɪ nionɪ yarɪŋápa emɪnɪrɪ nánɪ nionɪ tɪnɪ nurɪná yɪ re erɪfárɪnɪ. Dɪxɪ simónarɪŋɪpɪ wɪ mé rɪwɪmɪnɪ nɪmamorɪ re nɪyaiwɪrɪ ‘Jɪsasomɪ xɪdarɪŋagɪ nánɪ ámá wa ɪkɪáyo nɪnɪyekwɪroárɪro nɪnɪpɪkɪróná ayɪ ananɪrɪnɪ.’ nɪyaiwɪrɪ nɪxɪdɪrɪfárɪnɪ.

35 Ámá go go ‘Jɪsasomɪ nɪxɪdɪrɪnáyɪ ámá wa nɪpɪkɪpɪrɪxɪnɪ.’ nɪyaiwɪrɪ nánɪ nionɪ mɪnɪxɪdɪ xegɪ wará éfɪ nɪmenɪrɪ nerɪná xewanɪŋo anɪŋɪnɪ ɪkeamónɪnɪfárɪnɪ. E nerɪ

aiwi áamá go go nioni ninixidiri xwiýfá yayf seainariniþi nani wáf emeariniþagi nani pikíanáyf, o aniniþni mikeamónf nioni ninixidiriþimí dani erfkiemeániníarini.

³⁶⁻³⁷ Áamá go go nioni minixídf iyfá ía niþwf amipi emeaminiri nanini néra nuri nimeáisána xewaninjo aniniþni ikeamónána ayf naníraní? Oweoi! Amipi níni xwfá tfo dánf mimúropa nerí aiwi xewaninjo aniniþni ikeamónána amipi api tñni xegf wará aniniþni þweanfa nani roayíronipaxfmaní.” nuriri

³⁸ re uriniþnigini, “Seyfne nuro áamá agwi ríná þweagfáyf Gorixomi dñf mþwþkwíró fwf néra warigfáyf tñf e nemerfná nioni nani ayá seainiri þfné nioni rariniþni eni nani ayá seainiri yariniþagi nani ámayo yumfi niwirfnáyf, áamá imóniniþni niweapirfná ikñiniþni weapiri gí ápo xwinfá eaininiþni nioni eni xwinfá eaininiþni aniniþni wa tñni weapiri nerí xfo nani eni ayá nininiri ‘Go rfaní?’ rímfáriní.” uriniþnigini.

9

¹ Ámi re uriniþnigini, “Nioni nepa seariniþagi nani piraniþf arfá níþoyi. Áamá re rogfa wiyfne sñni miþepa nerfná ení eaininiþni Gorixoxfo xegf xwioxfo mþmeámf nerí piraniþni seamenþweanfa nani imóniniþni imónariniþni sñwf winiþirfáriní.” uriniþnigini.

Jisaso nikñiri xegf bi imóniniþni nanirini.

² Ríxa sfá wé wfúmi dánf wo óráná o Pitaomi tñni Jemisomi tñni Jonomi tñni niwirimeámí dfwf xwé bimí niþeyiro wiwiní niþweafnáf wigf sñwf anigfe dani re eniniþnigini. Jisaso wará xegf bi nimóniri

³ xegf rapirapf eni wfá nókiariri áamá wí wayf nrorfnáf apfá e wé mþropaxf apfá xaíwf weaininiþnigini.

⁴ E yarfnáf Gorixoyáf wfá rókiamoagf Iraiþaoýf riniþni tñni enínáf yagf Moseso tñni omí niwimeari o tñni xwiýfá rinarfnáf

⁵⁻⁶ wieþisariniþowa wáyf ayþkwf mþwinifagi nani Pitao “Þioi urimfini?” niþaiwiri úrapí xwiýfá nuriri Jisasoni re uriniþnigini, “None re niþweafnáf nanirini. Anani re þweapaxirini. Aní þipákf wíkaú wí, joxi nani wiwayf, Moseso nani wiwayf, Iraiþao nani wiwayf omiraneyf.” nurimánáf enánáf

⁷ agwf bi ritf wiáranáf agwþpimi dani xwiýfá bi re riniþnigini, “O gí íwf dñf sixf yiniþorini. Þí þí xwiýfá searfnáyf arfá wíþoyi.” uránáf

⁸ weniniþf éfáyf winigfawixini. Áamá wo mepa Jisasoni iwo þweanþagi winigfawixini.

Iraiþao nani yariniþni wigfá nanirini.

⁹ E niwinimánáf dfwf mþniþyo dani þñni niwiárimni niweapirónáf Jisaso þwf ikaxf re uriniþnigini, “Riþi nanifþi nani ámayo áwanf mþmepa éþoyi. Áamá imóniniþni ríxa niþeri xwáripáyo dani niwiáþniþmeámánáf enánáf ináf anani áwanf uriméfrixini.” urifagi

¹⁰ awa dñfni ía niþiriþro xwiýfá “Niþeriþni xwáripáyo dani wiáþniþmeámfáriní.” urifþi nani ududf nero “Þí nani rfa neariniþni?” niriþniþro

¹¹ yariniþf re wigfawixini, “Þí nani þwf ikaxf eaininiþni mewegfáwa re rarigfáriní, ‘Iraiþao ríxa þiniþni enánáf rfwíyo áamá nene yeáyf neayimixemeanfo arfowayáf xwfá þiaxfyo dani iwiaronfáriní.’ þí nani rarigfáriní?” urifagfá

¹² o re uriniþnigini, “Ayf neparini. Iraiþao xami niþiriþni áamá wigf yarigfáþi rfwfmíni mamoro Gorixomi dñf wþkwíro epfiri nani xwiýfá nuriri aiwi xwiýfá Gorixoyáf niriþiriþni eaininiþni riþi ‘Áamá imóniniþni rñiniþni niwiayiro xwirfáf wíxepfáriní.’ xwiýfáf api eni þí nani rñiniþni?” nuriri

13 re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nwɪ ikaxɪ eánɪŋɪpɪ mewegɪáwa e nɪrɪro aiwɪ nionɪ re seararɪŋɪnɪ, ‘Traijao rɪxa bɪagɪ aiwɪ ámá rɪwamɪŋɪ xɪo nánɪ eánɪŋɪpɪ omɪ arɪá mɪwɪ wigɪ dɪŋɪ tɪnɪ sɪpɪ nɪwiéra ugɪawixɪnɪ.’ seararɪŋɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Íwɪ imó xixéroarɪŋɪ womɪ mɪxɪ umáɪnɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

14 Jisaso awa tɪnɪ ámɪ xegɪ wiepɪsarɪŋɪ wɪamɪ wímeanɪro nánɪ nɪweapɪro awa tɪe ámá epɪroyɪ enagɪa nɪwɪnɪro awa ŋwɪ ikaxɪ eánɪŋɪpɪ mewegɪá wa tɪnɪ xwɪyɪá sɪmɪ tɪnɪ rɪnarɪŋagɪa nɪwɪnɪro

15 rɪxa anɪwɪ e báná ámá e epɪroyɪ egɪáyɪ Jisaso weaparɪŋagɪ nɪwɪnɪro sɪrɪ nɪpɪkɪnɪro yayɪ wianɪro nánɪ anɪnɪ nuro wímeáaná

16 o yarɪŋɪ re wɪŋɪnɪgɪnɪ, “Awa tɪnɪ pí nánɪ xwɪyɪá sɪmɪ tɪnɪ rɪnarɪŋoɪ?” urɪagɪ

17 ámá e epɪroyɪ egɪáyɪ wo re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nearéwapɪyarɪŋoxɪnɪ, gɪ íwomɪ imó xixéroarɪŋagɪ nánɪ manɪ pɪrónárɪnɪ.

18 Imó meanɪ eáaná meákɪkwɪfánɪ yárɪrɪ manɪ sɪwɪ kɪrɪwɪnɪrɪ sɪkwɪ wé sɪwɪá yárɪrɪ yárarɪŋɪrɪnɪ. Nionɪ joxɪ nánɪ nɪmeáa bɪá aiwɪ joxɪ mɪŋweanagɪ nánɪ dɪxɪ wiepɪsarɪŋowamɪ ‘Soyɪné mɪxɪ umáɪnowárɪpoyɪ.’ urɪagɪ aiwɪ awa wɪ ananɪ mɪxɪ umáɪnowárɪpaxɪmanɪ.” urɪagɪ

19 Jisaso rɪxa anɪdɪŋɪ nɪwɪaiwɪrɪ nánɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Agwɪ rɪná ŋweagɪáyɪné nionɪ tɪnɪ nemerane emá obaxɪ nɪseamúrógagɪ aiwɪ sɪnɪ Gorɪxomɪ dɪŋɪ mɪwɪkwɪroarɪgɪá reŋoɪ? Arɪre searayimɪnɪnɪ?” nurɪrɪ “Íwomɪ nɪwɪrɪmeámɪ bɪpoyɪ.” urɪagɪ

20 rɪxa nɪwɪrɪmeámɪ nɪbɪro imó Jisasomɪ sɪŋwɪ nɪwɪnɪrɪnɪ re enɪnɪgɪnɪ. Meanɪ eáaná sinapɪxwɪnɪ néra nɪpiérorɪ xwɪáyo niwieága urɪ meákɪkwɪá pumɪrɪ yarɪŋagɪ

21 xanomɪ Jisaso re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Sa ararɪ enɪrɪnɪnɪ?” urɪagɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Sɪnɪ onɪmɪáo dánɪ e néra unɪrɪnɪ.

22 Imó íwomɪ íníná xwɪrɪá oikɪxémɪnɪrɪ re yarɪŋɪrɪnɪ. Nɪxerɪ rɪáyo ikeaárɪrɪ nɪxerɪ inɪgɪyo mamówárɪrɪ yarɪŋɪrɪnɪ.” nurɪrɪ “Jisaso enɪ yopa megɪnɪrɪfenɪŋoɪ?” nɪyaiwɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Joxɪ ‘Ananɪ nanɪ imɪxɪpaxonɪrɪnɪ.’ nɪyaiwɪnɪrɪnáyɪ wá nɪyeaomɪxɪrɪ arɪrá yeaiɪ.” urɪagɪ

23 Jisaso re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Joxɪ ‘O nanɪ mimɪxɪpaxorɪnɪ.’ nɪnɪaiwɪrɪ rɪnɪrarɪŋɪnɪ? Jɪwanɪŋoxɪ Gorɪxomɪ dɪŋɪ wɪkwɪroɪ. Ámá gɪyɪ Gorɪxomɪ dɪŋɪ ɪkwɪrófáyɪ amɪpɪ aɪ ananɪ arɪrá winɪŋoɪ.” urɪagɪ

24 íwomɪ xano apaxɪ mé re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Gorɪxomɪ dɪŋɪ wɪkwɪrómɪnɪrɪ yarɪŋagɪ nánɪ aga píranɪŋɪ wɪkwɪrómɪ nimɪxeɪ.” urɪagɪ

25 Jisaso ámá obaxɪ o tɪŋɪ e nánɪ mɪrɪ bɪmɪarɪŋagɪa nɪwɪnɪrɪ imó íwomɪ xixéroarɪŋomɪ mɪxɪ numáɪnowárɪrɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Manɪ pɪroárɪrɪ arɪá pɪroárɪrɪ enoxɪ íwomɪ pɪnɪ nɪwiárɪmɪ nurɪ ámɪ bɪ tɪnɪ rɪwɪmɪnɪ nɪrorɪ mɪxɪxéropanɪ.” uráná

26 imó makɪrɪwɪ nɪmorɪ meanɪ nearɪ íwo sinapɪxwɪnɪ nɪyárɪrɪ wenáná omɪ pɪnɪ nɪwiárɪmɪ unɪnɪgɪnɪ. Pɪnɪ nɪwiárɪmɪ úáná íwo rɪxa nɪperɪnɪŋɪ wenagɪ nɪwɪnɪro ámá obaxɪ “Rɪxa nɪperɪ rɪa wenɪoɪ?” rarɪŋagɪa aiwɪ

27 Jisaso xegɪ wéyo fá nɪmaxɪrɪmáná mɪeyoáaná o wiápɪnɪmeanɪnɪgɪnɪ.

28 Nɪwiápɪnɪmeámáná enáná Jisaso nurɪ anɪyo nɪpáwɪrɪ ŋweanáná xegɪ wiepɪsarɪŋowa wigɪpɪ ínɪmɪ yarɪŋɪ re wigɪawixɪnɪ, “Pí nánɪ imó íwomɪ xixéroómɪ mɪxɪ umáɪnowárɪpaxɪ mimónɪpa éwanɪgɪnɪ?” urɪagɪa

29 o re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Soyɪné segɪ dɪŋɪ tɪnɪ imó tɪnɪŋɪ imónɪŋyɪ mɪxɪ umáɪnowárɪpaxɪ menɪnɪ. Gorɪxomɪ dɪŋɪ wɪkwɪroro yarɪŋɪ wɪro nerónáyɪ, ananɪ oyá dɪŋɪ tɪnɪ mɪxɪ umáɪnowárɪpaxɪ imónɪpɪráoɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Ámɪ yumɪ “Nɪnɪpɪkipɪrɪárɪnɪ.” urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

30 Awa anɪ ayo pɪnɪ nɪwiárɪmɪ Garɪrɪ pɪropenɪsɪyo áwɪnɪmɪ nurɪnɪ Jisaso “Ámá nionɪ pwarɪŋagɪ nánɪ nɪjɪá mimónɪpa oépoyɪ.” yaiwɪŋɪnɪgɪnɪ. Ayɪ rɪpɪ nánɪ e yaiwɪŋɪnɪgɪnɪ.

31 Wiep̄sar̄iḡowam̄in̄i nuréwap̄iyir̄i re urayin̄igin̄i, “Ámá imón̄iḡaon̄i nán̄i miȳf̄ uráná n̄in̄ip̄ikip̄r̄f̄ár̄in̄i. N̄ip̄ikíf̄á aí sf̄á w̄iyáú w̄iyí óráná xwár̄ip̄áyo n̄iwémáná ámi n̄iwíáp̄n̄imeám̄f̄ár̄in̄i.” urayar̄iḡaḡ aiw̄i

32 awa sin̄i n̄ip̄ikw̄in̄i n̄ijf̄á mimón̄ipa nero aí masisf̄á n̄iwiro nán̄i yar̄iḡf̄ b̄i m̄iwigf̄awix̄in̄i.

“Go gone seáȳi e imón̄an̄f̄wár̄fan̄i?” rin̄igf̄á nán̄ir̄in̄i.

33 Awa aḡf̄ yoḡ Kapaneam̄i n̄irémoro aḡf̄yo n̄ip̄áwiro n̄iḡwearf̄ná Jisaso wiep̄sar̄iḡowam̄i yar̄iḡf̄ re win̄igin̄i, “Óf̄ e n̄b̄iranéná pí xw̄iyf̄á n̄ir̄iga b̄f̄awix̄in̄i?” urf̄aḡi aiw̄i

34 awa “Negf̄ wox̄i gox̄i áminá nimón̄ir̄i neamen̄weañáná wf̄one s̄iman̄w̄f̄yón̄iḡf̄ ín̄im̄i yeáyf̄ rur̄nan̄f̄wár̄in̄i?” n̄ir̄iga b̄f̄á eḡaḡi nán̄i ayá nero xw̄iyf̄á b̄i mur̄f̄ kikiá yar̄iḡagf̄a

35 o éf̄ n̄iḡweámáná wiep̄sar̄iḡf̄ wé wúkaú s̄ikw̄f̄ waú awam̄i “Soyf̄né awí neán̄iro re ḡwénap̄poyi.” nur̄ir̄i re ur̄iḡigin̄i, “Ámá ‘Nion̄i s̄iman̄w̄f̄yón̄iḡf̄ onur̄n̄ayípoyi.’ n̄iyaiwir̄iḡo re éwin̄igin̄i. Ámá n̄iyon̄i x̄in̄áin̄iḡf̄ nimón̄ir̄i ar̄ir̄á w̄iw̄in̄igin̄i.” nur̄ir̄i

36 n̄iaíw̄f̄ miá b̄i n̄imear̄i áwin̄i e éf̄ nurár̄imáná wé n̄imakf̄k̄iyir̄i ámi re ur̄iḡigin̄i,

37 “Ámá wo nion̄i n̄ix̄f̄dir̄ináyf̄ n̄iaíw̄f̄ r̄ip̄in̄iḡf̄ imón̄iḡf̄yo peayf̄ m̄iwianf̄ wéyo n̄imer̄ináyf̄ apim̄in̄i wéyo m̄imear̄in̄in̄i. Nion̄i wéyo n̄imer̄i ḡf̄ ápo, n̄irowár̄enap̄iḡom̄i en̄i wéyo umer̄i yar̄in̄i.” ur̄iḡigin̄i.

“Ayf̄ t̄f̄ám̄in̄i m̄ikum̄ix̄in̄igf̄áyf̄ none t̄f̄ám̄in̄i imón̄in̄i.” ur̄iḡf̄ nán̄ir̄in̄i.

38 Jono re ur̄iḡigin̄i, “Neaiep̄sar̄iḡox̄in̄i, none ámá wo yoḡ jox̄iyá n̄ir̄ir̄i imf̄o m̄ix̄f̄ umáin̄owár̄ar̄iḡaḡi n̄iw̄in̄irane o none t̄n̄i nawín̄i memear̄iḡaḡi nán̄i xe oen̄ir̄i s̄iḡw̄f̄ w̄in̄an̄ir̄i eḡwám̄an̄i.” urf̄aḡi

39 Jisaso re ur̄iḡigin̄i, “Ap̄i e im̄ixáná p̄r̄f̄ m̄iwiaik̄ipan̄i. Ámá go go yoḡ nion̄iyá n̄ir̄ir̄i em̄im̄f̄ nemi nur̄i aḡf̄n̄i ikayf̄w̄f̄ n̄imear̄ipaxf̄ imón̄in̄imen̄iḡo.

40 Ámá ayf̄ t̄f̄ám̄in̄i m̄ikum̄ix̄in̄ipa ner̄ináyf̄ ayf̄ none t̄n̄i imón̄in̄i. Ayin̄án̄i e éf̄áyo b̄i p̄r̄f̄ m̄iwiaik̄ipan̄i.

41 Ámá go go soyf̄né Kiraison̄i n̄ix̄f̄d̄iro wáf̄ ur̄imero yar̄iḡagf̄a nán̄i ar̄ir̄á n̄iseair̄i in̄iḡf̄ b̄i aí niwir̄i n̄iseaiap̄r̄ináyf̄, Gor̄ixo e éo nán̄i wí d̄iḡf̄ arf̄á mikeamó om̄i x̄ixen̄i ar̄ir̄á winf̄ár̄in̄i.

ƒw̄f̄ oépoyn̄ir̄i w̄iwap̄iyar̄igf̄áyf̄ nán̄ir̄in̄i.

42 “E ner̄i aiw̄i ámá go go n̄iaíw̄f̄ r̄ip̄iam̄i nion̄i d̄iḡf̄ n̄ikw̄f̄roan̄iro yar̄igf̄ápiam̄i p̄r̄f̄ wiaik̄im̄in̄ir̄i ner̄i ƒw̄f̄ oépoyn̄ir̄i w̄iwap̄iyar̄iná Gor̄ixo ‘O xw̄iyf̄á mayor̄in̄i.’ m̄ir̄f̄ r̄ixa n̄ipémáná eḡáná r̄in̄iḡf̄ xwé winf̄ár̄in̄i. Sin̄i n̄iaíw̄f̄piam̄i ƒw̄f̄ nán̄i m̄iwiep̄sipa eḡáná ámá wa om̄i f̄á n̄ixero s̄iḡá xwé wo s̄iḡw̄f̄ t̄n̄i ḡw̄f̄ n̄ijár̄iro raw̄irawáyo n̄imamówár̄ir̄ináyf̄, sip̄i eḡaḡi aiw̄i r̄in̄iḡf̄ Gor̄ixo wim̄in̄ir̄i eḡp̄in̄iḡf̄ imón̄iḡp̄iman̄i.

43-44 ƒw̄f̄ nán̄i wé ƒeapá n̄isin̄ir̄ináyf̄ n̄iwákwin̄ir̄i em̄i morf̄in̄i. E nin̄ir̄iná r̄in̄iḡf̄ xwé n̄isin̄ir̄i aiw̄i wé rasf̄á eḡf̄ t̄n̄i opéir̄i aí aḡf̄nam̄i nán̄i n̄ipeyir̄ináyf̄ ayf̄ anan̄ir̄in̄i. Wé núkaún̄i ƒeapá ner̄i ƒw̄f̄ meáú sin̄i ú t̄n̄i ner̄iná r̄f̄á an̄iḡf̄ wear̄iḡf̄yóm̄in̄i nur̄i r̄f̄á n̄ir̄in̄ir̄ináyf̄ ayf̄ nan̄f̄man̄i.

45-46 ‘S̄ikw̄f̄ rú t̄n̄i ƒw̄f̄ nán̄i aḡf̄ oemem̄in̄i.’ yaiw̄iú s̄ikw̄f̄ ú m̄iḡf̄ n̄iwákwin̄ir̄i em̄i morf̄in̄i. E nin̄ir̄iná r̄in̄iḡf̄ xwé n̄isin̄ir̄i aiw̄i s̄ikw̄f̄ rasf̄á eḡf̄ t̄n̄i opéir̄i aí aḡf̄nam̄i nán̄i n̄ipeyir̄ináyf̄ ayf̄ anan̄ir̄in̄i. S̄ikw̄f̄ ‘ƒw̄f̄ nán̄i oum̄in̄i.’ yaiwiar̄iḡú t̄n̄i eḡáná n̄iperf̄ná Gor̄ixo r̄f̄á an̄iḡf̄ wear̄iḡf̄yo n̄isikeaar̄ir̄ináyf̄ ayf̄ nan̄f̄man̄i.

47 S̄iḡw̄f̄ w̄in̄iyi t̄n̄i ƒw̄f̄ nán̄i n̄imor̄ináyf̄ s̄iḡw̄f̄ ayi n̄iyor̄i em̄i morf̄in̄i. E nin̄ir̄iná r̄in̄iḡf̄ xwé n̄isin̄ir̄i aiw̄i s̄iḡw̄f̄ ná w̄iyin̄i nan̄im̄i opéir̄i aí aḡf̄nam̄i nán̄i n̄ipeyir̄ináyf̄

ayí ananírini. Sijwí fíwí nání mófyi tñni néisáná niperfíná Gorixo ríá anijí wearijíyo nisikeaárírnáyí ayí nanjmaní.

⁴⁸ Ríá anijí wearije xweamfí mipé anijí nisiri ríá ení anijí rini ri yarinerini.

⁴⁹ “Saxí aiwáyo moarigfápa Gorixo ríá ení áamá nñni nanj oimónípoyinri saxínijí e monfáriní.

⁵⁰ Saxí aiwá awfí imixaríjé enagi nání nanjriní. E nerí aí xegí awfí yaríjépi anipá nerí aiwánijí imónijáná arige nerí ámi awfí eníjoi? Soyíné saxínijí nimóniro saxí aiwáyo awfí imixaríjépa áamá niyoni píranijí e níwirínáyí, sewanijoyíné mímefeyoánipa nero píranijí níkumixiníro néra úfrixiní.” uríjínigini.

10

Apixí emi moarigfá nánirini.

¹ Jisaso níwiápnímeari e pñni níwiárimí nurí Judia píropenisíyo ní múrori iniigí Jodani rapáyo jfaríwámí dání warfíná oxí apixí epíroyí nero o tñjé e awí eánáná xegí yaríjépa ámi uréwapíyaríná

² Parisi wa níwímearo omí iwamfó níwíwapíyiro re urígíawixiní, “Wa negí jwí ikaxí eánijépi íá níroro re rarígíáriní, ‘Xegí oxo apixími ananí emi mopaxíriní.’ rarígíáriní. Wa ‘Emi mopaxímaní.’ rarígíáriní. Joxiyá dñjé arige simónariní? ‘Ananí emi mopaxíriní.’ rísimónariní? ‘Nwíáriní.’ rísimónariní?” uríagfá

³ re uríjínigini, “Moseso eníá segí seárfawéyo jwí ikaxí nurírná píoi uríjínigini?” uríagi

⁴ re urígíawixiní, “Moseso áamá apixí emi moaníro nání ananí payí re rini jépi ‘Nioní ími anijí emi móáriní.’ rini jépi nearo owiowárfpoyinri síjwí neanagíriní.” uríagfá aiwí

⁵ Jisaso re uríjínigini, “Soyíné segí dñjé tñni níxídro arfíki segí apixí emi moaníro yaríjéagfá nání Moseso jwí ikaxí api níriní eanjériní.

⁶ E nerí aiwí xwíyíá rípi níriní ríwamíjé eanjériní, ‘Gorixo eníá xwíá imixiri anjina imixiri neríná oxí imixiri apixí imixiri enjériní.

⁷⁻⁸ Ayínáni oxo xaniyaúmí pñni níwiárimáná xegí apixí tñni níkumixiníná ná ayí ná bínínijé imónípísíriní.’ E níriní eánijé enagi nání xixegíni imónarígímaní. Ná ayí ná bínínijé nimóniri emearígíriní.

⁹ Ayáú nímeánimí nemeárná Gorixo jwírariní enagi nání pñni níwiárimí mupa oépiyí.” nurími nurí

¹⁰ anjío nípáwirí jweanáná wiepísarijowa ámi o meánigfá nání uríjépi nání yaríjé wíáná

¹¹ o re uríjínigini, “Áamá go go xegí apixí emi nímorí wí nímearínáyí, xámi meanímí sípí wikáriní.

¹² Apixí gí gí ení xegí xiagwomí pñni níwiárimí nurí womí nímeánírnáyí, xámi meánijomí sípí wikáriní.” uríjínigini.

Niaíwí onímiápiami wé ikwíkwíárimí enjé nánirini.

¹³⁻¹⁴ Áamá wí Jisaso wigí niaíwí oimónípoyinri wé wikwíáriní nímeámí báná wiepísarijowa mixel uraríjéagfá Jisaso awa pírfí urakianíro yaríjéagfá níwíníri wikí dñjé níwíawiri re uríjínigini, “Soyíné pírfí murakipani. Gorixo xwioxíyo nímeámí nerí píranijé seamejweani síjání nimónírná o áamá niaíwí tíyí yapí nioní dñjé níkwírófáyo mejweanfá enagi nání soyíné pírfí murakipani. Nioní tfe nání xe obípoyí.

¹⁵ Nioní nepa seararíjéni. Áamá gíyí gíyí niaíwípia xaniyaúmí dñjé íkwíroro símanjwíyónijé yeáyí uríniro yarígíápánijé Gorixomí e mepa nerínáyí, o xwioxíyo nímeámí nerí píranijé seamejweanfápi ní wí páwipírfámaní.” nurímáná

16 niaíwípia wími nímeari sáŷyo niŷwirárinimáná wé seáyi e wikwiáriri “Gí ápo píraninŷf oumeni.” riri niwia unŷnigini.

Ámá amípi mimúroninŷf wo nánirini.

17 Jisaso niwiápini meámi anŷ wíyo uminiri yaríná amá wo o tŷŷf e nání mírri nibiri símimanŷfmi dání xómniŷf niyikwiri yariniŷf re wiŷnigini, “Nearéwapiyariniŷf naŷoxini, arige neríná nioni dŷŷf niyimniŷf tŷŷaonŷf imónimfárinŷf?” urŷagi

18 o “Jisaso Gorixorŷanŷf?” oyaiwiniri re uriniŷnigini, “Joxi pí nání ‘Nearéwapiyariniŷf niniŷriríná ‘Naŷoxiniŷf niriŷf? Ámá wí naŷfmani. Sa Gorixo naŷorini.

19 Joxi ŷwí ikaxŷ eáninŷipi nání rixa niŷfá imóninŷini. ‘Niwiápini meári amá wí mŷpikipa erŷfni. Ámá wí tŷŷni fŷf minipa erŷfni. fŷf mŷmeapa erŷfni. Yapŷ muripa erŷfni. Yapŷ nurepiŷiri fŷf murápiŷa erŷfni. Inókimi tŷŷni ápomŷ tŷŷni wéyo merŷfni.’ E rininŷipi joxi rixa niŷfá imóninŷini.” urŷagi

20 o re uriniŷnigini, “Nearéwapiyariniŷf, api niŷpiniŷf sŷŷni ononi imóninŷaé dání pŷrŷf mŷwiaíki píraninŷf niŷfda biŷárini.” urŷagi

21 Jisaso siŷwí agwŷ niwiniŷf wá niwianiri nání re uriniŷnigini, “Niŷpiniŷf niŷfdirŷf aiwi amí biŷŷniriŷf. Joxi nuri dŷŷf iyfá fá tŷŷni xwŷá tŷŷni amípi dŷŷfŷf niŷwí nání bŷŷf neri niŷwí meáfŷf amá aiwá nání ikeamóniro aikŷf nání ikeamóniro egŷáyo mŷŷni wŷirixini. E nemoxi nibiriŷf niŷŷfdirŷfmerŷfnyf, rŷwéná niŷpémáná anŷfŷnami nání niŷpeyiríná amípi joxiyá aga xwé niŷdérónifárinŷf.” urŷagi aiwi

22 o amípi wí mŷmúroninŷo enagi nání dŷŷf sŷipi niwiri e mepaxŷ wimóninŷagi nání símimanŷf kŷpiŷf niyimŷ unŷnigini.

23 Símimanŷf kŷpiŷf niyimŷ úagi Jisaso xegŷf wŷepŷariniŷowami siŷwí niwiniŷmeri re uriniŷnigini, “Amípi xwé tŷŷfáŷf anani Gorixomi dŷŷf niwŷkwŷroro o xwioxŷyo mŷmeámŷ neri umeŷweanŷf páwipaxŷmani.” nuriri

24 awa xŷo rŷŷpi nání ududŷf yariniŷagŷa niwiniŷf amí re uriniŷnigini, “Niaíwoyŷné, amá wí aninŷf minŷf yaniro nero aiwi anani Gorixomi dŷŷf niwŷkwŷroro o xwioxŷyo mŷmeámŷ neri umeŷweanŷf páwipaxŷmani.

25 ‘Kamerŷf enŷf rapŷrapŷf gwŷf kiweariŷfá óŷyimŷ anani páwipaxŷrinŷf.’ riŷaiwiariniŷoi? Ámá amípi xwé tŷŷfáŷf kamerŷf enŷf óŷyimŷ mŷpáwipa éŷpŷniniŷf Gorixo seameŷweanŷf nání anani páwipaxŷmani.” urŷagi

26 awa ududŷf nikáriniro re uriniŷfawixini, “E imóninŷáná amá giyo Gorixo yeáfŷf uyimŷxemeanŷfárinŷf?” urŷagŷa

27 Jisaso siŷwí agwŷf niwiniŷmáná re uriniŷnigini, “Ámá wí mepa epaxŷf nimóninŷmáná aiwi Gorixoyá dŷŷf tŷŷni ananiriŷni. Amípi Gorixo mepa epaxŷf wí mimóninŷagi nání oyá dŷŷf tŷŷni epaxŷrinŷf.” uráná

28 Pitao re uriniŷnigini, “Ai, none negŷf amípi rixa pŷŷni niwiáriniŷf joxi rixŷfdirŷfmerŷfŷwini.” urŷagi

29-30 Jisaso re uriniŷnigini, “Nepa seararinŷini. Ámá giŷf giŷf nioni dŷŷf niŷŷkwŷroro xwŷyŷfá nioni nání yayŷf seainarinŷipi wáf urŷimero enŷf éŷfáŷf xexiriŷmeáyorani, xŷnáiŷwamŷrani, xegŷf niaíŷfyorani, xegŷf anŷfŷrani, xegŷf aiwá omŷŷfŷfŷf, pŷŷniŷf niwiáriniŷf niŷŷfdirŷfmerŷfnyf, sŷŷniŷf mŷpé xwŷáyo niŷŷwearíná xexiriŷmeá imónifáŷf xŷnáiŷwa imónifáŷf xegŷf niaíŷf imónifáŷf xŷnáiŷwa imónifáŷf xegŷf niaíŷf imónifáŷf xegŷf anŷf imónifáŷf xegŷf aiwá omŷŷf imónifáŷf wiwaniniŷfŷf pŷŷniŷf wiárifáyo seáyi émi múroninŷfárinŷf. E neri aí nioni niŷŷdariniŷagŷa xeaninŷf enŷf niwŷmeanŷfárinŷf. Ayŷf enŷf anŷf rŷwéná imóninŷfáyo dŷŷf niyimniŷf tŷŷfáŷf nimóniro ŷweapŷfárinŷf.

³¹ E nerí aiwí áamá ‘Xwéonírini.’ nírro xámi xámi imónarígáayí niperíná suríma yáripírírini. Agwí ríná suríma ñweagáayí niperíná xámñyo múropírírini.” uríñnigini.

Ámi yumí “Nínipikipírírini.” uríñ nánirini.

³² Awa ófyo nuro añf yof Jerusaremí nání ñiyiríná wiepísaríñowa Jisaso aríki añf apimí nání ñiyirí xámi umeaaríñagí ñwínro ududf ninro áamá Jisasomí xfdarígáayí wí ení ayá sfwf uoaríñagí o ámi xegf wiepísaríñf wé wúkaú síkwf waú awamí ná dámini e ñimfaurí ámi xfomí wa wipírírapi nání áwanf nurirí

³³ re uríñnigini, “None Jerusaremí nání ñiyirane rémóaná áamá imóníñáoní re níkeaárípírírini. Áamá wo nioní nání míf uráná apaxfpáníñf imónígtá xwéowa tñní ñwí ikaxf eáníñpí mewegáawa tñní nioní xwíríxí ññímero xwífá ññímeárro ‘Sa joxínirini.’ ññíro ñpíkímoanro wauyowamí miní ñwipírírini.

³⁴ Míni ñwíáná awa ríperírí niro reañwí núrro iwanf nearo ñnífasáná ñpíkikipírírini. ññíkiro aiwí sfá wíyá wíyí óráná ámi wiápnímeámfírini.” uríñnigini.

Jono tñní Jemiso tñní yaríñf wigfípí nánirini.

³⁵ Sebediomí xewaxowáú Jemiso tñní xogwáo Jono tñní añwí e nuri Jisasomí re uríñsixiní, “Nearéwapíyaríñoxini, yawawí pí pí nání yaríñf síwíf joxí ananí ñyeaírírání?” uríñnigini

³⁶ o re uríñnigini, “Nioní pí eaimí ñraríñí?” uríñnigini

³⁷ awaú yawawí ení áminá imóníwinigínirí wiepísaríñf wfa yawawí símanwífyoníñf yeáyf yeaurínírxinirí re uríñsixiní, “Joxí idáná ámináoxí ñimónírí menweañáná áamá ññí símanwífyoníñf yeáyf rurínáná yawawí joxíyá wéyo miní miní onweápiyínirí síñwí yeánírírání?” uríñnigini aiwí

³⁸ Jisaso re uríñnigini, “Awagwí yaríñf ñarígtípí nání ñjftá mimónípa nerí nání yaríñf ñaríñí.” nurirí ewayf xwífá áamá wa xfomí píkikipíríf enagí nání áwanf nuríná yaríñf re winíñnigini, “Awagwí inígtf síxí nioní ñmáfáwá ananí ñpaxf imónípísírání? Inígtf waxfyo nioní xémfápi awagwí ení ananí xepaxf imónípísírání?” yaríñf wíáná

³⁹ awaú re uríñsixiní, “Ananírini. Yawawí nepaxírini.” uríñnigini o re uríñnigini, “Inígtf nioní ñmáfáwá awagwí ení ñpísírini. Inígtf waxf nioní xémfápi awagwí ení xepísírini.

⁴⁰ E nerí aiwí ‘Woxí rfmí dání ñweaí. Woxí rfmí dání ñweaí.’ wí earípaxonímaní. Goríxo xewaníño earípaxírini. Xfo wimónaríñf goxí goxí ‘Jisasomí miní miní ñweápiyí.’ earípaxírini.” uríñnigini

⁴¹ wiepísaríñf wé wúkaú wfa Jemiso tñní xogwáo Jono tñní e uraríñagfí arfá ñwiro wíki dñf ñwíaiwiro yaríná

⁴² Jisaso “Nioní tññf añwí re bfpoyí.” nurirí re uríñnigini, “Émáfáwá áminá menweagáawa seáyí e ñimóníro wígtf ámayo ayá mírímíxí peayf wíanarígtírini.

⁴³ E nerí aiwí awa yarígtápa axfípí mimónípaní. Go go segf ráróníñf ñimónírínáyf wfoyínéyá omíñf seaiaríño ñimónírí arírá seáíwínígní.

⁴⁴ Go go xámi xíráoníñf imóníoxí xínáíníñf ñimónírí áamá ñyoní sañf urápméíríní.

⁴⁵ Nioní ení áamá imóníñáoní aí áamá sañf ñrápírírí nání weapíñáonímaní. Áamá ññí nání nupeírí gwíníñf roayírómígnirí weapíñárini.” uríñnigini.

Síñwí supáríñf Batímiasomí nanf imíxíñf nánirini.

⁴⁶ Jisaso wiepísaríñowa tñní nawíní síní Jerusaremí nání ñyiro añf áwini e bimí xegf yof Jeriko ñrémoro ríxa añf apimí wíarf múroanro yaríná áamá síñwí supáríñf

wo —O omiñf mepaxo enagi nánf óf manfpá tñf niñweámáná nigwf nánf tñf aiwá nánf tñf rixiñf urariñorini. Xano xegf yof Timiasorini. Xfo xegf yof Batimiasorini. O óf manfpá tñf niñwearfná arfá wífyf re wiñiniginí.

⁴⁷ “Nasaretí dáf Jisaso daiwo pwarini.” rarinağfa arfá e niwiri rfaiwá enf tñf re rayiniginini, “Jisasoxi, rarfawé mxf ináyf Depitoyáoxini, wá niwianeí.” urariñagi

⁴⁸ ámá wí mxf rfá tñf nuriro “Ríxa pñf wiárei.” urinağfa aiwi arfki wíni enf tñf rfaiwá re rayiniginini, “Rarfawé mxf ináyf Depitoyáoxini, wá niwianeí.” urayariñagi

⁴⁹ Jisaso xegf pwarine nirómáná re riniginini, “Omí rfaiwá urfpoyí.” urinağf ayf omí rfaiwá nuriro re urigfawixini, “O wiárf nimúroarini ayá sfwf miriropaní. Joxí nánf rfaiwá rirarini. Ríxa Wiápfniimeai.” uráná

⁵⁰ iyfá nipániri ñweañf nipíriri emí nimómi niwiápfniimeámi nurí Jisasomi wímeááná

⁵¹ o re uriniginini, “Nioní pí simí nánf nírariñini?” urinağf siñwf supáriño re uriniginini, “Nearéwapiyariñoxini, nioní ríxa siñwf oanmíniri rirariñini.” urinağf

⁵² o re uriniginini, “Joxí dñf ninikwírorí nánf dixf siñwf ríxa nañf anfini. Dixf añf ui.” uráná re eniginini. Ámi ríxa siñwf noxoari nanirfná óf e dánf Jisasomi rfwíyo númi uniginini.

11

Jerusaremiyo niremorfná mxf ináyf rémoarigfápa rémonf nánirini.

¹⁻² Jerusaremi tñf añwi e niremorfná añf onimiá biaú xegf yof rípiáurini. Betipasi tñf Betani tñf apiaúri. Añf apiaúyf dfwf xegf yof Oripipá tñf e niremor Jisaso xegf wiepísariñyf waúmi re uowáriniginini, “Awagwí añf dayo ikwíroniñfipimi nánf nuri ríxa niremori dogí sipikf wo ámá wí sní seáyí e éf miñwearigfo gwf yurárininağf siñwf niwinirfná níkwari niimeámi bfpíyi.

³ Ámá wí ‘Pí nánf íkweariñi?’ yariñf e eafánáyf, re urfpíyi, ‘Yegf Ámináo dogí romí seáyí e niñxenweari uní nánf íkweariñwi. Ríxa niñxenweari niimeámi numáná ámi re wírenapiniñoi.’ urfpíyi.” uowáraná

⁴ awaú nuri ámá wíyoyá añf fwí e dogí sipikf wo gwf niyurárinimáná óf e ronagi niwiniri ikwearfná

⁵ ámá wí dae rogáfyf yariñf re wigfawixini, “Awagwí pí nánf dogí o íkweariñi?” urinağfa

⁶ awaú Jisaso “Re urfpíyi.” urfpi axfpí uráná ayf xe oíkweápiyini siñwf winfagfa

⁷ awaú dogí sipiko Jisaso tñf e niméra nibiri niwárimáná Jisaso seáyí e éf xenweari nánf wigf iyfá seáyí e ikwiáraná o seáyí e niñxenweari niimeámi warfná

⁸ ámá obaxf wí eníná mxf ináyowami yayf wianiro nánf wigf iyfá nipírayiro óf e íkwianwf neapára warigfápa axfpí wigf iyfá óf e íkwianwf neapára warfná wí ófpá tñf e írimiñf nániniñf íkwianwf nidoro óf e íkwianwf neapára warfná

⁹ Jisaso áwini e enáná xámi warigáfyf tñf rfwíyo warigáfyf tñf rfaiwá re nira ugíawixini, “Gorixomi seáyí e oumeaneyí. Ámá Áminá Gorixo uowárenapfagi bariñf ro oyá dñf tñf seáyí e imónfwiniginini.

¹⁰ Arfowa mxf ináyf Depitoyá xwioxfyo ñweaagfápa xwioxf nene ñweanfwa nánf nimóga bariñfpí Gorixoyá dñf tñf seáyí e imónfwiniginini. Añfnamí seáyí e imóniñomí seáyí e oumeaneyí.” nira ugíawixini.

Íkfá pikf winami ramixiñf nánirini.

¹¹ Ríxa Jerusaremi niremor Jisaso añf ridiyowá yariñiwámi nipáwiri wáf ikwíroniñf e dánf wenñf ami ami nemerí ríxa sfá órariñagi niwiniri xegf wiepísariñf wé wúkaú síkwf waú tñf nawíni añf yof Betani nánf nuro sá wegfa

¹² wfápi tñf niwiápfniimeámi Betani pñf niwiárimí nurfná Jisaso agwf wíagi

13 weninɔ́ éyí wɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́. Íkǎ́a yóf pikíyí rɔ́nɔ́nɔ́ wɔ́na, ìwí inɔ́nɔ́na jǎmí jǎina rɔ́nɔ́gí nɔ́wɔ́nɔ́rɔ́i sogwí nánɔ́ pǎ́a emɔ́nɔ́rɔ́i anɔ́wí e nurɔ́ weninɔ́ éyí wɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́. Ná mɔ́wé ìwí nɔ́ inarɔ́nɔ́gí nɔ́wɔ́nɔ́rɔ́i xegí ná wearɔ́nɔ́nɔ́nɔ́ sɔ́nɔ́ mimónɔ́nɔ́gí nánɔ́ ná mɔ́wenɔ́gí nɔ́wɔ́nɔ́rɔ́i

14 wiepɔ́sarɔ́nɔ́wá arǎ́a egíe dánɔ́ íkǎ́námí re urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́, “íkǎ́a rɔ́naxɔ́nɔ́, áamá wí sogwí mɔ́danɔ́pa epǎ́rǎ́a nánɔ́ ná mɔ́wepa sa anɔ́nɔ́ re éí rɔ́xɔ́nɔ́.” urarǎ́nǎ wiepɔ́sarɔ́nɔ́wá arǎ́a wigǎ́awixɔ́nɔ́.

Anɔ́ rɔ́dɔ́yowá yarɔ́gíwámí dánɔ́ mɔ́xǎ́ urowárapɔ́nɔ́ nánɔ́rɔ́nɔ́.

15 Jerusaremí nɔ́rémoro anɔ́ rɔ́dɔ́yowá yarɔ́gíwámí nɔ́páwiro Jisaso re enɔ́nɔ́nɔ́nɔ́. Áamá anɔ́ iwámí ínɔ́mí bí inarɔ́gíáyo mɔ́xǎ́dámí wíowá rɔ́rɔ́i áamá nɔ́gwí senísí ninayiro tarɔ́gíáyo yá íkwianɔ́wí mɔ́mɔ́wíarǎ́ erí áamá inɔ́ xawíówí rɔ́dɔ́yowá nánɔ́ bí inarɔ́gíáyo íkwianɔ́wí éf nɔ́weaarɔ́gíá pɔ́ mɔ́mɔ́wíarǎ́ erí

16 áamá sanɔ́ amɔ́pí xwanɔ́wí níkwónɔ́mí anɔ́ iwámí áwɔ́nɔ́mí anɔ́wí e imónɔ́nɔ́je xe-moarɔ́gíáyo pǎ́rǎ́ wíalíkímí wirɔ́ enɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.

17 E nemáná iwamǎ́o nuréwapɔ́yirǎ́nǎ mɔ́nɔ́ nɔ́rorɔ́ re urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́, “Re mɔ́rɔ́nɔ́pa rení, ‘Anɔ́ Gorɔ́xonɔ́yáiwá nánɔ́ re rɔ́pǎ́rǎ́rɔ́nɔ́, “Áamá gwí wirí wirí nǎnɔ́ Gorɔ́xomí xwíyǎ́a urɔ́pǎ́rǎ́a nánɔ́ oyá anɔ́wá rɔ́nɔ́.” rɔ́pǎ́rǎ́rɔ́nɔ́.’ mɔ́rɔ́nɔ́pa rení? E nɔ́rɔ́nɔ́rɔ́i aiwí soyǎ́né ìwí meaarɔ́gíáyo yarɔ́gíápa axǎ́pǎ́nɔ́nɔ́ nero nánɔ́ anɔ́ ríwá ìwí meaarɔ́gíáyo yá anɔ́nɔ́nɔ́ imónɔ́nɔ́.” urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.

18 Apaxǎ́pánɔ́nɔ́ imónɔ́gíá xwéowa tǎ́nɔ́ nɔ́wí ikaxǎ́ eánɔ́nɔ́pɔ́ mewegǎ́awa tǎ́nɔ́ áamá wí “Jisaso e neararɔ́nɔ́. E neararɔ́nɔ́.” rarɔ́nɔ́gíá arǎ́a nɔ́wiro áamáyí o xwíyǎ́a uréwapɔ́yarɔ́nɔ́yí nánɔ́ rɔ́xa dɔ́nɔ́ nɔ́píkínɔ́ro nǎnɔ́ Jisasomɔ́nɔ́ xǎ́dɔ́pǎ́rǎ́xɔ́nɔ́rɔ́i wáyí nero ínɔ́mí omí píkianɔ́ro nánɔ́ mekaxǎ́ nɔ́méra ugǎ́awixɔ́nɔ́.

19 Sǎ́a ayí ayo sǎ́a órarǎ́nǎ o wiepɔ́sarɔ́nɔ́wá tǎ́nɔ́ Jerusaremí pǎ́nɔ́ nɔ́wíarɔ́mí nuro anɔ́ wíyo sá weagíarɔ́nɔ́.

Píkǎ́na yíweárɔ́nɔ́gí wɔ́nɔ́gíá nánɔ́rɔ́nɔ́.

20 Jisaso wiepɔ́sarɔ́nɔ́wá tǎ́nɔ́ sá wegǎ́a wǎ́pɔ́ tǎ́nɔ́ nɔ́wíápǎ́nɔ́mearo Jerusaremí nánɔ́ nurǎ́nǎ weninɔ́ éyí wɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́. Íkǎ́a pikǎ́na mǎ́kǎ́ aí tǎ́nɔ́ rɔ́xa yeáyí yá rǎ́gí nɔ́wɔ́nɔ́ro

21 Pítao Jisaso agíná épɔ́ nánɔ́ dɔ́nɔ́ wɔ́nɔ́gí mɔ́nɔ́ sǎ́nǎ neánɔ́rɔ́i re urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́, “Ai, nearéwapɔ́yarɔ́nɔ́xɔ́nɔ́, íkǎ́a pikǎ́na joxí agíná ramɔ́xá rǎ́nǎ rɔ́xa yíweánárɔ́nɔ́nɔ́.” urǎ́gí

22 o “Emɔ́mǎ́ nioní éápa awa ení epaxǎ́rɔ́nɔ́.” nɔ́yáiwirɔ́ nánɔ́ re urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́, “Soyǎ́né ení Gorɔ́xomí dɔ́nɔ́ nɔ́wíkwǎ́rǎ́a úpoyí.

23 Nioní nepa seararɔ́nɔ́nɔ́. Áamá gíyí gíyí ‘Dǎ́wí rɔ́pá nɔ́ja rawǎ́rawáyo opíeroní.’ rɔ́rɔ́i dɔ́nɔ́ ná bí nɔ́ morí xǎ́o rǎ́pɔ́ ‘Xixení imónɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.’ yáiwirɔ́ nerǎ́náyí, Gorɔ́xoyá dɔ́nɔ́ tǎ́nɔ́ xixení enɔ́nɔ́.

24 Ayǎ́nání soyǎ́né woxí woxí Gorɔ́xomí yarɔ́nɔ́ nɔ́wirǎ́nǎ ‘Nioní re emǎ́rɔ́nɔ́.’ urɔ́ro omí dɔ́nɔ́ wíkwǎ́rǎ́oro ‘Gorɔ́xoyá dɔ́nɔ́ tǎ́nɔ́ xixení imónɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.’ yáiwiro nerǎ́náyí, oyá dɔ́nɔ́ tǎ́nɔ́ xixení imónɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.

25 Soyǎ́né woxí woxí éf nɔ́roro Gorɔ́xomí yarɔ́nɔ́ nɔ́wirǎ́náyí, áamá wí sípí seaikárǎ́yí wí kǎ́ mɔ́wónɔ́pa nero yokwarɔ́mǎ́ wí rǎ́xɔ́nɔ́. E nerǎ́náyí, segí ápo anɔ́námí nɔ́weanɔ́ sípí soyǎ́né wimɔ́xǎ́pɔ́ nánɔ́ ení yokwarɔ́mǎ́ seaínǎrɔ́nɔ́.

26 E mepa nerǎ́náyí, anɔ́námí nɔ́weanɔ́ soyǎ́né manɔ́ pǎ́rǎ́ wíalíkígíá pɔ́ nánɔ́ yokwarɔ́mǎ́ seaínǎmá nɔ́.” urɔ́nɔ́nɔ́nɔ́nɔ́.

“Néní tǎ́nɔ́xí imónéí.’ go rɔ́rɔ́nɔ́?” urɔ́gíá nánɔ́rɔ́nɔ́.

27 Rɔ́xa Jerusaremí nɔ́rémoro Jisaso anɔ́ rɔ́dɔ́yowá yarɔ́gíwámí ínɔ́mí anɔ́ emearǎ́nǎ apaxǎ́pánɔ́nɔ́ imónɔ́gíá xwéowa tǎ́nɔ́ nɔ́wí ikaxǎ́ eánɔ́nɔ́pɔ́ mewegǎ́awa tǎ́nɔ́ Judayí mebáowa tǎ́nɔ́ omí nɔ́wí mearo

28 re urigfawixini, “Aga go rirfagi áma anj ridiyowá yarinhwáiwá riwámi b́ inarigfáyo mixfdámf éiniginí? Dijnf goyá t́ni e éiniginí?” urfagfa

29 Jisaso re urinhiginí, “Nioni eni yarinf b́ oseaimini. Soyfné nioniyápi áwanj niranáyf, nioni eni ‘E érixini.’ niriño nání anani áwanj searimfíni.” nuriri

30 re urinhiginí, “Yarinf nioniyá ripirini. Jono wayf nineameaia wago anfnami nweanjoyá dijnf t́ni wayf nineameaia waftrani? Xfoyá dijnf t́ni yaftrani? Nioniyá api nání xámi áwanj nifpoyi.” uraná

31 wiwanhowa dijnf nimoro inimi yarinf re niga ugfawixini, “None ‘Jono Gorixo dijnf ukikayonagi yaftrani.’ áwanj e nuriranénáyf o re nearinijo, ‘Pí nání Jono searagipi nání mikwiropa néra ugfawixini?’ nearinijo.” niriniro

32 ámi inimi re rinigfawixini, “None ‘Jono xegf dijnf t́ni yaftrani.’ uraniréwini? Oweoi. Áma sipfá re epfroyf egfáyf iwanj neaeapfrixini.” niriniro —Judayf nfní Jono nání “Gorixoyá wfá rókiamoagf worfani?” yaiwiarigfá enagi nání “Api eni xixeni uripaxf mimónini.” niriniro áma iwanj neaeapfrixiniri wáyf nero nání áwanj murf

33 re urigfawixini, “Oweoi, none majfáriní.” urfagfa Jisaso “Nioni eni ‘Joxi e érixini.’ niriño nání áwanj wí nisearimiméini.” urinhiginí.

12

Ewayf ikaxf wainf omihf sijnwfw uwniarigfáwa nánirini.

1 Jisaso ewayf xwiyfá wí nwf ikaxf eánihfpi mewegfáwami t́ni Parisiowami t́ni nuriri re urinhiginí, “Áma wo wainf uraxf iwáfá nuriri xwfná nrori wainf xegf inigf nifrfá nání wainf sogwf xoykímf enfa nání sijnáyo óf nrixiri wainf omihfyo áwinimi anj awi nweapfrafá nání seáyf émi nimirá nipeyiri néfsáná áma wí sijnwfw uwnaxfdiprfá nání re urinhiginí, ‘Wainf sogwf niáf éánáyf b́ soyfné segf mearo nioni gf meari emfa nání nioniyá omihf ripimi anani sijnwfw nifwifrfáraní?’ nurimi anj wíyo ememini nání nuri nihweáfsáná

2 wainf rixa niáf enáná xegf omihf wiirigfá womi re uowáriniginí, ‘Joxi nioniyá wainf omihfyo nání nuri inigf wainf awa nioni nání nimixiri iwajfá niárfápi nurápiyauí.’ uowáfagi o nurí

3 omihfyo rémóáná awa re egfawixini. f́a nixero wé neáfásáná anipáomi uowárigfawixini.

4 Anipáomi uowáfagfa nání omihf xiáwo ámi xegf omihf wiirigfá ámi womi uowáraná awa re egfawixini. Omí xegf mihfyo mihf roro sipí wikáiro wíagfa

5 omihf xiáwo ámi wo uowáraná omí nifikiro t́agfa o ámi wami uowáraná wíyo iwanjni nearo wáiro wíyo nifikiro tiro néfsáná enáná

6 ámi wo xegf xewaxo dijnf sixf uyiño siní enagi omí nuowárffná re rinhiginí, ‘Gf íwo enagi nání sipí wí mifwimixipa nero arfá wifráoi.’ nifonari.’ rff aiwi

7 xewaxo rémóáná wainf omihf sijnwfw uwniarigfáwa re rinigfawixini, ‘Íwf ro xanoyá dijnf t́ño enagi nání omihf rípi nfní negfpi meaanfwá nání opkianeyi.’ niriniro

8 omí f́a nixero nifikiro omihfyo b́anirfwámini moaigfawixini.” Jisaso ewayf xwiyfá api nuriri

9 re urinhiginí, “Omihf xiáwo omihf sijnwfw uwniarigfáwami pí winijo? O nibiri awami xwirfá nikixeri ámi sijnf wa sijnwfw uwnifrfá nání wárinijo.” nuriri

10 re urinhiginí, “Ewayf xwiyfá Bikwíyo eánihf rípi eni f́a miropa egfáraní? ‘Sijná anj mifarfáwa sijná awiaxf nání pfá nerfná wo “Sipirini.” niriño emí mófo nání Gorixo “Sijná o t́ni xámi nitirfnáyf anj enj neániri nanj imóninijo.” niri rí sijná o nimeari táná anj enj neániri nanj imónihfiri.

11 Gorixo e éf enagi nání nene sijnwfw nifwifrfá aga nanj imóninagf winarinhwáriní. E eánihfpi soyfné f́a miropa egfáraní?” urfagi

12 awa “None nání díní níneaiwiri ewayí xwíyíá apí ríá neararíní?” níyawiwo ríxa íá oxíraneyíní éfáyí ámá sípíá Jisasomí aríá wianíro nání o tíní e epíroyí egíá nání wáyí nero nání omí píní níwiárímí ugíawixíní.

Nígwí émáyo takísí nání wiarígíá náníní.

13 Awa nuro ínímí re rínígíawixíní, “Omí pasáníjé nurírane yapí re uréwapíyaníwíní, ‘Nígwí nání takísí émáyí nearáparígíápi síní míní wianíréwíní? Míní míwípa yaníréwíní?’ uraníwíní. O ‘Oweoi, síní míní míwípa époyí.’ ránáyí, wauyowa omí íá níxero gwí yípíráoi. E mírípa nerí ‘Oyí, seyíné míní níwiríná apání yaríjoi.’ ránáyí, ámá sípíáyí ámí aríá bí míwí nero píní wíarípíráoi.” níriníro Parisi wa tíní míxí ináyí Xeroto tíní níkumíxíníro emearígíá wa tíní xwíyíá apí tíní pasáníjé uraníro nání Jisaso tíní e uowáraná

14 awa omí níwímearo weyí numearíro re urígíawixíní, “Nearéwapíyaríjoxíní, nínearéwapíyiríná nepání nearéwapíyaríjoxíríní. Ámá ámínáowayá síjwíyo dání aí xwíyíá ámí xegí bí mírí axípíní raríjoxíríní. Sípí rírí naní rírí yaríjímání. Xwíyíá Goríxoyání xíxení nearéwapíyaríjíríní.” nurírí yaríjé re wígíawixíní, “Émáyyá míxí ináyí Sisaoyí ríníjomi takísí nání nígwí míní wiaríjwápi síní míní wíayaníréwíní? Píní wíaraníréwíní?

15 Síni ananí míní wianíréwíní? Míní míwípa yaníréwíní?” uríagíá aiwí o “Yapí níréwapíyaníro ríníraríjoi?” níyawiwo re uríjínigíní, “Soyíné pí nání yapí pasáníjé níwapíyaríjoi? Émáyyá moní bí síjwí wínaní nímeámí bípoyí.” nurírí

16 ríxa nímeámí báná o re uríjínigíní, “Nígwí rípímí yoí goyá tíní símímaní goyá tíní njweaní?” uríagí awa re urígíawixíní, “Émáyyá míxí ináyí Sisaoyá njweaní.” uríagíá

17 o re uríjínigíní, “Sisaoyá símímaní njweanagí nání ayí oyáríní. Ayínání míní wíríxíní.” nurírí ámá Goríxo xewaníjóníjé imíxíjé enagí nání omí díní owíkwírópoyíní ámí re uríjínigíní, “Amípí Goríxoyáníjé imóníjépi Goríxomí ení míní wíríxíní.” uráná awa ududí ayá wí winíjínigíní.

“Ámá ámí wíápínímeapíríáríní.” uríjé náníní.

18 Ámá Judayí wa Sajusiyí ríníjé wa —Sajusiowa re rarígíáwa, “Ámá nípémáná enánáyí wí níwíápínímeapaxímaní.” rarígíáwaríní. Awa níbíro Jisasomí níwímearo

19 míjé nírore re urígíawixíní, “Nearéwapíyaríjoxíní, Moseso eníná nene nání njwí ikaxí bí re níriní ríwamíjé eníríní, ‘Ámá wo síní niaíwí meméá péánáyí xegí apíxí síní njweanánáyí péomí xexírímeáowa wo niaíwí wíemeainí nání aní meáwínígíní.’ e níriní eníríní.” nurímáná

20 ewayí xwíyíá rípi urígíawixíní, “Xexírímeáowa wé wíúmí dání wáú enáná wo apíxí wí nímeari niaíwí meméá péánáyí

21 ámí xexírímeáowa wo anímí nímeari o ení niaíwí meméá péánáyí

22 xexírímeáowa ámí wo awáú egípa axípí nerí

23 nowaní ení e néra nuro niaíwí wí meméá nípémáná enánáyí apíxí ení penjínigíní.” Ewayí xwíyíá Jisasomí e níro yaríjé re wígíawixíní, “Ríwéná ámá pegíá nínyí wíápínímeááná xexírímeá wé wíúmí dání wáú awa ení níwíápínímearíná apíxí axímí meagíáwa enagí nání apíxí go go meanagí wínaníwáríani?” yaríjé e wíáná

24 Jisaso re uríjínigíní, “Soyíné xwíyíá Goríxoyá Bíkwíyo eáníjépi nání níjé mimónípa ero ení síxí eáníjé Goríxoyápi nání ení níjé mimónípa ero nero nání xwíyíá wasíwá raríjoi.

25 Pegíáyí níwíápínímearóná ámí meánípírfámaní. Anínaní anínamí njweáwa imónígíapa axípí e njweapíríáríní.

26 E níriri aiwi segí dñj ‘Pegfáyí ámi wiápínimeapaxfmani.’ yaiwiarigfáyí nání xwíyá bí osearimíní.” nuriri re uriniginí, “Pegfáyí ámi n-wiápínimeapfáríní. Xwíyá eníná Moseso íkíá onimíánána ríá míní ápiáwí wearinagí wininípi nání Bíkwyo níríní eáninípi síní íá míropa regfawixíní? Moseso ríá apimi sinwí wináná xegí xiáwowa Ebríamo tñí Aisako tñí Jekopo tñí awa pegfámi enáná aiwi omí Goríxo re uriniginí, ‘Nioní díxí ráwowa Ebríamo tñí Aisako tñí Jekopo tñí awayá Nwíá imóniníáoníní.’ E uríagi nání awa pegfáwa aiwi wigí dñj síní sinj imóniníagí nání Goríxo ‘Awayá Nwíáoníní.’ ripaxfíní.

27 O áamá xfómi dñj n-wíkwíroro péfá aí ayí síní wigí Nwíáoríní. Áamá xfómi dñj m-wíkwíró pegfá tñí síní sinj nweagí tñí aiwi wigí Nwíáomani. Soyíné dñj aga wasíwá moariníoi.” uriniginí.

“Nwí ikaxí gfmíní gipi seáyí e imóniní?” uríagí náníní.

28 Nwí ikaxí eáninípi mewegí wo nibíri Jisaso Sajusiowa tñí xwíyá xímíxímí niníro rínariníagí n-wíníri Jisaso ríxa píranínj urenwípearinagí aríá n-wírí yarínj re wininiginí, “Nwí ikaxí eániní n-yoní gfmíní gipi seáyí e imóniní?” yarínj e wíagi

29 Jisaso re uriniginí, “Goríxoyá nwí ikaxí eániní seáyí e imóninípi ripíní, ‘Isireriyíné aríá époyí. Negí Áminá Goríxo ná woní oníní.

30 Goríxomí dñj síxí nuyiríná onimíápi onimíápi muyipa époyí. Dñj síxí uyíro dñj wíkwíroro enj neáníro xfdíro éfrixíní.’ Nwí ikaxí seáyí e imóninípi apíní.

31 Ámi axípi níríní eániní bí ripíní, ‘Ámá anj nemeríná sinwí winariníyí nání wará díxí nání dñj sípí siarinípa axípi dñj sípí wiríní.’ Ámi bí eáninípi apíní. Goríxoyá nwí ikaxí níríní eániníyí rípiáúmí wí seáyí e mimóniní.” uríagi

32 nwí ikaxí eáninípi mewenjo re uriniginí, “Nearéwapíyarínjoxíní, neparíní. Joxí xixení mánj nírorí re ríní, ‘Goríxo ná woní oníní. Axípi óniní wo mimóniní.

33 Goríxomí dñj síxí nuyiríná dñj síxí uyíro dñj wíkwíroro enj neáníro xfdíro eríní. Ámá anj nemeríná sinwí winariníyí nání wará díxí nání dñj sípí siarinípa axípi dñj sípí wiríní.’ Joxí xixení e ríní. Ámá Goríxo nání sipísipí bí míní noní ríá níkeaárónáraní, bí níníro rídiyowá níyárónáraní, nerínáyí nanj yaríagí aiwi ámá Goríxoyá nwí ikaxí apiaúmí xfdaríagíyí seáyí e imóniní.” uríagi

34 Jisaso nwí ikaxí mewenjo dñj píranínj nímorí nanj e urariníagi aríá n-wírí re uriniginí, “Joxí dñj síní e nímóá nurínáyí nioní nání dñj níníkwírorí Goríxo xwíoxíyo míméámí nerí neamenweanfe nání páwipaxí imóníní.” uríagi ámi rfwíyo ámá níní ayá urariníagi nání wí yarínj ámi bí owimíní míbípa egfawixíní.

“Kíraisó níáíwí goyáoríní?” urínj náníní.

35 O síní Judayíyá anj sipísipí rídiyowá yarígfíwámí dání nuréwapíyiríná ámá e epíroyí egfáyo yarínj re wininiginí, “Nwí ikaxí eáninípi mewegíáwa pí nání re raríagíaríní, ‘Ámá nene yeáyí neayímíxemeanfa nání aríowayá xwíá píaxíyo dání níwiaroríná sa xiáwo míxí ináyí Depitoyáo imóníníaríní.’ pí nání raríagíaríní?

36 Depito Goríxoyá kwíyí tñí níríní ríwamínj nearíná ámá yeáyí neayímíxemeanfa nání aríowayá xwíá píaxíyo dání iwíaronfo nání re níríní eaníní, ‘Goríxo gí Ámináomí re uriniginí, “Joxí wé náúmíní nínwearí sinwí naníní nweanáná míxí sianíro bfáyo xopírárí ríwíimíaríní.” uriniginí.’

37 Depito ríwamínj apí níríní nearíná aríowayá xwíá píaxíyo dání iwíaronfo nání ‘Gí Ámináoyí ríagi nání aríge nerí sa xegí xewaxo imóniní?” uríagi ámá e epíroyí egfáyí xegí xwíyá aríá n-wíroná yayí wininiginí.

“Nwí ikaxí mewegíáwa yaríagíapa mepaní.” urínj náníní.

38 O sɪnɪ nurɛwɔpɪyɪrɪnɔ́ re nura unɪnɪgɪnɪ, “Nwɪ ikaxɪ eánɪɲɪpɪ mewegɪ́áwa yarɪgɪ́ápi mepa éfrɪxɪnɪ. Awa ámá weyɪ oneamépoynɪrɪ rapɪrapɪ sepiá nɪyɪnɪmɪ anɪ emero ámá yayɪ ‘Ámɪnáoxɪnɪ onearɪpoynɪrɪ awɪ eánarɪgɪe anɪ emero

39 rotú anɪyo nɪpáwirɪnárani, aiwá imɪxarɪgɪe nɪɲwearɪnárani, sɪmɪ sɪmɪ e ɲwearo

40 apɪxɪ anɪwamɪ amɪpɪ nɪnɪ fɪwɪ urápanɪro nánɪ ero ámá arɪá egɪe dánɪ Gorɪxomɪ xwɪyɪfá rɪrɪmɪ nɪwirɪnɔ́ anɪɲɪ nɪwɪa uro yarɪgɪ́ápi seyɪné mepa éfrɪxɪnɪ. Rɪwéná Gorɪxo ámá nɪyonɪ mí ómómɪxɪmɪ nerɪnɔ́ awa xwɪyɪfá xwé meárɪnɪpɪrɪfárɪnɪ.” urɪɲɪnɪgɪnɪ.

Apɪxɪ anɪ wɪ nɪgwɪ tɪɲɪpɪ nánɪrɪnɪ.

41 O sɪnɪ anɪ rɪdɪyowá yarɪgɪ́iwámɪ ínɪmɪ anɪ nemerɪnɔ́ nurɪ Gorɪxo nánɪ nɪgwɪ tayarɪgɪe orɪwámɪnɪ e éf nɪɲweámáná ámá obaxɪ nɪmúroayɪróná nɪgwɪ tarɪɲagɪa nɪwɪnɪrɪ nɪgwɪ xwé tɪgɪ́áyɪ xwé tarɪɲagɪa nɪwɪnɪfɪsáná wɪnɪɲɪnɪgɪnɪ.

42 Apɪxɪ anɪ uyɪpeayɪ wɪ omɪ nɪmúrɪrɪ monɪ rɪá nɪɲɪ bɪáú tɪagɪ nɪwɪnɪmáná

43 xegɪ wiepɪsarɪɲowamɪ “Eɪnɪ.” nurɪrɪ re urɪɲɪnɪgɪnɪ, “Nɪonɪ nepa seararɪɲɪnɪ. Apɪxɪ anɪ amɪpɪ mayɪ rɪ Gorɪxo nánɪ nɪgwɪ onɪmɪá ná bɪáúnɪ tɪfɪ aɪwɪ ámá nɪnɪ tɪáyɪ seáyɪ e imónɪnɪ.

44 Ámá nɪgwɪ xwé tɪáyɪ ná sɪnɪ nɪwenɲáná obaxɪ tarɪɲagɪa aɪwɪ apɪxɪ rɪyɪ mayɪ enagɪ aɪwɪ xegɪ nɪgwɪ aɪwá nánɪ bɪ epaxɪpɪ nɪnɪ tɪɲɪoɪ.” urɪɲɪnɪgɪnɪ.

13

“Anɪ rɪdɪyowá yarɪgɪ́iwá pɪneapɪrɪfárɪnɪ.” urɪɲɪ nánɪrɪnɪ.

1 Jisaso anɪ rɪdɪyowá yarɪgɪ́iwámɪ pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ warɪnɔ́ xegɪ wiepɪsarɪɲowa wo re urɪɲɪnɪgɪnɪ, “Nearɛwɔpɪyarɪɲoxɪnɪ, anɪ awɪaxɪ ikwɪrónɪrɪ sɪɲá nanɪ nɪɲweaxa urɪ enɪ eyɪ sɪɲwɪ wɪneɪ.” uráná

2 o re urɪɲɪnɪgɪnɪ, “Anɪ xwé tɪyɪ sɪɲwɪ rɪwɪnɪɲɪnɪ? Rɪwéná sɪɲá kɪkírónɪɲɪ rɪpɪyɪ womɪ seáyɪ e ikwɪárɪnɪfámánɪ. Nɪnɪ nɪkwɪerómɪoanɪfárɪnɪ.” nurɪmɪ ugɪawɪxɪnɪ.

Xeanɪɲɪ xámɪ wɪmeanɪfápi nánɪ urɪɲɪ nánɪrɪnɪ.

3 O dɪwɪ mɪɲɪ Oripɪyɪ rɪnɪɲɪyɪo nɪɲwearɪ anɪ rɪdɪyowá yarɪgɪ́á pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ yapɪfámɪnɪ wenɪɲɪ nero ɲweanɲáná wiepɪsarɪɲɪ Pitao tɪnɪ Jemiso tɪnɪ Jono tɪnɪ Adɪruo tɪnɪ wɪgɪpɪ

4 yarɪɲɪ re wɪgɪawɪxɪnɪ, “Joxɪ ‘Sɪɲá womɪ seáyɪ e ikwɪárɪnɪfámánɪ. Nɪkwɪerónowɪnɪfárɪnɪ.’ nearɪfɪpɪ gɪná imónɪnɪfárɪnɪ? Sɪɲwɪ ayo nɪwɪnɪrane ‘Rɪxa nɪmónɪnɪ anɪwɪ ayɪrɪfánɪ?’ yaiwɪanɪfá nánɪ pí ekɪyɪɲɪ neainɪnɪfárɪnɪ? Ekɪyɪɲɪ neainɪnɪfápi nánɪ áwanɪ neareɪ.” urɪfagɪa

5 o áwanɪ nurɪrɪ re urɪɲɪnɪgɪnɪ, “Ámá wɪ yapɪ searɛwɔpɪyanɪro epɪrɪfá enagɪ nánɪ dɪɲɪ fá nɪxɪrɪro éfrɪxɪnɪ.

6 Ámá obaxɪ wo nɪbayɪro yoɪ nɪonɪyá nɪrɪnɪro yapɪ re searɛwɔpɪyanɪro epɪrɪfárɪnɪ, ‘Yeáyɪ seayɪmɪxemeámɪfá nánɪ arɪowayá xwɪfá piaxɪyo dánɪ iwɪarɲáonɪrɪnɪ.’ searɛwɔpɪyanɪro eáná ámá obaxɪ ‘Nepaxɪnɪ.’ nɪyɪawɪro xenwɪyo xɪdɪpɪrɪfárɪnɪ. Ayɪnánɪ nɪonɪ seararɪɲápi dɪɲɪ fá nɪxɪrɪro éfrɪxɪnɪ.

7 Seyɪné ‘Anɪ ayo mɪxɪ inarɪɲɪoɪ.’ ránáyɪ, xwɪyɪfá imɪɲɪ ‘Anɪ wúmɪ mɪxɪ inarɪɲɪoɪ.’ rɪnɪméánáyɪ, wáyɪ mepanɪ. Mɪxɪ ayɪ xámɪ nɪga nurɪ aɪwɪ sɪfá yoparɪ Jisasonɪ weapɪmɪfáyi sɪnɪrɪnɪ.

8 Ámá gwɪ wɪrɪ nɪwɪápɪnɪmearo wɪnɪyɪ tɪnɪ mɪxɪ inɪro ero mɪxɪ ináyɪ wɪ nɪwɪápɪnɪmearo wɪ tɪnɪ mɪxɪ inɪro ero anɪ wɪyɪ wɪyo pobonɪ erɪ anɪ wámɪ agwɪ nánɪ ikeamónɪro yarɪɲagɪ nɪwɪnɪrɪnɔ́ dɪɲɪ re yaiwɪpɪrɪfá nánɪ ‘Rɪwéná xwé enɪfá nánɪ iwamɪfó rɪyɪ rɪyarɪnɪ?’ yaiwɪpɪrɪfá nánɪ seararɪɲɪnɪ. Apɪxɪ nɪaɪwɪ nɪxɪrɪrɪnɔ́ dɪɲɪ re yaiwɪarɪgɪfápa ‘Rɪwéná rɪnɪɲɪ xwé nɪmɪnɪrɪ nánɪ iwamɪfó rɪnɪarɪnɪ?’ yaiwɪarɪgɪfápa soyɪné

eni nioni raririjápi n+winiríná re yaiwírrixini, 'Rfwená xeanijé xwé neaímeanfárfani?' yaiwírrixini.

⁹ Nioni rfwíminí nímamopírrixinirí nioni seararirijápi sfmíminí tiro awínijé ηwearo éfrixini. Seyíne nioni nixídaririjagía nání áamá wí pírfí owiaíkianeyiníro íá niseaxero negí Judayíyá opisí anjýo seawáiro rotú anjé nenyáyo dání iwanjé seamépero epírfáriní. Míxí ináyí tñí gapímaní tñí ayíyá síηwíyo dání ení niseaurárimáná xwiríxí seamepírfá enjagi aiwí nioni nání síní urírfrixini.

¹⁰ Xwíyíyá nioni nání yayí seainaririjápi áamá gwí wirí wírí nñí arfá wigfámi enáná ámi weapímfáriní.

¹¹ Ayí íá niseaxero opisí anjýo seawáraná ayá sfwí nisearorí 'Píne arire uraniréwiní?' miyaiwipa éfrixini. Íná Goríxo pí pí nání searfíyí ananí kwíyí oyápipi dání urípfárfáriní.

¹² Xexírímeá wo níwiápínimearí xexírímeáomi opíkípoynirí íá nixerí opisí anjýo wárirí xanowa ení wigí niaíwí opíkípoynirí íá nixeró opisí anjýo wáiro niaíwíyí ení xaniyaúmi opíkípoynirí wáiro epírfáriní.

¹³ Seyíne yoí nioniyá níríro xídaririjagía nání wikí niseaóníro sfmí tñí seaipírfáriní. E seaipírfá enjagi aiwí gíyí gíyíne enjé neáníro nioni nixídíro anijé díjé níkwírooro nerfínáyí, sfá yoparfí nioni ámi bímfáyi Goríxo ananí yeáyí seayimíxemeanfáriní.

Áamá wo ηwfá imóníje xórorí enílná nání uríjé nániríní.

¹⁴ "Seyíne áamá sípí seaikárinjo ηwfá imóníje xórorí nerí xwirfá ikixéagi níwinirínáyí áamá Judia píropenisíyo ηweagfáyí dfwí tñjé e nání éf yírrixini. Áamá gíyí xwíyíyá rípi íá roarígíyí díjé píraníjé mófrixini.

¹⁵ Áamá gíyí gíyí anjé waiwíyo nípeyíro seáyíminí míríníηiwámi níηwearo 'Sípi neaikárinjo ríxa ηwfá imóníje xwirfá ikixéfirini.' rínaririjagía arfá níwirínáyí níwiápínimeámáná amípi ínimí anjé míríníηiwámi wenjépi meaaníro nání m+páwipa sa dfwí tñjé e nání anjéni éf yírrixini.

¹⁶ Áamá aiwá omíjýo yarígíyí ení arfá e níwirínáyí ámi iyfá meaaníro nání anjé e nání mupa sa dfwíyo nání éf yírrixini.

¹⁷ Íná apíxí niaíwí agwí egfíwa tñí síní niaíwí amíjé narígííwa tñí anjéni éf upaxí menjagi nání aweyí. Aríge anjéni dfwíyo nání éf yipírfárfani?

¹⁸ Anjéni éf mupaxí neaimónínigínirí Goríxomi ríxíjé re urírfrixini, 'Íná imíjé mírípa éwinígíni.' urírfrixini.

¹⁹ Goríxo xwfá imíxirí anjéna imíxirí enjé e dání áamá xeanijé nímogá bagfá aiwí sípi seaikárinjo ηwfá imóníje xwirfá ikixéáná xeanijé rfá tñjé seaikárinfáriní. Xeanijé íná imónínfápi tñí ámi wí xixeni imónínfá meníni.

²⁰ Goríxo 'Xeanijé apí anjéni pñí owiáriní.' miyaiwipa nerfínáyí áamá nñí míηweapaxíriní. Áamá xfo eyíroáriníyí nání díjé nímorí nání 'Xeanijé apí anjéni anípa oimóníni.' yaiwinfá enjagi nání apaxí mé pñí wiárinfáriní.

²¹ Xeanijé apí seaímeáná áamá wí 'Áamá yeáyí neayimíxemeanfá nání arfowayá xwfá piaxíyo dání iwíaronfo jííwo ηweani.' ránáyíraní, 'Ríwo ηweani.' ránáyíraní, arfá míwipa éfrixini.

²² Wí epaxí enánáyí, áamá Goríxo eyíroáriníyó yapí wíwapiyaníro nerfíná nepa mimónípa nero aí 'Arfowayá xwfá piaxíyo dání iwíaronjéoníriní.' nurímáná emímí ero ayá ríwamónípaxí imóníjépi ero epírfáriní. Wí nepa mimónípa nero aí 'Goríxoyá wfá rókiamoaríjéoníriní.' uríro emímí ero ayá ríwamónípaxípi ero epírfáriní.

²³ Amípi rfwená imónínfápi nání ríxa áwanjé searfagi yapí seaíwapiyipírfrixinirí nání díjé nímoró éfrixini.

Ámá imóniŋo aŋŋnamí dání weapinŋápi nánirŋi.

²⁴ Xeaniŋí apí nŋpini rixa nŋseameámáná eŋáná sogwí sŋá yiniri emá wŋá mónipa erí

²⁵ siŋí aŋŋnamí dání exweánowiri amiŋpí eŋí eániŋí aŋŋnamí eŋíyí úp+yiniri nemáná eŋáná

²⁶ ámá imóniŋáoni eŋí neániŋí agwíyo dání wŋá nókia weaparŋagi nanipŋrŋarŋi.

²⁷ Nanáná aŋŋnají ámá Gorixo eyíroáriŋí xwŋá rŋrŋmí nŋrŋmŋnŋ aŋí gŋmí ŋweagŋáyo wirŋmeaemepŋrŋ uowárŋmŋarŋi.” urŋŋnigŋi.

Ewayí ikaxí ikŋá pikí nánirŋi.

²⁸ E nurŋrŋná ewayí xwíyŋá rŋpí urŋŋnigŋi, “Íkŋá pikíyí rŋnŋŋyí reŋí siŋí neániŋro mŋŋí ináná ‘Xwiogwí rŋxarŋani?’ yaiwiarŋgŋarŋi.

²⁹ Pikíyŋnŋí xwiogwíná nání nŋjŋá imónipŋrŋi yarŋŋpa xwíyŋá nioní ekiyŋí nání searŋáyí rixa imónariŋagi nŋwŋnŋrŋnáyí dŋŋí re yaiwíŋrŋxŋi, ‘Jisaso rixa nŋweapŋrŋi nání rŋyarŋni? Rixa aŋí ŋwí éniŋí rónapŋni.’ yaiwíŋrŋxŋi.

³⁰ Nepa searariŋni. Ámá gwí axí rŋrŋi sŋnŋ aniŋpá mimónipa eŋáná nioní searŋápi wí surŋmá mimónipa nerí nŋpini xixeni imóninŋarŋi.

³¹ Xwŋá tŋnŋ aŋŋna tŋnŋ aniŋpá imóninŋá eŋagi aiwí xwíyŋá nioniyá wí surŋmá imóninŋámani.

Jisaso weapinŋáyi nání ámá nŋnŋ wo nŋjŋá mimóninŋi.

³² Nioní ámí gŋnŋ gŋná nŋweapŋmŋa nániyí ámá nŋnŋ aiwí wo nŋjŋá mimóninŋi. Aŋŋnají aiwí nioní aiwí majŋá imóniŋwŋnŋi. Sa gŋ áponi nŋjŋarŋni.

³³ Ayinání dŋŋí píránŋí nŋmoro ŋweáŋrŋxŋni. Nioní gŋnŋ gŋná nŋweapŋmŋa nání seyŋné majŋá imóniŋagŋa nání xwayí naniri ŋweáŋrŋxŋni.” nurŋri

³⁴ re urŋŋnigŋi, “Nioní nŋweapŋmŋa nániyí réniŋí imóninŋi. Ámá wo aŋí wími urŋnŋmŋnŋri nurŋná xinálwánŋí omŋŋí wiiarŋgŋáwa o omí ‘Nioní úáná omŋŋí joxí niarŋŋpí píránŋí niŋrŋxŋni.’ nura ŋŋnigŋni. E nerŋná womí ‘Aŋí ŋwí e awí roariŋjoxí xwayí naniri awí róŋrŋxŋni.’ urŋŋo eŋŋpí

³⁵ soyŋné axŋpí éŋrŋxŋni. O ‘Aŋí xiáwo gŋnŋ gŋná bŋnŋrŋenŋo?’ nŋyaiwiri ‘Sŋápi tŋnŋ bŋnŋrŋenŋo? Árŋwegŋyo bŋnŋrŋenŋo? Karŋkarí rŋaiwá rarŋná bŋnŋrŋenŋo? Wŋá móniŋŋmí bŋnŋrŋenŋo?’ nŋyaiwia nurí majŋá nimóniri nání

³⁶⁻³⁷ o nioní sá weŋáná nímeanŋgŋnŋri aniŋí xwayí naniri awí roariŋŋpa nŋyŋnéni ení nioní weapŋmŋa nání píránŋí dŋŋí nŋmoro ŋweáŋrŋxŋni. Seyŋné ení maiwí nikáriŋa warŋagŋa siŋwŋ seaniŋigŋnŋri nání searariŋni.” urŋŋnigŋni.

14

Jisaso nání miŋí megŋá nánirŋi.

¹ Rixa sŋá wíyaú óráná sŋá eŋíná aŋŋnajo Judayo múroŋí nání bisŋkerŋá yisí mayí iwamŋó narŋgŋáyi —Eŋíná sŋá ayi Judayo Isipíyí miŋí ináyo ŋá xenwŋrŋarŋáná Gorixo niaiwí xámŋŋí nŋnŋ opŋkímiŋnŋri aŋŋnají oyáo uowáriŋí aiwí Judayí Gorixo ŋwí ikaxí urŋŋpí tŋnŋ xixeni nerí bisŋkerŋá yisí mayí úrapí nimixŋro nŋnŋro sipŋsipí nŋpŋkiro ówanŋyo ragí xópé yárŋá eŋagi nání aŋŋnajo ayo múroŋnigŋni. Ayinání xwiogwí o o pwéáná Judayí Gorixo eŋŋpí nání dŋŋí mŋwinŋpa enŋgŋnŋri sipŋsipí nŋpŋkiro bisŋkerŋá yisí mayí úrapí nimixŋro narŋgŋarŋni. Rixa sŋá wíyaú óráná sŋá aŋŋnajo Judayo múroŋí nání bisŋkerŋá yisí mayí iwamŋó narŋgŋáyi imóninŋa eŋáná apaxŋpánŋí imónigŋá xwéowa tŋnŋ ŋwí ikaxí eániŋŋpí mewegŋáwa tŋnŋ awa Jisasomi arŋge ínŋmí ŋá nŋxŋrŋro pŋkianŋréwŋnŋro ínŋmí mekaxí nŋmero

² re rŋnigŋawixŋni, “Sŋá ayimi ámá nŋnŋ aiwá imixanŋro epŋroyí egŋáyimi ayí miŋí épŋmŋxamoanŋgŋnŋri mŋpŋkŋpa éwanŋgŋni.” rŋnigŋawixŋni.

Apixí wí omí werixí wiwayimoní nánirini.

³ Jisaso ámi aní yoí Betani nání nurí Saimono peyiyí imónagoyá aníyo niñwearí aiwá naríná apixí wí werixí dñí naní eaaríñí sixí wá —Sixí awá niñgwí aga xwé roñíwárini. Awá nimeámi niñbiri íá nóxayimixiri Jisasomi mñíyo iwayimóaná

⁴ wa wikí dñí niñwiaiwiwo re rñíñíawixini, “Í pí nání werixí niñgwí xwé roñípi xwiríá ikixearini?

⁵ Nene werixí api niñgwí nání bí neri siñwiriyí, niñgwí K300 seáyí e nimearane áma uyípeayíyo arírá niñwirane mñí wipaxíriñí.” niñniñro ími mñí uraríná

⁶ Jisaso re uríñíñíni, “Xe oeni. Pí nání ayá wí uraríño? Í naní niarini.

⁷ Áma uyípeayí sñí seyíné tñí aníñí ñweapírá enagi nání gíní gíná ‘Ayo arírá owianeyí?’ niñríná anani arírá wipaxíriñí. E neri aiwí nioni seyíné tñí nawíni aníñí re ñweámíamani.

⁸ Í ‘Arige neríná Jisasomi arírá wimíaríani?’ niñyaiwiri xwárípayo niñtípi enagi nání aníñíni xámí gí waráyo xópe niárarini.

⁹ Nepa seararíñíni. Xwíá ríri niñrimini ami gimi xwiýíá nioni nání yayí seainaríñípi wá nemero nurímeríná apixí rí nioni werixí dñí naní eaaríñí rípi niwayimópi nání eni repíyí wíaná ‘Jisasomi apixí wí e iyí reñíñíni?’ yaiwipíráriñí.” uríñíñíni.

Judasó miyí uríñí nánirini.

¹⁰ Jisasoýá wiepísaríñí wo, Isikarioti dñí Judasoýí rñíño apaxípaníñí imóníñíá xwéowami Jisaso nání miyí uríñíniñí nurí niñwímeari

¹¹ miyí uráná awa yayí nero apaxí mé re uríñíawixini, “Niñgwí siapaníwini.” uríagíá Judaso nurí Jisaso xegípi ñweáage awa anani íá xirípiñíe siñwí winárímiñíni omi siñwí winaxídimeníñíni.

Aiwá Aníñají Múroníyi nání niñgíá nánirini.

¹² Bisíkeríá yisí mayí iwamíó naríñíá ríxa aníñajo Judayo sía ayimi múroní nání dñí mopíri nání sipísiپی miá píkiaríná xegí wiepísaríñíowa Jisasomi re uríñíawixini, “Ge nurane aiwá aníñajo neamúroníyi nání ríá yeaaríñwápi joxí tñí nawíni nanípi ríyamí yáraníwini?” uríagíá

¹³ o wiepísaríñíyí waúmi nurowáríri re uríñíñíni, “Jerusaremi nání nuri aníyo áwiniñí áma wo iniñgí sixí niñxirimi waríñagi óróí niñrónáyí númi úisixini.

¹⁴ Númi nuri aní o páwíwami awagwí eni niñpáwiri aní xiáwomí yaríñí re wíisixini, ‘Yearéwapíyaríño re ríñíniñí, “Gí wiepísaríñíowa tñí aiwá Aníñajo Neamúroníyi nání niñríná aní awawá gíwami dani nanírewini?” ríñíniñí.’ uráná

¹⁵ o aní awawá seáyími ikwíroníñíwá ikwianwí nñí ríxa píraníñí imixáríñíwá síwá eainíño. E eaiáná awagwí e aiwá none nání ríyamí éisixini.” uríagí

¹⁶ awaú niñpeyeari anípiñí nání nuri Jisaso urípa xixeni neri aiwá Aníñajo Múroníyi nání ríyamí egíisixini.

¹⁷ Síapi tñí Jisaso tñí wiepísaríñí wé wúkaú síkwí waú tñí awaú aiwá ríyamí éíle nání nuro

¹⁸ aníyo niñpáwiro niñwearo aiwá niñróná Jisaso re uríñíñíni, “Nepa seararíñíni. Aiwá naríñwá rone woxí nioni nání miyí nuríñíni.” uríagí

¹⁹ awa ayá sipí wíagi wo wo re urayíñíawixini, “Nionímani. Nionímani.” urayaríná

²⁰ o re uríñíñíni, “Wé wúkaú síkwí waú egíoyíné woxíriñí. Soyíné nioni tñí múyo eagwianaríñwáone woxíriñí.

²¹ Woxí xwiýíá Goríxoyá áma imóníñáoni nání ríwamíñí niñniñí eáníñípi tñí xixeni niñniñí. Áma imóníñáoni nání miyí uríoxíyí sía wíyi joxí majíá róríníá enagi nání aweyí! Xíñái omi mñíriñípa neri siñwiriyí, naní imónímiñíni eníriñíni.” uríñíñíni.

“Ripi gí waráriní.” uriní nániríní.

²² Siní aiwá níniróná o bisíkerfá bí nímearí Goríxomí apí nání yayí nìwimáná kwíkwírímí nerí yaní nìwia nuríná re uriníniginí, “Nírápípoiyí. Ripi gí waráriní.” nurimáná

²³ wainí iniigí kapíxí wá nímearí Goríxomí yayí nìwirí awamí mìní wíáná nowaní nìga waríná

²⁴ re uriníniginí, “Wainí ripiyí gí ragíríní. Nioní áamá níní nání nìpíkíáná ragí nioniyá xwíáyo pwarinagí nìwíniríná soyíné re yaiwipíríáríní, ‘Xwíyíá siní ‘Nioní nìperinípimí dání yeáyí seayimíxemeámíáríní.’ réroáriníyí neparíní.’ yaiwipíríáríní.

²⁵ Nepa searariníní, ‘Nioní iniigí wainí áamí wí mìní néra núísáná Goríxo ríxa xwioxíyo míméámí nerí seamenweaníe nweanáná áamí siní nímíáríní.’ searariníní.” nurirí

²⁶ soní bí nirimowa nìpeyearo díwí Oripíyo nání ugíawixíní.

“Pitaoxi ríwí nímoríní.” uriní nániríní.

²⁷ Jisaso re uriníniginí, “Ewayí xwíyíá nírínirí eániní ripi aríá nípoiyí, ‘Goríxo sipísipí mearinómí píkíoreawáraná sipísipí níní wíwíní umiamonínoí.’ E nírínirí eáninípi tñí xixení soyíné wáyí nero nioníní niepísamopíráoí.

²⁸ E nerí aiwí nioní Goríxoyá díní tñí nìwiápíníméámáná Gariri píropenisíyo xámí seameámíáríní.” uríagi aiwí

²⁹ Pitaos re uriníniginí, “Áamá níní siepísamopírí aiwí nioní wí e emíméíní.” uríagi

³⁰ Jisaso re uriníniginí, “Nepa rírariníní. Síá ríyimí karíkarí siní ríaiwá biaú mírípa enáná jìwaniníoxi biaú bí re rayiríní, ‘Jisaso tñí nìkumíxínirí emeariníá wonímaní.’ biaú bí rayiríní.” uríagi aiwí

³¹ Pitaos aríki re uriníniginí, “Wa nioní tñí nawíní nìyeapíkirí aiwí nioní wí ‘Jisaso nání majíoniríní.’ rímíméíní.” uraríná wiepísariní wífa ení axípi rígíawixíní.

Ojìkwíyo dání Goríxomí ríxiní uriní nániríní.

³² Awa ojìkwí yoí Gesemaniyo nìrémoro Jisaso wiepísariníowamí re uriníniginí, “Nioní Goríxomí yariní wimí nání yimí soyíné re nweápoiyí.” nurirí

³³ Pitaomí tñí Jemisomí tñí Jonomí tñí nìwiríméámí nuríná ayá síwí nurorí díní ríá uxearinagí

³⁴ re uriníniginí, “Díní ríá nìxearinagí nání ríxa nìpepaxí niaríní. Soyíné re xwayí naníro nweápoiyí.” nurimí

³⁵ jíamíní e onímíapí nurí mìní xwíáyo nìkwírorí Goríxomí yariní nìwiríná imónipaxí enánáyí awa mìnípíkí wíarí onímúrípoyínirí Goríxomí re uriníniginí,

³⁶ “Gí ápe, joxi ananí mepaxí wí mimóníní. Nìpíkianíro yariigíá iniigí yíkí yariníniní imóniní ripi ananí emí nímamoriréíní? Nioní yariní nìsirí aiwí gí díní xídímíméíní. Díxí díní pí pí yaiwíyí nìrixídímíní.” Goríxomí e nurimí

³⁷ nìbirí weniní éyí wíniníniginí. Awa sa wenagí nìwínirí Pitaomí re uriníniginí, “Saimonoxí sá ríweníní? Weniní nero onímíapí mìnweapaxí ríseaimónariní?

³⁸ Obo nìbirí yapí seaíwapíyíniginí. Siníwí nanirí nìjwearo Goríxomí ríxiní urípoiyí. Díní tñí ananí ‘Jisasomí pí pí wíméáyí xídáníwíní.’ nìyaiwiro aiwí segí wará nání ayá nìrímíxíníro nání éf seainíniní.” nurimí

³⁹ nurí Goríxomí yariní wípi axípi áamí nìwimáná

⁴⁰ áamí nìbirí awa wigí siníwí sipíxípxí winarinagí nání sá órówapinagí nìwínirí xwíyíá bí muríagí nìwínirí áamí Goríxomí yariní wimínirí nurí nìjweanísáná

⁴¹ nìbirí re uriníniginí, “Síní sá riwoyíné ríwení? Kíkíá ríyariní? Ríxariní. Áamá imóniníóní pasá níáná íwí yariigíáwa íá nìxepírí ríxa agwíríní.

⁴² Wíápíníméápoiyí. Ríxa owaneyí. Pasá nino ríxa iwo baríní.” uriníniginí.

Jisasomí pasá umení nánirini.

⁴³ Sini e uraríná re eniginini. Wiepísarini wé wúkaú síkwí waú imónigíáwa Judaso apaxípanini imónigíá xwéowami tñi ñwí ikaxí eáninipi mewegíawami tñi Judayí mebaowami tñi miyí uráná awa wigí áamá iwaní tñi kirá tñi íá xirigíawami awí nearo Judaso tñi Jisaso tñi e nani wírenapána awa nibiro Jisaso wiepísarini wíamí uraríná wímeagíawixini.

⁴⁴ Jisasomí niwímearoná Judaso óf e nuróná re uríípa, “Nioni pasánini numeri omi kíyí nimiaúniríná sñimajónini re seaiarini, ‘O Jisasoni.’ Omi soyíne íá nixiriro niméra úpoyi.” Óf e nuróná e uríípa

⁴⁵ ríxa Jisasomí niwímearíná re eniginini. Anwi e nuri “Nearéwapiyarini” nuriri kíyí miaúniniginini.

⁴⁶ Kíyí miaúnáná omi mírí nuro íá xirigíawixini.

⁴⁷ Íá xiraríná áamá Jisaso yá xfo tñi rogíá wo kirá arerixíyo wéróninipi nimixeari áamá Jisasomí íá xirarigíá womi —O apaxípanini imóninipi seáyí e imóninoyá xináinini nimóniri omi wiarinini. Omi miji orómiri éyí píri nimoyíkirí aríá miji niwirípiari mamówarinini.

⁴⁸ E éaná Jisaso mixí bíawami re uniginini, “Soyíne áamá íwí yarigíayo íá xiraniro nani mixí nimónimi warigíapa nioni eni íá nixiraniro nani mixí nimónimi ribarino?”

⁴⁹ Sía ayí ayimi aní ridiyowá yarigíawami sñani nimóniri searéwapiyaríná soyíne wí íá minixirarigíawixini. Pí nani? Ayí píne Gorixoyá nioni nani niriniri eáninipi xixeni imónini nani yarino.” uraríná

⁵⁰ wiepísarini nowani omi niwiepísamoarimi ugíawixini.

⁵¹ Awa niwiepísamoarimi úaná niaíwí síkijí Jisasomí xídarini wo rapirapí apía wenini xopixopí nironimi nibiri Jisaso tñi e axí e rónapána mixí bíayí omi íá xiraniro éfayí

⁵² rapirapí ú nipiipearimi aikí mayo éf uniginini.

Árfwiyimi Jisasomí xwirixí umegíá nánirini.

⁵³ Mixí bíayí Jisasomí nimeami apaxípanini imóninipi seáyí e imónino tñi e nani nuro e wáraná apaxípanini imónigíá xwéowa tñi Judayí mebaowa tñi ñwí ikaxí eáninipi mewegíáwa tñi awí eánaríná

⁵⁴ Pítao Jisasomí mixí bíayí nimeáa waríná ná ríwíyo númi nuri apaxípanini imóninipi seáyí e imóninoyá ákínayo nipawiri porisowa tñi niñweámána ríá imónaríná

⁵⁵ apaxípanini imónigíá xwéowa tñi xwirixí mearigíá nowani tñi awa áamá síñwí íwí wínarogíá wí xwiyá Jisasomí anani nipikipaxí imóninipi bi orípoyniri nero aiwi Jisasomí pikipaxí bi mirariniaga niwiniro ñweañána

⁵⁶ áamá obaxí omi nuxekwímoayiro aiwi axípiní mirí bi bi nira nuríná

⁵⁷ áamá wí éf niroro Jisasomini yapí nuxekwímoro re urigíawixini,

⁵⁸ “Nene o re rariniagi aríá winwanigini, ‘Nioni aní ridiyowá yarigíá riwá, áamá wé tñi mirigíá riwá nipiñeámána síá wíyaú wíyi óráná ámi wiwá, wé tñi mimiñipa egíá wiwá mirimárini.’ rariniagi winwanigini.” urariniaga aiwi

⁵⁹ xwiyá apí aí axípiní mirí bi bi nira wariniaga niwiniro

⁶⁰ apaxípanini imóninipi seáyí e imónino niwiápinimeami anwi e nibiri Jisaso yá sñmí e nironána yarini re winiginini, “Ayí xwiyá ‘Joxirini.’ rixekwímoarigíayo xwiyá joxiyá wí eni miripaxí risiarini?” uríagi aiwi

⁶¹ Jisaso xwiyá wákwipaxí aiwi kíkímí nimóniri xwiyá bi murariniagi apaxípanini imóninipi seáyí e imónino yarini ámi bi niwirí re uniginini, “Joxi niaíwí Gorixoyáoxi, nene yeáyí neayimixemearí nani aríowayá xwíá piaxíyo dani iwarinixirani?” uríagi

⁶² Jisaso “Nionirini.” nuriri re uriniginini, “Ámá imóninãoni Gorixo enj sixi eáninoyá wé náúmni nweari agwí tñni weapiri yariniagi sinwí nanipiririni.” urfagi

⁶³ apaxipáninji imóninji seáyi e imónino wikí niwóniri nikinimóniri xegí rapirapí naxeri xwirixi mearigá wíami re uriniginini, “Sinwí íwí wínarogíayí ríapi nání dinji wí ikwíroaníméwini.

⁶⁴ Xewanino Gorixomi riperiri umeararíná soyiné ríxa aríá wíoi. Dinji soyinéyá pí ‘Oyaneyi.’ yaiwiarino?” uráná awa “Xwiyá ámi bi rípxí mimónigoí. Ríxa opikípoyi.” niríasaná

⁶⁵ wa re egíawixini. Reanjwí úriro irikwí sinwíyo rití niyárimáná iwanji earo re uriro, “Wíá rókiamoarinoxini, amipí inimi éfápi áwanji ragoxi, iwanji go reariní? Áwanji nearei.” uriro néfasáná anji ridiyowá yarigíwá awí mearoarigíawami miní wíáná awa eni símimanjiyo wé upíkakiwiyigíawixini.

Pitao “O nani majonirini.” urinji naniirini.

⁶⁶ Pitao, awa anjiyo inimi Jisasomi xwirixi mépero iwanji earo yaríná, o míde ákinjáyo inimi nwearáná apixi apaxipáninji imóninji seáyi e imóninoyá omínji wíiarigá wí nibiri

⁶⁷ Pitao ríá imónarinagi niwiniri sinwí agwí niwinárinisáná re uriniginini, “Joxi eni Nasareti dánji Jisaso tñni emearigíayí woxirini.” urfagi

⁶⁸ Pitao “Oweoi.” nuriri re uriniginini, “Jixi rariniipi nání nioní majíarini.” nurimi niweri íwíyi tñji e éf rojáná

⁶⁹ apixi apiyá axi eni niweri o e roñagi niwiniri ámá e rówapigíayí tñji e dani omi árixá niwiri re uriniginini, “Ámá oyí Jisaso tñni nawini emearigá worini.” urfagi aiwi

⁷⁰ o “Oweoi. Nionimaní.” nuriri rojáná ámi ríwíyo ámá e rówapigíayí re urigíawixini, “Neparini. Joxi awa tñni emearinoxirini. Joxi Gariri piropenisíyo dánjoxi enagi nání Jisaso tñni emearinoxirini.” urfagía aiwi

⁷¹ Pitao sipí ikaxi niriri xwíá e dani re uriniginini, “Ámá soyiné rarigíto nání majonirini.” ríxa uráná re eniginini.

⁷² Karíkarí ráiwá ámi bi ríagi aríá niwiri Jisaso “Sía riyimi karíkarí siní ráiwá biaú miripa enáná joxi ‘Jisaso nání nioní majonirini.’ biaú bi rayirini.” uríipi nání dinji niwiniri yapí uríyí nání ayá sipí wíagi njwí eaniginini.

15

Jisasomi Pairato tñji e wárigá naniirini.

¹ Wíá móninimí apaxipáninji imónigá xwéowa tñni Judayí mebaowa tñni njwí ikaxi eáninipi mewegíawa tñni awa Judayí xwirixi mearigá nñni tñni awí neániro xwiyá nimixárimáná Jisasomi gwí niyiro niameami nuro émáiyá gapímaní Pairatoyi rininomi miní wíáná

² o Jisasomi yarini re winiginini, “Judayíyá mixi ináyoxiraní?” Yarinji e wíagi Jisaso “Ayí joxi rarini.” uráná

³ apaxipáninji imónigá xwéowa omi símí tñni uxekwímoaríná

⁴ Pairato ámi Jisasomi yarini re winiginini, “Xwiyá joxiyá wí niwiápinimeari miripaxi rísiarini? Ayí xwiyá ‘Joxini.’ ríxekwímoarigíayí onimiápi niñiro miyarino.” urfagi aiwi

⁵ Jisaso xwiyá wákwipaxi aiwi ámi píné bi miríagi nání Pairato dinji ududí niwiga uniginini.

Pairato Jisasomi níkweari wáriminiri enipi naniirini.

⁶ Sía Anjónajo Judayo Múronjyi imónináná xwiogwí ayí ayo Judayí nuro wigí gwí ηweagfá wo nání émáyí gapimanomí yarínj wíáná o ayí nioní nání yayí onípoyíní nímíxearí uwáriagfíní.

⁷ Íná áamá wo Barabaso yí ríninjo —O áamá wa tñí níwíápínímearo “Wauyowamí mǐxí oxí dowáraneyí.” níníníro awa tñí mǐxí níníroná o áamá womí píkíagí émáyí omí tñí áamá xfo tñí níroro mǐxí egfáwamí tñí gwí yíagfá nání o íná kírapusí anjyo ηweanoríní.

⁸ O nání oxí apíxí níní aiwá apí nání awí eánigfáyí émáyí gapimaní Pairatomí nuro yarínj re wigíawixíní, “Xwiogwí ayí ayo negí áamá gwí ηweagfá wo neaiapagípa ámí wo neaiapíréní?” urfagfá

⁹⁻¹⁰ Pairato “Apaxípanínj imónigfá xwéowa Jisasomí sipí dínj níwíaiwiro nání gwí nýyiro níméamí nóbíro niapáoí.” nýyaiwirí re uríniniginí, “Segí mǐxí ináyí Jisaso yí ríninjo seawárimíníréíní?” urfagí aiwí

¹¹ apaxípanínj imónigfá xwéowa wfá móninjmí áamá aiwá apí nání epíroyí egfáyo re rínáriméfá nání “Jisaso pí eninjo! O nání yarínj mǐwipani. Barabaso nání yarínj wípoyí.” rínáriméfá enagí nání

¹² ayí Pairatomí re urígfawixíní, “Barabaso neawárií.” urfagfá Pairato re uríniniginí, “Judayínéyá mǐxí ináyí urígfomí pí emfíní?” urfagí

¹³ ayí xixewiámí re urígfawixíní, “Íkfáyo yekwíroárei.” urfagfá

¹⁴ Pairato re uríniniginí, “Pí fwf éf nání e emfíní?” urfagí aiwí awa xixewiámí nura nuro “Íkfáyo yekwíroárei.” urayarínagfá

¹⁵ Pairato ayo oyapemíximíní nérí re eniniginí. Barabaso nímíxearí nuwárimáná xegí porisowa Jisasomí iwanj xaiwí nímépéfasáná enáná awamí re uríniniginí, “Omí níméamí nuro íkfáyo yekwíroárfpoyí.” uríniniginí.

Omí ríperírf umearíro íkfáyo yekwíroárfro egfá náníní.

¹⁶ Porisowa Jisasomí níméamí gapimanoyá anjwámí —Anj yoí ayí Píretoriumí yí ríninjiwámíní. Anj iwámí nípáwiro wauyí porisí nowamíní “Eíní.” nuríro “Omí ríperírf omépeaneyí.” níníníro re egfawixíní.

¹⁷ Rapírapí ayfá rínj wú mǐxí ináyí yínarígfá wú nímearo omí nuyíríro ópíyá eníninj imóninj wírí níkfíyímáná mǐxí ináyí amínanjanwíninj imóninj múnjyo dífínarígfápa múnjyo xaiwí udfíkiárfro nemáná

¹⁸ mǐxí ináyíyo yayí wiarígfápa ríperírf níwiro re urayígfawixíní, “Judayíyá mǐxí ináyoxíní.” nurayírná

¹⁹ wegwfá tñí múnjyo iwanj earo reanjwí úrfro xómínj nýyíkwíro múnj xwfáyo íkwírooro nero

²⁰ ríxa ríperírf numépéfasáná rapírapí ayfá rínj níwíríro ámí xegú nuyíríro íkfáyo yekwíroárfro nání níméra nuro

²¹ óf e nurfná áamá obaxí pwarígfá womí xegí yoí Saimonoyí —O anj yoí Sairini dánoríní. Xewaxo yoí Arekísadaoríní. Xexírfméáo yoí Rupasoríní. Omí porisowa fá nǐxero “Jisaso nání íkfá yoxá rípa níméamí wuíí.” nuríro

²² Jisasomí níméra nuro dfwf bí Gorígota ríninjpímí —Yoí mǐkfí ayí áamá múnj gíxweá náníní. Dfwf apímí nírémoro

²³ áamá wa Jisaso ríninj bí mǐwinípa oenírí marísinfá murfí yí ríninj bí iníigfí wainjyo níwayímorí mǐníní wianíro yarínagfá aí o murápí “Oweoi.” uráná

²⁴ porisowa omí íkfáyo nýyekwíroárfro xegí rapírapí yanj menaníro sárúyo dání “None go meanírfenínjo?” níníníro sárú egfawixíní.

²⁵ Jisasomí 9:00 a.m. imónáná ríxa sogwí xaiwí anarfna íkfáyo nýyekwíroárfro

²⁶ áamá níní “O fwf rípi éf nání rípiárfínjo?” oyaiwípoyíní íkfá wára nímearo “Judayíyá mǐxí ináyoríní.” níríro rfwamínj e nearo íkfáyo seáyí e nípfrauro

27 áamá ámá yá amípí f wí píkioráparí gííwau ení Jisaso tńj e midimídání niyekwíroá ríro nání

28 ríwamńj enína Bík wíyo nírín rí eánńj rípí, “O f wí yarí gí tń nńwín kumí xí gí ríní.” rínńj pí xixení imónńj nígíní.

29 Ámá Jisasomí mńn mńn nímúroayiro ikayíwí numearíro payí nńwianíroná mńj kír kír nimeaaayiro re rí gí fawixíní, “Re rńjoxíraní? ‘Nńwanńjoní anj rídíyowá yarí gí wá nńpńnearí gí nńwín sń wíyau wíyímí amí mńrímńfáríní.’ rńjoxí

30 enj neán rí jńwanńjoxí enj nńyoárímí wepńneí.” urayarńná

31 apaxí pánńj imóní gí xwéowa tń nńwí ikaxí eánńj pń mewegí fawá tń ení ikayíwí numearíro re rí gí fawixíní, “O enj neán rí amáyo arírá wiago aí xewanńj arírá minípaxí ríní.

32 Ámá yeáyí neayímí xemeanfa nání aríowayá xwí fawá piaxíyo dání iwíaronj ro Isírerene yá mńx ináy rńńj royí íkíyo seáy e dání nńyoárínímí wepńnfagí sńwí nńwín rńné náy, dńj wík wíroan f wíní.” rarńná amá Jisaso tńj e midimídání yekwíroá rí gí wau ení omí ikayíwí axí pń umearí gí sísixíní.

Jisaso penj nán ríní.

33 Ayí e nńra nńfasána enána rńxa 12:00 ikwawedí imónána re enńnígíní. Anj nńmín sń nńyínár rí sń nńyínárńj sána sń tń 3:00 dání amí wí fawá ókíána re enńnígíní.

34 Jisaso rí fawá enj tń nńwí xegí Xíb ruyí pńné tń re rńńnígíní, “Eroi, Eroi, rama sabakńtani?” nńr rń aga pńné “Gí Goríxoxíní! Gí Goríxoxíní, pí nání emí nńmónń?” urarí gí fawá Xíb ruyí pńné tń e rí fawá

35 amá e rówapí gí fawá wa arí fawá nńwíro re rí gí fawixíní, “Aí! Rńxa Goríxoyá wí fawá rókíamoagí mńpé anj namí peyńj Irajao nání rí fawá raríní.” nńr ro

36 amá wo ír k wí nńmearí iní gí wainí ní fawá yarńj pímí í gí nearí weg wí fawá wá tń ayńwí ní kńroárímáná weg wí fawámí nńmaxírímáná o bń nńr sńj oen rí nání seáy emí nńwím xán rí re rńńnígíní, “Irajao omí íkí tń enj onńj nńyoarí nńmeámí wepńníní anj namí dání weapńńr enńjoi?” rí fawá

37 Jisaso rí fawá amí bń enj tń nńwí dńj nńyámí ga unńnígíní.

38 Dńj nńyámí ga úána rap r ap s epí anj rídíyowá yarí gí wá awawá nńwí tń fawá mń epanj oár rńńj áwín e axowár rńńnígíní.

39 Porisowayá seáy e imónńj Jisaso nńpearńná sńmńmanj mń nńrorí Jisaso pé agí nńwín rńná dńj nńyámí ga e ú agí nńwín rí re rńńnígíní, “Ámá royí neparíní. Goríxomí xewaxoríní.” rńńnígíní.

40 Apí xí wíwa ení Jisaso pé áná ná jfamí nńrómáná sńwí wńnarogí fawá wí gí yo ríwaríní. Mariaí —Í anj yo f Magí dara dńj ríní. Í tń apí xí Mariaí y rńńj amí wí —Í Jemiso onaxomí tń Josesomí tń xíná ríní. Í tń amí wí Saromí y rńńj tń ríní.

41 Íwa Jisaso Garír pńropen sńyo emearńná nńm nńro arírá wí gí fawá ríní. Amí obaxí wíwa ení o tń Garír dání Jerusaremí anjyo nání bń gí fawá Jisasomí pńkíarńná jfamí dání sńwí wńnígí fawixíní.

Jisasomí xwí fawé yarí gí nán ríní.

42 Rńxa sńfapí tń sń ayí Sabar fawá nání amípí pí ránńj imí xárarí gí ayímí

43 Aramatia dńj Josepo —O Judayí meba seáy e imóní gí woríní. O Goríxo xwíoxíyo mńmeámí nerí pí ránńj umenweanfa nání dńj ní kńkayorí wenńj nerí nńweanjoríní. O masís fawá mńwí dńj sńx nńm emáy gáp man f Pairato tńj e nání nurí éf nńrómáná Jisaso píyo nání “Ananí omeámíní?” nur r yarńj wíáná

44 Pairato Jisaso rńxa rńa pé nígín rí “Porisowamí mearńj obíní.” nńr r poriso rńxa báná yarńj re wńńnígíní, “Jisaso rńxa rńpé nígíní? Síní mńpepa ré nígíní?” nur r

⁴⁵ poriso “O rixa péiniginí.” ríagi Pairato arfá e niwiri Aramatia dánj Josepo Jisaso piyomi xe omeanri sijnwí winfagi

⁴⁶ Josepo nuri rapirapí apfá wenj wú bí nerí nimeámi nibiri piyomi niyoari nimeámi niwepiniri e nitimáná wigí yarigfápa xopixopí niroa numáná xwáripáyo nání nimeámi nuri —Xwáripá ayi sijnáyo óf rixárininijirini. Ayimi nitimáná sijná xwé wo mimegwínarí niméra nipuro óf manfwámi rití nerfná éf ráráriniginí.

⁴⁷ E yarfná Magídara dánj Mariaí tñní Josesomi xfnái Mariaíyí rininí tñní “Jisaso ge tipriréoi?” niyaiwiri sijnwí winaxfdigfisixini.

16

Jisaso ámi wiápnimeanfnánirini.

¹ Sá wegípaú Sabarfá ayi rixa pwéáná sfápi tñní Saromí tñní awí neániro wfápi tñní piyomi waráyo xopé wiaúwaniginiri íwa werixí dinj nanj eaarinj bí bí nero nitiro

² sá wegíwa Sadéyo wfá móninómi niwiápnimeámi Jisaso xwá weyárininje nání nuro rixa sogwí xemónaparinjagi niremorfná

³ wiwaninjíwa re rinigfawixini, “Ámá gowa sijná óf manfwámi pfronjo mimegwínarí neaiipriréoi?” nirinirfná

⁴ weninjé éfáyí winigfawixini. Sijná aga xwéoi aí rixa mimegwínarí niniri ófyi sijnáni ininjagi niwiniro

⁵ anwí e nibiro ófyimi nipáwiro weninjé éfáyí winigfawixini. Anfnají wo rapirapí apfá wenj sepiá wú niyínimáná daiwo éf nweanagi niwiniro ududí wiagfa

⁶ o re uriniginini, “Ududí mepani. Nioni nijfáriní. Sewayné Nasareti dánj Jisaso, íkfáyo yekwíroárigfómi sijnwí winanro barinjo. Sini re mwenini. Rixa wiápnimeáiniginí. Omi tigfe anfá rí imóninjagi winfpoyi.

⁷ Rixa nuro wiepisinowami tñní Pitaomí tñní ení áwanj re urémeápoi, ‘Jisaso Gariri piropenisfyo nání xámi seameanfáriní. Xewaninjo searinjpa xfómi e sijnwí winfpfáriní.’ urémeápoi.” uráná

⁸ íwa nipeyero xwáripáyo pfní niwiárimí éf nuróná enj óf ero sirí pikinro nero wáyí nikárinro nání amá wíyo áwanj murí éf ugíawixini.

Jisaso Mariaími sijnáni wimóninjfnánirini.

⁹ Jisaso Sadéyo wfá móniními rixa niwiápnimeámáná nuri Magídara dánj Mariaími —Apixí í Jisaso xámi imfó ími dinj xixéoarigfá wé wfúmi dánj waú mífxf umáinowárinjirini. Ími xámi sijnáni síwá winfagi

¹⁰ í nuri amá Jisaso tñní emeagfáwa o nání dinj sípí niwiri nání amíxfá yarinjagfa niwímeari Jisaso wiápnimeáf nání áwanj nuri

¹¹ re uriniginini, “O rixa sijné enjagi sijnwí winfnini.” urfagi awa arfá niwiro aí dinj niwikwíroro “Nepa neararini.” niyaiwigíawixini.

Jisaso wiepisinj waúmi wímeanjpifnánirini.

¹² E nemáná enáná xegí wiepisinj waú Jerusaremí pfní niwiárimí anj wíyo nání warfná Jisaso xegí wóninjé nimóniri wímeaagi

¹³ awaú ení nuri wiepisinj wfámi “Jisasomi sijnwí winfwí.” urfagfi aiwí dinj niwikwíroro “Nepa nearariní.” niyaiwigíawixini.

Jisaso wiepisinj wé wúkaú síkwí womí wímeanjfnánirini.

¹⁴ E nemáná enáná xegí wiepisinjowa wé wúkaú síkwí wo awí neániro aiwá narfná Jisaso sijnáni síwá niwiniri awa sini dinj mwikwíró ero dinj kfkfmí imóniro yarinjagfa nání mífxf nuri re uriniginini, “Ámá nioni niwiápnimeari ámi sijné

enqagi siŋwɛ nɪnanɪmɪ nɪbɪro áwanɟ searɟáyo arɟá nɪwɪro dɪŋɟ mɪwɪkwɪropa pí nánɪ yarɪŋoɪ?” nurɪrɪ

¹⁵ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Xwɟá rɪrɪ nɪrɪmɪnɪ amɪ amɪ nemero xwɪyɟá nɪonɪ nánɪ yayɟ seainarɪŋɪpɪ ámá nɪyonɪ áwanɟ urɪméɟrɪxɪnɪ.

¹⁶ Ámá gɪyɟ arɟá nɪseairo nɪonɪ nánɪ dɪŋɟ nɪnɪkwɪroro wayɟ meáɟáyo Gorɪxo yeáyɟ uyɪmɪxemeanɟárɪnɪ. E nerɪ aɪwɪ ámá gɪyɟ nɪonɪ nánɪ dɪŋɟ mɪnɪkwɪróɟáyɟ xwɪyɟá meárɪnɪpɟrɟárɪnɪ.

¹⁷ Ámá nɪonɪ nánɪ dɪŋɟ nɪkwɪróɟáyɟ wáɟ nurɪmerɟná Gorɪxoyá dɪŋɟyo dánɪ emɪmɟ rɪpɪ epɟrɟárɪnɪ. Gɟ yoɟyo dánɪ ámá imɟó dɪŋɟ xɪxéroarɪŋɟyo mɪxɟ umáɪnowárɪro pɟné ámá wɪyá majɟá aɪwɪ Gorɪxoyá dɪŋɟyo dánɪ wigɟ pɟnéyo dánɪ urɪro

¹⁸ sɪdɪrɟyo ɟá nɪtamɪxɪnɪrɟná sɪdɪŋɟ nɪworɪ aɪwɪ mɪpé ero inɪgɟ ayáɟ inɪŋɟpɪ nɪnɪrɪ aɪwɪ mɪpé ero ámá sɪmɪxɟyo wé seáyɟ e nɪkwɪárɪro nanɟ imɪxɪro epɟrɟárɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Jisaso aŋɟnamɪ nánɪ peyɪŋɟ nánɪrɪnɪ.

¹⁹ E nurɪmɪ Jisaso Gorɪxoyá dɪŋɟ tɟnɪ aŋɟnamɪ nánɪ nɪpeyɪrɟná ámɪ o tɟnɪ xɪxenɪ nɪmónɪrɪ nánɪ wé náúmɪnɪ éɟ ŋweanɪnɪgɪnɪ. Éɟ ŋweanáná

²⁰ awa nuro Jisasoyá xwɪyɟá amɪ amɪ nurɪmeróná ámá “Nepa neararɪŋoɪ.” yaiwɪpɟrɪ nánɪ emɪmɟ enɪ Ámɪná Gorɪxoyá dɪŋɟ tɟnɪ nɪwɪwapɪya wagɟárɪnɪ.

Xwiyá yáy neainaríñ Ruko eañpírini.

Ríwamíñ rípí “Xwiyá yáy neainapaxí Ruko eañpíyí” ríníñpírini. O Jisaso wiepísagíyí womani. Judayí eni womani. Émáyí dokítá worini. O Poro tñni Sairaso tñni émáyí añtyo wáf nurímeríná wirímeárogílorini. O gí ámáyí eni amípí Jisaso uréwapíyirí erí eñpí nání píraníñ níjía nimóniro dññ wíkwíróríxínirí ríwamíñ rípí eañrini. Xewaníño Jisaso emearíná síñwí míwíníño enagí nání wiepísíñowamí yaríñ wírí bíkíwí Jisaso eñpí ñwiráríñítyo íá rorí nemáná eañrini. Ríwamíñ ámi bí “Wáf wurímeiarígíáwa egíárini.” ríníñpí eni níriri eañrini.

1-2 Ámá obaxí amípí Jisaso xínái xiríñe dání nene tññ e imóníñpí nání “Ríwamíñ oeaaneyí.” nýaiwiro ámá iwamíó dání Jisasomí síñwí wíníro aríá wiro egíáyí wáf nemeríná “Jisaso e eñrini. E eñrini.” nura úfápi ríwamíñ eáagíá aiwí

3 nioní eni “Gí ámináoxi Tiopirasoxi xíxeni níjía imóniri nání ríwamíñ awa xámí eagfápi nioní íá nírori síñwí wíñagíáyo yaríñ níwía nurí e nemáná píraníñ dññ neñwíperi ríwamíñ nearí joxí nání wíowárenapímíñ.” E neríná nañrini.” nimónarini.

4 Ayí rípí nání yaríñini. Joxí íá nírori amípí rírewapíyigíápi aga xíxeni níjía imóniríá nání yaríñini.

Aññají wo “Irisabetí Jonoyí ríníño xiríníárini.” uríñ nánirini.

5 Eñíná Judayí míxí ináyí Xerotoyí ríníño menweañáná ámá apaxípáníñ imónígíá wo, Sekaraiaoyí ríníño ñweañrini. O xegí ámáyí Abaijaoyárini. O xegí ámáyí eñíná dání Goríxoyá apaxípáníñ imónígíáyíñ. Sekaraiao xegí apíxí yoí Irisabetírini. Í xegí ámáyí aríó Eronoyáyíñ. Í xegí ámáyí eni apaxípáníñ imónígíáyíñ.

6 Ayaú Goríxoyá síñwítyo dání wé róníñ erí Goríxo ñwí ikaxí rírí sekaxí rírí eñtyo míwíalí erí neri aí

7 Irisabetí rípaíwí eñí enagí nání niaíwí mayíyaú e néra nuri ríxa xweyaní apianí imónígííñ.

8 O xegí ámáyí Abaijai rínígíáyí Goríxo nání rídíyowá yarígíwámí rídíyowá nero wigí yarígíápa yaríná xíó tñni eni nawíní nero

9 wigí neríná yarígíápa “None gíminí go ‘Ñwíáxini.’ ríníñwámí páwiníríeníño?” nýaiwiro yarígíápa e nero Sekaraiao Goríxo nání rídíyowá yarígíwámí awawá Goríxoyá tññ e “Ñwíáxini.” ríníñe nípáwírí ríá awíí dññ eaaríñpí nání oikeyirí rípeááná

10 oxí apíxí bíaníríwámíñ ríowapígíáyí Goríxomí ríxíñ uraríná o awawá Goríxoyá tññ e nípáwírí Goríxo nání ríá awíí dññ earíñpí níkearíná

11 weníñ étyí wíníñnigíñ. Aññají wo ríá síñwíríá wé náúmíñ peyaríñmí dání síñwí nanírí yaríñe aí gínáníñ níbirí rónapíñagí síñwí níwínirí

12 óf neri wáyí ikárinaríná

13 aññajo re uríñnigíñ, “Sekaraiaoxini, wáyí mikárínipaní. Díxí niaíwí nání yaríñ wípi Goríxo ríxa aríá siní. Díxí apíxí niaíwí oxí wo ríxíríyíáná joxí yoí Jonoyí wíríríxini.

14 Omí níxíráná joxí seáyí e nimóniri yáy yaríná oxí apíxí obaxí eni yáy epíríárini.

15 O Goríxoyá síñwítyo dání ámá áminá eñí eáníñóníñ imóníníárini. O iníngí wainí mínipa erí papíkí yarígíáyí mínipa erí eníárini. O siní xegí xínáiyá agwítyo eñáná Goríxoyá kwíyí ukíkayoníárini.

16 O segí ámá Isírerítyo uráná obaxí aríá níwiro íwí yarígíápi ríwíminí nímamoro Goríxo wigí Ámináomí ámi xídípírfárini.

17 Dixí íwo kwíyí Gorixoyápi xegí wíá rókiamoagí Iraijaomi ukikayonáná ení neániri yagípiíní Jono axípiíní e erí riri eníárini. Xewaxowa tíni xanowa tíni piyíá wíriníro ámá uyínií yarígíyí ríwímini nímamoro wé róníni imóníro éfrixiníri Jono Gorixoyá Ámináomi xámi umeaníárini. Dixí Isireriyí e ero Gorixoyá Ámináomi yeáyí wuríniro epíri nání oimóniri xámi umeaníárini.” uríagi

18 Sekaraiao aníajomi re uríiniginí, “Aríge nerí nioní níjía imónimi níraríiní? Nioní ríxa xweyanoníni. Gí apíxí ení ríxa apianíri.” uríagi

19 aníajoi ámi nuríri re uríiniginí, “Gí yoí Gebirieroníri. Gorixoyá símímaní e roaríjóníri. Gorixoi nioní xwíyíá yayí seainípaxí api áwaní uríiníri nírowárénapíjoi.

20 Amípi nioní xámi ríríyí nímoníríná nímoníníárini. E nerí aiwi xwíyíá nioní ríríyí joxí ‘Neparíni.’ níyaiwiri díní míkíwíroaríjagí nání joxí ámi xwíyíá bí mírípa imóniri maní píroníri erí ei. Xámi nioní ríríyí nímoníríná íná ámi xwíyíá ríríá nányí.” nuríri síni e nura waríná

21 oxí apíxí Sekaraiao nání weníni nero wáí e rogíyí ayá wí síá óríníjagí nání ududí nero “Sekaraiao pí ríá yaríni?” níyaiwiro

22 o nípeyeááná xwíyíá murípaxí imóníjagí níwíniro “Gorixoyá awawá tíni e neríná oríni bí ríá wínigoi?” yaiwiaríná o “Xwíyíá aríge rímíni?” níyaiwiri xegí maní nípíroníri nání wé árixá néra uníiniginí.

23 Sekaraiao aní Gorixoi nání rídíyowá yarígíwámi xegí omíni yarínípi yoparípi nemí xegí aní e nání yoaníiniginí.

24 O aní e nání níyoari xiepími níwímeari níjweagíísáná re eníiniginí. Irisabetí niaíwí agwí nerí aníyo ínimi píni jweanáná emá wé wú múróáná

25 í re ríiniginí, “Gorixoi ayá níriníxiri díní níkkayonagí nání níni agwí enáriní. Níni ámáyá síjwíyo dání ayá ninaríni Gorixoi yokwarímí níjriní.” ríiniginí.

Mariaími “Jisasoyí ríiníjo xíríríárini.” uríni náníri.

26-27 Gorixoi, Irisabetí niaíwí agwí nerí emá wé wíúmi dání wo ríxa enáná o aníají xegí yoí Gebireromi apíxí wí jweanje nání —Í xegí yoí Mariaíyí ríiníri. Gariri píropenítyo aní yoí Nasaretíyo jweaníri. Í jweanje nání uowáríiniginí. Í apíxí apíyái síni oxí tíni memearíiní. Í ámá wo xegí yoí Josepoyí ríiníjo —O míxí ináyí Depitoyá íwíaríawé woríni. O xegí meámíni nání yaríníri.

28 Gorixoi aníajoi í tíni e nání uowáráná o nurí ími re urémeaníiniginí, “Apíxí ríxi apáníri. Gorixoi díní síxí ríyiri díní ríkkayorí síni.” uríagi

29 Mariaí aríá e níwiri ududí níkaríníri díní re nípíkíga uníiniginí, “O pí nání ríá níraríni?” yaiwiaríná

30 aníajoi re uríiniginí, “Mariae, wáyí mepaní. Gorixoi jíxi díní síxí ríyini.

31 Aríá ei. Jíxi niaíwí agwí nerí niaíwí oxí wo níxírínáyí yoí Jisasoyí wíríríárini.

32-33 O Ámináo nímoníri ámá níyoní seáyí e múróníníárini. Ayí o nání re rípíríárini, ‘Niaíwí Gorixoi aní seáyí émi jweanoyáoríni.’ rípíríárini. Xiáwo Depito ámá Isireriyí níni yeáyí urínayagíapa díxi niaíwo ení Gorixoyá díní tíni e nímoníri íwíaríawé Jekopoyáyo aníni miní umenweaníárini. O míxí ináyo yapi nímoníri ámá xwioxíyo mímeámí nerí numenwearíná wí nípiéroníámani. Aníni umenweaníárini.” uríagi

34 Mariaí aníajomi re uríiniginí, “Níni síni oxí womí mímeáníjáyó joxí nírfíyí aríre nerí emíáríni?” uríagi

35 aníajoi ámi nuríri re uríiniginí, “Kwíyí Gorixoyápi jíxi tíámíni bíri ení eáníni Gorixoi seáyí émi jweanoyápi jíxi ríkkayorí síntá enagí nání niaíwí jíxi xíríoyí nání ‘Níwíaríni.’ ríro ‘Niaíwí Gorixoyáoríni.’ ríro epíríárini.” nuríri

³⁶ re uriniginini, “Ará ei. Dixí rirówái Irisabetí ríxa apianí aí niaíwí oxí wo agwí eni. ‘Oxí ronjírini.’ urarígíí aiwi agwí ríxa agwí tñí enáná emá wé wíwí dáj wo imónini.

³⁷ Amípí wí Goríxo mimíxípa epaxí wí menini.” uríagi

³⁸ Mariaí re uriniginini, “Xewaninini Goríxoyá xináíninini imóninini omí dñí níwíkwírori yarini. Joxí níwíyí anani nimíxinigini.” uráná aninajo ími pñí níwíarimi uniginini.

Mariaí Goríxomí seáyí e umeníná nínini.

³⁹ Mariaí, aninajo e nurárimi úaná, í níwíápínimeámi anini níyiri dñwíni ene Judia píropenísíyo aní bimi nání nurí

⁴⁰ níremoríná Sekaraiaoyá aníyo nípáwiri xirówái Irisabetími yayí wíaná

⁴¹ í ará níwiríná re eniginini. Niaíwí agwí eno xixoyími wí kwíyí Goríxoyápi xími ukíkayori wíagi

⁴² pñé ení tñí nurí re uriniginini, “Apíxí níyoní nání Goríxo jíxini píraninini simíxininini. Dixí niaíwí agwí enomi ení píraninini wímíxiri eninini.” nurí

⁴³ yayí numeri re uriniginini, “Gí Ámináomi xináixi imónirixi, aríre nerí níni tñámi ní bñí?” nurí

⁴⁴ áwaní re uriniginini, “Ai, jíxí yayí náná ará nísiríná gí niaíwí agwíyo ininjo yayí nerí xixoyími níagi nání rírarinini.

⁴⁵ Jíxí xwíyá Goríxoyá rírinipi dñí níkwírori ‘O níwíyí nepa nimóniníninini.’ yaiwiri éf enagi nání xewaninixi yayí sínwínigini.” uráná

⁴⁶ Mariaí re riniginini, “Gí xwioxíyo dání re yaiwiarinini, ‘Ámináomí seáyí e oumemini.’ yaiwiarinini.

⁴⁷ Goríxo, níni yeáyí neayimíxemeanfo nání aga yayí seáyími dání ninarini.

⁴⁸ Níni o xegí xináíninini nimónirí omíni wíaríninini aiwi o dñí níwíkwíyoni enagi nání níni yayí ninarini. Ámá agwí ríná nweagíyí níni seáyí e nímero ríwíyo nweapíráyí ení seáyí e nímero neríná re ríprírárinini, ‘Goríxo ími píraninini wímíxininini.’ ríprírárinini.

⁴⁹ Goríxo, ení síxí eáninjo saní onímiá mñirápínorini. Goríxo nweagíyo dání wé róninorini.

⁵⁰ Ámá gíní gíná nweagíyí xíomi wáyí níwíro símanwíyóninini iními wuríníyo wá wíaríninini.

⁵¹ O ení neánirí wíyo arírá wímerí wíyo xopírárá wímerí neríná ámá dñí fíwí nání níwíkwíyoni ero weyí meníro yarígíyí dowiakínirí

⁵² míxí ináyí seáyí émi imónigíawami mamówarirí ámá sípípiami seáyí e wímíxiri nerí

⁵³ ámá agwíni yarígíyó aiwá naní níniro agwí ími uyini wímíxíyiri nerí ámá amípí múníngíyó anípá uowápiri enorini.

⁵⁴ Amípí nígí aríowayá símímaníyo uríníyí dñí yaíkíá mímó aninini dñí morí xegí omíni wíarínwaéne Isírerene arírá neairí enorini.

⁵⁵ O arí Ebríamo nání dñí nímorí nání omí tñí xegí fíwíráwé nenení tñí ayá aninini nínearíxíxa unfárinini.” Mariaí e níra uniginini.

⁵⁶ Irisabetí tñí níwíwanísáná ríxa emá wá wo múníwí ámí xegí aní e nání uniginini.

Jonomí xírinini nínini.

⁵⁷ Irisabetí ríxa niaíwí xírímínirí imóniníná niaíwí síwí níwanirí oxí wo xíriniginini.

⁵⁸ Oxí wo xiráná í xegí úrixímeá tñni áamá aní ayo dáníyí tñni arfá re wigíawixini, “Irisabetimi Gorixo ayá urimixíagi nání niaíwí wo xirínoí.” Arfá e níwiro í tñni yayí seáyimi dání yaríná

⁵⁹ ríxa sía wé wíúmi dání waú wo imónáná ayí niaíwí iyí símí sío wákwianiro nibiro yoí axípi xano wíriniñipi Sekaraiaoyí wíraníro nání yaríná

⁶⁰ xinái “Oweoi!” nuriri re uriniñigini, “Nene ámi yoí axípi Sekaraiaoyí wírípaxí menini. Jonoyí owíraneyí.” uríagi

⁶¹ ayí re urígíawixini, “Dixí oxoyá xoayowa aí wo yoí ‘Jonoyí ríwíriniñi? Oweoi.’” nuriro

⁶² xano arfá eni píróniñagi nání wé árixá níwiro wé tñni yariniñí re wigíawixini, “Joxi yoí gípi ‘Owíriniñi.’ yaiwiariniñi?” uríagía

⁶³ Sekaraiao píraiporfá nání árixá wíagi umeaíaná o ríwaminiñí re eaniniñigini, “Xegí yoí Jonorini.” e eáagi ayí ududí nero Jonoyí wíríyí “Pí nání rífa wírarinini?” yaiwiaríná re eniniñigini.

⁶⁴ Ámi Gorixoyá dñí tñni maní nexoarí xwiyíá rípaxí nimóniri Gorixomi seáyí e numerí yaríná

⁶⁵ áamá aní ayo dáníyí ududí néra nuro aní niyoní Judia píropenisí díwí mñíyo amí gími ñweagía píné “Irisabetí niaíwí xiráná xano Sekaraiao maní píróniño maní exoanóí.” ríagía arfá níwiro

⁶⁶ dñí aumaúmí niníro Gorixo Jonomi dñí ukíkayonagi níwiniñíro re riniñigíawixini, “Niaíwí o ríwéná pí pí áamá imóniniñíarían?” riniñigíawixini.

Sekaraiao wía rókiamoariniñí wo yapí riniñí nánírini.

⁶⁷ Xano Sekaraiaomi kwíyí Gorixoyápi ukíkayonáná o wía rókiamorigía wóniniñí nimóniri Jisaso nání re riniñigini,

⁶⁸ “Isírereneýá Áminá Gorixomi seáyí e oumeaneyí. O xegí ámaéne arírá neairí yeáyí neayimíxemearí níneairíná

⁶⁹ nene yeáyí neayimíxemeanfa nání ení eániniñí wo iwiaronóí. O xíoyá xináiniñí nimóniri omíniñí wiíagi Depitoyá íwiárfawé worini.

⁷⁰ Eníná o nání Gorixoyá wía rókiamoagíáwa xwiyíá Gorixo riniñí níwuriyiríná negí aríowami re urígíawixini,

⁷¹ ‘Áamá nene mixelí neaiarigíáyí nání éfí neamíniri wikí tñni neaiarigíáyí nání éfí neamíniri eníarini.’ urígíawixini.

⁷² Gorixo negí aríowami re uriniñigini, ‘Nioni wá níseawianiri xwiyíá símimaniño dání “Nemíarini.” níriñí réoáriníyí símí e nítiniri níseaiimíarini.’ nuriri

⁷³⁻⁷⁴ negí arífo íriño Ebírfamomi síñá tñni e dání re uriniñigini, ‘Mixelí seaianíro yarigíáyó aiwí éfí seamínimíarini.’ uriniñigini. Mixelí neaianíro yarigíáyí emí neamamóáná nene ámi wáyí wí mé amípi o ñwí ikaxí neariniñíyí níxídirane níñwearane

⁷⁵ síní síniñí níñwearíná wé róniniñí imónirane saniniñí imónirane nerane píraniniñí xídaníwáriní.” Sekaraiao e nírfísáná

⁷⁶ xewaxo Jono síní píomí re umeariniñigini, “Niaíwoxini, ayí re rirípírfáriní, ‘Gorixo seáyí e ñweanoyá wía rókiamoariniñoxirini.’ rirípírfáriní. Joxi Ámináomi ófí níwimoirí xámi umearíarini.

⁷⁷ Joxi ófí níwimoiríná xegí amáyo re urayiríarini, ‘Seyíné íwí yarigíáyí ríwíminiñí nímamoro éaná Gorixo segí íwí yarigíáyí yokwarimí níseaiiri “Anani eini.” seariniñíarini.’ urayiríarini.” Sekaraiao e níriñí ámi

⁷⁸⁻⁷⁹ re riniñigini, “Gorixo wá neaomíxiri ayá neawianiri neaiariniñí. O nene nání anínamí dání sogwí wía ókariñiniñí wía neaókiénariniñí. O nene sía yiniñími ñweanwaéne áamá nípeaniri yariniñwaéne ófí saniniñíyimi neawárinífa nání nene níneaméra níneauri wía neaómíxiyiniñíarini.” Sekaraiao e riniñigini.

⁸⁰ Niaíwí Jono xwé neríná xegí díní ení ríxa ení neánírí díní síxí níga nuríná áamá díní meaní e níñweanísáná xegí Isíreríyo xewaníño síñání wimóníñínigíní.

2

Jisasomí xíríñí náníríní.

¹ Jonomí ríxa níxírímáná enáná Romíyí míxí ináyí Sisa Ogasítasoyí ríníño oyá ñwí ikaxí bí re ríñíríní, “Ámá xwíá nírimíní ñweagíáyí wígí xiáwo íríñowayá aní e nání numiróná gí gapímanowamí yoí ñwirárírixíní.” ríñíríní.

² Yoí ñwirárírixíní e dání iwamíó ñwirárírixíní. Yoí iwamíó ñwirárírixíní gapímaní xegí yoí Sairíniaso ínñoríní. O Siria píropenísíyo menñeñoríní.

³ E ríñí enagí nání áamá níñí gapímanowamí yoí ñwirárípírí nání wígí xiáwowayá aní e nání numiróná

⁴⁻⁵ áamá wo, xegí yoí Josepoyí ríníño —O míxí ináyí Depitoyá íwíáríawé woríní. O xiepí síní xíomí mímeáníñí —Í xegí yoí Maríaíríní. Síní mímeáníñí aiwí niaíwí agwí eníríní. Í tñí nawíní Garírí píropenísíyo aní yoí Nasaretí ñweagíe dání níweri Judia píropenísíyo o xegí xiáwo íríñoyá aní e Betírexemíyí ríníñe níréromí

⁶ e níñwearíná í niaíwí agwí ríxa yóí nerí

⁷ niaíwí oxí xámí iwamíó xíríño o xíríñínigíní. Níxírímáná rapírípí tñí xopíxopí nírorí aní áamá mídání níbíro wéfríxíní míríníñiwá ríxa níréronagí nání burímákau aiwá naríñe bokísí wámí ínímí sá wíráríñínigíní.

⁸ Aní apí tñí e áamá wa sipísípí awí mearoaríxí wa áríwíyímí amíyo wígí sipísípí ará wíwákíní yaríñe awí mearonáná re eníñigíní.

⁹ Aníñají Goríxoyá wo wígí símímaní tñí dání síñání rónapáná awa rogíe mídímídání Goríxoyá wíá okímíxáná awa ó níkáríníro yaríná

¹⁰ aníñajo re uríñínigíní, “Wáyí mepaní. Xwíyíá naní áamá níñí díní yayí winípaxí bí soyíné tñí e nání nímeámí baríñíní.

¹¹ Xwíyíá nioní nímeámí baríñapí rípíríní. Agwí ríná aní míxí ináyí Depito xwé iwiaronípímí apíxí wí niaíwí seyíné yeáyí seayímíxemeaníó xíríñoí. O Kíraisoyí rarígíoríní. Yeáyí neayímíxemeaníá nání aríowayá xwíá píaxíyo dání iwiaroníoyí rarígíoríní. Ámínáoríní.

¹² Soyíné nuro niaíwí xíríó rapírípí níxopenímáná burímákau aiwá narígíámí dání bokísíyo sá wíráríníñagí níwínírná ‘Oríani?’ yaiwírixíní.” uríyí re eníñigíní.

¹³ Aníñají áwaní uríó roñe Goríxoyá símíñí wínarígíá obaxí aníñamí dánjowa ení níronapímáná Goríxomí seáyímí número re ríxíawíxíní,

¹⁴ “Ñwíá aníñamí seáyímí ñweañomí seáyí e oumeaneyí. Ámá Goríxo nání díní aríá míkeamóagíá —O ayí nání wimónaríñíríní. Ayí Goríxoyá xewaxo ríxa rémóáná díní wíá wónáná awayíní nísaníro ñweáfríxíní.” nírimowa

¹⁵ sipísípí awí mearoaríxíawamí píní níwíárímí aníñamí nání peyíáná awa re ríníxíawíxíní, “Betírexemí niaíwí rémóe íríní níñe Goríxo áwaní nearí nání síñwí owínaneyí.” nírimíowa

¹⁶⁻¹⁷ aníñí nuro Josepo tñí Maríaí tñí rípaú ñweañagí níwíníro ámí weníñí éfáyí wíníxíawíxíní. Niaíwo burímákau aiwá narígíe bokísíyo riwo wíráríníñagí níwíníro píné aníñajowa niaíwí o nání uríñí nání áwaní uráná

¹⁸ áamá píné sipísípí awí mearoaríxíáwa uríapí aríá wíaríxíáyí níñí díní ududí nero aí

¹⁹ Maríaí xwíyíá íwo nánípí díní aumaúmí níñí díní nípíkíga waríná

²⁰ sipísípí awí mearoaríxíáwa ámí wígí sipísípí awí mearoaríxíe nání nuróná aníñajo uríñí xíxeni éf enagí wíníro aríá wíro nero nání Goríxomí seáyímí umero yayí umero wíxíawíxíní.

21 Niaíwo xínáí nìxìrìmáná enjána rìxa sía wé wíúmì dánjé waú wo óráná omì iyí símí sío wákwanìróná yof anjajajo enjína xínáí sínì agwí mejáná “Yof Jisasoyí wífrírxìnì.” urìnjépi wírgíawixìnì.

22 Sía Mariaí “Nwí ikaxí Moseso enjína nìrìrì ríwamìnjé eanjépi tìni xìxeni neri igíá oeánìmìnì.” yaiwinjéyi imónìnjána ayaú Jisaso Gorìxoyá wo oimónìrì mìnì wianìri nánì nìmeámì Jerusaremì nánì nuri

23 —Ámìnáoyá nwí ikaxí re nìrìnìrì eánìnjépi, “Niaíwí oxí xámi óf imóo Gorìxomì mìnì nìwiro ‘Dìxorìnì.’ urífrírxìnì.” nìrìnìrì eánìnjépi tìni xìxeni

24 Í niaíwí xífrí nánì igíá eánìmìnìrì nánì Gorìxoyá nwí ikaxí re rìnìnjépa “Nionì nánì xawíowí waúrànì, agwíwí waúrànì, rìdìyowá nìfrírxìnì.” E rìnìnjépa ayaú nanjwí rìdìyowá yanìri nánì nuri Jerusaremì nìrémorì anjé Gorìxo nánì rìdìyowá yarìgíwámì nìpáwiri nwí ikaxí nìrìnìrì eánìnjépa yaríná

25 Íná ámá Jerusaremìyo njweagíáyí wo —O xegí yof Simionorìnì. O ámá wé rónìnjé imónìrì Gorìxomì píranìnjé uxídìrì yarìnjorìnì. Ámá aríowayá xwíá piaxíyo dánì niwiarorì xegí Isirerìyo yeáyí uyimìxemeaníto nánì xwayí nanìrì njweanorìnì. Kwíyí Gorìxoyápi omì ukìkayonjorìnì.

26 Gorìxo Simionomì dìnjé nukìkayoríná kwíyí tìni wíá re urókiamonìnjìgìnì, “Joxì sínì mìpepa enjána ámá Ámìnáonìyá dìnjé tìni yeáyí seayimìxemeanífa nánì aríowayá xwíá piaxíyo dánì iwiaroníomì sìnjwí wìnrífrínì.” urìnjìnjìgìnì.

27 Simiono Gorìxoyá kwíyí ukìkayonjagì nánì anjé Gorìxo nánì rìdìyowá yarìgíwámì nìpáwirì Jisasomì xanìyaú nwí ikaxí Gorìxo rìnjépa wianìri nánì xíomì nìmeámì fíwìaparìnjagí nìwìnrìrì

28 Íwomì nurápirì fá nìmaxìrìmáná Gorìxomì seáyìmì numerì re urìnjìnjìgìnì,

29-30 “Ámìnáoxìnì, joxì nìrìnjépa ámá nene yeáyí neayimìxemeaníomì rìxa sìnjwí tì tìni nìwìnrìrì nánì ayá sówí mìnìró ananì xe pémfárìnì.

31 Joxì rìnjépa ámá nínìyá sìnjwíyo dánì dìxí yeáyí neayimìxemeaníto rìxa neaiapífrínì.

32 Ámá joxì neaiapíto wíánìnjé ókiarìnjépa émáyo nuréwapìyiríná wíá wómìxìyìnífrínì. O negí Isirereneýá anjé re dánì xífrí enjagì nánì ámá nínì nene seáyìmì neamepífrínì.” uríagì

33 Íwomì xanìyaú Simiono egí íwo nánì xwíyíá apì rarìnjagì aríá nìwiri ududí neri mìnjé sìnjá nìweánìri yaríná

34 Simiono ayaúmì “Gorìxo nanjé oeaimìxìnì.” nurìrì íwomì xínáí Mariaímì re urìnjìnjìgìnì, “Aríá eí. Íwí romì Isirerìyí nínì wí aríá nìwiro dìnjé wíkwírófáyí seáyí e imónìpífrínì. Wí aríá mìwí nero dìnjé mìwíkwíró éfáyí anìpá imónìpífrínì. Gorìxo ‘Ámá nínì nanjé oimónìpoyì.’ wimónìnjagì nánì íwí ro símìmajíonìnjé yárinìnjagì nánì ámá obaxí wikí nìwónìro ikayíwí numearìro yaríná ayí ínìmì dánì dìnjé wiawiarìgíáyí sìnjání imónìnìfrínì.

35 Jíxì mìnjé mìxí yarìgíápá tìni rìróagíánìnjé íwí ro nánì íkínìnjé sipí e sínífrínì.” urìnjìnjìgìnì.

36 Gorìxoyá wíá rókiamoarìgíá wí —Í Panueromì xemíáí xegí yof Anaírìnì. Xíáwo írìjo Asao tìni gwí axífrínì. Í rìxa apianjìrìnì. Oxí nìmeánìrì nìnjwearíná xwiogwí wé wíúmì dánjé waú múróáná

37 xiagwo rìxa nìpéáná í apìxí aní nimónìrì nìnjwearì xegí xwiogwí nínì rìxa 84 imónìnjìrìnì. Í anjé Gorìxo nánì rìdìyowá yarìgíwámì bì mìpeyeá ikwáwìyiranì, áríwìyiranì, aiwá njwíá njwearì Gorìxomì xwíyíá rìrìmí wirì yarìnjìrìnì.

38 Í enì anjwámì íwo fá nìxìrìrì njweagíle axíná nìrémorì íwomì sìnjwí nìwìnrìrìná Gorìxomì yayí nìwimì nuri ámá “Gorìxo gíná Jerusaremì njweanwaéne gwínnìnjé

nearoayíronfárfaní?” yaiwiarígfáyo íwí o nání áwanj nura unjínigíní.

³⁹ Xaniyaú Gorixo ñwí ikaxí ríñjpa ríxa nípíní niyárimí Gariri píropenisíyo egí anj Nasaretíyí rínñe nání íwomí nimeámí niyirí e ñweañáná

⁴⁰ íwo xwé niwiarorí Gorixo omí ayá nurímixirí dñj ukíkayonagí nání enj eánirí amípí nání dñj enjwiperí enjínigíní.

Xaniyaú Jisaso nání pía egí nániríní.

⁴¹ Xaniyaú xwiogwí o omí aiwá Gorixoyá anjnajo xiáwowa Isipíyí anjyo ñweañáná mípíkí múronjyímí —Sía ayimí aiwá Pasopayí rínñj imíxarígfáríní. Sía ayi nání dñj winíní nání Jerusaremí nání nuayirí yayaríná

⁴² Jisaso xwiogwí ríxa wé wúkaú síkwí waú enáná sía Gorixo múronjyí ríxa anjwí ayo imónñáná xaniyaú yarígfípa nání Jisaso xfo tñí Jerusaremí nání niyiro

⁴³ sía aiwá apí naníro nání nñweagíásáná ámí anj e nání nurfná Jisaso síní Jerusaremí ñweañáná xaniyaú majía nimónirí

⁴⁴ re yaiwigísisixíní, “Jisaso ámá negí wí tñí ríxa púínigíní.” niyaiwiri warfná sía wíyí óríagí ayau egí amáyo tñí amá egí imoarígfíyo tñí pía imímí neri

⁴⁵ pía yopa nimegínáríri ámí Jerusaremí nání niyirí pía néra núfísáná

⁴⁶ ríxa sía wíyaú wíyí óráná wenñj éfíyí winígfísisixíní. Anj Gorixo nání rídiyowá yarígfíwámí ínímí riwo ñweañagí nñwínirí o Gorixoyá ñwí ikaxí uréwapíyarígfá wamí áwíní e nñweámáná yarñj wirí arfá wirí yarñjagí nñwínirí

⁴⁷ amá Jisaso pñé ráná arfá nñwiro ñweagíáyí nñí aga ududí nero re yaiwigíawixíní, “O aríre neri nñjía nimónirí ría raríní?” yaiwiaríná

⁴⁸ xaniyaú omí síñwí nñwínirí ududí nñwiri xínái re urñjínigíní, “Íwe, pí nání e yeáíwapíyarñjíní? Yaípawi ayá síwí yearooarñjagí nání joxí nání pía yarñjwí.” urfagí

⁴⁹ o re urñjínigíní, “Pí nání aipagwí nioní nání amí amí pía emearñjí? ‘Xanoyá dñj tñí xfoyá anj riwámí ínímí ñweaní.’ mñyaiwiarñj reñjí?” urfagí aí

⁵⁰ xwíyá xfo urfípi nání xaniyaú nñpíkwíní nñjía mimónípa neri

⁵¹ xfo tñí nawíní nuro wigí anj Nasaretí nñremoro Jisaso xaniyaúmí arfá yfmígfí nñwirí ñweañáná xínái amípí nñí o éfí nání dñj aumaúmí inarfná

⁵² Jisaso síní xwé nimóga nurfná dñj enjwiperí xwé imónirí néra warfná Gorixo tñí amá nñí tñí ení o nání “Ámá nañoríní.” nñyaiwia wagíaríní.

3

Jono xwíyá wá urñj nániríní.

¹ Taibiriasí Sisao mñxí ináyí nimónirí xwiogwí wé wúkaú síkwí wú amá Romíyo nñmenñweámáná enáná Podiasí Pairato Judia píropenisíyo gapímaní nñyoní nání xiráónñj nimónirí menñweañáná Adipasí Xeroto Gariri píropenisíyo gapímaní amínáo nimónirí menñweañáná xexírímeáo Piripo Ituria píropenisíyo tñí Ríakonaitisí píropenisíyo tñí gapímaní amínáo nimónirí menñweañáná Raiseniaso gapímaní amínáo nimónirí Abirini píropenisíyo menñweañáná

² Anaso tñí xñeagwo Kaiapaso tñí apaxípánñj imónígfíwaú seáyí e nimónirí menñweañáná Jono —O xegí xano Sekaraiaríní. O amá dñj meañe ñweañáná Gorixo nñrípéarí re urñjínigíní, “Nioníyá xwíyá rípi Isíreríyo wá urímérixíní.” urfagí

³ o inígfí Jodaní rapá tñj e wá nemerí re uríménjínigíní, “Amáyíné íwí yarígfáyí ríwfmíní nñmamoro nñsaníro yarfnáyí nioní wayí seameairí Gorixo íwí yarígfáyí yokwarímí seairí enfáríní.” nurímerí

⁴ enjpa Gorixoyá wá rókiamoagfá wo xegí yoí Aisaiaoyí rínñjo eníná Jono síní menáná o nání nñrírí ríwamñj re eañjínigíní, “Ámá dñj meañmí dání amá wo ríaiwá

re rin'árini, 'Ámináo r'w'yo bin'fo nani seg' d'ng' óf nan'ng'ng' wimoiro óf píran'ng' imoar'g'ápán'ng' wimoiro neróná

⁵ s'kwiox' imón'ng'y'f' xw'á xewiároro d'w'f' xw'éraní, on'imiáraní, y'pároro óf n'ir'ir'worí in'ng'yo nan' im'xá'iro óf s'ng'á n'ng'wearí x'xoar'w'f' néra un'y'f' píran'ng' im'xá'iro é'f'rix'ini.

⁶ E ner'fná áamá n'ni Gor'ixo yeáy'f' neayim'xemeám'n'ni yari'ngagi w'ni'p'r'f'ár'ini.' Áamá wo r'faiwá e rin'árini." Aisaiáo en'íná Jono nani e n'ir'iri r'fwam'ng' ean'ng'ini.

⁷ Jono Gor'ixo ur'ng'pa wá'f' ur'imear'fná ox'f' ap'ix'f' obax'f' Jono way'f' neameain'ng'o'n'ni o t'ng' e nani bar'fná o ay'f' n'isan'iro mé way'f'ni meaan'iro yari'ngag'fa n'w'ni'ni re uray'ng'ini, "Sid'ir'f' miaéy'fné, 'R'w'éná Gor'ixo xean'ng'f' seaikár'fná enagi nani é'f' úpoyi.' go sear'ng'f' sey'fné wáy'f' nero Gor'ixo e neaikár'ng'ini' nioní t'ám'ni é'f' bar'ng'o'?" nur'iri

⁸ re ur'ng'ng'ini, "Sey'fné f'w'f' yari'ng'áp' nepa r'w'f'm'ni n'imamor'fnáy'f' píran'ng'f' nero ík'f'á sogw'f' nan'f' n'wer'fná yari'ng'pa imón'f'rix'ini. Sey'fné re m'ir'ni'pa époyi, 'Neg'f' ar'ío Eb'ir'f'amoyaéne imón'ng'agwi nani Gor'ixo wí xean'ng'f' neaikár'fná men'ni.' m'ir'ni'pa époyi. 'Gor'ixo Eb'ir'f'amoyá f'wiár'f'awé nani "Nioní ayo xean'ng'f' n'wir'fná ar'ige xw'é obax'f' imón'n'f'ár'ini?" n'yaiwir'ni udud'f' winar'ini.' r'yaiwiar'ng'o'f' Oweo'f', Gor'ixo d'ng'f' e yaiwipax'f' men'ni. Anani s'ng'á t'yo dání Eb'ir'f'amo nani f'wiár'f'awé wim'ix'yipax'f'ini.

⁹ Gor'ixo r'ixa rap'w'é ík'f'á m'f'k'f' t'ng'f' e nani f'á x'ir'ni. Ík'f'á g'ni'f' g'ina sogw'f' nan'f' m'w'éag'f' n'w'ni'fná n'idikár'iri r'f'á ikeaár'fná'ini." ur'ng'f'

¹⁰ áamá o t'ng'f' e ep'roy'f' eg'f'áy'f' yari'ng'f' n'wiay'iro re ur'ng'f'awix'ini, "Nene n'isan'iri n'ng'wearanéná pí yan'wár'ini?" uray'ng'f'á

¹¹ Jono re uray'ng'ng'ini, "Áamá iy'f'á wúkaú t'ng'o wú áamá iy'f'á mayomí m'ni'f' wíw'ng'ng'ini. Áamá aiwá t'ng'o ení mayomí m'ni'f' wíw'ng'ng'ini." nur'iri yari'fná

¹² takis'f' nani n'ngw'f' urápar'ng'f'á wa way'f' meaan'iro n'biróná yari'ng'f' re wig'f'awix'ini, "Nearéwap'yari'ng'ox'ni, none n'isan'iri n'ng'wearanéná pí yan'wár'ini?" ur'ng'f'á

¹³ o re ur'ng'ng'ini, "N'ngw'f' takis'f' nani n'nearáp'imér'fná n'ngw'f' gap'imano'wa 'Uráp'f'rix'ini.' sear'ng'f'áp'f' wiar'f' n'imúroro seáy'f' e m'nearáp'paní." nur'iri yari'fná

¹⁴ Poris'f' wa ení n'bir'o yari'ng'f' re wig'f'awix'ini, "None ení n'isan'irane n'ng'wearanéná pí yan'wár'ini?" ur'ng'f'á o re ur'ng'ng'ini, "Soy'fné áamá n'ngw'f' urápan'iro nani iwan'f' eamero xw'ir'ix'f' mero yap'f' uxekw'f'moro mepa é'f'rix'ini. Seg'f' n'ngw'f' om'ng'f' nero meá'f'ap'ni'f' n'imear'fná 'Ay'f' apán'ir'ini.' yaiwí'f'rix'ini. Áamá wayá nani ayá s'w'f' m'isearopaní." nur'iri yari'fná

¹⁵ ox'f' ap'ix'f' n'ni "Áamá Gor'ixoyá d'ng'f'yo dání nene yeáy'f' neayim'xemean'f'á nani ar'f'owayá xw'f'á piax'f'yo dání iwiaron'fo g'íná imón'n'f'ár'f'ani?" n'yaiwiróná xw'y'f'á Jono wá'f' ur'imear'ng'p' ar'f'á n'wi'ro nani d'ng'f' re n'p'ik'iga ug'f'awix'ini, "Áamá Gor'ixoyá d'ng'f' t'ni'f' yeáy'f' neayim'xemean'f'á nani ar'f'owayá xw'f'á piax'f'yo dání iwiaron'f'oy'f' rar'ng'wáo áamá ro men'irani?" yaiwiar'fná

¹⁶ Jono áwan'f' nur'iri re ur'ng'ng'ini, "Nioní sa ini'ng'f' t'ni'f' way'f' seameaiar'ng'ini. Nioní en'f' neán'iri aiwí r'w'f'yo bin'fo nioní n'imúron'ni. Nioní áamá nan'ng'ni aiwí o nioní t'ni'f' x'ixeni mimón'ng'agi nani áamá om'ng'f' wiiar'ng'f'áy'f' bosoyá s'kw'f' s'ú gw'f' wíkw'eiari'ng'f'ápa nioní oyá wikweaipax'f'mani. O way'f' n'iseameair'fná ini'ng'f' t'ni'f' seameain'f'amaní. Gor'ixoyá kw'y'f' t'ni'f' seameair'f' r'f'á t'ni'f' seameair'f' en'f'ár'ini." nur'iri

¹⁷ Gor'ixo áamá nan'f'yo yeáy'f' nuyim'xemear'f' sip'yo an'pá im'ix'iri en'f'á enagi nani eway'f' xw'y'f'á r'ip'f' ur'ng'ng'ini, "Áamá pok'f' t'ni'f' wit'f' aiwá eyeyírómf' ero aiwá ná an'f'yo t'iro mam'w'f' t'ni'f' s'yik'f' t'ni'f' r'f'á ikeaár'iro yari'ng'f'ápa Gor'ixo ení ax'f'p'f' e em'f'án'iri wit'f' mam'w'f' t'ni'f' ná t'ni'f' eyeyírómf' in'ng'e aiwá náy'f' an'f'yo t'iri mam'w'f' t'ni'f' s'yik'f' t'ni'f' r'f'á ikeaár'iri em'ni'ri nani xeg'f' pok'f' f'á n'ix'iri'f' roni." ur'ng'ng'ini.

18 E nuriri áamá dñí oyaiwípoyiniri xwiýá wí wí eni obaxí uriri xwiýá yayí winipaxípi ríwíyo Goríxo urowárenapinó nání uriri neri

19 gapímaní Xeroto íwí eri xexírímeáoyá apíxí Xerodiasíyí rínñí urápiri yariñagí Jono míxí nuriri “íwí nñi joxí yariñípi nanímani. Díxí ríríxímeáoyá apíxí nurápirífná ‘Nañ yariñini.’ rísimónarini?” uríagi

20 Xeroto íwí nñi api neñagi aí ámi wíni neri Jonomi gwí niyiri kirapusí añíyo ñwiráriniginí.

Jisasomi wayí umeainí nánirini.

21 Jiaso, Jono siní gwí miñwiráriní enáná ámáyo wayí numeairi yarífná, Jiaso eni nibiri Jono omí wayí umeaiáná Jiaso éf nrori xano Goríxomi ríxíñí urarífná re eniginí. Añnamí dání óf iniri

22 kwíyí Goríxoyá xawiówíñíñí nimóniri o tíñí e nání weapiri añnamí dání xwiýá wí re rínenapiri “Gí íwí dñí sixí ríyíñáoxini, joxí nání aga yayí ninarini.” rínenapiri eniginí.

Jisasomi xiáwo íriñowa nánirini.

23 Jiaso ámáyo iwamó nuréwapíyemerífná xegí xwiogwí 30 imóniñiginí. Oxí apíxí o nání dñí re yaiwiagíarini, “Josepomi xewaxorini.” yaiwiagíarini. Josepomi xano Xiraorini.

24 Omí xano Matatorini. Omí xano Ripaorini. Omí xano Meríkaiorini. Omí xano Janaorini. Omí xano Joseporini.

25 Omí xano Matataiasorini. Omí xano Emosorini. Omí xano Neamorini. Omí xano Esiraorini. Omí xano Nagaiorini.

26 Omí xano Meatorini. Omí xano Matataiasorini. Omí xano Semenorini. Omí xano Josekorini. Omí xano Jodaorini.

27 Omí xano Joananorini. Omí xano Resaorini. Omí xano Serababerorini. Omí xano Siarítierorini. Omí xano Neraorini.

28 Omí xano Meríkaiorini. Omí xano Edaorini. Omí xano Kosamorini. Omí xano Erímedamorini. Omí xano Erorini.

29 Omí xano Josuaorini. Omí xano Eriesaorini. Omí xano Jorimorini. Omí xano Matatorini. Omí xano Ripaorini.

30 Omí xano Simionorini. Omí xano Judaorini. Omí xano Joseporini. Omí xano Jonamorini. Omí xano Eraiakimorini.

31 Omí xano Meriaorini. Omí xano Menaorini. Omí xano Matataorini. Omí xano Netanorini. Omí xano Depitorini.

32 Omí xano Jesiorini. Omí xano Obetorini. Omí xano Bowasorini. Omí xano Sarímonorini. Omí xano Nasonorini.

33 Omí xano Aminadaporini. Omí xano Atíminorini. Omí xano Anaorini. Omí xano Xesíronorini. Omí xano Peresorini. Omí xano Judaorini.

34 Omí xano Jekoporini. Omí xano Aisakorini. Omí xano Ebíríamorini. Omí xano Tiraorini. Omí xano Nexorini.

35 Omí xano Serakorini. Omí xano Reuorini. Omí xano Perekorini. Omí xano Ebeorini. Omí xano Seraorini.

36 Omí xano Kenanorini. Omí xano Apakísatorini. Omí xano Siemorini. Omí xano Nowaorini. Omí xano Remekorini.

37 Omí xano Metusaraorini. Omí xano Inokorini. Omí xano Jaretorini. Omí xano Maxararerorini. Omí xano Kenanorini.

38 Omí xano Inosorini. Omí xano Setorini. Omí xano Adamorini. Omí xano Goríxorini.

4

Obo iwamó wíwapíyíñí nánirini.

1 Jisaso kwíyí Gorixoyápi omi niwímeari ukikayonáná ini+gí Jodani rapáyo dání peyarína kwíyí Gorixoyápi áma dñf meaje niméra warína

2 s'á 40 órarína Obo “O enj neániri xano wimónariñpini x'dinr'fenñoi?” niyaiwiri omi iwam'ó niwíwapiyayiri yarína s'á ayo aiwá min' néra nú'sána s'á 40 imónána ríxa agw' wiarína

3 Obo re urñiniginí, “Joxi nepa niaíw' Gorixoyáoxi enánáy' aiwá niri nání s'ñá t'iyí, 'Bis'ker'á imónei.' urei.” ur'agi

4 Jisaso re urñiniginí, “Oweoi, wí e emiméini. Gorixoyá B'kwíyo dání re niriñiri eánini, ‘Áma aiwá nipiñi nání dñf ni'mor'ínáyí, wí dñf niyimiñf imóniñp' meapax' menini.’ riniñagi nání joxi niriñp' wí emiméini.” urñiniginí.

5 Obo Jisaomi seáy' emi ni'meáa ni'peyiri añf n'ni xw'á riri niriñini nání imóniñfyo añni axína siwá niwiri

6-7 re urñiniginí, “Añf n'ni xw'á riri niriñini nání imóniñfyo joxi siwá siariñapi ay' nioniyarini. N'ni ríxa ni'g'ni imónini. ‘Áma womi min' owimini.’ niyaiwirína anani min' wipax'riñi. Joxi nioni nání miñf xw'áyo ni'kw'rori nioni seáy' e ni'meánáy' ay' n'ni wey' meari'g'ápi api t'ni dix' siapi'm'ini.” ur'agi aí

8 Jisaso re urñiniginí, “B'kwí Gorixoyáyo re niriñiri eánini, ‘Dix' Áminá Gorixomiñi miñf xw'áyo i'kw'rori seáy' e umeri er'ini.’ riniñagi nání joxi niriñiñp' wí e emiméini.” urñiniginí.

9 Obo “Jisaso xeg' xano Gorixo enj eániñor'aniñi iwam'ó owíwapiyiniñi yap' owíwapiyimini.” niyaiwiri omi añf Jerusaremíyo nání ni'meáa nuri añf Gorixo nání ridiyowá yarig'iwámi xeg' rikw'íyo niñwirárimáná re urñiniginí, “Joxi nepa niaíw' Gorixoyáoxi enánáy', xw'ámi nání ni'mawiri xeamoi.

10 Ay' r'pi nání ririñini. Gorixoyá B'kwíyo xwi'y'á r'pi eni niriñiri eánini, ‘Gorixo xeg' aññaj' joxi nání píranñf awí ñweap'ri nání re urñiñoi, “Omi awí mearópoi.” urñiñoi.’ niriñiri eániñagi nání ni'mawiri xeamoi.” nuriñi

11 re urñiniginí, “R'pi eni niriñiri eánini, ‘Joxi si'kw' s'ñáyo p'ri uy'kieám' iniriñiniñi ay' ía rixiriñp'ri wé awiá sip'ráoi.’ eni niriñiri eániñagi nání anani ni'mawiri xeamóána ‘Gorixomi xewaxor'ani?’ siaiwim'ini.” ur'agi

12 Jisaso re urñiniginí, “Nioni re dání ni'piéror'ínáyí, joxi niriñiñpa Gorixo aññaj' nioni ía nixiriñp'ri nurowárenapipax' aí r'pi eni niriñiri eánini, ‘Dix' Áminá Gorixoyá enj eániñpimi iwam'ó miwíwapiyipani.’ eániñagi nání wí ni'mawiri xeamómiméini.” urñiniginí.

13 E urána obo iwam'ó n'ni e niwíwapiyi'sána omi p'ni niwiár'mi nuri idána ámi wíwapiyipax' imónána nání wenñf ner' ñweaññiniginí.

Jisaso iwam'ó nemi uréwapiyemñf naniñini.

14 Jisaso kwíyí Gorixoyápi ukikayonagi áma dñf meaje p'ni niwiár'mi nuri ámi Gariri piropeni'sfyo nemi p'ne o nání piropeni'sf ayo ami ami yan' iwéni'mear'na

15 o añf api apimi nemi wig' rotú añfyo uréwapiyemear'na ox' apix' n'ni x'omi seáy' e umeaag'árini.

Nasretiñweáy' Jisasomi r'w' umog'á naniñini.

16 Jisaso Nasretiyo nání nuri —Añf ayo x'fo sin' onimiá ina niñweari xwé iwiaronfyo nání nuri xeg' inina yarñfpa Sabar'áyo rotú añfyo ni'pawiri B'kwí Gorixoyá ía róm'niñi nání éf n'rori

17 ríxa B'kwí Gorixoyá w'á rókiamoag' Aisaiay' riniñoi eañp' umeaiána o ni'pariri xwi'y'á r'pi riniñe nání p'á ner' niwiniñ'na ía re roññiniginí,

18 “Kwíyí Gorixoyápi nioni ni'kikayoni. Nioni áma uyípeay'fyo xwi'y'á yay' winipax' imóniñp' urim'fa nání niri'pear' áma ía xewiráñiniñfyo ‘Sini sey'ne ía

miseaxenwirárini. Anani úpoyi.’ urimfa nani nirowárenapiri áamá siŋwí supárigfáyo ‘Anani siŋwí noxoari anfpoyi.’ urimfa nani nirowárenapiri áamá iwanf mépero xopírarf wirow egfáyo yeáyf imiximfa nani nirowárenapiri

19 ‘Gorixo xegf áamá éf umininyf anwi ayorini.’ urimfa nani nirowárenapiri enjirini.” Jisaso fá e niroárimi

20 Bikwí ámi nixopemixárimáná rotú anj mearinjf womi mini niwimáná éf niŋweari áamá rotú anjyo ŋwixapigfáyf omiini siŋwí agwí niwiga warfna

21 o “Xfo nani rfa rarini?” oyaiwípoyiniri iwamfó nuriri re urinjiginini, “Agwinirfwaminjf nioni fá róapf seyfné arfá niwirfna rixa xixeni imónigo.” urána

22 nfini o nani nanjini nira uro xwiyfá awfininjf yarinjf xfo rff jfapf nani dnjf nipikiga uro nero aí re rinigfawixini, “Áamá royf sa anj re dnj Jospomi xewaxorini. Arige nerf njjfá xwé apf imóninjrfani?” rinarfna

23 o re urinjiginini, “Seyfné ewayf xwiyfá rpf niniripfrafói, ‘Joxi nepa xwirowi enánáyf, jwaninjoxi píraninjf imixinei.’ niripfrafói. E ninirifóná re niripfrafói, ‘Emimf amipí anj Kapaneamiyo enoi.’ rarinjagfa arfá wiŋwápf ámi dixf anj re eni emimf neait.’ niripfrafói.” nuriri

24 re urinjiginini, “Nepa seararinjini. Wfá rókiamoarinj wo o xegf anjyo nani nurf Gorixoyá xwiyfá urána xegf áamá e ŋweagfáyf omi miminarigfámani.

25 E nerf aiwf nioni nepa seararinjagi píraninjf arfá nípoyi. Enjina wfá rókiamoagf Irajao emearfna agwí anj pírfni eri iniá meapa eri áamá nfini aiwá nani dfwf ikeamóniro enána Isireriyf apixf anf obaxf ŋweanagfa aiwi

26 Gorixo Irajao iwami wimi arifrá wíwinigininiri murowarf émayf apixf wimini — Í Saidoni tfnjf e anj onimiá Seraparf rininjf bimi dnjirinini. Imini arifrá wíwinigininiri wárinjiginini.” nuriri

27 re urinjiginini, “Enjina wfá rókiamoagf Iraisao nemefná eni Isireriyf obaxf peyiyf tífáyf egfá aiwi Iraisao ayo womi nanj wimixagfmani. Émayf womini —O Siria dnj xegf yof Nemenorini. Omini nanj wimixinjrfani.” urána

28 áamá nfini rotú anjyo ŋweagfá arfá e niwiróná xwioxfyo dani rfa ápiáwfininjf niwóroa nuro

29 niwiápfnimero omi fá nixiriro wigf anjyo dani nixoyfpióa nuro dfwf mifj wigf anj mifrininjfpimi dani mamówaraniro nani xixoyfpií niméra yarfna

30 o áwinimi niyékinimi xegf dnj tfni unjiginini.

Imfó dnj xixéroarinj womi mixf umáininjf nánirini.

31 Jisaso Gariri píropenisfyo nemefná anj xegf yof Kapaneamiyo nifémorif Sabarfáyo nuréwapiyirf yarfna

32 áamá ayf arfá niwiróná o xwiyfá apf xiáwóninjf rarinjagi niwiniro mifj sfja niweániro yarfna re enjiginini.

33 Áamá rotú anjyo ŋweagfáyf wo —O imfó dnj xixéroarinjorini. O niwiápfnimearf makirwf nimorif

34 re urinjiginini, “Ai! Nasareti dnj Jisasoxini, none pí neaiminiri barinjini? Xwirfá neaikixéminiri ríbarinjini? Joxi nani nioni njfárfni. Gorixo xewaxoxi xfo rirfpeáoxirinini.” urána

35 Jisaso mixf nuriri re urinjiginini, “Ámi bi mifipa ei. Omi pfini niwiárfimi uf.” urána re enjiginini. Imfó áamá omi xwirfá wí mikixé ámayo áwinimi dani meanjini neárfimi unjiginini.

36 Meanjini neárfimi úána áamá nfini of níkariniro re rinigfawixini, “Xwiyfá oyá enj sixf eánini. O neni tfnjóninjf nifrfnfá sekaxf urána imfó aí arfá niwirow éf warfño.” nifriniro yarfna

37 xwiyfá o yarinjfpf nani píropenisf ayo ami ami yanf iwénimejiginini.

Saimonomi xineagwími naní imixiñf nánirini.

³⁸ Jisaso niwiápínimeámi rotú añyo pñni niwiárimí nipeyearí xegí wiepísariñf wo Saimonoyí riniñoyá añyo nání nurí ni páwirí omí xineagwí ríá pirí wiarñagí nání imí naní owimixiniñf yarñf wíagfa

³⁹ o í sá weje nání nurí ni rómáná ríá piríyo mixel uráná re enñigini. Simixípi ími pñni niwiárimí úáná í ríxa aññni niwiápínimeari aiwá pirí ni mearí niwia unñigini.

Simixí obaxíyí naní imimiximí ení nánirini.

⁴⁰ Ámá añf apimi dáníyí sogwí ríxa nipímeááná wigí ámá simixí xixegíni yarígíayí ni meámi Jisaso tñf e nání báná o ámá ayf ayo wé seáyí e ikwíkwiarímí erí naní imimiximí erí yaríná

⁴¹ imíó ámá ayo wíyo obaxí xixéroarñfíyí ámá ayo pñni niwiárimí nuróná makiríwí ni moayiro re urayigíawixini, “Niaíwí Gorixoyáoxirini.” urayarñagfa o imíowa xfo aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaroníoyí rarígo enagí nání nijfá imónñagfa nání o mixel nuríri “Ámí bi mirípa épyí.” ururímí nerí e néísáná

⁴² sá wejo wíá mónñfími niwiápínimeámi ámá mayf e nání nurí ñweañáná ámá oxí apíxí nñni o nání pía nemero omí niwímearóná “Nene pñni ni neawiárimí mupaní.” uraníro yarñagfa aiwí

⁴³ o re urñigini, “Gorixo re nirowárénarñfíriñí, ‘Añf ayf ayo re uriméirixini, ‘Gorixo xwioxíyo míméamí nerí seameñweañá nání seyíné nisaniro ñweáirixini.’ nirowáríñf enagí nání añf wíyo xwíyíá yayf winípaxf imónñf apí urimíniñf ení xe oumíni.” nurími nurí

⁴⁴ Judayíyá añf apí apimi rotú añf mñriniñfíyo dání nuréwapíya unñigini.

5

Jisasoyá dñf tñni peyf obaxí ubeníyo mññf nánirini.

¹ Jisaso ipí xegí yoí Genesaretípami éf ni rómáná xwíyíá Gorixoyá uraríná ámá obaxí aríá wianíro nání ximiximí niníro Jisasomí ikwíkwierí winaríná

² ewé bíxaú, yánipámi tía bíxaú weñagí niwiníri peyf ápearígfáwa ewé apíxaúmi dání nayoámáná wigí ubení ígfá eaarñagfa niwinimí nurí

³ ewé bíbá Saimonoyápami ni pñxemoánirí yarñf re winñigini, “Iníki tñf re pñni niwiárimí ná jfe onímíapí ananí niwaniréwi?” nuríri éf niñweámáná ewé apámi dání oxí apíxí ipí manípa tñf e rówapígfáyo nuréwapíyiri

⁴ ríxa ni pñni nurárimáná Saimonomí re urñigini, “Ipí ná mímí ene nání ni meámi nurí peyf íayo mñniñf nání ubení mamówárípiyí.” urfagí

⁵ Saimono re urñigini, “Negí neamemearíñoxini, sía ríyimi áríwíyimi peyf íá wí nimñiríenñoinirí anñf miní mépearíñáná wíá neaógoí. E nerí aiwí joxí e yearfagí nání ye iwamíó mamówáraníwi.” nuríri

⁶ mamówáraná re enñigini. Ubení ú peyf obaxíyo nimudímorí ríxa aríkinimñirí yarñagí niwiníri

⁷ wigí wíwaúmi ewé bíbámi ñweagíwaú saní oyearápípiyiniñf wápiá niwiri awaú ni bíri ubení ni mixelaro ewépxaúmi ikwíaráná ewépxaú ríxa ná inimñirí yarñagí

⁸ Saimoní Pitao síñwí e niwiníri nání Jisasoyá síkwí tñf e mñf xwíáyo níkwírorí re urñigini, “Ámínáoxini, nioní íwí yarñáoní enagí nání pñni niwiárimí ui.” nuríri

⁹ peyf aga xwé ni mearo nání o tñni xegí ámá ní kumixiniñf peyf nání yarígfáwa tñni ududí níkariniro

¹⁰ Sebediomí xewaxowáú Jemiso tñni xogwáo Jono tñni awaú Saimonomí ní kumixiniñf peyf nání yarígfíwaú ení ududí ikárinaríná Jisaso Saimonomí re urñigini, “Joxí wáyf mikárinípaní. Agwí re dání peyf nání yaríñpánñf ámá nání ení e néra urfáriní. Ámá nioní ní xfdípirífa nání wirímearfáriní.” nurímáná enjáná

11 awa ewé nimeámi nibiro yáni e dani nayoaro ewé peyí amipí e nitimi omi nixída ugíawixini.

Ámá peyiyí tñí womi naní imixinjí nánirini.

12 Jisaso aní wíyo nimeri aní bimi ñweañána ámá wo —O peyiyí pipírímíó yárinorini. O Jisasomi niwiniríná oyá síkwí tñí e símimanjé xwíáyo níkwírorí wauní re uriniginini, “Ámináoxini, joxi naní nimiximnirínáyí anani naní nimixipaxírinini.” uríagi

13 Jisaso wé nimoauri omi seáyí e níkwíarimáná re uriniginini, “Nioni ‘Joxi naní oimónini.’ nimónarinini. Ríxa naní imónei.” uráná re eniginini. Peyiyí apí ríxa naní imónáná

14 Jisaso “Ámá wíyo nioni simixíáyí nání áwaní murípa ei.” nuriri ámá o Moseso eníná ñwí ikaxí ragípi mé ámáyo xewaníño áwaní nura emeniginiri e nuriri ámi re uriniginini, “Amíná apaxípaninjé imónigíáwa tñí e nání nurí womi síwá niwiniri nanwí ridiyowá nání negí aríó Moseso eníná sekaxí nearagíyí bí ridiyowá siárirí joxi naní imóníyí nání áwaní riri eni mání wírixini.” Jisaso sekaxí e uríagi aí

15 xwíyá emimí amipí Jisaso yayiníyí nání yaní ríxa ná jíamí niwéa nimeri yaríná oxí apixí obaxí omi aríá wianiro nání biro simixí wiariníyí naní oneaimixiniri biro nero o tñí e nípníro niñwearo e yayaríná

16 o íníná ámá dñí meañe nání niwayiri Gorixomi xwíyá ririmí wiagírinini.

Ení nñni síwímí ení womi naní imixinjí nánirini.

17 O síá wiyimi ámáyo uréwapíyaríná ámá wa Parisiyí rininíyí wa tñni Gorixoyá ñwí ikaxí uréwapíyarígíáyí wa tñni —Awa Gariri piropenisíyo aní ayí ayo dani bimiro Judia piropenisíyo aní ayí ayo dani bimiro Isireriyí aní xwé Jerusaremí dani eni biro egíáwarini. Awa Jisaso uréwapíyaríne éf niñwearo aríá wiaríná Jisaso ámá simixí wiariníyo naní owimiximniri nání ení síxí eáninjé Gorixoyápi ukíkayonáná re eniginini.

18 Ámá wa wigí ámá womi —O ení nñni síwímí yárinorini. Omi ikwianwíyo nitíro Jisaso naní owimixiniri nimeámi nibiro “Nimeámi nípwirane Jisasoyá símimanjímíni anwi e owíraraneyi.” niri éfáyí

19 ámá obaxí aní íwí e píkwiíkwí ininagíá óf nání pía nímeginíro aniwámi nimeámi níxéga nípeyíro aní síá tininíyí wí nípineayíro dae nitimáná ikwianwína tñni gwí niyíro ámá aníyo ínimi epíroyí egíáyo áwinimi gwírí e e nímamówára níwepíniro Jisaso símimanjé tñnimíni táná

20 Jisaso ení nñni síwímí enoyá ámá nñni xíó nání dñí wíkwíro “Jisaso anani naní imixipaxírinini.” waiwíro yarínagíá niwiniri re uriniginini, “Ámáoxini, díxí íwí yarínípi ríxa yokwarimí sílini.” uráná

21 Gorixoyá ñwí ikaxí eáninípi mewegíáwa tñni Parisiowa tñni ikeagígwí re níríga ugíawixini, “Ámá royí goríani? Gorixomi riperirí numeariri yarínjé royoí? Ámá íwí yarígíáyí yokwarimí yarínjé royí goríani? E yaríníyí sa Gorixorini.” rinarinagíá

22 Jisaso xegí dñí tñni adadí niwiri re uriniginini, “Nioni nání segí xwioxíyo dani pí nání dñí e moariní?” nuriri

23 re uriniginini, “Ámá wo íwí ikárininjé nioni yokwarimí wíánáyí, ínimi imóninagí nání ámá woxí síñwí tñni síñwí winípaxí menini. E neri aiwi nioni ámá ení nñni síwímí ení womi ‘Ríxa níwiápnímeari díxí ikwianwí nimeámi ui.’ uránáyí, o naní imóníagi ámá níyínéni síñwí tñni síñwí winípaxírinini.” nuriri

24 re uriniginini, “Niyínéni nioni nání re niawipíri, ‘Ámá imóníño anani ámá xwíá tíyo dáníyí íwí ikáriníapi eni anani yokwarimí wiipaxoríani?’ niawipíri nání píraninjé síñwí nanípoyi.” nuriri ení síwímí enomi re uriniginini, “Nioni re rírarinini,

‘Joxi niwiápínimeari dixí íkwianwí nimeámi anj e nání ui.’ rirariñini.” urána re enjiginini.

²⁵ O ámá níní sñwí anigíe dání ríxa nanj nimónirí niwiápínimeari xegí íkwianwí sá wenína nimeari xwanwí níkwónimí nipeyari Gorixomi seáyi e numéra xegí anj e nání úaná

²⁶ oxí apixí níní óf níkaríníro Gorixomi seáyi e numero wigí xwioxíyo dání sirí nípikíníro re níríga ugíawixini, “Agwi xegí bí éagi ríyí wíníwíni.” rígwíawixini.

Ripaiomi “Nixídei.” uríñí nánirini.

²⁷ Jisaso e dání nipeyari nuríná ámá nigwí takisí nání uráparíñí wo —O xegí yoí Ripaiorini. Xegí yoí ámi bí Matiyuorini. O xegí opisí anjyo éf ñweañagi Jisaso sñwí e níwínirí re uríñiniginini, “Joxi nixídei.” urána

²⁸ o niwiápínimeari xegí amípí níní e píní niwiárímí Jisasomi uxídiñiniginini.

²⁹ Jisaso nání xegí anjyo aiwá xwé bí riyamí nerí ñweañáná takisí nání nigwí uráparígíá wa tñí ámá wíníyí tñí níbéro nawíni awaú tñí niñweámáná aiwá níniro yaríná

³⁰ Parisi wa tñí Gorixoyá ñwí ikaxí eáníñpí mewegíá wo tñí Jisaso nání wiepísariñowami aníñumí ikaxí nuríro re urígíawixini, “Soyíné takisí nání nigwí uráparígíá awa tñí ámá íwí yarígíá wíníyí tñí pí nání iniígí níro aiwá níro yaríñoi?” uríagíá

³¹ Jisaso ewayí xwíyíá rípi uríñiniginini, “Ámá nanj yarígíáyí nanj oneaimíxínirí xwirí tñí e nání warígíárani? Oweoi! Símixí yarígíáyíni xwirí tñí e nání warígíárini.” Ewayí xwíyíá api nurirí

³² re uríñiniginini, “Nioni ámá wé róníñí imónígíáyí wigí yarígíáyí ríwímíní mamoro saníñí imóníro oépoynirí bíñámani. Íwí yarígíáyí ríwímíní mamoro saníñí imóníro oépoynirí bíñáriní.” uríñiniginini.

“Wiepísariñowa pí nání aiwá ñwíá mñwiráriní yaríñoi?” urígíá nánirini.

³³ Ámá wa Jisasomi re urígíawixini, “Jono wiepísariñowa íníná aiwá ñwíá ñwiráriníro Gorixomi ríxíñí uríro yayarígíárini. Parisiowayá wiepísariñowa ení axípi yarígíárini. E nero aiwí joxi wiepísariñíyí aiwá ñwíá bí mñwiráriní íníná aiwá níro iniígí níro yarígíárini.” uríagíá

³⁴ Jisaso “Nioni gí wiepísariñáowa tñí ñweañáná awa aiwá ñwíá ñweapaxímani.” urímínirí nání ewayí xwíyíá rípi uríñiniginini, “Ámá wo apixí meámínirí aiwá imíxíyí ámá aiwá api nípirí nání bíáyí apixí meáo síní ayí tñí ñweañáná aiwá ñwíá ñwiráriníarígíárani? Oweoi!

³⁵ E nerí aiwí apixí meáo síá obaxí wí nórimáná enáná ámá wí omí wanínímíxáná íná ámá ayí diñí sípí wiaríñagi nání aiwá ñwíá ñwirárinípiríárini.” uríñiniginini.

³⁶ Xífo rapírapí sñjúníñí imóníñagi nání ewayí xwíyíá ámi rípi uríñiniginini, “Ámá wo xegí rapírapí urú axeníñagi níwíniríná píróminirí nání xegí sñjúní nimeari naxerí píroaríñirani? Oweoi! Sñjúní naxeríná xwiríá ikíxeniñoi. Sñjúní ení naxerí píróánáyí urú yapí xixeni axípi imónínímeníñoi.” nurirí awa wigí eníná dání “Nene e neríná wé róníñí nimónírane níperínáyí ananí Gorixó tñí e nání peyaníwáriní.” níra wagíápi síní yarígíápi tñí xwíyíá sñjúní tñí nawíni íkwieropíríxínirí ewayí xwíyíá e uríñiniginini.

³⁷ Ámi axí rípi re uríñiniginini, “Ámá wo re yaríñímani. Memé wará síxí uríyo iniígí wainí sñjúní iwajíá yaríñímani. E nerínáyí, memé wará síxí awá núpíyinirí wainí api purí memé wará síxíwá xwiríá ikíxénirí eníñoi.

³⁸ Iniígí wainí sñjúníyí memé wará síxí sñjúníyo iwajíá yarígíárini.” uríñiniginini.

³⁹ Xfo yarɪŋɪpɪ nánɪ ámɪ ewayɪ xwɪyɪfá rɪpɪ urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá gɪyɪf inɪgɪf wainɪ pɪrɪyɪf nɪnɪmáná sɪnɪ sɪŋɪyɪf nánɪ wimónarɪŋɪrɪnɪ? Oweoɪ, sɪnɪ sɪŋɪyɪf nánɪ mɪwimónɪf ‘Pɪrɪyɪf apánɪrɪnɪ.’ rarɪgɪfárɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

6

Sabarɪfáyo “Nwɪfárɪnɪ.” rɪnɪŋɪpɪ yarɪŋɪf wɪgɪfá nánɪrɪnɪ.

¹ Jisaso xegɪf wɪepɪsarɪŋowa tɪnɪ Sabarɪfá wɪyɪmɪ wɪtɪ omɪŋɪfyo áwɪnɪmɪ ófyo nuróná wɪtɪ sɪyɪf yánɪŋɪf sɪŋɪf yɪyɪrɪmɪf nemáná mamɪwɪf nánɪ wé tɪnɪ xwɪyɪxwɪyɪf nɪroro nɪgápaŋɪf warɪfá

² Parisi wa re urɪgɪfawɪxɪnɪ, “Soyɪné sabarɪfáyo ‘Nwɪfárɪnɪ.’ rɪnɪŋɪfyo pí nánɪ aiwá nɪmɪaga warɪŋoɪ?” urɪfagɪfá

³ Jisaso re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Mɪxɪf ináyɪf Depito eŋɪná eŋɪyɪf sɪnɪ fá mɪroarɪŋɪf reŋoɪ? Oweoɪ, fá nɪroro aiwɪf sɪnɪ nɪjɪfá mimónɪŋoɪ. O tɪnɪ ámá xfo tɪnɪ emearɪgɪfáyɪf tɪnɪ agwɪf nɪwɪrɪfá

⁴ senɪfá aŋɪf Gorɪxo nánɪ peaxɪf tayarɪgɪfɪwámɪ o nɪpáwɪrɪ ‘Nwɪfárɪnɪ.’ rɪnɪŋɪfyo, bɪsɪkerɪfá Gorɪxo nánɪ peaxɪf tayarɪgɪfáyɪf nɪmearɪ nɪnɪrɪ xegɪf ámá nɪkumɪxɪnɪrɪ emearɪgɪfáyo mɪnɪ wɪŋɪnɪgɪnɪ. Bɪsɪkerɪfá peaxɪf tayarɪgɪfá apɪ sa apaxɪpánɪŋɪf imónɪgɪfáwanɪ ananɪ nɪpaxɪrɪnɪ.” nurɪrɪ “Depito e yarɪfá Gorɪxo mɪxɪf wɪ murɪpa eŋɪ eŋagɪf nánɪ gɪf wɪepɪsarɪŋáowamɪ pí nánɪ mɪxɪf urarɪŋoɪ?” urɪmɪnɪrɪf nánɪ e nurɪrɪf

⁵ “‘Sabarɪfáyo ayɪf ananɪrɪnɪ.’ rɪpaxorɪfánɪ?” oyaiwɪpoyɪnɪrɪf re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Ámá imónɪŋáonɪ Sabarɪfáyo xiáwonɪrɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

Wé kɪrɪŋɪf eŋɪf womɪ nanɪf imɪxɪŋɪf nánɪrɪnɪ.

⁶ O Sabarɪfá ámɪ wɪyɪmɪ rotú aŋɪfyo nɪpáwɪrɪf uréwapɪyarɪfá ámá wo —O xegɪf wé náú kɪrɪŋɪf eŋorɪnɪ. O enɪ e ŋweaŋáná

⁷ Gorɪxoyá ŋwɪf ikaxɪf eánɪŋɪpɪf mewegɪfá wa tɪnɪ Isɪrerɪyɪfá Parisɪyɪf rɪnɪŋɪfyo wa tɪnɪ Jisaso ámá wé kɪrɪŋɪf eŋomɪ nanɪf imɪxáná none xwɪyɪfá oumeaaraneɪnɪro omɪ xwayɪf nɪwɪnɪro ŋweaŋagɪfá aɪ

⁸ Jisaso awa xfomɪ “Xwɪyɪfá oumeaaraneɪf.” nɪyaiwɪro ŋweaŋagɪfá nánɪ dɪŋɪf adadɪf nɪwɪrɪf ámá wé kɪrɪŋɪf eŋomɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nɪwɪápɪnɪmeámɪ nɪbɪrɪf ámáyo áwɪnɪf e rónapeɪf.” urɪfagɪf o nɪwɪápɪnɪmeámɪ nɪbɪrɪf áwɪnɪf e róáná

⁹ Jisaso ámá e awɪf eánɪgɪfáyo re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nionɪ yarɪŋɪf bɪ oseaimɪnɪ. ‘Sabarɪfáyo nanɪf nɪwɪrɪfáyɪf, ayɪf ananɪrɪnɪ.’ rɪyaiwɪarɪŋoɪ? ‘Sɪpɪf nɪwɪrɪfáyɪf, ayɪf ananɪrɪnɪ.’ rɪyaiwɪarɪŋoɪ? ‘Sabarɪfáyo ámá nanɪf oimónɪf poyɪnɪrɪf nanɪf nɪmɪxɪrɪfáyɪf, ayɪf ananɪrɪnɪ.’ rɪyaiwɪarɪŋoɪ? ‘Ámáyo xwɪrɪfá nɪkɪxerɪfáyɪf, ayɪf ananɪrɪnɪ.’ rɪyaiwɪarɪŋoɪ?” nurɪrɪf

¹⁰ ámá e éf ŋweagɪfá nɪyonɪf sɪŋwɪf nɪwɪnɪmemáná wé kɪrɪŋɪf eŋomɪ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Dɪxɪf wé irú pɪmɪxeɪf.” urɪfagɪf o e éáná re eŋɪnɪgɪnɪ. Xegɪf wé nanɪf imónɪŋɪnɪgɪnɪ.

¹¹ Xegɪf wé nanɪf imónɪfagɪf Parisiowa sɪŋwɪf e nɪwɪnɪro wɪgɪf xwɪoxɪfyo dánɪf rɪfánɪŋɪf nɪwóroá úagɪf nuro wɪgɪfɪf jɪfamɪf dánɪf re rɪnɪgɪfawɪxɪnɪ, “None Jisasomɪ pí wɪpaxɪrɪnɪ?” rɪnɪgɪfawɪxɪnɪ.

Xfo nánɪ wáf wurɪmeɪpɪrɪfáwamɪ rɪpeaŋɪf nánɪrɪnɪ.

¹² Íná Jisaso xano Gorɪxomɪ xwɪyɪfá rɪrɪmɪf wɪmɪnɪrɪf dɪwɪf mɪŋɪfyo nɪpeɪrɪf sɪfá ayɪmɪf Gorɪxomɪ xwɪyɪfá nura nurɪf

¹³ rɪxa wɪfánɪf wónáná “Wɪepɪsarɪŋáyɪf obɪpoyɪf.” nɪrɪrɪf ayo wé wúkaúf sɪkwɪf waúmɪnɪf nɪrɪfpearɪf “Nɪgɪf wáf nurɪmeɪpɪrɪfóyɪfnerɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ. Ámá wé wúkaúf sɪkwɪf waúf rɪpeaŋowa wɪgɪf yoɪf rowarɪnɪ.

¹⁴ Saimono, omɪ Jisaso yoɪf ámɪf bɪ Pitaoyɪf wɪrɪŋorɪnɪ. O tɪnɪ omɪ xogwáo Adɪruo tɪnɪ Jemiso tɪnɪ Jono tɪnɪ Piripo tɪnɪ Batoromuo tɪnɪ

15 Matiyuo tñni Tomaso tñni Arìpiasomi xewaxo Jemiso tñni Saimono tñni —O xegí yoí bî Seretoyi riniñorini. O tñni

16 Jemisomî xewaxo Judaso tñni Isikarioti dâñî Judaso tñni —O Jisaso nâni miyî uriniñorini. O tñni riniñi.

Ámáyo uréwapiyiri nanî imixiri enî naniriñi.

17 Jisaso áamá xfo rípeáowa tñni dñwî mîñño dâni niwero ayoxî nanî e rówapáná oxî apixî obaxî íníná xfomi xdarigfáyî tñni áamá obaxî Judia piropenisfyo dâñño tñni wigî anî xwé bî Jerusaremi dâñño tñni áamá émayî anî biaú Taiayi riniñipi tñni Saidoniyî riniñipi tñni —Anî apiaú rawirawá imañî tñni anwi e ikwíroniñipiaúrini. Anî apiaúmi dâñño tñni

18 ayî Jisasomî arfá wianiro bîmiro negî simixiyî nanî oneaimixiniri bîmiro oxî apixî imfó dññî xixérori xixeaniñî wirî egfáyî bîmiro éaná o imfó mixî umâiniri áamá niyonî nanî nimixa urî yarfná

19 oxî apixî nñni oyá enî sixî eâniñipi áamá niyonî píranîñî imixariñagî niwiniñiro ayî enî niñiro omî wé amâf rónaniro egfawixini.

“Yayî seainiri dññî sipî seairî éwinigini.” uriniñi naniriñi.

20 Jisaso xegî wiepîsariñño sñwî niwîga nuri re uriniñigini, “Seyñé amîpî nâni dñwî ikeamónarigfáyîné Gorixo xfo xegî xwioxfyo mîmeámî nerî seameñweanfe páwipírfá nâni yayî seáymî dâni oseainini.

21 Aiwá nâni agwî ríná dñwî ikeamónarigfáyîné ananî aiwá niñiro agwî imî seayiri epírfá nâni yayî seáymî dâni oseainini. Agwî seyñé dññî sipî niñseairî ñwî oeárfî aiwî ríwéná Gorixo píranîñî seameñweanfe niñpáwiro niñwearfnáyî rípfá rípfírfá nâni yayî seáymî dâni oseainini.

22 Seyñé áamá imóniñáoni niñdarigfáyîné enagî nâni áamá wa símî tñni seairî xegî wúmî nâni mixî seaxfdowáñiro ikayfwi niñsearñiro segî yoí xwiraimimî searñiro seaíáná xwirfá mimónipani.

23 Áamá wî sipî e seaikárarîñagfa niwiniñfnáyî, re yaiwírfixini, ‘Nene sipî neaikárarigfápa wigî xiáwowa enî Gorixoyá wíá rókiamoagfáwami sipî wikáragfárfani?’ niyaiwiro seyñé idáná anñnami niñpeyiróná Gorixo nanî wî seaipinírfá enagî nâni niñmawiri niñxeamori yayî seáymî dâni néra úrfírxini.

24 E nerî aiwî seyñé amîpî wî mîmúrónipa egfáyîné anigwini aweyi! Síá wiyi seyñé majfá seaórínfárfini. Agwî ríná amîpî yayî seainipaxî imóniñipi ríxa niñmearo sírf munî niñwearo aiwî ríwéná ríñiñî meapírfá enagî nâni dññî sipî seaíwiniñigini.

25 Anigwî íníná aiwá niñiro agwî imî seayiri yarigfáyîné, aweyi! Síá wiyi seyñé majfá seaórínfárfini. Ríwéná Gorixoyá xwioxfyo mîpáwî agwífná epírfá nâni dññî sipî seaíwiniñigini. Anigwî yayî ero rípfá ríro yarigfáyîné, aweyi! Síá wiyi seyñé majfá seaórínfárfini. Ríwéná Gorixo áamáyo píranîñî umenweanfe mîpáwipa nerfná dññî sipî niñseairî ñwî eapírfá enagî nâni dññî sipî seaíwiniñigini.

26 Seyñé áamá nñni seáymî seameararigfáyîné, aweyi! Síá wiyi seyñé majfá seaórínfárfini. Enífná segî seáwowa mimónî wíá rókiamoagfáwami seáymî umearagfápa agwî seyñé enî seáymî seameararfná dññî re niyaiwiro, ‘Nene enî áamá Gorixoyá mimónipa enagwî nâni oyá xwioxfyo páwianfáwamini.’ niyaiwiro dññî sipî seaíwiniñigini.

“Símf tñni seaiarigfáyî nâni wá oseainini.” uriniñi naniriñi.

27 “E niñiri aiwî seyñé arfá niarigfáyîné re érfírxini. Áamá seyñé wikî seaónigfáyo nâni seaimóniri áamá símf tñni seaiarigfáyo nanî wimixiro

28 áamá ikayfwi tñni niñramixiri seararigfáyo Gorixo píranîñî owimixiniri ero áamá xwiraimimî seararigfáyî nanî oimónipoyiniñi Gorixomî yariniñi wiro érfírxini.

29 Ámá wo maripinwíyo midáni reáaná ámi midáni eni anani xe reáwiniginí. Ámá wo dixí iyá nírírápírínáyí, xe onírápínri dixí sorfá eni 'Xe onírápínri.' yaiwíríxini.

30 Ámá gíyí gíyí yariñí síánáyí, anani miní wirí gíyí gíyí rírápíayo ímí tñí 'Ámi niapípoi.' murípa eri éiríxini.

31 'Ámá e oniípoi.' yaiwiaríñípa joxí eni e wiíríxini.

32 Joxí re niyaiwirínáyí, 'Ámá nioní nání wimónariñíyí náníni nimónaríní.' niyaiwirínáyí, ámá gíyí seáyími rímepíríáríní? Oweoi! Ámá íwí néra warígíáyí aí ámá wiwaníñíyí nání wimónariñíyí nání wimónariñíríní. Ayínání seyíné nání wimónariñíyí náníni níseaimónírínáyí, weyí ámá wí seamearípíríámani.

33 Seyíné ámá naní seaimíxarígíayoni naní níwimíxírínáyí, weyíyí ámá gíyí seamearípíríáríní? Oweoi! Íwí néra warígíáyí aí ámá naní wiarígíáyo xíxeni naní wiarígíáríní. Ayínání ámá seyíné naní seaimíxarígíayoni naní níwimíxírínáyí, weyíyí ámá wí seamearípíríámani.

34 Seyíné woxí 'O idáná ámi xíxeni niapípaxíríní.' yaiwiaríñíyoni miní níwirínáyí, weyíyí ámá gíyí seamearípíríáríní? Oweoi! Ámá íwí yariígíáyí aí wí gí wíami 'Idáná ámi xíxeni neiapípaxíríní.' yaiwiarígíáyo miní wiarígíáríní. Ayínání woxí 'O idáná ámi xíxeni niapípaxíríní.' yaiwiaríñíyo miní níwirínáyí, weyíyí ámá seamearípíríámani.

35 Ámá seyíné símí tñí seaiarígíáyí nání seaimónírí naní wimíxíro amípí wí miní níwiríná 'Xíoyá eni oniapíní.' niyaiwipa éiríxini. E nerónáyí, niaíwí Nwá seáyí émi ñweañoyá nimóníro oyá naní wí meapíríáríní. Seyíné xíoyá niaíwí enagí nání ámá xíomí yayí míwífáyo tñí sípíní yariígíáyo tñí wá wianariñípa éiríxini.

36 Segí ápo ámáyo ayá nurímíxírí yariñípa seyíné ayá nurímíxíro éiríxini.

Ewayí ikaxí síyikwí nání uríñí náníríní.

37 "Joxí ámá wo yariñagí síñwí níwíníríná 'O sípí yaríní.' mirípaní. E nerínáyí, joxí nání Goríxo 'O sípí yaríní.' rínfámani. Joxí ámáyo xwíyíá mumearípaní. E nerínáyí, Goríxo xwíyíá rímearínfámani. Joxí ámá wí íwí sífápi yokwarímí níwiírínáyí, Goríxo anani joxíyáyo yokwarímí siínfáríní.

38 Joxí ámáyo miní níwiríná sípí míwípa nerí yariñípa Goríxo miní siapínfáríní. Ámáyo miní níwiríná 'Xwé owimíní.' yaiwíro aiwá síxí ímímí neróná síxí úro ro wé tñí kískísfí ero nemáná ríxa níyurínówiáná miní níwiróná xegí iyíayo wíároarígíápa Goríxo eni xíxeni e miní siapínfáríní. Amípí xíxeni joxí wiaríñípa Goríxo xíxeni e siapínfáríní." uríñíniginí.

39 Jisaso xegí wiepísariñíyí nioní uraríñá jíayí arfá nikeamoro ámá síñwí supáríñí imónípíríxínírí ewayí xwíyíá rípi uríñíniginí, "Seyíné 'Síñwí supáríñí wo wíomí anani nípemeámí ófíyo uníñoi.' ríyaiwiaríñoi? Awaú níwaúni xwáríñwíyo eainípsíí." nurírí

40 xíoyá wiepísariñí seáyí e nimóníro wí gí díníyo dání anani epíríxínírí re uríñíniginí, "Niaíwowa uréwapíyaríñomi seáyí e múrónarígíámani. Xámí nuréwapíya numáná enáná uréwapíyaríño tñí xíxeni imónarígíáríní." nurírí

41 xíoyá wiepísariñíyí íwí ayí yariígíáyí píní míwíarípa nero ámá wí yariígíáyí náníni "Píní wíarípoi." urípíríxínírí ewayí xwíyíá ámi bí rípi uríñíniginí, "Segí síñwíyo íkíá xwé wáníñí ñweañagí aí síñwí mainenípa nero dixí imónígíáyí womí síñwí síyikwí onímíá bí ñweañáná pí nání síñwí wínimeaarígíáríní?

42 Íkíá xwé awá segí síñwíyo ñweañagí síñwí mainenípa nerfá arige nerí dixí imónígíá omí 'Síñwí síyikwí onímíá ñweañpí orímeámíní.' uríríáríní? Naní rírí sípí rírí yariñoxíní, íkíá xwé joxíyá síñwíyo ñweañfá emí nímamónímáná síñwí

píráninǵ nánimáná dixǵ ririxǵmeáoyá sǵwǵyo onǵmiá ǵweanǵpǵ ananǵ nearǵárǵnǵ.” urǵinǵinǵnǵ.

Ewayǵ ikaxǵ ikǵá sogwǵ nánǵ urǵinǵ nánirǵnǵ.

⁴³ Xegǵ wiepǵsarǵinǵyǵ píráninǵ nero onǵweápoynǵrǵ ewayǵ xwǵyǵá ámi bi rǵpǵ urǵinǵinǵinǵ, “Íkǵá siyǵwǵ rǵinǵna sogwǵ nanǵ wearǵinǵmanǵ. Íkǵá onagwá enǵna sogwǵ sipǵ wearǵinǵmanǵ.

⁴⁴ Ámá ikǵá sogwǵ weǵagǵ nǵwǵnǵrǵnáyǵ dǵnǵ ‘Íkǵá yoǵ ayo rǵnǵnǵ iyǵ rǵwenǵ?’ yaiwǵiarǵǵárǵnǵ. Íkǵá pikǵ sogwǵ nǵdǵrǵnáyǵ enǵwǵxǵyo darǵǵárǵanǵ? Wainǵ sogwǵ nǵdǵrǵnáyǵ ará ekǵrǵkwǵyo darǵǵárǵanǵ? Oweoǵ!

⁴⁵ Ámá nanǵyǵ wigǵ xwǵoxǵyo dánǵ dǵnǵ nanǵ moro píráninǵ néra uro yarǵǵárǵnǵ. Ámá sǵpǵyǵ wigǵ xwǵoxǵyo dánǵ dǵnǵ sǵpǵ moro ǵwǵ néra uro yarǵǵárǵnǵ. Ámá xwǵyǵá nǵrǵrǵnáyǵ xwǵoxǵyo dánǵ sǵpǵ nánǵnǵ dǵnǵ nǵmorǵná sǵpǵnǵ rarǵǵárǵnǵ. Nanǵ nánǵnǵ nǵmorǵná nanǵnǵ rarǵǵárǵnǵ.” urǵinǵinǵinǵ.

Ewayǵ ikaxǵ sǵǵá anǵ mǵrarǵǵǵwauǵ nánǵ urǵinǵ nánirǵnǵ.

⁴⁶ Ewayǵ xwǵyǵá ámi bi rǵpǵ urǵinǵinǵinǵ, “Pǵ nánǵ ‘Ámǵnáoxǵnǵ, Ámǵnáoxǵnǵ,’ nǵnǵrǵro aiwǵ nionǵ seararǵǵapǵ mepa yarǵinǵoǵ?

⁴⁷ Ámá gǵyǵ gǵyǵ nionǵ tǵámǵnǵ nǵbǵro nionǵ searǵapǵ arǵá nǵnǵro xǵxenǵ axǵpǵ yarǵǵáyǵ ‘Ámá onǵnǵ rimónǵnǵ?’ oyaiwǵipoyǵnǵrǵ ewayǵ xwǵyǵá bi nǵrǵrǵ sǵwánǵnǵ oseaimǵnǵ.

⁴⁸ Ámá o sǵǵá anǵ nǵmǵrǵrǵnǵá xámǵ sǵǵá nǵta yapǵrǵe xwǵá sewǵárǵónǵnǵ xapǵxapǵ nǵmirǵ enǵ tǵnǵ ínǵmǵ nǵmǵga nǵwémáná sǵǵá yapǵnǵnǵagǵ nǵwǵnǵrǵnǵe dánǵ sǵǵá piará nǵkǵkǵróa nǵyapǵrǵ anǵ mǵrarǵinǵónǵnǵ imónǵnǵoǵ. Inǵá xwé neáǵsáná inǵǵǵ waxǵ nǵwerǵná anǵwámǵ nǵmiákwǵrǵ pǵneámǵnǵrǵ éǵyǵ o píráninǵ mǵrǵnǵ enǵagǵ nánǵ wǵwǵ wǵ mǵmeanǵnǵinǵ.

⁴⁹ E nerǵ aiwǵ ámá gǵyǵ gǵyǵ nionǵ searǵapǵ arǵá nǵnǵro aí xǵxenǵ axǵpǵ mepa yarǵǵáyǵ ámá rónǵnǵ imónǵnǵoǵ. O anǵ nǵmǵrǵrǵnǵá sǵǵá piará yapǵnǵnǵe dánǵ sǵǵá nǵkǵkǵróa yapǵnǵ nánǵ xwǵá bi mǵmǵ úrapǵ xwǵáyonǵ seáyǵ e nǵta nǵpurǵ mǵrǵrǵǵyǵ inǵǵǵ waxǵ nǵweapǵrǵ miákwǵáná anǵnǵ inǵǵǵyo nǵpǵneamǵoari anǵpá imónárǵinǵinǵinǵ.” nurǵrǵ “Nene enǵ Jisaso nearǵǵpǵ nǵwiaǵkǵrǵná anǵwá yapǵ Gorǵxo anǵpá neaimǵxǵnǵǵárǵanǵ?” oyaiwǵipoyǵnǵrǵ nánǵ ewayǵ xwǵyǵá apǵ urǵinǵinǵinǵ.

7

Porǵ woyá omǵnǵ wǵiarǵinǵomǵ nanǵ imǵxǵnǵ nánirǵnǵ.

¹ Jisaso, oxǵ apǵxǵ arǵá wǵarǵná xwǵyǵá apǵ nǵpǵnǵ nurárǵmáná anǵ wǵyo xegǵ yoǵ Kapaneamǵyo nánǵ nurǵ ǵweanǵáná

² wauyǵ porǵ ámǵná imónǵnǵ woyá ámá xǵnánǵnǵ nǵmónǵrǵ omǵnǵ wǵiarǵinǵo —O porǵ ámǵná imónǵnǵo dǵnǵ sǵxǵ wǵǵorǵnǵ. O sǵmǵxǵ nerǵ rǵxa nǵpémǵnǵrǵ yarǵná

³ “Jisaso nǵbǵrǵ anǵ apǵmǵ ǵweanǵ.” rǵnarǵnǵagǵa arǵá e nǵwirǵ Judayǵ ámǵná wa Jisasomǵ owǵrǵmeápoynǵrǵ re uowárǵinǵinǵinǵ, “Soyǵné nuro gǵ inókǵnǵnǵ omǵnǵ nǵiarǵnǵ ro nánǵ yarǵnǵ re nǵwiǵpoyǵ, ‘Joxǵ ananǵ nǵbǵrǵ oyá xǵnánǵnǵ nǵmónǵrǵ omǵnǵ wǵiarǵinǵo rǵxa nǵpǵpaxǵ yarǵnǵagǵ nánǵ píráninǵ wǵmǵxǵréǵnǵ?’ yarǵnǵ e nǵwiǵpoyǵ.” uowáráná

⁴ awa nuro Jisasomǵ nǵwǵmearo waunǵ rǵxǵnǵ re urǵǵǵawǵxǵnǵ, “O émáyǵ wo enǵagǵ aiwǵ píráninǵ neaiarǵinǵo enǵagǵ nánǵ joxǵ nǵbǵrǵ oyá xǵnánǵnǵ omǵnǵ wǵiarǵinǵomǵ píráninǵ wǵmǵxǵyǵiǵ.

⁵ O Judayene dǵnǵ nǵneanǵwirǵrǵrǵ negǵ rotú anǵ jǵayǵ mǵranǵ nánǵ neaiapǵǵorǵnǵ.” urǵagǵa

⁶ Jisaso awa tñni nuro porisí áminá imóniño yá aní tññ e anwi e rémoáná porisí áminá imóniño xegí áamá nĩkumĩxĩnĩrĩ emearĩgĩá wamĩ re uowárĩñĩnĩgĩnĩ, “Jisasomĩ nĩwĩmearĩ Porisí áminá imóniño re nearowárĩñoĩ urĩpoyĩ, ‘Ámináoxĩnĩ, nionĩ sinĩ upupĩgĩ siarĩná nanĩmanĩ. Nionĩ áamá nanĩnĩ sĩñagwĩnĩ. Joxĩ nioniyá anĩyo wĩ fwiapĩpaxĩmanĩ.

⁷ Xámĩ nĩwanĩñonĩ “Áamá nanĩnĩ menĩnĩ.” nĩyaiwinĩrĩ nánĩ joxĩ sirĩmeámĩnĩrĩ mĩbĩfárĩnĩ. Ayĩnánĩ dĩxĩ roñe dánĩ pĩné ráná gĩ omĩñĩ nĩiarĩño ámi nanĩ imónĩnĩñoĩ.

⁸ Nionĩ áamá “Omĩñĩ ayĩ ayĩ ei.” nĩrarĩgĩfowamĩ ínĩmĩ wurĩñĩñĩnĩ. Nionĩ enĩ porisí wa ínĩmĩ nurĩnĩñoĩ. Gĩ porisí womĩ “Joxĩ anĩ uĩ.” uráná sa warĩñĩrĩnĩ. Womĩ “Beĩ.” uráná sa xĩxenĩ barĩñĩrĩnĩ. Gĩ inókĩnĩñĩ omĩñĩ nĩiarĩñĩ womĩ “E ei.” uráná xĩxenĩ yarĩñĩrĩnĩ.’ Jisasomĩ e urĩpoyĩ.” uowáráná

⁹ awa nuro Jisaso tñni óf e órórĩ ninĩro e uráná Jisaso ududĩ nĩwirĩ nĩkĩnĩmónĩrĩ oxĩ apĩxĩ epĩroyĩ nero númĩ uxĩdĩgĩfáyo re urĩñĩnĩgĩnĩ, “Wauyĩ porisí áminá imóniño dĩñĩ nĩnĩkwĩrorĩ yarĩñĩpa nĩgĩ Isĩrerĩyĩné aĩ woxĩ nionĩ dĩñĩ xĩxenĩ mĩnĩkwĩroarĩñĩnĩ.” uráná

¹⁰ xwĩyĩfá uowárėnapĩfáwa ámi wigĩ anĩ e nánĩ nuro xegĩ omĩñĩ wĩiarĩño rĩxa ámi nanĩ riwo ñweañagĩ wĩnĩgĩfawixĩnĩ.

Íwĩ sĩkĩñĩ piyĩ womĩ “Wĩápĩnĩmeaĩ.” urĩñĩ nánĩrĩnĩ.

¹¹ Jisaso wauyĩ porisoyá omĩñĩ wĩiarĩñomĩ pĩránĩñĩ nĩmĩxĩrĩ rĩxa sťá wĩ óráná o anĩ bimĩ yoĩ Nenĩyĩ rĩnĩñĩyo nánĩ nurĩ xegĩ wĩepĩsarĩñowa enĩ o tñni nuro áamá oxĩ apĩxĩ obaxĩ nawĩnĩ nuro

¹² anĩ apimĩ ákĩñá fwi e rémoanĩro yarĩná Jisaso wenĩñĩ éfĩyĩ wĩnĩñĩnĩgĩnĩ. Áamá piyĩ wo —O sinĩ íwĩ sĩkĩñorĩnĩ. Xexĩrĩmeáo wo mayorĩnĩ. Xĩnái apĩxĩ anĩrĩnĩ. Omĩ xĩnái tñni oxĩ apĩxĩ e dánĩ obaxĩ tñni xwĩfá weyanĩro anĩ apimĩ dánĩ nĩmeámĩ fwiaparĩñagĩfá Jisaso sĩñwĩ e nĩwĩnĩrĩ

¹³ piyomĩ xĩnáiĩmĩ wá nĩwianĩrĩ re urĩñĩnĩgĩnĩ, “Ñwĩ eaarĩñĩyĩ pĩnĩ wĩárei.” nurĩrĩ

¹⁴ anwi e nĩbĩrĩ íkwianwĩ piyo wenĩnamĩ fá nĩxĩrĩrĩ áamá nĩmeámĩ warĩgĩfáyĩ sa e rówapĩñáná o piyomĩ re urĩñĩnĩgĩnĩ, “Íwĩ sĩkĩñĩ roxĩnĩ, rĩxa wĩápĩnĩmeaĩ.’ rĩrarĩñĩnĩ.” uráná re enĩñĩgĩnĩ.

¹⁵ Piyo nĩwĩápĩnĩmearĩ éf nĩñwearĩ iwamĩfó pĩné rarĩná Jisaso ámi xĩnái tññ e uwáriarĩfá

¹⁶ áamá nĩnĩ wáyĩ nĩkárĩnĩro Gorĩxomĩ seáyĩ e numeróná re rĩgĩfawixĩnĩ, “Gorĩxoyá wĩfá rókiamoarĩñĩ seáyĩ e imóniñĩ wo riwo rĩneauowárėnapĩyĩñoĩ? Gorĩxo Isĩrerene nánĩ dĩñĩ nĩmorĩ arĩrá neainĩnĩfá nánĩ riwo rĩneauowárėnapĩyĩñoĩ?” nĩrĩro e yarĩná

¹⁷ Jisaso e éfpi nánĩ xwĩyĩfá Judayĩ anĩ nĩyonĩ yanĩ niwéa nurĩ mĩdĩmĩdánĩ enĩ rĩnĩmenĩñĩgĩnĩ.

Jono xegĩ wĩepĩsarĩñowa waúmĩ Jisaso tññ e nánĩ uowárĩñĩ nánĩrĩnĩ.

¹⁸ Jono xegĩ wĩepĩsarĩñowa Jisaso éf apĩ nĩpĩnĩ nánĩ áwanĩ uráná

¹⁹ o xegĩ wĩepĩsarĩñĩ waúmĩ “Eĩnĩ.” nurĩrĩ Áminá Jisaso tññ e nánĩ re uowárĩñĩnĩgĩnĩ, “Nurĩ yarĩñĩ re wĩpiyĩ, ‘Joxĩ nánĩ Jono “Nĩbĩnĩfárĩnĩ.” neararĩñoixĩranĩ? Wo ámi rĩfwĩyo bĩnĩfó nánĩ sinĩ xwayĩ nanĩrĩ ñweañfáwanĩ?’ Nurĩ yarĩñĩ e wĩpiyĩ.” uowárĩfagĩ

²⁰ awaú nurĩ Jisasomĩ re urėmeagĩfisixĩnĩ, “Jono wayĩ nĩneameaia warĩño joxĩ tfe nánĩ re yearowárĩñoĩ, ‘Omĩ yarĩñĩ re wĩpiyĩ, “Joxĩ Jono ‘Rĩfwĩyo nĩbĩnĩfárĩnĩ.’ neararĩñoixĩranĩ? Wo rĩfwĩyo bĩnĩfó nánĩ sinĩ xwayĩ nanĩrĩ ñweañfáwanĩ?’ yarĩñĩ e wĩpiyĩ.’ yearowárĩñoĩ.” uráná

²¹ axĩná Jisaso áamá sĩmĩxĩ xĩxegĩnĩ yarĩgĩfáyo nanĩ imĩxĩrĩ sĩñwĩ supárgĩfá obaxĩyo sĩñwĩ anĩpĩrĩ nánĩ wirĩ imĩfó ámayo xĩxėroarĩñĩyo mĩxĩ umáinĩrĩ nerĩ

22 awaúmi re uriniginini, “Awagwi nuri amipi nini nioni re yarina sinwa naniri arfa niri efiyi nani Jonomi awanj uripiyi, ‘Sinwa suparigfay ami sinwa aniro sikwi iki egfay ami anj ero peyiyi tgfay wig wara nanj iniro arfa prongfay ami arfa ero ama pefay ami wiapnimearo ama sipiyo xwiyfa yay winipaxipi arfa wiyo yarino.’ uripiyi.” nuriri

23 re uriniginini, “Ripi eni uripiyi, ‘Yeay neayimixemeanfa nani arfowaya xwfa piaxyo dani iwiarono e enarin. E enarin.’ yaiwiarigfapi tni xixeni mepa yarinqagi sinwa ninaniri aiwi noreamioari dinj minikwiropana ner ‘Ay omani.’ miyaiwipani. Ama e yarigfa giyi giyi Gorixoya dinj tni yay winipaxiyirini. Jonomi e uripiyi.” uriniginini.

Jisaso Jono nani uriniginini.

24 Jisaso, Jonoya wiepisarinqowaú rixa uana, o ama e epiroyi egfayo Jono nani re uriniginini, “Xami seyine Jonomi sinwa winaniro nani ama dinj mane nani nurona pi ama sinwa winarigfawixini? Ama enj mane meaninj iminj yarina wakwinwa winwa nimearininj imoninj womi sinwa winaniro riwarigfawixini? Oweoi!

25 Aga pi ama sinwa winaniro warigfawixini? Ama rapirapf yarapay enj wu yinj womi winaniro ama dinj mane nani riwarigfawixini? Oweoi! Ama rapirapf yarapay nanjini niyino nweagfay mix inayya anjyo nwearigfarini. Ama dinj mane nwearigfamani.

26 Aga pi ama sinwa winaniro warigfawixini? Gorixoya wa rokiamoarinj womi sinwa winaniro riwarigfawixini? Oyi, wa rokiamoarinj womi sinwa winaniro ugfa aiwi Jono ama yeay seayimixemeanfa nani xwfa piaxyo dani iwiarono nani wa urimemini nani uowareninj enagi nani o Gorixoya wa rokiamoarigfa niyoni xixeni imoninjomani. Seayi e muronorini.

27 Jono nani Bikwi Gorixoyayo rfwaminj re niriniri eanini, ‘Gorixo xegf xewaxomi re uriniginini, “Nioni gf xwiyfa yanj wiowarimfo joxi xami nirimeari ama nisaniri eprf nani oninj nismoia unfa nani uowarimfarini.” uriniginini.’ Rfwaminj e niriniri eanini.” nuriri

28 re uriniginini, “Nioni seararinini. Jono ama yeay seayimixemeanfa nani arfowaya xwfa piaxyo dani iwiarono nani oninj imonj enagi nani ama nini aiwi wo Jonomi seayi e imonini nani xirigfamani. E ner aiwi ama giyi giyi nioni nixidiro Gorixoya xwioxyo pawiro yarigfay xwiyfa nioni nani wa nurimeipiripi xwiyfa Jono wa rimenjipimi seayi e imoninqagi nani ama ay onip aiwi Jonomi eni seayi e imonino.” uriniginini.

29 Ama nini tni takis nani nigwi nearaparigfay tni Jono wa urimearinqagi arfa niwiro nisaniro Jono way umeaiarina rpi urigfaninj imonini, “Gorixoxi we roninoxi of nene uyini nini yarinqaene nani imofpi xixeni neamoifirini.” urigfaninj imonini.

30 E ner aiwi Parisiowa tni nwa ikaxi eaninj rpi mewegfawa tni Jono way oneameainiri sinwa mwinipa nerona amipi Gorixo ‘Awa oepoyi.’ yaiwipimi rfw umogfawixini.

31 Jisaso ami re uriniginini, “Eway xwiyfa pipi niriri ama agwi rina nweagfayine ama wo wo Gorixo seyine nani uowararinqagi aiwi seyine miseaimonarinjyine nani ‘Ayinj imonini.’ rimini? Seyine pininj imonino?” nuriri

32 re uriniginini, “Seyine niaiw rpianinj imonino. Niaiw bia makerfa tinj e nifa nerona niaiw bfbiam raiwa re urarino, ‘Nepiane webi rarinqawi ai sepiayine siminj miiyarino. Nepiane nwapé rarinqawi ai sepiayine amixfa bi miiyarino.’ rinarigfapianinj imonino.

³³ Seyfne re egfapi nani ewayf xwiyfa api seararini. Seyfne Jono wayf nneameaia warino nibirfna aiwa nanf minpa eri inigf wainf minpa eri yarinqagf sinqwf nwinro nani 'Amá royf imfo xixeroariorfani?' rarigfarin.

³⁴ Seyfne amá imoninaoni eni nibirfna aiwa nri inigf nri yarinqagf nnanro nani re rarigfarin, 'O aiwa enj ner nariorini. Inigf wainf eni nariorini. Amá takisf nani nigwf nearaparigfawa tni amá fwf yarigfa winyf tni nikumxinri emeariorini.' rarigfarin.

³⁵ E ner aiwi oxf apixf wini wini dnf piraninjf nenwipero Jono tni nioni tni nani 'Awaú nanf yarini.' yaiwiarigfarin." urinigin.

fwf inarinjf wimi yokwarimf wiinjf nanirini.

³⁶ Amá Parisi wo Jisasomi yarinjf re winigin, "Joxi anani nioni tni gf anjyo aiwa nanrewi?" urfagi Jiaso oyá anjyo nipawiri aiwa nanri nani wigf yarigfapa xwapiyi nikíromána nawini aiwa narfna re enigin.

³⁷ Apixf fwf inarinjf wí, anf apimf nweanj "Jiaso Parisioyá anjyo ninweari aiwa narini." rinarinqagf arfa e nwiri snja tni sixf imxininjf wá inigf dnf nanf earinjf bi inijfwá nmeami anf iwami nipawiri

³⁸ Jiaso sikwf tnf e rfwf riwamini éf nromána njwf nearfna xegf sinqwirixf Jiasoyá sikwf sosfayo nyori í xegf dfa sepiá tni kwikwirimf nerf sikwfyo kíyf nmiáunri inigf dnf nanf earinjfp niwayimómána gnií nwiri e yarfa

³⁹ Parisio, Jisasomi imanf ikaxf urfo apixf í e wiarinqagf nwinri inimi re rinigin, "Amá ro nepa Gorixoyá wfa rókiamoarino enánayf, apixf ía wiapiyimixarinjf nani xixeni nijfa re imonipaxorini, 'Í apixf fwf inarinjf wirini.' yaiwipaxorini." Parisio inimi dani e yaiwinarfna

⁴⁰ Jiaso o xwioxfyo dani e yaiwiarinqagf adadf nwiri re urinigin, "Saimone, xwiyfa bi oririmni." urfagi o re urinigin, "Nearéwapiyarinoxini, anani nrei." urfagi

⁴¹ Jiaso ewayf xwiyfa rfp urinigin, "Amá womi amá waú nibiri nigwf urapigfisixini. Wfo K500.00 urapri wfo K50.00 urapri nerf ninweagfisána

⁴² awaú ami xfomi miwipa enána o niwamini ayá nurmixri nigwf mini winjpi nani dnf peá niori kikiá enigin. Ayinani awaú go go nigwf mini winjo nani xwapf wimóninjo?" urfagi

⁴³ Saimono re urinigin, " 'Nigwf K500.00 urapino, o xwapf wimóninjo.' nimonarini." urfagi Jiaso re urinigin, "Joxi dnf xixeni nenwiperf rarini." nurri

⁴⁴ apixí tfamini nikinimónimána Saimonomi re urinigin, "Apixf ri nioni niarinjf ri sinqwf wnei. Nioni dixf anjyo fwiapanayf joxi negf yarinqwapa mini inigf bi sikwf sosfa igfa eaniminri nani miniapini. E ner aiwi apixf riyf gf sikwf sosfayo sinqwirixf tni igfa nnearf xegf dfa sepiá enj tni nikwirino.

⁴⁵ Joxi amá xwiyfa baná negf yarinqwapi kíyf minmiáunfni. E ner ai í nioni nfiwipri nweááina dani sikwf sosfayo kíyf nniáuga warini.

⁴⁶ Joxi negf yarinqwapa yayf minipa nerf ranf bi ninjyo miniwayimónini. E ner aiwi apixf riyf sikwf sosfayo inigf dnf nanf earinjf bi niwayimómána gnií nino.

⁴⁷ Ayinani nioni re rarini. Í fwf xwapf yagfi aiwi nioni rixa yokwarimf wiíá enagf nani í nioni nani xwapf niwimóniri nani nanf e niarin. Amá fwf xwapf mé bi onmiapi yarigfayf nioni yokwarimf wiíána ayf nioni nani eni onmiapi wimónarinri." Saimonomi e nurri

⁴⁸ apiximi re urinigin, "Nioni dixf fwf yarinjyf rixa yokwarimf siíarin." urána

49 áamá xfo tñni nawíni nñwearo aiwá narigfáyf re rñigfawixñni, “Áamá royf ffwf yarñyfíf yokwarimf wiipaxonñni.” nñyairi rfa rarñni?” nñrñiro e yarfná

50 Jisaso apiximf re urññigñni, “Jixi dññf nñkwfroarññagf nñni Gorixoxo yeáyf rñyimixemeáñni. Rixa kikiáf néra ui.” urññigñni.

8

Apixf Jisasomf mirañf wigfíwa nñññni.

1 Jisaso Saimono tñni aiwá nñññni nñweanñsáná rixa sfá wí óráná o añf wíyf wíyo xwíyfáf yayf winipaxf Gorixoxo xwioxfyo mñmeámf nerf pírñññf umenweanfa nñni wáf nurñmerf re urññññigñni, “Seyñé ffwf yarigfáyf rfwfñññf nñmamoro nñsanñro ñweáññññni.” urñmeaññá xfo xegf wiepñsarññf wé wúkaú sñkwf waú o tñni nawíni nemero

2 apixf wíwa eni o tñni nawíni nemero —Wíwa simixf tfgfíwamf Jisaso nañf imixññf wíwa imfó dññf xixéroarññf tfgfíwamf mñxf umáñññf wiarññíwa wigf yoíf ríwarñni. Wí Mariañññni. Añf yoíf Magidara dññf enagf nñni ímñf yoíf Magidara dññf Mariaíyf wññññññni. Í Jisaso imfó wé wúmi dññf waú dññf xixéroarññf mñxf umáññowáñññni.

3 Apixf ámñf wí Xusao —O mñxf ináyf Xerotoyá boswfwf worñni. Omñf xiepi í xegf yoíf Joanañññni. Ámñf wí Sasanañññni. Íwa tñni ámñf wíwa eni wigf ññgwf tñni aiwá bf imñmñf ero Jisasomf tñni xegf wiepñsarññowamf tñni mirañf nñwiayiro númñf wagfárñni.

Ewayf ikaxf witf siyf wiáronñf nñññni.

4 Oxí apixf obaxf añf ayf ayo dññf Jisaso tññf e nñni nñññmiro awí eáññññá o ewayf xwíyfáf rññf urññññigñni,

5 “Áamá wo o xegf omññfyo witf siyf nñwiáññf umññññf nñni nurñf rixa xwáf yunf ikñxeáññññe pírññññf nñwiáñññf aí wí ófyo piéññfñf áamá wí ófyo nñpurññá xwññññwfwf osaxñro ññf nññññf mñmáñf erñf enññññni.

6 Ámñf wí sññá ññññf yapñññññá xwáf seáyf e onñmiáñf enñfyo piéññfñf apaxf mé neráñññf nñyapññf aiwñf ññññf mñrññññagf nñni apaxf mé yñweáññññññni.

7 Ámñf wí emñf pññññf arñkiáñññññe wiáronñfñf emñf pññññfyo dññf nawíni neráñññññá emñf xewññññññagf nñni witf ayf urñf enñññññni.

8 Ámñf wí xwáf nañfyo wiáronñfñf neráññññf nñyapñññf ná nñwerññá aga dññf nñmoriáf mñropaxf wenñññññni.” Ewayf xwíyfáf e nurññññá re urayññññññni, “Aráf tfgfáyññé ewayf xwíyfáf rarññá rññf nñni aráf ókiarñf nñmónñfñoyf.” urayññññññni.

“Rññf nñni ewayf xwíyfáf seararñññni.” urññññññni.

9 Xegf wiepñsarññowá ewayf xwíyfáf apñf mñkñpñf nñni yarññf wíáná

10 o re urññññññni, “Xwíyfáf enññá dññf ‘Gorixoxo xwioxfyo mñmeámf nerñf seamenweanññññni.’ nññññf ñññññf imónñññññf nionñf wáf searókiamoarññññni. E nerñf aiwñf áamá nionñf dññf mñññkwfñfó wigf dññf tñni néra warigfáyf nionñf ewayf xwíyfáf nuréwapñññññá wáf rókiamoagf Aisaiayf rñññññf nññññf rfwamññf eaññpa sññwfwf nanñro aráf ñiro nero aiwñf mñkñpñf nñni nññfá imónñpñññññññññññf ewayf xwíyfáññf uréwapññññññni.

Witf siyf wiáronñf mñkñpñf nñni áwanñf urññññññni.

11 “Ewayf xwíyfáf mñkñpñf rññññññni. Witf siyf nñni rññññññf ayf xwíyfáf Gorixoyáññññññf imónññni.

12 Áamá wí siyf óf maññpámñf piéññfñññññf imónññni. Ayf xwíyfáf Gorixoyá aráf nñwiwo aiwñf axíñá obo nñññññf ayf xwíyfáf oyáñf dññf móáná o yeáyf uyimixemeaññññññññññññf mññññññf nñwiñf xwíyfáf oyá wigf xwioxfyo dññf emñf mñmeámf yáññññññññññññni.

13 Ámá wí wítí siyí s'íjǎ ínimí yapíníjǎná seáyí e xw'íá onímíápi enǎná wiároníyííníjǎ imóníní. Ayí xwíy'íá Goríxoyá ar'íá níwíróná yayí níwinírí x'ídaníro yar'íná xwíy'íá ná ínimí pípiíníjǎ m'íwáríjǎgí nání aníjǎ x'ídaríjǎgíámaní. Xwíy'íá oyápi x'ídaníro yaríjǎgíá nání ámá wí níb'íro nepa ení neáníro r'íá x'ídaríjǎonírí iwam'íó wíwapíy'íáná píni wíáraríjǎr'íní.

14 Ámá wí wítí siyí emí pípiíní ar'íkiáríníjǎ wiároníyííníjǎ imóníní. Ayí ení xwíy'íá Goríxoyá ar'íá níwíro aiwí wíjǎ yaríjǎgíápa s'íní níx'íd'íróná amípi xw'íáyo dání nání d'íjǎ obíbx'í moro 'Amípi wí nioní m'ínímúropa oníní.' yaiwíro amípi wí nání níwimóníro 'Aríge meám'íar'íani?' yaiwíro néra nur'ínáyí wítí emí nerápirí xejwír'íríjǎ yapí nimóníro aiwá ná níyínírí aiwí wí yó'í yaríjǎmaní.

15 Ámá wí siyí xw'íá naníjǎ imóníjǎ wiároníyííníjǎ imóníní. Ayí xwíy'íá Goríxoyá nání ar'íá níwíro d'íjǎ sípi wí m'ímáxíríjǎgíá nání m'íwáramó aníjǎ d'íjǎ níkw'íroro xaiw'í á ná níxíríro ner'íná aiwá ná wearíjǎp'íníjǎ imónaríjǎr'íní." Wíep'saríjǎowamí eway'í xwíy'íá m'íki'ípi nání áwaníjǎ e uríjǎnigííní.

Eway'í ikax'í uy'íw'í nání uríjǎ nánír'íní.

16 Awa "Jisaso ámá ayo aníjǎ yum'í win'íar'íní." yaiwíp'ír'íx'ínírí ámí eway'í xwíy'íá r'ípi uríjǎnigííní, "Ámá wo re yaríjǎmaní. Xeg'í ram'íx'í ním'íxárorí síx'í xwé wá nímeári up'íkákwiáraríjǎmaní. Ním'íxárorí xeg'í sá íkwíaw'íyo ínimí éxwíróararíjǎmaní. Ním'íxárománá ámá gíy'í gíy'í níwíap'ír'íná ananí síjw'í w'ínípi'írí nání aiwá íkwíaw'íyo seáyí e taríjǎr'íní." nurírí

17 re uríjǎnigííní, "Amípi n'íní ínimí imóníjǎ aiwí w'íá ókíáná n'íní síjǎn'í imónáná ámá n'íní "T'í ay'ír'íani?" yaiwíp'ír'íar'íní.

18 Ayínání sey'íné píné ar'íá níníróináy'í ar'íá píraníjǎ nírf'íní. Ámá gíy'í gíy'í nioní xwíy'íá rar'íná ar'íá níro d'íjǎ níkw'íroro nero níj'íá b'í nimónír'ínáy'í Goríxo ámí wí m'íní winíjǎ. Gíy'í gíy'í ar'íá m'ínípa ero d'íjǎ m'íníkw'íropa ero ner'ínáy'í 'Níj'íá r'ípi imóníjǎn'í.' yaiwínaríjǎgíápi a'í Goríxo api a'í ámí nurápiíníjǎ." uríjǎnigííní.

Jisasomí x'ínái t'íní xogwáowa t'íní nánír'íní.

19 Jisasomí x'ínái t'íní xogwáowa t'íní o t'íjǎ e nání níb'íro ámá xwé obax'í omí ep'íroy'í wíáraríjǎgíá epówa m'ípáwípax'í enjǎgí

20 ámá wí áwaníjǎ re uríjǎfawíx'íní, "D'íx'í r'ínái t'íní rígwáowa t'íní síjw'í rananíro nání b'íamí b'íraiy'í rojǎ." ur'íag'íá a'í

21 o re uríjǎnigííní, "Ámá re njw'íxap'íg'íá tíy'í, xwíy'íá Goríxoyá ar'íá wíro x'íxeni ero yaríjǎgíáy'í, ay'í g'í inókíwáníjǎ níríx'ímeáowáníjǎ imóníjǎ." uríjǎnigííní.

Ipi imeam'íkw'í yaríjǎgí samíjǎ im'íx'íjǎ nánír'íní.

22 Íná s'íá w'íyímí Jisaso t'íní xeg'í wíep'saríjǎowa t'íní ewéyo níp'íxemoáníro o re uríjǎnigííní, "Ípíyo j'íar'íwám'íní dání oxemoaney'í." nurírí nímeámí nuro

23 ípíyo nímeámí war'íná Jisaso r'íxa sá win'íagí sá wenǎná re eníjǎnigííní. R'íw'ípi xwé wí níweap'ír'í ípíyo níxemi nurí ewéyo iníjǎg'í m'ímeámí yar'íná awa r'íxa iníjǎg'í namípax'í yaríjǎgí nainenímí

24 nuro saiwíar'í níwimáná re uríjǎfawíx'íní, "Neamemearíjǎox'íní, neamemearíjǎox'íní, r'íxa iníjǎg'í namianí anjw'í ayor'íní." uráná Jisaso níwíáp'ínímeári imíjǎ yaríjǎpímí t'íní iníjǎg'í reak'íkw'í yaparíjǎpímí t'íní m'íx'í nurírí "P'íní wíárei." uráná re eníjǎnigííní. P'íní níwíár'ír'íná imíjǎ mé nerí iníjǎg'í samíjǎ weár'ír'í eníjǎnigííní.

25 R'íxa imíjǎ mé nerí iníjǎg'í samíjǎ weár'ír'í éáná o wíep'saríjǎowamí re uríjǎnigííní, "Soy'íné d'íjǎ m'íníkw'íropa pí nání yaríjǎ?" ur'íagí awa wáy'í ero udud'í ero nero re r'íníjǎfawíx'íní, "Ámá roy'í imíjǎ t'íní iníjǎg'í t'íní sekax'í uráná ámáníjǎ ar'íá wí'í roy'í gor'íani?" r'íníjǎfawíx'íní.

Imfó mîxî umáináná odîpî iniigî naminî nânîrîni.

²⁶ Awa ewépa nîmeáa nuro ipî Gaririyo jîarîwámîni anî bî xegî yoî Gegesayi rinînjîpî tînjî e niwiékîni mearo

²⁷ Jisaso nayoari rîxa xwáfayo éf rojáná áamá anî apimî dánî wo —Omî imfó wî xîxéroarînjîni. Enîná dánî iyaxî aikî mîyîni nêra urî anî wîyo mînjweapa erî áamá xwáripá tînjî enî njwearî yarînjîni.

²⁸ O Jisasomî sînjwî nîwînrîná xwamiánî nîrîrî Jisasomî agwî rîwámîni nîpîkîni meari ímî tîni re urînjîni, “Jisaso, nîáiwî Njwá seáyî émî njweanjôyôxi, pí neaimînrî barînjîni? Nionî waunî re rîrarînjîni, ‘Xeanînjî wî mîneaikâripâni.’ rîrarînjîni.” nurîrî

²⁹ Jisaso sekaxî “Imfôyîné áamá romî pîni nîwiârîmî úpoyî.” urîfî enagî nânî Jisasomî e nurîrî —O imfó ínîná dînjî xîxéroarînjî enagî nânî xegî áamá omî íá nîxero gwî wîrî tîni ainîxî ikasî inînjî wîrî tîni nîjîro awî menjweanjôyô aiwî gwî jífâpî narîkiârîmî imfó áamá dînjî meanje nânî sayá nîmêra wayarînjîni.

³⁰ Omî Jisaso yarînjî re wînjîni, “Segî yoî píxîni?” urîfî imfôwa xwé obaxî mîrónînjôyô nânî re urîgîawîxîni, “Negî yoî Rijonîyî —Yoî mîkî ayî mîxî nânî xwé obaxî gwî mónarîgîfâ nânîrîni. Yoî e rinînjwîni.” nurîro

³¹ waunî rîxînjî re urayîgîawîxîni, “Joxî none mîxî nîneamâinowârînrîná sirîrîkî yoparî bî mimónînjîyî tînjî e Gorîxo xeanînjî neaikârinîe nânî mîxî mîneamâinowârîpanî.” nurîro

³² odîpî xwé obaxî dîwîyo wiároarînjôyô nîwînrîro waunî re urîgîawîxîni, “Imfône odîpîyo rîwîmîni oxîxéropojînrî sînjwî neanîrîréni?” urîfî o xe oépoyînrî sînjwî wînaná

³³ imfôwa áamá omî pîni nîwiârîmî nuro ámî odîpîyo xîxéroáná re enînjîni. Odîpî ayî imegî anîni omîfâyî sapîpanîmî sîwá nêra ipîyo nîpâwîro pîyî egîawîxîni.

³⁴ Áamá odîpî awî mearoarîgîfâyî wigî odîpî e éagîa nîwînrîro wigî anî apimî nânî éf nuro áamá e njweagîfayo áwanî urîro áamá omînjîyo yarîgîfayo áwanî urîmero wîaná

³⁵ áamá ayî “Pî rîa enjî?” nîyaiwîro sînjwî wînanîro nânî nîbîro Jisaso tînjî e nîrémoro wenînjî éfâyî wînjîawîxîni. Áamá imfó xîxéroarînjî riwo aikî yînrî dînjî sîxî yînrî nemáná Jisasoyá sîkwî tînjî e éf njweanjôyô nîwînrîro wáyî nero yarîná

³⁶ áamá Jisaso imfó mîxî umáinowârîfî sînjwî wînfâyî Jisaso imfó sayá mearînjomî píranînjî wîmîxîfî nânî repîyî nîwiróná

³⁷ áamá ayî nîni anî Gegesa dánîyî tîni áamá anî apimî mîdîmîdânî njweagîfâyî tîni wáyî xwé nikârinîro nânî Jisasomî waunî re urîgîawîxîni, “‘Nene pîni nîneawiârîmî ounî.’ neaimónarîni.” urîfî o ámî ewéyo nîpîxemoánîrî umînrî yarîná

³⁸ áamá imfó mîxî umáinôo waunî rîxînjî “‘Nionî tîni owaiyî.’ nîmónarîni.” urarînjagî aî Jisaso xegî anî e nânî nurowârîrî re urînjîni,

³⁹ “Dîxî anî e nânî nurî Gorîxo sífîpî nânî dîxî ámáyo repîyî nîwirî njwearî ui.” urîfî o Jisasomî pîni nîwiârîmî nurî anî apimî nîpîmîni Jisaso wîfîpî nânî repîyî wiemenînjîni.

Apîxî ragî anînjî pwarînjî wîmî nanî imîxîrî miáí penjî wîmî nanî imîxîrî enî nânîrîni.

⁴⁰ Jisaso ámî ipîyo jîarîwámîni iwiékîni meáaná áamá obaxî e epîroyî ero o nânî xwayî nanîrî njwearo egîfâyî omî yayî nîwîro yarîná re enînjîni.

⁴¹⁻⁴² Áamá ámîná wigî rotú anî wîwá menjweanjî wo —O xegî yoî Jirasorîni. Miáí ná wîmîni xanorîni. O nîbîrî Jisasoyá sîkwî tînjî e nîpîkîni meari xîo xegî miáí —Í xwiogwî wé wúkaú sîkwî waú imónînjîrîni. Í rîxa nîpémînrî yarînjagî nânî xano Jisasomî waunî rîxînjî re urînjîni, “Gî miáimî nanî imîxîrî nionî tîni gî anîyo nânî

nɪwanɪrɛwɪi?" urɪagɪ o "Ananɪrɪnɪ." nurɪrɪ awaú óf e warɪnǎ áamá e epɪroyɪ egɪáyɪ nuxɪdɪro Jisasomɪ ɪkwɪkwɪerɪ warɪnǎ

⁴³ apɪxɪ wɪ —Í xegɪ ragɪ anɪɲɪ pwarɪnǎ xwiogwɪ wé wúkaú sɪkwɪ waú múronɪrɪnɪ. Ámá obaxɪ nanɪ imɪxanɪro nɪyayɪrɪɲɪ aɪ nanɪ wɪ mimónɪɲɪrɪnɪ.

⁴⁴ Í "Jisasoyá iyɪáyonɪ amáf nɪrónɪrɪnáyɪ, ámɪ nanɪ imónɪmɪnɪ." nɪyaiwɪa nɪxɪdɪrɪ rɪwɪmɪ dánɪ oyá iyɪá sɪrɪwɪyo amáf rónáná re enɪnɪgɪnɪ. Ragɪ anɪɲɪ pwarɪɲɪpɪ yeáyɪ sɪkiárɪɲɪnɪgɪnɪ.

⁴⁵ Yeáyɪ sɪkiáráná Jisaso re rɪɲɪnɪgɪnɪ, "Amáf go nɪrónɪgoɪ?" rɪagɪ áamá nɪnɪ "Oweoɪ, nionɪmanɪ. Nionɪmanɪ." nɪra warɪnǎ xegɪ wiepɪsarɪɲɪ wo Pitaoyɪ rɪnɪɲo re urɪɲɪnɪgɪnɪ, "Neamemearɪɲoxɪnɪ, áamá epɪroyɪ nɪsiro ɪkwɪkwɪerɪ nɪsɪga warɪɲoɪ." urɪagɪ aɪwɪ

⁴⁶ Jisaso re rɪɲɪnɪgɪnɪ, "Nepa áamá wo amáf nɪrónɪgoɪ. Nɪgɪ enɪ eánɪɲɪ bɪ nɪnɪwárɪmɪ áamá womɪ nanɪ imɪxɪagɪ nainenɪrɪ nánɪ rarɪɲɪnɪ." rɪagɪ

⁴⁷ apɪxɪ í yumɪ mepaxɪ wimónɪagɪ nɪwɪnɪrɪ óf néra aɲwɪ e nɪbɪrɪ oyá sɪmɪmanɪrɪwámɪnɪ nɪpɪkɪnɪmearɪ oxɪ apɪxɪ nɪnɪ sɪɲwɪyo dánɪ wɪá re rókiámónɪɲɪnɪgɪnɪ, "Niínɪ gɪ ragɪ anɪɲɪ pwarɪɲagɪ nánɪ Jisasomɪ amáf rónɪnɪ. Omɪ amáf nɪrónɪrɪnǎ rɪxa nanɪ imónɪnɪ." urɪagɪ

⁴⁸ o re urɪɲɪnɪgɪnɪ, "Miaé, jɪxɪ dɪɲɪ nɪnɪkwɪrorɪ nánɪ nanɪ imónɪnɪ. Ámɪ ayá mɪsinɪpa nerɪ kɪkɪfá néra uɪ." nurɪrɪ

⁴⁹ sɪnɪ ímɪ e urarɪnǎ áamá wo rotú aɲɪ meɲweaɲoyá aɲɪ e dánɪ nɪbɪrɪ omɪ re urɪɲɪnɪgɪnɪ, "Uréwapɪyarɪɲomɪ sɪnɪ ayá wɪ murɪɲweapanɪ. Dɪxɪ miáɪ rɪxa péɪnɪgɪnɪ." urɪagɪ

⁵⁰ Jisaso arɪfá e nɪwɪrɪ re urɪɲɪnɪgɪnɪ, "Dɪxɪ miáɪ péɪ aɪwɪ wáyɪ mepanɪ. Nionɪ dɪɲɪ nɪkwɪróánáyɪ, í ámɪ nanɪ imónɪnɪɲoɪ." nurɪmɪ nurɪ

⁵¹ aɲɪyo nɪpáwirɪnǎ áamá wɪ nawɪnɪ opáwianeyɪnɪrɪ sɪɲwɪ mɪwɪnɪpa nerɪ sa xegɪ wiepɪsarɪɲɪ Pitaó tɪnɪ Jono tɪnɪ Jemiso tɪnɪ miáɪmɪ xɪnái tɪnɪ xano tɪnɪ ayɪ tɪnɪnɪ nɪpáwɪro

⁵² áamá nɪnɪ ɲwɪ earo ámɪxɪfá mero yarɪɲagɪfá nánɪ Jisaso re urɪɲɪnɪgɪnɪ, "ɲwɪ eaarɪgɪfá pɪnɪ wɪárɪpoyɪ. Nɪperɪ mɪwenɪnɪ. Sa sá wenɪ." uráná

⁵³ ayɪ "Í rɪxa pɪyɪfɪxɪnɪ." nɪyaiwɪro nánɪ rɪpɪfá urɪagɪfá aɪ

⁵⁴ o íyá wépámɪ fá nɪmaxɪrɪmáná ímɪ tɪnɪ "Miá rɪxɪnɪ, wɪápɪnɪmeaɪ." uráná re enɪnɪgɪnɪ.

⁵⁵ Miáɪ ámɪ dɪɲɪ sɪxɪ wɪnáná apaxɪ mé wɪápɪnɪmeaɲɪnɪgɪnɪ. Rɪxa wɪápɪnɪmeááná Jisaso xanɪyaúmɪ "Aiwá bɪ umeaɪpɪyɪ." urɪagɪ

⁵⁶ ayaú ududɪ ɪkárɪnɪagɪ Jisaso ɲwɪ ɪkaxɪ re urɪɲɪnɪgɪnɪ, "Aɪpagwɪ nionɪ éápɪ nánɪ áamá wɪyo áwanɪ murɪpanɪ." urɪɲɪnɪgɪnɪ.

9

Wiepɪsarɪɲɪyo enɪ sɪxɪ weámɪxowárɪrɪ sekaxɪ urɪrɪ enɪ nánɪrɪnɪ.

¹⁻² Jisaso xegɪ wiepɪsarɪɲɪ wé wúkaú sɪkwɪ waú awamɪ "Awɪ eánɪpoyɪ." nurɪrɪ awa sɪmɪxɪ xɪxegɪnɪ nanɪ imɪxɪpɪrɪ nánɪ ero imɪfó nɪnɪ mɪxɪ umáɪnowárɪpɪrɪ nánɪ ero epɪrɪfá nánɪ kwɪyɪ bɪ nɪwɪrɪ enɪ sɪxɪ eánɪɲɪ bɪ nɪweámɪxowárɪrɪ re urowárɪɲɪnɪgɪnɪ, "Soyɪné aɲɪ ayɪ ayo nemero Gorɪxo xwioxɪyo mɪmeámɪ nerɪ seameɲweanɪfá nánɪ wáf urɪmero sɪmɪxɪ yarɪgɪfáyo nanɪ imɪxɪmero éfɪrɪxɪnɪ." nurowárɪrɪnǎ

³ re urɪɲɪnɪgɪnɪ, "Amɪ amɪ wagwɪ wagwɪ nuro urɪnɪpɪrɪ nánɪ segɪ amɪpɪ bɪ nɪmeámɪ mupanɪ. Eraɲɪranɪ, fá árupɪaɲɪranɪ, aɪwáranɪ, nɪgwɪranɪ, iyɪfá wúkaúrɪnɪ, nɪmeámɪ mupanɪ.

4 Wáf nemeríná anj bimi nírémorínáyf anj iwamfó nuro páwífáyo wéfríxíní. Ríxa ámá anj apimí nweagfáyo nuréwapíyímáná anj axiwámíní nínweagfísáná ‘Ámí anj bimi nání owaiyí.’ níyáiwírínáyf anj axiwámí dání píní níwíárímí úfísíxíní.

5 Wáf nurímerínáyf anj bimi nírémoríná ámá e nweagfáyo ‘Negí anj tíyo fwiapfóyí.’ mísearípa éánáyf, ámá ayf díñf ‘Newaníñene ikáríníñwáyf nání awaú nene nání ámí míbípa epísi nání iyf ríyáríí?’ yáiwípírí nání síkwfyo xwífá síkí xéníñpí pírí wíáíkímí níyárímí úfíxíní.” Sekaxf e nurfísáná enáná

6 awa omí píní níwíárímí nuro anj bí bimi nání numíro xwíyífá nanj yayf winípaífí wáf urímero símíxí egfáyo nanj imíxíro néra ugáfawíxíní.

Xeroto Jisaso nání ayá sfwí uroñf náníríní.

7 Gapímanf Xeroto Jisaso yá wíepísaríñowa yarígfápí nípíní nání arfá níwírí ududf níwinírí nweañáná ámá wí emímí apí yaríñagfá nání re níra ugáfawíxíní, “Jono xwárípayo dání ríxa níwíápínímearí rífa yaríní?” níra warfíná

8 ámá ámí wí re níra ugáfawíxíní, “Goríxoyá wífá rókíamoagf Iraiyaoyí ríníño, mípé anjnamí peyíño ríxa síñání nímonírí rífa yaríní?” níra warfíná ámá ámí wí re níra ugáfawíxíní, “Enjíná Goríxoyá wífá rókíamoagfá wo ríxa níwíápínímearí rífa yaríní?” níra waríñagfá nání

9 Xeroto ududf níwinírí re ríñínígíní, “Níwaníñoní ráná Jonomí síñwí míñf wákwígfawíxíní. E nerí aiwí ámá níoní arfá e wíaríñá royf goríaní?” nírírí Jisasomí síñwí owínímínírí yayíñínígíní.

Ámá 5,000 apimí aiwá míní wíñf náníríní.

10 O xegf wáf wurímeiarígfáwa ámí xfo tñf e nání níbíro wígf néra ugáfápí nání repíyí níwímáná enáná o awa tñníní nerímeáníro ámá nfní píní níwíárímí nuro wígfípí anj wíyo xegf yoí Betísaidayo nání warfíná

11 oxí apíxí obaxí Jisaso tñní wíepísaríñowa tñní anj apimí nání pwaríñagfá níwíníro númí nuro omí wímeááná o yayf níwírí xwíyífá “Goríxo xwíoxfyo mímeámí nerí seamenweanfa nání seyfné nísaníro éfríxíní.” uréwapíyírí símíxí egfáyo nanj imímíxímí erí yarfíná

12 wíepísaríñf wé wúkaú síkwf waú sogwí nokepá imónáná Jisasomí níbíro re urígfawíxíní, “Ámá onf wówí re míñweañagfá nání ámá epfroyf egfá tíyí aiwá níro sá wero epírí nání omíñf anj amí amí míríníménfyo nání uro anj apí apí ikwíróñíñfyo nání uro oépoí.” urfagfá aí

13-14 o re uríñínígíní, “Aiwá nípírí sewaníñoyfné míní wípoyí.” urfagí re urígfawíxíní, “Negí aiwá xwé meníní. Bífkerfá wé wú enáná peyf waúníríní.” nuríro ámá oxí 5,000 e nweañagfá nání re urígfawíxíní, “None nurane aiwá bí mepa nerfínáyf, aríge míní wíánfwní?” urfagfá o re uríñínígíní, “Ámá tíyo re urfpoí, ‘Seyfné ámá 50 50 máxíríní wí e wí e níñweaxa úpoí.’ urfpoí.” urfagí

15 awa axípi e uráná ámá nfní 50 50 máxíríní wí e wí e níñweaxa nuro nweañáná

16 Jisaso bífkerfá wé wú tñní peyf awaú tñní anjnamí weníñf níyáníríná aiwá apí nání Goríxomí yayf níwírí kwíkwírímí nerí xegf wíepísaríñowa yanj níwíaupírí míní níwíá warfíná

17 ámá nfní níñíro agwí ímí uyíáná aiwá níñíro e táfípa wíepísaríñowa nímeamero soxí fá wé wúkaú síkwf waú apimí aumaúmí yárfígfawíxíní.

Pitao “Joxí Kiraisoxíríní.” uríñf náníríní.

18 Sfá wíyo Jisaso xegfípí níñwearí Goríxomí xwíyífá rírímí níwírí xegf wíepísaríñowa xfo tñní nweañáná o yaríñf re wíñínígíní, “Ámá oxí apíxí nfní níoní nání goríní raríñoí?” urfagí

19 awa re urigfawixini, “Wí joxi nání ‘Jono wayf nineameaia unjorini.’ rariñoi. Ámi wí ‘Gorixoyá wía rókiamoagf Irajao rini.’ rariñoi. Ámi wí ‘Eníná Gorixoyá wía rókiamoagfá wo rixa wiápnimeáfrini.’ rariñoi.” uríagfá

20 o re uriniginini, “Ayf e niri aiwi sewanijoyfne nioni nání gorini rariñoi?” uríagfá Pitao re uriniginini, “Joxi Kiraisoyi riniñoxi, áma Isirerene yeáyf neayimixemearfa nání negf arfowayá xwía piaxfyo dáni iwiaronfoyf riniñoxirini.” uriniginini.

Jisaso áwanf “Ninipikipfráfrini.” urinf nánirini.

21 Pitao e uríagfá aí o nwf ikaxf nuriri arfá jiyikf nori re uriniginini, “Aga bi onimiápi áma wíyo muripani.

22 Áma imóninãoni xeaninj obaxf nikáripfráfrini. Negf Judayf mebaowa tñi apaxfpaninj imónigfá xwéowa tñi nwf ikaxf eáninjpi mewegfáwa tñi nioni rfwf nimóaná wa nipikipfráfrini. E neri aiwi sfá wíyau wíyi óráná ámi wiápnimeámfrini.” uriniginini.

23 Xwíyá rípi eni nowamini urayiniginini, “Áma goxi goxi ‘Jisasomi ouxfdimini.’ niyaiwirfnáyf, re érixini. Amípi ‘Nioni nigfpi nání oemini.’ yaiwíyá dnj peá nímori re yaiwirixini, ‘Nioni Jisasomi xfdarinjagf nání áma wí xeaninj niri nipikirini niri aí ayf ananirini.’ niyaiwiri nioni nixdfrixini.

24 Áma goxi goxi nioni Jisasomi dnj nwikwrori xfdarinjagf nání nipikipfráfrini xewanijoxi éf nimenirfnáyf dnj niyiminj imóninj aninj njwearfa nání mearfámani. E neri aiwi áma goxi goxi éf mimenipa neri ‘Nioni Jisasomi dnj nwikwrori xfdarinjagf nání nipikirónáyf, ayf ananirini.’ yaiwiarinj goxi goxi dnj niyiminj imóninj aninj njwearfa nání mearfáfrini.

25 Áma wo nioni minixdf iyá fá nfgwf amípi emeáminiri nánini néra nuri nimeáisaná xewanijoxi aninjini ikeamónaná oyá amípi aninj nixiriri njwearfáfrani? Oweoi!” nuriri

26 re uriniginini, “Áma nioni nání ayá siniri xwíyá nioni rariñapf nání ayá siniri neri nání minixdfipa yarinj goxi goxi áma imóninãoni ámi niwearfriná ikninãoni weariri wía nioniyá tñi gf ápoyá tñi anfnajowayá tñi nipiróa weariri emfáoni eni joxi nání ayá niri re rírmfráfrini, ‘Oweoi, nioniyáoximani.’ rírmfráfrini.

27 E neri aiwi wíyfné re rogfa tiyfné sini mipepa egfámi enáná Gorixo xwioxfyo míméamf neri seamenjwearfápf wíyfné snjwf winipfráfrini.” uriniginini.

Jisaso nikniri xegf bi imóninj nánirini.

28 E nuríisaná rixa sfá wé wíumi dánj waú wo óráná o Gorixomi xwíyá rírmf wini Pitaomi tñi Jonomi tñi Jemisomi tñi niwirimeámi dfwf xwé bimi nání niyiro

29 o Gorixomi xwíyá urarfná re eniginini. Xegf smimanj xegf bi iriri rapirapf yinijú eni apfá weri ápianjfninj xwinfá eari neri enáná re eniginini.

30 Áma pñe o tñi nawini xwíyá rariñíwaúy —Awaú Gorixoyá wía rókiamoagfíwaú Moseso tñi Irajao tñirini.

31 Awaú iknigfíwaú éf nironapiri Jisaso tñi o xwía tfo pñi niwiárimf ámi anfnami nání niyeyirfná Jerusaremíyo peri áma niyoni nání wiiri enfápf nání xwíyá rírnarfná

32 Pitao tñi nikumixiniri emearigfíwaú tñi xámi sá winarinjagf sá wegfáwa, sainfowa niwiápnimearo weninj éfáyf winigfawixini. Jisaso ikninjoxi roñagf niwiniro áma nawini rogíwaú eni niwiniro

33 awaú Jisasomi rixa pñi niwiárimf waniri yarinjagfi niwiniro Pitao dnj nipikwini mímó “Píoi urimfni?” niriniri Jisasomi úrapf xwíyá re uriniginini, “Neamemearijoxini, none re ninjwearfná nanjfrini. Anj pipákf wíkaú wí, joxi nání wíwáyf, Moseso nání wíwáyf, Irajao nání wíwáyf oseamiriyaneyf.” nuriri

³⁴ sɪnɪ e urarɪnɔ́ agwɪ wɪ nɪyapɪrɪ awamɪ rɪtɪ wɪmɪnɪrɪ yarɪŋagɪ nɪwɪnɪro wáyɪ yarɪnɔ́

³⁵ agwɪ apimɪ dánɪ xwɪyɪ́á bɪ re rɪnɪŋɪnɪgɪnɪ, “Gɪ nɪaíwɪ́ royoɪ, nɪwanɪŋonɪ rɪpeaŋáomɪ arɪ́á wɪpoyɪ.” ráná

³⁶ wenɪŋɪ́ éfáyɪ́ wɪnɪgɪ́awɪxɪnɪ. Jisaso xegɪ́ xewɪnɪ roŋagɪ nɪwɪnɪro xwɪyɪ́á marɪ́ wɪwanɪŋowa sɪŋwɪ́ wɪnɪ́apɪ́ nánɪ íná áamá wíyo áwanɪ́ murɪpa egɪ́awɪxɪnɪ.

Íwɪ́ imɪ́o dɪŋɪ́ xɪxéroarɪŋɪ́ womɪ́ nanɪ́ imɪ́xɪŋɪ́ nánɪrɪnɪ.

³⁷ Sá e wegɪ́áwa wɪ́apɪ́ tɪnɪ́ nɪwɪ́apɪ́nɪmeámɪ́ dɪ́wɪ́yo weapáná oxɪ́ apɪ́xɪ́ obaxɪ́ epɪ́royɪ́ egɪ́áyɪ́ o tɪnɪ́ órórɪ́ nɪnɪ́ro

³⁸ áamá apɪ́ epɪ́royɪ́ egɪ́apimɪ́ dánɪ́ wo nɪwɪ́apɪ́nɪmearɪ́ rɪ́aiwá re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Nearéwapɪyarɪŋoxɪnɪ, gɪ́ íwomɪ́ sɪŋwɪ́ owɪnɪnɪrɪ́ nánɪ́ waunɪ́ rɪxɪŋɪ́ rɪrarɪŋɪnɪ. O gɪ́ nɪaíwɪ́ ná wonɪrɪnɪ.

³⁹ Imɪ́o xɪxéroáná o makɪrɪ́wɪ́ nɪmorɪ́ rɪxa meanɪ́ nearɪ́ móáná sinapɪ́xwɪnɪ́ iwénɪrɪ́ meákɪkwɪ́fá erɪ́ yarɪ́nɔ́ omɪ́ xwɪrɪ́xwɪrɪ́fá nɪkɪxerɪ́ rɪxa ayápinɪ́ mewɪ́narɪŋagɪ́ nɪwɪnɪrɪ́nɔ́ pɪnɪ́ wɪ́ararɪŋɪ́rɪnɪ.

⁴⁰ Dɪxɪ́ wɪepɪsarɪŋowamɪ́ waunɪ́ rɪxɪŋɪ́ ‘Imɪ́o gɪ́ íwomɪ́ xɪxéroarɪŋɪ́yɪ́ mɪxɪ́ umáɪnowárɪpoyɪ.’ urɪ́á enagɪ́ aɪwɪ́ awa wɪ́ e epaxɪ́ menɪnɪ.” urɪ́agɪ́

⁴¹ Jisaso re rɪŋɪnɪgɪnɪ, “Áamá agwɪ́ tɪyɪ́né ŋweagɪ́áyɪ́né, nɪonɪ́ dɪŋɪ́ mɪnɪkwɪ́ropa ero xenɪwɪnɪ́ moro yarɪ́gɪ́áyɪ́né, ‘Jisaso íníná renɪnɪ́ nene tɪnɪ́ nɪŋwearane arɪ́rá neainɪ́árɪnɪ.’ rɪyáɪwɪarɪŋoɪ?” nɪrɪrɪ́ xanomɪ́ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Dɪxɪ́ íwo aŋwɪ́ re nɪmeámɪ́ beɪ.” urɪ́agɪ́

⁴² íwomɪ́ sɪnɪ́ nɪmeámɪ́ barɪ́nɔ́ imɪ́o meanɪ́ eááná sɪrɪrɪŋwɪ́ néra píeróagɪ́ aɪ́ Jisaso imɪ́omɪ́ mɪxɪ́ numáɪnowárɪmáná nɪaíwomɪ́ nanɪ́ nɪwɪmɪ́xɪrɪ́ ámɪ́ xanomɪ́ mɪnɪ́ wɪŋɪnɪgɪnɪ.

⁴³ Mɪnɪ́ wíáná áamá nɪnɪ́ Gorɪxoyá enɪ́ eánɪŋɪ́ Jisaso éfpɪ́ nánɪ́ ududɪ́ nero “Ayɪ́kwɪrɪnɪ?” yáɪwɪgɪ́awɪxɪnɪ.

Ámɪ́ áwanɪ́ “Nɪnɪpɪ́kɪpɪ́rɪ́árɪnɪ.” urɪ́ŋɪ́ nánɪrɪnɪ.

Áamá nɪnɪ́ Jisaso yarɪŋɪ́pɪ́ nánɪ́ ududɪ́ yarɪ́nɔ́ o wɪepɪsarɪŋowamɪ́ re urɪŋɪnɪgɪnɪ,

⁴⁴ “Píránɪŋɪ́ arɪ́á nɪpoyɪ. Nɪonɪ́ arɪ́á enɪ́yo searémoarɪŋɪnɪ. Aŋɪ́namɪ́ dánɪ́ áamá imónɪŋáonɪ́ áamá wíyo mɪyɪ́ nurɪ́pɪ́rɪ́árɪnɪ.” urɪ́agɪ́ aɪwɪ́

⁴⁵ awa xwɪyɪ́á apɪ́ Gorɪxoyá dɪŋɪ́ tɪnɪ́ ínɪmɪ́ imónɪŋagɪ́ nánɪ́ píránɪŋɪ́ nɪjɪ́fá mímónɪpa nero mɪ́kɪpɪ́ nánɪ́ yarɪŋɪ́ wɪanɪrɪ́ éfáyɪ́ wáyɪ́ nɪwɪro nánɪ́ masɪ́sɪ́fá wɪgɪ́awɪxɪnɪ.

“None go go seáyɪ́ e imónɪ́rɪ́enɪŋoɪ?” rɪnɪ́gɪ́fá nánɪrɪnɪ.

⁴⁶ Wɪepɪsarɪŋowa xɪmɪ́xɪmɪ́ nɪnɪ́ro “None go go seáyɪ́ e imónɪ́rɪ́enɪŋoɪ?” rɪnarɪ́nɔ́

⁴⁷ Jisaso wɪgɪ́ xwɪoxɪ́yo adadɪ́ nɪwɪrɪ́ awa e yáɪwɪarɪŋagɪ́a nɪwɪnɪrɪ́ nánɪ́ nɪaíwɪ́ bɪ nɪmearɪ́ xɪ́o tɪŋɪ́ e éf nurárɪrɪ́

⁴⁸ awamɪ́ re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Áamá woxɪ́ goxɪ́ goxɪ́ nɪonɪ́ nɪnɪxɪ́dɪrɪ́ nánɪ́ nɪaíwɪ́ rɪ́pimɪ́ peayɪ́ mɪ́wɪanɪ́ wéyo nɪmerɪ́náyɪ́ apimɪ́nɪ́ mɪ́mearɪŋɪnɪ. Nɪonɪ́ enɪ́ wéyo nɪmerɪ́ gɪ́ ápo nɪrowárénapɪŋomɪ́ enɪ́ wéyo umerɪ́ yarɪŋɪnɪ. Soyɪ́né woxɪ́ ‘Nɪonɪ́ awamɪ́ ínɪmɪ́ nɪwɪurɪ́nɪrɪ́ sanɪ́ ourápɪ́mɪnɪ.’ yáɪwɪnarɪŋo oyɪ́ seáyɪ́ e imónɪ́ŋorɪnɪ.” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

“Áamá mɪ́dánɪ́ mɪ́ró segɪ́ tɪ́ámɪnɪ́ imónɪ́gɪ́áyɪ́rɪnɪ.” urɪ́ŋɪ́ nánɪrɪnɪ.

⁴⁹ Wɪepɪsarɪŋɪ́ Jono re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Neamemearɪŋoxɪnɪ, none áamá wo yoɪ́ joxɪ́yá nɪrɪrɪ́ imɪ́o mɪxɪ́ umáɪnowárarɪŋagɪ́ sɪŋwɪ́ nɪwɪnɪrɪ́nɔ́ o none mɪ́neaxɪ́dɪpa nerɪ́ yarɪŋagɪ́ nánɪ́ mepa oenɪ́ urɪŋwanɪgɪnɪ.” urɪ́agɪ́ aɪ́

⁵⁰ Jisaso re urɪŋɪnɪgɪnɪ, “Áamá orɪ́wámɪ́ dánɪ́ mɪ́ró segɪ́ tɪ́ŋɪ́mɪnɪ́ imónɪ́ŋorɪnɪ. Ayɪ́nánɪ́ e mepa oenɪ́rɪ́ pí́ nánɪ́ urɪ́gɪ́awɪxɪnɪ?” urɪŋɪnɪgɪnɪ.

“Omí míraṅfí mīwīpa oyaneyí.” ríḡfáyí nániríní.

⁵¹ Ríxa Goríxo Jisasomí anḡnamí nání wiríménapíní anḡwí e imóniḡaná Jisaso dḡḡfí “Nioní Jerusaremíyo nání oumíní.” níkwírómí nuríná

⁵² xwíyá yaḡfí wíowáríí wí xfómí xámí umeapírí nání urowáráná awa nuro anḡfí áamá wíḡfí yófí Samariayí —Ayí Isíreriýí tḡnḡ xepíxepá róniḡfáyíríní. Ayíyá anḡfí bimí nírémore Jisaso ríwíyo bíní nání amípí píranḡḡfí imíxanḡro éfáyí

⁵³ áamá anḡfí apimí ḡweáyí Jisaso Jerusaremí nání umínirí yarḡḡḡḡfí nḡwínḡro “Míraṅfí bḡ owianeyí.” mīwimóní yarḡḡḡḡfí

⁵⁴ xegí wíepísarḡḡfí Jemiso tḡnḡ Jono tḡnḡ e nḡwínḡri Jisasomí re uríḡfísisixíní, “Ámínáoxíní, yawawí ‘Goríxo anḡnamí dání ríá nímamówárénapírí áamá tḡyo ríá níní nání ananí ourípiyí.’ rísimónaríní?” uríḡḡfí aí

⁵⁵ o níkinímónírí awaúmí mīxí “E mírḡpaní.” nurímí

⁵⁶ anḡfí ámí bimí nání ugíawíxíní.

Ámá “Oríxídimíní.” uríḡfí nániríní.

⁵⁷ Ófíyo waríná áamá wo Jisasomí re urḡḡḡḡḡfí, “Amí ḡmí joxí úfmí nioní ení númí ríxídimemfáríní.” uríḡḡfí

⁵⁸ o áamá royí enḡfí neánírí níxínírenḡḡḡḡfí re urḡḡḡḡḡfí, “Síwí sayí xegí siríríkí sá weníá nání tḡḡḡḡfí. Inḡfí ení xegí yéwí tḡḡḡḡfí. E nerí aiwí áamá imóniḡáonḡyá sá wémíá nání anḡfí wí meníní.” urḡḡḡḡḡfí.

⁵⁹ Ámí womí re urḡḡḡḡḡfí, “Joxí níxídei.” uríḡḡfí o re urḡḡḡḡḡfí, “Xámí xe nuri ḡfí ápo péáná xwíá oweyárínírí síḡwí naníríréní?” uríḡḡfí aí

⁶⁰ o re urḡḡḡḡḡfí, “Ámá nioní dḡḡfí mīníkwíropa yaríḡfáyí ayí ení áamá píyínḡḡfí imóniḡḡḡfí nání wíḡfí áamá péáná xwíá oweyárínípoyínírí síḡwí wíníríxíní. E nerí aí joxí xwíyá Goríxo xegí xwíoxíyo mīmeámí nerí umeḡweaníá nánípi amí amí wá wí uríméríxíní.” urḡḡḡḡḡfí.

⁶¹ Ámí áamá wo níbirí re urḡḡḡḡḡfí, “Ámínáoxíní, nioní ríxídimemfíní. E nerí aiwí xámí xegí áamáyo nuri yayí owiemenírí síḡwí nanei.” uríḡḡfí aí

⁶² Jisaso ewayí xwíyá rípi urḡḡḡḡḡfí, “Ámá omḡḡfí mearḡḡfí wo níkinímónírí ríwími dání síḡwí anáná xfo omḡḡfí mearḡḡfípi xíxeni warḡḡḡfímaní.” nurírí re urḡḡḡḡḡfí, “Joxí ení dḡḡfí níníkwírorí níníxídfísáná ámí níkinímónírí amípí joxí píni wíáríyí meámínírí nání dḡḡfí nímorí nerínáyí, omḡḡfí Goríxo nání píranḡḡfí mīwīpa erí oyá xwíoxíyo páwipaxí mepa erí imóniḡḡḡfí.” urḡḡḡḡḡfí.

10

Ámá 72 nírféari yaxwí urowárapiḡfí nániríní.

¹ Jisaso e nurímáná áamá ámí wíyo 72 nírféari anḡfí xfo uníá ayí ayo nání waúní waúní xámí umeapírí nání nurowárapiḡfí

² re urḡḡḡḡḡfí, “Ámá nioní xwíyá yaḡfí seaiapowáríyí, ayí aiwá yófí pírfírfí nínrí mīnīpaxínḡḡfí imóníní. E nerí aiwí áamá seyíné aiwá api mípírí nání obaxí mímóniḡḡfí. Ayínání Goríxo áamá wíní ení aiwá mípírínḡḡfí nímonḡro xwíyá yayí winīpaxípi yaḡfí wíowárípiḡfí nání yarḡḡfí wípoyi.” nurírí

³ re urḡḡḡḡḡfí, “Soyíné ófí nioní searfáyó úpoyi. Ámá wí síwí sayí sípísípí roanaríḡfápánḡḡfí seaipíríe nání searowárarḡḡfí.” nurírí

⁴ re urḡḡḡḡḡfí, “Nuróná níḡwí wowí bíraní, íá árupianḡfí wúraní, síkwí súraní, nímeámí mupaní. Ófí e áamáyo níwíníríná yayí nínró e éfí mīḡweapaní.

⁵ Anḡfí wíwámí nípáwiríná yayí níwírí xámí re urírfíxíní, ‘“Seyíné Goríxoyá dḡḡfí tḡnḡ níwayírónḡro onḡweápoyi.” neaimónaríní.’ urírfíxíní.

6 Anjiwámí xiáwo saníño imóníñagí nîwînrîfná xwîyá yáy nîwirîfná e uríapí mîdidí mikîxepaní. Anjî xiáwo saníño mimóníñagí nîwînrîfná yáy apí mîdidí wikîxéfrîxîní.

7 Anjî giwî giwámí nîpáwiro nîñwearîfná aiwá tîní iniigí tîní seiapfápi ananî nîntro ñweáfrîxîní. Ayí rîpi nánîrîní. Ámá ñigwî omíñî nerîfná ñigwî meaarîgíapa soyîné wáí nemero nionî omíñî nîniirîfná iniigí tîní aiwá tîní seiapfáyí ñigwîñîñî wayíá nîpîrfáfrîní.” nurîrî xegí wiepîsarîñowa aiwá oneiapfîpoyînrî anjî wiwá wiwámí emepîfrîxînrî ámî re urîñîñîgîní, “Anjî wiwámí nîpáwiro ñweáfîwámí dánî anjî axîpimí ámî wiwámí ñweanîro nánî mupa éfrîxîní.

8 Anjî gîpi gîpimí nîrémorîfná aiwá mírañî seaianîro ‘Anjîyo nánî eîní.’ nîsearîmî úfáyo númî nuro pí pí aiwá seiapfápi sa ananî nîfrîxîní.

9 Anjî apimí sîmîxí yarîgíáyo nanjî wimîxîro ‘Gorîxo xwioxíyo mîmeámí nerî píranîñî seamenjweanfá anjî ayo enagí nánî nîsanîro ñweáfrîxîní.’ urîro éfrîxîní.

10 E nerî aiwî anjî gîpi gîpimí nîrémorîfná ayí nîseairîmeámí wigí anjîyo nánî mîseupa éaná nuro óf anjî apimí nánî inîñîyîmî dánî re urîfrîxîní,

11 ‘Seyîné dîñî re mopîrî nánî, “Gorîxo xwioxíyo mîmeámí nerî píranîñî neamenjweámînrî éf aiwî nene apí nánî mîneaimónarîñagí nánî xfo xeanîñî neapînrîfáfrîní?” yaiwîpîrî nánî xwíá sikí segí anjî rîpimí dánî aí negí sîkwíyo xénîñîpî pîrfí wiaikîmí seasiarîñwînrî.’ urîfrîxîní.” nurîrî

12 re urîñîñîgîní, “Nionî aga nepa seararîñî. Gorîxo ámá nîyonî mí ómómîxmí enfáyimí ámá anjî Sodomî ñweaagfáyí —Enjîná Sodomî ñweaagfáyí rîfánî nîkîróa warîñagíá Gorîxo anjînamí dánî ríá mamówáraná nîyonî ríá nîñîñîgîní. Sfá ayimí ayo Gorîxo xeanîñî xwé nîwirî aiwî ámá soyîné aríá mîseai xe oúpoyînrî sîñwí seanfáyo Gorîxo xeanîñî nîwirîfná Sodomî ñweaagfáyo rîñîñî winînfápi tîní xîxenî winînfámani. Seáyî e múronfáfrîní.

Anjî bî bimî ñweáyí xfo mî ñwîkwîroarîñagíá uréwapîyîñî nánîrîní.

13 “Isîrerîyîné ‘Gorîxo nene nánî aga wimónarînrî.’ yaiwînarîñagíá aí xeanîñî o seaikárînfápi ayîkwí menagí nánî dîñî sipí oseainî. Isîrerîyîné anjî yoí Korasinîyî rîñîñîyo ñweagfáyîné tîní anjî yoí Betîsaidá ñweagfáyîné tîní aweyî! Sfá wîyî seyîné majfá seaórînfáfrîní. Émayí anjî yoí Taiayî rîñîñîyo ñweáyí tîní Saidonîyî rîñîñîyo ñweáyí tîní emîmí nionî seaîwapîyîñápi sîñwí nîwînrîro sîñwîrîyí, ayí enjîná nîsanîro iyíá írîkwí wú pánîro ríá uráwíyo iwîeánîro yanîrî egfáfrîní.

14 Gorîxo ámá nîyonî xeanîñî winfáyimí xeanîñî Taia ñweáyo tîní Saidonî ñweáyo tîní winfápi tîní seyîné seaikárînfápi tîní axîpi imónînfámani. Seyîné seaikárînfápi seáyî e múronfáfrîní.

15 Isîrerîyîné, Kapaneamî ñweáyîné ‘Gorîxo anjînamí nánî nîneameámí neayînfáfrîní.’ nîyaiwîro seáyî e rîyarîñoí? Ríá anîñî wearîñîyo nîseamamówáfrîñî.” nurîrî

16 wiepîsarîñîyo ámî re urîñîñîgîní, “Ámá gîyí gîyí soyîné wáí urîmearîfná aríá seaífáyí nionî enî aríá niarîñoí. Gîyí gîyí aríá mîseai pa éfáyí nionî enî aríá mîniarîñoí. Nionî aríá mînipa éfáyí Gorîxo, nîrowárenapîñomî enî aríá mîwiarîñoí.” urîñîñîgîní.

Ámá 72 imónîgíáwa ámî Jisasomî wîmeagíá nánîrîní.

17 Ámá 72 urowárapîñîyí ámî dîñî yáy nîyaiwîa nîbîro Jisasomî nîwîmearo re urîgíawîxîní, “Ámînáoxîní, ámá imfo dîñî xîxéroarîñîyo aí none yoí joxîyá nîrîrane mîxí umánowáraná ananî aríá nîneaimí éf warîñoí.” uríagíá

18 o re urîñîñîgîní, “Soyîné imfoyo mîxí umánowárarîfná nionî Seteno —O imfoyo xîráonîñî imónîñorîní. O ápiarñwîñîñî anjînamí dánî piéronaparîñagí winîñanîgîní.

19 Arfá nípoyí. Nioní ení síxí eáníhí seaiapowáríhí enagí nání soyíné weaxfá tñí wáre tñí ananí xórórí ero Seteno, fíwí oépoyíní seaiwapíyaríhí ananí xórórí wiro epaxírí. E yaríná wí xwírí seaikíxenfámaní.

20 E nísearí aiwí imfó xixéroaríhíyo mǐxí umánowáraná arfá níseairo éf warígfá enagí nání seáyí e nimóníro yayí mepaní. Sa rípi nání yayí époyí. Anínamí íkwí áamá wé róníhíyí nání ñwiráríhínamí segí yoí ení ñwiráríhíhí enagí nání yayí époyí.” uríhínigí.

Goríxomí seáyí e umehí náníhí.

21 Kwíyí Goríxoyápi ukíkayonagí nání axíná yayí seáyí dání nerí Goríxomí re uríhínigí, “Gí ápoxí, xwíá imíxí aníhí imíxí enoxí, wíepísaríhíowa yarígfá apí nání áamá seáyí e nimóníro ‘Nioní nígfípi díní ríxa níjía imóníhíáoní nání go níwapíyíníhí?’ rínfáyo joxí yumí wírí áamá ‘Nioní níaiwoníhí nímoníhí majía imóníhíáoní nání ananí níwapíyí.’ rínfáyo joxí wíá rókiamorí yaríhoxí enagí nání seáyí e rímearíhí. Ápe, joxí ‘E oemíni.’ simónaríhí nání raríhíni.” nuríhí

22 re ríhínigí, “Gí ápo amípi xwíá rírímí níhímíni yaníwá nání fáníhí níepíxíníasihírí. Áamá wo Goríxomí xewaxo nání xixení níjía mímoníhí. Gí áponí xixení níjía imóníhí. Áamá wo ápo nání ení níjía mímoníhí. Xewaxoní níjíaríhí. Áamá ‘Xewaxoní gí ápo nání wíá orókiamómíni.’ yaiwífáyí, ayí ení gí ápo nání níjía imóníhí.” níhírí

23 níkínímóníhí xegí wíepísaríhíowa wígfípi ñweahíagí síhíwí níwíníhí awamíní re uríhínigí, “Amípi nioní erí xwíyíá rírí yaríhípi soyíné síhíwí nanayífápi nání Goríxoyá díní tñí yayí seáyí e dání seainípaxíríni.

24 Goríxoyá wíá rókiamoagí obaxíyí tñí mǐxí ináyíyí tñí amípi soyíné síhíwí nanarígfápi ‘Síhíwí owínaneyí.’ níhíro aiwí wí síhíwí míwínípa ero amípi soyíné arfá níarígfápi ‘Arfá owianeyí.’ níhíro aiwí wí arfá míwípa ero yagíaríhí. Ayínání soyíné yayí seáyí dání seainípaxíríni.” uríhínigí.

Ewayí ikaxí Samariayí wo xehíwí womí wá wianíhí náníhí.

25 Áamá ñwí ikaxí eáníhípi mewegí wo “Jisaso ení eáníhíoríhí? Iwamfó owíwapíyímíni.” níyáiwírí níwíápínímearí re uríhínigí, “Nearéwapíyaríhíoxíni, nioní aríre nerí díní níyímíhí tñíáoní imónímíaríhí?” uríhí

26 Jisaso re uríhínigí, “Ñwí ikaxí eáníhípi aríre níhíníhí eáníhí? Joxí íá níroríná aríre ríníhíagí roaríhíríhí?” uríhí

27 o re uríhínigí, “Re níhíníhí eáníhí, ‘Joxí díxí Ámíná Goríxomí díní síxí nuyírí neríná díxí xwíoxí o nání yayí osíníhí erí ení síxí eáníhí tñí xídíhí díní tñí píráníhí wíkwírorí éríxíhí. Jíwaníhoxí díní sípi inaríhípa áamá joxí tñí ñweagíyí nání ení axípi síníwíníhíni.’ níhíníhí eáníhí.” uríhí

28 Jisaso re uríhínigí, “Joxí xixení raríhíni. E nerínáyí díní níyímíhí tñíoxí nímoníhí aníhí ñwearíaríhí.” uríhí

29 ñwí ikaxí eáníhípi mewehí áamá níhí xewaníhí nání re oyáiwípoyíníhí “O ñwí ikaxí eáníhípi tñí xixení áamá xfo tñí ñweagíyí nání díní sípi níwírí arírá wíaríhíoríhí?” oyáiwípoyíníhí ámí yaríhí re wíhínigí, “Áamá nioní tñí nawíní ñweahíwáyí gíyíríhí? Áamá gíyí nání níwaníhíoní díní sípi inaríhípa díní sípi axípi e níhíhí?” Yaríhí e wíáná

30 Jisaso ewayí xwíyíá rípi uríhínigí, “Áamá wo aní yoí Jerusaremíyí píhí níwíarímí aní yoí Jerikoyí ríníhíyo nání wearíná re eníhínigí. Áamá ámáya amípi fíwí oxaurápaneyíníro yarígfá wa omí íá níxero xegí rapírapí wíríro iwaní mépero ríxa napénímearíná píhí níwíarímí ugíawíhíni. Ríxa numáná enáná

³¹ apaxípaniḡi imóniḡi wo eni óf axíyimi niwerína weniḡi éyí winiḡinigiḡi. Iwanḡi mépéfo daiwo wenagi niwiniri aríra bi miwí oriwámi dani múroniḡinigiḡi.

³² Ámi Judayí wigí yoí Ripaiyi riniḡíáyí wo —Ripaiyi Gorixo nani ridiyowá yarigíwámi aríra wiarigíáyírini. Ripaiyi riniḡíá wo iwanḡi mépéfo weje niremori niwiniri aiwi o eni oriwámi dani múroniḡinigiḡi.

³³ E neri aiwi áma Samariayi wo —Samariayi tni Judayí tni enina dani xepixepá ronagíarini. Samario eni aḡi wíyo nani nurina winiḡinigiḡi. Áma iwanḡi neari tfo riwo wenagi niwiniri omi wa niwianiri

³⁴ aḡwi e nuri iniḡí wainí bi tni raní bi tni iwanḡi weáfáyo gíniḡi wiri wá utiri nemána niḡeyoari xegí dogíyo seáyí e niḡwiráriti niḡeámi aḡi áma ami ami dani nibiri wéfríxiniḡi miriniḡi wíwámi nani nuri e meweḡo

³⁵ wáfápi tni íkwí winíxau niroari aniwámi meariḡomi niwiri re uriḡinigiḡi, ‘Áma romi niḡwí rinami dani píraniniḡi mérixini. Rina anipa imónána o nani joxi díxí niḡwí xwiríá ikíxéanáyí ámi nioní nibirina nioniyá xixeni mni siapimíarini.’ uriḡinigiḡi.” Jisaso ewayí xwiýá api nurimána

³⁶ ḡwí ikaxí eániḡipi meweḡomi yariniḡi re wiḡinigiḡi, “Joxi dḡi arire yaiwiariniḡi? Iwanḡi neari tfoḡi áma waú wo niwiniro aí awa go o tni ḡweagíá wóniḡi nimóniri aríra wiḡinigiḡi?” urána

³⁷ ḡwí ikaxí eániḡipi meweḡomi re uriḡinigiḡi, “ ‘Áma niwinirina wa niwianiri naḡi wiḡo o tni ḡweagíá wóniḡi imóniḡinigiḡi.’ nimónarini.” uráḡi Jisaso “Joxi eni nuri axípi e néra úirixini.” uriḡinigiḡi.

Mataí tni xinaḡi Mariaí tni naniḡi.

³⁸ Jisaso wieḡisariḡiyí tni ófyo nuróna aḡi bimi rémóna apixí wí Mataíyi riniḡi aiwá miraniḡi wini xegí aḡiyo nani niwiriḡeámi nuri ḡweaḡána

³⁹ í xegí xexiriḡeámi Mariaíyi riniḡi nibiri Jisasoýa síkwí tḡi e niḡweámána oyá pñé aríá wiarina

⁴⁰ Mataí aiwá riyamí eminiri yarina upupíḡi winariḡagi nibiri Jisasomi re uriḡinigiḡi, “Ámináoxini, niini aiwá riyamí yarina gí niriḡimeámi pñi niniwiárimi nibiri ‘Ayí ananirini.’ riyaiwiariniḡi? Í saḡi niriḡipini nani uowárenapei.” uráḡi

⁴¹ Ámináo re uriḡinigiḡi, “Mataíxi, Mataíxi, jíxi dḡi obibaxí mori amipi obaxí nani ayá síwí rirori yariniḡi.

⁴² E neri aí jíxi aniniḡi miní epaxí imóniḡiyí obaxímani. Aga ná binirini. Mariaí api nani dḡi neyirori aríá niarini. Í dḡi eyíroariḡipi midídiḡi miwikíxepa neri jíxi niriḡipi bi urimiméini.” uriḡinigiḡi.

11

Ayí Gorixomi nuririna rípaḡipi nani uréwapiyiniḡi naniḡi.

¹ Jisaso wí e nuri rixa Gorixomi xwiýá ririḡi niwimána enána xegí wieḡisariḡiyí wo re uriḡinigiḡi, “Ámináoxini, Jono wayí nineameaia wago xegí wieḡisariḡowami Gorixomi xwiýá ririḡi wipiri nani uréwapiyiniḡi pa joxi eni e nearéwapiyi.” uráḡi

² o awami re uriḡinigiḡi, “Gorixomi xwiýá ririḡi niwirina re urírixini, ‘Ápoxini, ‘Áma nni joxini ḡwíáoxi enagi nani wéyo rimeárixini.’ neaimónarini. “Joxi xwioxíyo miḡeámi neri neameḡwearípi siḡani imóniwinigiḡi.” neaimónarini.

³ Nene aiwá síá ayí ayimi naníwá nani neaiayirixini.

⁴ Áma nene íwí neaífáyo yokwarimí wiáḡwi nani joxi nene íwí yariniḡayí yokwarimí neaiirixini. Áma wí eni eániḡíáyíraniḡi iwamífo owíwapiyipoyiniri siḡwí miḡeanipa éirixini.’ Gorixomi xwiýá ririḡi niwirina e urírixini.” uriḡinigiḡi.

5-7 E nurimáná ewayí xwiyíá rípi uriniginí, “Soyíné woxí díxí áamá aní wí e dání wo áriwegíyo símeáaná aiwá menagi nání joxí áamá níkumixiní emearigíáyí womí nurí aiwá nání rixíní nuriríná re uriríní, ‘Gí áamá aní wí e dání wo aní wíyo nání únfo ríxa áriwegí ríná nímeáagi omí aiwá bí míní wimí nání menagi nání joxí tfe nání rixíní baríní. Aiwá biaú bí nínimeairéíni?’ uráná aníyo ínímí dání, sá wenífmí dání re riríníjoí, ‘Aiwá nání ayá wí míniríníweapaní. Aní ówaní n+yárimáná niaíwípia tñí íkwianwíyo ríxa sá weníwíní. Nioní wí níwiápnímeari aiwá rímeaipaxí meníní.’ riríníjoí.

8 Nioní re seararíní, ‘Aní xiáwo aiwá nání rixíní bío xegí níkumixiní emearíní wo aiwí níwiápnímeari xfo rixíní uraríníyí umeaipaxímaní. E nerí aiwí aríki rixíní urayaríná níwiápnímeari xfo wimónarínípi nípiní míní winíginí.’ seararíní.

9 Ayínání nioní re seararíní, ‘Soyíné Goríxomí amípi wí nání yaríní wíáná o ananí míní seiapínfáríní. Rixíní nuriríná amípi wí o tñí e nání pía nerínáníní ananí meapírfáríní. Rixíní nuriríná wáf e nírómáná wakwí óránáníní o ananí aríá nísirí aní ówaníní ríkwíiníginí.’ seararíní.

10 Ayí rípi nání seararíní. Áamá níní Goríxomí rixíní urayarínáyí ayí ananí wí meapírfáríní. Áamá gíyí amípi wí nání pía neríná ananí meapírfáríní. Gíyí wáf e dání wakwí óráná o ananí aní ówaní wíkwíinífáríní.” uríniginí.

11 Ewayí xwiyíá ámí bí rípi nurirí re uríniginí, “Ápoyíné woxí díxí íwo níbirí peyí nání rixíní ríránáyí, weaxíá nímeari wiriréíni? Oweoi, wí e wiríméíni.

12 Iní kímíní nání ení rixíní ríránáyí, wáre nímeari wiriréíni? Oweoi, e ení nímeari wiríméíni.

13 Soyíné íwí néra warígíoyíné aiwí segí niaíwí rixíní searánáyí, ananí amípi awíaxíyí anípa míní wíarígíoyínéríní. E nerí aí segí ápo anínamí nweano anípaxíriní. ‘Omí gíyí gíyí rixíní uránáyí, kwíyí oyápi aí ananí míní winífáríní.’ seararíní.” uríniginí.

“O ení eáníní oboyá tñí yaríní.” ríglá nániríní.

14 Jisaso, imíó maní píroníní womí — O áamá womí díjí xixéroarínagi nání áamá ení maní píroníníjoí. Imíomí míxí umánowáraná imíó éf úáná áamá maní píroníníjoí ámí píné ríniginí. Ámí píné rarínagi

15 áamá e epíroyí egíáyí síñwí e níwíníro ududí nero aí

16 áamá wí re ríglawíxíní, “O imíó míxí numánowáriríná imíó xiráóníní imóníníjo — O xegí yoí bí Bieseuroyí ríníjoí. Oboríní. O ení weámíxowárfagi nání ení eáníní oyá tñí umánowáraríní.” raríná áamá ámí wí “Jisaso ení eáníníjoí? Iwamíó owíwapíyaneyí.” níwíníro níbíro re urígíawíxíní, “Anínamí dání emímí bí iwamíó neaíwapíyí.” uríagí aiwí

17 o wíglí yaiwíglá nání adadí níwírí ewayí xwiyíá re uríniginí, “Áamá gwí axírí xepíxepá níróníro míxí níwínírónyí, ayí aní níwíárekíxínípaxíriní. Áamá xiráogwáowa ení xepíxepá níróníro míxí níwínírónyí, ayí ení aní níwíárekíxínípírfáríní.

18 Ayínání Seteno tñí xegí imíó axíyí tñí xepíxepá níróníro míxí níwínírónyí, aríge nero ení neánírí ropíráoi? Oweoi! E nerí aiwí seyíné ‘Ení eáníní Bieseuroyá tñí imíó míxí umánowáraríní.’ níraríníjoí.

19 Nioní nepa Bieseuroyá ení eáníní tñí imíó míxí numánowárirí síñwíríyí, segí áamá ení eáníní goyá tñí míxí umánowárarígífáríní? Segí áamá imíó míxí umánowárarígífáwa sífá yoparfímí níwíápnímeario yaríní re seapírfáríní, ‘Nene áamá wo imíó míxí umánowáraríní níwínírane “Ení eáníní Goríxoyá tñí e yaríní.” rínaríníwá enagi nání seyíné pí nání Jisaso axípi yaríní níwínírónyí xwiyíá nímeario “Ení eáníní oboyá tñí yaríní.” urígíawíxíní? Yaríní e seapírfáríní.

20 Nioni enj eániņj Gorixoyá tñni imó mîxî umáinowárariņagi aí seyñé ‘Gorixo xfo xegf xwioxfo mîmeámf nerî neameņweanfápi rîxa rimónîni?’ mîyaiwiarîņoi. ‘Ámá yeáyf neayimîxemeanfa nánî uowárenapîno, arfowayá xwfá piaxfo dánî iwiaronfoyf rariņwáo rîxa nene tñni rimónîņwîni?’ mîyaiwiarîņoi.” nurîri

21 ewayf xwîyfá ámi bî rîpî urîņîniņîni, “Ámá enj rîņj wo éwaikf oxá nayirî nîrîri awî meņweanáná ámá wo xegf aņfo nîpáwîri amîpî wî fwf meapaxf menîni.

22 E nerî aí ámá enj rîņomi nîmúrori omî seáyî e imónîņj wo nîbîrî mîxî wimîniņî nerfná xopîrârf nîwirî amîpî nîni mîxî nánî maxîrîņyf nurápmáná amîpî oyá nîni enî rîxa nurápirî yaņf nîwia warîņîrîni.” Jisaso enj eániņj xfoyá oboyápmî múroņagi nánî ewayf xwîyfá e urîņîniņîni.

23 Ámá wî ámáyf nîni Jisasomî diņf wîkwîroro xfdîro epîrîxîniņî pîrf rakiámf wianîro yarîgfáyf nánî ewayf xwîyfá ámi bî nurîri re urîņîniņîni, “Ámá nioni tfámîni mimónîgfáyf, ayf nioni tñni mîxî imónîņwáyîrîni. Ámá nioni tñni sipîsipf awî meaârîpa yarîgfáyf, ayf sipîsipf xfdîxfîdowârf yarîgfáyîrîni.” urîņîniņîni.

Ewayf ikaxf imó xegf wîniņo wirîmeanf nánîrîni.

24 Ámá ayf “Nene Jono nearáná sanîņ onîmiápi nerane aiwî imó xîxéroarîņj rónîņj imónanîņîni.” oyaiwîpoyîniņî ámi xîxewîsf ikaxf bî nurîri re urîņîniņîni, “Imó xîxéroarîņyf mîxî umáinowáraná ámá womî pîni nîwiârîmî nurfná iniġf mayfmî ge ge sá oņweámîniņî nemerî pfa nîmegîniméîsáná re yaiwiârîņîrîni, ‘Gf ámi aņf axf pîni nîwiârîmî bîņæ nánî oumîni.’ nîyaiwîmî

25 nurî aņf rîxa síf peârîniņî pîránîņj imîxârîniņî yârîniņagi nîwîniņî sîni anfa imónîņagi nîwîniņî nánî

26 ámi nurî imó wé wîúmî dánf waú fwf neróná xfomî seáyî e múroro egfáyo nîwirîmeámî nuro axomî nîxîxéroro e ηweaarîġfârîni. Xámî sipî imónago aí ínáyf aga sipî ikeamónîņîrîni.” urîņîniņîni.

Yayf winîpaxfyf nánî urîņf nánîrîni.

27 Xwîyfá apî urarfná apîxî wî ámá e epîroyf egfáyo dánî rfaiwá re urîņîniņîni, “Apîxî joxî nîrîxîrîri amîņj siapîņî Gorixoyá diņf tñni yayf winîpaxfîrîni.” urfagi aí

28 o re urîņîniņîni, “E wî nîyaiwirî mîrîpanî. Ámá ġyf ġyf xwîyfá Gorixoyá arfa wîro axfpi ero yarîgfáyf ámá ayfni Gorixoyá diņf tñni yayf winîpaxfîrîni.” urîņîniņîni.

Ekîyîņf bî nánî rîxîņf urîġfá nánîrîni.

29 Ámá obaxf Jisaso tñj e epîroyf enáná sîni wîni wîni epîroyf yarîņagfa o re urîņîniņîni, “Isîrerîyfñé, agwî ηweagfáyñé fwf néra nuro arfki yarîġfáyñé, emîmf nánî seaimónarîņagi aiwî nioni emîmf wî mîseaiwapîyîpa nerî aiwî ná bîni Gorixoyá wfá rókiamoagf Jonao yagfîni seaiwapîyimfârîni.

30 Eñíná Gorixoyá wfá rókiamoagf Jonaoyî rîniņo —O sfá wîyaú wîyi piyfîniņf nîmónîri peyf agwîfo weagorîni. O ámá aņf yof Ninipayî rîniņfo ηweaagfáyo Gorixoyá sfmîmajfónîņf wiîņpa ámá imónîņáoni ámá agwî ηweagfáyñé Gorixoyá sfmîmajfónîniņf seainîņîni.

31 Gorixo ámá nîyonî mí ómómîxîmf enfáyimî apîxî eñíná Sibayf aņfo meņweaagî —Í mîxî ínáyf Soromono niġfá seáyî e nîmónîri rîrîmf yarfná arfa wimîniņî nánî aņf aga ná jfamî dánî bîņîrîni. Í ámá wonî Soromonomî seáyî e imónîņáoni re éf nîrómáná seararîņagi aiwî seyñé arfa mîniarîņagfa nánî í sfá ayimî nîwiápfîniņmearî xwîyfá seameârînfârîni.

32 Ámá eñíná aņf yof Ninipayî rîniņfo ηweaagfáyf —Ayf Gorixoyá wfá rókiamoagf Jonao Gorixoyá xwîyfá wáf urîmeáná ayf wigf fwf egfápi rfwîmîni nîmamoro nîsanîro ηweaagfáyîrîni. Ayf ámá wo Jonaomî seáyî e imónîņáoni re éf nîrómáná

seararɪŋagɪ aiwɪ seyɪné arɪá mɪniarɪŋagɪa nánɪ áamá ayɪ sɪá Gorɪxo áamá niyonɪ mí ómómɪxɪmɪ enɪáyimɪ nɪwiápɪnɪmearo xwɪyɪfá seameárɪpɪrɪárɪnɪ.” urɪŋɪnigɪnɪ.

Ewayɪ ikaxɪ ramɪxɪ nánɪ urɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

³³ O xwɪyɪfá Gorɪxoyá ramɪxɪnɪŋɪ imónɪŋagɪ nánɪ re rɪŋɪnigɪnɪ, “Áamá wo ramɪxɪ nɪmɪxárómáná anɪ sakwímanɪyɔ tarɪŋɪmanɪ. Sɪxɪ wá nɪmearɪ upɪkákwiárarɪŋɪmanɪ. Nɪmɪxárómáná áamá ɪwiapɪfá gɪyɪ gɪyɪ wɪfá ónɪŋagɪ sɪŋwɪ wɪnɪpɪrɪ nánɪ íkwianɪwɪyɔ seáyɪ e ikwiárarɪŋɪrɪnɪ.” nurɪrɪ

³⁴ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Segɪ sɪŋwɪ enɪ uyɪwɪnɪŋɪ imónɪnɪ. Segɪ sɪŋwɪ tɪnɪ píránɪŋɪ nanɪro wé rónɪŋɪ nerónáyɪ, dɪŋɪ nanɪnɪ aumaúmɪ ninɪro segɪ xwioxɪyɔ wɪánɪŋɪ ókímɪxɪnarɪŋɔ. E nerɪ aiwɪ segɪ sɪŋwɪ tɪnɪ ɪwɪ nánɪ nanɪróná segɪ xwioxɪyɔ sɪánɪŋɪ yimɪxɪnarɪŋɔ.

³⁵ Dɪŋɪ nanɪnɪ aumaúmɪ ninɪro segɪ xwioxɪ wɪánɪŋɪ seaókɪarɪŋɪpɪ supɪkínɪnɪgɪnɪrɪ dɪŋɪ tɪnɪ éfɪrɪxɪnɪ.

³⁶ Segɪ xwioxɪyɔ sɪfá wɪ mɪyɪnɪ wɪánɪ nókɪárɪrɪná uyɪwɪ wɪfá seaókɪarɪŋɪpánɪŋɪ segɪ xwioxɪ nɪnɪ wɪfá seaókɪárɪnɪárɪnɪ.” urɪŋɪnigɪnɪ.

Parisiowamɪ xwɪyɪfá umeárɪŋɪ nánɪrɪnɪ.

³⁷ E nurɪsáná enáná Parisi wo “Gɪ anɪyɔ aiwá onaiyɪ.” nurɪrɪ nipemeámɪ úáná Jisaso nurɪ aiwá nɪpɪre éfɪ ŋweanáná

³⁸ Parisio Jisaso xámɪ wé piaxɪnɪŋɪ eanɪ nánɪ wigɪ yarɪgɪfápa wé iniɪgɪyɔ igwɪfá mɪwíró aiwá nɪpɪre éfɪ ŋweanagɪ nɪwɪnɪrɪ ududɪ yarɪná

³⁹ Jisaso re urɪŋɪnigɪnɪ, “Parisioyɪné ɪwɪ mearo rɪfá kíro ro yanɪro moarɪgɪfápi segɪ xwioxɪyɔ sɪnɪ magwɪ enáná kapɪxɪ tɪnɪ pɪrerɪxɪ tɪnɪ igɪfá nearɪnánɪŋɪ kíyɪ bɪarɪwámɪ dánɪnɪ kwɪrɪnarɪgɪoyɪnéxɪnɪ.

⁴⁰ Majɪmajɪfá ikárɪnarɪgɪoyɪné ‘Bɪarɪwámɪnɪ imɪxarɪŋɔ ínɪrɪwámɪnɪ mimɪxɪŋɪrɪnɪ.’ rɪyaiwɪarɪŋɔ?

⁴¹ Amɪpɪ soyɪné ɪfá xɪrɪgɪfápi áamá uyɪpeayɪyɔ ayá nurɪmɪxɪro arɪrá nɪwiro mɪnɪ wɪánáyɪ, soyɪné igɪfá neánɪrónɪŋɪ imónɪpɪrɪárɪnɪ.

⁴² Parisioyɪné aweyɪ! Sɪfá wɪyɪ soyɪné majɪfá seaórɪnɪárɪnɪ. Gorɪxo xeanɪŋɪ rɪfá tɪŋɪ seaikárɪnɪfá enagɪ nánɪ dɪŋɪ sɪpɪ oseainɪnɪ. Soyɪné aiwá nɪmiróná anɪŋɪ minɪ yɪyɪ tɪnɪ afɪ tɪnɪ siyó amɪpɪ píránɪŋɪ ɪfá nɪro ro rɪxa wé wúkaú imónáná wo Gorɪxomɪ mɪnɪ nɪwiro aí ámányo wé rónɪŋɪ wɪarɪgɪfáyɪ pɪnɪ wɪárɪro Gorɪxomɪ dɪŋɪ sɪxɪ muyipa ero yarɪgɪoyɪnéxɪnɪ. Soyɪné aiwá onɪmɪápɪa aí segɪ anɪŋɪ minɪ yarɪgɪfá jɪapɪ pɪnɪ mɪwɪárɪpa ero ámányo nanɪ mimɪxɪpa yarɪgɪfápi enɪ ero nerɪ sɪŋwɪrɪyɪ, nanɪ imónɪmɪnɪrɪ enɪrɪnɪ.

⁴³ Parisioyɪné aweyɪ! Sɪfá wɪyɪ soyɪné majɪfá seaórɪnɪárɪnɪ. Soyɪné rotú anɪyɔ áamá sɪŋwɪ oneanɪpoyɪnɪrɪ sɪmɪ sɪmɪ e ŋwearo makerɪfáyo awɪ eánarɪgɪe áamá yayɪ ‘Ámɪnáoxɪnɪ.’ onearɪpoyɪnɪrɪ emero ‘Oyaneyɪ.’ seaimónarɪŋagɪ nánɪ Gorɪxo xeanɪŋɪ seaikárɪnɪárɪnɪ.” urɪŋɪnigɪnɪ.

⁴⁴ Áamá nɪnɪ Parisiowamɪ nɪwɪnɪrɪná “Nanɔwarɪnɪ.” yaiwɪarɪŋagɪa nɪwɪnɪrɪ awa wigɪ ɪwɪ yarɪgɪfápi áamá pɪyɪ xwárɪpáyo ínɪmɪ wenɪ yapɪ imónɪŋagɪ nánɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Aweyɪ! Sɪfá wɪyɪ soyɪné majɪfá seaórɪnɪárɪnɪ. Soyɪné áamá pɪyɪ tɪgɪe xwɪfá emadɪrónɪŋáná áamá ‘Áamá pɪyɪ tɪgɪerɪanɪ?’ mɪyaiwɪ maiwɪ pwarɪgɪénɪŋɪ imónɪgɪoyɪnérɪnɪ.” uráná

⁴⁵ ŋwɪ ikaxɪ eánɪŋɪpɪ mewegɪfá wo nɪwiápɪnɪmearɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Nearéwapɪyarɪŋoxɪnɪ, Parisiowamɪ e nurɪrɪná none enɪ ikayɪwɪ neameararɪŋɪnɪ.” urɪagɪ aí

⁴⁶ Jisaso ŋwɪ ikaxɪ eánɪŋɪpɪ mewegɪfáwa ámányo anɪŋɪ minɪ sekaxɪ “E éfɪrɪxɪnɪ. E éfɪrɪxɪnɪ.” nurɪro aí wiwanɪŋowa wɪ mɪyarɪgɪfá enagɪ nánɪ re urɪŋɪnigɪnɪ, “Ŋwɪ

ikaxí eáninǵipí mewegíoyíné ení aweyi! Sfá wiyi soyíné majfá seaórínfáriní. Soyíné ámáyo sanǵ xwé ayá wí n̄wikwiáriro aí sewaninoyíné sanǵ xwé apí iwamfó m̄imfeyoarigíoyíné enagí nání Gorixo xeaninǵí seaikárinfáriní.

⁴⁷ Soyíné Gorixoyá wíá rókiamoagfáwami segí arfowa p̄ikiárigfáyo xwáripáyo aninǵí miní m̄fá imixarigíoyínéxiní.

⁴⁸ Soyíné e nerinǵipimi dání ámáyo áwanǵí réninǵí urarinǵoi, ‘Negí arfowa Gorixoyá wíá rókiamoagfáwami n̄p̄ikiáriróná apání yagfá enagí nání wigí xwáripáyo m̄fá imixarinwiní.’ Éninǵí urarinǵagfá nání Gorixo xeaninǵí seaikárinfáriní.

⁴⁹ Ayínání Gorixo dinǵí neŋwiperi soyíné nání xixeni re rinǵiniginí, ‘Nioní wíá rókiamoarigfá wami t̄níní xwiyfá wá urimearigfá wami t̄níní uowáraná ayí wíyo p̄ip̄ikímí ero wíyo m̄ixí x̄dowárapiro ep̄rfáriní.

⁵⁰ Wíá rókiamoagfá n̄iyoní nioní anǵna imixiri xwíá imixiri eníná e enaé dání n̄ip̄ikía b̄fagfá nání ámá agwi ŋweagfáyíné nioní enǵí seameámfáriní.

⁵¹ Aiboríomi xámi xiráo Keno p̄ikine dání n̄ip̄ikía n̄ibfásaná yoparí nioniyá wíá rókiamoagfá Sekaraiaomi p̄ikigfawixiní. Omi nioní nání ikwianǵwí ridiyowá yaniro ikwikwiárimí yarigfáe m̄idání enáná gí anǵí awawá “Ŋwfáriní.” rinǵe m̄idání enáná áwinimí e p̄ikigíoriní. Omi p̄ikigíe nání oxí apixí agwi ŋweagfá t̄iyíné nioní enǵí seameámfáriní.’ Gorixo e rinǵiríní.” urinǵiniginí.

⁵² Ŋwí ikaxí eáninǵipí mewegfáwa ámáyo Gorixo “Oépoi.” wimónarinǵipí m̄im̄iwiaikfí wiarinǵagfá nání xixewisí ikaxí re urinǵiniginí, “Ŋwí ikaxí eáninǵipí mewegíoyíné aweyi! Soyíné amipí Gorixo ‘Ámáyo owíwapiyípoi.’ wimónarinǵipí m̄iwíwapiyipa yarinǵagfá nání sfá wiyi soyíné majfá seaórínfáriní. Soyíné kí anǵí n̄ijfá nání m̄ir̄in̄ijwá nání fá n̄ixirár̄iro aí sewaninoyíné wí n̄fkwiro m̄ipáwipa ero ámá n̄ipáwianiri éfáyo soyíné p̄rfí mákímí wiro yarigfáriní.” e nurfísaná

⁵³ anǵí e p̄iní n̄wiárimí nuri emearfáná re egfawixiní. Ŋwí ikaxí eáninǵipí mewegfáwa t̄níní Parisiowa t̄níní wigí xwioxíyo dání rfá ápiáw̄in̄inǵí n̄iweri omi s̄mí t̄níní ur̄iro amipí obaxí wí nání yarínǵí wiayiro neróná

⁵⁴ “O xwiyfá sipí ŋwí ikaxí eáninǵí xixeni mimóninǵí b̄í ráná xw̄ir̄ixí oumeaneyí.” n̄ir̄in̄iro arfá wiax̄d̄igfawixiní.

12

“Nanǵí ero sipí ero mepaní.” urinǵí nánir̄iní.

¹ Ámá oxí apixí obaxí ayá wí ep̄royí n̄iyáriróná xokir̄ipí inarfná Jisaso xegí wiep̄sarinowá Parisiowa seáyí e nimóniro sipí yayiro nanǵí yayiro yarigfápa awa ení e ep̄r̄ix̄in̄ir̄i awami xámi re urinǵiniginí, “Soyíné bisfkerfá yisí (Bisfkerfá s̄iní sinǵí enáná yisí onimíapí t̄fá aiwí n̄imíní ikwianǵwí eap̄inárarinǵiríní.) Soyíné bisfkerfá yisí Parisiowayá nání wáyí nero emépoi. Wigí nanǵí ero sipí ero yarigfápi nání seararinǵiní.” nurir̄i

² awa sipí ero nanǵí ero mepa oépoiinir̄i re urinǵiniginí, “Amipí agwi ín̄imí imóninǵíyí r̄fwéná sinǵání imóninǵáriní. Amipí ín̄imí nimónir̄i yokwarimí ininǵíyí r̄fwéná ámá n̄níní n̄ijfá imónip̄rfáriní.

³ Pí pí xwiyfá ár̄wiyimi yumfí ikaxí rinfáyí ení ámá n̄níní ikwáwiyíná arfá wip̄rfáriní. Pí pí xwiyfá anǵí náyo ín̄imí dání ikeagigwí rinfáyí r̄fwéná anǵí seáyíyo nin̄weámáná áwanǵí rowiárop̄rfáriní.” urinǵiniginí.

Wáyí wipaxo nánir̄iní.

⁴ O re urinǵiniginí, “Gí n̄ikum̄ix̄in̄ir̄i emearigíoyíné, nioní re seararinǵiní, ‘Segí waráyiní seap̄ikiarigfáwa nání wáyí mepaní. Dinǵí ení seaxekwapaxí menagí nání ayí nání wáyí mepaní.’ seararinǵiní.

⁵ Ámá wáyf wipaxo nánf nionf áwanf osearimínf. Ayf Gorixorínf. O ámáyo nípikimáná xewaníño díñf ení niseaxekwapírí ríá aníñf wearíñfyo seaikeaáripaxf enagf nánf wáyf omínf wíríxínf. Oyf, o nánf aga wáyf wíríxínf.” uríñínigínf.

⁶ Ámá ayf díñf “Gorixo ámaéne nánf anípaxf díñf moaríñfínf.” oyaiwípoyínf re uríñínigínf, “Ámá makeríáyo nánf nurf íñf sirfkwá wé wú núnf bíf nerfíná nígwf ríá níñfípia biaú tínf bíf yarígfárínf. Íñf apia aga onímíápia nánf aiwf Gorixo wí díñf peá nímorí arfá ikeamoaríñfmanf.

⁷ Seyfne nánf ení Gorixo wí arfá ikeamoaríñfmanf. Segf míñfyo dífá aí ararí wenfýf nánf o níjfarínf. Gorixoyá síñwíyo dánf seyfne íñf onímíápia tínf xíxenf mimóníñagfá nánf wáyf bíf mepanf.” nuríñf

⁸ re uríñínigínf, “Nionf re seararíñfínf, ‘Ámá go go ámáyá síñwíyo dánf ananf ‘Jisasomf xfdaríñáonfínf.’ uraríño nánf ámá imóníñáonf níweapíríná o nánf ení Gorixoyá aníñajfýá síñwíyo dánf ‘Gf ámáorínf.’ rímfarínf.

⁹ E nerf aiwf go go ámá nánf wáyf nerf síñwíyo dánf “Jisasomf muxfdaríñáonfínf.” uraríño nánf nionf ení Gorixoyá aníñajfýá síñwíyo dánf “Gf ámáománf.” rímfarínf.’ seararíñfínf.” nuríñf

¹⁰ re uríñínigínf, “Ámá go go ámá imóníñáonf yaríñápf nánf xwíyáf sípí nínfmearíñf aiwf ananf Gorixo yokwarímf wiipaxfínf. E nerf aiwf go go Gorixoyá kwíyáf yaríñfípí nánf ‘Eñf eáníñf Setenoyá tínf yarínf.’ níñf ríperíñf numearíñfáyf, Gorixo ananf yokwarímf wiipaxf menínf.” nuríñf

¹¹⁻¹² re uríñínigínf, “Ámá wí fáf níseaxero rotú anfýoranf, gapímanowa tífñf eranf, ámíná neameñweagfáwa tífñf eranf, nímeámf níseaurónáyf, ‘Aríge xwíyáf wákwínanfwní?’ míyaiwípa nero ayá síwf mísearopa éfíxínf. Ayf rípf nánfínf. Sa axíná Gorixoyá kwíyáf xwíyáf soyfne urípfípf seaiwapíyínf enagf nánf wáyf mepa éfíxínf.” uríñínigínf.

Ewayf ikaxf amípí mímúróníñf wo nánfínf.

¹³ Ámá e epíroyf egfáyf wo Jisasomf re uríñínigínf, “Nearéwapíyaríñoxínf, amípí ápo níperfíná níñf pífípf gf ráro xegfípf íkwínaróaríñagf nánf ‘Díxf rígwáo tínf píráníñf yanf menfpiyf.’ uref.” urfagf aí

¹⁴ o re uríñínigínf, “Ámáoxínf, ámáyo xwíríxf méwínigínf go nírfpeáfrínf? Go awagwíyá amípí yanf oeameínf nírfpeáagf nánf níraríñfínf?” omf e nurímáná

¹⁵ ámá níyonf re uríñínigínf, “Segf iyáf fáf amípí díñf níyímíñf imóníñfípí seaiapípaxf menínf. Xwé ayá wí tífñoxf aiwf wí díñf níyímíñf imóníñfípí siapípaxf menínf. Ayínánf amípí nanf síñwí fwf níwínfínf ‘Nionf meapaxfínf.’ yaiwíarígfápf nípfínf ení nánf wáyf oseainínf. Seyfne iyáf fáf amípí nánfínf díñf íkwíropfíxínf seararíñfínf.” nuríñf

¹⁶ ewayf xwíyáf rípf uríñínigínf, “Ámá amípí mímúróníñf woyá omíñfyo wítf aiwá xwé pífípf iníñagf níwínfínf

¹⁷ díñf neyírorf re yaiwíñínigínf, ‘Arf emínfrefínf? Aiwá pífípf iníñf tf tímf nánf gf anf apánf menínf.’ níyaiwírí

¹⁸ re ríñínigínf, ‘Re oemínf. Anf aiwá nánf míríñfýf emf pípfnamf níyárimáná ámf aga xwé wíwf wíwá nímfira numáná gf wítf aiwá níñf tínf amípí níonfýá tínf anf íwíwámf níta úímígnf.

¹⁹ E níyárimáná níwaníñonf re ríímígnf, “Gf amípí níñf ríxa déronf. Aiwá xwiogwf fáf ropaxf nánf míwenínf. Ananf kíkífá ñwearf aiwá níñf inígf níñf nerf yaf éímígnf.” ríímígnf.’ ríñfagf aí

²⁰ Gorixo omf re uríñínigínf, ‘Majímajfá íkáríñaríñf roxínf, síf ríyímínf joxf ríxa níperfínf. Nípeáná díxf amípí píráníñf tífípf go meanfárínf?’ uríñínigínf.” Ayo e nuríñf

21 re uriniginini, “Ewayí xwiyá apí ámá Gorixo nání dñí mimopa nero ‘Amípí xewaninoní nígí wíní wíní nimeayiri otimini.’ yaiwiarigáyí nánirini. Ámá e yariigáyí amípí wí mímúroninagí aiwí Gorixoyá sñwíyo dání uyípeayí imónarigáyíriní.” uriniginini.

Aiwá tñí aikí tñí nání ududí winarini nání uréwapiyini nánirini.

22 O xegí wiepisariníyo re uriniginini, “Ámá e yariigáyí amípí wí mímúroninagí aiwí Gorixoyá sñwíyo dání uyípeayí imónarigáyí enagí nání re seararinini, “Arige píranini nweaniréwini?” niriro aiwá nípíri nání ududí mepa ero waráyo aikí yinipíri nání ududí mepa ero érixini.’ seararinini.

23 Ayí rípi nánirini. Segí wára jáyí aikíyo múronini. Dñí jáyí ení aiwáyo múronini.

24 Soyíné ámi iní áwí nání dñí moríini. Iní awa aiwá omíni nero mianarigámani. Wigí aiwá nimimi nuro aníyo típíráyí ení aní wí mímírinini. E nerí aí Gorixoní mñí wiarinirini. Soyíné dñí re riyaiwiariní, ‘Iníyo mímúroninagwi nání Gorixo none nání ení aiwá neaimixiyipaxomaní.’ riyaiwiariní? Oweoi, dñí e wí mimopa épyi.

25 Ámá ‘Sepiá ámi bí oimónimini.’ niyaiwiri ududí éo sepiá ámi bí imónariníraní? Oweoi!

26 Soyíné ení apí aí wí mepaxí nerínáyí aikí tñí aiwá tñí nání pí nání ududí yariní?

27 Soyíné adowayí nání dñí moríini. Niyapíríná xegí iyá óf earí aikí yiri yarinímani. E nerí aiwí eníná negí míxí ináyí Soromono okiyá niní meáriníno nerínáyí adowayí yapí awiaxí e imónagímani.

28 Gorixo adowayí tñí aráyo —Ará agwi eníyo ananí niyoaro sía wiyimi ría ikeaáripíráyíriní.” uriniginini. Awa “Gorixo ará nání ayá síwí muroarinini.” oyaiwípoyníri e nuríri re uriniginini, “Gorixo adowayí tñí aráyo okiyánini yarinagí nání soyíné ení anípaxí aikí e seayínífarini.

29 Ayínání soyíné iniigí tñí aiwá tñí nání ‘Pí naniréwini?’ niriro ududí néra mupa érixini.

30 Gorixomi míxídiya yariigáyí apí nání aníni miní nero meaníro yariigáriní. E nerí aí segí ápo Gorixo soyíné apí nípíni aiwáraní, aikíraní seainarinagí nání níjfarini.

31 Apí meaníro nání mepa ero Gorixo xío xegí xwioxíyo mímeámí nerí seameñweaní páwipíri nání amípí xío wimónarinípi ero nerínáyí, Gorixo ananí apí nípíni níseainífarini.” uriniginini.

“E nerínáyí, amípí naní wí anínamí awínini eaáraní.” uriní nánirini.

32 Awa xwía tíyo níwearná wigí amípí xwé meñagí nání wáyí epírixiníri re uriniginini, “Seyíné sipísipí miaúrará iníigáyí yapí imónigáyíné, segí ápo Gorixo xwioxíyo mímeámí nerí seameñweaní páwírixiníri wimónarinagí nání wáyí mepa érixini.

33 Segí iyá ía amípí nígwí nání bí nero nígwí meáfáyí ámá uyípeayí imónigáyo arírá wianíro nání mñí wírixini. E nerínáyí, amípí anínamí ayá rímíxarigápiníni tariní. Anínamí amípí wí anípá imónarinímani. Íwí yariigáyí wí páwipaxí mimónini. Ípíkwiyí ení wí amípí xwiríá ikixepaxí mimónini. Ayínání xwía tíyo amípí wíní wíní nimeayiri mítípa nerí ámáyo ayá nurímíxiri arírá níwirínáyí, anínámíni aníni wení awínini eaáraní.

34 Segí amípí naní ayá rímíxarigápi xwía tíyo wenánáyí, ayí xwía tíyo nání dñí mopírfarini. Anínamí wenánáyí, Gorixo tñí e nání mopírfarini.” uriniginini.

Ewayf ikaxf omif wiiarigfa nanfirini.

³⁵⁻³⁶ O gf wiepisarihayf we nróniro nweáfrixiniri ewayf xwiyfá re urifiniginí, “Ámá xináiwánif nimóniro omif wiiarigfáwa wigf boso nání ‘Aiwá apixf meánini nání imixarigfápi gíná pñi nwiárimí binirfenifoi?’ niyaiwiro rapirapf irififyo kfkiyinigfú nkfroro nifimoániro arerixf niyíniro uyfwf nimixároro o nifémori wáf e dání wakwf óráná apaxf mé ówanf fkwianeyiniro xwayf naniri nweaarigfápa seyfné ení e éfrixiní.

³⁷ Boso nifémori omif wiiarigfáwa sá mifwé we nróniro nweañagfa niwinirfnáyf, awa yayf winipaxfirini. ‘Boso omif wiiarigfáwa we nróniro nweañagfa niwiniri xewanifo rapirapf nkfrori arerixf niyíniri “Aiwá narigfe éf nweápoif.” nuriri aiwá mifni niwia unifo.’ seararifini.

³⁸ O árwegfyorani, isfáyorani, nifémori xegf omif wiiarigfáwa siní we nróniro nweañagfa niwinirfnáyf, awa yayf winipaxfirini.” urifiniginí.

³⁹ Ewayf xwiyfá ámi bí nuriri re urifiniginí, “Rifpi ení nání difif mópoyf. Anif iwámí xiáwo fwf meáni bino nání ‘Sfá rifyimi binifo.’ niyaiwiri sfifwifrifyf, awí nifwearí fwf meano opáwiniri sfifwf mifwinipa eminiri enfirini.” nuriri

⁴⁰ re urifiniginí, “Seyfné ení we nróniro nwearfirini. Sfá ámá imónifáoní nání ‘O nifwearinimenifo.’ yaiwífáyimi nifwearmifáriní.” urifiniginí.

Ewayf ikaxf bosifwo nanfirini.

⁴¹ Pitao re urifiniginí, “Ámináoxiní, ewayf xwiyfá apí rarififpi nearéwapifyarifoneni nání rifrarifiní? Ámá nifyoní ení nání rifrarifiní?” urifagí

⁴² Jisaso ámi ewayf ikaxf urifiniginí nání yarifif re winifiniginí, “Omif wiiarif wo xegf bosoyá xwiyfá arfá nifwiri difif nefwifperí neffnáyf arife imóniní? O re imóniní. O omif rifpi nání bosifwo oimóniri xegf boso rípeañoriní. O xegf bosoyá omif wiiarigfáyo umeiri aiwá yanf umeiri yarififoriní.

⁴³ Boso ámi dání nibiri xegf bosifwo xámi yagfpa siní axifpi píranifif yarififagí niwinirfná bosifwo yayf winipaxfirini.

⁴⁴ Nepa seararifini. O píranifif yarififagí niwinirfná xegf omif nfní ení onifmeiniri rípeañáriní.

⁴⁵ E nerí aiwí bosifwf axo ‘Gf boso yapapfni binimenifo.’ niyaiwiri omif wiiarigfáwami tfni omif wiiarigfáwami tfni iwanf nifméperí aiwá nifri inifgf nifri nemáná papíkf neffnáyf

⁴⁶ ‘Boso nibinimenifo.’ niyaiwiri yarifififimi sfá xfo binifiyimi majfá nimóniri yarifififimi boso ríxa nifémónapiri re enfáriní. Bosifwomí mifif nifwákwiri ámá arfki yarififáyf tfni wárinfáriní.

⁴⁷ Bosifwf go go xegf boso wimónarififpi nání nijfá nimóniri aiwí píranifif mimixipa nerí we nróniri mifweapa neffnáyf boso nibirfná iwanf rifpi rifpi eámeámí eaayinfáriní.

⁴⁸ E nerí aiwí bosifwf go go xegf boso wimónarififpi nání nijfá mimónipa nerí sipí o iwanf eapaxf bí nimixirfnáyf, boso nibirfná iwanf onifmiápi weañáriní. Ámá nfní amifpi xwé wí wífáyf rfwéná ayf ení xwé urápirfáriní. Gorifxo ení ámá gomí xegf omif wiini urififyf nání rfwéná yarifif re winifáriní, ‘Omif nioní siapifháyf xixeni enfirani?’ urifinifáriní.” Jisaso xegf wiepisarififyf xfo mifweañáná úrapí néra upfrifxiniri difif mófrifxiniri ewayf xwiyfá apí urifiniginí.

“Ámá xepifxepá róniffrfá nání bififáonifini.” urifif nánifini.

⁴⁹ O re rifiniginí, “Nioní ámá xwáfá tfifyo nweagfáyo xeanifif Gorifxoyá ríranifif wikeárimfá nání bififáonifini. ‘Xeanifif apí ápiáwfnifif ríxa wémifiri nerí sfifwifrifyf, ayf nanfirini.’ nimónarifini.

⁵⁰ E nerí aiwí xeaníñf ámá iniñgf waxf márómínírníñf yaríñfpí nioní nímeanfáriní. Síní mñnímeapa enagf nání dñf ríá nixearíní.” Jisaso xfómí píkíprfá enagf nání e nurírí

⁵¹ re uríñnigíní, “Nioní nání ‘O ámá nñyoní piyfá wírmfánírí bñjoríní.’ rñnaiwiaríñoi? Oweoi! Ámá nioní dñf nñnkwróro yarígfáyf tñní uyñníf yarígfáyf tñní xepíxepá rónírxínírí bñjáoníríní.

⁵² Ríná dání ná ríwíyo ení añf ná wiwámí dání ámá wé wú axíyf imóníñagf aiwí xwíyfá nioníyápmí dání xepíxepá nñróníro mídání waú imóníñáná mídání waú wo imóníñfáriní.

⁵³ Xano tñní xewaxo tñní xepíxepá rónírí xínáí tñní xemíáí tñní xepíxepá rónírí xíáí tñní xewaxomí xiepi tñní xepíxepá rónírí néra upfárfáriní.” uríñnigíní.

Sfmímajfóníñf imóníñfpí nání uríñf náníríní.

⁵⁴ O ámá oxí apíxí e epíroyf egfáyo re uríñnigíní, “Seyfne sogwf wearíñfmí dání agwf yaparíñagf nñwínírná ‘Ríxa iniá yaparíní.’ rarígfápa nepa eaaríñfíní.

⁵⁵ Imíñf damí dání ení baríñagf nñwínírná ‘Agwí ríná ríá síníníñoi.’ rarígfápa nepa ríá sínaríñfíní.

⁵⁶ Nanf ríro sipí ríro yarígfoyfne, agwf tírí imíñf erí yaríñagf nñwínírná ananí ‘E imóníñoi.’ xixení rarígfá aiwí amípí nioní sfmímajfóníñf imíxaríñapí sñjwf nñnaníro ‘Ayf Goríxo rípi nání síwá ríá neaiaríní?’ mñyaiwiarígfáyfnéxíní.

Ewayf ikaxf ámá xwíyfá rímearíno náníríní.

⁵⁷ “Sewaníñoyfne amípí sipí imóníñyf nanfíní eyeyírómf erfíní.” nurírí

⁵⁸ ewayf xwíyfá rípi uríñnigíní, “Ámá wo omí xwíyfá omearímínírí joxí tñní xwíríxí yanírí sirímeááná síní óf e nurfná o tñní xwíyfá nímíxínírí omí píráníñf piyfá wírfífní. E mñwípa nerfnáyf, o xwíríxí mearíño tññf e nání fá nñríxémí nurí xwíríxí nñríméfáná enáná xwíríxí mearíño joxí fá nñríxírí porísf womí mñní wíáná o gwí añfyo ríñwíríníñoi.

⁵⁹ Joxí nñgwí yoparfpi nñroarí nñroayírónrfnáyf, gwí añfyo dání nñpeyearfíní. ‘E mepa nerfnáyf, aníñf e ñwearfáriní.’ seararíñníní.” Jisaso ayf “Xwíríxí mearíño Goríxorfání?” yaiwíro sfá o ámá nñyoní mí ómómíxímí enfáyi síní mímóníñáná “Nene dñf nñyaikírorane omí dñf owíkwíroaneyí.” yaiwíro oépoyínírí ewayf xwíyfá e uríñnigíní.

13

“Nisaníro mepa nerónáyf, níkeamóníprfáriní.” uríñf náníríní.

¹ Jisaso ámá e epíroyf egfáyo síní uréwapíyarfná ámá wí nñwíápnímearo áwanf re urígfawíxíní, “Émáyf gapímanf Pairato porísf wamí uowáraná awa añf Goríxo nání rídiyowá yarígfíwámí nuro ámá Garírí píropenísfyo dánf wí rídiyowá yarfná pípkímí egfawíxíní.” uríagfá

² o re uríñnigíní, “Seyfne ‘Garírí dánf ayf ríkíkírfó néra nuróná ámá nñyoní múróngfá enagf nání e píkgíawíxíní.’ rñyaiwiaríñoi?

³ ‘Oweoi, seyfne fwf yarígfáyf ríwfmíní nñmamoro mñsanípa nerfnáyf, seyfne ení axípi éñíñf anñnífárfáriní.’ seararíñníní.

⁴ Ámá 18 ayf añf rípiñwá wíwá ipí xegf yof Siroamíyi rññf wá tññf e nñpíneamioarí ámá apímí píkiníyf nání seyfne re rñyaiwiaríñoi, ‘Ámá ayf ríkíkírfó néra nuro ámá Jerusaremí ñweagfá wínyf nñyoní seáyí e múróngfá enagf nání añf iwá nñpiérorí píkínigíní.’ rñyaiwiaríñoi?

⁵ Oweoi, seyíne íwí yarigíáyí ríwímíni nímamoro mísanipa nerínáyí, seyíne ení axípi éniñf anínipíríáríni.” Ámá e epíroyí egíáyí “Xíxeni e neaímeanfáríni.” oyaiwípoyíníri e uríñínigíni.

Ewayí ikaxí ikfá pikfna náníriñi.

⁶ E nuríríná ewayí xwíyíá rípi uríñínigíni, “Ámá wo xegí wainí uraxí omíñfyo íkfá pikí íwí nurárímáná ríwéná sogwí dímíníri níbáyiri aí pía megínayíñínigíni.

⁷ Pía nímegínayiri nání xegí omíñf ayí wíiaríñomi re uríñínigíni, ‘Íkfá rína xwiogwí waú womí nioní sogwí nání níbírí pía megínayíáríni. Ná míwearíñfna íkwapiñf mearíni. Emí rómoárei.’ uráná

⁸ o re uríñínigíni, ‘Ámínáoxíni, ámí xwiogwí ro xe opwení. Ná wení nání pípiñfyo ará náyárímáná xwíá píyí wíárómíni.

⁹ Xwiogwí wíomí ná wéagi níwínírnáyí, ayí naníríni. Ná míwenagi níwínírná nírorí emí móíríxíni.’ uríñínigíni.” Jisaso ámá ayí “Nene íkfá pikí anáníñf imóníñagwí nání ríá neararíni?” oyaiwípoyíníri ewayí ikaxí e uríñínigíni.

Aníñf ríkwíníñímí nanf imíxíñf náníriñi.

¹⁰ Jisaso sabaríá wíyimi rotú añfyo níñweámáná ámáyo uréwapíyaríná re eníñigíni.

¹¹ Apíxí wí —Í imíó díñf xíxéroaríñagi nání aníñf símíxí nerí nírkwíníri emearíná xwiogwí wé wúkaú síkwí wú enáná ámí wíúmi dánf waú wo múroníríni. Éf ropaxí wíaríñímáni.

¹² Í e ñweañagi Jisaso níwínírná “Eíni.” nurírí re uríñínigíni, “Ineyí, símíxí siaríñfpi ríxa píní ríwíaríñoi.” nurírí

¹³ wé seáyí e ikwíaráná re eníñigíni. Í éf píráníñf nírorí Goríxomi yayí seáyí e umeníñigíni.

¹⁴ E éaná rotú añf menweaño Jisaso Sabaríáyo apíxími nanf wímíxíagi nání wikí díñf níwíaiwiri ámá e epíroyí egíáyo re uríñínigíni, “Sfá wé wíúmi dánf wíyi omíñf nání imóníni. Sfá ayo Jisaso nanf seaimíxínfá nání bíríní. Sabaríáyo míbípa eríni.” uríagi aiwí

¹⁵ omí Jisaso míxí nurírí re uríñínigíni, “Nanf eri sípí eri yarígíoyíne, Sabaríáyo aí burímákaú tñni dogí tñni wigí añfyo nípáwiri níkwéámí iníngí oníníri iníngí tññf e nání níméra mupa yarígíárani?” Ayí Sabaríáyo wigí burímákaú nání díñf nímoró aí ámá nání díñf mímóaríñagífa nání e nurírí re uríñínigíni,

¹⁶ “Apíxí rí Ebíríamoyá fíwíaríawéyí wíríni. Seteno símíxí apí níwirí gwíñíñf járíníñáná xwiogwí 18 múroníríni. ‘Ímí Sabaríáyo gwíñíñf níwíkwearí nanf níwímíxírná nípíkwíni míyaríníni.’ ríniawíaríñoi?” uraríná

¹⁷ omí wikí díñf wíaiwííáwa ayá winíñínigíni. Ayá wíaríná ámá oxí apíxí e epíroyí egíáyí amípí ayá ríwamónípaxí Jisaso yaríñfpi nání yayí seáyími dání néra ugíawíxíni.

Ewayí ikaxí masíte siyí náníriñi.

¹⁸ O ámá obaxí díñf níwíkwíropa yaríñagífa níwíníri re ragíríni, “Nioní ewayí xwíyíá bí pípi níriri Goríxo xwíoxíyo mímeámí nerí seamenweanfápi ‘Rípiñíñf imóníni.’ rímíni?” nurírí

¹⁹ re uríñínigíni, “Apí masíte siyíñíñf —Masíte aiwá xegí siyí aga onímíaríni. Apí masíte siyíñíñf imóníni. Ámá wo masíte siyí nímeari xegí omíñfyo moaráná nerápirí íkfá nímoníri peyíáná íñf níbíri ápaxíyo yéwí tíñínigíni.” uríñínigíni. Ámá “Agwí Jisasomí ámá obaxí díñf níwíkwíropa yaríñagífa aiwí idáná obaxí díñf wíkwíropíríáríni.” oyaiwípoyíníri Jisaso e uragíríni.

Ewayí ikaxí yisí náníriñi.

²⁰ Ewayí xwiyíá axípi ámi bi re uriniginini, “Arige niri: Gorixo xwioxíyo mímeámí nerí seameñweaníápi ‘Ripíniní ímóniní.’ rímíini?” nuriri

²¹ re uriniginini, “Apí yisíniní —Yisí bisíkerfá siní siní enáná bi onímiápi ínimi táná yarínípa nípini íkwianwí eapínariní. Gorixo xwioxíyo mímeámí nerí seameñweaníápi yisíniní ímóniní. Apíxí wí bisíkerfá siní siní díramíxí xwé wámi síxí ínínáná yisí bi nímeari ínimi táná nímíni íkwianwí eapínariniginini.” uragíriní.

Ewayí ikaxí óf onigíyíkwí nánirini.

²² O Jerusaremi nání nuríná aní apí apimi nuréwapíya waríná

²³ ámá wo re uriniginini, “Ámínáoxiní, sía Gorixo ámá niyoní mí ómómíximí eníáyimi o ámá womíni womíni nenení yeáyí neayimíxemeaníarani?” uríagi o ámá ayo re uriniginini,

²⁴ “Gorixomi díni níwíkwírori xídariotápi óf onigíyíkwíniní iníni. Óf ayimi páwipíri nání aniní miní éríxini. Ámá obaxí anani opáwianeyiní neríná yopa megínipíríarini.” nuriri

²⁵ ewayí ikaxí re uriniginini, “Aní xiáwo níwíápínimeari aní ówaní yaráná seyíné níbíro wáf bíaríwámíni nírómáná wakwí nóri: ‘Ámínáoxiní, aní ówaní neákwíenapei.’ uráná re searíníarini, ‘Nioní majíarini. Aní gími dáníyínéxini?’ searáná

²⁶ re uriniri éfáyí ‘Joxí negí aní wáyíyo níremori nene tñni nawíni aiwá tñni iniigí tñni nírirane nearéwapíyinerini.’ uriniri éfáyí

²⁷ aní xiáwo re searíniní, ‘Aní gími dáníyínéxini? Nioní majíarini.’ searíníarini. ‘Íwí yarígíyíné nioní píní níniwíarími éf úpoyí.’ searíníarini.” nuriri Gorixo aní xiáwóniní ímóniníagi nání e nuriri

²⁸ re uriniginini, “Seyíné re wínipíríarini. Segí seáwowa Ebíríamo tñni Aisako tñni Jekopo tñni awa Gorixoyá xwiyíá wáf rókiamoagíáwa tñni xíoyá xwioxíyo nípáwiro ñweañagí níwíníro Gorixo ‘Segípi bíaníwámíni ñweápoyí.’ searíagi níwíníroná seyíné maní magí níroníro ñwí píyí wírínipíríarini.

²⁹ Émáyí oxí apíxí sogwí weapariními dáníyí weapíro sogwí wearíními dáníyí yapíro mídímídáníyí ení bíro nero Gorixoyá xwioxíyo nípáwiro aiwá narínagía síñwí wínipíríarini.” nuriri

³⁰ xewaníño ámi níweapíriná nání re uriniginini, “Émáyí xámi suríma ímónigíáyí xámi xámi ímónipíríarini. Xámi xámi ímónigíáyíné suríma epíríarini.” uriniginini.

Jerusaremiyo ímóniníápi nání áwaní uriní nánirini.

³¹ Jisaso xwiyíá apí nuríísáná enáná Parisi wa re urémeagíawixini, “Gapímaní Xeroto rípikiní nání wimónariníagi nání re píní níwíarími uí.” uríagí

³² o re uriniginini, “Soyíné nuro Xeroto, síwí sayíniní íwí yaríními áwaní re urémeápoyí, ‘Jisaso re raríni urémeápoyí, ‘Nioní sía áríní wíyo imíó díni xixéroariníyí míxí umáínowaríri símíxíyí píraniní imímíximí eri nemáná omíní (Omíní ayí xewaníño ámá niyoní nání upeíníá nánirini.) Omíní Gorixo o éwíniginíri nírowarénapínípi yárimíarini.’ raríni.’ urémeápoyí.” nurowaríri

³³ ámá e epíroyí egíáyo xewaníño nání re uriniginini, “Nioní Xeroto nání wáyí múninaríníagi aiwí nioní ríxa úimíginí. Nioní sía áríní wíyo nurí Jerusaremi rémómíarini. Seyíné ‘Wáf rókiamoarígíá womí ami ami nípikiríná ayí nanímaní. Jerusaremi nípikirínáyí ayí ananirini.’ yaiwiaríníagi nání warínini.” nuriri

³⁴ re uriniginini, “Jerusaremi ñweáyíné, wáf rókiamoarígíáwami píkiro ámá Gorixo seyíné nání searowaríáyo síñá tñni nearo píkiro yarígíyíné, karíkarí xegí miá negiri xwioxíyo mímeámí yarínípa nioní íníná axípi e seaiayimíniri éagi aí seyíné míseaimónarinini.

³⁵ Arfá époyi. Anj Gorixo yeáy niseayimixemearfná seyfné nweaniri egfe rixa anipa imónigo. Nion sijnw mnanipa néra nuro rixa 'Amnáo urowaráná weapnfo oyá dñj tñi yay winipaxorini.' níróná ámi sijnw naniprfáriní." uriniginí.

14

Sikw mnekwidonjomi nanj imixijf nánirini.

¹ Sabarfá wiyimi Parisiowa wigf amná wo Jisasomi "Yawawi nurai nioniyá anjyo aiwá onaiyi." urfagi Jiaso nipawiri nweanáná awa omi sijnw winaxfdñaná

² ámá wo —O xegf sikwf anijf mnekwidóarñorini. O Jiasoyá sfmmanj tñfmni nweanagi Jiaso e nwiniri

³ njw íkaxf eánijfpi mewegfáwami tñni Parisiowami tñni xwiyfá bi nurifná yarinj re winiginí, "Sabarfáyo soyfné amá simixf egfáyf nanj nimixirfnáyf, 'Ayf ananirini.' riyaiwiarñoi? 'Nwfaxini.' riyaiwiarñoi?" urfagi ai

⁴ awa pfné marf wimónijnagfa Jiaso sikwf mnekwidonjomi wé seayf e nwikwiáirif fáf nixiriri nanj nwimixiri xegf anj e nani nurowárimáná

⁵ awami re uriniginí, "Soyfné woxf dixf íworani, burímakaúraní, Sabarfá ayo aiwá mñijnwf iniigf rñwonjyo píeróná apaxf mé mñixeaarñfiraní?" urfagi

⁶ Gorixoyá njw íkaxf eánijfpiimi Sabarfáyo amáyo arifá nñwirfná nani rfwamijnf meánijnagi nani awa xwiyfá bi muripaxf wimónijniginí.

"Sfmf sfmf e nweaniro mimónipa éfrixini." urinj nánirini.

⁷ Jiaso awa tñni aiwá nñiri nñwearfná amá aiwá nani urepearfáyf xami sfmf sfmf e onweaneyiriri nñwiapiro wenijnf éagfa Jiaso sijnw e nwiniri rixa nñni nñwiapiro aiwá narfná o ewayf xwiyfá rñpi uriniginí,

⁸ "Woxf woxf apixf meánini nani aiwá imixfápi nani rñrepearáná joxf nuri sfmf sfmf imónijje mñjweapa éfrixini. Amá urepearfá wo joxf seayf e rñmúronjo eni nñbiffnáyf,

⁹ amá aiwá api nani earepearfo joxf nweanje nñbiri re rññoi, 'Joxf nweanj re o nweanñoi.' rñráná joxf ayá néra nuri iwiyfá jfami nwearfáriní. 'Iwiyfá jfami nweat.' rñrñfrixiniri sfmf sfmf imónijje mñjweapa éfrixini.

¹⁰ Rñrepearáná joxf nuri iwiyfá jfe nwearfíni. Rñrepearfo joxf iwimi nweanagi nñraniri re rññiginí, 'Gf nñkumixiniri emearigfáyfiraní, joxf nuri áwini dae nweat.' rñráná amá oxf apixf awí neániro joxf tñni aiwá narigfáyfayá sijnwyo dání joxf amnáoxfnijnf imónirfíni." Ewayf xwiyfá api nuri

¹¹ re uriniginí, "Amá go go xewanñjo weyf menfo rñwéná Gorixo wimixáná ayá nerf xwifá nimóga unfáriní. Go go weyf mñmenf waunf íkárinfo omi Gorixo weyf umenfáriní." uriniginí.

"Aiwá nani nurepeariffná re éfrixini." urinj nánirini.

¹²⁻¹⁴ Amí xwiyfá rñpi aiwá api nani urepearfomi re uriniginí, "Amá nani aiwá rñyamf nerfnáyf dixf nñkumixiniri emearigfáyfiraní, rñrñimeáowaraní, dixf amá axf joxiyáfraní, amá anj axf e dñj amipí mñmúronigfáyfiraní, ayf rñwéná joxf eni aiwá nani rñrepearáná ayfayá eni joxiyá nigfápa axfpi nñmiginiri ayo murepearípa éfrixini. Aiwá rñyamf nerfná amá uyípeayfyo tñni amá wará mñijnfyo tñni sikw ík egfáyo tñni sijnw supárigfáyo tñni nurepeariffnáyf, amá e imónigfáyf joxf wí rñyamf nerf siapipaxf meñagi nani rñwéná amá wé rónigfá wiápnimeááná Gorixo mí omómiximf nerfná xewanñjo joxiyá nani siapinfá enagi nani yayf seayimi dání osinini." uriniginí.

Ewayf íkaxf aiwá apixf meani urepearifpi nánirini.

15 Ámá wo awa t́nì nìṅwearo aiwá narìgfo Jisaso e urarìṅagì arfá nìwirì nìwiáp+nìmearì omì re urìṅnìgì, “Ámá Gorìxoyá xwioxfyo nìpáwirì nìṅweari aiwá nìpíríá gíyí gíyí ananì oyá d̀ṅfí t́nì yayí winìpaxíyírìnì.” uríagì aí

16 o ewayí ikaxí re urìṅnìgì, “Ámá wo ámá obaxí nurepeárìmáná aiwá xwé rìyamí nerì

17 rìxa rìyamí nìyárìsáná ámá xegí xìnáinìṅfì nimónìrì omìṅfì wìiarìṅomì ‘Ámá nionì urepeárìmenáyó “Bípoyì. Aiwá rìxa rìyamí inárìnì.” urìmeì.’ wáf urowáríagì aí

18 ámá ǹnì áxewarìṅfì nìgá nuro ‘Aiwá apì nánì banìmèwìnì. Banìmèwìnì.’ nurìróná ámá xámì nurì wáf wímeáo re urìṅnìgì, ‘Gí xwíá bí bí éáonì nurì s̀ṅwí wìnìmì enagì nánì aiwá nánì bípaxí menìnì. Xe xegí kíkíá ounìrì s̀ṅwí naneì.’ uráná

19 omìṅfì wìiarìṅo nurì ámá ámì womì wáf wímeááná o enì re urìṅnìgì, ‘Burìmákaú omìṅfì ení nánì wé wúkaú bí éáonì nurì waú waú maxìrìnì nìkumìxára nurì iwamíó emì enagì nánì aiwá nánì bípaxí menìnì. Xe xegí kíkíá ounìrì s̀ṅwí naneì.’ uráná

20 o ámá ámì womì wáf wímeááná o enì re urìṅnìgì, ‘Apìxí s̀ṅfì meááonì enagì nánì bípaxímanì.’ uráná

21 omìṅfì wìiarìṅo nurì xegí boso, aiwá rìyamí nìyárìrì ṅweaṅomì áwanfì urémeááná wíkwí nónìrì xegí omìṅfì wìiarìṅomì re urìṅnìgì, ‘Aǹfì nurì aǹfì rìpì rìpimì ófyo nemerì ámá uyípeayíyo t́nì wará minìṅfyo t́nì síkwí ikí egíáyo t́nì s̀ṅwí supárìgíáyo t́nì nioniyá aǹfì re nánì nìwirìmeaamemì bei.’ urowáríagì

22 o nurì xfo uríípa nememì nìbìrì re urìṅnìgì, ‘Bosoxìnì, nionì joxì nìrìípa néagì aiwí ikwianwí wí s̀nì anìpá imónìnì.’ uríagì

23 boso re urìṅnìgì, ‘Aiwá rìpì nánì gí aǹfì magwí epíri nurì omìṅfì óf amì amì inìṅfyo nemerì ámá omìṅfì yarìgíáyo m̀xexaameì.’ urowáríagì

24 o nurì xìxenì éáná boso ámá aiwá nánì awí eánìgíáyo re urìṅnìgì, ‘Nionì “Ámá xámì aiwá nánì urepeárìmenáyí aiwá wí aíwí mepíriméoi.” seararìṅnì.’ urìṅnìgì.” Jisaso Judayí “Nene ámá xámì aiwá nánì urepeárìmèyìṅfì imónìṅagwì nánì ríá neararìnì.” oyaiwípoyìrì ewayí xwíyíá apì urìṅnìgì.

“Wiepìsarìṅfì oyáonì oimónìmìnì.” moaríná urìṅfì nánìrìnì.

25 Ámá oxí apìxí epíroyí egíáyí o t́nì ófyo nuróná o nìkìnìmónìrì re urìṅnìgì,

26 “Ámá go go nionì t́ámìnì nìbìrì ‘Wiepìsarìṅfì oyáonì oimónìmìnì.’ nìwimónìrìnáyí, Jisasonì d̀ṅfì síxí nìyìṅfìpì o xegí xanomì uyìṅfìpìranì, xìnáimì uyìṅfìpìranì, xiepímì uyìṅfìpìranì, xegí nìaiwíyo uyìṅfìpìranì, xexìrìmeáyo uyìṅfìpìranì, seáyí e m̀múropa nerìnáyí o gí wiepìsarìṅáyí wo imónìpaxí menìnì. Go go Jisasonì nánì d̀ṅfì sípì wiarìṅfìpì xewanìṅo d̀ṅfì sípì yaiwinarìṅfìpimì seáyí e m̀múropa nerìnáyí o gí wiepìsarìṅáyí wo imónìpaxí menìnì.

27 Ámá go go nionì nìnìxídìrìnà ‘Nionì Jisasonì xídìrìṅagì nánì ámá wí xeanìṅfì níkarìrì aiwí anìṅfì xídìmíárìnì.’ m̀yayiwipa nerìnáyí o gí wiepìsarìṅáyí wo imónìpaxímanì.” nurìrì

28 ewayí ikaxí re urìṅnìgì, “Seyíné woxì aǹfì sepiá wíwá nìmìra opeyìmìrìnà xámì éfì nìṅweámáná aǹfì iwá m̀rìrì nánì d̀ṅfì neṅwìperì ‘Nìgwí ararìrìanì?’ nìyaiwirì ‘Nìgwí nioniyá ananì aǹjwá t́nì xìxenìrìanì?’ yaiwinarìṅfìrìnì.

29 ‘Nìgwí ararìrìanì?’ nìrìrì meyìropa nerì rìxa síṅá nìkìkíróa nìpeyìrìnà nìgwí anìpá imónìṅagì nánì aǹfì m̀ramíxwínnì nìyárìmì úáná ámá aǹfì iwámì nìwìnìrìnà joxì nánì rìperìrì nìyayiro

30 re rìpírìárìnì, ‘Ámá ro aǹfì iwá m̀rìmìnìrì éfì aiwí nìwánì m̀rìpaxí m̀wimónìṅagì nìm̀ramíxwínnàrìmì uṅfìrìnì.’ rìpírìárìnì.” nurìrì Jisaso ámá nionì nìxídìrìgíáyí aǹfì m̀ramíxwínnì nerónìṅfì nionì p̀fìnì nìnìwìárìmì upírixìnìrì e urìṅnìgì.

³¹ Ewayí xwiyíá axípi ámi bi re uríñiniginí, “Míxí ináyí wo xegí simíñí wínarígíáyí ámá níní 10,000 imóníñáná míxí ináyí jíamí dánjoyá simíñí wínarígíáyí ámá 20,000 imóníñagí nání o xámí éfí nñwéarí dñj nñyaikirorí ‘Míxí niníróná ananí xopíraráf wimíniréíni? Ení mñwínípa emíniréíni?’ yaiwiníñoí.

³² Ríxa ‘Míxí ináyo xopíraráf niníñoí.’ nñyiwirínáyí wíto síní ná jíamí ñweañáná xegí ámá wíyo re urowáríníñoí, ‘Nuro omí re urémeápoyí, “Negí míxí ináyo re raríní urémeápoyí, ‘None soyíné tñn míxí xixe seaipaxí meníní. Pí pí nearííyí nñyaníwáríní raríní.’” urémeápoyí.’ urowáríníñoí.” Jisaso ewayí xwiyíá e nurírí

³³ “Soyíné woxí díxí iyíá íá amípí nání dñj yáikiá mímopa nerínáyí ayí gí siepísaríñáoxí imóníríméíni.” nurírí

³⁴ re uríñiniginí, “Ayínání saxí awíí yaríñj aiwí awíí yaríñjpi anípa nerí aiwáníñj imóníñáná ámí aríge éáná awíí eníñoí? Oweoí.

³⁵ Sikí amípí omíñfyo aiwá xwé oenírí wíároarígíá aiwí saxí awíí anípa imónáná aiwá urí enígnírí omíñfyo wíároopaxí meníní. Aníñíní emí moarígíáríní. Ámá gíyíné aríá tígíáyíné aríá ókiarí nímónípoyí.” Jisaso xegí wiepísaríñfíyí saxíníñj imóníñagí nání e uríñiniginí.

15

Ewayí ikaxí sipísipí aníá imóníño náníríní.

¹ Ámá takísí nání ñígwí uráparígíá —Ayí émáyí gapímanowamí wípíríá nání wígní Judayo ñígwí ñíwuréaríyiróná wígní meapíríá nání ení ámí bi íwí uráparígíáyíríní. Ayí tñn íwí yarígíá wíníyí tñn Jisasomí xwiyíá aríá wianíro nání añwí e baríñagíá

² Parisiowa tñn ñwí ikaxí eáníñjpi mewegíáwa tñn síñwí e ñíwíñiro mepí “Íyí tñnaríñoí.” níríníro wígnípi re rínígníawíxíní, “Ámá o íwí yarígíáyo nímímínírí aiwá nawíní ení narígíáríní.” rínaríná

³ Jisaso ewayí xwiyíá rípi uríñiniginí,

⁴ “Soyíné ámá woxí sipísipí 100 tññoxi wo aníá imónánáyí, amí eañfyo dání sipísipí 99 wíníyí e ñíwárímoxi nurí aníá imóníto nání pía néra núísáná ríxa wínímearíáríní.

⁵ Ñíwínímearíná ñímearí yayí tñn xwanjwí níkwónímí nurí

⁶ añj e nírémoríná díxí ñíkumíxínírí emearígíáyo tñn ámá añj axí e ñweagíáyo tñn ríaiwá re urímérfáríní, ‘Gí sipísipí aníá imóníto ríxa pía nerí meáagí nání nioní tñn nawíní yayí oyaneyí.’ uríríáríní.” Jisaso ámá íwí yarígíá o tñámíní barígíáyí sipísipí aníá imóníto yapí imóníñagíá nání ewayí xwiyíá apí nurírí

⁷ re uríñiniginí, “Nioní re seararíñíní, ‘Ámá sipísipí nání pía nerí ñímearí nání yayí éfpa aññajowa ámá íwí yaríñj wo ñísanírí yaríñagí ñíwíníróná yayí nero aí ámá 99 “Ríxa wé róníñwaéneríní. Nene saníñj imónípaxí meníní.” yaiwinarígíáyí nání aññajowa yayí yarígíámani.’ seararíñíní.” uríñiniginí.

Ewayí ikaxí ñígwí aníá imóníño náníríní.

⁸ Ámí ewayí xwiyíá axípi bi rípi uríñiniginí, “Apíxí wí ñígwí wé wúkaú tññí ñígwí wo ñímíáperínáyí uyíwí ñímíxároárímáná píráñíñj pía nerí añj síyí ñíperí wínímeañínígní.

⁹ Ñíwínímearíná xegí imáníñj yarígííwamí tñn añj axí e ñweagíáyo tñn ríaiwá re uríñiniginí, ‘Ñígwí níñí míápéáo ríxa meáagí nání níñí tñn nawíní yayí oyaneyí.’ uríñiniginí.” Jisaso ámá íwí yarígíá o tñámíní barígíáyí ñígwí míápéf yapí imóníñagíá nání ewayí xwiyíá apí nurírí

¹⁰ re uríñiniginí, “Nioní re seararíñíní, ‘Ñígwí apíxí ñímíáperi pía nerí ámí meáo náníñíñj yayí éfpa Goríxoyá aññajowa ámá íwí yaríñj wo ñísanírí yaríñagí ñíwínírná yayí e yarígíáríní.’ seararíñíní.” uríñiniginí.

Ewayí ikaxí niaíwí aníñño nániríni.

11 E nurimáná ámi ewayí xwiyíá re uríñnigíni, “Ámá wo xegí niaíwí oxí waú tñño

12 —Xogwáo xanomi n'wiápñimeari re uríñnigíni, ‘Ápe, joxi n'péaná “Amípi omi wíimígní.” yaiwiaríñpi ríxa niapeti.’ uríagi xano ‘Amípi ríwéná yaní n'imerí nioni wíimígní.’ yaiwiaríñyí ríxa awaúmi yaní numeiri m'ni n'wimáná enáná

13 ríxa síá árñí óráná xogwáo o xegíni awí eámeámí nerí n'imeámi aní wími ná j'fami nání nurí aní ayo n'ñwearí ná uyíni nerí xegí n'gwí amípi xano winíyí xwíríxwíríá ikíxenígníni.

14 Xegí n'gwí xwíríxwíríá nikíxeri ámáyo n'wiememáná enáná re enígníni. Ámá aní ayo dáníyí aiwá nání d'fwí n'ikeamóniro yarí ná o ríxa uyípeayo imóní enagi nání o ení aiwá nání d'fwí n'ikeamónirí nání

15 nurí ámá aní ayo dání womí n'gwí omíñí nání ríxíñí uríagi o omíñí Judayí n'ni xwíríá winaríñpi nání re uríñnigíni, ‘Gí omíñíyo nání nurí gí odípiyo aiwá n'wiií.’ uríagi

16 o nurí omíñí e nerí ná ríxa agwí ení m'wínaríagi aiwá p'á odípi naríñpi n'paxí wimóníagi aiwí ámá wí omí aiwá b' m'ni m'wigíawixíni.

17 E enáná o ámi d'ñí f'á n'xíríri re yaiwinígníni, ‘Gí ápoyá omíñí wíiarígfáyí n'ni aiwá apání n'p'ri nání m'úróníñagi aiwí nioni re n'ñwearí aiwá agwí nání n'pém'ni r'ri r'yaríñni?

18 Nioni n'wiápñimeámi nurí gí ápomi re urémeámígníni, “Ápe, nioni f'wí Goríxomi wikáríri joxi sikáríri éanigíni.

19 Nioní naní mimóníñagi nání s'ni d'ixí riwaxoni imónipaxí meníni. Joxi ‘Gí omíñí niaríñoxíñí imóníñoxíni.’ nireí.” Ápomi e urémeámígníni.’ n'yaiwiri

20 n'wiápñimeámi xano t'ñí e nání nurí nurí ríxa anwí e báná xano xegí xewaxo j'íwo baríñagi n'winíri wá n'wianíri m'íri nurí n'imakíkiyiri kíyí miaúnáná

21 xewaxo re uríñnigíni, ‘Ápoxíni, nioni Goríxomi f'wí wikáríri joxi sikáríri enáríni. Nioni ámá naní mimóníñagi nání s'ni d'ixí riwaxoni imónipaxí meníni.’ uríagi aiwí

22 xano omíñí wíiarígfáyo r'aiwá re uríñnigíni, ‘Soyíné rapírapí imíriñí mimóníñú aníni n'imeámi n'birí uyírópoyí. Omí okiyíá numerí ná wé ramaxí wá wéyo uyíríro síkwí sú uyíró époyí.

23 E nemáná burímákau sípíkí ikwaní imónaríño n'imeámi n'biro pikíropoyí. Nene ninirane íwo nání yayí oyaneyí.

24 Nígf' íwí ro penóníñí imóníño amíñíñí wíápñimeañoi. “Aníñnigíni.” yaiwiagwá ro ámi neámeáagi nání yayí yaní aiwá oimíxaneyí.’ uríagi awa o urípa nero ríxa aiwá ríyamí nero yayí seáyími dání néra warí ná re enígníni.

25 Xewaxo xámíño omíñíyo yaríñmí dání n'birí ríxa aní t'ñí e anwí e dání weníñí éyí winíñnigíni. Soní r'ro s'imíñí ero yaríñagí n'winíri

26 omíñí wíiarígfá womí r'aiwá nuríri o ríxa anwí e báná re uríñnigíni, ‘Ayí pí nání nerí raríño?’ uráná

27 o re uríñnigíni, ‘D'ixí rígwáo ríxa rémónaríño. O r'ñíñí wí m'imeá nano emeago d'ixí ápomi wímeáagi nání o burímákau sípíkí ikwaní imónaríño pikíño.’ uráná

28 o wikí nóníri m'páwipaxí n'wimóníri w'á e rojáná xano n'peyearí p'yíp'yí xwiyíá uríagi aiwí

29 xanomi m'ixí nuríri re uríñnigíni, ‘Nioni r'ínáíníñí nimóníri omíñí siarí ná xwiogwí obaxí n'múroarí ná sekaxí amípi joxi n'írf'yí nání nioni wí m'iríwíáíkináríni. E nerí aí nioni gí n'kumíxíni emearíñáyí t'ni yayí yaní nání memé miá aí wo m'niapíñíri.

30 Nioni m'niapípa nerí aiwí d'ixí riwaxo, apíxí iyí ede dání oikíxearígfíwa t'ni n'emerí ná d'ixí n'gwí xwé nowaríño nání burímákau sípíkí ikwaní imónaríño apání

upikiini.' urána

³¹ xano re uriniginini, 'Gí íwoxinini, "Nioniyáyí wí ámi o nírápínfárinini." miyaiwipani. Joxi íniná nioni tñni ñweariñoxi amipí áponiyáyí nñni dixñirini.

³² E neri aí dixí rigwáo penóniñí imóniño ámíníñí wiápínimeañoi. "Anñiñiniginini." yaiwiagwáo ámi neaímeáagi nání "Yayí mepa oyaneyi." risimónarinini? Oweoi, xe yayí oyaneyi.' uriniginini." Jisaso Parisiowa "None xiráogwáowau xiráóniñí imóniñagwi nání ría neararinini?" oyaiwípoyiniri nání ewayí xwiýfá apí uriniginini.

16

Ewayí ikaxí bosíwí dñí émi saímí moño nánirini.

¹ O ewayí xwiýfá rípi eni xegí wiepísariñowami nuriri re uriniginini, "Ámá amipí nñni mímúroniñí wo o xegí bosíwo nání ámá wí ñbïro áwaní re urígfawixini, 'Dixí bosíwo dixí iyfá fá amipí xwirfá ikixearini.' uríagí

² o bosíwo nání 'Obini.' nuriri o ríxa báná re uriniginini, 'Pí éagi nání joxi nání xwiýfá wí rariñagía wianiginini? Amipí nioniyá joxi nñni-meiríná arige nñni-meia warinini? Amipí nioniyá pñni nñni-wiárimini urí nání nñni fá ñrorí bïkwíyo niñwirárinini niapei. Joxi sñni gí bosíwí nimónirini ñweariméini.' uríagí

³ bosíwo nuri re yaiwiñiniginini, 'Nioni bosíwí roariñáyí boso "Joxi kikiíá ui." níránáyí arí emfárfani? Bosíwí nimónirini yaríñáoni xwíá ñimiríná ení meání emfárfani? Rixiñí nura nuríná ayá ninínfárfani?' niyaiwiri

⁴ re yaiwiñiniginini, 'Ai, pí pí éimiginirini ríxa niñfá imóniñini. Gí boso "Joxi kikiíá ui." níránáyí ámá nioni wigí añíyo nání anani ñmímínipíri nání pí pí éimiginirini ríxa niñfá imóniñini.' niyaiwiri

⁵ ámá o xegí boso ñgwí wayá ríwéná niapírírxinirini wiñíyo 'Bípoi.' nuriri awa ríxa báná xámi bïomi re uriniginini, 'Gí boso pí siapiñí nání ríwéná rírápínfárinini?' uríagí

⁶ re uriniginini, 'Werixí sixí iníñí ñramixí 100 niapiñí nání xixeni axípi nírápínfárinini.' uríagí bosíwo re uriniginini, 'Dixí bïkwíyo ñgwí nání ñwirárininami ñmeari éí niñweámáná werixí sixí iníñí ñramixí 100 nání eániñe ñkwíriri 50 ñwirárei.' nuriríná xfo eni bosoyá bïkwíyo axípi ñramixí 100 nání eániñipi ñkwíriri ámi 50 ñwiráriniginini.

⁷ Ámá ámi wo báná bosíwo yaríñí re wiñiniginini, 'Gí boso joxi siapiñíyí araririni?' uríagí o re uriniginini, 'O wití fá 1000 nioni niapiñí nání xixeni axípi nírápínfárinini.' uríagí bosíwo re uriniginini, 'Dixí bïkwíyo wití fá 1000 nání ñwirárininñe ñkwíriri wití fá 800 ñwirárei.' nuriríná bosoyá bïkwíyo eni ñkwíriri axípi niñwirárinini womi womi nñni e néra uñiniginini.

⁸ Boso xegí yapí wiwapiyaríñí bosíwo nání 'O "Nioni onímímínípoi." niyaiwiri e éfirini.' rariñagía arfá e niwiri o nání 'Dñí émi saímí moño rinini.' niyaiwiri seáyí e umeniginini." Jisaso ewayí xwiýfá apí nuriri wiepísariñíyo ámi bi rípi uriniginini, "Ámá agwi ríná amipí xwíá tñyo wenípi nání dñí ñkwíroro yarígfáyí wigí winíyí tñni niniróná dñí émi saímí ñmorero nání ámá nioni dñí ñniñkwíroro yarígfáyo seáyí e imóniñoi.

⁹ Ayinani re seararinini, 'Ñgwípi ámá wí apí tñni sipí imixarigíá aiwi soyné uyípeayí wí negí ñkumixinirini emeariñwáyíñiñí imónipíri nání ñgwípi tñni arirá wírxini. E nerínáyí ríwéná sfá yoparíyimi ñgwí nñni ríxa anípa imónáná Gorixo soyné xegí añí íniná ñweapírfá nání eníyo páwipírfá nání seamímíníñí.' seararinini.

¹⁰ Ámá omíñí onímíapia neríná píraníñí dñí ñkwíroro xixeni yarígfá gíyí gíyí xwé eni xixeni yarígfárinini. Ámá omíñí onímíapia neríná dñí ñkwíroro mé ámayá siñwíyo dani ñwiepísiro omíñí yarígfá gíyí gíyí omíñí xwé nání aí axípi yarígfárinini.

11 Ayínáni nìgwí áamá wí nìmearo ayí t́nì s̀pí imìxarìgíáyí soyíné nìgwí ayí aí t́nì áamáyo m̀nì m̀wìpa ero arìrá m̀wìpa ero neríináyí 'Gorìxo ananì xegí amìpí naní anínamì weníyí none píránìḡ umeianíwá nánì neaiapínfárínì.' rìyaiwiarìḡo? Oweoì.

12 Soyíné amìpí áamá woyáyí s̀ḡwí muwínaxíḡdipa neríináyí omìḡ soyínéyápi mepíríáyí go seaiapínfárínì? Oweoì.

13 Áamá wo áamá waúyá xínáínìḡ nìmónìrì omìḡ wiipaxí menìnì. E neríináyí wíomì d̀ḡ s̀xí nuyirì wíomì d̀ḡ peá nìmorì nerì wíomì píránìḡ ayá t́nì nìxíḡrì wíomì peayí nìwianìrì enìḡoì. Soyíné nìgwíyíyá omìḡ wiiarìḡnìḡ nìmónìro 'Nìgwí wí m̀nìmúropa oenì.' nìyaiwiríináyí, Gorìxoyá omìḡ wiiarìḡ woxíḡnìḡ imónìpaxí menìnì." urìḡnìḡnì.

Jisaso xwíyíá urìḡyí wí nánìrìnì.

14 Jisaso xegí wiepìsarìḡowamì e uraríná Parisiowa —Awa nìgwí nánì xwapí wimónarìḡowarìnì. Awa aríá e nìwiróná damì dánì rìperìrì umeararìḡagíá

15 Jisaso e nìwìnìrì re urìḡnìḡnì, "Soyíné áamáyá s̀ḡwíyo dánì 'Wé rónìḡwáonerìnì.' nìrìro yapí nìwiepìsiro rarìḡoyíné aí Gorìxo amìpí segí xwioxíyo ínìmì imónìḡpì nìpìnì nìj́á imónìnì. Amìpí nánì áamá 'Rìpì ayá t́ḡpì imónìnì.' ríápiyí Gorìxoyá s̀ḡwíyo dánì xwíyíá winarìḡyí imónìnì.

16 Gorìxo Ebìrífamo xíomì d̀ḡ nìwìkwírorì píránìḡ xídarìḡagì nánì re urìḡnìḡnì, 'Dìxí seáríawé áamá obaxí nìmóga úáyí gí ayá t́ḡnìḡ nìmóga upíríárínì.' urìḡ enḡagì nánì Moseso t́nì wíá rókiamoagíáwa t́nì apì nánì Bìkwíyo nìrìro eagíárínì. Seyíné ṕné apì nìsearéwapíya bìḡfárínì. E nerì aiwì Jono wayí nìneameaia uḡo nìrémoríná xwíyíá yayí seainìpaxípi re searayìḡnìḡnì, 'Seyíné Gorìxoyá xwioxíyo páwipírì nánì íwí yarìḡfápi ríwíḡmìnì nìmamoro nìsanìro ḡweáíríxìnì.' searayìḡnìḡnì. Áamá ńnì aní ayómìnì ení t́nì óf nìmóga páwianìro yarìḡoì.

17 E nerì aiwì amìpí ńnì Moseso t́nì wíá rókiamoagíáwa t́nì Gorìxoyá Bìkwíyo eagíápi b̀ onìmiápi aí suríamá imónìnífamanì. Awa nìrìro eagíápa xìxenì imónìnífárínì. Anína t́nì xwíá rìrì t́nì ananì anìpá nìmónìrì aiwì Bìkwí Gorìxoyá ḡwí ikaxí eánìḡpì anìpá imónìpaxí menìnì.

18 Go go xegí xiepí xámì meaníḡmì emì nìmorì ámì wínì nìmearíináyí ayí íwí inarìḡì. Go go apíxí áamá wo nìmearì emì moníḡmì nìmearíináyí ayí enì íwí inarìḡì." urìḡnìḡnì.

Rasaraso t́nì amìpí m̀múronìḡo t́nì nánìrìnì.

19 Jisaso áamá ayo re urìḡnìḡnì, "Áamá wo amìpí m̀múronìḡo —O nìgwí xwé t́ḡfáwa rapírapi awíaxínì yínarìḡfápa íníná rapírapi ayíá rìḡnì nìyínìrì śá ayí ayo aiwá naní nìnìrì anìḡ s̀rì muní ḡweanáná

20 áamá wa wigí áamá wo xegí yoí Rasarasoyì rìnìḡo —O uyípeayí imónìḡáná uraní xegí wí pìpírìmíó enorìnì. Omì nìmeámì nìbìro amìpí m̀múronìḡoyá ákìḡá íwí e wírárìḡfórínì.

21 Amìpí m̀múronìḡo íkwianḡwíyo éf nìḡwearì aiwá nìnìrì yunípia piéroríyí uraní t́ḡo 'Mìmeání oemìnì.' nìyaiwirì yaríná śwí wí nìbayiro xegí uraníyo aíwí meayìḡawìxìnì.

22 Uyípeayo rìxa nìpéagi aníḡají Gorìxoyáyí oyá d̀ḡpì nìmeámì nìyiro Ebìrífamo t́ḡ e wárìḡfawìxìnì. Amìpí m̀múronìḡo enì péagi omì enì xwíá nìweyárimáná enáná

23 o ríá anìḡ wearìḡyíyo dánì ŕnìḡ xáíwí inaríḡná s̀ḡwí anaúyí wìnìḡnìḡnì. Ebìrífamo ná j́fami ḡweanáná Rasaraso xíó t́ámìnì k̀nìmónénarìḡagì nìwìnìrì

²⁴ ríaiwá re uríñiniginí, ‘Arfo Ebirífame, ríá tíf mimeníñwí ayikwí mìniraríniní. Rasarasomí re uowárenapeí, “Wé símípiní iniígyo igfá neámáná aíwí imíñf uríní nání wikwiárauí.” uowárenapeí.’ uríagi aí

²⁵ Ebirífamo re uríñiniginí, ‘Arfoe, joxí síní sñoxí nñwearná amípí naníñí símeari Rasarasomí sípíní wímeari yagíríní. E nerí aiwí agwí o sa kikiíá yaríná joxí ríníñf nání niwieáníñí ñweañíñí.

²⁶ Rípi ení pññf earírí segí tífámíní ead්රorí negí tífámíní ead්රorí enagi nání seyíné wí nene tífámíní mixelónapípxíríní. Nene ení wí seyíné tífámíní mixelónapípxíríní.’ uríagi

²⁷ ríá xaíwí weánariño re uríñiniginí, ‘Nioní tífámíní Rasarasomí re nání uowárenapípxí mepa enánáyí, wauní rixíñf re orírímíní, “Gí ápoyá añmíní uowárei.” orírímíní.

²⁸ Gí níríxímeáowa wé bí nípíní imónígfáwa nioní ríníñf mearíñá rími dání bípíríxíní Rasaraso xwíyíá nífá wino uowárei.’ uríagi aiwí

²⁹ Ebirífamo re uríñiniginí, ‘Awa ríwamíñf Moseso níríñí ení tñí wíá rókiamoagfáwa níríro eagfá tñí ananí íá níroro nífá imónípxíríní. Xwíyíá apí ríníñfímí ananí arfá wíríxíní.’ uríagi aí

³⁰ ríá xaíwí weánariño re uríñiniginí, ‘Arfo Ebirífame, xwíyíá apímí arfá umónípxí meñagi nání rírariñí. Ámá píyí wo níwiápínímeari nífá wíánáyí, ananí arfá níwiro nísaníro ñweapípxíríní.’ uríagi aí

³¹ o re uríñiniginí, ‘Xwíyíá Moseso níríñí ení tñí wíá rókiamoagfáwa níríro eagfápi tñí arfá mumónípa nerónáyí, ámá píyí wo níwiápínímeari nífá wímíníñí yaríñagi aí ayí arfá wí wípxí meníní.’ uríñiniginí.” Jisaso xwíyíá apí e uríñiniginí.

17

Íwí oépoyníñí wíwapiyarígfáyí nání uríñf náníñí.

¹ O xegí wiepísariñowamí re uríñiniginí, “Ámá wí wí íwí oépoyníñí iwamfó níwíwapiyipíríá aiwí ámá e wíwapiyígfáyí aweyí! Sfá wíyí ayí majfá wórínfáríní. Ayí xeaníñf ríá tññf wímeanfá enagi nání dññf sípí wíwíníñí.

² Ayí niaíwí rípiamí nioní dññf níkwíroaníro yarígfápiamí pírf wíalkianíro nero íwí oépoyníñí wíwapiyaríná Goríxo ‘Ayí xwíyíá mayíríní.’ mírí ríxa nípémáná enáná ríníñf xwé winfáríní. Síní niaíwípiamí íwí nání míwiepísipa enáná ámá wa ayo íá níxero sfñá xwé wo sññwí tññf gwí níjáríro rawírawáyo nímamówáríñfáyí, sípí enagi aiwí ríníñf Goríxo wímíníñí enípxíñf imóníñfmaní.

³ Ayínání píraníñf éfríxíní.

Íwí sípí yokwarímí níwiiríná epaxípi náníñí.

“Joxí ámá wo, Goríxomí níxídirí nání ríríxímeá imóníño íwí síánáyí mixelí uríñíxíní. O ríxa dññf neyírorí nísaníñí neríñáyí íwí sípí yokwarímí níwiirí ‘Ananíñí.’ uríñíxíní.

⁴ O íwí nísirí píaxí weánariñagi nání níbírí ‘Ríxa dññf neyírorí íwí ámi wíní simfámaní.’ ríremeááná joxí yokwarímí níwiirí ‘Ananíñí.’ uríñíxíní. Sfá axíyímí o sípa axípi wé wífúmí dánf waú ríremeaayíánáyí, joxí ení yokwarímí wíayíñíxíní.” uríagi

⁵ wáf wurímeiarígfáwa Ámínáomí re urígfawíxíní, “Joxí dññf ríkwíroaríñwáyí ámi bí dññf ríkwíroaní nání neaií.” uríagfá

⁶ Jisaso re uríñiniginí, “Soyíné níjfaríní. Masité aiwá siyí negí omíñfyo íwí uraríñwáyí aga onímíápía nerí aiwí segí dññf nioní nání níkwíroarígfáyí ayíñíñf neríñáyí, ‘Íkíá xé roxíní níyoámíga rawírawáyo e dání roí.’ uránáyí ananí arfáníñf seainfáríní. Amípí ‘Nioní epaxímaní.’ yaiwíarígfá aí ananí epírfáríní.

Ewayí ikaxí omiñí wiiarigfáyí nánirini.

⁷ “E nerí aí soyíne woxí díxí rínáiníñí nimónirí omiñí siiaríñí wo xwíá nimirí yuní ikikémí yariñe dániraní, sipísipí píraníñí níméra waríñe dániraní, píní níwíarímí nóbiri rémónapáná joxí ‘Ayá tñí añíni níwíapirí niñwearí aiwá nei.’ uríríni? Oweoi, o sa díxí rínáiníñí omiñí siiaríño enagí nání

⁸ xámí re uríríni, ‘Amíná aiwá ríá niniyeairí díxí rapírapí níkíkíyinimáná aiwá níxerí niapáná nioní iniíñí niri aiwá niri nemáná enáná joxí ríwíyo níñíni.’ uríríni.

⁹ O joxí sekaxí uríípi tñí xixení siáná omí weyí umeríríni? Oweoi, díxí omiñí siiaríño enagí nání yayí wiríméini.” Jisaso ewayí xwíyíá api nurí

¹⁰ re uríñiníni, “Gí seaiepisaríñáoyíne ení sekaxí amípi nioní searíáyí xixení neríñáyí seáyí e mimónípa nero re ríírixíni, ‘None xínáíwanéniñí nimónirane oyá omiñí wiiaríñwáoneniríni. Omiñí negíni nearííyíni enwáriní.’ ríírixíni.” uríñiníni.

Peyíyí tígíá wé wúkaú naní imixíñí nánirini.

¹¹ Jisaso Jerusaremí nání nurí Gariri píropenisí tñí Samaria píropenisí tñí mídimídáni enáná o áwínimaní nípuríñá

¹² añí bimí rémóáná ámá wé wúkaú peyíyí tígíáwa ná jíamí nírómáná

¹³ ríaiwá re urígíawixíni, “Jisasoxtí, negí neamemearíñoxtíni, none nání wá oruníni.” uríagíá

¹⁴ o síñwí níwíniríñá re uríñiníni, “Soyíne nuro apaxípaníñí imónígíawamí síwá winaúpoyí.” uríagí awa síni óí e waríñá re eníñiníni. Wigí wará naní imóníñiníni.

¹⁵ Naní imónáná awa wo weníñí inííyí wíníñiníni. Xegí wará naní imóníñagí níwínirí níkinímónimí nurí Goríxomí yayí numeríñá ríaiwáníñí níra nurí

¹⁶ Jisaso yá síkwí tñí e nípíkínimearí omí yayí winíñiníni. Ámá oyí Samariayí woríni.

¹⁷ O yayí wiaríñá Jisaso ámá e rówapígíáyo re uríñiníni, “Ámá wé wúkaú naní imóníawixíni. Wíá gímíniríni?”

¹⁸ Pí nání ámá añí mídání roní Goríxomí yayí umemínirí bíñoi? Wíá Judayowa ámí míbípa pí nání éoi?” nurí

¹⁹ Samariaomí re uowáriníni, “Níwíapínimeámí uí. Joxí díñí nínikwíroríñípimí dání erfíkiemeáníni.” uowáriníni.

“Gíná Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí neameñweanfáriní?” urígíá nánirini.

²⁰ Parisiowa “Goríxoyá díñí tñí ámá nene yeáyí neayimíxemeaníá nání gíná aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníñíni?” níyáiwíro Jisasomí yariñí re wigíawixíni, “Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí neameñweanfápi gíná imóníñíni?” Yariñí e wíagíá nání o re uríñiníni, “Símímajíóníñí seainaríñá síñwí níwíníro re rípríámani, ‘Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí neameñweanfápi ríxa ríyíñí.’ rípríámani.” nurí

²¹ “Ámá Goríxoyá díñí tñí yeáyí neayimíxemeaníá nání aríowayá xwíá piaxíyo dání iwíaroníoyí rariñwáo negí tñí áwínimí re riwo ríroní?” oyáiwípoyíni re uríñiníni, “Wí re rípríámani, ‘Síñwí wínípoyí. Ríyíñí. Síñwí wínípoyí. Jíyíñí.’ rípríámani. Ayí rípi nání seararíñíni. Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí seameñweawíníñiníni yariño ríxa seyíne tñí áwínimí re roní enagí nání raríñiní.” nurí

²² xegí wiepisarínowamí re uríñiníni, “Ríwéná soyíne ‘Síá ámá imóníño ámí síñáni nimónirí emeníáyí añíni oimóníni.’ yáiwípríá aiwí añíni imóníagí síñwí wínípríámani.

²³ Ámá wí nioní nání ‘Síñwí wínípoyí. Jíiworíni. Síñwí wínípoyí. Ríworíni.’ searánáyí, nepa neararíñoínirí númí muxídípa éríxíni.

24 Ápianwí neríná wíá aní ikwíróniní nímíni ókiarínípa ámá imóniníáoni níweapíríná ámá níníyá síñwíyo dání síñání imónímíá enagí nání númí mupa éfríxíní.

25 Xámí ámá agwí ríná ñweagfáyí ríwí ní móáná nioní ríniní xwé wí meámfáriní.

26 Ámá eníná Nowao tñí íná néra wagfápa ámá imóniníáoni weapímíníri yaríná axípi epíríáriní.

27 Ayí ‘Goríxo iniígí waxí tñí xwíríá wí neaikíxenfámani.’ níyáiwiro o nání dñí peá ní moro aiwá níro iniígí níro néra nuro apíxí níñwírára uro ní meága uro yaríná Nowao ríxa sípíxíyo ínímí páwíáná re enínigíní. Iniígí waxí xwé ní róga níwíápínímearí oxí apíxí níní iniígí namígíawíxíní.

28 Nowao tñí íná dání ná ríwíyo Roto tñí íná ení Sodomí ñweagfáyí axípi e yagfáriní. Ayí ení Goríxo nání dñí peá ní moro aiwá níga uro iniígí níga uro nero amípi bí bí níga uro omíní néra uro aní ní míra uro yaríná re enínigíní.

29 Síta Roto Sodomí píní níwíárimí éf úyímí Goríxoyá dñí tñí ríá tñí síñá tñí anínámí dání nípiérorí ámá aní apímí ñweagfáyí níní ríá níñínigíní.

30 Ríwéná ení ámá axípi e néra nuro ‘Goríxomí xewaxo níweapínfámani.’ níyáiwia waríná ámá imóniníáoni síñání imónímíáriní.

31 Síta ayímí ámá aní pákíkí ní míríga peyíníyo seáyí eníwámí ñweagfá gíyí gíyí níwepíníro ‘Nígí iyíá íá aní xwíá eníwámí weníyí ní meámí éf oumíní.’ níyáiwiro mípáwípa éfríxíní. Aiwá omíníyo yarígí gíyí gíyí ení wígí amípi meaníro nání amí aní tñí e nání mupa éfríxíní.

32 Rotomí xiepí nání dñí oseainíní. Í xegí iyíá íá amípi nání dñí sípí wíagí níkinímónírí weníní éfíyí re enínigíní. Níperi síñá imóninínigíní.

33 Ámá xegí amípi dñí tñípi náníní dñí móf go go o dñí níyímíní imóniní aníní ñweanfá nánípi síxí ínínfámani. Ámá xegí amípi dñí tñípi nání aí ‘Pí enínjo!’ yáiwíf go go o dñí níyímíní imóninípi aníní ñweanfá nání síxí ínínfáriní.

34 Síta ámá imóniníáoni weapímíáyímí ámá waú aní íkwianwíyo sá wenáná Goríxoyá anínajowa wíó, Goríxomí dñí wíkwíroarínómí níwírímearo wíó dñí míwíkwíroarínómí e wáripíríáriní.

35 Ayímí apíxí wípaú ení pírawá yuní ikíxémí yaríná wíímí níwírímearo wíímí e wáripíríáriní.

36 [Ámá waú ení omíníyo yaríná wíómí níwírímearo wíómí wáripíríáriní.”] Jisaso e uríagí

37 xegí wíepísarínowa re urígíawíxíní, “Ámínáoxíní, joxí neararínípi gímí imónínfáriní?” uríagí Jisaso “O weapíné nání ámá áwaní wí nearípaxí meníní. Ámá níní síñwí tñí wínípíríáriní.” oyáiwípoyíníri ewayí xwíyíá re urínigíní, “Píyí weñe apurí obaxí pénaríní.” urínigíní.

18

Ewayí ikaxí apíxí aní tñí xwíríxí mearínjo tñí náníní.

1 Jisaso xegí wíepísarínowa Goríxomí xwíyíá rírímí níwíríná aníní wíníagí píní wíáripíríxíníri ewayí xwíyíá bí nurírí

2 re urínigíní, “Aní bímí opisí aníyo dání xwíríxí eyeyírómí yaríní wo —O Goríxo nání wáyí mepa erí ámá níníyo dñí sípí míwípa erí yarínóríní.

3 Omí apíxí aní wí —Í ení aní apímí dáníríní. Í íníná o tñí e nání níbayírí re urayínigíní, ‘Ámá nííní píné ní meararígíyí joxí tñí nírorai saní nínrápírí xwíríxí bí oyáiyí.’ urayíagí aí

4 o ‘Sanj murápa oemini.’ niyaiwia núisána rfwená í nání rixa anij winfagi re yaiwiniginini, ‘Nioni Gorixo nání wáyf mé nerí amáyo dñf sipí m+wiarinjaoni aiwi
 5 apixí aní í anij nimoayarñagí nioni í anij miní bayarfná anij nin+nginirí ímí oumearómini.’ yaiwiniginini.”

6 Jisaso ewayf xwiyfá e nuriri re uriniginini, “Ámá xwirixí eyeyírómf yarñf sipío enjpi nání dñf mópoyi.

7 O amá sipío aiwi apixí aní íníná bayarñagí nání sanj urápiniginini. Gorixo amá óñf wí mimónñagí aí re riyaiwiarñoi, ‘Gorixo amá xfo xegñi eyíroñyí omí árñwiyirani, ikwáwiyirani, “Joxi sanj nearapei.” urayarfnáyf o kikiá néra núisána ná rfwíyo dání sanj urápiniginini.’ riyaiwiarñoi?

8 Oweoi! ‘Anjñi sanj urápinfárinini.’ seararñini. E nerí aiwi amá imónñáoni niweapirfná amá sñi dñf ninikwíroro yarñagía sñwí win+mfárfani? Rixa pñi nin+wiárfimi warñagía win+mfárfani? Ayínáni píráññf dñf mópoyi.” uriniginini.

Ewayf ikaxf Parisio tñi takisf nání nigwf urápariño tñi nánirini.

9 O ewayf xwiyfá ripi eni wani dñf nikwíróñro “None wé rónñwáonerini.” yaiwiro amá wíyo peayf niwianro “Sipíowarini.” yaiwiro yarigfáyo nurirfná re uriniginini,

10 “Ámá waú —Wfo Parisiorini. Wfo takisf nání nigwf nearápariñorini. Awaú Gorixomi xwiyfá rirímf wianiri nání anj Gorixo nání nañwí rdiyowá yarigfiwámi nání axíná nuri

11 Parisio xegfpi anjw e nírómáná xegf dñf tñi íñmi dání re rirímf winiginini, ‘Gorixoxini, nioni amá wa yapí sipíoni menagí nání yayf osimini. Wa yapí amáyo fwf urápariñáonimaní. Wa yapí rikikirfó yarñáonimaní. Wa yapí apixí tñi fwf inarñáonimaní. Takisf nání nigwf nearápariñf dao yapí mimónñini. Ayínáni yayf osimini.

12 Sabarfá ayf ayo sfá wíyaúmi aiwá ñwá ñwirárñarñáonirini. Amípi nioni meááyf eni yanf nimerí wé wúkaú enáná wo joxí nání tariñáonirini.’ Parisio Gorixomi e urarfná

13 takisf nání nigwf urápariño ná jfamini e nírómáná piaxf weánarñagí nání sñwí nimfeyoari anjnamí maní ayá íá nixirínmáná Gorixomi rirímf re winiginini, ‘Gorixoxini, nioni fwf yarñáonirini. Wá niwianei.’ uriniginini.” Jisaso ewayf xwiyfá e nuriri

14 re uriniginini, “Ámá o Gorixoyá sñwíyo dání wé rónñf nimónimi xegf anj e nání úagí aiwi wfo wé rónñf mimónñiginini. Amá go go xewanñjo seáyf e menfoyf Gorixo xwámí imixínfárinini. Go go ‘Sipíonirini.’ niyaiwiri íñmi imónfoyf Gorixo seáyf e umenfárinini.” uriniginini.

Niaíwf onimiápiami wé ikwikwiárfimf enj nánirini.

15 Wiep+sariñowa amá wí wigf niaíwfpiami Jisaso wé owikwiárfinirí nimeámi barñagía niwñro “Nimeámi mibpaní.” uranro yarñagía Jisaso sñwí e niwñriri

16 niaíwfpiami rfaiwá “Bípoyi.” nuriri wiep+sariñowami re uriniginini, “Ámá niaíwf onimiápia xaniyaúmi dñf niwikwíroro yarigfápa Gorixomi dñf wikwírófáyf o xwioxfyo m+meámf nerí píráññf umenñwanfá enagí nání niaíwf rípia xe obfpoyniriri sñwí winfpoyi. Pfrí m+wiaíkpa époyi.

17 “Ámá go go niaíwf onimiápiánñf mimónpa eri Gorixomi yeáyf murñipa eri nerfnáyf, oyá xwioxfyo wí nípawiro ñweaprfámaní.’ seararñini.” uriniginini.

Amípi m+ múróññf wo yarñf winjpi nánirini.

18 Judayf áminá wo nîwímeari yarîñf re wiñîñigîñî, “Nearéwapîyarîñf nañoxîñî, nionî pí nerfíná dîñf nîyîmîñf tîñáonî anîñf íñíná ñweámfa nánî imónîmfarîñî?” yarîñf e wíagî

19 Jisaso áamá o “Xfo enî naño enagî nánî Gorîxo tîñî xîxenî imónîñorfanî?” oyaiwinîñî re urîñîñigîñî, “Joxî pí nánî ‘Nañoxîñî nîrarîñîñî? Áamá nîyonî nánî Gorîxonî nañf imónîñî.

20 Ñwîf ikaxf eánîñfîpî joxî nîjfarîñî. ‘Apîxf tîñî fwf minîpanî. Nîwiápîñîmearî áamá mîpîkipanî. fwf mîmeapanî. Áamá wo nánî xwîyfa nîyimárónîñî yapf murîpanî. Rîñîyaúmi wéyo merfîñî.’ Ñwîf ikaxf e eánîñfîpî joxî nîjfarîñî.” urfagî

21 yarîñf wío re urîñîñigîñî, “Nionî sîñî nîaíwîf imónîñae dánî nîpîñî nîméra bîñarîñî.” urfagî

22 Jisaso arfa e nîwirî re urîñîñigîñî, “Ñwîf ikaxf apî píráñîñf nîméra nîbîrî aî bî sîñî menfîrîñî. Dîxf iyfa ía amîpî nîñî ñîgwîf nánî bî nemáná áamá uyípeayfyo mîñî nîwia nurfínáyf, anfînamî amîpî ayá tîñf tîñoxî imónîrfarîñî. E nemáná nîbîrî nionî nîxídfîrîxîñî.” urfagî aî

23 o arfa e nîwirfíná amîpî xwé wî mîmúrónîño enagî nánî aga xwioxfyo dánî dîñf rfa nuxerî xwîrfá nîmónîñî kîpîñf nîyirî roñagî

24 Jisaso e nîwinîñî re rîñîñigîñî, “Áamá amîpî mîmúrónîñfáyf nene Gorîxomî nuxdfîrane oyá xwioxfyo páwianî nánî anîñf mîñf oyaneyîñîñî nero aiwî nîpáwipaxf mîmónîñoî.

25 Kamerf enf rapîrapf gwî kiwearîgfa óf ayîkwînimî páwipaxf mîmónîñî. Áamá amîpî mîmúrónîñfáyf kamerf enf ófymî mîpáwipa yarîñfýf yapî Gorîxoyá xwioxfyo nîpáwiro ñweapaxf mîmónîñoî.” rfañgî

26 áamá e nîñweámáná arfa wigfáyf —Judayf nîñî “Amîpî mîmúrónîñfáyf Gorîxoyá dîñf tîñî amîpî mearîñagfa nánî Gorîxo yayf winarîñî.” yaiwiagfáyfîñî. Áamá e nîñweámáná arfa wigfáyf ududf winfagî omî re urîgîawîxîñî, “Joxî nearfîpî nepa enánáyf, Gorîxo áamá gîyo yeáyf uyimîxemeanfárfanî?” urfagfa aiwî

27 o re urîñîñigîñî, “Amîpî áamá mepaxf imónîñfýf Gorîxo ananî e nepaxfîrîñî. Gorîxo ananî áamá yeáyf uyimîxemeapaxfîñî.” urfagî

28 Pitao re urîñîñigîñî, “Aî, áamá o xegf amîpî pîñî mîwiárîpa nerî rîxídfîpaxf mîwimónarîñagî aiwî none negf anf tîñî amîpî nîñî pîñî nîwiárîmî joxî númî rîxídfîñwîñî.” urfagî

29-30 Jisaso awamî re urîñîñigîñî, “Gîyf gîyf nionî dîñf nîñîkwîroro wîñîyf enî Gorîxoyá xwioxfyo páwîrîxîñîñî wáf rîmepfîrî nánî wigf anfîranî, xiepîmîranî, xexîrîmeáowamîranî, xanîyaúmîranî, wigf nîaíwîyoranî, pîñî nîwiárîmî nîñîxídfîrîñáyf, anfa imónîpîrfámanî. Agwî ríná Gorîxo ayf pîñî nîwiárîmî úfa axfîpî wîñî mîñî nîwimáná áamá nîñî mí ómómîxîmîf éíná ayf dîñf anîñf íñíná ñweapfîrfa nánî enî winfárîñî.” urîñîñigîñî.

Ámî áwanf “Nîñîpîkipfîrîñî.” urîñf nánîñî.

31 O xegf wîepîsarîñf wé wúkaú sîkwîf waú awamî jfamîñî e nîmeáa numáná re urîñîñigîñî, “Jerusaremî nánî warîñwîñî. E rémóáná amîpî Gorîxoyá xwîyfa wfa rókiamoagfáwa áamá imónîñáonî nánî nîrîro eagfápî xîxenî nîmeanfárîñî.

32 Negf Judayf mîyf nîrorfîráná émáyf wa ía nîñîxero ikayfwîf nîmearîro iwanf nîmépero reañwî núrîro

33 sîkwífa ragf pîrf nuyîkiro nînimáná nîpîkipfîrîñî. E nerî aiwî rîxa sfá wîyaú wîyi óráná ámî nîwiápîñîmeámfarîñî.” áwanf píráñîñf e urfagî aiwî

34 xwîyfa apî awamî íñîmîñîñf imónîñagî nánî nîjfa wî mîmónîpa nero xfo ríyf “Ayf nánî rfa neararîñî?” mîyaiwigfawîxîñî.

Sijwí supárinjé womi nanjé imixinjé nánirini.

³⁵ O anjé xegí yoí Jeriko riniñjépi tñjé e rímine rémoaríná áamá sijwí supárinjé wo óf manjépa tñni nñweámáná áamá e pwarigfáyo aiwá nání rixinjé nurírná

³⁶ arfá wíyí winjínigini. Oxí apixí obaxí ikwíkwierí pwarinagfa arfá nñwirí yarinjé re winjínigini, “Pí nání yarínjé?” urfagi

³⁷ áamá wí áwanjé re urigfawixini, “Nasareti dánjé Jisaso pwarinagí yarínjé.” urfagfa

³⁸ o rfaiwá re rinjínigini, “Jisasoxti, mñxí ináyí Depitomí xiáwoxiní, joxí wá nñwianeí.” rarinagí

³⁹ áamá Jisasomi xámi umeagfáyí o rfaiwá e rarinagí arfá nñwiro mñxí nuríro “Píni wiáreí.” urfagfa aiwí rfaiwá enjé tñni ámi wíni wíni nñriri re rinjínigini, “Jisasoxti, Depitomí xiáwoxiní, joxí wá nñwianeí.” urarinagí

⁴⁰ Jisaso e nñronapimáná sekaxí re urinjínigini, “Omí nñwirimeámi bñpoyí.” urfagi áamá wí rixa nñwirimeámi anjé e báná

⁴¹ Jisaso yarinjé re winjínigini, “Nioní pí oniniri nñrarinjéni?” urfagi re urinjínigini, “Ámináoxini, nioní ámi sijwí oanimniri rñrarinjéni.” urfagi

⁴² Jisaso re urinjínigini, “Dixí sijwí ananí oxoaríni. Dñjé nñnikwírorinjépipimi dání eríkiemeánrini.” uraná

⁴³ re enjínigini. Xegí sijwí noxoari sijwí aninjínigini. Sijwí naniri Jisasomi nuxdíri Gorixomi seáyí e umearíná áamá nñni o e éagi nñwíro ayfí ení Gorixomi seáyí e megfawixini.

19

Sakiaso enjépi nánirini.

¹ Jisaso rixa Jeriko nñremori anjé apimi áwinimi pwaríná

² áamá wo Sakiasoyi riniñjé —O áamá takisí nání nñgwí uráparigfáyo xiráowáninjé imónigfá worini. Amípi wí mímúroninjéni.

³ O “Áamá Jisasoyi riniñjé goríani?” nñyaiwirí sijwí winimniri neri aiwí rñpwo enjé nání oxí apixí uyimároarinagfa o yopa nñmeginimi

⁴ ayo xámi numearí anjéni nurí “Jisaso óf riyimí puninjéni.” nñyaiwirí omí sijwí winimniri nání íkfá womi nñpeyirí weninjé neri ronáná

⁵ Jisaso nñbiri e nñronapimáná sijwí anáníyí Sakiasomi nñwini re urinjínigini, “Sakiase, anjéni wepíneí. Sífá riyi joxí tñni ñweámíni. Dixí anjé e nání owaiyí.” urfagi

⁶ o anjéni nñwepíni yáyí tñni nñwirimeámi xegí anjé e nání nñmeáa unjínigini.

⁷ Xegí anjé e nání nñwirimeámi úagí áamá nñni sijwí e nñwíro wikí dñjé nñwíwiro re rinigfawixini, “Áamá íwí yarinjé o tñni ñweámíni nání pí nání unjéni?” rñnaríná

⁸ Sakiaso éf nñrómáná Jisasomi re urinjínigini, “Ámináoxini, nigí iyfá íá amípi nñni bí biaú kikiri nepayómáná bí áamá uyípeayí imónigfáyo mñni wimfáriní. Áamá gíyí gíyo nioní yapí nñwíwapíyiri nñgwí íwí urápinjéyo wigí íwí urápinjáyí tñni nioníyá wí tñni seáyí e níkwíariri mñni wimfáriní.” urfagi

⁹ Jisaso re urinjínigini, “Agwí áamá ro arfo Ebírfamo Gorixomi dñjé nñwikwírori yagípa axípi neri nñsaniri éagi nání Gorixo rixa yokwarimí nñwiiri yeáyí uyimixemeañjéni.

¹⁰ Ayfí rñpi nánirini. Áamá imóninjéni áamá íwí néra nuro aninjé ikeamónaniro yarigfáyo nání pfa neri yeáyí uyimixemeámíni bíñjéni.” rinjínigini.

Ewayí ikaxí omíñjé wíarigfá wé wúkaú nánirini.

¹¹ Áamá ayfí xwíyíá api arfá nñwiro Jerusaremí Jisaso waríñe nání rixa anjé e imóninjéni nñwíro dñjé re nñmóa ugíawixini, “Gorixo nene xwioxíyo mñmeámí neri neameñweaní rixa nimóninjéni. Jisaso Jerusaremí nñremoríná émáyo mñxí

nuxfdowárímáná mîxí ináyí nimónîrî xwioxíyo mîmeámí nerî neamenjweanîjoi.” Dîñí e nîmóá warífná Jisaso “O negí mîxí ináyí apaxí mé nimónîmenîjoi.” oy-aiwípoyînrî ewayí xwíyíá bî nurîrî

12 re urîñîñigîñî, “Ámá áminá wo mîxí ináyí imónaurî ámî nîbîrî xegí á máyo menjwearî emfânîrî anjî ná jîfamî imónîñîmî umîñîrî nerífná

13 xegí xînáiwánîñî nimónîro omîñî wiarîgíá wé wúkaú awamî ‘Eîñî.’ nurîrî nîgwí gorí ámá anîñî miní omîñî emá waú wo nero meaarîgíó wonî wonî nîwia nurî re urîñîñigîñî, ‘Nîgwí nionî seaiaparîñá rîpî sayá imîxîpîrîfa nánî bisînisí nimîxa warífná seaímeáîmîgîñî.’ nurîmî úáná

14 ámá anjî e xíó tîñî ñweagíáyí wigí xwioxíyo dánî wikí dîñî nîwíaiwiro wigí ámá wíyo re uowárîgíawixîñî, ‘Mîxí ináyí imîmîximí yarîñomî nuro “O nene neamenjweanîfa nánî mîneaimónarîñî.” urîpoyî.’ uowárîagíá awa nuro mîxí ináyí imîmîximí yarîñomî e urîagíá aiwî

15 o áminá bîomî mîxí ináyí nimîxîrî xegí anjî e nánî uowárîñîñigîñî. O rîxa mîxí ináyí nimónîrî anjî e nîrémorífná awa bisînisí nimîxîrîfná nîgwí sayá rífa imîxíawixîñîrî sîñwí owîñîmîñîrî re rîñîñigîñî, ‘Gí omîñî nîiarîgíá nîgwí wináwa obîpoyî.’ ráná

16 wo nîbîrî re urîñîñigîñî, ‘Negí neamenjweanîjoxîñî, nîgwí gorí joxî niapîño tîñî bisînisí nimîxa nurífná rîxa wé wúkaú sayá imîxîñîrîñî.’ urîagí

17 o re urîñîñigîñî, ‘Gí omîñî nîiarîñî nanîjoxîñî, ayí awíaxîrîñî. Joxî nîgwí nionî siapîñáo tîñî nionî rîrîñápa xîxenî enjî nánî gapîmaní nimónîrî anjî wé biaúmi menjweáîrîxîñî.’ urîñîñigîñî.

18 Ámî wo nîbîrî re urîñîñigîñî, ‘Negí neamenjweanîjoxîñî, nîgwí gorí joxî niapîño tîñî bisînisí nimîxa nurífná rîxa wé wú sayá imîxîñîrîñî.’ urîagí

19 mîxí ináyo re urîñîñigîñî, ‘Joxî enî gapîmaní nimónîrî anjî wé bimî menjweáîrîxîñî.’ urîñîñigîñî.

20 Ámî wo nîbîrî re urîñîñigîñî, ‘Negí neamenjweanîjoxîñî, nîgwí joxî niapîño nionî írîkwíyo wowí nerî tîñáo sîñî riworîñî.

21 Joxî xeanîñî rarîñoxî enagí nánî wáyí niníagí “Nîgwí ro xwîrîfá ikîxéánáyí, iwanjî neanîrîfnî?” nîyaiwirî bisînisí wí mimîxîñîrîñî. Joxî amîpí ámá wa tîáyí dîxí mearî aiwá ámá wa íwíá uríáyí dîxí mirî yarîñoxî enagí nánî rîrarîñîñî.’ urîagí

22 o re urîñîñigîñî, ‘Omîñî nîiarîñî sumí roxîñî, jîwanîjoxî nîrîfíyo dánî xwíyíá rîmearîmîñî. Nionî xeanîñî rarîñáonî amîpí ámá wa tîáyí nîgí mearî aiwá wa íwíá uríáyí nîgí mirî yarîñáonî enagí nánî joxî nîjîfá imónîñagí nánî

23 pí nánî nîgwí nionî siapîñáo nîgwí anjîyo mîñîtipa enjîrîñî. E nîtîrî sîñwîrîyí, nîgwí o tîñî ámî bî seáyî e ikwíárîñîñáná meámîñîrî éárîñî.’ nurîrî

24 ámá anjî e rogíáyo re urîñîñigîñî, ‘Ámá romî nîgwí ro nurápiro nîgwí wé wúkaú tîñomî mîñî wípoyî.’ urîagí

25 awa re urîgíawixîñî, ‘Ai, negí neamenjweanîjoxîñî, o rîxa wé wúkaú tîñorîñî. Pí nánî ámî wo wiríñî?’ urîagíá

26 o re urîñîñigîñî, ‘Nionî re seararîñîñî, “Ámá gíyí gíyí nionî winápi píranîñî nîmero xwé nimîxîrîfnáyí ámî wíñî meapîrîfárîñî. Gíyí gíyí nionî winápi mîmepa nerî kíkífá nerífnáyí apî aí ámî nurápiñîrîñî.” seararîñîñî.

27 E nerî aiwî nionî tîñî mîxí imónarîñwáyí “O negí mîxí ináyí nimónîrî neamenjweanî nánî mîneaimónarîñî.” yaiwífáyo nîwirîmeámî nîbîro gí sîñwí anîñae dánî píkipoyî.’ urîñîñigîñî.”

28 Jisaso ewayí xwíyíá apî nurárîmî Jerusaremî nánî nîyirífná xámî umeanîñigîñî.

Jerusaremîyo nîrémorífná mîxí ináyí rémoarîgíápa rémoní nánîrîñî.

²⁹ Jisaso anj on+miá biau —Anj apiau d'w' Oripí r+n+ñ+pimí dání anjwí e imón+ní. Apiau yof Betipasi r+n+ñ+pí t'ní Betani r+n+ñ+pí t'ní t'ñj e anjwí e n'rémorfná wiep+sariñjy' waúmí re urowárñ+nigíní,

³⁰ “Awagwí anj j'apimí nání nuri n'rémorfná dogí sipík' e yurárñ+nagí win'fío —Sini áamá seáyí e éf m'ñweaarñg'oríní. Omí níkweari n'meámí b'piyí.

³¹ Áamá wo s'ñw' neanírí 'Awagwí pí nání íkweaarñjii?' earánáyí, re ur'piyí, 'Ámínáo seáyí e éf n'ñweari n'meámí um+nírí nání yearowárñjot.' ur'piyí.” urowár'fagí

³² awaú nuríná x'fo ur'fpa ax'fpi enagí n'winírí

³³ r'ixa dogí sipíko íkweaarfná xiáwowa re ur'g'fawixíní, “Pí nání dogíomí íkweaarñjii?” ur'fagí

³⁴ awaú “Yegí Ámínáo seáyí e éf n'ñweari n'meámí uní nání íkweaarñjwii.” nurírí

³⁵ Jisaso pwarñje nání n'meámí nuri e nurár'máná wig' rap'rap' seáyí e yín'g'fápi seáyí e n'wikwiáriro Jisasomí seáyí e ñwiráráná

³⁶ dogíomí éf n'ñweari n'meámí warfná ox' ap'ix' x'fo t'ní war'g'fáyí m'ix' ináy'yo yay' wian'ro yar'g'fápa wig' iy'fá sanj'yo r'kár'n'g'fáyí n'mearo óf e íkwianw' neapára nuro

³⁷ o r'ixa Jerusalemí t'ñj anjwí e n'rémorfná d'w' m'ñj Oripíyí r+n+ñ+pimí ip'mieaarfná xeg' wiep+sariñj obax' x'fo t'ñj e ep'roy' eg'fáyí re eg'fawixíní. Em'm' Jisaso yar'ñj n'ñny' s'ñw' winayig'fá nání yay' seáyimí dání nero Gor'ixo nání r'faiwán'ñj n'r'ro yay' numero

³⁸ re n'ra ug'fawixíní, “M'ix' ináyí Ámínáo neaurowárñj ro oyá d'ñj t'ní seáyí e oimón+ní. 'Anjnamí ñweañoxíní, jox' n'way'rón'ri onweaní.' neaimónaríní. Omíní seáyimí dání yay' oumeaneyí.” n'ra warfná

³⁹ Parisi wa áamá ep'roy' eg'fáyo áwinímí dání re ur'g'fawixíní, “Nearéwap'yar'ñjoxíní, d'ix' wiep+sariñj'yo m'ix' nurírí 'E m'r'pa épyot.' ureí.” ur'fagí aí

⁴⁰ o re ur'ñ+nigíní, “Wí p'ní wiár'p'ríméot. P'ní n'wiár'r'náyí, s'ñjá t'iy' ení r'faiwán'ñj n'r'ro nioní nání Gor'ixomí seáyí e umep'ráoí.” ur'ñ+nigíní.

Jisaso Jerusalemí nání ñw' eanj' nán'ri'ní.

⁴¹ Jisaso r'ixa Jerusalemí t'ñj e anjwí e n'rémorfná anj apimí n'winírfná ñw' nearí

⁴² re r'ñ+nigíní, “Jerusalemí ñweáy'né nioní éf pírán'ñj seanjwirár'pax' imón'ñjap' nání n'j'fá nimón'ro s'ñwir'yí, ay' nanj imón'mín'ri enj'ríní. E nerí aiwí nioní seg' s'ñw' anig'te dání p'n'ñ'n'ñj imón'ñjagí nání sey'né maj'fá imón'ñjot.

⁴³ R'wéná áamá sey'né t'ní m'ix' inar'g'fáyí awí n'seamero seg' ákiñjapimí p'ixemoánan'ro nání xw'fá waíw'ñ'n'ñj n'ita n'peyiro awí xap'xap' n'seamud'fómáná

⁴⁴ seg' anj p'p'nam' néra uro niaíw' p'p'kím' ero nero anj n'm'r'fná s'ñjá n'k'k'íron'iga peyin'ñjy' b' xe ok'k'íron'n'ri s'ñw' win'p'r'fámani. Yeáy' seayim'xemeám'fá nání seaímeáagí aiwí sey'né mí m'nóm'ix'pa yar'ñjag'fá nání e e seaikár'p'r'fáríní” r'ñ+nigíní.

Anj r'id'yowá yar'g'fíwámí dání m'ix' urowár'p'ñj nán'ri'ní.

⁴⁵ Jisaso r'ixa Jerusalemí n'rémor' anj nanjw' Gor'ixo nání r'id'yowá yar'g'fíwámí n'páwirí áamá maker'fá nim'ix'ro nanjw' r'id'yowá nání b' yar'g'fáyo m'ix'fám' n'wirfná

⁴⁶ re ur'ñ+nigíní, “B'kw' Gor'ixoyápimí xeg' anj riwá nání re n'r'n'ri eán'ní, 'Anj nion'yáyí áamá n'biro xw'y'fá r'r'm' n'p'r'fiwáríní.' n'r'n'ri eán'ñjagí aiwí sey'né anj áamá yap' n'wiep'siro f'w' urápar'g'fáy'yáiwán'ñj im'ixar'ñjot.” ur'ñ+nigíní.

⁴⁷ O s'fá ay' ayo anj iwámí dání áamáyo uréwap'yar'fná apax'pán'ñj imón'g'fá xw'éowa t'ní ñw' ikax' eán'ñj'p' meweg'fáwa t'ní Judayí ámíná seáyí e imón'g'fáwa t'ní omí “Op'kianeyí.” n'r'ro aiwí

⁴⁸ oxí apixí níní oyá xwiyfá arfá wianiro aga niwimónariñagi nání omí pikipaxí bí mimóniñagi nání siñwí wíñaxídiñmegfawixini.

20

“Joxi nénf tñjoxi imónei.’ go rirñjo?’ urigfá nánirini.

¹ Sfá Jisaso añf Gorixoxo nání ridiyowá yarigfiwámí nípáwiri ámayo xwiyfá yayf wíñpaxí imóniñfpi uréwapiyariñf wiyimí apaxípaniñf imónigfá xwéowa tñí ñwí ikaxí eániñfpi mewegfáwa tñí Judayf mebaowa tñí omí niwímearo

² re urigfawixini, “‘Joxi nénf tñjoxi imónei.’ go rirfagi joxi áma añf riwámí makerfá nimixiro nañwí ridiyowá nání bí yarigfáyo mixelámí éñigini?’ urifagfá

³ o re uriniñigini, “Nioni eni yariñf bí oseaimini. Soyfne áwanf níránáyf, nioni yariñf niarigfápi nání eni anani áwanf searimfíni.” nuriri

⁴ yariñf re wiñniñigini, “Jono wayf niñeameaia uño Ñwíá añfñamí ñweaño urifagi rfa eniñigini? Xegf diñf tñí rfa eniñigini?” urifagi

⁵ wiwanñowa yariñf niniro re riniñgawixini, “None ‘Gorixoyá diñf tñí eniñigini.’ uráná re neariniñjo, ‘Soyfne pí nání o riniñfpi nání arfá niwiro diñf mikwíropa egfáriní?’ nearini enagi nání wí e uripaxí menini.” niriñiro

⁶ ámi re riniñgawixini, “E nerí aí none ‘Jono xegf diñf tñí wáf nurimerí wayf niñeameaia uñfíni.’ uránáyf áma nñí ‘Jono Gorixoyá diñf tñí wáf rókiamonf worini.’ niyáiwiro nání síñá niñearo neapikipírixini. Api eni wí murípa oyaneyí.” niriñiro

⁷ Jisasomí re urigfawixini, “None majfáriní. Gorixoyá diñf tñí yagfíraní? Xegf diñf tñí yagfíraní?” urifagfá

⁸ o re uriniñigini, “Soyfne Jono nání diñf yaiwiarigfápi nání áwanf mñirifagfá nání nioni eni ‘Joxi e érixini.’ niriñjo nání áwanf wí searimiméini.” uriniñigini.

Ewayf ikaxf wainf omiñf uwíñaxfdiarigfáwa nánirini.

⁹ O ewayf xwiyfá rípi uriniñigini, “Áma wo wainf uraxf omiñf bí iwíá nura núísáná áma wamí re uriniñigini, ‘Gf omiñf rípi píraníñf siñwí nuwíñaxfdírixini.’ nurimí añf wimí uríñimñirí nání nurí emá obaxí niñweañísáná

¹⁰ ríxa wainf sogwí yóf éáná xegf omiñf wiirigfá wo xfo xegf wí ourápuiniñirí urowárfagi aiwí omiñf siñwí uwíñaxfdiarigfáwa omí fá niñxero iwanf niñmépero anfomí wárigfawixini.

¹¹ Omiñf xiáwo ámi xegf omiñf wiirigfá womí urowáraná omiñf siñwí uwíñaxfdiarigfáwa omí eni iwanf niñmépero o ayá owinñirí ríperírf número anfomí wárigfawixini.

¹² Omiñf xiáwo ámi omiñf wiirigfá womí urowáraná omí mñf nñroro bfaríwámíni moaigfawixini.

¹³ Omiñf xiáwo awa íníná xegf omiñf wiirigfáwamí iwanfni niñmépero anfowamí urowárfariñagfá nání re yaiwiñniñigini, ‘Nioni aríre emñiréini? Gf íwí diñf síxí uyiñáomí ourowárimini. “Omí xixeni arfá wipfífarini.” niñonariñí.’ niyáiwiri urowárfagi aí

¹⁴ awa xegf xewaxo baríñagi siñwí niwiniñiro re riniñgawixini, ‘Xanoyá diñf meanfo jíiwo barini. Omiñf amipíyí negf imóniñfa nání omí opíkianeyí.’ niriñiro

¹⁵ omí fá niñxero bfaríwámíni niñmoaimáná pikigfawixini.” Jisaso ewayf xwiyfá e nuriri yariñf re wiñniñigini, “Omiñf xiáwo xewaxomí pikíagfá nání awamí pí wíñfáriní?” Yariñf e niwiri

¹⁶ re uriniñigini, “Omiñf xiáwo niñirí omiñf siñwí uwíñaxfdiarigfáwamí pipíkímí niyárimáná omiñf ámi wa siñwí oníwíñaxfdípoyiniñirí mñí wíñfáriní.” urifagi áma e rówapigfá arfá e niwiro “Jisaso ‘Judayfne omiñf siñwí uwíñaxfdiarigfáyf yapí

imóniŋoi.’ rfa neararini?” niyawiwo re rigfawixini, “ ‘Oweoi! Wí e eníamani.’ neaimónarini.” urfagfa aí

17 o sŋwí agwí niwiniŋi re uriŋinigini, “Seyiné ‘Wí e epaxí menini.’ yaiwiarŋagfa aí pí náni Bɪkwíyo ewayí xwiyfá rɪpɪ enína niriŋo eafawixini, ‘Sŋá anɪ mɪrarigfáwa sŋá awiaxí wo náni pfa nerfna wo “Sipixini.” niriŋo emi mófo Gorixó “Awiaxorini.” niriŋi niŋmeari anɪ xfo mɪrarŋiwámi iwamfo nitwayirori mɪrŋirini.’ xwiyfá wfa rókiamoagfáwa e niriŋo eafápi pí náni riniŋi? Seyiné diŋɪ riŋmoariŋoi?”

18 Sɪxɪ botorixɪ sŋáyo niŋpiérori pɪrɪ miyeámɪ inarŋipa áma giyɪ giyo sŋáo niŋpiérori xaíwɪ nearfnyá axɪpɪ imónipɪrɪfáriŋi. Xwasfwa yeáyɪ bimɪ sŋá niŋpiérori nearfna yunɪ wárarŋipa sŋáo áma giyɪ giyo niŋpiérori nearfna axɪpɪ xwasfwa yunɪniŋɪ imiximfáriŋi.” Jisaso xfo sŋáonŋɪ nimóniri náni e uriŋinigini.

Niŋwɪ takisɪ náni émányo wiayigfa naniŋi.

19 Nwɪ ikaxɪ eániŋɪpɪ mewegfáwa tɪni apaxɪpániŋɪ imónigfa xwéowa tɪni awa “Jisaso ewayí xwiyfá niŋnearfina ‘Soyiné omiŋɪ xiáwomi xewaxo pikifániŋɪ imóniŋoi.’ rfa neararini?” niyawiwo axina “Rixa fá oxiraneyi.” niyawiwo aiwi oxɪ apɪxɪ e epɪroyɪ egfáyɪ náni wáyɪ niwiro fá miŋiripa nero

20 sŋwɪ niwinaxɪda nemero áma wa yapɪ niwɪwapɪyiro sŋwɪ niwɪnaróa oupoyiniŋi nurowáriŋo re uriŋawixini, “Soyiné áma nanoyɪnénŋɪ nimóniŋo yapɪ niwɪwapɪya nurná pasaniŋɪ niŋméra úpoyɪ. Xwiyfá omi anani gwɪ yipaxɪ wí ránáyɪ, rixa omi fá xepɪri náni gapɪmanomi áwanɪ urani náni re urɪpoyɪ, ‘Takisɪ náni niŋwɪ émányɪ nearaparigfápi sɪniŋ mɪni wianiréwini? Mɪni mɪwipa yaniréwini?’ urɪpoyɪ. O ‘Oweoi, sɪniŋ mɪni mɪwipa époyɪ.’ ránáyɪ émányɪ omi fá niŋxero gwɪ yipfároi.” urowáfagfa

21 awa nuro Jisasomi niwimearo pasaniŋɪ niŋméra nurná weyɪ re umearigfawixini, “Nearéwapɪyarŋoxini, joxɪ xwiyfá niriŋi niŋnearéwapɪyirina náyonɪ nearéwapɪyarŋoxɪ enagɪ náni nene niŋfáriŋi. Áma giyɪ giyɪ símeagfa aí sɪmɪmanɪ sŋwɪ niwiniŋi sŋwɪ náni wáyɪ mé xwiyfá Gorixoyá nepáni urariŋɪpɪ nearéwapɪyarŋoxirini.” nurɪŋo

22 yarŋɪ re wigfawixini, “Diŋɪ joxɪyá píoi yaiwiarŋini? ‘Nene émányɪ miŋɪ ináyɪ Sisaomi takisɪ náni niŋwɪ mɪni niwɪyiranená apáni wiarŋwini.’ riŋsimónarini? ‘Niŋpikwini mɪyarŋwini.’ riŋsimónarini?” urfagfa aiwi

23 Jisaso yapɪ wɪwapɪyaniro yarigfápi náni diŋɪ adadɪ niwiriŋi niŋfá nimóniri náni re uriŋinigini,

24 “Émányá monɪ bi sɪwá nípoyɪ.” nuriri rixa sɪwá wíaná yarŋɪ re wiŋinigini, “Niŋwɪ riŋimi yoɪ goyá eániŋi sɪmɪmanɪ goyá ŋwiráriŋiriŋi inini?” urfagi awa “Émányɪ miŋɪ ináyɪ Sisaoyá eániŋi.” urfagfa

25 o re uriŋinigini, “Niŋwɪ riŋimi sɪmɪmanɪ Sisaoyá ŋwiráriŋiŋagɪ náni xewanŋomi mɪni wírɪxini. Amɪpɪ niŋi oyá imóniŋyɪ eni xewanŋomi wírɪxini. E neri aí amɪpɪ Gorixoyá imóniŋyɪ xfo mɪ wírɪxini.” Jisaso Gorixó áma xewanŋonŋɪ imixiniŋɪ enagɪ náni omi diŋɪ owɪkwɪrɪpoyiniŋi e urfagi

26 awa yapɪ niwɪwapɪyiro pasaniŋɪ e uméfá aí ámányá sŋwíyo dánɪ Jisaso xwiyfá meáriŋipaxɪ wí mɪrarŋagɪ arfá niwiro áma níniŋ eni Jisaso píranŋɪ e reŋwipearŋagɪ arfá niwiro náni ududɪ nero xwiyfá bi murigfawixini.

“Áma ámi wiápfniŋmearɪrɪfáriŋi.” urŋɪ naniŋi.

27 Áma Judayɪ wa, Sajusiyɪ riniŋɪ wa —Sajusiowa re rarigfáwarini, “Áma niŋpémána enányɪ wí niwíápfniŋmearɪrfamani.” rarigfáwarini.

28 Awa niŋbiŋo Jisasomi yarŋɪ wianiro náni re uriŋawixini, “Nearéwapɪyarŋoxini, enina Moseso ŋwɪ ikaxɪ niŋnearfina nene náni niriŋi rfáwaniŋɪ re eanɪriŋi, ‘Áma go

go apixí nimeari niaíwí memea péanáyí ámi xexirímeáo apixí aními nimeari penjoyá niaíwí wo wiemeaíwínigini. Moseso e níriri eanírini.” nuriro

²⁹ ewayí xwiyíá rípi urígíawixini, “Xiráxogwá wé wíúmi dání waú egíáwa xiráo apixí wí nimeari niaíwí memea péaná

³⁰ xogwáo wo aními nimeari niaíwí memea péaná

³¹ ámi wo nimeari niaíwí memea péaná wé wíúmi dání waú imónigíáwa nowani o o ími nimeayiro aiwí niaíwí wí memea nowani ríxa péaná

³² apixí eni xiráxogwá nowamini nimeániri nipemixárimáná xíí eni peniginini.” Ewayí xwiyíá Jisasomi e nurimáná

³³ omi majíá wikíxeáraniro nání yaríní re wigíawixini, “Goríxo áamá niyoní mí ómómíxímí winíá nání pegíá níní níwiápnimearíná í xiráxogwá wé wíúmi dání waú nowaní meagíí enagí nání goyáí imóníníáríani?” uríagíá

³⁴ Jisaso re uríniginini, “Ríná áamá apixí nwíráriro mearo inarígíarini.

³⁵ E nerí aí ríwéná Goríxo menjweanáná áamá oyá síjwíyo dání ananí níwiápnimearo njweapíríáyí apixí nwíráriniro meániro inípríámani.

³⁶ Íná ámi bí nipepaxí imónípríámani. Ayí rípi nánirini. Anínajowa yarígíapa nero njweapíríarini. Goríxoyá díjwíyo dání xwáripáyo dání wiápnimeapíríá enagí nání ayí Goríxoyá niaíwí nimóniro aníní íniná njweapíríarini.

³⁷ Soyíné díjwí ‘Pegíáyí wí níwiápnimeapaxí menini.’ yaiwiarínagíá aiwí ananí níwiápnimeapíríarini. Xwiyíá eníná Moseso íkíá onímíánáina iwí ríá míní ápiáwí wearínagí wínínípi nání ríwamíní nearíná Goríxo xewaníjo nání urínínípi re níriri eanírini, ‘Goríxoní díxí ráwowa Ebríamo tñí Aisako tñí Jekopo tñí awayá Nwíáonirini.’ Moseso ríwamíní e nearíná xiáwowa ríxa pegíá aiwí o ríwamíní e níriri eanírini.

³⁸ Goríxo omi e nuríríná omi xiáwowa ríxa pegíámi aiwí Goríxoyá síjwíyo dání wigí díjwí síní síjwí enagí nání e rípxírini. Goríxo áamá pegíáyí nání Nwíáomani. Síjwí egíáyí nání Nwíáorini. Oyá síjwíyo dání áamá níní wí pegíá aiwí, wigí díjwí síní síjwí enagí nání níní síní síjwírinini.” uraríná

³⁹⁻⁴⁰ njwí ikaxí eánínípi mewegíáwa ámi díjwí síxí mínípa nero yaríní ámi wíní bí míwí re urígíawixini, “Nearéwapíyarínjoxini, joxí wigí yaríní sífápi nání nuríríná aga naní urarínini.” urígíawixini.

“Kiraiso niaíwí goyáorani?” uríní nánirini.

⁴¹ Jisaso re uríniginini, “Áamá pí nání re rarígíarini, ‘Áamá nene yeáyí neayímíxemeaníá nání aríowayá xwíá piáxíyo dání iwiaroníto sa míxí ináyí Depitoyá xiáwo imóníníárini.’ pí nání rarígíarini?”

⁴²⁻⁴³ Bíkwí Samíyí ríníníyo Depito xewaníjo áamá aríowayá xwíá piáxíyo dání iwiaroníto nání níriri ríwamíní rípi eanírini, ‘Goríxo gí Ámínáomi re uríniginini, “Joxí wé náúmíni éfí níjwearí joxí tñí míxí iníáyo xopírírí ríwiimíáé nání xwayí naní njweárixini.” Goríxo gí Ámínáomi e uríniginini.’ Depito ríwamíní apí nearíná

⁴⁴ xegí xiáwo nání ‘Gí Ámínáorini.’ níriri nání aríge xegí xiáwo imónini?” Jisaso áamá níní “Áamá yeáyí neayímíxemeaníá nání aríowayá xwíá piáxíyo dání iwiaroníoyí rarínjwáo ananí Depitomi seáyí e nimóniri nepa Goríxoyá xewaxoríani?” oyaiwípoyíniri e uríniginini.

“Njwí ikaxí eánínípi mewegíáwa yarígíapa mepani.” uríní nánirini.

⁴⁵ Áamá níní o e rarínjagí aríá wiaríná xegí wiepísarínjowami re uríniginini,

⁴⁶ “Njwí ikaxí eánínípi mewegíáwa yarígíapa mepa érixini. Awa áamá weyí oneamépoyíniri rapírapí sepiáni níyíními aní emero áamá makeríá imíxarígíe dání

‘Ámináoxini.’ onearípoyniri emero rotú aníyo nípawirónarani, aiwá imixarigfe niremorónarani, ‘Ámá niyíyá símí símí e onweaneyi.’ niyaiwiro ero

⁴⁷ síwí yáí ríkíníyíyí yapí amáyá aiwá pirí níní íwí manarígíápa apíxí aníwayá amípí íwí urápaniro nání ero amáyá síñwíyo dání Gorixomi xwíyíá rírímí níwironá aníñf miní nira uro yarígíápa soyíné ení axípi mepa éfrixini. Ríwéná Gorixo amá niyoní mí ómómíxímí yaríná awa xwíyíá xwé meárínípríárini.” uríñiniginí.

21

Apíxí aní wí nígwí waúni tíñf nánirini.

¹ O síni aní Gorixo nání rídiyowá yarígíwámí ínímí nuréwapíya nemeáná síñwí aníyíyí wíníñiniginí. Amípí mímúronígíáyí nígwí Gorixo nání tayarígíe taríñagíá níwínirí

² apíxí aní uyípeayí imóníñf wí ení nígwí ríá iníñf waú nímeáa níbirí tágí níwínirí

³ xegí wiepísaríñf re uríñiniginí, “Nioní nepa seararíñí, ‘Apíxí aní uyípeayí imóníñf rí Gorixo nání nígwí onímíá sípípkwí nítrí aiwí Gorixoyá síñwíyo dání amípí mímúronígíáyí táyó seáyí e imónigoí.

⁴ Amípí mímúronígíáyí wigí nígwí xwé ayo dání bí nímearo nítro aiwí apíxí aní ríyí xegí aiwá nání bí yanípaxí ówí tágí nání íyá seáyí e imónigoí.’ seararíñí.” uríñiniginí.

“Rídiyowá yarígíwá píneapíárini.” uríñf nánirini.

⁵ Xegí wiepísaríñf wa aní Gorixo nání rídiyowá yarígíwá nání re rígíawixini, “Aní riwá nímirírná síñá awíaxí níkíkíróa nuro aní riwá imíñf mímónípa oenirí amípí naní amá Gorixo nání wigíáyí nímearo okiyíá egíárini.” raríñagíá

⁶ Jisaso aríá e níwirí re uríñiniginí, “Amípí naní soyíné síñwí wínarígíá rípi ríwéná amá wa aní riwá nípnearírná síñá níkíkíróniga uní rípi nípnearíyiro emí míméámí éaná síñá wo womí síni seáyí e ikwíáríníámáni.” uríagí

⁷ awa yaríñf re wigíawixini, “Nearéwapíyaríñoxini, joxí neararíñf apí gíná imóníníárini? Pí símímajíóníñf neaináná ‘Ríxa nímoníni ayoríani?’ yai-wíaníwárini?” uríagíá

⁸ o re uríñiniginí, “Ámá wa yapí seaíwapíyipírxinirí dñf píraníñf moríni. Obaxí níbirí gí yof nítríro re rípríárini, ‘Nioní onítríni. Ríxa ínárini.’ searáná aríá níwiro númí muxídipani.

⁹ Soyíné ‘Aní wíyo míxí inaríñoí.’ raríñagíá aríá wiro ‘Ámá nípaní míxí íkwínaroaríñoí.’ raríñagíá aríá wiro nerírná wáyí mikárínipani. Apí xámí imóníníárini. E enagí aiwí apí ríxa nímonímáná enáná soyíné ‘Síá yoparíyí, o weapíníyí ríxa nímoníníñoí.’ miyaiwípa éfrixini.” nuríri

¹⁰ amí re uríñiniginí, “Ámá gwí axírí níwiápínímearo amá xerwí wí tñí míxí iníro míxí ináyí woyá woyáyí tñí míxí iníro

¹¹ poboní xwé néra urí aní niyoní aiwá nání dífwí ikeamóníro aní wí e wí e símiárí wímearí aní píryó dání xegí bí nímonírí ekíyíñf ináná amá wáyí ikáríníprí nání imónírí eníárini.

¹² Ayí e eníá imóníñagí aiwí síni mímónípa enáná íá níseaxero xeaníñf seaikárípríárini. E níseairírná xwíríxí seameprí nání awí éanarígíe nísearowáriro gwí aníyo níseañwiráriro nioní níxídaríñagíá nání xwíyíá seamearíprí nání míxí ináyíyá síñwí tñf e nání tñf gapímaníyíyá síñwí tñf e nání tñf níseameámí seaupíárini.

¹³ É seaipírá enagí aí ananírini. Ayí rípi nánirini. Xwíríxí seamearírná nioní nání áwaní uríprí imónípríárini.

14-15 Xwirixí seamearíná nioni dñf niseakikayori nijá niseaiapiri xwiýfá uripíri nání imónipíri seaimiximfá enagi nání soyfne xwirixí seamepírfáyf wí pírí seaw-iaikipaxí menini. Ayínáni soyfne sini fá miseaxiripa enánáyf, dñf re mófrixini, ‘Ananirini. Xwiýfá pírí wiaikimniri nání menjwípepa oemini. Sa Gorixoyá dñfyo dání uríimigini.’ yaiwírxini.

16 Segí sénáiwarani, sénowarani, séríxímeáowarani, nawíni mningfáyfrani, níkumixiniri emearigfáyfrani, miyf seaurána segíyf wíamí pikipírfáriní.

17 Soyfne nioni nixídarñagfa nání amá nñni wikí niseaóniro símf tñni seaipírfá aiwi

18 Gorixo yeáyf seayimixemeanfá enagi nání soyfne anipá wí imónipírfámani. Segí dfa wí aí anipá imónínfámani.

19 Soyfne enj neániro nioni anñf nñnixídirónáyf, segí dñfpi erfkiemeánipírfáriní.

“Jerusaremí xwirfá ikixepírfáriní.” urñf nánirini.

20 “E nerí aí mixí nimeámi báyf añf Jerusaremí rípmi awí mudfmóagfa níwñnróná ‘Ríxa añf rípi xwirfá ikixepírfáriní?’ yaiwírxini.

21 E níwñnróná amá Judia píropenisfyo ñweagfáyf dfwf mñfyo nání éf yiro amá Jerusaremí apimi ñweagfáyf pñni níwiárimí uro amá apimi bfaríwámñni omñfyo amí amí yarigfáyf añf apimi amí mirémopa ero éfrixini.

22 Ayf rípi nánirini. Ínáyf Gorixo xeanñf ríá tñf seaikárínfá apíriní. Íná amípi nñni nání Bíkwyfo nñrñni eánñfpi xixeni imónínfáriní.

23 Íná xeanñf ríá tñf xwfá tfo seaímeanfá enagi nání apíxí niaíwf agwf egfíwa tñni sini niaíwf amñf wiarigfíwa tñni éf aññni mupaxí imónñagí nání aweyí! Gorixo amá tfo wikí níwónñri xeanñf wikáraríná

24 mixí nimeáa báyf Jerusaremí ñweáyo kirá tñni pípkímí ero íwf meaaníro nání nípkíomearo wigf añf ayf ayo nání nimeámi umiro epírfáriní. E nemáná émáyf níbñro Jerusaremí dánfyfne seáyf e niseaimóniro xwíraimímí niseaikíxéa nuro Gorixo ‘Yoparf e imóníwñngini.’ yaiwiáññe imónñáná ríxa re imónínfáriní.

Ámá imónño níweapírfáriní nánirini.

25 “Sogwf tñni emá tñni sinf tñni ekíyñññf ináná amá xwfá tfo níyoní gwí ararí ñweagfáyf ayá sfwf nurorí dñf ríá uxenfáriní. Rawírawá ení xwé ayá wí nñróga níwiápñmeáísáná nñjiri moarñagí níwñnróná ududf winñfáriní.

26 Sinf sogwf amípi añf pírfyo enfyf aññni míxénapfagí níwñnróná ‘Xwfá tfo ñweañwaéne pí neaimññri ríá yarñni?’ níyaiwiro wáyf níkárñnróná eanñramoro wepírfáriní.

27 E neróná sinwf re nanípfáriní. Amá imónñáoní níknímáná enj neánñri agwf tñni nawíni weaparñagí nanípfáriní.

28 E nerí aí soyfne sogwf emá amípi ekíyñf inarñagí níwñnróná ‘Gwññf nearoayíroní añwí ayorñni?’ níyaiwiro píráññf éf nñrómáná nioni nání wenñf níyánñri rófrixini.” urññngini.

Ewayf ikaxf íkfá pikfna nánirini.

29 O awamí ewayf xwiýfá bí re urññngini, “Íkfá pikf tñni íkfá nñni ení yarñfpi nání dñf mópoyí.

30 Íkfá mñf inarñagí níwñnróná ‘Ríxa xwiogwírfani?’ yaiwiarigfápa

31 sinf amípi ekíyñññf ení axípi inarñagí níwñnróná ‘Gorixo nene xwioxfyo mímeámí nerí neameñweaní ríxa añwí ayorñni?’ yaiwírxini.

32 Nioni nepa seararññni, ‘Ámá agwf ríná ñweagfáyf sini mípepa enáná amípi nñni nioni Jerusaremí nání searfápi xixeni nímonínfáriní.’ seararññni.

³³ Anjina tñni xwá riri tñni anani anipa nimóniri aiwi xwiýá nioniyá wí suríma imóninámáni.

“Awíninjé ηweárixini.” urinjé nánirini.

³⁴ “Mírixí maiwí nípúísána mírogwí rixa ía niwiárimixiríná nipiérori nearíná yarinjépa soyíne eni segí waráyo nánini niyaiwiniro aiwá xwé niro iniigí wainí xwé niro yaníro nání yarináyí sá nioni weapímáyi axípi e seaímeanigíniri dñjé tñni ηweárixini.

³⁵ Sá nioni weapímá nání imóníayi áma xwá riri nírímíni ηweagáyo niwimóninárini.

³⁶ Soyíne ininá awíninjé niηwearóná Gorixomi yarinjé re wírixini, ‘None amípi neaímeáná enjé neánirane múrorane áma imóniηoyá símímanjímíni éf rorane yaníwá nání enjé bi síxí neaímíxei.’ urírixini.” urinjéinigini.

³⁷ Ikwáwiýiná anjé rídiyowá yariǵíwámí dání ámayo nuréwapíya núísána sápi tñni nipeyari díwí mñjé Oripíyi rininjépipimi sá wémíniri nání yagíriní.

³⁸ O sá ayí ayo e yariná áma nñni wá móniηími niwiápínímearo omi anjé rídiyowá yariǵíwámí dání aríá wianíro nání bayagíriní.

22

Jisaso nání mekaxí megíá nánirini.

¹ Sá Judayí bisíkerfá yisí mayí úrapí nimixiro narigíayi, sá Anjinajo Wiárf Neamúroagoi rininjéyi —Enjina sá ayi Judayo Isipíyí míxí ináyo ía xenwirárináná Gorixó niaíwí oxí xámínejé nñni opíkímíniri anjinajé oyáo uowárinjé aiwi Judayí Gorixó ηwí ikaxí urinjépi bisíkerfá yisí mayí úrapí nimixiro nñniro sipísipí nípíkiro ówanjéyo ragí xópé yarfá enjagi nání anjinajo ayo múroniginí. Ayínání xwiogwí o o pwéáná sá ayi nání dñjé mopíri nání sipísipí nípíkiro bisíkerfá yisí mayí úrapí nimixiro narigíariní. Rixa sá ayi anjwi e imónána

² apaxípaninjé imónigíá xwéowa tñni ηwí ikaxí eáninjépi mewegíáwa tñni oxí apíxí nñni nání wáyí nero nání “Jisasomi aríre yumí iními pikianíwini?” nira waríná

³ Isíkarioti dñjé Judaso —O Jisasoyá wiepísarinjé wé wúkaú síkwí waú imónigíáyí woríni. Omi Seteno ríwímíni níriri dñjé uxixéóána

⁴ o nuri apaxípaninjé imónigíá xwéowa tñni Judayíya porisowa tñni xwiýá nírínániro Judaso re urinjéinigini, “Soyíne omi ía xirípirí nání nioni aríre nerí pasáninjé umemíariní?” uráná

⁵ awa yayí niwiníro re urigíawixini, “Joxi e neaíáná nigwí siapaníwáriní.” uríagíá

⁶ Judaso “Ananirini.” nurími nurí áma oxí apíxí epíroyí míwipa enáná omi pásá umemíniri nání weninjé wiaxídñjéinigini.

Aiwá Anjinajo Múroagí nání imixigíí nánirini.

⁷ Jisaso, sá bisíkerfá yisí mayí úrapí nimixiro iwamíó nigíayi —Ayí sá Anjinajo mípíki Wiárf Múronjé nání sipísipí miá nípíkiro narigíayirini. Sá ayi imónána

⁸ o Pitaomi tñni Jonomi tñni re urinjéinigini, “Awagwí none aiwá anjinajo enjina neamúroagí nání nání nání nuri neaimíxípiyi.” uríagíá

⁹ awaú re urigísisixini, “Joxi ‘Awaú ge nuri píraninjé oimíxípiyi.’ simónariní?” uríagíá

¹⁰ o re urinjéinigini, “Awagwí anjé e nírémoríná iniigí síxí maxírinjé wo tñni órórf níniríná númi nuri anjé o páwíwámí awagwí eni nípáwiri

¹¹ anjwámí xiáwomi re urísisixini, ‘Yearéwapíyariño re ríñoi, “Nioni gí seaiepísarinjáoyíne tñni aiwá Anjinajé Wiárf Neamúroagíyi nání anjé awawá ikwíroninjé gíwámí dání naníwini?” Jisaso e ríñoi.’ nuríri

¹² o anjé awawá seáyi émi ikwíroninjé xwé wámí aiwá narigíáyí aiwá yeaanípíri mímiauríwí yárininjéwámí síwá eaiáná e aiwá ríá neayeásisixini.” uowáraná

13 awaú nuri Jisaso uríípi xixeni níwiga nuri aiwá Anínajo Wiárí Múroagíyi nání imíxíísisixíni.

“Rípi gí waráriní.” uríí nániríni.

14 Ríxa aiwá níííri bííiná Jisaso tíni wáí wurímeiarígíáwa tíni aiwá naníro nání nawíni nííwearo

15 o re urííínigíni, “Nioní síni ríííí mínímeapa neríiná ‘Gí seaiepisarííoyíné tíni xámi aiwá Anínají Neamúroagí nání rípi onímíni.’ aga nínimóníagí bíííri.

16 Ayí rípi nání seararííni. ‘Aiwá rípi ámi bí bí nioní tíni xwíá tíyo dání naníwámani. Goríxo xwioxíyo mímeámí nerí seameíweaníe dání aiwá rípi nání míkípi xixeni imónííííri. Íná dání nioní ámi níweapíri nioní tíni nawíni naníwáriní.’ seararííni.” nuríri

17 kapíxí wá nímeari Goríxomi yayí níwimáná re urííínigíni, “Kapíxí ríwá yaní nííro níga úpoyí.

18 ‘Inííí wainí ámi bí xwíá tíyo dání níímíámani. Ríxa Goríxo soyíné xwioxíyo mímeámí nerí píranííí seameíweaníe dání inííí wainí ámi íná níímííí.’ seararííni.” nuríri

19 bííkeríá bí nímeari Goríxomi yayí níwimáná níkwííri yaní níwia nurí re urííínigíni, “Nioníyá wará tíyí soyíné arííá seaimíá nání ríííyowá neríííí imóníni. Ríwéná nioní nání dííí seainííá nání nioní éápa bííkeríá kwííri seaiapíri éápa axípi éííííni.” nuríííí

20 awa ríxa aiwá nííííí enáná bííkeríá nímearííá éípa kapíxí inííí wainí ríwóní wá nímeari re urííínigíni, “Goríxo xwíyíá sííí bí réroarííípi nání nioní níperííá gí ragí púíyí inííí wainí sííí ríwánííí imóníni.

21 E nerí aiwí aríá nípoyí. Ámá nioní nání míyí nuríno nioní tíni nííwearane aiwá narííwíni.

22 Ámá imónííáoni Goríxo rííí jíayo axípi nííííkiro aiwí ámá nioní nání míxíyo míyí nurínomí Goríxo xeanííí xwé winíá enagí nání aweyí!” uríagí

23 wíepísarííowá yarííí re níga ugíawííni, “None go go e winí nání ríá raríí?” níra ugíawííni.

“None gíííni go seáyi e imóníííííí?” ríííí nániríni.

24 Wíepísarííowá xwíyíá rípi ení nííro síímí tíni re rííííawííni, “None wo go go seáyi e neaimóníri enáná wone símaníwíyónííí wurínaníwáííni?” nííga warííá

25 Jisaso re urííínigíni, “Émáíyá míxí ináyíyí ámáíyá sííwí e dání seáyi e níímóníro wá ení bí mé sekaxíni nuríro aiwí wíwaníowá nání re rííííííí, ‘Síwí níáíwí níni nioní tíámíni imónííííí arííá wíarííáonííí.’ rííííííí.

26 Soyíné ení awa yaríííápa axípi e mepaní. Segí rárónííí imónííoyí ségwáónííí imóníwííííni. Segí bosónííí imónííoyí sénáíííí omííí seaiarííónííí imóníwííííni.

27 Dííí píranííí mópoyí. Nene píoi rarííwáííí? Ámá kíkíá nííweámáná aiwá narííio seáyi e imónííorííí? Aiwá ríá nuyearíí yaní wíarííio seáyi e imónííorííí? ‘Ayí kíkíá nííweámáná aiwá narííio seáyi e imónííorííí.’ rarííwáííí. Nioní e imónííáoni aiwí soyíné tíni nííwearííá ananí segí ókíníííí níímóníri arííá seaiarííáoníííí.

28 Soyíné wa iwamíó níwapíyaníro yarííá nioní tíni éí nírooro píni nííwíarííí úíámani.

29 Ayííání gí ápo ‘Joxí míxí ináyí níímóníri ámá ayo meíweáííííni.’ níííípa

30 nioní ení re seararííni, ‘Nioní ríxa míxí ináyí níímóníri meíweanáná soyíné nioní tíni nawíni aiwá níímíáé aiwá níro inííí níro nero negí Isíreríyí gwí

wirí wirí wé wúkaú síkwí waú enj̄yo xiráowayínén̄nj̄f̄ nimón̄iro menj̄weap̄r̄f̄ár̄n̄i. searar̄nj̄n̄i.” ur̄nj̄n̄iḡn̄i.

“Pitaoxi r̄f̄w̄f̄ n̄imor̄f̄n̄i.” ur̄nj̄f̄ n̄án̄r̄n̄i.

³¹ O re ur̄nj̄n̄iḡn̄i, “Saimonox̄n̄i, Saimonox̄n̄i, Seteno soȳné nán̄ Gor̄xom̄i s̄m̄f̄ t̄n̄i re urar̄n̄i, ‘Ámá wit̄f̄ aiwá sík̄f̄ t̄nj̄ȳf̄ neȳíror̄f̄ná yar̄iḡf̄ápa nion̄i Jisaso wiep̄sar̄nj̄f̄ awa enj̄f̄ r̄f̄a eán̄nj̄ōn̄r̄i iwam̄f̄ó owíwap̄ȳim̄n̄i.’ Obo Gor̄xom̄i e urar̄n̄i.

³² E ner̄i aiw̄i d̄nj̄f̄ soȳnéyá n̄kw̄f̄roar̄iḡf̄ápi sam̄nj̄f̄ mepa oen̄r̄i Gor̄xom̄i r̄ix̄nj̄f̄ seaur̄ȳían̄iḡn̄i. Saimonox̄n̄i, r̄f̄wéná jox̄i ám̄i d̄nj̄f̄ n̄imor̄i n̄k̄n̄món̄r̄i nion̄i t̄f̄ám̄n̄i n̄ib̄ir̄f̄ná ámá nion̄i n̄ix̄f̄dar̄nj̄aḡf̄a nán̄i d̄ix̄f̄ r̄r̄ix̄f̄meáowa simón̄ar̄iḡf̄áyo enj̄f̄ síx̄f̄ eám̄ix̄f̄r̄ix̄n̄i.” ur̄f̄aḡi

³³ Pitao re ur̄nj̄n̄iḡn̄i, “Ám̄ináox̄n̄i, gw̄f̄ r̄ȳíferan̄i, r̄ip̄k̄íferan̄i, n̄wawin̄i yeap̄r̄f̄ár̄n̄i.” ur̄f̄aḡi

³⁴ o re ur̄nj̄n̄iḡn̄i, “Pitaox̄n̄i, s̄f̄a r̄ȳim̄i kar̄kar̄f̄ s̄n̄i r̄f̄aiwá m̄r̄ipa enj̄áná xw̄ȳf̄á biaú b̄i nion̄i nán̄i re urayir̄f̄n̄i, ‘Jisaso nán̄i nion̄i maj̄f̄ár̄n̄i.’ urayir̄f̄n̄i.” ur̄nj̄n̄iḡn̄i.

N̄igw̄f̄ t̄n̄i f̄á t̄n̄i kirá t̄n̄i nán̄r̄n̄i.

³⁵ O awam̄i re ur̄nj̄n̄iḡn̄i, “Nion̄i xám̄i ‘Xw̄ȳf̄á wáf̄ emépōȳi.’ n̄isearowár̄r̄f̄ná ‘N̄igw̄f̄ wow̄f̄ t̄n̄i árupian̄j̄f̄ wú t̄n̄i síkw̄f̄ s̄ú ám̄i b̄i t̄n̄i n̄imax̄r̄m̄i memepa épōȳi.’ searowár̄f̄aḡi aiw̄i soȳné am̄ip̄i wí nán̄i d̄f̄w̄f̄ n̄ikeamón̄iro remeḡf̄awix̄n̄i?’ ur̄f̄aḡi awa “Oweōt̄, am̄ip̄i wí nán̄i d̄f̄w̄f̄ m̄ikeamón̄nj̄wan̄iḡn̄i.” ur̄f̄aḡf̄a

³⁶ o re ur̄nj̄n̄iḡn̄i, “E ner̄i aiw̄i agw̄i soȳné gox̄i gox̄i n̄igw̄f̄ wow̄f̄ t̄nj̄ox̄i n̄imax̄r̄m̄i ūi. Árupian̄j̄f̄ enj̄ánáȳf̄ en̄i n̄imax̄r̄m̄i ūi. Gox̄i gox̄i kirá m̄ix̄f̄ nán̄i enj̄ȳf̄ mayox̄i enj̄ánáȳf̄ d̄ix̄f̄ iȳf̄á n̄ip̄ir̄r̄i b̄i éir̄ix̄n̄i.

³⁷ Aȳf̄ r̄ip̄i nán̄i searar̄nj̄n̄i. B̄ikw̄f̄yo nion̄i nán̄i re n̄ir̄n̄r̄i eán̄n̄i, ‘R̄f̄a k̄i-roar̄iḡf̄áyo mépear̄iḡf̄ápa om̄i en̄i n̄ikum̄ix̄iro ax̄f̄pi mépep̄r̄f̄ár̄n̄i.’ n̄ir̄n̄r̄i eán̄n̄i. Am̄ip̄i nion̄i nán̄i n̄ir̄r̄i eán̄nj̄f̄pi x̄xen̄i nimón̄n̄nj̄ō.” ur̄f̄aḡi

³⁸ awa re ur̄iḡf̄awix̄n̄i, “Ám̄ináox̄n̄i, none m̄ix̄f̄ nán̄i m̄nj̄f̄ b̄íxaú r̄ixa rip̄f̄xaúr̄n̄i.” ur̄f̄aḡf̄a o “Xw̄ȳf̄á r̄ixa apán̄r̄n̄i.” ur̄nj̄n̄iḡn̄i.

D̄f̄w̄f̄ Orip̄iȳo dán̄i Gor̄xom̄i xw̄ȳf̄á r̄r̄m̄f̄ win̄j̄f̄ nán̄r̄n̄i.

³⁹ E n̄ir̄n̄m̄i an̄j̄yo n̄ipeyear̄i xeḡf̄ yar̄nj̄f̄pa d̄f̄w̄f̄ m̄nj̄f̄ Orip̄iȳi r̄n̄nj̄f̄pim̄i nán̄i yar̄f̄ná xeḡf̄ wiep̄sar̄nj̄owa en̄i núm̄i n̄ȳiro

⁴⁰ r̄ixa n̄ir̄émor̄f̄ná awam̄i re ur̄nj̄n̄iḡn̄i, “Seteno iwam̄f̄ó m̄iseaíwap̄ȳipa oen̄r̄i nán̄i Gor̄xom̄i r̄ix̄nj̄f̄ ur̄f̄poȳi.” nur̄m̄i

⁴¹ ámá s̄nj̄á anan̄i iwan̄j̄f̄ mopax̄f̄ imón̄nj̄e numáná xw̄f̄áyo xóm̄nj̄f̄ n̄ȳikw̄imáná Gor̄xom̄i xw̄ȳf̄á r̄r̄m̄f̄ n̄wir̄i

⁴² re ur̄nj̄n̄iḡn̄i, “Ápe, jox̄i n̄simón̄r̄f̄náȳf̄ xean̄nj̄f̄ nion̄i númean̄f̄pi kap̄ix̄f̄ nion̄i n̄im̄f̄nj̄f̄ imón̄nj̄f̄wá anan̄i em̄i m̄wiár̄mopax̄r̄n̄i. E ner̄i aiw̄i nion̄i nimón̄ar̄nj̄f̄pi mé d̄ix̄f̄ d̄nj̄f̄ t̄n̄i x̄xen̄i anan̄i imón̄f̄w̄n̄iḡn̄i.” urar̄f̄ná

⁴³ an̄f̄náj̄f̄ wo s̄nj̄án̄i n̄wimón̄r̄i enj̄f̄ síx̄f̄ weám̄ix̄nj̄n̄iḡn̄i.

⁴⁴ E éáná Jisaso r̄f̄n̄nj̄f̄ agw̄f̄ es̄nj̄w̄n̄nj̄f̄ w̄imeáaḡi Gor̄xom̄i xw̄ȳf̄á enj̄f̄ t̄n̄i nur̄r̄f̄ná xeḡf̄ ok̄nj̄f̄ n̄ipwer̄f̄ná raḡf̄nj̄f̄ n̄ipuri xw̄f̄áyo n̄ȳóisáná

⁴⁵ Gor̄xom̄i xw̄ȳf̄á r̄r̄m̄f̄ wiar̄nj̄e dán̄i éf̄ niw̄iearóm̄i nur̄i xeḡf̄ wiep̄sar̄nj̄owa t̄nj̄f̄ e wen̄nj̄f̄ éf̄ȳf̄ w̄n̄nj̄n̄iḡn̄i. D̄nj̄f̄ sip̄i wiar̄nj̄aḡi nán̄i enj̄f̄ sam̄nj̄f̄ n̄iwór̄o nuro sá órówap̄nj̄aḡf̄a n̄w̄n̄r̄i

⁴⁶ re ur̄nj̄n̄iḡn̄i, “Pí nán̄i soȳné sá wen̄ōi? Seteno iwam̄f̄ó m̄iseaíwap̄ȳipa oen̄r̄i nán̄i n̄wiáp̄f̄n̄mearo Gor̄xom̄i r̄ix̄nj̄f̄ ur̄f̄poȳi.” ur̄nj̄n̄iḡn̄i.

Jisasom̄i f̄á xeḡf̄á nán̄r̄n̄i.

47 Sini e urarína re enjiginini. Ámá wí ikwíkwierí bimiarína ámá Judasoyi riniño —O wiepisariñí wé wúkaú síkwí waú imónigfá worini. O ámáyo nipemeámí niyapiri Jisasomí kíyí miaúnimíniri nání anjwí e báná

48 Jiaso re uriniginini, “Judase, ámá imóniñáoni pasá ninimeri kíyí nímiaúnimíniri ríbariñini?” uraná

49 Jiaso tñi rogíawa omi ríxa fá xiraníro yariñagfa niwiniro re urigíawixini, “Ámináoxini, ‘Awami mñí orópoyi.’ risimónarini?” nuríro

50 wo re enjiginini. Apaxípaniñí imóniñí seáyí e imóniñoyá xináinñí nimóniri omiñí wiiariñomi mñí rómíniri éyí pírí nímoyíkirí arfá wé náumi dño mñí wirípieañiginini.

51 Arfá mñí wirípieáagi Jiaso “Pñi wiárípoyí. E mepani.” nuriri ámá arfá mñí wirípieáomi wé seáyí e níkwíariri naní imixiñiginini.

52 Omi naní nimiximáná apaxípaniñí imónigfá xwéowa tñi porisí añí ridiyowá yariñiwámi awí mearoarigíawa tñi Judayí mebaowa tñi awa xíomi fá xiraníro bíayo re uriniginini, “Soyíne mñí tñi iwaní tñi fá maxirigíáyí ámá íwí xauráparigíayo fá xiraníro yariñíapa nianíro ríbariñoi?”

53 Nioni sfá ayí ayo añí sipísipí ridiyowá yariñiwámi ñweañáná soyíne fá wí mñixirarigíawixini. E nerí aiwí áríwiyíná obo emearína soyíne fá nixiraníro nání ríseaimónigoí?” uriniginini.

Pitao “O nání majíonirini.” uríñí nánirini.

54 Jiaso e uríagi aí awa omi fá nixero níméra nuro apaxípaniñí imóniñí seáyí e imóniñoyá añí e mearémoáná Pitao awami ríwíyo yaxídf néra nurí

55 ámá wí ákiñáyo añíriwámi dání ríá níkearo ñweañagfa niwiniro o ení nipáwiri niwímeari e éí ñweañáná

56 apíxí omiñí wiiariñí wí ríá wíá óniñáná Pitaomi símimaniñí síñwí niwiniro síñwí agwí niwíga nípeyiri ámá e ñwíxapíagíayo re uriniginini, “Ámá ro ení Jiaso tñi emeariñí worini.” uríagi aí

57 Pitao “Oweoi.” nuriri re uriniginini, “Ine, jíxi rariño nání nioni majíarini.” nuriri

58 niñweámáná enáná ámi wo omi síñwí niwiniro re uriniginini, “Joxi ení ámá Jiasoyáowa woxíniñí imónarini.” uríagi aí Pitao “Royi, nioni xenwonirini.” nuriri

59 niñweañísáná enáná ámá ámi wo ámáyo arfíki “Ámá ro ení Gariri píropenisíyo dño enagi nání nepa Jiaso tñi emeariñorini.” urayarína

60 Pitao re uriniginini, “Royi, joxi rariñíyí nioni majíarini.” sini e urarína re enjiginini. Karfkarí wo ríxa ríaiwá riniñiginini.

61 Karfkarí ríaiwá ráná Jiaso níkinimóniri Pitaomi síñwí wináná o Jiaso pñé xámi re urípi “Karfkarí sini ríaiwá mñí enáná joxi biaú bí ayo ‘Jiaso nání nioni majíarini.’ urayiríni.” urípi nání diñí winíagi

62 nípeyeari ákiñá bíariwámi dání ñwí piyí wírininiñiginini.

Iwaní mépero xwírixí mépero egfá nánirini.

63 Ámá Jisasomí fá xirarigíáyí ikayíwí numearíro iwaní níméperína

64 xegí síñwíyo wíá nitárimáná iwaní nearo re nura ugíawixini, “Wíá nearókiamoariñoxiñi, iwaní go ríá rearini? Joxi wíá rókiamoariñoxi enagi nání ríxa áwaní nearei.” nuríro

65 ikayíwí numearíroná ayá wí nuríásáná

66 ríxa wíá ónáná Judayí mebaowa xwírixí imixarigíáyí, ayí apaxípaniñí imónigfá xwéowa tñi ñwí ikaxí eániñipi mewegíawa tñi awí eánáná Jisasomí awa tífamini nímera níbiro wáríagfá

⁶⁷ awa re urigfawixini, “Joxi yeáyf neayimixemeanfa nani arfowayá xwfa piaxfo dani iwiaronfoyi rarihwáoxi enánáyf, áwanj nearei.” urfagfa aiwi o re uriniginini, “Nion nisearfigi aiwi soyfne ‘Neparini.’ niyaiwiro arfa nipfriméoi.

⁶⁸ Nion eni yarijfi bi seaíanáyf, soyfne áwanj wí nripriméoi.

⁶⁹ E neri aiwi re seararijini, ‘Ámá imóniñáoni Gorixo, enjfix eániñoyá wé náúmini ñweámi nani anwi ayorini. Ínina o tñi niñweari óniñf imónimfárinini.’ seararijini.” urfagi

⁷⁰ nowani re urigfawixini, “Joxi niaíwí Gorixoyáoxirani?” urfagfa o “Soyfne api nriariñoi.” urfagi

⁷¹ awa re riniñgawixini, “None xewaniño xwiyfá meárinipaxfpi rariñagi arfa wíwáyf nani siñwí winarogfa ámi wí nibiro xwiyfá mearipaxf mimónini.” riniñgawixini.

23

Omi Pairato tñj e wárigfa nánirini.

¹ E nriñiro nowani niwiápnimearo Jisasomi gapimanf Pairato tñj e nani niméra nuro

² nriémómána Jisaso nani nixekwímoro Pairatomi re urigfawixini, “O yapf nineaíwapiya nuri Judayene yariñwáyf nineawiaikiri ‘Émáfyá mixf ináyf Sisaomi niñwí takisf nani mñni miwipani.’ nrieariri xewaniño nani re rariñi, ‘Nion ámá yeáyf seayimixemeámfa nani arfowayá xwfa piaxfo dani iwiaronñoni, mixf ináyf imóniñáonirini.’ rariñagi arfa wíwárinini.” urfagfa

³ Pairato Jisasomi yariñf niwia nurfna yariñf re wiñniginini, “Joxi Judayfyá mixf ináyf imóniñoxirani?” urfagi o “Joxi dixf rixa api nriariñini.” urfagi

⁴ Pairato apaxfpániñf imónigfa xwéowami tñni ámá e epfroyf egfáyo tñni re uriniginini, “Xwiyfá mearipaxf imóniñf bi nani pfá meñnarini.” urfagi aiwi

⁵ awa arfki re urayigfawixini, “Jisaso Judia pñopenisf re ami ami nemeri ámá nñni re oyaiwípoyiniri, ‘O negf mixf ináyf imónána émayo mixf xfdowáranfwarini.’ oyaiwípoyiniri nuréwapiya warinorini. Gariri pñopenisfyo dani néra biñfyf re eni aí nearéwapiyarini.” urfagfa

⁶ Pairato arfa e niwiri awami yariñf re wiñniginini, “O Gariri pñopenisfyo dánorani?” urfagi

⁷ awa re urigfawixini, “Oyi, Jisaso pñopenisf gapimanf Xeroto meñweañfyo dánorini.” urfagfa Xeroto eni ina Jerusaremí ñweañagi nani Pairato o tñj e nani wiowáriniginini.

Omi Xeroto tñj e nani wiowárigfa nánirini.

⁸ Judayowa Jisasomi gapimanf Xeroto tñj e nani niméra úána o enina dani amipi Jisaso yariñfyf nani arfa niwiri “Omi siñwí owñnini.” niyaiwia bagf nani omi siñwí niwñnirfna yayf niwiniri “Jisaso emimf bi oníwapiyini.” niyaiwiri

⁹ yariñf obaxf niwiayarñagi aiwi xfoyá bi muriniginini. Muripa yarfná

¹⁰ apaxfpániñf imónigfa xwéowa tñni ñwí ikaxf eániñfpi mewegfáwa tñni xwiyfá rfa tñj xekwímogfa

¹¹ Xeroto tñni xegf porisowa tñni uyfniñf mero ikayfwf meariro nemána raprapf awiaxf wú mixf ináyowa yinarigfa imóniñf wú nuyiriro ámi Pairato tñj e nani wiowáriniginini.

¹² Xeroto tñni Pairato tñni xami xepixepa rónagfíwaú sfá ayimi nawini imónigfisixini.

“O pí éagi ikfáyo yekwiroárimñni?” urinini nánirini.

13 Jisasomi ámi Pairato tńń e nání níméra úána Pairato “Apaxípanńń imónńńgá xwéowa tńń Judayń mebáowa tńń ámá nńń tńń obńpoyń.” nńńń

14 awa ámi bána re urńńńńńńń, “Soyńné xámń ámá ro nńmeámń nńbńń re nńńńawixńń, ‘O ámá nńń “Émányo mńxń xńdowáranńwáńń.” oyaiwńpoyńńń nńsearéwapńya emearńńorńń.’ nńńń awwń soyńné xwńyńá umeararńńgáńń nánń nńńń segń sńńwń anńńgńe dánń yarńńń wńayńagń awwń omń xwńyńá mearńpaxń wń mimónńńńńńńń.

15 Xeroto enń pńá nńwirń ań omń xwńyńá mearńpaxń bń mimónńpa enagń nánń ámń none tńń e nánń seapowárenapńńńń. Arńá époyń. None omń pńkńńń nánń uyńńń enń bń aga mimónńń.

16 Ayńńánń ‘Nńńń yarńńáńń nánń rńnearńńń?’ oyaiwńńń sa iwanńńń nńméperń wáńńmńńń.” urána

17 Judayń xwńogwń ayń ayo awwá Anńńnajo Múroagń nánń narńńgáayńmń “Émányń gapńmano negń ámá gwń ņweanń wo oneawáńńń.” nńyawiwo nánń

18-19 ámá e epńroyń egńá nawńń nńń xńxewńámń re urńńgńawixńń, “Jisasomń nńpńkńń Barabasomń —O Jerusaremń ņweagńáayń wa tńń nńwńáńńńmearo ‘Émányo mńxń oxńdowáraneyń.’ nńńńro mńxń nńwiróná ámá pńkńagńa omń émányń fá nńxero gwń anńyo ņwńńrńńgńńńń. “Omń neawáńń.” urána

20 Pairato “Jisasomń owáńmńńń.” nńyawińń ámá ayo ámń bń urńagń awwń

21 ayń rńmńńń tńń re urayńńgńawixńń, “Íkńáyo yekwńroárei. Íkńáyo yekwńroárei.” urayarńńá

22 Pairato rńxa bńáú urńń awwń ámń bń re urńńńńńńń, “Pń nánń? O pń ņwń éń nánń íkńáyo yekwńroárńmńńń? Xwńyńá omń nńmearńń pńkńpaxń wń imónńńagń mńwńńmearńń. Ayńńánń iwanńńń nńméperń wáńńmńńń.” urńagń ań

23 ámá ayń Pairato omń íkńáyo oyekwńroárńńńń arńkń ámń wńń sńmń tńń nurayńroná pńńé Pairatoyá xórórń wńgńawixńń.

24 Pńńé oyá xórórń wńagńa nánń re urńńńńńńń, “Segń seaimónarńńńpń xe oimónńńń.” nurńń

25 ámá nńń wńwanńńyń “Neawáńń.” urńo —O Jerusaremń ņweagńáayń wa tńń nńwńáńńńmearń “Émányo mńxń oxńdowáraneyń.” nńńńro mńxń nńwiróná ámá pńkńagńa omń émányń fá nńxero gwń anńyo ņwńńrńńgńńńń. O nánń ayń “Neawáńń.” urńomń Pairato nńwáńńń Jisaso nánń wńgń dńń yaiwńńáyo nńxńdńń porisowa íkńáyo yekwńroárńńńń nánń mńń wńńńńńńń.

Jisasomń yekwńroárńńgńá nánńńń.

26 Mńń wńána porisowa omń nńméra nurńńá Jisasomń iwanńń mépeayńńá enagń nánń rńxa enń meánńpa nerń ná neága warńńagń nńwńńro ámá wo Saimonoyń rńńńo —O anń xegń yoń Sairńń dńńorńń. O maiwń amńyo dánń Jerusaremń nánń barńńomń óń e órórń nńńro “O íkńá yoxáńpá nńkwónńmń Jisasomń oxńdńń.” nńyawiwo omń íkńá yoxáńpá sanńyńo nńwikwńńro nńméra warńńá

27 ámá oxń apńxń obaxń íkwńkwńerń rńwńmńń nuro apńxń obaxń wńwa enń rńwńyńo númń nuróná ņwapé tńń ámńxńá nńwńaxńda warńńagńa

28 Jisaso nńkńńmónńń re urńńńńńńń, “Jerusaremń dńń apńxń riwayńné nńńń ņwń mńńmńeapa époyń. Sewanńńwayńné nánń mńeainńro segń nńańwńyńo mńeáro éńńxńń.

29 Ayń rńpń nánń seararńńń. Rńwéńá xeanńń rńá tńń seaiméanńá enagń nánń apńxń nńańwń tńgńńwa wńgń nńańwń nánń aga dńń sńpń wńńá enagń nánń ámá re rńpńńńńń, ‘Apńxń oxń rogńńwa tńń sńń apńyá nńańwń mńxńńgńńwa tńń apńxń sńń nńańwń amńń mńń mńwńpa yarńńgńńwa tńń íwa yayń owinńń.’ rńpńńńńń.

30 Xeanńń apń aga xaiwń seaiméanńá enagń nánń ámá dńwń mńńyńo ‘Nńpńérorń neakwarńmń.’ urńro dńwń mńń onńmńáńpa wńmń enń ‘Seáyń e rńń neań.’ urńro epńńńńń.

31 Wé róniḡaoni íkíá sḡḡḡḡḡḡ imóniḡaoni aí xeaniḡḡ níkárfáyḡ nání seyḡné ḡwḡ yaríḡfáyó dání íkíá kíriḡḡḡḡḡḡ imóniḡfáyḡné anḡpaxḡ seaikárinḡárini.” urḡḡḡḡḡḡḡ.

32 Ámá ríkíkíríó yaríḡfíwáú ení Jisaso tḡnḡ nawíni píkianiro nání níkumixiro níméra nuro

33 ríxa yoḡ ámá Mḡḡḡ Gíxweái riniḡe nírémore omí íkíáyo níyekwíroárimáná mḡdḡmḡdání ríkíkíríó yaríḡfíwáúmí ení yekwíroáraríná

34 Jisaso Gorixomi re urḡḡḡḡḡḡḡ, “Ápe, nioní niaríḡḡá tḡyḡ awa majíá nímonimáná niarḡḡḡḡḡḡ nání joxí yokwarimḡ wíiḡ.” uraríná porisowa Jisasoyá rapḡrapḡ gonḡ gonḡ meámḡniréniḡrḡ sárú nero yanḡ inarḡḡḡḡḡḡ

35 ámá númí bíáyí e nírówapíro sḡḡwḡ níwiniro Judayḡ ámináowa ení aí rḡperḡrḡ número re ríḡfawixini, “O ámá wíyo arírá wiagorini. O nepa ámá arḡowayá xwḡá piaxḡyo dání iwiaronḡoyḡ rarḡḡwáo enḡánáyḡ, Gorixoxo níḡḡpearḡ nene yeáyḡ neayimixemeaníá nání uowárénapḡnḡoyḡ rarḡḡwáo enḡánáyḡ, xewanḡḡo arírá oinini.” níra waríná

36 porisowa ení ikayḡwḡ numearíroná iniḡḡ wainḡ mḡxḡ yarḡḡḡḡḡḡ mḡnḡ wianiro nání anḡwí e níbīro

37 re urayigḡawixini, “Joxí Judayíyá mḡxḡ ináyoxḡ enḡánáyḡ, jḡwanḡḡoxḡ éḡ mḡnḡnei.” uríḡḡḡḡḡḡḡ.

38 “Ámá royḡ mḡxḡ ináyḡ Judayíyáorini.” níriro íkíá wáráyo rḡwamḡḡḡ e neámáná oyá yoxáyo xwáḡḡyí seáyḡ émi pḡraugḡawixini.

39 Ríkíkíríó yaríḡfíwáú, Jisasomí mḡdḡmḡdání íkíáyo yekwíroárfíwáú wḡo Jisasomí ikayḡwḡ nurḡrḡ re urḡḡḡḡḡḡḡḡ, “Joxí nepa ámá yeáyḡ neayimixemearíá nání arḡowayá xwḡá piaxḡyo dání iwiaronḡoyḡ rarḡḡwáoxiraní? Jḡwanḡḡoxḡ éḡ mḡnḡnḡrḡ yawawi ení yeámḡnḡrḡ ei.” urḡḡḡḡḡḡḡ

40 wḡo “E murḡpanḡ.” nurḡrḡ mḡxḡ re urḡḡḡḡḡḡḡḡ, “Rḡnḡḡḡ o mearḡḡḡḡḡḡ joxḡ axḡḡḡ nímeari aiwí Gorixoxo nání wáyḡ mḡsinarḡniraní?

41 Yawawi yeapíkíáná ayḡ ananḡrḡnḡ. ḡwḡ yaríḡwḡíyo dání xixenḡ yeapíkíarḡḡoḡ. Ámá royḡ ḡwḡ bí méagi aiwí píkíarḡḡoḡ.” nurḡrḡ

42 Jisasomí re urḡḡḡḡḡḡḡḡ, “Joxí ríxa mḡxḡ ináyḡ nímonḡrḡ nímeḡḡwearíná nionḡ nání dḡḡḡ mḡrḡxini.” urḡḡḡḡḡḡḡ

43 Jisaso re urḡḡḡḡḡḡḡḡ, “Nepa rḡrarḡḡḡḡḡ. Agwḡ nionḡ tḡnḡ anḡḡnamḡ ḡweanḡwíḡ.” urḡḡḡḡḡḡḡḡ.

Jisaso peḡḡ nánirini.

44 Ríxa sogwḡ áwini e ḡweanḡáná re enḡḡḡḡḡḡ. Sogwḡ níḡḡkwirḡ anḡ níḡḡnḡ sḡá xaíwḡ níyinára nurḡ ríxa 3:00 p.m. imónáná sogwḡ ámi noxárorḡ anḡḡḡḡḡḡḡ.

45 Sogwḡ sḡkwíarḡḡáná rapḡrapḡ sepiá anḡ sipḡsipḡ rḡdḡyowá yaríḡḡíwá ḡwḡá tḡḡḡmḡnḡ epanḡoárḡnḡḡḡ áwini e naxḡnowárḡrḡ wúkaú epanḡoárḡnḡḡḡḡḡḡḡ.

46 Jisaso rḡaiwá re rḡḡḡḡḡḡḡḡ, “Ápoxini, ḡḡ dḡḡḡ orḡḡwirárḡmḡnḡ.” nurḡmḡ dḡḡḡ yánḡḡḡḡḡḡḡḡ.

47 Jisaso dḡḡḡ yánḡḡḡḡ porisowamḡ seáyḡ e imónḡḡo amḡḡí ayḡ e éagi sḡḡwḡ e níwiniḡrḡ Gorixomḡ yayḡ numerḡ re rḡḡḡḡḡḡḡḡ, “Ámá ro nepa wé rónḡḡo, sipḡ wí mimḡxḡpa enomḡ aí píkíwini.” rḡḡḡḡḡḡḡḡḡ.

48 Ámá oxḡ apḡxḡ nḡnḡ Porisowa Jisasomí yekwíroáraríná sḡḡwḡ wḡnanḡro bíḡmíáyḡ sogwḡ sḡkwíarḡrḡ ámi oxárorḡ nerḡ Jisaso perḡ éagi níwiniro ayá fá níxḡrḡnḡmḡ wigḡ anḡ e nání umíḡḡawixini.

49 Ámá Jisasoyá xegḡ imónḡḡḡyḡ tḡnḡ apḡxḡ Gariri píropenisḡyo dánḡḡ o tḡnḡ nawíni bíḡḡíwá tḡnḡ ná jḡamḡ onḡmíapḡ nírómáná omḡ píkíaríná amḡḡí apḡ e éagi sḡḡwḡ wḡnḡḡawixini.

Jisasomí xwḡá weyárfíá nánirini.

⁵⁰⁻⁵¹ Ámá wo xegí yoí Josepoyí riniño —O Judia piropenisíyo aní xegí yoí Ari-matia dánorini. O Judayíyá xwirixí mearigíá mebáyí worini. O wé róniño enagi nání xegí wíá Jisasomí pikianíro nání mekaxí níméro yarigíápi nání “Apánirini.” mímimóninorini. “Gorixo xwioxíyo míméámí nerí neamenweaníápi gíní gíná imóniníáríani?” niyaiwiro weniní nerí nweanorini.

⁵² O émayí gapímaní Pairato tíñí e nání nurí Jisaso piyomí xwíá weyáriminirí nání yaríní níwirí Pairato “Oyi.” uríagi nurí

⁵³ Jisaso pikííomí níméámí níwepínirí xwíá e dání rapírapí apíá wenípi tíni xopíxopí nírorí síñáyo ámá ófí rixigíáyimi —Ayi ámá síní mítáíáyirini. Ayimi tímínirí nání níméámí nurí ínimi tíñiniginí.

⁵⁴ Sabaríá nání amípi píraniní nímixiro tarigíáyimi nítirí aiwí Sabaríá náyi ríxa anwí e enáná tíñiniginí.

⁵⁵ Apíxí Gariri piropenisíyo dání númí bííwa “Jisasomí aríge ríá tarini?” niyaiwiro síñwí wínaníro númí nuro síñá óyimi síñwí níwíniróná xíomí taríá ení síñwí níwínimí

⁵⁶ wigí aní e nání nuro Sadéyo Jisaso yá wará xópé éwaniginirí íkíá díá díní naní eaariní bí tíni gíní bí tíni píraniní nímixiro nítiro sá wegííwa Sabaríáyo n wí ikaxí eáninípi rarínípa kikiá nweagíawixini.

24

Jisaso ámi wiápínimeaní nánirini.

¹ Sadéyo aga wíá móniními íwa íkíá díá tíni gíní tíni xámi píraniní imíxarigíápi níméámí nuro

² ríxa Jisaso xwíá weyáriníne níremoro síñá xwáripáyo maní e éfí ráráriníño mímegwínarí nímega nurí yání e wenagi níwíníro

³ óyimi nípáwiro aí Ámíná Jisaso míwenagi níwíníro

⁴ “Píyo geríani?” niyaiwiro ududí níniro ronáná re eniniginí. Ámá waú egí rapírapí xwíníá eagííwaú símímaní e rónapigíisixini. Símímaní e rónapáná

⁵ apíxíwa wáyí níkariníro símímaní xwíáyo íkwíróáná awaú re urígíisixini, “Síñá úo nání ámá xwíá weyárarigíe pí nání píá yaríño?”

⁶ Síní re míwenini. Ríxa wiápíníméániginini. O síní seyíné tíni Gariri piropenisíyo nemeíná searinípi nání díní mópoyí.

⁷ Re seariníriní, ‘Negí Judayí ámá imóniníáoní míyí níwíniróná ámá íwí yarigíáyí íá níwíníro íkíáyo níyekwíroáripírá enagi aí ámi sía wíyaú wíyi ríxa nórimáná enáná wiápíníméámíáriní.’ ríníriní.” uríagíí

⁸ íwa Jisaso xwíyíá eníná uríní apí nání díní níwínirí

⁹ xwáripáyo píni níwíárimí nuro wíepísaríní wé wúkaú síkwí wo awamí íwa wíníápi nání repíyí níwiro ámá Jisaso yá xegí imóniníyo ení níyoní repíyí wigíawixini.

¹⁰ Apíxí repíyí wíarígííwa Magídara dání Mariaí tíni Joanaí tíni Jemisomí xínáí Mariaí tíni ámi wíwa tíninini. Íwa wáfí wuríméiarigíáwami wigí wíníápi nání áwaní uríagíá aí

¹¹ “Íwa wigí xwíyíá íkíá íwíyo dáníniní raríño.” niyaiwiro “Nepaxini.” míyaiwípa nero aí

¹² Pítao níwiápínímearí aníni nurí xwáripáyo níremómáná nípíkwínirí ínimi weniní éyí wíniniginini. Rapírapí Jisasomí xopíxopí róniníwí wí e wenagi níwínirí ámi xegí aní e nání nuríá e enagi wínípi nání ududí néra uniginini.

Wíepísiní waú Emeasí nání waríá wímeaní nánirini.

13 Jisasoyá xegí áamá imóniḡyí wau sá axíyimiḡ aní Emeasiyi riniḡpimi nani nuri —Aní api Jerusaremi dani ná jamine onimíapirini. 11 kiromita imóniḡerini.

14 Awaú óyo nuri Jerusaremiyo amipi Jisasomi wíapí nani repiyí niga nuri

15 xwiýá nriḡa warína Jisaso xewanijo anwi e nibiri niwímeari awaú tni nawini nuro

16 awaú Jisasomi siḡwí niwiniḡ aiwi omi mí mómixí yarína

17 Jisaso yariniḡ re wiḡiniḡini, “Awagwí aní nurina xwiýá nriḡa waríḡipi pí éf nani nriḡa wariniḡ?” urána awaú éf nriómána símimanḡ kipiḡi niyiri

18 wío, Kiriopasoyi riniḡo re uriniḡini, “Áamá nni Jerusaremi urinanro úfayo sa joxini e imóniḡi nani majíarani?” uríḡi

19 o yariniḡ re wiḡiniḡini, “Jerusaremiyo pí imóniḡini?” uríḡi awaú re uríḡisixini, “Nasareti dani Jisaso nani rinariḡwi. O Gorixoyá siḡwíyo dani áamá nniyá siḡwíyo dani eni wíá rókiamoariniḡ ení eániḡ wo nimóniri emimí eri xwiýá píraniniḡ urimeri yariniḡo nani rinariḡwi.

20 Omi apaxípaniniḡ imóniḡi xwéowa tni negí áamina neameḡweagíawa tni xwírixí numero omi íká seáyio oyekwiroaripoyiniḡi émáyo mni wío.

21 Xami nene diḡ re kikayówarini, ‘Gorixoxo nene émáyá gwí ḡweaḡwaéneniḡi imóniḡwaéne neaikweanfa nani uowárenapino áamá oríani?’ Diḡ e kikayówarini. Xwiýá api aí ámi bi ririni. Omi rixa nipikimána enána sá wiyau wiyi órana

22 agwi sá riyimi neneyá apixíwa ayá nearemoo. Íwa wíá móniḡimi áamá xwáripá tni e nani nuro aí

23 piyí tío miweḡḡi niwiniḡo nene ḡweaḡwaé nani nibiro re nearoo, ‘Newané xwáripáyo dani oriḡa niwiniḡanena aninají wau nriónapiri “O siḡi unoi.” nearíi.’ nearíḡa

24 negí áamá wa áamá piyo tfe nani nuro apixíwa nearíapi sini axípi e imóniḡḡi niwiniḡo aiwi piyomi siḡwí bi miwinaoi.” Jisasomi repiyí e wíḡi

25 Jisaso re uriniḡini, “Awagwí majimají yaríḡíwagwiri. Amipi wíá rókiamoagíawa nriro ríwaminiḡ eagíapi arí niwiri aiwi anini ‘Nepari.’ niyaiwiri diḡ mikwiropa yaríḡíwagwiri.

26 Awagwí áamá yeáyí seayimixemeanfa nani aríowayá xwíá piaxíyo dani iwiaronfoyi raríḡo nani re riyaiwiariniḡi, ‘O riniḡi bi mímeá anani míxí ináyí nimóniri nikiniḡi Gorixoxo tfiniḡi ḡweapaxirini.’ riyaiwiariniḡi? Oweoi, xami riniḡi nímeámána ríwíyo nikiniḡpaxirini.” nuriri

27 ríwaminiḡ Gorixoyáyo amipi xío nani nriḡiniḡi eániḡipi Moseso eane dani repiyí píraniniḡ niwiéra uri amipi wíá rókiamoagíawa ríwíyo eagíe dani eni repiyí píraniniḡ niwiéra uri eniniḡini.

28 Aní awaú waríḡie rixa anwi e nriémorína Jisaso awaú “O wiárí nimúrori unoi.” oyaiwipiyiniḡi wíwapiyarína

29 awaú urakionwiraniri nani re uríḡisixini, “Joxi miyeamúropani. Sogwí rixa wé enḡi nani sá roriniḡoi. Yawawi tni sá re oweaneyi.” uríḡi awaú tni sá wéminiḡi nani nawini aníyo nipáwiro

30 niḡweagíasána rixa aiwá nanro nerína Jisaso bisíkeríapi nimeari Gorixomi yayí niwimána nikwiriri mni wiarína

31 awaú rixa siḡwí mí wómixipaxí nimóniri omi siḡwí mí wómixána re eniniḡini. O awaú siḡwí aníḡie dani aniniḡiniḡini.

32 O aníḡi niwiniḡi re riniḡisixini, “O tni óyo nibiranena o xwiýá Gorixoyá ríwaminiḡ eániḡipi píraniniḡ repiyí niyeaiéra barína yegí xwioxíyo dani rixa diḡ níá yeáirini.” nriḡini

33 axína Jerusaremi nani niwíapiniḡeami nuri wiepísariniḡi wé wúkaú síkwí wo eḡíawami tni áamá awa tni nawini ḡweagíayo tni niwímeari

34 ayf “Ámináo ríxa wiápínimeáinigini. Saimonomi sijnáni wimóníniginini.”
rinarinjagá arfá n>wiri

35 amípi ófyo néra úfipi nání áwanj nuriri re urígfisixini, “O ríxa bisfkerfá
kwirarfná yawawi ríxa sijnw mí wómíxwísisixini.” urígfisixini.

Wiepísinjfo áwini e éf rónapinj nánirini.

36 Sini Jisaso nání áwanj e urarfná re enjiginini. Xewaninjo áma n>yoni áwiniimi dání
sijnáni rónapinjiginini.

37 Sijnáni rónapáná ayf sirf n>ipikín>ro wáyf nikár>n>ro “P>yinj siwí womi sijnw rfa
wininjwini?” yaiwiarfná

38 o re urinjiginini, “Seyfné óf nikár>n>ro ‘Jisatorfani?’ miyawi dínj ob>baxí pí nání
nimóga warinjo?”

39 ‘Ayf Jisatorfani?’ yaiwip>r>i síkwíyo t>ni wéyo t>ni sijnw nan>poyi. ‘Gfwf t>ni enj
t>ni ení rí reni?’ yaiwip>r>i wé seáyí e nikwiárfpoyi. P>yinj siwí gfwf t>ni enj t>ni
t>nf>rani?’ nuriri

40 xegf wé t>ni síkwí t>ni síwá wíagi

41 ayf yayf seáyimi dání winan>ro nero aí sini “Aga Jisatorfani?” miyawi ududf
n>wiga warfná o ayf “P>yinj siwímani. O aiwá narini.” oyaiwípoyniri re urinjiginini,
“Nioní n>imi nání aiwá bi men>rani?” urfagi

42 ayf peyf p>r>f bi umeafáná

43 o nurápiri wigf sijnw anigfe dání ninjiginini.

44 O re urinjiginini, “Xámi nioní sini seyfné t>ni nemerfná xwíyfa r>pi searinjanigini,
‘Rfwaminj amípi nioní nání Moseso njw íkaxí n>riri eanfpi t>ni wfa rókiamoagfáwa
n>riro eagfápi t>ni B>kwf Samíyo n>rini eáninj>pi t>ni wí surfmá mé aga xixeni
nimónín>f>rini.’ searinjanigini.” nuriri

45 awa rfwaminj xfo nání B>kwf Gor>xoyáyo eáninj>pi nijfa oimónípoyniri wigf dínj
j>fayo nanj n>wim>xiri

46 re urinjiginini, “Eniná dání B>kwíyo rfwaminj re n>rini eánini, ‘Áma yeáyf
seayim>xemeanfa nání arfowayá xwfa piaxfyo dání iwiaronfo r>ninj n>meari n>peri
aiwí sfá wíyau wíyi óráná ámi xwárfpáyo dání wiápínimeanf>rini.’ n>rini eánini.

47 R>pi eni n>rini eánini, ‘Áma omi dínj n>wíkw>r>r>n>pipimi dání xegf imóninj>yf
xwíyfa r>pi wáf wurimeip>r>f>rini, “Segf íwí yarígfáyf rfw>m>ni n>mamoro saninj
imónánáyf, Gor>xo yokwar>m seaininjo.” Jerusalem dání anj n>imi wáf e
wurimeip>r>f>rini.’ n>rini eánini.

48 Seyfné amípi nioní nání winfa r>pi nání áwanj urímérf>xini.

49 Arfa époyi. Gf ápo eniná segf seáwowayá sf>m>manj e dání ‘Nioní segf seárfawéyo
gf kwíy>pi wimf>rini.’ urinj>pi seyfné seaímeanfa nání nioní ríxa seaipowárf>m>ni.
Seyfné Gor>xoyá kwíyf émi dání sini enj miseaeám>x>pa nerfná anj r>pipimi p>ni
n>wiárf>mi amí amí mupani. E nerí aí ríxa enj seaeám>x>áná nioní nání amí amí wáf
urímérf>xini.” urinjiginini.

An>namí nání peyinj nánirini.

50 O Jerusalem dání ayo n>wirimeámi nuri anj xegf yoí Betaniyi rininj>pipimi
n>irémómáná xegf wé seáyí e nim>xiri ayf Gor>xoyá dínj t>ni píráninj onjweápoyniri
amípi yarinj n>wiri

51 sini n>wiarfná Gor>xo omi n>ménap>mi ríxa an>namí nání peyinjiginini.

52 Ríxa an>namí nání peyíagi ayf e sijnw n>w>n>imi ámi Jerusalem nání nuro
seáyimi seáyimi nimóga nuróná

53 íniná anj r>d>yowá yarígf>wámi n>páwiyiro Gor>xomi seáyí e umeagf>rini.

Xwiyá yáy neainaríj Jono eańpírini.

Ríwamíj rípí “Xwiyá yáy neainapaxí Jono eańpíyí” rinińpírini. O Jisaso wiep+sagowa worini. Xewaníjo nání níriri nearína yumí “Wiep+saríj Jisaso dıń sızı uyıńoyı” níriri eańorini. O Jisaso rıxa nıpémána nıwiápnımeámı ańınamı nání nıpeyimána eńána ámı xwiogwı aga obaxı nıpwémána eńána rıwamıj rıpı eańrını. Ámá “Gorıxo arıre imónıńorıanı?” yaiwıarına Jisaso rıri erı eńpımı dání nıjıá imónırxınırı níriri eańrını. “Óf Gorıxo tıámınıńıń inıńyı Jisadorıanı?” nıyaiwıro dıń nıwıkwırorıńpımı dání dıń nıyımıńıń imónıńpı tıgıáyı enı imónırxınırı níriri eańrını.

Xwiyáoyı rınıńo ámá imónıńpı nánırını.

¹ Iwamıfı xwıá rırı sını meńána Xwiyáoyı rınıńo ıná ńweańrını. O Gorıxo tını nawını nıńwearı o tını xıxenı imónıńrını.

² Aga iwamıfı dání Gorıxo tını ńweagıfıorını.

³ O Gorıxo nerıńpımı dání amıpı imónıń nıpını imónıńrını. Pı pı imónıńpı wı xegıpı mimónı xıo nerıńpımı dánínı imónıńrını.

⁴ O dıń ámá amıpı sıńı imónınıfa nání tıńorını. Dıń o tıńpı, ayı ámáyo Gorıxo imónıńpı nání wıá wókinıfa nánırını.

⁵ Wıá apı sıá yınarıńe wıá ónarına sıápı wı sıá uyımıxıńımanı.

⁶ Ámá wo —O wayı neameainı Jonoyı rınıńorını. Gorıxoyá xwiyá yarı wıowarıńorını. Omı Gorıxo urowárenapána

⁷ o ámá nını wıá apı nání arıá nıwıro dıń ıkwıroprı nání áwanı urımınırı nání bıńınıgını.

⁸ O ámáyo wıá wókarıńomanı. Sa wıá wókarıńo nání áwanı nearımınırı bıńorını.

⁹ Aga nepa wıá wókarıńo, ayı rorını. Xwıá tıyo nání nıbırına Gorıxo imónıńpı nání dıń moprı nání wıá wókımıxıńorını.

¹⁰ O xwıá tıyo ńweańána xwıarı tını amıpı tını xıo nerıńpımı dání imónıń aıwı oxı apıxı mı mıwómıxıgıawıxını.

¹¹ O ámá xegı Judayı tıńı e nání úagı aıwı mumımınıgıawıxını.

¹² E nerı aıwı ámá omı numımınıro dıń wıkwıróáyı nıaıwı Gorıxoyá oımónıpoyınırı sıńwı wınıńrını.

¹³ Ayı nıaıwı ámá emeaarıgıá yapı imónıgıámanı. Apıxı xırarıgıá yapı imónıgıámanı. Ámáya dıńıyo dání enı imónıgıámanı. Sa Gorıxoyá dıńıyo dání xegı nıaıwıyı imónıgıámanı.

¹⁴ Xwiyáoyı rınıńo aga ámá nımónırı xwıá tıyo nene tını ńweańána nene seáyı e o imónıńpı aga xegı bı imónıńagı wınıńwanıgını. O, Gorıxoyá sıńınıńı émıaońo xıo tını xıxenı seáyı e imónıńagı wınıńwanıgını. Ámaéne wá ayá wı neawıanarıńagı wınıńwanıgını. Gorıxo imónıńpı nepa xıxenı sıwá neainarıńagı enı wınıńwanıgını.

¹⁵ O nání wayı neameainı Jono áwanı nırırına wıá re rıńınıgını, “O nıonı re rıńáorını, ‘Rıwıyo bıńıo nıonı sını meńána o xámı ńweańagı nání nıonı seáyı e nımónını.’ rıńáorını.” rıńınıgını.

¹⁶ Ayı rıpı nání “Ámaéne wá ayá wı neawıanarıńagı wınırane Gorıxo imónıńpı nepa xıxenı sıwá neainarıńagı wınırane eńwanıgını.” rarıńını. O wá nıneawıanırına bı onımıápı mıneawıanı xwapı ayá wı nıneawıanırı arıra ámı ámı neainırını.

17 Ayf rîpî nânîrîni. Moseso Gorîxoyá dîñî tîni ñwî ikaxî nîrîrî rîwamîñî eañî enagî aiwî ayf Jîsasi Kiraiso neaîwapîyîñîpîmî dánî Gorîxo wá neawianarîñîpî nânî nîjîfá imónîrane nepa xfo imónîñîpî nânî nîjîfá imónîrane enwárîni.

18 Wainá aiwî Gorîxomî áamá go sîñwî winîñîrîni? E nerî aí Nwífá sîñîñîñî émiaonjo —O íníná xanoyá sáyo ñweañorîni. Nene “Xano imónîñîpî apîrîfanî?” yaiwianî wífá neaókímîxîñîrîni.

Wayf neameainf Jono xewanîño nânî rîñîpî nânîrîni.

19 Judayf wî Jerusaremî dánî re nîyaiwiro, “Wayf umeaiarîñî Jono áamá Gorîxoyá dîñî tîni yeáyf neayimîxemeanfa nânî arfowayá xwífá piaxîyo dánî iwiaronfoyi rarîñwáorîni? Worîfanî?” nîyaiwiro apaxîpánîñî imónîgífá wa tîni áamá Ripaiyi rîñîñîyîf wa tîni —Ripaiowa añî Gorîxo nânî rîdîyowá yarîgíwámî mewegífáwamî sanf uráparîgífáwarîni. Awa tîni nuro Jonomî “Goxîrîni?” urîpoyîñîrî urowáráná

20 awa nuro omî nîwímearo yarîñî “Goxîrîni?” wíáná o yumífi bî mîwî waropárf nîñîrî “Aga nepa seararîñîni.” nurîrî “Nionî áamá yeáyf seayimîxemeanfa nânî Gorîxoyá dîñî tîni arfowayá xwífá piaxîyo dánî iwiaronfoyi rarîgítonîmanî. Kiraisoyî rarîgítonîmanî.” urîgî

21 awa yarîñî re wigíawixîni, “Joxî ayf o menánáyf, goxîrîni? Joxî wífá rókiamoagf Eraijaoxîrîni?” urîgífa o “Ayf nionîmanî.” urîgífa awa “Joxî wífá rókiamoagf Isîrerene xwayf nanîrî ñweañwáoxîrîni?” urîgífa o “Oweoi.” urîgí

22 awa “Joxî ‘Gonîrîni.’ simónarîni? Áamá none nearowárénapífáyo áwanf uranîrî rarîñwîni. Jîwanîñoxî píoi rînarîñîni?” urîgífa

23 o re urîñîñîgîni, “Nionî wífá rókiamoagf Aisaiao rîñîpî tîni xîxenî áamá dîñî meañe dánî ríaiwá re rarîñáonîrîni, ‘Ófi Ámínáo nânî píránîñî wimoípoyî.’ rarîñáonîrîni.” urîgí

24 awa —Parisiowa urowárfáwarîni.

25 Awa yarîñî re wigíawixîni, “Joxî áamá yeáyf neayimîxemearfa nânî arfowayá xwífá piaxîyo dánî iwiaronfoyi rarîñwáoxî mimónîpa erî wífá rókiamoagf Irajaoxî mimónîpa erî wífá rókiamoagf nene xwayf nanîrî ñweañwáoxî mimónîpa erî enánáyf, pí nânî áamáyo wayf numeaiá warîñîni?” urîgífa

26 Jono re urîñîñîgîni, “Nionî áamáyo wayf numeairíná iniîgí tîniñî umeaiarîñáonîrîni. E nerî aí seyíne tîni áwîñîmî ronf wo soyíne sîñwî mí mómîxîforîni.

27 Áamá nionîyá ríwíyo bîñfo nânî rarîñîni. Áamá nionî nânî ‘Wé rónîñorîni.’ nîaiwiarîñagífa aí o aga seáyf e nimónîñagî nânî oyá síkwíf sù gwí wikweaipaxonîmanî.” urîñîñîgîni.

28 Jono iniîgí Jodanî rapáyo jfarîwámîni añî yoí Betanî tîñî e wayf umeaiaríná nîwímearo yarîñîf apî wigíawixîni.

Jisaso sipîsipîf rîdîyowá nânîñîñîf imónîñîf enagî nânîrîni.

29 Wayf neameainf Jono, sá wenjo Jisaso xfo tîñîf e nânî barîñagî nîwinîrî re rîñîñîgîni, “Sipîsipîf miá rîdîyowánîñîf áamá nînenenî uyíñîf yarîñwápi yokwarîmîf neaiínfa nânî Gorîxo neaiapîño iworîni.

30 O re rîñáorîni, ‘Áamá nionîyá ríwíyo bîñfo nionî sîni menáná o ñweaagf enagî nânî nionî seáyf e nimónîñorîni.’ rîñáorîni.

31 Xámî nionî enî áamá nîbîrî yeáyf neayimîxemeanfwinîgîñîrî xwayf nanîrî ñweañwáomî mí mîwómîxîpa nerî aiwî o nânî gí Isîrerîyo wayf numeaiarîñîpîmî dánî wífá urókiamómîñîrî bîñárîni.” rîñîñîgîni.

32 Wayf neameainf Jono Gorîxomî xewaxo wímearîpî nânî mîko nimónîrî áwanf re nearîñîñîgîni, “Nionî kwíyf Gorîxoyápi añînamî dánî xawiówf yapî nîweapîrî omî xenweáagf winîñanîgîni.” nînearîrî

³³ re neariñinigiñi, “Xámi nioni eni áamá nibiri yeáy neayimixemeanfwiniginiri xwayf naniri ñweañwáomi mí mîwómixipa neri aiwi iniigf tñni wayf numeaiia ouniri nirowárenapiño re niriñinigiñi, ‘Áamá joxi kwíyf niweapiri wímeáagi winirfo nání diñf re yaiwír+xini, ‘Áamáyo wayf numeairfna kwíyf tñni numeairi sixf umímonfo, ayf orfaní?’ yaiwír+xini.’ niriñinigiñi.

³⁴ Gorixo niriñipi tñni xixeni niñwanñoni omi sñwaf niwiniri nání nímeanfpi nání mfkoni ‘O niaíwaf Gorixoyáorini.’ searariñini.” neariñinigiñi.

Wiepísariñf waú waú awami niwirimeáa uñf nánirini.

³⁵ Wayf neameañf Jono, sá weño wáfapi tñni xegf wiepísariñf waú tñni nawini éf nrorfna

³⁶ wenñf éfyf winiñinigiñi. Jisaso añf warñagf niwiniri re riñinigiñi, “Sipísipf miá ridiyowá nání Gorixo neaiapiño iworini.” rñagf

³⁷ wiepísariñowá Jono e rñagf arfá niwiri Jisasomi númi warfna

³⁸ o nikinimóniri winiñinigiñi. Awáú númi barñagfi niwiniri re urñinigiñi, “Pí yaniri númi niñariñi?” urñagf awáú re urñisixini, “Rabai —Negf agapné niriñina ‘Nearéwapiyarñoxirini.’ rarñwápirini. Rabai, joxi añf giwámi wearñfirini?” urñagfi

³⁹ o re urñinigiñi, “Awagwí nibiri sñwaf winfpiyi.” urñagf awáú tñni nuro añf xfo wearñiwá sñwaf niwiniri rixa sfápi tñni 4:00 p.m. imónñagf nání sfá ayi o tñni e sá wegawixini.

⁴⁰ Wayf neameañf Jono Jisaso nání rñagf arfá niwiri númi úfiwáú wfo Adiruorini. O Saimoni Pitaomi xexirimeáorini.

⁴¹ O xámi nuri xexirimeáo Saimono nání pfa neri re urémeaniginini, “Yawawi áamá negf Xibiruyf pfné tñni Mesaiaoyf rarñwáo —O áamá yeáyf uyimixemeanfa nání arfowayá xwfa piaxfo dánf iwiaronfoyf rarñgorini. Kiraisoyf eni rinñorini. Omi rixa sñwaf winimeáwi.” nuriñi

⁴² niwirimeámi Jisaso tñf e nání nuri wímeáána Jisaso omi sñwaf agwf niwiniri re urñinigiñi, “Joxi Jonomi xewaxoxi Saimonoxirini. Rina dánf yoí Sipasoxi —Yoí apf Girikiyf pfné niriñina Pitaoyf rarñgápirini. (Yoí mfkfpi sfñáfi riniñi.) Yoí Sipasoxi riripfrafói.” urñinigiñi.

Piripo tñni Nataniero tñni nánirini.

⁴³⁻⁴⁴ Jisaso, sá weño wáfapi tñni Gariri piropenisfo nání uminiri nerfna áamá womi —O Piripoyf rinñorini. Añf yoí Betísaida dñgorini. Añf apf ayf Adiruo tñni Pitaó tñni eni añf apimi dñnowaurini. Jisaso Piripoyf rinñomf niwimeari “Joxi niñfdei.” urñagf

⁴⁵ Piripo nuri xegf áamá womi —O xegf yoí Nataneroyf rinñorini. Omi niwimeari re urñinigiñi, “Áamá Moseso enina niriñi rfwamñf eari wfa rókiamoagfáwa niriñi rfwamñf earo egfo rixa sñwaf winimeáwini. O Nasareti dññf Josepomi xewaxo Jisatorini.” urñagf

⁴⁶ Nataniero áamá Gorixo Isireriyf yeáyf uyimixemeanfa nání urowárenapinfo nání re urñinigiñi, “Joxi re riñinigiñi, ‘Nasareti dánf nene ayá sfwf nearopaxf imónñf bñ imónpaxfirini.’ riñinigiñi?” urñagf Piripo re urñinigiñi, “Joxi niñiriñi sñwaf wñei.” nuriñi nuri Jisaso tñf e barfna

⁴⁷ o Nataniero barñagf niwiniri o nání re riñinigiñi, “Isireriyf wo áamáyo yapf bñ mîwíwapiyarñi iworini.” rñagf

⁴⁸ Nataniero ududf niwiniri re urñinigiñi, “Arñge neri joxi nioni nání niñfá imónñini?” urñagf Jisaso re urñinigiñi, “Piripo sñni rñaiwá mñirñipa éfmf joxi íkfá pikfnami íkwapiñyo ñweañána sñwaf ranfaniginini.” urñagf

⁴⁹ Nataniero re urñinigiñi, “Nearéwapiyarñoxini, joxi niaíwaf Gorixoyáoxirini. Isirerene negf mñxf ináyoxirini.” urñagf

⁵⁰ Jisaso re uriniginini, “Nioni ‘Joxi ikía pikinami ikwapiñyo nweañána sñwá rananiginini.’ rirfagi nani joxi ‘Gorixomi xewaxorani?’ niniawiri diñf rinikwároarini? Nioni apimi seáyi e imóniñf bi yarinañagi sñwá nanirfárinini.” nuriri

⁵¹ omi re uriniginini, “Aga nepa seararini. Aninami dani óf inána Gorixoyá aninajf áma imóniñáoni tñf e nani yiri weapiri yarinañaga sñwá winiprfárinini.” uriniginini.

2

Aga iniñgí iniñgí wainf oimóniri imixiñf nanirini.

¹ Sía wiyau pweána Gariri piropenisyo añf bi xegf yof Kenai rininipimi áma wo apixf mearinagani nani aiwá apí nimixiro yarina Jisasomi xinái añf ayo nweañána

² omi tñni xegf wiepsarinowami tñni urepearía enagi nani awa eni nibiro nweañána re eniginini.

³ Áma aiwá apí nani awí eánfáyf iniñgí wainf nñni nowarána Jisasomi xinái re uriniginini, “Íwe, wainf nñni rixa nowároi. Bi sini mwenini.” urfagi

⁴ Jisaso re uriniginini, “Ineyf, jíxi nioni pí oeniri ninarini? Nioniyá enf eániñf sñjani imóniniyf rinámani.” urfagi

⁵ xinái áma aiwá nixero yanf wiarigfáwami re uriniginini, “O pí pí searífyf xixeni xídfpoyi.” urfagi

⁶ Jisaso sñjá tñni xwárfá sixf imixiniñf wé wúmi dññf wo —Apí wáni wáni iwajfá nerfna 100 ritá iwajfá epaxpirini. Judayf wigf yarigfápi tñni xixeni nerfna Gorixoyá sñwáyo dani amipí wé rónigfá imóniniro igwá wímoarigfápa yanri yarigfápirini. Jisaso sixf wé wúmi dññf wo apí wenagi niwiniri

⁷ áma aiwá yanf wiarigfáwami re uriniginini, “Iniñgí niwiro iwajfá nerfna magwf époyi.” urfagi awa aga iniñgí iwajfá neróna magwf imimf yáraná

⁸ o awami re uriniginini, “Xwárfá sixf tñyo dani niwiro nimeami nuro seáyf wiarigfóyfné seáyi e seaimóniñomi mñni wípoyi.” urfagi awa nimeami nuro mñni wíána

⁹ seáyf wiarigfáwami bosf umiearino aga iniñgí rixa wainf imónifpi gígf neri —O awa iwífe nani majfá neri aiwi aiwá yanf wiarigfáwa nijfárinini. O gígf neri apixf mearinomi “Eini.” nuriri

¹⁰ re uriniginini, “Áma nñni iniñgí wainf yanf niwia nuróna re yarigfárinini. Xami awiaxipi yanf niwia núsaná áma wainf apí rixa ninimána enána nanf onimiápi imóniñfpi yanf niwia warigfárinini. E yarigfá enagi aiwi joxi e méini. Joxi xami wainf nanf imóniñfpi yanf nineiapiiri aiwi wainf aga awiaxipi yómiñf ni meri agwini neiaparini.” uriniginini.

¹¹ Jisaso Gariri piropenisyo añf Kenayo niñwearfna emimf apí iwamfó niwíwapiyirinipimi dani enf eániñf xfo imóniñfpi síwá winarfna xegf wiepsarinowa sñwá niwiniro diñf wikwárogfawixini.

¹² E nemo añf xegf yof Kapaneami rininipimi nani niweri xegf xinái tñni xexirfmeáowa tñni xegf wiepsarinowa tñni eni nawini niwero e sía árfnf wí wegáfawixini.

Jisaso añf ridiyowá yarigfiwami nipawiri enfpi nanirini.

¹³ Jisaso sía Aninajo Neamúroagoi rininifyi anwi e imóniñána Jerusaremi nani niyoari

¹⁴ añf ridiyowá yarigfiwami ákináyo nipawiri weninif éyf wininiginini. Niñwá nani wa burimákau bí ero sipisipf bí ero xawióf bí ero yarinañaga niwiniri niñwá senisf wiarigfáwa eni éf niñwearo yarinañaga niwiniri re eniginini.

15 Sámí nimeari sikwá n+yírearfna sipisipí tñi burimákaú tñi mixí xfdowáriti xiáwowami eni mixí xfdowáriti nigwí senisí yarigfáwayá nigwípi nimeari emi noyaximorí wigí ikwianwí eni m+wiárori nemána

16 xawiówí bí yarigfáwami mixí re uriniginí, “Nimeámi úpoyi. Aní gí ápoyá riwá makerfá aniwániní pí nání imixarino?” urfagi

17 xegí wiepisarinoxa Bikwíyo rfwaminí re niriní eáninípi nání diní wininiginí, “Ápoxiniyá aniwámi píraniní érixiní s+mí nixeadípeninípi dání m+yfóyo urfkwinariní.” nimónariní.” niriní eáninípi nání diní wininiginí.

18 Judayí ámináowa Jisaso épi sinwí n+winiro mixí re urigfawixini, “Nene ‘E epaxofani?’ siaiwiani nání emimí bí rixa r+neáwap+yariní?” urfagfa

19 Jisaso re uriniginí, “Soyfne aní riwá p+neápoyí. E nerfnáyí, nioní ámi sfá wiyáu wiyimi mirimfáriní.” urfagi

20 Judayí ámináowa re urigfawixini, “None aní riwá m+rarfna xwiogwí 46 neamúroniwarini. Joxi anani sfá wiyáu wiyimi miripaxoxirani?” urfagfa aiwí

21 o e nurifna ewayí ikaxí xewanino nání niri e uriniginí.

22 Ayináni rfwená Jisaso Gorixoyá diníyo dání piyí weje dání n+wiápf+nimeámána enána wiepisarinoxa ewayí ikaxí xfo aniwá nání urinípi nání diní n+winiri “Bikwíyo xfo nání niriní eáninípi tñi xwiyfá xfo rininípi tñi nepariní.” niyaiwiro diní wikwírogfawixini.

Jisaso áma nñi xwioxfo dání yaiwiarigfápi nání nijfá imóniní nánirini.

23 Sfá Anínajo Neamúroagoi rininíyi nání aiwá imixarigfina Jisaso siní Jerusaremí ninwearfna emimí yarinoxi áma obaxí e nweagfáyí sinwí n+winiro omi diní niwikwíroro apaxí mé “Orfani?” yaiwiarinoxí aiwí

24 xewanino nepaxino nimóniri sináni “Onirini.” niri áwaní m+rowiároniniginí. O áma nñi yarigfápi nání nijfá imónino enagi nání áwaní m+rowiároniniginí.

25 Áma wigí yaiwiarigfápi xwioxfo adadf n+wirí nijfá imónino enagi nání wí áma nibiro api nání áwaní uripaxomani.

3

Jisaso tñi Nikodimaso tñi xwiyfá rinigfí nánirini.

1 Áma wo —O xegí yoí Nikodimasoyi rininorini. Gwí mónigfá yoí Parisiyi rininíyfí worini. Axo Judayí mebá worini.

2 O sfá wiyimi árfwiyimi nuri Jisasomi n+wimeari re uriniginí, “Rabai, ‘Joxi nearéwap+yariní Gorixo r+rowarénapinixi imóniní.’ neaimónariní. Gorixo diní mukikayonána áma wo emimí joxi yarinoxi epaxí mimóninogí nání rarinini.” urfagi

3 Jisaso re uriniginí, “Aga nepa rirarinini. Áma giyfí giyfí seáymí dání mewepa nerfnáyí, Gorixoyá xwioxfo wí nweaprfá menini.” urfagi

4 Nikodimaso re uriniginí, “Áma go go rixa xwé niwiarómána arige neri ámi eweaninoxi? ‘Ámi xináyá agwíyo páwíáná omi ámi siní xinái xiripaxfirini.’ niri rinirarinini?” urfagi

5 Jisaso re uriniginí, “Aga nepa rirarinini. Áma inigfíyo dání eweari Gorixoyá kwíyfo dání eweari mepa nerfnáyí, wí Gorixoyá xwioxfo n+páwiri nweapaxí menini.

6 Xaniyaúmi dání xirarigfápi, ayí warápinirini. Kwíyfo dání imónarinípi, ayí diní siní imóninípirini.

7 Nioní re rirfápi nání, ‘Joxi “Gorixoyá xwioxfo nweáimiginí.” n+simónirfna wí seáymí dání ewearípi n+múropaxfmani.’ rirfápi nání ududí m+sinipani.

8 Iminí yarinoxi nání diní moi. Iminí xegí wimónarinimani yarfna joxi iwí rarinoxi arfá n+wirí aiwí gimí dání bfpirani, gimí nání úfpirani, joxi nijfá imónarinímani.

Nijfá mimónipa nerí aiwí ‘Imiñf menini.’ rípxámani. Kwíyí ení axípi imónini. Ámá siñf ewearfná siñwí winiñpaxí mimóniñagi aiwí ‘Siñf meweáfyirini.’ rípxáf menini.” urfagi

⁹ Nikodimaso re uriniñigini, “Joxi nírariñipi arige nerí imónipaxíriñi?” urfagi

¹⁰ Jisaso re uriniñigini, “Joxi áminá negí Isirerene nearéwapíyarini woxi enagi aí nioni rírariñápi nání majfá rimóniñini?”

¹¹ Aga nepa rírariñini. None nijfá imóniñwáyí nání rírane siñwí winiñwáyí nání áwaní rírane yariñagwi aiwí píné none rariñwáyí soyiné aríkwíkwí yariñoi.

¹² Amípi xwíá rírími imóniñyí nání áwaní searána soyiné ‘Neparini.’ niyaiwiro diñf míkwiropa yariñagfa nání amípi aññami imóniñipi áwaní niñsearífnáyí, arige nero ‘Neparini.’ niyaiwiro diñf ikwíropíraoi?

¹³ Ámá imóniño —O aññami dání weapiñoriñi. O ámá niyoní aiwí oni aññami nání yinoriñi.

¹⁴ Eníiná negí aríowa ámá diñf meañe nemeróná ámá weaxíá sidini ófyí siñf upírfá nání Moseso ainixí tñi weaxíániñf nimixiri íkfáyo niñwirárimáná seáyí e mífeyoápi siñwí niwiniñipi dání siñf ugíawixini. Ainixí weaxíániñf imixiniñipi niñwiráriño mífeyoagfápa ámá imóniñomi axípi numífeyoapírfáriñi.

¹⁵ Ámá omí diñf wíkwírófá giyí giyí diñf niyiminiñf tígfáyí imónipírfá nání omí numífeyoapírfáriñi.

¹⁶ Ayí rípi nániriñi. Gorixo ámá niyoní diñf sixí xwapí ayá wí nuyiri nání xegí niaíwí siñfniñf émiaño nene nání wírenapiñigini. Ámá xewaxomi diñf wíkwírófá giyí giyí maníniñpa nero diñf niyiminiñf imóniñipi tígfáyí imónipírfá nání wírenapiñigini.

¹⁷ Ayí rípi éwiniginiñi Gorixo xegí xewaxomi xwíá rírími nání uowárenapiñigini. O ámáyo xwíyíá umeárfwiniginiñi muowárenapiñigini. Yeáyí uyimíxemeanfwiniginiñi uowárenapiñigini.

¹⁸ Xewaxomi diñf wíkwírófá giyí giyí Gorixo xwíyíá umeáripaxí mimóniñoi. E nerí aiwí xewaxomi diñf míwíkwírófá giyí giyí Gorixoyá siñfniñf émiañoñomi diñf míwíkwíroarigfá enagi nání ríxa xwíyíá umeáripaxí imóniñoi.

¹⁹ Sa mífkí tfo dání Gorixo ‘Xwíyíá tínoxini.’ uriri ‘Xwíyíá mayoxini.’ uriri eníriñi. O xwíárimí ñweagfáyí e éfrixiniñi wimónariñipi wíániñf wókiagi aiwí ámá wigí yariñgápi sipíni imóniñf enagi nání wíá ókiñipi nání míwimónipa nerí sfá yiniñipi nání wimónariñiriñi.

²⁰ Ayí rípi nání ámá sipíni yariñgáyí nñi wíá ókiñipi nání aga míwimóní sfá yiniñipi nání wimónariñiriñi. Wigí yariñgápi wíá ókímiñiniñiñi wíá ókiñe nání barígfámani.

²¹ E nerí aiwí ámá yadiminiñf yariñgá giyí giyí Gorixo wimónariñipi oeminiñi aríá niwiriñf yariñipi siñáni oimóniriñi wíá ókiñe nání ananiñf barígfáriñi.” uriniñigini.

Wayí umeainí Jono Jisaso nání riniñipi nániriñi.

²² E nemáná Jisaso tñi wiepísaríñowa tñi Judia píropenisíyo nání nuro wí e awa tñi nawíni niñwearóná ámáyo wayí numeaiia warfná

²³ wayí neameainí Jono añf yof Inoniñf riniñipimi —Añf api Serimiñf dání añwi erini. Jono añf apimiñf niñwearfná e iniñgf obaxí wearíñe enagi nání o ení ámá bímiarigfáyo wayí numeaiia warfná

²⁴ —Íná Jono siniñf gwí añfyo míñwiráriñiniñiñi.

²⁵ Íná Jono xfo xegí wiepísaríñowa re egíawixini. Niwiápnimearo wigí Judayí wo tñi xwíyíá niñiniñóná Gorixoyá siñwíyo dání nañf imónaniño nání iniñgfyo igfá eánariñgápi nání xwíyíá ximiximíñiñi

26 e nemowa wayf neameainf Jono tfnf e nani nuro re urigfawixini, “Nearéwapiyarinoxini, áma joxi tfni iniigf Jodani rapáyo jfaríwáminí ηweagfío — O joxi áwanf nearinoxini. O re yarini. Ámáyo wayf numeaiá warini. E yaríná oxí apixí niaíwí nfni o tfnf e nani warinoxí.” urtagfa

27 wayf neameainf Jono re uriniginini, “Áma wigf dñfyo dani seáyí e imónarigfámani. Anfnami ηweaño ‘Áma o e nerí seáyí e oimónini.’ m+yaiwipa nerfnáyf, wí e nerí seáyí e imónipaxfmani.

28 Xámi nioni áwanf re seararinqagf arfá nigfáriní, ‘Nioni Kiraisoní, áma yeáyf seayim+xemeanfa nani arfowayá xwfa piaxfyo dani iwiaronfoyf rarigfonmani. Omí xámi umeáwiniginirí nrowárenapinoxinirí.’ seararinqagf ríxa arfá nigfáriní.” nurirí

29 ewayf xwífá bí rípi uriniginini, “Apixí ηwirárfoyf ayf apixí oyáiriní. Apf wáf wiñoyáímani. E nerí aiwí o damí dani éf nrorí apixí meáo yayf yarinqagf arfá n>wirfná xfo ení yayf seáyimí dani yarinxirí. Ayfnáni dñf nífá nininirí bí onímiápi mninarinini.

30 Nioni ríxa yfwf nimóga warfná xewaníño niwiarorí aga nepa néra nuninoxí.” nurirí

31 ámi re uriniginini, “Áma eramí dño áma niyoni seáyí e wimóninoxini. Áma xwfa rírimí dñoni aga áma imónirí amípi xwfa tfyo dñf nani rirí yarínáonirí. E nerinf aiwí anfnami dño aga niyoni seáyí e wimónini.

32 Xewaníño anfnami dani snwf winirí arfá wirí enfyf nani ámáyo áwanf nura warinqagf aiwí wí o áwanf rarínipi mumímnarinoxí.

33 E seararinqagf aiwí áma áwanf o rarínipi arfá n>wirí ‘Neparini.’ yaiwífá gíyf gíyf réninf rarinoxí, ‘Neparini. Goríxo xfo rarínipi tfni xixeni yarinoxini.’ rarinoxí.

34 Ayf rípi nánirí. Áma Goríxo uowárenapínomí xewaníñoyá kwíyf ayíkwf m>wíñf enagf nani xfoyá xwífá nira warinoxini.

35 Xano xewaxomí dñf síxí nuyirí amípi nfni fáninf wíepxfniasinirí.

36 Áma xewaxomí dñf wíkwíroarigfá gíyf gíyf dñf niyimíñf imónínipi tfgfáyirí. E nerí aiwí xewaxomí aríkwíkwf wiarigfáyo dñf niyimíñf imónínipi wímeanfá menini. Wikf Goríxo áma ayo wónarínipi aníñf wíkwímonfáriní.” uriniginini.

4

Jisaso tfni Samariayf apixf wí tfni xwífá ríngfí nánirí.

1-3 Parisiowa arfá re wigfawixini, “Jisaso wíepísarínfyf im+xirí wayf umeairí yarfná oyáyf wayf umeaiarínf Jonoyá wíepísarínfyf ríxa wíarf múroarinoxí.” arfá e wíagfa aiwí Jisaso xewaníño ámáyo wayf umeaiarinqagf marfái, sa xegf wíepísarínowá wayf umeaiarinqagfa nani Parisiowa arfá e wigfawixini. Áminá Jisaso Parisiowa arfá e wífá enagf nani nífá nimónirí ámi Garirí píropenífyo nani uminirí nani Judia píropenífyo pñi n>wiárimí nuri

4 “Ága Samariayf anf tfnimani ouminí.” niyaiwimo imani nurfná

5 Samariayf anf bí xegf yof Saikaí rínínipi —Anf api xwfa eníná Jekopo xewaxo Josepomi winípi tfnf e anwi erini.

6 Míniñwf Jekopo iniigf iwinfa nani rípinífwá erini. Anf api tfe nírémómáná sogwf áwiní e ηweanáná anf éf nani enf samínf uwéagi iniigf nani míniñwf rípinífwá tfnf e sá niñwearí

7-8 wíepísarínowá aiwá bí yaníro nani anf apimí nani ríxa numáná enáná Samariayf apixf wí iniigf iwimínirí barinqagf n>wínirí re uriniginini, “Iniigf iwípi bí onimíni.” urtagf

⁹ Í re uriniginini, “Arige simónfagi joxi ‘Iniigf bi niapei.’ nitarinini? Joxi Judayf woxirini. Niini Samariayf apixi wini enagf nani ritarinini.” —Judayf Samariayf tñni wí kumixinarigfá menjagi nani í e urfagi

¹⁰ Jisaso re uriniginini, “Jixi Gorixo amáyo aná wiarinipi nani nijfá imóniri nioni ‘Iniigf bi niapei.’ rirfáoni nani nijfá imóniri nerí sñwiriyf, jixi yarinf níaná nioni iniigf diñf sñf sieweapaxf imóninif bi siapimniri éarini.” urfagi

¹¹ Í re uriniginini, “Ámínáoxini, iniigf ayf ná mfm ríwoní. Iniigf iwiri nani eni mmaxirifagi nani iniigf iwiri mimóninini. Ayínani joxi iniigf diñf sñf eweapaxf imóninipi ge iwirfíni?

¹² Joxi ‘Negf arfo Jekopomi —O míninwf ríwá nripiri iniigf xewaninjo nri xewaxowa nro xegf sipisipf burmákaú amipi nro enorini. Omí ananí wíarf múronáonirini.’ riyaiwinarinini?” urfagi

¹³ Jisaso re uriniginini, “Ámá iniigf ríwámi nfá giyf giyf nñni ámi iniigf nani winayinfáriní.

¹⁴ E nerí aiwi amá iniigf nioni wíapí nfá giyf giyf ámi iniigf nani winayinfá menini. Ayf rípi nánirini. Iniigf nioni mñni wíapí amá xwioxfyo iniigf siminif meearinje dání úrúrimf yarinfpáninif nimóniri diñf niyimnif imóninipi íníná ñweaprfá nani wimixinfáriní.” urfagi

¹⁵ apixi re uriniginini, “Ámínáoxini, niini ámi gwíni yeáyf mñnipa oeniri iniigf joxi rarinipi niapei. Iniigf iwimniri mñnipa emfa nani eni niapei.” urfagi

¹⁶ o re uriniginini, “Jixi nuri dixf oxomi nñwirimeámi re nani bñpiyi.” urfagi

¹⁷ apixi re uriniginini, “Oxf mayínirini.” urfagi Jisaso re uriniginini, “Jixi ‘Oxf mayínirini.’ nitarinipi xixeni nitarinini.

¹⁸ Ayf rípi nánirini. Jixi oxí wé bi nripini rimeagfíxirini. Jixi amá agwi meáninjo dixf oxo menjagi nani xixeni nepa nitarinini.” urfagi

¹⁹ apixi re uriniginini, “Ámínáoxini, ‘Joxi e nitarinifagi nani wfá rókiamoarigfá woxirfani?’ nimónarini.” nuriri

²⁰ re uriniginini, “Eníná negf arfowa Gorixomi yarinf wiro yayf wiro yaniro nani dfwf rípmi nani bagfáriní. E nerí aiwi Judayfné re rarigfáriní, ‘Wí e marfáí, sa Jerusaremí dánini yayf nñwirfná ayf apáni yarino.’ rarigfáriní.” urfagi

²¹ Jisaso re uriniginini, “Ineyf, píraninif arfá ni. Sfá wíyi dfwf rípmi dániraní, Jerusaremí dániraní, ápo Gorixomi yayf mñwiprfá nani parimonfáriní.

²² Seyfné yayf wiarigfo arigeninif imóninipi nani majfá imóninjo. E nerí aiwi yayf wiarinwá arigeninif imóninipi nani Judayene nijfáriní. Ayf rípi nánirini. Gorixo amáyo yeáyf uyimixemeámniri yarinfpi gwf Judayene imóninwárimí dání yarinf enagf nani o, yayf wiarinwá nene nijfáriní.

²³ E nñririri aiwi sfá amá e nero yayf nírxinxniri wimónarinipi tñni xixeni wiarigfáyf ápo Gorixomi xegf kwífyo dání yayf wiro xixeni xfo imóninipi nani diñf nñmoro yayf wiro wiprfíyi ríxa añwi e nerí ríxa parimonjo. Ayf rípi nánirini. Amá xfo nani e nero yarigfáyf nioni gf yayf niarigfáyf imónirixiniri wimónarinif enagf nani rarinini.

²⁴ Gorixo kwífní enorini. Ayínani omí yayf wiarigfáyf xegf bi epaxfmaní. Sa kwífyo dání yayf wiro xixeni xfo imóninipi nani nepa diñf nñmoro yayf wiro epaxfíriní.” urfagi

²⁵ apixi re uriniginini, “Mesaiao —Ámá Gorixo yeáyf neayimixemeanfa nani arfowayá xwfá piaxfyo dání iwiaronfoyi rarinwáorini. O amá nimóniri bñnfápi nani niini nijfáriní. O nñbrfná amipi nñni áwanf nearinfáriní.” urfagi

²⁶ Jisaso re uriniginini, “Oyi, jixi tñni xwíyfá rñnarigwí ronirini.” uriniginini.

²⁷ E urarfná xegf wiepsarinowa, añf jfapimi nani úfáwa ámi nñbriro weninif éfáyf wñngfawixini. Apixf wí tñni xwíyfá rñnarinifagi nñwñnro ududf nero aiwi wo

nîwiáþîñîmearî xwîyá bî re murîñîñîgîñî, “Joxî pí uráþîmîñîñî urarîñîñî? Pí nánî í tîñî xwîyá rînarîñî?” murîpa éáná

28 apîxî xwárfá sîxî e nîtimî anî jîapimî nánî nurî ámáyo re urîñîñîgîñî,

29 “Ámá niîñî enîñá dánî néra bîñáþî nîþîñî nánî áwanî nîrarîñîñî nurane sîñwî owînaneyî. O Kiraiso, ámá yeáyî neayimîxemeanîa nánî arîowayá xwîá piaxîyo dánî iwiaronîoyî rarîñwáo menîranî?” urémeááná

30 ayî anîþimî þîñî nîwiárîmî Jisasomî sîñwî wîñîe nánî ugîawixîñî.

31 Wieþîsarîñowa apîxî ámáyo wirîmeámîñîñî úáná “Nearéwapîyarîñoxîñî, aiwá bî nei.” urarîñagîa aî

32 o re urîñîñîgîñî, “Aiwá nîmî nánî soyîné majîþáþî tîñáonîrîñî.” urîfagî

33 wieþîsarîñowa nepa aiwá nánî neararîñîñî re rîñîgîawixîñî, “None jîamî úáná ámá wo nîbîrî aiwá nîñî nánî mîñî rîa wiñoi?” rînarîñá

34 Jisaso re urîñîñîgîñî, “Nionî nîrowárénáþîñî e éwîñîgîñîñî wimónarîñîþî erî xîo ‘Joxî e éirîxîñî.’ nîrîñîþî xîxenî yáñîñî nerîñáyî, ayî gî aiwánîñî imónîñî.

35 Seyîné ewayî xwîyá rîþî mîrîpa yarîgîárîñî, ‘Emá waú waú sîñîñî. Rîxa múróáná aiwá mianîwárîñî.’ mîrîpa yarîgîárîñî? Seyîné e nîrîro aiwî nionî re seararîñîñî, ‘Nîwiáþîñîmearo omîñîyo mîñî mîñî wenîñî emiamópoyî. Aiwá rîxa yóñî nerî mipaxî imónîñî.

36 Agwî aiwá miarîñî go go omîñî nerîñá xegî éþî nánî nîgwî nîmearî ayî dîñî nîyîmîñî imónîþîrîa nánî rîxa yarîñî. Aiwá îwîá urarîñî tîñî miarîñî tîñî nawîñî nîwaúnî yayî epîsi nánî e yarîñî.

37 Xwîyá seyîné re rarîgîáþî, ‘Wo îwîá urîñî wo mirî yarîgîárîñî.’ rarîgîáþî, ayî nionî rîrîáþî tîñî xîxenî rîñîñî.

38 Nionî gî seaieþîsarîñáoyîné, aiwá soyîné îwîá murîgîáþî mipîrî nánî searowárîñîñî. Soyîné aiwá wa îwîá urîgîáþî nîmiróná awa anîñî minî egîáþî miarîñî.” urîñîñîgîñî.

39 Samariayî, anî jîapimî dánîyî apîxî áwanî re urîfagî “Ámáo niîñî enîñá dánî néra bîñáþî nîþîñî nánî áwanî nîrîñî.” urîfî enagî nánî obaxî o nánî dîñî nîwîkwîrîro nánî

40 nîbîro nîwîmearóná nene tîñî onweaneyîñîro yarîñî wíagîa o sîá wîyaú e wenîñîgîñî.

41 Ámá obaxî wîñî wîñî enî xwîyá o rarîñîþî arîá nîwîro nánî dîñî nîwîkwîrîro

42 apîxîmî re nura ugîawixîñî, “Jîxî nearîþî arîá nîwirane nánîñî omî dîñî nîwîkwîroarîñwîñî. Newanîñene enî o xwîyá rarîñagî arîá nîwirane rîxa nijîá nîmónîñî re yaiwiarîñwîñî, ‘Ámá nîyonî yeáyî uyimîxemeámîñîñî bîñorîñî?’ yaiwiarîñwîñî.” urîgîawixîñî.

Gapîmanî woyá nîaîwomî nanî imîxîñî nánîñî.

43 Sîá wîyaú wenî anî apîmî þîñî nîwiárîmî Garirî þîropenîsîyo nánî unîñîgîñî.

44 Jisaso xewanîñî re rîñî enagî nánî, “Wîá rókiarmoarîñî gomî ámá xegî anî e dánîyî wé íkwianîñîyo unwîrîrîgîárîñî? Oweoi.” rîñî enagî nánî ámî Garirî þîropenîsîyo nánî unîñîgîñî.

45 Ayîñánî Garirî þîropenîsîyo rémóáná Garirî ñweáyî enî aiwá sîá Anîñajo Múroagîyi nánî Jerusaremîyo nánî nîyîro nîñwearóná amîþî xîo yarîñîþî wîñîgîá enagî nánî wigî anîyo rémóáná umîmîñîgîawixîñî.

46 Jisaso Garirî þîropenîsîyo anî Kená rîñîñî — E xámî aga iniñîgî aî wainî imîxîñî erîñî. E nîrémorî ñweañáná gapîmanî wo xegî íwo sîmîxî nerî anî yoñî Kapaneamîyo ñweañáná

47 xano arîá re wiñîñîgîñî, “Jisaso Judia þîropenîsîyo þîñî nîwiárîmî nîbîrî Garirî þîropenîsî tîyómîñî rémónáþîñî.” rarîñagîa arîá e nîwirî Jisaso tîñî e nánî nîyapîrî

xegí niaíwo ríxa nípémíníri anjwí ayo enjagi nání o níweapíri gí íwomí nanj ímíxíníri yaríñj wíagi

⁴⁸ Jisaso re uríñínigíní, “Seyíné nioní emímí mepa erí amípí ayá ríwamónípaxí mepa erí yaríñjagi nínanírínáyí, wí dínj níkwíropíríméoi.” uríagi

⁴⁹ gapímano re uríñínigíní, “Ámínáoxíní, gí íwo penígíníri joxí anjíní weapei.” uríagi

⁵⁰ Jisaso re uríñínigíní, “Díxí anj uí. Díxí íwo síñj uníñoi.” uríagi o xwíyá Jisaso uríípi “Neparíní.” níyáiwírí dínj níkwírorí xegí anj e nání nurí nurí

⁵¹ óf e sá weño wíápi tíní síñj ófyo waríná xegí xínáíwáníñj nímoníro omíñj wíarígíáwa óf e órórí níníro re urígíawíxíní, “Díxí íwo ríxa síñj únigíní.” uríagíá

⁵² o yaríñj re wíñínigíní, “Gíná nanj ímonínigíní?” uríagi awa re urígíawíxíní, “Agíná 1:00 p.m. ímonáná wará ríá píri píní wíarínigíní.” uríagíá

⁵³ xano re yáiwíñínigíní, “Agíná Jisaso ‘Díxí íwo síñj uníñoi.’ nírfíná símíxí píní wíaríáfaní?” níyáiwírí xíomí dínj níkwírorí xegí íwíaxé ení dínj wíkwírogíawíxíní.

⁵⁴ Jisaso Judia píropenístíyo píní níwíarímí ámí Gariri píropenístíyo nemeíná emímí ámí bí api enjínigíní.

5

Síkwí íkí enj wómí nanj ímíxínj náníríní.

¹ Jisaso e nemo níñweañsáná Judayí wigí yarígíápa Goríxo nání dínj moaníro aiwá Jerusaremíyo ímíxaríná o e nání níyoarí níréómáná

² —Jerusaremíyo ákíñá íwí wíyi Sípísípíyí ríníñyí tínj e ípí wá Xíbírúyí píné tínj xegí yoí Betesaidá ríníñwá e ríwonjwáríní. Mídímídání ríwíyí nání anj wíámíó wé wú míríníñeríní.

³ Anj wíámíó wé bí api míríníñe ámá símíxí yarígíáyí tínj síñwí supárígíáyí tínj síkwí íkí egíáyí tínj síkwí wé kírinj egíáyí tínj ayí obaxí e níñwearo [íníngí yaromí éípi síñwí owínaneyíníri ñweaarígíeríní.

⁴ Wáíní wáíná anjñají Goríxoyá wo níwerí ípíwámí yaromí méáná ámá símíxí tígíáyí go go xámí páwíáná xegí wará nanj ímonaríñj enjagi nání ñweaarígíeríní.]

⁵ Jisaso e nírémorí ámá e ñweaarígíáyí wo —O xegí símíxípi yaríná xwíogwí 38 múroñoríní.

⁶ O e wenjagi síñwí níwíníri “Símíxí enjíná dání néra bíñorífaní?” níyáiwírí níjía e nímoníri nání re uríñínigíní, “Joxí ‘Nanj ímonímíní.’ rísímonaríní?” uríagi

⁷ símíxo re uríñínigíní, “Ámá roxíní, ípíwá yaromí éáná ámá ípíyo níñímearí níwárípirí nání mayoníríní. Níwaníñoní níwíápnímeámí nurí páwímíníri yaríná ámá wa xámí páwíarígíáríní.” uríagi

⁸ Jisaso re uríñínigíní, “Níwíápnímeearí díxí íkwíañwí níxoperí nímeámí uí.” uráná re enjínigíní.

⁹ Nanj nímoníri xegí íkwíañwí nímeámí anj unjínigíní.

Síá ayí Sabarfá ayímíríní.

¹⁰ Ayínání Judayí ámínáowa nanj ímoníomí re urígíawíxíní, “Sabarfáyímí enjagi nání díxí íkwíañwí xe nímeámí ouníri síñwí ranípaxí mímoníñwíní. Njwáríní.” uríagíá aí

¹¹ o re uríñínigíní, “Ámá nioní nanj nímíxíó, o ‘Díxí íkwíañwí nímeámí uí.’ nírfagí nímeámí waríñíní.” uríagi

¹² awa yaríñj re wíagíawíxíní, “‘Díxí íkwíañwí nímeámí uí.’ go ríríñoi?” yaríñj e wíagíá aí

13 áamá o xíomí naní wimíxífo nání nijíá mimónípa nerí nání áwaní urípaxí mimóníñínigíní. Ayí rípi náníríní. Jisaso áamá e epíroyí egíáyo áwinímí dakwíagi náníríní.

14 E nemáná enáná Jisaso áamá o aní rídiyowá yarígíwámí roñagi níwinírí re uríñínigíní, “Aríá ní. Símixí joxí yaríñípi ríxa naní imóníñínigíní. ‘Xámí sípímí ámí bí wíarí múroníñípi sínígínírí nání íwí ámí mepa éiríxíní.’ ríraríñíní.” uráná

15 o nurí Judayí ámináowamí Jisaso nání re uríñínigíní, “Naní nimíxífo, ayí oríní.” uríagi nání

16 Jisaso Sabaríáyo omí naní wimíxíí enagi nání awa “Ríríxíníí wikáríwanígní.” níyaiwiro iwamíó e wianíro egíawixíní.

17 E wianíro éagía aiwí Jisaso re uríñínigíní, “Amípi gí ápo bí píní míwíarí aníñí miní néra bíñípi nioní ení axípi e nerí áamáyo arírá wiaríñíní.” uríagi nání

18 Judayí ámináowa ríxa mekaxí nímero “Omí píkíwanígní.” rínígíawixíní. O “Sabaríáyo ñwíáríní.” ríníñípi níwíaikírí étyí náníní maríá, xewaníño Goríxo nání “Gí áporíní.” níriríná ayí réñíñí rítyí, “Nioní Goríxo tíní xíxení imóníñíní.” éñíñí rítyí nání ení e rínígíawixíní.

“Ápo amípi íáníñí niepíxíniasíñíríní.” uríñí náníríní.

19 Ayínání Jisaso níwíapínímearí “Xamíñoní bí osearímíní.” nurírí xewaníño nání re uríñínigíní, “Aga nepa seararíñíní. Xewaxo xegí díñíyo dání amípi wí epaxí meníní. Xano yaríñípímí síñwí níwinírí apíní yaríñíríní. Pí pí xano yaríñípi xewaxo ení axípi e yaríñíríní.

20 Ayí rípi nání seararíñíní. Xano xewaxomí díñí síxí nuyírí amípi xífo yaríñípi síwá wiaríñíríní. Soyíné ududí epíríá nání emímí xewaxo agwí yaríñípímí seáyí e imóníñí bí éwinígínírí wiepísiníáríní.

21 Xano áamá píyíyo ámí síñí nímixírí díñí síxí umímoaríñípa xewaxo ení xífo xegí díñíyo dání áamá xífo wimónaríñíyo ananí díñí síxí umímoaríñíríní.

22 Rípi ení xano áamá womí xwíyíá umeararíñímaní. Xewaxo áamá níyoní xwíyíá mearíwínígínírí wíñí enagi nání oní xwíyíá meararíñíríní.

23 Áamá níní xanomí wé íkwianwíyo unwírárarígnípa xewaxomí ení axípi e éiríxínírí áamá níyoní xwíyíá mearíwínígínírí míní wíñíríní. Áamá xewaxomí wé íkwianwíyo muñwírárípa yarígíáyí xano, uowárenapíñomí ení wé íkwianwíyo muñwírárarígní.” nurírí

24 re uríñínigíní, “Aga nepa seararíñíní. Áamá xwíyíá nioní raríñápi aríá níro nioní nírowárenapíñomí díñí wíkwíroro éfá gíyí gíyí ríxa díñí níyímíñí imóníñípi tígíáyíríní. Wí xwíyíá meárínípríá nání mimóníñoí. Síñí óf pearígníyímíní mívaríñoí. Díñí níyímíñí imóníñí íníná ñweapíríáyímíní waríñoí.” nurírí

25 re uríñínigíní, “Aga nepa seararíñíní. Síá áamá píyíníñí imónígníyí maní Goríxomí xewaxoyá aríá níwiro xídípíríyí ríxa anwí e nerí ríxa parímoníñoí. Áamá aríá níwiro xíxení éfáyí díñí níyímíñí imóníñípi íníná ñweapíríá nání meapíríáí.

26 Ayí rípi náníríní. Xano díñí níyímíñí imóníñípi míkí tíño nímonírí áamá xífo wimónaríñíyo wiaríñípa xewaxo ení díñí níyímíñí imóníñípi míkí tíño oimónírí wíñíríní.

27 Rípi ení xewaxo áamá imóníño enagi nání ananí áamá níyoní mí ómómíxímí wíña nání ení imóníwínígínírí íáníñí wiepíxíniasíñíríní.

28 Nioní searíápi nání díñí ududí míseainípaní. Ayí rípi nání seararíñíní. Síá áamá xwáripáyo wegíá níníyí xewaxoyá maní ráná aríá níwiro wíapínímearígníyí anwí e nímogá baríñagi nání seararíñíní.

29 Arfá n̄wiro xwárípáyo dáni n̄wiáp̄n̄mearóná nan̄f̄ yarigfáyf̄ d̄ñf̄ n̄iyim̄ñf̄ imón̄ñf̄p̄i íníná pírán̄ñf̄ ñweap̄r̄f̄a nán̄i mearo sip̄i yarigfáyf̄ xwiyf̄á meár̄n̄iro ep̄r̄f̄ár̄n̄i.

30 Nīwan̄ñon̄i ḡf̄ d̄ñf̄yo dáni am̄p̄i wí epaxf̄ mimón̄ñf̄n̄i. Ápom̄i arfá wiar̄ñáp̄i t̄ñi xixen̄i ámáyo xwiyf̄á umearar̄ñár̄n̄i. Nion̄i ḡf̄ nimón̄ar̄ñf̄p̄i m̄ix̄d̄ipa ner̄i n̄irowár̄enap̄ñ̄o wimón̄ar̄ñf̄p̄i n̄ix̄d̄ir̄i nán̄i ámáyo xwiyf̄á numear̄r̄f̄n̄á xixen̄i ayo umearar̄ñár̄n̄i.” ur̄ñ̄niḡn̄i.

Jisaso nán̄i áwan̄f̄ r̄igf̄á nán̄r̄ñ̄i.

31 Ám̄i re ur̄ñ̄niḡn̄i, “Soȳné d̄ñf̄ re n̄iawiar̄ñagf̄a aiw̄i, ‘Xewan̄ñ̄o nán̄i áwan̄f̄ nearáná “Nepar̄ñ̄i.” w̄iawipaxf̄ men̄ñ̄i.’ n̄iawiar̄ñagf̄a aiw̄i

32 ám̄i wo nion̄i nán̄i áwan̄f̄ searar̄ñf̄r̄ñ̄i. Nion̄i nán̄i n̄isear̄r̄f̄n̄á ‘Ayf̄ nepar̄ñ̄i.’ yaiwipaxf̄r̄ñ̄i.” nur̄r̄i

33 re ur̄ñ̄niḡn̄i, “Xám̄i segf̄ wam̄i wayf̄ neameañf̄ Jono t̄ñf̄m̄ñ̄i uowáráná o nion̄i nán̄i áwan̄f̄ n̄isear̄r̄f̄n̄á nepax̄ñf̄ imón̄ñf̄p̄i t̄ñi xixen̄i sear̄ñ̄niḡn̄i.

34 Soȳné re r̄iseaimón̄ar̄ñ̄i, ‘Xewan̄ñ̄o nán̄i áwan̄f̄ r̄ñar̄ñf̄p̄i aga ámá wí rar̄igf̄áp̄im̄i dáni sop̄ñf̄ onon̄r̄i rar̄ñ̄i.’ r̄iseaimón̄ar̄ñ̄i? Oweoi, seȳné Gor̄ixo yeáyf̄ seayim̄ixemeanf̄a nán̄i wayf̄ neameañf̄ Jono nion̄i nán̄i sear̄ñf̄p̄i m̄ñf̄ n̄iror̄i searar̄ñ̄i.

35 O uyf̄w̄f̄ ápiáw̄f̄ wear̄ñf̄p̄án̄ñf̄ ner̄i ámáyo w̄f̄á ókím̄ixar̄f̄n̄á soȳné xegf̄ xwiyf̄á uyf̄w̄f̄ w̄f̄án̄ñf̄ imón̄ñ̄áná yayf̄ axínán̄i egf̄awix̄ñ̄i.

36 O nion̄i nán̄i áwan̄f̄ n̄isear̄taḡi aiw̄i nion̄i nán̄i áwan̄ñ̄ñf̄ sear̄paxf̄ imón̄ñf̄ b̄i om̄i seáȳi e wimón̄ñ̄i. Em̄m̄f̄ am̄p̄i ḡf̄ ápo e epaxf̄ imón̄f̄w̄ñ̄ḡñ̄r̄i niap̄ñf̄p̄i nán̄i rar̄ñ̄ñ̄i. Nion̄i em̄m̄f̄ n̄iseair̄f̄n̄á ap̄i nion̄i nán̄i áwan̄f̄ rén̄ñf̄ searar̄ñf̄r̄ñ̄i, ‘Xegf̄ xano uowár̄enap̄ñ̄or̄ñ̄i.’ éñ̄ñf̄ searar̄ñf̄r̄ñ̄i.

37 Ḡf̄ ápo, nion̄i n̄irowár̄enap̄ñ̄o en̄i nion̄i nán̄i r̄ixa áwan̄f̄ sear̄ñf̄r̄ñ̄i. Om̄i soȳné arfá b̄i wiro x̄fo imón̄ñf̄p̄i s̄ñw̄f̄ b̄i w̄ñ̄iro megf̄ár̄ñ̄i.

38 Xwiyf̄á x̄fo sear̄ñf̄ȳf̄ segf̄ xwiox̄f̄yo m̄ñwen̄ñ̄i. Aȳñán̄i ámá o n̄irowár̄enap̄ñ̄on̄i d̄ñf̄ m̄ññkw̄r̄on̄oi.

39 Soȳné d̄ñf̄ n̄iyim̄ñf̄ imón̄ñf̄p̄i meáwan̄ḡñ̄iro Gor̄ixoyá B̄ikw̄f̄yo f̄á roro par̄iro yarigf̄ár̄ñ̄i. R̄f̄wam̄ñf̄ ayo n̄ir̄ñ̄r̄i eán̄ñf̄p̄i nion̄i nán̄i áwan̄f̄ r̄ññaḡi aí

40 soȳné d̄ñf̄ n̄iyim̄ñf̄ imón̄ñf̄p̄i t̄ḡf̄áyf̄ imón̄ñf̄r̄f̄a nán̄i nion̄i t̄f̄ám̄ñ̄i m̄ib̄ipaxf̄ seaimón̄ar̄ñ̄i.” nur̄r̄i

41 re ur̄ñ̄niḡn̄i, “Nion̄i ámá weyf̄ n̄imé̄r̄ix̄ñ̄r̄i b̄ñ̄áon̄i men̄aḡi aiw̄i

42 nion̄i soȳné nán̄i n̄j̄f̄ár̄ñ̄i. Soȳné Gor̄ixom̄i d̄ñf̄ s̄ix̄f̄ uyar̄igf̄oȳf̄néman̄i.

43 Nion̄i ḡf̄ d̄ñf̄yo dáni b̄ñ̄áon̄iman̄i. Ḡf̄ ápo n̄ñ̄r̄f̄pear̄i n̄irowár̄enap̄ñ̄on̄i aiw̄i soȳné m̄ññm̄im̄ñar̄ñ̄oi. Ámá wo x̄fo xegf̄ d̄ñf̄yo dáni b̄ánáyf̄, anan̄i num̄im̄ñ̄ipaxoȳf̄néñ̄i.

44 Soȳné ámá weyf̄ oneamé̄poȳñ̄r̄i ero Gor̄ixo —On̄i ñw̄f̄a imón̄ñ̄or̄ñ̄i. O weyf̄ oneamen̄r̄i x̄fo wimón̄ar̄ñf̄p̄i m̄ix̄d̄ipa ero yarigf̄oȳf̄né, soȳné s̄ñ̄i e neróná ar̄ige nero d̄ñf̄ ñkw̄r̄op̄r̄áoñ̄i? Oweoi!” nur̄r̄i

45 re ur̄ñ̄niḡn̄i, “Nion̄i nán̄i re m̄ññaiwipa époȳi, ‘Xanoyá s̄ñw̄f̄yo dáni nene xwiyf̄á neaxekw̄monf̄ár̄ñ̄i.’ m̄ññaiwipa époȳi. Ámá seȳné seaxekw̄monf̄o, ayf̄ Mosesor̄ñ̄i. Soȳné om̄i d̄ñf̄ n̄iwikw̄m̄óa nuro re yaiwiar̄igf̄ár̄ñ̄i, ‘O ar̄ir̄a neainf̄ár̄ñ̄i.’ yaiwiar̄igf̄ár̄ñ̄i.

46 Am̄p̄i Moseso n̄ir̄r̄i eañf̄p̄i d̄ñf̄ ñkw̄r̄oro s̄ñw̄r̄iyf̄, nion̄i nán̄i n̄ir̄r̄i eañf̄ en̄aḡi nán̄i nion̄i en̄i d̄ñf̄ ñkw̄r̄oan̄iro egf̄ár̄ñ̄i.

47 E ner̄i aí x̄fo n̄ir̄r̄i eañf̄p̄i nán̄i d̄ñf̄ m̄kw̄r̄opa yarigf̄oȳf̄né, soȳné ar̄ige nero xwiyf̄á nion̄iyápi en̄i d̄ñf̄ ñkw̄r̄op̄r̄áoñ̄i? Oweoi wí e epaxf̄ men̄ñ̄i.” ur̄ñ̄niḡn̄i.

6

Jisaso oxí 5,000 awí eánigfáyo aiwá mñni winj nánirini.

¹ Jisaso e nurárimo nemésáná ipí Gariri rññiwámí —Ipí awá xegí yoí ámi bí Taibiriasiyí rññiwárini. Awámí jfaríwámí dání nání nurí ñweañáná

² áamá obaxí emímí xfo simíxí yarígfáyo wiaríñfipi síñwí ñwíga nuro nání epíroyí nero omí númí uxídaríná

³⁻⁴ sfá Judayí aiwá Anñnajo Neamúroagoí rññiyí nání imíxipírí ríxa añwí e imónñáná Jisaso dñwíyo nání ñiyirí xegí wiepísaríñowa tñni e éf ññwearo

⁵⁻⁶ Jisaso síñwí anífyí winññinigini. Áamá aga ayá wí epíroyí nero xfo tñmíni bímiaríñagfa ñwññirí xfo enípi nání ñjfa ñimónirí aiwí re yaiwinñinigini, “Gí wiepísaríñá Piripo nepa ení neánirí dñj rfa ñkwíroni? Iwamfó owíwapíyimíni.” ñiyaiwirí re uríññinigini, “Áamá tñyí aiwá ñpírí nání ge bí nerí wianíwñni?” uríagí

⁷ Piripo re uríññinigini, “None aiwá óf iníñj 200 tñni bí nerane yaní ñwiranénáyí, áamá re epíroyí egfáyí aga obaxí imónñagfa nání woní woní bí onímiápi aí meapaxí imónñmeníñoi.” uríagí

⁸ wiepísaríñyí wo —O Saimoni Pitaomi xogwáo Adíruoyí rñññorini. O re uríññinigini,

⁹ “Íwí woyá bisíkerfá pírawá barí tñni imíxññí wé wú tñni peyí orá biaú tñni neñagí aiwí áamá obaxí epíroyí egfá tñyo yaní wipaxí rimónñni? Oweoi!” uríagí

¹⁰ Jisaso ará xwapí ene nání wiepísaríñowamí re uríññinigini, “Áamá nñni éf onweápoyññirí urípoyí.” uríagí wiepísaríñowa Jisaso uríñpa éaná oxí nñni éf ñweañáná fá rófáyí 5,000 imónññinigini.

¹¹ Jisaso áamá nñni éf ñweágfa ñwññirí bisíkerfá pírawá barí tñni imíxññípi ñimearí Goríxomi yayí ñwimáná áamá e éf ñweagfáyo yaní ñimerí ñwíña unññinigini. Peyí orápiáú ení ñimearí axípi neríná wigí onaneyññiro wimónaríñfipi tñni xixeni ñwíña unññinigini.

¹² Ríxa apáni ñññiro agwí ími uyíagí ñwññirí wiepísaríñowamí re uríññinigini, “Wí xwírífa mikíxepa oépoyññirí ñññiro tñpia awí eaamépoyí.” uríagí

¹³ awa bisíkerfá pírawá barí tñni imíxññí wé wú api ámayí ñññiro tñpia awí neaemero soxí fá xwé wé wúkaú síkwí waúmi aumaúmí nero magwí miárígfawixini.

¹⁴ Ámayí emímí Jisaso wíwapíyífipi síñwí ñwññiro nání re rññígfawixini, “Neparini. Wífa rókiamoaríñj xwífa tñyo bíñfo orini.” rñnaríñagfa

¹⁵ Jisaso xfomi míxí ináyí imíxipírí nání mñwimónaríñagí aí ayí “fá nuxerane míxí ináyo oimíxaneyí.” yaiwiaríñagfa dñj adadí ñwírí ñjfa ñimónirí nání ayo e ñwárími xegípi dñwí mññíyo nání yíññinigini.

Jisaso ipí Gaririyo xwíríñwí nosaxa unj nánirini.

¹⁶ Sfápi tñni xegí wiepísaríñowa ipí imañj e nání ñwero

¹⁷ ewéyo ñpíxemoánñiro Kapaneamí nání oríwámí dání xemoanñiro nání ñimeámí nuro ríxa sfá yinñáná Jisaso awamí síni mñwímeáfmí enáná re enññinigini.

¹⁸ Rfñwípi xwé erí ipí imeamíkwí erí yaríná

¹⁹ wiepísaríñowa ewéyo ñreaxa nuro síni ipíyo áwini e kiromita wé wúrani, wé wúmi dánj worani, núfasáná weníñj éfáyí winígfawixini. Jisaso ewé tñmíni ipíyo xwíríñwí nosaxa baríñagí winígfawixini. Síñwí e ñwññiro éf yaríñagfa aí

²⁰ o re uríññinigini, “Ananire. Nionirini. Wáyí mepani.” uríagí

²¹ awa omí ríxa “Re xemónapeí.” uranñiro yaríná re enññinigini. Ríxa ipíyo jfaríwámíni añj wigí dñj ñiyaiwiwo waríge iwiékññimeagfawixini.

Ámayí Jisaso nání pfa egfa nánirini.

22 Ámá oríwámí dání bisíkerfá nfe sá wegíáyí wíápi tñní níwiápínimearo re yaiwigíawixíni, “Agíná ewé ámí wí re mívé ná bání wenjagí wíníwanigíni. Nene síjwí wíníjána Jisaso xegí wiepísaríjowa tñní ewépámí mípíxemoánarijagífa níwínirane wiepísaríjowaní nípíxemoáníro waríjagífa wínówáríwanigíni.” yaiwiarífná

23 ewé wí aní yoí Taibiriasí dání bisíkerfá Ámínáo xegí xanomí yayí níwirí wíagí nfe nání báná

24 ámá e epíroyí egíáyí Jisaso síní wigí tfe míjweanagí wíníro wiepísaríjowa ení míjweanagífa wíníro nerí nání ewé bíáyo nípíxemoáníro Jisaso nání Kapaneamíyo píá yaníro ugíawixíni.

“Nioní aiwá anínamí dáníjníj ímóníjóníni.” uríj níaníni.

25 Ayí ipíyo jfaríwámíni Jisaso Kapaneamíyo njweanána níwímearo re urígíawixíni, “Nearéwapíyaríjoxíni, joxí re nání gíná bóoxíni?” uríagífa

26 Jisaso re uríjnígíni, “Aga nepa seararíjní. Seyíné emímí nioní seaíwapíyíápi síjwí níwíníroná síwáníj níseairí seaíwapíyímíníri éápi nání níjía nímoníro nání nioní nání píá ríyaríjoi? Oweoi, seyíné bisíkerfá níníroná agwí ímí seayí enjagí nání nioní nání píá yaríjoi.” nuríri

27 ewayí xwíyíá re uríjnígíni, “Aiwá píyí pénaríjípí meaaníro nání mepa nero aiwá níníríjípímí dání díj níyímíj ímónípaxípí meaaníro nání éfíxíni. Aiwá apí ámá ímóníjóní ananí seaipípaxíríni. Ápo Goríxo ‘Mímíwíároaríjoríani?’ níniawírí xfo e éwínígíni nírípeañoní aiwá apí ananí seaipípaxíríni.” uríagí

28 ayí re urígíawixíni, “Nene pí nerífná Goríxo ámá e oépoyíníri wimónaríjípí yaníwíni?” uríagífa

29 Jisaso re uríjnígíni, “Seyíné rípi neróná Goríxo wimónaríjípí yaríjoi. Ámá xfo nírowárenapíjóní díj níníkwírorónáyí, xfo wimónaríjípí yaríjoi.” uríagí

30 ayí re urígíawixíni, “Nene síjwí níwínirane díj ríkwíroaní nání pí emímí neaíwapíyíríni? Joxí aga píyí eríni?”

31 Bíkwíyo xwíyíá re níríni eáníjpa, ‘O aiwá nípíri nání anínamí dání wíjnígíni.’ níríni eáníjpa negí aríowa ámá díj meañe nemeróná aiwá maná ríníjípí —Aiwá apí Goríxoyá díjyó dání xegípí weagípíri. Aríowa ámá díj meañe nemeróná aiwá apí nagíaríni.” uríagífa

32 Jisaso re uríjnígíni, “Nioní aga nepa seararíjní. Aiwá enína anínamí dání seaipíj, ayí Mosesománi. Agwí ení aga aiwá nepaxíjípí anínamí dání seaiparíj, ayí gí áporíni.

33 Aiwá nepaxíj ápo Goríxo seaiparíjípí, ayí aiwá anínamí dání níweapíri ámá xwíá tíyo njweagífa díj níyímíj tígíáyí ímónípírfá nání síxí umímoaríjoríni.” uríagí

34 ayí re urígíawixíni, “Ámínáoaxíni, aiwá joxí neararíjípí íníná neaiapíríxíni.” uríagífa

35 Jisaso re uríjnígíni, “Aiwá nepaxíj díj níyímíj ímónípírfápi, ayí nioníri. Ámá nioní tífámíni bía gíyí gíyí ámí agwí wípaxí meníni. Nioní díj níkwírófá gíyí gíyí ámí ínígí nání bí gwíni yeáyí wípaxí mímoníni.

36 E nísearíri aiwí nioní re searíanígíni, ‘Seyíné emímí nioní enápi síjwí nínaníro aiwí “Oríani?” níniawíro díj míníkwíroaríjoi.’ searíanígíni.

37 E nerí aí ámá ápo ‘Díxíri.’ níníríri níapíjyí ní ní xíxeni díj níkwíroro nioní tífámíni bípírfári. Nioní tífámíni bíáyí míxí wí umáínímífámani.

38 Nioní anínamí dání níweapírfá nioní gí nímonaríjípí emíáníri weapíjónímani. Nioní nírowárenapíj wimónaríjípí emíáníri níweapíri nání ámá xíoyá díj tñní nioní tífámíni bíáyí míxí wí umáínímífámani.

39 Nioní nîrowárénapîño e éwîngîngîrî wimónarîñîpî, ayî rîpîrîni. Nioní ámá xîo niapîñîyî wîyo mîyorîrîpa eri sîá yoparîyi imónáná ámî wiápîñîmeapîrîfa nánî dîñî sixî umímorî emîfa nánî wimónarîñîrîni.

40 ‘Gî ápo e éwîngîngîrî wimónarîñîpî, ayî rîpîrîni.’ seararîñîni. O ámá xewaxonî sîñwî nînanîro dîñî nîkwîrófá gîyî gîyî dîñî nîyîmîñîpî tîgîáyî imónîpîrîfa nánî wimónîrî nionî sîá yoparîyimî ayî ámî wiápîñîmeapîrîfa nánî dîñî sixî umímómîfa nánî wimónîrî yarîñîrîni.” urîñîñîgîni.

41 Judayî xewanîño re rîñîpî nánî, “Aiwá anînamî dánî weapîñîpî, ayî nionîrîni.” rîñîpî nánî anîñúmî nîrîñîro o nánî

42 re rîñîgîawîxîni, “Jisaso ro Josepomî xewaxo menîrani? Xanîyaú nánî nene majîfáranî? O arîge nerî ‘Anînamî dánî wepîñîñáonîrîni.’ rîfa rarîni?” rînarîñîagîfa

43 Jisaso re urîñîñîgîni, “Pî nánî anîñúmî nîrîñîro rînarîñîoî?

44 Ámá wo aî xewanîñoyá dîñîyo dánî nionî tîámîni bîpaxî menîni. Ápo, nîrowárénapîño xe o tîámîni ounîrî dîñî ukîkayonánî nionî tîámîni bîpaxîrîni. Ayî sîá yoparîyimî wiápîñîmeapîrîfa nánî nionî dîñî sixî umímómîfárinî.

45 Rîfwamîñî wîfá rókiamoagîfáwa eagîáyo re rîñîni, ‘Gorîxo ámá nîyonî wîwapîyîñîfárinî.’ rîñîni. Ayînánî ámá ápo wîwapîyarîná arîfá wigîfá gîyî gîyî nîñî nionî tîámîni barîgîfárinî.

46 Gorîxo wîwapîyîñîfá aiwî ayî wî Gorîxomî sîñwî wîñîgîfá nánî mîrarîñîni. Ná wonî Gorîxo tîñî e dánî bîñáonî ápomî sîñwî wîñîñîrîni.

47 Aga nepa seararîñîni. Nionî dîñî nîkwîrófá gîyî gîyî dîñî nîyîmîñîfá íníná ñweapîrîfa nánî tîgîáyîrîni.

48 Aiwá nîñîrîñîpîmî dánî dîñî nîyîmîñîfá imónîpaxîpî, ayî nionîrîni.

49 Enîná segî seárfawéyîfá ámá dîñîfá meañe nemeróná aiwá maná rîñîñîpî nîñîro aiwî nîñweagîfásáná pegîawîxîni.

50 Aiwá anînamî dánî weapîñîfá rîpî xegî bîxîni. Ámá nîñîrîñîyîfá, nîpepîrîfámanî.

51 Aiwá dîñî nîyîmîñîfá imónîpîrîfá nánî anînamî dánî weapîñîpî, ayî nionîrîni. Ámá gîyî gîyîfá aiwá rîpî nîñîrîñîyîfá, anîñîfá íníná ñweapîrîfárinî. Aiwá ámá xwîfá rîrîmî ñweagîfá nîñî dîñîfá nîyîmîñîfá tîgîáyîfá nîmónîro íníná ñweapîrîfa nánî mîñî wîmîfápî, ayî gîfá warápîrîni.” urîñîñîgîni.

52 Judayî wigîpî xwîyîfá xîmîxîmîfá nîñîro re rînarîñîagîfa, “Ámá ro arîge nerî xîoyá wará nanîfwá nánî neaiapîñîfárinî?” rînarîñîagîfa

53 Jisaso re urîñîñîgîni, “Aga nepa seararîñîni. Seyîné ámá imónîñáonîyá warápî mîñîpa ero ragîpî mîñîpa ero nerónáyîfá, dîñîfá nîyîmîñîfá imónîñîpîfá tîgîáyîfá né menîni.

54 Gîfá wará nîro gîfá ragîfá nîro éfá gîyîfá gîyîfá dîñîfá nîyîmîñîfá imónîñîpîfá tîgîáyîfá enagîfa nánî sîá yoparîyimî owîápîñîmeapîoyîñîrî dîñîfá sixî umímómîfárinî.

55 Gîfá wará rîpîfá aiwá nepaxîñîfá imónîrîfá gîfá ragîpîfá iniîgîfá nepaxîñîfá imónîrîfá enagîfá nánî seararîñîni.

56 Ámá gîfá wará nîrîfá ragîfá nîrîfá éfá go go nionîfá tîñîfá nîkumîxîñîraî nawínî imónîñwîni. Nionîfá enîfá xîo tîñîfá nîkumîxîñîraî nawínî imónîñwîni.

57 Ápo, dîñîfá nîyîmîñîpîfá mîkîfá tîño nîrowárénapîñîrîni. Ápo e enîfá enagîfá nánî nionîfá enîfá dîñîfá nîyîmîñîpîfá mîkîfá tîñáonîfá imónîñîni. Ayînánîfá go go nîbîrîfá nionîfá nîñîñîñîyîfá, nionîfá enîfá dîñîfá mîkîfá tîñáonîfá enagîfá nánîfá xîo enîfá dîñîfá nîyîmîñîfá íníná ñweanîfa nánîfá tîñîfá wo imónîñîfárinî.

58 Aiwá anînamî dánî weapîñîfá rîpîfá nánî seararîñîni. Rîpîfá aiwá enîná negîfá arîfowa nîñîro nîñweagîfásáná pegîfápîfá yapîfá mimónîni. Go go aiwá rîpîfá nîñîrîñîyîfá, dîñîfá íníná ñweanîfa nánîfá tîñîfá wo imónîñîfárinî.” urîñîñîgîni.

59 Jisaso rotú anîfá Kapaneamîyo mîrîñîñîwámîfá dánîfá nuréwapîyîrîfá e nura urîñîñîgîni.

Xwiyá dñj íkwíróáná dñj niyimñj imónipaxípi urñj nánirñi.

⁶⁰ Ayínáni xegí wiepísarñjyí obaxí amípi o nuréwapiyiríná nura úípi arfá nñwiróná re rigfawixíni, “Xwiyá o rarñjpi ududí inñjpi raríni. Ámá go xixeni arfá winírfeniñoi?” rarñjagfa aiwi

⁶¹ Jisaso xegí wiepísarñjyí obaxí o ríípi nání anñjúmí irñnarñjagfa nijfá nimónirí re urñjinigíni, “Xwiyá ududí seainpaxí searáfipimi dání róreámioarñjoi? Nioní pñni nñniwiárími upíri ríseaimónaríni?”

⁶² Seyíné ámá imóniñáoni xewanñjoni weapñjaé nání ámi peyarñjagi nñnanirfnáyí, pí wipíri seaimóníñfáríani? Sini pñni nñniwiárími upíri nání seaimóníñfáríani?” nuríri

⁶³ re urñjinigíni, “Dñj niyimñj íníná ñweapírfá nání wiarñjpi, ayí kwíyí Gorixoyápiríni. Ámá wí wí e eánigfá tñni wí e imónipaxí meníni. Xwiyá nioní searáfipi ámá dñj níkwírorñjipimi dñj íníná ñweapírfá nání kwíyí ewearñjpiríni.

⁶⁴ E nerí aí wiyíné xwiyá nioniyá sini dñj mñnikwíroarñjoi.” urñjinigíni. Jisaso iwamfó dání ámá xíomi dñj mñnikwírófáyí nání nijfá imónirí xfo nání mñyí uríño nání ení nijfá imónirí eno enagi nání e nuríri

⁶⁵ re urñjinigíni, “Wiyíné dñj mñnikwíroarñjagfa nání re searfanigíni, ‘Ápo ámá go go nioní tñj e xe ounirí sñwí mñwñnipa nerfnáyí, o nioní tfámíni wí bñpaxí meníni.’ searfanigíni.” urñjinigíni.

⁶⁶ Xwiyá api nura úí enagi nání xegí wiepísarñjyí obaxí omí pñni nñniwiárími nuro ámi o tñni nawíni bí añj memegfawixíni.

⁶⁷ Ayínáni Jisaso xegí wiepísarñj wé wúkaú síkwí waú awamí re urñjinigíni, “Soyíné ení ‘Ríxa pñni nñniwiárími owaneyí.’ ríseaimónaríni?” uríagi

⁶⁸ Saimoní Pitao re urñjinigíni, “Ámínáoxíni, none go tfámíni wanfwiní? Xwiyá dñj niyimñj tñjwáone imónani nání imóniñjpi joxíni tñjoxíriñi.

⁶⁹ None ríxa dñj nñnikwírorane nijfá re imóniñwíni, ‘Joxí síyikwí mínñj Goríxo rírfepañoxíriñi? Yeáyí neayimíxemeanfa nání aríowayá xwí piaxíyo dání iwiaroníoyí rarñjwá, ayí joxíriñi.’ nñyaiwirane nijfá imóniñwíni.” uríagi

⁷⁰ Jisaso re urñjinigíni, “Nioní ámá wé wúkaú síkwí waú soyíné mñsearípeapa reñanigíni? E nerí aí woxí oboxíññj imóniñni.” urñjinigíni.

⁷¹ Isíkarioti dñj Saimonomí xewaxo Judaso —O wiepísarñj wé wúkaú síkwí waú awa woríni. O xfo nání mñyí uríño enagi nání e urñjinigíni.

7

Jisasomi xogwáowa xíomi dñj mñnikwírogfá nánirñi.

¹ Jisaso e niyárimo néísáná Judayí ámínáowa xíomi pikianíro nání mekaxí mearñjagfa nijfá nimónirí nání “Judia píropenisíyo oememíni.” mñwimóní Gariri píropenisíyo añj emearfná

² aiwá Judayí añj pákí pákí inñjyo niñwearfná imíxayarígfápi —Aiwá api, ayí enína fwiarfawé Moseso tñni nemeróná senfá añjyo niñweaxa wagfápi nání dñj winíni nání xwiogwí ayí ayo Judayí wígf añjyí pñni nñniwiárími nuro sfá wé wíúmí dñj waú wo añj pákí pákí inñjyo niñwearo aiwá imíxarígfápiríni. Aiwá api ríxa añwí e imóniñáná

³ xogwáowa re urígfawixíni, “Díxí wiepísarñj wíniyí ení emímí amípi joxí yarñjpi sñwí winípirí nání añj re pñni nñniwiárími Judia píropenisíyo nání ui.

⁴ Ayí rípi nání rírarñjwíni. Ámá wo ámá nñni xfo nání nijfá oimónípoyníri nñwimónírfnáyí, xegí yarñjpi ínimí yarñjmaní. Emímí joxí yarñjpi nepa nerfnáyí, jñwanínoxí nurí ámá niyíyá sñwíyo dání síwá winíriñni.” urígfawixíni.

⁵ Awa xegí xogwáowa aí dñj mñnikwíropa nero nání e urígfawixíni.

⁶ Jisaso re uriniginini, “Soyíne upíríná anani gíni gíná upírfa nání imóninagí aiwi nioní umfáiná sini mimónini.

⁷ Ayí rípi nání seararinini. Ámá xwíá tíyo dání níníyí soyíne tíni símí tíni inipaxí mimónino. E nerí aiwi nioní wigí yarígíapí nání ‘Sípírini.’ nuríri waropárf wiararinagí nání símí tíni niarinjo.

⁸ Segípi aiwá nene xwiogwí o omí imixayarinwápi nání yoápoi. Nioní gí umfáiná sini mimóninagí nání wí umiméini.”

⁹ nurárimí Gariri píropenisíyo nweaniginini.

Jisaso aiwá aní pákí pákí ininíyo ninwearóná imixarígíapí nání yoaní nánirini.

¹⁰ Jisaso, xexírímeáowa ríxa aiwá api nání yoáfámi enáná xfo ení amáyá sinwíyo dání míyoá yumí inimi niyiri Jerusaremí niremorí nweanáná

¹¹ Judayí aiwá imixarígíe xfo nání pía néra nuro “O gerini?” níríga nuro

¹² amá e epíroyí egíáyí ikeagigwí ayá wí níríga nuro wí “Ámá nanorini.” ríro wí “Oweoi, nanomani. Ámá niyoni díní nukinimixiri xenwími nipemeámi warinorini.” ríro nero aiwi

¹³ Judayí amínáowa nání wáyí nero nání amá wí o nání amá símimaní e dání mirinígíawixini.

¹⁴ Jisaso sía aiwá imixarígíáyí ríxa áwini e imónináná aní rídiyowá yarígíiwámi nání nurí nípawiri amáyo uréwapíyaríná

¹⁵ Judayí amínáowa díní ududí niwiníro re rígfawixini, “Aríre nerí níjía o rarínípi nimóniri ría rarini? Sikuríá menjoyoi.” rarínagíá

¹⁶ Jisaso re uriniginini, “Xwiyfá nioní searéwapíyarínápi nioní gípi mani. Nioní nirowárenapinoyápirini.

¹⁷ ‘O wimónarinípi oemini.’ wimónariní gíyí gíyí nioní searéwapíyarínápi nání níjía nimóniri re yaiwipaxíriní, ‘Goríxoyá díníyo dání ría nearéwapíyarini? Xfo xegí díníyo dání ría nearéwapíyarini?’ niyaiwiri níjía imónipaxíriní.

¹⁸ Ámá go go xfo xegí díníyo dání nírírínáyí, amá weyí onímépoi nírí yaríníriní. E nerí aí amá níní amá xfomi uowárenapinomi weyí oumépoi nírí yaríno, o aga nepaxinorini. Yadíminí yarínorini.

¹⁹ Eníná Moseso nwf ikaxí níríníri eáninípi miseaiapipa reniginini? E nerí aí soyíneyá wo aí nwf ikaxí eáninípi píraníní xídarínímani. Pí nání soyíne nioní nípikianíro yarínjo?” uríagí

²⁰ amá e epíroyí egíáyí re urígfawixini, “Imóo xixéroariní roxini, amá gíyí rípi kianíro yarínagíá rarínini?” uríagíá

²¹ Jisaso re uriniginini, “Nioní emimí ná bini éagi seyíne sini ududí ikárinarinjo.

²² Moseso nwf ikaxí ‘Segí niaíwíyo nixirimáná sía wé wíumi dání waú wo múróaná sía ayimi iyí símí sfo wákwíríxini.’ ríníriní. E niseariri aiwi ayí Moseso maríái, negí aríowa síwí api érowiápnígíáriní. Ayínáni seyíne segí niaíwíyí nwf ikaxí ríninípi nixídirínípi dání naní oimónipoyíníri Sabarfáyo aiwi iyí símí sfo wákwiarígíáriní.

²³ Seyíne ‘Naní nerane nwf ikaxí Moseso níríri eanípi pírf míwíákipa oyaneyí.’ niyaiwiro Sabarfáyo ení iyí símí sfo wákwiarígíáriní. Seyíne e yarígíá enagi nání pí nání nioní amá womí Sabarfáyo naní wimíxíápi nání wikí nónarínjo?

²⁴ Sinwí tínini niwinaxídiro mírípa époi. Xfo yarínagípi ení mí nómixírná rírxini.” uriniginini.

Jisaso nání “Kiraisoráni? Woráni?” rinígíá nánirini.

²⁵ Ámá Jerusaremí nweagíáyí wí re nira ugíawixini, “Ámá ro amá nípikianíro egfo meniraní?

26 Siñwí winípoi. Ámá níní arfá egíe siñáni nírórí raríñagi aí mebá neameñweagfáwa omí xwíyáfá bí muraríñoí. Awa ‘Ámá ro Kiraiso, ámá yeáyí neayimixemeanfa nání arfowayá xwíáfá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríñwáo, ayí orfáni?’ miyaiwipa riyaríñoí?

27 E nerí aí ‘Ámá o Kiraiso, ámá arfowayá xwíáfá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríñwáorfáni?’ wiaiwiwipaxí meníni. Ayí rípi nániríni. Nene xínái xfomí xiríñe nání nijfá imóníñwíni. E nerí aiwí Kiraiso, ámá Goríxo yeáyí neayimixemeanfa nání urowárenapíño imónínfányíf ámá wo ‘E dánoríni.’ rípxíf meníni. Ayínáni ‘O Kiraisorfáni?’ wiaiwiwipaxí mimóníñwíni.” raríñagfa

28 Jisaso añf rídiyowá yarígfíwámí dání nuréwapíyiríná eníf tñí nírírí re uríñinígíni, “Seyfne nepa nioní nání nijfá ero ‘O e dánoríni.’ rípxíf imóníro yarígfáyínerani? Nioní gf dñf tñí bñámáni. Nepaxíñf imóníño —O soyfne majforíni. O nioní nrowárenapíñfíni.

29 O tñf e dání bñáoní enagi nání o nioní nijfáríni. O nioní nrowárenapíñfíni.” urfagi nání

30 omí fáfá xíraníro nero aiwí fáfá xírípxíná sñí mimóníñagi nání fáfá bí mñxírígfawixíni.

31 E nerí aí ámá e epíroyí egfáyíf obaxí wí dñf nñwíkwíroro re nñra ugíawixíni, “Kirisso, ámá yeáyí neayimixemeanfa nání arfowayá xwíáfá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríñwáo nimóníríná emímíf ámá ro yaríñfípímí nímúrorí enfárani? Oweoi.” rígfawixíni.

Jisasomí fáfá oxírípoiñírí urowárigfáfá náníríni.

32 Parisiowa ámá e epíroyíf egfáyíf Jisaso nání ikeagígwí e raríñagfáfá arfáfá nñwíro nání awa tñí apaxípáníñf imónígfáfá xwéowa tñí dñf axípi nñxíríro Jisasomí fáfá oxírípoiñírí rídiyowá yarígfíwámí awí mearoarígfáfá wamí urowáfagfáfá awa nuro o uréwapíyaríñe rémóagfáfá

33 Jisaso re uríñinígíni, “Seyfne tñí re bñ onímíapí nññweámoní gf nñrowárenapíño tfe nání umfáríni.

34 Ríxa úáná seyfne nioní nání páfá nñniro aiwí wí siñwí nanípírfámáni. Seyfne nioní ñweámfáfé upaxíf wí mimóníñoí.” urfagi

35 Judayíf ámínáowa re ríñígfawixíni, “O gímí nání umíñírí raríni? Aga gímí nání úáná nene o nání páfá megínanfwaríni? Negíf amáyíf Gírikíyíf añfyo ñweagfáfámí nání nuríf émáyo uréwapíyímíáníríf rífa neararíni?

36 Xwíyáfá o re rífpí, ‘Seyfne nioní nání páfá nñniro aiwí wí siñwí nanípírfámáni. Seyfne nioní ñweámfáfé upaxíf wí mimóníñoí.’ rífpí pí nñyaiwiríf rífa ríñoí?” ríñígfawixíni.

Inígfáyíf oyfáfá tñf nání uríñf náníríni.

37 Sfáfá aiwáfá apí imíxarígfáyíf yoparfíyí —Ayí seáyí e imóníñfíyiríni. Sfáfá ayí imóníñáná Jisaso éf nñrorí eníf tñí re ríñinígíni, “Ámá inígfáfá nání gwíñf yeáyíf wíf gíyíf gíyíf nioní táfámíni nñbíro inígfáfá onípoi.

38 Nioní dñf nñkwírófáfá gíyíf gíyíf Bíkwíyo nírínírí eáníñf rípi tñí xíxeni imónípíráfóí, ‘Wígf xwíoxíyo ná ínímíf dání inígfáfá dñf nñyímíñf imíxaríñfípíf oyfáfá tñf pwenfáríni.’ nírínírí eáníñfípíf tñí xíxeni imónípíráfóí.” uríñinígíni.

39 Jisaso e níríríná kwíyíf Goríxoyáfá xfomí dñf wíkwírófáfáyíf meapírfáfapí nání e uríñinígíni. Ínáf Jisaso sñí añfñamí nñpeyírí míkíñípa éínáf enagi nání Goríxo sñí xegíf kwíyífpíf amáyo síxíf mumímopa yagináríni.

Jisaso nání dñf xíxegíni tñí nepayoro rígfáfá náníríni.

⁴⁰ Ámá e epíroyí egíáyí o e raríηagí arfá níwiro wí re níra ugíawixíni, “Ága neparíni. Ámá ro wíá rókiamoagí nene xwayí naníri ηweaηwáoríni.” níra warfína

⁴¹ wí re níra ugíawixíni, “ ‘Ámá ro Goríxo yeáyí neayimíxemeanífa nání arfowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríηwáo, Kiraisoríni.’ neaimónaríni.” níra warfína wí re níra ugíawixíni, “Gariri píropenísíyo dání wo Kiraiso, ámá arfowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríηwáo imónipaxíraní? Oweoi, e dání wo ámá arfowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríηwáo imónipaxí meníni.

⁴² Bíkwyíyo re mírínípa rení, ‘Kiraiso, arfowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríηwáo negí arfo Depitoyá fwiárfawé wo imónínfáríni. Aní Betírexemi —Enína Depito xegí ηweaageríni. Omí e dání xírínfáríni.’ mírínípa rení?” níra nuro nání

⁴³ ámá e epíroyí egíáyí o nání díní xíxegíni tñni nepayoro níriróná

⁴⁴ wí “Ríxa íá oxíraneyí.” níwimóníri aiwi omí íá bí mīxírīgíawixíni.

Judayí mebáowa Jisasomí díní mīwīkwírogíá nániríni.

⁴⁵ Rídiyowá yarígfíwámí awí mearoarígíáwa amí nuro apaxípaníηí imónígíá xwéowamí tñni Parisiowamí tñni wímeáána awa re urígíawixíni, “Pí nání omí íá mīxírí anípáoyíné baríηoi?” uríagíá

⁴⁶ awí mearoarígíáwa re urígíawixíni, “Enína aiwi ámá o nearéwapíyaríηípa wo mīnearéwapíyagíríni.” uríagíá

⁴⁷ Parisiowa ikayíwí nuríro re urígíawixíni, “Soyíné ení ríxa díní níseakínímīxírí xenwími níseaipemeámí mupa reηoi?” nuríro

⁴⁸ re urígíawixíni, “Seamenηweaηwáone woraní, Parisione woraní, omí díní bí wíkwírófírání? Oweoi!

⁴⁹ E nerí aí ámá epíroyí egíá jíayí ηwí ikaxí níriníri eáníηípi nání píraníηí níjía mimónípa nero nání Goríxoyá síηwíyo dání anínpírfá nání ramíxáríníηíyíríni.” uríagíá

⁵⁰ Nikodimaso —O ení Parisi woríni. Xámí áríwíyimí nurí Jisasomí níwímeari yaríηí wíηoríni. O níwíápínímeari re uríηínigíni,

⁵¹ “Negí ηwí ikaxí níriníri eáníηíyo bí rípi ríríníni, ‘Ámá womí xfo rínaríηípi arfá mīwípa erí o yaríηípi píraníηí níjía mimónípa erí nemána ananí xwíyíá umeáripaxíríni.’ ríríníni?” uríagí

⁵² awa ikayíwí re urígíawixíni, “Joxí ení Gariri dání iwoxíríani? Bíkwyíyo píraníηí íá rorí pía merí nerínáyí, joxí re níyaiwirí níjía imóníríni, ‘Wíá rókiamoaríηí wo Gaririyo dání imónaríηímani.’ níyaiwirí níjía imóníríni.” urígíawixíni.

Apíxí íwí iníηí wími xwíríxí umeagíá nániríni.

⁵³ Ámá níni wígfí aní xíxegíniyo umíagíá aiwi

8

¹ Jisaso dífwí xegí yoí Oripiyo nání nurí

² sá weño wíá móníηími amí níwíápínímeámí níbirí aní rídiyowá yarígfíwámí nípáwirí ámá níni xfo táfámíni baríηagíá nání o éf níηweámána uréwapíyarína re eníηigíni.

³ Nwí ikaxí eáníηípi mewegíáwa tñni Parisiowa tñni awa apíxí ámá wí íwí inaríηagí wíni meáfá wími nímera níbīro áwíni e éf nurárárimána

⁴ omí re urígíawixíni, “Nearéwapíyaríηoxíni, apíxí rí íwí inaríηagí wíni meáfíríni.

⁵ Apíxí ríníηí imóníηíyí nání ηwí ikaxí Moseso níri eanípimi dání re ríníni, ‘Síηá tñni íwaní nearo píkíríxíni.’ ríníηagí aí joxí píoi ríríni?” urígíawixíni.

⁶ Ríwéná o Moseso ríηípi níwíáikírí xegí bí rífpimi dání xwíyíá uxekwímoaneyíniro iwamífo níwíwapíyiro e uríagíá aiwi o ípípa éf níηweámána xwíáyo webíá tñni ríwamíηí nearí

⁷ awa arfki ámi ámi yaríñf wiayaríñagfa o ámi éf nrori re uríñnigini, “Soyfne woxi goxi fwf bi miyaríñoxi xami ími sfña eai.” nurimi

⁸ ámi ípfpá éf niñweari xwfáyo rfwamíñf eaarfná re eníñnigini.

⁹ Awa Jisaso e urfagi arfa niwiro woni woni Jisaso tñf e pñi niwiárimí nuróna ámináowa xami numearo nñi ríxa núána apixini xegf xewini Jisasoyá sfm e éf ronagi niwiniri

¹⁰ ámi éf nrori ími re uríñnigini, “Ineyi, amáyf giminiñi? Ayf wo xwiyfá mirimearfrani?” urfagi

¹¹ í re uríñnigini, “Ámináoxini, wo xwiyfá minimearfrani.” urfagi Jisaso re uríñnigini, “Nioni eni xwiyfá wí rimeariméini. Dixf añf ui. Re dani ámi fwf bi minipa érixini.” uríñnigini.

“Nioni amá nani uyfwññf imóníñáonirini.” uríñf nánirini.

¹² Jisaso ámi re uríñnigini, “Nioni amá xwfá tfo ñweagfa niyoni uyfwf wfaníñf wókimixaríñáonirini. Amá nioni nixdfáyf sfá yiníñfmini añf emepfrá menini. Wfá dñf niymíñf tfgáyf imixipaxf imóníñpí wókimixinfáriní.” urfagi nani

¹³ Parisiowa re uríñnigini, “Joxi e rípi jiwaniñoxi símeanf mfkoxíññf nimóniri áwanf rinariñagf nani ‘Neparini.’ niyaiwirane arfa seaianmewini.” urfagfa

¹⁴ Jisaso re uríñnigini, “Nioni aí niwaníñoni nani áwanf rinariñapí, ayf neparini. Ayf rípi nani searariñini. Ge dani rfa biñaniginiñi gimí nani umfarfaniri imóníñpí nani niñfá nimóniri nani searariñini. E neri aí soyfne nioni biñae nánirani, nioni umfae nánirani, majfá nimóniro nani nraríñoi.

¹⁵ Soyfne amá xwfá tfo dánfyf yaríñgápa sñwf tñini niwinaxfdiro rariñagfa aí nioni amá womi aí sñwf tñini niwinaxfdiri xwiyfá mumearariñini.

¹⁶ Nioni xwiyfá numeariri sñwriyf, nioni gf dñf tñi mepa neri ápo, nirowárenapiñoyá dñfyo dani neri nani nepa xixeni imóníñpí tñi umearipaxfrini.

¹⁷ Segf ñwf ikaxf eaníñfyo aí re nriñiri eániñi, ‘Amá waú xwiyfá áwanf nriñiná axípiñi nriñfnáyf, xwiyfá api nepa imónini.’ nriñiri eániñi.

¹⁸ ‘Nioni niwaníñoni nani áwanf seariniñi ápo, nirowárenapiñoyá eni nioni nani áwanf seariri yaríñagf nani soyfne nioni searariñapí nani “Neparini.” yaiwipaxfrini.’ ” urfagi

¹⁹ awa re uríñnigini, “Dixf ápo ge ñweani?” urfagfa o re uríñnigini, “Soyfne nioni nani niñfá mimónipa ero gf ápo nani niñfá mimónipa ero yaríñoi. Soyfne nioni nani niñfá nimóniro sñwriyf, gf ápo nani eni niñfá imónanro éfarini.” uríñnigini.

²⁰ Añf ridiyowá yaríñiwámí Gorixo nani niñwf taríñf tñf e dani nuréwapiyirfná xwiyfá api urariñagf aiwi omi fá xiríñfná sñi mimóníñagf nani fá bi mixiríñawixini.

“Nioni umfae nani soyfne wí upaxf menini.” uríñf nánirini.

²¹ O ámi re uríñnigini, “Nioni pñi niñseawiárimí úána soyfne nioni nani pfa nñiro aí segf fwf yaríñgápi sñi yokwarimf miníñána pepfrfáriní. Nioni umfae soyfne bipaxf wí mimóníñoi.” urfagi

²² Judayf ámináowa re nira ugíawixini, “O ‘Nioni umfae soyfne bipaxf mimóníñoi.’ ríagi nani xewaniñoyá pikiniñiniñi nani minearipa riyarini?” nira warfná

²³ o re uríñnigini, “Nioni eramí dánonirini. Soyfne bñramí dánoyfnerini. Soyfne xwfá tfo dánoyfnerini. Nioni xwfá tfo dánonimaní.

²⁴ Ayfnani re seariniñi, ‘Segf fwf yaríñgápi sñi yokwarimf miníñána pepfrfáriní.’ seariniñi. Ayf rípi searariñini. Soyfne dñf nñikwfroro ‘Ayf orini.’ miniaiwipa nerónáyf, segf fwf yaríñgápi sñi yokwarimf miníñána pepfrfáriní.” urariñagf

²⁵ awa re urigfawixini, “Goxirini?” urtagfa Jisaso re uriniginini, “Nioni iwamfo dani searagonti onirini.

²⁶ Soyne yarigfapi nani xwiyfa searimearimi nani xwiyfa xwapf xirinaonirini. Soyne arfa miniarinagfa aiwi nioni nrowarenapiho nepaxinorini. Amipi omi arfa winapi ama nini arfa egte dani rarinirini.” urtagi aiwi

²⁷ ayf majfa nimoniro “Apo Gorixo nani rfa neararini?” miyaiwiarinagfa nani

²⁸ Jisaso re uriniginini, “Soyne ama imoninonni ikfayo nyekwiroaripri seayf e ninimeyoarina nijfa ‘Ayf orini.’ imoniprirarinini. Nioni gf dinj tni amipi bi yarinamani. Apo nrewapiyinipini rarinirini.

²⁹ Inina nioni nrowarenapiho yayf winipaxipini yarinagf nani nioni pini ninwiarimi minú sinj dikikayoni.” uriniginini.

³⁰ Xwiyfa api urarina ama obaxf dinj wkwfawixini.

Áma áxenwarf inigfayf nani urinj nanirini.

³¹ Jisaso Judayf omi dinj wkwfrofayo re uriniginini, “Seyne gf xwiyfa rarinapi dinj fa nixirironayf, nioniyá gf seaiepsarinjá nepaxinyfne imoninonni.

³² Xwiyfa nepaxinj imoninipi nani nijfa nimoniro e nemana xwiyfa api dinj fa nixiririnipimi dani áxenwarf minigfayfne imoniprirarinini.” urtagi

³³ wa re urigfawixini, “Negf arfo Ebrifamoya fwiarfawenerini. Enina dani ama waya xinaiwaneninjf nimonirane ominj miwiiagwaene, joxf arige nerf ‘Áxenwarf minigfayfne imoniprirarinini.’ neararinini?” urtagfa

³⁴ Jisaso re uriniginini, “Aga nepa seararinini. Ama fwf yarinjf go go fwf xfo yarinfpiya xinaininjf nimoniri áxenwarf wini.

³⁵ Ama xinaiwaninjf nimoniro ominj wiirigfayf aninj aniwami xiawo tni nwearigfamani. E nerf ai xewaxo inina aninj e nwearinirini.” nuriri ama e rowapigfayf re oyaiwipoyiniri, “ ‘Seyne xinaiwayneninjf nimoniro ominj wiirigfayfne yapf imoninonni.’ rfa neararini?” oyaiwipoyiniri ewayf xwiyfa api nuriri

³⁶ re uriniginini, “Ayinani xewaxoni xinaiwayneninjf nimoniro ominj wiirigfayfne áxenwarf seaininjpi anipa seaimixiyana aga áxenwarf minigfayfninjf imoniprirarinini.” nuriri

³⁷ re uriniginini, “Nioni nijfarini. Seyne arfo Ebrifamoya fwiarfaweynerini. E nimoniro ai seyne gf xwiyfapi segf xwioxfo aumaumf minif enagf nani nioni nipikianiro nani yarinonni.

³⁸ Nioni apo tni ninwearina sinjw wininapi nani rarinirini. Seyne eni amipi segf apo rarinagf arfa wigfapi yarigfarini.” uriniginini.

“Segf apo oborini.” urinj nanirini.

³⁹ Awa re urigfawixini, “Negf arfo Ebrifamorini.” urtagfa Jisaso re uriniginini, “Nepa Ebrifamoya fwiarfaweyfne enanayf, xfo yagfpa epaxirini.

⁴⁰ E nerf ai nioni xwiyfa nepani Gorixomi arfa winapi seararinonni ninipikianiro yarinonni. Soyne nianro yarigfapa arfo Ebrifamo wi e meniginini.

⁴¹ Ayinani re searfini, ‘Segf apo yarinipi yarinonni.’ searfini.” urtagf ayf re urigfawixini, “Negf inokíwa fwf ninro neaxirigfamani. Negf apo imoninonni na woni Gorixorini.” urtagfa

⁴² Jisaso re uriniginini, “Nioni gf dinj tni binamani. Gorixo nrowarenapfagi o tinj e pini ninwiarimi binj enagf nani Gorixo nepa segf apo enanayf, soyne nioni dinj sixf niyipaxirini.

⁴³ Soyne nioni xwiyfa rarina arfa nero ai pi nani nijfa mimonipa yarinonni? Ayf riri nanirini. ‘Xwiyfa arfa owianeyf.’ miseaimonarinagf nani nijfa mimonipa yarinonni.

44 Soyíné niaíwí segí ápo oboyáoyíné enagíá nání xíto wimónaríñípa niaíwíyíné ení ‘Axípi oyaneyí.’ seaimónaríñíriní. O eníná dání amáyo píkíxwíríto yagoríní. Nepa bí mírípaxí imóníño enagí nání pí pí xwíyíá níríríná yapíní raríñoríní. O yapí raríño imónírí amá yapí rarígíá níyíyá xanóníñí imónírí enagí nání gíní gíná yapí níríríná sa míkí xíto imóníñípi tíní xíxeni raríñíriní.

45 E nerí aí nioní nepaxíñí imóníñípiní seararíñagí nání ‘Neparíní.’ níyaiwiro díní míníkwíroaríñoí.

46 Soyíné goxí íwí nání xwíyíá nímeárípaxíriní? Oweoí, wí xwíyíá nímeárípaxímaní. E nerí aí nioní nepání seararíná pí nání ‘Neparíní.’ níyaiwiro díní míníkwíroaríñoí?

47 Amá Goríxoyáyí xwíyíá xíoyápi aríá wiarígíáríní. Soyíné Goríxoyáoyíné mimóníñagíá nání xwíyíá oyápi aríá míníaríñoí.” uríñínigíní.

“Aríto Ebírfamo síní menjáná nioní ñweaagáríní.” uríñí náníríní.

48 Judayí amínáowa omí ikayíwí re urígíawixíní, “None joxí re níríríranéná, ‘Amá sípí roxíyí Samariayí woxíríní. Imíto xíxéroaríñí roxíní.’ níríríranéná xíxeni mírírípa réwíní?” uríagíá

49 Jisaso re uríñínigíní, “Nioní imíto díní míníxíxéroaríníní. Gí ápomí wé íkwianwíyo unwíráraríñagí aí soyíné wé íkwianwíyo míníñwíráraríñoí.

50 Nioní gí díní tíní seáyí e imónímíánírí míyaríñagí aiwí wo nioní nání ‘Seáyí e oimóníní.’ niaíwíoyí soyíné tíní nioní tíní neapayoníto ñweaní.

51 Aga nepa seararíñíní. Amá gíyí gíyí xwíyíá nioníyápi níxídirínáyí, wí nípepíríámaní.” uríagí

52 Judayí amínáowa re urígíawixíní, “Joxí e raríñagí nání ríxa níjía re imóníñwíní, ‘Joxí imíto xíxéroaríñí woxíní.’ níjía e imóníñwíní. Aríto Ebírfamo tíní wíá rókiamoagíáwa tíní pegíáríní. E éagíá aí joxí re raríñíní, ‘Amá gíyí gíyí xwíyíá nioníyápi níxídirínáyí, wí nípepíríámaní.’ raríñíní.

53 ‘Joxí negí aríto Ebírfamo penomí seáyí e mímimóníñoxíríní.’ neaimónaríní. Wíá rókiamoagíáwa ení pegíáríní. Joxí goníríní yaiwinaríñíní?” uríagíá

54 Jisaso re uríñínigíní, “Níwaníñoní seáyí e nímfeyoánírínáyí, suríma imónárípaxíriní. Seáyí e nímfeyoaríño, ayí gí áporíní. O nání soyíné ‘Negí Ñwíáoríní.’ rarígíáríní.

55 E níríro aí xíto nání nepa níjía mímimóníñoí. E neríñí aiwí nioní níjíáríní. ‘O nioní majíáríní.’ nírírínáyí, nioní soyínéñíñí yapí raríñáoní imónípaxíriní. E nerí aí o nioní nepa níjía nímonírí nání xwíyíá oyápi xídaríñáríní.

56 Segí aríto Ebírfamo sía nioníyáyi nání ‘Sínwí wínímíáríani?’ níyaiwirí nání yayí winíñínigíní. Oyi, o sínwí nínanírí yayí seáyími dání winíñínigíní.” uríagí

57 Judayí amínáowa re urígíawixíní, “Joxí síní xweyañoxí menjíyí ‘Aríto Ebírfamomí sínwí wínagáoníríní.’ ríraríñíní?” uríagíá

58 Jisaso re uríñínigíní, “Aga nepa seararíñíní. Aríto Ebírfamo síní menjáná nioní xámí ñweaagáríní.” uríagí

59 awa “ ‘Goríxo tíní xíxeni imóníñoríani?’ oniaiwípoyínírí ríá neararíní?’ níyaiwiro omí síná eaníro nání síná meáagíá aiwí xewaníño re eníñínigíní. Yumí nímonírí añí rídíyowá yarígíiwámí dání peyeañínigíní.

9

Sínwí supáríñí womí naní imíxíñí náníríní.

1 E nemo nípuríná weníñí éyí wíníñínigíní. Amá wo xínái xíríñe dání sínwí supáríñí néra uní ñweañagí wínáná

2 xegí wiep+sariḡowa eni siḡwí niwiniro yariḡí re wigíawixini, “Nearéwap+yariḡoxini, íwí go enḡpimi dání xinái siḡwí supáriḡí ro xiriḡíriḡí? Xíto éagí nánirani, xaniyaú éagí nánirani?” yariḡí e wíagía

3 Jisaso re uriḡinigiḡi, “Ámá ro íwí éagí maríái, xaniyaú eni íwí éagí maríái, sa omi dání emimí Gorixoyá siwániḡí ininíá nání e enḡ xiriḡíriḡí.

4 Agwi sini ikwáwiyíná imóniḡáná emimí nirowárenapḡo ‘E éwiniḡiḡi.’ yai-wiarinḡipi éwanigiḡi. Árwiyíná ámá wo emimí mepaxí imóniḡiná ríxa aḡwí e enagí nání rariḡiḡi.” uriḡinigiḡi. Diḡí re oyaiwípoyiniri, “Xíomi pikíaná árwiyiniḡí imóniníáriní.” oyaiwípoyiniri e nuriri

5 ámi re uriḡinigiḡi, “Nioni xwía tíyo niḡwearíná ámá níniyí nání wía wókimiḡiḡi.” nurárimí

6 xwíáyo reanḡwí núrímáná xwía tíni reanḡwí tíni yiyí niḡiri ámáoyá siḡwíyo xópé niwimáná

7 re uriḡinigiḡi, “Joxi nuri ipi Siroamiyi rininḡwámi nání —Yoí mḡkí ayí mewárininḡí nánirini. E rininḡwámi nání nuri símimaḡíyo wayí rónei.” uowáragí o nuri símimaḡíyo wayí nírónimáná re eninigiḡi. Ríxa siḡwí anḡo biḡinigiḡi.

8 Ríxa siḡwí anḡo barinagí ámá aḡí xíto tíḡí e ḡweagíáyí siḡwí e niwiniro siḡwí supáriḡo enagí nání éf niḡweámáná aiwá nání rixinḡí urago barinagí siḡwí niwiniro re nira ugíawixini, “Ámá royí e niḡweámáná aiwá nání rixinḡí nearariḡo meniraní?” nira waríná

9 wí re nira ugíawixini, “Ayí orini.” nira waríná wí “Oweoi, ayí o yapi imóniḡíyí worini.” nira waríná xewanḡo aríki re uriḡinigiḡi, “Nioni onirini.” urariḡagi

10 ayí re uriḡíawixini, “Joxi arige neri diḡí siḡwí oxoáini?” uríagía

11 o re uriḡinigiḡi, “Ámá Jisaso rariḡíto xwía bimi reanḡwí nuri yiyí niḡiri gí siḡwíyo xópé ninimáná re niriḡoi, ‘Joxi ipi Siroamiwámi nání nuri wayí rónei.’ niriḡagi nioni nuri wayí níróniríná re éini. Siḡwí noxoari aníini.” uríagí

12 ayí re uriḡíawixini, “Ámá o ge ḡweani?” uríagía o “Nioni majíáriní.” uríagí

13-14 ámá ayí síá Jisaso xwíápiḡi reanḡwí nuri yiyí niḡiri omi siḡwí naní wimiḡiḡíyi Sabaríayi enagí nání ámá xámi siḡwí supáragomi Parisiowa tíḡí e nání niméra nuro wáraná

15 Parisiowa eni omi yariḡí re wigíawixini, “Joxi arige neri siḡwí oxoáini?” uríagía o re uriḡinigiḡi, “O xwirinḡwí bi tíni gí siḡwíyo xópé níáná nioni nuri wayí níróniríná siḡwí oxoáini.” uríagí

16 Parisiyí wía re nira ugíawixini, “Ámá o Sabaríá nání ḡwí ikaxí rininḡipimi xopirárí niyayiri nání Gorixo tíḡí e dání biḡomani.” nira waríná wía re nira ugíawixini, “Ámá íwí yariḡíyí wo enánáyí, arige neri emimí o yariḡipinḡí imóniḡipi epaxíriḡí?” nira nuróná diḡí xixegíni tíni nepayoro nání

17 ámi siḡwí supáragomi re uriḡíawixini, “O diḡí siḡwí roxaóí enagí nání pí ámáoxini rariḡiḡí?” uríagía o re uriḡinigiḡi, “O Gorixoyá wía rókiamoariḡí wo meniraní?” uriḡinigiḡi.

18 O xegí siḡwí oxoáiyí nání píraninḡí áwanḡí urariḡagi aiwí xámi siḡwí supáragomi aiwí Judayí ámináowa aríá m+wipa nero re yaiwigíawixini, “Nepa siḡwí supárago ámi siḡwí manḡorini.” niyaiwiro “Ámá siḡwí oxoáoyá xaniyaú obípiyi.” niriro ayaú ríxa báná

19 yariḡí niwiróná re uriḡíawixini, “Niaíwí ayagwíáorani? Ayagwí re rirariḡi, ‘Xinái niḡiriḡí siḡwí supáriḡo xiriḡíriḡí.’ rirariḡi? E xiriḡí enánáyí, arige neri agwí siḡwí noxoari anarini?” uríagía

20 xaniyaú re uriḡísixini, “Ayí yegí íwo enagí nání yayawi niḡíáriní. Xinái niḡiriḡí siḡwí supáriḡí eníyí nání eni yayawi niḡíáriní.

21 E nerî aí agwî o sîŋwî oxoáŋyî nánî yayawi majfárîni. Sîŋwî supárîŋŋyî woxoáo nánî enî yayawi majfárîni. Xewanîŋomî yarîŋŋ wípoyî. Sîni onomanî. Xewanîŋo nánî áwanŋf osearîni.” urîgŋfîsîxîni.

22 Xaniyaú Judayf ámináowa nánî wáyf winfagi nánî e urîgŋfîsîxîni. Ayf ripî nánîrîni. Judayf ámináowa re rînarîgŋfá eŋagi nánî, “Ámá gîyîf gîyîf Jisaso nánî waropárf nero ‘O Kiraiso, ámá yeáyf neayimîxemeanfa nánî arfowayá xwŋfá piaxfyo dánî iwiaronfoyf rarîŋwáorîni.’ neaimónarîni.’ ránáyf, rotú aŋfyo dánî yoŋf emî kwŋrîmoanfwarîni.”

23 rînarîgŋfá eŋagi nánî xaniyaú re urîgŋfîsîxîni, “Onomanî. Xewanîŋomî yarîŋŋ wípoyî.” urfagi

24 Parisiowa ámi “Sîŋwî supárago obîni.” nîrîro o rîxa báná re urîgŋfawîxîni, “Joxî Gorîxomîni seáyî e numfeyoarî waropárf ineî. Ámá ‘Nanŋf nimîxîŋoî.’ rarîŋo fŋwî yarîŋŋyîf wo eŋagi nánî none nijfárîni. Ayînanî waropárf ineî.” urfagi

25 o re urîŋîniŋîni, “O fŋwî yarîŋorani? Nanorani? Nionî majfárîni. E nerî aí ripî nánî nionî nijfárîni. Xámî sîŋwî supáragáonî aiwî agwî o níŋpîmî dánî sîŋwî noxoarî anîŋîni.” urfagi

26 awa re urîgŋfawîxîni, “O pí síŋrîni? Arîge nerî díxîf sîŋwî roxoáŋrîni?” urfagi

27 o re urîŋîniŋîni, “Nionî rîxa áwanŋf searfagi aí arfá mîniarîŋoî. Arîge nîyawiwo ‘Ámî arfá osianeyî.’ nîrarîŋoî? Soyŋné enî rîxa xegf wiepŋsarîŋŋyîfîniŋf imónanîro mîrîpa rîyarîŋoî?” urfagi

28 awa ikayfŋwî numearîro re urîgŋfawîxîni, “Xewanîŋoxîni xegf wiepŋsarîŋŋyîf woxîrîni. None neaiepŋsagf Mosesoyáonerîni.

29 None Mosesomî xwîyŋfá Gorîxo urîŋŋpî nánî nijfá imónîŋwîni. E nerî aí ámá oyf e dánorfanîrî none majfárîni.” urfagi

30 ámá o re urîŋîniŋîni, “Soyŋné rarîgŋfáŋpî ududf ninîpaxf rarîŋoî. Soyŋné o bîŋe dánî majfá eŋagfa aiwî o gŋf sîŋwî noxaóŋrîni.

31 Ámá fŋwî yarîgŋfáyf Gorîxomî rîxîŋf uráná arfá mîwîpa yarîŋf eŋagi nánî nene nijfárîni. E nerî aí ámá go go Gorîxomî wéyo numerî xfo wimónarîŋŋpî nîxŋdîrŋfáyf, Gorîxo ámáomî arfá nîwirî xfo rîxîŋf urarîŋŋpî nánî arîrá wîpaxŋrîni.

32 Aga eŋîná dánî aí nene arfá wî re mîwîŋwárîni, ‘Ámá wo nîwîápŋnîmearî xînáî xîrîŋe dánî sîŋwî supárîŋŋf womî sîŋwî oxoáŋîniŋî.’ rarîŋagfa arfá mîwîŋwárîni.” nurîrî

33 re urîŋîniŋîni, “Ámá o Gorîxo tîŋf e dánî mîbîpa nerî sîŋwîrîyîf, xfo yarîŋŋpî bî epaxf imónîmîniŋî éfmanî.” urfagi

34 awa mîxŋf re urîgŋfawîxîni, “fŋwî ninîrîŋŋpîmî dánî rîxîrîŋoxîni, joxî none rînearéwapîyarîŋîni?” nurîmáná xegf yoŋf emî kwŋrîmogfawîxîni.

Sîŋwî supárîŋŋfîniŋf imónîgŋfáyf nánîrîni.

35 Jisaso “Ámá sîŋwî supáragoyá yoŋf kwŋrîmóoî.” rarîŋagfa arfá e nîwirî o nánî pŋfá nemerî nîwîmeámáná re urîŋîniŋîni, “Joxî ámá imónîŋomî díŋf rîwîkwŋronîni?” urfagi

36 o re urîŋîniŋîni, “Ámináoxîni, ámá imónîŋo gorîni. Nionî díŋf wîkwŋrómî nánî áwanŋf nîreî.” urfagi

37 Jisaso re urîŋîniŋîni, “Omî joxî rîxa sîŋwî wîniŋŋrîni.” nurîrî sîŋánî re urîŋîniŋîni, “Joxî tîni rînarîgŋwîf ronî, ayf onîrîni.” urfagi

38 o re urîŋîniŋîni, “Ámináoxîni, nionî rîxa díŋf rîkwŋronîni.” nurîmî xfo tîŋf e xómîŋf nîyîkwîrî yayf wîŋîniŋîni.

39 Jisaso re rîŋîniŋîni, “Ámá nîyonî epayómfa nánî xwŋfá tîyo nánî bîŋárîni. Ámá sîŋwî supárîgŋfáyfîniŋf imónîŋŋyîf sîŋwî anîpŋrî imónîro sîŋwî anîgŋfáyfîniŋf imónîŋŋyîf sîŋwî supárîpŋrî imónîro epŋrfa nánî bîŋáonîrîni.” rŋagi

⁴⁰ Parisi xfo tñi aŋwi e rówapigfáwa re urigfawixini, “None nani eni ‘Sijwí supárigfoynérini.’ rineararini?” uríagfa

⁴¹ Jisaso re uriniginini, “Soyné sijwí supárigfoyné sijwiriyí, ríwí nimoarigfápi nani xwiyfá meárinipaxmani. E nerí aí soyné ‘Sijwí anijwáonerini.’ niriro nani ríwí nimoarigfápi nani xwiyfá meáriniprírini.

10

Ewayí ikaxí sipisipí awí mearoarino nani-rini.

¹ “Aga nepa seararini. Go go sipisipí xwína íwíyo mipáwipa nerí wí e dani ogámí nerí nipixemoánirínayí, íwí mearini wo imónini. íwí xauráparini wo eni imónini.

² E nerí aí xwína íwíyo páwiarino, ayí sipisipí xiáworini. Awí mearoarini.

³ O xwína rónine nani báná íwí e ínina awí roŋo ówaní wíkwíáná xiáwo xegí sipisipí nani yofí ráná xiáwoyá maní aríá níwiri uxídána níméra nipeyari

⁴ ríxa xfoyá níni bfaríwáminí enána o xámi umearína sipisipíyí xiáwoyá maní umininarini enagi nani númi warigfáriní.

⁵ Xeŋwí womí wí númi uxídiprímeoi. Maní áma xeŋwí woyá umininarinagi níwiniro nani númi muxídipa nero éf upíraoi.” uriniginini.

⁶ Jisaso ewayí xwiyfá api uríagi aiwí xfo api nani nijfá oimónipoyiniri uréwapiyiminiri yarini-pi nani nijfá mimónigfawixini.

“Sipisipí píranini awí mearoarino nionirini.” urini nani-rini.

⁷ O ayí nijfá mimónipa yariniagfa nani ámi ewayí xwiyfá re uriniginini, “Aga nepa seararini. Nioní sipisipí xwína íwíniŋí imóninonirini.

⁸ Nioní siní mibípa enána bigfá gíyí gíyí íwí mearigfáyiniŋí imóninoi. íwí xauráparigfáyiniŋí eni imóninoi. E nerí aí sipisipíyí wigí maní aríá miwigfáriní.

⁹ Nioní niwaninoni íwíniŋí imóninonirini. Gíyí gíyí nioniyáyomini íwiapána yeáyí uyimixemeámfáriní. Ará wíwákwíní epíra nani íwiapiro peyero nero epírfáriní.

¹⁰ íwí mearino sipisipíyo pípi wiminiri barini-maní. íwí xaurápiri pipíkími erí xwiríá ikíxerí wiminiri barinagi aiwí xewaninoni rípi wiminiri bináriní. Ewáranini éfrixiniri dini níyiminini imóninipi sixí umímóminiri binonirini.

¹¹ Sipisipí nani píranini awí mearoarino, ayí nionirini. Sipisipí nani awí píranini mearoarino sipisipí aríra wiminiri nerína ‘Nioní nipikíána ayí ananirini.’ yaiwiarinini.

¹² Nígwí meáminiri awí mearoarini wo —O sipisipí xiáwo nimóniri píranini awí mearoarino marfáí, o síwí sayí sipisipí roanminiri barinagi níwini-rína sipisipí pini níwiárimí éf úána síwí sayí rírómi erí xídíxídowná erí yarini-rini.

¹³ O sa nígwí nani meáminiri yarino enagi nani sipisipí nani nepa dini moarini-maní.” nuriri

¹⁴⁻¹⁵ re uriniginini, “Sipisipí píranini awí mearoarino, ayí nionirini. Ápo tñi nioní tñi xixe mí ómíxinarigwípa nioní tñi sipisipí nioniyáyí tñi eni xixe mí ómíxinarini. ‘Nioní gí sipisipí imóniníyo aríra wiminiri nani nupeirína ayí ananirini.’ yaiwiarinini.” nuriri

¹⁶ re uriniginini, “Nioní sipisipí ámi wí —Sipisipí xwína tíyo dání imóniníyí marfáí, ámi wí eni tínonirini. Ayí wí anini e xe ŋweárixiniri sijwí winipaxí mimóninini. Ayo eni wíniyí tñí e awí neárfimiginí. Ayí gí maní aríá níniro xwína tíyo dáníyí tñí nawíni imóniro awí mearoarini ná woni axoni tñí imóniro epírfáriní.

¹⁷ Ámi siní nimóniri wiápinimeámfa nani sipisipíyo aríra wiminiri nerína ‘Nioní niperína ayí ananirini.’ yaiwiarinagi nani ápo dini sixí niyini.

18 Nioni áamá xe onipikípoyiniri sɨŋwɨ mɨwɨnɨpa nerɨnáyɨ, wí nɨnɨpikípaxɨmanɨ. Xe onipikípoyiniri sɨŋwɨ wɨnarɨŋáyɨ gɨyɨ marɨfáɨ, nɨwanɨŋonɨrɨnɨ. Peri ámi wiápɨnɨmearɨ emɨfa nánɨ enɨ sɨxɨ eánɨŋɨpɨ tɨŋáonɨrɨnɨ. Gɨ ápo o e éwɨnɨgɨnɨrɨ sekaxɨ nɨrɨŋɨ éagɨ nánɨ apɨ e epaxonɨrɨnɨ.” urɨŋɨnɨgɨnɨ.

19 Judayɨ ámináowa Jisaso e rarɨŋagɨ arɨfá nɨwɨro nánɨ dɨŋɨ xɨxegɨnɨ tɨnɨ nepayoro bɨ bɨ nɨrɨnɨróná

20 wɨfa obaxowa re nɨra ugɨfawixɨnɨ “Imɨfó dɨŋɨ uxɨxéroarɨŋagɨ nánɨ xóxwɨ nerɨ rarɨnɨ. Pí nánɨ arɨfá wɨarɨŋoɨ?” nɨra warɨná

21 wɨfa re nɨra ugɨfawixɨnɨ, “Xwɨyɨfá o rarɨŋɨpɨ imɨfó xɨxéroarɨŋɨ wo yapɨ mɨrɨnarɨnɨnɨ. ‘Ámá imɨfó dɨŋɨ xɨxéroarɨŋɨyɨfá ámá sɨŋwɨ supárɨgɨfáyo sɨŋwɨ woxoapaxɨ imónɨŋoɨ.’ rɨseaimónarɨnɨ? Oweoɨ.” nɨra ugɨfawixɨnɨ.

Jisasomɨ rɨwɨ umogɨfá nánɨrɨnɨ.

22 Sɨfá Judayɨ enɨná émáyɨ wa anɨ rɨdɨyowá yarɨgɨfɨwámɨ xórórɨ nero xwɨrɨfá ikɨxegɨfá enagɨ nánɨ ámi píranɨŋɨ imɨxáragɨfápɨ sɨfá apɨ nánɨ dɨŋɨ winɨnɨ nánɨ awɨ neánɨro yayɨfá yayarɨgɨfápɨ imónɨŋáná

23 —Ayɨ iniá earɨ imɨŋɨfá rɨrɨ yarɨŋɨnárɨnɨ. Íná Jisaso anɨ rɨdɨyowá yarɨgɨfɨwámɨ nɨpáwirɨ anɨ wiámɨfó wigɨfá enɨnanɨfá mɨxɨfá ináyɨ Soromono nánɨ rɨnɨŋɨpɨmɨ emearɨná

24 Judayɨ ámináowa nɨwímearo mɨnɨ mɨnɨ xapɨxapɨfá numero re urɨgɨfawixɨnɨ, “Gíná jɨwanɨŋoxɨ nánɨ xe nɨjɨfá oimónɨpoyiniri nearɨrɨfárɨnɨ? Anɨŋɨfá yumɨfá nearɨfáranɨ? Joxɨ Kiraisoxɨ, ámá yeáyɨ neayimɨxemearɨfá nánɨ arɨfowayá xwɨfá piaxɨfáyo dánɨ iwiaronɨfóyɨ rarɨŋwáoxɨ enánáyɨ, sɨŋánɨ áwanɨfá nearɨnei.” urɨfagɨfá

25 Jisaso awamɨ re urɨŋɨnɨgɨnɨ, “Nioni rɨxa áwanɨfá searɨfagɨ aiwɨ soyɨné ‘Nepa neararɨnɨ.’ nɨyaiwɨro dɨŋɨfá mɨnɨkwɨroarɨŋoɨ. Emɨmɨfá gɨfá ápo e éwɨnɨgɨnɨrɨ nɨrɨŋɨfá nioni yarɨŋápɨ sɨŋánɨ áwanɨfá ayɨfá orɨnɨŋɨfá seararɨŋagɨ aɨ

26 soyɨné gɨfá sipɨsipɨyɨfá nɨnɨŋɨfá mimónɨpa nerɨ nánɨ nioni dɨŋɨfá mɨnɨkwɨroarɨŋoɨ.

27 Sipɨsipɨfá nionɨyáyɨfá gɨfá manɨfá arɨfá nɨnɨro nɨxɨfádarɨgɨfárɨnɨ. Nioni ayo mí nɨwómɨxɨrɨ

28 dɨŋɨfá anɨŋɨfá íníná ŋweapɨrɨfá nánɨ mɨnɨfá wɨarɨŋagɨfá nánɨ wí anɨnɨpɨrɨfá menɨnɨ. Sipɨsipɨfá nionɨyáyɨfá nɨnɨwéúfá tɨnɨfá fá xɨrɨŋagɨfá nánɨ ámá gɨyɨfá nɨrápɨpɨrɨfárɨnɨ?

29 Gɨfá ápo sipɨsipɨyɨfáfá niapɨŋɨrɨnɨ. O ámá nɨyonɨ seáyɨfá e wimónɨŋagɨfá nánɨ nionɨyáfá gɨfá imónɨŋɨyɨfáfá ápo nɨnɨwéúfá tɨnɨfá enɨfá fá xɨrɨŋagɨfá nánɨ ámá gɨyɨfá urápɨpɨrɨfárɨnɨ?

30 Nioni tɨnɨfá ápo tɨnɨfá axowawɨrɨnɨ.” urɨfagɨ

31 Judayɨ ámináowa xámɨ yanɨro egɨfápa sɨŋá tɨnɨ Jisasomɨ opɨkianeyɨnɨro mearɨŋagɨfá

32 Jisaso re urɨŋɨnɨgɨnɨ, “Nioni emɨmɨfá ápo e éwɨnɨgɨnɨrɨ nɨrɨŋɨfá obaxɨfá seaɨwapɨyɨfárɨnɨ. Gɨmɨnɨfá gɨpɨfá seaɨwapɨyɨfápɨfá nánɨ sɨŋá tɨnɨfá nɨpɨkianɨro yarɨŋoɨ?” urɨfagɨ

33 Judayɨ ámináowa re urɨgɨfawixɨnɨ, “Amɨpɨfá nanɨfá joxɨ yarɨŋɨpɨfá wí nánɨfá sɨŋá tɨnɨfá rɨpɨkianɨrɨfá mɨyarɨŋwɨnɨ. Joxɨ aga ámáoxɨfá enagɨfá aiwɨfá Ŋwɨfáonɨrɨnɨŋɨfá nɨrɨnɨrɨŋɨpɨmɨfá dánɨ Gorɨxomɨfá rɨperɨrɨfá umeararɨŋagɨfá nánɨfá rɨpɨkianɨrɨfá yarɨŋwɨnɨ.” urɨfagɨfá

34 Jisaso xɨfómɨfá wikɨfá wónarɨgɨfápɨfá pɨyɨfá owépoynɨrɨfá re urɨŋɨnɨgɨnɨ, “Segɨfá ŋwɨfá ikaxɨfá eánɨŋɨfápɨmɨfá Gorɨxo re rɨŋɨpɨfá nɨrɨnɨrɨfá meánɨpa renɨ, ‘Ŋwɨfáonɨfá re rɨŋanɨgɨnɨ, ‘Seyɨnéfá enɨfá ŋwɨfáéyɨnéfá imónɨŋoɨ.’ rɨŋanɨgɨnɨ.’ nɨrɨnɨrɨfá meánɨpa renɨ?

35 Soyɨnéfá nɨjɨfárɨnɨ. Xwɨyɨfáfá Bɨkwɨfáyo eánɨŋɨfáfá wí surɨfámáfá rɨnɨpaxɨfá mimónɨnɨ. Ayɨnánɨfá Gorɨxofá segɨfá arɨfowamɨfá ‘Seyɨnéfá enɨfá ŋwɨfáéyɨnéfá imónɨŋoɨ.’ urɨŋɨfáfá enagɨfá nánɨfá

36 soyɨnéfá pífá nánɨfá ápo nɨnɨrɨfápearɨfá xwɨfáfá tɨfáyo nɨrowárɨnɨpɨŋonɨfá re searáná, ‘Nioni Gorɨxomɨfá xewaxonɨrɨnɨ.’ searánáfá pífá nánɨfá mɨxɨfá nɨnɨrɨrofá ‘Joxɨfá Gorɨxomɨfá rɨperɨrɨfá umearɨŋɨnɨ.’ nɨrarɨŋoɨ?

37 Nioni emɨmɨfáfá gɨfá ápo e éwɨnɨgɨnɨrɨfá nɨrɨŋɨfáfá mepa nerɨnáyɨfá, dɨŋɨfáfá nɨnɨkwɨfároro ‘Nepa orɨnɨ.’ mɨnɨiaiwɨpafá éfɨrɨxɨnɨ.

³⁸ E niseariri aiwi nioni emimí ápo e éwiniḡiniri niriḡipi nepa nerfnáyí, soyíne xwiýfá nioni searariḡapi arfá niniro diḡí mnikwíropa nero aí emimí nioni yariḡagi siḡwí ninaniro nání diḡí nnikwíroro ‘Ayí orini.’ niawírixini. ‘Ápo tñi nawini imóniḡíwaúri. Axowaúri.’ niniaiwiro niḡfá imónipíri nání emimí nioni yariḡapi diḡí ikwírópoyi.” urfagi

³⁹ xámi yaníro egfápa omi fá oxiraneyiníro yarfná anani éf múroniḡini.

⁴⁰ Jisaso ámi nuri iniḡí Jodani rapáyo nixerí Jono xámi amáyo wayí umeaiḡe nání nuri e ḡweaḡaná

⁴¹ amá obaxí xfo tñí e nání nibiro re rinayigfawixini, “Wayí neameaiḡí Jono emimí wí mepa neri aiwi amipí amá ro nání riḡíyí ríxa xixeni imónini.” nirinayiróná

⁴² ámi obaxí wí diḡí wikwírogfawixini.

11

Rasaraso peḡí nánirini.

¹⁻² Amá wo, Betani dání Rasarasoyi riniḡo simixí yarfná —Aní ayí xfo xegí xexirímeáipaú Mariaí tñi xínapí Mataí tñi ípaúyá aní eni erini. Mariaí ayí apixí ríwíyo Ámináoyá síkwíyo werixí niwiwayimómáná dífá tñi kwíriniḡini. Ími xexirímeáo Rasaraso simixí wiarḡagi nání

³ xínapixaniḡipaú Jisaso tñí e nání xwiýfá re uowárigfisisini, “Ámináoxini, arfá ei. Amá joxi diḡí síxí uyariniḡoyí simixí yarini.” uowárfagí aí

⁴ Jisaso arfá e niwirfná re riḡiniḡini, “Simixí o yariḡipi nipi nánimani. Amáyí ení síxí eániḡí Gorixoyá siḡwí winaniri ero Gorixomi xewaxoni yayí seáyí e dání nimeaniri ero epírfá nání simixí api wímeanirini.” uriniḡini.

⁵ Jisaso Mataími tñi xínaniniḡimi tñi ípaúmi xexirímeáo Rasarasomi tñi ayo diḡí síxí nuyiri aiwi

⁶ “Rasaraso simixí yarini.” urfagí arfá niwirfná ámi sáfá wíyaú xfo ḡweaḡe ḡweaḡiniḡini.

⁷ E niḡweaḡisáná xegí wiepísariḡowami re uriniḡini, “Ámi Judia píropenisíyo nání owaneyi.” urfagi

⁸ wiepísariḡowa re urigfawixini, “Nearéwapiyariḡoxini, ayí xámi síḡá tñi rípiḡianiri egíe nání ámi numiniri ríneariniḡini?” urfagí xfo ikwáwiýiniḡí imóniḡagi nání

⁹ ewayí xwiýfá re uriniḡini, “Sogwí íwiapíe dání wée nání awá wé wúkaú síkwí waú tñirini. Amá ikwáwiýiná aní nerfná ná eánariḡámani. Xwáfá tíyo wáfá ókiḡagi nání siḡwí píraniniḡí niwinaxída nuro nání ná eánariḡámani.

¹⁰ E neri aí amá áríwiyimi aní nerfná ná eánariḡárini. Siḡwí niwíga upíri wáfá mókiḡagi nání ná eánariḡárini.” nuri ayí re oyaiwípoyiniri “Gorixo wimónariḡipi níxídirfná ayí ikwáwiýiná aní nimerfnániḡí rífa imónini?” oyaiwípoyiniri

¹¹ e nurimáná awami re uriniḡini, “Negí níkumixiniri emeariḡwáo Rasaraso simixí neri sá weni. E neri aí nioni saiwiárf wiminiri wariniḡini.” urfagi

¹² wiepísariḡowa re urigfawixini, “Ámináoxini, sa sání niwerfná anani naní imóniniḡoi.” nuriro

¹³ awa “Rasaraso sa sá weḡagi nání rífa neararini?” niyaiwiro e urfagí aí Rasaraso ríxa péf nání inimi nuri nání

¹⁴ ámi nípiḡwini siḡání áwaní re uriniḡini, “Rasaraso ríxa piýirini.

¹⁵ E neri aí soyíne siḡwí winipírfi nání yayí ninarini. O simixí yarfná nioni xfo tñi miḡweáá enagi nání soyíne nioni emfápi siḡwí ninaniróná diḡí níkwíropíri nání yayí ninarini. O tñí e nání owaneyi.” urfagi

16 Tomaso —O xegí yoí ámi bí Didimasoyí rarígoríni. O xífo tñni wiepísaríñí wíamí re uríñnigíni, “O tñni nawíni peaníwá nání none ení owaneyí.” uríñnigíni.

17 Jisaso Rasarasoyá aní tññí e nání anwi e nibíríná aríá re winíñnigíni, “O ríxa níperi xwáripáyo tígíámi enáná sía wíyaú wíyaú pwéfríni.” aríá e winíñnigíni.

18 Aní Rasarasoyá Betaniyí ríniñe Jerusaremí dání aíwímímaní. Sa kiromita waú wo imóníneríni.

19 Ayínáni Judia píropenisíyo dání obaxí wí xexírímeáo Rasaraso péfí nání Mataími tñni Mariaími tñni ípaúmi ogañí wianíro nání níbíro ípaú tñni ñweañáná

20 Mataí “Jisaso baríni.” rínaríñagífa aríá níwirí ófí e wirímiaumíníri nurí xínaniñí Mariaí sñni aníyo ñweañáná

21 í Jisasomí re urémeañíñnigíni, “Ámináoxíni, joxí re níñwearí síñwiríyí, gí nírixímeáo nípémíníri enímaní.

22 E nerí aí níni re nípímónaríni, ‘Goríxomí pí pí nání yaríñí wíyíyí agwí aí ananí xíxeni síniñoi.’ nípímónaríni.” uríagí

23 Jisaso re uríñnigíni, “Díxí rírixímeáo ámi níwiápínímeaníñoi.” uríagí

24 Mataí re uríñnigíni, “O sía yoparíyi áamá nñni níwiápínímearoná o ení wiápínímeanípi nání níni níjfaríni.” uríagí

25 Jisaso re uríñnigíni, “Áamá píyí egíáyí ámi níwiápínímearo síñí epírí nání díñí síxí umímoaríñáyí, ayí nioníríni. Nioní díñí níkwírófá gíyí gíyí nípero aí ámi síñí upíríaríni.

26 Áamá síñí nero díñí níkwírófá gíyí gíyí wí aníníprírá meníni. Jíxi díñí níni kwírorí ‘O nepa ría níraríni?’ ríniaríñnigíni?” uríagí

27 í re uríñnigíni, “Oyí, Ámináoxíni, níni joxí díñí níni kwírorí re síaríñnigíni, ‘Kíraisoxí, níaiwí Goríxoyáoxíríani? Eníni dání re rígoríxíríani, ‘Aríowayá xwíá píaxíyo dání áamá wo yeáyí neayímíxemeanífa nání íwíaroníaríni.’ rígoríxíríani?’ síaríñnigíni.” uríñnigíni.

28 E nurímí nurí xínaniñí Mariaími “Eíni.” nuríri yumí re uríñnigíni, “Nearéwapíyaríño nírémonapírí jíxi nání ‘Obíni.’ raríni.” uríagí

29 í aríá e níwiríná aníni níwiápínímeámi Jisaso tññí e nání uníñnigíni.

30 Jisaso sñni aní e nírémonapí sñni Mataí tñni órófí inííe ñweañáná

31 Judayí aníyo Mariaí tñni nawíni níñweámáná ogañí wiarígíáyí í aníni níwiápínímeámi peyeáagí níwíníro xexírímeáooyá xwáripáyo ámíxíá emíníri nání waríníri númi úagífa

32 Mariaí Jisaso roñe nírémorí níwínírná xíoyá síkwí tññí e nípíknímeari re uríñnigíni, “Ámináoxíni, joxí re níñwearí síñwiríyí, gí nírixímeáo péminíri enímaní.” uríagí

33 Jisaso í ámíxíá yaríñagí níwíníri Judayí í tñni barígíáyí ení ámíxíá yaríñagífa níwíníri wá níwuníri xwíoxíyo dání díñí ríá uxearíñagí

34 re uríñnigíni, “Seyíne omí ge tígíawíxíni?” uríagí re urígíawíxíni, “Ámináoxíni, níbíri síñwí wíneí.” uríagífa

35 Jisaso ení ñwí eañíñnigíni.

36 Ñwí eáagí Judayí síñwí e níwíníro re rígoríawíxíni, “Omí aga díñí síxí uyíño enagí nání ríá eaaríni?” raríni

37 wí re rígoríawíxíni, “Áamá royí síñwí supáríñomí síñwí míwoxoapa eníraní? Rasaraso sñni síñí eními níbíri síñwiríyí, píyí mepa oeníri síñí imíxímíníri mepa epaxíríani?” rígoríawíxíni.

Jisaso Rasaraso píyomí síñí imíxíñí náníri.

38 Jisaso ámi wá bi niwuniríná oyá xwáripá —Awá sńǵá ófyi enǵagi nánǵi sńǵá wo pńroárinǵiwárinǵi. Awá tńǵǵ e nǵrémorǵi

39 re rǵnǵnǵnǵnǵ, “Sńǵá ro riwómópoyǵi.” uráná penomǵi xexirǵmeáǵi Mataǵi re urǵnǵnǵnǵnǵ, “Ámináoxǵnǵ, nene omǵi tǵnǵwáé dánǵi sńǵá wǵyauǵi wǵyauǵi rǵxa órǵnǵǵ enǵagi nánǵi rǵxa pǵyanǵǵ neaeanǵnǵoǵi.” urǵagǵi

40 Jisaso re urǵnǵnǵnǵnǵ, “Nionǵi re mǵrǵrǵpa réanǵnǵnǵ, ‘Jǵxǵi dǵnǵǵ nǵnǵkwǵrorǵnǵyǵǵ, enǵǵ eánǵnǵǵ Gorǵxoyáǵi sǵnǵwǵ wǵnǵrǵnǵnǵ.’ mǵrǵrǵpa réanǵnǵnǵ?” urǵagǵi

41 wa sńǵá emǵi riwómóáná Jisaso anǵnamǵi sǵnǵwǵ nanánǵrǵi re rǵnǵnǵnǵnǵ, “Ápoxǵnǵ, Rasaraso nánǵi rǵxǵnǵǵ wurǵyǵáǵi arǵá níagǵi nánǵi yayǵi siarǵnǵnǵi.

42 Nionǵi rǵxǵnǵǵ rǵránáyǵǵ, joxǵi ínǵnǵá arǵá niarǵnǵagǵi nánǵi nionǵi nǵjǵá aiwǵi oxǵi apǵxǵi re rogǵá tǵ dǵnǵǵ nǵnǵkwǵroro ‘Gorǵxo urowárenapǵnǵorǵanǵ?’ onǵaiwǵpoyǵnǵrǵi rǵrarǵnǵnǵnǵ.” nǵrǵmáná re enǵnǵnǵnǵi.

43 Enǵǵ tǵnǵi nǵrǵrǵi rǵaiwá re rǵnǵnǵnǵnǵ, “Rasarase, ǵwiapetǵi.” ráná

44 re enǵnǵnǵnǵnǵ. Penǵo ǵwiapǵnǵnǵnǵnǵ. Penǵo ǵwiapáná írǵkwǵ wǵi wéyo tǵnǵi sǵkwǵyo tǵnǵi xopǵxopǵ rónǵrǵi rapǵrapǵ wú tǵnǵi mǵnǵǵyo xopǵxopǵ rónǵrǵi enǵagi nánǵi Jisaso re urǵnǵnǵnǵnǵ, “Xopǵxopǵ rónǵnǵǵyǵǵ ikwǵkweámǵ nǵwiwo wáǵpoyǵi.” urǵnǵnǵnǵnǵnǵ.

Judayǵ ámináowa “Jisasomǵi opǵkianeyǵi.” rǵnǵrǵǵá nánǵrǵnǵi.

45 Judayǵ obaxǵ wǵi Mariaǵi tǵnǵǵ e nánǵi bǵáyǵǵ Jisaso e éagǵi nǵwǵnǵro omǵi dǵnǵǵ wǵkwǵróagǵá aiwǵi

46 wǵi Parisiowa tǵnǵǵ e nánǵi nuro Jisaso éǵpǵi nánǵi áwanǵǵ urǵagǵá nánǵi

47 Apaxǵpánǵnǵǵ imónǵǵá xwéowa tǵnǵi Parisiowa tǵnǵi Jisaso nánǵi xwǵyǵá imǵxanǵro nánǵi Judayǵ mebáowamǵi awǵi neaárǵro re nǵrǵga ugǵawixǵnǵi, “Ámá oyǵi emǵimǵ ayá wǵi yarǵnǵagǵi nánǵi arǵre yanǵwárinǵi?” nǵra nurǵnǵá

48 re rǵnǵǵáwixǵnǵi, “None o xegǵǵ yarǵnǵǵpǵi xe anǵnǵǵ néra ounǵrǵi sǵnǵwǵ nǵwǵnǵrǵrǵnǵyǵǵ, ámá nǵnǵi omǵi dǵnǵǵ nǵwǵkwǵroro neróná Romǵi dánǵǵyo —Ámá Romǵyǵǵ rǵnǵǵáyǵǵ Judayǵ sǵmanǵwǵyónǵnǵǵ ínǵimǵi wurǵnǵǵáyǵrǵnǵi. ‘Ámá ayo mǵxǵ oxǵdowáraneyǵi.’ rarǵnǵá ayǵi nǵbǵiro negǵǵ anǵǵ rǵdǵyowá yarǵnǵwáiwá pǵpǵnamǵ ero negǵǵ ámáyo enǵi xwǵrǵá ikǵxero epǵrǵxǵnǵrǵi nánǵi arǵi yanǵwárinǵi?” rǵnarǵnǵá

49 wigǵyǵ wo, Kaiapasoyǵi rǵnǵnǵo —O xwiogwǵ omǵi dánǵi apaxǵpánǵnǵǵ imónǵǵáwamǵi seáyǵi e wimónǵnǵorǵnǵi. O nǵwiápǵnǵmearǵi mǵxǵ nurǵrǵi re urǵnǵnǵnǵnǵ, “Soyǵné aga nǵjǵá bǵi mimónǵǵoyǵnérǵnǵi.

50 Rǵpǵi nánǵi enǵi dǵnǵǵ neǵwǵpero mǵmoarǵnǵoǵi, ‘Negǵǵ ámá nǵnǵi pepǵrǵxǵnǵrǵi ayǵi rǵnǵnǵǵ meaanǵrǵi éǵáǵi nánǵi ámá ná wonǵi rǵnǵnǵǵ apǵi nǵmearǵi nǵperǵnǵyǵǵ, negǵǵ dǵnǵǵyo dánǵi nanǵrǵnǵi.’ mǵmoarǵnǵoǵi.” urǵnǵnǵnǵnǵnǵ.

51 O rǵnǵǵpǵi xegǵǵ dǵnǵǵyo dánǵi mǵrǵnǵnǵnǵnǵnǵ. O xwiogwǵ omǵi dánǵi apaxǵpánǵnǵǵ imónǵǵáwamǵi seáyǵi e wimónǵnǵo enǵagi nánǵi wǵá nǵrókiamorǵi rénǵnǵǵ rǵnǵnǵnǵnǵnǵ, “Jisaso negǵǵ Judayo arǵrá nǵwirǵnǵá upeinǵnǵoǵi.

52 Negǵǵ Judayǵ nánǵnǵi marǵáǵi, Gorǵxoyá nǵaiwǵǵ imónǵǵá amǵi gǵmǵi ǵweagǵáyǵǵ enǵi ámá axǵyǵnǵnǵǵ imónǵpǵrǵá nánǵi upeinǵnǵoǵi.” énǵnǵǵ rǵagǵǵ nánǵi

53 sńǵá ayimi dánǵi xǵomǵi pǵkianǵro nánǵi mekaxǵ nǵra ugǵawixǵnǵi.

54 Jisaso xǵomǵi pǵkianǵro mekaxǵ nǵra warǵnǵagǵá nánǵi Judayǵ tǵnǵǵ e ámi sǵǵánǵnǵe memepa nerǵi ámá dǵnǵǵ meanǵǵ tǵnǵmǵnǵi omǵnǵǵ tǵnǵǵ e nánǵi nurǵi anǵǵ onǵmiá bǵi Ipǵremǵyǵi rǵnǵnǵǵpimǵi xegǵǵ wiepǵsarǵnǵowa tǵnǵi nawǵnǵi ǵweanǵáná

55 sńǵá Anǵnajo Neamúroagoǵi rǵnǵnǵǵyǵi anǵwǵi e imónǵnǵagǵi nánǵi ámá obaxǵ sńǵá ayǵi sǵnǵi mimónǵpa enǵáná Judayǵ wigǵǵ yarǵǵápa Gorǵxo oneamǵmǵnǵrǵi ǵǵá eánanǵro nánǵi wigǵǵ omǵnǵǵ tǵnǵmǵnǵi pǵnǵi nǵwiárǵmǵi Jerusaremǵyo nánǵi nuro

⁵⁶ e dáni Jisaso nánì p'áa nemero anj' ridiyowá yarig'íwáyá ák'íjáyó ínir'wámínì éf' níromeróná re nír'iga ug'fawixínì, “ ‘O aiwá r'ip'í nánì wí m'ìb'ìpa epax'f'ínì.’ r'iseaimónar'ínì?” nír'iga ug'fawixínì.

⁵⁷ Apax'f'pán'íj' imón'íg'f'á xwéowa t'f'ínì Parisiowa t'f'ínì Jisasom'í f'á ox'íraney'ín'íróná re r'ínár'íg'f'á enag'í nánì “Jisaso ge ge ñweañag'í áamá go go n'íw'ín'írná n'ìb'íro áwanj'í near'f'írx'ínì.” r'ínár'íg'f'á enag'í nánì e nír'iga ug'fawixínì.

12

Mariaí wer'íx'í nanj' b'í Jisasom'í s'íkw'íyo iway'ímonj'í nán'írnì.

¹ Jisaso s'f'á Anj'najo Neamúroago'í r'ín'íj'íy'í imón'ín'f'á nánì s'f'á wé w'f'úm'í dánj' wo s'ín'í enáná o anj' Betaniy'í r'ín'íje Rasaraso, ám'í s'íj'í im'íx'íj'io ñweañ'f'ím'í nánì nur'í ñweañ'áná

² áamá anj' apim'í dánj' wí aiwá Jisaso nánì r'f'á n'íy'earo Mataí aiwá n'íx'er'í yanj' n'íw'ia war'f'ná Rasaraso áamá Jisaso t'f'ínì aiwá nar'íg'f'áy'f' t'f'ínì naw'ín'í n'íj'weámáná aiwá nar'f'ná re enj'ín'íg'ínì.

³ Mariaí wer'íx'í awiax'í n'íg'w'í xwé roñj' wá —S'íx'í w'íx'au' enáná xeg'f'í sanj' kiro wo imón'ípax'f'wár'ínì. Awá n'ím'ear'í Jisasom'í s'íkw'í sos'f'áyo niway'ímómáná xeg'f'í d'f'á t'f'ínì kw'íkw'írim'f'í yar'f'ná xeg'f'í sinad'íj'í áamá anj'wám'í ñweag'f'áyo n'íyon'í weaár'f'ag'í a'í

⁴ Is'íkariot'í dánj' Judaso —O wiep'ísar'íj'owá en'í wor'ínì. Jisaso nánì m'íy'f'í wur'ím'f'án'írn'í imón'íj'io, ay'f'í or'ínì. O n'íw'íáp'ín'ím'ear'í re r'ín'íj'ín'íg'ínì,

⁵ “P'í nánì wer'íx'í d'íj'í nanj' eaar'íj'í awá áamáyo K300.00 nánì b'f'í nerane n'íg'w'í meáwáp'í áamá uy'ípeay'f'íyo ar'írá wian'í nánì m'ín'í m'íw'ipa réw'ín'í?” r'ín'íj'ín'íg'ínì.

⁶ O uy'ípeay'f'íyo d'íj'í s'íp'í n'íw'ír'í nánì e mur'f'í f'w'f' meaar'íj'or'ínì. Ay'ínán'í n'íg'w'f'í wow'f'íy'f'í o f'á n'íx'ír'ír'í nánì n'íg'w'f'í wa t'f'ápi b'í f'w'f' meaar'íj'io enag'í nánì e r'f'ag'í

⁷ Jisaso re r'ín'íj'ín'íg'ínì, “Í niar'íj'f'p'í xe owin'ír'í s'íj'w'f'í w'ín'f'poy'í. S'f'á nion'í n'ít'íp'f'íráy'ím'í e nánì xe ox'ír'ínì.

⁸ Áamá uy'ípeay'f'í s'ín'í sey'f'né t'f'ínì an'íj'í ñweap'f'írá enag'í nánì ayo g'ín'í g'íná ‘Ar'írá owianey'í.’ n'iseaimón'ír'ínáy'f'í, anan'í ar'írá w'ípax'f'ínì. E ner'í aiw'í nion'í sey'f'né t'f'ínì naw'ín'í an'íj'í re ñweám'f'á menag'í nánì searar'íj'ínì.” ur'ín'íj'ín'íg'ínì.

Apax'f'pán'íj'í imón'íg'f'á xwéowa “Rasarasom'í en'í p'ík'íwan'íg'ínì.” r'ín'íg'f'á nán'írnì.

⁹ Juday'f'í obax'f'í “Jisaso anj' apim'í ñwean'í.” r'ínar'íj'ag'f'á ar'f'á n'íw'iro Jisasom'ín'í s'íj'w'f'í w'ínan'íro mar'f'áí, Rasaraso, s'íj'í im'íx'íj'om'í en'í w'ínan'íro b'f'ag'f'á aiw'í

¹⁰ Apax'f'pán'íj'í imón'íg'f'á xwéowa xw'íy'f'á nim'íx'íro “Rasarasom'í en'í p'ík'íwan'íg'ínì.” r'ín'íg'f'awixínì.

¹¹ Jisaso Rasaraso p'íyom'í s'íj'í im'íx'íj'í enag'í nánì Juday'f'í obax'f'í wig'f'í ám'ínáowa t'f'ám'ín'í p'f'ín'í n'íw'íar'ím'í nuro Jisasom'í d'íj'í w'íkw'íroar'íj'ag'f'á s'íj'w'f'í n'íw'ín'íro nánì e n'ír'ín'íro mekax'f'í meg'f'awixínì.

Jisaso Jerusarem'íyo n'írémor'f'ná m'íx'f' ináy'f' rémoar'íg'f'ápa rémonj'í nán'írnì.

¹² Áamá obax'f'í aiwá s'f'á Anj'najo Neamúroago'í r'ín'íj'íy'í nánì im'íx'ar'íg'f'ápi nánì Jerusarem'íyo ep'f'roy'f'í eg'f'áy'f'í sá weg'f'á w'f'ápi t'f'ínì ar'f'á re wig'f'awixínì, “Jisaso Jerusarem'íyo re nánì bar'ínì.” ar'f'á e n'íw'iro

¹³ Ír'ím'íj'í eaar'íg'f'áy'f'í w'í n'ídoro o t'f'ínì óf'í e órórf'í inan'íro nánì n'ím'eam'í nuróná ap'f'í re n'íra ug'f'awixínì, “Gor'íxom'í seáy'í e oumeaney'í. Áamá Gor'íxo urowárénap'íj'í roy'f'í oyá d'íj'í t'f'ínì seáy'í e oimón'ínì. O m'íx'f' ináy'f' Is'írerene negor'ínì.” O t'f'ínì óf'í e órórf'í inan'íro ap'f'í e n'íra war'f'ná

¹⁴⁻¹⁵ Jisaso B'íkw'íyo re n'ír'ín'ír'í eán'íj'f'p'í t'f'ínì x'íx'en'í enj'ín'íg'ínì, “Saion'í —Jerusarem'í nánì d'f'w'f'í yo'f'í b'í Saion'ír'ínì. Apim'í ñweáy'f'né s'íj'w'f'í w'ín'f'poy'í. Seg'f'í m'íx'f' ináyo dog'í s'íp'ík'f'íyo n'íj'weámáná iwo bar'íj'ag'í nánì am'íp'í w'í nánì wáy'f' mepan'í.” n'ír'ín'ír'í

eániñpí tñni xixeni o dogí sipíkí wo nimeari seáyí e nixenweari nimeámi biñiniginí. E éagi aiwi

¹⁶ axínáyí wiep̄sar̄iñowa xfo yar̄iñpí nání “Ayí nání r̄íá yar̄ini?” miyaiwí majíá néra núfasáná Jisaso r̄ixa níkt̄n̄r̄i n̄wiáp̄n̄meámi añnamí nání n̄peyimáná enáná xfo nání e n̄r̄in̄r̄i eán̄iñpí nání d̄iñf̄ win̄r̄i ámá ayí xfomi seáyí e numero wigf̄ápi nání ení d̄iñf̄ win̄r̄i egf̄awix̄ini.

¹⁷ Ámá Jisaso Rasaraso xwár̄ipáyo wenáná “fwiap̄ei.” nur̄iri s̄iñf̄ imixar̄íná xfo tñni e niñwearo s̄iñwí w̄inarogf̄áyí o éf̄pi nání rep̄iyí n̄wiéra emear̄iñagf̄a nání

¹⁸ ámá ep̄royí egf̄áyí emimí xfo ení api nání rep̄iyí néra war̄iñagf̄a arf̄a wíf̄a enagi nání o tñni óf̄ e órór̄í inan̄iro nání ugf̄awix̄ini.

¹⁹ Ayínání Parisiowa re r̄in̄igf̄awix̄ini, “S̄iñwí win̄f̄poyí. Ámá obaxí tñni bar̄iñagf̄a nání none o nání r̄inár̄fwápi ar̄ige yan̄fwini? S̄iñwí win̄f̄poyí. Oxí ap̄ixí sf̄wí niaíwí f̄n̄ni omí r̄ixa númi bar̄iñoi.” r̄in̄igf̄awix̄ini.

Émáyf̄ wí Jisasomi s̄iñwí w̄inan̄iro egf̄a nán̄r̄ini.

²⁰ Ámá sf̄a aiwá api imixar̄igf̄ápi Goriñomi seáyí e umean̄iro nání úf̄áyí wí ámá Ḡirik̄iyí r̄in̄iñf̄ȳr̄ini.

²¹ Ayí Piripomí —O wiep̄sar̄iñowa wo añf̄ Bet̄saida r̄in̄iñf̄ Gariri p̄rop̄enisf̄yo ikw̄r̄ón̄iñf̄pimi d̄añor̄ini. Ayí omí n̄wímearo r̄ixiñf̄ re ur̄igf̄awix̄ini, “Rárox̄ini, ‘Jisasomi s̄iñwí ow̄inaneyí.’ neaimónar̄ini.” ur̄f̄agf̄a

²² Piripo nur̄i xexir̄meáo Ad̄iruomí áwanf̄ nur̄imí awaú nuri Jisasomi áwanf̄ ur̄f̄agf̄i

²³ Jisaso ámá ayo re ur̄in̄iñiniginí, “Ámá imón̄iñáoni seáyí e nimón̄r̄i ikf̄n̄m̄fa nání r̄ixa añwi ayor̄ini.” nur̄in̄r̄i

²⁴ ewayí xw̄iyf̄a bi xfo penf̄ápi nání re ur̄iñiniginí, “Aga nepa searar̄iñini. Wití siyf̄ wo ur̄f̄ ner̄i xw̄f̄áyo m̄piéropa ner̄fnáyí, xegf̄pi ropax̄r̄ini. Ur̄f̄ ner̄i xw̄f̄áyo n̄piéror̄fnáyí, ná obaxí wepax̄r̄ini.

²⁵ Ámá xewan̄iño nán̄ni ayá r̄im̄ix̄in̄f̄ go go an̄fn̄m̄ix̄in̄fn̄ár̄ini. Ámá xewan̄iño nán̄ni ayá m̄r̄m̄ix̄in̄f̄ ámá wíyo nání ení ayá ur̄m̄ix̄in̄f̄ go go man̄fn̄m̄ix̄in̄f̄ d̄iñf̄ niȳim̄iñf̄ imón̄iñpí tñño imón̄fn̄ár̄ini.

²⁶ Ámá ‘Jisaso wimónar̄iñpí éim̄iḡini.’ yaiwiar̄iñf̄ go go nioní n̄ix̄d̄fw̄in̄iḡini. Nioní amí ḡimi ñweáámí ‘Jisaso wimónar̄iñpí éim̄iḡini.’ yaiwíf̄ go go xfo ení e ñwean̄f̄ar̄ini. Ámá nioní e é̄r̄ix̄in̄r̄i nimónar̄iñpí yar̄iñf̄ gomi gomi ápo wé ikw̄ian̄w̄f̄yo uñwir̄ar̄in̄f̄ar̄ini.

Jisaso xf̄omi p̄ikip̄r̄f̄ápi nání ur̄iñf̄ nán̄r̄ini.

²⁷ “Agwí r̄iná r̄ixa d̄iñf̄ r̄f̄a n̄ixear̄iñagi ápomí píoi ur̄im̄fn̄ini? ‘Ápox̄ini, xean̄iñf̄ nioní nímean̄f̄pi ‘M̄iwímeapa oeni.’ osimón̄ini.’ ur̄im̄n̄réini? Oweoi, r̄iná api onímean̄r̄i nání biñá enagi nání wí e ur̄im̄méini.

²⁸ ‘Ápox̄ini, d̄ixí yoí seáyí e im̄ix̄r̄i ení s̄ixí eán̄iñf̄ jox̄iyápi ámáyo s̄iwá wir̄i é̄r̄ix̄ini.’ r̄irar̄iñini.” ráná re en̄iniginí. Añnamí dání xw̄iyf̄a bi re r̄inénap̄iñiniginí, “Nioní emimí jox̄i n̄wíwap̄iyir̄iñpimi dání ḡf̄ yoí r̄ixa seáyí e nim̄ix̄r̄i ḡf̄ ení s̄ixí eán̄iñpí s̄iwá n̄wir̄i aiwi ámi bi tñni s̄iwá wim̄fn̄ini.” r̄inénap̄iñiniginí.

²⁹ Xw̄iyf̄a e r̄inénap̄f̄agi ámá e ep̄royí nero rówap̄igf̄áyí arf̄a e n̄wiwo nání wí “Sa ak̄ir̄wí rar̄ini.” rar̄iná wí “Añnají wo xf̄omi ur̄iñoi.” rar̄iná

³⁰ Jisaso ayí e r̄inar̄iñagf̄a arf̄a n̄wir̄i re ur̄iñiniginí, “Manf̄ apá nioní nání m̄r̄inénap̄iñoi. Seyfné d̄iñf̄ mop̄r̄i nání r̄inénap̄iñoi.

³¹ Goriñoxo ámá xw̄f̄a t̄f̄yo d̄añf̄yo xw̄iyf̄a umeár̄ini r̄ixa añwi ayor̄ini. Xw̄f̄a r̄ir̄imi men̄wean̄o —O obor̄ini. Omí xop̄r̄ar̄f̄ winí ení añwi ayor̄ini.

³² Ni+wan+ñoni xw+ám+ dán+ seáy+ e nim+eyoáána nion+yá dñ+yoyo dán+ áma nñ+ nion+ t+ám+ni b+p+r+ár+ini.” nur+ri

³³ xewan+ñomi ík+áyo niyekw+roár+r+íná pen+áp+ nán+ dñ+ omópoy+n+r+ e ur+ag+

³⁴ áma e ep+roy+ eg+áy+ re ur+g+awix+ni, “Neg+ ñw+ ikax+ eán+ñ+yoyo dán+ ‘Kiraiso, áma yeáy+ neayim+xemean+á nán+ ar+owayá xw+á piax+yoyo dán+ iwiaron+oy+ rar+ñwáo, an+ñ+ ín+íná ñwean+ár+ini.’ rin+ñag+ ar+á win+wá enag+ nán+ jox+ ar+ige ner+ ‘Áma imón+ñomi n+p+kiro ík+áyo niñw+r+ár+iro seáy+ e um+eyoap+r+ár+ini.’ nearar+ñ+ni? Áma imón+ñoy+ gor+ni?” ur+ag+á

³⁵ Jisaso xewan+ño w+án+ñ+ enag+ nán+ eway+ xw+y+á bi nur+ri re ur+ñ+nig+ni, “W+áp+ s+á ár+ín+ wíyo sey+né t+ñ+ e ón+ñ+oi. S+á seaór+n+g+n+r+ sin+ w+á ón+ñ+ána an+ époy+. Áma s+á yin+ñ+mi yar+g+áy+ ‘Am+ iy+ r+war+ñ+ni?’ m+yaiwiar+g+á enag+ nán+ searar+ñ+ni.

³⁶ W+áp+ sin+ sey+né t+ni n+ñwear+ seaón+ñ+ána w+ápiyá niaíw+y+ñ+n+ñ+ wimón+p+r+á nán+ w+áp+mi dñ+ wikw+rópoy+.” ur+ñ+nig+ni.

O xw+y+á ap+ nur+ri+mi p+ni n+wiár+mi nur+ri p+ni ñwean+ñ+nig+ni.

Juday+ obax+ Jisasomi dñ+ m+wikw+róg+á nán+r+ini.

³⁷ Juday+ Jisaso wig+ sñ+w+ tñ+ e dán+ em+mi ayá wí wíwap+y+ag+ aí sin+ dñ+ m+wikw+ró nero “Ay+ or+ani?” m+yaiwig+awix+ni.

³⁸ Ay+ r+p+ nán+ e eg+awix+ni. Xw+y+á w+á rókiamoag+ Aisaiayo+ rin+ño xeg+ Juday+ nán+ n+r+ri ean+ r+p+, “Ámin+áox+ni, neg+ rep+y+ wiar+ñw+áp+ g+y+ ‘Nepar+ni.’ n+yaiwiro dñ+ nea+kw+róg+ár+ini? Oweoi. Ámin+áox+n+yá en+ six+ eán+ñ+p+ g+yoyo s+wá w+ána mí nómi+x+iro nñ+á imón+g+ár+ini? Oweoi.” n+r+ri ean+p+ x+xen+ imón+n+á nán+ Juday+ Jisasomi dñ+ m+wikw+róg+awix+ni.

³⁹⁻⁴⁰ Xw+y+á ámi bi Aisaiayo+ n+r+ri ean+ r+p+, “Áma ay+ pír+an+ñ+ sñ+w+ win+iro dñ+ pír+an+ñ+ moro neróná san+ñ+ nimón+iro wig+ íw+ yar+g+áp+ em+ n+mamoro ámi Gor+xo t+ám+ni up+r+x+n+r+ sñ+w+ up+r+or+ dñ+ sñ+an+ñ+ wim+x+r+ en+r+ni.” Aisaiayo+ e n+r+ri ean+p+ x+xen+ imón+n+á nán+ Juday+ Jisasomi dñ+ m+wikw+rópax+ imón+g+ár+ini.

⁴¹ Aisaiayo+ or+ñ+á n+w+n+r+íná Gor+xo urowár+enap+n+fo nik+n+r+ri ñweanag+ n+w+n+r+ri nán+ o nán+ e rñ+r+ni.

⁴² Juday+ nñ+ Jisasomi dñ+ m+wikw+róar+ñag+á aiwi Juday+ ámin+á obax+ wí aí om+ dñ+ n+wikw+róro aiwi Parisiowa neg+ rotú an+yoyo dán+ yo+ em+ neakw+r+mop+r+x+n+r+ wáy+ nero nán+ warop+ár+ nin+iro “Jisasomi x+dar+ñ+áon+r+ni.” m+r+n+g+awix+ni.

⁴³ Wey+ Gor+xo umear+ñ+p+ nán+ m+wimón+pa ner+ wey+ áma umear+g+áp+ nán+ n+wimón+r+ri nán+ warop+ár+ nin+iro “Jisasomi x+dar+ñ+áon+r+ni.” m+r+n+g+awix+ni.

“Nion+ rar+ñ+ap+mi dán+ áma nñ+ epayón+p+r+ár+ini.” ur+ñ+ nán+r+ini.

⁴⁴ Jisaso en+ tñ+ r+aiwá n+r+ri re rñ+nig+ni, “Nion+ dñ+ n+kw+róar+g+á g+y+ g+y+ nion+ni dñ+ m+n+kw+róar+ñ+oi. Nirowár+enap+ñ+omi en+ dñ+ wikw+róar+ñ+oi.

⁴⁵ Nion+ sñ+w+ nanar+g+á g+y+ g+y+ nirowár+enap+ñ+omi en+ sñ+w+ w+nar+ñ+oi.

⁴⁶ Áma nion+ dñ+ n+kw+ró+áy+ an+ñ+ s+á yin+ñe mñweapa é+r+x+n+r+ri xw+á t+yoyo w+án+ñ+ wókim+x+im+n+r+ri bñ+ár+ni.

⁴⁷ Nion+ áma xw+á t+yoyo ñweag+áyo xw+y+á umeár+m+n+r+ri m+ib+ áma n+yoni yeáy+ uyim+x+emeám+án+r+ri bñ+ár+ni. Ay+nán+ áma xw+y+á nion+ rar+ñ+ap+ ar+á nñ+iro aí m+n+x+d+á g+y+ g+yoyo nion+ wí xw+y+á umeár+r+ñ+ámani.

⁴⁸ Áma nion+ r+fw+ nñ+moro xw+y+á nion+ rar+ñ+ap+ peay+ n+wian+iro é+áy+ won+ won+ xw+y+á meár+n+pax+p+ r+xa wen+. Xw+y+á nion+ ur+ána ar+á m+nig+áyo dán+ s+á yopar+y+imi xw+y+á meár+n+pax+ enag+ nán+ rar+ñ+ni.

⁴⁹ Nion+ g+ dñ+yoyo dán+ wí m+r+ ápo, xewan+ño nirowár+enap+ño am+pí nion+ ur+m+áp+ nán+ sekax+ n+r+ñ+ enag+ nán+ g+ dñ+yoyo dán+ rar+ñ+ámani.

⁵⁰ Ápo sekaxí rihípimi áamá dñf níkwírorihípimi dáni dñf niyimñf tígá anñf ininá ñweapífa nání imónipaxí enagi nání nioní nijfáriní. Ayínání amípi nioní seararñápi, ápo nriñfíni seararñáriní.” urñnigíni.

13

Jisaso wiepísarñowami síkwí sosfáyo igfá weañf nánirini.

¹ Aiwá sfá Anñnajo Neamúroagoi rinhñfi nání siní mimixípa enána Jisaso xwíá tfo pñf níwiárimí xano tfe nání yini anwi ayo enagi nání o nijfáriní. Ámá xfo xegf imónigfáyo dñf síxí nuya nibfísáná xfo pene nání aí nuya uñnigíni.

² Sfápi tñf xfo tñf wiepísarñowa tñf aiwá api naníro nání awí neánimáná Obo re enñnigíni. Saimonomí xewaxo Isikarioti dñf Judaso nurí Jisaso nání míf ourññf dñf níwíkwírómáná enána

³ Jisaso xegf xano amípi nñf fánñf wiepíxñniasñf enagi nání nijfá imónirí Goríxo tfámñf bñfpi nání nijfá imónirí ámi xfo tfámñf unfápi nání ení nijfá imónirí nerí nání

⁴ aiwá naríge dání níwiápñmearí xegf rapírapí e pánñfyf nípirárímáná roaríxí wú nímeari íññfo níkfíyinimáná

⁵ inígf píreríxí wñnamí niwayimorí wiepísarñowami síkwí sosfáyo igfá níweáa nurí roaríxí kfíyiniñú tñf níkwíra nurí

⁶ ríxa Saimoní Pitaomí wimññf yaríná re urñnigíni, “Ámínáoxini, joxí gf síkwíyo igfá neámññf riyarññf?” urfagi

⁷ Jisaso re urñnigíni, “Nioní simípi nání agwí joxí majfá nimónirí aiwí rfwéná ‘E níwapíyimññf rfa enñnigíni?’ níyaiwirí nijfá imónírfáriní.” urfagi

⁸ Pítao re urñnigíni, “Ná rfwíyo aiwí joxí gf síkwíyo wí igfá nearfá meníni.” urfagi Jisaso re urñnigíni, “Nioní díxí síkwíyo igfá mñreapa nerfnáyf, joxí nioní tñf nawíni kumíxñpaxf mimónññf.” urfagi

⁹ Saimoní Pítao re urñnigíni, “Ámínáoxini, síkwíyoní igfá mñneapaní. Gf wéyo tñf mññfo tñf aí igfá neaí.” urfagi

¹⁰ Jisaso re urñnigíni, “Igfá eánñf go go kíyf bí menagi nání sa síkwíyoní igfá eánipaxf imónñf. Soyfné kíyf bí menagi aiwí noyfnéní marfá.” urñnigíni.

¹¹ Xfo nání míf wuríno nání nijfá nimónirí nání “Noyfnéní kíyf mayoyfnemaní.” urñnigíni.

¹² Ríxa síkwíyo igfá níweáa núsfáná xegf rapírapí nímeari níyññf aiwá naríge ámi éf nñwearí re urñnigíni, “Nioní seaípi nání dñf ‘Ayf nání rfa neaiarññf?’ rñmonoi?”

¹³ Soyfné ‘Nearéwapíyarññoxññf nññro ‘Ámínáoxíni nññro yarígfáriní. E imónñáoní enagi nání e nññróná xixeni nñrarígfáriní.

¹⁴ Nioní Ámínáoní imónirí searéwapíyarññáoní imónirí enagi aiwí segf síkwí sosfáyo igfá seaeáñf. Ayínání soyfné ení segf síkwíyo xixe igfá eánñññf.

¹⁵ Nioní ríxa síñwepígf seaíwapíyíagi nání nioní seaípa soyfné ení axfpi e niga úñññf.

¹⁶ Aga nepa seararññf. Ámá xñnánñf nímonirí omñf wíarññfyf go xegf bosomí seáyí e wimónarñññf? Xwíyfá yanf wiowáñño ení uowáññomí seáyí e wimónarñññf?” nuríni

¹⁷ re urñnigíni, “Soyfné nioní síñwepígf seaíwapíyíá api nání nijfá nimóníro xixeni nerfnáyf, yayf seainipaxf seaímeanfáriní.

¹⁸ Nioní noyfnéní nání mñseararññf. Searfpeárññáoyfné imónigfápi nání nioní nijfá aiwí Bíkwíyo re nñññf eánñf rípi, ‘Ámá nioní tñf aiwá nawíni narígwífo nioní xopírarí nímonññf síkwí nímfeyoari sosfá neanfáriní.’ nñññf eánñfpi xixeni imóníwññññf noyfnéní searfpeaññf.

¹⁹ Soyíne amípi ríwíyo imóninípi imónaríjagi níwíníroná ‘Ayí oríani?’ niaiwipírí nání agwi re dání amípi síní mimónípa éfími áwaní seararíjíní.

²⁰ Aga nepa seararíjíní. Ámá nioní urowáraríjáyó umímíníprírá gíyí gíyí nioní ení nímímínaríjoi. Nioní nímímínípríráyí nírowárénaríjomi ení umímínaríjoi.” uríjínigíní.

“Míyí nuríno Judasoríní.” ínímí uríjíní náníríní.

²¹ Jisaso e nuríísáná díjé ríá uxéagi síjání áwaní nurírí re uríjínigíní, “Aga nepa seararíjíní. Soyíne woxí míyí nuríníjoi.” uríagi

²² xegí wíepísaríjowa o ríó nání majíá enagíta nání kíkímí nimóníro síjwí nainega nuróná

²³ wíepísaríjowa wo —O Jisaso xíó díjé síxí uyiñoríní. O xíó tíjé e añwí e éfí jweañagi nání

²⁴ Saimoní Pitao omí símímajíó níwiríná réníjé uríjínigíní, “Joxí yaríjé níwirí ámá xíó ríó nání áwaní rei.” Éníjé uríagi

²⁵ wíepísaríjowa xíó tíámíní níkínímónaumaná yaríjé re wíjínigíní ‘Ámínáoxíní, joxí ríó, ayí goríní?’ uríagi

²⁶ Jisaso re uríjínigíní, “Aiwápímí múyo neagwirí wimo, ayí oríní.” nurímáná aiwápí múyo neagwirí Isíkariotí dání Saimonomí xewaxo Judasomí míní wíjínigíní.

²⁷ Míní wíáná Seteno Judasomí díjé xíxéróagi Jisaso re uríjínigíní, “Joxí erípi añíní ei.” uríagi aí

²⁸ xíó tíní aiwá narígíáwa o Judaso e oenírí uríípi nání majíá nero

²⁹ wí díjé re yaiwígíawixíní, “Judaso nígwí wowí xíríño enagi nání re ríá uríjoi, ‘Aiwá Aníjajé Neamúroagí rípi nání nanípi joxí bí neai.’ ríá uríjoi? ‘Uyípeayíyo arírí wímínírí nání amípi bí míní wí.’ ríá uríjoi?” yaiwíaríná

³⁰ Judaso, múyo neagwirí wíípi nurápanímo áríwíyímí peyeañíjíní.

Jisaso jwí ikaxí síjépi uríjíní náníríní.

³¹ O ríxa peyeááná Jisaso re ríjínigíní, “Ámá imóníjóní ríxa seáyí e imóníagi ámáyí síjwí naníprí ríxa rínáríní. Nioní e éagi nínaníríná Goríxoyá ení síxí eáníjépi nání ení níjéá imóníprírói.

³² Nioní e nimóníríjépipímí dání Goríxoyá ení eáníjé síjání nimónírínáyí, nioní ení seáyí e nínimíxírí níniíníjoi.

³³ Gí niaiwoyíne, síní soyíne tíní bí onímíápi jweámíní. Soyíne nioní nání píá níprírá enagi aiwí negí Judayo re uríjápá, ‘Nioní umíáé soyíne ení wí upaxí meníní.’ uríjápá agwi soyíne ení axípi seararíjíní.” nurírí

³⁴ re uríjínigíní, “Nioní jwí ikaxí síjé bí osearímíní. Nioní díjé síxí seayaríjápá soyíne ení axípi xíxe díjé síxí yíníríxíní.

³⁵ Sewaníjoyíne díjé síxí xíxe níyínírínáyí, ámá síjwí níseaníro re seaiai-wípíráríní, ‘Oyá wíepísíjowaríani?’ seaiaiwípíráríní.” uríjínigíní.

“Pitaoxíní, joxí ríwí nímoríní.” uríjíní náníríní.

³⁶ Saimoní Pitao re uríjínigíní, “Ámínáoxíní, joxí gímí umínírí nání neararíjíní?” uríagi Jisaso re uríjínigíní, “Agwí nioní ume agwí joxí wí míníxídípxaxí enagi aí ríwéná joxí ananí níxídíráríní.” uríagi

³⁷ Pitao re uríjínigíní, “Ámínáoxíní, pí nání ‘Agwí joxí míníxídípxaxíríní.’ níraríjíní? Joxí éfí rímínímínírí nání yaríná nioní nípríkírínáyí, ananíríní.” uríagi

³⁸ Jisaso re uríjínigíní, “Joxí nepa nioní éfí nímínírí nání rípikipaxoxírání? Aga nepa ríraríjíní, ‘Karákarí síní ríaiwá mírípa enáná joxí biaú bí nioní nání “O nání nioní majíáríní.” ríríní. ríraríjíní.” uríjínigíní.

14

“Gorixox tñj e nání ófýínñj imónñjónñrññi.” urññj nánñrññi.

¹ Wiepñsarññyoxo “Soyñné dññj rñá mñseaxepaññi.” nurñrññi re urññjññigññi, “Gorixomññi dññj wñkñroro nionññi enññi dññj ññkwñroro éfñrññi.

² Anññj gññf ápoýáyo awawá obaxññf ikwñróñññi. Nionññi soyñné nánñi anññj wé searoárímññf enññagññi nánñi anññj awawá ayññf mikwñróññpa nerññi sññwñrññyññf, ananññi áwanññj searññmñññrñññi enññjñññi.

³ Nionññi nurññi anññj wé ññsearoárímññi ámññi ññbñrññi soyñné enññi nionññi ññweámññfáé nionññi tñññi nawínññi ññweapññrññfá nánñi ññsearñññménapññmññi umññfárñññi.

⁴ Ófññi nionññi anññj apímññi nánñi umññfáyi nánñi soyñné ññjñfárñññi.” urññfagññi

⁵ Tomaso re urññjññigñññi, “Ámñññáoxñññi, joxññi urññf e nánñi none majññfá nerane nánñi arññge ófññf urññfáyi nánñi ññjñfá imónññwñññi?” urññfagññi

⁶ Jisaso re urññjññigñññi, “Ámá ‘Gorixox tññj e nánñi úññmññgñññi.’ wimónñarñññyoxo nánñi ñññwanñññonññi ófýínññj imónññjónñrñññi. Amññpññi Gorixox nánñi nepa imónññjñpññi ámá ayo sññwá wirññi dññj ññyñmñññj imónññjñpññi sññxññf umímorññi yarñññjónñrñññi. Ámá wo óf wññyímññi dánññi ápo tññj e nánñi wññmepaxññfmanññi. Nionñññi óf ápo tññf nánñyínññj imónññjónñrñññi.

⁷ Soyñné nionññi nánñi ‘Orññññi?’ ññññaiwiro pññrññññj ññjñfá ññmónññro sññwñrññyññf, gññf ápo nánñi enññi pññrññññj ññjñfá imónñññro egññfárñññi. E ññsearñññi aiwññi agwññi rñññá dánññi soyñné o nánñi ññjñfá ññmónññro sññwññf wñññgññfárñññi.” urññfagññi

⁸ Piripo re urññjññigñññi, “Ámñññáoxñññi, joxññi ápo sññwá neañññá ‘Ayññf apñññññi.’ neañññmónññrñññi.” urññfagññi

⁹ Jisaso re urññjññigñññi, “Piripe, nionññi soyñné tñññi enñññá dánññi emenññá aiwññi joxññi nionññi nánñi sñññi pññrññññj ññjñfá ññmónññpa reññññi? Ámá nionññi sññwññf nanññfá gññyññf gññyññf ápomññi enññi wñññfáyññf enññagññi nánñi joxññi pññi nánñi ‘Ápo enññi sññwá neañññi.’ ñññrñññññi?”

¹⁰ Ápo xewaxonññi tñññi nawínññi imónñññrai xewaxonññi ápo tñññi nawínññi imónñññrai enññagwññf nánñi joxññi sñññi ‘O xano tñññi axowaúrññññi?’ ññññaiwirññi dññj ññmññkwññróarñññj reññññi? Xwññyññfá nionññi seararñññápi gññf dññjññyoxo dánññi seararñññámñññi. Amññpññi nionññi yarñññjápññi enññi ápo, nionññi tñññi nawínññi imónñññgwññfíoyá dññjññyoxo dánññi yarñññjñññi.

¹¹ Xwññyññfá nionññi re searññfápññi, ‘Ápo nionññi tñññi nawínññi imónñññrai nionññi ápo tñññi nawínññi imónñññrai enññwñññi.’ searññfápññi nánñi ‘Neparññññi.’ ññyññaiwiro dññj ññkwññrópoyññi. ‘E oyññañeyññi.’ mññseaññmónññpa nerññññáyññf, emññmññf amññpññi nionññi ññseaññwápññya barñññá soyñné sññwññf wñññgññfápññi nánññi ‘Neparññññi.’ ññyññaiwiro dññj ññkwññrópoyññi.

¹² Aga nepa seararññññi. Nionññi dññj ññkwññróarññgññfá gññyññf gññyññf amññpññi nionññi seaññwápññyarñññjápññi enññi epññrññfárñññi. Oyi, nionññi ápo tññf umññfá enññagññi nánñi amññpññi nionññi seaññwápññyarñññjápññimññi wññrññf seáyi e imónñññpññi aññf epññrññfárñññi.

¹³ Xewaxonññi enññf eaññññj ápoýá amáyo sññwá ññwññrñññpññimññi dánññi ‘Ápo seáyi e imónñññorññññi?’ wñññaiwññrñññññññi soyñné pññi pññi nánñi ápomññi rññññññj nurññrñññá xegññf xewaxonññimññi dánññi nurññrññi rññññññj uránññáyññf, nionññi ananññi xññxenññi ññseaññimññfárñññi.

¹⁴ Amññpññi ápomññi rññññññj nurññrñññá nionññmññi dánññi nurññrññi rññññññj urññfápññi nionññi ananññi ññseaññimññfárñññi.

“Nionññi Kwññyññf Gorixoxoyápññi uowárññmññfárñññi.” urñññj nánññrñññi.

¹⁵ “Soyñné nionññi dññj sñññf ññññyññññáyññf, nionññi sekaxññf searñññjápññi xññxenññi xññdññpññrññfárñññi.

¹⁶ Nionññi ápomññi rññññññj uránññá arññrññá seaipaxññf imónñññj ámññi wo soyñné tñññi nawínññi anññññf íñññá ññweáwñññgñññññññi segññf tññfámñññi uowárñññpñññfárñññi.

¹⁷ Kwññyññf xññf nánñi nepa imónñññpñññi seaññwápññyarñññjápññi nánñi rarññññi. Ámá xññomññi dññj ññwññkwññróarññgññfáyññf kwññyññf xññoyápññimññi mññi ññwómññxññro ññjñfá ññmónññpaxññf enññagññi nánñi arññrññá wimñññññi enññfápññi umímññññpaxññf menñññi. E nerññi aññf kwññyññf rññxa soyñné tñññi nawínññi

imóniηagi nání apí nání nijfá imóniηoi. Idáná soyfné ení niseaímeari xwioxfyo seanweanfáriní.

¹⁸ Nioni wimiáoyfnéníηf segfpi niseawárimí umfámani. Ámí soyfné tñf e nání bimfáriní.

¹⁹ Ámá nioni dñf minkwíroarigfáyf sñwí minanipa epfíri nání aηwí ayoriní. E nerí aí soyfné ámí sñwí nanípírfáriní. Nioni ámí sñf emfa enagi nání soyfné ení sñf epfírfáriní.

²⁰ Sfá soyfné nioni ámí sñf éáná nanípírfáyimi re niyaiwiro nijfá imónipírfáriní, ‘O xano tñí imóniri enáná none xfo tñí imónirane xfo none tñí imóniri enagwi nání xfo tñí axoneriní.’ niyaiwiro nijfá imónipírfáriní.

²¹ Ámá go go gí sekaxí rariηápi fá nixiriri nixídarfnáyf, nioni dñf sixf niyaríηoriní. Nioni dñf sixf niyaríηf gomi gomi gí ápo dñf sixf uyirí nioni uyirí nerí niwaníηoni nání yumfí bí míví xixení síwá winmfáriní.” urfagi

²² Judaso —Isikarioti dáf Judaso marfái, wiepísaríηowa Judasoyí riníηf woriní. O re uríηiniginí, “Ámináoxiní, pí éagi nání ámá nñí xwíá tñyo ηweagfáyo síwá mívwinipa nerí newaníηonení síwá neainírfáriní?” urfagi

²³ Jisaso re uríηiniginí, “Ámá go go nioni dñf sixf niniyirfnáyf, xwiyfá nioni rariηápi xídnírfáriní. Omi gí ápo dñf sixf nuyirí yawawi o tfámíní nibírai o tñí nawíní aníηf ηweanfwariní.

²⁴ Ámá nioni dñf sixf miniyarigfáyf nioni rariηápi xídarigfámani. Xwiyfá nioni seararfná soyfné arfá niarigfápi, ayf nioni gí dñf tñí rariηápimani. Ápo nirowárenapiηoyá dñf tñí rariηápiriní.” nuriri

²⁵ re uríηiniginí, “Nioni siní soyfné tñí niηwearfná amípi apí nání searfíní.

²⁶ E nerí aí rfwéná arírá seainfo —O kwíyf Goríxoyápiriní. Xfo ámá nioni nixídarigfáyo nání urowárenapínfápiriní. Apí amípi nñí nání seáiwapiyíáná nioni niseara waríηá nipiíní nání dñf seainírfáriní.

²⁷ Nioni soyfné pñí niseawiárimí nurí aiwí soyfné nioniyá dñf tñí niwayiróniro ηweapírfáriní. Nioniyá dñf tñí niwayiróniro ηweapírfápi nání nírífná ámá xwíá tñyo dáf wigf dñf tñí yarigfápi nání mirariηiní. Nioniyá dñf tñí aga niwayiróniro ηweapírfá nání imónipírfáriní. Ayínání dñf rfá niseaxerí wáyf bí minípa éfríxiní.

²⁸ Xwiyfá nioni searfá rípi, ‘Nioni pñí niseawiárimí nurí ámí seyfné tñf e nání bimfáriní.’ searfápi soyfné ríxa arfá níoi. Nioni ápo tñf e nání umí enagi nání soyfné nepa dñf sixf niniyirfnáyf, yayf seáyimi dání seainíminíri éfriní. Ápo seáyí e nimúroηo enagi nání rariηiní.

²⁹ Soyfné nioni searfápi xixení imónfagi niwinírfná dñf níkwíroro ‘Ayf o nearíηípfírfáni?’ yaiwiro oépoyníri síní mimónípa éfmi searariηiní.” nuriri

³⁰ re uríηiniginí, “Xwíá tñyo menweano —O oboriní. O ríxa baríηagi nání nioni soyfné tñí niηwearí ámí ayá wí searímíméiní. O nioni ení mineáníηo enagi aiwí

³¹ ámá xwíá tñyo dáfíyf nñí re niaiwífríxiníri, ‘O xanomi dñf sixf uyíηorfaní?’ niaiwífríxiníri ápo sekaxí níríηípi tñí xixení oemíní.” nuriri re uríηiniginí, “Re dání niwiápfnímeámí ríxa owaneyí.” uríηiniginí.

15

“Wainf uraxf nepaxíηf imóniηípfíníηf imóniηáoniríní.” uríηf nániríní.

¹ Jisaso ewayf xwiyfá nuriri re uríηiniginí, “Wainf uraxf nepaxíηf imóniηípi, ayf nioniríní. Wainf omíηf xiáwo gí áporiní.

² Wireňf nionimí dání neánirí ná m+wéyí níní ápo emí wiximoaríňí. Wireňf ná wearíňíyí níní xwiogwí wíomí ná xwé wéwinigínirí o emí wíwákwmí niyárimáná m'fá imixáraríňí.

³ Xwiyíá nioní seararíňápmí dání soyíné ríxa m'fáníňí iníňoí.

⁴ Soyíné uraxí wireňf eáníňípa axípi nioní neánírxíní. E nerfnáyí, nioní wireňíníňí axípi soyíné seaeáním'fáriní. Wainí m'fkomí wireňf meánípa nerfnáyí, ná m'wepaxí imóníňípa soyíné ení nioní wireňíníňí m'neánípa nerfnáyí, ná wepaxí meníní.

⁵ Nioní uraxí wainí m'fkíníňí imóníňáoniríní. Soyíné uraxí wainí wireňíníňí imónígíoyíneríní. Ámá nioní wireňíníňí neáníňí go go nioní xíoyá m'fkí imóníňáoní enagí nání ná xwéníňí wearíňíriní. Ayí rípi nániríní. Soyíné nioní píní níníwiárimí nurfnáyí, amípi wí epaxí meníní.

⁶ Wireňf emí móyí yeáyí yáraríňípa ámá nioní wireňíníňí m'neánípa éf gomí gomí emí móáná yeáyí yáraríňíriní. Wireňf axípiní e eníyí awí neárirí r'fá ikeáaráná r'fá nowáraríňíriní.” nuríri

⁷ re uríňínigíní, “Soyíné nioní wireňíníňí neánirí xwiyíá nioniyápi x'fdirí nerfnáyí, soyíné pí pí seaimónaríňíyí nání ápomí ríxíňí uráná ananí seaiin'fáriní.

⁸ Soyíné e nero ná xwéníňí neríňípmí dání ení sixí eáníňí gí ápoyápi ámáyo síwá wíáná ‘O seáyí e imóníňor'fání?’ wíaiwip'fáriní. Soyíné e neríňípmí dání ení ‘Xegí wiep'siníyí wír'fání?’ wip'imónín'fáriní.

⁹ Ápo d'ňí sixí niyíňípa nioní ení d'ňí sixí seayíňí. Ayínání nioní d'ňí sixí seayíňápi aníňí neayíwinigínirí éf'rxíní.

¹⁰ Soyíné nioní sekaxí sear'fáyo xixení nix'fdirónáyí, nioní gí ápo sekaxí n'riňípi píráníňí x'fdaríňagí nání d'ňí sixí niyaríňípa nioní ení axípi aníňí soyíné d'ňí sixí seayim'fáriní.

¹¹ D'ňí nífá bí onímiápi seairí yayí bí onímiápi seainirí oenirí nání m'seararíňí. D'ňí nífá nínirí yayí ninaríňípa soyíné ení d'ňí nífá ayá wí seairí yayí seainirí oenirí seararíňí.

¹² Sekaxí nioní raríňápi rípiríní. Nioní d'ňí sixí seayaríňápa soyíné ení axípi xixe d'ňí sixí yin'f'rxíní.

¹³ Ámá wo xegí ámáyo d'ňí sixí nuyiríná arírá wimínirí nání upeí'fpi d'ňí sixí uyarí'fápi bí t'fíní xixení mimóníní. Aga seáyí e múróníní.

¹⁴ Soyíné nioní sekaxí seararíňápi xixení axípi nerónáyí, gí ámáyíné imóníňoí.

¹⁵ Xínáíwáníňí nimóníro omíňí wíiarí'fáyí wigí boso ‘E em'fánirí nání r'fá neararíní?’ m'iyaiwí maj'fá imónarí'fá enagí nání s'fíní ‘Inókiwayínéniňí imónígíoyínéyí searimimé'fíní. Amípi ápo n'rar'fáná ar'fá wíňá n'píní áwaní n'searirí nání ‘Gí ámáoyínéyí seararíňí.

¹⁶ Soyíné nioní f'fá niyamíxí'fámaní. Ayí nioní soyíné nuro ámáyo nuréwapíyiríňípmí dání aiwá niyimíníňí wé'f'rxínirí f'fá yiyamíxímí n'seairí searípeañáriní. Ayínání pí pí nání ápomí ríxíňí nurí'fáná nionimí dání nuríri uránáyí, ananí xixení seaiin'fáriní.

¹⁷ Sekaxí nioní raríňápi rípiríní. Aga xixe d'ňí sixí yin'f'rxíní.

“Gí seaieparíňáoyíné enagí nání ámá s'fímí t'fíní seai'f'fáriní.” uríňí nániríní.

¹⁸ “Ámá xw'fá t'fíyo enípi náníní moarí'fáyí soyíné s'fímí t'fíní seaiaríňagí n'wínir'fáná d'ňí re mó'f'rxíní, ‘None s'fíní s'fímí t'fíní m'neai'fá ner'fáná xámí Jisasomí wig'fáraní?’ mó'f'rxíní.

¹⁹ Soyíné ámá xw'fá t'fíyo wenípi náníní moarí'fáyí t'fíní nawíní nimónirí síňwíríyí, soyíné wig'fíyí imónanirí éfá enagí nání d'ňí sixí seayipaxíriní. E nerí aí soyíné

ámá xwíá t́yo wenj́pi nánini moarigfáyí t́ni nawíni mimónipa ero ayí t́ni ax́pi mimónipa érixiniri íá yiyamximí seairi ená enagi nán ayí śmí t́ni seaiaríjoí.

²⁰ Ewayí xwiyfá nioni searfá rípi, ‘Ámá xináiníjé nimóniri omíjé wíiaríjé go go xegí bosomi seáyí e wimónaríjémani.’ searfápi nání d́njé mórixini. Nioni xeaníjé nínikárixónáyí, soyfne eni xeaníjé seaikáripírfáriní. Xwiyfá nioniyápi arfá níniro nínixídirónáyí, soyfneyápi eni arfá niseairo seaxídipírfáriní.

²¹ E nerí aí nioni nírowárenapijo nání níjé píráníjé mimónipa nero nání soyfne nioni nínixídiro ‘Jisasoyáonerini.’ raríjagí nání xeaníjé rípi nípiní seaikáripírfáriní.” nuríri

²² re uríjínigini, “Nioni níbirí xwiyfá murípa nerí síjwíriyí, wigí íwí nero nioni ríwí nímófápi nání xwiyfá meárinipaxí imónaniri éfámani. Nioni ríxa bíjé enagi nání ayí re wí ríipaxí menini, ‘Negí enwápi neríná íwí míyaríjwíniri enwáriní.’ ríipaxí menini.

²³ Ámá nioni śmí t́ni niarigfáyí gí ápomí eni śmí t́ni wíaríjoí.

²⁴ Nioni emímí amípi ámá eníná dání aiwí mívíwapiyigfá bí mívíwapiyipa nerí síjwíriyí, wigí íwí nero nioni ríwí nímófápi nání xwiyfá meárinipaxí menini. E nerí aiwí nioni emímí wíwapiyínápi síjwí nínaníro aí nioni t́ni gí ápo t́ni eni níwawini śmí t́ni yeaiaríjoí.

²⁵ Rífwamíjé nioni nání wigí jwí ikaxí eáníjéyo dání eáníjé rípi, ‘Míkí mejagí aiwí śmí t́ni nígfáriní.’ níriniri eáníjépi xixeni imóniní nání niaríjoí.” uríjínigini.

²⁶ Ámí re uríjínigini, “Arírá seainfo —O Goríxoyá kwíyípiní. Api nioni ápo t́njé e dání soyfne t́njé e nání urowárenapímfápiní. Api kwíyí Goríxoyápi xfo t́njé e dání níbirí xfo nání nepa imóníjépiní seaíwapiyaríjépi nání raríjini. Api níbiríná nioni nání áwanjé searínírfáriní.

²⁷ Soyfne nioni ámáyo iwamfo nuréwapíya ujaé dání nioni t́ni emeagfóyfné enagi nání seaímeanjé míkoyfné eni ámáyo nioni nání áwanjé uríprfáriní.

16

¹ Soyfne axínáni d́njé nínikwíroro nemána óreámioapírixiniri api nípiní seararíjini.

² Ayí re seaipírfáriní. Rotú aníyo dání segí yoí emí níseakwírímoro aiwí ríwéná xe nímoníríná ámá seapíkífáyí Goríxo wimónaríjépiní yaríjwíniri seapíkíprfáriní.

³ Ápo nání níjé píráníjé mimónipa ero nioni nání ení ax́pi e mimónipa ero nero nání api seaipírfáriní.

⁴ Xwiyfá nioni searfápi, ayí rípi nání searfíni. Xeaníjé api ríxa nímonaríná nioni níseara úapi nání d́njé mopírfá nání searfíni. Api nání iwamfo soyfne t́ni emenjwáé dání áwanjé mísearíjanigini. Síni soyfne t́ni nemerí nání áwanjé mísearíjanigini.

Kwíyípi enfápi nání uríjé nánirini.

⁵ “Ríxa nírowárenapijo t́njé e nání waríjagí aí soyfne woxí ‘Joxí gimí nání uríini?’ míniraríjoí.

⁶ Nioni ‘Ríxa numfíni.’ searfápi nání soyfne íkíníjé sípi seaiarini.

⁷ E nerí aí aga nepa seararíjini, ‘Nioni soyfne t́ni aníjé re níjwearíná arírá níseaipaxí aiwí píni níseawiárimí nuríná arírá aga seáyí e imóníjépi seaipaxíriní.’ seararíjini. Ayí rípi nánirini. Nioni píni níseawiárimí mupa nerínáyí, arírá seainfomí —Kwíyípi nání raríjini. Omí murowárenapi eapaxíriní. Nioni nurínáyí, omí soyfne t́fáminí urowárenapímfá enagi nání raríjini.

⁸ Kwíyípi níbiríná ámá xwíá t́yo dáníyí re yaiwírixiniri, ‘Nene “íwípi, ayí apírfáni?” moaríjwápi t́ni “Wé róníjépi, ayí apírfáni?” moaríjwápi t́ni “Goríxo

ámáyo xwíyá numeárírná e winfárfani?” moaríñwápi tñi apiaú api xenwíni moaríñwárfani?” yaiwíríxini wíwapíyinfárfani.

⁹ Ayí nioni dñí mñnkwíropa yariñagá nani kwíyípi ‘fwípi, ayí apírfani?’ oyaiwípoyíni wíwapíyiri

¹⁰ nioni ápo tñí e nani yíaná o nñimímináná soyíné sñi síñwí ámi wí mñnaná enagi nani kwíyípi ‘Wé róníñpi, ayí apírfani?’ eni oyaiwípoyíni wíwapíyiri

¹¹ Goríxo obo, ámá xwá tño meñweañomi ríxa xwíyá umeáríñ enagi nani kwíyípi ‘Goríxo xwíyá numeárírná e winfárfani.’ eni oyaiwípoyíni wíwapíyiri enfárfani.” uríñigíni.

¹² Ámi re uríñigíni, “Nioni xwíyá xwapí ámi bi tñi ‘Osearímini.’ nimónariñagi aiwi agwi soyíné arfá nipaxí mimóníñoi.

¹³ E neri aiwi kwíyí amípi nepaxíñ imóníñpi nani rariñpi nñbírná Goríxo nani nepáni imóníñpi nñi seaíwapíyinfárfani. Api xegí dñí tñi wí mñsearípa neri ápomíni arfá wiaríñpini rñfá enagi nani amípi Goríxo nani imóníñpi xixeni searéwapíyinfárfani. Amípi rfwíyo imóníñfapi nani eni wfá searókiamonfárfani.

¹⁴ Kwíyípi xwíyá nioni rariñapi wfá nñsearókiamori nioni nani nñsearíni nani nioni seáyí e nimíxínfárfani.

¹⁵ Ápo nioni faniñí nepíxíñiasíñ enagi nani amípi nñi oyá imóníñpi nioníyárfani. Ayí nani nioni re searfíni, ‘Kwíyípi nioni rariñapi arfá nñiri wfá searókiamonfárfani.’ searfíni.” uríñigíni.

“Íkñíñí sípi nñsearírná yayí seainínfárfani.” uríñí naniñíni.

¹⁶ Jisaso ámi re uríñigíni, “Nioni bi onímiápi soyíné tñi nñweámáná enána síñwí naníprímeoi. Soyíné segípi ámi bi onímiápi nñweámáná síñwí naníprírfárfani.” uríagi

¹⁷ wiepísaríñíyí wa re rñígfawixíni, “O pí enípi nani rfa re áwaní neararíni, ‘Nioni bi onímiápi nñweámáná enána síñwí naníprímeoi. Soyíné segípi ámi bi onímiápi nñweámáná síñwí naníprírfárfani.’ Rípi eni ‘Ápo tñí e umíniñi rariñíni.’ neararíñpi pí enípi nani rfa neararíni?” nñrñiro

¹⁸ re rñígfawixíni, “‘Bi onímiápiyí rariñíyí pí nani rfa neararíni? None xfo rariñpi nani nñfá mimóníñwíni.’ rñariñagá

¹⁹ Jisaso awa yariñí owianeyíniro wimónariñagi nani nñfá nimóníni nani re uríñigíni, “Nioni ‘Bi onímiápi nñweámáná enána síñwí naníprímeoi. Segípi ámi bi onímiápi nñweámáná síñwí naníprírfárfani.’ searfápi nani yariñí nñiro rñrñariñoi?”

²⁰ Aga nepa seararíñíni. Soyíné ámíxá nero ñwí piyí wíriñpíri aiwi ámá xwá tño dáníyí —Ayí Goríxo tñi xepíxepá rónígfáyírfani. Ayí yayí seáyími dani winíññoi. Rína soyíné íkñíñí sípi nñsearí aiwi rfwéna dñí nífá seainínfárfani.” nuríni

²¹ ewayí xwíyá bi rípi uríñigíni, “Apíxíwa niaíwí nñxírná yariñfápi nani dñí mópoyí. Apíxí niaíwí síñwí wanarfná ‘Rñíñí nñiniñi niaíwí xírmí nani ríxa rínráni?’ nñyaiwiri nani íkñíñí sípi wiaríñírfani. E neri aí rfwéna niaíwí ríxa nñxírnáná niaíwí xíro nani dñí nífá winariñagi nani rñíñí winírfpi nani arfá ikeamoaríñírfani.

²² Soyíné eni axípfñíñí seaimóníni. Agwi soyíné íkñíñí sípi nñsearí aiwi nioni ámi síñwí seanána xwioxíyo dñí nífá seainínfárfani. Yayí api ámá wí amípi wí nñseaikáriro aí prí searakipaxí mimóníñpi nani rariñíni.

²³ Dñí yayí seainíe dani nioni ámi amípi bi nani yariñí nipírfámani. Aga nepa seararíñíni. Ápomi amípi bi nani ríxíñí nurírná nioními dani uránáyí, anani nñseaiapínfárfani.

24 Íníná dání ápomí nionímí dání rixinjí murípa néra nibásáná aí dínjé nífá seainínfápi bí onímíápi mîseainípa éwínigínírí omí ananí rixinjé urífríxíní. Rixinjé uráná seaiapínfáriní.” uríniginí.

“Nioní ámá Goríxo tîní xepîxepá rónigfáyo ríxa xopîrárí wîjáríní.” urínjé náníríní.

25 Ámí re uríniginí, “Xwíyá nioní nîseara úápi ewayé xwíyá tîní nîsearírí aiwí ríwéná ewayé xwíyá tîní ámí bí mîsearí ápo nání síjání áwanjé searímfáíná nimónínfáriní.

26 Íná Goríxomí rixinjé nuríríná nionímí dání urípírfáriní. Sewanîjoyféné rixinjé uráná ananí arfá seainfá enagí nání ‘Íná nioní soyféné nání ápomí rixinjé seauríymfáriní.’ mîseararíní.

27 Xewanîjo dínjé síxé nîseayírí nání arfá seainfáriní. Soyféné nioní dínjé síxé níyiro ‘Ápo tînjé e dání bíjorfaní?’ níaiwiro yarîjagfá nání xewanîjo dínjé síxé nîseayírí nání arfá seainfáriní.” nurírí

28 re uríniginí, “Eníná nioní ápo tîní ñweaagáoní aí o tînjé e dání píní níwíarímí xwíá tîyo nání bíjáríní. Re níñweañísáná xwíá tîyo píní níwíarímí ámí o tînjé e nání umfíní.” uríagí

29 xegé wîepîsarîjowa re urígíawixíní, “Ayé apíríní. Agwí joxí ewayé xwíyá tîní mîneararíní. Ríxa síjání áwanjé neararíní.

30 Agwí none dínjé re nísiawirane níjfé imónîjwíní, ‘Amípí níní nání níjforfaní? Ámá yarínjé mîwípa éfmí aiwí wigé xwíoxfýo “Yarínjé apí owímíní.” yaiwiarígápi nání níjfé imónîjorfaní?’ nísiawirane níjfé imónîjwíní. Ayínání dínjé re nísiawirane dínjé ríkwíroarîjwíní, ‘Joxí Goríxo tînjé e dání bíjoxíríní.’ ríkwíroarîjwíní.” uríagfá

31 Jisaso re uríniginí, “Agwí soyféné dínjé ríníkwíroarîjwí?

32 Soyféné xídfíxdowárí seaíaná nioní nígípi píní níwíarímí segé añmí nání xîxegíní umípíriná ríxa añwí e nerí ríxa imóníní. Soyféné nioní píní níwíarímí núagfá aí ápo dínjé níkíkayonagí nání nioní nígípi ñweapaxímaní.

33 Soyféné ayá síwí mîsearó ‘O tîní íkárínîjwáonerfaní?’ níyaiwíníro kíkífá éríxínírí xwíyá nioní nîseara bíápi searfáriní. Soyféné xwíá tîyo ñweañáná ámá Goríxo tîní xepîxepá rónigfáyf xeanínjé seaikárípírfá enagí aiwí nioní ayo ríxa xopîrárí wíá enagí nání dínjé síxé níwíro ñweáfíxíní.” uríniginí.

17

Wîepîsarîjýo nání ríxínjé wuríyínjépi náníríní.

1 Jisaso xwíyá apí nura núsáná añfnámí nání síjwé nanánírí re ríniginí, “Ápoxíní, nimóníní nání ríxa rínáríní. Díxé riwaxoní enjé síxé eánínjé joxíyápi ámáyo síwá wímí nání joxí ‘O ámá níyoní seáyí e imónîjorfaní?’ oníaiwípoyínírí níífríxíní.

2 Ámá joxíyá dínjéyo dání nioní níxídarígáyo dínjé níyímínjé imónínjépi síxé umímopaxo imóníwíniginírí ‘Ámá níní nání néní tîjoxí imóneí.’ nírinjé enagí nání ríraríní.

3 Ámá rípiní nerínjépipímí dání dínjé níyímínjé imónínjépi tígíyf imónarígáriní. Joxí nání ‘Ñwíá imónîjo, ayé Goríxoríní. Ámí wo mîñweaníní.’ dínjé rímoro Jisási Kiraisoní, joxí nírowárénapijóní nání ‘Nepa ayé oríní.’ dínjé nímore yarígáyf, ayé dínjé níyímínjépi imónarígáriní.

4 Joxí o e éwínigínírí nírinjépi xíxeni nípiní níyáriríná enjé síxé eánínjé joxíyápi níwíwapíyírínjépipímí dání seáyí e joxí imónínjépi ámá xwíá tîyo dánjéyo síwánínjé wíaríní.

5 Ápoxini nioni e éa enagi nani xami xwáa riri sini mimónipa enjmi joxi tni niñwearná nikriri ñweaagápi ‘Ámi nioni tni niñwearná nioni tni nawini seáy e nimóniri axipi oikrini.’ osimónini.” nuriri

6 re uriniginini, “Áma xwáa tño dánj joxiyá dñj tni nioni nixdarigáy joxi imónipipi nani xixeni nijá oimónipoyiniri wíwapiyinirini. Ayf áma dixyf nioni niapinif yf nani rirarinini. Dixf xwiyf nioni nirinipimi piráninj nixda nbro

7 rixa nijá re imóninjo, ‘Amipi joxi faninj niepxniasinj nioni niri yarinjapi nipini joxi niapinirini.’ Nijá e imóninjo.

8 Xwiyf joxi nirinipipi xewaninon rixa urf enagi nani nijá e imóninjo. Xwiyf nioniyapi arf niniróna dñj nnikwroro xixeni re nisaiwiro nijá imóninjo, ‘Gorixo tfámini bñorini.’ nisaiwiro ‘Gorixo urowárenapinorani?’ niaiwininjo.” nuriri

9 re uriniginini, “Áma xwáa tño dánj ápoxi tni xepixepa rónigfayo arira owiniri yarinj msiarinini. Áma joxiyá dñj tni dñj nnikwroarigfayf dixf imóninagj nani yarinj siarinini.

10 Amipi áma ai nioniyayf ayf joxiyá imónini. Amipi áma ai joxiyayf eni ayf nioniyá imónini. Ayf dñj nnikwrorinipimi dani ámayo reninj urarinjo, ‘Seáy e imóninjo, ayf orini.’ urarinjo.

11 Nioni joxi tfámini bimi enagi nani xwáfayo re bi tni sini ñweámiméini. E neri ai áma rowa sini xwáa tño re ñweapirfá enagi nani ápoxini, —Joxi siyikwf mininj imóninoxirini. Joxi dixf enj eáninipi —Enj eáninj joxi neámixowarinipi nani rarinini. Api tni piráninj uméirixini. Yawawi nawini imónigwípa ayf eni axipi nawini imónipirfa nani piráninj uméirixiniri rirarinini.

12 Nioni awa tni emearná enj sixf eáninj joxi neámixowarinipi tni niméra nibiri awininj numearóa barfna awa wo mñyorinipa nemána aiwi Bikwño dani rfwamininj eáninipi xixeni imónini nani awa wonini xewaninjo nerinipimi dani yorinimniri yarinini.

13 Agwi nioni joxi tinj e nani bimfni. E neri ai dñj níf nioni ninarinjpa awa eni bi onimíapi mwinf xwé wíwiniginiri sini xwáa tño niñwearná nioni nira warinjapi rirarinini.” nuriri

14 re uriniginini, “Nioni áma ápoxi dñj rnikwroarinjño xwiyf joxiyapi urinj enagi nani áma xwáa tño dánjyf ayo smf tni wiarinjo. Nioni xwáa tño dánon mimónipa enjpa awa eni xwáa tño dánininj mimóninagfa nani smf tni wiarinjo.

15 Awami joxi xwáa tño dani owirimeaniri mñrirarinini. Sipí wikáranjo xwirfá mñwikixepa enfa nani joxi piráninj méwiniginiri rirarinini.

16 Nioni xwáa tño dánon mimónipa enjpa awa eni xwáa tño dánininj mimónipa enagfa nani áma xwáa tño dányf tni axyf mimóninjo.

17 Xwiyf joxiyapi aga nepáni imóninagj nani áma rowa joxi simónarinipi nani xixeni kumixinipiri nani xwiyf api nuréwapiyirinipimi dani piráninj imixirixini.

18 Joxi xwáfayo nani úwiniginiri nñrowárenapinjpa xaminon eni awami uowárinjirinini.

19 Joxi ámayf nani wíwiniginiri nñrowárenapinipi tni xixeni niñwaninon owimniri nani okumixinimni. Áma rowa eni joxi e érixiniri simónarinipi nani okumixinipoyiniri nani joxi wíwiniginiri nñrowárenapinipi tni xixeni owimni.” nuriri

20 re uriniginini, “Nioni awa nanini rixinj mñrirarinini. Awa uréwapiyáná dñj nnikwrófayf nani eni ápoxini rirarinini.

21 Ayf nni axyf ninj imónipirfa nani yarinj siarinini. ‘Ápoxi nioni tni imóniri nioni joxi tni imóniri egwípa ayf eni yawawi tni nawini oimónipoyi.’ nimónarinini. Áma nni dñj nnikwroro ‘Gorixo urowárenapagj weapinorani?’ niaiwininiri

‘Ámá t̄iȳ ax̄ȳf̄n̄īñ̄f̄ oimón̄f̄poȳi.’ nimón̄ar̄n̄i.

²² Eñ̄f̄ s̄ix̄f̄ eán̄īñ̄f̄ jox̄i neám̄xowár̄īñ̄f̄p̄i awa en̄i yawawi axowawi imón̄īgw̄f̄īpa axowán̄īñ̄f̄ oimón̄f̄poȳiñ̄r̄i nán̄i weám̄xowár̄īñ̄ár̄n̄i.

²³ Awa aga x̄ixen̄i axowán̄īñ̄f̄ oimón̄f̄poȳiñ̄r̄i nion̄i awa t̄ñ̄i nawín̄i imón̄īr̄i jox̄i nion̄i t̄ñ̄i nawín̄i imón̄īr̄i eñ̄w̄n̄i. Ámá n̄ñ̄i re n̄iyaiwiro n̄ijf̄á imón̄īp̄f̄r̄f̄a nán̄i e imón̄īñ̄w̄n̄i, ‘Gor̄ix̄o om̄i uowár̄en̄ap̄īñ̄f̄r̄iñ̄i. Om̄i d̄iñ̄f̄ s̄ix̄f̄ uȳiñ̄f̄pa awam̄i en̄i d̄iñ̄f̄ s̄ix̄f̄ uȳiñ̄i.’ n̄iyaiwiro n̄ijf̄á imón̄īp̄f̄r̄f̄a nán̄i e imón̄īñ̄w̄n̄i.” nur̄īr̄i

²⁴ re ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i, “Ápox̄iñ̄i, ámá jox̄iȳá d̄iñ̄f̄ t̄ñ̄i n̄ix̄f̄dar̄iḡf̄á rowa nion̄i x̄ám̄i jox̄i t̄ñ̄i n̄iñ̄wear̄f̄n̄á n̄ik̄f̄ñ̄r̄i ñ̄weaagápa ám̄i n̄ik̄f̄ñ̄r̄i ñ̄weañ̄áná s̄iñ̄w̄f̄ nan̄īp̄f̄r̄f̄a nán̄i nion̄i ñ̄weám̄f̄ae awa en̄i nion̄i t̄ñ̄i ñ̄weá̄r̄ix̄iñ̄r̄i nán̄i nimón̄ar̄n̄i. Ápox̄iñ̄iȳá d̄iñ̄f̄ t̄ñ̄i n̄ik̄f̄ñ̄r̄i ñ̄weaagá̄p̄i nán̄i r̄iñ̄ar̄iñ̄i. Aȳf̄ r̄īp̄i nán̄iñ̄i. Xw̄f̄á r̄īr̄i s̄iñ̄i mimón̄iñ̄áná d̄iñ̄f̄ s̄ix̄f̄ n̄iyiñ̄ox̄i eñ̄aḡi nán̄i rar̄iñ̄iñ̄i.

²⁵ Ápox̄iñ̄i, jox̄i wé rón̄iñ̄ox̄iñ̄i. Jox̄i nán̄i ámá xw̄f̄á t̄ȳo d̄añ̄f̄ȳf̄ n̄ijf̄á x̄ixen̄i mimón̄īpa eñ̄aḡf̄a aiw̄i nion̄i jox̄i nán̄i n̄ijf̄á x̄ixen̄i imón̄iñ̄iñ̄i. Rowa en̄i jox̄i nán̄i ‘O om̄i uowár̄en̄ap̄īñ̄or̄f̄an̄i?’ n̄is̄iaiwiro n̄ijf̄á imón̄iñ̄ōi.

²⁶ Jox̄i imón̄iñ̄f̄p̄i nán̄i awam̄i r̄ixa n̄iw̄iwap̄iȳir̄i w̄f̄á urók̄iamon̄ár̄iñ̄i. D̄iñ̄f̄ jox̄i s̄ix̄f̄ n̄iyar̄iñ̄f̄pa awa en̄i w̄iñ̄ȳo ax̄īp̄i uȳip̄f̄r̄f̄a nán̄i ám̄i b̄i t̄ñ̄i w̄iwap̄iȳim̄f̄ñ̄i. Nion̄i en̄i awa t̄ñ̄i nawín̄i imón̄īm̄f̄a nán̄i ám̄i b̄i t̄ñ̄i w̄iwap̄iȳim̄f̄ñ̄i.” ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i.

18

Jisasom̄i f̄á x̄īr̄iḡf̄á nán̄iñ̄i.

¹ Gor̄ix̄om̄i r̄ix̄iñ̄f̄ e nurár̄imo xeḡf̄ wiep̄sar̄iñ̄owa t̄ñ̄i nuro í̄r̄iñ̄eñ̄f̄ xeḡf̄ yōf̄ Kid̄iron̄iȳi r̄iñ̄iñ̄f̄p̄am̄i n̄ixemoro om̄iñ̄f̄ oj̄ikw̄f̄i b̄i or̄iw̄ám̄i d̄án̄i in̄iñ̄f̄p̄i t̄f̄e rémoḡf̄awix̄iñ̄i.

² Judaso, Jisaso nán̄i m̄iȳf̄ ur̄ino en̄i Jisaso t̄ñ̄i xeḡf̄ wiep̄sar̄iñ̄owa t̄ñ̄i ín̄íná e awí eán̄ayar̄iḡf̄á eñ̄aḡi nán̄i om̄iñ̄f̄ oj̄ikw̄f̄i ap̄i nán̄i n̄ijf̄ár̄iñ̄i.

³ O ém̄áȳf̄ poris̄f̄ wam̄i awí ear̄i añ̄f̄ r̄id̄iyowá yar̄iḡf̄iw̄ám̄i awí mearoar̄iḡf̄awam̄i en̄i Parisiowa t̄ñ̄i apax̄f̄p̄án̄iñ̄f̄ imón̄īḡf̄á xwéowa t̄ñ̄f̄ e d̄án̄i awí ear̄i nemáná awa ram̄ix̄f̄ t̄ñ̄i uȳf̄w̄f̄ t̄ñ̄i m̄ix̄f̄n̄áp̄i t̄ñ̄i n̄ix̄īr̄im̄áná oj̄ikw̄f̄īpimi nán̄i nuro rémóáná

⁴ Jisaso x̄f̄om̄i wik̄ár̄ip̄f̄r̄f̄p̄i n̄īp̄ñ̄i nán̄i r̄ixa n̄ijf̄á nimón̄īr̄i nán̄i añ̄w̄f̄ e nur̄i re ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i, “Soȳñ̄é go nán̄i p̄f̄á yar̄iñ̄ōi?” ur̄f̄aḡi

⁵ awa re ur̄iḡf̄awix̄iñ̄i, “Nasaret̄i d̄añ̄f̄ Jisaso nán̄i p̄f̄á yar̄iñ̄w̄n̄i.” ur̄f̄aḡf̄a Judaso x̄f̄o nán̄i pasán̄iñ̄f̄ umear̄iñ̄o awa t̄ñ̄i roñ̄áná Jisaso “Aȳf̄ nion̄iñ̄iñ̄i.” ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i.

⁶ “Aȳf̄ nion̄iñ̄iñ̄i.” uráná awa re eḡf̄awix̄iñ̄i. Óf̄ nero r̄f̄w̄im̄iñ̄añ̄f̄ ú̄f̄áȳf̄ xw̄f̄áyo p̄ik̄ín̄imeaḡf̄awix̄iñ̄i.

⁷ Xw̄f̄áyo p̄f̄k̄ín̄imeaḡf̄a o ám̄i re ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i, “Go nán̄i p̄f̄á yar̄iñ̄ōi?” ur̄f̄aḡi awa “Nasaret̄i d̄añ̄f̄ Jisaso nán̄i p̄f̄á yar̄iñ̄w̄n̄i.” ur̄f̄aḡf̄a

⁸ Jisaso “‘Aȳf̄ nion̄iñ̄iñ̄i.’ r̄ixa sear̄f̄an̄iḡiñ̄i. Aȳiñ̄án̄i nion̄i nán̄i p̄f̄á n̄ñ̄ir̄f̄n̄áȳf̄, ámá rowaȳf̄ xe oú̄poȳiñ̄r̄i s̄iñ̄w̄f̄ w̄iñ̄f̄poȳi.” ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i.

⁹ Xám̄i Gor̄ix̄om̄i re ur̄f̄f̄p̄i, “Ámá jox̄iȳá d̄iñ̄f̄ t̄ñ̄i x̄d̄f̄f̄r̄ix̄iñ̄r̄iñ̄i niap̄iñ̄ȳf̄ wom̄i m̄iw̄ior̄f̄r̄iñ̄ár̄iñ̄i.” ur̄f̄f̄p̄i x̄ixen̄i imón̄iñ̄i nán̄i e ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i.

¹⁰ E urar̄f̄n̄á Saimon̄i Pitaos̄ kirá bá n̄im̄xear̄i re eñ̄iñ̄iḡiñ̄i. M̄f̄r̄f̄ nur̄i apax̄f̄p̄án̄iñ̄f̄ imón̄īḡf̄awam̄i seáȳi e wimón̄iñ̄oyá om̄iñ̄f̄ wiiar̄iñ̄om̄i —O xeḡf̄ yōf̄ Mar̄ikasoȳi r̄iñ̄iñ̄or̄iñ̄i. Om̄i m̄iñ̄f̄ róm̄iñ̄r̄i éȳf̄ p̄r̄f̄ noȳf̄kiri ar̄f̄á m̄iñ̄f̄ wir̄f̄pieañ̄iñ̄iḡiñ̄i.

¹¹ P̄r̄f̄f̄ noȳf̄kiri ar̄f̄á m̄iñ̄f̄ wir̄f̄pieáaḡi Jisaso Pitaom̄i m̄ix̄f̄ re ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i, “Kirápá xeḡf̄ añ̄f̄yo ám̄i up̄f̄rōi. Xean̄iñ̄f̄ kap̄ix̄iñ̄iñ̄f̄ ápo o on̄iñ̄r̄iñ̄i niapar̄iñ̄f̄p̄i ‘M̄iñ̄īpa oen̄i.’ r̄isimón̄ar̄iñ̄i?” ur̄iñ̄iñ̄iḡiñ̄i.

Jisasom̄i Anaso t̄ñ̄f̄ e nán̄i n̄im̄éra nuro wár̄iḡf̄á nán̄iñ̄i.

12 Émáýí porisowa t́nî wigí seáyî e wimónîño t́nî Judayí anj́ rîdiyowá yarîgíwámî awí mearoarîgíáwa t́nî Jisasomî fá nîxero gwí nîjîro

13 xámî Anaso t́ñj́ e nánî nîméra ugíawixîñî. Anasomî xîneagwo Kaiapasorîñî. Xwiogwí omî o apaxípanîñj́ imónîgíáwa seáyî e wimónîñorîñî.

14 Xámî xegí Judayo re urîño, ayí orîñî, “ ‘Negí áamá nîñî pepírixîñîñî ayí rîñîñj́ meaanîrî éfápî nánî áamá ná wonî rîñîñj́ apî nîmearî nîperíñáyí, ananîrîñî.’ nîmónarîñî.” urîñorîñî.

Pitao “Oyá niepîsarîñj́ wonîmanî.” rîñj́ nánîrîñî.

15 Omî xîneagwo, Anasoyî rîñîño t́ñj́ e nánî Jisasomî nîméra waríñá Saimonî Pitao t́nî wiepîsarîñj́yí ámî wo t́nî awaú Jisasomî ríwíyo nîxída nuri apaxípanîñj́ imónîgíáwamî seáyî e wimónîñoýá anj́ t́ñj́ e nîrémómáná wiepîsarîñj́ wíomî apaxípanîñj́ imónîgíáwamî seáyî e wimónîño sîmîmanj́ oyá nîj́fá enagî nánî o Jisaso t́nî anj́ ákîñáyo ínîmî nîpáwîrî

16 Pitao sîñî bíarîwámîñî íwî e roñagî nánî nuri apíxí ákîñá íwíyîmî awí roarîñîmî Pitao nánî nurîmo nîpeyearî nîwirîmeámî íwîaparíñá

17 apíxí ákîñá íwíyîmî awí roarîñî Pitao re urîñîñîñîñî, “Joxî enî áamá royá wiepîsarîñj́ woxî menîranî?” uríagî o “Nionîmanî.” nurîmî nîpáwîrî

18 xînáíwánîñj́ nîmónîro omîñj́ yarîgíáyí t́nî anj́ rîdiyowá yarîgíwámî awí mearoarîgíáwa t́nî e nîrówapîro imîñj́ rarîñagî nánî ríá nîkeámáná ríá imónaríñá Pitao enî ríá oimónîmîñîñî anj́ e nuri awa t́nî nawîñî nîrorî ríá imónarîñagîñî.

Anaso Jisasomî yarîñj́ nîwîa urí nánîrîñî.

19 Apaxípanîñj́ imónîgíáwamî seáyî e wimónîño Jisasoyá wiepîsarîñj́yí nánî yarîñj́ wirî xwíyífá ámáyo uréwapîyarîñj́pî nánî yarîñj́ wirî éagî

20 Jisaso re urîñîñîñîñî, “Nionî áamá nîyonî sîñánîñe dánî uréwapîyarîñj́rîñî. Nionî gínî gíná nuréwapîyîrîñá rotú anj́yo dánîranî, anj́ rîdiyowá yarîgíwámî dánîranî, sa negí Judayí awí eánarîgíe dánî uréwapîyarîñj́ enagî nánî

21 joxî pí nánî nionî yarîñj́ niarîñîñî. Nionî xwíyífá uraríñá arfá niarîgífáyo yarîñj́ wî. Pí pí urarîñápî nánî ayí ananî nîj́fárîñî.” uráná

22 anj́ rîdiyowá yarîgíwámî awí mearoarîgíáyí wo anj́ e éf nîrómáná Jisasomî wé t́nî nupíkákwirî re urîñîñîñîñî, “Apaxípanîñj́ imónîgíáwamî seáyî e wimónîñomî e nurîrîñá ‘Apánî urarîñîñî.’ rîsîmónarîñî?” uríagî

23 Jisaso re urîñîñîñîñî, “Nionî xerwíñî nîrîrî sîpínî raríñáyí, xerwí ríápî nánî áwanj́ neareî. Nionî nanj́ raríñáyí, pí nánî iwanj́ neaarîñîñî?” uríagî

24 Anaso Jisaso sîñî gwí jinîñáná apaxípanîñj́ imónîgíáwamî seáyî e wimónîñj́ ámî wo, Kaiapasoyî rîñîño t́ñj́ e nánî wîowárîñîñîñî.

Pitao “Oyá niepîsarîñj́ wonîmanî.” ámî urîñj́ nánîrîñî.

25 Saimonî Pitao ríá íkeaárîñîñe éf nîrómáná ríá imónaríñá e rówapîgíáyí wî re urîgíawixîñî, “Joxî enî xegí wiepîsarîñj́yí woxî menîranî?” uríagífá aí o “Oweoî.” nurîrî “Nionî enî wonîmanî.” uríagî

26 Apaxípanîñj́ imónîgíáwamî seáyî e wimónîñoýá xînáíwánîñj́ nîmónîro omîñj́ wîarîgífáyo wo —O Pitao arfá mîñj́ wirípieañomî xexîrîmeá worîñî. O enî Pitaomî re urîñîñîñîñî, “Nionî ojîkwíyo Jisaso t́nî nawîñî roñagî sîñwí ranfáoxî menîranî?” uríagî

27 Pitao ámî “Oweoî.” uráná re enîñîñîñî. Karfkarf ríaiwá rîñîñîñîñî.

Jisasomî Pairato t́ñj́ e nánî wîowárîgífá nánîrîñî.

28 Wífá mónîñj́mî Kaiapaso t́ñj́ e dánî émáýí gapîmanowayá anj́wámî nánî Jisasomî nîméra nuro aiwî Judayí ámînáowa none nîpáwirîñj́pîmî dánî xwírífá íkîxenáná aiwá Anj́ñajo Neamúroagoî rîñîñj́yî nánî mîñîpaxí imónanîñîñîñî mîpáwî yarîñagífá

²⁹ gapimaná píriniá imóniño —O émayá wo xegá yoá Pairatoyi riniñorini. O awa tñá e nání n'wiapiri re uriniñigini, “Omí pí xwiyá nání xwiyá mearanro nimeámi barino?” uráagi

³⁰ awa re urigfawixini, “Ámá ro íwá miyarino enánayá, joxi tfe nání nimeámi baniri éwamani.” uráagi

³¹ Pairato re uriniñigini, “Sewanioyiné nimeámi nuro segá ñwá ikaxá rariñipi tñi xixeni xwiyá umearipoyi.” uráagi Judayowa re urigfawixini, “Émáoyiné íwá yarigfáyo opikipoyiniri sñwá neanarigfámani.” urigfawixini.

³² Xwiyá Jisaso xámi re uriniñipi, “Nioni niniñipikiriná e niniro niniñipirfáriní.” uriniñipi xixeni imónini nání Judayowa Pairatomi xwiyá e urigfawixini.

³³ Pairato ámi gapimanowa wigá añá iwámi nipiáwimáná “Jisaso obini.” niriñipi re uriniñigini, “Joxi mixá ináyá Judayáoxirani?” uráagi

³⁴ Jisaso re uriniñigini, “Dixá dñá tñi riniñirariñini? Wa rirági riniñirariñini?” uráagi

³⁵ Pairato re uriniñigini, “Nioni dixá Judayá wonirani? Dixá gwá axári imónigfáyá tñi apaxipániñá imónigfá xwéowa tñi joxi nimeámi nibiro nioni tñá re riwároi. Joxi pí éagi nimeámi ribáoi?” uráagi

³⁶ Jisaso re uriniñigini, “Ámá mixá ináyá nimóniro xwá tño menweaarigfáyá yapí mimóniñini. Nioni xwá tño dñáyá mixá ináyá imóniwiniñiniri miniripeagfá enagi nání xwá tño menweaarigfáyáñiñá mimóniñini. Mixá ináyá xwá tño dñá woni nimóniri sñwariyá, gá Judayowa íá minixiripa oepoyiniri gá simiñá ninarigfáyá mixá niwiipaxirini. E niriñipi aí mixá ináyá nioni imóniñipi xwá tño dñámani.” uráagi

³⁷ Pairato re uriniñigini, “Ayínáni ‘Joxi mixá ináyá woxirini.’ nimónariní.” uráagi Jisaso re uriniñigini, “‘Mixá ináyáoxirini.’ joxi xixeni niriñirariñini. Nioni nepaxiñá imóniñipi ámayo áwaná uríimiginiñi gá okí nixiriri xwá tño nání biri enáriní. Ámá nepaxiñá imóniñipi xdarigfá giyá giyá nñi nioni arfá niarigfáriní.” uráagi

³⁸ Pairato re uriniñigini, “Nepaxiñá imóniñipi píriní?” uriniñigini.

Pairato “Anani yekwiroárfpoyi.” riniñi naniñini.

E nurimo Judayá nñi tñá e nání nipeyeari re uriniñigini, “O xwiyá meárinipaxá bi rariñagi arfá miwiniñi.

³⁹ E neri aí xwiogwá ayá ayo sá Anáñajo Neamúroagoi rariñáyi nání aiwá imixaríná ámá gwá ñweañá wo seawariñáriní. ‘Judayeneyá mixá ináyá imóniño oneawáriní.’ ríseaimónariní?” uráagi

⁴⁰ ayá xwamiáná niwiéra nuro “Omí mneawáripáni. Barabasomi —O ámayá amipi pikiorápariñá worini. Omí neawári.” nura ugfawixini.

19

¹ Ayá Pairatomi e urariñagfá nání porisowa Jisasomi nimeámi nuro sikwá nearo ragá píri nuyikiárimáná

² opiyá eniñiñá imóniñá wiri níkiñiyimáná mixá ináyá aminañwiniñá imóniñá miñáyo dñinarigfápa miñáyo udñiñiñá rapirapá ayá riniñá mixá ináyá yinarigfá wú nimearo omi uyiriro niyárimáná

³ xfo tñá e añwi e uro “Ámináoxini, Judayá mixá ináyáoxirini.” uriro wé upikákwiro niyayimáná enáná

⁴ Pairato ámi nipeyeari re uriniñigini, “Arfá nípoyi. ‘Xwiyá meárinipaxá bi miriñagá arfá niwiri nimeámi r'wiapariní?’ oniaiwiñipoyiniri nimeámi fwiapariní.” nuriri

⁵ Jisaso, ópíyá enjíninjí imóninjírí udfkiáriro rapirapí ayíá ríjú uyíríro éfo fwiapáná Pairato áamá e awí neárímáná rogíáyo re uríinjíninjí, “Áamá royoí. Sínjwí wínpoyí.” uríagí

⁶ Apaxípáninjí imónígíá xwéowa tñí anj rídiyowá yarígíiwámi awí mearoarígíáwa tñí omí sínjwí níwíniróná xwamiání níwiro “Íkíáyo yekwíroárípoyí. Íkíáyo yekwíroárípoyí.” uríagíá Pairato re uríinjíninjí, “Nioní o xwíyíá meárínipaxí bí mírarinjagí aríá níwiri nání sewaninjoyíné nímeáa nuro yekwíroárípoyí.” uríagí

⁷ Judayowa re urígíawixíní, “O nání negí njwí ikaxí eáninjíyo dání bí ríníní. Ayo dání ‘Xe sínj ouní.’ rípaaxí mimóníní. O ‘Niaíwí Goríxoyáoníríní.’ ríninjí enjagí nání xe sínj ounírí sínjwí wínpaxí meníní. Xe píkoí.” uríagíá

⁸ Pairato xwíyíá apí aríá níwiríná wáyí ámi bí tñí níwinírí

⁹ ámi gapímanowayá aniwámi nípáwiri Jisasomí yaríinjí re wíinjíninjí, “Joxí gími dánjoxíríní?” uríagí aí Jisaso xwíyíá bí muríinjíninjí.

¹⁰ Xwíyíá bí murarinjagí níwinírí nání re uríinjíninjí, “Joxí xwíyíá bí mínírí ríyaríinjí? ‘O íkíáyo níyekwíroárírí níkwewárírí mepa epaxoríní.’ ríníaiwíaríinjí? Gí dínj tñí níryekwíroáríríná níryekwíroárípaxíríní. Níríwáríríná níwárípaxíríní.” uríagí

¹¹ Jisaso re uríinjíninjí, “Eramí njweajo apí xe oimónírí sínjwí míránipa nerí sínjwíríyí, joxíyá dínj tñí wí e rípaaxí imónímínírí éfmaní. Ayínání sípí joxí nírpí xwé nerí aiwí nioní joxí tfe nání níwiowáríoyápi aga seáyí e imóníní.” uríagí

¹² Pairato aríá e níwiri nání omí wárímínírí éfyí Judayí xwamiání níwiayiro re urígíawixíní, “Joxí áamá romí níkwearí níwárírínáyí, émáyínéyá míxí ináyí Sisao tñí níkwímíxínírí emearíinjí woxí mimóníinjí. Áamá go go xewaníño nání ‘Míxí ináyoníríní.’ nírinírínáyí, Sisaomí mamówárímínírí yaríinjí enjagí nání raríinjí.” urarinjagíá

¹³ Pairato xwíyíá apí aríá e níwiri nání Jisasomí nímeámi wáf e nípeyearí sñj tñí wáf imíxíníne —Ayí Xibíruyí píné tñí Gabataí ríníneríní. E íkwianjwí xwíríxí numeríná éf njweaarígíánami éf níjwearí

¹⁴ —Síá ayí Judayí Anjínajo Múronjyí nání aiwá imíxárarígíáyíríní. Ayimí sogwí ríxa áwínímí njweámínírí enáná Pairato re uríinjíninjí, “Sínjwí wínpoyí. Segí míxí ináyo ríworíní.” uríagí

¹⁵ Judayí xwamiání re wígwíawixíní “Xe nímeáa xe nímeáa oúpoyí. Nímeáa nuro íkíáyo yekwíroárípoyí.” urarinjagíá Pairato re uríinjíninjí, “Segí míxí ináyo ‘Íkíáyo oyekwíroáríní.’ ríseaimónaríní?” uríagí apaxípáninjí imónígíá xwéowa re urígíawixíní, “Negí míxí ináyí ámi wo meníní. Émáyínéyá míxí ináyí Sisao ení negoríní.” uríagíá

¹⁶ Pairato Jisasomí oyekwíroárípoyínírí porisowami tñí wíowáríinjíninjí.

Jisasomí yekwíroárígíá náníríní.

¹⁷ Jisasomí anj apimí dání níméra nuróná xewaníño íkíá yoxáfpá xwanjwí níkwónímí nurí wí e xwíá yoí bí Mínj Gíxweáí ríníne —Xibíruyí píné Gorígotaí ríníneríní. E nírémore

¹⁸ e Jisasomí yekwíroárígíawixíní. Níyekwíroáríróná Jisaso áwíní e enáná áamá waú ení mídmídáni yekwíroárígíawixíní.

¹⁹ Pairato ríwamíinjí bí re nírirí nearí yoxáfpámi seáyí e pírauníinjíní, “Nasaretí dánj Jisaso, Judayí míxí ináyoríní.” ríwamíinjí e nearí píraúagí

²⁰ Jisasomí yekwíroáríe anj apimí ná jfamí mimóníinjagí nání Judayí obaxí nípuróná ríwamíinjípi —Apí nearíná Xibíruyí píné tñí earí Romíyí píné tñí earí Gírikíyí píné tñí earí enjpiríní. Apí fá roarinjagíá nání

21 Apaxípaniñí imónigfá seáyí e imónigfáwa Pairatomí re urígfawixini, “Joxí ríwamíñí re nírírí meapaní, ‘Judayí mǐxí ináyorini.’ nírírí meapaní. Sa re nírírí eai, ‘Xewaníño “Judayí mǐxí ináyorini.” riniñorini.’ nírírí eai.” urfagfá aí

22 Pairato re uriniñigini, “Nioni eáapí xe oeáni.” uriniñigini.

23 Porisowa Jisasomí ríxa niyekwíroárimáná rapírapí amípí o yíniñípi yaní nímerno biaú biaú nítiro nowani xixeni nímearo aí xegí sorfá gwí bí mǐkiwéníñú —Ú nímǐxíríná axúni imǐxárigfúriní.

24 Ú nání re ríniñígfawixini, “None maxepa oyaneyí. Áwini e nítimáná go go meanírífeniñoínirí sárú oyaneyí.” ríniñígfawixini. Bíkwíyo xwíyá nírínirí eániñí rípi, “Rapírapí nioni seáyí e yínaríñáyí yaní niníro gí sorfá meapírí nání go go meanírífeniñoínirí sárú egfawixini.”

25 nírínirí eániñípi xixeni imónini nání porisowa e egfawixini.

Jisasomí xinái tñí xínisimái tñí Kiriopasomí xiepí Mariaí tñí Magídara dání Mariaí tñí íwa íkfá yoxáf Jisasomí yekwíroáriníñípámí anwí e roñáná

26 Jisaso xegí xinái e roñagí nǐwínirí wiepísaríñí xfo dñí síxí uyiño ení anwí e roñagí nǐwínirí xináimí re uriniñigini, “Ineyí, díxí íwo iworini.” nírímáná

27 wiepísaríñomí re uriniñigini, “Díxí rínái iyíriní.” urfagí wiepísaríño sfá ayimí dání xegí aníyo nání píraníñí numéra uníñigini.

Jisaso peñí nánirini.

28 E nurárimo níjáf re nimóniríná “Xano e éwiniñirí níríñípi ríxa nípini yárfini.” níjáf e nimóniríná Bíkwíyo xfo nání nírínirí eániñí nípini xixeni oimónirí re ríñigini, “Iniñí nání ninarini.” ráná

29 síxí wainí mǐxí yaríñípi magwí iníñí wá wenagí nání wa íríkwí bí nímearo iniñí wainí apimí ígfá neámáná xisopíyí ríniñí wegwfáníñí imóníñíwámí níkiroárimáná xegí maní tñí e wímíxítagí

30 Jisaso wainí mǐxí yaríñípi nínimáná “Ríxa píxwínigoí.” nírírí míñí warí ninirí dñí niyámiga uníñigini.

Porisowa Jisasomí miwíyo ayíñwí ikírogfá nánirini.

31 Sfá Jisasomí yekwíroárigfáyi —Ayí aníñajo Judayo múroní nání aiwá amípí píraníñí nímíxiro tarígfáyirini. Ayí ríxa sfá óráná Sabarfá aga seáyí e imóníñíyí nimónini enagí nání porisowa Jisasomí tñí awaúmi tñí awí menweañáná sabarfá imóniniñirí Judayí ámináowa nuro Pairatomí re urígfawixini, “Apaxí mé dñí simígwí niyinirí opépoyinirí síkwíyo ení pírfí jeápoyí. Nípeáná wigí warápi oyoaneyinirí ení pírfí jeápoyí.” urfagfá

32 porisowa nuro mǐdímídaní yekwíroárigfáwáumi síkwíyo pírfí níjearo aí

33 Jisaso yekwíroáriníne weníñí éfáyí wíniñígfawixini. O ríxa nípeagí nǐwíníro nání xegí síkwí pírfí mǐjeapa nero aí

34 porisí wo wákwíríxá tñí ayíñwí ikíroáná axíná iniñí tñí ragí tñí íwiapíñigini.

35 Ámá Porisowa e yaríná síñwí wíñaronáoni áwaní níríríná xixeni aga nepa ríñáriní. Nioni raríñápi níjáf xixeni e nimónirí nání seyíne “Neparini.” yaiwiro dñí íkwírooro éfríxinirí áwaní seararíñini.

36 Bíkwíyo re nírínirí eániñípi xixeni imónini nání porisowa omí e wigíawixini, “Xegí ení bí pírfí jeapírfámani.”

37 Bíkwíyo ámi bí re nírínirí eániñípi, “Ayíñwí ikíroárigfómi síñwí wíñípiñíñini.” ríniñípi ení xixeni e imóniniñigini.

Jisasomí xwíyó weyárigfá nánirini.

38 E niyárimáná enáná ámá wo —O Arimatia dání Josepoyí ríniñorini. O Jisasoyá wiepísaríñíyí wo aí Judayí ámináowamí wáyí nǐwirí nání ínimí xídaríñorini. O

Pairato tñj e nán nuri “Jisaso piyo omeámni.” urána Pairato xe omeaniri sñjwí winfagi o nuri piyomi xwía weyárimniri nán nimeám uána

³⁹ áamá ámi wo —Xegí yoí Nikodimasoyi rññorini. O xámi árwiyimi Jisaso tñni xwiýá rññgílorini. O eni nibiri íkía día biaú —Bi muríyi rññjipi tñni bi earosíyi rññjipi tñni apiaúrini. Apiaú xámi nawíni níá megápiaú xegí sanj 30 kiro imónijipirini. Api tñni piyomi xópé oemniri nimeámi nibiri

⁴⁰ awaú piyomi nimeari Judayí wigí áamá piyí nñtiríná yarigíapa rapirapíyo rígwírwíwí nñroríná íkía día dñj nanj earñjipi tñni xópé niyárimáná

⁴¹ nimeámi omñj añwi e inñjipimi nán —Omñj api Jisasomi yekwiroárte dani añwi e enjpirini. Sñjá óf sini áamá mñtarigíayi tñjpirini. Omñj apimi nán nimeáa nuri

⁴² sía ayi Sabaríá nán Judayí amipi píranñj nimixiro tarigíayi imónijagi nán sñjá óf añwi e inñjyimi nán nimeámi nuri e tigfísixini.

20

Jisaso wiápnimeañ nánirini.

¹ Sadéyo wía mónijimi sini sía yinñáná Magídara dánj Mariaí sñjá óyimi Jisaso weñe nán nuri wenñj éyí winñjñigini. Sñjá xwé óyimi éf rárarñño sini mñpíronf rixa wí e weñagi nñwinimi

² aññi nuri Saimoni Pitaomi tñni wiepñsinj wfo, xfo dñj sixí uyiñomi tñni nñwimeari re urññigini, “Ámináomi rixa nexwearo gimi ría tñawixini? Newané majárini.” urfagi

³ Pitao tñni wiepñsinj wfo tñni añj e pñni nñwiárimni xwáripáyo nán nuri

⁴ añaññi nuri wfo Pitaomi nñmúrori xwáripáyo xámi nñremori

⁵ nñrkwiniri inimi wenñj yánfíyí winñjñigini. Rapirapí Jisasomi xopixopí rónñjñni weñagi nñwiniri aiwi inimi mñpáwí wenñj yaríná

⁶ Saimoni Pitao eni rñwíyo nibiri bñarwáminni éf nñrománá wenñj mé xwáripáyo inimi nñpáwiri wenñj éyí winñjñigini. Rapirapí xopixopí rónñjñni weñagi nñwiniri

⁷ rapirapí mññyo xopixopí rogííu wíu tñni nawíni mñwé xegí wí e nñkñroniri weñagi wñnaríná

⁸ wiepñsinj wfo, xámi xwáripáyo rémoo eni nñpáwiri rapirapí e imónijagi nñwiniri “Neparini.” niyaiwiri dñj wñkwñronñigini.

⁹ Iná awaú Bñkwíyo Jisaso ámi xwáripáyo dani nñwiápnimeañapi nán nñrññiri eánñjipi nán sini píranñj dñj mñmopa neri majá neri nán

¹⁰ ámi egí añj e nán ugísisixini.

Magídara dánj Mariaí Jisasomi sñjwí winñj nánirini.

¹¹ Mariaí xwáripá tñj e añwi e nñrománá ñwí neari e neríná xwáripáyo inimi nñrkwiniri wenñj yánfíyí winñjñigini.

¹² Jisaso tigte aññaj wá rapirapí apía weñj niyínimáná wfo mññj tigfámni ñweari wfo síkwí tigfámni ñweari enagí wináná

¹³ awaú Mariaími re urísisixini, “Ineyi, jíxi pí nán ñwí eaarññini?” urfagí í re urññigini, “Gí Ámináo nexweari tñe nán niñni majá enagi nán ñwí eaarññini.” nñrimáná

¹⁴ nñkñmóniri wenñj éyí winñjñigini. Jisaso daiwo roñagi nñwiniri aiwi mí mñwómixññigini.

¹⁵ Mí mñwómixfagi Jisaso re urññigini, “Ineyi, pí nán jíxi ñwí eaarññini? Go nán píá yarññini?” urfagi Mariaí omñj xiáwo nñrarññiri re urññigini, “Ápoxini, joxi piyomi nimeámi nuri wí e tñrá oenwiríyí áwanj nñrei. Niñni nuri nimeari nimeámi umñni.” urfagi

16 Jisaso “Mariaíxini!” uríagi í nikinimóniri Xibiruyí píné tñi Rabonaiyi —Apí “Nearéwapiyariñoxini.” niriñiná rariğápirini. E uríagi

17 Jisaso re uriniginini, “Nioni sını gí ápo tfe nani mipeyía enagi nani jixi ía mñixepani. Jixi nuri áma nioni gí nriximeá imonigfayo re urei, ‘O re riñoi, “Nioni gí ápo Gorixoyá tfe nani peyariñini. O seyñé eni segí ápo Gorixorini.” riñoi.’ urémea.” uríagi

18 Magidara dñf Mariaí nuri xegí wiepisiñfyo áwanf re urémeaniginini, “Niini Ámináomi rixa sñwí winíini. Xfo niriñfpi, ayf apirini. Ayf apirini.” nura uniginini.

Xegí wiepisiñowa xfomi sñwí winigfá naniñini.

19 Sadéyo sía axiyimi sfápi tñi wiepisiñowa Judayí ámináowa nani wáyf nero nani añf wigf ñweagfiwami ówanf xaíwí niyárimána ñweañána re eniginini. Jisaso awami áwini e nironapiri re uriniginini, “ ‘Gorixoyá dñf tñi niwayironiro onweápoi.’ nimónarini.” nurimána re eniginini.

20 Wé niri ogfúkaú síwá wiri miwí wákwirixá tñi ikirogfayi síwá wiri éagi wiepisiñowa Jisaso ámi sñf enagi sñwí niwiniro nani dñf niíá winarína

21 ámi re uriniginini, “ ‘Soyñé Gorixoyá dñf tñi niwayironiro onweápoi.’ nimónarini. Ápo nioni xwía tfo nirowárenapiñpa nioni eni soyñé searowáreniñini.” nurimána

22 awami pírámí imimí niwiowárir re uriniginini, “Kwíyí Gorixoyápi numimniro api tñi nawini emérixini.

23 Soyñé áma fwí yarigápi yokwarim nerínayf, ayf Gorixoyá eni yokwarim wiirini. Soyñé yokwarim miwiipa nerínayf, ayf Gorixoyá eni yokwarim miwiirini.” uriniginini.

Tomaso Jisasomi sñwí winiñf naniñini.

24 Wiepisiñowa wo, Tomaso —O wiepisiñf wé wúkaú síkwí waú imonigfáwa worini. Xegí yof ámi bi Didimasiñini. O mñweañána wía Jisaso wiwanñowamini wímeáf enagi nani

25 Tomasomi re urigfawixini, “None Ámináomi rixa sñwí winíwini.” uríagfá aí o re uriniginini, “Nioni wéyo niri ogfáyaú miwiniñpa eri niri ogfáyaúmi wé miwiximopa eri miwí wákwirixá tñi ikirogfayimi gí wé miwiximopa eri nerínayf, dñf wí ‘Nepa orini.’ niyaiwiri wíkwírómiméini.” uriniginini.

26 Sía wé wíumi dñf waú wo nórimána enána ámi xegí wiepisiñowa añfyo inimi ñweañána Tomaso eni wía tñi nerimeániro ñweañána Jisaso añf ówanf niyárinñagf aiwi awami áwini e nironapimána re uriniginini, “ ‘Gorixoyá dñf tñi niwayironiro onweápoi.’ nimónarini.” nurimána

27 Tomasomi re uriniginini, “Dixf wé símf re ninimixenapiri gí wéyo sñwí nanei. Dixf wé re ninimixenapiri gí miwíyo niwiximoi. Sini dñf minikwíró mepani. Aga dñf níkwírói.” uríagi

28 Tomaso re uriniginini, “Joxi gí Ámináoxirini. Gí Nwáfáoxirini.” uríagi

29 Jisaso re uriniginini, “Joxi sñwí ninaniri nani rixa ‘Nepariñi.’ niyaiwiri dñf rinikwíróini? Áma nioni sñwí minanipa nero aí ‘Nepariñi.’ niyaiwiro dñf níkwírófáyf yayf winiñfyrini.” uriniginini.

“Bíkwí rípi ámayf dñf wíkwíróríxiniñi eániñi.” uríñf naniñini.

30 Jisaso emimí ámi ayá wí wiepisiñowa sñwí anigfe dani enf aí api nani bíkwí rípiñi rfwaniñf bi meániñi.

31 E neri aí seyñé Jisasomi dñf wíkwíróro “O Kiraiso, áma yeáyf neayimixemeanfa nani Gorixoyá dñf tñi arfowayá xwía piaxfyo dani iwiaronfoyi rariñwáorani?”

wiaiwiro “Gorixoyá xewaxorfan?” wiaiwiro éfrixiniri rfwamijí rípi níríniri eánini. Omí dñj nîwîkwírorinjípimi dáni dñj nîyimînjí imóninjípi tîgíáyí imónírxiniri níríniri eánini.

21

Wiepîsinj wé wíumi dáj waú ámi Jisasomî sîjwí winîgíá nánîrîni.

¹ Jisaso e néisáná xegí wiepîsinjowamî ipí Taibiriasiyî rîninjîwá —Xegí yoí bî Gaririyî rîninjîwárinî. Awá rîwoje ámi sîjánî sîwá nîwinîrîná rîpi enînjîni.

² Saimonî Pitao tîni Tomaso, Didimasoyî rîniño tîni Gariri pîropenîsîyo anjî yoí Kena dáj Nataniero tîni Sebediomî xewaxowá tîni wiepîsinjî ámi waú tîni awa nerîmeánîro nawínî niñwearóná

³ Saimonî Pitao re urînjînjîni, “Nionî ubenî ipíyo mamówarîmî umîfîni.” urîagî awa re urîgíawixîni, “None enî joxî tîni wanîwîni.” nurîro nîpeyearo ewéyo nîpîxemoánîro sîá ayimî árîwîyimî peyî nánî néra nuro aiwî sîmî egíawixîni.

⁴ Rîxa sogwî xemónapîmîrî yarînjî tîni Jisaso nîbîrî ipí imanjîpá tîni ronjagî aiwî xegí wiepîsinjowa omî mí mîwómîxî éagíá

⁵ Jisaso re urînjînjîni, “Niaíwîyné, segí ubenî mamówarîrîgíáyo peyî fá mîmîni pa reñoi?” uráná awa “Oweoi.” urîagíá

⁶ o re urînjînjîni, “Ubenî ewé námîni mamówáraná peyî bî mîniñoi.” urîagî o rîfîpi tîni xîxenî yarîná re enînjîni. Peyî xwé obaxî ayá wî mîniñagî nánî mîmîxeapaxî wimónînjîni.

⁷ Mîmîxeapaxî wimónîagî wiepîsinjî Jisaso dñj sîxî uyiño Pitaomî re urînjînjîni, “E nearîo negí Ámináorîni.” urîagî Saimonî Pitao aríá e nîwirî Jisasomî xámî owîmeámîrî xegí rapîrapî seáyi e yînarîjú —Ú nîwirîmáná yarînjîrîni. Ú nîmearî nîyînimáná ipíyo nîmawirî xeamonînjîni.

⁸ Ipíyo nîmawirî xeamóagî aí wiepîsinjî wíá ipí imanjîpá tînjî e anjî e sa 100 mita imónînjagî nánî ewépámî peyî ubenî magwî mîniñú ú tîni nîmîxeáa nîbîro

⁹ imanjîpámî niwiékîni mearo wenînjî éfáyí winîgíawixîni. Ríá nîkeánîmáná peyî bî rîkwamînjîyo werî bisîkerfá bî enî werî enjagî wînarîná

¹⁰ Jisaso re urînjînjîni, “Peyî soyînéyá ubenîyo mîniñîpi bî nîmeámî yapîpoyî.” urîagî

¹¹ Saimonî Pitao ewéyo nîpîxemoánîrî ubenî peyî magwî mîniñú imanjîpá tîe nánî nîmîxeáa bînjînjîni. Peyî xwérîxanî 153 mîniñjagî aiwî ubenî ú wî marfîkîniñjagî wîniñînjîni.

¹² Jisaso re urînjînjîni, “Soyîné anjî e nîbîro aiwá nîpoyî.” urîagî xegí wiepîsinjowa omî rîxa mí nîwómîxîro “Negí Ámináorîni.” nîwiaiwiro nánî wo yarînjî “Goxîrîni?” wîpaxî mîmónîpa yarîná

¹³ Jisaso ríá wearîje anjî e nurî bisîkerfá nîmearî yanjî nîwia nurî peyî enî axîpi e nîwia unînjîni.

¹⁴ Jisaso xwáripáyo dánî nîwiápîni meámáná wiepîsinjowamî xámî biaú sîwá nîwinîmáná ámi sîwá winînjî bî apîrîni.

Pitaomî “Nionîyáyo píranînjî uméîrxîni.” urînjî nánîrîni.

¹⁵ Rîxa aiwá nînimî Jisaso nîwiápîni mearî Saimonî Pitaomî re urînjînjîni, “Jonomî xewaxo Saimonoxîni, joxî dñj sîxî nîniyîrîná dñj sîxî ámá rowa nîyigíáximî wiárî nîmúrîrî rîniyîni?” urîagî o re urînjînjîni, “Oyî, Ámináoxîni, nionî dñj sîxî rîsinjîpî nánî joxî nîjîárîni.” urîagî o re urînjînjîni, “Sipîsipî miá nîmerîná aiwá wiarîgíápa joxî ámá nionî tîámîni bîfáyo axîpi nerî píranînjî uréwapîyîrîxîni.” urînjînjîni.

16 Jisaso ámi bi nuriri re uriniginini, “Jonomi xewaxo Saimonoxini, joxi diñi sixi riniyini? Miniyini reñini?” uragi o “Oyi, Amináoxini, nioni diñi sixi riniyini? Miniyini reñini?” uragi Jisaso “Áma sipisipi awi mearoaringápa joxi axipi neri áma nioni gi imoninifyo piraninif uméirixini.” uriniginini.

17 Jisaso ámi bi nuriri re uriniginini, “Jonomi xewaxo Saimonoxini, joxi diñi sixi riniyini? Miniyini reñini?” uragi Pitao Jisaso rixa biaú bi “Joxi diñi sixi riniyini?” urapi nani diñi sipi niwiniri re uriniginini, “Amináoxini, amipi nini nani joxi nijfoxirini. Nioni diñi sixi riniyini? Miniyini reñini?” uragi Jisaso re uriniginini, “Sipisipi aiwá wiarigápa joxi eni áma nioni nixidarigáyo axipi neri piraninif uréwapiyirixini.

18 Aga nepa rirarinini. Joxi sini íwi sikinif nerina jiwanijoxi arerixi niyini dixi simonifmimi wagirini. E neri ai joxi rixa xweyanif nerina dixi wé wúkaú wimixána áma wí gwí niri jiro joxi ‘Mupa oemini.’ yaiwiarinifmimi nimeáa rupirfarini.” uriniginini.

19 Wiepisiñowa re oyaiwipoyiniri, “Pitao peníapi nani rífa neararinini? O e neri niperinifpimi dani seayi e Gorixo imoninifpi nani siwá neainifarinini? Oyi.” oyaiwipoyiniri e uriniginini. E nurimána re uriniginini, “Joxi nixidei.” uriniginini.

Jisaso wiepisiñi xfo diñi sixi uyiño nani rinifpi nani rini.

20 Pitao nikinimoniri wiepisiñi Jisaso diñi sixi uyiño —O xami neri meánimána aiwapi nini róna Jisaso táfamini nikinimonaui yarini re winorini, “Amináoxini, miyí rurino gorini?” uriniginini. O awaumi númi barinagi niwiniri

21 Jisasomi re uriniginini, “Amináoxini, áma romi eni pi wipirfarini?” uragi

22 Jisaso re uriniginini, “O nioni ámi aninami dani wepimfálna nani xe nweáwiniginiri nini monirínayí, ayi diñi joxiyá menagi nani pi nani ninarinini? Jiwanijoxini sa nixidei.” uriniginini.

23 Ayinani áma Gorixoyá imonigfáyí ripi rini megíarinini, “Wiepisiñi o wí niperfámani.” rini megíá aiwi Jisaso “Joxi niperfámani.” wí murí rini uriniginini, “O nioni ámi wepimfálna nani xe nweáwiniginiri nini monirínayí, ayi diñi joxiyá menagi nani pi nani ninarinini?” uriniginini.

24 O Jisaso wiepisiñi Pitao e uriniginini. O amipi api nani áwanif niri ríwamini eanorini. Nene o nani nijfá re imoninini, “O áwanif rinifpi nepani rini.” nijfá e imoninini.

25 Amipi Jisaso eni ámi obaxí ayá wí eni enagi aiwi nioni re nimonarini, “O enipi nini nani bikwíyo ríwamini piraninif nearínayí, xwíá tíyo bikwí api déropaxirini.” nimonarini.

Wáf wurimeiarigfáwa egfápi nánirini.

Rfíwamihí rípi, “Wáf wurimeiarigfáwa egfápiyi” rinihípi Ruko níriri eanpírini. O Jisasoyá wiepísagíyí womani. Judayí eni womani. Émáyi dokítá worini. Poro tñni Sairaso tñni émáyi aníyo wáf nurimeríná wirimeárogfíorini. O Tiopiraso amípi wáf wurimeiarigfáwa Jisaso ríxa anínamí nání nipeyimáná enáná egfápi nání nijfá oimóniri rfíwamihí rípi eanpírini. Rfíwamihí nearíná Tiopiraso re oyaiwiniri eanínigini, “Iwamfó ámá Jisasoyá siyikí imónigfáyi sa Jerusaremí dání nimóniróná ayí Judayíni imónagfá aiwi Gorixo xfoyá kwíyípi sixí umímóáná aní apimí wáf nura neméfasáná e dání wáf nura numiro Samariayí aníyo nura neméfasáná ámi nuro émáyi aníyo eni nura neméfasáná enáná émáyi obaxí eni Jisasoyá siyikí nimóga nuróná ayá wí nimóga nuro Judayo múrogfawixini.” oyaiwiniri rfíwamihí neari rípi eni oyaiwiniri, “Pitaomi tñni Poromi tñni eni Gorixo nurípearí ení sixí weámixínjowauríani?” oyaiwiniri emimí amípi Jisaso enípa Pitao xámi néra unípi nání níriri eari ámi rfíwíyo Poro néra unípi nání níriri eari enínigini.

1-2 Tiopirasoxini, rfíwamihí nioni xámi níriri eanápi, ayí Jisaso iwamfó eri wíwapíyiri enípi tñj e dání sfá xegí wáf wurimeiarigfáwami —Awa xfo rípeanowarini. Awami Gorixoyá kwíyíyo dání sekaxí nurimáná xfo anínamí nání peyiníyi tñj e nání níriri eanárini.

3 O rínihí nimeari niperi níwiápínimeámáná sfá 40 nóra waríná awa “O ámi siní rífa nweaní?” oyaiwípoyniri ámi ámi síwá winayiri Gorixo ámá xfoyáyí xwioxíyo míméamí nerí umeñweanfápi nání uréwapíyiri neríná awa siní ududí mé “Ayí oríani?” níyaiwiro níwipímónimáná enáná re enínigini.

4 Awami awí neaárimáná sekaxí re urínigini, “Ápo ‘Niseaiapímárini.’ searínípi —Api, ayí nioni searáná soyíné arfá niarigfápirini. Api siní míméameapa enáná aní Jerusaremí tfoyó dání níwárimí mupa nero api nání weníhí nero nweárixini.

5 Ayí rípi nánirini. Jono wayí níseameairíná iníigí tñni seameainí aiwi siní sfá obaxí mórípa enáná Gorixo xfoyá kwíyí tñni wayí seameainárini.” urínigini.

Jisaso anínamí peyiní nánirini.

6 Awa ríxa awí neánimáná omí yaríhí re wigfawixini, “Ámináoxini, eníná negí wa mímí ináyí nimóniro negí neárfawéyo umeñweaagfápa ríná dání joxí eni axípi mímí ináyí nimóniri Isirerene xwioxíyo míméamí níneairi neameñwearfáraní?” Yaríhí e wíagfá

7 o re urínigini, “Sfá seyíné yaríhí niarigfápi nání parímonfáyi —Ayí ápo Gorixo xfo xegí néní tñjo nimónirínípi dání níriri tagíyirini. Ayí nání seyíné nijfá imónípiri mimóníhagi nání áwaní searímíméini.

8 E nerí aiwi rípi nání nijfá imónípiri nání áwaní searímíméini. Kwíyí oyápi níseaiméari ení sixí seaimixáná soyíné nioni seaiméaná mfkoyíné nimóniro ámá Jerusaremí nweagfáyo áwaní urímero ámá Judia píropenísfíyo tñni Samaria píropenísfíyo tñni amí amí nweagfáyo urímero ámá xwíá yoparí íkwírónihímí nweagfáyo aí urímero éfrixini.”

9 E nurárimáná awa siní síhíwí wínaríná o Gorixoyá díní tñni nípeyiri wigí síhíwí anígíe dání agwí bimí aínínigini.

10 Nípeyiri agwí bimí aínáná awa siní anínamí síhíwí anáníháná re enínigini. Ámá rapírapí apfá wení yínigíwaú awa tñj e nírónapíri

11 re urigfisisixini, “Gariri p̄ropenis̄yo dán̄oȳné, pí nán̄i re éf̄ n̄irómáná an̄nam̄i wen̄iñf̄ yán̄iñoi? Ámá o, Jisasoȳ r̄iniñ̄o seȳné t̄e dán̄i Gor̄xoyá d̄iñf̄ t̄niñ an̄nam̄i nán̄i r̄ixa n̄ipeyir̄i aí soȳné s̄iñw̄f̄ w̄inar̄fná peyípa ámi ax̄ipi wep̄n̄n̄f̄r̄ini.” urigfisisixini.

Ámá wom̄i Judaso nán̄i wayf̄á ur̄ipeagf̄á nán̄iñ̄i.

12 Awa d̄f̄w̄f̄ Oripiyi r̄iniñ̄ipimi —Ap̄i Jerusarem̄i dán̄i an̄wi e en̄p̄ir̄ini. Sabarf̄áyo Judayf̄ ná j̄f̄am̄i mupa nero aí Jerusarem̄i dán̄i d̄f̄w̄f̄ m̄iñf̄ ap̄i t̄iñf̄ e nán̄i anan̄i wagf̄ápir̄ini. Apimi p̄f̄niñ̄i n̄iwiár̄im̄i nuro

13 r̄ixa Jerusarem̄i n̄irémoro an̄f̄ pák̄k̄f̄ seáyi émi m̄ir̄iniñ̄iwám̄i —Iwá awa sá wear̄igf̄iwár̄ini. Iwám̄i nán̄i waíw̄f̄yo n̄ipeyiro páwigf̄awix̄ini. Awa wigf̄ yoñ rowar̄ini. Pitao t̄niñ̄i Jono t̄niñ̄i Jemiso t̄niñ̄i Ad̄iruo t̄niñ̄i Piripo t̄niñ̄i Tomaso t̄niñ̄i Batoromuo t̄niñ̄i Mat̄iyuo t̄niñ̄i Ar̄ipiasom̄i xewaxo Jemiso t̄niñ̄i Saimon̄i Sereto t̄niñ̄i Jemisom̄i xewaxo Judaso t̄niñ̄i awar̄ini.

14 Ámá awa d̄iñf̄ ná b̄iniñ̄i t̄igf̄áwa nimón̄iro ámá wí ámi t̄iyf̄ en̄i ap̄ix̄f̄ wíwa t̄niñ̄i Jisasom̄i x̄inái Mariaí t̄niñ̄i Jisasom̄i xex̄ir̄f̄meáowa t̄niñ̄i en̄i awa t̄niñ̄i nawín̄i awí neán̄ayiro an̄iñf̄ min̄f̄ Gor̄xom̄i xw̄iyf̄á r̄ir̄im̄f̄ wiayar̄fná

15 s̄f̄á w̄iyi ámá awí eán̄f̄áyf̄ n̄f̄niñ̄i ámá 120 en̄áná Pitao áw̄iniñ̄im̄i éf̄ n̄irómáná re ur̄iniñ̄iḡiniñ̄i,

16 “Gf̄ n̄ir̄ix̄f̄meáýné, en̄jáná m̄ix̄f̄ in̄áyf̄ Depito kw̄iyf̄ Gor̄xoyápipimi dán̄i Judaso nán̄i —O ámá ‘Jisasom̄i f̄á ox̄iraneȳi.’ yaiwíf̄áyo o t̄iñf̄ e nán̄i nipemeám̄i un̄or̄ini. O nán̄i n̄ir̄ir̄i B̄ikw̄f̄yo ean̄p̄i sur̄f̄má imón̄ipax̄f̄ mimón̄iñ̄aḡi nán̄i am̄ip̄i Judaso en̄p̄i aȳinán̄i x̄ixen̄i imón̄iñ̄f̄r̄iniñ̄i.

17 O none t̄niñ̄i nemerane yan̄f̄wá nán̄i ur̄f̄peañf̄ en̄aḡi nán̄i o en̄i near̄f̄peañf̄ȳf̄ wor̄ini.

18 (O sip̄i wikár̄iñ̄ipimi dán̄i n̄igw̄f̄ mean̄p̄i t̄niñ̄i xw̄f̄á b̄i b̄f̄ nemáná e dán̄i ná neán̄ir̄fná xegf̄ agw̄f̄yo áw̄iniñ̄im̄i nar̄f̄k̄in̄ir̄i agw̄f̄ am̄ip̄i n̄ip̄iniñ̄i m̄ix̄eánow̄iñ̄iḡiniñ̄i.

19 Jerusarem̄i ñweagf̄áyf̄ n̄f̄niñ̄i o e in̄f̄f̄ nán̄i ar̄f̄á n̄iwiro nán̄i wigf̄ p̄fné t̄niñ̄i xw̄f̄á ap̄i yoñ Aker̄idamaȳ —Yoñ m̄f̄k̄f̄ ayf̄ ámá n̄iper̄i ragf̄ xw̄f̄áyo puñf̄ nán̄ir̄iniñ̄i. Yoñ e w̄f̄r̄igf̄ár̄iniñ̄i.)

20 “Xw̄iyf̄á r̄ipi B̄ikw̄f̄ Sam̄iyi r̄iniñ̄f̄yo n̄ir̄iniñ̄i eán̄iñ̄aḡi nán̄i Judaso x̄fo en̄p̄i en̄f̄r̄iniñ̄i, ‘An̄f̄ oyá ȳf̄w̄f̄ imón̄f̄w̄iniñ̄iḡiniñ̄i. Ámá wí e m̄iñ̄weapa éf̄r̄ix̄iniñ̄i.’ Xw̄iyf̄á ap̄i sur̄f̄má imón̄ipax̄f̄ mimón̄iñ̄aḡi nán̄i am̄ip̄i Judaso en̄p̄i x̄ixen̄i imón̄iñ̄f̄r̄iniñ̄i. Xw̄iyf̄á ámi b̄i r̄ipi B̄ikw̄f̄ ax̄f̄yo en̄i n̄ir̄iniñ̄i eán̄iniñ̄i, ‘O e nimón̄ir̄i éw̄iniñ̄iḡiniñ̄i r̄f̄peañf̄p̄i ámá wo xe nimón̄ir̄i éw̄iniñ̄iḡiniñ̄i.’ eán̄iñ̄aḡi nán̄i

21-22 noneyá wo an̄p̄á imón̄iñ̄áná ‘Ayf̄ anan̄ir̄iniñ̄i.’ r̄ipax̄f̄ men̄iniñ̄i. Aȳinán̄i ámá none Jisaso t̄niñ̄i emear̄fná íníná nawín̄i wagw̄áyf̄ wo none t̄niñ̄i nawín̄i Jisaso wiáp̄f̄niñ̄i mean̄p̄i nán̄i áwan̄f̄ uran̄f̄wá nán̄i aga or̄f̄peaaneȳi. Ámá iwamf̄o Jono wayf̄ n̄ineameaia wage dán̄i Jisaso xegf̄ xanoyá d̄iñf̄ t̄niñ̄i an̄nam̄i nán̄i peyiñe nán̄i o t̄niñ̄i emeagw̄áyf̄ wo nán̄i rar̄iñ̄iniñ̄i.” Pitao e ur̄f̄aḡi

23 ayf̄ ámá waú nán̄i —W̄fo Josepi Basabasoȳ r̄iniñ̄or̄iniñ̄i. Oyá yoñ ámi b̄i Jasitasor̄iniñ̄i. W̄fo Mataiasor̄iniñ̄i. Awaú nán̄i re r̄inigf̄awix̄iniñ̄i, “Ámá rowaú anan̄i wom̄i Judaso nán̄i wayf̄á r̄f̄peapaxowaur̄iniñ̄i.” n̄ir̄iniñ̄i

24 Gor̄xom̄i yar̄iñf̄ n̄iwiro re ur̄igf̄awix̄iniñ̄i, “Ámin̄áox̄iniñ̄i, jox̄i ámá n̄f̄niñ̄i wigf̄ xw̄iox̄f̄yo sip̄i t̄niñ̄i nan̄f̄ t̄niñ̄i nán̄i imón̄iñ̄f̄p̄i n̄ijf̄ox̄i en̄aḡi nán̄i ámá awaú ḡf̄m̄iniñ̄i go jox̄i simón̄f̄aḡi r̄f̄peáo s̄iwá neaiñ̄i.

25 Jisaso awa wáf̄ nur̄imeí̄r̄ix̄iniñ̄iñ̄i near̄f̄peáaḡi aí Judaso x̄fo ‘An̄iñf̄ ap̄i oimón̄im̄iniñ̄i.’ m̄iwimón̄f̄ p̄f̄niñ̄i n̄iwiár̄ir̄iñ̄i xegf̄ ‘Oum̄iniñ̄i.’ wimón̄ar̄iñ̄im̄iniñ̄iñ̄i r̄ixa úf̄ en̄aḡi nán̄i jox̄i o nán̄i wayf̄á oimón̄ir̄iñ̄iñ̄i s̄iñf̄ r̄f̄peáo s̄iwá neaiñ̄i.” Yar̄iñf̄ e n̄iwimáná

²⁶ Judayf wigf yarigfápa neróná “Rowaú gfmíní go xixení ayo imónirfeningoi?” niyaiwiro sárúniñf nero Mataiasomi wáf wurimeiarigfá wé wúkaú síkwf wo awa tñní axfpi imóníní nání síjomí kumixárigfawixíní.

2

Kwíyfpí Gorixomi dñf wíkwfroarigfáyo wímeanfpí nániríní.

¹ Sáf Pedikosiyí rarigfáyi —Sáf ayi Judayf aiwá omiñf síñfyo dání mífápi Gorixomi yayf wianiro nání nimeáa nñbīro peaxf tarigfáyiríní. Sáf ayi imóniñáná áamá Jisasomi dñf wíkwfroarigfáyf añf wiwá axiwámí awí eániñáná re enjínigíní.

² Añfnamí dání rfwípí xwénñf íwf nñra weapfífyf añf ayf ñweagfíwámí niwámíní árfó inárínññigíní.

³ Árfó inárínñáná síñwf wñnfáyf wññgíawixíní. Rfá ápiáwñññf imóniñf bñ aípñññwf néra nurí womíní womíní ññweaxa úagí xixe síñwf ainenigfawixíní.

⁴ Síñwf e ainenarfná re enjínigíní. Ayo nñyoní Gorixo kwíyfpí xfoyápi ayá wí síxf umímoyññigíní. Síxf umímóáná kwíyfpí wimixfípi tñní xixení nero pñné xegf wí wñnyf mñrípaxf imónigfáyf aí anani rñpaxf nimóniro nñra ugíawixíní.

⁵ Judayf wí —Ayf añf xwáf rñrñ nñrímíní amí gñmí ikwíróñññfyo xñrígíayfññí. Gorixomi píranñf oxídaneyññro anñf minf yarigfáyfññí. Ayf nñbñmimáná Jerusaremí urññgífná rfwípí xwénñf íwf nñra weapññfpi ináríní.

⁶ Íwf nñra weapáná áamá xwé ayá wí epíroyf nero Jisasomi xídarigfáyf wigf aga pñné xixegfñí tñní nñra warññagfá arfá nñwiro nání ududf nero

⁷ ayá nñrñwamóniro dñf síñá nñweániro re rññgíawixíní, “Áamá aga pñné xixegfñí tñní rarigfá rowa nowani Gariri pñropenísfyo dññf menñraní?

⁸ Nowani e dññowa enagí aiwí aríge nero negf aga pñné oníná dání arfá nñwia uñwá xixegfñí tñní neararfná arfá nñwia warññwññí?

⁹ Nene wiene Patiayf rñññwaéne wiene Midiayf rñññwaéne wiene Iramíyf rñññwaéne wiene Mesopotemia dññene wiene Judia dññene wiene Kapadosa dññene wiene Podasi dññene wiene Esia dññene

¹⁰ wiene Pírgia dññene wiene Pabiria dññene wiene Isipí dññene wiene Sairini tññmíní Ribia pñropenísfyo dññene wiene Romí dññene nene nñbñrane re urñññwaéne —Wiene aga nepa Judayeneríní. Wiene Judayf yarigfápi nñxídrane nání nawíní imóniñwaéneríní.

¹¹ Ámí wiene Kñrití dññene wiene Arebia dññeneríní. E e dññene aiwí nñnenení wine wine awa amípi Gorixo enjíná enjñ neánñrñ yagfíf nání nñnearífná negf aga pñné xixegfñíyo dání rarññagfá arfá wiarññwññí.” E nñrñga nuróná

¹² ududf néra nuro ududf nñkárññro nání wí re nñrñga ugíawixíní, “Pí neáimeani nání rñf yarññoi?” nñrñga warññagfá aiwí

¹³ wí rñperírf nñwiro re nñra ugíawixíní, “Awa wainf síñfpi xwé nññmáná papíkf nero nání rarññoi.” nñra ugíawixíní.

Pitao Jisaso nání xwíyfná urññf nániríní.

¹⁴ E nñra warfná Pitao Jisasoyá wiepñsagf wé wúkaú síkwf wo imónigfá wñf tñní éf nñrómáná enjñ tñní repíyf nerí re urñññigíní, “Gf Judia pñropenísfyo dññfñfñé tñní áamá amí amí dání nñbīro Jerusaremí urñññgíayfné tñní nioní repíyf seaiarfná píranñf arfá ókiarí nñmóniro none neáimeáfpi nání nñjfná imónífoyí.

¹⁵ Ayf rñpi nání seararññí. Agwí síñí 9:00 a.m. áamá wainf xwapf mññpa yarígná imónñagí nání soyfné áamá nioní tñní re rogíf rowa nání yaiwiarígnápi nepa papíkf nero mñrarññoi.

¹⁶ Awa yarígnápi, ayf enjíná wñf rókiamoagf Joeroyí rññño nñrñrñ eagf rñpi, ayf apñríní,

17 ‘Gorixo re rarini, “Sía yoparíyí tñíná kwíyí nioniyápi tñni áamá nñni wíyí wíyoní ayá wí síxí umímóáná segí niaíwí oxí tñni apíxí tñni xwíyí nioniyápi wíá urókiamoaró segí íwí síkínyí íkwíkwí yáriro segí xweyaníyí oríjá winiro epírfáriní.

18 Íná áamá wíyá xínáiwáníjé nimóniro omíjé wiarijé oxowami tñni apíxíwami tñni ayo aí gí kwíyí tñni síxí umímóáná xwíyí nioní nání wíá rókiamopírfáriní.

19 Nioniyá dñjé tñni anjé pírfyo dání ayá ríwamónipaxí imóníjéyí iníri xwíá rírímí dání ekíyíjéyí iníri neríná re enírfáriní. Xwíárimí ragí purí ríá werí síjwíríá awímíjéjéyí imóníjé tñni yaríná

20 anjé pírfyo sogwí sía yiníri emá ragí ríjé imóníri enírfáriní. E nemáná enjáná sía Ámínáoní áamá níyoní mí ómómíxímí wímíá nání seáyí e imóníjéyí parímonírfáriní.

21 Ayí síní míparímopa enjáná áamá dñjé níníkwíroro ‘Ámínáoxíní, yeáyí neayímíxemeaí.’ nírfá níyoní yeáyí uyímíxemeámírfáriní.” Gorixo e rarini.’ wíá rókiamoaqí Joero e níriri eaagípi áamá rowa yaríná seyíné axípi xíxeni wínaríjé.

22 “Gí Isíreriýíné, xwíyí nioní searímí rípi ení aríá nípoyí. Nasareti dñjé Jisaso nání raríjé. O Goríxoyá dñjé tñni emímí tñni ayá ríwamónipaxí imóníjépi tñni amípi bí áamá mepaxí imóníjépi tñni néra unjépmí dání Goríxo síwá rénjé neainíriní, ‘O nioní nírféari uowárenapíjéoríni.’ síwá énjé neainíriní. O seyíné tñni níjwearíná néra unjé apí nípi nání seyíné níjéá imóníjé.

23 Enjáná Goríxo xewaníjé ‘Apí neríjépmí dání ámáyo yeáyí uyímíxemeámíjéni.’ níyaiwíríri ipímóaríjépi tñni xíxeni segí manjéyo dání omí áamá Goríxo nání dñjé wí mímóarígíyí yoxáfpámí enjé noro níyekwíroáriro píkgíawíxíní.

24 Omí píkgíá aíwí píyípi omí aníjé gwínjéyí yínipaxí menjagí nání Goríxo níjwearíjépmí dání síjé wímíxáná ámí wíáfpíni meaníjéni.

25 Míxí ináyí Depito o nání níriri ríwamíjé re eaagípi nioní seararíjépi tñni xíxeni, ‘Ámínáo nioní jwearjé íníná jwearjagí wínaríjaníjéni. O nioní tñjé e anjé e níjwearjagí nání óf bí emíamání.

26 Ayínání gí xwíoxíyo dání dñjé nífá níníníri yayí xwíyífáni raríjéni. Apíní marfáí, gí wará urí epaxí rírí “Níríní níyímíjé imónímíá nání níxínírfáraní? Oyí, e níxínírfáriní.” níyaiwírí dñjé nísíkwímóri jwearíjéni.

27 Ayí rípi náníriní. Joxí dñjé nioniyá píyíjé síwí tífámíní, Xedisíyí ríníjé tífámíní níníwárimí onuníri míníí erí áamá joxí aníjé míní ríxídaríjéoní xwáripáyo dání píyí oeníri síjwí mánání erí eríá nání dñjé nísíkwímóri jwearíjéni.

28 Óf dñjé níyímíjé imóníjépi íníná jwearímíá náníyí joxí ríxa síwá níjériní. Joxí dñjé níníkíyóriná nioní tñni níjwearíjéoxíjéyí imóníjépi nání dñjé nífá bí onímíápi máníní aga xwé níníníjé.’ Depito e ragíriní.

29 Gí ámáýíné ‘Negí aríó Depito nání xwíyíá bí osearenwípémíní.’ nímonáriní. O níjéagí xwíá weyárigíto xwáripá síní jé rípiníni.

30 Ayínání enjáná o wíá rókiamoaríjé wo imóníjépi nání re níyaiwírí ‘Goríxo síjéyo dání “Díxí rírfawéyí wo míxí ináyí nímoníri joxí menjwearíjépa axípi menjwearírfáriní.” nírijonírfáraní?’ níyaiwírí nání

31 ná ríwíyo imóníníápi nání níjéá nímoníri Kiraiso, aríowayá xwíá píaxíyo dání iwíaroníoyí raríjéwáo xwáripáyo dání wíáfpíni meaníápi nání ríjériní. Xwíyíá o ríjé rípi ‘Joxí gí dñjé píyíjé síwí tífámíní níníwárimí onuníri míníí erí xwáripáyo dání píyí oeníri síjwí mánání erí erírfáriní.’ ríjépi, ayí xíó nání mírfí Kiraiso nání ríjériní.

32 Áamá Jisasoýí ríníjé Goríxoyá dñjé tñni xwáripáyo dání wíáfpíni meanípi nenení neaímeaní mífkonéríni.

33 Ayínání o Goríxoyá dñjé tñni xíó tífámíní nípeyírí seáyí e o imóníjépi tñni xíxeni nímoníri wé náúmíní níjwearímáná xano xíoyá kwíyí ‘Nioní ámáyo wímírfáriní.’

rárinǵipi wíagi o eni nene kwíyǵipi sixǵ neaímóagi nánǵ seyǵné ududǵ seainarǵinǵ rǵipi arǵá neairo sǵnǵwǵ neanǵro yarǵinǵo.

³⁴ Ayǵ rǵipi nánǵ seararǵinǵi. Ámá anǵnamǵ nánǵ peyǵnǵo, ayǵ Depitomanǵ. Xewanǵnǵo re rǵinǵrǵinǵi, ‘Ámǵná Gorǵxo gǵ Ámǵnáomǵ re urǵinǵnǵinǵi, “Joxǵ gǵ wé náúmǵnǵi nǵweaǵ.

³⁵ Joxǵ mǵixǵ sianǵro bǵáyo xopǵrǵrǵ rǵwiimǵfáe nánǵ sǵnǵwǵ nanǵrǵi nǵweáǵrǵixǵnǵi.” omǵ Gorǵxo e urǵinǵrǵinǵi.’ Depito xewanǵnǵo e rǵinǵ enǵagi nánǵ ‘Anǵnamǵ nánǵ peyǵnǵo, ayǵ omanǵ.’ yaiwipaxǵrǵinǵi.

³⁶ Ayǵnánǵi gǵ Isǵrerǵyǵ nǵnǵi aga nǵjǵfá rǵipi xǵxenǵ oimónǵpoyǵi. Jisaso, seyǵné ikǵfáyo yekwǵroáǵigǵo, o ayǵ anǵnamǵ nánǵ peyǵnǵorǵinǵi. Gorǵxo o ámǵnáo oimónǵrǵi wimǵxǵrǵi ámá yeáyǵ neayimǵxemeanǵfá nánǵ arǵowayá xwǵfá piaxǵyo dánǵ iwiaronǵoyǵ rǵrǵinǵwáo oimónǵrǵi wimǵxǵrǵi enǵrǵinǵi.” Pitao e urǵinǵnǵinǵi.

³⁷ Pitao e urarǵná ayǵ arǵá nǵwiuro ikǵnǵinǵǵi sǵpǵi nǵwirǵi nánǵ Pitaomǵ tǵnǵi wáf wurimeiarǵigǵfá wǵamǵi tǵnǵi re urǵigǵawixǵnǵi, “Nǵrǵixǵmeáoyǵné, nene arǵ yanǵwǵnǵi?” urǵagǵfá

³⁸ Pitao re urǵinǵnǵinǵi, “Segǵ íwǵ yarǵigǵfáyǵ rǵwǵmǵnǵi nǵmamoro ámá nǵnǵi ‘Jisasi Kiraisomǵ dǵnǵ rǵfá wǵkwǵroarǵinǵo?’ seaiaiwiwǵrǵi nánǵ wayǵ meápoyǵi. E éaná Gorǵxo segǵ íwǵ yarǵigǵfáyǵ yokwarǵmǵ nǵseaiǵrǵi xǵoyá kwíyǵipi nǵseaiapǵnǵinǵo.

³⁹ Ayǵ rǵipi nánǵrǵinǵi. Kwíyǵ enǵiná dánǵ Gorǵxo ‘Ámáyo wainǵnǵi nánǵ urowárǵnǵpǵmǵfárǵinǵi.’ rárinǵǵipi, ayǵ re ronǵwáoneni nánǵ rǵinǵmanǵi. Seyǵné tǵnǵi segǵ nǵiaíwǵ tǵnǵi ámá ná jǵfamǵ anǵ gǵmǵi nǵweagǵfáyo —Ámá Gorǵxo xǵoyá oimónǵpoyǵinǵrǵi wéyo fá umǵrǵinǵfá gǵyǵ gǵyo —Ayo nǵyonǵi nánǵ Gorǵxo e rǵinǵ enǵagi nánǵ rǵrǵinǵi.” urǵinǵnǵinǵi.

⁴⁰ O xwǵyǵfá ámǵ ayá wǵi tǵnǵi woákǵkǵ nǵwirǵi enǵ rǵrémǵixǵ nǵwia nuri re urayǵinǵnǵinǵi, “Xeanǵnǵi ámá uyǵnǵi yarǵigǵfá tǵyo wǵmeanǵfápi nene enǵ neaímǵeanǵigǵinǵrǵi wáyǵ nǵseainǵrǵi Gorǵxo yeáyǵ oneayimǵxemeanǵrǵi kǵnǵmónǵfǵrǵixǵnǵi.” urayǵinǵnǵinǵi.

⁴¹ Ayǵnánǵi ámá Pitao rǵrǵinǵǵipi nánǵ dǵnǵ nǵkwǵroro “Ayǵ nepaxǵnǵi.” wiaiwǵífáyǵ wayǵ nǵmearo nánǵ sǵfá ayimǵi Jisasomǵ xǵdarǵigǵfáyǵ tǵnǵi ámá sǵnǵi ámǵ 3,000 kumǵxinǵarǵigǵawixǵnǵi.

⁴² Sǵnǵi kumǵxinǵarǵifáyǵ anǵnǵi minǵ rǵipi néra ugǵawixǵnǵi. Wáf wurimeiarǵigǵfáwa uréwapǵyarǵná arǵá wiayiro xǵxe arǵrǵá inayiro Jisaso penǵǵipi nánǵ dǵnǵi wimonǵi nánǵ aiwá nawǵnǵi nayiro Gorǵxomǵ xwǵyǵfá rǵrǵimǵ wiayiro néra wagǵfárǵinǵi.

Jisasomǵ uxǵdarǵigǵfáyǵ egǵfápi nánǵrǵinǵi.

⁴³ Wáf wurimeiarǵigǵfáwa Gorǵxoyá dǵnǵi tǵnǵi emǵmǵ ayá wǵi ero ayá rǵiwamónǵpaxǵ imónǵnǵǵipi ayá wǵi ero yarǵinǵagǵfá nánǵ ámá nǵnǵi wáyǵ nero “Pǵi oépoyǵinǵrǵi rǵfá neaíwǵpǵyarǵinǵo?” nǵyaiwiuro e yarǵná

⁴⁴ Jisasomǵ dǵnǵi wǵkwǵroarǵigǵfáyǵ nǵnǵi nǵkumǵxinǵiro nawǵnǵi nemero amǵpǵi wigǵ imónǵnǵǵipi aǵ tǵnǵi rǵixa nawǵnǵi nǵxǵrǵiro

⁴⁵ wigǵ wo amǵpǵi bǵi nánǵ dǵwǵ ikeamónǵfagi nǵwinǵrǵiná wigǵ xwǵfáranǵi, amǵpǵiranǵi, nǵgwǵ nánǵ bǵi nero dǵwǵ ikeamónǵomǵ arǵrǵá nǵwiuro e néra wagǵfárǵinǵi.

⁴⁶ Sǵfá ayǵ ayo nawǵnǵi nemeroná anǵ rǵidǵyowá yarǵigǵiwámǵi awǵi neánayiro wigǵ wǵnǵyǵ tǵnǵi aiwá nǵnayiróná aiwá nǵnǵrǵi nǵnǵro wikǵ tǵnǵi bǵi onǵmiápi minǵ aga yayǵ seáyǵmǵi dánǵ nǵnǵro

⁴⁷ Gorǵxomǵ yayǵ seáyǵi e numero e yarǵná ámá nǵnǵi yayǵ nǵwinǵrǵi “Ayǵ nanǵ inarǵinǵo.” yaiwiagǵfárǵinǵi. E yarǵná Ámǵná Gorǵxo sǵfá ayǵ ayo ámá xǵomǵi dǵnǵi wǵkwǵróagǵfá nánǵ yeáyǵ uyimǵxemeaarǵinǵyǵ xámǵi dǵnǵi wǵkwǵrógǵfá wǵnǵyǵ tǵnǵi nawǵnǵi kumǵxagǵrǵinǵi.

3

Pitao síkwí ikí ení womí naní imíxíngí nániríní.

¹ Sífá wiyimí 3:00 p.m. Judayí Gorixomí xwiyíá rírímí wiarígííná Pitao t́nì Jono t́nì e yaníri nánì aní rídìyowá yarígíiwámì nánì yaríná

² Ámá wo —O sínì xínáiyá agwíyo dánì síkwí ikí eníorínì. Sífá ayí ayo xegí ámayí omí íkwianwíyo nítimáná nimeámì nuro aní rídìyowá yarígíiwámì f́wí Awiaxoí ríníngíyímì ñwirárayigíforínì. Ámá aní rídìyowá yarígíiwámì páwiarígíáyo ñgwí nánì ríxíngí ourínìrì óf ayimí ñwirárayigíforínì.

³ O Pitao t́nì Jono t́nì aní rídìyowá yarígíiwámì páwianíri yaríngagí nìwínìrì awaúmì ñgwí nánì ríxíngí uraríná

⁴ Pitao t́nì Jono t́nì omí síngwí agwí nìwínárìri Pitao re uríngínìgínì, “Joxí síngwí yeaneí.” uríagi

⁵ o “Ñígwí bí niapaníri raríngí.” nìyaiwirí síngwí wínénapíagi aí

⁶ Pitao re uríngínìgínì, “Nioní ñgwí sirípáraní, goríraní, mayoní aiwí nioní xíríngápínì bí osiapímínì. Ení síxí eáníngí Nasaretí dání Jísasí Kiraisoyáyo dání joxí ananí naní imónipaxí enagi nánì ‘Níwiápínimeari aní ei.’ ríraríngínì.” nuríri

⁷ xegí wé náúmínì f́á nìxírìrì ḿeyoááná sínì mé re eníngínì. Xegí síkwí sosf́apiaú t́nì xómíngípiaú t́nì ríxa síwíá nìyírì re eníngínì.

⁸ Ení t́nì nìwiápínimeari píraníngí éf nírómáná iwamf́ó aní nerí awaú t́nì nawínì aní rídìyowá yarígíiwámì nìpáwirí nìmawírí nìmawírí nìxeamóa nemeríná Gorixomí yayí seáyímì dánì níméra uníngínì.

⁹ Ámá ńnì o aní emerí Gorixomí yayí seáyímì dánì umerí yaríngagí síngwí nìwínìro

¹⁰ omí ríxa mí nìwómíxíro “Ámá aní f́wí Awiaxoí ríníngíyímì nìngwearí ñgwí nánì ríxíngí neararíngó ayí ro orínì.” nìyaiwíro nánì “Aríge nerí naní rífa imóníngó?” nìyaiwíro ududf́ bí onímíapí mé o imóníf́pí nánì d́ngí nìyága ugíawíxínì.

Pitao aní rídìyowá yarígíiwámì dánì uríngí nánirínì.

¹¹ Omí naní wímíxíagí nánì Pitaomí t́nì Jonomí t́nì nìmakf́kíyírì aní wíámf́ó Soromonoyáí ríníngípímì ronáná ámá ńnì ḿrí nìbímíro ududf́ ikárínaríná

¹² Pitao ámayí e yaríngagí nìwínìrì nánì nìwiápínimeari re uríngínìgínì, “Gí Isíreríyíné, pí nánì ududf́ ayá wí níkarínìro síngwí agwí yeanaríngó? ‘Egí ení síxí eáníngíyo dánìraní, síwí wé róníngí yarígíípímì dánìraní, omí naní wímíxíagí aní yarínì.’ ríyeaiaiwíaríngó? Oweo!”

¹³ Ñwíá negí arf́owa Ebírf́amo t́nì Aisako t́nì Jekopo t́nì awayáomí xewaxo Jísaso ámí seáyí e oimónìrì wímíxarínì. O seyíné émayí opíkípoyínìrì wíowaráná Pairato ‘Jísaso f́wí bí méf́ enagi nánì gwí nìwíkwearí owárímínì.’ wímóníagi aí seyíné Pairatoyá síngwíyo dánì ŕfwí umogíforínì.

¹⁴ Ámá aga wé róníngó. Síyíkwí bí míníngó. Omí seyíné ŕfwí numero ámá píxíwíró yaríngí wo nánì ‘Neawári.’ uríngíawíxínì.

¹⁵ Seyíné d́ngí nìyímíngí ḿkí íkíngípi xiáwomí nìpíkíro t́ngí aiwí Goríxoyá d́ngíyo dánì xwárípáyo dánì nìwiápínimeari neaímeaní ḿkone wawírínì.

¹⁶ Jíasomí yawawí d́ngí wíkwíroaríngwíípímì dánì ámá síkwí ikí ení ro —O seyíné síngwí wínìro nìj́f́a imónìro egíforínì. O apímì dánì ríxa síkwí síwíá yíngó. Oyi, yawawí Jíasomí d́ngí nìwíkwírorai éwí enagi nánì ámá ro segí síngwíyo dánì ríxa naní nímónìrì síxí kwíyíníngí onó.

¹⁷ Ai nìríxímeáyíné, nioní nìj́f́arínì. ‘Seyíné Jíasomí ŕfwí numoróná majf́a nero “Goríxo uowárenapíngíforínì?” ḿyaiwí wíaríná segí ámíná seamenngéagíáyí ení axípi wíngíarínì.’ nímónarínì.

18 E nerí aiwí xwiyíá eníná Gorixo xegí wíá rókiamoagfáwayá manjyo dání áamá nene yeáyí neayimixemeanfa nání xwíá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríñwáo nání re ragípi, ‘O ríníñí nímearí penfáríní.’ ragípi, apí seyíné wikárigfápimi dání xixeni imóníñíñí.

19-20 Ayínání Gorixo seyíné segí íwí egfápi yokwarímí oneaiiní nání dñí sípí níseairí ríwímíní nímamoro xfo tífámíní kínímónífoyí. Gorixo ámí Jisasomí —O aríowayá xwíá piaxíyo dání iwiaronfoyi raríñwáo, nene yeáyí neayimixemeanfa nání urípeañoríní. Omí nene nání ámí neawáriénapiyirí dñí síxí neamímori enfáyí parímówinígíní nání segí íwí egfápi ríwímíní nímamoro xfo tífámíní kínímónífoyí.

21 O xegí dñí tñí ámí waíní waíná weapípaxí meníní. Gorixo amípi síñí bí imíxíníáyí nání —Ayi eníná dání xegí wíá rókiamoagfáwayá manjyo dání ragíyiríní. Ayi nání síní añínamí weníñí nerí ñweani.

22 Moseso o nání níríná re ragí enagi nání raríñí, ‘Arírá seainfa nání Ámíná Gorixoyá dñí tñí segí imóníñíyí wo wíá rókiamoaríñí nioníñíñí nimóníñí iwiaronfáríní. Amípi o searíí nñí seyíné arfá níwiro xixeni éfríxíní.

23 Ámá wíá rókiamoaríñí imóníomí arfá mívíáyí síní wigí Isirerí wíníyí tñí nawíní níkumíxíníro ñweapíríxíníñí Gorixo ámá ayí ayo níyoní emí pípíkímí enfáríní.’ Moseso e ragí enagi nání raríñí.

24 Gorixoyá wíá rókiamoagfá nowaní, Samueroyí ríníño wuríyíne dání oyá ríwíyo dání níwuriya bigfáwa ení amípi Jisaso sfá nene ñweañwá ríná enípi nání ragfá enagi nání segí íwí yarígfápi ríwímíní mamófoyí.

25 Xwiyíá Gorixoyá wíá rókiamoagfáwa níwuriya bagfápi tñí xwiyíá Gorixo xewaníño negí aríowamí nuríríná Arfo Ebrífamomí símímanjyo dání ‘Díxí iyí axfápamí dání ámá gwí wírí wírí nñí xwíá tfo ñweagfáyo píraníñí wímíxímfáríní.’ réroáragípi tñí apiaú, ayí seyíné nání ríníñagi nání raríñí.

26 Gorixo xegí xewaxomí nurípearí nuowárenapíríná níyínéní píraníñí seaimíxínífápimi dání segí uyíñí yarígfápi píni níwiárimí kíkífá éfríxíníñí nurípearí xámí seyíné tñí e nání uowárenapíñí enagi nání raríñí.” uríñínigíní.

4

Pitaomí tñí Jonomí tñí gwí yigfá náníñí.

1-2 Awaú ámá ayo síní uraríná apaxípáníñí imónígíá wa tñí añí rídiyowá yarígfíwámí awí mearoarígfáyo seáyí e imóníño tñí Sajusiowa tñí awa níbíro awaú nuréwapíyirí “Jisaso wiápnímeaní nání ámá nñí ení wiápnímeapíríáríní.” uraríñagi arfá wíá enagi nání wigí xwioxíyo dání dñí ríá apíáwíníñí níwóroa nuro

3 íá níxíríro ríxa sfá enagi nání wíaríná xwíríxí uméwanígíníñí gwí añíyo ñwírírígíawíxíní.

4 E éagfá aiwí Pitao uraríná arfá wíáyí obaxí wí Jisasomí dñí wíkwírogfawíxíní. Sfá ayi dñí wíkwírófáyí ámá xámí dñí wíkwírogfáyí tñí níkumíxínímáná oxí nñí 5,000 imóníñínigíní.

Pitaomí tñí Jonomí tñí xwíríxí umegfá náníñí.

5 Sá wegíáwa wíá tñí Judayí wigí umenweagfáwa tñí ámínáowa tñí ñwí ikaxí eáníñípi mewegíáwa tñí Jerusaremíyo awí neáníroná

6 apaxípáníñí imónígíáyo seáyí e wimóníño —O Anasoyí ríníñoríní. O tñí oyá ámá axígwíowa Kaiapaso tñí Jono tñí Arekísadao tñí agwíowa ení awí eáníáwa tñí awí neáníro ñweañáná

7 Pitaomí tñí Jonomí tñí gwí añíyo dání nímeámí níbíro awí eánígíáyo áwíní e éf uraráná yaríñí re wigíawíxíní, “Síkwí ikí enomí píraníñí níwímíxíríná aríge wííñíñí? Pí ení eáníñípimi dáníraní, yoí goyápimi dáníraní, neríná awagwí éfípi éfíñí?” urfagfá

8 Pitao kwíyí Gorixoyápi ayá wí síxí wíníḡagi nání níwiápnímearí re uríḡnigíní, “Isírerene neameḡweagfóyíné t́níní negí ámináoyíné t́níní

9 yawawi síkwí ikí eḡí romí naní imíxíwípi aríge neri naní imíxírfání agwí níj́fá imónaníro nání yaríḡí yeaiaríḡagí nání

10 apí nání soyíné níj́fá xixení imóníprí nání áwaní b́i osearímíní. Ámá naní imóníí re éf roḡí ro yawawi Nasaretí dání Jisasi Kiraisomí dání —Omí Isírerene ŕwí umóáná íkíáyo yekwíroáríagí aiwí Gorixo ámí síḡí wimíxíagí nání wiápnímeanḡoríní. Omí dání ámá ro naní imónííriní.

11 ‘O ḡoríani?’ míyaiwipa époyí. B́kwíyo níriní eáníḡpí t́níní xixení síḡá aní ḿraríḡfóyíné ‘Sípíoríní.’ níriní emí mogfó Gorixo nímearí aní x́fó ḿraríḡiwámí iwamfó nítiwayírorí eḡo, ayí ná woní oníriní.

12 Ámá nene yeáyí neayimíxemeapaxí imóníḡí ámí wo meníní. Gorixo ámá nene yeáyí neayimíxemeapaxí imóníḡo nání nínearírná ámá ńníní xwíá ŕŕí nírimíní ḡweagfáyo aiwí yofí ámí wo nání níriní nearíḡmaní. Ayí ná woní oníriní.” uríḡnigíní.

13 Xwíríxí umearíḡfáwa Pitao t́níní Jono t́níní masísfá b́i ḿwí raríḡagí níwíníroná awaú síkurfá megfíwaú aga ḱníníxowaú eḡagí nání níj́fá nimóníro nání ududí nero “Awaú aríge neri níj́fá awaú raríḡfípi imóníḡfírfání?” níyaiwiróná ŕxa síḡwí mí níwómíxíro re yaiwigfawixíní, “Awaú Jiaso t́níní emeagfíwaúrání?” níyaiwíro

14 ámá síkwí ikí eḡí naní imónífo awaú t́níní nawíní roḡagí nání ámí xwíyífá b́i murípaxí imóníḡfawixíní.

15 E neri aiwí awaúmi sekaxí “Awagwí xwíríxí eamearíḡwá re ṕníní níwiárímí b́faríwámíní b́i ḡweápiyí.” nurímáná wigfípi xwíyífá níxíro

16 re ŕníníḡfawixíní, “None awaúmi pí wianf́wíní? Ámá oxí apíxí ńníní Jerusaremí re ḡweagfáyí emímí seáyí e imóníḡí éfípi nání ŕxa níj́fá imóníḡo. Ayínání none wí ‘Awaú méfíriní.’ urípaxí mimóníḡagí aiwí

17 xwíyífá awaú raríḡfípi ámí síní b́i t́níní níriní nuro ámá ńníní ŕnínímepf́ŕxíníní awaúmi íkwairírfí níwirane ‘Awagwí ámí arf́kí b́i t́níní ámá Jiasoyí ŕníníḡo nání muréwapíyipa eri xwíyífá murípa eri épiyí.’ ouraneyí.” níriníro

18 “Awaú ámí obípiyí.” nírinímáná ḡwí ikaxí re uríḡfawixíní, “Awagwí ámí arf́kí b́i t́níní Jiaso nání muréwapíyipa eri xwíyífá murípa eri épiyí.” urf́agí aiwí

19 Pitao t́níní Jono t́níní re uríḡfísixíní, “Ǵmíní ǵpí Gorixoyá síḡwíyo dání xixení ŕfá imóníní? Yawawi Gorixo yearíḡpí níxíḡírai nerf́ná ‘Awaú Gorixoyá síḡwíyo dání naní yaríḡí.’ ŕseaimónaríní? O yearíḡpí mé soyíné yeararíḡfápi níxíḡírai nerf́ná ‘Awaú Gorixoyá síḡwíyo dání naní yaríḡí.’ ŕseaimónaríní? Sewaníḡoyíné ḡḡí nímoró ŕpoyí.

20 Ayí ŕpí nání raríḡwí. Yawawi wíníḡwípi t́níní arf́a wigwípi t́níní wí ṕníní níwiáríní ḿrípaxí meḡagí nání raríḡwí.” urf́agí

21 awa iwaní mépepaxí imóníḡpí nání ṕfá nímegíníro nání ámí íkwairírfí b́i t́níní níwía núfasáná ámá ńníní awaú éfípi nání Gorixomí yayí seáyímí umearíḡagí nání awaúmi sa wáríḡfawixíní.

22 Ámá emímí neri naní imíxífo, o xegí xwiogwí ŕxa 40 nímúrorí ámináo eḡagí nání ámá ńníní Gorixomí yayí seáyímí numéra ugfawixíní.

Gorixomí xwíyífá ŕŕmí wigfá náníriní.

23 Xwíríxí umearíḡfáwa awaúmi wáráná awaú eḡí níkumíxíníro yaríḡfáyí t́ḡí e nání nuri apaxf́páníḡí imóníḡfá xwéowa t́níní wigfí Judayí ámináowa t́níní urf́a nípíní nání repíyí níwía úagfí

²⁴ ayf arfá e niwimáná dñf ná bñi tfgfáyf nimóniro Gorixomi xwiyfá rirímf niwiro re urigfawixini, “Ámináoxini, joxi anfna tñi xwfarí tñi rawrawá tñi imixiri amipi nñi ayo niyoni yarñfpi imixiri enoxirini.

²⁵ Xwiyfá joxiyá rñpi dixf kwíyfpimi dáni negf arfo Depito —O dixf rináinñf nimóniri omñf siiagorini. O nñiri Bkwíyo rfwamñf re eanfñini, ‘Émáyf pí nán mxf rfá ápiáwf niwerññf imónigfawixini? Pí nán wigf surfmá imónináfpi nán ipimoárigfawixini?

²⁶ Áminá Gorixomi tñi amá xfoyá dñf tñi xiáwowayá xwfá piaxfo dán niwiarori yeáyf uyimixemeáwinigñiri urfpeañomi tñi awaúmi mxf ináyf xwfá tfo dán tñi amáyo umenweagfáwa tñi mxf wianiro nán mxf épimixamoro xoprarf wianiro nán awí neániro egfawixini.’ Depito dixf kwíyfpimi tñi e nñiri eanfñini.

²⁷ Api tñi xixeni anf rñpimi dán mxf ináyf Xeroto tñi gapimanf Podiasf Pairato tñi émáyf amí wa tñi negf Isireriyf tñi dixf riwaxo Jisasomi —O dixf rináinñf nimóniri siarñjorini. Siyikwf bñ minñjorini. Omí xoprarf wianiro nán awí eánigfawixini.

²⁸ E nerf aiwi joxi majfá imónñfpi yaniro nán awí reánigfawixini? Oweoi, sa Gorixoxi enína enf neánirfna pí pí e érxinñiri ipimoáragfñini yaniro nán awí eánigfawixini.

²⁹⁻³⁰ Ámináoxini, agwi joxi awa íkwairiri nñeairo nearfapimi dñf kikayoí. Nene dixf rináiwánññf nimónirane siarñjwaéne dixf enf eanñfyo dán simxf tfgfáyo píranñf wimixirane dixf riwaxo Jisaso, siyikwf minñjomi dán emimf bñ tñi ayá rfwamónipaxf bñ tñi wíwapiyirane nerfna ayá igigf mé xwiyfá joxiyápi xixeni uranfwa nán enf sixf bñ neaeámixei.”

³¹ Gorixomi xwiyfá e nurimáná enána re enñigñini. Anf ayf awí neániro ñweagfiwá sirf nuga unñigñini. Sirf nuga warfna kwíyf Gorixoyápi ayá wí sixf winññigñini. Ayá wí sixf winñáná xwiyfá Gorixoyápi ayá bñ mé xixeni nuréwapiya ugfawixini.

Jisasoyá siyikf imónigfáyf xixe ninowiayf inigfá nánñini.

³² Amá Jisasomi dñf niwikwíroro axfpi imónigfáyf dñf xixegñi bñ bñ mímó axfpiñi nimóa nuróna re yayagfárini. Wigfyf wo xegf amipi bñ enána “Ayf aga ñgññini. Negf imónñfyf womí aríra niwirfna api wipaxf menñi.” yaiwiagfámani. “Wone wone negf amipi, ayf nñeneniyánñf imónñni.” yaiwiagfárini.

³³ E nero wáf wurimeiarigfáwa enf sixf eánñf Gorixo imónñfpi amáyo síwá niwirfna Jisaso xwáripáyo dán niwiápnimeámi emearñagf síñwf winarogfápi nán repiyf wiayarfna Gorixo nañf ayá wí niwikára unñigñini.

³⁴ Ayf rñpi nánñini. Wigfyf wí amipi bñ nán anñf dfwf nkeamóga warñagfa síñwf mñwñpa yagfárini. Xwfá tñi anf tñi surfmá enfpi tfgfáyf ñgwf nán bñ nero ñgwf xéfápi nimeámi nñiro

³⁵ wáf wurimeiarigfáwami mñni wíáná awa wigf wí dfwf ikeamónarigfáyo wipaxfpi tñi xixeni yanf niwia wagfárini.

³⁶ E nera nuróna wigf wo Josepoyf rññjo —O Judayf aiwi xiáweyf Ripaiyf enagf nán siyikf Ripaiyf worñni. Pñññwf Saipñrasi dán xññjorini. Wáf wurimeiarigfáwa yof síñf bñ Banabaso —Yof mfkf ayf enf rñremixf yarñjo enagf nánñini. Yof e wírfñorini.

³⁷ O enf xwfá surfmá bñ tñjorini. Api bñ nemáná ñgwf xéfpi nimeámi nñbñri wáf wurimeiarigfáwa negf uyípeayfo yanf owípoyññiri mñni winñigñini.

5

Ananiaso tñi Sapairá tñi xiapxiagwf ayáu nánñini.

1 Ámá wo xegí yoí Ananiasoyí ríninjo t́níní xiepí xegí yoí Sapairáiyí ríninjí t́níní egí xwáfá surímá b́i ámáyo nígwí nání b́i neri

2 xiagwo xiepí nǐjǐfá imóninǐáná nígwí xéíí b́i xegí yumfí nítimáná b́i wáf wurimeiarigfáwa “Nígwí xéíí nǐpíní apí neaiaparíní.” oyaiwípoyíní nimeámí nuri mǐníní wíagí aiwí

3 Pitaó re urǐnǐnigíní, “Ananiasoxíní, Obo xfo wimónarǐnǐpí oenǐrǐ dǐnǐ rǐxǐxéróoxíní, pí nání kwíyí Gorǐxoyápímí yapí wíwapǐyimíní xwáfá b́i neríná nígwí xéíí b́i dǐxǐ pǐníní nítimáná b́iníní neaiaparǐníní?

4 Síní b́i mepa neríná dǐxǐ mimónǐnǐpǐraní? Xwáfá apí b́i neríná nígwí xéíí dǐxǐ dǐnǐ t́níní pí pí ‘Oemíní.’ nǐsimónǐríná ananíní mepaxǐpǐraní? E nimónǐrǐ aǐ joxí pí nání dǐnǐ íníní nǐkwǐrónímáná ‘Wáf wurimeiarigfáwamí yapí owíwapǐyimíní.’ yaiwínigíní? Yapí joxí neaiwapǐyimíní éíí, ayí ámáone marfáí, Gorǐxomí wíwapǐyimíní éínigíní.” urǐagí

5 Ananiaso xwíyǐfá apí arǐfá nǐwimáná re enǐnigíní. Xwáfáyo nǐpǐérorǐ dǐnǐ nǐyámǐga uǐnigíní. Dǐnǐ nǐyámǐga úáná ámá o éíí nání arǐfá wífáyí níní wáyí nǐkǐrǐga ugǐawixíní.

6 O dǐnǐ nǐyámǐga nuri pǐyí weǐagí íwí sǐkǐnǐowa nǐwiápǐnǐmearo rapǐrapǐ t́níní wowí nero nimeámí nuro xwáfá weyǐrǐgǐawixíní.

7 Ananiasomí xiepí xegí wí e sepiá b́i onǐmiápí nǐnǐweanǐsáná xegí xiagwomí winǐfǐpí nání sǐníní majǐí nimónǐríná Pitaó t́nǐ e nání nǐbǐrǐ páwíáná

8 o re urǐnǐnigíní, “Nígwí xwáfá b́i neríná xéíí nǐpíní, ayí rǐpí apǐraní? Jǐxí nǐreí.” urǐagí “Ayí rǐpí apǐríní.” uráná

9 Pitaó re urǐnǐnigíní, “Ayagwí pí nání ‘Kwíyí Ámínáoyápí enǐ eánǐnǐpǐrǐfaníní yapí nǐwíwapǐyirai iwamǐfó owíwapǐyaiyí.’ rǐnǐsǐxíní? Ámá dǐxǐ ragwo xwáfá weyǐrǐfáwa rǐxa fǐwí e rǐwa rónapǐnǐ. Jǐxí ení xwáfá rǐweyǐrǐpǐrǐ nimeámí rupǐráoi.” uráná re enǐnigíní.

10 Í ení Pitaoyá sǐkwí t́nǐ e nǐpǐérorǐ dǐnǐ nǐyámǐga uǐnigíní. Dǐnǐ nǐyámǐga úagí íwí sǐkǐnǐowa nǐwiápǐro í pǐyí weǐagí nǐwǐnǐro nimeámí nǐpeyero xegí oxo xwáfá weyǐrǐe mǐdánǐnǐ e xwáfá weyǐrǐgǐawixíní.

11 E éáná Jisasoyá sǐyǐkǐ imónǐgǐáyí níní t́níní ayaúmí wímeáfǐ nání arǐfá wífá gǐyí gǐyí t́níní wáyí nǐkǐrǐga wagǐáríní.

Wáf wurimeiarigfáwa emímí xǐxegíní ayá wí egǐfá náníní.

12 Wáf wurimeiarigfáwa ámá wigí t́ámíní mimónǐgǐáyí t́e nimeríná emímí t́níní ayá rǐwamónǐpaxǐ imónǐnǐ t́níní néra nuro axǐpí nawíní nimónǐro anǐ rǐdǐyowá yarǐgǐiwámí íníní awí neánǐríná anǐ wíámfó Soromonoyá rǐnǐnǐpímí awí neánǐro yayíagǐa aiwí

13 Jisasomí dǐnǐ mǐwǐkwǐroarǐgǐáyí wáyí nero nání “Awa t́níní awí b́i oéánaneyí.” mǐyaiwipa yagǐáríní. E nero aǐ awa nání xwíyǐfá nǐrǐróná “Ámá nanǐowaríní.” ragǐáríní.

14 Ámá ámí ayá wí ayá wí Ámínáomí dǐnǐ wǐkwǐrófáyí oxí t́níní apǐxǐ t́níní íníná sǐfá ayí ayo wí t́níní wí t́níní kumǐxǐnayǐgǐáríní.

15 Ámá emímí wáf wurimeiarigfáwa néra warǐgǐápí sǐnǐwí nǐwǐnǐro nání “Negí ámá sǐmǐxǐyo Pitaoyá onapámǐgǐ ení aǐ wíáná nanǐ imónǐpǐráoi.” nǐyaiwiro wigí ámá sǐmǐxǐ yarǐgǐáyí nimeámí nuro óf e Pitaó nǐpuríná onapámǐgǐ ínǐpaxǐmíní íkwǐanǐwíyo wǐrǐragǐáríní.

16 Ámá Jerusaremí t́nǐ e anǐ mǐníní mǐníní íkwǐrónǐnǐyo nǐweagǐáyí ení wigí ámá sǐmǐxǐ xǐxegíní tǐgǐáyí t́níní imfó xǐxérónǐyí t́níní nimeámí wáf wurimeiarigfáwa t́nǐ e nání b́imíáná pǐránǐnǐ imímǐxímí wiagǐáríní.

Wáf wurimeiarigfáwami xeaniḡ wigfá nánirini.

17 Apaxípaniḡ imónigfáyo seáyí e wimóniḡo tḡni xegí nḡkumixiniri emearigfáwa tḡni —Awa xegí gwí mónigfáwa Sajusiyí riniḡfáwarini. Awa tḡni wáf wurimeiarigfáwami sipí diḡí bi onimiápi mḡwiaiwí aga sipí diḡí xwé ayá wí niḡwiaiwiro nání niḡwiápnimearo re egfawixini.

18 Awami fá niḡxero gwí aḡíyo ḡwirárigfawixini.

19 Gwí aḡíyo ḡwiráragfá aiwí árḡwiyimí Ámináoyá aḡínají wo niḡweapiri gwí aḡíyo ówanḡ níkwiri awami niḡmíxeámí niḡwiápiri re uriniḡini,

20 “Soyíné nuro aḡí ridiyowá yarigfíwámí éf nírómáná áamá e rówapigfáyo xwiyfá áamá diḡí niḡyimíḡ imónipiri nání riniḡí niḡpini nání uréwapiyipoyí.” uráḡí

21 arfá niḡwimowa nuro wíá nóga warinḡ tḡni aḡí ridiyowá yarigfíwámí niḡpáwiro áamá éf rówapigfáyo uréwapiyarfná apaxípaniḡ imónigfáyo seáyí e wimóniḡo tḡni xegí nḡkumixiniri emearigfáwa tḡni awí neánimáná negí Isireriyí meba parimentí imónigfá nowani tḡni xwiyfá oimixaneyiniro nání “Eini.” nuriro rixa awí neánárímáná aḡí ridiyowá yarigfíwámí awí mearoarigfá wa wáf wurimeiarigfáwami wirimiauḡiri nání gwí aḡíyo nání uowáragfá aiwí

22 gwí aḡíyo níremórfná awa nání pfa niḡmeginiro ámi Judayí mebaowa awí eánigfe nání niḡbiro repiyí niḡwiro

23 re urigfawixini, “Gwí aḡíyo níremómáná ówanḡ siní xaiwí yáriniri awí mearoarigfáwa íwí tḡni e awí roro enagfá niḡwinirane aí ówanḡ níkwirane niḡpáwirane siḡwí winfáwáyí siní inimi ḡweanagfá mḡwinfáwini.” uráḡí

24 aḡí ridiyowá yarigfíwámí awí mearoarigfáyo seáyí e wimóniḡo tḡni apaxípa imónigfá xwéowa tḡni arfá e niḡwiróná ududí ayá wí nero re riniḡfawixini, “Agwi pí imónimini nání rfa yarini?” rinarná re eniniḡini.

25 Áamá wo níremónapiri áwanḡ re uriniḡini, “Ai, áamá agíná soyíné gwí aḡíyo ḡwirárigfáwa aḡí ridiyowá yarigfíwámí éf nírómáná áamáyo uréwapiyarinoi.” uráná

26 aḡí ridiyowá yarigfíwámí awí mearoarigfáwa tḡni wigí seáyí e wurinigfo tḡni awami ámi fá xiripiri nání nuro aí awa uréwapiyarfná arfá wiarigfáyí síḡá neaeapirixiniri wáyí niḡwiro nání awami fá niḡxero niḡméra niḡbiróná uyíni wí niḡmépegfawixini.

Wáf wurimeiarigfáwa Judayí mebaowami masifá mḡwí urigfá nánirini.

27 Wáf wurimeiarigfáwami niḡmeáa niḡbiro Judayí mebaowa awí eánigfe éf uráná apaxípaniḡ imónigfáyo seáyí e wimóniḡo xwiyfá numearirfná

28 re uriniḡini, “None arfá jiyikí niḡsearane sekaxí ‘Segí uréwapiyarigfo nání siní muréwapiyipa époyí.’ searagwi aí soyíné arfki o nání nuréwapiyiróná segí uréwapiyarigfápi rixa Jerusalemí tḡyo niyoní fá menárinigoi. None xenwone nání re oneaiawipoyiniri, ‘Awa omí niḡpikiro nání reá roánigfáwarfani?’ oneaiawipoyiniri uréwapiyarigfoynérini.” uráḡí aí

29 Pitao tḡni wáf wurimeiarigfá wíá tḡni re urigfawixini, “Áamá neararigfápi marfái, Gorixo neararinḡpini pfrí wiaikipaxí mimóniḡwini. Ayínáni soyíné arfá jiyikí niḡneaori nearigfápi wiaikiarinḡwini.

30 Ayí ripi nánirini. Jisasomi soyíné niḡpikiróná yoxáyo yekwíroarigfá aiwí Nwíá negí arfowa eníná dání niḡxída bagfoya diḡíyo dání o ámi wiápnimeanirini.

31 O ayí Gorixo gí wé náumini onḡweaniri seáyí e niḡwimixirfná ‘Xiáwowayá xwíá piáxíyo dání iwiaroḡ wo imóniri mḡxí ináyí wo imóniri éwinini.’ niḡyaiwiri wimixinirini. Isirerene negí íwí yariniḡwápi ríwímini mamorane yokwarimí neaiipaxí imónirane yanfáwá nání o rixa e niḡmóniri xanoyá wé náumini ḡweani.

³² None seararinjwá apí síjwí nìwìnrane nání m'konerini. Kwíyípi ení 'Apí neparini.' oyaiwípoyiniri neaiwapiyarinirini. Noneni marfái, amá Gorixomí manj' pírí m'wíaikí arfá wífá gíyí gíyo ení xegí kwíyípi ríxa m'ni wíj'riní." urígáwixini.

³³ Xwirixí mearigfáwa xwíyí e rarinqá arfá n'wiro wíkí r'fá ápiáwíninj' n'wero opíkianeyiníro wimóninj'igini.

³⁴ Opíkianeyiníro wimónaríná amá wo —O xegí yof' Gamerieroyi r'ininjorini. O Parisi worini. Nwí ikaxí eáninj'ipi uréwapiyarinj' worini. Nuréwapiyiríná nanj'ini nenjwiperi rarinqo enagi nání amá n'ni wé íkwianjwíyóninj' njwirárig'orini. O xwíyí urini nání awí eánig'fe éf' n'rómáná sekaxí re urinj'igini, "Ámá rowamí b'i on'imíápí b'fami wárípoi." nuriri ríxa b'fami wáráná

³⁵ re urinj'igini, "Gí Isireroyiné xwíyí b'i osearim'ini. 'Ámá rowamí owianeyi.' yaiwiarig'ápi síni mepa neróná xámí d'nj' píraninj' mópoyi.

³⁶ Ayí r'ipi nání seararinj'ini. Eníná on'imíápí amá Tiudasoyi r'ininj' enj'ipi nání d'nj' mópoyi. O xewaninj' nání re r'ininj'igini, 'Ámíná seáyí e imóninj'á wonirini.' n'riniri yaríná amá 400 xwíyí o r'inj'ipi arfá n'wiro nání gwí numón'iro yaríná émáyí omí p'ikíáná xegí gwí mónig'fáwa w'wíní éf' umig'awixini. Éf' umiag'fá nání o oem'iniri enj'ipi surímá yárinj'igini.

³⁷ E nemáná enáná amá ámi wo —Gariri píropenís'fyo dánj' Judasoyi r'ininj' nání rarinj'ini. O gapíman'yí amá n'ni yof' njwirárig'íná n'wiáp'ínimeari xegí d'nj'fyo dání amá wí o t'ni gwí numón'iro 'Émáyo m'ixí ox'fdowáraneyi.' n'riro yaríná omí an'ním'ix'fag'fá omí arfá wig'á'yí ení w'wíní éf' umiamog'awixini.

³⁸ Ayínání amá rowa yan'iro yarig'ápi pírí m'wíaik'ipa nero wé íá umixeán'poi. Amá rowa Gorixoyá d'nj'fyo dání marfái, wigí d'nj'fyo dání n'ip'imoá'iro ner'ínáyí, wa awamí xop'irárí wip'írfá enagi nání xe é'rix'iniri síjwí w'ín'poi.

³⁹ E nerí aí awa wigí d'nj'fyo dání marfái, Gorixoyá d'nj'fyo dání ner'ínáyí, soy'né xop'irárí wí wipaxí menini. E owianeyiníro ner'ínáyí, Gorixo t'ni m'x'íninj' in'fag'fá síjwí ainenip'írfáriní." urinj'igini.

Wáf wurimeiarigfáwami r'íninj' wíag'fá aí yayí eg'fá nánirini.

⁴⁰ Xwirixí umearigfáwa Gameriero "E époi." urípi arfá n'wiro n'ix'd'iro nání wamí "Wáf wurimeiarigfáwami n'wirimeámí f'wiap'poi." nurimáná ríxa níméra f'wiapáná síkw'fá ragí pírí uyíkímí nero njwí ikaxí re urígáwixini, "Jisaso nání síni b'i muréwapiyipa é'rix'iní." nuríro wárig'awixini.

⁴¹ Wáráná awa xwirixí umearigfáwa t'nj' e dání n'p'eyearo nuróná re n'yaiwiro nání, "Gorixo Jisasomí x'dar'inqwáone ayá neaimoarinj' neaikár'ápi xixeni meapaxowar'aniri xe íá xero iwanj' mépero é'rix'iniri síjwí nean'írfani?" n'yaiwiro nání yayí néra nuro

⁴² Íníná s'fá ayí ayo anj' r'id'iyowá yarig'íwámí dán'raní, amá anj' wiwá wiwámí dán'raní, ar'kí uréwapiyi wáf ur'imeró neróná "Ámá Gorixo yeáyí neayim'ixemean'fá nání uowárenanj'o, ar'fowayá xw'fá piax'fyo dání iwiaron'foyi rar'inqwáo, ayí Jisasorini." urígáwixini.

6

Seáyí wip'írfá nání amá wé w'úmí dánj' wáu r'fpeag'fá nánirini.

¹ Íná Jisasomí x'darig'á'yí amí wí t'ni sayá nimóga nuróná wigí Judayí émáyí t'nj'm'ini x'rig'á'yí wí n'wiáp'ínimearo Judayí anj' ná t'nj' e x'rig'á'yó aninj'úmí ikaxí re urígáwixini, "Negí yar'inqwápa s'fá ayí ayo aiwá yanj' n'wia nuróná negí ap'ixí aníwami soy'né pí nání múroarinj'oi?" aninj'úmí ikaxí e nura waríná

² Jisasoyá wiep+sagf wé wúkaú sikwí waú imónigfáwa n>wiápfn>mearo áamá Jisasomí xídarigfá s>yikí imónigfá n>yoni “Eini.” nuriro re urigfawixini, “None aiwáni yanf seaiapani náni xwiyfá Gorixoyá searéwapiyar+ñwáp pñni n>wiár+ríná ‘Ayf nanf menini.’ neaimónarini.

³ Ayináni negf n>r+xímeáyíné, negf áamá nanfni yarigfápi náni fá roárin+ñowa nánini yeyimá nearo wé wúmi dánf waú náni nearána none aiwá yanf n>seaiapa emep+ría náni rípeaan+wini. Áamá kwíyf Gorixoyápi ayá wí sixí wín+rí dñf émí saímí moro egfáwa náni rarñwini.

⁴ Awa aiwá api yanf mearíná noneyf rípiñi mimáyo n>tñirane anñf miní yanfwarini. Gorixomí rixñf urirane áamá xwiyfá oyápi náni xixeni n>jfá oimónipoyinri uréwapiyirane yanfwarini.” urfagfá

⁵ áamá Jisasoyá s>yikí imónigfá nñni “Apán+rini.” n>yaiwiro áamá wé wúmi dánf waú rowami eyírogfawixini. Wo Sitipenoyi rññjo —O Jisasomí enf neán+rí dñf wíkwírori kwíyipi ayá wí sixí wín+rí enjorini. Ámi wo Piriporini. Ámi wo Pírokorasorini. Ámi wo Naikenaorini. Ámi wo Taimonorini. Ámi wo Pamenasorini. Ámi wo Nikoraso — O émayf añf yoí Adiokí dánf wo aiwí enjána dánf síwf xegf imónigfáyf yarigfápi pñni n>wiár+imo Judayf yarigfápiñi yarñjorini.

⁶ Áamá awami neyíroro wáf wurimeiarigfáwa tñf e náni n>imeámí úána wáf wurimeiarigfáwa awa náni Gorixomí rixñf nurimáná enf neán+ro píranñf é+r+xin+rí wigf wé seáyi e wikwiárigfawixini.

⁷ Xwiyfá Gorixoyápi sñni n>ríga nemeríná áamá Jerusaremí ñweagfá Jisasomí xídarigfáyf ámi wíni ayá wí sayá nimóga nuro apaxfpanñf imónigfá obaxf eni arfá n>wiuro dñf n>wíkwírómáná xixeni egfawixini.

Sitipenomi fá xirigfá nánirini.

⁸ Sitipeno, Gorixo xfomí wá ayá wí wian+rí enf sixí weám+xirí enf enagí o áamá sñwí anigfe dání emimí seáyi e imóniñpi tñni ayá r>wamónipaxf imóniñpi tñni n>wíwapíya warfna

⁹ Judayfá rotú añf áamá Áxenwarf Minigfái rñññyo awí eánarigfá wa —Wa añf yoí Sairini dánjowarini. Wa añf yoí Arekisadíría dánjowarini. Awa tñni wigf Judayf wíniyf —Wa Sirisia píropen+síyo dánjowarini. Wa Esia píropen+síyo dánjowarini. Awa tñni n>wiápfn>mearo Sitipeno tñni xwiyfá xim+ximí nñro m+xí n>rñn+róná

¹⁰ kwíyf Gorixoyápi sixí wíniñf enagí náni o dñf émí saímí n>morí píranñf reñwípwearñgagí náni wí xopírárf n>wirí murípaxf imónigfawixini.

¹¹ Xopírárf n>wirí murípaxf nimón+ro náni wigf wíamí yumí ínimí re urigfawixini, “Omí nuxekwímorore rípoyi, ‘O negf arfo Mosesomí ríper+rñññf umerí Gorixomí umerí yarñgagí arfá wíwarini.’ rípoyi.” nurárimí nuro

¹² omí wikí n>wón+ro fá oxirfpoyn+rí áamá sipfáyo tñni ámináowami tñni ñwí ikaxf eánñfpi mewegfawami tñni símírírf xwiyfá nura nemero éána ayf wikí wónfagi nibiro omí fá n>xero n>imeámí nuro Judayf mebáowa awí eánigfe wárigfawixini.

¹³ E nemáná áamá omí yapf ouxekwí mópoyn+rí urfáyf éf n>roro re urigfawixini, “O negf añf ñwáf riwá náni sipí r+rí negf ñwí ikaxf eánñfpi náni eni sipí r+rí arfki yarñjorini.

¹⁴ Rípi rarñgagí arfá wíwá enagí náni rarñwini, ‘Nasareti dánf Jisaso añf riwá n>ipnearí síwf nene xídanfwa náni Moseso nérowiápfn+rí nearagípi xwíwá iweni náni ámi sñf bí érowiápfn+rínf+rini.’ rarñgagí arfá wíwá enagí náni rarñwini.” urarfna

¹⁵ mebáowa xwír+xí umearigfe ñweagfáwa nowani omí sñwí agwí n>wín+róná xegf símímanf añfnajowayá símímanfññf xwínfá eaarñgagí wíniñgawixini.

7

Sitipeno xwíríxí umearigfáwami rírímí wíñf náníríní.

¹ Apaxípaníñf imónigfáyo seáyí e wimóníño Sitipenomí yaríñf re wíñínigíní, “Xwíyáfá joxí ríxekwímoarígáfapí neparaní?” urfagi

² o re uríñínigíní, “Nígí níríxímeáyíné t́níní ápoyíné t́níní xwíyáfá bí searímí nání arfá nípoyí. Eníná negf arfó Ebríramo anf yof Xaraníyo nání mú síní xwáfá Mesopotemia ríníñfípímí ñweañáná Nwáfá anfnamí aníñf seáyí e nimónírí ñweaño xfó t́ñf e nírónapírí

³ re uríñínigíní, ‘Joxí xwáfá díxí rínáí ríríríñe t́níní díxí ríríxímeáyo t́níní ṕníní níríwíarímí xwáfá nioní síwá símfáé nání úíríxíní.’ urfagi

⁴ Karídiayf anfyo xfó ñweaño ṕníní níríwíarímí nurí Xaraníyo nírémorí nuríníríná xano e nírémáná enáná Goríxoyá díñfyo dání nírweaxa nírírí xwáfá agwí seyíné ñweagáfípímí ñweaagáfíríní.

⁵ Apímí ñweaagf aiwí Goríxo xwáfá apí onímíá bíkwí nání aí ‘Aga joxí díxíríní.’ nurírí míríwíagf enagf nání o síní síñf nírwearí nemerfná ‘Xwáfá rírí nioní gíríní.’ wí ríríxí imónagfmaní. E nerí aí o síní níaíwí meméá enáná Goríxo símfímanfyo dání re uríñínigíní, ‘Joxí t́níní díxí ráríawé t́níní segf imónínfá nání seaiapímíáríní.’ nurírí aiwí

⁶ ríríníñf ení uríñínigíní, ‘Díxí ráríawé nuro ámá anf mídánfíyí nimóníro émáyf anf wíyo ñweañáná omíñf rfá t́ñf níríwíro numépero yarfná xwíogwí 400 múronfáríní.

⁷ Díxí ráríawéyo ámá gwí axírímí omíñf rfá t́ñf wíríríáyo xamíñfyo nioní rfá umeáráná díxí ráríawéyí e nírweagfásáná e ṕníní níríwíarímí níríro xwáfá rírípímí dání Goríxoní yayf nínímero seáyí e nímepíríáríní.’ Negf arfómí xwíyáfá e nurímáná

⁸ re uríñínigíní, ‘Nioní “E seaiimfáríní.” réroárfápi nání díñf morfá nání símfímajfó rírí éíríxíní.’ urfagi Ebríramo xewaxo Aisakomí nemearfná ríxa sífá wé wífúmí dáfñf wáf wo nórímáná enáná iyf símfí sfó wákwiníñíní. Aisako e dání Jekopomí nemearí iyf símfí sfó wákwiníñíní. Jekopo e dání negf arfó írínjowa wé wúkaú síkwí wáf awamí nemearfná ení iyf símfí sfó wákwiníñíní.

⁹ Arfó írínf awa Josepomí sípí díñf níríwíaríwíro ‘Isípíyí anfyo xínáíníñf nimónírí omíñf níríwíarfná, ananíríní.’ níríwíaríwíro nírígwí xeaníro nání bí egfawíxíní. Omí e sípí wíagfá aí síní Goríxo aníñf díñf nukíkayorí

¹⁰ Isípíyí xeaníñf wíkaríge dání éf numínírfná oyá díñf t́níní Isípíyí míríxí ináyf Peroyf ríníño yá síñwí t́ñf e dání Josepo díñf nífá wíníxí rírí píráníñf neñwíperí rírí yaríñagf níríwíarí nání gapímanf ámfno oimónírí Isípíyí anf níríyoní t́níní xfóyá anf t́níní meñweanfá nání rípeañínigíní.

¹¹ Josepo gapímanf nimónírí meñweañáná Isípíyí anfyo t́níní Kenaníyí anfyo t́níní aiwá nání díwí níkeamóníro síyíkí eánígíawíxíní. Negf arfówa ení aiwá nání ṕfá neróná bí mímáníxí nimóníro aiwí

¹² arfó Jekopo xwíyáfá ‘Isípíyí anfyo aiwá wení.’ rínaríñagf arfá níríwíarí nání negf arfó írínjowa íwamfó nuro meapírífa nání uowáríñínigíní.

¹³ Ámí ríwíyo aiwá bí yaníro úáná Josepo xewaníño nání áwanf nurírí ‘Segf séríxímeáoníríní.’ urfagi Isípíyí míríxí ináyf Peroyf ríníño Josepomí xanímírówa t́níní xexírímeáyí t́níní nání níríjáf imóníníñíní.

¹⁴ Josepo gí ápímírówa weapíríxínírí xwíyáfá yanf wíowáfagf epówa o t́ñf e nání níríweróná oxí apíxí níaíwí níní ayf ámá 75 níríwero

¹⁵ Bíkwíyo nírínírí eáníñfpa Jekopo Isípíyí anfyo nání níríwerí e dání níríwíarfná enáná negf arfó írínjowa ení e dání pegfawíxíní.

16 Piyí awami xwíá weyáraníro nání nimeámi Kenaniyí aníyo Sekemiyí riniñe nání nimeámi niyiro síñá óf arfo Ebirfamo Xamomi fwiáfawéyo nigwí níwirí b́f eníyimi tígfawixini.

17 Ríxa Goríxo arfo Ebirfamomi símimaníyo dání ‘Dixí ráráfawéyo e níwiimfáriní.’ urinípi parimonfáyi ríxa anwi e imónaríná negí arfowa Isipiyí aníyo dání sayá nimóga waríná re enínigini.

18 Ámá arfo Josepo enípi nání majfá imóniní wo mífí ináyí nimóniri Isipiyí aníyo nimenewaríná

19 negí arfowami nepaxiní pákíní nimóniri wíwapiyiri wigí niaíwí síñf xirfáyí yfíf tímearifgápi dání piyí oeniri sípí wikáriní enorini.

20 O ayo e wikáraríná niaíwí wo —O negí arfo Mosesoyí riniñorini. Goríxoyá síñwíyo dání niaíwí awiaxorini. Omí xíná níxiriri xaniyaú egí aníyo emá waú wo nimenewagfísáná

21 Pero urarinípa neri piyí oeniri nání wí e xegípi wíraráná xfomi xegí xemíáí íwo wí e wíráriníñagí níwini nímeari píraniní nímeríná xegí xewaxóniní nímera unínigini.

22 Ayínáni negí arfo Moseso Isipiyí aníyo síkurfá yagfápi xfo eni síkurfá néísáná Isipiyíyá níjáf imónagfápi xixeni nípiní níjáf nimóniri xwíyáf riri omíní eri enfa nání díní síxí níga wíápinímeanínigini.

23 E neri aí xegí xwiogwí níni ríxa 40 imónáná re wimóninínigini, ‘Gf nírixímeá Isireriyó bí nuri síñwí owinimíni.’ níwimóniri nání nuri

24 weníní éyí winiñiní. Isipiyí wo xfo xegí xexirfímeáyí womí sípí níwikáriní iwaní mépeariníñagí níwini ‘Gf nírixímeáomi ourakiowárimíni.’ níyaiwirí Isipiyomi xfomi ení iwaní bí oeamíni éyí piyí nípkiri tíñiní.

25 Piyí nípkiri nífiríná gf nírixímeáyí re níaiwífáoiní éyí, ‘O yarinípiní dání Goríxo gwíniñí ñweañwaéne neaikweawárimíni nání ríá yariní?’ níaiwífáoiní éyí xewaníño yaiwífá axípi e míwiaiwífawixini.

26 Sá wení wífápi tíni xegí Isireriyí tíñí e nání nuri waú mífí inariníñagí níwini piyí owírimíni nání re urinínigini, ‘Ámá axí rowagwí, pí nání axowagwíni iwaní xaíwí eánariní?’ uríagi

27 wíomi xaíwí nearí xopírará wimíni éo arfo Mosesomi níxoyípiowáriní re urinínigini, ‘Go símífági joxí neamenewañoxí imóniri xwíyáf píraniní yeaimíxípaxoxí imóniri neri yariníni?’

28 Joxí agíná Isipiyomi píkinípa nioní ení nípkímíni riyariníni?’ uríagi

29 arfo Moseso arfá e níwimo éf nuri aní midání wo nimóniri Midianiyí aníyo níñwearí apíxí nímeámáná niaíwí waú nemearí níñweañsáná

30 ríxa xwiogwí 40 múróáná ámá díní meañe dífwí Sainai tíñí emearíná re enínigini. Íkfá ení tíñí wínáina ríá ná mífí ápiáwíni wearíñe dání aníñají wo síñáni wimóninínigini.

31 Arfo Moseso íkfá ana ríá ná mífí ápiáwíni wearíñagí níwini ríná xfo wínarinípi nání ududí neri ‘Píraniní síñwí owinimíni.’ níyaiwirí anwi e waríná Ámínáo re urinínigini,

32 ‘Nioní Nwíá díxí arfowa Ebirfamo tíni Aisako tíni Jekopo tíni awa níxídagíoníni.’ uríagi arfo Moseso sírí nípkíniri óf níkaríniri nání ‘Ámí síñwí bí tíni owinimíni.’ níwimónipa yariníñagí aiwí

33 Ámínáo re urinínigini, ‘Xwíá joxí roñe ñwíá imóniñe eníñagí nání díxí síkwí sú yoárei.

34 Isipiyí aníyo dání gf ámáyo umépeaníro wikárarigfápi síñwí wíni amípi níni wikárarigfápi nání “Yeyí!” raríñagí arfá wirí enáoni yeáyí wímíxíimíniri nání

weaparĩnĩ. Ayĩnání joxĩ wiápĩnĩmeaĩ. Nionĩ “Isipĩyĩ ańyoy nání orĩrowáraumĩnĩ.” nimónarĩnĩ.’ urĩnĩnigĩnĩ.”

³⁵ Sĩtipeno e nurĩrĩ ámi re urĩnĩnigĩnĩ, “Ámá o —O xámĩ re urĩgĩĩorĩnĩ, ‘Go simĩxĩfagĩ joxĩ neameńweańoxĩ imónĩrĩ xwĩyĩfá pĩránĩnĩ yeaimĩxĩpaxoxĩ imónĩrĩ nerĩ yarĩnĩnĩ?’ urĩgĩĩorĩnĩ. O ańĩnajĩ íkĩfá onĩmiánánĩna tĩnĩ e dání sĩńánĩ wimónĩńo enĩ sĩxĩ weámĩxáná arĩowamĩ yeáyĩ uyimĩxemearĩ umenĩwearĩ éwĩnĩgĩnĩrĩ urowárinĩ, ayĩ axo negĩ arĩo Mosesorĩnĩ.

³⁶ Negĩ arĩowamĩ Isipĩyĩ ańyoy dání nipemeámĩ uńorĩnĩ. Ańĩ ayo dání nipemeámĩ umĩnĩrĩ nerĩná ayá rĩwamónĩpaxĩ bĩ tĩnĩ emĩmĩ bĩ tĩnĩ nĩwĩwapĩya urĩ ipĩ ayfá rĩnĩ rĩwonĩ tĩnĩ e dání wĩwapĩyirĩ ámá dĩnĩ meane nemeróná xwiogwĩ 40 múroarĩná wĩwapĩyirĩ enĩorĩnĩ.

³⁷ Rĩpĩ enĩ negĩ arĩo Isĩrerowamĩ urĩńo axorĩnĩ, ‘Segĩyĩ wo wáf rókiamoarĩnĩ nionĩnĩnĩ imónĩnĩfá nání Gorĩxo rĩpeanĩfárinĩ.’ urĩńo, ayĩ axorĩnĩ.

³⁸ Negĩ arĩowéyĩ ámá dĩnĩ meane awĩ neánĩro ńweańáná dĩwĩ mĩnĩ Sainaiyĩ rĩnĩnĩpĩmĩ nĩyirĩ rońáná ańĩnajĩ Gorĩxoyáo xwĩyĩfá uragorĩnĩ. O seyĩné nĩjĩfá imónĩpĩrĩfá nání enĩ xwĩyĩfá Gorĩxoyá anĩpá mimónĩ anĩnĩ ínĩná rĩnĩpaxĩ imónĩnĩpĩ ańĩnajo rarĩnagĩ arfá nĩwirĩ rĩwamĩnĩ nearĩ winĩnigĩnĩ.

³⁹ E nerĩ aí negĩ arĩowéyĩ ‘Mosesomĩ awayinĩ arfá owianeyĩ.’ mĩwimónĩ nero rĩwĩ numero amĩpĩ Isipĩyĩ ańyoy wenĩpĩ nání ayá sĩpĩ nĩwirĩ nání ‘Ámĩ e nání mupaxenerĩani?’ nĩyaiwinĩro

⁴⁰ arĩo Mosesomĩ xogwáo Eronomĩ re urĩgĩfawixĩnĩ, ‘Joxĩ ńwáf bĩ nene negĩ xĩdanĩwá nání neaimĩxeĩ. Nene re dání apĩ xwanĩwĩ níkwónĩmĩ nuranéná apĩ xámĩ neameanĩ nání neaimĩxeĩ. Ayĩ rĩpĩ nání rĩrarĩnĩwĩnĩ. Ámá Moseso ro, nene Isipĩyĩ ańyoy dání nĩneapimeámĩ bĩńo dĩwĩ rĩpĩmĩ peyíaná pí wĩmeágĩ ámi rĩxa mĩweaparĩnĩnĩ? Nene majfárinĩ.’ nurárimáná

⁴¹ sĩńá gorĩ bĩ awĩ neárĩro apĩ tĩnĩ burĩmákaú miá xopaikĩgĩ nimĩxĩro nańwĩ bĩ burĩmákaú miápi nání rĩdĩyowá yanĩro nání nĩmeámĩ nĩbĩro wigĩ wé tĩnĩ imĩxĩfápi nání yayĩ seáyĩmĩ dání néra ugĩfawixĩnĩ.

⁴² Ayĩnání Gorĩxo rĩwĩfá numorĩ emá tĩnĩ sogwĩ tĩnĩ sĩnĩ tĩnĩ nání xe dĩnĩ nĩkwĩróa úrĩxĩnĩrĩ wárinĩnigĩnĩ. Wárfagĩ ayĩ wáf rókiamoagfáwa Bĩkwĩyo Gorĩxo nání nĩwurĩyiro eagfá rĩpĩ tĩnĩ xixeni egĩfawixĩnĩ, ‘Isĩrerĩyĩné, ámá dĩnĩ meane nmero xwiogwĩ 40 múroarĩná nańwĩ nĩpĩkiro rĩdĩyowá wiagfó, ayĩ Gorĩxonĩranĩ? Oweoĩ, nionĩmanĩ.

⁴³ Isipĩyĩ ańyoy pĩnĩ nĩwiárĩmĩ nuróná senfá ańĩ ńwáf xegĩ yoĩ Morokĩyĩ rĩnĩnĩpĩyá tĩnĩ ńwáf sĩńĩnĩnĩ imĩxĩnĩnĩ Repanĩyĩ rĩnĩnĩpĩ tĩnĩ —Nwáf apiaú sewanĩnĩyĩné xĩdanĩro nání imĩxĩgĩfápiúrĩnĩ. Apiaú nĩmeámĩ ugfá enagĩ nání nionĩyá dĩnĩ tĩnĩ mĩxĩ wa nĩbĩro xwirfá nĩseaikĩxero seapĩkiomeáfáyo nĩwirĩmeámĩ nuro ańĩ xegĩ yoĩ Babironĩ tĩnĩ e orĩwámĩ dání wárpĩrĩfárinĩ.’ Wáf rókiamoagfáwa Gorĩxo nání e nĩwurĩyiro rĩwamĩnĩ eagfápi tĩnĩ negĩ arĩowéyĩ xixeni egĩfawixĩnĩ.

⁴⁴ Negĩ arĩowa ámá dĩnĩ meane nemeróná senfá ańĩ —Senfá ańĩ iwá Gorĩxo Mosesomĩ ‘Ámá nimĩxĩróná e éfĩxĩnĩ. E éfĩxĩnĩ.’ urĩrĩ nimĩxĩróná iwá sĩńwĩ nĩwĩnaxfda úrĩxĩnĩrĩ sĩwá wirĩ éáná imĩxagfĩwárinĩ. Iwá Gorĩxo nání nepaxĩnĩ imónĩnĩpĩ sĩwá wiagiwá enĩ nĩmeámĩ emeagfárinĩ.

⁴⁵ Ámá dĩnĩ meane nĩmeámĩ emeagfáwa pegfámĩ dání ámi wigĩ niaĩwĩyĩ xamĩnĩyĩ Josuao tĩnĩ senfá aniwá nĩmearo éma gwĩ wirĩ wirĩ negĩ xwáf rĩpĩmĩ ńweaagfáyo Gorĩxo mĩxĩ xĩdowárinĩe dání wĩwanĩnĩyĩ nurápiro senfá ańĩ Gorĩxomĩ seáyĩ e umepfĩfĩwá nĩmeámĩ nĩbĩro nĩpákiróná ayĩ negĩ mĩxĩ ináyĩ Depito tĩnĩ e nání nĩpákiá bagfárinĩ.

⁴⁶ Depito nání Gorĩxo yayĩ winfagĩ xfomĩ Depito rĩxĩnĩ re urĩnĩnigĩnĩ, ‘Nwáf gĩ arĩo

Jekopo rixfdagoxi, anj joxi ηwearfa nani wiwá onimriyini siηwí nanei.' urinj aí

⁴⁷ anj iwá Depito xamηo mumriyini. Umriyino, ay xewaxo Soromononini.

⁴⁸ E neri aí Gorixo, seayí émí imónηo anj ámá mirarigfáyo ηweaarηomaní. O nani wáf rókiamoagí wo xwiyfá niri rfwamijí re eanjriini,

⁴⁹ 'Ámináo re riηoi, "Anjna gí éf ηweámfa nani ikwiaηwfnarini. Xwárími gí síkwí ikwiárimfa nani. Nioni seayí e seaimónηaoni enagi nani pí anj nimriyipfáoi? Wí e nioni sá ηweámfaé gíyí erini?"

⁵⁰ Re riniaiwariηoi, 'Xwárí tñi anjna tñi xewanηo mimixipa enjriini?' riniaiwariηoi?" Ámináo e riηoi.' Wáf rókiamoagí wo e niri eanjriini." Sitipeno e nurimána

⁵¹ re urinjini, "Mijí síwfa niyiro ámá Gorixomi muxfdarigfáyí yarigfápa aríkwíkwí néra uro arfá miwí ero yarigfóyiné ininá kwíyí Gorixoyápi síwfa seainimiri yaríná mirakí inarigfáriini. Segí arfowa néra bagfápa axípi e yarigfóyinériini.

⁵² Wáf rókiamoagfáyo negí arfowa xeanijí miwikarigfá wo rimónini? Oweoi. Eniná 'Gorixoyá wé rónηo binfáriini.' xwiyfá yanj e niwiro áwanj uragfáwami negí arfowa nipiá bagfa aiwi rína soyfne awa eniná dani ragfomi rfwí numero miyf nuriro nani pikigfóyinériini.

⁵³ Gorixoyá ηwí ikaxí rinijipi anjnajowa Mosesomi urigfápimi dani tífáyiné imónηagfa aí nepa mimáyo nitniro mixfdarigfóyinériini." Sitipeno e urinjini.

Sitipenomi sñá nearo pikigfá nani.

⁵⁴ Xwirixí umeaniro nani awí eánigfáwa Sitipeno e rariηagi arfá niwiróna wikí rfa ápiáwfnijí niwero nani makirfwí nimoro yaríηagfa aiwi

⁵⁵ Sitipeno Gorixoyá kwíyípi ayá wí síxí umímoηo enagi nani anjnamí siηwí agwí anáníyí wininjini. Wáf Gorixo tñj e dani pirónaparíηagi siηwí winiri Jisaso oyá wé náumini éf roηagi winiri neri

⁵⁶ re urinjini, "Ai, nioni rixa anjna oxoáni enagi winiri ámá imónηo Gorixoyá wé náumini éf roηagi winiri enini." urána re egfawixini.

⁵⁷ Arfá nifróniro xwamiání neróna omí fá xiraníro nani axína mrfí nípumiro

⁵⁸ fá nixero xixoyípi nímera nuro rixa anj apimi ákíηáyo bfaríwami dani sñá tñi eaníro yarigfáwa wigí iyfá nifrayiro ámá wo, Soroyí riníηo oneameiníro xfóyá síkwí tñj e nitayimána

⁵⁹ Sitipenomi sñá tñi neáa ugfawixini. Sñá tñi neáa warfna o rfaiwá re rininjini, "Áminá Jisasoxiini, gí dñjpi oriηwirárimini." niriini

⁶⁰ xómiñj niyíkwiri ámi enj tñi rfaiwá niri rfná re rininjini, "Ámináoxini, 'Omí sípí wikarfápi nani yokwarimí wiimfámani.' miyaiwipa ei." nurárimí penjini.

8

1 Soro xegí amáowa Sitipenomi pikiarfna dñj sípí bi miwí "Apáni yaríηoi." yaiwininjini.

Soro amá Jisasoyá siyikí imónigfáyo xeanijí wikaríñj nani.

Sfá ayimi dani ámá Jisasoyá siyikí imónigfá Jerusaremi ηweagfáyo xeanijí rfa tñj wikararfna ayí nñi éf numiamoróna wí Judia piropenisfyo ami ami ηwearo wí Samaria piropenisfyo ami ami ηwearo nero aiwi wáf wurimeiarigfáwa Jerusaremi dani éf mugfawixini.

2 Ámá Gorixomi píranijí xfdaniro nani anijí miní yarigfá wí Sitipeno piyomi niameami nuro xwfa niweyárimána amíxfá nimero enj tñi ηwí mieáagfa aí

³ Soro re enjínigini. Ámá Jisasoyá siyikí imónigfáyo paimimí niwía nurí anj wíwá wíwámi nípáwirí pfa nemerí oxíraní, apíxíraní, fá níxerí níropémi nurí gwí anjyo níñwirára unjínigini.

Samaria píropenisfyo xwiyfá yayf neainarinjipi nání wáf urimegfá nánirini.

⁴ Ámá amí amí xídxíxdowarí éfáyí éfí numiamoroná xwiyfá Jisaso nání wáf nurímero

⁵ wigí wo, Piripoyí ríninjo anj yoí Samaria ríninjipimí níremorí ámá Goríxo yeáyí neayimíxemeanfa nání urowárenapinjo nání wáf uraríná

⁶ ámá ayá wí o tínj e epíroyí nero o nura unjipi arfá wíro emimí o néra unjipi síñwí wíñiro neróná dínj nawíní nímonímáná arfá ókiarí mónigfawixini.

⁷ Ayí rípi nánirini. O yarínjipimí dání imfó dínj xixéroarigfáyí ámá ayo píní níwiárími nuróná xwamiání niyárími uro enj síwímí egfáyí nanj imóniro síkwí ikf egfáyí nanj imóniro yarínjagfa níwíñiro nání omí arfá ókiarí numóniro

⁸ anj apimí dání yayf seáyími dání néra ugíawixini.

⁹ Ámá wo —O xegí yoí Saimonorini. Anj apimí dání xegí ikayfíwí tñni ayáf mfkí níkirí xegí yarínjipi yaríná ámá Samaria píropenisfyo ñweagfáyí ududf wiagforini. O e nerí nání “Nioní seáyí e mimónínjáonírání?” rínagorini.

¹⁰ Ámá seáyí e nímonírí menweagfáyíraní, ínimi wurínigfáyíraní, anj apimí dánj nñni omí arfá ókiarí numóniro re ragíorini, “Enj síxí eáninj Goríxoyáí rarínjwápi xfo imóninjipi, ayí axípi o imónini.” ragíorini.

¹¹ Ayáf mfkí níkirínjyó dání xegí néra warínjipi yaríná ududf níkaríníro nání arfá ókiarí numóniro e ragíorini.

¹² O nání ámá anj apimí dánjyí síní e yaiwiaríná Piripo xwiyfá Goríxo xwioxfyo mímeámí nerí umenweanfa nání ríninj yayf neainarinjipi nání wáf uríri Jisasi Kiraiso nání wáf uríri yarínjagi arfá níwíroná dínj wíkwírogíawixini. Dínj wíkwírófáyí oxíraní, apíxíraní, wayf meagíawixini.

¹³ Saimono ení aí xwiyfá Piripo níra unjipi nání “Neparini.” níyaiwirí dínj níwíkwírorí wayf meanjínigini. E nemáná Piripomí wí píní níwiárí aninj síñwí níwínaxídiméni Piripo emimí tñni ayá ríwamónípaxí seáyí e imóninjipi tñni yarínjagi níwíníríná ámi ámi ududf níkaríga unjínigini.

¹⁴ Wáf wurimeiarigfáwa wigí Jerusaremi ñweagfámi dání arfá re níwíro nání, “Samariayf xwiyfá Goríxoyá ríxa arfá níwíro umímínáoí.” arfá e níwíro nání wigí waú Pitaomí tñni Jonomí tñni urowárfagfa

¹⁵ awaú níwerí kwíyí Goríxoyápi Samariayo ení wímeaní nání Goríxomí ríxinj urígíisixini.

¹⁶ Ayí rípi nánirini. Ámá ayí Jisasomí dínj níwíkwíroro nání wayf nímearo aiwí kwíyípi síní níwáinígíyíriní. Síní níwáiníff enjagi nání awaú Goríxomí ríxinj níwímáná

¹⁷ o omí wé seáyí e ikwíkwíárímí éáná kwíyípi ayo aínínjínigini.

¹⁸ Saimono wáf wurimeiarigfáwa wé seáyí e wíkwíárarígíipimí dání Goríxo xegí kwíyípi ayo mñni wíarínjagi níwínírí nígwí bí níroarí awaúmi mñni wímínírí nerí

¹⁹ re urínjínigini, “Awagwí yarígíipa nioní ení ámá gíyí gíyí níyoní wé wíkwíáráná kwíyí Goríxoyápi aíníní nání enj síxí eáninj awagwí imónígíipi nioní ení bí neámíxípiyí.” urfagi aí

²⁰ Pitao re urínjínigini, “Joxí enj síxí eáninj imónígwí Goríxo anípa yeaiapínj rípi ‘Nígwí tñni bí epaxonírini.’ yaiwiarínjagi nání joxí díxí nígwí aí tñni aníníríxiní.

²¹ Dínj joxíyá ‘Awaú yarígíipa oemíní.’ yaiwiarínjipi Goríxoyá síñwíyo dání aga nanj wí mimónínjagi nání joxí yawawí tñni nawíní níkwímíxinírí yawawí yarígíipi epaxí mimónínjini.

22 Ayínání sípí joxí emínírí éf rípi ríwífmíní nímamori jíwaníjoxí díxí díñfyo dání ‘E oemíní.’ yaiwífpi nání ‘Goríxo ananí yokwarímí rífa niínírfeníjoi?’ níyaiwirí ríxíñf ureí.

23 Joxí yawawí sípí díñf yeaiwíaríñfpi ayá wí díñf síxí ríyíñagí síñwí níránírí fíwí joxí yaríñfímí dání gwíñíñf yáriníñagí síñwí níránírí nání raríñíní.” uríagi

24 Saimono re uríñínigíní, “Awagwí nírarígípi wí mínímeapa oenírí nání aiwaníñowagwí Ámínáomí yaríñf níwípiyí.” uríñínigíní.

25 E nemowáú egí síñwí tíní Jisaso emearíná wínígípi nání urírí xwíyífá Ámínáo nání urírí níyárimí añf e píní níwíárímí Jerusaremí nání nuríná Samariayí añf obaxí wíyo xwíyífá yayí neainaríñfpi wáf nura múrogísisixíní.

Piripo ámá Itiopia dánf womí uréwapíyíñf náníríní.

26 Piripomí añfñajf Ámínáooyá wo nurírí re uríñínigíní, “Joxí níwíápínímeámí óf Jerusaremí dání añf Gasayí ríníñfímí nání iníñfyí —Óf ayí ámá díñf meañe iníñfyíríní. Ayí tñf e nání ut.” uríagi

27 o níwíápínímeámí nurí ófyí tñf e nírémoríná weníñf éfyf wíníñínigíní. Gapímanf Itiopia dánf wo —O Itiopiayí añfyo menweañí Kadesíyí ríníñfíyá amípi ayá tñf imóníñf nípiní mewenjo, ayf oríní. O Jerusaremí dání Goríxomí yayí seáyímí numemo baríñagí wíníñínigíní.

28 O ámí xegf añf e nání nuríná karf osf íropearíñfímí éf níñweámáná xwíyífá Goríxoyá wáf rókiamoagf Aisaiáo nírirí eañfpi fáf níróa waríñagí

29 kwíyf Goríxoyápi Piripomí re uríñínigíní, “Joxí nurí osf íropearíñfímí ñweañomí wímeaf.” uríagi

30 Piripo añfíní mífí nurí añwí e dání arfá wíyf wíñínigíní. O wáf rókiamoagf Aisaiáo nírirí eañfpi fáf níróa waríñagí arfá níwirí re uríñínigíní, “Joxí fáf roaríñfpi mífkípi nání ríxa níjáfá nímonímáná ríroaríñíní?” uríagi

31 o re uríñínigíní, “Ámá wo máníepísipa nerínáyf, aríge nerí mífkípi nání nioní nígfpi níjáfá imónímííní?” nurírí re uríñínigíní, “Joxí níxemónapírí nioní tñf onweaaiyí.” uríñínigíní.

32 Xwíyífá Bíkwyíyo eáníñf o fáf roaríñagí arfá wíñfpi, ayf rípiríní, “Sípísípí nípíkianíro nání níméra warígífápa omí ení axípi níméra ugíawíxíní. Sípísípí miáyo fáf wíwákwímí yaríná ogeñf bí níraríñfpa o ení axípi manf bí míyoámoníñíní.

33 Ayá imímí wíkararíná ámá wo nurakírí ‘fíwí bí menoríní.’ muríñínigíní. Nípíkíaná xwíf tfyó bí tñf míñweañf nání xegf ámá imónígífáyo wíwaníñfyf wíkarígífápi nání go áwanf urínfárfaní?” xwíyífá o fáf roaríñagí wímeañfpi ayf apíríní.

34 Itiopia dánf gapímano Piripomí yaríñf níwirí re uríñínigíní, “Wáf rókiamoago nírirí eañf apí xewaníño nání nírirí eañfraní? Ámá wo nání nírirí eañfraní? Joxí ananí áwanf níriréíní?” uríagi

35 Piripo xwíyífá Bíkwyíyo eáníñf ámáo fáf rófpímí dání iwamfó nuréwapíya nurí Jisaso nání repíyf wíñínigíní.

36 Awaú síní nerímeánímí óf ayímí nuri inígf wú wearíñf e nírémori Itiopia dánf gapímano re uríñínigíní, “Síñwí wíneí. Inígf e wearíní. Nioní ‘Wayf omeámíní.’ nínimónírínáyf, pí nírakíonwíráraríñagí nání wayf mímeapa epaxf imónímííní?” uríagi

37 [Piripo re uríñínigíní, “Joxí díñf bí bí mamó Jisasomíní díñf níwíkwírorínáyf, ananí wayf meapaxf imóníríní.” uríagi o re uríñínigíní, “Jisasi Kiraiso Goríxomí xewaxoríní. níyaiwirí nání díñf wíkwíroníñí.” nurírí]

³⁸ osí íropearinǵipimi omiǵ mearinǵomi “Re ikwíroárei.” nuriri Piripo tǵni Itiopia dǵno tǵni nayoari iniǵǵyo nǵni nǵweri nǵpǵwiri e dǵni Piripo ámǵ omi wayǵ umeainǵinǵini.

³⁹ Wayǵ numeairi awaú iniǵǵyo dǵni nǵmǵnǵmeámǵ peyarǵnǵ re enǵinǵini. Kwíyǵ Ámǵnǵáoyǵpǵ Piripomǵ anǵnǵ mǵnapǵinǵinǵini. Anǵnǵ mǵnapǵnǵ Itiopia dǵnǵ gapǵmano Piripomǵ ámǵ sǵǵwǵ bǵ mǵwǵnǵpa nerǵ aiwǵ óǵ xegǵ warǵinǵyimǵ nurǵnǵ yayǵ néra unǵinǵini.

⁴⁰ Piripo wenǵinǵ éyǵ wǵnǵinǵinǵini. “Anǵ xegǵ yoǵ Asidotǵ rǵa rémóǵni?” nǵyaiwirǵ e dǵni nurǵnǵ anǵ óǵ e apǵ apǵ ikwíróǵinǵinǵyo xwíyǵá yayǵ neainarǵinǵipǵ wáf nura nǵmúrorǵ anǵ yoǵ Sisaria rǵnǵinǵipimǵ rémǵinǵinǵini.

9

Soro Jisasomǵ dǵinǵ wǵkwíronǵyǵi nǵnǵrǵini.

¹ Soro sǵnǵ ámǵ Jisasomǵ xǵdarǵǵáyǵ pǵnǵ wiǵrǵrǵxǵnǵrǵi éǵ nǵremorǵ re nǵra nǵmerǵnǵ, “Jisasomǵ anǵinǵ nuxǵdirónǵyǵ, mǵyǵó rǵrǵrǵnǵinǵyónǵinǵ urǵkwínǵnǵ pǵpǵkímǵ wianǵwǵrǵnǵ.” nǵra nǵmerǵnǵ apaxǵpǵnǵinǵ imónǵǵáyo seáyǵ e wimónǵnǵo tǵnǵ e nǵni nurǵ

² omǵ re urǵinǵinǵini, “Nionǵ anǵ yoǵ Damasǵkasǵ nǵni nurǵ Judayene negǵ rotú anǵyo awǵ eǵnǵǵáyǵ oxǵranǵ, apǵxǵranǵ, gǵyǵ gǵyǵ óǵ Jisaso tǵámǵnǵ inǵinǵyimǵ xǵdarǵǵagǵa nǵwǵnǵrǵnǵ áǵ nǵxǵrǵrǵ gwǵ nǵjirǵ Jerusaremǵ re nǵni nǵmeámǵ bǵmǵa nǵni joxǵ payǵ bǵ Judayeneyǵ rotú anǵ wiwǵ wiwǵmǵ mewegǵáwa nǵni nǵrǵrǵ rǵwamǵinǵ nearǵ niapowǵarei.” nurǵrǵ o payǵ nearǵ mǵnǵ wiowǵrǵnǵ

³ Soro payǵ nurǵpǵrǵ nǵmeámǵ nurǵ nurǵ nurǵ rǵxa Damasǵkasǵ tǵnǵ e anǵwi e rémóǵnǵ re enǵinǵini. Anǵnamǵ dǵni wǵá nókiǵnapǵrǵnǵ omǵ wǵá wókiǵarǵinǵinǵini.

⁴ Wǵá wókiǵrǵnǵ o xwǵáyo pǵkínǵmeǵánǵ re enǵinǵini. Anǵnamǵ dǵni xwíyǵá re rǵnénapǵinǵinǵini, “Soroxǵnǵ, Soroxǵnǵ, joxǵ pí nǵni nionǵ rǵkǵkǵrǵó níkarǵarǵinǵini?” urǵagǵ

⁵ Soro re urǵinǵinǵini, “Ámǵnǵoxǵnǵ, joxǵ goxǵrǵnǵ?” urǵagǵ “Nionǵ Jisasonǵ joxǵ rǵkǵkǵrǵó níkarǵarǵonǵrǵnǵ.” urǵinǵinǵini.

⁶ E nurǵrǵ re urǵinǵinǵini, “E nerǵ aí joxǵ nǵwiǵpǵnǵmeámǵ anǵ apǵ ikwíróǵinǵipimǵ nǵni nurǵ e nǵweǵǵánǵ ámǵ wo joxǵ aga nerǵpǵ nǵni áwanǵ rǵrǵnǵnǵo.” urarǵnǵ

⁷ Soro tǵnǵ warǵǵáyǵ e nǵrówapǵmǵnǵnǵ xwíyǵá bǵ mǵrǵpaxǵ nǵmónǵro xwíyǵá rǵnénapǵarǵinǵipǵ arǵá nǵwiro aiwǵ ámǵ womǵ sǵǵwǵ mǵwǵnǵǵawixǵnǵ.

⁸ Soro xwǵáyo pǵkínǵmeǵé dǵni nǵwiǵpǵnǵmearǵ xegǵ sǵǵwǵ noxoari nanǵrǵ aiwǵ amǵpǵ wǵ sǵǵwǵ wǵnǵpaxǵ mǵmónǵnǵagǵ nǵni omǵ wéyo áǵ nǵmaxǵrǵro nǵméra nuro Damasǵkasǵ nǵrémero

⁹ nǵǵwearǵnǵ o sǵnǵ sǵǵwǵ mǵwǵnǵpaxǵ nerǵ iniǵǵ nǵrǵ aiwǵ nǵrǵ mepa yarǵnǵ sǵá wǵyaú wǵyi órǵinǵinǵini.

¹⁰ Ámǵ Damasǵkasǵ nǵweǵǵyǵ wo —O xegǵ yoǵ Ananiasorǵnǵ. Jisasomǵ uxǵdarǵinǵ worǵnǵ. Omǵ Ámǵnǵo orǵnǵá nupǵrǵrǵ “Ananiasese!” urǵnǵ o “Ámǵnǵoxǵnǵ, nionǵ nǵweǵǵinǵ.” urǵagǵ

¹¹ Ámǵnǵo re urǵinǵinǵini, “Joxǵ nǵwiǵpǵnǵmeámǵ óǵ Awiaxoǵ rǵnǵinǵyimǵ nǵni nurǵ anǵ Judasoyǵáiwǵmǵ dǵni ámǵ anǵ xegǵ yoǵ Tasasǵ dǵnǵ Soroyǵ rǵnǵnǵo nǵni yarǵinǵ wiǵ. ‘O re rǵnǵweanǵ?’ Yarǵinǵ e wiǵ. Aǵ agwǵ o nionǵ xwíyǵá rǵrǵmǵ niarǵnǵagǵ nǵni rarǵinǵini.

¹² O orǵnǵá nǵwǵnǵrǵnǵ re wǵnǵrǵrǵnǵ. Ámǵ wo, Ananiasoyǵ rǵnǵnǵo nǵwiǵpǵrǵ xǵo ámǵ sǵǵwǵ anǵnǵ nǵni wé seáyǵ e wikwiǵrǵagǵ wǵnǵǵ enǵagǵ nǵni enǵ rarǵinǵini.” urǵagǵ aí

¹³ re urǵinǵinǵini, “Ámǵnǵoxǵnǵ, ámǵ obaxǵ ámǵ joxǵ nǵrarǵnǵo nǵni xwíyǵá rarǵnǵagǵa arǵá wǵnǵarǵnǵ. O ámǵ joxǵyǵá imónǵǵáyo Jerusaremǵ dǵni sǵpǵ wikǵarǵinǵipǵ nǵni arǵá wǵnǵarǵnǵ.

¹⁴ Apaxípaniñí imónigfá xwéowa payí nearo wiowárenapfagfá nání áamá joxí xwiyfá rírímí nísirfná yoí Jisasoyí rarigfáyo gwí yipaxí nimónimí bñoríní.” urfagi aí

¹⁵ Ámináo re urñiniginí, “O gí inókínñí omñí níiarñño imónirí yoí nioniyápi nání émáyo tñní wigí mǎxí ináyíyo tñní dixí Isireríyo tñní wáf urírí enfá nání rǎxa rǎpeañño enqagi nání joxí ananí o tññí e nání uí.

¹⁶ O nioní nání wáf urimearfná rññí wímeanfápi nání xamñjoní nǎjǎ níwiri wíwapiyimfáríní.” urfagi

¹⁷ Ananaiaso arfá e níwimí nurí añiwámí nǎpáwiri wé seáyí e níwikwiárímáná re urñiniginí, “Jisasomí dññí níwíkwírorai nání gí nírxímeá imónñí Soroxíní, Áminá Jisaso, óf joxí barññiyimí sññání simónñño joxí ámí sññwí anírí kwíyí oyápi síxí rímímori ení nání nírowárenapfagi barññíní.” uráná axíná re enñiniginí.

¹⁸ Sññwíyo yfánñí imónñí upárññípi rǎxeámioaññiniginí. Rǎxeámioááná o ámí píranñí sññwí nanírí nání níwiápnímeari wayí nímeámáná

¹⁹ aiwá nñíní ení síxí eánñiniginí.

Soro Damasikasíyo níñwearfná uréwapiyñí nániríní.

Soro áamá Jisasomí xfdarigfá Damasikasíyo ñweagfáyí tñní sfá wí níñwearfná kikiǎ bǎ mé re enñiniginí.

²⁰ Apaxí mé xegí Judayfá rotú añí wí e wí e mǎrññíyo nípáwiemeri Jisaso nání “Ayí Goríxomí xewaxoríní.” urímenñiniginí.

²¹ E urimearfná xfo rarññagi arfá wiarigfáyí nñní anññí ududí níwiníro re níriña ugíawixíní, “Jerusaremi dání áamá Goríxomí xwiyfá rírímí níwirfná yoí Jisasoyí rarigfáyo rǎkǎrǎfó níwikárímí bñño, ayí ro menírani? Ámá re dññí axfpi yarigfáyo ení gwí níyirí nímeámí nurí apaxípaniñí imónigfá xwéowa tññí e wárimññí bñño, ayí ro menírani?” níriña warfná

²² Soro wáf nurímerí píranñí níreñwípea nurfná xegí Judayo ududí winí nurekáríri “Ámá Goríxo yeáyí neayimíxemeanfá nání urowárenañño, ayí Jisatoríní.” urarfná ayí o e urarññípi xopírǎrf wipaxí bǎ mimónigfawixíní.

Judayí Soromí mekaxí umegfá nániríní.

²³ Sfá ayá wí rǎxa nímúrómáná enáná xegí Judayí Soromí píkianíro nání awí neáníro mekaxí méagfá aiwí

²⁴ Soro ayí xfo nání mekaxí méfápi nání arfá wíagi nání ayí o éf umññí nání peyeááná opǎkianeyíññíro añí apí nípimíní ákññáyo mǎdímǎdání fwi ge ge inñño íkwáwiyimírani, árfwiyimírani, íníná anññí awí níróa pwarññagfá aiwí

²⁵ xegí uréwapíyarññíyo re egíawixíní. Rǎxa sfá yinññáná Soromí soxí fǎ xwé wúmí nímiárímáná gwí níjimáná ákññáyo seáyí émi dání awayíní nímamówára wepfnáná o xwǎ mǎde dání níroámíñimeámí uññiniginí.

Soro ámí Jerusaremi nání uñí nániríní.

²⁶ Soro rǎxa Jerusaremi nání nurí e níréómáná xewaníño áamá Jisasomí xfdarigfáyí tñní gwiaumí oinímññí yarfná ayí “O ení nene tñní Jisasomí xfdarññwáyí womaní.” níyáiwiro wáyí níwiéra warññagfá aiwí

²⁷ Banabaso omí saní nurápirí wáf wurimeiarigfáwa tññí e nání níwirímeámí nurí Soro óf e nurí Ámináomí sññwí wññí o tññí xwiyfá rññí enñípi nání repíyí wírí o Damasikasí níñwearí Jisaso nání wáf nurífná ayá igigí mé urarññípi nání repíyí wírí enñiniginí.

²⁸ E eníná dání Soro Jisasomí dññí wíkwíroarigfáyí tññí gwiaumí níññíro ananí Jerusaremi añí nípimíní nemearfná ayá igigí mé Áminá Jisaso nání nuréwapíya nurí yarfná

²⁹ Judayí émáyí tfámíni xirigfáyí níwiápínimearo re egfawixíni. O tñni xwiýfá xim+ximí niníro m+xí nírínfásáná ríxa “Omí píyo dání píkianrétwíni?” níríníro e yaníro yarínagfá aiwí

³⁰ Jisasomí dñj níwíkwíro nání xegí xexírímeá imónigfáyí omí owikáraneyíníro rínarigfápi nání níjftá nimónímáná omí nímeámí anjí yoí Sisaria nání níwero e dání anjí Tasasí tñmí nání uowáraugfawixíni.

³¹ Ayínání ámá Jisasoyá síyikí imónigfá Judia píropenísíyo ñweagfáyífraní, Gariri píropenísíyo ñweagfáyífraní, Samaria píropenísíyo ñweagfáyífraní, nñní níyopíyárirí níñwearo dñj síkíkí nomíxíga nuróná Ámínáo nání wáyí wíro kwíyí Goríxoyápi arírá wírí yaríná ámá síñj wíní wíní níkwímíxíga ugíawixíni.

Pitao Iniasomí nanj imíxíñj náníriní.

³² Pitao anjí api apí ikwíróñíyo nemeftná anjí yoí Ridayí ríníñjípimí nání níwerí nírémorí ámá Goríxoyá imónigfá e ñweagfáyí tñní níñwearfná

³³ ámá wo —Xegí yoí Iniasoyí ríníñjoríní. Xegí enjí nñní síwímí enjé enjagí nání íkwianwíyo wenáná xwiogwí wé wíúmí dánj wau wo múroñjoríní. O íkwianwíyo wenjagí Pitao síñjwí níwíníriní

³⁴ re uríñnigíní, “Iníase, Jisasí Kiraiso píráníñjí simíxítagí nání níwiápínimeari díxí íkwianwí kíróaréí.” uráná re enjínigíní. O axíná wiápínímeanjínigíní.

³⁵ Níwiápínímeari emearíñjagí ámá anjí api Ridayí ríníñjípimí dánjyí tñní ámá ayoxí Saroníyí ríníñjípimí ñweagfáyí tñní omí síñjwí e níwíníro nání níkwímíróñíro Ámínáo tfámíni dñj wíkwírógíawixíni.

Pitao uráná Tabitaí wiápínímeanj náníriní.

³⁶ Anjí yoí Jopayí ríníñjíyo apíxí Jisasomí xídaríñj wí —Í xegí yoí Tabitaíriní. Gírikíyí pñné tñní Dokasíriní. Í kíkíftá bí mé aníñj miní ámá uyípeayí imónigfáyo nání ayá níwianíriní nání sanjí nurápa waríñjíní.

³⁷ Í Pitao síní Ridayo ñweañáná símíxí níwerí penjínigíní. Péagí píyímí píráníñjí ígftá nearo anjí awawá ikwíróñíyo seáyí émi nítmáná

³⁸ “Pitao anjí yoí Ridayo ñweaní.” rínaríñjagfá arftá níwíro Jopa anjí apimí dání anjwí e enjagí nání Jisasomí xídaríñjyí wígtí wáúmí uowáraná awau nuri wauní ríxíñj re urígtísisíxíni, “Joxí nene tñj e nání beí. Síni mepaní.” urftagí

³⁹ Pitao níwiápínímeámí awau tñní níbíro anjí e rémóáná ayí anjí awawá seáyí émi ikwíróñíwámí nání nípeameámí nípeyíro apíxí aní imónigfíwa xíto ronje anjwí e éft nírómáná ñwí nearo rapírapí aikí amípi nñní í síní wíyí tñní níñwearfná imíxagípi síwá níwia warfná

⁴⁰ Pitao ayo “Wáfíni nání peyeápoyí.” nuowárimáná xómíñj níyíkwírí Goríxomí yaríñj níwímáná apíxí píyí wenímní níkwímíróñíro re uríñnigíní, “Tabitaíxí, wiápínímeai.” uráná re enjínigíní. Í ríxa síñjwí noxoari Pitao ñweañagí níwíníriní sá wíráriníñje dání níwiápínímeari éft ñweañjínigíní.

⁴¹ Níwiápínímeari éft ñweááná Pitao ímí wéyo ftá níxírímáná nímfeyoari ámá Goríxoyá imónigfáyo tñní apíxí aníwamí tñní ení rftaiwá nuríriní ríxa ftwíapáná í amí síñj úagí nání ayo mñní wíñjínigíní.

⁴² Pitao e éftpi nání ámá anjí Jopayí ríníñje nímníni ñweagfáyí arftá níwíáríróóná obaxí wí Ámínáomí dñj níwíkwíróa ugíawixíni.

⁴³ O sftá ayá wí Jopa níwerfná ámá wo tñní —O xegí yoí Saimonoyí ríníñjoríní. Burímákau wará enjí erí yeáyí imíxírí yaríñjoríní. O tñní ñweañgíriní.

10

Anjñají wo Koniriasomí síñjání urónapíñj náníriní.

1 Anj yoó Sisariay riniñipimi áamá wo —O xegf yoó Koniriasoy riniñorini. Émáyf porisf simiñf niwiniro axe gwf mónigfá Itariyf riniñyoy seáyf e imóniñyf worini.

2 “Gorixomi píranñf ouxfdimini.” niyaiwirf anñf minf yarñorini. O tñni áamá xegf anñyo ñweagfáyf tñni Gorixo nánni wáyf niwiniro nánni Judayf uyípeayfyo sanñ urápayirf niñgwf mñni wiayirf yarñorini. Íníná Gorixomi xwiyfá ririmf wiayarñorini.

3 O sfá wiyimf 3:00 p.m. imóniñáná oriñá winarfná anñnajf Gorixoyá wo niwimearfi re urñiniginfi, “Koniriasoxñni!” urfagi

4 o siñwf agwf niwinarñisáná sirf niñikñirfi re urñiniginfi, “Ámináoxñni, pírinfi?” urfagi anñnajo re urñiniginfi, “Gorixo xwiyfá joxi ririmf wiayarñipf arfá sirf uyípeayfyo sanñ nurápirfná mñni wiayarñipf siñwf ranirfi nerf nánni yayf winarñagfi nánni nirowárenañoi.

5-6 Agwf joxi áamá wo Saimonoy riniñomi —O xegf yoó bñ Pitaorini. O áamá burimákaú wará enñ eri yeáyf imixirfi yarñf Saimonoy riniñoyá anñ rawirawá imanñpá tñni mirñniñiwámfi ñweanfi. Omñ wirimiauñrñf nánni Jopa nánni áamá wamñ urowárei.”

7 Anñnajo e nurimñi úaná Koniriaso xegf anñiwámfi omñf wiarigfáyf waúmi “Eñni.” nurirfi simiñf winarñf xfo tñni anñf minf emearñf womñ enñ —O “Gorixomi píranñf ouxfdimini.” niyaiwirf anñf minf yarñorini. Omñ enñ “Eñni.” nurirfi awamñ

8 amñpí nñni anñnajo urfñpfi nánni repñyf niwimáná Jopa nánni urowarñiniginfi.

Pitao ikwíkwf niyárirfi winñipf nánirñni.

9 Sá wegíáwa wíapfi tñni niwiápnimeámfi nuro nuro sinñ of e nuróná Jopa tññf e anñwi e rémoaniro yarfná Pitao ikwawedf imóniñáná Gorixomi xwiyfá ririmf wimñirfi nánni anñf xfo wearñiwámfi waíwfyoy niñéga niñeyirfi anñf rfwf seáyfyo ikwíronñe dánñ e yarfná

10 agwf wíagfi “Aiwá onimñni.” niwimónirfi aí ayf aiwá sinñ riyamñ yarfná ikwíkwf niyárirfi

11 wenñf yánfyyf winñiniginfi. Anñnamñ dánñ of ninimáná rapñrapñ xwé wúnñf imóniñf bñ midánñ biaú midánñ biaú fá niñirimáná xwíáyo nánni awayinñ niñmamówára wepñnarñagfi niwinirfi

12 ríxa xwíáyo ikwiárñáná wenñf éyf winñiniginfi. Nanñwf xwé xiñegñni tñni amñpí agwf tñni napéa warñipf tñni inñ xiñegñni tñni iwáfpimñ wenñagfi winarfná re enñiniginfi.

13 Xwiyfá bñ niñinénapñrñf re urñiniginfi, “Pitaoxñni, niwiápnimearfi nanñwf apñ niñikirfi nei.” urfagi aí

14 Pitao re urñiniginfi, “Ámináoxñni, aga oweoi. Nanñwf Judayene ñwf ikaxf eánñipimñ dánñ ‘Ñwfárñni.’ riniñipf, ayá niñinirfi piáxf neánipaxf imóniñipf sinñ mñnfáonñ enñagfi nánni joxi niñrñpfi wí emiméñni.” urfagi

15 xwiyfá ámi bñ re riniñenapñiniginfi, “Gorixonñ ríxa ‘Ñwfá mimónñni.’ rárfñpfi nánni sinñ diñf re miyaiwipañ, ‘Niñrñnáyf, sinñ ayá niñinirfi piáxf neánipaxf imóniñipfirñani?’ miyaiwipañni.” riniñenapñiniginfi.

16 Pitao siñwf winirfi arfá wirf éfpi axfpi biaú bñ niwinayimáná enñáná re enñiniginfi. Iwáfpfi apaxf mé niñeyirfi anñnamñ ainñiniginfi.

17 Pitao ikwíkwf niyárirfi winñpfi nánni “Pí nánni rfa winññni?” niyaiwirfi ududf ayá wí nikárñga warfná re enñiniginfi. Áamá Koniriaso xfo tññf e nánni wáf urowarfwáwa anñf wíyo Saimonoyá anñf nánni yarñf niwiéra niñimáná ríxa ákññá íwí e niñronañro

18 rfaiwá re rigfawixñni, “Áamá Saimono ámi yoó bñ Pitaoyf riniñyo re rññweanñ?” rfaiwá e rarfná

19 Pitao ikwíkwf niyárirfi mñkñpfi nánni “Pí nánni rfa winññni?” niyaiwirfi diñf e piñkñarfná Gorixoyá kwíyfpfi omñ re urñiniginfi, “Arfá niñ. Áamá waú wo joxi símeanñro nánni pñá siarñoi.

²⁰ Wigí dínƒyo dání marfáí, níwaníḡoní awa joxí siríménapírí urowárenapfá enagí nání joxí níwiáƒnimeámi níwepíníri dínƒ obíboxí ‘Pí nání rfa yaríḡníní?’ mímó ananí awa tńń níkumíxíníri nawíní úpoyí.” urfagí

²¹ Pitao awa rogíe nání níwepíníri re uríḡnigíní, “Arfá nípoyí. Ámá soyíne pfa yarígfo, ayí nioní nání yaríḡoí. Soyíne pí nání bfoyínéríní?” urfagí

²² awa re uríḡawíxíní, “Koniriaso —O porísf 100 imóníḡfáyo seáyi e wimóníḡoríní. Ámá wé róníḡo nimóníri Goríxomí wáyí wiaríḡoríní. Díxí Judayí nńń ‘O ámá nanḡoríní.’ raríḡforíní. Omí aníḡnají wo re urénapíḡnigíní, ‘Joxí xwíyfa o rírínfáƒí arfá wirfa nání omí wirímiaupírí nání díxí wamí urowáreí.’ urénapíḡfá nání bfwáoneríní.” urfagí

²³ Pitao “Ananí níwiáƒíro nioní tńń sá oweaneyí.” uríḡnigíní.

Pitao Koniriasoyá aniwámi nání urfá náníríní.

Sá wenḡo wfáƒí tńń níwiáƒnimearí awa tńń nuróná ámá Jopa dánƒ Jisasomí dínƒ níwíkwíroro nání xexírímeá imóníḡfáwa tńń nawíní nuro

²⁴ ófmi sfá wíyi wegífáwa níwiáƒnimeámi warfána Koniriaso xegí xexírímeáyí tńń xegí níkumíxíníri emearíḡfáyí tńń awí neáárímáná weníḡfá nerí ḡweanáná Pitao aní apimí Sisariayí ríníḡƒpimí níremorí

²⁵ aní Koniriasoyáiwámi páwimíníri éyí o Pitao tńń nerímeáníríná oyá síkwí tńń e níƒkínimearí míḡfá xwífáyo íkwíroníḡnigíní.

²⁶ E éagí aiwí Pitao omí áríwfá numearí re uríḡnigíní, “Joxí níwiáƒnimearí éf roí. Nioní ení sa ámá woníríní.” nurírí

²⁷ o tńń xwíyfa níriníri nerímeánímí níƒwíríná ámá obaxí awí neáníro ḡweanagífa níwíníri

²⁸ re uríḡnigíní, “Judayene re ríḡaríḡwáƒí nání émáyíne xamíḡfáƒíne ení níjfa imóníḡoí, ‘Nene émáyí tńń gwíaumí nírinánáraní, xwíyfa níḡwearanénáraní, apimí dání negí ḡwí íkaxí ríḡaríḡwáƒí wíakíaríḡwíní.’ E ríḡaríḡwáƒí nání xamíḡfáƒíne níjfa imóníḡoí. E nerí aí Goríxo nioní re oyaiwinírí oríḡá níƒaríḡnigíní, ‘Émáyí aí wo tńń gwíaumí míḡpaxí mímóníri.’ E oyaiwinírí oríḡá níƒaríḡfá enagí nání ‘Émáyí tńń gwíaumí nírináná ƒíaxí éáníƒaríḡníní.’ wí síní ríƒaxonímaní.

²⁹ Goríxo síwá éníḡfá níf enagí nání ámá rowa nioní níriníro báná nioní urakímíníri wí murí sa arfá níwirí númí bfaníḡníní. Ayínání yaríḡfá bí oseaimíní. Pí nání nírinímeáfoníríní?” urfagí

³⁰ Koniriaso re uríḡnigíní, “Nioní agíná ayímíní sfáƒí tńń xíxeni reyáíná 3:00 p.m. imóníḡáná aní ríwámí dání Goríxomí xwíyfa rírímí wiarfána re eníḡnigíní. Ámá rapírapí xwínfá earíḡfá yíníḡfá wo níronapírí

³¹ re níriníḡnigíní, ‘Koniriasoxíní, joxí Goríxomí yaríḡfá wiaríḡfáƒí arfá sirí joxí ámá uyípeayíyo arírá wíayaríḡfá sḡwí ranírí nerí nání yayí wíaríḡagí nání nírowárenapíḡoí.

³² Agwí joxí ámá wo Saimonoyí ríníḡomí —O xegí yoí bí Pítaoríní. O ámá burímákaú wará ení erí yeáyí imíxírí yaríḡfá Saimonoyí ríníḡoyá aní rawírawá imaníƒá tńń míríníḡiwámí ḡweaní. Omí wirímiaupírí nání Jopa nání díxí wamí urowáreí.’ nírfagí

³³ nioní síní mé aníḡníní ámá wa joxí sirímeapírí nání urowáraná joxí naní nerí awa tńń bfiní. Agwí nene Ámínáo ‘Xwíyfa ayo uríríxíní.’ ríríḡfá níriní arfá wíaríḡane nání Goríxoyá sḡwí aníḡe dání awí neánárirane ḡweanwíní.” uríḡnigíní.

Pitao aní Koniriasoyáiwámi dání uréwapíyíḡfá náníríní.

³⁴ Pitao maní níyoámorí re uríḡnigíní, “Xámí nioní Goríxo yaríḡfáƒí nání majfá nerí aiwí agwí ríxa níjfa imóníḡníní. O wí sfmí sfmí e nímerí anímí yarfáníḡfá epaxomaní.

35 Omí wáyí wiro wé róniṅí imóniṅípi ero yarigfá gíyí gíyí gwí wirí wirími dání imónigfáyí aiwí xfo t́ámíni b́aná ananí yayíni níwiri umíminaríṅíri.

36 Xwíyí Goriṅo Isirerene yaṅí neaiapíṅí rípi nání seyíné ríxa níj́f́aríni. Jisasi Kiraisomi —O Ámínáo nimóniṅí ámá niyoní seáyí e wimóniṅíoríni. Omí diṅí wíkwíroariṅwápimi dání Goriṅo t́ni píyí wírinipaxí imóniṅwini.

37 Jono xámi wayí xegí umeaiṅípi nání wáf nememána eṅána Gariri dání iwamfó nimóga bíri Judia píropenisíyo amí amí imónimerí eṅípi nání xamíṅíyíné níj́f́aríni.

38 Nasaretí dání Jisaso nání rariṅíni. Omí Goriṅo níripearí xegí kwíyípi wirí eṅí síxí weámíxiri éána o Goriṅo diṅí ukíkayonagí nání nemerína ámáyo naṅíni níwiiri ámá obo diṅí níxíxérorí sípí wikárariṅíyo niyoní naṅí imíxímenípi nání seyíné ríxa níj́f́aríni.

39 Amípi o negí Judayí aṅíyo erí negí aṅí xwé Jerusaremipimi dání erí eṅípi wone síṅwí wínaroiṅwáone riwoneríni. Omí nípikiróná yoxáyo yekwíroaríagfá aí

40 śf́a wíyáú wíyi nórimána eṅána Goriṅoyá diṅíyo dání níwiápiṅimeari ámá síṅwí anigíe dání síṅáni wimóniṅnigíni.

41 Gí ámá Judayí níni síṅwí anigíe dání marf́aí, ámá Goriṅo eṅína dání síṅwí wínarórixiniṅí neaeíronṅone —None o xwáripáyo dání níwiápiṅimeámána eṅána o t́ni inigí nírane aiwá nírane eṅwáoneríni. Noneyá síṅwí aníṅwáe dání síṅáni níneaimóniṅí

42 sekaxí re neariṅnigíni, ‘Soyíné nioní nání ámáyo wáf urímero “Ámá síṅí ṅweagf́ayo t́ni ríxa pegf́ayo t́ni niyoní áwini e níṅweámána wigí yarigf́api eyeyíromí ení nání Goriṅo rípeaṅo, ayí oríni.” Áwaní e urímero éf́rixini.’

43 E neariṅo nání wíá nearókiamoagf́a níni re nearagíoríni, ‘Ámá omí diṅí wíkwíróf́ayí níni xfo wiṅípiṅími dání Goriṅo ananí yokwarími wíariṅíri.’ nearagíoríni.” uríṅnigíni.

Émáyo Kwíyí Goriṅoyápi waíniṅí náníri.

44 Pitao xwíyí api síni nura warína re eṅnigíni. Ámá xwíyí o rariṅípi arf́a wiarigf́ayo niyoní kwíyí Goriṅoyápi waíniṅnigíni.

45-46 Kwíyí Goriṅoyápi waínána Judayí Jisasomi diṅí wíkwíroarigf́a Pitao t́ni bíyí weníṅí éf́ayí wíniṅíawixini. Xwíyí arf́a wiarigf́a tíyí ríxa píné xíxegíni ayí majf́a imónigf́ayí ríro Goriṅomi seáyí e umero yaríṅagf́a níwiniro nání re yaiwigf́awixini, “Goriṅo xegí kwíyí émáyo sípí míwí nene xwé ayá wí neaiapíṅípa ayo ení anf́a axípi rf́a wiaríni?” níyaiwiro ududí níkáriṅa warína Pitao re uríṅnigíni,

47 “ ‘Ámá kwíyí Goriṅoyápi waíní tíyí inigí t́ni wayí meapaxí mimóniṅoi.’ go riniṅoi? Oweoi, kwíyípi nene neaíniṅípa axípi waíní eṅagi nání ámá wo e rípací mimóniṅí.” nuríni

48 sekaxí re uríṅnigíni, “Ámá tíyo Jisasi Kiraisomi diṅí wíkwíroariṅagf́a nání wayí umeaípoi.” urána ayí “ ‘Joxí nene t́ni śf́a ámí wíni re oṅweaneyí.’ neaimónaríni.” uríṅíawixini.

11

Pitao Koniriasoyá aṅiwámi eṅípi Jerusaremí dání áwaní uríṅí náníri.

1 Wáf wurimeiarigf́a t́ni ámá Jisasomi diṅí níwíkwíroro nání xexírímeániṅí imónigf́a Judia píropenisíyo wí e wí e ṅweagf́ayí t́ni xwíyí rípi rínaríṅagí arf́a níwiro “Émáyi ení Goriṅoyá xwíyípi arf́a níwiro diṅí wíkwírogf́aríni.” rínaríṅagí arf́a níwiro ṅweaṅána

2 Pitao Jerusaremí nání níyiri rémóána xegí Judayí wí —Ayí Jisasomi diṅí níwíkwíroro aiwí re rariṅíyíriṅí, “Émáyi Jisasomi diṅí níwíkwíroróna iyí símí sfo

níwákwiníro nene imóninwápa nimóniróná, ayí ananirini.” rarigfáyirini. Ayí wí Pitaomi mǎxí nuríro

³ re urigfawixini, “Joxi pí nání negí yarínwápi ogámí nerí émáyí, iyí símí sító mǎwákwinípa egfáyí tǎni gwiaumí niniri nawíni aiwá nininiginí?” uríagfa aí

⁴ Pitaó xámí imóníe dání repiyí níwiéra nurí nureñwípéa nuríná re uríniginí,

⁵ “Nioni añí yoí Jopayo ninweari Gorixomi xwiyá rirímí níwiríná íkwíkwí niyárirí oríná nǎpáráná weníñí yánfáyí wininiginí. Rapírapí xwé wúníñí imóníñí bí mǎdání biaú mǎdání biaú níxirímáná añnamí dání awayini nímamówaríga weaparínagí níwiniri nioni tǎñí e ikwiárinénapáná

⁶ rapírapí iwáf ininúmi pírániñí síñwí owinimiri inimi síñwí agwí winfáyí wininiginí. Nañwí ámá íwí mearigfáyí tǎni sayí tǎni agwí tǎni níropéa waríníyí tǎni iní tǎni inimi wenagí níwiniríná

⁷ añnamí dání xwiyá re rinénapíagí arfá winiginí, ‘Pitaoxini, níwiápnimeari nañwí api nípkiri neí.’ nírfagí arfá níwiri aí

⁸ nioni re uríniginí, ‘Ámináoxini, amípí “Ñwáfirini.” rininípi, niniríná piáxf eánipaxí imóninípi síní iwamfó gígfí bí méaonirini. Aga wí nimíméini.’ uríagí aí

⁹ xwiyá añnamí dání rinénapípi ámi bí nírinénapiri re nírenapíniginí, ‘Gorixoní ríxa “Ñwáfá mimónini.” rárápí nání joxi síní díní re miyaiwipani, “Nínirínáyí, síní ayá nininiri piáxf neánipaxí imónini.” miyaiwipani.’ Xwiyá e nírinénapimáná

¹⁰ xwiyá api axípi biaú bí nírinénapimáná íríríwáfpi ámi añnamí nání míxeánénapíniginí.

¹¹ Míxeánénapáná axíná re eniginí. Ámá waú wo —Awa Sisaria dání nioni tǎñí e nání uowáfáwarini. Awa añí none wearínwáiwámi rémónapígfawixini.

¹² Rémonapáná kwíyí Gorixoyápi re níriniginí, ‘Joxi awa tǎni anani ui. Awa tǎni nawíni nuróná díní kǎkǎmí nimóga nurí “Pí nání ámá rowa tǎni warínini?” miyaiwipani.’ nírfagí nioni tǎni ámá Jisasomi díní níwíkwíroro nání nírixímeá imónígfá wé wíumi dání wo rowa tǎni nurane ámá nioni nání uowárenapíoyá añiwámi páwíáná

¹³ o xegí añíyo añnájí wo síñáni níwimóniri urínípi nání repiyí níneairí re nearíniginí, ‘Añnajo re níriniginí, “Díxí ámá wa Saimonomí —Oyá yoí bí Pitaorini. Omí wirímiaupírí Jopa nání uowáreí.” níwiniri

¹⁴ re níriniginí, “Xwiyá o níbirí rirínfápi joxi tǎni ámá joxiyá añiwámi wearigfáyí tǎni arfá wípráfipimi dání Gorixo yeáyí seayimíxemeanfáirini.” Añnajo e níriniginí.’ nearfagí

¹⁵ nioni xwiyá iwamfó uréwapíyaríná re eniginí. Kwíyí Gorixoyápi nene xámí níneáimearíná neaáinínípa ayo ení axípi wáiníniginí.

¹⁶ Axípi wáiníagí níwiniri xwiyá Ámináo nearagí rípi nání díní níroníniginí, ‘Jono inígfí tǎnini wayí seameáíagí aiwí Gorixo seyíné xegí kwíyípi tǎni wayí seameainfáirini.’ rínípi nání díní níroníniginí.

¹⁷ Gorixo nene Áminá Jisasi Kiraisomi díní níwíkwírómáná enáná xegí kwíyípi anfá neaiapínípa ámá ayo ení axípi wíagí nání ‘Nioni Gorixo xegí díníyo dání yarínípi pírfí urakípaxorini.’ ríseaimónarini?” uríagí

¹⁸ awa xwiyá Pitaó urípi pírániñí arfá níwíro omí ámi xwiyá bí murí Gorixomi seayi e numeróná re rígfawixini, “Gorixoyá díní tǎni émáyí ení wígfí íwí yarígfápi ríwímíni nímamoro díní níyímiñí imónínípi meapaxí imóníñoi.” rígfawixini.

Adiokí ñweáyí wí Jisasomi díní wíkwíróáná imónínípi nánirini.

¹⁹ Xámí Sítipenomí nípkiróná Jisasomi díní wíkwíroarígfáyo xeaníñí níwikáiríro xídíxídwáfí éagfá émáyí añmíni numiamoróná wí xwáfá rawírawápmi enípi xegí

yoʼ Pinisia ηwearo wí píríηwʼ Saipírasi ríníηíyimi ηwearo wí anʼ bɪ xegʼ yoʼ Adioki ηwearo neróná xwíyʼá Goríxoyápi émáyo muréwapíyí wigʼ Judayoni nuréwapíya nuro aɪ

²⁰ wigʼ wa píríηwʼ xegʼ yoʼ Saipírasi dánɪ xírígʼáyʼ tʼnɪ anʼ yoʼ Sairini dánɪ xírígʼáyʼ tʼnɪ Adioki nírémoro wáf nurímeróná émáyo enɪ xwíyʼá Áminá Jisaso nánɪ yayʼ winípaxípi nura emegʼawixɪnɪ.

²¹ E yarʼná Áminá Goríxo dɪηʼ ukíkayori enʼ sixʼ weámíxiri yaríηagɪ nánɪ áamá obaxʼ wigʼ ηwʼá nánɪ yarígʼápi arʼá nikeamoro Ámináo tʼámɪnɪ níkinimóniro dɪηʼ wíkwʼrógʼawixɪnɪ.

²² Ámá Jerusaremɪ dánɪ Jisasoyá sɪyikʼ imónígʼáyʼ xwíyʼá rɪpi rɪnaríηagʼá arʼá níwiro “Adiokiyo émáyʼ obaxʼ Jisasomɪ dɪηʼ wíkwʼróaríηoɪ.” rɪnaríηagʼá arʼá níwiro nánɪ Banabasomɪ Adioki nánɪ urowárʼagʼá

²³ o nuri anʼ apimɪ nírémori wɪnɪnigɪnɪ. Goríxo émáyo wá níwianiri ayo wimíxaríηípi níwɪniríná dɪηʼ níʼá níwɪniri enʼ rírémíxʼ níwiri re uríηnigɪnɪ, “Goríxomɪ wí rʼwʼ múmó aníηʼ minʼ ayá tʼnɪ xʼdʼfʼrɪxɪnɪ.” uríηnigɪnɪ.

²⁴ O áamá nanʼ yaríηo imóniri Goríxoyá kwíyʼípi ayá wí sixʼ wɪniri Jisasomɪ dɪηʼ ayá wí wíkwʼrori yaríηo enagɪ nánɪ e uríηnigɪnɪ. Ámá obaxʼ Ámináomɪ dɪηʼ wíkwʼróʼáyʼ axʼnɪηʼ nímoniro níkumíxiga waríηagʼá

²⁵ Banabaso Soro nánɪ pʼá eminiri anʼ yoʼ Tasasi nánɪ nuri

²⁶ apimɪ ηweanagɪ níwɪniri níwirimeámɪ bʼíwaú nawínɪ Adiokiyo níηwearíná áamá e dánɪ Jisasoyá sɪyikʼ imónígʼáyʼ tʼnɪ awí neánayiro obaxʼ wíyo nuréwapíya nuríná xwiogwʼ wo awaúmi e múronigɪnɪ. Adiokiyo e íná dánɪ áamá wí áamá Jisasi Kiraisomɪ uxʼdarígʼáyʼ nánɪ yoʼ Kirisiteniyɪ iwamʼó wírígʼárinɪ.

²⁷ Íná wʼá rókiamoarígʼá wa Jerusaremɪ pʼnɪ níwiárimɪ Adioki nánɪ níweapiro

²⁸ wigʼ wo Agabasoyɪ ríníηo éf nírori Goríxoyá kwíyʼíyo dánɪ wʼá nurókiamori re uríηnigɪnɪ, “Aiwá nánɪ xwʼá tʼíyo níyonɪ aga dʼwʼ ayá wí ikeamónanʼwárinɪ.” E uríηípi Romíyʼ míxʼ ináyʼ Kírodiasoyɪ ríníηo menʼweanáná dʼwʼ apɪ ikeamónʼagʼá nánɪ

²⁹ Jisasomɪ xʼdarígʼáyʼ wonɪ wonɪ xixegʼnɪ níwípaxʼ imóníηípa wigʼ dɪηʼ re yaiwigʼawixɪnɪ, “Negʼ nírixʼmeá Judia píropenʼsʼíyo ηweagʼáyo arírá wianʼwá nánɪ nígwʼ apɪ apɪ nítirane wiowárʼwanigɪnɪ.” níyaiwiro

³⁰ xixenɪ e nero nígwʼ awí eáfápi Banabaso tʼnɪ Soro tʼnɪ awaú nímeámɪ nuri Jisasoyá sɪyikʼ imónígʼá Jerusaremɪ ηweagʼáyo wipenʼweagʼáwamɪ mɪnɪ wípʼsʼí nánɪ wiowárʼgʼawixɪnɪ.

12

Míxʼ ináyʼ Xeroto Jemisomɪ píkiri Pitaomɪ gwʼ uyiri enʼ nánirɪnɪ.

¹ Íná Judayʼ míxʼ ináyʼ Xeroto Jisasoyá sɪyikʼ imónígʼáyʼ wíyo ríkíkírʼó wíkarɪnɪ nánɪ fá níxíriri

² porisʼ wamɪ uráná kirá tʼnɪ Jonomɪ xíráo Jemisomɪ píkígʼawixɪnɪ.

³ Jemisomɪ píkíagʼá nánɪ Judayʼ yayʼ yaríηagʼá níwɪniri Xeroto sipí ámɪ bɪ nerɪ re eníηigɪnɪ. Pitaomɪ enɪ fá xíríηnigɪnɪ. Sʼá Pitaomɪ fá xíríηíyɪ tʼnɪnɪ Judayʼ Goríxo eníná múronípi nánɪ dɪηʼ mopírɪ nánɪ bisʼkerʼá yisʼ mayʼ úrapí nímixiro narígʼíná omɪ Xeroto fá xíríηnigɪnɪ.

⁴ Omɪ fá níxírímáná re yaiwíηnigɪnɪ, “Sʼá Anʼnajo Neamúroagoɪ ríníηʼ rɪpi ríxa pwéáná omɪ gwʼ anʼíyo dánɪ nímixeari áamá nʼnɪ síηwʼ anígʼé dánɪ xwíríxʼ numerɪ píkímigɪnɪ.” níyaiwirɪ gwʼ anʼíyo níηwirárʼíná porisʼ awí eánígʼá biaú biaú xixegʼnɪ waú waú awí mearoayipírɪ nánɪ wáríηnigɪnɪ.

⁵ E wáráná Pitaomi gwí anjyo awí mearoarigfáwa aí Jisasoyá siyikí imónigfáyí Gorixo omí arírá owininrí aninjí miní arfá rfá wé yarinjí nwiéra ugíawixini.

Anijnají wo Pitaomi gwí anjyo dání mixelanjí nánirini.

⁶ Sfá Xeroto “Ayimí omí nimixelari ámá sijnwí anigfe dání xwirixí uméimiginí.” yaiwinjyí siní wáfá mónijnáná Pitaosenfá wírfkaú niyárimáná áwinimí sá wenáná porisí waú midimidáni njewari wa gwí anjí ówanjí niyárimáná bfaríwámi dání awí roro enáná re enijniginí.

⁷ Ámináooyá anijnají wo nironapirí gwí anjyo wáfá ókiaráná Pitaomi miwíyo saiwiárf wiminirí nání ayijnwí núrurí re urijniginí, “Joxí anjní wiápnímeaí.” uráná re enijniginí. Senfá arfkaú xegí wéyo dání ikweámioanijniginí.

⁸ Senfá arfkaú ikweámioáagi anijnajo ámi re urijniginí, “Dixí arerixí yinirí síkwí sú yinirí ei.” nurirí o ríxa e éaná re urijniginí, “Dixí iyfá níkfkiyinimí níxídei.” urfagi

⁹ gwí anjí awámi dání omí númi nipeyari númi nuríná “Anijnajo nirí xwíyí nírí yarínjípí, ayí nepa rfá niarini?” miyaiwí “Sa oríná rfá winijnini?” niyaiwirí

¹⁰ awaú porisí xfo tñj anjwí e awí rogíawami múrori jfami awí rogíawami ení múrori nemáná ákijná ówanjí ainixí tñni imixinijninami —Anami pñni nwiárimí nipeyariná gwí anjyo pñni nwiárimí ríxa anjí apí ikwíronijnipimí emearigfánariní. Ana tñj e rémóaná re enijniginí. Xegípi fkwíminijniginí. Xegípi fkwímináná nipeyari óf wiyimí nuríná re enijniginí. Anijnajo ríxa pñni nwiárimí úaná

¹¹ Pitaos xegí dñjí fáfá níxirirí re rinijniginí, “Ámináo nioní éf nimínimínirí nání xegí anijnajo nurowárenapirí Xeroto ‘Gf enj eáninjyo dání e wikárimiginí.’ yaiwiarinjípí pfrí urakirí gf Judayí ‘Xeroto omí e wikárfwiniginí.’ niyaiwiro dñjí wikwímoarigfápi pfrí urakirí nerí gwí anjyo dání nimixelanonirfaní? Oyí, e níonirini.” rinijniginí.

¹² Dñjí e fáfá níxirimo anjí apixí Mariaíyí rinijnj wíyá —Ími xewaxo Joní Makorini. Omí xinái Mariaíyí rinijnjyá anjí iwámi nání nurí ámá obaxí aniwámi awí neánárimáná Gorixo xfomí arírá owininrí nání yarinjí nwiá waríná nremorí

¹³ ákijná fwi mífde dání iwanjí nearí ikaxí rímákíaná apixí wí, anjí iwámi xináinijnj nimónirí omijnj wíiarinj wí —Í xegí yoí Rodairini. Í iwanjí neánirí ikaxí rímákínfagi nání gorfanirí sijnwí owinimínirí nurí

¹⁴ “Goxirini?” nurirí Pitaoyá manj umijnínfagi nání dñjí nífá wíagi re enijniginí. Xámi ówanjí mífkwíomeá anjní nurí ayá tñni re urijniginí, “Pitaos ákijná ówanjyo bfaríwáminí dání biraíwo roní.” urfagi

¹⁵ ámá ayí re urigíawixini, “Jíxí xaxá nerí rarijnini.” urfagfá aí í axípi arfki ámi bí tñni uraríná ayí re urayigíawixini, “Pitaoyá anijnajo rfá roní?” urayarigfá aiwí

¹⁶ Pitaos siní ówanjí iwanjí nearí ikaxí rímákiarigfagi ayí nuro ówanjí níkwiro winigíawixini. Pitaos riwo ronjagi nwiniro dñjí niyága úagfá aí

¹⁷ Pitaos ayí xwíyí mírípa oépayinirí wé ówanjí nuyimáná Ámináo nwiirí gwí anjyo dání nimeámi nupeyariná éfpi nání repíyí nwiéra nurí re urijniginí, “Jemisomí tñni negí nírixímeá imónigfáyo tñni nioní níf apí nání áwanjí urírxini.” nurárimí nipeyari mí nání unijniginí.

¹⁸ Ríxa wáfá ónáná porisí Pitaomi awí mearoarigfáwa o mñjweanagi nwiniro “Pitaos arige nerí rfá unjoi?” nwiniro ayá ípípfá nñjwiráriga waríná

¹⁹ míxí ináyí Xeroto Pitaos nání pfá néra nurí pfá nimegínárimáná porisí awí mearogfá awami yarinjí imímí nwiárimáná wáfamí sekaxí re urijniginí, “Awami nimeámi nuro píkípayí.” Sekaxí e nurímo Judia pñni nwiárimí anjí yoí Sisaria nání nwerí e urínijniginí.

Míxí ináyí Xeroto penjí nánirini.

20 Xeroto áamá Taia ηweáyo t́nı́ Saidonı́ ηweáyo t́nı́ wikf́ bı́ onı́miápi mı́wónı́ ayá wı́ wónarıηagı́ wigf́ wı́ awı́ neánarımáná o ηweane nánı́ nı́bı́ro xámi Xerotoyá gapı́manı́ seáyı́ e imónı́gı́fá wo t́nı́ —O xegf́ yoı́ Bı́rası́tasorı́nı́. O t́nı́ xámi Xeroto wikf́ wónarıηı́pı́ nánı́ xwı́yı́fá nı́mı́xı́ro re urı́gı́fawı́xı́nı́, “Joxı́ Xeroto wikf́ neaónarıηı́pı́ nánı́ omı́ xwı́yı́fá nı́neaurı́yırı́ piyı́fá neawı́rı́ı. Ámá dı́xı́ mı́xı́ ináyomı́ sı́maηwı́yónı́ηı́ wurı́nı́gı́fáyo aı́wá bı́ yarı́ηwáone enı́agı́ nánı́ rı́rarı́ηwı́nı́.” uráná o re urı́ηı́nı́gı́nı́, “Soyı́né t́nı́ nawı́nı́ nı́rorane seaurı́yimı́fárı́nı́.” urı́agı́ awa wenı́ηı́ nero ηweanáná

21 sı́fá Xeroto xwı́yı́fá imı́xı́nı́fá nánı́ rárı́ηı́yi parı́móáná o mı́xı́ ináyowa yı́narı́gı́fápi okı́yı́fá nı́nı́máná xegf́ sı́á ikwı́aηwı́f seáyı́ e imı́xı́nı́ηı́fnamı́ nı́ηwearı́ xwı́yı́fá rı́rı́mı́f wı́arı́nı́

22 áamá awı́ eánı́gı́fáyı́f rı́aiwá nı́rı́ro re rayı́gı́fawı́xı́nı́, “Xwı́yı́fá apı́ áamá woyá mı́rı́narı́nı́nı́. Apı́ anı́namı́ dánı́f ηwı́fá imónı́ηı́f woyánı́ηı́f rı́narı́nı́.” rayarı́nı́ re enı́nı́gı́nı́.

23 Ayı́ urarı́gı́fápi nánı́ xewanı́ηo pı́rı́f nı́rakı́nı́rı́ “Gorı́xomı́nı́ seáyı́ e numerı́ rı́poyı́.” murı́pa éagı́ nánı́ Gorı́xoyá anı́najı́ wo rı́nı́ηı́f wı́áná agwı́ ayı́ηwı́ norı́nı́ piyı́f omonı́nı́gı́nı́.

24 E nerı́ aı́ xwı́yı́fá Ámı́náoı́yá surı́má mımónı́f sı́nı́ nı́rı́ga nurı́ nánı́ áamá obaxı́ nı́kumı́xı́ga ugı́fawı́xı́nı́.

25 Banabaso t́nı́ Soro t́nı́ awaúmi nı́gwı́f rı́pi negf́ nı́rı́xı́meá imónı́gı́fá Jerusaremı́ ηweagı́fáyo mı́nı́ wı́ısı́xı́nı́rı́ wı́owarı́gı́fápi rı́xa nı́yárı́máná Jonı́ Makomı́ nı́wirı́meámı́ Jerusaremı́ pı́nı́ nı́wı́arı́mı́f ámi Adı́okı́ nánı́ yı́gı́fawı́xı́nı́.

13

Banabasomı́ t́nı́ Soromı́ t́nı́ wáf urı́mepı́sı́fı́ nánı́ nı́rı́pı́earo urowarı́gı́fá nánı́rı́nı́.

1 Jı́sasoyá sı́yıkı́f imónı́gı́fá Adı́okı́yo ηweáyı́f wigf́ wa wı́fá rókı́amoarı́gı́fá imónı́ro wa uréwapı́yarı́gı́fá imónı́ro egı́fáwa rowarı́nı́. Wo Banabasorı́nı́. Ámi wo Simı́ono xegf́ yoı́ bı́ Nı́ı́jeroyı́f wı́rı́gı́forı́nı́. Ámi wo Sairı́nı́ dánı́f Rusı́asorı́nı́. Ámi wo Maneyeno —O gapı́manı́ Xeroto t́nı́ nı́merı́nı́ xwé iwarı́oηorı́nı́. Ámi wo Sororı́nı́.

2 Ayı́ awı́ neánı́ro Ámı́náoı́mı́ yayı́f nı́wı́ro aı́wá ηwı́fá ηweanáná kwı́yı́f Gorı́xoyápi re urı́ηı́nı́gı́nı́, “Banabaso t́nı́ Soro t́nı́ nı́onı́ awaú e éı́sı́xı́nı́rı́ wéyo fı́a umı́rarı́ηı́pı́ xı́xenı́ emepı́sı́fı́ nánı́ nurı́pı́earo urowarı́poyı́.” uráná

3 ayı́ aı́wá ηwı́fá ηwearo Gorı́xomı́ xwı́yı́fá rı́rı́mı́f wı́ro néfásáná awaúmi wé seáyı́ e nı́wı́kwı́arı́máná urowarı́gı́fawı́xı́nı́.

Banabaso t́nı́ Soro t́nı́ pı́rı́ηwı́f Saı́pı́rası́pımı́f dánı́f wáf urı́megı́fı́ nánı́rı́nı́.

4 Awaúmi kwı́yı́f Gorı́xoyápi urowarı́agı́f nı́werı́ anı́f yoı́ Serusı́a rı́nı́ηı́pımı́f dánı́f sı́pı́xı́f womı́ nı́pı́xı́moánı́rı́ nı́ηweámáná pı́rı́ηwı́f Saı́pı́rası́f rı́nı́ηı́fı́mı́f nánı́ nuri

5 sı́pı́xı́o anı́f yoı́ Saramı́sı́yı́f rı́nı́ηı́pımı́f iwiékı́nı́meááná awaú sı́pı́xı́yo dánı́f nayoarı́ Judayı́yá rotú anı́f wı́ e wı́ e mı́rı́nı́ηı́fı́yo dánı́f Gorı́xoyá xwı́yı́fápi wáf nurı́merı́nı́ Jonı́ Mako enı́ sanı́f nurápímerı́

6 rı́xa pı́rı́ηwı́f mı́wı́f mı́dánı́f dánı́f mı́dánı́f nánı́f wáf nura nı́mı́fı́sáná anı́f yoı́ Pı́eposı́yı́f rı́nı́ηı́pımı́f nı́rımoro wı́nı́gı́fawı́xı́nı́. Ámá ayáf mı́fkı́f ikı́ηı́f wo —O Judayı́f worı́nı́. Mımónı́f wáf rókı́amoarı́ηı́f worı́nı́. Xegf́ yoı́ Ba-Jı́sasoyı́f wı́rı́gı́forı́nı́.

7 O t́nı́f pı́ropenı́sı́f apımı́f dánı́f pı́rı́mı́áo —O xegf́ yoı́ Sejı́ası́ Porasorı́nı́. Dı́ηı́f neyı́rorı́f aumaúmı́f inı́ηorı́nı́. O t́nı́f nı́kumı́xı́nı́rı́ ηweagı́fı́orı́nı́. O anı́f apımı́f ηweanagı́f Banabaso t́nı́ Soro t́nı́ sı́ηwı́f e nı́wı́nı́rı́f wáf urı́mı́arı́nı́f pı́rı́mı́áo xwı́yı́fá Gorı́xo nánı́f wáf rarı́gı́fı́pı́f arı́fá owımı́nı́rı́f awaúmi “Eı́nı́.” urı́agı́f aı́

8 ayáf mı́fkı́f ikı́ηo —Gı́rı́kı́yı́f wigf́ pı́néf t́nı́f Erimı́asoyı́f rı́nı́ηorı́nı́. O pı́rı́mı́áo Jı́sasomı́f dı́ηı́f mı́wı́kwı́fı́ropa oenı́rı́f awaúmi xegf́ dı́ηı́fı́yo dánı́f pı́rı́f rakı́mı́nı́rı́f éagı́f aı́wı́

⁹ Soro —O xegí yoí bi Poroyi urigítorini. O kwíyí Gorixoyápi ayá wí sixí wíniḡagi nání ayáí mfkí ikinomi rixa sḡwí agwí nḡwínáriní

¹⁰ mǐxí re urḡḡnigini, “Oboyá niaíwḡnḡí imónḡí roxiní, áamá wé rónḡí yarigfá gíyí gíyo pírí urakímḡnirí yarḡnoxirini. Aríkí yapí wíwapiyirí íwí urápirí néra warḡnoxirini. Ámínáo nání nepaxḡí rḡnḡḡpí joxí anḡí miní yapḡnḡ imorḡréini?” nurí

¹¹ re urḡḡnigini, “Agwí nioní re rḡrarḡnini, ‘Ámínáo rixa dḡḡ ríkḡkayóagi nání joxí sḡwí nisupáriní sḡá obaxí wíyo sogwí sḡwí wḡnḡrḡámaní.’ rḡrarḡnini.” uráná re enḡnigini. Agwí wḡánḡí úrariní sḡá uyináriní éagi nání “Áamá go go wéyo íá nḡnḡxirini óf síwá nḡnḡrenḡo?” nḡyáiwirí áamá nání pḡá emenḡnigini.

¹² E éagi pírimiaó sḡwí nḡwḡnirí Jisasomi dḡḡ wḡkwíronḡnigini. E nerí Ámínáo nání uréwapiyarigfápi nání ududí nḡwiga unḡnigini.

Banabaso tḡnḡ Soro tḡnḡ Pisidia píropenisíyo nání nuri Adiokíyo wáf urimegíí nánirini.

¹³ Poro tḡnḡ nḡkumḡxinirí emearigfíwaú tḡnḡ Peposi pḡnḡ nḡwiárimí nuro sípíxí womí nḡpíxemoánḡro nḡḡweámáná nuro Pabiria píropenisíyo anḡ xegí yoí Pega rḡnḡḡpimí iwíékḡnḡmeááná nayoaro e dání Joní Mako awaúmí pḡnḡ nḡwiárimí ámí xegí axí Jerusalemí nání úagi aiwí

¹⁴ Poro tḡnḡ Banabaso tḡnḡ awaú Pega nḡmúrori Pisidia píropenisíyo anḡ xegí yoí Adiokíyí rḡnḡḡpimí nḡrémori Sabarḡáyo Judayḡyá rotú anḡyo nḡpáwiri éf ḡweanáná

¹⁵ ḡwí ikaxí eánḡḡpimí bi íá roro wḡá rókiamoagfáwa eagfápimí bi íá roro nḡyárimáná rotú anḡ iwámí mewegfáwa áamá womí awaú éf ḡweagfíe nání nurowáḡro re urigfawixini, “Re ureí, ‘Negí nḡrḡxḡmeá imónḡgíwagwí, awagwí xwíyḡá enḡ rḡrémíxí neaipaxí bi enánáyí, ananí nearḡpiyí.’ ureí.” urowáraná o nurí awaúmí axípi e uráná

¹⁶ Poro nḡwiápḡnḡmearí wé ówanḡ nuyimáná re urḡḡnigini, “Gí Isireríyḡné tḡnḡ émáyí Gorixomí wáyí nḡwiro nání nene tḡnḡ nawíní awí neánḡrane Gorixomí yayí wiarḡwáyḡné tḡnḡ arfá nípoyí.

¹⁷ Nwḡá Isirereneyá arfowéyí uxídagí, o eníná negí arfowamí neyírorí ayí anḡ mídánḡyí nimónḡro Isipíyí anḡyo ḡweanáná oyá dḡḡ tḡnḡ sayá nimóga numáná enáná o enḡ sixí neánḡrí emíḡ nḡwíwapíya unḡpimí dání anḡ ayo dání nḡwirímeámí biḡḡnigini.

¹⁸ Nḡwirímeámí báná ayí áamá dḡḡ meanḡ nemeróná xwiogwí 40 pwearíná o ayá nuríḡmíxirí wé íá numíxeánḡsáná

¹⁹ Kenaníyí anḡyo áamá gwí wḡrḡ wḡrḡ wé wḡúmí dánḡ waú apimí xwḡrḡ níxerí xwḡá wigí ḡweagfápi nurápirí negí arfowamí mḡnḡ winḡnigini. Api nḡpḡnḡ yaríná xwiogwí 450 pwenḡnigini.

²⁰ Gorixó e nḡwíísáná oyá dḡḡ tḡnḡ áamá wa anḡwá nimónayiro wḡá rókiamoagfá Samueroyí rḡnḡḡo tḡḡíná nání nḡmenḡweága nḡbḡásáná

²¹ negí arfowa Gorixomí re urigfawixini, ‘Míxí ináyí neamenḡweaní nání neaimónarini.’ uráná o Kisomí xewaxo, Soromí —O xiáwo írḡḡo Bejḡmanoyáorini. Omí mǐxí ináyí nání urípeááná o numenḡwearíná xwiogwí ámí 40 pwenḡnigini.

²² Gorixó omí surfḡmá nimíxirí ámí Depito xamḡḡo mǐxí ináyí nimónḡrí oumenḡweanirí imíxḡḡo nání woákḡkḡ nerí re nearḡḡnigini, ‘Jesiomí xewaxo Depito áamá nioní dḡḡ unḡwḡrḡrípaxí wo imónḡḡagi wḡnḡḡáorini. Nioní nimónarḡḡ nḡpḡnḡ xixení enforini.’ nearḡḡnigini.

²³ O ‘Depitoyá íwiárfawéyí wo Isireríyo yeáyí uyimíxemeanḡa nání oimíximini.’ nḡyáiwirí negí arfowamí símḡmanḡyo dání urḡḡḡpa xixení nerí áamá Jisasoyí rḡnḡḡo imíxḡḡrini.

²⁴ O síní ámányo piaumíḡ mḡwinḡḡáná Jono xámí Isireríyo nḡyoní wáf nemerí ‘Segí íwí yarigfápi rḡwḡmḡnḡ mamóáná wayí seameaimḡnḡ.’ nurímerí

²⁵ ríxa Goríxo e éwínigínirí wímíxíyínípi yoparípi urímánirí neríná re rayíníriní, ‘Seyíné nioní nání “Goríní.” yaiwiaríño? Seyíné weníñfí nerí nínweagfónimaní. E nerí aí arfá nípoyí. Ámá nioniyá ríwíyo bínfo nioní aga seáyí e nímúrono enagí nání xegí síkwí sú gwí wíkweaipaxí mimóníñíní.’ rayíníriní.

²⁶ Gí níríxímeá imónigfáyíné, Ebírfamoyá íwiárfawéyíné tñí émá Goríxomí wáyí níwiro nání ayí tñí re awí eánigfáyíné tñí rípi osearímíní. Xwíyíá ámáyo yeáyí uyímíxemeapaxo nánípi nínenení arfá wianí nání Goríxo ríxa uowárenapíñíriní.

²⁷ Ámá Jerusaremí ñweagfáyí tñí wigí mebá nimóníro umenweagfáwa tñí omí ayí oríanirí mí míwómíxípa ero eníná dání wíá rókiamoagfáwa o nání nírírí ríwamíñfí eagfápi —Apí Sabarfá ayí ayo dání íá roarígípiñí. Apí míkí nání díní mímó surfímá íá níroro nání ‘Ayí o nání ríá ríníní?’ míyáiwípa ero néfasáná wíá rókiamoagfá awa níríro eagfápi tñí xíxení omí wíkárígíawíxíní. Wíá rókiamoagfá awa níríro eagfápi tñí xíxení níwíkáríroná ‘Sípíoxíríní.’ nuríro xwíyíá umeárfíawíxíní.

²⁸ E nemowa nímeámi nuro omí xwíyíá numearírí píkipaxí imóníñfí bí nání pía nímegínírí aiwí gapímaní Pairatomí ‘Píkoí.’ urígíawíxíní.

²⁹ Omí nípíkíróná wíá rókiamoagfáwa o nání níríro eagfá nípíní xíxení níwimáná enáná wa yoxáfpámí dání níyoámí níwepíníro xwárfápáyo weyárfagfá aiwí re eníñigíní.

³⁰ Goríxoyá díní tñí xwárfápáyo dání ámi wíáfpínímeañíñigíní.

³¹ Níwíáfpínímeámáná sía ayá wí ámá Garírí píropenífíyo dání o tñí nawíní Jerusaremí nání bígfáyo síñání wimónayíníñigíní. Ayínání síñání wimónayíníyí negí Isíreríyí imóníñfíyo áwaní urímepírí nání imónigfáyíríní.

³²⁻³³ Yawawí ení xwíyíá yayí seainípaxí rípi searanírai níyáiwímí baríñwí. Goríxo negí arfowamí símímaníyo dání nuríríná ‘Níseaimfáríní.’ uríñfípi Jísaso xíoyá díní tñí wíáfpínímeañípímí dání awayá íwiárfawene ríxa xíxení apí, xfo uríñfípi neaiñfíriní. Xwíyíá Bíkíwí Samíyo soní biaúyí ríníñfípímí nírínírí eáníñfí rípi, ‘Joxí Goríxoníyá íwoxíríní. Agwí nioní símíxáná imóníoxíríní.’ Xwíyíá e nírínírí eáníñfípi ení xíxení imóníñfíriní.

³⁴ Nene díní re yáiwíanfíwá nání ‘O Goríxoyá díní tñí wíáfpínímeáfíyí nání ámi níperí wí píyí epaxí meníní.’ yáiwíanfíwá nání Bíkíwíyo nírínírí eáníñfípa Goríxo re uríñfíriní, ‘Depítomí símímaníyo dání nuríríná “Ayá nírírímíxírí píráníñfí síimfáríní.” uríñfípi joxí ení axípi nísíimfáríní.’ uríñfíriní.

³⁵ Ayínání o nání Bíkíwí Samíyo soní ámi bímí Depíto re ríñfíriní, ‘Goríxoxí ámá e wíwínígnírí uríñfípi aníñfí míní xídaríño joxí xwárfápáyo dání xe píyí oenírí síñwí wínírfá meníní.’ ríñfíriní.

³⁶ Depíto imóníñfípi nání nene níjfáríní. O Goríxo e éwínígnírí wimónaríñfípi néra núsáná péáná negí arfowa xwíá weyárfíníñfíyo weyárfáná píyí eníñigíní.

³⁷ E nerí aí ámá Goríxoyá díní tñí wíáfpínímeañí wí píyí meníñigíní.

³⁸ Ayínání gí níríxímeá imónigfáyíné, yawawí seararígwípi nání xíxení níjía re imónípoyí. Jísaso enífpímí dání Goríxo negí íwí yaríñwápi yokwarímí neaiipaxíríní.

³⁹ Íwí yaríñwá ñwí ikaxí Moseso nírírí eañfípi xídaríñwápímí dání yokwarímí neaiipaxí mimóníñfípi Jísasomí díní wíkíwírówá gene gene xegí xewaxo neaiñfípímí dání ananí yokwarímí neaiirí gwíníñfí neajíníñfípi neaíkweawárfí epaxíríní.

⁴⁰⁻⁴¹ Ayínání wíá rókiamoagfáwa níríro eagfá rípi xíxení seaimónígnírí wáyí níseainírí díní mófírxíní, ‘Goríxo ríñfípímí ikayíwí umeararígfáyíné, xámí síñwí níwíníro ududí nemáná aníñfírxíní. Ayí rípi nání seararíñfí. Nioní seyíné tñíná yaríñfípi ámá wa áwaní searfagfá aiwí seyíné agwí aí ná ríwíyo aí bí “Neparíní.” yáiwírfíá meníní.’ xwíyíá apí wíá rókiamoagfáwa níríro eagfápi xíxení seaimónígnírí wáyí níseainírí díní mófírxíní.” uríñíñigíní.

42 Poro tñni Banabaso tñni e nura numowau peyearfna áma arfa wifayf rixinj re urayigfawixini, “Awagwi ámi Sabarfa wíomí dání xwiyfa agwi neararigfipi axipi anani nearwapiyipisifirani?” urayigfawixini.

43 E nemána rixa rotú anj tñj e pñni niwiarimi ami ami numiamoróna Judayf obaxí wí tñni émayf Gorixomi wáyf niwiro nani Judayfniñj imónigfáyf wí tñni Poromi tñni Banabasomi tñni númi warinagfa awau ámi nura nurína enj rirémixf niwiri re urigfisixini, “Seyfne Gorixo wá nneawianiri neaiñjpi fá nixiriro ñweáfrixini.” urigfisixini.

44 Sabarfa wo rixa parimóána áma anj apimi ñweáyf nápi xwiyfa Gorixoyápi arfa wianiro nani awí eánigfa aí

45 áma ayá wí awau rarigfipi arfa wianiro nani epíroyf yarínagfa Judayf sinwf e niwiniro sipi ñj bñ onimiápi mwiawí ayá wí niwiiwiro nani Poro uréwapiyarínjpi píripírí ero ikayfwí umeariro egfawixini.

46 E yarínagfa aí Poro tñni Banabaso tñni ayá igigf bñ mwiní re urigfisixini, “Yawawi aga xwiyfa rípi yegf Judayfne niseamúrorai émayo xami uripaxí menagf nani seyfne xami seararñwií. E nerí aí xwiyfa rípi arfa miyeaí arikwkwf neróna seyfne áwanj réñjñ niyeariro yarínjoi, ‘Ñjñ niyimñj imónñjpi meapaxí imónigfáyf tñni xixeni mimónñwini.’ Áwanj éññ niyeariro yarínagfa nani agwi yawawi seyfne pñni niseawiarimi émayo uréwapiyarirai warinwií.

47 Ayf rípi naniñni. Ámináo sekaxf nearñj rípi ñwí ikaxf eánñjyo re eániñni, ‘Gorixoní joxí émayo uyfwññj wfa wókímixirfa nani rñwirárfarini. Joxí nioní nani urirfapimi dání áma xwfa nirimini gñmi ñweagfayo yeáyf uyimixemeámfa nani e oimóniri rírowárfarini.’ Gorixo e nnearirfna yawawi nani enñññ rññ enagf nani émayo uranirai warinwií.” urigfisixini.

48 E urarínagfi émayf arfa niwiróna ñjñ nífa niwiniri xwiyfa Ámináooyápi nanj e rinarínagf nani re rññgawixini, “Api seáyf e imónniñni.” niriñiro áma Gorixo ñjñ eyíroáññyí ñjñ wíkwírogfawixini.

49 Xwiyfa Ámináooyápi anj api tñj e nimini rinarimearína

50 Judayf re egfawixini. Apixí seáyf e imónigfa ayf tñni rotú ñweaarigfiwami tñni anj apimi seáyf e nimóniro menweagfawami tñni símirírf wíagfa ayf Poromi tñni Banabasomi tñni sipi niwikáñro wigf tñj e dání mñxf xfdowárfagfawixini.

51 Wigf tñj e dání mñxf xfdowárfagfa awau “Nene sipini wikárarñwaénerani?” oyaiwinípoyniri egf síkwíyo xwfa síkf xénñjpi pírf wiaákmf niyáñmi anj yoí Aikoniamiyi rñññjpiimi nani ugfisixini.

52 E nerí aí anj apimi dání Jisasomi ñjñ niwíkwíroro uxídarigfáyf yayf bñ onimiápi mwiní yayf seáyñmi dání niga uro kwíyf Gorixoyápi ayá wí síxf winñjpiimi dání enj neága uro néra wagfáñni.

14

Poro tñni Banabaso tñni Aikoniamí dání egfí naniñni.

1 Awau xami egfipa Aikoniamíyo niremómána Judayfya rotú anjyo nipáwiri nurirína píranññ reñwípearínagfi nani áma xwé ayá wí, Judayf tñni Gírikíyf tñni áma gwí apiaú ñjñ wíkwírogfawixini.

2 E nerí aiwi Judayf arfa niwiro ñjñ niwíkwíropa éfáyf Gírikíyf áma Jisasomi ñjñ wíkwíroarigfayo símf tñni owípoyniri símirírf niwiro yarínagfa nani

3 awau e ayá wí niñwearína “Áma tiyf wí mñxf niyeaipaxí aí Ámináo anani yeamenñjoi.” niyaiwiri ayá igigf bñ mwiní sa nira ugfisixini. E yarfna Ámináo “Awau

neararigfípi nepa rfa neararini?” owipimónipoyinri gí dñfyo dáni xe nuriri emimf tñi ayá riwamónipaxf imóniñfpi tñi owiwapíyípiyinri enj sixf nweámixa unñiginí.

⁴ E nerí aí ámá anj apimi ñweagfáyf dñf bí biaú nixiriro wí Judayf, dñf mñiwkwíroarigfáyf tñi kumixinro wí wáf wurimeiarigfíwaú tñi kumixinro neróná re enñiginí.

⁵ Girikiyf wí tñi Judayf wí wigf seáyf e nimóniro umenweagfáyf tñi ayf niwiápñimearo “Awaúmi sipí ñwikarirane sñá tñi opikianeyí.” nñinro yarfná

⁶ e owianeyinro yarigfápí nání awaú ñjfa nimóniri nání Raikonia pñopenisfyo anj simf biaú xegf yof Risitirapimi tñi Debipimi tñi nání éf uri anj mñdñmñdání ikwíroniñpiami ení nání éf uri neri

⁷ anj ayo dání xwiyfá yayf neainarñfpi wáf urimegñisixini.

Poró tñi Banabaso tñi Risitirapimi dání egfípi nñinri.

⁸ Awaú anj yof Risitirai rñinñipimi emearfná ámá e dñf wo —O xinái agwfyo dání síkwf ikf enj xirñorini. Xegf síkwfyo enj bí meánñagí nání o bí onñmiápi irú nñpñmñxiri anj yagomani. O éf ññwearí

⁹ Poró urarñfpi arfá wiarfná re enñiginí. Poró sñwí agwf ñwñnárirfná wññfíf wñññiginí. Xegf síkwf sipí enjyf nanj wimxiní nání Jisasomi dñf wkwíroarñagí ñwñnri

¹⁰ Imf tñi nñiri “Ñwiápñimeari dixf síkwf tñi píranñf éf roi.” uráná re enñiginí. Úrapí éf ññroamori anj enñiginí.

¹¹ Poroyá manjyo dání éf ññroamori anj yarñagí ámá e epñroyf egfáyf sñwí api ñwñnro xwiyfá ñmñeyoaro nñiróná wigf Raikoniyf pñné tñi re rñgñawixini, “Negf ñwfa anñnamñ ñweagfáwa rixa ámá nimóniro nene tñf e nání riwaú weapñi.” nñiro

¹² “Banabaso, o negf ñwfaó Susoyf wñrññorini.” rñro Poró xwiyfá yanj umeaiarñño enagí nání “O negf ñwfaó Xemisoyf wñrññorini.” rñro neróná

¹³ Susoyf wñrññño —O nání anj rñdiyowá yarñgñiwá anj apimi ákññáyo bíarwámí dání umñriyinñorini. Oyá apaxfánñf imóniño urfá iwí yeyf inñf bí ñmaxirñmí burímákaú oxf wo tñi ñméra ñbíri ákññá fwí e éf ññrómáná ámá e epñroyf egfáyf tñi “Awaú nání rñdiyowá owianeyí.” ñwimóniro e wianro yarfná

¹⁴ wáf wurimeiarigfíwaú, Banabaso tñi Poró tñi ayf “Awaú nání e owianeyí.” rñnarñagfa arfá ñwiri re egñisixini. Ayf “Nene wianri yarñwápi awaú aga mñwimónarini.” oyaiwípoyinri egf iyfá naxeri ámá epñroyf egf e áwññmñ anññ nuri xwiyfá imf tñi nñra nuri

¹⁵ re urñgñisixini, “Ámá tñfñé, pí nání e yeaiñro yarñño? Yawawi ení seyñné imónigfápa ámáwawirini. Yawawi sa rñpi nání yarñwí. Seyñné segf ñwñapí ñxñdñróná surñmá yarñgñapí pññ ñwiárñmí Gorixomi —Ñwfa nepa dñf tñño ayf orini. O anñna imñxiri xwfa imñxiri rawñrawá imñxiri neri amñpí nññ ayo yarñfpi imñxñorini. Omí seyñné xñdñpñri nání yawawi xwiyfá yayf seainñpaxf rñpi wáf seararñwí.

¹⁶ Ámá gwf wñr wñri nññ aga enñná dání ññweaxa bígñfáyf Gorixó wigf síwñyo xe oxñdñpoyinri ñwñga ñbíri aiwí

¹⁷ xewanñño imóniñfpi nání yumñí mñseainí xegf nanj ññseairñfpi dññ síwánñf ññseaiña bíñrñni. Segf omññf ná wearññná wenfa nání oyá dñf tñi iniá eaénapñri aiwá pñrñpñrñ inri yarfná seyñné ñññro yayf niga warñgñarini. Ayñnani o e ññseairñfpi dññ xewanñño imóniñfpi nání síwánñf ññseaiña bíñrñni.”

¹⁸ Xwiyfá e nuriri aiwí ámá ayf arñkí “Awagwí nání xe rñdiyowá oépoyinri sñwí neañpiyí.” urarñagfa awaú anññ minf pñrñ urakianri néñsáná enñná ayf kikiñá egñawixini.

Poromí sñá nearo tigfá nñinri.

19 Judayí wí Adioki dání bïro Aikoniamí dání bïro nero áamá obaxí e ηweagfáyo dñf ukínimixáná “Poromí sipí e owikáraneyí.” wimónarñfpi nixídïro re egfawixíni. Omí sfñá tñni nearo “Ríxa piyífráni?” niyaiwiro añf apimí dání níropémí nipeyero e wáfagfa aí

20 áamá Jisasomí dñf niwíkwíroro xídarigfáyí piyo wenje midimidáni rówapáná re enñinigíni. O áamí wiápñimeañinigíni. Áamí niwiápñimeari añf apimí nání nurí sá wenjo wáfpi tñni Banabaso tñni añf yoí Debi rññfipimí nání nuri

21 añf apimí dání xwiyfá yayí neainarñfpi wáf nurímerfna áamá obaxí Jisasomí dñf niwíkwíroro ouxídfpoyínirí niwimixárimí áamí Risítira nání nuri e ení nurára múrori Aikoniamí e ení nurára múrori Adioki e ení nurára múrori neríná

22 awaú xámí nura púaná Jisasomí uxídigfáyí ení neánïro omí pñni mñwiárf aññf miní xídfpírfá nání ení ríremíxí niwiéra nuri re urígfisixíni, “Xeanñf ayá wí nñneámeáa numáná enáná Goríxoyá xwioxíyo páwianfwaríni.” nuríri

23 áamá wa Jisasoýá siyikí imónigfáyo wipenweapírfáwa añf api apimí niwurépeaária niweri xámí aiwá ηwíá ηwirárínirí Goríxomí xwiyfá rírimí wiri néfisáná Ámínáo, wigf dñf wíkwíroarigfó píranñf oumenínirí wéyo niwimí ugísisixíni.

Poro tñni Banabaso tñni áamí egf axímíni ugí nániríni.

24 E nemowaú Pisidia píropenisíyo áwínimí nípuri Pabiria píropenisíyo níremori

25 añf yoí Pega rññfipimí xwiyfá Goríxoyápi nurára nímúrori añf yoí Ateria rññfipimí nání niweri

26 e dání sipíxí womí nípíxemoánirí niñweámáná nuri Adiokiyo nání nuri —E ayf awaú ríxa eméípi wáf emearfna Goríxo wá wianfapimí dání éfisixínirí omí wéyo niwiro wáfgeríni. E nání nuri

27 níremómáná Jisasoýá siyikí imónigfáyo awí neaáríri amípi awaú nemeríná Goríxo enípi nání repíyí niwiéra nuri Goríxo émayí níkinímónïro dñf oníkwírfpoyínirí ówanññf wíkwíñfpi nání repíyí niwiri

28 e nemowaú Jisasomí uxídarigfá añf apimí ηweáyí tñni nawíní sfá ayá wí e ηweagfisixíni.

15

Émá Jisasomí xídarigfáyí nání xwiyfá imixigfá nániríni.

1 Áamá wa Judia píropenisíyo dání niweapïro Adioki níremómáná áamá Jisasomí dñf niwíkwíroro nání wigf xexírfmeá imónigfáyo nuréwapíyiro re urígfawixíni, “Seyfne Judayene tñni xixeni imónipíri nání negí aríto Moseso rññfpi iyí sfmí sfó mñwákwínípa nerónáyí, Goríxo yeáyí seayimíxemeapaxí meníni.” urarññagfa

2 Poro tñni Banabaso tñni xwiyfá sfmí tñni xímíxímí níñïro xwiyfá ayá wí nírga niwiápñimearo néfasáná áamá e dñf Jisasoýá siyikí imónigfáyí re rññgfawixíni, “Poro tñni Banabaso tñni negí wa tñni Jerusaremí nání nuro wáf wurimeiarigfáwa tñni áamá e dñf Jisasoýá siyikí imónigfáyo wipenweagfáwa tñni nerímeánímáná ‘Iyí sfmí sfó wákwínífpoyí.’ neararigfá rípi nání xwiyfá nímxíroná, ayf naníriní.” níññïro

3 uowáraúáná awa xwíá Pinisiayí rññfipimí tñni Samaria píropenisíyo tñni nípurfna añf api apimí Jisasomí dñf niwíkwíroro nání xexírfmeá imónigfá wíyoní wíyoní émayí Goríxo tfámíni kíñimónigfápi nání e e áwanñf nura ní múroróná yayí niwimóa ugíawixíni.

4 E nemowa ríxa Jerusaremí níremoro añf e dñf Jisasoýá siyikí imónigfáyí tñni wigf wipenweagfáwa tñni wáf wurimeiarigfáwa tñni yayí wiemeááná Poro tñni Banabaso tñni awaú émayí tññf e emearfna Goríxo egf wéyo dání néra uní nípñni nání repíyí wíarfna re enñinigíni.

⁵ Parisi imónigfá Jisasomi dñj wíkwíroarigfá wa n+wiápñimearo re rigfawixini, “Émá Jisasomi dñj wíkwíroarigfáy negí iyí símí sfo wákwínarñwápi mepa epaxí wí mimónini. Ayí ñwí ikaxí negí arfo Moseso eañpimi m+ixdipa nerfina, ‘Ayí ananirini.’ uripaxí mimónini. Ayo nuréwapiyirane ‘Apimi anñj miní xdfrixini.’ uríwanigini.” rigfawixini.

⁶ Ayínáni wáf wurimeiarigfáwa tñni Jisaso yá s+yikí imónigfáyo wipenweagfáwa tñni apí nání xwiyfá imixaniro nání awí neánro

⁷ rixa xwiyfá ayá wí rírowiágí ninfasána enána Pitao n+wiápñimeari re urñnigini, “Gí n+rixímeá imónigfóyiné, xámi dání émáyí xwiyfá yayí neainarñjpi arfá wiro dñj wíkwíroaro epírfá nání soyfneyá wo iwamfo wáf uríwñnigñnrí Gorixo eyíroño, ayí nioní enagí nání soyfne nijfáriní.

⁸ Nioní ayo wáf urimeáána Gorixo —O ámáyá xwioxíyo imónñjpi nñni nání nijfá imónñjorini. O xegí kwíyipi nene neaiarñjpa axípi mñni n+wirñjpipimi dání síwá rénñj neañfñni. Émáyí ení dñj nñnikwíroróná, ayí ananirini. Síwá éññj neañfñni.

⁹ Judayene xegí bi neaiiri émáyo xegí bi wiiri enímani. Nene neaiñjpa axípi ayí ení dñj wíkwíroarñjagfá n+winñri yokwarimí wiñfñni.

¹⁰ Ayínáni soyfne Gorixo wikí oneaónñri pí nání yarñjoi? Ñwí ikaxí Moseso eañpimi dání saní negí arfowa ananí nimeámi upaxí mimónñjpi —Apí, ayí ñwí ikaxí negí arfowa oxídaneyññróná n+ixdipaxí mimónñjpirini. Apí pí nání émá Jisasomi dñj wíkwíroarigfáyo wikwiáranro yarñjoi? Soyfne Gorixo ayo m+wikwiárñjpi wikwiáranro nerñjpipimi dání Gorixo nene wikí oneaónñri yarñjoi.

¹¹ Nene dñj wí re mímó, ‘Ñwí ikaxí eánñjpi xídarñjwápipimi dání yeáyí neayimixemeapaxfñni.’ wí mímó dñj re neaipmónini, ‘Ámíná Jisaso émáyo wá n+wianñri ayo nání wayfá upeñjyo dñni Gorixo yeáyí uyimixemeaarñjpa Judayene ení axípi e yeáyí neayimixemeaarñfñni.’ Dñj e neaipmónini.” urñnigini.

¹² Awí eánigfáwa xwiyfá bi mñri sñni arfáni n+wiwo yarfina Banabaso tñni Poro tñni éf n+rori xwiyfá nurñri emimí tñni ayá ríwamónipaxí imónñj tñni awaú émáyí tñj e wáf urimearfná Gorixo egí wéyo dání wíwapñjpi nání repiyí n+wirí

¹³ rixa n+rámáná enána Jemiso n+wiápñimeari re urñnigini, “Gí n+rixímeá imónigfóyiné, xwiyfá nioniyá bi ení arfá nípoyí.

¹⁴ ‘Gorixo émáyí nání wí dñj m+moarñni.’ yaiwiagwá aiwi xewanñj émáyí wí nioniyá imónñrññri n+wieyírorñjpipimi dání áma ayí nání monjpi iwamfo síwá neañfñni. Apí nání Saimono rixa repiyí neañjoi.

¹⁵ Agwi o nearfpi, ayí wáf rókiamoagfáwa Depitoyá fwiárfawé nání n+riro eagfá rípi tñni xixeni imónini,

¹⁶ ‘Apí n+piní nimónmáná enána Gorixoní ámi n+birí añj segí m+ixí ináyí Depitoyá pñeamioagiwá ámi mñrímfarini. Anjwá xwírfá ikixénñjpi ámi n+mñrñri sñj imixímfarini.

¹⁷ Ayí rípi nání e emfarini. Judayí gwí axfñri marfái, áma gwí wirí wirí nñni Ámínáoní tfámñni obfpoynñri nání ámi apí e mñrímfarini. Ayí émá nioniyá imónñrññri wéyo fá umññjyá nioní tfámñni obfpoynñri ámi mñrímfarini.

¹⁸ Ámínáoní xwiyfá rípi seyfne nijfá oimónfpoynñri enína dání searñjóní seararñjini.’ Xwiyfá wáf rókiamoagfáwa eagfá apí tñni Saimoní nearfpi tñni xixeni imónini.

¹⁹ Ayínáni dñj nioniyá ení rípirini. Émá Gorixo tfámñni ukñnimónarigfáyo upupfí m+wikárípa oyaneýí.

²⁰ Ñwí ikaxí eánñj n+piní nání m+wikwiárípa nemána aí sa payí wí nearane re uríwanigini, ‘Judayene xwírfá neainpaxí imónñj rípi rípi mepa éfrixini. Áma wí

mimóní ηwáfá imóniηípi nání ridiyowá yarigfápi m+ni+pa éfrixini. Apixí nimearíná sew+ni m+meán+pa éfrixini. Nanwí gwí siηw+yo xiráná ragí s+ni enj+pi m+ni+pa éfrixini. Rakiwí ení m+ni+pa éfrixini.’ Apini payí nearane uríwanig+ni.

²¹ Ámá eníná dání néra nibiro nene ηweanwá ríná ení Sabaríá ayí ayo anj+api apimi ámá wa ηwáf ikaxí Moseso eanj+pi dání íá roro uréwap+yiyo yar+ηag+fa nání émáyí Judayene xwiríá neainar+ηípi nání nijfá imóniηoi. Ayináni ríwam+ηí ap+ni nearane e uríwanig+ni.” ur+η+nig+ni.

Émáyí nání payí nearo wiowárigfá nán+r+ni.

²² Wáf wurimeiarigfáwa t+ni Jerusaremí dání Jisasoyá siyikí imónigfá n+ni t+ni wigí wipenweagfáwa t+ni ení d+ηí ná b+ni n+xi+riro re rinigfawix+ni,

“Negí wí Poro t+ni Banabaso t+ni payí n+max+r+mi up+r+ nání n+rípearanénáyí nanj+r+ni.” n+r+niro Judasomí —O xegí yoí ámi bi Basabasor+ni. Omí t+ni ámi wo Sairasomí t+ni —Awaú Jisasomí d+ηí n+wikwíroro nání xex+rímeá imónigfáyo seáyí e imónigfíwaúr+ni. Awaúmi n+rípearo

²³ payí re n+r+ni+r+ni eán+ηípi wiowárigfawix+ni, “Wáf wurimeiar+ηwáone t+ni Jisasoyá siyikí imónigfáyo umenweanwáone t+ni nene segí sér+xímeá imóniηwaéne seyíne negí n+r+xímeá imónigfáyíne nání —Wiyíne anj+yoí Adiokiyo ηweagfáyíne, wiyíne Siria p+ropen+síyo ηweagfáyíne, wiyíne Sirisia p+ropen+síyo ηweagfáyíner+ni. Seyíne nání payí r+pi nearí wiowárenapar+ηw+ni. Seyíne niyínení yayí oseain+ni.

²⁴ None r+xa aríá re wíwár+ni, ‘Negíyí wí none “Soyíne nuro e urípoi.” muríwámí ayí seyíne tfe nání nibiro searéwap+yaríná d+ηí ríá seaxer+ni d+ηí s+mígwíá seayin+r+ni enj+r+ni.’ aríá e wíwá enag+ni nán+

²⁵⁻²⁶ none r+xa d+ηí ná b+ni t+ni nimónimáná ‘Ayí r+pi neranéná nanj+r+ni.’ neaimóní+r+ni, ‘Ámá negí wamí n+rípearane Banabasomí t+ni Soromí t+ni —Awaú nene d+ηí sixí uyiηwáwaúr+ni. Negí Áminá Jisasi Kiraiso nání wáf nur+meríná yoí mayí nimón+r+ni ur+megfíwaúr+ni. Awaúmi t+ni negí wamí t+ni seyíne t+ηí e nání nurowárenap+r+ni, ayí nanj+r+ni.’ neaimóní+r+ni.

²⁷ Ayináni ríwam+ηí re eaar+ηwápi Judaso t+ni Sairaso t+ni awaú manj+ni t+ni ení anan+ni áwanj+ni searfisix+ni+r+ni urowárar+ηw+ni.

²⁸ None xwi+yíá nim+x+ranéná kwíyí Gorixoyáyo dání re riníwanig+ni, ‘Nwáf ikaxí ayá wí sanj+niηí imóniηípi m+wikwiár+pani.’ riníwanig+ni. Nwáf ikaxí émáyíne aga p+ni m+wiár+paxí imóniηípi, ayí r+pi+n+r+ni.

²⁹ Ámá wigí mimóní ηwáfá imóniηípi nání ridiyowá yarigfápi m+ni+pa éfrixini. Rakiwí m+ni+pa éfrixini. Nanwí gwí siηw+yo xiráná ragí s+ni enag+ni nání m+ni+pa éfrixini. Apixí nimearóná sew+ni m+meán+pa éfrixini. Seyíne nene ríwá ap+ni e nerónáyí, ayí apáni yar+ηoi. Negí xwi+yíá ap+r+ni.”

E n+r+niro payí eagfawix+ni.

³⁰ E nemowa m+ni wiowáraná awa payí n+meámi Adioki nání n+wero n+rémómáná ámá e dánj+ni Jisasoyá siyikí imónigfáyo awí neaár+máná payí m+ni wíag+fa

³¹ ayí íá n+róróná xwi+yíá enj+ni r+rémixí n+wiro eán+ηag+ni nání d+ηí nífá win+η+nig+ni.

³² D+ηí nífá winaríná Judaso t+ni Sairaso t+ni awaú ení wíá rókiamoar+gíwaú enagfí nání wigí xex+rímeá imónigfáyo xwi+yíá ayá wí bi t+ni enj+ni r+rémixí n+wiri enj+ni sixí n+wi+m+xi+r+ni egfísisix+ni.

³³ E nemowaú sfá wí e niηweagfísaná enjáná awaúmi ámi wigí urowárigfáwa t+ηí e nání nurowáriro yayí wiowáragfá nání xex+rímeá imónigfá e ηweagfáyo p+ni n+wiár+m+ni kiki+ni néra ugfísisix+ni.

³⁴ [Jerusaremí nání nuri aiwi Sairaso “Adiokiyo ámi bi t+ni niηwearíná, nanj+ni emí+ni.” yaiwin+η+nig+ni.]

35 Awaú e éagfi aí Poro tñni Banabaso tñni Adiokiyo niḡweari áamá obaxí wí tñni nawíni xwiýfá Ámináooyápi wáf urimeri uréwapiyiri egfísixini.

Poro tñni Banabaso tñni ewáramónigfí nánirini.

36 E nemowaú rixa sía wí múróaná Poro Banabasomi re uriniḡini, “Yawawi ámi nurai anjé api apimi xwiýfá Ámináooyápi wáf nurimerainá áamá Jisasomi diḡé niwíkwírooro nánni yegé niri xímeá imónigfáyé arige rífa ḡweaḡoiniri siḡwé owini meaiyi.” uríagí

37 Banabaso “Ayí ananirini.” niyaiwiri “Joní Mako eni yawawi tñni nawíni owaneyi.” wimóníagí aiwi

38 Poro aríki re urariḡagí nánni, “Xámi wáf urimeanirane nuranéna siní nápi oyaneyiniri nánni mú Pabiria piropenisíyo dánni pñni niyeawiárimni unjo ámi yawawi tñni nawíni niwirimeámi mupa oyaiyi.” urariḡagí nánni

39 míxé niri nowieánísaná apimi dánni newáramóniri Banabaso Joní Makomi niwirimeámi nurí sipíxé womi nipi xemoániri niḡweari piḡḡwé Saipirasíyi rininiḡipimi nánni ugfísixini.

40 E nánni úagfi aí Poro Sairasomi nimeari xexirímeá imónigfáyé awaú wáf emearína Ámináo wá niwianiri uméwiniḡiniri omi wéyo mñni wíaná e dánni pñni niwiárimni nuri

41 Siria piropenisíyo tñni Sirisia piropenisíyo tñni áwini e nuri anjé api apimi niriémómáná áamá Jisasoyá siyiké imónigfá wíyé wíyo nuréwapíya nuríná enjé síxé wimixigfísixini.

16

Poro Timotiomí niwirimeámi unjé nánirini.

1 Poro anjé Debiyi rininiḡipimi niriémori ámi nurí Risítiraí rininiḡipimi niriémorína wininiḡini. Áamá Jisasomi xídarigfáyé wo —O xegé yoí Timotiorini. Xinái Jisasomi diḡé wíkwíroarini wíriní. Í Judayé enagí aí omi xano Gírikíyíriní.

2 Áamá Risítira ḡweáyé tñni Aikoniamí ḡweáyé tñni Jisasomi diḡé niwíkwírooro nánni xexíxexirímeá imónigfáyé Timotio nánni “Áamá nanjé worini.” rarigforini.

3 O nánni Poro “Yawawi tñni nawíni oemeaneyi.” niwimóniri nánni omi nimeari iyé símí síó wákwiniḡini. Ayé rípi nánni e eniniḡini. Judayé aríwámídaní ḡweagfáyé nñni o xegé xano Gírikíyé enagí nánni xío iyé símí síó míwákwiniḡipí nánni niḡfá e imónigfá enagí nánni Poro negé Judayo wáf urimearína omi arífa míwipa epírixiniri iyé símí síó wákwiniḡini.

4 Anjé api apimi nurára ni múroróná xwiýfá wáf wurimeiarigfáwa tñni Jerusaremíyo Jisasoyá siyiké imónigfáyo wipenḡeagfáwa tñni awa xwiýfá nimixiróná rinárigfá rípi, “Negé ḡwé ikaxé eániḡé rípi mñni é má Jisasomi diḡé niwíkwírooro nánni negé niri xímeá imónigfáyé ogámí mepaxé imónini. Apimini nixídíroná apánirini.” e rinárigfápi nánni áwanjé nurára múroariniḡá nánni

5 anjé api apimi áamá Jisasoyá siyiké imónigfáyé diḡé wíkwíroarigfápi enjé neániro xaíwé ía nixiriro nánni síá ayé ayo áamá ámi wí Jisasomi diḡé niwíkwírooro winíyé tñni kumixinagfáriní.

Poro Tirowasiyo niḡwearína oriniḡá wininiḡipí nánirini.

6 E nemowa piropenisí biaú Pírigia tñni Garesia tñni rininiḡipiaú tñni mñni warína kwíyé Goríxoyápi xe Esia piropenisíyo nánni nuro áamá e ḡweagfáyo xwiýfá yayé winipaxípi wáf urimérixiniri siḡwé míwiní urakiowárininiḡini.

7 Awa ámi wímíni nání níkínimóníro nuro ríxa Maisia píropenisíyo níremómáná Bitinia píropenisíyo nání owaneyíníri yaríná ámi kwíyí Jisasoyápi xe óúpoyíníri síjwáf míwíní urakiowáríjínigíni.

8 Awa Maisia píropenisíyo ní múroro aní Tírowasíyi ríníjípímí nání níwero

9 níremómáná sía ayimí áríwíyímí Poro sá wejáná oríjá wínííyí wíníjínigíni. Ámá Masedonia píropenisíyo dání wo éf nírorí wauní ríxíjé “Joxí Masedonia re nání níbírí arírá nealí.” uraríjagí oríjá e níwíníri nání

10 none (ríwamíjé rípi eanáoní téní) re yaiwíjwanigíni, “Goríxo ríxa ámá ayo e dání wáf ourímépoyníri síwá níneairí oríjá ría neapáraríní?” níyaiwirane Masedonia tífámíni nání píyo waníréwíníri pía neranéná sípíxí wo e nání umíníri yaríjagí wíníjwanigíni.

Ridiaí níkínimóníri Jisasomí díjé wíkwíroníjé náníriini.

11 E nemone sípíxomí nípíxemoáníriane níjwearane aní Tírowasíyi ríníjípímí dání píní níwíarímí nurane píríjwáf Samotíresíyi ríníjípímí téní e nání nímeámí nurane ní múrorane sá wejwáone wáfápi téní aní Niaporísíyi ríníjípímí téní e nání nímeámí nurane wíarí ní múrómáná

12 e dání aní Píripaiyi ríníjípímí —Aní Masedonia píropenisíyo ikwíróniyé seáyí e imóníjéyí, ayí bí Píripairíní. Romíyí níbíro aní apímí dání aní nímiríro jweagfápiríní. Apímí none níremómáná sía obaxí wí e níjwearane

13 Sabarfáyo “Iníjé wíaríjé téní e ámá Goríxomí xwíyí rírímí wíaríjé ríní.” níyaiwirane aní apímí nání ákíjé fíwíyo nípeyearane iníjé e wíaríjé ú téní e nání níwerane éf níjweámáná apíxí e awí neáníro jweagfíwamí xwíyí yayí neainaríjépi uraríná

14 apíxí wí —Í xegí yoí Ridiaíríní. Aní Taiatairai ríníjípímí dání ríní. Í rapírapí ayí ríjé nígwí xwé ronípi nígwí xení nání bí yaríjíríní. Judayí mímoníjé aí Goríxomí wáyí níwírí nání yayí wíaríjé wíríní. Í xwíyí Poro raríjépi aríá níwírí Goríxo í xwíyí apí díjé ikwíropaxí oimóníri xwíoxíyo píraníjé wímíxáná í “Poro neararíjépi neparíní.” níyaiwirí Jisasomí díjé wíkwíroníjéni.

15 Jisasomí díjé níwíkwírorí ríxa wayí nímeari ámá xegí aníwámí í téní nawíní jweagfáyí ení wayí nímearo e nemáná í re nearíjínigíni, “Soyíné re níniawíronáyí, ‘Neparíní. Ámínáomí díjé wíkwíróf wíríní.’ níniawíronáyí, gí aníwámí nání níbíro ananí sá wepíríréoí?” Aníjé míní e nearayíagí nání í téní ujwanigíni.

Poromí téní Sairasomí téní gwí aníyo jwírírígí náníriini.

16 E nemone sía wíyi Goríxomí xwíyí rírímí wíaríjé nání waríná apíxí wí —Í ámá wíyá xínáíníjé nímoníri omíjé wíaríjíríní. Imíó xíxéroaríjépi dání ámá síni majfá imónígíápi áwaní urékweaaríjíríní. Ámá ímí xiáwowáníjé imónígíáwa í ámáyo áwaní urékweaaríjépi dání nígwí xwé urápayarígí ríní. Í none téní óyímí óróf níranéná

17 í Poro téní none númí níneaxídírí aríkí ríaiwá re níra neaxídíjínigíni, “Ámá rowa Njwá wíyo ní múrorí aga seáyí émi imóníjéomí xínáíwáníjé nímoníro omíjé wíaríjéáwaríní. Óf Njwá e imóníjé nene yeáyí neayímíxemeanfa nání iníjéyí nání wáf neararígíáwaríní.” níra neaxídíjínigíni.

18 Ámí ámí sía ayá wíyo axípi e níneaxídíríná e rayaríjagí nání Poro ríxa aníjé bí onímíápi míwínípa yaríjagí nání níkínimóníri imíó ímí xíxéroaríjépi míxí re uríjínigíni, “Jisasi Kíraisoyá ení eáníjéyo dání sekaxí re ríraríjíní, ‘Apíxí rímí píní níwíarímí ut.’ ríraríjíní.” uráná re eníjínigíni. Síni mé imíó apí ímí píní níwíarímí ujínigíni.

19 Ími píní nîwiárîmî úaná xanowánîñî imónîgfáwa re nîyaiwiro, “Óf apîxî rî áwanîf rékweaarîñîpîmî dánî nîgwîf meayarîñwáyi rîxa anîpá imónîgoî. Ámî bî sîní meapaxî mimónîní.” nîyaiwiro Poromî tîní Sairasomî tîní fá nîxero makerfá imîxarîgîe nánî níropémî nuro gapîmanowa sîñwîf anîgîe dánî xwîrîxî oumeaneyîñîro nîmeámî nuro

20 awa tîñî e nîwárîro re uxekwîmogfawîxîní, “Ámá Judayî rowaúyîf ámá negî anîf rîpîmî ñweagfáyo nearakiowárîpaxîf yarîñagfî nánî nene píránîñîf mîñweapaxî neaimónarîní.

21 Sîwîf nene Romîyene imónîñagwîf nánî gapîmanfîyîfneyá sîñwîfyo dánî ananî fá xîrîrane xîdîrane epaxîf wî mimónîñîpîf ámá rowaú wáf neararîñîf.” uráná re enîñîgîní.

22 Ámá e epîroyîf egfáyîf enî nîwiápîñîmearo awaúmî mîxîf wianîro yarfná gapîmanowa egfî iyfá nupírîro porisf wamî sekaxîf re urîgîfawîxîní, “Soxîf mépépoyîf.” urfagfá

23 iwanîf rîpîf rîpîf nîmépeayimáná nîméra nuro gwîf anîfyo nîwárîróná gwîf anîfyo awî mearoarîñomîf re urîgîfawîxîní, “Joxîf awaúmîf éf mupaxîf imónîñîf ñwîrárarîñwápîf nîñwîrárîmáná píránîñîf awîf mearóñîxîní.”

24 Sekaxîf e uráná awaúmîf gwîf anîfyo nîmeámîf nîpáwîrîf awawá ná ínîmîf íkwîrónîñîpîmîf nánîf nîmeámîf nîpáwîrîf e nîñwîrárîrfná re enîñîgîní. Egfî sîkwîf íkfá wárá wînamîf nîwîxîfmorîf wárá wîna tîníf nîwakîrîfwiárîmáná rokîmîf yárîñîñîgîní.

25 E wikárîfagfá aîf rîxa árîwegîf imónîñáná Poro tîníf Sairaso tîníf Gorîxomîf xwîyîfá rîrîmîf wîrîf yayîf umeanîrîf nánîf sonîf rîrîf yarîñagfîf ámá gwîf anîfyo ñweagfáyîf arfá wiarfná re enîñîgîní.

26 Pobonîf xwáf aîf tîníf yaiwîámîf méáná gwîf anîwá nîmîrîrfná sîñá piárá xwáfámîf eapîñîñîyîf rîwómîñîmîñîrîf nerfná re enîñîgîní. Gwîf anîf ówanîf nîñîf íkwîñowîrîf senfá ámáyo yárîñîñîyîf nîñîf íkweánowîrîf enîñîgîní.

27 Gwîf anîwámîf awîf mearoarîño sá weñe dánîf nîwiápîñîmearîf wenîñîf éyîf wîñîñîñîgîní. Gwîf anîf ówanîf íkwîñowîñagîf nîwîñîrîf “Gwîf ñweagfá nîñîyîf rîxa éf úfawîxîní.” nîyaiwîrîf ámá ayîf éf úfá nánîf gapîmanowa nîonîf nîpîkipîrîxîñîrîf xegfî kirá nîmîxearîf rîxa pîkîñîmîñîrîf éyîf

28 Poro enîf tîníf rfáiwá nurîrîf re urîñîñîgîní, “Jîwanîñoxîf mîpîkîñîpanîf. Gwîf ñweañwáone nînonenîf sîñîf rîwone ñweañwîñîf.” urfagîf

29 o awîf mearoarîgfá wáfamîf “Uyîwîf nîmîxáromeaéñapîpoyîf.” nura mîrîf nîpáwîrîf wáyîf wîñîfagîf enîf óf níkarîga Poro tîníf Sairaso tîníf tîgfîe nîpîkîñîmearîf

30 awaúmîf nîmîxeámîf nîpèyearîf bfarîwámîñîf nîrómáná re urîñîñîgîní, “Ápowagwîf Gorîxo yeáyîf nîyimîxemeanîf nánîf pí emfîñîf?” urfagîf

31 awaúf re urîgfîsîxîñîf, “Ámîná Jisasomîf dîñîf wîkwîróáná Gorîxo yeáyîf nîrîyimîxemeanîf ámá dîxîf anîwámîf joxîf tîñîf ñweagfáyo enîf yeáyîf uyîmîxemeanîñoîf.” urîgfîsîxîñîf.

32 E nurîrîf omîf tîñîf ámá xegfîf anîwámîf ñweagfá nîyonîf tîñîf xwîyîfá Ámînáo nánîpîf rîrîmîf wíáná

33 sîñîf árîwegîf imónîñagîf aîwîf o awaúmîf “Eîñîf.” nurîrîf iwanîf mépéfáyo ígfá nîweámáná re enîñîgîní. Wayîf mearîf ámá xegfîf anîwámîf ñweagfáyîf enîf wayîf mearo nemáná enáná

34 o awaúmîf xegfîf anîwámîf nîmeáa nîpáwîrîf aîwá nîxerîf mîñîf nîwîrfná xfo tîñîf ámá xegfîf anîwámîf ínîmîf ñweagfáyîf tîñîf “Rîxa Gorîxomîf dîñîf wîkwîrówaénerfani?” nîyaiwîro nánîf yayîf seáyîmîf dánîf néra ugfawîxîñîf.

35 Gapîmanowa wáfapîf tîñîf nîwiápîñîmearo porisf wamîf awîf mearoarîño tîñîf e nánîf xwîyîfá yanîf re wîowárîgfawîxîñîf, “Omîf ‘Ámá awaúmîf wáreîf.’ urfîpoyîf.” wîowárîfagfá awa nuro uráná

³⁶ o xwiyfá api Poromi áwanj nuriri re uriniginini, “Gapimanowa nioni nani xwiyfá yanj re wiowárenapói, ‘Awaumi owáriní.’ wiowárenapfáfa nani awagwi anani nfiwipiri kikiá néra úpiyí.” urfagi ai

³⁷ Poro re uriniginini, “Yawawi Romiyfawawi imóninagwí ai mfkí wí menagi ai gapimanowa, xwirixí niyeamero áma obaxí sijnwí anigfe dani iwanj yeamepero gwí anjyo yeawiráriro egfáwa inimi niyeamixearo yeawáraníro rirarinjo? Oweoi, aga wí e yeaipaxí mimónini. Wiwaninowa nibíro ‘fiwipípiyí.’ yearána peyeanfwií.” urfagi

³⁸ porisowa xwiyfá Poro urfipi ámi nimeáa nuro gapimanowami repiyí niwiro “Awaú Romiyfá waúriní.” urfagfa awa arfa niwiróna wáyf níkariníro

³⁹ nuro awaumi piyipiyanj nuríro gwí anjyo dani nimixearo niwárinóna arfki waunf rixinj re urayigfawixini, “Awagwi anj rípiimi pfini nneawiárimí nurfna ‘Ayf nanjriní.’ neaimónariní.” urayarinagfa

⁴⁰ awaú gwí anjyo dani nipeyari anj apixí Ridiaiyí rininjiyáiwámí nani nuri nipáwiri áma Jisasomi dnj niwíkwíroro nani egf xexirfmeá imónigfáyf tfini e nawini nerimeáníro xwiyfá ámi bi tfini enj rirémixf niwiárimí ugfawixini.

17

Tesaronaika nweáyf Poromi tfini Sairasomi tfini iwanj weaníro egfa nanirini.

¹ E nemowa e dani nuro anj biaú Abiporisi tfini Aporonia tfini rininjiyáiwámí nimúroa nuro anj Tesaronaikaí rininjiyáiwámí —Anj apimi Judayf wigf rotú anj wiwá mriinjinipimiri. Apimi niremómána

² Poro xegf inina yarinja e eni axipi neri Sabarfá wiyau wiyimi Judayf wigf rotú anjyo awi neaníro nweanjaná niwimeari Bíkwi Gorixoyáyo dani nurenwipéa nurfna

³ ayf re oyaiwipoyiniri urayiniginini, “Bíkwiyo dani api api niriniri eaninagf nani áma yeáyf neayimixemeanfa nani Gorixoyá dnj tfini arfowayá xwfa piaxíyo dani iwiaronfoyi rarinjwáomi wa pikiana rininj o nimeari xwaripáyo dani wiápinimeanjpí apimi wí nimuropaxí mimónini.” oyaiwipoyiniri mfkípi nani uréwapiyiri mñnj niróa uri nerfna re urayiniginini, “Áma Jisasoyí rininj ro, nioni wáf seararinjáo, o ayf áma yeáyf neayimixemeanfa nani arfowayá xwfa piaxíyo dani iwiaronfoyi rarinjwáorini.” urayiniginini.

⁴ E nuririnjinipimi dani Judayf wíyo dnjf ukinimixfagi ayf dnjf “Neparini.” niwipimóniri nani Jisasomi dnjf niwíkwíroro Poro tfini Sairaso tfini nawini níkumixiníro Girikiyf Gorixomi wáyf niwiro nani yayf umearigfáyf obaxí tfini anj apimi seáyf e nimóníro menweagfáwayá apixí wíwa tfini eni dnjf niwíkwíroro nani awaumi níkumixinayiro yarina

⁵ Judayf Jisasomi dnjf niwíkwírófáwa awaumi sipi dnjf niwíwíro nani niwíápinimearo re egfawixini. Makerfa imixarigfe dani áma sipiyf wa Poromi tfini Sairasomi tfini wikf niwóníro mixf wipiri nani smfáxwíro niwiemero ayf rixa ikwíkwierf niga uro wikf niwóga uro yarinja nini niwíwíro niwirimeámi anj apimi áwinimi nipuróna mixfini népmixamóa nípuro Poro tfini Sairaso tfini anj Jesonoyáiwámí rfa nweanjiníro e nani nuro awaumi áma negf anj rípiimi nweagfáyfyá sijnwí anigfe dani xwirixí oumeaneyiníro anj iwámi piri fkwieámf néra nipáwiro

⁶ awaú nani pfa nimeginíro nani Jesonomi tfini Jisasomi dnjf niwíkwíroro nani xexirfmeá imónigfa wami tfini fa nixero anj apimi dnj gapimanowa tñnj e nani níropémi nuróna rfaiwá re nira ugfawixini, “Áma anj xwfa nini ikwírórinjyo nweagfáyf wigf yarigfapi mé pfini owiárfpoyiniri sipini urekárarigfáwa rixa nene eni nnearekáríro yarinja.

⁷ Awa Jesono numimiri xegf aniwámi nani nipemeámi unowariní. Awa njwí ikaxf negf mixf inayf Sisao rinjipi niwíwíkiro xegf bi néra nuro re rarfagfáwarini, ‘Segf mixf

ináyí Sisao, ayí surí má mǎxí ináyoríní. Wo omí seáyí e wimóniŋo xegí yoí Jisasoríní. rarígfáwaríní.” ríaiwá e nǎra nuro

⁸ á má e epíroyí egíáyí tǎnǎ anǎ apimí dánǎ gapímanowa tǎnǎ ayí ríaiwá e rariŋagí aríá nǎwiro sǎmí níróniro wikí nǎwóga nǎwiápínimearo

⁹ gapímanowa xwiríxí numéfasáná Jesonowa ámi axípi bí mepa oépoyínirí nígwí bí nurápiro wárigíawixíní.

Poro tǎnǎ Sairaso tǎnǎ Beriayo egípi nániríní.

¹⁰ Sǎ á ayimí áríwiyimí Jisasomí dǎŋǎ nǎwíkwíroro nání xexírímeá imónígfáyí Poromí tǎnǎ Sairasomí tǎnǎ íá xirípiríxínirí ríxa anǎ Beriaí rǎnǎŋípmí nání éf uowáríagí awaú nuri anǎ apimí nǎrémoríná Judayíyá rotú anǎ e mǎrǎnǎŋiwámí nípáwiri xwíyíyá yayí neinarǎŋípi wáf urígfísisixíní.

¹¹ Judayí Beria ŋweáyí —Ayí Judayí Tesaronaika ŋweagíáyí yapí mimóniŋoí. Dǎŋǎ píránǎŋí eyíroarígfáyí eŋagí nání seáyí e wimóniŋoí. Ayí sǎmí níxeadípeníro “Xwíyíyá Poro neararǎŋípi aríá owianeyí.” nǎwimóniro sǎ á ayí ayo re níyaiwiro, “O neararǎŋípi, ayí Bíkwíyo nǎrǎnirí eánǎŋípi tǎnǎ nepa xixení ríá imóníní?” níyaiwiro Bíkwípi íá níróa uro píá níméra uro neróná

¹² obaxí wí Jisasomí dǎŋǎ wíkwíroro Gíríkíyí anǎ apimí dánǎ seáyí e imónígfáyí wí oxí tǎnǎ apíxí tǎnǎ ení dǎŋǎ wíkwíroro yaríná re eŋínigíní.

¹³ Judayí Tesaronaika ŋweagíáyí xwíyíyá rípi, “Beriayo ení Poro xwíyíyá Goríxoyá wáf uraríní.” rǎnarǎŋagí aríá nǎwiro re egíawixíní. Anǎ apimí nání nuro á má e dánǎyí Poromí mǎxí owípoyínirí sǎmíráxwíró wieméáná á má obaxí ríxa epíroyí nero wikí nǎwóga wiápínimeagíawixíní.

¹⁴ Á má obaxí ríxa epíroyí nero wikí nǎwóga wiápínimeaarǎŋagí Jisasomí dǎŋǎ nǎwíkwíroro nání xexíxexírímeá imónígfáyí síŋwí e nǎwíniro re egíawixíní. Apaxí mé Poromí rawírawá tǎŋǎ e nání éf uowárígfáwixíní. Poromí rawírawá tǎŋǎ e nání éf nuowáríro Sairaso tǎnǎ Timotio tǎnǎ síní e ŋweanáná

¹⁵ á má Poromí éf ní míga úfáyí omí sǎ obaxíyo ní méra núfasáná anǎ Atenísíyí rǎnǎŋípmí nǎrémore e dání wáraúáná o ámi sekaxí re uowárǎŋínigíní, “Sairaso tǎnǎ Timotio tǎnǎ nioní tǎŋǎ e nání bípaxí imóníŋánáyí, anǎnǎ bísisixíní.” uowaráná omí e níwárímí ugíawixíní.

Poro Atenísí dání wáf uríŋǎ nániríní.

¹⁶ Poro Atenísí dání awaú nání weníŋǎ nerí níŋwearíná anǎ apimí mimóní ŋwíá imóníŋíyí —Ayí xopaikígfí xixegíní á má imíxígfáyíríní. Ayí aga ayá wí amí amí ní mǎnǎ éf nurárara uníŋagí níwínirí nání sǎmí nírónímí nemeírá

¹⁷ Judayíyá rotú anǎyo nípáwiyirí ayí tǎnǎ é má Goríxo nání dǎŋǎ moarígfáyí tǎnǎ xwíyíyá rǎnǎro sǎ á ayí ayo makeríá imíxarígfé nání nuayirí á má o eméíná e rówapígfáyí tǎnǎ xwíyíyá rǎnǎro néra nuríná

¹⁸ á máyo uréwapíyarígfá Epikurianíyí rǎnǎŋíyá wa tǎnǎ Sítoikíyí rǎnǎŋíyá wa tǎnǎ Poro tǎnǎ xímíxímí xwíyíyá rǎnǎŋíawixíní. O wáf nuríríná Jisaso nání urírí á má xwárípayó dání wiápínimeapíríá nání urírí yaríŋagí nání wa peayí níwianíro re rígfáwixíní, “Á má xwíyíyá rírowiárí emearíŋǎ ro pí xwíyíyá nearímínirí ríá raríní?” ríro wa “O anǎnámí dánǎ ŋwíá imónígfá á má anǎ mǎdánǎyíyá nání nearímínirí ríá raríní?” ríro nero

¹⁹⁻²¹ omí níwirímeámí nuro —Á má Atenísí dánǎyí tǎnǎ á má anǎ mǎdánǎ anǎ apimí uríŋígfáyí tǎnǎ kíkíá bí mé aníŋǎ míní pí pí xwíyíyá síŋǎ rǎnǎŋípi aríá wiro áwanǎ uríro yaníro náníní yarígfáyíríní. Ayí omí níwirímeámí nuro Ariopagasíyí rǎnǎŋípámí dání xwíyíyá réwapínarígfé nání níwirímeámí nuro re urígfáwixíní, “Xwíyíyá síŋǎ joxí wáf neararǎŋípi nene píránǎŋǎ aríá nísirane níjíá imónaní nání áwanǎ neareí. Ayí rípi

nání ríraríñwíni. Xwíyá joxíyá nínearíná nene síní arfá míwiaríñwápi raríñagí nání xwíyá mfkípi nání níjfa imónani nání ríraríñwíni.” uríagfa

²² Poro Ariopagasi tíñf e dání éf nírómáná re uríñinigíni, “Atenísi dájyfné, segí ñwá imóníñpi nímeróná awayíni ayá tíni wéyo umearíñagfa síñwí seaníñni.

²³ Ayí rípi nání seararíñni. Xámi nioní añf rípimi nemerí segí ñwá éf nurárara uníñyo —Ayo seyfné yaríñf níwiro seáyí e umearígfáyoríni. Ayo píraníñf síñwí mí nómixa nurfná wíñfanigíni. Éf uráraríñf bimi ríwamíñf rípi ‘Ñwá nene majfáo nániríni.’ eáníñagí wíñfanigíni. Ayínáni ñwá seyfné majfá nímoníro aiwí yaríñf níwiro seáyí e umearígfó nání áwanf bí osearímíni.

²⁴ Ñwá xwá rírí nírimíni imíxírí amípi níni arími eníyí imíxírí eno, o añfnami tíni xwárími tíni Ámínáo seáyí e wimóníño enagí nání dñf re yaiwipaxf mimóníni, ‘O añf ñañwá rídíyowá yanfáwá nání negf wé tíni míraríñwáyo ñweaaríñfíni.’ dñf e yaiwipaxf wí mimóníni.

²⁵ Xewaníño áma níyoní wigf dñfpi síxí umímorí síñf nímoníro añf upaxf imóníprí nání wimíxírí amípi níni áma níprí nánirani, yíníprí nánirani, wimíxíyírí yaríño enagí nání rípi ení yaiwipaxf mimóníni, ‘O amípi wí nání dífwí ikeamónaríñagí nání negf wé tíni arírá wipaxoríni.’ Dñf api ení yaiwipaxf wí mimóníni.

²⁶ Ñwá o xewaníño re níyaiwirí, ‘Áma gwí arf arí e e ñweapfírfíni. Gwí arf arí xífáíwa xíríprífná íná íná imónínfíni.’ níyaiwirí aníñf níneyíroárimáná áma ná woní imíxíñpími dání áma gwí wírí wírí níni nímoğa bíñwáríni.

²⁷ Áma gwí arf arí níni xewaníño nání pfá néra nuro ámírfíñf neróná síñwí wíñmeapfífa nání xfo ení api e enírfíni. E nerí aí o nene xíxegíni ñweañwá gene gene tíñf e dání ná jfami míneaimóníni.

²⁸ Ayí rípi nání seararíñni. Segí soríxowa aí re rígfápi, ‘Nene ení Ñwáfó neameañeneríni.’ rígfápi tíni xíxeni nene ení eáníñf oyáyo dání imónírane ñwearane añf emerane yaríñwíni.

²⁹ Nene Ñwá o neameañene imóníñagwí nání dñf re míyaiwipa oyaneyí, ‘Nepa Ñwá imóníño imóníñpi, ayí ámaéne dñf nímorane wé tíni xopaíkígf imóníñf ñwá síñyáyo dání imíxaríñwáprani, síñá goríyo dání imíxaríñwáprani, síñá sírípáyo dání imíxaríñwáprani, sa apfíñf rfa imóníni?’ míyaiwipa oyaneyí.

³⁰ Ayínáni Ñwá o —O Goríxoríni. O áma xámi o nání majfá nero wigf ñwáfíni nímera bígfápi nání peá nímorí kíkífa níwia níbírí aiwí agwí áma amí gími ñweagfá níyoní re neararíni, ‘Segí fwf yarígfápi nání ríwfmíni nímamoro saníñf nímoníro ñweápoí.’ neararíni.

³¹ Ayí rípi nání e neararíni. O sfá wíyími áma xwá rírí nírimíni ñweañwáyo xwíyá píraníñf níneamearífná woní woní negf yaríñwápi nání yaríñf imímí neainífa nání ríxa rárfíni. Nene xwíyá neamearínfo ení ríxa rípearíñfíni. Nene ‘Rípearíño, ayí orfaní?’ yaiwianíwá nání o péo ámi síñf nerí owíápfíni meanírfí ení síxí weámíxána wíápfíni meanírfíni.” Poro e uráná re eníñigíni.

³² Áma e awí eánígfáyf Poro xwíyá “Xwárfáyo dání wíápfíni meanírfíni.” ríagí arfá níwíroná wí ríperírfí wigfawíxíni. Wí “Xwíyá joxí neararíñfpi ríwfná ámi bí tíni arfá síanfwaríni.” urígfawíxíni.

³³ E uráná Poro réwapfínarígfé dání pfíni níwíarímí úagí aí

³⁴ áma wí —Oxí wo xegí yoí Daionisiasoyí ríññoríni. O Ariopagasi dání réwapfínarígfáyf woríni. Apíxí wí xegí yoí Damarisíyí ríññíríni. Áma ámi wí ení nawíñríni. Ayí omí níkumíxíniro númí nuro Jisasomí dñf wíkwírogfawíxíni.

Poro Koriniyo niñwearfná enjipi nánirini.

¹ Poro e nemi Atenisi pñni niwiárimí anj yo Korini riniñjipimi nání nurí e

² ni rémómáná áamá Judayí wo —Xegí yo Akwiraoyi riniñjorini. Xinái Podasi piropenisíyo dání xiriñjorini. Xiepi xegí yo Pírisirairini. Romiyí mi xí ináyí Kirodiaso Judayí anj apimi ñweagfá niyoní sekaxí re urini enjagi nání “Romí anj rí pimi dání pñni niñeawiárimí úríxini.” urini enjagi nání ayaú Itari piropenisíyo pñni niwiárimí Korini nání siñ bígíyaúrini. Ayaúmi Poro niwímeari

³ ni gwí omiñj o yariñjipi ayaú eni yariñjipi enjagi nání ayaú tñni nawíni niñwearo senfá anj pákipírfa nání imimiximí nero niñwearóná

⁴ Poro Sabarfá ayí ayo Judayíyá rotú anjyo nání nurí ayí tñni Gírikíyí tñni eni re owipimóniri, “Xwiyfá Gorixoyá pimi dání Jisaso nání nearariñjipi neparini.” owipimóniri ayí tñni nawíni rotú anjyo dání xwiyfá ximiximí niniro riniñyigfawixini.

⁵ E néra nurfná Sairaso tñni Timotio tñni Masedonia piropenisíyo dání niñbiri Poromí wímeááná o xegí ni gwí omiñj yariñjipi pñni niwiárimáná Sabarfáyoni marfá, sfá ayí ayo Judayí tñj e nání nuayiri píranini uréwapiyimiri nerfná woákí re wiayiniñigini, “Ámá yeáyí neayimixemeanfá nání aríowayá xwí pi xíyo dání iwiaronfoyi rariñwáo, ayí Jisasorini.”

⁶ E urayarfná ayí ríxa xixewiámí nuriro ikaywí uráná Poro xegí iyfá ni píri sikí xeniñjipi píri wiaikimí yariñjini. Píri wiaikimí niyári re uriniñigini, “Seyné anfnányí sewaniñyíné rí meárinfáyo dání anñipíríarini. Seyné arfá mñiariniñagfá nání nioní wí ni xí meapaxímani. Agwi nioní seyné pñni niñseawiárimí ríxa émáyo wáf urimiri riwoni warini.” urariñjini.

⁷ E nurárimo pñni niwiárimí nurí anj áamá woyá —O xegí yo Titiasí Jasitasoyi riniñjorini. Gorixo nání wáyí niwirí nání yayí umeariñj worini. Xegí anj Judayíyá rotú anjyo dání oriwámí dání mriñjorini. Oyá aniwámí nání nurí e dání xwiyfá urarfá re enjini.

⁸ Judayí wo —Xegí yo Kírisipasorini. Judayíyá rotú anjyo awí eánarigfáyo seáyí e meñweañorini. O tñni áamá o xegí aniwámí wearigfáyí tñni Poro urariñjipi arfá niwiro Jisasomí dñj niwíkwíroro émáyí Korini ñweagfáyí obaxí eni arfá niwiro dñj wíkwíroro wayí mearo yarfná

⁹ sfá wiyimí Ámínáo re enjini. Poromí oriñá nupári re uriniñigini, “Joxí wáyí mñsinipa oeni. Xwiyfá nioní nání joxí nura wariniñjipi pñni niwiárimí siñ anini nura úríxini.

¹⁰ Ayí rípi nání rirariñjini. Nioní joxí dñj ríki kayonjagi nání áamá mi xí sífá pimi dání wí riniñj sinifámani. Ámá anj rí pimi nioní dñj niñkwíripírfa nání ni gí imóniniñyí obaxí enjagi nání rirariñjini.” urfagi nání

¹¹ o anj apimi niñweari Gorixo nání nuréwapíya warfná emá 18 múroniniñigini.

¹² Judayí Koriniyo ñweagfáyí, Romiyí wo xegí yo Gario pírimíao nimóniri Gírikíyí piropenisí e meñweañáná, Judayí dñj axípi tñni nimóniro niwiárimí mearo Poromí xwiyfá oumeáraneyinro wáf pírimí Gario xwiríxí umeariñj nání ni meámí nuro

¹³ Poromí nuxekwímoro re urigfawixini, “Ámá ro áamá Gorixomí yayí numeróná ñwí ikaxí riniñjipimi niwíkiro xegí bi nero éríxiniñj dñj xenjwímíni ukiniñixariñjorini.” urfá ai

¹⁴ Poro ríxa manj exoámiri yarfná pírimí Gario Judayí ayo re uriniñigini, “Poro íwí éf siñwiriñyí, ríki kíríó éf siñwiriñyí, nioní re yaiwimiri éarini, ‘Ámá rowa uxekwímoarigfápi arfá niwirfná, ayí ananirini.’ yaiwimiri éarini.

¹⁵ Soyiné uxekwímoarigfápi, ayí xwiyfá tñni yo tñni segí ñwí ikaxí eániñjipimi dání riniñjipi nání o tñni mi xí rinariniñagfá nání segípi xwiyfá ni mi xíro eyíropoyí. Nioní ‘Xwiyfá api oseayíroimíni.’ mñnimónarini.” nurí

¹⁶ xwíríxí umeariṅe dání mǐxǐdámí wiowáraparíná áamá wí re egfawixíní.

¹⁷ Judayí wigí rotú aṅtyo awí eánarigfáyo seáyi e umenṅweaṅomi —O xegí yoí Sotenisoríní. Omí fá nǐxero píriniá Gario xwíríxí umeariṅe mǐdáníṅe iwanṅí mépearíṅagí fá aí o dṅí sípí wí mǐwí kiki fá enṅiniginí.

Poro ámi Siria píropenisíyo nání nurí Adiokíyo rémoṅí náníríní.

¹⁸ Poro síní sfá ayá wí e nṅweaṅísáná áamá e dání Jisasomí dṅí nǐwǐkwíroro nání xexírímeá imónigfáyo yayí nǐwiárimo Siria píropenisíyo nání úimiginírí sípǐxí womí nǐpǐxemoánírí Pírísirai tǐnǐ Akwirao tǐnǐ ení nawínǐ nǐpǐxemoánírí o tǐnǐ nuro Poro Goríxomí dṅí nǐwǐkwírorí nání ṅwǐá ṅweaṅípi nání aṅí xegí yoí Segíría rǐnṅípi mǐ dání dǐ fá nǐrónírí

¹⁹ rǐxa aṅí Epesasi rǐnṅípi mǐ nǐrémoro Poro ayaúmi aṅí apimi nǐwárimí Judayíyá rotú aṅí e mǐrǐnṅiwámí nání nurí nǐpáwiri ayí tǐnǐ xwíyǐ fá nǐrǐnǐro

²⁰ ayí “Joxí síní bí tǐnǐ nṅweámoxí úírǐxíní.” neaimónaríní.” urfagí fá aiwí o “Ananíríní.” mǐwimóní

²¹ yayí nǐwiárimí nuríná re urṅiniginí, “Goríxo nǐwimónírínáyí, nioní ananí ámi re seaíménapímí fá rǐnǐ.” nurárimí nurí sípǐxíyo nǐpǐxemoánírí Epesasi pǐnǐ nǐwiárimí nurí nurí nurí

²² sípǐxo rǐxa aṅí Sisaria rǐnṅípi mǐ iwiékǐnǐmeáaná Poro nayoámǐnǐmeámí Jerusaremí nání nǐyirí Jisasoyá síyikí imónigfáyo yayí nǐwiára nǐmúroairí aṅí yoí Adiokíyo nǐrémorí

²³ e sfá wí nṅweaṅísáná pǐnǐ nǐwiárimí nurí xwǐá yoí Garesia rǐnírí Pírígía rǐnírí eṅe —Ayí xfo xámí wáf urímeṅeríní. E nǐpuríná áamá Jisasomí dṅí wǐkwíroarigfáyo xwíyǐ fá ámi bí tǐnǐ nurírí eṅí síxí nǐweámíxára múroṅiniginí.

Aporoso Epesasiyo tǐnǐ Koriniyo tǐnǐ dání uréwapíyíṅí náníríní.

²⁴⁻²⁵ Judayí wo —Xegí yoí Aporosoríní. Aṅí yoí Arekísadíría dání xírṅí woríní. Xwíyǐ fá nǐrǐríná neṅwíperi émi saímí raríṅoríní. Bíkwí Goríxoyáyo nǐrǐnǐrí eánṅípi nǐpǐnǐ aumaúmí inṅoríní. Óf Ámináomí xǐdǐpaxíyi nání píránṅí uréwapíyigíto eṅagí nání ámayo Jisaso nání urírí píránṅí uréwapíyirí neríná sfmí nǐxeadǐpénírí uréwapíyaríṅoríní. E nerí aí wayí Jono umeaiagípi náníní nǐjǐ fá imónṅoríní. O Epesasiyo nǐrémorí

²⁶ Judayíyá rotú aṅtyo iwamíto nǐpáwiri ayá igigí mé xwíyǐ fá Goríxo nání uraríṅagí aí Pírísirai tǐnǐ Akwirao tǐnǐ o apǐnǐ nání raríṅagí arfá nǐwiríná omí nǐwirímeámí nurí óf Goríxomí xǐdǐpaxíyi nání bí, o síní mají fá eṅípi nání áwanṅí nurírí ámi bí tǐnǐ píránṅí uréwapíyigí síxíní.

²⁷ Aporoso “Nioní Gíríkíyí píropenisíyo nání úimiginí.” wimónáná áamá Epesasi dání Jisasomí dṅí nǐwǐkwíroro nání xexírímeá imónigfáyo omí dṅí síxí numímowárimo payí bí nearo Gíríkíyí píropenisíyo ṅweagí fá Jisasomí dṅí wǐkwíroarigfáyo nání rǐwamíṅí re eagfawixíní, “Ámá ro seaímeáaná yayí tǐnǐ nǐpemeámí úírǐxíní.” Rǐwamíṅí e nearo wiowáraná o nurí e nǐrémómáná áamá Goríxo wá wianaríṅagí nání Jisasomí dṅí wǐkwíroarigfáyo xegí nuréwapíyiríṅípi mǐ dání arírá nǐwiríná arírá bí onǐmiápi mǐwíṅiniginí.

²⁸ Ayí rǐpi náníríní. O áamá obaxí síṅwí anígíe dání Judayí xerwí nǐmoro raríṅfáyo tǐnǐ xímíxímí nǐnǐro nǐrǐnǐróná o Bíkwí Goríxoyáyo dání mǐṅí nǐrorí “Ámá yeáyí neayímíxemeaní fá nání aríowayá xwǐá piaxíyo dání iwiaroníoyí raríṅwáo, ayí Jisasoríní.” nuríríná xwíyǐ fá mǐmúropaxí imónṅípi nurírí xórórí bí onǐmiápi mǐwíṅiniginí.

19

Poro ámi Epesasiyo nǐrémorí e dání eṅí náníríní.

1 Poro, Aporoso sɪnɪ aɲf yoʃ Koriniyi rɪnɪɲɪpimi ɲweaɲána, o dɪwɪnɪ eɲɪmɪ áwinɪmɪ nɪpumána ámi aɲf yoʃ Epesasiyo nɪrɛmori Jisasomi xɪdarigfá wɪyo nɪwɪmeari

2 yariɲf re wiɲɪnigɪnɪ, “Soyɪné Jisasomi dɪɲf wɪkwɪróána kwíyɪ Gorixoyápi seaimeaɲoyɪnɛrani?” urɪagi awa re urɪgɪawixɪnɪ, “Xwiyá re rɪnɪɲɪpɪ, ‘Gorixoyá kwíyɪ bɪ ɲweani.’ rɪnɪɲɪpɪ aí rɪnarɪɲagɪa sɪnɪ arɪá bɪ mɪwiɲwáonerɪnɪ.” urɪagɪa

3 o re urɪɲɪnigɪnɪ, “Wayɪ nɪmearóná pí wayɪ meagɪoyɪnɛrɪnɪ?” urɪagi awa “Wayɪ Jono umeaiagɪpɪ axɪpɪ meawáonerɪnɪ.” urɪagɪa

4 o re urɪɲɪnigɪnɪ, “Wayɪ Jono umeaiagɪpɪ, ayɪ áamá re oyaiwípoyɪnɪrɪ umeaiagɪpɪrɪnɪ, ‘Áamá ayɪ wigɪ ɪwɪ yariɲfápi rɪwɪmɪnɪ mamóɪáyɪrɪfani?’ oyaiwípoyɪnɪrɪ umeaiagɪpɪrɪnɪ. O áamáyo wayɪ apɪ numeairɪná re uragɪrɪnɪ, ‘Áamá nionɪyá rɪwɪyo bɪnɪfomi dɪɲf wɪkwɪrórɪxɪnɪ.’ O e urago, ayɪ Jiaso nánɪ uragɪrɪnɪ.” urɪagi

5 awa Poro e urɪfɪpɪ arɪá nɪwiro wayɪ áamá Ámɪná Jisasomi dɪɲf nɪwɪkwɪrorɪná mearɪgɪfápi meagɪawixɪnɪ.

6 Wayɪ apɪ meána Poro wé seáyɪ e wɪkwɪárána re eɲɪnigɪnɪ. Kwíyɪ Gorixoyápi áamá awamɪ waɪnɪɲɪnigɪnɪ. Kwíyɪpɪ waɪnáná awa xwiyá mɪkɪ apɪ apimɪ dánɪ ananɪ rɪro wɪá rókiamoarɪgɪfánɪɲf rɪro egɪawixɪnɪ.

7 Áamá e egɪáwa nowanɪ wé wúkaú sɪkwɪ waú awarɪnɪ.

8 Poro aɲf apimɪ nɪɲweari Judayíyá rotú aɲfyo nɪpáwiri ayá bɪ mé xwiyá nura nurɪ áamá ayɪ re owipɪmónɪrɪ, “Ayɪ áamá Gorixoxo xɪo xegɪ xwioxɪyo mɪmeámɪ nerɪ umenweanɪfápi nánɪ áamá ro neararɪɲɪpɪ, ayɪ neparɪnɪ.” owipɪmónɪrɪ nurenwɪpéa nurɪ ɲweaɲána emá waú wo rɪxa nɪmúrómána eɲána

9 Judayɪ wí dɪɲf wakɪsɪ ninɪro Poro rarɪɲɪpɪ pɪrɪ nɪwɪaɪkiro áamá obaxɪ epɪroyɪ egɪá sɪɲwɪ anigɪe dánɪ óf Gorixoxo tɪɲf e nánɪ inɪɲɪyi nánɪ Jisasomi xɪdarɪgɪfáyɪ nánɪ ikayɪwɪ rarɪná o ayo pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ nurɪ áamá Jisasomi dɪɲf nɪwɪkwɪroro nánɪ wɪepɪsarɪɲf wɪnɪɲf imónɪgɪfáyo nɪwirɪmeámɪ xɪo tɪnɪ nawɪnɪ nuro sɪá ayɪ ayo aɲf xwiyá réwapɪnarɪgɪa Tiranasoáyáiwámɪ dánɪ nurenwɪpéa uɲɪnigɪnɪ.

10 O e yariɲagɪ nánɪ áamá Judayɪranɪ, Gɪrikɪyɪranɪ, Esia pɪropenɪsɪyo ɲweagɪfáyɪ nɪnɪ Poroyá maɲfyo dánɪ xwiyá Ámɪnáo nánɪpɪ arɪá wɪarɪná xwɪogwɪ waú múronɪnigɪnɪ.

Sipaomɪ xewaxowa imfó mɪxɪ ɔumáɪnowáraneyɪnɪro egɪá nánɪrɪnɪ.

11 Poro Gorixoyá dɪɲf tɪnɪ emɪmɪ xegɪ bɪ áamá sɪɲwɪ mɪwɪnarɪgɪfá imónɪɲɪpɪ yariɲagɪ nánɪ

12 irɪkwɪranɪ, roarɪxɪranɪ, o kwɪrɪnarɪɲɪpɪ áamá nurápmɪ nuro áamá sɪmɪxɪ yariɲfáyɪ tɪɲf e nánɪ nɪmeámɪ úána sɪmɪxɪ ayɪ pɪnɪ wɪárɪrɪ áamá imfó dɪɲf xɪxéroarɪɲɪyɪ tɪɲf e nánɪ nɪmeámɪ úána imfó pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ urɪ yagɪrɪnɪ.

13 Judayɪ aɲf wí e wí e nemero “Imfó mɪxɪ umáɪnɪpaxonerɪnɪ.” rɪnarɪgɪfáyɪ wí re yagɪárɪnɪ. “Imfó áamá romɪ xɪxéroarɪɲɪyɪ mɪxɪ umáɪnowáraneyɪ.” nɪyaiwiro iwamfó yoʃ Jisasoyáyo dánɪ mɪxɪ umáɪnowáranɪro neróná imfóyo re nura wagɪárɪnɪ, “Nionɪ yoʃ Poro wáf neararɪɲo, Jisasoyɪ rɪnɪɲomɪ dánɪ rɪrarɪɲagɪ nánɪ áamá xɪxéroarɪɲf romɪ pɪnɪ nɪwɪárɪmɪ uɪ.” nura nuro nemeɪná

14 Judayíyá apaxɪpánɪɲf imónɪɲf xwé wo —Xegɪ yoʃ Sipaoyɪ rɪnɪɲorɪnɪ. Omɪ xewaxowa wé wɪúmɪ dánɪf waú imónɪgɪfáwa enɪ axɪpɪ e yanɪro yarɪná

15 imfó awa urarɪgɪfó re urɪɲɪnigɪnɪ, “Nionɪ ananɪ Jisasomi mí ómɪxɪrɪ Poro nánɪ nɪjɪá imónɪrɪ eɲagɪ aɪwɪ soyɪné goyɪnɛrɪnɪ?” uráná re eɲɪnigɪnɪ.

16 Áamá imfó dɪɲf xɪxéroarɪɲo nɪmawiri nɪxeamomerɪ awamɪ xopɪrárɪ wíána rɪnɪɲf xaɪwɪ wɪnɪagɪa aɲf iwámɪ dánɪ éf nuróná aikɪ urɪrɪfáwa ugɪawixɪnɪ.

17 Aɲf iwámɪ dánɪ éf nuróná aikɪ urɪrɪfáwa úfáyɪ nánɪ áamá Judayɪranɪ, Gɪrikɪyɪranɪ, Epesasi ɲweagɪfáyɪ nɪnɪ arɪá nɪwɪárɪro nánɪ wáyɪ nɪkárɪnɪro Ámɪná Jisasoyá yoʃ nɪrɪróná seáyɪ e numero

18 Jisasomi dñt wíkrófáy obax wí n̄bayiro wigf yarigfápi waropárf wiro wía urókiamóniro n̄yayiro

19 wigf obax wí ayáf x̄xegfn̄ yarigfáy wigf ikayfwf s̄ñwfw w̄naxfd̄waniḡn̄r̄ b̄kw̄yo ñw̄r̄r̄n̄ñȳf n̄meám̄ n̄b̄iro áamá n̄ñyá s̄ñwfw d̄n̄ r̄fá n̄keaár̄máná n̄gw̄f b̄kw̄f r̄fá ikeaar̄fápi b̄f neróná tarigfápi f̄á n̄roróná n̄ñ K50,000 imónm̄n̄r̄ éaḡf w̄nigfawix̄n̄.

20 Api n̄p̄n̄ nimóga warfn̄a x̄w̄yáfá Ám̄náo n̄n̄p̄i surfm̄a mimónf wí e wí e s̄n̄i x̄wé n̄r̄iga emear̄ñaḡf n̄n̄i áamá ám̄i ám̄i ayá wí kum̄x̄n̄ayigfawix̄n̄.

Epesas̄ ñweagfáyf s̄m̄imiákwf nero egfá n̄n̄r̄n̄i.

21 Api r̄xa nimónm̄áná en̄áná Poro Gor̄xoyá kw̄yfp̄m̄i d̄n̄i re yaiw̄ñn̄iḡn̄i, “Nion̄i nur̄i Masedonia p̄ropen̄s̄yo áw̄n̄m̄i ur̄i Ḡirik̄ȳf an̄fyo áw̄n̄m̄i ur̄i n̄yár̄imon̄i Jerusarem̄i n̄n̄i úim̄iḡn̄i.” E n̄yaiwirfn̄a re r̄ñn̄iḡn̄i, “Nion̄i r̄xa Jerusarem̄iyo n̄n̄i nur̄i n̄r̄emorfn̄áyf e d̄n̄i wí e n̄n̄i x̄ám̄i mupaxf nimónr̄i nur̄i an̄f Rom̄ȳf r̄ññ̄fp̄m̄i s̄ñwfw w̄n̄ñm̄iḡn̄i.” n̄r̄r̄i

22 áamá x̄fom̄i seáyf w̄iir̄igfíwaúm̄i —Egf̄ yoƒ Timotiomi t̄ñi Eras̄itasomi t̄ñi awaúm̄i Masedonia p̄ropen̄s̄yo n̄n̄i nurowár̄r̄i aí o s̄n̄i ám̄i b̄f t̄ñi Esia p̄ropen̄s̄yo ñweañáná

23 áamá wí n̄wiápn̄imearo óf Gor̄xom̄i x̄darigfáyf n̄n̄i m̄x̄f n̄r̄inowieánr̄fn̄a s̄m̄imiákwf on̄imiápi megfawix̄n̄i.

24 E egfíná áamá wo —Xegf̄ yoƒ Demit̄riasor̄n̄i. O xegf̄ n̄gw̄f om̄ñf nerfn̄a am̄p̄i s̄ñá sir̄pá t̄ñi im̄xarigfápi yar̄ñȳf wor̄n̄i. Esia p̄ropen̄s̄yo ñweáyf wigf ñw̄fá x̄wépi —Api xegf̄ yoƒ Atemis̄ȳf r̄ññ̄fp̄r̄n̄i. Api wigf̄ an̄f r̄id̄yowá yarigfíwám̄i éf urár̄r̄ñ̄fp̄n̄ñ̄f imónñ̄fp̄i sir̄pá t̄ñi wigf̄ ñw̄fá on̄imiá bia anan̄i n̄meám̄i nuro wigf̄ an̄f x̄xegfn̄ȳo t̄p̄r̄fá n̄n̄i im̄xarigfáyf wor̄n̄i. Áamá om̄ñf x̄fo yar̄ñ̄pa ax̄fpi neróná n̄gw̄f on̄imiá meaar̄igfáman̄i.

25 O áamá om̄ñf x̄fo yar̄ñ̄pa ax̄fpi yarigfáwám̄i t̄ñi áamá om̄ñf xegf̄ b̄f on̄imiápi yarigfáwám̄i t̄ñi awí neaar̄r̄i re ur̄ññ̄n̄iḡn̄i, “Gf̄ áamáoȳné, soȳné ñj̄fár̄n̄i. Om̄ñf none yar̄ñwá r̄p̄i n̄n̄n̄i n̄gw̄f wí m̄neamúroar̄n̄i.

26 Áamá Poroyi r̄ññ̄o negf̄ an̄f Epesas̄yon̄i marfái, negf̄ Esia p̄ropen̄s̄yo n̄m̄n̄i en̄i yar̄ñ̄fp̄m̄i soȳné s̄ñwfw w̄n̄iro arfá wiro yarigfár̄n̄i. O áamá wigf̄ ñw̄fá f̄á x̄rarigfá imónñ̄fp̄i r̄fw̄f oumópoȳn̄r̄i nerfn̄a re urar̄ñor̄n̄i, ‘Ñw̄fá áamá wé t̄ñi im̄xarigfápi nepax̄ñf mimónn̄i. Mimónf ñw̄fár̄n̄i.’ E urar̄ñaḡf n̄n̄i áamá obaxf arfá n̄wiro ñw̄fá nene im̄xar̄ñwápi r̄xa r̄fw̄f umogfár̄n̄i.

27 None o rar̄ñ̄fp̄i xe or̄n̄r̄i s̄ñwfw n̄w̄n̄iranénáyf, n̄gw̄f om̄ñf none nerane n̄gw̄f m̄neamúroar̄ñ̄fp̄i peayf wian̄paxf imónñ̄fápn̄i marfái, r̄p̄i en̄i imónñ̄fár̄n̄i. An̄f r̄id̄yowá yar̄ñwáiwá, negf̄ ñw̄fá Atemis̄ȳf r̄ññ̄fp̄i n̄n̄i m̄r̄ññ̄ñwá n̄n̄i en̄i peayf n̄wian̄ro ‘S̄ip̄r̄n̄i.’ r̄paxf imónr̄i ñw̄fá ap̄x̄f imónñf í, áamá Esia p̄ropen̄s̄f t̄yo ñweagfá n̄ñi t̄ñi x̄w̄fá n̄m̄n̄i ñweagfáyf t̄ñi yayf umear̄igfí en̄i surfm̄a nimónr̄i x̄w̄fá iwer̄i en̄fár̄n̄i.” ur̄faḡf

28 awa arfá n̄wiróná wikf̄ b̄f aȳkwf m̄wónfaḡf en̄f t̄ñi r̄faiwá re n̄ra ugfawix̄n̄i, “Epesas̄ ñweañwaéneyá ñw̄fá Atemis̄p̄i, ayf seáyf e imónñ̄fp̄r̄n̄i.” n̄ra nuro

29 an̄f n̄p̄m̄n̄i r̄faiwá r̄rowiám̄f n̄iga nurfn̄a áamá n̄ñi re egfawix̄n̄i. Wáf áamá awí eánar̄igf̄e n̄n̄i naw̄n̄i x̄wamiánf néra m̄r̄f nuro áamá Masedonia p̄ropen̄s̄yo d̄ñf Poro t̄ñi emear̄igfíwaú —Egf̄ yoƒ rowaúm̄i Gaiasoȳf r̄ññ̄nom̄i t̄ñi Aris̄takasoȳf r̄ññ̄nom̄i t̄ñi. —Awaúm̄i f̄á n̄xero níropém̄f úáná

30 Poro áamá wikf̄ t̄ñi awí eánar̄igf̄e p̄ȳfá x̄w̄yáfá b̄f our̄m̄n̄r̄i yarfn̄a áamá Jisasomi x̄darigfáyf xe oun̄r̄i s̄ñwfw m̄w̄n̄arfn̄a

³¹ gapimanaf Esia piropenisaf ayo umenweagfa wa —Awa Poro tñni nikumixiniro emearigfawarin. Awa xwiyfafa Poro nanu nurowarirona re urayigfawixin, “Arfki ama awi eanigfe nani mupani.” urarfa

³² ama awi eanigfe dani xwamianaf nero wa wigf bi nani riro wa wigf bi nani riro nerona arikikf niniro nani ama napf arfa kwikwkwikw nero “Ayf rìpf nani awi eanfwaenerfani?” miyaiwipa nero

³³ wa Judayf wigf wo Arekisadaoyf rininjo xwiyfafa ririmf oneaiinri warana ama e epfroyf egfayf wí “Ayf o nani awi eanfwaenerfani?” yaiwiarfa o re oyaiwipoyinri, “Judayf rfa apf neamearigfaman.” oyaiwipoyinri xwiyfafa ourimnri nani we owanf uyimnri éyf re egfawixin.

³⁴ Awa o Judayf wo enagf sinwf mí niwómixiro nani nawini axina nrayiro ayá wí rfaiwa re nura ugfawixin, “Epesasi nweanweaneyá nwfá Atemisipf, ayf seayf e imónni.” Anif minf e nra nuro nra nuro

³⁵ gapimanowayá payf weaiarino nibiri ama epfroyf egfayo prf wiaikimf niyarimana re urinigin, “Episasi nweagfoyne, ama wo sin majfa re rimónni, ‘Episasi nweagfayf anf ridiyowa yarigfiwa wigf nwfá xwe Atemisiyf rininipf nani mirinjiwa tñni nwfá apf anfnamf dani pieronapinipf tñni menweagfayfrni.’ Ama wo sin majfa e rimónni? Oweoi.

³⁶ Nionf searfa apf ama wo ‘Ayf nepamani.’ rìpaxf mimóninagf nani soyne niyopiýara oseauni. Úrapf mikarinpa époyf.

³⁷ Ayf rìpf nani seararin. Ama soyne fa nixemi bfa rowau negf anf ridiyowa yarinhawaiwami dani amipf bi fwf mmeapa eri negf nwfá imóninjf nani ikaywf ai bi miripa eri éfiwaurin.

³⁸ Xwirixf nani mimónipa neri gapimanowa xwirixf arfa wianiro nani minweapa renoi? Ayinanf Demitriaso tñni omif axipf yarigfawa o tñni nawini kumixinigfawa tñni ama womf xwiyfafa oumearanro neronayf, xwiyfafa umeararigfe nani rixa nuro e dani xixe oxekwmonipoyf.

³⁹ Soyne xwiyfafa sinf wí tgfayne enanayf, xwiyfafa nani sfa awi eanarinhwaina dani rfrixin.

⁴⁰ Ayf rìpf nani seararin. Agwf none éwapfnwa rìpf mfkf mayf enagf nani gapimanowa ‘Píyo dani awi neanro rrowiamf ninro simimiakwf éoi?’ nearana ‘Xwiyfafa anani uripaxf imónanfnini.’ riseaimonarini? Oweoi, rixa gapimanowa xwiyfafa neamearipaxf imóninwni.”

⁴¹ Gapimanowayá payf weaiarino e nurfsana ama e awi eanigfayo xixegin urowarapinigin.

20

Poro ami Masedonia Piropenisfo emerf Girikiyf anfo emerf enf naninini.

¹ Ama xwiyfafa rrowiamf ninro simimiakwf yarigfa pñni niwiariro kiki fa yarfa Poro ama Jisasomi xdarigfayo xfo tñf e nani “Eini.” nurri rixa banaf enf rremixf niwiri yayf niwiarimi Masedonia piropenisfo nani umiginri e dani pñni niwiarimi

² nuri piropenisf apimi awinimf nipurfa ama e nweagfa Jisasomi dinf wikwifrogfayo enf rremixf ayá wí niwiara nipuri Girikiyf anfo nremori

³ e nweanana emá wau wo rixa nimuromana enana rixa Siria piropenisfo nani umiginri sipixf womf pitemoanininri éyf Judayf wí o nani mekaxf rinarinagfa nani amf dinf re yaiwinigin, “Amf Masedonia piropenisfo nionf binaimanf oumni.” niyaiwiri imanf nurf

⁴ ama rowa eni o tñni nawini ugfawixin. Wo Beria danf Pirosomi xewaxo Sopataorini. Amf wau Tesaronaika danf Arisitakaso tñni Sekadaso tñni awaurini.

Ámí wo Debi dánj Gaiasorini. Ámí wo Timotiorini. Ámí waú Esia p̄ropenis̄yo dánj Tikikaso t̄ni T̄ropimaso t̄ni awaurini.

⁵ Awa nioni t̄ni Poromi t̄ni xám̄ niyeamearo T̄rowasi d̄ni yawawi n̄ni wen̄j nero ηweañá

⁶ Judayí Gorixo múron̄yi n̄ni d̄ni mop̄ri n̄ni s̄á bis̄kerfá yis̄ maȳ nim̄ixiro nar̄igfáȳ r̄ixa pwéaná yawawi Piripai e d̄ni p̄ni n̄wiár̄mi nurai s̄p̄ix̄ womi n̄p̄ixemoán̄rai n̄ηwearai s̄á r̄ixa wé wú yeamúróaná awami T̄rowasiyo n̄wimearai e ηweañá s̄á wé w̄úm̄ dánj waú neamúr̄on̄iḡni.

Yutikaso piyomi Poro s̄ni im̄ix̄ni n̄ni.

⁷ Sadéyo nene aiwá n̄rane rosapá im̄ix̄rane yani n̄ni awí neán̄ranéná Poro áma e dánj awí eán̄fáyo xw̄iyfá nur̄r̄ná “W̄ár̄iná r̄ixa añ̄ úim̄iḡni.” niyaiwir̄i n̄ni xw̄iyfá an̄j̄ min̄ xw̄fá n̄mir̄i n̄ra nur̄i r̄ixa ár̄wegf̄ imónáná

⁸ añ̄ awawá seáȳ e ikw̄rón̄j̄ nene awí neán̄máná xw̄iyfá ar̄fá wiar̄ηwáwám̄i ram̄ix̄ obax̄ m̄ixároár̄niñaḡi aí

⁹ íw̄ s̄ik̄ni wo —O xeḡi yoí Yutikasorini. O p̄p̄w̄yo n̄ηweámáná Poro an̄j̄ min̄ xw̄iyfá xw̄fá n̄mir̄i nura war̄ná ar̄fá n̄wir̄i s̄á n̄fás̄ niyayí̄sáná r̄ixa s̄á d̄ni mamó n̄weár̄ri re en̄iḡni. Pák̄k̄ w̄xaú wá ikw̄rón̄j̄ seáȳ e en̄owám̄i d̄ni p̄r̄mioañ̄iḡni. P̄r̄mioááná áma n̄wep̄n̄ro n̄mear̄ná xw̄fám̄i p̄ȳf̄ wen̄aḡi meáaḡfá aiw̄i

¹⁰ Poro n̄wep̄n̄ri íw̄ s̄ik̄nom̄i seáȳ e nup̄ikák̄w̄n̄ri n̄m̄kw̄iyín̄máná re ur̄niñiḡni, “Seȳné d̄ni s̄p̄i m̄iseaipani. Ámí s̄ni en̄iñoi.” nur̄im̄i

¹¹ ámí n̄peyir̄i aȳ t̄ni nawín̄ aiwá n̄kw̄r̄ri n̄nimáná aȳ t̄ni xw̄iyfá n̄r̄iga núfásáná r̄ixa w̄fá nóga war̄ni t̄ni Poro p̄ni n̄wiár̄mi úaḡi

¹² aȳ íw̄ s̄ik̄ni o ámí s̄ni éaḡi n̄meám̄i wiḡf̄ añ̄ e n̄ni nuro d̄ni w̄fá bi on̄miápi m̄wón̄niñiḡni.

Poro T̄rowasiyo p̄ni n̄wiár̄mi Mairitas̄yo n̄ni un̄f̄ n̄ni.

¹³ Poro “Awa añ̄ Asosiyi r̄niñ̄pim̄i n̄ni s̄p̄ix̄yo war̄ná nioni xw̄fáyo úim̄iḡni.” niyaiwir̄i none s̄p̄ix̄ womi n̄p̄ixemoán̄rane Asosiyo n̄ni nurane x̄fo n̄ni wen̄j̄ ner̄i ηweañwá n̄ni óf̄ neaimoíf̄ en̄aḡi n̄ni none om̄i xám̄i numearane s̄p̄ixom̄i n̄p̄ixemoán̄rane Asosi n̄ni nurane n̄rémorane ηweañá

¹⁴ Poro r̄ixa xw̄fáyo n̄bir̄i añ̄ apim̄i neaímeááná o t̄ni ner̄imeán̄mi s̄p̄ix̄yo nurane añ̄ Mitirini r̄niñ̄pim̄i n̄rémorane

¹⁵⁻¹⁶ e d̄ni p̄ni n̄wiár̄mi nurane s̄p̄ixom̄i s̄á wen̄wáone p̄r̄niñw̄f̄ Kaiosiȳi r̄niñ̄pim̄i or̄iwám̄i d̄ni n̄múr̄orane ámí s̄á wen̄wáone p̄r̄niñw̄f̄ Semosiȳi r̄niñ̄pim̄i n̄rémorane Poro nioni Esia p̄ropenis̄yo n̄rémor̄i n̄ηwear̄ná s̄á ayá wí n̄múr̄on̄iḡn̄ri re yaiwiár̄niñiḡni, “None añ̄n̄i nuranénáȳ, s̄á Judayenyá Pedikosiȳi r̄niñ̄yi s̄ni m̄pwé̄m̄i en̄áná Jerusarem̄i rémoan̄wár̄ani? Aȳnán̄i Epesasi múróim̄iḡni.” yaiwiár̄niñiḡni en̄aḡi n̄ni none Epesasi miwiék̄n̄imeá n̄múr̄orane ámí s̄p̄ixom̄i s̄á wen̄wáone añ̄ Mairitas̄iȳi r̄niñ̄pim̄i rémon̄waniḡni.

Poro Jisasoyá s̄yik̄f̄ imóniḡfá Epesasi ηweáyo wip̄en̄weaḡfáwami ur̄niñiḡni.

¹⁷ Poro Mairitas̄iȳo n̄rémománá e d̄ni áma Jisasoyá s̄yik̄f̄ imóniḡfá Epesasiyo ηweaḡfáyo wip̄en̄weaḡfáwa n̄ni re uowár̄niñiḡni, “Awa ob̄poyi.” nurowár̄ri

¹⁸ awa r̄ixa o t̄ni e n̄ni báná re ur̄niñiḡni, “S̄á nioni seḡf̄ Esia p̄ropenis̄f̄ t̄yo iwam̄fó rémon̄yim̄i d̄ni p̄ni n̄seawiár̄mi un̄ȳi n̄ni seȳné t̄ni nawín̄i n̄ηwear̄ná pí pí en̄api n̄ni soȳné n̄j̄f̄ar̄ni.

¹⁹ Seȳné t̄ni n̄ηwear̄ná Ámináoýá x̄n̄áin̄niñiḡni nimón̄ri o n̄ni wáf̄ n̄wur̄meiri n̄sear̄r̄ná seáȳ e mimón̄pa ner̄i ín̄mi n̄seaimón̄ri en̄ar̄ni. Seȳné n̄ni d̄ni

sipí niarinqagí nání waíní waíná ñwí niseaeayiri enjárini. Judayí nioni nání mekaxí nírinarinqagí nání xeaniñí obaxí nímeaní aiwí

²⁰ nioni wé fá mímíxeání xwiýfá seyíné arfá níwiro níxídiróná naní seaimíxípañí wí yumí míseai nerí áamá obaxí síñwí anigé dánirani, aní xíxegíyo ínimi dánirani, nísearéwapíyiri enjárini.

²¹ E neríiná Judayínerani, Girikiýínerani, ayá nísearemoni re searayinárini, ‘Segí fíwí yarigfápi ríwímini nímamoro Gorixo táfamini níkinimóniríiná negí Áminá Jisasi Kiraisomi dñí wíkwírópoyí.’ searayinárini.

²² Arfá nípoyí. Agwí kwíyí Gorixoyápi o Jerusaremi nání úwiniñiní níkkayonagí nání aní apimi rémóáná pí pí nímeanfápi nioni majfá aiwí, sa e nání wariníni.

²³ E rémóáná pí pí nímeanfápi nioni majfá enagí aiwí aní api apimi múroaríiná Gorixoyá kwíyípi ayá re níremoaríníni, ‘E rémóáná gwí ríyiro xeaniñí seaikáiro epírfáriní.’

²⁴ Ayá e níremoarínagí aiwí, nioni dñí mñwiráriníni. Ayínáni mñyí yfíwí nírimí e nání ananí wariníni. Síñí umfá nání ‘Ayí seáyí e imóniñípirfáni?’ mñyaiwí, pí pí níkarípirfá aí gí xámi néra bíñápa síni axípi néra nurí rípiní nerínáyí, ‘Ayí seáyí e imóniñípirfáni?’ nímonarini. Áminá Jisaso re níyaiwiri sekaxí nírinípi, ‘O Gorixo ámayó wá wianíñí enagí nání xwiýfá yayí winípañí wáf níriméiwiniñí.’ níyaiwiri sekaxí nírinípi yoparípi nípiní wáf nuráimeríiná ‘Ayí seáyí e imóniñípirfáni?’ nímonarini.

²⁵ Arfá nípoyí. Nioni seyíné tíñmí nemi xwiýfá áamá Gorixomi dñí wíkwíroarigfáyo xegí xwioxíyo mímeámí nerí umenweanfápi nání wáf searimearínáyíné, níyínéni ámi gí símímaní bí síñwí nanípirfá menípi nání nioni níjfarini.

²⁶⁻²⁷ Ayínáni ayá re searemoaríníni, ‘Eníiná dani Gorixo “Re éimigini.” yaiwiárinípi nání nioni áwaní nísearíriná wé fá mímíxeání nípiní xixeni searíní enagí nání áamá níyíyá wo anínaná “Poro rí fá nímeárínoí.” rípañí imóniní fá meníni.’ seararíníni.

²⁸ Áamá Jisaso yá imónigfá sewanínoyíné umenweagfápipi níkkíríó wiarigíoyíné imónípiríxiní wáyí seainíwiniñí. Áamá Gorixoyá síyikí imónigfá níyoní —Ayí nání yoxáfámi dani nupeiríiná xewaníño gwíniñí roayíroaríníyíriní. Ayo níyoní numenwearíiná Gorixoyá kwíyípi sipísipí awí mearoarigfápa axípi awí umearóríxiní seaimíxáriníoyíné xixeni píraníñí umenweáfiríni.

²⁹ Ayí rípi nání seararíníni. Nioni ríxa píní níseawiárimí úáná áamá síwí sayí sipísipí roarigfápaníñí nímoními seyíné táfamini níbiro áamá soyíné umenweagfáyo xe naní oépoyiní síñwí míwíní xwírfá seaikíxeayipírfáriní.

³⁰ Ayí rípi nání ení seararíníni. Segíyí wa ení níwiápinímearo re níyaiwiro yapí wíwapíyípiríxiní, ‘Jisasomi xídarigfáyí wigí wíníyo píní níwiárimí nioniní oníxídfóyí.’ níyaiwiro yapí wíwapíyípiríxiní.

³¹ Ayínáni nioni seyíné tíni níñwearí xwiogwí waú wo ní múroaríiná woxiní woxiní nání dñí sipí níseairí ñwí tíni ení ríremíxí searínápi bí píní míwiárfí aníñí miní yayinápi nání ríwímini mímamó síñwí tíni aníñí miní éfiríxiní.

³² Agwí nioni Gorixo seamenfá nání xegí wéyo seawáriní soyíné xwiýfá o áamá níyoní wá níwianí enípi nání dñí wíkwíropíri seawáriní yaríníni. Xwiýfá api ananí síkíki seaomíxiri amípi naní Gorixo áamá nioni gí imóniñíyo wímiñiní imóniñípi meapaxíyíné seaimíxiri epaxí imóniní.

³³ Nioni seyíné tíni níñwearíiná segí woyá síñá goríraní, síñá siríparaní, rapírapíraní, wí síñwí fíwí míwiniñáriní.

³⁴ Nioni seyíné tíni níñwearíiná enápi sewanínoyíné níjfarini. Amípi wí mísearápi ‘Pí yínípi pí nírimí emíni?’ níyaiwiri neríiná wé gí rúmi dani nígwí omíñí nerí nígwí

nimeari bí nerfíná nioní gí bí erí áamá nioní tfini nweaarigfáyo ení bí wiiri enjári.

³⁵ Amípi nfini nioní enápi nerfíná ríxa re seaíwapiyinári. Áamá sipíyí seáyí nerí mñinipaxí imóniníyo arírá wífríxiní. Xwíyí Áminá Jisaso ríñí rípi, ‘Yayí mñiní wiaríño winaríñípi yayí uráparíño winaríñípipimí seáyí e imóniní.’ xwíyí apí ení ríwfmíni mímamó dñí mófrixiní.” uríñiniginí.

³⁶ Poro xwíyí apí nípini nurárimí xómíñí niyíkwirí awa tfini Goríxomí xwíyí rírimí níwiro

³⁷⁻³⁸ awa xwíyí Poro “Gí sfmímaní ámi bí síñwí nanípríámani.” urí enagi nání dñí sipí níwiri ñwí nearo omí nímakfíyayiro kíyí nímiaúnayiro xfómí níméáa nuro sipíxí tñí e wárigfawixiní.

21

Poro ámi sipíxíyo nípixemoáníri uní náníri.

¹ E nemone awamí pñni níwiárimí ámi sipíxíyo nuranéná niyakía mú irfíní píriñwí yoí Kosíyí ríñinípipimí nírémorane sá wenwáone nurane píriñwí Rosíyí ríñinípipimí nírémorane e dání nurane aní yoí Pataraí ríñinípipimí níwiékfinimearane

² e nayoarane sipíxí ámi wo Pinisia píropenisíyo nání umíníri yaríñagi níwínirane omí nípixemoáníriane níñweámáná nímeámí nurane nurane

³ píriñwí yoí Saipírasíyí ríñinípipimí wé onamíñumíni enáná ní múrorane nurane nurane xwíyí re rínáriní enagi nání, “Aní yoí Taiayí ríñinípipimí sipíxí royá saní e tñwaniginí.” rínáriní enagi nání none Siria píropenisíyo aní apimí níwiékfinimeámáná

⁴ e nayoarane áamá Jisasomí xfdarigfáyí nání pía nemerane ayí tfini sá wé wíúmí dání wáú ñweanáná ayí kwíyí Goríxoyáyo dání Poromí re urayigfawixiní, “Joxí Jerusaremíyo nání wí nurí xwíriñwí mosaxípaní.” nurayiro

⁵ sá none ayí tfini ñweaaní imóniníyí nfini ríxa óráná aní apimí pñni níwiárimí nurane ayí tfini wigí apíxí tfini wigí niaíwí tfini níneameámí nuro rawírawá imaní e dání xómíñí niyíkwirane Goríxomí xwíyí rírimí níwimáná yayí ninowárimí

⁶ none sipíxomí píxemoánáná ayí wigí aní e nání ugíawixiní.

Agabaso Poromí íkwairíri winípi náníri.

⁷ E nemone Taia pñni níwiárimí nurane aní yoí Toremesíyí ríñinípipimí níré mómáná nayoarane áamá Jisasomí dñí níwíkwírooro nání negí nírixímeá imónigfáyo yayí níwirane ayí tfini sá ayí sá wenwáone

⁸⁻⁹ wíápi tfini e dání pñni níwiárimí nurane aní Sisariayí ríñinípipimí níré mómáná nayoarane aní xwíyí yayí winípaxí wáf uraríñí Piripoyí ríñiní —O eníná wáf wurimeiarigfáwami seáyí wífríxiníri wé wíúmí dání wáú rípeáníñowa woríni. O xegí xemíáíwa —Íwa Goríxo nání wíá rókiamoarigfáíwaríni. Apíyá wípaú wípaú íwa tñjoríni.

¹⁰ Oyá aníyo nípáwirane o tfini sá wí ñweanáná wíá rókiamoaríñí wo —Xegí yoí Agabasoríni. O Judia píropenisíyo pñni níwiárimí níweapíri

¹¹ none níneáimeari oríñá ikaxí nínearíri re eníñiginí. Poroyá areríxí nurápirí xegí wéyo tfini síkwíyo tfini níjáriñíri re ríñiniginí, “Kwíyí Goríxoyápi ríñípi rípiríni, ‘Areríxí ríri xiáwomí Judayí Jerusaremí dání axípi re gwí nuyiro émáyo mñiní wíprífaríni.’ Kwíyí Goríxoyápi ríñípi apíriñí.” nearíagi

¹² none aríá e níwiranéná none tfini áamá e ñweáyí tfini Poromí wauní ríxíñí re urayíñwaniginí, “Joxí Jerusaremí nání míyipantí.” uríagwí aí

¹³ Poro re nearíñiniginí, “Seyíné pí nání ñwíni ñwíni nearo íkfiníñí sipí nípaxí níkaríñoi? Awa nioní gwí níjáriánáyí, ‘Ayí ananíriñí.’ níyaiwirí nániní e nání míwaríñiní. Áminá Jisasomí xfdaríñagi nání nípíkíánáyí, ‘Ayí ananíriñí.’ níyaiwirí nání ení waríñiní.” nearíagi

14 none omi urakipaxí mimónfagi nîwinirane omi xwiyfá ámi bi murí re rîniñwanigîni, “Ámináo ‘Omi wímeáwîngîni.’ yaiwiarîñpî xe wímeáwîngîni.” rîniñwanigîni.

Poro Jerusaremîyo nîrémorî Jisasoyá síyikí imónigfáyo umenweagfáwami repîyí winí nânîrîni.

15 E nemone sfá ayí rîxa neamúróána none yúrará nemána rawírawá pîni nîwiárimî Jerusaremîyo nânî niyirane

16 Sisaria dánî áma none pîni nîwiárimî yarîñwaé dání Jisasomî xfdarigfáyí wa tîni niyirane awa none añí Nesonoyá —O Saipîrasî pîrîñwîpîmî dání worîni. Enîná dánî Jisasomî dîñí nîwîkwîrorî xfdagí worîni. “Oyá añîyo sá owépoýí.” niyaiwiro nânî nîneaipemeámi nîneayiro e neawárigfawixîni.

17 E nemone rîxa Jerusaremî nânî niyirane e rémóána áma Jisasomî dîñí nîwîkwîroro nânî negí nîrîxîmeá imónigfáyí yayí nîneairo nîneamímîñfagfá

18 sá wenwáone wáfîpî tîni Poro tîni none nîwiápîñmeámi Jemiso tîñí e nânî nurane Jisasomî dîñí wîkwîroarigfáyo wipenweagfáwa enî Jemiso tîni awí eánîñána

19 Poro rîxa yayí nîwimána xfo émayí tîñîmîni wáf nurîmerfána Gorîxo xfoýá wéyo dánî wiemení bi bi nânî repîyí nîwiéra úagí

20 awa arfá nîwiróná Gorîxomî seáyí e numero re urigfawixîni, “Gwáfáoxîni, negí Judayí sípî ayá xwé wí Jisasomî dîñí wîkwîronogfá joxî rîxa nijfá imónîñîni. Ayí nîni negí ñwí ikaxí enîná dánî nîrîniñî eánîñîpîmî xfdanîro nânî símí xeadîpénarîñoi.

21 Ayo áma wí joxî nânî re urigfawixîni, ‘Poro émayíyá añîyo nemerfána negí Judayí émayí táfamîni ñweagfáyo re uréwapîyarîñîrîni, “Ñwí ikaxí negí arfo Moseso nîrîni eañîpîmî pîni wiáñîro síwí negí arfowa érowiápîñîgîpîmî mîxîdîpa ero nero segí niaíwí iyí símí sfó mîwákwîpa éfîrîxîni.” Áma ayo Poro e uréwapîyarîñîrîni.’

22 E urigfá enagi nânî arí yanfîwîni? Negí Judayí Jisasomî xfdarigfá añí rîpîmî táfamîni ñweagfáyí ananî joxî bîpî nânî rîxa arfá nîwîpîrî enagi nânî

23 xwiyfá none rîranî rîpî axîpî éfîrîxîni. Negí áma ñwí ñweagfá waú waú ñweañoi.

24 Joxî awa tîni nîkumîxîniñîro nene xwîraimîmî neainarîñîpî anîpá imónîñfá nânî yarîñwápi awa tîni nawîni nero ámi naní imónîñîrîxîni. E nerfána waú waú awa wigí dîfá nîrónîro xwîraimîmî winarîñîpî anîpá imónîro naní Gorîxo nânî rîdîyowá wiïro epîrfá nânî bî wîñîrîxîni. Joxî none rîrarîñwápi axîpî e nerfána áma nîni re yaiwîpîráoi, ‘Poro nânî neararîgîfápi mîkí mayfîrîni. O enî negí ñwí ikaxí eánîñîpîmî nîxîdîrî pîránîñí yarîñorîni.’ yaiwîpîráoi.

25 E nîsearîrane aí enîná xwiyfá nîmîxîranéná ‘Éma Jisasomî dîñí wîkwîroarigfáyí negí ñwí ikaxí eánîñí nîpîni xfdîrîxîniñî uranîréwîni?’ nîrîniñîranéná re rînarîñwanigîni, ‘Ñwí ikaxí rîpiaú rîpiaú pîni wiáñîpaxí mimónîni.’ nîrîniñîrane payí re nearî wárîñwanigîni, ‘Naníwí áma wí mimóní ñwí imónîñí nânî rîdîyowá éfápi mîñîpa éfîrîxîni. Rakiwí enî mîñîpa éfîrîxîni. Naníwí síñwîyo gwí xîráná ragí síni enagi nânî mîñîpa éfîrîxîni. Apîxí nîmearóná sewîni mîmeánîpa éfîrîxîni.’ Apiaú apiaú nânî nearî wiowarîñwanigîni.” urfagfá

26 Poro sá wenjo wáfîpî tîni áma ñwí ñweagfá waú waú awamî nîwirîmeámi nurî xwîraimîmî winarîñîpî anîpá imónîwîngîniñî yarîgîfápa xfo tîni nawîni wigí yarîgîfápa nemána o añí rîdîyowá yarîgîfáwamî nîpáwîrî apaxîpánîñí imónigfáyo áwaní re urîñîñîgîni, “Sfá áma awa xwîraimîmî winarîñîpî anîpá imónîñfá nânî yarîgîfápi nîpîni néfasána Gorîxo nânî xîxegîni wonî wonî rîdîyowá wîpîrfáyi sfá ayimîrîni.” urîñîñîgîni.

Judayí Poromî añí rîdîyowá yarîgîfáwamî dánî mîxí wigí nânîrîni.

27 E nemo sfá wé wáfumi dánj waú awa xwiraimimf winarinjipi anipá imóninfa nánj yarigfápi rixa yoparipi anwi e imónimniri yarfná Esia piropenisfyo dánj Judayf wí Poro anj ridiyowá yarigfiwámj nweanagi niwiniro re egfawixini. Ámá e epíroyf egfáyo sfmírif niwiemero omi fá nixero

28 rfaiwá re rigfawixini, “Negf Isireriyfné rixa siminjf neainpoyi. Ámá re roñf royf ámá xwfá nimini nweagfáyo nuréwapiyemeri ámá negf gwf axf imóninwári nánj uréwapiyiri negf nwf ikaxf eáninjipi nánj uréwapiyiri negf anj ridiyowá yarinjwá riwá nánj uréwapiyiri nerfná api nipini nánj ‘Sipirini.’ urarinjorini. Sa apinini marfái, ámá Grikijf wí anj ridiyowá yarinjwá riwámj nipemeámj nfiwapirinjipimi dánj nwfá imóninjf re rixa xóróf enjini.” niro

29 —Xámj ámá Esia piropenisfyo dánj Tiropimasoyf rinijo Poro tñj anj apimi nawini emearinjagfi winfá enagi nánj xenwf re mogfawixini, “Poro omi ridiyowá yarinjwáiwámj inimi nipemeámj fiwapinjorini.” xenwf nimoro nánj rfaiwá enj tñj nifiróná e niro

30 ámá anj apimi nweagfá nñj simimiákwf e yarigfápi arfá niwiro mrf nfiwiro Poromj fá nixero ridiyowá yarigfiwámj dánj níropémj peyeáaná apaxf mé ówanj nñj niyára ugfawixini.

Romijf porisowa Poromj urápigfá nánjini.

31 E nemowa Poromj nipikiano nánj yarfná ámá wí porisowámj seáyf e imóninjomj xwifá re urémeagfawixini, “Jerusaremj nweáf nñj simimiákwf inarini.” urémeágfa

32 o ananjñj xegf porisf wámj tñj awámj seáyf e wimónigfawámj tñj niwirimeámj Poromj pikiano yarigfe nánj wéaná ayf porisowa tñj wigf seáyf e wimóninjo tñj weparinjagfa niwiniro ámj Poromj iwanj meá pñj wiárigfawixini.

33 Pñj wiárfagfa porisowámj seáyf e wimóninjo anwi e nibiri Poromj fá nixeri xegf porisf wámj re urinjiginj, “Gwf senfá wirkaú tñj yípoyf.” nurinj ayo yarinjf re wiarinjaginj, “Ámá ro gorini? O pí éfjini?”

34 Yarinjf e wiarinjagf aiwi ámá e epíroyf egfáyf xwamiánj niro wí xegf bi nánj riro wí xegf bi nánj riro nero arikikf yarinjagfa o arfá kwíkwíkwíkwf niwiri nánj o yarinjf wiarinjipi e dánj nijfá píraninjf imónipaxf menagf niwiniro re urinjiginj, “Porisoneyá anjwámj nánj nimeámj úpoyf.” urfagi

35-36 omi níméra warfná rixa ámá e epíroyf egfáyf númj nuro rfaiwá ímj tñj “Rurápapikiarinjo?” nifiga warfná awa rixa anj iwámj sfñj wáiwf tñj e nifémorfná ámá Poromj pikiano yarigfáyf porisowámj urápapikiano yarinjagfa nánj omi seáyf e nifeyoaro nixrimj peyigfawixini.

Poro Judayf xfomj umeararigfápi owákwimniri urinjipi nánjini.

37 Porisowa rixa wigf anjwámj nimeáa páwiano yarfná awámj seáyf e wimóninjomj Poro re urinjiginj, “Nionj xwifá bi ananj ririmniréini?” urfagi o re urinjiginj, “Ai, joxi Grikijf pñé ananj rarinjini.”

38 Ayfnáni re nimónarini, ‘Joxi ámá Isipiyf xámj re rinjo, “Émáyo mxf xdfwaniginj.” nifirf ámá 4,000 gwf mónigfá, Irkijarigfái rinjowámj niwirimeámj ámá dnjf meanje nánj ujo, ayf joximani.’ nimónarini.” urfagi

39 Poro re urinjiginj, “Ámá joxi rarinjo, ayf nionimani. Nionj anj onimíá yof mifrininjf bimj dánonimani. Sirisia piropenisfyo anj Tasasijf rininjipimi dánj Judayf woninini. Waunf rixinjf bi oririmini. Ámá tfo xwifá ourniri ananj sfñjwaf nanfiréini?” nurinj

40 o rixa anani xe ouriniri sɨɨwɨ winána Poro sɨɨá waíwɨyo e nírómáná áamá ayɨ xwɨyɨfá miripa oépayiniri wé ówanɨ nuyiri rixa ɨɨɨɨfá imónáráná wigɨ Xibɨruyɨ pɨné tɨnɨ nuriri re urɨɨɨɨɨɨɨɨ,

22

1 “Rárowayɨné, ápowayɨné, xwɨyɨfá áamá wí nɨxekwɨmoarigfápi wákwínɨmɨniri searána anani arfá nɨpɨrɨréoi?” urɨɨɨɨ

2 arfá wɨfáyɨ Poro nurirɨná wigɨ Xibɨruyɨ pɨné tɨnɨ rarɨɨagɨ arfá nɨwiro erówárɨ aɨ bɨ mé aga ɨɨɨɨfá imónárɨagfá Poro ámɨ re urɨɨɨɨɨɨɨɨ,

3 “Nionɨ Judayɨ wonɨrɨnɨ. Sirisia pɨropenɨsɨyo anɨ yoɨ Tasasɨyɨ rɨnɨɨɨpimɨ gɨ nókɨ nɨxɨrɨɨonɨ aɨ anɨ rɨpimɨ dánɨ xwé iwiaronɨáonɨrɨnɨ. Negɨ nearéwapɨyagɨ Gameriero nɨnɨréwapɨyirɨná ɨwɨ ikaxɨ eánɨɨɨpɨ negɨ arfowa neaiapɨgɨfápi nánɨ aga xɨxenɨ píránɨɨɨ nɨréwapɨyɨɨɨ ɨɨagɨ nánɨ agwɨ seyɨné Gorɨxomɨ oxɨdaneyɨnɨrɨ sɨmɨ nɨxeadɨpénɨro yarɨgɨfápa nionɨ enɨ axɨpɨ e imónɨɨáonɨrɨnɨ.

4 Ayɨnánɨ ɨɨɨná nionɨ áamá Óɨ ‘Gorɨxo tɨámɨnɨ imónɨɨoi.’ rɨnɨɨɨyimɨ dɨɨɨ wɨkwɨroarɨgɨfá anɨnɨmɨxɨmɨnɨrɨ nánɨ xeanɨɨɨ nɨwirɨ oxɨyoranɨ, apɨxɨyoranɨ, gwɨ nɨyirɨ gwɨ anɨyo wáragáonɨrɨnɨ.

5 Negɨ apaxɨpánɨɨɨ imónɨɨɨ xwéoi tɨnɨ negɨ ámɨná mebá imónɨgɨfáwa tɨnɨ enɨ ‘O nepa e yagorɨnɨ.’ searɨpaxɨ imónɨɨoi. Awa negɨ Judayɨ anɨ yoɨ Damasɨkasɨyɨ rɨnɨɨɨpimɨ ɨweagɨfáyɨ nánɨ payɨ nearo niapowáráná nionɨ áamá e ɨweagɨfá óɨ axɨyimɨ xɨdarɨgɨfáyɨ enɨ anɨ rɨpimɨ dánɨ rɨnɨɨɨ meáɨrɨxɨnɨrɨ ayo fá nɨxeri gwɨ nɨyimáná ámɨ re nánɨ nɨmeámɨ bɨmɨfá nánɨ anɨ rɨpimɨ pɨnɨ nɨwiárɨmɨ nurɨ Damasɨkasɨyo nánɨ uɨɨanɨgɨnɨ.

Poro “Apɨ yarɨná Gorɨxo nɨkɨnɨmɨxɨɨɨrɨnɨ.” urɨɨɨɨ nánɨrɨnɨ.

6 “E nemonɨ nurɨ nurɨ Damasɨkasɨ tɨɨɨ anɨwɨ e rémómɨnɨrɨ nerɨ rɨxa ikwawedɨ ɨɨáná re ɨɨɨɨɨɨnɨ. Anɨnámɨ dánɨ wɨfá sɨɨwɨ mɨmɨɨɨɨ inɨɨ xwé bɨ nókɨárénapɨɨɨɨɨnɨ.

7 Wɨfá apɨ nókɨárénapáná nionɨ xwɨfáyo nɨpɨkɨnɨmearɨ arfá wɨfáyɨ xwɨyɨfá bɨ re nɨrɨnénapɨagɨ wɨɨanɨgɨnɨ, ‘Soroxɨnɨ, Soroxɨnɨ, pí nánɨ xeanɨɨɨ nɨkárarɨɨɨnɨ?’ nɨrɨnénapɨagɨ

8 re urɨɨanɨgɨnɨ, ‘Ámɨnáoɨnɨ, joxɨ goxɨrɨnɨ?’ urɨɨagɨ o ‘Nionɨ Nasaretɨ dánɨɨ Jisasonɨ joxɨ xeanɨɨɨ nɨkárarɨɨonɨrɨnɨ.’ nɨrɨɨagɨ

9 —Ámá nionɨ tɨnɨ warɨgɨfáwa wɨfá nókɨárénapɨfápi píránɨɨɨ sɨɨwɨ nɨwɨnaxɨdɨro aɨwɨ o tɨnɨ xwɨyɨfá rɨnarɨgwɨfomɨ arfá nɨpɨkwɨnɨ mɨwigɨawɨxɨnɨ.

10 ‘Joxɨ xeanɨɨɨ nɨkárarɨɨonɨrɨnɨ.’ nɨrɨɨagɨ re urɨɨanɨgɨnɨ, ‘Ámɨnáoɨnɨ, nionɨ pí oenɨrɨ nɨrarɨɨɨnɨ?’ urɨɨagɨ Ámɨnáo re nɨrɨɨɨnɨgɨnɨ, ‘Joxɨ nɨwiápɨnɨmeámɨ Damasɨkasɨ jɨapimɨ nánɨ nurɨ e rémóáná áamá wo nɨsɨmearɨ e éwɨnɨgɨnɨrɨ rɨrɨpéanɨpɨ nánɨ áwanɨ rɨrɨnɨɨoi.’ nɨrɨɨagɨ

11 nionɨ wɨfá apɨ sɨɨwɨyo nɨnɨpɨrorɨ sɨnɨ sɨɨwɨ mɨmɨɨɨɨ nɨnɨnɨrɨ sɨɨwɨ manɨpaxɨ niarɨɨagɨ nánɨ áamá nionɨ tɨnɨ warɨgɨfáwa wéyo árɨwɨ nɨnɨmaxɨrɨro Damasɨkasɨyo nánɨ nɨnɨméra nuro e nɨrémori ɨweanɨáná

12 áamá wo, xegɨ yoɨ Ananiasoyɨ rɨnɨɨo —Judayɨ anɨ apimɨ ɨweagɨfáyɨ nɨnɨ ‘Ámá awɨaxɨ worɨnɨ.’ rɨnagɨforɨnɨ. Negɨ ɨwɨ ikaxɨ rɨnɨɨɨpɨ bɨ múroagomanɨ. Anɨɨɨ minɨ nɨpɨnɨ xɨxenɨ axɨpɨ xɨdagorɨnɨ.

13 O nɨbɨrɨ nionɨ tɨɨɨ anɨwɨ e nírómáná re nɨrɨɨɨnɨgɨnɨ, ‘Gɨ nɨrɨxɨmeáo imónɨɨɨ Soroxɨnɨ, dɨxɨ sɨɨwɨ ámɨ aneɨ.’ nɨráná re ɨɨanɨgɨnɨ. Gɨ sɨɨwɨ ámɨ nanɨrɨ omɨ sɨɨwɨ wɨnɨɨanɨgɨnɨ.

14 Omɨ sɨɨwɨ wináná o re nɨrɨɨɨnɨgɨnɨ, ‘Nwɨfá negɨ arfowa xɨdagɨo joxɨ e éwɨnɨgɨnɨrɨ wimónarɨɨpɨ nánɨ nɨjɨfá eri Wé Rónɨɨomɨ enɨ sɨɨwɨ wɨnɨrɨ xɨoyá manɨyo dánɨ xwɨyɨfá rarɨná arfá wirɨ oenɨrɨ rɨrɨpéanɨrɨnɨ.

15 Ámá niyoní xfo nání áwaní nuríríná jìwaníjoxí wíá nírókiáríríná síjwí wínírí arfá wirí éfpí nání repíyí wirfá nání rírípeañíríní.

16 Ayínání joxí pí nání síní yómíní yaríní? Ríxa níwiápínímeartí wayí meati. Joxí Ámínáomí ríxíní urírípímí dání díxí fíwí yaríníyí yokwarímí nísiirí wayí píráníñíní ríroníñoi. níríagí nioní axípi e enanigíní.

“Goríxo Poroní émayí tñífmíní nírowáríníní.” uríní náníríní.

17 “E nemoní ámí Jerusaremí nání níbírí aní rídíyowá yarínwá riwámí dání xómíní níyíkwírí Ámínáomí xwíyí rírímí níwiríná íkwíkwí níyárrí wéníñí éáyí

18 Ámínáo re nírarínagí wíníñanigíní, ‘Joxí síjwí nanírí arfá ní rí enípi nání aní rípímí dání urání arfá mísipa epírí enagí nání joxí síní mepaní. Aníñí aní rípímí píní níwiárrímí uí.’ níríagí

19 nioní re urínanigíní, ‘Ámínáoxíní, nioní éwapínagápi ámá re ñweáyí níní níjífá imóníñoi. Ámá joxí nání díñí ríkwíroarígíáyo nioní fá níxerí gwí aníyo níñwirárrí iwaní níméperí yagáoní enagí nání wíwaníñíyí ríxa níjífá imóníñoi.

20 Joxí nání wáf urímeagí Sítipenomí píkgííná nioní anwí e nírómáná “Ayí omí nípíkíróná apání yaríní.” níyáiwírí omí píkiaríná wígí iyíá awí mearonanigíní.’ uríagí aí

21 Ámínáo re nírinínigíní, ‘Joxí uí. Nioní ná jíamí émayí tñífmíní nírowárímí enagí nání joxí ananí uí.’ nírinínigíní.” urínínigíní.

Porisí seáyí e imóníño Poromí éf umíníñí náníríní.

22 Ámá e epíroyí egfáyí Poromí arfá níwía níbásaná aiwí xwíyí “Émayí tñífmíní nírowárímíáríní.’ níriníríní.” ríe nání arfá níwimáná xwíyíá xwamiání níróro ímí tñí re rígfawixíní, “Ámá e imóníño xe onñwanírí síjwí wínípxá míneaimónaríní. Ríxa ruráppíkiaríní?”

23 Xwamiání e níra nuróná wíki ayíkwí níwóga mívarínagí nání wígí iyíá níwirayíro úpíríxá mímeámí yáníro xwíá síkí úpíríxá mímeámí yáníro yarínagí

24 porisí seáyí e imóníño sekaxí re urínínigíní, “Omí porisone negí aní riwámí nímeáa nípáwíro ámá ayí xwamiání níwiróná ríá tñí wianíro yarígíápi míkípi nání waropárfí oneainírí nání síkwíá ragí pírfí nuyíkíro yaríní imímí wípoyí.” uríagí

25 awa omí nímeáa nípáwíro síkwíá ragí pírfí uyíkianíro nání gwí jíáná Poro Porisí anwí e ronómí re urínínigíní, “‘Romíyíyá ñwí ikaxí re ríníní,’ rísimónaríní, ‘Ámá Romíyí womí míkípi nání píá mé xámí síkwíá eápoyí.’ ríníní.’ rísimónaríní?” uríagí

26 poriso arfá e níwimáná seáyí e wimóníño tñí e nání nurí re urínínigíní, “Ámá Romíyí romí joxí pí wimínírí yaríníní?” uríagí

27 porisí seáyí e imóníño Poro tñí e nání nípáwírí re urínínigíní, “Jíwaníjoxí níreí. Joxí Romíyí woxíríní?” uríagí o “Oyí.” uríagí

28 porisí seáyí e imóníño re urínínigíní, “Nioní gapímanowamí nígwí xwé wíáná ‘Romíyí woxíríní.’ nínríro nímxígfárríní.” uríagí Poro re urínínigíní, “Gí inókí tñí ápo tñí eníná dání Romíyí wimíxígfápaú enagí nání nioní gí nókí níxíríñe dání Romíyí imóníñá woníríní.” uríagí nání

29 porisí síkwíá ragí pírfí nuyíkíro yaríní wianíro nání gwí jíríáwa wáyí níwínírí omí wáramogíawixíní. Wígí porisí seáyí e wimóníño ení “Poro Romíyí woríani?” níyáiwírí níjífá nímónímáná “Omí senfá tñí gwí jípoyí.” uríagí enagí nání wáyí wínínigíní.

Poro xwíyíá wákwínímínírí nání Judayí mebáowa awí eánígfé dání uríní náníríní.

30 Poriso, sá weño wíápi tñí Judayí omí uxekwímoarígíápi nání xíxení níjífá oimónímínírí omí níkwéawárímáná wamí sekaxí re urowárapínínigíní, “Apaxípáníñí

imónigfá xwéowa tñni Judayí mebaowa tñni awí oeánipoyí.” nurowárapiri awa ríxa awí eánaráná Poromí níméra n>wepñniri awa sñwí anigfe éf urárarññigini.

23

1 Poro mebaowami sñwí agwí n>wínárirí re urññigini, “Gf n>rixímeáoyíné, Gorixo sñwí anñáná amípi nioní iwamtó dání sía riyimí nání enápi n>pní aí nání dññí n>yaikiroríná bí nání ayá s>wí m>niró dññí peá nunarini.” uríagi

2 apaxípanññí imónññí xwéó, Ananiasoyí rññño ámá Poro tññí e an>wí e rogíayo “Omí wé maníyo up>kák>wípoyí.” uráná

3 Poro Ananiasomí re urññigini, “Kíkérónññí ínimi p>p>wí enagi aí seáyí e xwía nañññí eánññí roxini, Gorixo joxi ení wé n>rup>kákwinñño! Joxi negí ñwí ikaxí n>rniri eánññípa x>wíxí n>meminiri e éf n>ñwearíná ñwí ikaxí apimi ogámí nerí ‘Omí wé up>kák>wípoyí.’ urípi nání ‘Ayí apáni yarññí.’ r>simónarini?” uríagi aí

4 ámá e rówapigfáyí m>ixí re uríawixini, “Joxi ananí apaxípanññí imónññí xwéomí ikayíwí urarññoxirani?” uríagí

5 Poro re urññigini, “N>rixímeáoyíné, ‘Apaxípanññí imónññí xwé worfani?’ m>yaiwí nerí rññí. X>wíyá B>kwíyo re n>rniri eánññagi nání, ‘Joxi segí seáyí e n>imóniri seamenweagí wo nání x>wíyá sipí bí m>ripaní.’ n>rniri eánññagi nání o seáyí e imónññipi nání n>jjá n>imóniri sñw>ríyí, wí e r>imniri éamání.” nurí aí

6 mebaowa wa Sajusi imóniri wa Parisi imóniri enagía n>winiri gí Parisi rowa gwí on>imónipoyiniri ení tñni re urññigini, “N>rixímeáoyíné, nioní Parisi woniní. Parisi imónigí w>yauyá xewaxoniní. Nioní ‘Ámá pegíayí ámi n>wiápn>meapf>ríní.’ n>yaiwirí dññí k>kayonagi nání x>wíxí n>mearigtoniní.” uraríná

7 Parisiowa tñni Sajusiowa tñni wiwiní m>ixí n>rninowieániro dññí bí biaú n>xiriro yaní epayónigfawixini.

8 Ayí rípi n>rniri. Sajusiyí re rarigfáyirini, “Ámá pegíayí ámi wiápn>meapaxí menini. Anñají wí menini. Kwíyí ení menini.” rarigfáyirini. E nerí aí Parisiyí “N>pní ananí imónipaxí imónini.” rarigfáyirini. Apimi dání dññí bí biaú n>xiriro yaní nepayóniro

9 x>xewiámí n>rninowieága nuro ñwí ikaxí eánññipimi mewegí Parisiowayá wa n>wiápn>mearo Sajusiowa tñni x>m>x>mí niniro n>rnóná re uríawixini, “Ámá ro f>wí bí éo mimónññagi winñwini. Anñají woraní, kwíyí bírani, omí x>wíyá uránáyí, ayí pí enñño?” nuríro

10 x>xewiámí ayá wí n>rninowieága wiápn>mearíná porisí seáyí e imónñño Poromí m>d>m>dání m>m>xeawiámí n>rnóná omí d>d>yimí nero p>kíp>r>x>niri xegí porisowami sekaxí re uowarññigini, “Soyíné n>wepññiro ení neániro ayo Poromí nurápiro negí porisí aní riwámi nání n>meámi yapípoyí.” uowaráláná awa x>xeni o urípa e egfawixini.

11 Poro sía ámi ríxa wiyimí ár>wiyimí sá wenáná Ámináo miwím>dáni nurónapiri re urññigini, “Joxi dññí s>ixí ínei. Jerusaremi tíyo dání x>wíxí r>mearíná joxi nioní nání ‘Sñwí e winiri arfá e wiri enárini.’ urarññípa émáyíyá aní xwé Romíyo ení axípi urírfá enagi nání dññí s>ixí ínei.” urññigini.

Judayí Poro nání mekaxí megíá n>rniri.

12 Wíapi tñni Judayí wí Poro nání mekaxí n>meróná awá ñwía n>ñwiráññiro sññá womí dání re rññigfawixini, “None iniigí m>nípa erane aiwá m>nípa erane néra nurane Poromí p>kíwaé dání ámi n>ipaxí imónanf>warini.” n>rninro

13 —Ámá mekaxí n>mero “Sññá romí dání rarñwini.” rigfáwa ámá 40 wiárf múrogfawarini.

14 E nemowa apaxípaniñí imónigfá xwéowa tñni Judayí ámináowa tñni tígíe nání nuro yumí re urigfawixini, “None awá ñwá ññwirárinirane sñá womi dání re rinfáwáriní, ‘Poromi siní mipíkípa neranéná aiwá bí aíwí mímepaxí imóniñwini.’ Sñá womi dání e rinárfwá enagi nání

15 soyíne tñni mebaowa tñni ámi xwirixí niwiro yariñí wiayaniróniñí nimóniro porisíyo seáyí e wimóniñomi wáf re urepearípoi, ‘Joxi none Poromi ámi píraníñí yariñí wianí nání nimeámi weapei.’ urípoi. None omi nipíkianí nání yumí áyá eánanfwiní. Poromi nimeáa niweapíri siní añwi e mibípa enáná nipíkianíwáriní.” urigfawixini.

16 Poromi xexírfmeáiyá niaíwo “Awa yumí áyá eánariñoi.” rinariñagfa arfá niwiri porisowayá añiwámi nání nurí nipáwiri Poromi áwaní urfagi

17 o porisí womi “Eini.” nuriri re uriniñigini, “Íwí síkíñí ro dixí porisí seáyí e simóniñomi xwiyfá wí áwaní urini nání o tñí e nání nipemeámi ui.” urfagi

18 o íwí síkíñomi nipemeámi porisí seáyí e wimóniñomi tñí e nání nurí re uriniñigini, “Poro, gwí ñweaño ‘Eini.’ níniriri re niriñoi, ‘Íwí síkíñí ro xwiyfá wí dixí seáyí e simóniñomi urini nání o tñí e nání nipemeámi ui.’ níríagi nipemeámi bariniñí.” urfagi

19 porisíyo seáyí e wimóniñomi omi wéyo fá nixiriri nimeámi aigí wí e nání nurí aigípi niñweámáná yariñí re wiñiniñigini, “Xwiyfá joxi áwaní niriñípi pí xwiyfáriní?” urfagi

20 o re uriniñigini, “Judayí xwiyfá ná biní símí e nita nuróná re rinfawixini, ‘Poromi ámi mfkípi nání yariñí bí wianíñiñí nimónirane porisíyo seáyí e wimóniñomi yapí re uréwapíyíwanigini, “Wíaríná joxi Poromi mebaowane xwirixí ámi bí umeanfwa nání nimeámi weapíriñini.” uríwanigini.’ rinfawixini.

21 Ámá 40 wiárf múrogfáwa awá ñwá ññwiráriniro sñá womi dání re rinfawixini, ‘Omi pikíwaé nání aiwá mñipa erane iniñí mñipa erane éwanigini.’ niriñiro omi pikianiro nání ríxa yumí áyá neániro ñweañagfa nání awa nurowárenapiro yariñí síáná arfá mñipani. Awa joxi ríxa re uráná, ‘Wíaríná nioní Poromi soyíne tñí e nání ananí nimeámi weapímfáriní.’ uráná nání xixeni niriñáriro weníñí nero ñweañoi.” urfagi

22 porisí seáyí e imóniñomi íwí síkíñomi arfá jiyikí norí re uowáriníñigini, “Xwiyfá joxi repíyí níniri áwaní niriñípi nání ámá womi aí ‘Nioní omi e uríni.’ murípaní.” uowáriníñigini.

Poromi Pírimia Piriso tñí e nání wiowiáriní nánirini.

23 Porisí seáyí e imóniñomi xegí porisí áminá imónigfáyí waúmi “Eini.” nuriri re uriniñigini, “Awagwí porisí éf tñni mñí yariñíyí 200 apimi ‘Nikíñiri ñweápoi.’ uríri osíyo niñweámáná mñí yariñíyí 70 apimi ‘Nikíñiri ñweápoi.’ uríri wákwirixá tñni mñí yariñíyí 200 apimi ‘Nikíñiri ñweápoi.’ uríri nemáná ríxa áríwíyimi 9:00 p.m. imónáná añí yoí Sisariayí riníñipimi nání upíri nání awí eaárípiyi.

24 Osí wí ení Poro seáyí e éf niñweámáná uní nání nímearí omi éf numíga nuro pírimia Piriso tñí e wárfpoi.” nuriri

25 payí re riníñí wínaníñí ríwamíñí eañiniñigini,

26 “Nioní Kirodiasí Risiasoní payí rina pírimia Pirisoxí tñí e nání nearí wírenapariñini. Negí áminá seáyí e imóniñomi nioní yayí bí osimíni.

27 Judayí ámá romí fá nixiriro ríxa nipíkianiro yariñagfa nioní arfá ‘Romíyí worini.’ niwírfná gí simíñí ninarigfáyí tñni mñí nurane omi éf umíniñwanigini.

28 Nioní omi uxekwímoarigfápi mfkípi nání nijfá imónimí nání wigí Judayí mebaowa xwiyfá imíxarigíe nání nimeámi nurí aiwi

29 omi xwiyfá nuxekwímoróná none pikipaxí bî urîro gwí yipaxí bî urîro mîyarîḡagfa nîwînrî xwiyfá wigí ḡwí ikaxí eánîḡpîmî dánî wiwanîḡyí mîxí rînarîḡápî nánîni uxekwímoarîḡagfa wîḡanîḡnî.

30 Ámá wo nîbîrî áwanḡ re nîráná, ‘Judayí Poromî pikianîro nánî yumí mekaxí mearîḡoi.’ nîráná nionî sîni mé omî joxî tîḡ e nánî nîwiowárenapîrî ámá omî uxekwímoarîḡáyo sekaxí re urfanîḡnî, ‘Nuro pîrimiáoyá sîḡwí anîḡe dánî uxekwí mófrixîni.’ urfanîḡnî. Ayí xwiyfá rîxa apîrîni.”

31 Porisowa wigí seáyi e wimónîḡo sekaxí uríḡpa axíḡi nero árḡwiyimî Poromî nîméra nuro aḡi yoí Adipatîrisîyi rîḡnîḡpîmî nîrémoro

32 rîxa wíá ónáná porisí sîkwí tîni warîḡfáwa xe osíyo nîḡweámáná mîxí yarîḡfáwa Poromî ananî re dánî nîméra oupoyînrî pîni nîwiárîmî ámî wigí porisí anjwámî nánî úagfa

33 awa nîméra nuro rîxa Sisariayo nîrémoro pîrimiáo tîḡ e nánî nuro payí mîni nîwiro Poromî enî xí tîḡ e nîwárîróná “Ayí rorîni.” uríagfa

34 pîrimiáo payína nurápîrî rîxa íá nîrómáná “Ro ámá nionî umenḡeanḡo dánḡ worfanî? Mî dánḡorfanî?” nîyaiwirî Poromî yarîḡ re wiḡnîḡnî, “Pîropenîsí ḡiyo dánḡoxîrîni?” uríagî Poro “Sirisia pîropenîsîyo dánḡonîrîni.” uríagî

35 o re urîḡnîḡnî, “Ananîrîni. Ámá joxî rîxekwímoarîḡáyi rémónapáná dîxí xwîrîxí arfá simfárîni.” nurîrî wamî sekaxí re urîḡnîḡnî, “Omî gapîmaní aḡi mîxí ináyí Xeroto mîragiwámî nîḡwirárîro menḡeápoyî.” urîḡnîḡnî.

24

Piriso Poroyá xwîrîxí arfá wiḡ nánîrîni.

1 Rîxa sfá wé wú óráná apaxípanîḡ imónîḡ xwéo, Ananiaso tîni Judayí mebá imónîḡáyi wa tîni ámá womî —O xwîrîxí neróná xwiyfá wurîyarîḡ worîni. O xegí yoí Tetasorîni. Omî nîwirîmeámî Sisaria nánî nîwero pîrimiáomî nîwîmearo xwiyfá Poromî xwîrîxí umeanîro nánîḡi uríagî

2 Poromî “Eîni.” nurîro o rîxa báná Tetaso Poromî nuxekwímorfáná pîrimiáomî re urîḡnîḡnî, “Negí ámíná awíaxí seáyi e imónîḡ Pîrisoxîni, joxî neamenḡeanḡo nánî nene mîxí bî miní kíkífanî ḡweanáná xwiogwí rîxa obaxí pwéinîḡnî. Joxî dîḡ píránîḡ neḡwîperî nîneamenḡearfáná amîpî enîná dánî nîpîkwîni mimónîḡpî dîḡ joxíyá tîni gwí axírí imónîḡwaéne neaeyíroiarîḡo nánî agwí rîxa nanḡ nîmóga warîḡwîni.

3 Negí aḡi ḡîmî ḡîmî apî nîpîni e neaiarîḡo, ayí joxîni enḡo nánî nene nîjfarîni. Ayínánî yayí tîni rîrarîḡwîni.

4 E nerî aiwî nionî ayá wí áxémá siáraná anîḡ sinîḡnîrî joxî neaiîḡpî nánî ayá wí rîrîmîméni. Sa wauní rîxîḡ rîpîni orîrîmîni, ‘Joxî ayá nînearîmîxîrî pîné bî onîrîpoyînrî sîḡwí neanei.’ orîrîmîni.

5 Ámá Poroyî rîḡḡí royí sfwí arfíkíonîḡ neaikárarîḡorîni. Negí Judayí xwíá nîyonî ḡweagfáyo mîxí épîmîxamoarîḡorîni. Negí ámá arfíowa nîneaiwápîya bîḡfápî arfá nîkeamoro yoí sîḡ Nasaretene nîrînrîro kumîxînayífápî, ayí o mfkí ikîḡrîni.

6 Negí aḡi rîdiyowá yarîḡwáiwá aí xórórí emînrî yarîḡo nîwînránéná íá xîrîḡwanîḡnî. [Negí ḡwí ikaxí eanîḡpî rîḡḡpa xwîrîxí oumeaneyînrîrane íá xîrîḡwî aiwî

7 porisí seáyi e imónîḡ Rîsiasoyî rîḡḡo mîxí nîmónîmî nîbîrî enḡ neánîrî omî xí nînearápîwerî

8 sekaxí re nearîḡnîḡnî, ‘Ámá romî xwîrîxí umeanîrî éfáyíné pîrimiáo sîḡwí tîḡ e dánî uméfrixîni.’ nearowáfagî nánî barîḡwîni.] Ayínánî amîpî none rîrarîḡwápî

nání xewanin̄oxi yar̄in̄í n̄w̄ia nur̄in̄ipimi dání anani none uxekw̄moarin̄wáp̄i nání xixeni nijfá imónir̄f̄ini.” Tetaraso e nur̄ir̄i

⁹ Judayowa eni Poromi nuxekw̄moro pirimiáomi re ur̄igfawix̄ini, “Amipí Poro nání r̄ir̄f̄ipi nepar̄ini.” ur̄igfawix̄ini.

¹⁰ Pirimiá Poro r̄ixa xw̄iyfá or̄iniri n̄ik̄in̄imóniri s̄in̄w̄f̄ wináná Poro re ur̄in̄in̄igini, “Joxi áamá gw̄f̄ r̄ir̄imi n̄imēn̄wear̄i xw̄ir̄ix̄f̄ n̄imeámi bayífáyo arfá n̄wiéra warf̄ná xwiogw̄f̄ obax̄f̄ r̄imúron̄oxi en̄aḡi nání nioni n̄ijf̄ar̄ini. Ayin̄áni joxiyá s̄in̄w̄f̄yo dání xw̄iyfá wákw̄in̄imi nání n̄ir̄ir̄fná ‘Ayf̄ ananir̄ini.’ n̄iyaiwiri yayf̄ ninar̄ini.

¹¹ Áamá rowa re r̄ir̄ipax̄ir̄ini, ‘O Gor̄ixomi yayf̄ wim̄in̄iri nání Jerusarem̄iyo rémon̄e dání sfá ayá wí marfáf̄, wé wúkaú s̄ikw̄f̄ waúni wór̄f̄in̄igini.’ r̄ir̄ipax̄ir̄ini.

¹² Nioni an̄í r̄id̄iyowá yar̄igf̄iwámi d̄an̄irani, rotú an̄iyo d̄an̄irani, an̄í apimi wí e d̄an̄irani, wa t̄ini xw̄iyfá m̄ix̄f̄ r̄inar̄in̄aḡi s̄in̄w̄f̄ n̄inan̄iro m̄ix̄f̄ ép̄m̄ixamoarin̄aḡi n̄inan̄iro megfawix̄ini.

¹³ Agwi n̄ixekw̄moar̄igfá rēn̄f̄ipyf̄ pirimiáoxi ‘Nepax̄ini.’ yaiwiri nání eni m̄fk̄f̄ b̄i s̄iwá sipax̄f̄ mimónin̄o.

¹⁴ E neri aí awa r̄ir̄fá r̄ip̄ini, ayf̄ nepar̄ini. Nioni Nw̄fá negf̄ arf̄owa x̄idagf̄omi nux̄d̄ir̄fná Óf̄ Gor̄ixomi x̄dar̄igf̄áyiyf̄ r̄in̄in̄iyimi d̄an̄i x̄dar̄in̄ar̄ini. Áamá óf̄ ayimi x̄dar̄igf̄áyf̄ nání awa re rar̄igf̄ar̄ini, ‘Negf̄ arf̄owa n̄ineaiw̄ap̄iya b̄igf̄ap̄i arfá n̄ikeamoro p̄ini wiár̄igf̄ar̄ini.’ rar̄in̄agfá aí nioni s̄ini amipí negf̄ n̄w̄f̄ ikax̄f̄ Moseso n̄ir̄iri ean̄f̄ipi t̄ini xixeni imónin̄ipimi d̄in̄f̄ w̄ikw̄ror̄i amipí wfá rókiamoaqfáwa n̄ir̄iro eagf̄ap̄imi d̄in̄f̄ w̄ikw̄ror̄i en̄ini.

¹⁵ ‘Áamá pegf̄áyf̄ n̄ini wé rón̄igf̄áyf̄rani, uyf̄niif̄ egf̄áyf̄rani, n̄ini ámi n̄wiáp̄in̄imeap̄ir̄f̄ar̄ini.’ n̄iyaiwiri Gor̄ixomi d̄in̄f̄ uk̄ikayon̄ini. Wiwan̄in̄owa eni ax̄f̄ipi e n̄iyaiwiro d̄in̄f̄ uk̄ikayon̄o.

¹⁶ Nioni d̄in̄f̄ e n̄iyaiwiri nuk̄ikayori nání Gor̄ixoyá s̄in̄w̄f̄yo d̄an̄irani, ámayá s̄in̄w̄f̄yo d̄an̄irani, pí pí nerfná ayá sipí m̄n̄ipa oen̄iri an̄in̄f̄ minf̄ wé n̄irón̄iri oem̄in̄iri yar̄in̄ar̄ini.

¹⁷ Wí e emeaḡoni xwiogw̄f̄ wí r̄ixa n̄imúróf̄mi ámi gf̄ an̄í e nání n̄ib̄iri n̄igw̄f̄ b̄i gf̄ áamá gw̄f̄ ax̄f̄ir̄i imón̄igf̄áyf̄ya uyípeayf̄yo m̄ini wir̄i Gor̄ixo nání r̄id̄iyowá n̄wiiri éim̄iḡin̄iri n̄imeámi n̄ib̄ir̄i

¹⁸ r̄ixa xw̄iraim̄m̄f̄ nin̄in̄f̄ipi an̄ipá éw̄in̄iḡin̄iri yar̄in̄wáp̄i n̄iyár̄imáná an̄í r̄id̄iyowá yar̄in̄wáiwámi n̄ipáwiri e éim̄iḡin̄iri b̄in̄ap̄i yarfná ayf̄ s̄in̄w̄f̄ nan̄imeagfawix̄ini. S̄in̄w̄f̄ nan̄imeááná nioni áamá ayá wí t̄ini ep̄royf̄ neri s̄im̄imiákw̄f̄ mé aga kikiá yar̄in̄aḡi aí Judayf̄ Esia p̄iropen̄s̄iyo d̄an̄f̄ wí

¹⁹ —Ayf̄ nioni nání xw̄iyfá b̄i t̄igf̄áyf̄ en̄ánáyf̄, n̄ib̄iro joxiyá s̄in̄w̄f̄ t̄in̄f̄ re d̄an̄i n̄in̄ixekw̄moro s̄in̄wir̄iyf̄, nan̄f̄ imón̄im̄in̄iri éf̄r̄ini.

²⁰ Ayf̄ joxi t̄in̄f̄ re m̄ib̄ipa éagfá nání nioni Jerusarem̄iyo mebaowa awí eán̄igf̄e d̄an̄i xw̄ir̄ix̄f̄ n̄in̄imeróná xw̄ir̄ix̄f̄ nápi s̄in̄w̄f̄ win̄igf̄ap̄i nání re rogfá rowa wiwan̄in̄owa áwan̄f̄ ‘Ná rip̄ir̄ini.’ or̄ir̄ipoyi.

²¹ Mepa oen̄wir̄iyf̄, awa Jerusarem̄iyo d̄an̄i xw̄ir̄ix̄f̄ n̄imearfná xw̄iyfá nioni ímf̄ t̄ini re ur̄in̄á r̄ip̄ini ‘Nioni “Áamá pegf̄áyf̄ ámi wiáp̄in̄imeap̄ir̄f̄ar̄ini.” n̄iyaiwiri k̄ikayon̄aḡi nání agwi soyfné xw̄ir̄ix̄f̄ n̄imearin̄o.’ ur̄in̄á ap̄in̄i nání joxiyá s̄in̄w̄f̄ t̄in̄f̄ e d̄an̄i n̄ixekw̄mopax̄ir̄ini.”

²² Poro e ur̄f̄aḡi aí pirimiá Piriso áamá Óf̄ Gor̄ixo T̄f̄ám̄in̄iyf̄ r̄in̄in̄iyimi x̄dar̄igf̄áyf̄ nání b̄i nijfá imón̄if̄f̄ en̄aḡi nání sfá xw̄ir̄ix̄f̄ p̄irán̄in̄f̄ wim̄ix̄in̄f̄áyf̄i nání ná j̄f̄e n̄ita nur̄i re ur̄in̄in̄igini, “Porisf̄ seáyf̄ e imón̄in̄o, Risiaso weapáná segf̄ xw̄ir̄ix̄f̄ p̄irán̄in̄f̄ seaim̄ix̄iyim̄f̄ar̄ini.” nur̄ir̄i

²³ porisf̄ Poromi awí mearoarin̄om̄i re ur̄in̄in̄igini, “Joxi om̄i awí n̄imearori aiwi gw̄f̄ni m̄iyár̄ipa éir̄ix̄ini. Xe er̄ir̄fó eméw̄in̄igini. Xegf̄ n̄ikum̄ix̄in̄iri emear̄igf̄áyf̄ om̄i

arirá wianiro bánáyí, pírí murakipaní.” uríñínigíní.

Piriso tñí xiepi Dirusirai tñí Poromi arfá wigí nániríní.

²⁴ Sfá wí ríxa nórímáná enáná Piriso tñí xiepi Dirusirai —Í Judayí apíxí wíríní. Í tñí ípaú Poromi awí mearogíe nírémori “Ámá wa omí nimeámí obípoi.” nurírí Poro ríxa nibírí “Kiraisí Jisasomí dñí nìwìkwíroríná, ayí apíríní.” repíyí nìwiéra waríñagí arfá wiaríná

²⁵ o “Wé róníñí neríná, ayí apíríní.” urírí “Nìpíreánírí neríná, ayí apíríní.” urírí “Goríxo ámá nìyoní mí ómómíxímí neríná, ayí apíríní.” urírí yaríná Piriso ríxa wáyí winíagí re uríñínigíní, “Joxí ámí awí rímearoarígíe nání uí. Ríwéná nioní ámí ananí arfá simfá nání nínimóníríná ‘Eíní.’ rírímáríní.” nurárímí

²⁶ nìñwearíná Poro nìgwí bì oniapínírí dñí e nukíkayorí waíní waíná re yayagíríní. “Ámá wa Poromí nìwirímeámí obípoi.” nurírí Poro báná o tñí xwíyíá rínayagíríní.

²⁷ E yayaríná xwiogwí waú ríxa pwéáná ámá sñí wo, xegí yoí Posiasí Pesítasoyí ríníño pírímíáo nímónírí Piriso imóníñpí urápáná Piriso re eníñigíní. Judayí nioní nání yayí owinípoiñírí wíwapíyímínírí nání Poro xe gwí onweanírí wáríñínigíní.

25

Poro Romíyí míxí ináyo xwíríxí píráníñí nímíxíyíwínígnírí uríñí nániríní.

¹ Pesítaso, pírímíáo sñí imóníño píropenísí o menweaníyo nírémómáná ríxa sfá wíyaú wíyi óráná añí Sisaria ríníñpímí pñí nìwiárímí Jerusaremí nání nìyírí rémóáná

² apaxípáníñí imónígfá xwéowa tñí Judayí wigí seáyí e wimónígfáwa tñí omí nìwímearo Poro nání áwaní nuríróná nuxekwímoayiro awayíní ríxíñí re urígfawixíní,

³ “Poromí negí neaimónaríñpí wianí nání ananí ‘Oyí!’ nearíréní? ‘Poromí Jerusaremí tñí re nání wa nimeámí yapíríxíní.’ neaimónaríní.” nuríro ayí ínímí “Óf e áyá neánirane píkíwanígní.” nìyaiwíro e uríagí aiwí

⁴ Pesítaso re uríñínigíní, “Poro sñí Sisaria gwí ñweaní. Nìwaníñoní e nání umíá nání añwí e imóníní.

⁵ Ayínání segí Judayíné seáyí e seaimónígfáwa nioní tñí nawíní úwanígní. Ámá o fíwí seaikáríño enánáyí, ananí xwíyíá umearípíríní.” uríñínigíní.

⁶ Pírímíáo Pesítaso e nuríníríná sfá wé wúkaúrání, wé wíúmí dání waú woraní, sñí mímúronáná Jerusaremí pñí nìwiárímí Sisaria nání nìwerí e nírémorí sá wení wíápi tñí siá íkwianwí xwíríxí mearígfánamí éf nìñweámáná sekaxí re uowáríñínigíní, “Poromí nìwirímeámí bípoyí.” uowáráná

⁷ wa nuro Poromí nimeámí báná Judayí Jerusaremí dání weapíyíyí Poromí mídímídání nírówapímáná xwíyíá mìwákwínípaxí imóníñí ayá wí nuxekwímoayiro aiwí Pírímíáo “Neparíní.” yaiwíní nání míkí bì síwá wípaxí mimónípa egíawixíní.

⁸ E yaríná Poro xwíyíá owákwínímínírí nurírí re uríñínigíní, “Nioní negí Judayí ñwí ikaxí eáníñpí bì pírí mìwíakí erí rídíyowá yarígfíwámí ení xórórí bì mé erí Romíyí míxí ináyí Sisaomí ení sípí bì mìwikárí erí enáríní.” uríagí aí

⁹ pírímíáo Pesítaso Judayí xíto nání yayí owinípoiñírí Poromí re uríñínigíní, “Nioní díxí xwíríxí Jerusaremí dání arfá sirí xwíyíá awa ríxekwímoarígfápi eyeyírómf erí emíá nání ‘E nání ananí oumíní.’ rísimónaríní?” uríagí aí

¹⁰ Poro re uríñínigíní, “Síá íkwianwí xwíríxí mearígfá Sisaoyá maníyo dání imíxáríníñí rínámí dání xwíríxí nímepaxí imóníñe ríxa re roníní. Ayí wí e dání xwíríxí ananí nímepaxí mimóníní. Joxí nìjáríní. Nioní gí Judayo fíwí bì mìwikáríñanigíní.

11 fwwf erí sipí imóniñf nĩpĩkipaxĩpĩ bĩ erí eñáonĩ eñánáyf, ‘Mĩnĩpĩkipanĩ.’ rĩpaxonĩmanĩ. E nerĩ aĩ awa xwĩrĩxĩ nĩmearĩgĩfápi mĩkĩf mayf imóniñánáyf, áamá wo awa omĩ wigf dĩñf tĩnĩ owĩpoyĩnĩrĩ mĩnĩ nĩwĩpaxf mimónĩnĩ. Ayĩnánĩ yarĩñf re osimĩnĩ, ‘Mĩxĩ ináyf Sisao xewanĩño nĩgĩ xwĩrĩxĩ arfá níwĩnĩgĩnĩ.’ nĩmónarĩnĩ.” urfagĩ

12 pĩrimĩá Pesĩtaso xegĩ gapĩmanf yarĩñf wiemeanfá nánĩ ínĩmĩ wurĩnĩgĩfá wa tĩnĩ xwĩyĩfá nĩrĩnĩmáná re urĩñĩnĩgĩnĩ, “Joxĩ ‘Sisao arfá níwĩnĩgĩnĩ.’ rĩfĩyĩf nánĩ o tĩñf e nánĩ rĩrowáranf wárinĩ.” urĩñĩnĩgĩnĩ.

Poro nánĩ Pesĩtaso Agĩripaomĩ áwanf urĩñf nánĩrĩnĩ.

13 Rĩxa sfá wĩ órĩfĩmĩ eñáná Judayfá mĩxĩf ináyf wo —O xegĩf yof Agĩripaoyf rĩnĩñorĩnĩ. O tĩnĩ xexĩrĩmeáf Benaisĩf tĩnĩ ípaú pĩrimĩá sĩñf Pesĩtasomĩ yayf owiayĩnĩrĩ Sisaria nánĩ nĩbĩrĩ e nerĩ

14 sfá obaxf e ñweañáná pĩrimĩá Pesĩtaso xwĩrĩxĩ Poroyá nánĩ mĩxĩf ináyf Agĩripaomĩ áwanf nurĩrĩ re urĩñĩnĩgĩnĩ, “Áamá wo, Pĩriso gwf ñwĩrĩrargo ñweanĩ.

15 Nionĩ Jerusaremĩyo nánĩ nurĩ urĩnĩñáná apaxf pánĩñf imónĩgĩfá xwéowa tĩnĩ Judayf wigf mebáowa tĩnĩ omĩ xwĩyĩfá nuxekwĩmoro re nĩrĩgĩfawixĩnĩ, ‘Joxĩ omĩ “Nepa sipí ayĩkwf mĩwikarĩño xĩrĩnĩ.” nurĩrĩ negf neaimónarĩñfpi wianf nánĩ neaiapet.’ nĩrfagfá aĩ

16 nionĩ awamĩ re urĩñanĩgĩnĩ, ‘Romĩyene re yarĩñwámanĩ. Áamá xfomĩ uxekwĩmoarĩgĩfáyf tĩnĩ sĩnĩ nawĩnĩ axf e awĩ neánĩro omĩ xwĩyĩfá ayf uxekwĩmoarĩgĩfápi nánĩ wákwĩnĩmĩnĩrĩ sĩnĩ mĩrĩpa eñáná amíná áamá wigf wimónarĩñfpi xe owĩpoyĩnĩrĩ wĩarĩñwámanĩ.’ urĩñanĩgĩnĩ.

17 Ayĩnánĩ awa re nánĩ nĩweapĩro awĩ eánáná nionĩ sĩnĩ mé wfápi tĩnĩ xwĩrĩxĩf nánĩ siá íkwianwĩnamĩ éf nĩñweámáná wamĩ re urĩñanĩgĩnĩ, ‘Áamá omĩ nĩwirĩmeámĩ bĩpoyf.’ urfagĩ

18 omĩ nĩmeámĩ báná uxekwĩmoarĩgĩfáwa éf nĩroro nuxekwĩmoróná fwf mĩwákwĩnĩpaxf imóniñf nionĩ ‘Apĩ nánĩ uxekwĩmopfĩrĩréof?’ yaiwĩñápi nánĩ muxekwĩmó nero

19 sa wigf ñwfá imóniñfpi nĩmépero ‘Apĩ nerfíná apĩ nerfíná, ayf ananĩrĩnĩ.’ rĩnarĩgĩfápi nánĩ mĩxĩf rĩnĩro áamá pĩyĩf wo Jĩsasoyf rĩnĩño —O nánĩ Poro ‘Sĩnĩ sĩñf ñweanĩ.’ rarĩñorĩnĩ. O nánĩ mĩxĩf rĩnĩro egfawixĩnĩ.

20 E yarĩñagfá nĩwĩnĩrĩ nionĩ re yaiwĩñanĩgĩnĩ, ‘Xwĩrĩxĩf nápi nĩjĩfá imónĩmĩ nánĩ arĩge nerĩ pĩránĩñf yarĩñf wĩayimĩnĩrĩéĩnĩ?’ nĩyaiwĩrĩ dĩñf ududf nĩnarĩñagf nánĩ omĩ re urĩñanĩgĩnĩ, ‘Nionĩ dĩxĩf xwĩrĩxĩf Jerusaremĩ dánĩ arfá sĩrĩ xwĩyĩfá awa rĩxekwĩmoarĩgĩfápi eyeyĩrómf erĩ emfá nánĩ “E nánĩ ananĩ oyimĩnĩ.” rĩsimónarĩnĩ?’ urfagĩ aĩ

21 Poro yarĩñf re nĩñĩnĩgĩnĩ, ‘ “Mĩxĩf ináyf Sisao xewanĩño gf xwĩrĩxĩf arfá nĩnĩfá nánĩ fáf nĩxĩrĩrĩ onĩmenweanĩ.” nĩmónarĩnĩ.’ nĩrfagĩ porisf wamĩ sekaxf re urĩñanĩgĩnĩ, ‘Nionĩ Sisao tĩñf e nánĩ wĩowárimfáé nánĩ awĩ mearófĩrĩxĩnĩ.’ urĩñanĩgĩnĩ.” Pĩrimĩá Pesĩtaso e urfagĩ

22 Agĩripao re urĩñĩnĩgĩnĩ, “ ‘Nionĩ enĩ áamá omĩ arfá bĩ owimĩnĩ.’ nĩmónarĩnĩ.” urfagĩ “Wfáriná joxĩ enĩ ananĩ arfá wĩrfárinĩ.” urĩñĩnĩgĩnĩ.

Agĩripao tĩnĩ Benaisĩf tĩnĩ Poromĩ arfá wigf nánĩrĩnĩ.

23 Sá wegfá wfápi tĩnĩ Agĩripao tĩnĩ Benaisĩf tĩnĩ ípaú okiyfá nĩnĩfísáná wá nĩmónĩga wigf añf xwé awĩ eánarĩgĩfawámĩ nĩpáwĩrĩ porisfyo seáyf e wimónĩgĩfáwa tĩnĩ áamá añf apimĩ seáyf e nĩmónĩrĩ menweagfáwa tĩnĩ enĩ nawĩnĩ nĩpáwĩro éf ñweañáná pĩrimĩá Pesĩtaso wamĩ sekaxf nurĩrĩ Poromĩ rĩxa nĩwirĩmeámĩ báná

24 re urĩñĩnĩgĩnĩ, “Mĩxĩf ináyf Agĩripaoxĩf tĩnĩ áamá nĩnĩ yawawĩ tĩnĩ re awĩ eánĩgĩfáyfne tĩnĩ xwĩyĩfá bĩ osearĩmĩnĩ.” nurĩrĩ re urĩñĩnĩgĩnĩ, “Áamá ro nánĩ Judayf

níní nioní aní rípi mí nweanánáraní, Jerusaremí nání úánáraní, gí arfá enjáe dání ímí tíní ‘“Xe síhí ouní.” míneaimónaríní.’ nírayarigfá romí síhíwí wínípoi.

²⁵ Omí yaríní níwia nurí aiwí íwí o enípi nání píkipaxí imóníhí bí nání pfa megínárinígíní. Xewaníjo ‘Sisao xwíríxí nioniyá arfá níwínígíní.’ nírfagi nání nioní omí Sisao tíhí e nání wiowárimfa nání ríxa rárináriní.

²⁶ E nerí aí xwíyfa negí míxí ináyí áminá Sisao nání ‘Poro e eníriní. E eníriní.’ níriní payí nearí wiowárimfa nánipi síní pfa nímegíní nání nioní omí ámá níyínéní yaríní wiayiro míxí ináyí Agírípaoxí anípaxí wiayirí mfkí iperí epírfípimí dání o xwíyfa nioní ananí payí eapaxí bí searíní nání omí seyíné tíhí re nání ‘Eíní.’ uríní.

²⁷ Ayí rípi náníriní. ‘Gwí nweaní wo xíomí uxekwímoarigfápi nání ríwamíní meá sa níwiowáriní, ayí xaxáníhí nerí emíní.’ nímónaríní.” urínígíní.

26

¹ Agírípao Poromí re urínígíní, “Joxí díxí ení ananí rei.” urfagi Poro wé nímománá xwíyfa wákwínímíní nání re rínígíní,

²⁻³ “Míxí ináyí Agírípaoxíní, joxí síwí Judayene yarínwápi níní níjfa erí nene ‘Apí nerínáyí, Goríxomí píraníní xídarínwíní.’ nírinírane díhí xíxegíní moaríwápi nání níjfa erí eníní. Apí nípiní aga níjfa xixení imóníhoxí enagí nání nioní joxí arfá ené dání amípi Judayí níxekwímoarigfápi nání níwákwínímíní rímí nání aga yayí ninaríní. Ayínání wauní ríxíní rípi orírímíní, ‘Gí xwíyfa níwákwínímíní rarínápi joxí arfá nínírná aníní mísinípa oení.’ nímónaríní.

⁴ Nioní eníná síní onímíáiná dání agwí re nání néra bíhápí nání Judayí níní níjfaríní. Oníná dání gí gwí axírí imónígíyá tíní níhwearí Jerusaremí dání xwé iwiaronáríní.

⁵ Eníná dání nioní Parisiyí —Judayí Goríxomí oxídaneyíníro neróná díhí xíxegíní bí bí moarígápipimí dání gwí nímóga ugfa ayí ayo níyoní Parisiyí rínígíyá nweá xenwirárinígápi wíníyíyáyo seáyí e múroní. Ayí Goríxomí níxídíroná yarígápa nioní ení níxída bíhápí nání Judayí níní níjfaríní. Ámá ayí ‘Áwaní oraneyí.’ níwimónírnáyí, ‘Nepa Poro e yagoríní.’ nírípaxíriní.

⁶ Agwí nioní Goríxo negí arfowamí nuríriní símímaníyo tínínípi nání ‘Neparíní.’ níyaiwirí díhí ukíkayonagí nání ayí xwíyfa nímeararíní.

⁷ Negí Judayí gwí wírí wírí wé wúkaú síkwí waú ení ikwáwíyímíraní, áríwíyímíraní, íníná Goríxomí yayí umero xídíro neróná re níyaiwíro nání, ‘Nene Goríxo negí arfowamí nuríriní símímaníyo tínínípi imónaní nání éwanígíní.’ níyaiwíro nání díhí axípi ukíkayoní. Míxí ináyoxíní, axí apí nání nioní díhí ukíkayonagí nání nígí Judayí xwíyfa níxekwímoaríní.

⁸ Goríxoyá díhí tíní pegíyá wíápinímeaarígápi nání seyíné pí nání ‘Wí “Neparíní.” yaiwípaxí mímoníní.’ yaiwíarígáriní?

⁹ Eníná níwanínóní ení re yaiwiagáoníriní, ‘Yofí Nasaretí dání Jisasomí díhí wíkwíroarígíyá xe oépoiíní síhíwí wínípaxí mímoníní. Xwírfa oikíxémíní nání ayá wí neríná, ayí naní yaríní.’ yaiwiagáoníriní.

¹⁰ E níyaiwiríníyo dání Jerusaremíyo rípi yagáriní. Apaxípáníní imónígí xwéowa ‘Ámá Jisasomí díhí wíkwíroarígíyá gwí yípaxoxíriní.’ níriníro nírféáaná nioní nurí ayo gwí yemerí gwí aníyo nweáriní neríná apíní yagámaní. Xwíríxí numeranéná ‘Opíkípoi.’ ríyá tíní nioní ení níkumíxíní ‘Opíkípoi.’ ragáriní.

¹¹ Rotú aní ayí ayo nípáwiemerí ríníní níwiemeríná ‘Jisasomí síní díhí níwíkwíroaríní.’ níriníro ikayíwí umearípoiíní wíwápiyagáriní. Nioní ámá ayí nání wíkfí rfa ápiáwíníní nónarínagí nání ayí nuro émáyí anímí aí nweanáná nioní ení númí nurí fá níxíra wagáriní.

Poro “Nioní apí níwíníhípipimí dání kímónínáriní.” uríní náníriní.

12-13 “Míxí ináyoxíní, nioní e néra nuríná apaxípaníhí imónígíá xwéowa nioní Damasíkasí nání nurí áamá aní apimí Jisasomí díní wíkwíroarígíáyo ení fá xíríwínígíní níní rípearo payí nearo niapowáráná nioní aní apimí nání nurí síní ófyo nuríná ríxa ikwawedí enáná wíá bí anínamí dání ókiénapíagí wíníhanígíní. Sogwí wíá nókiríná anaríhípí tíní xíxeni maríái, aga seáyí e imóníhípí mídímídání nókiáríagí wíníhanígíní. Nioníní maríái, áamá nioní tíní ugíáwa ení wínígíawixíní.

14 Nínonení xwíáyo nípkínímeámáná nioní aríá wíáyí Xibiruyí píné tíní xwíyíá bí re rínénapíagí wíhanígíní, ‘Soroxíní, Soroxíní, joxí pí nání nioní xeaníhí níkararíhíní? Joxí Jisasomí ríníhí owimíní néríná jíwaníhoxí ayíhíwíníhí omónaríhíní.’ rínénapíagí aríá níwirí

15 yaríhí re wíhanígíní, ‘Ámínáoxíní, goxíríní?’ uríagí o re níríhínígíní, ‘Nioní Jisasoní joxí xeaníhí níkararíhíní.

16 E nerí aí joxí níwiápínímearí éfí roí. Nioní ríhípí emí nání joxí tífámíní simóníní. Joxí nioní nání áamáyo wáf nuríyemerí agwí síhíwí nanaríhí ríhípí nání áwaní urírífa nání rírípeáíní. Apíní áwaní urírífa nání maríái, amípí ríwífyo síwá símíápi nání ení áwaní urírífa nání rírípeáíní.

17 Nioní díxí gwí axírí imónígíáyo sípí síkaraníro yaríná éfí rímíní emáyí —Ayí joxí nioní nání wáf urírífa nání rírowárímíáyríní. Ayí sípí síkaraníro yaríná éfí rímíní símíáríní.

18 Ayí ríhípí nání joxí emáyí tífámíní rírowárímíáríní. Joxí wáf nura waríhípímí dání ayí níwiápínímearo síhíwíníhí noxoaro wígí néríná sífá yíníhímíní yarígíápi píní níwiárímí wíá ónínímíní nání kínímóníro Seteno meníweanímí dání píní níwiárímí Goríxo meníweanímíní kínímóníro yaríná nioní wígí fíwí yarígíápi yokwarímí wíirí áamá nioní díní níkwíroro nání nioní gí imónígíáyo tíní kumíxárí emífa nání joxí emáyí tífámíní rírowárímíáríní.’ níríhínígíní.” nuríhí

19 re uríhínígíní, “Míxí ináyí Agírípaoxíní, ayínání oríhí anínamí dání níparénapíhípí wí pírí míwíáí kí nerí

20 re néra ujáríní. Iwamíó Damasíkasíyo dání uréwapíyírí Jerusaremí dání ení uréwapíyírí Judia píropenísfíyo níyoní dání uréwapíyemerí emáyí tíníhímí ení uréwapíyemerí néríná re nura ujáríní, ‘Segí fíwí yarígíápi ríwímíní mamoro Goríxo tífámíní ukínímóníro nero áamá síhíwí níseanaxídíméríná “Wígí fíwí yarígíápi ríxa ríwímíní nímamoro nání rífa yaríhí?” seaiáiwípaxí imóníhípíní éfíríxíní.’ nura ujáríní.

21 Nioní e néra ujáoní enagí nání Judayí wí níwiápínímearo aní rídíyowá yaríhíwáiwámí dání fá níxíríro nípkíaníro éagífa aíwí

22 Goríxo arírí níf enagí nání agwí nioní oníxwéyíné síhíwí anígíe dání éfí nírómáná ‘Wíá rókíamoagíáwa tíní Moseso tíní “E nímóníníáríní.” ragíápihí ríxa imóníhíríní.’ seararíhíní.

23 ‘Awa re ragíáríní, “Ámá yeáyí neayímíxemeanífa nání Goríxoyá díní tíní aríowayá xwíá píaxíyo dání iwíaroníomí ríníhí wímeaníáríní.” níríro ámí ríhípí ragíáríní, “Xewaníhí xwárípáyo dání wíápínímeanífa enagí nání o iwamíó xwíyíá wíáníhí imóníhí Goríxo áamáyo yeáyí uyímíxemeaníápi nání Judayo tíní emáyó tíní wáf uríníáríní.” ragíápi ríxa axípi e imóníhíríní.’ seararíhíní.” uríhínígíní.

24 Poro xwíyíá wákwínímíní nání e nura waríná pírimíáo Pesítaso ímí tíní re uríhínígíní, “Poroxíní, joxí xaxá nerí raríhíní. Díxí níjíá xwé imóníhípí xaxá rímearíní.” uríagí aí

25 Poro re uríhínígíní, “Ámíná seáyí e imóníhí Pesítasoxíní, nioní xaxá nerí míraríhíní. Nepaxíhí imóníhípíní seararíhíní. Díní síxí níyínímáná seararíhíní.

26 Ayí ríhípí náníhíní. Míxí ináyí ro amípí nioní seararíhípi nání níjíá imóníhíagí

náni dñj sñjá neánarini. Apí, ayí ínimí pñn mimónñj eñagí nání ‘Omí wiárf mímúropaxí imónñni.’ nimónarñjagí nání omí nítamíxwñnrí murí nípñni repíyí nñwiéra warñjñni.” Pesítasomí e nurímáná

²⁷ re urñjñnigñni, “Míxí ináyí Agírípaoxñni, ‘Wáf rókiamoagfáwa nñrñro eaagfápi nepa rñnñni.’ riyaiwiññni? Joxí dñj e yaiwiñoxí eñagí nání nioní nñjfárñni.” urfagí

²⁸ Agírípao Poromí re urñjñnigñni, “Axínání ná bñni nñnrñrñná ‘O Jisasomí dñj wíkwíropaxorñni.’ rñniarñññni?” urfagí

²⁹ Poro re urñjñnigñni, “Nioní ‘Goríxomí ríxñj bñ oseauríyimñni.’ nimónarñni. Joxí nánñni marfái, ámá sfá ríyimí arfá niarígfá nñni nioní ná bñni searánarñni, anñj miní searánarñni, nioní Jisasomí dñj wíkwíroarñjápa nñyñnéni ení axípi nñwíkwíroro nioní imónñjápa axípi oimónípoynñnrí nimónarñni. Nioní gwí nñyígfá rípi seyñné ení axípi oseayípoynñnrí mñseararññni.” urñjñnigñni.

³⁰ Míxí ináyo tñni pñrimiáo tñni Benaisí tñni nñwiápnñmearo ámá ayí tñni nawíni éf ñweagfáyí ení nñwiápnñmearo

³¹ wiwñni wí e éf nñrómáná re rñnigfawixñni, “Ámá o ananí nñpñkipfñrñ nánñraní, gwí ñwírárñpñrñ nánñraní, fñwí bñ menfñrñni.” nñrñnrñro

³² Agírípao pñrimiá Pesítasomí re urñjñnigñni, “Ámá o ‘Míxí ináyí Sisao xwñrñxí nioníyá nieyíróiwñnigñni.’ mñrñpa nerí sññwíryí, ayí ananí kikiáfá wárípaxfñrñni.” urñjñnigñni.

27

Poromí Romíyí anjño nání sñpíxñyo wiowárígfá nánñrñni.

¹ Ríxa none nání re rárnññáná, “Romíyí anjño Itariyí rñnññpimí nání sñpíxñyo owiowáraneyí.” rárnññáná porisí 100 bimí seáyí e wimónñj wo —O sñmññj wñnarígfá Sisaoyái rñnññpí worñni. O xegí yoí Juriasoyí rñnññorñni. O Poromí tñni gwí ñweagfá wamí tñni nñméra ounñrñ wiowáraná

² Adñramitiamí dánñyíyá sñpíxí wo Esia pñropenísí tññj rñrñwámñni umñnrñ yarñjagí nñwñnrñane ámá wo xegí yoí Arisítakaso —O Masedonia pñropenísíyo anj yoí Tesaron-aika dánñorñni. O tñni nawíni nñpñxemoánñrane nññwearfñná xwáfapimí pñni nñwiármí nurane

³ sñpíxomí sá weñwáone wáfpi tñni anj yoí Saidoníyí rñnññpimí niwiékññmearane ayoáaná Juriaso Poromí ayá nurímñxñrñ nání xegí nñkumíxñnrñ emearígfáyí mñranj owípoynñnrñ ayí tññj e nání xe ounñrñ sññwí wñnññnigñni.

⁴ Ámí sñpíxomí nñpñxemoánñrane anj apimí pñni nñwiármí nuranéná imññj sñmñmñni nñneaxemí barñjagí nání nñyakía nurane nání pñrññwí Saipñrasíyí rñnññpimí orñwámí dání nñmeámí nurane

⁵ imañpámí nuranéná Sirisia pñropenísíyo tñni Pabiria pñropenísíyo tñni nñmúroa nurane Risia pñropenísíyo anj yoí Mairai rñnññpimí niwiékññmearane nayoámáná

⁶ porisí 100 bimí seáyí e wimónñj Arekísadñria dánñyíyá sñpíxí wo Itari pñropenísíyo umñnrñ yarñjagí nñwñnrñ nñmeámí nñneaurí o tñni sñpíxomí nñpñxemoánñrane

⁷ anj apimí pñni nñwiármí nurane sñpíxo awayini awayini warñjagí nání sfá ayá wí nóroa nurane rfá meakñroarñjagfá nñwñnrñane anñj miní nerññpimí dání anj yoí Naidasíyí rñnññpimí tññj e anwí e nñrémómáná imññj sñmñmñni nñneaxemí barñjagí nání nñyakía nurane xwáfá sñmññ imónñj Sarñmoníyí rñnññpimí nñmúrorane pñrññwí yoí Kiritíyí rñnññpimí orñwámí dání nñyakirane

⁸ sñpíxí omññj mearígfáwa rfá nñmeakñroro sa anñj miní nerññpimí dání Kirití tññj imañpámí nñxída nñpurane wí e “Rawñrawá sñmññ rñwññ Nanj Imónñño” rñnññe —E anj Rasia rñnññpimí dání anwí erñni. E rémonñwanigñni.

⁹ Sfá ayá wí ríxa nórimáná enáná Judayí íwí yarigfápi Gorixo yokwarimí wiinjí nání dínjé mopírí nání aiwá ñwáfá ñwirárinarigfáyi ení ríxa múrófí enáná xwiogwí nání rawírawá samíjé mîwearíjíná enagí nání Poro arfá jiyikí norí

¹⁰ re uríjíniginí, “Ámáoyíné, gí dínjé re nimónaríní, ‘Agwí none re píní nîwiárimí ámí sipíxomí nîmeámí nuranéáyí, xwíríá ikíxénipaxíríní.’ nimónaríní. ‘Sanjé nîmeámí waríjwápi tíní sipíxo tíní anínínífa nání marfáí, none ení anínáníwáriní.’ nimónaríní.” urfági aí

¹¹ porisí 100 bimi seáyí e wimóníjio sipíxomí omíjé mearíjio tíní sipíxomí xiáwo tíní awaú rarigfípi nání dínjé nífá wíagi nání omí Poro yopa muríginíjíniginí.

¹² Ayí ipí simíní ríwónjé sipíxo ñweañjípimí xwiogwí nání rawírawá síwáfá yíáná sipíxí píraníjé wepaxe mimóníjagí nání ámá ná sipíxíyo ñweagfápi re rínarígfawixíní, “Ananí e epaxí enánáyí, re dání píní nîwiárimí sipíxomí nîmeámí nurane ipí simíní ríwónjé yoí Pinikasíyi ríníjéwámí —Simíní ríwónjé awá píríjwí Kírítípimí axí ríwámíní ríwónjéwáriní. Xwíá mídání mídání wiápnímeañjé enagí nání e rawírawá wíjwí mé enjeríní. Sogwí wearíjímí dání ríwónapíjéwáriní. Awámí nîrémorane rawírawá síwáfá yarífná awámí ñweáwaníginí.” rínarígfawixíní.

Ríwípi xwé éáná rawírawá imeamfkwé enjé náníriní.

¹³ Imíjé rawírawá tínjé ríwámí dání sipíxomí Pinikasí tínjé e awayíní nîxemí upaxípi baríjagí nîwíníróná “Simíní ríwónjé none rárfwáwámí nání ananí sipíxomí nîmeámí upaxíríní.” nîyaiwiro ainíxí gwíyo dání mamówáriníjé ípeañjépi nîmîxearo sipíxomí nîmeámí nuróná píríjwí Kírítí imanjépa tínjé e añwí e dání nîxída nîpuro

¹⁴ síní ná jfámíní e muníjáná re eníginí. Ríwípi íkíá jímí epaxí bí —Imíjé apí yoí Míwímíní Baríjépiyi ríníjépiríní. Apí ténjímí dání nîweapírí

¹⁵ sipíxomí xejweááná sipíxí símí imíjé baríjímíní mémopaxí enagí nání negí wanírí yaríjwáé nání píní nîwiárirane “Imíjé xe nîméra oneauní.” nîyaiwirane e yarífná

¹⁶ none píríjwí yoí Kodayí ríníjépipimí oríwámí dání nîpurífná imíjé bí onímíápi yimáronáná ewé sipíxomí dánjé níropémí waríjwápi aníjé miní neríjépipimí dání nîmîxeáa nîbirane sipíxo ténjé e enáná

¹⁷ sipíxomí ikwíáranírane nání nîmîxeáa nîyapírane níkwíárimáná sipíxí xwéo orónowíníginírí sámí téní xegí sipíxí míwí mídímídání nîxemí nîbíro gwí nîja nîpwémáná sipíxo enjé téní nîxemí nurí xwíá ipí seáyí e ríwónáná ínímí añwí e imóníjépipimí —Apí yoí Sairítasíyi ríníjépi Apíríka dání añwí eríní. Apímí sipíxo añíní nurífná síxí úroníginírí wáyí wíníagí sipíxo awayíní ounírí ainíxí gwí yuráriníjé ípearíjépi nîmamówáriro níropémí nuróná imíjé xe nîneaxemí oneaunírí wíníjwaníginí.

¹⁸ Sipíxomí sá wejwáone wáfápi téní sipíxo wiápnímeari eámorí néra waríjagí awa sipíxo nayí oenírí sanjé wí emí mîmeámí nero

¹⁹ sá wejwáone wáfápi téní sipíxí omíjé mearígfáwa wíwaníjowa sipíxomí sanjé uníjé íkwearí ñwirárirí yarígfáyi bí emí mîmeámí egíawixíní.

²⁰ Ríwípi símí téní aníjé sipíxomí xejweaarífná sfá obaxí ayá wí óríagi aí sínjé téní sogwí téní bí anaríjagí síjwí mîwínípa nerane nání “Ámíní ríwaríjwíní?” nîyaiwirane síjwí mîwínaxídípa nerane nání dínjé “Wí e níwíékínímearene sínjé waníwáriní.” nîyaiwía waríjwápi dínjé peá nîmónírane “Ríxa nanínáníwáriní.” nîyaiwía nurane

²¹ awa sfá ayá wí neamúroarífná nîmeamíwiároníginírí ayá síwí uroaríjagí nání aiwá míní néra numáná enáná Poro nîwiápnímeari ámáyo áwíní e nîrómáná re uríjíniginí, “Ámáoyíné, nioní searíjápimí arfá nîníro nîníxídíro píríjwí Kírítíyo píní

níwíarími sípíxo nímeámi mupa nero síḡwíríyí, segí amípi xwíríá ikíxéníri anípa imóníri éfpíyí wí e emíníri éfmaní.

²² E seararíḡagi aiwí sípíxí ro xwíríá níkíxéníri aí áamáone wí anínaníwá meḡagi nání díní peá mímoní síni díní síxí oseainíni.

²³ Ayí rípi nání seararíḡini. Sía ríyiminí áríwíyiminí Goríxo —Nioní áamá oyáyí imóníḡa woníriní. Oyá anínaní wo nioní tíní e níronapíri

²⁴ re níriníniginí, ‘Poroxíni, joxí Romíyí aníyo ananí níremorí míxí ináyí Sisao xwíríxí rímeníe símímaní e uroríáriní. Ayínání síni wáyí mísinípaní. Aríá ní. Goríxo joxí tíní áamá sípíxí romí ḡweagfáyí tíní níyínéní xe síḡí oúpoyíníri yaiwíí eḡagi nání woxí aí iniḡí namipaxímaní.’

²⁵ Aníḡajo e nírfí eḡagi nání soyíné díní síxí oseainíni. Áamáoyíné, nioní Goríxomí díní re wíkwíroníni, ‘Nioní nírfípi xíxeni nímoníníḡoi.’ níwíkwírorí nání e seararíḡini.

²⁶ E nerí aí imíní síni níneaxemí waríná pírinḡwí bimi síxí úroaníwáriní.” uríniginíni.

²⁷ None ríwípi rawírawá Edíríayi ríníḡfáwámi sípíxomí níneaxemí waríná ríxa sía wé wúkaú síkwí waú waú imóníyiminí áríwegí imónáná sípíxí omíní mearíḡfáwa “Xwíá bí tíní e ríxa aníwí eríani?” níyaiwíro

²⁸ ḡwí e e kíkwríá neaáríga puḡírí tíní iwamíó neróná “Xwíá síni ná mímirani? Sa mími onímíápirani?” yaiwíaríḡfári nímearo nímamówáriníro iwamíó síḡwí níwínaxídiróná xwíá síni ná mími eḡagi nání 40 mita imóníḡagi níwíníro ámi bí tíní núfásaná ámi bí nímamówáriníro xwíá tíní e ríxa 30 mita eḡagi níwíníro

²⁹ sípíxí imíní níxemí nuríná wí e síḡáyo síxí úroníḡíníri sípíxí ámi bí tíní níxemí mupa oeníri íkwémíḡíyo dání ainíxí ípearíḡí wíríkaú wíríkaú nímamówárinímaná wíá aníni oóníri wíḡí ikayíwí níra ugíawíxíni.

³⁰ Sípíxí omíní mearíḡfáwa sípíxomí píni níwíarími éf owaneyíníro áamáyo yapí níwíwapíyíro “Sípíxí símíyo dání ení ainíxí ípearíḡí bí mamówáraníri yaríḡwíní.” nuríro ewépa rawírawáyo ikwíarínáná apámi nípíxemoáníri éf owaneyíníro ríxa mamówáraríná

³¹ Poro porisí 100 bimi seáyí e wímoníḡomí tíní xegí porisowami tíní re uríniginíni, “Áamá sípíxí omíní mearíḡfá rowa sípíxí romí none tíní míḡweapa nerínáyí, soyíné síḡí nuro xwíá tíní e rémopíriméoi.” uráná

³² porisowa mírí níwíápinímearo ewépa ḡwí níyimáná awayini mamówáraríḡfári míní níwákwiro rawírawáyo mamówárigfawíxíni.

³³ Wíá óníné nání Poro eḡí rírémíxí níwia nurí re urayíniginíni, “None ríwípi rípi nání ayá síwí nearoaríḡagi nání aiwá míní mímíwíáikí níriníne yaríná sía obaxí ríxa nóra nurí agwí ríxa wé wúkaú síkwí waú waú imóníḡyiríni.

³⁴ Ayínání nioní eḡí rírémíxí níseairí ‘Aiwá bí nímearo nípoyí.’ seararíḡini. Sewaníḡíyíné aiwá níniro oeríkiemeánípoyíníri seararíḡini. Woxí aí bí manínípa epírí eḡagi nání seararíḡini.” nurímáná

³⁵ bísfkeríá bí nímeari wíḡí síḡwí aníḡíe dání aiwá api nání Goríxomí yayí numemáná níkwíríri ríxa naríná

³⁶ áamá níni ení ríxa díní wíá bí wóníḡagi aiwá bí nímearo níniro

³⁷ —Áamá sípíxíyo ḡweanḡwáene ayí 276 eneríni.

³⁸ Nene ríxa apání nínimáná sípíxo nayí oeníri wíḡí aiwá míníwápi rawírawáyo emí mímeámí egíawíxíni.

Sípíxo síxí núrórí orónowíníḡí náníriní.

39 Ríxa wáf ónáná áríwiyimi “Xwáfá bí aṅwí eríni.” yaiwífápi síṅwí níwíníróná mí mómíxípa nero aí símíní ríwóní bí iníkiní wiáronagi níwíníro e epaxí enánáyí, sípíxo nímeáa níyirane e oiwiékínímeaneyíní éfáyí

40 wa gwí ainíxí ípeaaríṅí mamówáríníṅípi rawírawáyo ípeaṅe amí xe oépeanírí níkwewára pwaríná wa imíṅípi símíní ríwóníṅípi nání níxemí oneaunírí sípíxoyá rapírapí nemíméa nípeyíro soná ení níkwearo iníkiní wiáronṅe nání omíṅí níméra waníro yaríṅagí aí re eníṅíní.

41 Sípíxo xwáfá ínímí enáná rawírawá akwínfánáí ríwónṅe síxí núrórí símí xwáfáyo xaíwí noranjárínírí nání wíṅwí bí mepaxí imóníṅáná rawírawá sípíxí íkwémíṅíyo miákwiayíáná sípíxo ríxa orónowiaríṅagi wíníṅíawíxíní.

42 Sípíxo ríxa orónowiaríṅagi níwíníro porisowa xámi re rínárigíá enagi nání “Sípíxo sípí éánáyí, áamá gwí ṅweagíá none awí mearoaríṅwáowa iníbé neáa éf upíríxínírí pípíkímí éwaníṅíní.” ríníṅíápa “Ríxa opíkianeyí.” rínaríṅagí aíwí

43 porisowamí seáyí e wimóníṅo “Poromí níméra nurí Romíyí aṅíyo xíxení rémówaníṅíní.” níyaiwirí nání awa wianíro yaríṅíápi pírfí nurakírí sekaxí re nearíṅíníṅíní, “Áamá iníbé waríṅíáṅé ríxa nímwírí níxeamoro iníbé neáa nuro imaní e iwiékínímeápoiyí.

44 Iníbé míwaríṅíáṅé íkíá wáráraní, sípíxo ororómí iníṅíraní, íá níxírímáná níkwíaríga nuro imaní e iwiékínímeápoiyí.” nearíṅagi nene axípi e nerane nání wo aí iníṅí mánámí nínenení imaní e iwiékínímeaṅwaníṅíní.

28

Poromí Morítayo ṅweaṅáná wimóníṅípi náníríní.

1 Nene wo maníní nínenení imaní e níwiékínímeámáná áamá e dáníyí “Píríṅwí ríyí xegí yoí Morítaí ríníṅíyíríní.” raríṅagí aríá níwirane ronáná

2 ayí none neaiapaníro nání ayá tíní nero iniá aníṅí siyamíó erí imíṅí rírí yaríṅagi nání ríá níkeámáná nínenení níneaipemeámí nuro ríá tíṅí e neawáríagí aí

3 Poro ríá kíriní bia awí nearí saríwá nerí nímeáa níbirí ríá íkeaáraríná re eníṅíní. Weaxíá wo ríá usíníagi nírémméámí níwíapírí Poroyá wéyo sídíní norí ríríwíṅíníṅíní.

4 Ríríwíagi wé éf míxeááná sídíro síní yekwíronagi áamá píriníwí ayímí dáníyí síṅwí e níwíníro wíwíní re ríníṅíawíxíní, “Áamá ro rawírawáyo mánámí aí áamá píxíwíríó ení woríani? Ayínání ṅwáfá aṅínamí dání imóníṅíáṅí “Xe síṅí mupa oení.” yaiwíaríṅíáṅípi dání weaxíá sídíní ríá oní?” ríníṅí aíwí

5 Poro weaxíáomí wíwíá nírorí ríá níkeaárímáná ríníṅí bíkwí onímíápi aí mívíníṅíníṅíní.

6 Ríníṅí bíkwí onímíápi aí mívíníagi aíwí áamá ayí “O xegí wé ríxa nímmíníṅí.” yaiwíro “Ríxa nípiérorí píyí neníṅí.” yaiwíro nero nání síṅwí níwíníro níṅwearo ayá wí síṅwí níwíníro níṅweagíásáná “Sípí apí wímeaníṅí.” yaiwíaríṅíáṅípi mívímeáagi níwíníróná ámi díní síṅí bí nímore re níṅíga ugíawíxíní, “Áamá ro ṅwáfá aṅínamí dání imóníṅíyí woríani?” níṅíga ugíawíxíní.

7 None iwiékínímeáwáé áamá píriníwí apímí áamá níyoní seáyí e nímmónírí meṅweaṅoyá omíṅí bí iníṅí eríní. O xegí yoí Pabíríasoyí ríníṅíroríní. O yayí níneairí níneaipemeámí nurí none síá wíyáú wíyí o tíní níṅweare níraní neaiaríná

8 Pabíríasomí xano ríá pírfí wíayírí agwí xoxí urorí wíaríṅagi nání “O símíxí wení.” raríṅagí Poro aríá e níwírí o wéṅe nání nurí nípáwírí Goríxomí yaríṅí níwímáná wé seáyí e níwíkwíarírí naní imíxíṅíníṅíní.

9 Naní nímmíxímáná enáná áamá píriníwí apímí ṅweagíá símíxí yaríṅíáṅí nínní Poro omí naní imíxíṅípi nání aríá níwíro o tíṅí e nání bayaríná naní imímíxímí eníṅíní.

10 E yarfná áamá ayf wéyo nĩneamero aiwá amĩpĩ nanf bĩ nĩneaiapa nuro none rĩxa pĩrĩnwf apimĩ pfnĩ nĩwiárĩmĩ wanĩrĩ yarfná óf e sipĩxĩyo nuranéná aiwá nanfwá nánĩ anĩpá bĩ neaiapowárigfawixĩnĩ.

Poro Romĩyo rémoñf nánĩrĩnĩ.

11 None pĩrĩnwf apimĩ emá waú wo ñweañwáone sipĩxĩ Arekisadĩria dánf wo — Rawĩrawá xwiogwf nánĩ sĩwáf yĩnagĩ nánĩ pĩrĩnwf apimĩ e nĩñweañsáná umĩnĩrĩ yarĩñorĩnĩ. O sipĩxĩ sĩmĩ ikayfwf tĩnĩ imĩxĩnĩñpĩ áamá ayáf waúnĩñf sipĩxomĩ sĩmĩ e imĩxĩnĩñorĩnĩ. Sipĩxomĩ nĩpĩxemoánĩrane pĩrĩnwf apimĩ pfnĩ nĩwiárĩmĩ nurane

12 añf yoř Sairakusiyĩ rĩnĩñfĩpimĩ niwiékĩnĩmearane sáf wĩyaú wiyi e weñwáone

13 ámĩ sipĩxomĩ nĩpĩxemoánĩrane nĩyakía nurane añf yoř Rijiamiyĩ rĩnĩñfĩpimĩ nĩrémorane e sá weñwáone wfápi tĩnĩ imĩñf rawĩrawá tĩñfĩmĩ dánĩ yaparĩñagĩ nĩwĩnĩrane sipĩxomĩ nĩmeámĩ nurane omĩ sá weñwáone wfápi tĩnĩ sĩmĩnĩ rĩwonf yoř Putioraiyĩ rĩnĩñfwámĩ nĩrémorane nayoámáná

14 re yaiwĩñwanigĩnĩ, “Áamá Jisaomĩ dĩñf nĩwĩkwĩroro nánĩ nĩrĩxĩmeá imónĩgĩáyf añf rĩpimĩ re wĩ rfa ñweaño?” nĩyairane páf nerane wĩ tĩnĩ rĩxa nerĩmeánĩrane ayf “Sáf wé wfúmĩ dánf waú nene tĩnĩ ananĩ re ñweapaxĩranĩ?” nearĩagfa ayf tĩnĩ wĩnĩyĩ nearfápa e ñweañwanigĩnĩ. Api api néra nĩbĩwasáná Romĩ añf tĩñf e rémoñwanigĩnĩ.

15 Romĩyo ñweagfá nĩrĩxĩmeá imónĩgĩáyf wĩ none nánĩ “Awa ófymĩ barĩño.” rĩnarĩñagfa arfá nĩwĩro óf e owĩrĩmeaneyĩnĩro nĩbĩróná wĩ añf Apiasĩ tĩñf e makerfá imĩxarĩgfe awĩ roro wĩ Áamá Añf Mĩdánf Nĩbĩro Sá Wearĩgfiwá Wĩkaú Wiwáyĩ rĩnĩñfĩpĩ tĩñf e awĩ roro egfáyo Poro sĩñwf nĩwĩnĩrĩná Gorĩxomĩ yayf numerĩ dĩñf sĩxĩ ínĩñnigĩnĩ.

16 None rĩxa Romĩ náyo rémoáná gapĩmanowa Poromĩ gwf añfyo mĩñwĩráf añf wiwámĩ xegfĩ ñweañáná porisf awĩ mearoarĩño xe awĩ omearonĩrĩ sĩñwf wĩñgĩawixĩnĩ.

Poro Romĩyo dánĩ wáf urĩñf nánĩrĩnĩ.

17 Poro sáf wĩyaú wiyi rĩxa nóráná “Judayf áminá imónĩgĩfá Romĩyo re ñweagfáyf obfĩpoyĩ.” nĩrĩrĩ awa rĩxa o tĩñf e awĩ eánáná re urĩñnigĩnĩ, “Gf Judayfné, nionĩ negf Judayo xwĩrfá wikĩxémĩnĩrĩ wĩ mepa erĩ sĩwf enĩná dánĩ negf arfowa érowiápfĩnĩgĩfápi pĩrf wiaikĩmĩnĩrĩ wĩ mepa erĩ éagf aiwĩ Jerusaremĩyo dánĩ gwf nĩyigfoni negf Judayf Romĩyo mĩnĩ nĩwigfárĩnĩ.

18 Romĩyo mĩnĩ nĩwĩagfá ayf xwĩrĩxĩ nĩnĩmero yarĩñf nĩniayiróná fwf nionĩ nĩpĩkipaxf bĩ meñáonĩ imónĩñagf nĩnanĩro nánĩ rĩxa Poromĩ kikiáf owáraneyĩnĩrĩ éagfá aiwĩ

19 negf Judayf pĩrf wiaikĩmf nero ‘Wárfĩpaxomani.’ rĩgfwixĩnĩ. E rarĩñagfá nionĩ sĩñwf e nĩwĩnĩrĩ ‘Go arfá ene dánĩ ráná xe kikiáf ounĩrĩ nĩmĩxĩpĩrfárfanĩ?’ nĩyairĩ nánĩ re urĩñanigĩnĩ, ‘Romĩyf mĩxĩ ináyf Sisao gf xwĩrĩxĩ arfá nĩwĩnĩgĩnĩ.’ urĩñanigĩnĩ. Nionĩ negf Judayf nánĩ xwĩyfá bĩ uxekwĩmómfa nánĩ mĩrarĩñnĩ.

20 E nigfá api nánĩ áwanf searĩmĩnĩrĩ nánĩ ‘Awamĩ sĩñwf nĩwĩnĩrĩ xwĩyfá urĩmĩ nánĩ obfĩpoyĩ.’ rfanigĩnĩ. Áamá Isĩrerene yeáyf neayimĩxemeanfa nánĩ dĩñf ukĩkayoarĩñwáomĩ nionĩ dĩñf ukĩkayonagf nánĩ gwf ainĩxĩ rĩrĩ nĩyinĩnĩ.” urĩñnigĩnĩ.

21 E urfagf awa re urĩgfwixĩnĩ, “Judia pĩropenĩsĩyo dánĩ joxĩ nánĩ payf bĩ mĩmeanwárfĩnĩ. Negf wo e dánĩ enĩ nĩbĩrĩ repiyf nĩneairfnáranĩ, áwanf nĩnearĩfnáranĩ, joxĩ nánĩ sipĩ bĩ mĩnearĩñrĩnĩ.

22 E nerĩ aí ‘Dĩñf joxĩ yaiwĩarĩñf rĩpĩ, ‘Gorĩxomĩ pĩránĩñf xĩdarĩgĩáyf api api nerĩñfĩpimĩ dánĩ pĩránĩñf xĩdarĩgĩárĩnĩ.’ yaiwĩarĩñfĩ arfá osianeyĩ.’ neaimónarĩnĩ. Ayf none rĩpĩ nánĩ arfá nĩwirane nĩjáfá imónĩñagwi nánĩ rĩrarĩñwĩnĩ. Áamá Óf Gorĩxo

támíni iníyiyi ríníyimi níxídiro gwí mónígfáyí nání áamá ami ami ñweagfáyí ‘Ayí naní mīyaríñoi.’ rínarígfá nání none níjfaríni.” urígfawixíni.

²³ Judayí áminá awa “Sfá ayimí Poro xwíyíá nearíntá nání awí eánfwanígíni.” nírináriro sfá ayi ríxa imónáná obaxí aní xfo ñweañiwámí nání báná wfá móníñfímí dání sfápi tñni nání Goríxo ámayí xegí xwioxfyo mímeámí nerí umenñweanfápi nání áwaní nurírná repíyí níwiéra urí nioní Jisasomí dñí wíkwíroaríñápa ayí ení owíkwírfpoyíníri o nání nuréwapíyirírná ñwí ikaxí Moseso níriní eañpímí dání tñni wfá rókiamoagfáwa níriro eagfápímí dání tñni mñí níroa urí nerí nura warírná

²⁴ wa xfo uraríñpi arfá níwiro “Neparíni.” wípímónfagi aiwí wa arfá níwiro dñí míkwrógfawixíni.

²⁵⁻²⁷ Awa e nero Poro uraríñpi nání dñí bí biaú nímoreo nání xwíyíá ná bíní rínarípaxí mímoní yarírná Poro xwíyíá yoparí rípi uráná omí pñni níwiárímí ugíawixíni, “Kwíyí Goríxoyápi wfá rókiamoagí Aisaiayí ríníñomí ‘Joxí áamá ayo nurí e urírxíni.’ uráná o nurí negí aríowéyo aga xixení re uríñríní, ‘ “Seyíné arfá néra nuro aí níjfa wí imónípríámání. Sñwí naga nuro aí dñí ‘Ayí apírání?’ wí mopíríámání.” ’ urírxíni. Ayí rípi náníriní. Wigí dñí tñni néra warígfáyí mñí sfíñáníñí imonagfa nání ríraríñíni. Wigí sñwí mísupárípa ero arfá míprónípa ero nero sñwiríyí, wigí sñwí tñni sñwí aníro arfá ero dñí píraníñí neyíroo moro wigí íwí yarígfáyí ríwímíní mamoro éánáyí, Goríxoní píraníñí wímíxípaxíriní.’ Aisaiáo Goríxo nání e níwuríyirírná negí aríowéyo imónagfápi tñni aga xixení níriní wuríyíñíni.

²⁸ Ayínání seyíné aga níjfa re imónípoyí, ‘Goríxo xfo nene yeáyí neayímíxemeámíníri enípi nání wáf urarígfáwa ríxa émayo ourípoyíníri nání urowaríñíni. Ayí arfá wípíríáríni.’ yaiwípoyí.”

²⁹ [Poro e uráná Judayí míximíxeawíámí niga nuro omí pñni níwiárímí ugíawixíni.]

³⁰⁻³¹ Poro e aní xfo bí eníwámí níñweari áamá xfomí xwíyíá onñweaneyíníri bíáyo yayí níwimorí xwíyíá Goríxo ámayí xegí xwioxfyo mímeámí nerí umenñweanfápi nání wáf níriní ínímí bí mímoní Áminá Jisasi Kiraiso nání uréwapíyarírná áamá wí prí urakianíro mepa egíawixíni. E yarírná xwiogwí waú múroníñíni.

Payí Poro Romîyo ηweáyí nánî eañînarîni.

Payí rîna Jisasoyá siyikíyí aní yoí Romîyo ηweagíáyí nánî Poro nîrîrî eañînarîni. Aní apî, Itari pîropenîsîyo ikwîrónîñîpî aní amî amî ikwîrónîñîyo seáyi e imónîni. E Romîyí mîxí ináyí Sisaoyî rîniñîyo ηweaagîpîrîni.

Payí rîna Poro Korinîyo nîηweámáná apîxí Pibíyî rîniñîmî nearî wiowárîñînarîni. Sîni Romîyo bî memé enîmî nearî wiowárîñînarîni. Ayí nîjîá nimónîro re oyaiwîpoyîni nîrîrî eañîniñîni, “Ámá nîni íwî yarîgíáyí imónîñî. Wigí íwî nerîñîpîmî dánî Gorîxo tîni xepîxepá rónîñî. Nwî ikaxí Moseso nîrîrî eañîpî nîxîdîrîñîpîmî dánî ámá wé rónîñî wî imónîpaxímanî. Sa Gorîxomî xewaxo Jisasomî dîñî nîwîkwîrorîñîpîmî dánî oyá sîñwîyo dánî wé rónîñî imónîro ámî o tîni nawîni imónîro epaxîrîni.” oyaiwîpoyîni nîrîrî eañîniñîni.

¹ Poronî payí rîna nearî mónaparîñîni. Nionî Kiraisî Jisasoyá xînáínîñîñî nimónîrî yarîñá wonîrîni. Gorîxo wá nurîmeiarîñî wo imónîwîniñîniñî wéyo íá numîrîrî oyá xwîyíá yayí neainarîñîpî nurîmeiwîniñîniñî nîrîpîrî niñîniñîni.

² Xwîyíá apî o enîná xegí wá rókiamoagíáwa nîrîro rîwamîñî ηwíáî rîniñîyo eagíapîmî dánî nînearîrî sîmî e tîniñîpîrîni.

³ Xwîyíá yayí neainarîñî apî xegí xewaxo nánî rîniñîpîrîni. O aga ámá nimónîrîná imónîñîpî nánî dîñî nîmoránéná re yaiwiarîñwárîni, “Mîxí ináyí Depitoyá iyí axípa imónîñîyí worîani?” yaiwiarîñwárîni.

⁴ Kwíyí xegí bî o imónîñîpî nánî dîñî nîmoránéná re yaiwiarîñwárîni, “Gorîxo ení sîxí eánîñî xíto imónîñîpî ayá wî sîwá neairî xwárîpáyo dánî owiápîniñîmeanîrî ámî sîñî wîmîxîrî nerîñîpîmî dánî réniñî nearîñîrîani, ‘Gí niwaxorîni.’ nearîñîrîani?” yaiwiarîñwárîni. O Jisasi Kiraiso negí Ámînáo nánî rarîñîni.

⁵ Omî dánîni Gorîxo wá nîneawianîrî xegí wá wurîmeiarîgíáwa oimónîpoyîniñî nearîpîañîrîni. None wá wurîmeiarîná émáyí xîxegîni nîni wî wî dîñî “Xwîyíá apî neparîni.” yaiwiro sîni pîrî mîwîaíki aríá yîmîgí wiro éríxîniñî nearîpîañîrîni. Kiraisomî e wîrîxîniñî nearîpîañîrîni.

⁶ Seyîné enî ayí wiyînéniñî. Jisasi Kiraiso xíoyá imónîpîrî nánî wéyo íá seaumîrîñî wiyînéniñî.

⁷ Aní Romîyo ηweagíáyîné —Ámá Gorîxo dîñî sîxí seayîrî nionîyá oimónîpoyîniñî wéyo íá seaumîrîrî eníyînéniñî. Seyîné nánî nionî payí rîna nearî mónaparîñîni. “Negí ápo Gorîxo tîni Ámîná Jisasi Kiraiso tîni awaú wá seawianîrî seyîné nîwayîrónîro ηweapîrî nánî seaîrî éisîxîni.” nimónarîni.

“ Romîyîné sîñwî seanîmîgîni. ’ nimónarîni. ’ urîñî nánîrîni. ”

⁸ Payí rîna nearîná xámî rîpî osearîmîni. Aní nîmîni xwîyíá rîpî íá menárarîñagíá nánî gí Gorîxomî yayí wiarîñîni, “Romîyo ηweagíá Jisasomî xîdarîgíáyí píránîñî dîñî wîkwîroarîñî.” Xwîyíá apî aní nîmîni íá menárarîñagíá nánî seyîné nîyînéni nánî yayí wiarîñîni. Jisaso neaiñîpîmî dánî seyîné e yarîñagíá nánî Gorîxomî yayí wiarîñîni.

⁹ Xewanîño —O e éwîniñîniñî nîrîñîpî anîñî minî nîwîirîná xwîyíá xegí xewaxo nánî yayí neainarîñîpî wá urîmîniñî nánî yarîñáorîni. Xewanîño nionî xíomî rîxîñî nurîrîná sá bî mîñweá ínîná seyîné nánî yarîñî seawîarîñápî nánî ananî sopîñî opaxîrîni.

¹⁰ Omî rîxîñî nurîrîná seyîné tîñî e nánî mîbîpaxí imónîyîñî enîagî aiwî agwî ananî oyá dîñî tîni bîpaxí imónîñîniñî anîpaxí yarîñî wiarîñîrîni.

11 Ayí rípi nánirini. Nioní seyíné tíñí e níseaímeari searéwapiyaríná seyíné kwíyípmi dání ámi bí tñí yóí imóniro sáksáksá ámi bí tñí nomíxíga upírí nání nioní aga níbirí síñwí seaními nání nimónarini.

12 Nioní seyíné níseaímearíná nioníni ení síxí seaímíximí nání maríái, seyíné ení Jisasomí dñí níwíkwíroro píraníñí xídaríñagí seaníri nioní ení dñí níwíkwíroro píraníñí xídaríñagí naníro neríñípmi dání xíxe ení síxí ímíxinani nání raríñini.

13 Gí nírixímeáyíné, seyíné rípi nání majíá epíríxiníri nání áwaní osearíminí. Ayá wí seyíné tíñí e nání bíimígíníri nerí aí amípí bí pírí nírakíayíagí nání seyíné bí síni síñwí míseaníjarini. “Nioní éamá amí gími ñweagíáyí tíñí e nemerí wáí uraríná wí aríá níniro Jisasomí dñí wíkwírogíápa segí wí ení nioní uraríná axípi wíkwíróríxiníri segí táfamini bíimígíni.” nimónarini.

14 Nioní áamá níyoní kíníxí imónígíáyorani, wauyí imónígíáyorani, dñí émf saímí mogíáyorani, majíá imónígíáyorani, áamá ayo níyoní xwíyíá yayí neainaríñípi urímíá nání yoxáñíñí ináríñíñini.

15 Ayínáni nioní áamá Romí ñweagíáyíné ení xwíyíá yayí seainípxípi wáí searímíá nání símfí dípénaríñini.

“Xwíyíá yayí neainaríñípmi dání Goríxo yeáyí neayímíxemeaaríñíri.” uríñí nánirini.

16 Xwíyíá yayí neainaríñípmi dání Goríxo dñí wíkwírófáyo níyoní —Xámi Judayo yeáyí uyímíxemearí éamáyo ení yeáyí uyímíxemearí epaxí enagí nání xwíyíá api nání nioní ayá bí mé ananí wáí rímearíñarini.

17 Ayínáni nene “Goríxo aríge nerí áamá ámi wé róníñí xífo imóníñípi wímíxinífaríani?” níyaiwirane ududí neainípxímani. Ayí rípi nánirini. Xwíyíá yayí neainaríñípmi dání Goríxo wíá réníñí neaókímíxaríñíri. Áamá Jisasomí iwamíto dání dñí níwíkwíróa numáná ámi xegí bí mé sa aníñí wíkwíroarígíáyí, ayí wé rónígíáyí wímíxaríñíri. Bíkwíyo dání re níriníri eáníñípi, “Áamá Goríxoní dñí níkwíróagíá nání ‘Wé rónígíarini.’ ráríñáyí dñí níyímíñí tígíáyí imónípxífaríni.” níriníri eáníñípi nioní seararíñápi tñí xíxení imóníñagí nání seararíñini.

Áamá Goríxomí ríwí umogíá nánirini.

18 Goríxo áamá wé róníñí xífo wímónaríñípi mé ríkíkíríto yarígíáyí —Ayí wigí ríkíkíríto yarígíápi neróná Goríxo nání níjía imónípxí imóníñípi ríwífmíni mamoarígíáyíri. Áamá ayí nání Goríxo anínamí dání wíkwí wóníagí nání pírf umamonípi ríxa síñáni piaumímí inini.

19 Ayí rípi nání raríñini. Goríxo áamá xífo nání re yaiwípxípi, “O imóníñípi, ayí api ríá imóníni?” yaiwípxípi yumíí mímíwímóní síñáni imóníni. Goríxo xewaníño imóníñípi nání síwá wíñíñí enagí nání raríñini.

20 Xewaníño imóníñípi —Api síñwí tñí síñwí wíñípxí mímóníñagí aí eníiná anína imíxíri xwíarí imíxíri ene dání áamá apímí síñwí níwíñírná “Xífo imóníñípi, ayí apíríani?” yaiwípxíri. “Ení amípí api imíxíño eáníñípi ná ríwíyo aí wí samíñí wénífamaní.” yaiwirí “Xífo imíxíñípmi xegí bí níwímóníri nání aga seáyí e ríá wímóníni?” yaiwirí epaxíri. Ayínáni áamá Goríxomí wí yapí re uréwapíyipaxí meníni. “Nioní joxí imóníñípi nání majíá nimóníri nání nípxíkwíni mímóníñí enáoníri.” urípxí meníni.

21 Eníiná áamá ayí síni xíxení “Goríxo api ríá imóníni?” níyaiwíro aiwí re egíawíxíni. O Nwíáo enagí nání wé íkwíañwíyo típxípa mítípa ero amípí xífo imíxíñípi nání yayí mímíwípa ero wigí dñí nímoríná majímajíá ikáríniro dñí xenwíni nímoá núfásaná dñí ríá xeyánígíáyí imóníro egíawíxíni.

22 “Díñí émf saímí moníwaénerini.” níriro aiwí majímajíá ikáríngíáyí nimóníro

²³ Nwáá m+pe an+ñf imón+ñom+ mumímin+ r+wf+ numero mimón+ ñwáá bi íá ox+iraney+ñ+ro ámáran+, ññ+ran+, od+ípíran+, nanw+ on+miápiaran+, xopaik+g+ bi nim+ix+ro “Neg+ ñwáá imón+ñf+pi, ay+ r+pi+r+ni.” r+g+awix+ni.

Ámá Gor+ixom+ r+wf+ numor+ñá eg+ápi nán+r+ni.

²⁴ Gor+ixo ámá e maj+imaj+á nikár+ñ+ro yar+ñag+fa n+win+r+ñá wig+ feapá winar+ñf+pim+ dán+ sipí imón+ñf+pim+ xe oik+r+peán+f+poy+ñ+r+ s+ñw+ w+ñ+ñ+nig+ni. S+ñw+ e win+ñag+ wiwan+ñf+y+ piax+ eám+ix+ñ+g+awix+ni.

²⁵ Ay+ r+pi+ nán+ Gor+ixo e en+ñ+r+ni. Ámá ay+ nepa imón+ñf+ Gor+ixo nán+pi+ r+wf+ umoro yap+ imón+ñf+pi+ íá x+r+ro nemáná am+pi+ n+ñ+ im+ix+ñom+ —O an+ñf+ min+ yay+ umepaxor+ni. “Ámá n+ñ+ e é+r+ix+ni.” nimónar+ñor+ni. Omi yay+ numero íá m+ix+r+ x+o im+ix+ñf+pim+ni íá x+r+ro wéyo umero yar+ñag+fa nán+ Gor+ixo e en+ñ+r+ni.

²⁶ Ay+ñán+ Gor+ixo wig+ feapá winar+ñf+pim+ dán+ piax+ weán+pax+ imón+ñf+pi+ xe oik+r+peán+f+poy+ñ+r+ s+ñw+ w+ñ+ñag+ ap+ix+íwa ox+ n+meán+r+ñá x+r+ñ+ñ+r+ix+ñ+r+ imón+ñf+pi+ p+ni+ n+wiár+ro ap+ix+ wí t+ni+ n+pi+kw+ni mimón+ñf+pi+ niga ug+awix+ni.

²⁷ Oxowa en+ ap+ix+ n+mearo x+r+ñ+r+ix+ñ+r+ imón+ñf+pi+ p+ni+ n+wiár+ro “Oxí w+á t+ni+ f+w+ oinaney+.” n+yaiwiro aga s+mm+ n+xead+f+pén+róná ox+ w+á w+á t+ni+ f+w+ nin+ro piax+ weán+pax+ imón+ñf+pi+ in+g+awix+ni. Ay+ñán+ “Wig+ néra ug+ápi+ t+ni+ x+ixen+ p+r+ Gor+ixo umamon+pi+ r+xa wímeañ+r+ni.” rar+ñ+ni.

²⁸ Ámá “Gor+ixo ap+ imón+ñor+ani?” n+wiawiro s+mm+ e m+it+ñ+pa yar+ñag+fa nán+ o wig+ “S+pi+ e e oyaney+.” yaiwiar+g+ápi+ nán+ xe m+ñf+ niga ú+r+ix+ñ+r+ s+ñw+ w+ñ+ñ+nig+ni. S+ñw+ e win+ñf+ enag+ nán+ ay+ am+pi+ n+pi+kw+ni mimón+ñf+ ámá mepax+ imón+ñf+pi+ néra nuro re yar+g+ár+ni.

²⁹ N+pi+kw+ni mimón+ñf+ n+ñ+ nán+ m+ñf+ in+ro rik+kir+ó epax+ imón+ñf+ n+ñ+ nán+ m+ñf+ in+ro an+im+ yar+á epax+ imón+ñf+ n+ñ+ nán+ m+ñf+ in+ro “Ámá wí r+á omeár+ñ+f+poy+.” yaiwiar+g+ápi+ nán+ m+ñf+ in+ro yar+g+ár+ni. Ap+ni+ yar+g+ámani. R+pi+ en+ ayá wí yar+g+ár+ni. S+ñw+ f+w+ win+ro “Am+pi+ ap+ nion+ meapax+p+r+ni.” bi on+miápi+ m+yaiwí ayá wí yaiwiro n+wiáp+ñ+mearo ámá p+kiro s+mm+r+axw+ro ero yap+ wíwap+y+iro ámá wí nán+ nur+r+ñá sipí owímeañ+r+ni ur+ro únún+ñf+ wikár+ro m+may+ó wiro

³⁰ xw+y+ápai uñw+rár+ro Gor+ixo nán+ s+mm+ t+ni+ ero ámáyo x+ixewiám+ r+ñ+ro m+ix+ k+ñ+ro m+ix+ meak+ñ+ro sipí imón+ñf+ ámá s+ni+ n+ñf+ mimón+g+ápi+ éwap+ñ+ro x+ñáixaneyo man+ wia+kiro yar+g+ár+ni.

³¹ R+pi+ en+ yar+g+ár+ni. Maj+á ikár+ñ+ro d+ñf+ uñw+rár+pax+ mimón+pa ero wíyo d+ñf+ sipí m+wiapa ero wá m+wian+pa ero yar+g+ár+ni.

³² E yar+g+á+y+ Gor+ixo re rar+ñf+pi+ nán+ n+ñf+ nimón+ro aiwi, “Ámá sipí ap+ yar+g+á+y+ wí s+ñf+ upax+mani. Pepax+r+ni.” rar+ñf+pi+ nán+ n+ñf+ nimón+ro aiwi sipí ap+ imón+ñf+pim+ n+ix+da nuro ap+ni+ mé sipí seáy+ e imón+ñf+ r+pi+ en+ nero f+w+ ap+ néra war+g+áyo wey+ ayá wí mearar+g+ár+ni.

2

“Gor+ixo ámá ñ+yon+ mí ómóm+ix+im+ ner+ñá wig+ eg+ápi+ t+ni+ x+ixen+ wiin+ár+ni.” ur+ñf+ nán+r+ni.

¹ Ay+ñán+ ámá wíyo xw+y+á umearar+g+á wiy+ñéni wiy+ñéni bi osear+im+ni. S+á yopar+f+yimi Gor+ixo ámá ñ+yon+ mí ómóm+ix+im+ yar+ñá “Ay+ nán+ f+w+ ap+ enár+ni.” ur+pax+ imón+ñf+pi+ t+g+á+y+ñémani. Ay+ r+pi+ nán+r+ni. Ámá f+w+ yar+g+ápi+ nán+ xw+y+á umearar+g+á+y+ñé, sey+ñé en+ f+w+ ax+pi+ yar+g+á+y+ñé enag+ nán+ win+yo xw+y+á numear+róná sewan+ñf+y+ñé en+ñ+ñf+ mear+ñar+g+á enag+ nán+ Gor+ixo mí ómóm+ix+im+ seaiar+ñá xw+y+á bi ur+pax+ imón+pi+r+ámani.

² Ripi niyaiwiri nijá imóniñwini, “Ámá sipí e yarigáyo Gorixo xwiýá numeariri pirí numamorína xenwini bi mé xixeni ayo ría wiarini?” yaiwinwini.

³ Íwí axípi nero aí segí winiyí íwí yarigápi nani xwiýá umeararigáyiné, winiyo numearironá segí axípi egíapi nani píoi yaiwinarinoi? “Xwiýá Gorixo neamearínápiimi anani múropaxenerini.” riyaiwinarinoi?

⁴ Gorixo segí íwí yarigápi ríwímini omamópoyiniri wá niseawianiri seaiñipi nani majá nimónironá rípi eni riseaimónarini, “O wá ayá wí neawianiri pirí apaxí mé mīneamamó erí okinimónípoyniri xwapí ayá wí xwayí naniri ñweari yarñipi peayí wianipaxí imóniñipi yarini.” riseaimónarini?

⁵ Oweoi, seyiné diñí wakísí ninironá segí íwí yarigápi ríwímini mīmamooarigáyo dani sía Gorixo sipí ámá yarigápi nani wikí ría ápiáwñiniñí niweri pirí umamonfáyi nani xfo pirí seamamonfápi wini wini ikwíkwarimñiniñí yárarinoi.

⁶ Bíkwiyo re niriniri eániñipa, “Gorixo ámáyo pirí numamorína woni woni xixegíni wigí nera ugíapi tñi xixeni pirí umamonfáriní.” niriniri eániñipa enfáriní.

⁷ Ámá Gorixo yayí neameri seáyí e neaimixiri negí wará urí mepaxí neaimixiri diñí niyimñí tñiwaéne neaimixiri éwiniñiniri epaxípi tñi xixeni nero pñi mīwiárí anñí miní yarigáyo o pirí numamorína diñí niyimñí tñigáyí imónipñi nani wimixinfáriní.

⁸ E neri aí ámá wiwanñiyí naniñi diñí nimóniro xwiýá nepaxiñí imóniñipi aríkwíkwí niwiro niþikwini mimóniñipiimi xídarigáyo pirí numamorína xegí wikí ría ápiáwñiniñí wearñipiimi dani pirí umamonfáriní.

⁹ Ámá sipí yarigá ayí ayo xeaniñí mīmenñiwí ayíkwí miripaxí imóniñipi wímeanfáriní. Judayí e yarigáyo añipaxí niwíwearí aí émáyí e yarigáyo eni wímeanfáriní.

¹⁰ Apí e niwiri aí ámá naní yarigá ayí ayo seáyí e umeri wé íkwianwíyo ñwiráriní niwayironiro ñweapñi nani wiiri enfáriní. Judayí e yarigáyo añipaxí e niwiiri aí émáyo eni wiinfáriní.

¹¹ Gorixo ámáyo pirí numamorína sīmí sīmí e niñeri pirí umamonfámani. Sa ámá wigí egíapi tñi xixeni pirí umamonfá enagí nani rariñini.

¹² Ámá Gorixoyá ñwí ikaxí eániñipi mayí nimóniro íwí yarigáyí anñipñi nani xwiýá numearirina ñwí ikaxí eániñipiimi dani numeariri “Joxí xwiýá e eániñí apí niwiaikiri enñíani?” nuriri umearínfámani. E neri aí ñwí ikaxí eániñipi tñigá íwí yarigáyo o apimi dani xwiýá nuriri umearínfáriní.

¹³ Ayí rípi naniñini. Ámá xfoya ñwí ikaxí eániñipiimi nepa mīxídfí surfímá arfá wiáríayí nani Gorixo diñí re yaiwinfámani, “Nioniyá sñwíyo dani wé róniñí imónigáyíñi?” yaiwinfámani. Ámá arfá niwimáná xixeni xídarigáyí naniñi “Wé róniñí imónigáyíñi.” rariñfáriní.

¹⁴ Émáyí —Ayí ñwí ikaxí eániñipi mayí imónigáyíñini. Ayí wigí diñí tñi ñwí ikaxí eániñipi riniñipa nerónáyí, ñwí ikaxí eániñipi mayí imóniñagí aawi wigí diñíyo dani re yaiwiarigáriní, “Mepaxí imóniri anani nepaxí imóniri enñipi, ayí apñíani?” yaiwiarigáriní.

¹⁵ Ayí pí pí neróná wigí diñíyo dani “Nioni e nerína sipí ría yarini?” yaiwiniro “E nerína naní ría yarini?” yaiwiniro yarigápi síwá reniñí inarigáriní. Ñwí ikaxí Bíkwiyo eániñipa negí xwioxíyo eni axípi éniñí reániñí? Síwá éniñí inarigáriní.

¹⁶ Xwiýá yayí neainarini nioni rariñápi riniñipa sía Gorixo xegí xewaxo Jisasomi dani ámá wigí egíapñi, diñí inimi ikwíroarigápiñi aí, piríró winfáyi imónaná ámá niyoní wigí egíapi tñi xixeni pirí umamonfáriní.

“Judayí ñwí ikaxí eániñipiimi diñí niwíkwírooro aí wiaikiarigáriní.” uriniñi.

17 E nerí aí wiyíné “Nene Judayí wíríníñwaéneríni.” rinarigíáyíné re yarigíáríni. Nwí ikaxí Moseso eanípimí dñí nìwìkwíroróná “Negí apimí xídaríñwápimí dání Goríxo yeáyí neayimíxemeaníáríni.” ríro seáyí e nimeníro “Ámá Goríxoyá ayá tíñwaéne imóníñwíni.” ríro yarigíáríni.

18 Seáyí e nimeníro “Goríxo ámá e éfírixíníri wimónaríñpí tñí xixení ríxa nījá imóníñwíni.” ríro “Nwí ikaxí eáníñpimí dání nearéwapíyigíene enagí nání naní imóníñpimí síñwí mí nómixírane ‘Apí naní imóníñpíríni.’ rípxeneríni.” ríro yarigíáríni.

19 “Ámá síñwí supárigíáyo nene síñwí tíñwaéne ananí nípemeámí upaxeneríni.” yaiwinarigíápa seyíné dñí re nīyaiwiníro dñí síñá eáníro, “Émáyo uréwapíyipaxí imónigíáyí ámá wímaní. Ayí neneníri.” nīyaiwiníro dñí síñá eáníro “Émáyí Goríxo nání majíá nero sfá yiníñmíññé emearigíáyo wíá wókímíxípxaxí imónigíáyí ámá wímaní. Ayí neneníri.” yaiwiníro yarigíáríni.

20 “Ámá dñí mamó nerí aríki yarigíáyo ayíyumí wipaxí imónigíáyí, ayí neneríni.” yaiwiníro “Ámá síni niaíwí dñí mogíáyo uréwapíyipaxí imónigíáyí, ayí neneríni.” yaiwiníro “Nwí ikaxí eáníñpí tíñwaéne enagwí nání míkí amípí nání nījá imónírane nepaxíñí imóníñpíni rírane yaríñwaéneríni.” yaiwiníro yarigíáríni.

21 Seyíné e e nīyaiwiga warigíápí nepa nimónírnáyí, ámá wíyo uréwapíyarigíáyíné pí nání sewaníñyíné míréwapíni yarigíáríni? Ámáyo “íwí mīmeapaní.” nuríro aí seyíné ení íwí mīmeá yarigíáyínéraní?

22 “Meánigíáyíné, íwí minípaní.” nuríro aí seyíné ení íwí miní yarigíáyínéraní? “Ámá xopaikí nímixíro ‘Negí ñwíápí, ayí rípiríni.’ rarigíápí nání xwíríá neainaríni.” níríro aí seyíné añí ñwíá xopaikí nání míríníñyíyo nípáwíro íwí mīmeapa yarigíáraní?

23 Weyí nimeníro “Nwí ikaxí eáníñpí tíñwaéne mimónípa renwíni?” rarigíáyíné, apimí nīwiaíkiríná pí nání “Ayí Goríxomí ayá mīwímó wé íkwianwíyo uñwiráraníñwíni.” yaiwiarigíáríni?

24 Judayíné “Goríxomí xídaríñwíni.” níríro aí sípí apí apí yarigíáyíné enagí nání Bíkíwíyo xixení rípi níríníri eáníni, “Sípí seyíné yarigíápimí dání émáyí Goríxomí ikayíwí umeararigíáríni.” E níríníri eáníñpí seyíné nání xixení ríníni.

“Ámá iyí símí sfó wákwinarigíápimí dání Goríxoyá imónarigíámani.” uríñí náníri.

25 Judayíné ñwí ikaxí eáníñpimí xixení nīxídirónáyí, segí síwí “Ámá o Goríxoyá imóníñí woríani?” yaiwípirí nání iyí símí sfó wákwinarigíápí naní seaiipaxí aí ñwí ikaxí eáníñpimí nīwiaíkirínáyí, iyí símí sfó nīwákwiníro aí naní seaiipaxí mimóní nerí mīwákwiníngíáyí yapí imóníñoi.

26 Ámá iyí símí sfó mīwákwiníngíáyí ñwí ikaxí eáníñpí xixení nīxídirónáyí, iyí símí sfó mīwákwiníngíá aí Goríxo “Ayí ámá nioníyáyíri.” yaiwiaríñagí nání wákwiníngíáyíñí imóníñoi.

27 Judayíné ñwí ikaxí eáníñpí tíngíáyíné imóníro iyí símí sfó wákwiníro egíáyíné aí apimí wiaíkiánáyí, émáyí —Ayí iyí símí sfó mīwákwinarigíáyíri. Ayí mīwákwiníngíá aí ñwí ikaxí eáníñpí tñí xixení yarigíápimí dání seyíné xwíyíá seaxekwímopaxí mimónípa epíríárani? Oyí, xwíyíá seaxekwímopaxí epíríáríni.

28 Ayí rípi nání seararíni. Segí waráyo igí wegíá bimí dání ámá Goríxoyá imónarigíámani. Wákwinaríñí ámá Goríxoyá wimíxípxaxí imóníñpí ení iyí símí seyíné sfó wákwinarigíápímani.

29 Oweoi, ámá nepa Goríxoyá imónigíáyí wígí xwíoxíyo ínimi dání e imónarigíáríni. Wákwinaríñí ámá xíoyá wimíxípxaxí imóníñpí, ayí wígí dñíyo dání imónarigíáríni.

Nwí ikaxí eáninípi xídarigfápimi dáni marfái, kwíyí Gorixoyápimi dáni áma oya imónarigfáriní. Áma e imónigfáyo wínyí seáyí e umepfáfámani. Gorixoní umenfáriní.

3

“Judayí xwíyíá Gorixoyá eáninípi tígíáyíriní.” uríní nániríní.

¹ Áma iyí símí sfó wákwínarigfápimi dáni Gorixoyá imónipaxí menagí nání píyo dáni Judayene émáyo múronwíni? Negí wákwínarínwápimi dáni aga pí naní neaiiaríníriní?

² Ai, nene Judayene enagwi nání amípi naní bi bi obaxí neaímeaníriní. Naní bi bi obaxíyí xírání imóninípi, ayí rípiríní. Gorixo xwíyíá xíoyápi Judayí níxídiro mewérixíníriní neaiapíníriní.

³ Judayí díní níwíkwíroro xwíyíá apimi xaíwí fái míxírípa egíá enagí nání píoi ríparíní? “Ayí díní níwíkwíroro xaíwí fái míxírípa egíá nání Gorixo “Naní e níseaimfáriní.” urínípi arfái ikeamonfáriní. Xíxeni e enfámani.’ ríparíní.” ríseaimónaríní?

⁴ Aga oweoi! Áma níní yapí rarigfá imóniníagfá aí Gorixo nání wí e ríparí meníni. Nepání níriní xegí rarínípi tíní xíxeni yárarínoríní. Bíkwyíyo dání axípi re ríníni, “Áma ‘Gorixoxí fíwí nene enwápi nání xwíyíá neameárarínípi xíxeni neameáraríníni.’ ríripfáriní. Joxí xwíyíá rímeáraníro yaríná xopírárí wírfáriní.” ríniníagí nání re yaiwínwíni, “Gorixo rarínípi tíní xíxeni yárarínoríní?” yaiwínwíni. Ayínání “O xegí Judayo ‘E níseaimfáriní.’ urínípi wí arfái ikeamonfámani.” searíníni.

⁵ E nerí aí Judayene Gorixomí maní níwíakirane sípi enwápi dání o nearínípi tíní xíto xíxeni píraníní xídarínípi síjání piaumímí níriníyí, píoi ríparíní? Áma wí nene níwíakirane sípi yaríníagwí sínwí níneaníníyíyo dání “Neparíní. Áma wímani. Sa Gorixoní xíto rínípi tíní xíxeni yárarínoríní.” yaiwíaríníagfá nání nene re ríparíní, “Gorixo Judayene wíki níneaóníri pírf níneamamoríná nípkwíní míyaríníni.” ríparíní? “Áma díní nípkwíní mamó rarigfápa nímorí rífa raríníni?” nímonaríní.

⁶ Oweoi, wí e ríparí meníni. “Judayene sípi enwápi nání Gorixo pírf níneamamoríná nípkwíní míyaríníni.” ríparí enáníyí, o aríge nerí áma níyoní ení pírf umamopaxí imóníní? O áma níyoní ení pírf umamopaxo enagí nání wí e ríparí meníni.

⁷ Áma wo re níriníníni, “Áma wí níoní Gorixomí maníyo níwíakírí sípi yaríníagí sínwí nínaníro re yaiwípíráoi, ‘Ámáyo xíto xegí urínípi símí e níriníri xíxeni xídaríní, ayí áma wímani. Sa Gorixoríní.’ E níyaiwíro omí yayí numeríníyí, pí nání o níoní fíwí éapi nání xwíyíá níniméaríní pírf nímamopaxíriní? Sípi níoní éapímí dání áma Gorixo yarínípi nání díní naní nímorí yaríníagfá nání níoní aríge pírf nímamopaxíriní?” Áma wo e níriníníni.

⁸ Áma o e nírinípi nepa enáníyí, áma wí níoní yapí níníxekwímoro repíyí “Poró e níra warínoríní.” rarigfápa axípi re oraneyí, “Naní imóninípi síjání imíxaní nání ne sípi néra owaneyí.” oraneyí. E nísearíní aí áma e rarigfáyí xíxeni xwíyíá meárinípfáriní.

“Áma wé róníní imónigfáyí wí meníni.” uríní nániríní.

⁹ Ayínání píoi raníréwíni? “Judayene seáyí e imóníní bi neaímeaní enagí nání émáyo seáyí e wimónínwíni.” raníréwíni? Wí e raníméwíni. Ayí rípi nániríní. Níoní xámí níriníni “Áma nínenení Judayeneraní, Gíríkíyeneraní, negí fíwí yaríníwápi neakwarípeaaríníni.” ríxa rárfái enagí nání wí e ríparí meníni.

¹⁰ Bíkwyíyo dání rípi rípi níra uníníyí níoní searíníapímí sopíní noníni. Bíkwyíyo wí e rípi níriníri eáníni, “Áma wí aga wé rónigfá mímoníníoi. Wo aí e mímoníníni.

11 Ámá wí nijfá nimóniro ‘Arige nerí Gorixomí ínimí wurfnimíniréini?’ yai-wiarigfámani.

12 Nfíní omí rfwí umóagfa nání oyá síñwíyo dání ríxa sipí imóniñotí. Wí wé róniñfí imóniñfpi yarigfámani. Wo aí e miyaríñfíni.” nírínirí eánini.

13 Ámí wí e rípi ení nírínirí eánini, “Wigfí mañíyo dání rarigfápi xwáripá oxoámioañáná piyanfí eaaríñfíniñfí imónini. Yapfí owíwapíyaneyiníro ayá wí nra warigfáriní. Weaxfá sidíñfí norfná ámá pikiaríñfípa wigfí xwíyá níríroná axfpi yaríñfíni.” ení nírínirí eánini.

14 Ámí wí e rípi ení nírínirí eánini, “Xwíyá amáyo ikayfwí umearíro ramixíro yarigfápi wigfí mañíyo magwí rároni.” ení nírínirí eánini.

15 Ámí wí e “Ayfí ámá opíkianeyiní agá símfí xeadfípenarigfáriní.

16 Ayfí nemerigfí agá uyfíní níwikárfasáná ríxa ‘Yeyí!’ rarfná pfní níwiárimí warigfáyfíni.

17 Ófí ámá níwayíroníro ñweapfí nání imóniñfíyimi wí warigfámani.” ení nírínirí eánini.

18 Ámí wí e “Ayfí ‘Gorixo seáyí e imóniñorfní?’ níyaiwiro wí wáyfí wiarigfámani.” ení nírínirí eánini. Apí apí nra uníñfíyí nioní seararíñfípi tfní xixeníní.

19 Nene nijfá re imóniñwini. Ámá nimíni ñweagfáyfí Gorixomí xwíyá mañfí nexoámoro murípaxfí imóniro oyá síñwíyo dání xwíyá meárínipaxfí imóniro epfífa nání pí pí ñwí ikaxfí eáníñfípimí dání ríñfípi Judayene, apimí xfdírxínirí nearepearíñene neararíní.

20 Ayfí rípi nániríní. Ámá wí “Ñwí ikaxfí eáníñfípimí píraníñfí oxfdímíni.” níyaiwiro éfáyfí apí tfní xixení mé wiwaníñfíyí “Nioní níwiaíkirí fwí éáonírfaní?” níyaiwiníni níjfa e imónarigfáriní. Ayínání ámá ñwí ikaxfí eáníñfípimí níxídríñfípimí dání wí Gorixoyá síñwí tñfí e dání wé rónigfáyfí imónipfírfá meníni.

“Ámá Jisasomí dñfí wíkwírófáyfí wé róniñotí.” uríñfí nániríní.

21 E nerí aí agwí rfná ófí Gorixo xfoyá síñwí tñfí e dání ámá wé róniñfí oimónífoyínirí wimíxaríñfíyí xewaníño ríxa síwá neainíriní. Ñwí ikaxfí Moseso eníná níríní eañfípi tfní xwíyá wí rókiamoagfáwa níro eagfápi tfní apiau ófí agwí rfná Gorixo ámá wé róniñfí oimónífoyínirí wimíxaríñfíyí nání níríní sopíñfí norí aiwí wé róniñfí apí ámá wiwaníñfíyí ñwí ikaxfí eáníñfípimí níxídríñfípimí dání imónipaxfípímani. Xegfí bí imóniñfípiíní.

22-23 Ayfí rípi seararíñfíni. Gorixo ámá go go Jisasi Kiraisomí dñfí wíkwíroaríñagfí níwínírfná “Gfí wé róniñfí woríní.” ráraríñfíriní. Ayfí rípi nániríní. Ámá nínenení fwí nerane Gorixo seáyí e imóniñfí apí éfírxínirí imóniñfípi mé písfí wearíñwá enagwí nání o Judayo xegfí bí wiirí émáyo xegfí bí wiirí nerí yeáyfí uyimíxemeanfámani. Dñfí wíkwírófá gíyí gíyí nfní nání o “Dñfí wíkwíroarigfáyfí, ayfí gfí wé rónigfáyfíriní.” ráraríñfíriní.

24 Gorixo wíniyí ení xixe bí onífoyínirí míneaií wá níneawianirí Kiraisí Jisaso níneapeírfná nearoayíronfípi dání “Gfí wé rónigfáyfíriní.” ráraríñfíriní.

25-26 O ámá “Jisaso nene anfnanígínirí nání wayfá neapeíñfírfaní?” níyaiwiro dñfí wíkwíroarigfápi dání wigfí fwí yarigfápi yokwarímfí wíimígínirí omí amáyá síñwí anígíe dání rídiyowáníñfí wíaríñfíriní. E nerfná “Níwaníñoní wé róniñfí imóniñfípi tfní xixení yaríñfíni.” éñíñfí níríní síwá neainíriní. Ayfí rípi nání raríñfíni. Eníná dání Gorixo kíkífníñfí nerí “Ámá fwí éfápi nání axíná pírfí oumamómíni.” míyaiwí sa nímúroa núísáná agwí rfná ámá nfní “Neparíní. Gorixo wé róniñfí imóniñfípi tfní xixení yaríñfíni.” yaiwípfírfá nání xewaxomí e wíaríñfíriní. Ayínání Jisasomí dñfí wíkwírófá gíyí gíyí nání ananí “Wé rónigfáyfíriní.” rípxoríní.

27 Ayínáni áamá go “Ñwí ikaxí Moseso níriri eanípimi xídaríjápimi dáni wé róníj ímóníjónirini.” níriri míxí meakíníjápimi? Oweoi, ñwí ikaxí eáníjípí xídaríjápimi dáni maríái, sa Jisasomí dñj wíkwíroaríjápimi dáni wé róníjáyí ímónaríjáyí enagi nání áamá e ríjápí ímóníjáyí wí menini.

28 Ayínáni re neaimónaríjírini, “Gorixo ‘Áamá ayí wé róníjáyírini.’ níríríná wigí ñwí ikaxí eáníjípí xídaríjápimi dáni ráraríjírini. Jisasomí dñj wíkwíroaríjápimi dánini e ráraríjírini.” E níneaimónirí uréwapiyaríjwárini.

29 “Gorixo Judayoni yeáyí uyimíxemeaní nání ímóníjorini.” ríyaiwiaríjoi? “Émáyo ení yeáyí uyimíxemeaní nání mímóníjorini.” ríyaiwiaríjoi? Oweoi, émáyo nání ení ímóníjorini.

30 O ná woní ímóníjorini enagi nání “Áamá ayí gí wé róníjáyírini.” níríríná bí bí yaríjagí níwíniríjípimi dáni e ráríníjámáni. Iyí símí síó wákwiníjáyírani, síó míwákwiníjáyírani, sa Jisasomí dñj wíkwíroaríjagí níwíniríjípimi dánini “Wé róníj ímóníjáyírini.” ráríníjírini.

31 Nene re níriranénáyí, “Áamá Jisasomí dñj wíkwíroaríjápimi dánini Gorixo ‘Ayí wé róníjáyírini.’ ráraríjírini.” níriranénáyí, “Ñwí ikaxí eáníjípí xwíái oiwenínirí yaríjwíní.” ríseaimónarini? Aga oweoi! E níriranénáyí, nepa ñwí ikaxí eáníjípimi síkí kíkí nomíxiri yaríjwini.

4

“Ebíríamo Goríxomí dñj wíkwíróagí nání ‘Wé róníjorini.’ ráríjírini.” uríj

1 Negí aríto íríjorini, Ebíríamo —O nene yapí ímóníjorini. O xegí eníjípí nání dñj nímorane “Gorixo apimi dání ‘Áamá wé róníjáyírini.’ ráraríjírini?” níriranéná píoi raníwini?

2-3 Aríto Ebíríamo xewaníjorini ení neánirí eníjípimi dání Gorixo “Gí wé róníjorini.” níríriri síjwíríyí, xewaníjorini ananí míxí meakíníjápimi. E nerí aí Bíkíwíyo dání píoi nírínirí eánini? “Ebíríamo ‘Gorixo nepa nírírini.’ níyaiwirí dñj wíkwíróagí nání o nání Gorixo ‘Wé róníjorini.’ yaiwíaríjírini.” nírínirí eáníjagí nání Goríxoyá síjwí tñj e dání míxí meakíníjápí wí mímónini.

4 Nene níjía ríjípí ímóníjwápi nání dñj omoaneyí. Áamá wo o xegí nígwí omíj éjípí nání nígwí wíáná, “Aníj wíjírini.” yaiwíaríjwámáni. “Xegí omíj éjípí nání xíxeni wíjírini.” yaiwíaríjwárini.

5 Nígwí omíj yaríjwápi nání dñj e níyaiwirane aí áamá Gorixo “Wé róníjáyírini.” ráraríjírini nání dñj nímorané “Ayí wigí egíjípí tñj xíxeni ríái wíarini?” wí yaiwíjápí. Áamá níoni gí ení neánirí yaríjápimi dání Gorixo “Wé róníjorini.” orínirí mé sa omí —O áamá íwí yaríjáyí xíomí dñj wíkwíróagí níwíniríná ananí “Wé róníjáyírini.” ráraríjorini. Omí dñj níwíkwírorínáyí, o “Ayí dñj níkwíroaríjagí nání gí wé róníjáyírini.” yaiwíaríjírini.

6 Níoni seararíjápí tñj xíxeni eníjíná míxí ináyí Depito yayí áamá níwaníjorini ení neánirí píraníj oemínirí yaríjápimi dání maríái, yayí dñj wíkwíroaríjápimi dání Gorixo “Gí wé róníjáyírini.” ráríjagí nání wíaríjípí nání xwíyíái bí ení níriri re ríjírini,

7 “Áamá wigí ríkíkíríto yaríjápí Gorixo yokwarímí wíj gíyí gíyí yayí owinini. Áamá wigí íwí egíjípí Gorixo ríxa yokwarímí wíjagí nání ámí ríwéná xwíyíái mímeáríníjírí ímóníjagí gíyí gíyí yayí owinini.

8 Áamá wigí íwí egíjípí nání Ámínáo ríxa dñj peá nímorí nání ámí ‘Síjípí e eníjoríni?’ míwaiwípa eníyí yayí owinini.” Depito e ríjírini.

9 “Yayí áamá Gorixo ‘Wé rónigfáyínérini.’ urárfípimi dání winipaxí imóninípi, ayí áamá iyí símí sfo wákwínigfáyíni nánirini.” riseaimónarini? Sfo m+wákwínigfáyí nání ení menirani? Bikwíyo xwíyá re nírini eáninípi, “Gorixomí Ebríamo díní wíkwíróagí nání ‘Gf wé róniní worini.’ yaiwiáriní.” nírini eáninípi nene múní iroarínwá enagi nání re nimónarini, “Yayí apí sfo m+wákwínigfáyí nání enirini.” nimónarini.

10 Ebríamo arige enána Gorixo “Wé róniníorini.” ráriníriní? Iyí símí ríxa sfo wákwíninímirani, siní sfo m+wákwíninímirani? Ríxa sfo wákwíniníáná marfái, siní sfo m+wákwíniníáná ráriníriní.

11 Ayí ríwíyoní Gorixo sekaxí re uríniniginí, “Ígí wenípi naineniríná ‘Nioní Gorixoyá wonirfaní?’ yaiwirfa nání iyí símí sfo wákwínei.” urfagi o díní siní sfo m+wákwíniníáná wíkwíróagí nání “Gorixo ‘Wé róniníorini.’ ráriníorirfaní?” yaiwiní nání ígí apí eníriní. Ayínáni Ebríamo áamá iyí símí sfo m+wákwínigfá aí Gorixomí díní wíkwíróagí nání “Wé rónigfáyíriní.” rárarínípi nání iwamífo épeno enagi nání wigí xiáwo írínóniní imónini.

12 Sfo wákwínigfáyí nání ení wigí xiáwo írínóniní imónini. Díní m+wikwíró sfo wákwínigfáyí marfái, áamá sfo n+wákwíníro aí Ebríamo sfo m+wákwíniníáná Gorixomí díní wíkwíróngípa axípi wíkwíroarigfáyí nání ení wigí xiáwo írínóniní imónini.

“Ebríamo díní wíkwíroarínípi dání Gorixo símimaníyo dání urínípi wímeaníriní.” uríní nánirini.

13 Ebríamo nwf ikaxí ríninípi xídarínagi nánirani, oyá iyí axípa imónigfáyí xídirírfá enagi nánirani, Gorixo xegí símimaníyo dání “Díxí iyí axípa imónigfáyí tñí aní nímíni segí imóninífarini.” urínímaní. Xíomí díní wíkwíróagí nání “Wé róniníorini.” ráriní símimaníyo dání e urirí eníriní.

14 Áamá díní m+wikwíró nwf ikaxí eáninípimíni xídarigfáyo Gorixo Ebríamomí símimaníyo dání “E níseaimífarini.” urínípi nepa níwímeari sínwíríyí, áamá Gorixomí díní wíkwíroarigfáyí surímá ero xwíyá Gorixo urínípi surímá xwíáni uxewieáriní epaxíriní.

15 Ayí rípi nánirini. Áamá nwf ikaxí eáninípimíni xíxeni oxídímínirí éfáyí wigí níwiaíkirínípi dání Gorixo pírf umamoníapí nání yarígaríni. E nerí aí nwf ikaxí mírínípa enánáyí, níwiaíkipaxí imóninípi ení menini.

16 Ayínáni Gorixo Ebríamomí “Joxímí dání áamá níyoní naní wiimífarini.” urínípi ámayo níwímeariná xegí bí mimóní íníná ámayo wá níwianirí anípa wíiarínápi tñí xíxeni oimónirí nání ámayí níní xíomí díní wíkwíroarigfápi dániní owímeanirí eníriní. Nwf ikaxí eáninípi tígáyoni owímeanirí enímaní. Ebríamo Gorixomí díní wíkwíróngípa wíkwíroarigfá gíyí gíyo ení owímeanirí eníriní. O díní wíkwíroarínwápi épeno enagi nání níneneniyá negí arfo írínóniní imóniníorini.

17 Bikwíyo xwíyá rípi “Gorixoní áamá gwí wirí wirí obaxí ayá wí nání xiáwo írínoxí imóníwiníginirí simíxíni.” nírini eáninípi nioní seararínápi tñí xíxeni imóniníagi nání raríníni. Ayínáni Gorixo —O áamá pegíáyí ámi wiápnímeapíriní nání díní síxí uyirí amípi siní mimóninípi oimónirí rírí yarínó, ayí orini. Ebríamo díní wíkwíróngí, ayí axorini. Ayínáni o “E níseaimífarini.” urínípi bí arfá mikeamoníni. Siní símimaní e tñíni.

18 Ebríamo Gorixo “Díxí rárfawéyí obaxí e imónipírfáriní.” nírínípi xíxeni nínímeari áamá gwí wirí wirí obaxíyíyá xiáwo írínóní imóníimíginirí yagíriní. E nerí Gorixo “E níseaimífarini.” urínípi nání díní nímoríná “‘Apimí dání xíxeni e nímeanífarini?’ níyairí díní wíkwírópaxímaní.” wimóníagi aí nímeáwiníginirí aníni Gorixomí díní níwíkwírorí níwíkwímóa uníginíni.

¹⁹ E neri xewaninjo imóninǵipi nánǵi dǵiǵ nǵimorǵná “Xwiogwǵ nioniyá 100 nánǵi aǵwǵ e eǵagǵi nánǵi rǵxa yǵwǵ imóninǵáonǵrǵfani?” yaiwirǵ “Gǵ apǵxǵ Seraǵi enǵ rǵxa rǵpaǵwǵ imóninǵǵrǵfani?” yaiwirǵ neri aǵwǵ Gorǵxomǵ dǵiǵ wǵkwǵronǵǵipi bǵ mǵwáramó anǵiǵ ǵá nǵxǵira nurǵi

²⁰ Gorǵxo xegǵi sǵmǵmanǵyó dánǵi “Dǵxǵ apǵxǵ Seraǵi nǵiaǵwǵ wo xǵrǵnǵárǵnǵi.” urǵinǵǵipi nánǵi dǵiǵ nǵwǵkwǵrorǵná dǵiǵ bǵ bǵ mǵmó omǵ yayǵ numerǵi eǵǵ neáǵa nurǵi xegǵi dǵiǵ wǵkwǵronǵǵipi xǵaǵwǵ ǵá nǵxǵira uǵinǵiǵnǵi.

²¹ Xǵaǵwǵ ǵá nǵxǵira nurǵiná re yaiwǵinǵiǵnǵi, “Gorǵxo ‘Nǵseaiimǵárǵnǵi.’ nǵrǵinǵǵipi e mepaxorǵfani? Oweoi, aga xǵxenǵ e epaxorǵnǵi.” yaiwǵinǵiǵnǵi.

²² Ayǵnánǵi Bǵkwǵyó nǵrǵinǵǵi eánǵiǵpa Gorǵxo Ebǵrǵfamo dǵiǵ e wǵkwǵroarǵinǵagǵi nǵwǵnǵrǵi nánǵi “‘Gǵ wé rónǵiǵ wǵrǵfani?’ yaiwǵinǵiǵnǵi.”

²³ Bǵkwǵyó dánǵi “‘Gǵ wé rónǵiǵ wǵrǵfani?’ yaiwǵinǵiǵnǵi.” nǵrǵinǵǵi eánǵiǵǵipi, ayǵ Ebǵrǵfamo nánǵinǵi mǵrǵinǵi.

²⁴ Nene dǵiǵ neaimonǵa nánǵi enǵ nǵrǵinǵǵi eánǵiǵnǵi. Gorǵxomǵ —Oyá dǵiǵ tǵnǵi Ámǵiná Jisaso xwǵrǵpáyo dánǵi wǵáǵǵnǵimeanǵrǵnǵi. Omǵ dǵiǵ wǵkwǵroarǵinǵagwǵi nánǵi “Gǵ wé rónǵiǵáǵǵrǵnǵi.” rǵrǵnǵene dǵiǵ neaimonǵa nánǵi enǵ nǵrǵinǵǵi eánǵiǵnǵi.

²⁵ Negǵi ǵwǵ yarǵinǵwáǵi yokwarǵmǵ neaiinǵa nánǵi rǵdǵiyowánǵiǵ wǵrǵi nene nánǵi “Wé rónǵiǵáǵǵrǵnǵi.” rǵnǵa nánǵi xǵoyá dǵiǵ tǵnǵi xwǵrǵpáyo dánǵi wǵáǵǵnǵimearǵi eǵo, ayǵ Jisaso dǵiǵ wǵkwǵroarǵinǵwáorǵnǵi.

5

“Gorǵxo ámá xǵo tǵnǵi nawǵnǵi imónǵǵrǵxǵinǵrǵi Kiraiso eǵǵpimǵi dánǵi pǵyǵá neawǵrǵinǵrǵnǵi.” urǵiǵ nánǵrǵnǵi.

¹ Ayǵnánǵi Gorǵxo nene Jisasomǵ dǵiǵ wǵkwǵroarǵinǵagwǵi sǵǵwǵ nǵneanǵrǵi “Wé rónǵiǵáǵǵrǵnǵi.” rǵrǵrǵinǵ eǵagǵi nánǵi re rǵpaxǵrǵnǵi, “Nene negǵi Ámǵiná Jisaso Kiraiso neaiinǵǵpimǵi dánǵi rǵxa Gorǵxo tǵnǵi nawǵnǵi pǵyǵá wǵrǵinǵwǵnǵi.” rǵpaxǵrǵnǵi.

² Jisasomǵ dǵiǵ wǵkwǵroarǵinǵwáǵpimǵi dánǵi Gorǵxo xǵo ámáyo wá nǵwǵianǵrǵi wǵarǵinǵǵipi nánǵi xe nǵǵǵá imónǵiro apǵi wǵmeáǵyǵi imónǵiro oéǵoyǵnǵrǵi sǵǵwǵ neanǵinǵenerǵnǵi. E imónǵinǵwaéne seáǵyǵ e Gorǵxo imónǵinǵǵipi sǵwá neaiwǵnǵiǵnǵrǵi dǵiǵ wǵkwǵmoarǵinǵwáǵpǵi nánǵi dǵiǵ nǵǵá neainarǵnǵi.

³ Apǵi nánǵinǵi dǵiǵ nǵǵá neainarǵinǵǵmani. Xeanǵiǵ nene neaiǵmearǵinǵǵipi nánǵi enǵ dǵiǵ nǵǵá neainarǵinǵrǵnǵi. Ayǵ rǵpǵi nánǵrǵnǵi. Xeanǵiǵ neaiǵmeaarǵinǵǵipi, ayǵ xǵaǵwǵ neaimǵxǵinǵi nánǵi rǵa neaiǵmeaarǵinǵrǵi dǵiǵ nǵǵá neainarǵinǵrǵnǵi.

⁴ Nene pǵi pǵi neaiǵmeaarǵinǵǵipi xǵaǵwǵ nǵneaimǵxa úáná Gorǵxoyá sǵǵwǵyó dánǵi mǵmǵwiáró yarǵinǵwaéne imónarǵinǵwáǵrǵnǵi. Mǵmǵwiáró yarǵinǵwaéne imóninǵagwǵi nainenǵranéná “Seáǵyǵ e Gorǵxo imóninǵǵipi sǵwá neainǵnǵárǵfani?” nǵyaiwirane dǵiǵ ikwǵmoarǵinǵwáǵrǵnǵi.

⁵ Dǵiǵ e nǵkwǵmoranéná rǵpaǵwǵnǵiǵ wǵi meaanǵwámani. Ayǵ rǵpǵi nánǵrǵnǵi. Gorǵxo xegǵi kwǵyǵ sǵxǵi neaimǵmonǵǵpimǵi dánǵi xewaninjo sǵwá rǵnǵiǵ neainǵiǵ eǵagǵi nánǵi, “Nionǵi seyǵné nánǵi aga wá nonarǵinǵonǵrǵnǵi.” Sǵwá éǵnǵiǵ neainǵiǵ eǵagǵi nánǵi dǵiǵ nǵkwǵmoranéná wǵi rǵpaǵwǵnǵiǵ meaanǵwámani. Dǵiǵ “E neaiǵmeanǵárǵfani?” nǵyaiwirane wǵkwǵmoarǵinǵwáǵpǵi xǵxenǵ neaiǵmeanǵárǵnǵi.

⁶ Ayǵ rǵpǵi nánǵi “Dǵiǵ wǵkwǵmoarǵinǵwáǵpǵi nánǵi rǵpaǵwǵnǵiǵ meaanǵwámani.” seararǵinǵi. Xámǵi Gorǵxomǵ rǵwǵi umoagwaéne eǵǵ óǵnǵiǵ nerane xewaninǵene yeáǵyǵ yimǵxemeánǵirane nánǵi wǵi mimóninǵáná Gorǵxo xe oenǵrǵi wimóninǵíná ámá Kiraiso yeáǵyǵ neayimǵxemeámǵánǵrǵi nánǵi neapeinǵrǵnǵi.

⁷ Ámá wé rónǵiǵ wo nánǵi arǵrǵá wǵimǵiǵnǵrǵi ananǵi pepaxǵi imónǵiǵáǵyǵ obaxǵrǵnǵi? Oweoi, aga wǵnǵi wǵnǵá árǵnǵi wa ámá nanǵǵi wo nánǵi arǵrǵá wǵimǵiǵnǵrǵi mǵiǵ wǵinǵpaxǵi imónarǵiǵárǵnǵi.

⁸ E nerîñî aiwî nene rîxa áamá wé rónîñî nimónîmáná eñáná marfáî, nene sinî uyîñî wiarfíná Kiraiso neapeiñîpimî dánî Gorîxo nene nánî dîñî sîpî neaiñîpî nánî neaiwapiyîñî.

⁹ Ayînanî re niyaiwirane aiwî, “Jisaso niþerfíná xegî ragî púþî igfánîñî neaeámóáná nene nánî Gorîxo ‘Wé rónîgíáyîrîñî.’ rárîñîrîñî.” niyaiwirane aiwî rîpî anîpaxî yaiwiñwîñî, “Ríwéná Gorîxo áamáyo þîrfî numamorfíná Kiraiso eñîpimî dánî yeáyî neayimîxemeanfárîñî.” yaiwiñwîñî.

¹⁰ Ayî rîpî seararîñîñî. Nene Gorîxo tîñî xepîxepá rónîñáná xewanîño xegî xewaxo þeñîpimî dánî xfo táfamîñî bîpaxî oimónîþoyîñîrî þiyfá neawfîrîñî eñagî nánî rîpî anîpaxî yaiwiñwîñî, “Gorîxo áamáyo þîrfî numamorfíná rîxa þiyfá neawfîrîñene xewaxo niwiápîñîmearî sîñî imónîñîpimî dánî yeáyî neayimîxemeanfárîñî.” yaiwiñwîñî.

¹¹ Apî nánîñî dîñî nífá neainarîñîmanî. Nene negî Ámîná Jisasi Kiraiso — O nene Gorîxo tîñî nawîñî imónanîwá nánî þiyfá neawfîrîñorîñî. O dîñî sîpî niþeairfíná neaiñîpî nánî dîñî niþoranéná “Xano Gorîxo enî apîñîñî imónîñorîñî?” niyaiwirane yayî seáyîmî dánî yarîñwárîñî.

“Adamo eñîpimî dánî áamá xwîyfá meárîñîgífá nimónîro aí Jisaso eñîpimî dánî wé rónîgífá imónîgífárîñî.” urîñî nánîrîñî.

¹² Ayînanî áamá wo mañî wiaîkiñîpimî dánî xwífá tîyo ñweagíáyî nîñî fíwî epírfá nánî éþeñîrîñî. Áamá o fíwî nerîñîpimî dánî þeñî eñagî nánî áamá nîñî enî wigî fíwî nerîñîpimî dánî þearîgífáþî xímeanfárîñî.

¹³ Nwî ikaxî eánîñîpî sinî meñáná áamá fíwî néra wagífá aiwî ñwî ikaxî “Apî mepanî. Apî mepanî.” rîñîñî bî sinî meñî eñagî nánî Gorîxo wiwanîñîyîfá ayá udunîpaxî eñîpî íkwî wînamî niñwîrára pweagîmanî.

¹⁴ E nerîñî aiwî nene niþfá re imónîñwîñî. Áamá Adamo tîñî e dánî niñweaxa niþiro Moseso tîñî e nánî ñweagíáyî nîñî niþéa wagífárîñî. Áamá nîñî Adamo —O áamá ríwíyo bîñfo neaiñîfáþî nánî dîñî moanî nánî árîxánîñî neaiñorîñî. Áamá nîñî o wiaîkiñîpa mîwiaîkîpa nero aí nîñî niþéa wagífárîñî.

¹⁵ E nerî aí Gorîxo wá niþeawianîrî anîþá neaiñîpimî dánî imónîñwáþî, ayî Adamo eñîpimî dánî imónîñwáþî tîñî xîxenî menîñî. Ayî rîpî nánî seararîñîñî. Áamá o wiaîkiñîpimî dánî áamá obaxî þegífá aiwî rîpî nánî anîpaxî yaiwiñwîñî, “Gorîxo áamáyo wá wianîrî áamáyo, Jisasi Kiraisoyî rîñîño ayá nurîmîxîrî eñîpimî dánî wiirî eñîpî Adamo eñîpimî seáyî e niþúrîrî áamá obaxî ayá wíyo wímeanfárîñî.” yaiwiñwîñî.

¹⁶ Rîpî nánî enî dîñî niþoranéná “Gorîxo wá niþeawianîrî neaiñîpimî dánî imónîñwáþî, ayî Adamo eñîpimî dánî imónîñwáþî tîñî xîxenî menîñî.” yaiwianîfíwîñî. Adamo wiaîkiñî ná bimîñî dánî áamá xwîyífá meárîñîgífáyî imónîgífárîñî. E nerîñî aiwî Gorîxo áamá ayá wí wiaîkiarîñagífá niwîñîmáná ayî enî xîxenî oniþoyîñîrî mîyawi wá niwianîrî wiñîpimî dánî áamá obaxî wé rónîñagífá rárîñîñîyîfá imónîgífárîñî.

¹⁷ Nionî searfáþî, ayî rîpî seararîñîñî. Áamá wo Gorîxomî mañîyo wiaîkiñîpimî dánî áamá nîñî þearîgífá aiwî rîpî imónanîwáþî anîpaxî imónîñî. Nene Gorîxo wá ayá wí niþeawianîrî wîñîyîfá enî wigî oniþoyîñîrî mé anîþá “Wé rónîgíáyîñerîñî.” nearárîñîñene Jisasi Kiraiso neaiñîpimî dánî dîñî niþîmîñîpî tîñwaéne imónîrane xfo tîñî nawîñî seáyî e imónîrane yanîfíwárîñî.

¹⁸ Ayînanî nene dîñî rîpî moanîgîñî, “Áamá ná wonî wiaîkiñîpimî dánî áamá nîñî xwîyífá meárîñîþaxî imónîgífáyî imónîgífáþa áamá ná wonî niþerî wé rónîñî eñîpimî dánî áamá nîñî ‘Xwîyífá mayíyîrîñî.’ rîñárîþaxî imónîgífáyî imónîro dîñî niþîmîñîpî tîgífáyî imónîþaxî imónîro egífárîñî.” moanîgîñî.

¹⁹ Ayî rîpî seararîñîñî. Áamá wo Gorîxo “E éirîxîñî.” urîñîpî wiaîkiñîpimî dánî áamá obaxî fíwî yarîgífáyî imónîgífáþa áamá ná wonî Gorîxo “E éirîxîñî.” urîñîpî arfá

níwiri xixeni xfdiñpimi dání áamá obaxí “Wé róniñf imónigfáyñerini.” uráññiñfyf imóniprfáñini.

²⁰ Áamá re oyaiwípoyñiri, “Ai, bi onimiápi miwiaikiarñwini. Aga ayá wí wiaikiarñwini.” oyaiwípoyñiri Gorixo Mosesomi ñwí ikaxí ñirini eánñipf wéyo fá umñiñfñini. E nerí aí xfo áamá ayá wí ñiwiaikía ugfápi tñni xixeni wá ñwiaga mú wiárf ñimúrori ñwiaga uñfñini.

²¹ Áamá ññni wigf fwf nerñipimi dání pearigfápa ññni eni Gorixo wá ñwianiri “Wé róniñf imónigfáyñerini.” rárarñipimi dání diñf ñiyimñipf —Apí negf Áminá Jisasi Kiraiso eñpimi dání neaímeaarñipñini. Apí tífáyf imóniprfá nání wigf ñiwiaikía ugfápi tñni xixeni wá ñwiaga mú wiárf ñimúrori ñwiaga uñfñini.

6

“Kiraiso tñni nawíni ikáriniñwaéne xfo tñni perane wiápnimearane eñwaénenñf imóniñwini.” urñf nánñini.

¹ Gorixo fwf áamá ayá wí ñiwiaikía warigfápi tñni xixeni wá ñwiaga úimigñiri yarñagí nání píoi ranfwiní? “ ‘Gorixo ámi bi tñni wá oneawianñiri ámi fwf bi tñni néra owaneyi.’ oraneyi.” ríseaimónarini?

² Oweoi, aga wí e mñipa oyaneyi. Sini fwf mepa oépoyñiri rixa piyñiñf imóniñwaéne arige nerane fwf néra wanfwiní?

³ Ripi nání seyñé sini majfá rimóniñoi? Nene Kiraisi Jisaso tñni ikáriniñwaéne imónani nání wayf ñimearanénáyf, nene eni xfo peñpániñf ñiperane xfo tñni nawíni ikárinani nání wayf meanwáñini.

⁴ Ayínáni negf wayf meanwápimi dání Kiraiso tñni nawíni nikárinñfná xfo ñiperi xwíayo weyáñiñpániñf nene eni ñiperane xwíá neaweyáñiñenénñf imóniñwanigñini. Kiraiso ñipémáná xanoyá eñf eániñf múroniñf imóniñpí tñni ámi sñf nerí wiápnimeañpa nene eni xámi fwf nání diñf sñf uyagwápi pñni ñwiáñrane sñf imñiñf mimóniñpí oxíraneyñiri wayf ñimearanéná xwíá neaweyáñiñenénñf imóniñwanigñini.

⁵ Nene xfo tñni nawíni nikárinñrane nání xfo peñpa nene eni peñwaénenñf imóniñagwi nání rñpi eni añpaxf imónñni. Xfo wiápnimeañpa nene eni axfpi wiápnimeañwáñini.

⁶ Nene nijfá re imóniñagwi nání e rñpaxñini. fwf nání sini áxenwarf minípa yanfwa nání xámi diñf sñf uyagwápi sini muyipa éñriññiri nene Jisaso tñni nikárinñri nání xfomi yoxáfpámi ñyekwíroáñróná xámi fwf nání diñf sñf uyagwápi eni yoxáfpámñiñf yekwíroniñnigñini.

⁷ Ayf áamá rixa péfáyf sini fwf nání áxenwarf miní gwñiñf wíkwewárfá eñagí nání rarñini.

⁸ Kiraiso péáná nene enñiñf peñwá eñagí nání diñf ñiwíkwírorane rñpi eni yaiwiñwini, “O tñni nawíni diñf ñiyimñf imóniñpí tññwaéne imónañwáñini.” yaiwiñwini.

⁹ Ayf nijfá rñpi imóniñagwi nání e yaiwiñwini. Kiraiso ñipémáná xwáñpáyo dání ñiwíápnimeañf nání ámi bi penfámani. Piyf áamá pearigfápimi sini arfá wíaxfñni nání mimónñni.

¹⁰ Ayf rñpi nánñini. O ñiperñná ná wináni fwf áamá yarigfápi nání peññini. E nerí aí rixa ñiwíápnimeañf sñf ñimónñi ñiñweañná Gorixomi wé íkwianwíyo ouñwíráñmñiri nání ñweañi.

¹¹ Ayínáni seyñé eni “Nene rixa peñwaénenñf imóniñwaéne fwf nání sini áxenwarf miní eñwaénerñani?” yaiwiníro “Kiraisi Jisaso tñni nawíni ikáriniñwápimi dání

Gorixomi wé ikwiaŋwíyo uŋwiráraní nání sɨŋí imóniŋwaéneríani?" yaiwiniro éfrixini.

¹² Ayínáni “Negí wará nipepaxí imóniŋírí íwí nání mɨŋí inariŋwápi sɨni yani nání áxenwarí xe níneaiga ouni.” mɨyaiwipani.

¹³ Segí sikwíraní, wéraní, íwí nání íeapá seainána “Ayí api nání ríá imónini?” nɨyaiwimána “Api tɨni xe íwí oemini.” nɨyaiwirí sipí mepani. Ámá nípémána ámi sɨŋniŋí imónigfáyíné, sewaniŋyíné aniŋí Gorixoyá oimónaneyiniro mɨni winfpoyí. Segí wéraní, sikwíraní, api tɨni Gorixó nání wé róniŋí imóniŋípini oyaneyiniro eni omi mininiŋí winfpoyí.

¹⁴ Seyíné Gorixoyá sɨŋwíyo dání ámá wé róniŋí imónipírfá nání ŋwí ikaxí nɨriniŋí eániŋípi íá mɨseaxenwiráriní Gorixó ayá nɨsearimixiri arirá seaiariŋagi nání íwí nání íeapá seainariŋípimi aríá wiaxídipírfá nání mimónipa éfrixini.

“Wé róniŋípi yani nání áxenwarí inɨŋwaénerini.” urɨŋí nánirini.

¹⁵ Ayínáni píoi raniréwini? “Ŋwí ikaxí nɨriniŋí eániŋípi mɨneaxenwiráriní rixa Gorixó ayá nɨnearimixiri arirá neaiariŋagi nání anani íwí néra owaneyi.” raniréwini? Oweoi, aga wí e rípaŋí menini.

¹⁶ Seyíné bikirainí warigfáwa yarigfápi nání re mɨyaiwipa reŋoi, “ ‘Mɨraxwí o nimeni nání oyá xináiniŋí nimóniŋí omiŋí owiimini.’ nɨyaiwirí e nimóniŋínyí, o pí pí uríipimi aríá wiaxídini nání xegí xináiniŋí imóniŋorini.” mɨyaiwipa reŋoi? Bikirainí warigfáwa yarigfápa seyíné eni axípi imóniŋoi. “Íwí nání íeapá neainariŋípi yani nání rimóniŋwini?” nɨyaiwiro apini íá nixirirónáyí, xináíwayíneniŋí nimóniŋoiro api néra núfasána aníniŋírfáriní. E mepa nero “Gorixó wimónariŋípi yani nání rimóniŋwini?” nɨyaiwiro íá nixirirónáyí, xináíwayíneniŋí nimóniŋoiro xixeni aríá yimigí néra núfasána wé róniŋí imónipírfáriní.

¹⁷⁻¹⁸ E nɨseariri aiwi seyíné xámi íwí yaniro nání xináíwayíneniŋí nimóniŋoi áxenwarí niniro aiwi agwi sɨni e mɨyariŋoi. Rixa xwiýfá searéwapíyaríná aríá níwiro xirigfápi xixeni oxídaneyiniro yariŋoi. Seyíné íwí nání íeapá seainariŋí áxenwarí niniro gwíniŋí seayinagípi rixa seaikweawáriŋí enagi nání wé róniŋí imóniŋípi epírfá nání apimi xináíwayíneniŋí imónigfáriní. Ayínáni Gorixomi yayí wiarini.

¹⁹ Ámaéne xwiýfá aríá níwiranéná aníni “Ayí api nání ríá rariŋi?” mɨyaiwí yariŋwaéne enagi nání nioní dɨŋí re yaiwiŋini, “Xegí riniŋípi tɨni nɨriniŋí apaxí mé nijfá mimónipa epaxí enagi nání sa ámaéne yariŋwápi tɨni níkumixiri ourimini.” nɨyaiwirí searariŋini. Xámi seyíné segí wé nánirani, sikwí nánirani, “Ayí api tɨni íwí nání ríá imóniŋini?” nɨyaiwiro xe api tɨni nípkwini mimóniŋípi ero ríá kiroro oyaneyinirí neróná ríkikiríó ámi bí tɨni bí tɨni yagfápa agwi rína re éfrixini. Segí wé nánirani, sikwí nánirani, “Ayí api tɨni wé róniŋí imóniŋípi emi nání ríá imóniŋini?” nɨyaiwiro api yani nání áxenwarí oinaneyiniro éfrixini. E neriniŋípi dání siyikwí mɨniŋínyí imónifrixini.

²⁰ Ayí rípi nání searariŋini. Xámi seyíné íwí yaniro nání xináíwayíneniŋí nimóniŋoi áxenwarí niniróná wé róniŋí imóniŋípi nání éfrixinirí mɨseaxenwirárininiŋírfáriní.

²¹ Segí íwí xámi yagfápi nání “Pini yagwárfani?” nɨyaiwiro ayá seainariŋípi pí naní seaiagírfani? Ámá apimi dání sa aníniŋírfá enagi nání naní bí seaiagírfani.

²² E nerí aí seyíné íwí epírfá nání íeapá seainagípimi dání rixa gwíniŋí seaikweawáriŋínyíné nimónimána Gorixó wimónariŋípi epírfá nání xináíwayíneniŋí nimóniŋoi yariŋagí nání naní rípi seaiarini. Siyikwí bí mɨniŋínyí seaimixiri dɨŋí nɨyiminiŋípi tígínyí imónipírfá seaimixiri yariŋi.

²³ Ayí rípi searariŋini. Ámá nígwí omiŋí neróná wigí éfápi nání nígwí meariŋírfápa ámá íwí éfápi dání aníniŋírfáriní. E nerí aiwi Gorixó xixe nání mɨniapí anípa

neaiaparíjipi —Apí dñj n+yimñj imónijpíriní. Apí negí Áminá Jisasi Kiraiso tñn nawíní ikárinijwaéne neaiaparíjíríní.

7

“Penjwaénénij ímónijwaéne njw íkaxí eánijipi siní íánij mîneaxenjwiráriní.” uríj nániríní.

¹ Gí níríxímeáyíné, áamá mípé siní síjñ nñjwearítná njw íkaxí rínijípimi xídipírfá nání uxenjwirárinijpí nání siní majíá rimónijoi? Njw íkaxí rínijípí nání nijíá imónigíáyíné enjagí nání raríjíní.

² Ewayí ikaxí rípi nání dñj nímoranéná nioní seararíjápí ananí dñj mopaxíriní. Apíxí oxí nímeánírná njw íkaxí “Oxí nímeánírná o tñn aníj kumíxiníriní.” rínijípimi dání oxo siní njweanáná o tñn nawíní njweaní nání íánij xenjwiráriní. E nerí aí oxo níperínyí, njw íkaxí ímí xegí oxo nání íánij xenjwirárinijpimi ríxa rakiowáriní.

³ Ayínání íyá oxo mípé siní síjñ njweanáná omí pñn níwiárimí nurí womí meánáná “Áamá o oyá apíxíríní.” ríprífaríní. E nerí aí íyá oxo péányí, njw íkaxí o nání íánij xenjwirárinijpimi ríxa rakiowáriní enjagí nání í nurí womí meáníagí aí “Áamá o oyá apíxíríní.” ríprífámaní.

⁴ Ayínání gí níríxímeáyíné, áamá pegíáyí pí pí njw íkaxí rínijípí siní íánij míxenjwirárinigíápa seyíné ení Kiraiso tñn nawíní ikárinigíáyíné, xó penjípimi dání ríxa pegíá enjagí nání siní njw íkaxí eánijípimi dání wé rónij oimónaneyínro xídipírfá nání íánij míseaxenjwiráriní. Seyíné ení áamá wo tñn —O nípémáná ámí síjñ nerí wiápnímeañoríní. Seyíné ení áamá o tñn nawíní níkumíxiníro Goríxo nání neróná íkíá sogwí naní wearíjña yapí imónírxíní njw íkaxí níriní eánijipi siní íánij míseaxenjwiráriní.

⁵ Ayí rípi nániríní. Nene siní Jisasomí dñj níwíkwíró áamá wigí dñjyo níxídíroná yarígfápa neranéná íwí nání íeapá neainaríjipi njw íkaxí eánijípimi dání síwánij neapiomeaagíriní. E yagí enjagí nání anínaníwá nání íkíá sogwí sípí wearíjña yapí yagwáriní.

⁶ E nerí aí ríxa penjwaénénij nímonírane nání njw íkaxí eánij xámí íánij neaxenjwirárinijpimi dání gwíñij neaikweawáriníjeneríní. Ayínání agwí nene Goríxomí nuxídíranéná xámí njw íkaxí ríwamíj eagíápimíní sínjw níwínaxídírane yagwárimí mé ámí síjñ bí, xíoyá kwíyí neáiwapíyaríjipimi níxídíri yaríjwíní.

“Njw íkaxí níriní eánijipi íwí nání síwá neapiomeaaríjíríní.” uríj nániríní.

⁷ Ayínání píoi raníréwíní? “Njw íkaxí eánijipi sípíríní.” raníréwíní? Oweoi, wí e rípací meníní. Níwaníjoni njw íkaxí eánijipi íá míropa nerí síjwíríyí, aríge nerí “E nerífná ayí íwí ríá yaríjíní?” yaiwimíní enjáríní? Njw íkaxí “Amípí wayá sínjw íwí míwínípa erííní.” rínijipi meánípa nerí síjwíríyí, nioní aríge apí nání nijíá nímonírí “Sínjw íwí níwínírná ayí íwí ríá yaríjíní?” yaiwimíní enjáríní?

⁸ Íwí nání íeapá nínaríjipi njw íkaxí “Sínjw íwí míwínípa erííní.” rínijípimi dání ananí amípí xíxegíñí sínjw íwí owíníriní nání síwá nípiomeañíriní. Sínjw íwí wínímfá nání apí apí síwánij nípiomeáagí apí e enjáríní. Njw íkaxí “E mepaní. E mepaní.” rínijipi mírinípa nerí síjwíríyí, íwí nání íeapá neainaríjipi síwá wí míneapiomeapaxí imónímíní ení menjagí nání seararíjíní.

⁹ Enífná nioní njw íkaxí eánijipi nání majíá nímonírná “Ananí naníriní.” níyaiwíní maíwí njweaagáriní. Ífná íwí nání íeapá nínaríjipi nímeámí sáníj nímeuéagí aiwí nioní njw íkaxí eánijipi nání ríxa nijíá nímonírnáyí, íwí nání íeapá nínaríjipi saíwiárfñj níjíríní. E níagí nání nioní “Íwí yaríjónírní?” níyaiwíní “Goríxoyá sínjwíyo dání anífnímígníri yaríjónírní?” yaiwíníjanígíní.

10 “Nwí ikaxí eáníhípi nioní nixídíríná dñí nìyímíhí imónímfa nání imóníhípírfaní?” xámí dñí e nìyáiwírí aí píráníhí nìjía nimóníríná apí síwá réníhí nìhíríní, “Joxí dñí nìyímíhí imóníhoxímaní. Nanínírfáriní.” Síwá éníhí nìhíríní.

11 Íwí nání íeapá ninaríhípi h́wí ikaxí eáníhípimí dání síwá nínipiomearíná yapí níníwápíyírí nánínímfa nání nìhí enagí nání raríhíní.

12 Ayínání re nìyáiwírane nìjía imóníhíwíní, “Nwí ikaxí eáníhípi Goríxo tfámíní imóníhagí nání awíaxí imóníhípíríní. Nwí ikaxí eáníhípimí dání sekaxí ríníhíyí níní awíaxí imóníní. Wé róníhí imóníhípi nání rínírí naní imóníhípi nání rínírí yaríhíyíríní.” E nìyáiwírane nìjía imóníhíwíní.

13 Ayínání “Naní imóníhí apí nioní anínímfa nání nímíxíhíríní.” rímíníréíní? Oweoí, wí e rípaxí mimóníní. Goríxo nioní rípíau yáiwíwínígínírí íwí nání íeapá ninaríhípi xe íwí enfa nání wíwápíyírí anínínfa nání wímíxírí oenírí síh́wí naníhínígíní, “Íwí nání íeapá ninaríhípi re enírfaní? Nwí ikaxípimí dání —Apí naní imóníhípíríní. Apimí dání anínímfa nání nímíxímínírí enírfaní?” yáiwírí “Nwí ikaxí ríníhípimí dání síwá nipiomeaaríhagí nání íwí ayí aga xwírífa nínípaxí imóníhípírfaní?” ení yáiwírí éwínígínírí íwí nání íeapá ninaríhípi xe íwí enfa nání wíwápíyírí anínínfa nání wímíxírí oenírí síh́wí naníhínígíní.

“Íwí nání íeapá neainaríhípi áxenwaríníhí neaiáraríhíríní.” uríhí náníríní.

14 Nene nìjíaíní. Nwí ikaxí eáníhípimí dání kwíyí Goríxoyápi xfo wimónaríhípi nání síwá neaiaríhagí aí íwí nání áxenwarí nínáríníhóní enagí nání nioní gí nimónaríhípimí xídaríháríní.

15 Ayí rípi seararíhíní, “Nioní yaríhápí nání ududí ninaríní. ‘Apí oemíní.’ nimónaríhípi mé sípípi, xwírífa ninaríhípi aí yaríháríní.” seararíhíní.

16 Nioní “Sípí apí mepa oemíní.” nimónaríhípi nerínáyí, ayí “Nwí ikaxí ríníhípi naní imóníní.” ríníhípi tñí xixeníníhí nírírí woákíki yaríhíní.

17 Ayínání “Nioní sípí apí oemíní.” nimóníhagí nání e yaríhámání. Íwí íeapá ninaríhí gí xwíoxíyo níróníhípi dání nínáná sípí e yaríháríní.

18 Nioní “Naní imóníhípi oemíní.” nínimónírí aíwí wí mepa nerí nání dñí re nìyáiwírí nìjía imóníhíní, “Gí xwíoxíyo —Nioní gí dñíyo dání nínimónírí xídaríhápí nání raríhíní. Gí xwíoxíyo nípíkwíní mimóníhípiní rífa níníní?” nìyáiwírí nìjía imóníhíní.

19 Ayí apíríní. “Naní imóníhípi oemíní.” nimónaríhípi mepa nerí sípí “Mepa oemíní.” nimónaríhípi yaríháríní.

20 Nioní “Sípí mepa oemíní.” nimónaríhípi yaríhagí enagí nání ayí nìwaníhóní “Sípí apí oemíní.” nimóníhagí nání e yaríhámání. Íwí íeapá ninaríhí gí xwíoxíyo níníhípimí dání yaríháríní.

21 Ayínání nioní íníná yaríhápimí dání síh́wí re anímeáníní. “Naní oemíní.” nimónaríhóní sípí nání íeapá ninaríhí gí xwíoxíyo níníhípi pírfí nírakíaríhíríní.

22 Gí dñí tñí h́wí ikaxí Goríxo ríhípi nání dñí nímóríná “Ayí naníhíríní.” nìyáiwírí yayí ninaríhagí aíwí

23 gí xwíoxíyo níníhípimí dání niaríhípi xegí bí imóníhagí anímeáníhíní. Gí xwíoxíyo nípíkwíní mimóníhí níníhípi, ayí h́wí ikaxí Goríxoyá gí dñí tñí “Apí naní rífa ríníní?” yáiwíaríhápí tñí apíau mímíxíníhí inaríhí. Apí níníhípi íwí nání íeapá ninaríhípi nání gwíníhí nìjíaínaríní.

24 Aí, nioní e imóníháoní enagí nání íkíníhí sípí nímíxáríníní. Wará anínímfa nání imóníhírí tñíháoní íwí nání íeapá ninaríhí gwíníhí járíníhípi go níkweawáripaxí imóníní?

25 Aí, negí Ámíná Jisasi Kiraiso neaiíhípimí dání Goríxo neaíkweawáripaxí imóníhagí nání omí yayí owianeyí. Ayínání nioní nira úapí, ayí rípi seararíhíní,

“Nioní gí dínj tñní ‘Nwí ikaxí Goríxo rínjípí oxídímíní.’ nínimónírí aiwí íwí nání íeapá ninarínj nání gwínínj jarínínjípímí —Apí nípíkwíní mimónínj gí xwioxíyo nínínjípíríní. Apímí xídarínjáríní.” seararínjíní.

8

“Goríxo wimónarínjípímí xídaníwá nání oyá kwíyípí neaiapínjíríní.” urínj náníríní.

¹ Ayínání Kiraisí Jisaso tñní ikárínínjwaéne omí dínj wíkwíróáná “Wé rónígíáyíríní.” rínínjípí tñní xíxeni nimónírane nání síní xwíyíá bí neameárípaxí mimónínjwíní.

² Goríxoyá kwíyípí —Apí Kiraisí Jisaso tñní ikárínínjwaéne dínj níyímínj tñjwaéne imónaní nání neaimíxarínjípíríní. Apí dínj neaxíxéroarínjípímí dání íwí nání íeapá neainarínj nene neaanínmíxarínjípí neaikweawárínj enagí nání “Síní xwíyíá neameárípaxí mimónínjwíní.” seararínjíní.

³ Nwí ikaxí eánínjípí tñní xíxeni oxídaneýíníríná nípíkwíní mimónínj xwioxíyo neainínjípímí dání enj míneaeánarínjagí nání nene mepaxí imónínjwápi, ayí Goríxo neaiínjíríní. Xegí xewaxo —O wará íwí nání íeapá neainarínjene ínínjwápa axípí ínínjoríní. O negí íwí yarínjwápi yokwarímí neaiíní nání Goríxo rídíyowánínj oenírí níwírénapíríná íeapá neainarínjípí nání gwínínj neajárínjípímí xwíyíá umeárínjíríní.

⁴ Agwí nene nípíkwíní mimónínj negí xwioxíyo neainínjípímí níxídirínjípímí dání maríái, xegí kwíyípí e éfírxínírí e éfírxínírí síwá neaiarínjípímí níxídirínjípímí dání njwí ikaxí Goríxo xílo rínjípí tñní xíxeni xídaní nání íeapá nání gwínínj neajárínjípímí xwíyíá umeárínjíríní.

⁵ Ámá nípíkwíní mimónínj wígí xwioxíyo ínínjípímí xídarígíáyí apíní símí e tñnarígíáríní. Ámá Goríxoyá kwíyípí síwá wiarínjípímí xídarígíáyí ení apí símí e tñnarígíáríní.

⁶ Ámá nípíkwíní mimónínj wígí xwioxíyo ínínjípí símí e tñnarígíáyí nanínípírífa aiwí ámá Goríxoyá kwíyípí síwá wiarínjípí símí e tñnarígíáyí dínj níyímínj tígíáyí imóníro níwayíróníro njwearo epíríáríní.

⁷ Ayí rípí náníríní. Ámá nípíkwíní mimónínj xwioxíyo ínínjípí símí e nítínírí yarígíáyí “Nwí ikaxí Goríxoyápi xídípaxeneríani?” míyaiwí nero nání omí símí tñní níwiro yarígíáyíríní. E yarígíáyí njwí ikaxí Goríxoyá wí epaxí mimónígíáyíríní.

⁸ Nípíkwíní mimónínj xwioxíyo ínínjípí yaní nání imónígíáyí Goríxo yayí winínífa nání ení wí epaxí meníní.

⁹ Nípíkwíní mimónínj xwioxíyo ínínjípímí xídarígíáyí e nimóníro aí seyíné axípí gwínínj míseajáríní Goríxoyá kwíyípí apí éfírxínírí apí éfírxínírí síwá seaiarínjípímí xídarígíáyíneríní. Kwíyí Goríxoyá nepa segí xwioxíyo searonánáyí, e imónígíáyíneríní. Ámá go gomí Kiraisoyá kwíyípí míronánáyí, ayí oyáo mimónínjagí nání seararínjíní.

¹⁰ Kiraiso xegí kwíyípímí dání segí xwioxíyo searonánáyí, íwí egíápi nání segí wará nípepírífa nání ríxa imónínjagí aí Goríxo “Wé rónígíáyíríní.” ríxa rárinj enagí nání segí dínjípí ríxa níyímínj imóníní.

¹¹ Kwíyí Goríxoyápi —Apí Jisaso xwáripáyo dání wiápnímeanjípíríní. Apí segí xwioxíyo searonánáyí, Kiraisí Jisaso, píyí éaná ámí sínj wímíxínjo seyíné ení segí warápi —Apí urí epaxí imónínjípíríní. Segí warápi xegí kwíyí seyíné searonjípímí dání sínj seaimíxíníáríní.

“Kwíyí Goríxoyápi xíoyá níaiwí imónaní nání neaimíxínjíríní.” urínj náníríní.

¹² Ayínání gí nírxímeáyíné, rípí osearímíní, “Goríxo nanj bí ríxa e neaiírí bí síní neaiírí enífa enagí nání nene nípíkwíní mimónínj negí xwioxíyo ínínjípímí xídaní

náni sini fániní m̄neaxenwírariní r̄ixa xegí kwíyípi s̄wá neainarínipimi x̄fdani nání fániní neaxenwírariní.” osearim̄ini.

¹³ Ayí r̄ipi nání searariní. Seyíné n̄ip̄kw̄ini mimóniní ín̄in̄ipimi n̄ix̄dirónáyí, nan̄in̄ip̄r̄f̄ariní. E nerí aí Gor̄ixoyá kwíyípi seaíwap̄yarínipimi n̄ix̄dirín̄yoyó d̄ani f̄wí nání feapá seainarínipi p̄kímoariḡf̄ap̄aniní ner̄ín̄áyí, d̄iní n̄iyim̄iní t̄ígf̄áyíné imónip̄r̄f̄ariní.

¹⁴ Ámá Gor̄ixoyá kwíyípi xe n̄neaipemeám̄i úwin̄igin̄iri x̄xeni x̄dariḡf̄áyí, ayí Gor̄ixoyá n̄iaíw̄in̄in̄i imónin̄o.

¹⁵ Ayí r̄ipi nánir̄ini. Kwíyí Gor̄ixo sixí seamímon̄ip̄i, ayí ámi x̄fom̄i wáyí ow̄ipoyin̄iri gw̄í om̄in̄i yariḡf̄áyín̄enin̄i imónip̄r̄i nání seaim̄ix̄in̄iman̄i. Oweoi, kwíyí o neaiap̄in̄ipi n̄iaíw̄í x̄foyá piax̄í mearin̄i w̄in̄in̄i oimón̄ipoyin̄iri seaim̄ix̄in̄ir̄ini. E neaim̄ix̄in̄ipimi d̄ani Gor̄ixom̄i “Ápox̄ini, Raráox̄ini.” urarin̄w̄arin̄i.

¹⁶ Nene negí d̄iní n̄imorane “N̄iaíw̄í Gor̄ixoyaéner̄f̄ani?” n̄iyaiwin̄iranéná oyá kwíyí xam̄in̄ipi sop̄in̄i neawarin̄ir̄ini.

¹⁷ Nene n̄iaíw̄í Gor̄ixoyaéne en̄agwi nání o m̄ini neaiap̄im̄f̄an̄iri t̄in̄ipi mean̄f̄w̄arin̄i. Ap̄i n̄imearanéná Kiraiso t̄ini nawín̄i mean̄f̄w̄arin̄i. R̄in̄in̄i o mean̄f̄pa agw̄í r̄iná nene en̄i xe oneaímeáw̄in̄áyí, r̄f̄wéná o t̄ini neaiap̄im̄f̄an̄iri t̄in̄ipi n̄imearanéná o t̄ini nawín̄i nik̄in̄irane seáyí e imónan̄f̄w̄arin̄i.

“R̄f̄wéná Gor̄ixo t̄ini n̄in̄w̄earane seáyí e imónan̄f̄w̄arin̄i.” ur̄in̄i nánir̄ini.

¹⁸ Nion̄i an̄fnam̄i d̄ani seáyí e imónin̄i nene neaímean̄f̄api nání d̄iní n̄imor̄fná d̄iní re yaiwiarin̄jar̄ini, “Ap̄i aga seáyí e imónin̄i en̄agi nání r̄in̄in̄i agw̄í r̄iná n̄imeaar̄in̄ipi, ayí sip̄ipiar̄f̄ani?” n̄iyaiwir̄i paim̄im̄í wiarin̄jar̄ini.

¹⁹ Am̄ip̄i Gor̄ixo xw̄f̄a t̄yoyó nim̄ix̄iri t̄in̄i ík̄f̄aran̄i, nan̄w̄iran̄i, am̄aran̄i, n̄ip̄ini xegí n̄iaíw̄í imóniḡf̄áyí piaum̄im̄í win̄in̄f̄api nání s̄fm̄í n̄ix̄ead̄f̄p̄en̄iro wen̄in̄i nero n̄wean̄o.

²⁰⁻²¹ Ayí r̄ipi nání e ner̄i n̄wean̄o. Am̄ip̄i o im̄ix̄in̄ipi Adamo f̄wí ép̄eáná ur̄í néra úwin̄igin̄iri ram̄ix̄in̄iyí an̄in̄i m̄iram̄ix̄arin̄ipa eri seáyí e imónin̄i n̄iaíw̄í Gor̄ixoyaéne gw̄in̄in̄i neaik̄weaaw̄aráná imónan̄f̄w̄api t̄ini ax̄ipi imóniri éwin̄igin̄iri ram̄ix̄arin̄ir̄ini. Am̄ip̄i x̄fo im̄ix̄in̄ipi xeḡipi ram̄ix̄arin̄in̄iman̄i. R̄f̄wéná ámi p̄ir̄an̄in̄i im̄ix̄f̄im̄igin̄iri Gor̄ixo ram̄ix̄arin̄ir̄ini.

²² Nene n̄ij̄f̄arin̄i. Ap̄ix̄í n̄iaíw̄í x̄rim̄in̄iri nání “yeyí” r̄iri r̄in̄in̄i win̄iri yarín̄ipa am̄ip̄i n̄ini Gor̄ixo im̄ix̄in̄iyí en̄i ámi m̄iram̄ix̄arin̄in̄i imónim̄f̄an̄iri nání ax̄ip̄in̄in̄i “yeyí” r̄iri r̄in̄in̄i win̄iri yarín̄ir̄ini.

²³ “Yeyí” r̄iri r̄in̄in̄i win̄iri yarín̄ipi, ayí ap̄ini mar̄f̄ái, ámaéne Gor̄ixoyá kwíyípi — Ap̄i am̄ip̄i ná r̄f̄w̄yoyó neaiap̄im̄f̄an̄iri n̄iwákw̄in̄in̄in̄i neaiap̄in̄ip̄ir̄ini. Ap̄i t̄in̄w̄aéne en̄i Gor̄ixo negí war̄api s̄in̄i inani nání nearoaȳirori x̄fo xegí piax̄í neamenti nání neaim̄ix̄iri en̄fná nání “yeyí” n̄ir̄irane xwayí nan̄irane n̄wean̄w̄ini.

²⁴ Gor̄ixo yeáyí neayim̄ix̄emeáagi nání am̄ip̄i nan̄i x̄fo neaiin̄f̄api nání d̄iní n̄iwikw̄imor̄i n̄wean̄w̄ini. E ner̄i aí am̄ip̄i nene d̄iní n̄iwikw̄imóa war̄in̄w̄api r̄ixa n̄ineaim̄eari s̄in̄w̄ir̄iyí, s̄ini ap̄i oneaímean̄iri d̄iní wikw̄imopax̄í men̄ini. Ámá d̄iní wikw̄imoariḡf̄api r̄ixa w̄imeááná s̄ini ap̄i nání d̄iní m̄iwikw̄imopa yarín̄aḡa nan̄i rar̄in̄i.

²⁵ E ner̄i aí nene “Gor̄ixo seáyí e imónin̄i ap̄i neaim̄ix̄in̄f̄arin̄i.” yaiwiarin̄w̄api s̄ini m̄ineaim̄eapa en̄áná d̄iní n̄iwikw̄imoranénáyí, s̄fm̄í n̄ix̄ead̄f̄p̄en̄irane ḡini ḡiná neaímean̄ir̄fen̄in̄ōin̄iri an̄in̄i min̄í xwayí nan̄iri n̄wearin̄w̄arin̄i.

²⁶ Negí d̄iní wikw̄imoar̄in̄w̄apimi d̄ani d̄iní sixí in̄ar̄in̄w̄apa Gor̄ixoyá kwíyípi en̄i om̄i d̄iní ow̄ikw̄iroaneyin̄iri ner̄fná en̄i meán̄in̄w̄aéne ar̄ir̄a neaiarin̄ir̄ini. Om̄i r̄ix̄in̄i nur̄iranéná “Ap̄i ur̄ipax̄ir̄f̄ani?” m̄iyaiw̄í maj̄f̄a yarín̄agwi aí kwíyí xam̄in̄ipi xw̄iyf̄a t̄ini mur̄ipax̄í imónin̄i arar̄ix̄í n̄ir̄ir̄fná apax̄ip̄an̄in̄i nimóniri neaur̄iyarin̄ir̄ini.

27 Neauriyaríná Gorixo —O ananì ámayá xwioxýo adadí nìwirì pí pí dìnj moarìgápi nánì nìjía imónarìjorìni. O xegí kwíyípi xóyá ámaéne nánì nìneauriyaríná gí ámayí e imóníírixìni wimónarìjìpìni neauriyarìjagì nánì pí pí urarìjìpi nánì ananì nìjía imónìni.

28 Nene nìjía re imónìjwìni. Amìpì nìni Gorìxomi dìnj sìxí uyarìgáyo wímeaarìjìpi nanj imónìjìpiranì, sipì imónìjìpiranì, oyá dìnj tìni nanj wimìxìnía nánì wímeaarìjìrìni. Ámá xóyá imóníírixìni yaiwiáragìpi tìni xìxeni imóníírixìni wéyo ía umìrìjìyo e wìiarìjìrìni.

29 Ayí rìpi nánìrìni. Ámá amìpì nìni sìni mimónìjána xó yeáyí uyimìxemeanía nánì xámì nìjía imónìjìyí xewaxo imónìjìpa ayí enì axìpi nimónìríná Kiraiso xiràónìjì imónìrì xogweá obaxìníjì tìjò imónìrì enía nánì repearìjìrìni.

30 Repearìjìyo apìni nìwirì pìni mìwiárí ámá xóyá imóníírixìni wéyo ía umìrìjìrìni. Wéyo ía umìrìjìyo apìni nìwirì pìni mìwiárí “Gí íwo upeinjìpimì dánì dìnj wìkwíroarìjagía nánì wé rónìjì imónìgáyìrìni.” rárìjìrìni. E rárìjìyo apìni nìwirì pìni mìwiárí seáyí e xó imónìjìpa ayí enì axìpi imónìpìrìa nánì wimìxìjìrìni.

“Dìnj sipì Gorìxo nene nánì neaiarìjìpi wì pìrì rakìpaxì mimónìni.” urìjì nánìrìni.

31 Gorìxo apì apì e neaijì enagì nánì píotì ranìréwìni? O nene tìni nawìni imónìjagwì nánì go símì tìni neaipaxì imónìni? Oweoi, wì e mimónìni.

32 O xegí xewaxomì kíyí mìmìaiúní nene nánì xe opìkìpoyìni urowárènapìjì enagì nánì nene re mìyaiwìpaxì renjwìni, “O ayí enì xìxe oniípoyìni mìyaiwì xóyá xewaxo anìpá wìrènapìagì nánì amìpì xòmì píranìjì xìdìpaxì imónani nánì imónìjìpi enì ananì neaiapìníárìni.” mìyaiwìpaxì renjwìni?

33 Gorìxo ía yìyamìxìmì neaijene go xwìyíá neaxekwìmopaxì imónìni? Oweoi, wì e mimónìni. Nene nánì “Wé rónìjì imónìgáyìrìni.” rárìjò, sa Gorìxo enagì nánì

34 ámá go negí íwí enjwápi nánì xwìyíá neamearìpaxì imónìni? Oweoi, ayí rìpi nánì wì e mimónìni. Jisasi Kiraiso —O nene nánì penjorìni. Apìni mé ámì nìwiápìnímearì xano tìni xìxeni nimónìrì xegí wé náúmìni ñweañorìni. E nìjwearìna apaxìpánìjì nimónìrì rìxìjì neauriyarìjorìni. O apaxìpánìjì nimónìrì rìxìjì neauriyarìjagì nánì ámá xwìyíá neamearìpaxì wo menìni.

35 Kiraiso nene nánì dìnj sipì nìwirì neaijìpi pí pìrì rakìpaxì imónìni? Xeanìjì neaímeánáranì, rímwéa nìneairínáranì, ámá wì xwìraimìmì neaikìxéánáranì, aiwá nánì dífwí níkeamónìranénáranì, íkwauyìxì nimónìranénáranì, ámá wì mìyíó ráríayo nene nuríkwínìrínáranì, kirá tìni rìrómì neaiarínáranì, apì nìpìni nìneaimearì aiwì Kiraiso dìnj sipì nìwirì neaijìpi wì pìrì rakìpaxì mimónìni.

36 Nionì seararìjápì Bìkwíyo nìrìni eánìjì rìpi tìni xìxeni imónìni, “Nene Gorìxoxìniyaéne imónìjagwì nánì íníná pípìkìmì neaianìro yarìgáranì. ‘Nanjwì nìpìkianíwá nánì ría imónìni?’ nìyaiwìro píkiarìgápa neaiapìkiarìgáranì.” Nìrìni eánìjì apì nionì seararìjápì tìni xìxeni imónìni.

37 Apì nìpìni neaímeaarìjagì aiwì negí dìnj sìxí neayìjòmì dánì xopìrárìníjì nìwiranéná mìgí nìwimìxìrane xopìrárì wìarìjwárìni.

38 Nionì rìpi aga nìpìmónìni, “Nene nìperínáranì, sìni xwíá tíyo nìjwearìnárani, añínanjìranì, imíóranì, amìpì agwì ríná imónìjìpiranì, amìpì ríwéná imónìníápìranì, añjì pìrìyo dánj enj eánìjì imónìgáyìranì,

39 añínanjì tìjìmìni imónìjìpiranì, xwánajì tìjìmìni imónìjìpiranì, ai amìpì nìni Gorìxo imìxìjìyí wì dìnj sipì o nene nánì neaiarìjìpi —Apì Ámìná Jisasi Kiraiso neaijìpimì dánì síwá neaijìpìrìni. Apì wì pìrì rakìpaxì menìni.” nìpìmónìni.

9

“Gf Judayf obaxf Jisasomi rfwf umogfa enagf nani gf dñf rfa nixearini.” urñf nanirini.

¹ Nioní Kiraiso tñni ikárinñáoni enagf nani agwi nioní searimfpi nepa searimfñni. Gorixoyá kwíyfpí neaíwap+yarñfipimí nixidirfná dñf n+yaikirorí “Ayf ananirfani? Sipirfani?” niyaiwirí pikínarñápi nioní yapf m+seararñagf nani sopñf n+warini.

² “Gf Isireriyf Jisasomi rfwf numero ‘Yeáyf neayim+xemeanfa nani urowárenapñfo, ayf omani.’ yaiwiarñagfa nani ínina nioní dñf rfa n+xerí ikññf nuyimñrri erí niarini.” seararñini.

³ Gorixo Poroní sñni Kiraiso tñni nawíni mikárinpa oenrri peá nñn+morí emí nñmoarñfipimí dání nioní gf n+r+x+meáyf —Ayf gf áma gwí axrí imónigfáyf nani rarñini. Ayf Kiraisomi dñf w+kw+rop+rri nani aríra wipaxf enánayf, “Xe peá onimoni.” nimónipaxrini.

⁴ Ayf gf Isireriyf nani rarñini. Gorixo xegf piaxf menjf wim+xñf+yfñni. Moseso tñni áma dñf meanf e nemefná Gorixoyá apákfkf inarñfpi sñwí w+nagfáyfñni. Gorixo “E niseaiimfárini.” réroarñfpi arfa wiagfáyfñni. Nwí ikaxf Moseso eañfpi meagfáyfñni. Omí yayf wianro nani epaxf imóniñfpi nani nijfa imónigfáyfñni. Sfm+manfyo dání Gorixo “E niseaiimfárini.” urñfyfñni.

⁵ Xiáwo írñf xami imónigfáwa, ayf ayfárini. Ayfya xiáwfo dání yeáyf neayim+xemeanfa nani imóniño áma imóniñfñni. Amipi niyoní seáyf e wimóniño, ayf orini. O Gorixo, anñf ínina nene yayf umepaxf imóniñorini. “E éwanigñni.” nimónarini.

Áma Gorixo ía yamixarñfyf nani urñfpi nanirini.

⁶ Gf Judayf nápi Jisasomi rfwf umogfa enagf aí “Xwiyfa Gorixo ayo ‘E niseaiimfárini.’ urñfpi pisfí weárini.” r+paxfmani. Ayf r+pi nanirini. Negf arfo Jekopoyá íwiarfawéyf nñni omí dání nemeága nuro nani Isireriyf aiwi wí Gorixoyá mimóniñagfa nani nñni nepa Isireriyf imónigfámani.

⁷ Ebirfamoyá íwiarfawéyf nñni ení xfoya enagf aí nñni Gorixoyá niaíwññf imónigfámani. Oweoi, enina Gorixo Ebirfamomí re urñnigini, “D+xf rárfawé nepaxñf imónigfáyf segf niaíwí wami dání marfa, Aisakomí dánini nemeága uprfárini.” urñnigini.

⁸ Ayf r+pi nani seararñini. Gorixo niaíwí Ebirfamo emeanfyf nñni nani “Ayf niaíwí nepaxñf imónigfáyfñni?” m+yaiwí sa niaíwí xfo Ebirfamomí sfm+manfyo dání xwiyfa urñfipimí dání emeanfyf nani “Ayf nepaxñf imónigfáyfñni?” niyaiwirí rñfñni.

⁹ Ebirfamomí sfm+manfyo dání re urñf enagf nani, “Xwiogwí wfomí rínaniñf imónaná Seraí niaíwí wo ríxa xirñáná ámi b+mfárini.” urñf enagf nani rarñini.

¹⁰ “Gorixo apñni enf enagf nani seararñini.” marfa, Rebekáí áma ná woní, negf arfo Aisakoyá niaíwí ayaf agwí enána enfipimí dání ení axfpi s+wa réniñf neaiarini. Áma nepa xfoya imónigfáyf áma emeanarigfápimí dání imónarigfámani.

¹¹ Niaíwí ayaf Iso tñni Jekopo tñni sñni m+xirf agwíyo nerína sñni nanf b+ eri sipí b+ eri mepa enána Gorixo áma xfo yarñfpi nani re oyaiwípoyñrri, “O áma nioniyá oimónf+poyñrri ía niyam+xar+rfnáyf, wiwanñfyf wigf nanf epf+r+fpirani, sipí epf+r+fpirani, api nani dñf n+morí ía yamixarñfñni. Sa xewanño e emfánrri enw+pearagfpi nani dñf n+morí ámayo ía yamixarñfñni.” Dñf e oyaiwípoyñrri

¹² Rebekáimí re urñnigini, “Xiráo xogwáomí ínimi wurñnfnfárini.” urñnigini.

¹³ B+kwíyo dání re rññfpi, “Gorixoní xogwáo Jekopo nani nñnimónrri aí xiráo Iso nani mñnimónarini.” rññfpi nioní “Gorixo xfo wimónarñfpiñni yárarñfñni.” seararñfpi tñni x+xeni rññni.

14 Ayínáni píoi raniréwini? “Gorixo á máyo íá niyamixáriríná enjipi nipikwini menjirini.” raniréwini? Oweoi, wí e rípxaf mimónini.

15 Ayf rípi nánirini. Moseso Gorixomi rixinjf uráná Bíkwyo nírini eánijpa Gorixo re urinjigini, “Á má nioni wá owianimíniríná anani wá wianimíini. Á má nioni ayá urimiximíniríná anani ayá urimiximíini.”

16 Gorixo e urinjf enagf nánf ayf á má wigf dñjf tñni “E oimónaneyf.” yaiwiarinjagfa nánf íá yamixárininjyf imónarigfámani. E i oimónaneyfniro aninjf minf yarinjagfa nánf íá yamixárininjyf imónarigfámani. Sa Gorixo wá wianarinjipimi dánf íá yamixárininjyf imónarigfámani.

17 Bíkwyo dánf Moseso tñjiná Gorixo Isipiyf míf ináyomi re urinjf enagf nánf nene anani dñjf axípi mopaxíriní, “Nioni xopírarf síapimi dánf enj eáninjf nioniyá sijnánf piaumíf iníri yof nioniyá xwáf nírímíni yanf niwéa urí éwínigínirí nioniyá dñjf tñni joxi míf ináyf nimónirí menjewexoxirini.”

18 Gorixo e urinjf enagf nánf nene re niyaiwirane nijfá imóninjwini, “Á má ‘Wá owianimíini.’ wimóninjyó wá wianarinjirini. Á má ‘Dñjf wakísf oinípoyinirí owimiximíini.’ wimóninjyó dñjf wakísf iníprí nánf wimixarinjirini.” niyaiwirane nijfá imóninjwini.

“Gorixo nipikwini miyarinini. rípxaf mimónini.” urinjf nánirini.

19 Seyíné re nírípráoi, “Joxi neararinjipf nepa enánayf, Gorixo pí nánf á má wigf sípi egfápi nánf siní ayairífi wiarinjirini? O ‘Á má xe apf apf oimónípoyf.’ yaiwiárinjipf á má go prf urakípxaf imónini? Oweoi, wí e mimóninjagf nánf rarinjwini.” E níráná

20 re searimíini, “Seyíné pí á máyíné nimónimáná Gorixomi xixewiámífi wiarinjoi? ‘Xwáfá síxí xwáf tñni imixífwá imixarinjomi ‘Níwánf imóninjápi pí nánf e nimixíini?’ urinijoi.’ ríseaimónariní?”

21 ‘Xwáfá síxí imixarinjoi xwáf axí xéfpimi dánf xwáfá síxí wíxaú nimixiríná wíwá ayf aiwá ríá nánf imixirí wíwá ráf síxí yinínfa nánf imixirí epaxf mimónini.’ ríseaimónariní?” searimíini.

22 Gorixo “Á má íwf egfápi nánf wikf nóninjipi owíwapiyimíini.” wimónirí “Pírf umamómi nánf gf enj eáninjipi síwá owíwapiyimíini.” wimónirí nerí aí á má xwáfá síxí xwíríá ikixenfwínigínirí ipimoárininjyfninjf imónigfáyo apaxf mé pírf mumamó kíkífa nerí sa sijnwf níwíga warinjagf nánf á má go xixewiámífi níwirí “Joxi nipikwini miyarinini.” urípxaf imónini?”

23 O á má xwáfá síxí wá wianíimigínirí ipimoárininjyfninjf imónigfáyo —Ayf ení seáyí e xfo imóninjipi bí imónírxinirí eníná dánf ipimoárininjyfirini. Ayo wá wianaríná á má nínf sijnwf níwínro re yaiwírxinirí, “Seáyí e Gorixo imóninjipi, ayf xegf bí imóninjf apírfani?” yaiwírxinirí wíníyo apaxf mé pírf mumamó kíkífa néra unjirini.

24 Á má xwáfá síxí wá wianíimigínirí ipimoárininjyfninjf imónigfáyf, ayf nenenirini. Nioniyá oimónípoyinirí wéyo íá neaumirinjenerini. Gf Judayf wienení íá neaumirinjímani. É má wíyo ení íá umirinjirini.

25 Nioni “Gorixo é máyf ení nioniyáyf oimónípoyinirí wéyo íá umirinjirini.” seararinjapi eníná xwíyfá wíá rókiamoagf Xoseao Bíkwyo nírirí eanf rípi tñni xixenirini, “Á má Gorixoniyá mimónigfáyf nánf ‘Gf á marini.’ rírí á má dñjf síxí muyipa enáyf nánf ‘Gf dñjf síxí uyinjáyfirini.’ rírí emfáriní.

26 Anj nioni ‘Á má nigfyínemani.’ urinjapi nánf re ríprífarini, ‘Niaíwf Nwáf dñjf niyimíinjf tñjyáyfirini.’ ríprífarini.” Xoseao e nírirí eanfirini.

27 Eníná wíá rókiamoagf Aisaiayí rinijoi Isireriyfyá íwiárfawéyf nánf níriríná re rinjirini, “Isireriyfyá íwiárfawéyf á má obaxí iníki rawírawápami enjyf imóninjpa imóninjagf aiwi Gorixo árínfipimi yeáyf uyimixemeanfáriní.

28 Áminá Gorixo ‘Xwá t’yo ηweagfáyo pirf umamómigini.’ rihfpi niyáritfná sini mé pirf umamoárinfá enagi nán rarihiní.” Aisaiáo e niriti eanfriti.

29 “Gorixo xegf Judayo wá miwianipa nerfnáyf, wí yeáyf uyimixemeanfíf imónipaxf menini.” oyaiwípoynitri nán Aisaiáo ámi rípi eni rihfriti, “Ámináo —O anfnajf nfní simihf wínarigforini. O Isirerene negf áma bí xe onweápoyinitri síhwf míneanipa nerf síhwírfyf, áma anf Sodomiyf rinihfipimi ηweáyf tñf Gomorayf rinihfipimi ηweáyf tñf nfní anfá imónagfápa nene eni imónanitri enwáriti.” niriti eanfriti.

“Judayf xenwf xfdarigfá enagi nánf wé rónigfáyf mimónigfáriti.” urihf nánitri.

30 Ayínánf nene píof raniréwini? Sa rípi ranfwiní. Émáf wí “Gorixo áma nánf ‘Gf wé rónigfáriti.’ nítáritfná ayf apimi dánf rárarihfritani?” niyaiwiro “Wé rónihwáf” oimónaneynitro anihf minf mepa nero aí api tñf xixeni imónigfawixini. Wé rónihf Gorixo áma Jisasomí dhf wíkwíroaríhagfa niwinitfná rárarihfpi api tñf xixeni imónigfawixini.

31 E imónihagfa aí Isireriyf ηwf ikaxf rinihfipimi níxdirihfipimi dánf wé rónihf oimónaneynitro anihf minf neróná wé rónihf ηwf ikaxf eánihfyo rinihfipí tñf xixeni mimónigfawixini.

32 Ayf pí nánf api tñf xixeni mimónigfawixini? Ayf Jisasomí dhf niwíkwírorihfipimi dánf oimónaneynitro mé wigf dhf tñf ηwf ikaxf rinihf rípi níxdirane oimónaneynitro yaríhagfa nánf wé rónihf api tñf xixeni mimónigfawixini. Ayf Jisasomí —Judayf Jisasomí nípkíro aí “Gorixomí xewaxomí wí pkipaxenemaní. Ayínánf o Gorixomí xewaxomani.” rarigfá enagi nánf o sfhá áma níkirípeaánitri ná eánarigfónihf imónihorini. Omí níkirípeaánitro nánihf eánigfawixini.

33 Bíkwiyo dánf api nánf xixeni re nirititri eánini, “Arfá époyí. Gorixoní d’wí Saioniyf rinihfipimi —Apí Jerusaremíyo rinitri. Apimi áma níkirípeaánitri ná eánitro símirírf wirí epírfá nánf sfhá wo e tñf. E nerí aí omí dhf wíkwírófáyf xfo rihfpi tñf xixeni wiinfá enagi nánf ayá wí epírfámani.” Bíkwiyo dánf xixeni e nirititri eánini.

10

“Judayf nápi Kiraisomí dhf miwíkwírogfá enagi nánf Gorixo yeáyf uyimixemeanfímani.” urihf nánitri.

1 Gf nírxímeáyfné, Gorixo gf Isireríyo yeáyf uyimixemeáwiniginitri íkñihf sípí niaríhagf nánf omí ríxihf anihf minf wuríyaríhárini.

2 E nerí aí ayf yeáyf miyimixemeánihoi. Nioní ayf yarigfápi nánf píranihf dhf íá níxiritri nánf áwanf rarihiní. Ayf Gorixomí oxídaneynitro símf níxeadfpenitro nero aí píranihf dhf nehwípémáná miyaríhoi.

3 Ayf rípi nánf seararíhiní. Ayf “Áma e yarigfápipimi dánf Gorixo ‘Wé rónigfáfnérini.’ urarírhfritani?” niyaiwirfná xenwf yaiwiarigfáriti. Xenwf dhf re niyaiwiro, “Negf píranihf yaríhwápipimi dánf Gorixo ‘Wé rónigfáfnérini.’ nearífnárini.” niyaiwiro apini níxídiro nánf Gorixomí yeáyf símanhwíyónihf miwúritnipa ero “Apí neróná wé rónigfáfné imónipfífnárini.” rárinihfipimi níxídiro ero egfá enagi nánf seararíhiní.

4 Gf Judayf dhf re moarigfápi, “Nwf ikaxf rinihfipimi níxdirihfíyo dánf wé rónihwaéne imónanfwarini.” Dhf e moarigfápipimi Kiraiso p’rf wiaíkímoníriti. E enf enagi nánf omí dhf wíkwírófá gíyf gíyf nánf Gorixo “Wé rónigfáriti.” rárífnárini.

5 Moseso áma wé rónigfá imónipfí nánf ηwf ikaxf eánihfipimi xfdarigfáyf nánf niriti ríwamihf nearfná rénihf rihfriti, “Áma wé rónigfá imónipfí nánf ηwf ikaxf eánihf rípi nípitni yarigfáyf xixeni e neríhfipimi dánf dhf niyimíhf t’gfá imónipfífnárini.”

⁶ Wé róniñf áamá ñwí ikaxf eániñfipimi xfdarigfápimi dáni imóniñfipi nání Moseso e riñf enagi aiwi dñf wíkwfrowápimi dáni “Áamá wé rónigfáyfñini.” ráriniñene Kiraiso yeáyf neayimixemeanfa nání ríxa niweapiri nipémáná ámi wiápnimeañf enagi nání Bíkwyo dáni niriñiri eániñfipa re rariñwárini, “Re miyaiwinipani, ‘Aññami nání gene peyanfwarfani?’ miyaiwinipani. Ayf xwiyfá ‘Apimi dáni Gorixo áamáyo yeáyf uyimixemeanfárini.’ riniñfipi arfá wianfwá nání Kiraisomi aññami dáni gene nipeyirane nipemeámi weapanfwá nání rariñini.

⁷ Rípi eni miyaiwinipani, ‘Siririkf sírfwf mayf imóniñfimi nání gene weanfwarfani?’ miyaiwinipani. Ayf Kiraisomi ami dáni gene niwepñirane nipemeámi yapanfwá nání rariñini.”

⁸ Bíkwyo xwiyfá Gorixoyápi nání píoi riniñi? Rípi re riniñi, “Xwiyfá api ná jfami mimónini. Añwi e segf símimañf tñf e imóniñagi nání api anani xwiyfá riro dñf moro epaxf imónini.” Bíkwyo e riniñi. Xwiyfá áamá Jisasomi dñf wíkwfrofrixiniñi none wáf rariñwápi nání rariñini.

⁹ Xwiyfá api, ayf rípirini. Ámányne ayá mé Jisaso nání “Ámináorini.” niriñi woáfkf eri “O Gorixoyá dñf tñi xwárpáyo dáni wiápnimeañfñini.” niyaiwir dñf wíkwfrori nerfnáyf, Gorixo yeáyf seayimixemeanfárini.

¹⁰ Ayf rípi searariñini, “Gorixo áamá wo Jisasomi dñf wíkwfroarñagi niwinirfná ‘Wé róniñorini.’ ráriri mañfyo dáni woáfkf yarñagi niwinirfná yeáyf uyimixemeari yarñfñini.” searariñini.

¹¹ Nioni searariñápi Jisaso nání Bíkwyo dáni re niriñiri eániñfipi tñi xixeni searariñini, “Áamá omi dñf niwíkwfrorfnáyf, xfo riñfipi tñi xixeni wiinfa enagi nání ayá wí winifna menini.” niriñiri eániñfipi tñi xixeni rariñini.

¹² Ayf rípi naniñini. Áminá dñf nineneni wíkwfroarñwáo —O áamá aríra neaíwiniginiñi yarñf wiarigfá niyoni wá bi onimiápi miwianf ayá wí wianariñorini. O ná woni enagi nání Judayo xegf bi wiiri éamáyo xegf bi wiiri yarñfmaní.

¹³ Bíkwyo re niriñiri eániñfipi rípi “Giyf giyf Ámináo yeáyf oniyimixemeaniri yarñf wífáyo yeáyf uyimixemeanfárini.” niriñiri eániñfipi nioni searariñápi tñi xixeni axípi riniñagi nání searariñini.

¹⁴ Áamá wo gf Judayf nání re niranáyf, “Kraisomi dñf miwíkwfrofá enagi nání arige nero yeáyf oneayimixemeaniri yarñf wípfraoi? O nání arfá miwigfáyf enagi nání arige nero dñf wíkwfropfraoi? Áamá wo o nání wáf muriñf enagi nání arige nero arfá wípfraoi?

¹⁵ Gorixo áamá wa wáf urípfra nání murowáriñf enagi nání arige nero wáf urípfraoi?” Áamá wo Poroni rariñápi pfrf narakimiriñi nání e niranáyf, re urimfñini, “Bíkwyo dáni ‘Áamá xwiyfá yayf winipaxf imóniñfipi wáf urimearigfáyf nurémearfná ayf awiaxfñini.’ niriñiri eániñagi nání wáf urípfra nání Gorixo ríxa murowáripa reniginini?

¹⁶ Wáf ourimépoiñiri urowáragi aí Judayf nñi xwiyfá yayf winipaxípi píranñf xixeni arfá niwiro mífdfawixini. Wfá rókiamoagf Aisaiao Bíkwyo re niriñi eañfñini, ‘Ámináoxini, none áwañf urariñwápi giyf arfá niñeari dñf íkwfroarñoi? Oweoi, wí e miyarñoi.’ Niriñi eañf api nioni searariñápi tñi xixeni imóniñagi nání rariñini.

¹⁷ Ayfnáni nene niñfá rípi imóniñwini. Áamá xwiyfá Kiraiso nání arfá niwirñfyo dáni dñf wíkwfroarigfárini. Áamá wí xwiyfá api wáf urarigfápimi dáni arfá wiarigfárini.” urimfñini.

¹⁸ Áamá wo “Xwiyfá Kiraiso nání wáf rariñfápi Judayf nepa arfá rfa wigfawixini?” niranáyf, re urimfñini, “Aga ríxa arfá wigfawixini. Bíkwyo dáni re niriñiri eániñi,

‘Ámá xwíá rírí nírímíní ηweagfáyí wigí maní ríxa arfá wigfawixíní. Ámá aní nímíní ηweagfáyí wigí xwíyáfí ríxa arfá wigfawixíní.’ níríní eáníηagí nání ‘Judayí ríxa arfá wigfawixíní.’ raríηíní.” urímíní.

¹⁹ Ámí ámá wo “Xwíyáfí wáf uragfápi nání Judayí majfá imónagfárfaní?” níránáyí, re urímíní, “Oweoi, émáyí aí nífá imóníηánáyí, ‘Judayí nífá mimónagfárfaní.’ rípxí meníní.” urímíní. Moseso Goríxo nání re níwuriyírí eaní ηagí nání raríηíní, “Judayíné Goríxoní ámá xenwí wíyo píraníηí mearíηagí síηwí nínaníríná sípi díηí wíaiwíprfárfaní. Ámá seyíné ‘Majfá imónígíáyírfaní.’ wíaiwíarígíáyó píraníηí mearíηagí síηwí nínaníríná wíkf wóníprfárfaní.” Moseso e níwuriyírí eaní ηagí nání raríηíní.

²⁰ Judayí “Goríxo émáyo marfái, nenení neamímínínírfaní.” yaiwíaríηagí aí wíá rókíamoagí Aisaiáo ení xwíyáfí Goríxo nání níwuriyíríná ayá ígígí mé nerí re níwuriyírí eaníríní, “Ámá omí ge dání wínímeaníréwínírí míyarígíáyí Goríxoní ríxa síηwí nanímeagíáyírfaní. Ámá Goríxoní nání yaríηí míwípa egíáyó níwaníηoní xámí píaumímí winíjaríní.” Émáyí nání Aisaiáo e nírirí rfwamíηí nearí aiwí

²¹ gí Isíreriýí nání Goríxo ríηí rípi rfwamíηí eaníríní, “Ayí Goríxoní táfámíní obípoyínírí aníηí míní wé awíá níwíaxfídíríná ná mé ámá maní níwíalkírí rfwí síwíá yírí yarígíáyó wé awíá wíaxfídíjaríní.” nírirí eaníríní.

11

“Isíreriýí áríní bímí Goríxo wá wíanaríηípi wímeaaríní.” uríηí náníríní.

¹ Ayínání “Goríxo xegí Isíreriýo ríxa aníηíní rfwí umoníríní.” rímíníréíní? Oweoi, wí e rípxí meníní. Nioní ení Isíreriýí woníríní. Ebíríamoyá fwiáfawéyí woníríní. Síyíkí Bejímano tíní imóníηá woníríní. Nioní e imóníηáoní aí Goríxo wí rfwí mínímoní ηagí nání “‘Isíreriýí níyoní ríxa aníηíní rfwí umoníríní.’ rípxí meníní.” seararíηíní.

² O xegí ámáyo —Ayí amípi síni mimóníηáná fáfí yíyamíxímí eníyíríní. Ayo wí rfwí umonímaní. Wíá rókíamoagí Irajáo nání Bíkíwíyo nírinírí eáníηípi síni majfá rimóníηoi? O Goríxo ayo ení xíxe rfwí umówinígínírí xegí Isíreriýí nání aníηúmí íkaxí nuríríná re uríηínígíní,

³ “Ámínáoxíní, díxí wíá rókíamoarígíáfawamí nowamíní píkiro joxí nání rídíyowá epírfá nání írafí oníηíyí pípinamí ero éfá ηagí nání joxí díηí ríkwíroná yoparoní ηweaníní. Nioní ení nípkianíro nání ríxa páfá níaríηoi.” uríagí aí

⁴ Goríxo píoi uríηínígíní? “Joxíní marfái, ámá níní nioníyá imóníηíyí 7,000 imóníní. Ayí wayá ηwíá xopaíkígí imóníηí Bfáryí ríníηípímí xómíηí níyíkwíro yayí mumearígíáyírfaní.” uríηínígíní.

⁵ Ayínání eníná e imóníηípa agwí ríná ení axípi áríní wí Goríxo xegí wá wíanaríηípi tíní xíxení neríná fáfí neayamíxíηí áríní wíene ηweanwíní.

⁶ Goríxo ámáyo fáfí nuyamíxíríná xegí wá níwaníríηípímí dání fáfí uyamíxíηí ηagí nání “Ámaéne naní bí yaríηagwí níneanírí nání fáfí neayamíxíηíríní.” yaiwípxí meníní. Ámá naní yaríηagí nání fáfí nuyamíxírí síηwíríyí, wá wíanaríηípi mimóní, mimóní wá wíanaríηípi imónímínírí eníríní.

⁷ Ayínání píoi rípxíríní? Isíreriýí wé róníηí api oimónaneyíníro aníηí míní yarígíáfí mimónípa egí aíwí ámá Goríxo xegí díηí tíní fáfí uyamíxíηíyíní xíxení imónígíarfání. Wíníyí Goríxoyá díηíyo dání wigí díηí ríxa wákísf ínígfárfaní.

⁸ Nioní seararíηápi tíní xíxení Bíkíwíyo dání re nírinírí eáníηípa, “Ayí díηí píraníηí nímoró ‘Goríxo api neaíwápyímínírí rífa yaríní?’ míyaiwí étríxínírí káká síηwí anírí aríkwíkwí arfá wírí díηí xaxá merí epírí wímíxíηí ηagí nání api e néra níbfásaná

agwi ríná eni sini yariñoi.” Bıkwıyo dani e niriñiri eaniñıpa agwi ríná xixeni diñı wakısınarını.

⁹ Depito eni re riñırını, “Ayı ‘Niwayıróniri ñweañwını.’ niyaiwiro maiwı ñweañána aiwá yayı yanıro nani nimixıro narıgıápi diñı Gorıxoxınıyá tını xe sipogwınıñı imóniri mıréniñı imóniri éwınıgını. Xe nikiriıpeañiri ná eanarıgıápiñı imóniri rıá meañınarıgıápiñı imóniri éwınıgını.

¹⁰ Gorıxoxı yariñıpi nani sıñwı anopasınıpırı nani joxıyá diñı tını sıñwı xe sıá uyıniri joxı yariñıpi nani majıá nero ikarınarıgıápi xe anıñı aiwá fá xwéniñı nımearıkwınımi emero érıxını.” Depito e riñıpa gı Judayı nápi xixeni api nero diñı wakısınarını.

“Judayı mañı wiaıkıgıá enagi nani Gorıxo émayıñé yeáyı seayımıxemeaarını.” urıñı naniñını.

¹¹ Ayınanı áma wo yariñı re niánayı, “Judayı Jisasomi diñı miwıkwıropa nero nikiriıpeañiri ná neanıriñıñı neróna anıñı axıpi e imónarıwanıgınıñı egıárani?” Yariñı e niánayı, re urımını, “Aga oweoi, ayı wiaıkıgıá enagi nani Gorıxo émayı yeáyı uyımıxemeaarını. Judayı o émayı nañı wiıarıñagi sıñwı niwınıróna sıpi diñı niwaiwiro Jisasomi diñı owıkwırópoyınıñı nani e yarıni.” urımını.

¹² Ayı mañı wiaıkıgıá enagi nani agwi ríná Gorıxo áma xwıá tıyo ñweagıá wınıyo nañı ayá wı niwiiri aiwı Judayı Gorıxo fá uyamıxıñı nını rıxa Jisasomi diñı niwıkwırorınayı, émayı eni nañı xwapı ayá wı wiınıfırını. Judayı nikiriıpeañiri ná eanıgıá enagi nani Gorıxo émayı nañı ayá wı niwiiri aiwı Isırerı Gorıxo fá uyamıxıñıyı nını Jisasomi diñı niwıkwırorınayı, émayı niwiırına xámi nañı wiıñıpa mé ámi seayı e imónıñıpi wiınıfırını.

¹³⁻¹⁴ Agwi Romıyo ñweagıá émayıñé xwıyá bı osearımını. Gorıxo émayı wá ourınıñı nirowárenapıñı enagi nani nioni e nerına rıpi eni yarıñarıni. Gı áma gwı axırı imónıgıáyı “Gorıxo émayı nañı rıa wiıarıni?” niyaiwiro sıpi diñı wıaiwıarıgıápi dani wierıkiemeáımıgınıñı xıo émayı ourınıñı nirowárenapıñı yarıñarıni. E nerına “Gorıxo e éwınıgınıñı nirowárenapıñı seayı e imónıñıpırıñı?” niyaiwiri yayı tını néra warıñarıni.

¹⁵ Ayı rıpi searıñını, “Gorıxo Isırerıyo rıwı umonıpımi dani áma xwıá tıyo ñweagıá wınıyı tını xıo nawını piyá wırınıgıáyı imónıñagıa nani Isırerıyo ámi numımınırına ayı rıxa xwárpıyo dani wiápınımeáfayıñıñı imónıpırıfırını.

¹⁶ Bıfkerıá iwamıo nimıxırına xámi bı onımiápi nıxerı ‘Rıpi, ayı Gorıxo naniıpırını.’ niyaiwiri tana nápi nıpını Gorıxoyanıñı imónarıñıpa Judayı fıwıarıawéwa Gorıxoyá imónıgıá enagi nani rıwıyo imónıgıáyı eni axıpi oyá imónıpırıfırını. İkıá pıpiñı wırı ‘Gorıxo nanirıriñı.’ niyaiwiri nıtırınayı, reñı eni oyá imónıñıpa Judayıyá xiáwo írıñıyı Gorıxoyá imónıgıá enagi nani rıwıyo imónıgıáyı eni axıpi oyá imónıpırıfırını.” searıñını.

¹⁷ E nerı aí ewayı xwıyá rıpi osearımını, “Gorıxo xegı Judayo rıwı numorına ikıá orıpı reñıñıñı bı nórearı émayıñé —Seyıñé reñı orıpı áma iwıá urarıgıá marıáı, orıpı xegıpi yarıñıpımi daniñıñı reñı eanıgıáyıñerını. Seyıñé Gorıxo nımearı wınıyı reñı eanıgıe seañwirarıñı enagi nani seyıñé orıpı pıpiñıpımi dani iniıgı nınırına Judayıyá xiáwo írıñıyo Gorıxo nañı wiıagıpımi dani iniıgıñıñı nınıñı reñı wınıyı tını pıranıñı reñı onarıgıfırını.

¹⁸ E nerı aiwı Judayo Gorıxo rıwı numorına reñıñıñı óreanıyı nani warıxayıñé mimónıpa époyı. Warıxane oimónaneyınırónayı, xámi pıranıñı diñı niyaikirorı re mórıxını, ‘Reñene pıpiñı nani iniıgı imıxarıñwámani. Pıpiñıyı —Ayı Judayıyá xiáwo írıñıyırını. Ayı nene nani iniıgı imıxarıñırını.’ mórıxını.” osearımını.

19 Émá Jisasomi dñj wíkwíroarígtáyíné re níránáyí, “Nene neañwiráriminiri nání ayo óreanjíriní.” níránáyí,

20 re searimíiní, “Seyíné ananí raríñoi. Ayí Jisasomi dñj mîwíkwíroaríngáfa nání óreanjíriní. E nerí aí seyíné ení piyo dání maríái, sa dñj wíkwíroarígtápimi dání óreaé seañwiráriníyíné imónígtáyíné enagí nání wá mimónipa ero wáyí ero éfríxiní.” searimíiní.

21 Goríxo “Reñj íkíá bimi dání nóreari ñwiráriní maríái, íkíá ná apámi dání eáníñpí xe oeániní.” mîyaiwí óreanjí enagí nání émáyíné ení “Xe oeániní.” mîyaiwí axípi neaóreanígíniri “Wáyí éfríxiní.” seararíñiní.

22 Ayínání Goríxo ámáyo wá nîwianíríná wirí wikí tñnî nîwiríná wirí yaríñpí nání dñj mófríxiní. Jisasomi dñj mîwíkwíropa neríñpimi dání níkrípeaaníri náníñ eánígtáyo Goríxo wikí tñnî nîwiri aiwi émáyíné wá seawianaríní. Seyíné dñj wíkwíroarígtápimi dání aníñ wá seawianípxá imóníñánáyí, ayí ananí wá nîseawiaga unfáriní. E mepa nerínáyí, seyíné ení seawákwímo náníyí.

23 Reñj óreañoññíñí imónígtáyí ení dñj mîwíkwíró yarígtápi ríxa emí nîmoro dñj wíkwíróánáyí, Goríxo wigí óreane dání ámi ñwirárinífáriní. Goríxo ananí ámi ñwirárinípxá enagí nání raríñiní.

24 Émáyíné Goríxo íkíá orípí xegípi yaparíñnamí dání nóreari ámá aiwá omíñ neríná mepa yarígtápa nerí ámáyánami seañwiráriní enagí nání xegí anamí dání óreanjípi añípxá ámi wigí axínamí ñwirárinípxá imóníñagí nání seararíñiní.

“Goríxo ámi Isíreríyo yeáyí uyimíxemeanfáriní.” uríñj náníriní.

25 Gí níríxímeáyíné, seyíné “Nene dñj émf saímí moñwaéneríní.” nîyaiwiníro “Goríxo xegí Judayo aníñiní emí moñfíniní.” yaiwípírxíniri xwíyíá yumíí imóníñ rípi nání majíá oimónípoyníri mînimónaríní. Xwíyíá yumíí imóníñpí, ayí rípiríní. Émá Goríxo íá uyamíxiníyí níní xíó tífáminí bípírfé nání Isíreríyí nápi dñj wakísf niga upírfáriní.

26 E néra numáná enáná Goríxo Isírerí nîyoní yeáyí uyimíxemeanfáriní. Nioní seararíñápi Bíkwíyo dání xwíyíá níríniri eáníñ rípiáú sopíñ nîwaríní, “Éf neamíníníó dífwí Saioní —Dífwí Saioníyí ríníñpí Judayíyá añj e nání ríníñpíriní. Éf neamíníníó dífwí Saioní ñweañwaéneyáo nímóniri Jekopoyá íwiárfawene uyínií yaríñwápi emí neawiaíkímonfáriní.” níríniri eáníri

27 ámi wí e “Goríxoní wigí íwí egtápi yokwarímí nîwiiríná ‘Rípi nîwiimífáriní.’ réroárimíiní.” níríniri eáníri enípiáú nioní seararíñápi tñnî xíxeníriní.

28 Judayí xwíyíá yayí neainípxá imóníñpí ríwí numoro nání Goríxomí símf tñnî wiarígtáyí imóníngáfa nání Goríxo émáyíné nañj seaiiaríní. E nerí aí Goríxo wigí xiáwo íríñyo íá uyamíxiní enagí nání xíoyá dñj síxí uyíñyí imóníñoi.

29 Goríxo wá nîwianíríná anípa nîwiri nioníyá oimónípoyníri wéyo íá numíríriná ámi yarápmíó mîwiaríño enagí nání raríñiní.

30 Émáyíné eníná Goríxomí wiaíkíagá aiwi agwí ríná Judayí xamíñyí wiaíkíaríngáfa nání Goríxo seyíné ayá searímíxaríní.

31 Judayí Goríxo émáyíné ayá searímíxaríngá nîwíníriná sípi dñj nîseaiawiri ámi xíó tífáminí kínímónáná xamíñyo ení ayá urímíxinífa nání émáyíné wiaíkíagáfa ayí ení axípi nero xíomí wiaíkíaríñoi.

32 Goríxo ámá nîyoní Judayoraní, émáyoraní, ayá urímíxímíginíri “Ámá níní gí mañj nîwiaíkíarígtáyíriní.” níráriní gwíñíñj yáriníriní.

“Goríxo dñj émf saímí moño enagí nání yayí uméwaníginí.” uríñj náníriní.

33 Goríxo dñj émf saímí morí níjía imóníri enípi aga seáyí e imóníngáfa nání nioní míñj síñjá weánípxáriní. Nene ámaéne dñj o “É éimíginí.” nîyaiwirí moñpí nání

anijí miní yaríjé niga nurane aí “E ríá moní?” yaiwipaxene meníni. Nene díjé o nímori yaríjépi nání anijí miní “Aríge nímori ríá yaríni?” niyaiwirane aí míkípi nání xixeni díjé mopaxene meníni.

³⁴ Nioni seararíjépi Bíkwiyo dání re níríniri eánijépi tíni xixeniríni, “Ámínáo díjé moaríjépi nání ámá wí níjéá rimóníjé? Oweoi. Omí ámá wí píránijé díjé ureñwípegíáraní? Oweoi.

³⁵ Ámá gíyí wíniyí xámi wíjépi nání xíto wipaxí imóníjéroríni? Oweoi.” níríniri eánijépi nioni seararíjépi tíni xixeni imóníni.

³⁶ Amípí níni oyá díjé tíni imóníri xegí imóníjépa oyá díjé tíni síni imóníri o nánini imóníri enagí nání raríjéni. Nene íníná omí seáyí e numéra úwanígíni. “E éwanígíni.” nimónaríni.

12

“Rídiyowá Goríxo wimónaríjépi iníwanígíni.” uríjé nániríni.

¹ Ayínáni gí níríxímeáyíné, Goríxo wá neawianayaríjépi nání ení rírémíxí bí osearímíni. Nanwí noní Goríxo nání rídiyowá yárarígíjépa sewaníjéyíné ení o nání rídiyowá síjé síyíkwí míníjé xíto wimónaríjépi níni oimónaneyíniróná “Negí díjéyo oxídínaneyí.” míyáiwí “Oyá díjéyoní oxídaneyí.” niyaiwiro xamíjéyíné míni winííríxíni. E neróná Goríxomi yayí umeaníro nání epaxípi tíni xixeni yaríjé.

² Goríxomi míxídarígíyí yarígíjépa axípi mé “E éríxíni.” wimónaríjépi nání níjéá imónípirí nání segí díjé xámi moagíjépi xe síjé bí oneaimíxíni síjéwí winííríxíni. Xe díjé síjé bí oneaimíxíni ríá xíto wimónaríjépi —Apí awíaxí imóníri oyá síjéwíyo dání apání imóníri wé róníjé imóníri eníjépi ríni. Apí nání ananí níjéá imóníjépi ríni.

³ Nioni Goríxo wá níniwianíri níjépi dání níyínéni woxíni woxíni rípi osearímíni, “E imóníjéoníríani?” niyaiwiníríni dírí imóníjépi nání nímúrorí ‘Seáyí e imóníjéoníríani?’ míyáiwípaní. ‘E imóníjéoníríani?’ niyaiwiníríni díjé wíkwíroarígí woxíni woxíni Goríxo e epaxo e epaxo oimóníri simíxíjépi nání díjé nímori dírí nepa imóníjépi tíni xixeni ‘E imóníjéoníríani?’ yaiwiníríni.” osearímíni.

⁴ Negí wará ná wírími dání wéraní, síkwíraní, bí bí iníjéwíni. Bí bí iníjéwápi tíni axípi ní yaríjéwámaní. Xíxegíni yaríjéwáraní.

⁵ E imóníjépa axípi Kiráiso tíni ikáriníjéwaéne ení re imóníjéwíni. Obaxene aiwí omí díjé wíkwíroaríjépi nání níneneni axípi wará ná bími dání síkwí wé ayí imóníjépáníjé níniwíni ikwíróiníjéwíni.

⁶ Níneneni wá neawianíjépi tíni xixeni nínealíríni xíxegíni e epaxí e epaxí oimóníjéoníríni neaimíxíjé enagí nání xíxegíni epaxí imóníjéwápi tíni xixeni oyaneyí. Goríxo xwíyíá xíoyápi wíá urókíamóríxíni níni neaimíxánáyí, negí díjé wíkwíroaríjéwápi tíni xixeni e éwanígíni.

⁷ Negí wíniyo arírá wíríxíni níni neaimíxánáraní, wíniyo wíwapiyíríxíni níni neaimíxánáraní,

⁸ ení rírémíxí wíríxíni níni neaimíxánáraní, xixeni e éwanígíni. Negí wíniyo negí amípí níniwíyí inííríxíni níni neaimíxánáyí, sípí míwí éwanígíni. Negí wíniyo oumenjéwéapoyíni níni neaimíxánáyí símí níxeadíjépi ríne éwanígíni. Negí wíniyo wá wíáníríxíni níni neaimíxánáyí, kípijé míyí yayí tíni éwanígíni.

“Kiráiso tíni ikárinígíyíné apí apí néra úríxíni.” uríjé nániríni.

⁹ Segí wíniyo díjé sípí níwíríni mímóní míwíwapiyí e éríxíni. Sípí imóníjépi ríwími níni nímamori naní imóníjépi íá xíríríxíni.

¹⁰ Xéxíxírímeáyí ayá rírímíxí níni píránijé menarígíjépa inííríxíni. Negí wíniyo wéyo umeaneyíni rí símí xeadíjépi ríríxíni.

11 Ríwí síwíá mîyí nîrîkwînrî éfrîxînrî. Ámînáomî nîxídiróná xíoyá kwíyîpî e nîífrîxînrî seaimîxarîñpîmî síñwirîánîñ wíaxídfîrîxînrî.

12 Ámînáo seaiinîápi nánî dîñî ikwîmoarîgîápîmî dánî dîñî nífá seainîwîngînrî. Xeanîñ seaiméáaná xwámámî wífrîxînrî. Íníná Gorîxomî rîxîñî urayífrîxînrî.

13 Ámá Gorîxoyá imónîgîáyî wí dîwí ikeamónarîñagîa nîwînrîfná segî bî mînrî wífrîxînrî. Ámá anî mîdánî wí seaiméáaná segî anîyo nánî nîpemeámî úfrîxînrî.

14 Ámá rîmewá seaiarîgîáyo Gorîxo nanî wíwîngînrî rîxîñî urîfrîxînrî. Ayo uramîxîwîngînrî rîxîñî murî nanî imîxîwîngînrî rîxîñî urîfrîxînrî.

15 Ámá yayî yarîñagîa nîwînróná ayî tînrî nawînrî yayî ero ñwî eaarîñagîa nîwînróná ayî tînrî nawînrî ñwî earo éfrîxînrî.

16 Segî wînrîyo nánî “Wífo sípînrî. Wífo nanînrî.” mîyawiwanî. Ná bînrî axîpînrî mórîrîxînrî. “Seáyî e imónîñwaénerîanî?” mîyawiwanîpa nero ámá yunîgîáyî tînrî ananî gwíaumî nînrî eméfrîxînrî. “Nene dîñî émî saimî monîwaénerîanî?” mîyawiwanîpa éfrîxînrî.

17 Sípî seaikáráná seyîné enî xîxe sípî mîwikárîpanî. Ámá nînrî “Apî nerîfná xîxenî rîa yarînrî?” yaiwiarîgîápi nánî dîñî nîmoro éfrîxînrî.

18 Dîñî mîxîmînrî níkwîmori mepa éfrîxînrî. Ananî nepaxî enánáyî, ámá nînrî tînrî píyîfá nîwînrînrî ñweáfrîxînrî.

19 Gî dîñî síxî seayîñáyîné, rîkîkîrîfó seaikáríáyo seyîné enî “Pîrî oumamoaneyî.” nîyawiwo mé Gorîxo wíkrî rîfá ápiáwînrîñ wónîñpî xe ayo wímeáwîngînrî síñwî wînrîfrîxînrî. Bîkwîyo dánî rîpî nîrînrî eánîñagî nánî seararîñî, “Rîkîkîrîfó yarîgîápi nánî “Gorîxonî pîrî umamómîngînrî.” nîmónarînrî. Rîkîkîrîfó seaikáríáyîné maríáî, nîwanîñonî pîrî numamori rînrîñî wimíárînrî.” Ámînáo e rîñrînrî.” Bîkwîyo dánî e nîrînrî eánîñagî nánî “Sewanîñyîné ‘Pîrî oumamoaneyî.’ nîyawiwo xîxe mîwîpa éfrîxînrî.” seararîñî.

20 E mepa nero Bîkwîyo dánî re nîrînrî eánîñîpa éfrîxînrî, “Joxî tînrî símî tînrî inarîgîáyî agwî wiarîñagî nîwînrîfná aiwá mînrî wirînrî. Gwînrî yeáyî wiarîñagî nîwînrîfná inîgî nîwirî wirînrî. E nîwirîfná wigî sípî seaiarîgîápi nánî ayá wîmorînrî.” Bîkwîyo dánî e nîrînrî eánîñîpa éfrîxînrî.

21 Rîkîkîrîfó seaikáríáyo xîxe sípî nîwirónáyî, ayî seyîné xopîrárînrîñ seaiarîñî. Sewanîñyîné pîrî oumamoaneyînrî nerónáyî, sewanîñyîné samîñînrîñ imîxînarîñî. Seyîné e mepa nero nanînrî nîwirónáyî, xopîrárînrîñ wiarîñî. Ayînrî sa apînrî éfrîxînrî.

13

“Gapîmanîyo símanîwîyónîñ yeáyî wurînrîwîngînrî.” urîñî nánînrînrî.

1 Ámá ayî ayî gapîmanîyo símanîwîyónîñ yeáyî wurînrîfrîxînrî. Gapîmanî wí nîmónîróná wigî dîñîyo dánî imónarîgîámanî. Gorîxoyá dîñîyo dánî imónarîgîárînrî. O xe oimónîpoyînrî síñwî wînarîñyînrî gapîmanîyî imónarîgîá enagî nánî rarîñînrî.

2 Ayînrî gapîmanîyo ámá gîyî wíakînrî nrî nerîfnáyî, ayî Gorîxo “E oimónîpoyî.” yaiwîñpî enî pîrî rakînrî yarîñî. Ámá e éfáyî rîfá meárînrînrî yarîñî.

3 Ayî rîpî nánî seararîñînrî. Gorîxo gapîmanî nîmónîro seamenîweagîáyî nanî yarîgîáyo enî óf wîmîxîfrîxînrî wîmîxîñîmanî. Sípî yarîgîáyo enî óf wîmîxîfrîxînrî wîmîxîñînrî. “Neamenîweagîáyî nánî wáyî mepa oemînrî.” nîseaimónîrîfnáyî, nanînrî erînrî. E yarîñagîa síñwî nîseanîrîfnáyî, yayî seamepîrîárînrî.

4 Seamenîweagîáyî Gorîxo seyîné nanî seaiífrîxînrî wîmîxîñî enagî nánî seararîñînrî. E nerî aiwî seyîné sípî nerîfnáyî, enî óf erînrî. Gapîmanîyî kîkîfá éwanîgînrînrî iwanî fá rîxîrîñî? Oweoi, Gorîxo sípî néra warîgîáyî re oyaiwîpoyînrînrî,

“O nene nání wikí wóniḡagí nání gapímaníyí pírf e ríá neamamoaríḡoi?” oyaiwípoyíníri seameḡweagíáyí sípí yaríḡíáyo pírf umamófríxíníri wimíxíḡí enagí nání seararíḡíní.

⁵ Ayínání nene ayo símaḡwíyóníḡí yeáyí wuríníwaníḡíní. “Pírf míneamamopa epírfá náníní símaḡwíyóníḡí yeáyí wuríníwaníḡíní.” maríái, “Nene woní woní negí yaríḡwápi nání nīyiwínírfá ‘Ayo símaḡwíyóníḡí nīwurínírfá, apání yaríḡwíní.’ yaiwianíwá nání ení símaḡwíyóníḡí yeáyí wuríníwaníḡíní.” seararíḡíní.

⁶ “Apání ríá yaríḡwíní?” yaiwianíwá nání ení gapímaníyo níḡwí takisí nání míní wiaríḡwáríní. Goríxo neameḡweáfríxíníri wimíxíḡowa pírfaníḡí neameḡweaaníro nání aníḡí míní yaríḡagíá nání seararíḡíní.

⁷ Seameḡweagíá ḡíyo pí pí míní wípaxí imóníḡípi ananí míní wífríxíní. Takisí nání pí pí níḡwí wípírfá nání imóníḡíáyo sa ananí míní wífríxíní. Símaḡwíyóníḡí yeáyí wurínípírfá nání imóníḡíáyo e wurínífríxíní. Wé íkwianíwíyo umepírfá nání imóníḡíáyo e uméfríxíní.

“Wíníyo dīḡí sípí nīwiríná ḡwí ikaxí ríníḡípi tñí xíxeni yaríḡoi.” uríḡí nánírfíní.

⁸ Seyíné íwí éfápimí dání “Níḡwí neaiapeí.” searípaxíyíné mimónípa éfríxíní. Apí mimóní “Díḡí sípí neaií.” searípaxípiní imónífríxíní. Pí nání maríái, ámá wo wíyo dīḡí sípí nīwiríná ḡwí ikaxí eáníḡípi tñí xíxeni yaríḡí enagí nání raríḡíní.

⁹ Bíkíyíyo dání rípi rípi ríníḡíyí, “Meáníḡíáyíné wí tñí íwí mínípaní. Nīwíáfrínímeari ámá mīpíkípaní. íwí mīmeapaní. Amípi wayá nání síḡwí íwí mīwínípaní.” apí apí ríníḡíyí tñí sekaxí ámi bí ení ríníḡí enánáyí, níní nawíní níkwieroríná sekaxí ná bimíní, Jisaso “Jíwaníḡoxí nání dīḡí sípí inaríḡípa ámá wíyo nání dīḡí sípí wífríxíní.” ríníḡípi ikwíkíwírfí iníḡagí nání seararíḡíní.

¹⁰ Ámá wo womí nepa dīḡí sípí nīwiríná sípí bí wiaríḡímaní. Ayínání “Ámá wíḡí wíníyo dīḡí sípí nīwirínáyí, ḡwí ikaxí ríníḡíyí tñí xíxeni yaríḡoi.” seararíḡíní.

“Jisaso weapíníyí aḡwí e enagí nání pírfaníḡí éwaníḡíní.” uríḡí nánírfíní.

¹¹ Rípi ení osearímíní. Agwí ríná nene ḡweaníwáíná nání seyíné níḡíá imóníḡoi. Síá Kiraiso nīweapíri yeáyí neayímíxemeaníyí nene dīḡí iwamíó wíkwíróáná ná jíamí imóníḡípa síní e mimóníḡagí nání sá wegíáyíné wíáfrínímeapaxíná ríxa rínáríní.

¹² Síá níyíga núísáná ríxa wíá nókía waríḡípa síá nene xwíá tíyo ḡweaníwá nání imóníḡíyí ríxa nóra waríní. Kiraiso weapíníá nání aḡwí e imóníḡagí nání ámá aikí nīfríri taríḡíápa amípi sípí áríwíyíná yaríḡíápi pírfí wíáfríne ámá mīxí nání ikínaríḡíápa amípi naní ikwáwíyíná yaríḡíápi íá xífríne oyaneyí.

¹³ Ámá ikwáwíyíná pírfaníḡí yaríḡíápa neranéná papíkí erane uyíní erane mepa éwaníḡíní. Ámá wí tñí íwí inífríne iyí ede dání onaríḡíápi monípa éwaníḡíní. Xeaníḡí rínímerane sípí dīḡí yaiwínífríne mepa éwaníḡíní.

¹⁴ E mepa nerane negí Ámíná Jisási Kiraiso wimónaríḡípi aikíníḡí níyínífríne íwí nání íeapá neainaríḡípi yaní nání wí dīḡí mímopa éwaníḡíní.

14

“Séríxímeáyo xwíyíá numearíro ‘Sípí yaríḡoi.’ murípaní.” uríḡí nánírfíní.

¹ Ámá Jisasomí dīḡí nīwíkwíroríná wíḡí dīḡí samíḡí nīwero ududí nīwíníro “Apí nerínáyí, Goríxo negí yaríḡwápi nání yayí enírfeníḡoi?” yaiwínaríḡíáyo seyíné ananí umímínípoyí. Ayí tñí xwíyíá xímíxímí inípírfí nání umímínípírfí nání mīseararíḡíní. Nāḡínní nero umímínípírfí nání seararíḡíní.

² Ámá Jisasomí dīḡí nīwíkwíroríná wíḡí dīḡí ení neáníro wí ududí mīwínípa nero “Apí nerínáyí, Goríxoyá síḡwíyíyo dání ananí yaríḡwíní.” yaiwínaríḡíáyo pí pí

reaxí winíípi anani narigfáriní. Ámá Jisasomi diñf niwíkwíroríná wigf diñf samíñf wearigfáyf nanwí minf aiwáni narigfáriní.

³ Ámá “Pí pí reaxí winíípi anani nípaxíriní.” niyaiwiro narigfáyf ámá “Nanwí ninípaxímaní.” niyaiwiro minarigfáyo peayf míwianípa oépoi. Ámá nanwí minarigfáyo ení pí pí reaxí winíípi anani narigfáyo xwíyíá numearíro “Nípkwíni míyaríñoi.” murípa oépoi. Ayo Goríxo ríxa umímíníñf enagí nání raríñíni.

⁴ Pí pí anani narigfáyo xwíyíá numearíro “Nípkwíni míyaríñoi.” urarigfá gíyíné ámá woyá xináiwáníñf nimóníro omíñf wíiarigfáyo xwíyíá numearíranénáyf, “Apání yaríñwíni.” ríseaimónaríni? Oweoi, xwíyíá numearíriná “Sípí yaríñoi.” uríri numímíníri “Anani yaríñoi.” uríri epaxo ná woní wigf bosíworíni. Ayf nanwí ninírináraní, minípa nerírináraní, wigf bosíwo —O Áminá Goríxoríni. Oyá diñf tíní xíomi diñf niwíkwíróa upaxf enagí nání o anani umímínínfáriní.

⁵ Ámá wí “Sfá ayi wí tíní xixeni mimóníni. Goríxoyá síñwíyo dání ayá tñfíyi rífa imóníni?” yaiwiarigfáriní. Wí “Sfá wíyi seáyf e mimóní níní Goríxomi yayf umeanfáwá nání apání rífa imóníni?” yaiwiarigfáriní. Ámá ayf ayf “Sfá wíyi seáyf e imóníñfíraní? Níní axípi imóníñfíraní?” niyaiwiríná “Nioní e ríyaiwiaríñíni?” niyaiwirí ipímónífríxíni.

⁶ Ámá “Sfá ayi seáyf e imóníñfíyirífaní?” niyaiwiro xídarigfáyf Ámináo nene yaríñwápi nání yayf owiníníri nání e yarigfáriní. Ámá pí pí reaxí winíípi narigfáyo ení Ámináo nene yaríñwápi nání yayf owiníníri nání narigfáriní. Ayf anani niníroná wigf narigfápi nání Ámináomi yayf wíarigfá enagí nání raríñíni. Ámá nanwí minarigfáyo ení Ámináo nene yaríñwápi nání yayf owiníníri nání “Apí minípa oyaneyí.” niyaiwiro xídarigfáriní. Ayf ení wigf narigfápi nání Goríxomi yayf wíarigfáriní.

⁷ Ayf rípi seararíñíni. Negfíyí wo xíomíní yayf winíní nání síñf ñweapaxímaní. Xíomíní yayf winíní nání “Opémíní.” yaiwipaxímaní.

⁸ Nene síni síñf níñwearíná ayf Ámináo nene yaríñwápi nání yayf owiníníri yaríñwáriní. Pí pí neríná Ámináo yayf owiníníri yaríñwáriní. Níperíná ení yayf owiníníri pearíñwáriní. Ayínání nene níperínáraní, síni síñf níñwearínáraní, newaníñene yayf inaníwaníri mé sa Ámináo yayf winínífa nání éwaníñíni.

⁹ Ayf rípi nání seararíñíni. Kiraiso ámá pegfáyo tíní mípé síni síñf ñweagfáyo tíní wigf Ámináo imónímífaníri ríxa níperi ámi wíápínímeanf enagí nání seararíñíni.

¹⁰ Kiraiso ámá níyíyá Ámináoní imóníimíñíni níperi wíápínímeanf aí diñf samíñf wegíyíné pí nání segí séríxímeá diñf ení eáníñf tígíyáyo xwíyíá numearíro “Sípí yaríñoi.” uraríñoi? Diñf ení eáníñf tígíyíné ení pí nání segí séríxímeá diñf samíñf wegíyáyo peayf wíanaríñoi? Goríxo ámá níyoní xwírixí umenfáyi nínene ní neamenífa enagí nání seararíñíni.

¹¹ Bíkíyíyo dání re níriníri eáníni, “Ámináo re ríñfíriní, ‘Aníñf nonf ñweañáoní, níwaníñoní imóníñápimí dání seararíñíni. Ámá níní Goríxoní nání xómíñf níyíkwiróná yayf nínímero woákíki nírinóná “Níyoní nání Ámináoxí, ayf joxíriní.” níripírfáriní.’ Ámináo e ríñfíriní.” Bíkíyíyo dání e níriníri eáníñagí nání “Ámá nínene ní xwírixí neamenífaríni.” seararíñíni.

¹² Ayínání nene níjfa re imóníñwíni. Pí pí newaníñene enwápi nání Goríxo xwírixí neamearíná “Ayf apí nání e enwáriní. E enwáriní.” nura waníwáriní.

“Séríxímeáyo óreámioapaxí imóníñfípi míwíwapíyipaní.” uríñf náníriní.

13 Ámá n̄iyoni xwíríxí umenfo, ayí Goríxo en̄agí n̄áni Jisasomi d̄iñf̄ wíkwíron̄waéne xwíyíá xixe n̄imearin̄irane “N̄ip̄íkw̄n̄i m̄iyar̄iñoi.” r̄inar̄iñwápi s̄ini m̄ir̄in̄ipa nerane d̄iñf̄ pírán̄iñf̄ re neyírori éwan̄iḡini, “Negí n̄r̄ixímeá s̄ipí ep̄r̄ix̄in̄r̄i n̄ik̄r̄ipeaán̄ipax̄ imón̄iñf̄p̄iran̄i, n̄óreámioapax̄ imón̄iñf̄p̄iran̄i, b̄i m̄iwíwap̄iyipa éwan̄iḡini.” D̄iñf̄ e neyírori éwan̄iḡini.

14 Nioni Áminá Jisaso t̄ini ikár̄in̄iñap̄imi d̄áni n̄ijf̄á nimón̄r̄i d̄iñf̄ re n̄iyaiwiri n̄ip̄imón̄ini, “Pí pí ámá nar̄iḡf̄ap̄i n̄in̄r̄fná b̄i piax̄ weán̄ipax̄ men̄ini.” n̄iyaiwiri n̄ip̄imón̄ini. E ner̄iñf̄ aí ámá “Ap̄i n̄in̄r̄fná piax̄ neán̄ipax̄r̄fan̄i?” yaiwiar̄iḡf̄á ḡiyf̄ ḡiyf̄ ayf̄ni aiwá ap̄i piax̄ weán̄ipax̄ imón̄ini.

15 Segí d̄iñf̄ t̄ini “Ap̄i anani n̄ipax̄p̄ir̄ini.” n̄iyaiwiro n̄in̄r̄óná wíwap̄iyar̄iḡf̄ap̄imi d̄áni sér̄ixímeá ax̄f̄p̄i nemáná “S̄ipí imón̄iñf̄p̄i n̄f̄áon̄r̄fan̄i?” n̄iyaiwiri xwír̄f̄á n̄ik̄xén̄r̄fnáyf̄, “Ayo s̄ini d̄iñf̄ s̄ipí n̄iwirane pírán̄iñf̄ umear̄iñw̄n̄i.” r̄iseaimón̄ar̄ini? Kiraiso yeáyf̄ uyim̄ixemeám̄án̄r̄i upein̄f̄ en̄agí n̄áni sér̄ixímeáyo segí nar̄iḡf̄ap̄imi d̄áni xwír̄f̄á m̄iwik̄xepani.

16 Ayinán̄i segí “Anani n̄ipax̄p̄ir̄ini.” n̄iyaiwiri nar̄iḡf̄ap̄imi sér̄ixímeá wí n̄iseax̄f̄d̄iro ax̄f̄p̄i ner̄iñf̄p̄imi d̄áni piax̄ n̄weán̄r̄fnáyf̄, ámá wí segí yar̄iḡf̄ap̄i n̄áni “Ayf̄ s̄ipí imón̄iñf̄p̄i yar̄iñoi.” r̄ip̄r̄ix̄in̄r̄i ap̄i e mepani.

17 Ayf̄ r̄ip̄i n̄áni searar̄iñini. Goríxo, xwiox̄f̄yo páwian̄f̄wáom̄i ín̄imi n̄iwur̄fn̄iranéná ayf̄ xwíyíá iniiḡf̄ t̄ini aiwá t̄ini n̄áni “Ap̄i n̄ipax̄r̄ini. Ap̄i m̄in̄ipax̄r̄ini.” ran̄f̄wá n̄áni ín̄imi wur̄fn̄ar̄iñwámani. Ayf̄ wé rón̄iñf̄ imón̄iñf̄p̄i x̄f̄d̄irane ámá t̄ini p̄iyf̄á w̄r̄in̄irane kwíyf̄ Goríxoyap̄imi d̄áni d̄iñf̄ n̄if̄á neain̄r̄i yan̄f̄wá n̄áni ín̄imi wur̄fn̄ar̄iñwár̄ini.

18 Ámá e nero Kiraisomi x̄f̄dar̄iḡf̄á ḡiyf̄ ḡiyf̄ Goríxo “Ayf̄ ap̄ani yar̄iñoi.” yaiwiri ámá “Ayf̄ m̄m̄iwíaró xixeni yar̄iñoi.” r̄iro yar̄iḡf̄áyf̄ en̄agí n̄áni rar̄iñini.

19 Ayinán̄i “Nene yar̄iñwáp̄imi d̄áni ámá n̄iwaȳrón̄iro ñwearo wiḡf̄ d̄iñf̄ wíkwíroar̄iḡf̄ap̄i yóf̄ imón̄iro epax̄ imón̄iñf̄p̄ini oyaneyi.” n̄iyaiwiro xaíwí f̄á xir̄f̄r̄ix̄ini.

20 Aiwá segíyí wí “Nw̄ár̄ini.” yaiwiar̄iḡf̄ap̄i n̄in̄r̄iñf̄p̄imi d̄áni Goríxo em̄in̄r̄i yar̄iñf̄p̄i m̄ip̄ineamón̄iñf̄ oyaneyi. Pí pí ámá nar̄iḡf̄ap̄i Goríxoyá s̄iñw̄f̄yo d̄áni anani n̄ipax̄ imón̄iñaḡi aí ámá b̄i n̄in̄r̄i wíyo óreámioan̄r̄i wim̄ixáná ayf̄ s̄ipí yar̄ini.

21 Nan̄wí n̄in̄r̄fn̄aran̄i, iniiḡf̄ wain̄f̄ n̄in̄r̄fn̄aran̄i, pí pí ner̄fná ap̄imi d̄áni segí sér̄ixímeá óreámioapax̄ imón̄iñf̄p̄i mepa nerónáyf̄, ayf̄ nan̄f̄ yar̄iñoi.

22 Seyf̄né wox̄ini wox̄ini Goríxo s̄iñw̄f̄ ran̄iñe d̄áni “Iniiḡf̄ wain̄f̄ t̄ini nan̄wí t̄ini n̄áni em̄f̄ap̄i n̄áni e ip̄i r̄iyaiwin̄ini?” n̄iyaiwiro ip̄imón̄f̄r̄ix̄ini. Ámá iniiḡf̄ wain̄f̄ t̄ini nan̄wí t̄ini n̄áni d̄iñf̄ n̄iyaik̄irómáná “E ner̄fná ayf̄ anan̄r̄ini.” yaiwinar̄iḡf̄ap̄ini x̄f̄dar̄iḡf̄áyf̄ wiḡf̄ d̄iñf̄p̄i “Nioni s̄ip̄ini yar̄iñini.” m̄iyaiwin̄ipa yar̄iñaḡf̄a n̄áni yayf̄ winar̄iñr̄ini.

23 E ner̄i aiwá ámá wiḡf̄ d̄iñf̄ t̄ini “Nioni ap̄i n̄in̄r̄fná Goríxoyá s̄iñw̄f̄yo d̄áni n̄ip̄íkw̄n̄i mimón̄iñáná r̄f̄a nar̄iñini?” yaiwinar̄iḡf̄ap̄i n̄iwiaik̄in̄r̄i ner̄fnáyf̄, wiḡf̄ d̄iñf̄yo d̄áni “S̄ipí r̄f̄a yar̄iñini?” yaiwinar̄iḡf̄ar̄ini. Ayf̄ “E ner̄fná ap̄an̄r̄ini.” yaiwinar̄iḡf̄ap̄i t̄ini xixeni mé n̄iwiaik̄in̄r̄i n̄áni wiḡf̄ d̄iñf̄p̄imi d̄áni “Nioni s̄ip̄ini yar̄iñini.” yaiwinar̄iḡf̄á en̄agí n̄áni rar̄iñini. “Goríxoyá s̄iñw̄f̄yo d̄áni ayf̄ e anani epax̄ener̄ini.” m̄iyaiwin̄f̄ en̄f̄p̄i ar̄f̄kí ner̄fnáyf̄, ayf̄ f̄wí yar̄iñoi.

15

“Negí neaimón̄ar̄iñf̄p̄imi m̄ix̄f̄d̄in̄f̄ w̄in̄iyf̄ wimón̄ar̄iñf̄p̄imi en̄i x̄id̄f̄wan̄iḡini.” ur̄iñf̄ n̄án̄r̄ini.

1 Nene Jisasomi d̄iñf̄ n̄iwíkw̄r̄oranéná d̄iñf̄ en̄f̄ eán̄iñf̄ t̄iñwaéne negí neaimón̄ar̄iñf̄p̄i n̄án̄ini m̄ix̄f̄d̄in̄f̄ re yaiwíwan̄iḡini, “Ámá Jisasomi d̄iñf̄ n̄iwíkw̄r̄oro aí wiḡf̄ d̄iñf̄ sam̄iñf̄ weḡf̄áyf̄ am̄ipí Goríxoyá s̄iñw̄f̄yo d̄áni anani epax̄ imón̄iñf̄p̄i

náni ududí nero ‘Nepa e epaxímani.’ niyaiwiro xídarígfáyírfani?” niwiaiwimáná niyunirane éwanígini.

² E neranéná nene díní samíní wegíayo naní wiiarínwápimi dání sáfkáki oomixaneyiníri wígfí yayí winipaxí imónínífpimi xídíwanígini.

³ Ayí rípi náni seararínini. Kiraiso aí xegí wimónarínífpimíni mixelíní xíto Goríxomi urínípi náni Bíkwiyo re níríniri eánínípa, “Ámá joxi ikayíwí rímeaarígfápi ayí nioní ení níríáriní.” Bíkwiyo dání api níríniri eánínípa Goríxo wimónarínífpimíni xídíní enagí náni re seararínini, “Negí neaimónarínífpimíni mixelíní díní samíní wegíáyí wimónarínífpimíni xídíwanígini.” seararínini.

⁴ Xwiyíá eníná Bíkwiyo níriri eagíá gíyí gíyí nene íá níroranéná éwapíníwanígíniri eagíáriní. Íá níroranéná aníní miní xídipaxí imónirane díní síxí ínirane enwápimi dání díní Goríxo neaiíníápi náni ikwímóríxiníri eagíáriní.

⁵ “Goríxo —O ámá díní síxí íniro xíomi aníní miní xídíro epíri náni ananí wimixarínorini. O seyíné ‘Kiraisi Jisaso enípa nerane oxídaneyi.’ niyaiwiróná díní axípiní xíríro nawíní nimónimáná píraníní nwearo éríxiníri seaimíxíwinígini.” nimónarini.

⁶ “Seyíné díní axípiní tígíáyíné nimóniro náni maní ná bami dáníníní níríro omí —O negí Áminá Jisasi Kiraisomi xanorini. Omí seáyí e umérixiníri e seaimíxíwinígini.” seararínini.

“Kiraiso Émáyo ení yeáyí uyimixemeáimígini.” yaiwinípi tñi xixeni e eníriní. uríní nánirini.

⁷ Ayínáni Kiraisomi díní wíkwíroarínwaéne yarínwápimi dání ámá Goríxomi seáyí e umepírfá náni “Kiraiso neamímínípa negí wíníyo ení oumímínaneyi.” niyaiwirane xixe mímíníwanígini.

⁸ Nioní seararínápi, ayí rípirini. Kiraiso “Goríxo díní unwiráripaxí imónínoríani?” yaiwinirane “Aríowami Goríxo wígfí símímaníyo dání ‘Niseaiimíáriní.’ réoárínípi xixeni neaiínírfani?” yaiwinirane yaníwá náni xíto iyí símí síto wákwíníwaéneyá inókíníni nimónirí arírá neaiínírfani.

⁹ Judayene arírá neaiíní maríái, émáyí ení Goríxo wá niwianíri winí enagí náni xíomi yayí umérixiníri ayo ení Kiraiso arírá winírfani. Émáyí náni nioní seararínápi Bíkwiyo níríniri eáníní tíyí tñi xixeni imónínagí náni seararínini. Wí e ayí re níríniri eánini, “Ayínáni ámá émáyí aríá egíe dání Goríxoxí náni woáfkáki wirí díxí yoí níríníá soníyo dání ríri emíáriní.” níríniri eánini.

¹⁰ Ámí wí e ení re níríniri eánini, “Émáyíné Goríxo xegí Judayí tñi yayí éríxiní.” níríniri eánini.

¹¹ Ámí wí e ení re níríniri eánini, “Émáyíné niyínéni Ámináomi yayí umérixiní. Ámá nimíni nweagíáyí nñi yayí umérixiní.” níríniri eánini.

¹² Ámí wíá rókiamoagí Aisaiao níriri eanípimi ení re níríniri eánini, “Xíáwo Jesioyá piaxíyo dání wo niwiaroríná mixelí ináyí nimónirí émáyo umenweaníáriní. Émáyí díní ‘Píraníní neaiíníto, ayí oríani?’ niyaiwiro wíkwímopírfáriní.” níríniri eánínagí náni seararínini.

¹³ “Goríxo —O ámá díní ‘O naní e neaiínírfani?’ niyaiwiro wíkwímoarígfápi náni wimixarínorini. O seyíné xíomi díní niwíkwíroríná díní níá seainíri niwayíróniro nwearo epírfá náni xwapí ayá wí seaiíwinígini.” nimónarini. Seyíné ení eáníní oyá kwíyípi ení síxí seaeámíxinífpimí dání “Goríxo e neaiínírfani?” niyaiwiro díní niwíkwímoríná ayá wí wíkwímóríxiníri “Goríxo api seaiíwinígini.” nimónarini.

Poro xíto émáyo wá urímépi náni yayí winíní nánirini.

14 Gí níríxímeáyíné, nioní ení seyíné nání díní re niseaiawirí nípímóníní, “Ayí wigí wíníyo naní wiipaxí imóníhípí nání nífá imóníro wíwíní xíxe éwapínipaxí imóníro egíáyí enagí nání wíníyo naní imóníhípí onímíapí bí míwíí xwapí ayá wí níwíia warígááríní.” niseaiawirí nípímóníní.

15 E nisearírí aí seyíné xwíyá bí bí díní seaimómí nání payí rína neáa nuríná ayá igígí mé nírírí eááríní. Ayí rípi náníríní. Goríxo wá níníwianírí

16 Kiraisí Jisaso nání émáyo wá uríwínígínírí nírípeaníríní. Émáyo xegí kwíyí ámá xíoyá wímíxarínípímí dání aiwá peaxí tíníhípí Goríxo wimónaríníhípíníhípí oimónípoynírí nioní ámá apaxípa nimónírí yarígááníhípí neríná xwíyá Goríxo táfámíní imóníhípí yayí neainipaxí imóníhípí wá uraríníhípí.

17 Ayínání Kiraisí Jisaso tíní ikáríníhípí oní enagí nání Goríxomí nuxídíríná yarínápí nání míxí meakínínipaxíríní.

18-19 Nioní seáyí e níkarínírí amípí wí nání mírí sa Kiraiso nioní yarínápímí dání enípí náníní orímíní. Nioní émáyo tíníhípíní wá urírí Goríxoyá kwíyíhípí ení nímíxínípímí dání emímí tíní ayá ríwamónipaxí imóníhípí tíní wíwapíyírí yaríná ayí aríá níníro nání Jisasomí díní wíkwírogááríní. Ayínání iwamíó Jerusaremí dání néra neméísáná Iririkamí píropenísí tíní e nání amí amí nemeríná xwíyá Kiraiso nání yayí neainipaxíhípí nímíní fá meáríníhípí.

20 Apí e neríná “Kiraiso nání nífá imónígáámí ourímémíní.” mímímóní “Majíá imónígáámí ourímémíní.” níyáiwírí e enáríní. “Ámá wo síná aní nání xámí tíwayíroníyo omírímíní.” mímímóníhípí enagí nání e enáríní.

21 “Majíá imónígáámí ourímémíní.” nímímónírí enápí Bíkíwíyo re nírínírí eáníhípí tíní xíxéní imóníní, “Ámá o nání síní murémeáníhípí sínwí wíníhípíríhípí. O nání xwíyá aríá míwígíáyí nífá imónípíríhípí.” E nírínírí eáníhípí tíní nioní enápí tíní xíxéní imóníní.

“Sípéní nání nuríná Romíyo imaní seamúrómááríní.” uríní náníríní.

22 Ayínání seyíné táfámíní obímínírí xwapí ayá wí nímímónírí aí e enápí áxenwarí níníga warínagí nání wí níbípaxí nimóníhípímaní.

23 E nerí aí nioní táfá rímíní wí e síní urímepaxí mímónípa erí xwíogwí obaxí nímúroaríná ení amí amí “Romíyí táfámíní úmígíní.” nimónayírí ení enagí nání

24 nioní “Sípéní píropenísíyo nání nuríná seyíné ení sínwí niseaga seamúrómígíní.” nimónaríní. “Seyíné tíní xwíyá niseanwaxa seamúroaríná gí díní bí yayí onínírí óf e nání aiwá bí niapowáríhípí.” nimónaríní.

25 “E émígíní.” nímímónírí aí anígíwí ámá Goríxoyá imónígáá Jerusaremí hweagáyo arírá wímínírí e nání waríníhípí.

26 Ámá Goríxoyá imónígáá Masedonia píropenísíyo tíní Gíríkí píropenísíyo tíní hweagáyo, ayí ámá Goríxoyá Jerusaremíyo hweagáá dífwí ikeamónarígáyo arírá wíwanígínírí raúroarínígá enagí nání nioní nígwí apí níméámí e nání waríníhípí.

27 Wíwaníhípíyí wigí díní tíní yayí nero “E éwanígíní.” rínígíawíxíní. E nerí aí “Émáyo ayo arírá míwípaxí imónígááyíríní.” ríseaimónaríní? Oweoí, Judayí Jisasomí díní wíkwírogáyo dání émáyo xwíyá yayí neainaríníhípí aríá níwíro díní níwíkwíroríná kwíyí tígíáyí nimóníro nání wíwaníhípíyí ení ayo wigí amípí bí tíní arírá wípaxí enagí nání raríníhípí.

28 Ayínání wigí raúroarínígáapí níméáa nurí míní níwírí “E nírémoríná émígíní.” nimónaríníhípí nípíní níyárimóní Sípéní píropenísíyo nání nuríná seyíné tíníhípí seamúrómááríní.

29 Nioní re níyáiwírí nífá imóníhípí, “Seyíné tíníhípíní níbírí seámeááná Kiraiso naní níneairíná bí onímíapí míneainí ayá wí neainíhípí.” níyáiwírí nífá imóníhípí.

³⁰ Gí nrixiímeáyíné, anigwi ení rirémixí bi rípi oseaimíni. Seyíné negí Áminá Jisasi Kiraiso nání dñí moro negí nrixiímeá nání dñí sipí wianfáwá nání kwíyíipimí dání imóniñwápí nání dñí moro nero Poroní tñí nawíní gwí nímóníro nioní nání aníñí miní Gorixomí rixiñí nuriyífríxíni.

³¹⁻³² Nioní Gorixo níwimóniñíipimí dání seyíné tífáminí yayí tñí nibíri seyíné tñí xwíyíá níñweariñíipimí dání dñí sixí ínimíá nání rixiñí re nuriyífríxíni, “Judia píropenisíyo ñweagfá xwíyíá yayí neainariñípi arfá míwí wiaíkiarigfáyí omí wífáipimí dání éf umíneí.” nuriyífríxíni. Nioní Jerusaremí níremoríná ení áamá Gorixoyá e ñweagfáyí arírá nioní wimfápi nání yayí winfwiniginíri Gorixomí rixiñí nuriyífríxíni.

³³ Gorixo —O ananí áamá níwayiróníro ñweapíri nání wimíxariñoríni. O seyíné dñí seakikayówiniginí. “Apí e éwiniginí.” nimónaríni.

16

Yayí Poro wíowáriñípi nániríni.

¹ Nioní negí nrixiímeái Pibíyí ríniñí —Í Jisasiyá síyikí imónigfá Segíria ñweagfáyo saní wurfnaroariñí wíríni. “Í apíxí awíaxí wíríni.” searariñíni.

² Í seyíné tífáminí nibíriná seyíné “Í ení Ámináo tñí ikáriníñí wíríani?” níyáiwiwo umímínífríxíni. E nerfíná úrapí míwí áamá Gorixoyá imónigfá wigí wíniyo umímínipaxí imóniñípa axípi numímíníro pí pí nání ikeamóníagi níwíniróná arírá wífríxíni. Ayí rípi nániríni. Í áamá ayá wíyo arírá wirí nioní ení arírá níri yariñí enagi nání rariñíni.

³ Pírisiraímí tñí xiagwo Akwiraomí tñí “Poro yayí eaiwárenapiñoi.” urípoyí. Ayaú nioní Kiraisí Jisasiomí níxídirí yariñápi nání gwí nímónigfíyaúríni.

⁴ Nioní éf níniíníri nání yoí mayí nimóníri egfíyaú enagi nání Gorixomí yayí wiaríñaríni. Nioníni marfái, éma Jisasiyá síyikí imónigfá níminí ñweagfáyí ení ayaú nání yayí wiarigfáríni.

⁵ Jisasiyá síyikí imónigfá xíomí yayí wianíro nání añí ayaúyáiwámí awí eánarigfáyo ení “Poro yayí seaiwárenapiñoi.” urípoyí.

Epinitasomí —O gí dñí sixí uyiñáoríni. Esia píropenisíyo áamá níni síni enáná xámí Kiraisomí dñí wíkwírono, ayí oríni. Omí ení “Poro yayí siowárenapiñoi.” urípoyí.

⁶ Mariaímí —Í seyíné arírá oseaimíníri aníñí miní eníriní. Ímí ení “Yayí siowárenapiñoi.” urípoyí.

⁷ Adíronikasomí tñí Juniasomí tñí awaúmí ení “Yayí eaiwárenapiñoi.” urípoyí. Awaú nioní tñí axígwíoneríni. Awaú nioní tñí nawíní gwí añíyo ñweañwáwáúríni. Nioní síni Kiraisomí dñí míwíkwíronáná awaú xámí o tñí ikárinigfíwáú imónigfíriní. Wáf wurímeiarigfá seáyí e imónigfáyí waúríni.

⁸ Abírietasomí —O Ámináooyá wo nioní dñí sixí uyiñáoríni. Omí ení “Yayí siowárenapiñoi.” urípoyí.

⁹ Ebanomí —O Kiraisomí níxídirí yariñwápí nání gwí nímóniñíyí woríni. Omí tñí gí dñí sixí uyiñáo, Sítekisomí tñí awaúmí ení “Yayí Eaiwárenapiñoi.” urípoyí.

¹⁰ Aperisomí —O Kiraisomí níxídiríná mímíwiáró píraníñí xídaríñagi wínaríñwá woríni. Omí ení “Yayí siowárenapiñoi.” urípoyí.

Arisíoburasoyá añiwámí wearigfáyo ení “Yayí seaiwárenapiñoi.” urípoyí.

¹¹ Yegí axowawi Xerodionomí ení “Yayí siowárenapiñoi.” urípoyí.

Nasisasoyá imónigfáyo —Ayí Ámináooyá wí imónigfáyíriní. Ayo ení “Yayí seaiwárenapiñoi.” urípoyí.

12 Tiraipinaími tñni Tiraiposaími tñni —Ípaú Ámináomi nixídíríná áamá wí eni oxídífpoyiniri ríwí nirkwíniri aniní miní yarigípaúrini. Ípaúmi eni “Yayí eaiwárenapinói.” urífpoyí.

Gí diní síxí uyiñáo, Pesisomi —O Ámináomi nixídíríná wíniyí eni diní owíkwírfpoyiniri aniní miní yarínorini. Omí “Yayí siowárenapinói.” urífpoyí.

13 Rupasomi —O Ámináomi nixídíríná mowíá xídarinomaní. Omí “Yayí siowárenapinói.” nuriróná xináimi —Í omí xinái gí inókíniní imóninirini. Ími eni e urífpoyí.

14 Asigiritasomi tñni Pirigonomi tñni Xemisomi tñni Patirobasomi tñni Xemasomi tñni negí nixímeá awa tñni ñweagíayo eni “Yayí seaiwárenapinói.” urífpoyí.

15 Pirorogasomi tñni xiepi Juriaími tñni Neriasomi tñni xinapími tñni Oribasomi tñni áamá Gorixoyá imónigíá ayí tñni ñweagíayo eni “Yayí seaiwárenapinói.” urífpoyí.

16 Jisasoyá siyikí imónigíáyíné yayí niniróná yayí óf eánenírxini. Jisasoyá siyikí imónigíá ñweagíá api api nipini yayí seaiwárenapinói.

“Áamá xepixepá orónaneyiníro seaiwapiyarigíáyí síñwí winaxídírxini.” uriní nánirini.

17 Gí nixímeáyíné, ení rirémixí bí rípi oseaimini. Seyíné áamá míxí orinífpoyiniri seaiepi siro óreámioáfpoyiniri seaiwapiyiro yarigíayo —Ayí none seaiwapiyinwápi níwiaikiro xegí bí seaiwapianíro yarigíáyírxini. Ayo síñwí winaxídífpoyí. Síñwí níwinaxídíróná ayí tñni gwiaumí minípa époyí.

18 Ayí rípi nání seararinini. Áamá e yarigíáyí nepa Áminá Kiraisoyá xináiwániní nimóníro omíní wíiarigíáyímaní. Reaxí winarinípi nánini diní nímoreo yarigíáyírxini. Ayí diyimání ikaxí nuríro weyí umeararigíápi dání áamá maiwí “E neaiwapianíro ríá yarínói?” míyaiwí egíayo yapí wíwapiyarigíárini.

19 “Romí ñweáyí xwíyíá yayí neainarinípi ríwí mumó píraniní xídarinói.” rininípi aní nímini yaní iwénimení enagí nání nioní seyíné nání yayí ninariní. E nerí aí áamá nioní seararináyí yapí seaiwapiyipírxiniri seyíné naní imóninípi nání diní émí saímí moro sípi imóninípi nání majíá ero oimónífpoyiniri nimónarinagí nání rarínini.

20 Nioní seararinápi seyíné xixeni nerínáyí, Gorixo —O ananí áamá níwayiróníro ñweapírá nání wimíxariní. O síní mé obomí xopírará níwimáná seyínéyá suyímanwíyo wáriníáriní.

“Áminá Jisaso wá seawianíwinigíni.” nimónariní.

“Áamá tiyí yayí seaiwárenapáoí.” uriní nánirini.

21 Timotio —O Kiraisomí nixídírí yarínápi nání gwí nímóniní worini. O yayí seaiwárenapinói. Nioní tñni axígwíowa, Rusiaso tñni Jesono tñni Sosipatao tñni eni yayí seaiwárenapáoí.

22 Tetiasomí —Nioní Poro áwaní níraríná payí rína earináonirini. Nioní eni Ámináoyáyíné yayí seaiwárenapíini.

23 Gaiaso —O Poroní xegí aníyo ñweañáná píraniní nímeariní. Jisasoyá siyikí imónigíá aní rípi ní ñweagíáyí xegí aníyo awí eánipíri nání umímaníriní. O eni yayí seaiwárenapinói. Erasíaso —O aní rípi dání gapímaníyíyá nígwí meñweañorini. O tñni xogwáo Kwotaso tñni awaú eni yayí seaiwárenapíini.

24 [Áminá Jisasi Kiraiso seyíné níyínéni wá seawianíwinigíni. “E imóníwinigíni.” nimónariní.]

“Gorixomí seáyími uméwanigíni.” uriní nánirini.

25-26 Seyíné xwíyíá yayí neainarinípi —Xwíyíá api Jisasi Kiraiso nání nioní wá urarinápi tñni xixenirini. Api eníná dání ínimi yumí imóninírxini. Ínimi yumí

nimóga bagí aiwi agwi ríná ríxa wíá wókímíxíníñpíríní. Émá nímíní ñweagfáyí wí arfá níwiro díní owíkwírópoyíní Goríxo —O aníñí noní ñweañoríní. O eníná dání “E imóníwínígíní.” ráríñpa wíá rókiamoagfáwa eagfápi wáí urímearíñwápimí dání émá nímíní ñweagfáyí tñí e ríxa síñání áwaní rínáríníñpíríní. Xwíyá apí xaiwí fá oxírípoyíní seaimíxípaxo, ayí Goríxoríní.

²⁷ Díní émí saímí morí ñwíá imóní eno, ayí oníríní. Omí Jisasi Kiraiso neaiñpí nání díní nímoríñpimí dání yayí seáyí émi oumeaneyí. “E éwanígíní.” nimónaríní.

Payí Poro Koriniyo ηweáyí nání xámi eañinarini.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí aní yoí Koriniyo ηweagíáyí nání Poro xámi níriri eañinarini. Aní apí Gírikíyí píropenisíyo xwé bí imóniñpírini. Poro émayí aníyo wáí nurimeríná aní apimí ení nírémori (Wáí wurimeiarigá 18:1-17) xwiogwí wo niñweari nuréwapíyiri ámi wo sini enáná áwini e dání wí e nání nurí niñwearíná arfá re wiñnigini, “Jisasoyá siyikí imónigá Koriniyo ηweáyí nípikwini mýariñoi.” rinarinagá arfá níriri payí ayí Poromí yariñí owianeyiníro nearí wiowárinípi ení nímearí nání payí rina nearí wiowárinínigini. Ayí Jisasomí dñí níriri kwíro aiwí sini niaíwí pópia yapi imóniño íwí sini Jisasomí dñí míriri kwíropa neríná egfápi ía xiríro yariñagfápi nání míriri nuríri eañnigini. Xíomi yariñí payí nearinípi dání wigfápi nání ení áwaní nuríri eañnigini.

¹ Poroní —Nioní Gorixo xegí níriri imóniñpírini dání gí íwí Jisasi Kiraisoyá wáí wurimeiariní wo imóniñpírini wéyo ía numíriniñnirini. Nioní negí níriri xímeáo, Soteniso tñí nawíni niñwearíná

² siyikí Jisasoyá imónigá aní Koriniyo ηweagíáyí nání —Seyíne Kiraisí Jisaso tñí nawíni ikárinigfáyíne enagi nání siyikwí míní imóniñpírini searípeañyínerini. Seyíne áamá aní nímíni gími gími ηweagfá negí Áminá Jisasi Kiraisomí —O Áminá ayí tñí nene tñí nání nawíni imóniñnirini. Omi yayí wiarigfáyí níní tñí nawíni xewaninoyá imóniñpírini wéyo ía seaumíriniñnirini. Seyíne nání payí rina nearí mónaparini.

³ “Negí ápo Gorixo tñí Áminá Jisasi Kiraiso tñí awaú wá seawianíri seyíne niwayíroníro ηweapíri nání seairi éisixini.” nimónarini.

“Gorixo seaiapinípi nání yayí wiariníri.” uriní nánirini.

⁴ Seyíne Kiraisí Jisaso tñí ikárinigfáyíne enagi nání Gorixomí nuríriná xfo wá níseawianíriná nañí seaimíxinípi nání dñí nímori íníná seyíne nání yayí wiariníri.

⁵ Ayí rípi nání rarini. Kiraiso tñí ikárinigfáyíne Gorixo wá níseawianíri nañí imóniñpírini bí bí níseaimíxiníriná réwapínipaxí imóniño niñfá imónipaxí imóniño epírí nání bí onímíapi síxí mímímó níriri ayá wí seamímoníri.

⁶ Xwíyíá Kiraiso nání yaní seaiapiníwápi xwioxíyo síkíkiníñí seaimíxininagí nání

⁷ negí Áminá Jisasi Kiraiso ámi xwíá tío nání níweapíri piaumímí iníwiniginiñnirini xwayí naníri niñwearóná e e epaxí imóniñpírini xegí kwíyípi dání síxí seamímonípi nání díf wí mikeamóniñoi.

⁸ Jisasi Kiraiso síá xfo áamá níyoní mí ómómíximí enfáyi nání síkíki níseamíxa nunfá enagi nání xwíyíá míseaxekwímopaxíyíne imóniñpírini.

⁹ Gorixo —O seyíne xegí xewaxo, negí Áminá Jisasi Kiraiso tñí nawíni gwiaumí inigfáyíne oimónipoyiníri wéyo ía seaumíriniñnirini. O anani áamá ikwiárinipaxí imóniño enagi nání “O xixeni e neaiiníriñnirini?” yaiwipaxíri.

“Jisasoyá siyikí imónigfáyíne yaní mepayónipani.” uriní nánirini.

¹⁰ Gí níriri xímeáyíne, gí dñí tñí marfái, negí Áminá Jisasi Kiraiso e wíwapíyíwiniginiñnirini nísearípi dání ení rírémíxi bí oseaimini. Seyíne níyínení xwíyíá axípi ríro píraníñí níririñnirini ηweapíri nání xíxegíni yaní mepayónipa ero dñí axípi moro dñí aga ná bíni ía xiríro nero ηweáíriñnirini.

¹¹ Gí níriri xímeáyíne, áamá Kírowioyá wí níbíro seyíne nání níniñnirini “Ayí míriri rírowíagí inaríñoi.” nírfá enagi nání seariniñnirini.

12 Wiyíné wiyíné rípi rípi rarígá enagi nání seararíñini. Wiyíné “Poroneaiepiñaríñenerini.” raríná wiyíné “Aporoso neaiepiñaríñenerini.” raríná wiyíné “Pitao neaiepiñaríñenerini.” raríná wiyíné “Kiraiso neaiepiñaríñenerini.” rarígá enagi nání ení rírémixí seaiaríñini.

13 “Kiraiso ná woni imóniñagi aí siyikí oyá imónigáayí xixegíni yaní epayónipaxírini.” riseaimónarini? “Porone nene arírá neainá nání ikáyo yekwiroarígáarini.” riyaiñaríñoi? Seyíné wayí niseameairíná Poromi oxídípoynirí yoí nioniyá níríro wayí seameaigáarani?

14-15 Nioni segíyí wíyo wayí mumeaipa neri aí Kirisipasomi tñi Giasomi tñi awaúmini wayí numeari nání Gorixomi yayí wiaríñini. Ayínáni áamá wí re rípací menini, “Poroyá yoí nírírná wayí neameaigáenerini.” rípací menini.

16 Ayí neparini. Áamá Sitepanasoyáyo eni wayí umeainápi nání ríxa dñí niníagi aiwi ámi wíyo eni wayí umeaináaríni? Nioni ríxa dñí mñinaríñini.

17 Ayí rípi nání raríñini. Kiraiso áamáyo wayí umeaíwínigínirí nírrowárenapíñimani. Xwiyá yayí neainaríñí xóo nánípi wáí nurímeíwínigínirí nírrowárenapíñiríni. Kiraiso yoxápámi niperíná neaiñípi surímá enigínirí wáí nurímeíwínigínirí nírrowárenapírná áamá wigí dñíyo dání émf saímí nímoro uréwapíyarígápi uréwapíyíwínigínirí nírrowárenapíñimani.

“Ení eánirí nñí seáyí e imónirí Goríxo enípi Kiraiso síwá neainíñiríni.” uríñí nániríni.

18 Xwiyá Jisaso yoxápámi nene nání neapeñípi nání áamá nanínaníro yarígáayí re raríñagi aí, “Xwiyá api majá níkaríníro rarígáarini.” raríñagi aí nene Goríxo yeáyí neayimíxemeaaríñene re yaiwiníni, “Jisaso iká yoxápámi penípimi dání Goríxo ení eáníñí xegí imóniñípi síwá neainíñiríni?” yaiwiníni.

19 Nioni raríñápi Bíkwyo re nírínirí eáníñípi sopíñí níwarini, “Goríxoní áamá ‘Dñí émf saímí moaríñwaénerini.’ yaiwinarígáyo mírírakí wimáarini. ‘Dñí imegí yegí moñwaénerini.’ yaiwinarígáyo dñí míxíxeyaíká wimáarini.” E nírínirí eáníñípi nioni raríñápi sopíñí níwarini.

20 Ayínáni Goríxo e winí enagi nání áamá ríná dñí imónigá “Dñí émf saímí moaríñwaénerini.” yaiwinarígáayí arírerini? Nwí ikaxí eáníñípi mewegáayí eni arírerini? “Xwiyá xímíxímí nínirí míraríñwaéneríni?” yaiwinarígáayí eni arírerini? Áamá Goríxomi dñí míwíkwíroarígáayí “Dñí émf saímí nímorane raríñwaénerini.” rarígápi nání o ríxa re oyaiwípoynirí míneaíwapíyipa eníñani, “Nepa dñí émf saímí nímoro rarígáarimani. Majá níkaríníro rarígáarini.” oyaiwípoynirí míneaíwapíyipa eníñani?

21 Ayí rípi nání raríñini. Goríxo xewaníño dñí émf saímí nímóríná áamá xómi dñí míwíkwíró “Dñí émf saímí nene negí moaríñwápi míxídíranená anani xóyá ámaéne imónipaxírini.” yaiwiarígáayí api xe oimónípoynirí síñwí míwíní xwiyá none wáí raríñápi —Api “Majá íkaríníñípi rini.” rarígáarini. Apimi dánini áamá nepa dñí wíkwíroarígáyo Goríxo “Yeáyí uyimíxemeáimígníni.” wimóníñirini.

22 Gí Judayí xwiyá api neparíñirí ipímónani nání emímí bí oneaíwapíyípoynirí wimónaríñirini. Émáayí xwiyá api neparíñirí ipímónani nání nñí seáyí e imóniñí bí onearéwapíyípoynirí wimónaríñirini.

23 E e wimóníagi aiwi none wáí nurímeranéná xwiyá rípi wáí uraríñwáriní, “Áamá Goríxo yeáyí uyimíxemeáwínigínirí nání urowárenapíñomi yoxápámi yekwiroarígáawixini.” uraríñwáriní. E uraríná émáayí “Xwiyá majá iníñípi ríra raríñoi?” yaiwiarígáarini. Gí Judayí “Símirí neaiaríñípi ríra raríñoi?” yaiwiarígáarini.

24 E nerí aí xfoyá imónanfwá nání wéyo fá neaumirijene Judayeneraní, Gírikíyeneraní, xwiyfá apí arfá ntwiranéná re yaiwiaríjwáríní, “Kiraiso níperí níwiápínímearijípimí dání Goríxoyá ení síxí eáníjé tñní dñjé émí saímí o moñjípí tñní síwá neaijírfaní?” yaiwiaríjwáríní.

25 Ayí rípi nániríní. Ámá dñjé re yaiwiarígápi, “Goríxo majfá níkarínirí yaríní.” yaiwiarígápi, apí aí pí pí níjfé ámá imónígáyo wiárí nímurorí seáyí e wimóníní. “Goríxo ení samíjé níwerí yaríní.” yaiwiarígápi, apí ení aí pí pí ení eáníjé ámá imónígáyo wiárí nímurorí seáyí e wimóníní.

26 Gf nírixímeáyíné, Goríxo gf ámá oimónípoyínirí wéyo fá seaumíráná íná seyíné imónígápi nání dñjé nímoróná “Poró ayí apí nání rfa neararíní?” yaiwipaxíríní. Nioniyáyí oimónípoyínirí wéyo fá níseaumíríná segíyí obaxí wí níjfé ámá wigí dñjéyo dání imónarígápi xwé bí imóníjána wéyo fá seaumíríjraní? Segíyí obaxí wí xwéríxayíné imóníjána wéyo fá seaumíríjraní? Segíyí obaxí wí ení ríjé nímoníro ámáyo umenjewanána wéyo fá seaumíríjraní? Oweoi.

27 O ámáyo yeáyí uyimíxemeámánirí nání neríná ámá “Negí dñjéyo dání dñjé émí saímí moñwaéneríní.” yaiwinarígáyo ayá wimómánirí nání “‘Majfá íkaríníjé imóníjépiríní.’ rarígápipimí oxídímíní.” níyaiwirí eníríní. Ámá “Ení síxí eáníjwaéneríní.” yaiwinarígáyo ayá wimómánirí nání “‘Ení meáníjépiríní.’ rarígápipimí oxídímíní.” níyaiwirí eníríní.

28 Ámá xfómí míxídarígáyí “Apí seáyí e imóníjépirfaní?” yaiwiarígápi anípá imíximánirí nání “Amípi ayí peayí níwianíro ‘Sípíríní.’ rarígápipimíraní, ‘Mípímóníjépiríní.’ rarígápipimíraní, sa apimí oxídímíní.” níyaiwirí eníríní.

29 Ámá wo aí Goríxoyá síjwí tñjé e dání míxí meakínínpaxí mímonípa éwínígínirí apí apí níyaiwirí eníríní.

30 E nerí aí xewaníjo neaiijípimí dání Kiraisí Jisaso tñní nawíní íkaríníjwaéneríní. Omí dání Goríxo dñjé émí saímí xfo moaríjípí dñjé síxí neamímorí xfoyá síjwíyo dání ámá wé róníjwaéne neaimíxírí ámá níoniyá síyíkwí míníjé imóníjépiríní wimóníjépirí neaimíxírí negí fwi yaríjwápimí dání gwíníjé nearoayírorí eníríní.

31 Goríxo Kiraisomí dání apí apí neaiijé enaqí nání Bíkwíyo re nírinírí eáníjépi, “Ámá míxí nímeakíníroná ámá wí nání míxí mímeakíní Ámínáo nání míxí meakínípoyí.” nírinírí eáníjépi xixení xídfíríxíní.

2

“Níseaímearíná Jisaso náníní searéwapíyíjáríní.” uríjé náníríní.

1 Gf nírixímeáyíné, níoní iwamfó níseaímeari xwiyfá Goríxoyá ínímí imóníjépi wáf nísearíríná “Poró níjfé seáyí e imóníjorfaní?” oníaiwípoyínirí xwiyfá xwé imóníjé rarígápi tñní searírí ámaéne negí dñjéyo dání dñjé émí saímí moaríjwápí tñní searírí mé

2 dñjé rípiní mojaríní, “Ámí bí gf dñjé tñní gfwí nímixírí murípa oemíní. Sa Jisasí Kiraisomí íkfá yoxáfpámí yekwíroarígápi náníní ouréwapíyímíní.” nímorí apíní seaíwapíyíjáríní.

3 Nioní seyíné tñní níjwearíná ení samíjé níniwerí jwewaníríní. Wáyí erí óf erí nerí jwewaníríní.

4 Nísearéwapíyírínáraní, wáf nísearírínáraní, xwiyfá ámá “Apí seáyí e imóníjépirfaní?” yaiwiarígápi bí tñní níkumíxíríjípimí dání dñjé oseakínímíximínirí nerí mísearí emímí ení eáníjé Goríxoyá kwíyíjípimí dání níseaíwapíyíríná searéwapíyíjáríní.

⁵ E enþapi, ayf rþpi nani enarini. Seyfne Gorixomi dñf niwkwfroróna ámaéne “Dñf émf saimf moarñwini.” yaiwinarñwápimi niwkwf ró Gorixoyá enf eániñfþimi dñf owkwf róþoy+nri e nerf seaíwapþyñarini.

“Nijfá Gorixoyáþi xegf kwíyþimi dánini imónipaxf rini.” urñf nánirini.

⁶ E niseariri aí none áma Gorixomi dñf wkwf roarigfá yóf imónigfáyo nijfá dñf émf saimf móniñfþimi dáni imóniñf bñ urarñwárinini. Nijfá api áma ríná dánf imónigfáþimi dánimani. Nijfá api eni áma ríná dánf seáyf e nimóniro menweagfáyf —Ayf anñnaniro yarigfáyf rini. Ayfáy imónigfáþimi dánimani.

⁷ Nijfá dñf émf saimf móniñfþimi dáni imóniñf nionf seararñþapi, ayf Gorixoyá yumfí imóniñfþirini. Api inimi imóniñagf nani áma “Gorixoyá enþapi nani nijfá oimónaneyf.” niwimóniro aiwi wiwanñyfyf dñf mopaxf mimónini. Api Gorixoyá anñna tñni xwfarí tñni sni mimixipa ene dáni yumfí dñf enwþeárñfþirini. Nene xfo tñni anñnamf ñweanf wá nani enwþeárñfþirini.

⁸ Áma ríná dánf seáyf e nimóniri menweagfáyf wí Gorixoyá yumfí dñf enwþeárñfþi nani nijfá mimónigfárinini. Ayf nijfá nimóniro sñwiryf, Ámá enf eániñf nene yeáyf neayimixemeanfa nani Gorixoyá imóniñfþi neaíwapþyñomf wí ikfáyo yekwiroáraniro egfámani.

⁹ None rarñwáþi nani Bikwíyo dáni xixeni re niriniri eáni, “Amþí Gorixoyá áma xfomf dñf sixf uyarigfáyo wipmoárñfþi, ayf áma wí sñwí mþwñþa ero arfá mþwþa ero ‘Neaþmoárñfþi, ayf apirani?’ niyairi dñf mþmopa ero yarigfáþirini.” E niriniri eániñfþi none seararñwáþi tñni xixeni imónini.

¹⁰ Gorixoyá nene nani neaþmoárñfþi áma wigf dñf tñni dñf mþmopaxf imóniñagf aiwi Gorixoyá xegf kwíyþimi dáni rixa wíá nearókiamonf rini. Ayf rþpi nánirini. Xegf kwíyþi nenerf amþí nñni nani nijfá imónini. Amþí Gorixoyá yumfí enwþeárñfþi nani aí nijfá imónini.

¹¹ Áma go áma wo yumfí dñf moarñfþi nani nijfá imónini? Oweoi, áma o yumfí dñf moarñfþi xewanñoyá dñfþini api nani nijfá imónini. Kwíyf Gorixoyáþi eni axþi imónini. Áma wo aí dñf Gorixoyá moarñfþi nani nijfá mimónipaxf nerf aí xegf kwíyþini nijfá imóniñf enagf nani Gorixoyá yumfí neaþmoárñfþi nani anani wíá nearókiamopaxf rini.

¹² Gorixoyá wá niñeawianiri e e epaxf imónif rixiniri sñwiá sixf neamímonf nþini nani nijfá imónanf wá nani o kwíyf áma xwfa tñyo xfomf mþxdarigfáyfyf imóniñfþi sixf mþneamímó xfo tñf e dánfþi sixf neamímonf rini.

¹³ Ayinani none Gorixoyá wá niñeawianiri sñwiá sixf neamímonfþi nani nisearéwapþyirfá xwfyf áxwñajeneyá dñf émf saimf niñmorane réwapñarñwápimi dáni mþsearéwapþyí xwfyf Gorixoyá kwíyþi nearéwapþyíyo dáni searéwapþyarñwárinini. Áma Gorixoyá kwíyþi tfgfáyo kwíyþi nearéwapþyíþi píraniñf ureñwþearñwárinini.

¹⁴ E nerf aí áma kwíyf Gorixoyáþi mayf imónigfáyo o wá niñeawianiri e e epaxf imónif rixiniri xegf kwíyþimi dáni sixf neamímonfþi nani nurf rñáyf wí mþmñpaxf mani. Ayf rþpi nánirini. Áma ayf áma wí Gorixoyá kwíyþimi dáni yarñagfá niwñróna kwíyþimi dánini mí omixipaxf imóniñagf nani dñf píraniñf neyíro “Gorixoyá kwíyþimi dáni rfa yarñoi?” yaiwipaxf mimóniñoi. Ayinani api e mþyaiwí majfá neróna “Áma ayf majfá nikáriniro rfa yarñoi?” yaiwiarigfárinini.

¹⁵ E nerf aí áma Gorixoyá kwíyf tfgfáyf amþí bñ nani dñf neyíro “Ayf mþkf apimi dáni rfa imónini? Apimi dáni rfa imónini?” yaiwipaxf rini. Kwíyþi tfgfáyf e yaiwipaxf aiwi mayfyf eni kwíyþi tfgfáyf imónigfáþi nani wí dñf eyíropaxf menini.

¹⁶ Nioni searariñápi tñni xixeni Bikwíyo re niriñiri eánini, “Ámá gíyí Ámináo diñí moariñípi nánini niñfá imóniñoi? Oweoi. Gíyí omi uréwapiyipaxí imóniñoi?” E niriñiri eániñagi aiwi nene oyá kwíyípi tññwaéne diñí Kiraiso moariñípi axípi moariñwaénerini.

3

“Searéwapiyariñwáone sa Gorixomi xináipawíniniñfá imóniñwáonerini.” uriniñfá nánirini.

¹ Gí niriñiriñfá meáyíne, nioni e niseariñiri aí xámi seyíne tñni niñweari nisearéwapiyiríná ámá kwíyípi tññfá wíyóniñfá searéwapiyipaxí mimóniñfá riniñfá. Ámá kwíyípi mayí imóniñfá Gorixomi miñfádarigíáyo uréwapiyariñwápa axípi searéwapiyiñfá riniñfá. Ámá Kiraisomi iwamíto niñfádaríná o tñni rixa ikárinigíáyíne aiwi siniñfá pópia yapí imóniñfá searéwapiyiñfá riniñfá.

²⁻³ Seyíne niñfá pópia aiwá miñfádarigíáyo imóniñfá riniñfá naniñfá xwíyí íniñfá imóniñfá riniñfá nisearéwapiyiríná aiwá miñfádarigíáyo amíñfá riniñfá searéwapiyiñfá riniñfá. Agwi ríná aí seyíne kwíyípi osearéwapiyimíniñfá riniñfá yapí miñfádarigíáyo uréwapiyariñwápa axípi searéwapiyiñfá riniñfá. Ámá Kiraisomi iwamíto niñfádaríná o tñni rixa ikárinigíáyíne aiwi siniñfá pópia yapí imóniñfá searéwapiyiñfá riniñfá.

⁴ Ayí rípi nánini e searariñfá riniñfá. Seyíne yapí nepayóniñfá riniñfá wíyíne “Nene Poromíniñfá riniñfá searariñfá riniñfá.” ríro ámiñfá wíyíne “Aporosomíniñfá riniñfá searariñfá riniñfá.” ríro nerónáyí, re ríseaimónariñfá riniñfá, “Ámá Gorixomi miñfádarigíáyo yapí mepa yapí riniñfá riniñfá.” ríseaimónariñfá riniñfá.

⁵ Seyíne píraniñfá riniñfá yaikirópoyí. Aporoso pí ríñfá imóniñfá riniñfá? Poroniñfá riniñfá pí ríñfá imóniñfá riniñfá? Sa Ámináooyá xináipawíniniñfá riniñfá nimóniñfá riniñfá yawawi xixegíniñfá pí pí éisixiniñfá riniñfá íñfá yeaumíraná yapí gwíwawiriniñfá. Yawawi apíniñfá yapí gwíwawiriniñfá daniñfá seyíne Gorixomi diñfá riniñfá wíkwírogíáriniñfá.

⁶ Nioniñfá iwamíto wáñfá niseariñfá riniñfá aiwá íñfá riniñfá searariñfá riniñfá. Aporoso ríwíyo nisearéwapiyiríná aiwá apí yeáyí eniñfá riniñfá iniñfá riniñfá searariñfá riniñfá. Yawawi e egwíwawiriniñfá aiwi seyíne Gorixoyá diñfá riniñfá daniñfá aiwá ná nerápiñfá riniñfá yapí riniñfá riniñfá.

⁷ Ayí naniñfá gímiñfá go aiwá íñfá riniñfá riniñfá, gímiñfá go iniñfá riniñfá pisearariñfá riniñfá, ayí ananiriniñfá. Sa Gorixoyá diñfá riniñfá daniñfá aiwá ná yapariñfá riniñfá eniñfá riniñfá naniñfá xíto naniñfá riniñfá “Seáyí e imóniño, ayí oríaniñfá?” yaiwipaxí riniñfá.

⁸ Aiwá íñfá riniñfá riniñfá iniñfá riniñfá pisearariñfá riniñfá tñni awaú wíto wíomiñfá riniñfá seáyí e miñfá riniñfá. Niñfá riniñfá xixeniñfá axípi imóniñfá riniñfá. Sífá Gorixoyá ámáyo yapí wimóniñfá riniñfá awaúmiñfá yapí niñfá riniñfá wíto xegí eniñfá riniñfá tñni xixeniñfá wiirí wíto xegí eniñfá riniñfá tñni eniñfá xixeniñfá wiirí eniñfá riniñfá.

⁹ Yawawi Gorixoyá xináipawíniniñfá riniñfá nimóniñfá riniñfá e éisixiniñfá riniñfá wimónariñfá riniñfá yapí riniñfá naniñfá gwí nawíniñfá móniñfá riniñfá yapí gwíwawiriniñfá eniñfá riniñfá seyíne oyá aiwá omíñfá riniñfá imóniño, ayí naniñfá riniñfá riniñfá.

Uréwapiyariñfá riniñfá naniñfá riniñfá miñfádarigíáyo tñni ríñfá riniñfá riniñfá eniñfá riniñfá.

Seyíne Gorixoyá xegí aníwaniñfá riniñfá eniñfá imóniño.

¹⁰ Nioniñfá Gorixoyá wá niñfá riniñfá riniñfá e nimóniñfá riniñfá éwiniñfá riniñfá riniñfá sáxiñfá niñfá riniñfá riniñfá daniñfá ámá sífá riniñfá riniñfá riniñfá naniñfá diñfá riniñfá émiñfá saimí moariñfá riniñfá riniñfá neríñfá píraniñfá riniñfá nisearéwapiyiriniñfá riniñfá xámiñfá tññfá riniñfá riniñfá. Sífá xámiñfá niñfá riniñfá riniñfá eniñfá riniñfá ámá ámiñfá xamiñfá riniñfá wo e daniñfá niñfá riniñfá riniñfá. E neríñfá aí seyíne sífá xámiñfá niñfá riniñfá riniñfá daniñfá omíñfá riniñfá riniñfá úrapí mé woxíniñfá woxíniñfá xixegíniñfá riniñfá riniñfá diñfá riniñfá niñfá riniñfá riniñfá riniñfá.

¹¹ Seyíne niñfá riniñfá re imóniño. Sífá iwamíto niñfá riniñfá riniñfá, ayí Jisasiñfá Kiraisoriñfá riniñfá. Sífá ámiñfá sífá wo niñfá riniñfá riniñfá riniñfá. Omiñfá riniñfá seáyí e niñfá riniñfá riniñfá riniñfá.

12 Omî dánî ańf nîmîra nîpeyiríná áamá wí sńá gorî tńnîranî, sńá sirîpá tńnîranî, sńá ayá tńńf imónîńyí tńnîranî, mîrîro wínîyîf íkíá tńnîranî, ówî tńnîranî, ará sıyíkîf tńnîranî, mîrîro yarîńoî.

13 Áamá xîxegîni nîmîra ugíápi sńá Kiraiso weapînfáyimi áamá nîneneni sıńwîf wînanî nánî sıńánî imónînfárinî. Sıńánî imónáná re yaiwianîwárinî, “Ańf nîmîrîroná ayí tńni mîrîgfárfanı?” yaiwianîwárinî. Ayí rîpi nánîrinî. Sńá ayimi rńá nînfípîmîf dánî sıńwîf wînaxídanîwárinî. Xîxegîni mîrîgfápi wíyíyá rńá náná “Ayí Gorîxomî dîńf nîwîkwîroro aí rńá nîpaxí imónîńf tńnfîńf mîrîgfárfanı?” yaiwirane wíyíyá rńá nîmînrîf éf aí sıni mîrîníńagîf nîwînrîanfáyf, “Ayí Gorîxomî dîńf nîwîkwîroróná píránîńf nîxídîro rńá mînípaxí imónîńf tńnfîńf mîrîgfárfanı?” yaiwirane yanîwárinî.

14 Ańf áamá gîyí gîyíf sńá xámîf tîwayîrónîńomîf seáyîf e nîmîra peyîgfápi rńá mînfîf sıni mîrîníńánáyîf, áamá ayo Gorîxo yayîf wîmonîfárinî.

15 Ańf áamá gîyí gîyíf nîmîra peyîgfápi rńá nowárafányîf, “Ańf riwá mîrarîńîni.” yaiwigíápi anîpá imónîf eńagîf aíwîf Gorîxo yeáyîf nuyimîxemearíná ańf xîáwîyo rńá nîmînrîf yaríná rńáyo dánîńf umîxeanfárinî.

“Seyîné Gorîxoyá ańf wîwánîńf imónîńoî.” urîńf nánîrinî.

16 Ańf Gorîxo tńni awî eánarîgfîwánîńf imónîgfáyîné imónîńfpîf nánîf seyînéf sıni majíá rîmónîńoî? Oyá kwíyîpîf seyînéf ańiwánîńf imónîńfpîmîf ínimîf seañweañfpîf nánîf enîf sıni majíá rîmónîńoî?

17 Áamá gîyí gîyíf ańf Gorîxo tńni awî eánarîgfîwámîf xwîrfá seaikîxéánáyîf, iwá nîonîyáiwánîf imónîwîńgînínrîf imîxîńf eńagîf nánîf xîomîf enîf xwîrfá wîkîxenîfárinî. Seyînéf nîyînéni, ayíf ańf iwánîńf imónîńagîf nánîf rarîńîni.

“Segíyîf wone mîneamîeyoapanî.” urîńf nánîrinî.

18 Áamá woxîf “Nîwîwîńonîf dîńf émf saímf mońáonîrinî.” nîyaiwînrîf yapîf méwapînrîpanî. Segíyîf wo “Nîonîf áamá rínáf dánîyíyáf sıńwîyóf dánîf dîńf píránîńf émf saímf mońáonîrinî.” nîyaiwînrîfáyf, nepa Gorîxoyáf sıńwîyóf dánîf dîńf émf saímf mońo imónînfáf nánîf dîńf apîf pînfîf nîwîarfámánáf wîgfîf sıńwîyóf dánîf majíáf íkárînarîńf wo imónîwîńgîníni.

19 Áamá Gorîxomîf mîxídarîgfáyîf “Nenef dîńf émf saímf moarfńwárinî.” yaiwînarîgfápi, ayíf Gorîxoyáf sıńwîyóf dánîf majîmajíáf níkárînrîrof yarîgfápi eńagîf nánîf seararîńîni. Bíkwîyóf dánîf nîonîf seararîńápi tńni xîxenîf rîpi nîrînrîf eánîńagîf nánîf rarîńîni, “Áamá ‘Dîńf émf saímf moarfńwárinî.’ yaiwînarîgfápi dánîf sıpogwîf wioárînfáyó opîkínîpoyînrîf yarîńo, ayíf Gorîxorîni.” nîrînrîf eánîńagîf nánîf rarîńîni.

20 Ámîf wîf e enîf bíf rîpi nîrînrîf eánîni, “Ámînfá Gorîxo nîjîfárinî. Ámá ‘Dîńf émf saímf mońwaénerîni.’ yaiwînarîgfáyîf wîgfîf dîńf tńni eńwîpearîgfápi surímfá imónîni.” nîrînrîf eánîni.

21 Ayînfánîf negîf nearéwapîyarîgfáyîf womîf seáyîf e numíeyoarane “Omîni xídarîńwaénerîni.” mîrîpa oyaneyîf. Ayíf rîpi nánîf seararîńîni. Amîpîf nînfîf ayíf seyînéf arîráf seainífa nánîrinî.

22 Poronîranî, Aporosoranî, Pitaoranî, xwíáf rîrîranî, seyînéf sıni sıńf nîńwearînfáranî, nîperînfáranî, amîpîf agwîf rínáf imónîńyífránî, ríwîyóf imónînfáyífránî, nîńyîf ayíf seyînéyfá imónîni.

23 Seyînéf enîf Kiraisoyáf imónîńoî. O enîf Gorîxoyáf imónîńo eńagîf nánîf “Negîf nearéwapîyarîgfáyîf womîf seáyîf e mimîxîpa oyaneyîf.” seararîńîni.

4

“Gorîxo áamá xíoyá imónîgfáyóf yarîgfápi nánîf pîrîróf umenfárinî.” urîńf nánîrinî.

¹ Seyíné wáf rímeariḡwáone nánì dīḡf nīmóróná rīpīnī mórīxīnī, “Awa Kiraiso apī éfīxīnīrī wimónarīḡpī epīrī nánì xegf xīnáiwanīḡf imónīḡfáwarfani? Xwiyfá oyá yumfī rīnīḡpī áwanf wurīyipfīrī nánì xegf bosīwowánīḡf imónīḡfáwarfani?” yaiwīfīxīnī.

² “Bosīwīf nīmónīro yarīḡfáyf wīḡf dīḡf tīnī amīpī ayá wī nerfīnáyf, ayf apánī yarīḡoi.” yaiwīarīḡwámānī. “Sa ná bīnī bosō urarīḡpī tīnī xīxenī dīḡf uḡwīrārīpaxf imónīḡpī nerfīnáyf, ayf apánī yarīḡoi.” yaiwīarīḡwārīnī.

³ Ámá opisf anḡyo dánī xwīrīxī mearīḡfá wīranī, seyfīneranī, segf dīḡfyo dánī nionī ḡf yarīḡápī nánī pīrīró nīnīmerfīnáyf, ayá sīwīf bī mīnīró “Apī, ayf ananīrīnī.” yaiwīmīfīnī. Nīwanīḡonī aī ḡf yarīḡápī nánī pīrīró nīmenīrī “E éápī nanfīrīfani? E éápī sīpīrīfani?” yaiwīnarīḡámānī.

⁴ Nionī dīḡf peá nunīrī “fīwīf bī méáonīrīnī.” nīyaiwīnīrī aīwī “Xwiyfá mayonī imónīḡnī.” wī rīpaxf menīnī. Nionī yarīḡápī nánī pīrīró epaxf imónīḡo, ayf ná wonī Ámīnā Gorīxorīnī.

⁵ Ayfīnānī sīnī imónīḡáná seyíné ámá wīyo xwiyfá mumeárīpanī. Ámīnáo —O nībīrīnā amīpī sīfá yīnīḡmīnīḡf imónīḡfīyf wīfá ókīmīxīrī ámá dīḡf īnīmī nīkwīrómáná egfápīranī, rīḡfápīranī, nīpīnī sīḡánī imīxīrī enīorīnī. O weapīnīe nánī xwayf nanīro ḡweáfīxīnī. Ínā dánī xīxegfīnī womīnī womīnī yayf nīneamerfīnā wo xegf néra uḡpī tīnī wo xegf néra uḡpī tīnī xīxenī nearīnīfārīnī.

“Seyíné seáyī e seáyī e nīmenīróná nanfīmanī.” urīḡf nánīrīnī.

⁶ ḡf nīrīxīmeáyfīné, payf rīna nearfīnā ewayf xwiyfá nionī tīnī Aporosō tīnī nánī nīra warīḡápī, ayf seyíné dīḡf pīránīḡf nīmoro “Porō nene yarīḡwápī nánī rīfā neararīnī?” oyaiwīpoyīnīrī nánī nīra warīḡnī. Seyíné yawawī nánī nīra warīḡápī nánī dīḡf nīmóróná Bīkwīyo nīrīnīrī eánīḡpī ogámf mepa nero seáyf e mīmónīpa nemáná wīyo imīmīf wīmīxīro wīyo seáyf e umīeyoaro mepa éfīxīnīrī seararīḡnī.

⁷ Seyíné nánī ámá ḡīyf “Seáyf e imónīḡfáyfīrīnī.” yaiwīarīḡoi? Oweoi, wī e mīseaiāiwiarīḡoi. Amīpī seyíné imónīḡfápī Gorīxo wī sīxīf mīseamīmōḡf reḡoi? Oweoi, amīpī seyíné imónīḡfápī o sīwīfá sīxīf seamīmōḡfīrīnī. O sīwīfá sīxīf seamīmōḡf enḡḡf nánī pī nánī seáyf e nīmónīro sīxīf mīseamīmōpa enḡf nánfīnīḡf mīxīf meakfīnīnarīḡoi.

⁸ Neparfīnī? Seyíné rīxa aīwá xwé nīnīrónīḡf agwīf īmf rīfā seayīnī? Rīxa amīpī wī mīmúrónīḡfáyfīné nīmónīro rīfā ḡweaḡoi? None sīnī sīpīfánīḡf nīmónīrane ḡweaḡáná seyíné rīxa mīxīf īnáyf nīmónīro rīfā ḡweaḡoi? Aī, none enī seyíné tīnī nawīnī mīxīf īnáyf nīmónīrane seáyf e imónānīwá nánī re neaimónarīnī, “Seyíné nepa rīxa mīxīf īnáyf nīmónīro, sīḡwīrīyf nanfī imónīmīnīrī enḡfīrīnī.” neaimónarīnī.

⁹ Nionī dīḡf re nīmónarīḡḡḡf nánī seararīḡnī, “Wáf wurīmeaiarīḡwáone Gorīxo aga sīwīfá neawārīḡonerīnī. Ámá xwīrīxīf numemáná ‘Rīxa opīkīpoyī.’ rārīnīḡfīyīnīḡf imónīḡwáonerīnī. Pī pī nīnī sīḡwīf tīḡfáyf —Anfīnajfīranī, ámáranī, nīnī sīḡwīf nīneanīro rīpīfá neamearīpīrī nánī áwīnīmī yarīḡwáone imónīḡwīnī.” nīmónarīnī.

¹⁰ None Kiraisomī nīxīdīrane nánī majīmajīfá ikārīnīḡwáone aī seyíné o tīnī nawīnī nīkārīnīro nánī rīxa dīḡf nanfī imónīḡpīnī tīḡfáyfīnērīnī. None enḡf samīḡf neaweḡone aī seyíné rīxa enḡf eánīḡfáyfīnērīnī. None peayf neawianīḡfōne aī seyíné seáyf e seaimīxīḡfōyfīnērīnī.

¹¹ Enīnā dánī agwīf rīnā nánī none agwīf nánī erane īnīḡf nánī neainīrī iyfá īrīkwīnī pánīrane ámá wé tīnī neaupīkákwiarīḡfōne imónīrane anḡf sá weanfáwá nánī wī mayone enḡḡf nánī anḡf xwīrīnīmerane

¹² negf wé tīnī omīḡf anīḡf mīnīf erane ámá rīperīrīf neaīáná pīránīḡf nanfīnī umearīrane xeanīḡf neaīáná xwámámf wīrane

13 ikayíwí neamearáná piyíá xwiyíá urirane yaríñwáonerini. Xwíá rirí nírímíni dájíyí ráf neaimoariğíonerini. Ámá níní none piaxí eañ íyanwíníñfí neaimoariğíonerini. Agwí ríná ení apí siní e neaimoariñoí.

“Poroní ikaníñfí niaxídífríxíni.” uríñfí nániríni.

14 Rífwamíñfí nioní neáa waríñá apí seyíné ayá oseaimómínirí meá niaíwí gí dñfí síxí seayíñáyíñéníñfí dñfí íá oxírípoyínirí eaaríñíni.

15 Seyíné Kiraisomí píraníñfí xídípírífa nání yayíwí seameariğíáyí nepa íá míropaxí eñánáyí, segí áponíníñfí imóníñáoní ayí obaxí meníni. Nioní xwiyíá yayí seainípaxí imóníñfípi iwamíó wáf nisearíríná seyíné Kiraisí Jisaso tñí nawíní ikáríníprí nání nioní seameañáyíñéníñfí imóníñagífa nání seararíñíni.

16 Segí áponíníñfí imóníñáoní, ayí nioní eñagí nání eñf rírémíxí rípi oseaimíni, “Nioní yaríñápa axípi ikaníñfí niaxídífríxíni.” osearímíni.

17 Nioní seararíñápi oépyínirí xámí Timotiomi —O gí dñfí síxí uyirí dñfí uñwirárirí eñáorini. Kiraiso nání wáf uríñápipimí dání dñfí wíkwíróagi nání gí íwóníñfí imóníñorini. Omi seyíné tífámíni urowárenapíñárini. O ríxa niseaiméaríná nioní Kiraisomí níxídíríná yaríñápi —Apí nioní amí amí nemeríná Jisasoyá síyikí imóníğfá níyoní uréwapíyaríñápirini. Apí nání o dirírí seainíñoí.

18 Wiyíné nioní míbípa emífa náníñfí seáyí e seáyí e nimeníro wáríxayíné imónaríñoí.

19 E nerí aí Áminá Goríxo níwimóníríná nioní siní mé seyíné tífámíni níbirí wáríxayínéyá xwiyíápi arífa mísealí segí eñf neáníro seáyí e imóníğfápi apimí dání rí rimónariğíawixínirí síñwí seanaxídímífarini.

20 Ámá mañípání raríñagífa níwíníranéná “Ayí Goríxoyá xwioxíyo páwipíríáyírfáni?” yaiwiaríñwámani. Eñf neáníro uxídariñagífa níwíníranéná “Ayí oyá xwioxíyo ñweáyírfáni?” yaiwiaríñwá eñagí nání seararíñíni.

21 Seyíné gímíni gípi nání seaimónarini? “Poró síyikí nearaní nání iwanfí nímeámí bífwíníğíni.” ríseaimónarini? “Dñfí síxí neayaríñfípi neaíwapíyiní nání nípenfí nimónímáná bífwíníğíni.” ríseaimónarini?

5

Wíğf wo xanoyá apíxí tñí íwí niníri meáníğfípi nání míxí uríñfí nániríni.

1 Xwiyíá bí rípi seyíné nání rínímearini, “Jisasoyá síyikí imóníğfá Koriníyo ñweagíáyí wí íwí inaríñoí.” rínímearini. Íwí apí émá Goríxomí míxídariğíáyí aí xe oinípyínirí síñwí míwínariğíápi nání seararíñíni. Segí wo xanoyá apíxí tñí íwí ninayííísáná meáníğfí eñagí nání raríñíni.

2 Íwí apí siní eñáná pí nání wáríxayíné imónaríñoí? Sípi apí yaríñomi segí síyikí imóníğfápipimí dání níparíro mopaxí eñagí nání apí e nemáná ñwí nearo síñwiríyí, ayí nañfí yanírí egíarini.

3 Nioní ná jíamí níñwearí aí gí dñfípi seakíkayonáoní seyíné tñí ñweaaríñápáníñfí sípi apí eñomi ríxa xwiyíá umearíñárini.

4-5 Áminá Jisaso nírowaríñfípipimí dání dñfí re moáríanigíni, “Ayí awí neáníroná nioní siní dñfí ukíkayonáná eñf eáníñfí Áminá Jisasoyápipimí dání xwiyíá axí rípi rínífríxíni, ‘Xe íwí apí yaríño náomíni xwirífa wíxíxenífa nání Seteno tñí owáraneyí. Rífwíyo sía Ámináo bíníayimí xegí dñfípi yeáyí uyimíxemeanífa nání agwí Seteno tñí owáraneyí.’ rínífríxíni.” dñfí e moáríanigíni.

“Ámá sípi eñomi emí parímófríxíni.” uríñfí nániríni.

⁶ Seyíne wárixaxa imónarigfápi aga nanj menini. Yisí bi onimiápi t'agá aí bisfkerfá nípimini íkwianwí eapínáraríná nípini nimiga warinjipi nani seyíne nijfá mimónipa reño?

⁷ Yisí onimiápi táná bisfkerfá nípimini íkwianwí eapínárarinjipa axípi xámi f'wí ná woni éf aí áamá obaxí axípi xénipaxí enagi nani seyíne bisfkerfá sinjini imónipiri nani yisí xáminjini imóninipi emi kwírímópoyi. Seyíne ríxa bisfkerfá yisí mayí sinjini imóninigi aí seararinjini. Ayí rípi nánirini. “Judayene Gorixoyá anjinajo neamúroagípi nani d'ijí moani nani sipisipí rídiyowá yarinhwápa Kiraiso eni nene nani ríxa rídiyowá inijí enagi nani seyíne ríxa bisfkerfá yisí mayí sinjini imóninjo.” nimónarini.

⁸ Ayínani nene Kiraiso neainjipi nani d'ijí moani nani aiwá api ninirane yayí neranéná bisfkerfá yisí xáminjipi —Api sipí wikáiro rikikirfó ero yarigfáinijí imóninipirini. Api t'ini nimixiri miní bisfkerfá yisí mayípi —Api d'ijí nanjipini fá xiríro nepa imóninipini nani ríro yarigfápirini. Bisfkerfá yisí mayí api t'ini níwanigini.

⁹ Nioni xámi payí wina re niriri neari mónapinjáriní, “Seyíne áamá f'wí inarigfáyí t'ini nawíni gwiaumí minipani.” niriri neari mónapinjáriní.

¹⁰ E niriri nearíná áamá Gorixomi mixídarigfá f'wí iniróraní, sinjwí f'wí winiróraní, f'wí urápiróraní, wigí njwápipimi xídíróraní, yarigfáyí nani m'searinjanigini. “Áamá Gorixomi mixídarigfá api api e yarigfáyí t'ini gwiaumí wí minipa oemini.” niyaiwirónáyí, xwíá rírímí p'ini niwiárirí nani e epaxí imóninigi nani wí e m'searinjanigini.

¹¹ Payí xámi niriri nearíná ayí rípi imóninipi nani searinjanigini, “Áamá Jisasomi nixídirí nani segí séríxímeáonirini.” rarinjí wo apixí wí t'ini f'wí iniriraní, sinjwí f'wí winiriraní, xegí njwápipimi xídíriraní, áamáyo ikayíwí umeáririraní, iniigí xwapí ninimáná papíkí eríraní, áamáyo amípi wí f'wí urápiriraní, e yariño t'ini gwiaumí minipani. Aiwá aí o t'ini nawíni níkumixinirí minipani.” niriri eanjanigini.

¹²⁻¹³ Ayí rípi nani seararinjini. Áamá Jisasoyá siyikí imóninjwaéne t'ini siní nawíni mimónigfáyo nioni sinjwí niwinaxídirí xwiyfá urípaxí rimóninini? Oweoi, ayo Gorixó sinjwí niwinaxídirí xwiyfá urípaxirini. E nerí aí áamá Gorixomi d'ijí niwikwíro nani seyíne t'ini nawíni imónigfáyo sinjwí niwinaxídiró sipí yarinhagfá niwiniríná xwiyfá urírixini. Áamá sipí enomi emi parimórixinirí seararinjini.

6

“Segí wíyo xwíríxí mumepaní.” urinjí nánirini.

¹ Segíyí wo xegí imóninijí wo t'ini xwiyfá imixipisi nani nimóniríná, arige nerí “Áamá Gorixoyá imónigfáyí t'ini nirirane píraninjí oyeaimixípoyí.” niyaiwí ayo nimúrorí “Áamá Gorixoyá mimónigfáyí t'ini nirirane píraninjí oyeaimixípoyí.” niyaiwirí wigí opisí anj t'ijí e nani warinjirini?

² Gorixoyá áamá imóninjwaéne Kiraiso niweapiríná xfo t'ini nawíni nene áamá Gorixoyá mimónigfáyo xwíríxí umeánf'wápi nani siní nijfá mimónipa reño? Seyíne xwíríxí seáyi e imóninijí api umeprfá enagi nani “Xwiyfá onimiá agwí ríná rinarinjwápia xwíríxí mimenipaxí imóninjwaénerini.” riyaiwinarinjo? Anani xwíríxí menipaxí imónigfáyínerini.

³ Anjanaj manj Gorixoyáyo pirí wiaikigfáyo xwíríxí nene umeánf'wápi nani siní nijfá mimónipa reño? Seyíne e epírfá enagi nani xwiyfá xwíá t'íyo rinarinjwáyo anjipaxí xwíríxí umeapaxínerini.

4 Ayínánî wiyíné xwíyá bí tígáýné nimóníroná pí nánî áamá Jisasoyá síyikí imónígáýnéyá síñwíyo dání sípá imónígáý wí píránîñî oneaimíxípoyníri ayí tîñî e nánî warígárinî?

5 Ayá seaimopaxí bí rîpî yarîñî oseaimínî. Jisasoyá síyikí imónígáýné, segíyí wo wo tîñî xwíyá tîñî nimónírná segíyí dîñî tîñî wo xwíyá aríá níwirî píránîñî wímíxíyípaxí imónîño meníranî?

6 Séríxímeánîñî imónîñî wo wíomî xwíríxí oumemínírná, ayí naní mimónîñî nerî aí Jisasomî dîñî mîwíkwíroarígáý píránîñî oyeaimíxípoyníri ayí tîñî e nánî nímeámî nuríñáyí, ayí aga sípí imónîñîpî yarínî.

7 “Jisasomî píránîñî oxídaneyí.” yaiwiarígáýné xwíríxí nímeníroná apímî dání ríxa rípaíwíñîñî meáararîñoî. Díxí womî xwíríxí mumé xe onikáríníri neríñáyí, “Ayí apánî yarîñoî.” searímíñî. Xwíríxí mumé amípi xe íwí onírápíníri neríñáyí, “Ayí apánî yarîñoî.” searímíñî.

8 E nerî aí seyíné wí e mepa nero sípí ikáríníro íwí rápeníro yarîñoî. Séríxímeánîñî imónígáyo aí apí e wikárarîñoî.

9 Goríxo áamá ríkíkíríó yarígáý xe xíoyá xwíoxíyo opáwípoyníri síñwí mîwínípa eníapí nánî seyíné sínî níjá mimónípa reñoî? Seyíné xenwíñî nímore yapínîñî méwapínípanî. Áamá íwí níñî rípeánarígáýranî, wígí ñwáapímî íá xírarígáýranî, oxí wo apíxí wí tîñî íwí inarígáýranî, oxí wo wíó tîñî “íwí oinaiyí.” wimónarígáýranî, oxí wo wíó tîñî iyí onarígáýranî,

10 íwí urápekíxearígáýranî, amípi wayáyo síñwí íwí wínarígáýranî, iniígí xwé níñíro papíkí yarígáýranî, ikayíwí umeararígáýranî, majíá níwikárímáná íwí uráparígáýranî, áamá e yarígáý wí Goríxo gí xwíoxíyo xe onweápoyníri wí síñwí wíníñá menínî.

11 Xámî wiyíné apí bí yagáýné imónîñagá aí Ámíná Jisasi Kiraiso tîñî kwíyí negí ápo Goríxoyápi tîñî egípímî dání Goríxo segí yagápi ríxa igáñîñî seaeámore síyíkwí mínîñíyíné imónírxíníri seaimíxíri xwíyá mayí imónígáýné imónírxíníri seaimíxíri enírinî.

“Áamá náomî dání pí pí neróná Goríxomî seáyí e umepaxí imónîñîpínî époyí.” urîñî nánírinî.

12 Seyíné re níyaiwiaríñagá aiwí “Pí pí ‘Oemínî.’ níneaimónírná ananî epaxenerínî.” níyaiwiaríñagá aiwí apímî nípímínî dání naní seaimíxípaxí menínî. Amípi níonî “Oemínî.” nínimónírná apí ananî nepaxonî aiwí wí nánínî xe mîñî níñíga ouníri síñwí wínímíámánî.

13 Áamá íwí inarígá wí íwí wíwaníñíyí yarígápi nánî re oyaiwípoyníri, “Ananínî. Áamá nápi, ayí apí nánî meníranî?” oyaiwípoyníri ewayí ikaxí rîpî rarígárinî, “Aiwá ayí agwú nánínî. Agwú ení ayí aiwá nánínî.” E rarígápi nepa rínîñagí aiwí Goríxo agwú tîñî aiwápi tîñî anípa imíxíníárínî. E nerî aí ámaéne íwí inaníwá nánî menínî. Ámínáo wimónaríñîpínî yaníwá nánî imónîñwínî. Ámínáo ení áamá nápi naní oimónípoyníri yaríñínî.

14 Goríxo sa negí Ámíná Jiaso owíápínímeaníri síñî wímíxíñímanî. Nene ení wíápínímeaníwá nánî xegí ení eáníñípímî dání síñî neaimíxíníá enagí nánî raríñínî.

15 Seyíné Kiraisoyá síyíkípi imónígáýné enagí nánî xíoyá nápímî dání seyíné bí bínîñî imónígápi nánî sínî majíá rimónîñoî? Ayínánî níonî oyá nápímî dání bínîñî imónîñáonî níyónímî nurí apíxí iyí ede dání warígá wímî níkwímíxínírná “Ayí ananínî.” ríyaiwiarîñoî? Oweoî, wí e yaiwípaxí menínî.

16 Áamá apíxí iyí ede dání warígílmî kumíxínígá gíyí gíyí, ayí xíí tîñî nawínî nímoníro ná ayí ná bíníñîñî imónígápi nánî seyíné sínî majíá rimónîñoî? Bíkwíyo

dáni xwiyfá rípi “Ayaú n̄kum̄x̄n̄r̄n̄á ná ayf ná b̄n̄n̄n̄f̄ imón̄ḡf̄r̄n̄.” n̄r̄n̄r̄n̄ eán̄n̄aḡi nán̄i searar̄n̄i.

17 E ner̄i aí ámá Ám̄n̄áo t̄n̄i naw̄n̄i kum̄x̄n̄f̄áyf̄ o t̄n̄i naw̄n̄i nimón̄r̄óná kwíyf̄ ax̄f̄pi t̄ḡf̄áyf̄ imón̄ar̄iḡf̄ár̄n̄i.

18 Ámá wí t̄n̄i f̄w̄f̄ inan̄iḡn̄r̄i wáyf̄ nero éf̄ úf̄r̄x̄n̄i. Pí pí f̄w̄f̄ ámá yar̄iḡf̄á w̄n̄iyf̄ náom̄i b̄f̄ar̄w̄ám̄n̄i nero aí ap̄x̄f̄ t̄n̄i f̄w̄f̄ inar̄iḡf̄áp̄i xeḡf̄ b̄i imón̄n̄i. Náom̄i ín̄m̄i dání nero nán̄i wiwan̄n̄yf̄ xw̄r̄f̄á ik̄xenar̄iḡf̄ár̄n̄i.

19-20 Seḡf̄ ná x̄ixeḡf̄n̄i imón̄ḡf̄áp̄i, ayf̄ kwíyf̄ Gor̄x̄oyáp̄i nán̄i —Ap̄i Gor̄x̄o s̄ix̄f̄ seam̄m̄óáná seaín̄n̄f̄p̄r̄n̄i. Ap̄i nán̄i seḡf̄ wará an̄n̄n̄f̄ imón̄ḡf̄áp̄i nán̄i seȳné s̄in̄i maj̄f̄á rimón̄n̄o? Gor̄x̄o J̄isaso neain̄f̄p̄im̄i dání r̄ixa b̄n̄n̄f̄ neain̄f̄ en̄aḡi nán̄i r̄ixa x̄f̄oyá imón̄n̄w̄n̄i. S̄in̄i sewan̄n̄yf̄néyá mimón̄n̄o. Aȳn̄án̄i seȳné seḡf̄ n̄áp̄im̄i dání pí pí neróná Gor̄x̄om̄i seáyi e umepax̄f̄ imón̄n̄f̄p̄n̄i éf̄r̄x̄n̄i.

7

Ámá meán̄ḡf̄áyf̄ nán̄i ur̄n̄f̄ nán̄r̄n̄i.

1 Seȳné payf̄ nearo yar̄n̄f̄ niḡf̄áp̄i nán̄i áwan̄f̄ b̄i osear̄m̄n̄i. Oyf̄, ámá ap̄x̄f̄ b̄i m̄imeapa ner̄n̄áyf̄, ayf̄ nan̄f̄ yar̄n̄o.

2 E n̄sear̄r̄i aí f̄w̄f̄ x̄ixeḡf̄n̄i ámá inar̄iḡf̄áp̄im̄i dání f̄eapá seain̄pax̄f̄ en̄aḡi nán̄i ox̄f̄ wox̄i wox̄i d̄ix̄f̄ ap̄x̄f̄ mear̄f̄ ap̄x̄f̄ wíyf̄ wíyf̄ en̄i d̄ix̄f̄ ox̄f̄ meán̄r̄i éf̄r̄x̄n̄i.

3 Ap̄x̄f̄ wíyf̄ “Ḡf̄ oxo f̄á on̄ix̄r̄n̄i.” n̄simón̄r̄n̄á xiagwox̄i ím̄i xe f̄á x̄r̄f̄r̄x̄n̄i. Ox̄f̄ wox̄i “Ḡf̄ ap̄x̄ím̄i f̄á ox̄r̄m̄n̄i.” n̄simón̄r̄n̄á x̄iep̄yf̄ en̄i “Xe f̄á on̄ix̄r̄n̄i.” yaiw̄f̄r̄x̄n̄i.

4 Xiagwox̄i, ayf̄ d̄ix̄f̄ n̄áp̄i nán̄i xiáwox̄im̄n̄i. D̄ix̄f̄ ap̄x̄í d̄ix̄f̄ n̄áp̄i nán̄i xiáf̄ár̄n̄i. X̄iep̄yf̄ en̄i, ayf̄ d̄ix̄f̄ n̄áp̄i nán̄i xiáf̄áȳim̄n̄i. D̄ix̄f̄ oxo, ayf̄ j̄ix̄iyá n̄áp̄i nán̄i xiáwor̄n̄i.

5 Aȳn̄án̄i w̄iyagw̄í w̄iyagw̄í “f̄á ox̄r̄n̄aiyf̄.” n̄r̄n̄r̄n̄á ar̄f̄á mé min̄f̄ x̄ixe “Oyf̄.” r̄n̄f̄isix̄n̄i. S̄f̄á ár̄n̄f̄ Gor̄x̄om̄i xw̄ȳf̄á r̄r̄m̄f̄ wiani nán̄i x̄ixe “Oweoi.” n̄r̄n̄r̄n̄á, ayf̄ anan̄r̄n̄i. E n̄sear̄r̄i aí s̄f̄á “‘Oweoi.’ or̄n̄aiyf̄.” yaiw̄f̄f̄p̄i r̄ixa nór̄m̄áná en̄áná ám̄i f̄á x̄r̄n̄f̄isix̄n̄i. Ayf̄ r̄ip̄i nán̄r̄n̄i. Wox̄i wox̄i “Ámá wí t̄n̄i f̄w̄f̄ inan̄íp̄i nán̄i m̄n̄f̄ min̄pa oem̄n̄i.” n̄simón̄r̄i aí x̄ixen̄i ap̄i em̄n̄r̄i nán̄i en̄f̄ m̄reán̄n̄aḡi nán̄i Seteno ámá wí t̄n̄i f̄w̄f̄ in̄r̄i nán̄i r̄r̄f̄peáw̄n̄iḡn̄r̄i “Ám̄i f̄á x̄r̄n̄f̄isix̄n̄i.” searar̄n̄i.

6 “S̄f̄á ár̄n̄f̄ Gor̄x̄om̄i r̄ix̄n̄f̄ ur̄p̄r̄i nán̄i x̄ixe ‘Oweoi.’ n̄r̄n̄r̄óná, ayf̄ anan̄r̄n̄i.” searar̄n̄áp̄i sekax̄f̄ e éf̄r̄x̄n̄r̄i m̄searar̄n̄i. N̄seaimón̄r̄n̄á xe e éf̄r̄x̄n̄r̄i s̄n̄w̄f̄ seanar̄n̄i.

7 “Ámá n̄n̄i nion̄i ap̄x̄f̄ m̄imeapa en̄áon̄i yap̄i nimón̄r̄n̄á, ayf̄ anan̄r̄n̄i.” nimón̄ar̄n̄i. E ner̄i aí Gor̄x̄o ámá o om̄i x̄ixeḡf̄n̄yo wá n̄wian̄r̄i n̄wiir̄n̄á wíyo meán̄pax̄f̄ oimón̄poȳn̄r̄i wiir̄i wíyo m̄imeán̄pax̄f̄ oimón̄poȳn̄r̄i wiir̄i en̄f̄ en̄aḡi nán̄i searar̄n̄i.

8 Seḡf̄ ámá s̄in̄i m̄imeán̄ḡf̄áyf̄ t̄n̄i ap̄x̄f̄ an̄yf̄ t̄n̄i nán̄i r̄ip̄i osear̄m̄n̄i. Ayf̄ m̄imeán̄n̄áon̄i yap̄i s̄in̄i an̄n̄f̄ e nimón̄r̄óná nan̄f̄ yar̄n̄o.

9 E n̄sear̄r̄i aí r̄ip̄i en̄i osear̄m̄n̄i. “Ámá wí t̄n̄i f̄w̄f̄ inan̄i nán̄i m̄n̄f̄ m̄neain̄pa oyaneȳi.” n̄seaimón̄r̄i aí x̄ixen̄i ap̄i yan̄ro nán̄i en̄f̄ m̄seaeán̄pa nerónáyf̄ xe meán̄f̄r̄x̄n̄i. “N̄imeán̄p̄r̄i nán̄i d̄n̄f̄ s̄ip̄i n̄wia nur̄n̄áyf̄, nan̄f̄ men̄aḡi nán̄i xe meán̄f̄r̄x̄n̄i.” searar̄n̄i.

10 R̄ixa meán̄ḡf̄áȳné nán̄i n̄w̄f̄ ikax̄f̄ r̄ip̄i —Ap̄i nion̄iyáp̄i mar̄f̄ái, Ám̄n̄áo r̄n̄f̄p̄n̄i. Ap̄i osear̄m̄n̄i. Ap̄x̄f̄ meán̄ḡf̄íwa wiḡf̄ oxowam̄i n̄w̄ár̄m̄i mupan̄i.

11 E mepa ner̄i n̄w̄ár̄m̄i nur̄n̄áyf̄, ám̄i ox̄f̄ m̄imeán̄f̄ kikiáf̄ n̄weáf̄r̄x̄n̄i. “Kikiáf̄ on̄weám̄n̄i.” m̄iwimón̄pa ner̄n̄áyf̄, ám̄i xiagwo t̄n̄i kum̄x̄n̄f̄r̄x̄n̄i. Xiagwowa en̄i wiḡf̄ ap̄x̄íwam̄i em̄i m̄imopa éf̄r̄x̄n̄i.

12 Ámá xam+ñj wíny+ñné xw+yfá r+pi —Ap+ Ám+náo r+ñj+p+man+ñ. Nion+yápr+ñn+. Ap+ en+ osear+ñm+ñn+. Ám+náom+ ð+ñj w+kw+ronj+yf wox+ ap+x+ ð+ñj m+ww+kw+ronj wí r+meán+ñjána í s+ñn+ “Anan+ meán+ñjáom+ñn+ omeán+m+ñn+.” n+wwimón+r+ñná x+agwox+ ím+ em+ mimopa é+r+x+ñn+.

13 Ap+x+ Ám+náom+ ð+ñj w+kw+ronj+x+, ox+ ð+ñj m+ww+kw+ronj wom+ meán+ñj+x+ enjána+yf, o s+ñn+ “G+ ap+x+ meañá+í t+ñn+ an+ñj onjweám+ñn+.” n+wwimón+r+ñná om+ n+wwár+ñm+ mupa é+r+x+ñn+.

14 Ayf r+pi nán+ rar+ñj+ñn+. Ox+ Ám+náom+ ð+ñj m+ww+kw+ronj wo ar+ge ner+ Gor+xoyá wo imón+pax+r+ñn+? Ayf xeg+ xiepí ð+ñj w+kw+ronj t+ñn+ nawín+ nemer+ñj+p+ñm+ ðán+ Gor+xom+ ð+ñj n+ww+kw+r+ñn+ amá x+oyá wo imón+pax+r+ñn+. Ap+x+ ð+ñj m+ww+kw+ronj wí en+ xeg+ x+agwo, ð+ñj w+kw+ronj t+ñn+ nawín+ nemer+ñj+p+ñm+ ðán+ amá Gor+xoyá wí imón+pax+r+ñn+. Ap+ mepa nero p+ñn+ n+wwiár+ñn+m+ nurónáyf, seg+ n+aiáw+ Gor+xoyá wí mimón+ oyá s+ñw+yo ðán+ p+ax+ñn+ñj éán+g+áyf imón+p+r+x+ñn+. Nion+ searar+ñjáp+ x+xen+ ner+ñná+yf, oyá imón+p+r+ñn+.

15 E n+sear+ñn+ aí Gor+xom+ ð+ñj m+ww+kw+ronj meán+g+ío “G+ ap+x+ Gor+xom+ ð+ñj w+kw+ronj rím+ n+wwár+ñm+ oum+ñn+.” n+wwimón+r+ñná x+iep+x+ xe p+ñn+ n+wwiár+ñm+ onun+r+ñn+ s+ñw+ w+ñ+r+x+ñn+. ð+ñj m+ww+kw+ronj meán+g+íí “G+ ox+ Gor+xom+ ð+ñj w+kw+ronj rom+ n+wwár+ñm+ oum+ñn+.” n+wwimón+r+ñná x+agwox+ xe p+ñn+ n+wwiár+ñm+ onun+r+ñn+ s+ñw+ w+ñ+r+x+ñn+. N+seawár+ñm+ ug+áy+ñné s+ñn+ áxenwar+ in+g+áyf yap+ mimón+ñjot+. Gor+xo n+wway+rón+ro ñweá+r+x+ñn+r+ñn+ nán+p+ r+xa wéyo fá neaum+r+ñjene enjagi nán+ rar+ñj+ñn+.

16 Ox+ ð+ñj m+ww+kw+ronj wom+ x+iep+x+, j+x+ ð+x+ oxom+ p+ñn+ n+wwiár+ñn+ ner+ o t+ñn+ n+ñjwear+ñná s+ñjwep+g+ n+wwir+ñj+p+ñm+ ðán+ w+er+ñk+emear+ñn+? M+ww+er+ñk+emeapa er+ñn+? J+x+ maj+ñn+. Ap+x+ ð+ñj m+ww+kw+ronj wím+ x+agwox+, jox+ en+ í t+ñn+ n+ñjwear+ñná s+ñjwep+g+ n+wwir+ñj+p+ñm+ ðán+ w+er+ñk+emear+ñn+? M+ww+er+ñk+emeapa er+ñn+? Jox+ en+ maj+ñn+. Ay+ñn+ seg+ amá Gor+xom+ ð+ñj m+ww+kw+ronj meán+g+áy+ n+wwár+ñm+ mupa é+r+x+ñn+r+ñn+ searar+ñj+ñn+.

“Seg+ imón+r+x+ñn+r+ñn+ yanj sead+m+x+ñj+p+ imón+r+x+ñn+.” ur+ñj nán+r+ñn+.

17 Sey+ñné wox+ñn+ wox+ñn+ Ám+ná Gor+xo ayf x+xeg+ñn+ ap+ ap+ e imón+r+x+ñn+r+ñn+ yanj sead+m+x+ñj+p+, o ayf nion+yá amá oimón+poy+ñn+r+ñn+ wéyo fá seaum+r+ñn+ imón+g+áp+ ax+ ap+ñn+ “Xe oimón+m+ñn+.” n+yaiwiro imón+r+x+ñn+. Gor+xoyá s+yik+ nimón+r+ñn+ am+ g+m+ ñjweag+ fá n+yoni sekax+ ax+p+ ur+ñmear+ñj+ñn+.

18 Seg+yf wo Judayo enjagi nán+ iyf s+m+ s+ó wákwín+ñjána Gor+xo o amá nion+yá oimón+r+ñn+ wéyo fá num+r+ñn+áyf, amá o “Iyf s+m+ s+ó wákwín+ñj+p+ ar+ge ner+ yo m+yim+ñn+r+ñn+?” m+yaiwipa éw+ñn+g+ñn+. Seg+yf wo iyf s+m+ s+ó m+wwákwín+ñjána Gor+xo nion+yá oimón+r+ñn+ wéyo fá num+r+ñn+áyf, amá o Judayf won+ñn+ñj oimón+m+ñn+r+ñn+ iyf s+m+ s+ó m+wwákwín+ñn+ éw+ñn+g+ñn+.

19 Ayf r+pi nán+r+ñn+. Iyf s+m+ s+ó n+wwákwín+r+ñn+r+ñn+, m+wwákwín+ñn+ ner+ñn+r+ñn+, Gor+xoyá s+ñw+yo ðán+ ná ayo mimón+ñn+. Oyá s+ñw+yo ðán+ “Ná ayo imón+ñn+.” yaiwiar+ñj+p+, ayf sekax+ x+o r+ñj+p+ñm+ x+dar+g+áp+ñn+r+ñn+.

20 Ay+ñn+ amá wox+ñn+ wox+ñn+, sey+ñné Gor+xo amá nion+yá oimón+poy+ñn+r+ñn+ wéyo fá seaum+r+ñn+ pí pí x+xeg+ñn+ imón+g+áp+ xe ap+ñn+ nimón+ro ñweá+r+x+ñn+.

21 Wox+ Gor+xo amá nion+yá oimón+r+ñn+ wéyo fá rum+r+ñn+ amá woyá x+ná+x+ñn+ñj nimón+r+ñn+ om+ñj w+iar+ñjox+ nimón+r+ñn+áyf, udud+ b+ mir+ñn+pa ner+ “Nion+ s+ñn+ ax+ ap+ñn+ nimón+r+ñn+, ayf anan+r+ñn+.” yaiw+r+x+ñn+. E ner+ aí x+ná+x+ñn+ñj nimón+r+ñn+ om+ñj w+iar+ñjox+ amá áxenwar+ min+g+áy+ñn+ñj imón+pax+ enjána+yf, anan+ x+ná+x+ñn+ñj nimón+r+ñn+ om+ñj w+iar+ñj+p+ p+ñn+ n+wwiár+ñn+ kiki+fá ú+r+x+ñn+.

22 X+ná+x+ñn+ñj nimón+r+ñn+ om+ñj w+iar+ñjox+, ayf r+pi nán+ “Udud+ b+ mir+ñn+pan+.” r+rar+ñj+ñn+. G+yf Ám+ná Gor+xo amá nion+yá oimón+poy+ñn+r+ñn+ wéyo fá um+r+ñn+ amá w+yá

xináiwaninji nimóniro omiñi wiirigfáy eñánáy, ayf siní api imóninagfa aí Gorixo rixa gwí roayironfyrini. Giyf Ámináo amá nioniyá oimónipoyinri wéyo ía umiráná áxenwarí minigfáy eñánáy, ayf xfo wimónarinjipi epírfá nání xegí xináiwaninji omiñi wiirigfáy imóninagfa nání “Ududf mirinpani.” seararinjini.

²³ Jisaso neaiinjipimi dání Ámináo bfinji niseairi gwí searoayironf eñagi nání amá wíyíyá xináiwayfneninji mimónipa éfrixini.

²⁴ Gf nrixfimeáninji imónigfáyiné, Gorixo amá nioniyá oimónipoyinri wéyo ía seaumiráná pí pí xixegfni imónigfápi o xegf sinjwíyo dání apini imónifrxini.

Ámá mimeánigfáyf nání urinji nánirini.

²⁵ Seyfne amá siní mimeánigfáyf nání payf neari yarinji nigfápi nání Ámináo sekaxí bi minrinji aiwi nioní —Nioní Ámináo wá ninwianiri niinjipimi dání xwíyíá dñj ujwiráripaxí imóninipi seararinjionirini. Nioní gf dñjyo dání bi osearimini.

²⁶ Xeaninji neámeaminri yarinjipi rixa neámearinji eñagi nání nioní dñj re moarinjini, “Ámá agwi pí pí imónarigfápa aninji axípi e imónifrxini. ‘E nerfnáyf, ayf nanfrini.’ nimónariní.” Nioní dñj e moarinjini.

²⁷ Woxi rixa apixí meañoxi eñánáyf, “Ími arige wáriminiréini?” nyaiwiri mepani. Woxi apixí mameañoxi eñánáyf, “Apixí arige nerí meáminiréini?” nyaiwiri mepani.

²⁸ E niseariri aí woxi apixí nimeárná ayf fwí bi miyarinjini. Apiyáixi ení oxí nimeárnírná ayf fwí bi miyarinjini. E nerí aí xeaninji meánigfáyf siní xwíá tfo yweañáná wímeanfápi seaimeaniginiri seararinjini.

²⁹ Gf nrixfimeáyiné, e niseariríná ripnini seararinjini, “Jisaso weapiníayi nání rixa anwi ayo eñagi nání amá apixí rixa meagfáyiné re nimóniro éfrixini. Apixí mayowa áxenwarí minipa nero nání ‘Gorixo wimónarinjipini oemini.’ nyaiwiro yarigfáwa yapí nimóniro éfrixini.

³⁰ Ámíxíá yarigfáyiné amíxíá miyarigfáyf yapí nimóniro éfrixini. Dñj níá seainarinjifné dñj níá miwinarinjif yapí nimóniro éfrixini. Amípi bfi nero tígfáyiné amípi mayíyí yapí nimóniro éfrixini.

³¹ Omiñi nerfná amípi xwíá tfo wenjipimi dání omiñi yarigfáyiné amá api nání wí ududf miwinarigfáyf yapí nimóniro éfrixini.” Amípi agwi ríná xwíá ririmí eñfíyí imóninipa aninji imóniníá menini. Xegí bi imóniníá nání anwi ayo eñagi nání seararinjini.

³² “Amípi ayá wí nání ududf mirinipa oépoi.” ninimóniri nání seararinjini. Ámá apixí mameagfáyf Ámináo nioní yarinjapi nání yayf owininri nání o yayf winipaxí imóninipini nání dñj nímóá warigfáriní.

³³ E nerí aí amá apixí meagfáyf “Gf apixí yayf owininri nání arige eminiréini?” nyaiwiro api nání dñj nímóá nuro

³⁴ dñj bi biaú ía xirarigfáriní. Apixí siní oxí mimeánigfíwa tñi apiyáíwa tñi íwa wí wí re yaiwiarinirini, “Niini gf nápi tñi dñjpi tñi sýikwf mininji Ámináo gf amá e oimónipoyinri wimónarinjipi tñi xixeni oimónimini.” nyaiwiri o nání wiipaxí imóninipi nániní dñj moarinjirini. E nerí aí apixí rixa oxí meánigfíwa wí wí axípi e yarinjimaní. “Gf oxo yayf owininri nání arige eminiréini?” nyaiwiri xwíá tfo dání imóninipi nání dñj nímóá warinirini.

³⁵ Nioní seararinjapi nanf oniniri miseararinjini. Sewaninjifné nixdirfná nanf oseainiri seararinjini. Nioní áxenwarí oseaiminri mirarinjini. Seyfne nanf imóninipini nero amípi pí pí imóninipi nání mimiwiakí miseainipa yarfná “Ámináo wimónarinjipini oyaneyí.” nyaiwiro oépoiinri nání seararinjini.

³⁶ Ámá go go “Apíyá nioní nání ríxíñf nuriyigíími nípkwíni mīwikáraríñfíni.” níyáiwírínáyí, í xwé nimónírí ríxa meapaxí imóníñagí síñwá wínírí “Ímí ríxa omeámíni.” níyáiwírí mīñf níñírí nání “Kíkífá bí epaxonímaní.” yáiwínírí nerífnáyí, xe o xegí wimónaríñfí nerí ímí omeaní. E nerífná, ayí sípí bí mīyaríníni. Ananíríni.

³⁷ E nerí aí go go “Ná bíni apí oemíni.” ríñíñfí nání díñf síxí ínírí feapá wínípxí imóníñfí xe mīñf onínírí mimónípa erí xewaníño xegí díñfyo dání “Apíyá nioní nání ríxíñf nuriyigíí kíkífá onweaní.” yáiwírí nerífnáyí, ayí naní yaríni.

³⁸ Ayínáni ámá apíxí xegí ríxíñf wuríyigíími nímearfíni, ayí naní yaríni. Ámá apíxí xegí ríxíñf wuríyigíími nímeapa nerífná, ayí ení naní nerí seáyí e imóníñfí yaríni.

³⁹ Apíxí wíyá oxo síní mīpé ñweañáná aníñf re yáiwíwíníñfíni, “Oyá apíxíni rimóníñfíni?” yáiwíwíníñfíni. E nerí aí xegí oxo ríxa níperífnáyí, síní omí mīmeánf “Go gomí omeánímíni?” níwimónírífná, ananí meánf wíníñfíni. E nerí aí ámá sípífá imóníñfí womí mīmeánf Jisaso tñí ikáriníñfíyáf womíni meánf wíníñfíni.

⁴⁰ Ámí nímeánírífná, ananí enagí aiwí nioní gí díñf ayí rípi nímonaríni, “Í ámí mīmeánf síní aníñf apíxí aní níñwearífnáyí, yayí oxí tñí níñwearífná wíníñfípímí seáyí e imóníñfí wíníñfíríni.” nímonaríni. “Nioní ení Goríxoyá kwíyí tñíñáonírífní?” níyáiwírí seararíñfíni.

8

Nanwá mimónf ñwáfápi nánf rídíyowá iníñfípi nánf uríñf náníríni.

¹ Seyíné payí nearo nanwá ámá wigí mimónf ñwáfá imóníñfípi nánf rídíyowá yaríñfápi nánf yaríñf níñfápi nánf bí osearímíni. Ayí neparíni. Seyíné ríwamíñfí nearo níñfíñfápa Jisasomí díñf wíkwíronweáne nínenení ríxa níñfá imóníñweáneríni. Ayí nepa imóníñagí aiwí rípi osearímíni. Ámá “Ríxa níñfá imóníñáonírífní?” níwimónírífná, díñf apímí dání wárixá imónaríñfíríni. E nerí aí ámá wíyo díñf sípí níwírí arírá níwírífná apímí dání Jisaso yá síyíkí imóníñweáne síkí kíkí ámí bí eámíxínaríñwáríni.

² None go go “Amípi bí nánf ríxa níñfá imóníñáonírífní?” níyáiwínírífnáyí, níñfá Goríxo “Ámá níni e oimónípo yí.” wimónaríñfípi tñí síní xíxeni wí mimóníñoríni.

³ E nerí aí go go “Níñfá imóníñáonírífní?” mīyáiwíní Goríxomí díñf síxí nuyírífnáyí, Goríxo “Ámá o nioníyá imóníñfí worífní?” yáiwíní.

⁴ Ayínáni gíwí ámá wí wigí ñwáfápi nánf rídíyowá nemáná ámí makerífá imíxarífná Jisaso yá imóníñfíyíné bí nero naríñfápi nánf rípi osearímíni. Nene níñfíríni. Xwífá tñíyo mimónf ñwáfápi obaxí enagí aiwí bí nepaxíñf imóníñfípi maní. Nípiñfí nepa ñwáfá mīpímóníñfípi ríni. Ñwáfá nepa imóníñfípi, ayí ná woní Goríxoníríni.

⁵ Ámá wí re raríñfíríni, “Ñwáfá rípi aníñfámí dáníñfíríni.” Wí “Xwíárímí dáníñfíríni.” raríñfíríni. Ñwáfá raríñfí apí bí “Nepa ñwáfá imóníni.” ríñfíñfíríni. Bí “Kwíyí seáyí e imóníñfí tñíñfíríni.” ríñfíñfíríni. Apí apí obaxí ayá wí imóníñagí aiwí

⁶ nene nánf ñwáfá imóníñfípi, ayí ná woní Goríxoríni. O negí áporíni. Amípi nánf míkí ikíñoríni. Ámá xíto nánf imóníñweáne ayí oníríni. Nene nánf seáyí e imóníñfípi ení “Píríni?” marífáí, ayí ná woní Ámíná Jisasi Kiraisoríni. Omí dání Goríxo amípi níni imíxírí síñfí nene imóníñwápi neaimíxírí enoríni.

⁷ E nerí aí ámá Jisasomí díñf wíkwíroaríñfíyáf níni níñfá apí nímoníro “Negí ñwáfá xídagwápi ná míkí mayí imóníñfípi rífní?” yáiwíaríñfámaní. Segíyí wí Jisasomí síní díñf mīwíkwíró nerífná wigí ñwáfápi fá níxíra níwagíásáná yaríñfíyáf enagífá nánf mimónf ñwáfápi nánf gíwí rídíyowá iníñfípi níñfíróná “Ayí gíwí ñwáfá imóníñfípi nánf rídíyowá éfápi rífa naríñfíni?” níyáiwíro wigí díñf píwíñfíñfí imóníñfíapímí dání “Nípkwíni mīyaríñfíni.” níyáiwíro nánf apímí dání píaxí níweánírí udunaríñfíríni.

8 E nerí aiwí aiwá mñnìpa yarìḡwápimi dánìrani, narìḡwápimi dánìrani, Gorìxo neamímìnarìḡfmanì. Mñnìpa nerìná oyá sḡḡwíyo dánì sḡyìkwípiánénìḡf imónarìḡwámani. Nñnìrìná enì oyá sḡḡwíyo dánì seáyí e imónarìḡwámani.

9 E nerí aí áamá Jisasomì dḡḡf nìwìkwíroro aí wigí dḡḡf yófnìḡf mimónìḡfáyí wiyíné ananì nìpaxí imónìḡfpi narìḡḡḡa nìseanìro nánì ayí enì nñnìmáná “Nìpìkwìnì mimónìḡfpi ríá éwìnì?” nìyaiwirìḡfipimi dánì óréámioapírxìnrì dḡḡf tñnì nìfírxìnì.

10 Áamá Jisasomì dḡḡf nìwìkwíroro aiwí sñnì dḡḡf yófnìḡf mimónìḡfáyí segí áamá “ḡwíá rìnrìḡf rìpi ná míkí mayírìnì.” yaiwiarìḡf wo ḡwíá imónìḡf apì nánì aḡf rìdìyowá yarìḡfíwami nḡḡeámáná aiwá rìdìyowá éfápi narìḡḡḡi nìwìnrìóná “Nene enì ananì nìpaxeneríani?” nìyaiwinìro eḡf sḡxí nñnìmáná nìpíráoi.

11 Rìxa nñnìro wigí xwìoxíyo dánì wíá mìwókìpa nerí udunáná re searímíñnì, “Seyínéyá nìḡfá imónìḡfápimi dánì sñnì yófnìḡf mimónìḡfá tìyí —Ayí segí sérìxímeánìḡf imónìḡfáyírìnì. Kiraiso upeḡḡyírìnì. Áamá ayí seyíné nìḡfá nìmónìro ‘Pí pí ḡwíá áamá mewegíá nepa mimónìnì.’ yaiwiarìḡfápimi dánì rìxa xwírá ikìxenáoì.” searímíñnì.

12 Ayínánì nene negí nìrìxímeá dḡḡf sñnì yófnìḡf mimónìḡfáyó sipì e wìkárìrane ayí wigí dḡḡf “Apì neranéná nìpìkwìnì mìyarìḡwìnì.” yaiwinarìḡfápimi wiaìkirane nerìḡfipimi dánì Kiraisomì enì sipì wìkárarìḡwìnì.

13 Ayínánì nionì ḡwí narìḡápimi dánì ḡf nìrìxímeá imónìḡfáyí óréámioapaxí eḡánáyí, ayí nóréámioaro udunìḡḡnìrì nionì aga ná ríwíyo dánì aiwí ámì ḡwí bì nìmfámani.

9

“Wá wùrìmeiarìḡwáone nìsearápìpaxípi Poronì wì searápìḡámani.” urìḡf nánìrìnì.

1 “O áxenwarí inìḡorìnì.” rìniaiwiarìḡoi? “Jisasoyá wá wùrìmeiarìḡf wo mimónìnì.” rìniaiwiarìḡoi? “O negí Ámìná Jisasomì sḡḡwí mìwìnrìḡorìnì.” rìniaiwiarìḡoi? “O Ámìnáo nánì wáf neararìḡfipimi dánì dḡḡf wìkwíronḡwáne menìnì.” rìyaiwinarìḡoi?

2 “Porò Jisasoyá wá wùrìmeiarìḡf womanì.” niaiwiarìḡfáyí wì eḡánáyí aí seyíné aḡpaxí nionì wá wùrìmeiarìḡf imónìḡápi nánì “Rìxa xìxenì nìḡfá imónìḡoi.” nìmónarìnì. Poronì wáf searáná seyíné rìxa Gorìxo tñnì nawìnì ikárìnrìḡfáyíné nìmónìrìḡfipimi dánì ámayó áwanḡf rénìḡf urarìḡoi, “O nepa Jisasoyá wá wùrìmeiarìḡf worìnì.” urarìḡoi.

3 Áamá pairírf niarìḡfápi wiaìkímìnrì nánì rìpi nura warìḡárìnì,

4 “Jisasoyá wá wùrìmeiarìḡwáone nánì re nìneaiaiwiro rìrarìḡoi, ‘Awa yarìḡfápi nánì nìḡwí nánì wayíá inìḡf nìro aiwá nìro epaxí mimónìḡoi.’ nìneaiaiwiro rìrarìḡoi?

5 ‘Wá wùrìmeiarìḡfá wíá tñnì Ámìnáomì xogwáowa tñnì Pitao tñnì awa apìxí nìmearo apìxí tñnì nawìnì emearìḡfápa Porowa axípi wì e epaxí mimónìḡoi.’ nìneaiaiwiro rìrarìḡoi?

6 Apì nìyaiwiro rìrarìḡoi? Rífmìnì rìpi nìyaiwiro rìrarìḡoi? ‘Wá wùrìmeiarìḡfá wíá wigí nìḡwí omìḡf pñnì wiarìpaxí aiwí Porò tñnì Banabaso tñnì awaúni aiwá nìpìsi nánì nìḡwí omìḡf yarìḡfípi pñnì wiarìpaxí mimónìḡoi.’ nìyeaiaiwiro rìrarìḡoi?

7 Símìḡf wínarìḡfá áamá wo mìxí onìpoyìnrì wirìmeáf ḡyí rìxa eḡf nìmeámáná wìwanìḡf upírowárìnarìḡfárìnì? Oweoi, wì e epaxí menìnì. Áamá ḡyí aiwá omìḡf nurìmáná mìmianí yarìḡfárìnì? Oweoi, apì enì wì epaxí menìnì. Áamá ḡyí burìmákaú nìmeróná wìwanìḡfáyí amìḡf mñnìpa yarìḡfárìnì? Oweoi, apì enì wì epaxí menìnì.

8 Nionì áamá dḡḡf moarìḡfápimìnì nìxídrì ríá rarìḡnì? Oweoi, ḡwí ikaxí Moseso nìrìrì eanḡfipimi dánì enì axípi e rìnrìnì.

⁹ Apimi dáni re niriñiri eániñi, ‘Buri mákaú tñi witi aiwá exwexwimí neríñá bi mñipa oeniri maní gwí mijáripañi.’ niriñiri eániñipi ‘Gorixo burimákaú nánini dñiñi nímori riñirini.’ riseaimónarini?

¹⁰ ‘Ayí ámaéne nánini eni dñiñi nímori miripa enírñani?’ miseaimónipa reñoi? Oyi, ayí ámaéne nánini eni riñirini. Moseso áma aiwá iwíá uripíri nánini xwíá yuní nikíxéa warigíáyí tñi aiwá yóí éaná miarigíáyí tñi nñini nawíni wigí bi nipírña nánini dñiñi nikwímoro érixiniri e ráriñirini.

¹¹ Wáí wurimeiarñwaone xwiyá Gorixoyápi niseariríñá aiwá iwíñaniñi seaurarñagwi aí re riseaimónarini, ‘Aiwá iwíñaniñi neaurarigíapimi dánini bi nímoro aiwá nipírñi nánini nínearápirónáyíraní, aikí yinipírñi nánini nínearápirónáyíraní, ayí naní mñyarñoi.’ riseaimónarini?

¹² ‘Áma wí ananini nisearápiro nipaxí enánáyí, ayí none añipaxírñini.’ nimónarini.” rariñarini.

E nerí aí none nisearápipaxí imóniñipi nisearápiñwáriní. Áma xwiyá yayí neainipaxí uraríñá “Amipi wí nearápaniro nánini ríá yarñoi?” niyawiwo dñiñi miwíkwíropa epírixiniri nisearápipaxí nimónirane aí wí nisearápí dñwí ikeamóniñwápi mñ xwámámí wiñwáriní.

¹³ Áma amipi añi ridiyowá yarigíwámi ínini eníyo mearigíáwa aiwá nipírñi nánini iwámi wenípi mearigíápi nánini seyíñé niñíá mimónipa reñoi? Áma nanwí Gorixo nánini nimeámi báná ridiyowá wiarigíáwa ridiyowá wiíápi bi nímoro narigíápi nánini eni seyíñé niñíá mimónipa reñoi?

¹⁴ Axípi Áminá Jisaso sekaxí re riñirini, “Áma xwiyá yayí seainipaxípi wáí nurimeiarigíáwa apimi dánini aiwá nipírñi nánini meárixiní.”

¹⁵ Ámináo sekaxí e riñi aí nionini seyíñé tñini niñwearná wí nisearápí nerí agwi eni api bi nionini oniapípoiñiri payí nearini niseamónaparñini. Ayí rípi nánini seararñini. Nionini aiwá nisearápiri mñnerí nerí néra unápi nánini mñxí meakíñinarñapi áma wo aiwá niniaparíñá nisanionwirárinigíñiri nánini “Nionini xámi péimigíñi.” nimónarini.

¹⁶ Aríá nípoi. Nionini xwiyá yayí neainipaxípi wáí niseariríñá Gorixo e éwinigíñiri sekaxí nirowárenapiñi enagi nánini e yarñapi nánini niñwanñoni mñxí meakíñinipaxí wí menini. Nionini Gorixo e éwinigíñiri nirowárenapiñipi mepa neríñáyí, sía wí nionini majíá nóripaxírñini.

¹⁷ Gí dñiñi tñini “Wáí ourimemini.” nínimóniri siñwiríyí, “Gorixo yayí nimopaxípi eminiri yarñini.” ríparñini. Gí dñiñi tñini “Wáí ourimemini.” mñnimóní Gorixo sekaxí nirowárenapiñi enagi nánini neríñáyí, aríge niyawiwi “O yayí nimopaxípi yarñini.” rimíñini?

¹⁸ Ayíñanini pípimi dánini nionini yayí nimopaxírñini? Nionini ámayo xwiyá yayí neainipaxípi wáí nuriríñá apimi dánini urápipaxí imóniñipi murápi pa neríñiyo dánini yayí nimopaxí imóniñipi yarñini.

“Áma pí pí imónigíápa nionini eni imónariñarini.” uríñi nánirini.

¹⁹ Nionini nepa áma womini xínáínñiniñi nimóniri omíñi wiariñáoni meñagi aí áma ayá wí Jisasomini oxídípoiñiri nánini nionini gí dñiñiyo dánini áma niyíyá xínáínñiniñi nimóniri omíñi wiariñáoni imóniñini.

²⁰ Nionini gí Judayí tñini niñwearná Jisasomini dñiñi owíkwíropoiñiri ayíñiniñi nimóniri yarñarini. Nwí ikaxí riníñipimiñi ñwá mñxenwirárinñáoni aiwí gí Judayí apimi ñwá xenwirárinigíáyí tñini nawíni niñwearná, “Nionini aríge yaríñá ayí Jisasomini dñiñi wíkwíropíráoi.” niyawiwi nánini nionini eni apimi ñwá xenwirárinñáoni imónariñarini.

21 Gí Judayí tñni niñwearíná ayínñí nimóniri aiwi áamá Gorixoyá ñwí ikaxí riniñpimi ñwíá miñewiráriniñgíáyí tñni nawíni niñwearíná, ayí Jisasomi diñí wíkwíróríxiniri nioni eni ñwíá miñewiráriniñáoni imónariñáriní. Nioni ñwí ikaxí riniñpimi miñídfí nerí maríái, Kiraiso riniñpimi xídariniñáoni enagí nani rariñini.

22 Nioni áamá ení saminiñí wegíáyí tñni nawíni niñwearíná ayí Jisasomi diñí wíkwíropíri nani nioni eni ení saminiñí niñweñoni nimóniri uréwapiyariñáriní. Áamá nñni wíyo eríkiemeáimiginiñí ayí pí pí imónigíápa nioni eni axípi e imónariñáriní.

23 Nioni api niñiniñi yariñápi, ayí rípi nani yariñáriní. Xwiýá yayí neainipaxí imóniniñpi uráná aríá niñiri nani yariñáriní. Xwiýá api áamáyo naní wimixariñpimi nioni eni onímeaniri e yariñáriní.

“Gorixo yayí neaimoníwiniñginiñí Jisasomi píraniniñí ouxídaneyí.” uriniñí naniñiniñí.

24 Áamá yamiyamúrónigí inarigíáyí nñni añiniñí nero aí ná woni, múróo xío diñí niñyairiñí niñyiriñí meariñpi nani seýné niñíá mimónipa reñoi? Ayinaniñí seýné eni Jisasomi niñídiróná yamiyamúrónigí nero xámi rémoarigíápániñí éfírixiniñí.

25 Áamá re yaiwiarigíáyí, “Niíá xixegíniñi yaníro nani awí eánariñgíe nani nuri wíniyo múróimiginiñí.” yaiwiarigíáyí wiwaniniñíyí ení sixí imixinaniñíro nani pí pí miñí winariñpi aríá nikeamoro ení sixí eámixinarigíáriní. E yariñgíáyí urí imixinipaxí imóniniñpi bñ meaniñíro nani yariñagíá aí nene urí imixinipaxí mimóniniñpi meaniñí rane nani yariñwiniñí.

26 Ayinaniñí nioni Jisasomi niñídiríná yamiyamúrónigíniñí niñiriñí iríniñí xixeniñí wariñáriní. Wé neaniñí ríñá xariñarí nerí meá píraniniñí sopiniñí norí niñírómaná xixeniñí eariñáoniriñí.

27 Niñwaniñoniñí ení sixí oímixiniñiniñiriñí nani náoniñí iwaniniñí eániñí pí pí nioniñí miñí niñariñpi aríá oiñeamómniñiriñí nani iwaniniñí eániñí yariñáriní. Ayí rípiñí naniñí e yariñáriní. Nioniñí áamá wíyo wáí re nuriméísáná, “Kiraisomiñí niñídiróná yamiyamúrónigíniñí niñíro xídfírixiniñí.” nuriméísáná eníáná Gorixo “Ayí tñniñí yamiñíyí mimóniniñiniñí.” niñiniñiginiñiriñí e yariñáriní.

10

“Sipiñí Judayeneyá neáríaweyí yagíápa mepa éwaniñginiñí.” uriniñí naniñiniñí.

1 Gí niñírxímeáyíné, negí neáríaweyí yagíápiñí naniñí diñí mopíriñí naniñí bñ oseariñiniñí. Ayí nñniñí Moseso Isipiñíyí añíyo daniñí niñwiriñímeámiñí nuríñá agwí Gorixo niñpemeámiñí úwiniñginiñiriñí tiñipimiñí siñmañwíyóniniñí inímiñí niñweámáná númiñí wagíáriní. Nñniñí eniñí ipí Ragí riniñoyí riniñíwá niñxeróná miñímiñí daniñí eadikiowáriñiniñániñí áwiniñímiñí niñxéa ugíawixiniñí.

2 Nñniñí agwípimiñí siñmañwíyóniniñí niñweaxa uro ipíwámiñí xero neróná Moseso tñniñí nawíniñí aniñí niñkariñíniñíro néra ugíawixiniñí.

3 Aiwá mayí e niñmeróná aiwá manáiñí riniñíñí Gorixoyá kwíyíyo daniñí imóniniñpiñí ayíñí nñniñí niñga wagíáriní.

4 Iniñgí mayí e niñmeróná Gorixoyá kwíyíyo daniñí siñmiñíñí meañú ayíñí nñniñí nagíáriní. Síñá iniñgí siñmiñíñí meago —O wíniñíyí úfámiñí númiñí emeagoriniñí. O, ayí Kiraiso naniñí rariñiniñí.

5 E neriniñí aiwiñí ayíñí nápiñí yariñgíápiñí naniñí Gorixo wíkiñí niñwóniriñí áamá diñíñí meañe daniñí amiñí amiñí opépoiñiriñí niñwíkárañí wagíáriní.

6 Ayí amiñípiñí apiñí apiñí nérañí nuróná pegíápiñí daniñí neneñí naniñí siñwepigíñí neaininiñí. Ayíñí sipíñí imóniniñpiñí naniñí miñíñí inagíápañí neneñí eniñí axípiñí miñíñí miñípañí éwaniñginiñiriñí siñwepigíñí neaininiñí.

7 Ayíñí wíñí wíñí ñwíápiñí niñídirónáñí Bíkwíyoñí daniñí reñí niñiriñíñí eániñpiñí tñniñí xixeniñí reñí egíawixiniñí, “Ámayíñí aiwáñí niñíroñí iniñgíñí niñíroñí epíriñí naniñí niñweagíásánáñí ríkiñíróñí inaniñíroñí.

nání wiápínimeagfawixini.” nírínirí eáníñpí tñí xixeni e egfawixini. Nene ayf yagfápa nerane mimónf ñwáfá imónñfyo wí mîxíðipa éwanigini.

⁸ Ayf wí ñwáf inigfápa —ñwáf e inigfápi nání Gorixo pírf umamópoyinirí uráná ámá xíomí píranñf xídarigfáyf sfá axíyimi ámá ñwáf inarigfáyo, nñní 23,000 imónigfáyo pípi kímf emegfápi nání rarññí. ñwáf ayf e inagfápa nene ení axípi e minípa éwanigini.

⁹ Ayf wí Ámíná Gorixo nepa eñf eáníñorñanirí iwamfó wíwapiyagfápa —E wíwapiyáná oyá ðñf tñí ámá ayo weaxfá sidñf óagf nání pegfíná nání rarññí. E iwamfó wíwapiyagfápa nene ení mîwíwapiyipa éwanigini.

¹⁰ Ayf wí Gorixomí anñúmí wirñnagfápa —Anñúmí e wirñnáná aññajf ámáyo xwírfá wikíxearñjo píkinñfpi nání rarññí. Gorixomí anñúmí wirñnagfápa nene ení axípi e mepa éwanigini.

¹¹ Apí apí e nîwímeáa uñpí wigf wíniyf éf oweayimeánf poyinirí sññwepigfññf wirí nene agwí ríná sfá yoparfyi ríxa nimónfíná ñweañwaéne íkwairírf neainfá nání Bíkwyfo ñwirárinñfpirini.

¹² Ayínáni “Gorixomí píranñf xídarññáoní ayf yagfápa wí epaxonímani.” yaiwinarñf goxi goxi, jñwanñjoxí axípi nerí anñmígnirí píranñf menfirixini.

¹³ “Eñf eánígáyírfanirí ámáyo iwamfó wíwapiyarigfápi axípi mîneaiméa xegf bí imónñfpi neaiméarñí.” mîyaiwipani. Gorixo —O ámá ðñf wikwíarññpaxf imónñorñí. O iwamfó ámá seáiwapíyáná seyfné xwámámí mîwipaxf imónñfpi xe oseáiwapíyí poyinirí wí sññwáf seanñfá menñí. Ámá wí xe iwamfó oseáiwapíyí poyinirí sññwáf nîseañrfná seyfné xopírárf wipírfá nání ení xwámámí wipaxfýfné seaimíxiyinírfaní.

Ríðiyowá mimónf ñwáfapi nání inñfpi nání urñf nánirini.

¹⁴ Gf níríxímeáyfné, Gorixo negf neárfawéyo nañf wíagf aiwi obaxf ayá wí wigf sípí nerñfyo dání xwírfá ikíxenagfá eñagf nání nene ðñf nîmorane mimónf ñwáfapi wí mîxíðipa nerane apí tñf e dání éfnñf owaneyí.

¹⁵ ðñf tfgfáyfné, nioní ðñf tfgfáyo urarñjápa axípi nîseañmñirí yarñjapi nání sewaññfýfné ðñf nîyaikiroro “Sípírfaní? Nañrfaní?” yaiwípoyí.

¹⁶ Kapíxí iniigf wainf inñfpi —Apí Ámíná Kiraiso nene nání nîneapeirfná ragf puñfpi nání ðñf neainñfá nání imónñfpirini. Nene nññranéná Gorixomí yayf wíarññwápirini. Iniigf apí nññranéná o tñí mîmñññpa yarññwáraní? Aiwá o nîneapeirfná xfo náo rñññf winñfpi —Apí nání ðñf neainñfá nání nîkwírfirí narññwápirini. Aiwá apí nññranéná ení o tñí nawíni mîmñññpa yarññwáraní?

¹⁷ Aiwá nîkwírfirí narññwá apí ná bññ eñagf nání nene ámá obaxene imónñagwí aiwí ná bimí dánñí nîkwírfirí narññwáyo dání síyikf ná bññ mimónpa reñwñí?

¹⁸ Gf Isíreríyf yarigfápi nání ení ðñf mópoyí. Ríðiyowá éfapi narigfáyf Gorixo, e íraf onñjo tñí mñññnarigfárini.

¹⁹ Nioní seañmñirí yarñjapi seyfné ríxa ðñf rímonñí? “Ríðiyowá ámá Gorixomí mîxídarigfáyf wigf mimónf ñwáfapi nání yarigfápi, ayf nepaxñf imónñfpi nání rfa neararñí?” ríyaiwiarññí? “Wigf ñwáf imónñfpi ení, ayf nepaxñf imónñfpi nání rfa neararñí?” ríyaiwiarññí?

²⁰ Oweoi, wí e seañmñirí mîyarññí. Rípi oyaiwípoyinirí seararññí, “Ámá Gorixomí mîxídarigfáyf wigf ríðiyowá yarigfápi Gorixo nání ríðiyowá mé wigf mimónf ñwáf kwíyf sípí tñfpi nání ríðiyowá yarigfárñí?” oyaiwípoyinirí seararññí. Seyfné wigf ríðiyowá éfapi nññroná kwíyf apí tñí nawíni mñññpírfixinirí seararññí.

²¹ Wí re mîyaiwinípa éfirixini, “Nene ananí kapíxí Ámínáo neaññfpi nání ðñf moañwá nánwá nîrane mimónf kwíyfýf nánwá nîrane epaxenerini. Nene ananí

aiwá Ámináo nánipí nírane mimóní kwíyíyí nání rídiyowá éfápi nírane epaxenerini.” mīyaiwinipa éfríxini.

22 “Rídiyowá mimóní ηwá nánipí naríηwápimi dání Áminá Goríxo wikí dīηí neaiwini nání s̄mirírí wíwanigini.” ríseaimónarini? “Ení eáníηí nene eáníηwápi x̄foyápi seáyí e imóníηagi nání pí rí neamamopaxenemani.” rīyaiwinaríηoi?

“Goríxomi yayí umepaxí imóníηípi éwanigini.” uríηí nánirini.

23 Wiyíné re rarigfápi, “Pí pí ‘Oyaneyi.’ níneaimóniríná nene anani epaxirini.” rarigfápi nepa nírro aiwí api bí neríηípi dání pí ráníηí imíxinarigfámani. Goríxomi dīηí wikwíroηwáéne “Pí pí ‘Oyaneyi.’ níneaimóniríná anani epaxenerini.” yaiwinaríηwápi nepa imóníηagi aiwí api bí neríηípi dání s̄k̄k̄k̄ omíxinaríηwámani.

24 Segíyí wo “Naní níwaníηonini nímeani nání aríge emíniréini?” mīyaiwipa erí “Naní áamá t̄yo ení wímeani nání aríge emíniréini?” yaiwiri éwiniḡini.

25 Pí pí ḡwí áamá wí makerfá imíxarigfáe dání bí yarigfápi seyíné anani bí nero níniróná ayá s̄wí searonigini rí “Mimóní ηwápi nání rídiyowá éfápirani? Rídiyowá mepa éfápirani?” yaríηí minípa éfríxini.

26 Bíkwiyo dání “Xwá rírani, amípi xwá t̄yo enípirani, n̄ni Ámináo yá imónini.” nírini eáníηagi nání “Pí pí ḡwí enípi anani nípaxenerini.” seararíηini.

27 Áamá Jisasomi dīηí m̄wikwíroηí wo “Aiwá bí onaneyi.” searepearáná seyíné “Anani Owaneyi.” níseaimóniríná, sa nuro ayá s̄wí searonigini rí pí pí aiwá seaiapfípi nání “Wigí mimóní ηwápi nání rídiyowá éfápirani? Mepa éfápirani?” mīyaiwipa nero anani n̄fríxini.

28 E nerí aí áamá wo áwaní re nísearirínáyí, “ḡwí rípi ηwá imóníηípi nání rídiyowá inípirini.” nísearirínáyí, áwaní searíto nání dīηí nímoreo seyíné naríηagfá níseaniríná “ḡwí api Jisasomi dīηí wikwíroarigfá t̄yí minípaxí imóníηípi pí nání rí rí naríηoi?” nīyaiwiri ayá s̄wí uronigini rí minípa éfríxini.

29 Seyíné níniróná “Nípi kwini mīyaríηwini.” nīyaiwiro ayá s̄wí searonigini rí mīraríηini. Áwaní searíto “Ayí nípi kwini mīyaríηoi.” níseaiwiri ayá s̄wí uronigini rí raríηini. E seararíηagi nání áamá wo níwiápnímeari re níriniηoi, “Nene anani nepaxí imóníηípi pí nání áamá wí ayá s̄wí uropaxí imóníηípi dání ámi mepaxí imóníηwini?”

30 Nioni ḡwí api n̄nirí Goríxomi yayí níwirínáyí, ḡwí nioni yayí wíápi nání m̄k̄k̄ píyo dání pairírí nípaxí imónini?” Áamá wo e nírini aí

31 rípi osearimini, “Seyíné ḡwí nínirónarani, inigí nínirónarani, pí pí nerónarani, áamá wí s̄ηwí níseaniróná ‘Goríxomi dīηí níwikwíro nání rí yaríηoi?’ oseaiwípoi n̄ni omí seáyí e umfeyoapaxí imóníηípi éfríxini.” osearimini.

32 Judayí rani, ḡirikíyí rani, áamá Goríxoyá s̄yikí imónigfáyí rani, ayí omí s̄ni x̄dípaxí enánáyí, nene oyá s̄ηwíyo dání anani epaxí aí ayo óreámioapaxí imóníηípi mepa éwanigini.

33 Nioni yaríηápa seyíné ení axípi éfríxini. Nioni pí pí neríná níwaníηonini nánini ayá t̄ni m̄mení “Áamá obaxíyo Goríxo yeáyí uyimíxemeanfá nání omí dīηí owíkwíropoi n̄ni aríge nerí ayo ayá t̄ni umemáríani?” nīyaiwiri ayí yayí winípaxí imóníηípi yaríηá rani.

11

¹ Nioni Kiraiso yagfípi ikaníηí wiaríηápa seyíné ení nioni ikaníηí nífríxini.

“Apíxíwa mīηíyo wí pánfríxini.” uríηí nánirini.

² Seyíné nioní nání íníná díní aríá mikeamó Jisasomí xídaríḡwaéne yaríḡwápi nání nioní seaiékwíkwíyínápi xaíwí fá nixíríro yaríḡagíá nání yayí bí oseaimíní.

³ Seyíné seaiékwíkwíyínápi xaíwí fá nixíríro aí “Rípi nání ení níjítá oimónípoi.” nimónaríní. Kiraiso áamá oxí níyoní seáyí e wimónírí oxowa xiepíwamí seáyí e wimóníro Goríxo Kiraisomí seáyí e wimónírí ení.

⁴ Ayínání oxí go go Goríxomí ríxíní nurírínáraní, oyá xwíyíápi wíá nurókiamorínáraní, wí mīḡyíyo nípákínímáná e nerínáyí, o xegí seáyí e wimóníḡomí —O ayí Kiraisoríní. Omí ayá wimoaríní.

⁵ E nerí aí apíxí gí gí mīḡyíyo wí mīdíkínípa nemáná Goríxomí ríxíní nurírínáraní, oyá xwíyíápi wíá nurókiamorínáraní, í xegí seáyí e wimóníḡomí —O ayí xegí xiagworíní. Omí í ayá wimoaríní. Apíxí e yaríḡfíwa re imóníḡfíwa t́níní xixení imóníḡoi. Íwamí gwí níyíríná ayá xwé owinínírí d́fá ńníní róáná mīḡ wáí nero nání ayá winaríḡíwa t́níní xixení imóníḡagíá nání raríḡíní.

⁶ Apíxí gíyí “Mīḡyíyo wí mīpákínípa oemíní.” níwimónírínáyí, wíḡ d́fá ńníní ení rónífríxíní. E nísearírí aí apíxí d́fá ńníní róánáyí mīḡ wáí nimónírí nání ayá níwinírínáraní, úrapí róánáyí wíwíá fá níwerí nání ayá níwinírínáraní, mīḡyíyo wí pákínífríxíní.

⁷ Ayí rípi nání raríḡíní. Goríxo áamá oxí iwamító nimíxírí nítríná seáyí e xewaníḡóníḡ imóníḡípa wímíxíní enáḡí nání oxíyí Goríxo xó imóníḡípi síwáníḡ níwinírí nání omí ríxíní nurírínáraní, oyá xwíyíápi wíá nurókiamorínáraní, amípi wí mīḡyíyo mīpánípa éfríxíní. E nerí aí apíxíyí wíḡ f́wiagwíyí imóníḡf́ápi síwáníḡ níwinírí nání ayí Goríxomí ríxíní nurírínáraní, oyá xwíyíápi wíá nurókiamorínáraní, amípi wí mīḡyíyo pánífríxíní.

⁸ Ayí rípi náníríní. Eníná Goríxo áamá oxí nimíxíríná apíxímí dání bí níyorí imíxínímaní. Apíxí nimíxíríná oxomí dání bí níyorí imíxínífríní.

⁹ Apíxímí oxo arírá wíwiníḡínírí imíxínímaní. Oweoi, apíxí oxomí arírá wíwiníḡínírí imíxínífríní.

¹⁰ Ayínání “Oxíyí apíxíyo seáyí e ŕfá wimóníḡoi?” yaiwípírí nání imóníḡípi wí apíxíwa mīḡyíyo pánífríxíní. Íwa pí pí yaríḡf́ápi ańnáj sḡw wínaxídaríḡf́á enáḡí nání raríḡíní.

¹¹ E seararíḡagí aiwí oxí Ámínáo t́níní nawíní níkaríníríná “Nioní apíxí mayoní nerí aí sopíḡ nonírí yaríḡáoníríní.” rípaíxí meníní. Apíxí ení Ámínáo t́níní nawíní níkaríníríná “Oxí mayíní nerí aí sopíḡ nonírí yaríḡáíníríní.” rípaíxí meníní.

¹² Neparíní. Goríxo apíxí iwamító nimíxíríná ayí oxíyo dání níyorí imíxínífríní. E nerí aí rípi ení neparíní. Oxí ńníní apíxíwa xíraríḡf́áraní. E nerí aí apíxífraní, oxíraní, píraní, amípi nípíní ḿk f́ iḡiḡo, ayí Goríxoríní.

¹³ Sewaníḡyíné xwíyíá nioní seararíḡá rípi nání díní níyaikiroro “Sípírání? Nanírání?” yaiwípoi. Apíxíwa amípi bí mīḡyíyo mīpákínípa nemáná Goríxomí ríxíní nurírínáyí, “Ananí yaríḡoi.” ríseaimónaríní? “Ananí mīyaríḡoi.” ríseaimónaríní?

¹⁴ Ámaéne negí imóníḡwápímí dání síwá réníḡ neainaríḡfríní. Áamá oxí d́fá sepiá xírá enáná ayí ayá winípaíxí imóníní.

¹⁵ E nerí aí apíxí d́fá sepiá enáná ayí díní nífá winípaíxí ení. Negí imóníḡwápímí dání síwá éníḡ neainaríḡfríní. Pí nání maríáí, Goríxo apíxíwa rítí inífríxínírí d́fá sepiá wíḡ enáḡí nání sepiá enánáyí “Díní nífá winípaíxí ení.” seararíḡíní.

¹⁶ Áamá wí “Xwíyíá Poro raríḡ rípi nání xixewíámí ouraneyí.” níwimóníríná rípi urímíní, “None áamá xegí bí yaríḡwámaní. Síyíkí Jisasoyá imóníḡf́á amí amí ḡweagf́áyí ení xegí bí xídaríḡf́ámaní. Ayí nioní ŕfápní yaríḡf́áraní.” urímíní.

“Aiwá Ámínáo nání díní oneainírí imíxaríḡwápi úrapí mīnimepaní.” uríḡf́

nánirini.

¹⁷ Seyíné Gorixomi yayí wianiro nání awí neániróná naní mimóní sipípini nimóniri yarigíá enagí nání ámi sekaxí rípi níríríná segí yarigíápi nání weyí nímeariri seariméini.

¹⁸ Xámi rípi searimíini. Nioní ámá wí re raríagá aríá winárini, “Jisasoyá siyikí imónigíá Koriníyo ηweagíáyí Gorixomi yayí umeanro nání awí neániróná nawíni mimóní yaní epayónarigíáriní.” raríagá aríá níwiri “Bí nepa e ríá yaríno?” yaiwiarínáriní.

¹⁹ Ayí neparini. “Seyíné diñí ná biní nímoro axípiini mimónigíáyínérini.” nimónarini. Seyíné re yaiwinípiri nání “Negíyí wiene Jisasomi xixeni níxídirane mímíwiároaríjwaéne, ayí aneríani?” yaiwinípiri nání xixegíni yaní nepayóniro yaríno.

²⁰ Ayínáni seyíné awí neániróná “Aiwá Ámináo nání ‘Diñí oseainiriri nífríxini.’ nearípi naríjwini.” níyaiwiro aiwí nepa mínaríno.

²¹ Ayí rípi nánirini. Awí neániro aiwá níniróná níyínéni siní mé aiwá xixegíni ríá yeaárípi aníni níyoaro xixegíni níníro nání wiyíné agwíni ηweanáná wiyíné iniigí wainí xwapí nínimáná papíkí yarigíáriní.

²² Pí nání e yarigíáriní? Aiwá níro iniigí níro epíríá nání segí aní menirani? Jisasoyá siyikí seyíné imónigíápipi peayí owiananeyiriri e yarigíáraní? Séríxímeá aiwá nání díwí ikeamónarigíáyo ayá owimoaneyiriri e yarigíáraní? “Poró weyí neamearípaxí imóniñipi yaríjwini.” ríseaimónarini? Oweoi, api néra waríagá nání wí weyí seamearímíámani.

Aiwá Ámináo xfo nání diñí winíwinigíini imíxíñipi nání uríñí nánirini.

²³ Xwíyíá nioní eníiná searéwapíyínápi gí diñíyo dání mísearéwapíyínáriní. Ámináo níréwapíyíníyo dání searéwapíyínápi, ayí rípirini. Síá Áminá Jisaso nání Judaso pasá uméyimi Ámináo aiwá bí nímearí

²⁴ aiwá api nání Gorixomi yayí níwimáná níkwíriri re ríñinígini, “Rípi gí waráriní. Seyíné nání rídiyowáníñí inímípirini. Soyíné nioní seaimípi nání diñí seainíní nání nioní éapa axípi e yayífríxini.” uríñinígini.

²⁵ Awa ríxa aiwá nínimáná kapíxí iniigí wainí íníní wá nímearí xegí yaríñípa axípi nemáná re ríñinígini, “Goríxo xwíyíá síñí ‘E níseaimíáriní.’ raúroaríñípi ‘Nepa xixeni níneaimíáriní?’ oyaiwípoyniriri nioní níperíná gí ragí pútyí iniigí wainí síxí ríwáníñí imónini. Íníná soyíné iniigí ríwá níníríná nioní nání diñí seainíní nání nífríxini.” uríñinígini.

²⁶ Seyíné o ríñípi nero aiwá api níro iniigí awá níro neríñípipi dání o ámi weapíné nání wá ríníñí níra warígíáriní, “Ámináo nene nání ríxa neapeíñíriní.” Éníní níra warígíáriní.

“Ámináooyá aiwápi gíyíné úrapí níníríná xwíyíá meárinípaxí yaríno.” uríñí nánirini.

²⁷ Ámá gíyí xámi píraníñí diñí míyaikíró Ámináo ayá winípaxí imóniñipi ero aiwáraní, iniigíraní, xfo nání diñí winíni nánípi úrapí níro nerónáyí, warápi tíni ragípi tíni xóróríníñí nero nání xwíyíá meárinípaxí imóniño.

²⁸ Ayínáni ámá woxi woxi, “Naní imóniñipi ríá yaríñini? Sípi imóniñipi ríá yaríñini?” níyaiwiri yaríñí niga núísáná aiwá api tíni iniigí awá tíni xe nífríxini.

²⁹ Ayí rípi nánirini. Ámá aiwá api tíni iniigí awá tíni níníríná “Ámináo xegí warápipi dání neainí enagí nání ríá naríñini?” míyaiwipa nerínáyí, ayí xwíyíá meárinaníro nání naríagá nání raríñini.

³⁰ Sa mǫkǫ apimi dáni segǫ obaxǫ wí simixǫ nero niyipe nimóniri ero wí rixa piyǫ ero egǫarini.

³¹ Nene xámi negǫ yariñwápi nání yariñǫ niga nurane “Nañǫ rǫa yariñini? Sipí rǫa yariñini?” niyaiwirane ðiñǫ píraníñǫ nimixinimáná aiwá api nínirane siñwiriyǫ, Kiraiso xwiyǫá bi ñineameárirí siyikǫ neareámirí enǫmani.

³² E nerí aí agwi ríná Ámináo xwiyǫá ñineameáriríná rǫwéná nene ámá xǫomi mǫxǫdarǫgǫáyo tǫni nawíni xwiyǫá umeárimigirí rixa xwiyǫá ñineameárirí siyikǫ neareaarini.

³³ Ayináni gǫ ñirixǫmeáyǫné, aiwá nioní searariñápi naníro nerimeániríná axíná nawíni píraníñǫ onaneyirí rǫwǫyo rémoarǫgǫáyǫ nání weníñǫ nerí ñwearini.

³⁴ Seyǫné aiwá api níniróná úrapí nero xwiyǫá meárirípi rixinirí segǫyǫ wí agwǫ enǫ mǫweáníñánáyǫ siní mǫbǫpa neróná wigǫ aniwámi dání aiwá ñǫrixini. Aiwá api nání xwiyǫá bi siní ñiwenǫgǫ aí ámi ñiseaímearíná searimǫarini.

12

“Kwíyǫpimi dání epaxǫ imónigǫápi bi bi imónini.” uríñǫ nánirini.

¹ Gǫ ñirixǫmeáyǫné, seyǫné payǫ nearo Gorixo xegǫ kwíyǫpi sixǫ seamímonǫpimi dání e e epaxǫ imónirixinirí seaimixiñǫ seyǫné yariñǫ nigǫápi nání “Seyǫné xe majǫá nero oépayǫ.” minimónarini.

² Seyǫné siní Gorixomi mǫxǫdǫpa neróná seaigǫápi nání ñijǫá imóniñoi. Ámáya mimónǫ ñwǫá imóniñǫyo —Ayǫ xwiyǫá bi ripaxǫ mimóniñǫyirini. Ayo oxǫdǫpoyinirí yapǫ pí pí seaiepi síáná seyǫné nepaxinirí xǫdagǫápi nání ñijǫá imóniñoi.

³ Ayináni “Seyǫné ñijǫá re oimónipoyǫ.” nimónarini. Ámá wí Gorixoyá kwíyǫpimi dání ñiriríná wí re ripaxǫ menini, “Jisaso xewaníño roapǫkíníñorini.” ripaxǫ menini. Ámá wí Gorixoyá kwíyǫpimi dání mǫriipa nerínáyǫ, “Jisaso negǫ Ámináorini.” ení wí ripaxǫ menini.

⁴ Kwíyǫpimi dání e e epaxǫ imónirixinirí sixǫ umímoariñǫpi xixegǫni imóniñagǫ aiwǫ kwíyǫ axǫpi ná biní imóniñǫpimi dánini yariǫgǫarini.

⁵ E neríñǫyo dání ámáyo seáyǫ e e wírixinirí Ámináo wimixariñǫpi xixegǫni enǫgǫ aiwǫ Ámináo, ayǫ ná woní axorini.

⁶ Ananí nepaxǫ imónigǫápi xixegǫni imóniñagǫ aiwǫ Gorixo, ayǫ ná woní e e epaxǫ imónirixinirí enǫ sixǫ weámixariñǫyirini.

⁷ E neríñǫ aiwǫ o ámá xǫoyá imónigǫá ñni xixe arirá inǫrixinirí womini womini xegǫ kwíyǫyo dání epaxǫ imóniñǫpi bi bi yanǫ wiaríñǫyirini.

⁸ Bi bi yanǫ ñiwiríná ámá wo kwíyǫpimi dání xe ðiñǫ émǫ saímǫ ñimori ámáyo píraníñǫ urípa xǫ oimóniri wirí wo kwíyǫ axǫpimi dání xe ñijǫá seáyǫ e nimóniri píraníñǫ uréwapiyipaxǫ oimóniri wirí

⁹ ámi wo kwíyǫ axǫpimi dání xe ðiñǫ ayá wí oníkwǫronirí wirí ámi wo kwíyǫ axǫpimi dání xe enǫ sixǫ neánirí ámá simixǫ yariǫgǫáyo píraníñǫ owimixinirí wirí

¹⁰ ámi womí emimǫ epaxǫ oimóniri wirí ámi womí xǫoyá xwiyǫá wǫá urókiamopaxǫ oimóniri wirí ámi womí ámá wí kwíyǫ bimi dání rariñagǫa arǫá ñiwiríná adadǫ ñiwirí “Ayǫ kwíyǫ apimi dání rǫa rariñoi?” yaiwipaxǫ oimóniri wirí ámi wo ámá gwǫ wirí wírí xwiyǫá mǫkǫ api apimi dání ananí ripaxǫ oimóniri wirí ámi womí xwiyǫá mǫkǫ api apimi dání arǫá ñiwirí yanǫ umeaipaxǫ oimóniri wirí yariñǫyirini.

¹¹ Gorixo ámá wíyǫ wíyo yanǫ xixegǫni e e ñiwia nurí aiwǫ kwíyǫ axǫ ná bimi dánini e e epaxǫ imónirixinirí ñiwimixiríná womí pípi owimíniríná api wiaríñǫyirini. Ámi womí pípi owimíniríná api wiaríñǫyirini.

“Obaxene imóniñagwi aiwǫ wará ná biníñíñǫ imóniñwini.” uríñǫ nánirini.

12 Ámá yá wará ná bini enagi aiwi nápimi dani wé sikkwí amipi xixegíni bi bi imónini. Warárimi dani amipi xixegíni bi bi imóniníyí nini obaxí imóniníyí aiwi nápi ná binirini. Ámá Kiraisoyá siyikípi imónigíyí ámá warápi tni ríraminíyí imónipaxíriini.

13 Ayí rípi nánirini. Nene —Wiene Judayenerani, wiene Gírikíyenerani, wiene xináíwanéniní nimónirane omíní wíiariníwaénerani, wiene áxenwarí míneainí negí díní tni emeariníwaénerani, —Nineneni eni kwíyí axírimi daniini siyikí ná bini imónani nani wayí neameairo kwíyí axíriini neaáiniri ení enagi nani rarinini.

14 Nene níjía re imóniníwini. Ámá warápi, ayí ná bini mimóní sikkwíraní, wéraní, máníraní, xixegíni bi bi imónini.

15 Sikkwú xwíyía rípací nimóniri re ránáyí, “Niúni wéuni mimóniníyí nani nápiyá binimani.” ránáyí, “ ‘Nárimi dani bi imóninípiimani.’ yaiwipaxíriini.” ríseaimónarini? Oweoi.

16 Arfána eni re ránáyí, “Ninani siníwíyini menagi nani nápiyá binimani.” ránáyí, “ ‘Nárimi dani bi imóninípiimani.’ yaiwipaxíriini.” ríseaimónarini? Oweoi.

17 Nápi nini siníwíni enánáyí, arige nerí arfá epaxíriini? Nápi nípiini arfáni enánáyí, arige nerí díní weánipaxíriini?

18 Nápi, ayí axípi ná bini mimónini. Siníwíraní, arfáraní, api api e nimóga úwínigíniri Goríxo xfo wimóninípa díní neyírori nimíxiri tiníriini.

19 Warárimi dani amipi sikkwíraní, wéraní, xixegíni imóninípa mimóní axí ná bini nimónirínáyí, warápi arige imónipaxíriini? Oweoi, e nerínáyí, wará xegí imóninípa bi imónipaxí menini.

20 Negí wará imóninípi, ayí rípiini. Warárimi dani amipi xixegíni wéraní, sikkwíraní, imóninípi ayí obaxí aiwi warápi, ayí ná binirini.

21 Siníwíyí xwíyía rípací nimónimáná wéumi wí re urípací menini, “Ná saní mánirápariníxí, pí nani júxi tni nawíni imónimíini? Níyíni anani nígípi nweapaxíyíini.” urípací menini. Máníyí eni sikkwúmi wí re urípací menini, “Ná saní mánirápariníxí, pí nani júxi tni nawíni nweámíini? Níyíni anani nígípi nweapaxíyíini.” urípací menini.

22 Oweoi, pí pí nárimi dani imóniní “Ení meáninípiráni?” yaiwíaríníwápi menánáyí, omíní amipi nene nárimi dani yaríníwápi nípkwíni epaxí menini.

23 Nárimi dani imóniní “Naní onímíapi imóninípiráni.” yaiwíaríníwáyí nene anani píraniní okiyá mearíníwáriní. Nárimi dani imóniní siníáni mímepaxí imóniníyí píraniní rítí yaríníwáriní.

24 E nerí aí pí pí nárimi dani imóniní “Awíaxí imóninípiráni?” yaiwíaríníwápi, ayí rítí mepaxí imóniníyí nani wí e yaríníwámani. Goríxo ámá warápi nimíxiri pí pí nárimi dani enípi níwíríríná “Naní onímíapi imónini.” yaiwíaríníwápi seáyí e imóníwínigíniri níwíríríní.

25 Nárimi dani imóniníyí mídímídáni mímearonípa ero xixe píraniní meníro epírfá nani e níwíríríní.

26 Nárimi dani imóniní bi ríniní wináná nárimi dani imóniní nípiini ríniní wináraniní. Bi imóninírimi yayí uméaná nípiini díní nífá níwíga waríníriini.

27 Kiraisoyá siyikípi imónigíyíné oyá warápininí imóníro wíyínení wíyínení oyá nárimi dani sikkwíniníraní, wéniníraní, xixegíni imóníro enoi.

28 Goríxo ámá xfoyá siyikípi imónigíyí xixegíni bi bi nimóga úríxíniri rípeaníriini. Wí wáf wurímíarígíyí imóníro wí xewanínoyá xwíyíapi wáf urókíamoarígíyí imóníro wí uréwapíyarígíyí imóníro epírfá nani rípeaníriini. Xírání xírání imóniní api api nírípeámáná ámi wí emímí epírfá nani imóníro wí símíxí yarígíyó naní wímíxírfá nani imóníro wí dáfí íkeamónarígíyó arírá wírfá nani imóníro wí pí

pí omîñf yarîgfáyo mepírfá nánî imónîro wí áamá gwí wirí wirí xwíyá mfkí apî apimî dání rîpírfá nánî imónîro epírfá nánî rípeañfírfí.

²⁹ Nfínî wáf wurîmeiarîgfáyf rimónîñoi? Nfínî wáf rókiamoarîgfáyf rimónîñoi? Nfínî uréwapîyarîgfáyf rimónîñoi? Nfínî emímí yarîgfáyf rimónîñoi?

³⁰ Nfínî sîmîxíyo nanf imîxîpírfá nánî rimónîñoi? Nfínî gwí wirí wirí xwíyá mfkí apî apimî dání rîpírfá nánî rimónîñoi? Nfínî xwíyá mfkí apî apimî dání rarîgfápi yanf umeaipírfá nánî rimónîñoi? Oweoi.

³¹ E nîsearîf aí seyíné woxîní woxîní, “Gorîxo áamá e e epaxí imónírfîxînírfî kwíyápmî dání sîxí umímoarîñf apî apî enagi aí sa seáyí e imónîñfpi oimónîmîní.” nîyaiwirî sîmí xeadípenírfîxîní.

13

“Ámáyo nepa dîñf sipí nîwiríná rîpi rîpi yarîgfárîní.” urîñf nánîrfîní.

“Arîge nerî Gorîxo wimónarîñfpi tîní xîxenî yanîréwîní?” nîseaimónîrfíná epírfápi nánî áwanf bî osearîmîní.

¹ Nionî gwí wirí wirí xwíyá mfkí ámaraní, anînajírfaní, rarîgfápmî dání ananí rîpaxí nimónîrfî aí ámáyo dîñf sipí mîwîpa nerínáyf, surímá nîrârîrfî berf íkaxí nîrfîrfíná yaiwínîñf yárarîñfpanîñf imónîmîfîní. Sonf udfá xámi mîñwirárfîpa nemáná eááná rarîñfpanîñf enî imónîmîfîní.

² Nionî xwíyá Gorîxoyápi wáf rókiamopaxí imónîrfî amîpí nîfî o éimîgînírfî enwîpearîñf ínímî imónîñfpi nánî nîjáf imónîrfî amîpí nîfî áamá “Ayf apî rífa imónîní?” nîyaiwirowî nîjáf imónîgfápi nánî nîjáf imónîrfî nerî aí ámáyo dîñf sipí mîwîpa nerínáyf, surímá imónîmîfîní. Nionî Gorîxomî dîñf enf neánîrfî nîwîkwîrorîñfpmî dání “Díwí rîpîxi ná jfe ui.” urîpaxí nimónîrfî aiwî ámáyo dîñf sipí mîwîpa nerínáyf, surímá imónîmîfîní.

³ Nionî gf íyá fá amîpí yanf nîmerî uyípeayíyo nîwirî aí ámáyo dîñf sipí mîwîpa nerínáyf, wí nanf nimîxîpaxí menîní. Negí womî pîkianîro yaríná nîaiwomî wárfírfî nánî re nurîrfî aí, “Nionî fá nîníxîrfîro rífa nîwîoárípoyf.” nurîrfî aí ámáyo dîñf sipí mîwîpa nerínáyf, nionî éapi wí nanf nimîxîpaxí mimónîní.

⁴ Ámá wínîyo dîñf sipí nîwiríná pípi marfái, rîpi yarîgfárîní. Sipí wínîyf wíáfpi apaxí mé pírfî umamoarîgfámani. Ayá nurîmîxîrfî nanf imónîñfpi nî wîiarîgfárîní. Wínîyo sipí dîñf wí wîaiwîarîgfámani. Wínîyo dîñf sipí wîiarîgfáyf wîwanîñfíyf mîxí meakîfîníro wárfîxa imónîro

⁵ uyíníf wîkârîro yarîgfámani. Amîpí nenenî arîge nerî neaímeanîrfenîñoi nîrfî mepa ero apaxí mé sîmí rîñîñf mîwînpa ero íwí wínîyf wîkáfápi nánî sîmí xwanwí níkwónîmî memepa ero yarîgfárîní.

⁶ Nîpîkwîní mimónîñf yarîgfápi nánî dîñf nífa mîwînf wé rónîñf imónîñf yarîgfápi nánî dîñf nífa wînarîñfírfîní.

⁷ Ámá wínîyo dîñf sipí wîiarîgfáyf pí pí wîmeááná “Xe oneaímeanî.” yaiwirowî dîñf wîkwîroarîgfápi wí pîfî mîwîarfîpa ero amîpí nîfî Gorîxo nîwîiríná nánî dîñf níkwîmoro ñwearo pí pí sipí imónîñf wîmeááná xwámámí wîro yarîgfárîní.

⁸ Ámáyo dîñf sipí wîarîñwápi ná ríwíyo aí wí anîpá imónînfá menagi nánî anîñf ífa xîrfîpaxírfîní. E nerî aiwî Gorîxoyá kwíyápmî dání wáf rókiamopaxí imónîñwápfîrfî, xwíyá mfkí apî apimî dání rîpaxí imónîñwápfîrfî, pí pí nîjáf imónîñwápfîrfî, apî nîpîfî anîpá imónînfárfîní.

⁹ Nionî seararîñápi nánî áwanf bî osearîmîní. Agwî ríná nene Gorîxoyá kwíyápmî dání nîjáf imónîñwápi sa bîfî bîfî imónîñwîfî. Oyá xwíyá wáf rókiamoarîñwápi nîpîfî marfái, bîfî bîfî rókiamoarîñwárfîní.

¹⁰ E nerîñî aîwî Kiraiso nîweapîrî amîpî Gorîxo éimîgînrî yarîñîpî rîxa yóí imónáná agwî ríná nene bînrî bînrî imónîñwápi anîpá imónîñfárînrî.

¹¹ Nionî seararîñápi niaíwî tînrî rîramîñîyî oemînrî. Enîná nionî sînrî niaíwî nimónîrîná niaíwî rarîgîfápa xwîyîfá axîpî rîrî niaíwî yaiwiarîgîfápa axîpî yaiwirî niaíwî dîñî moarîgîfápa axîpî morî néisáná aí rîxa ámînáoni nimónîmáná niaíwî yarîgîfápi sînrî fá mîxîrîf pînrî wiárîñárînrî.

¹² Agwî nene Gorîxo éimîgînrî yarîñîpî nánî nijfá bînrî bînrî imónîñwápi xîxîéá sîfá yîkînrîñîyo dánî nene sîñwî nîpîkwînrî mainenarîñwápi tînrî rîramîñîyî oemînrî. Agwî ríná xîxîéáyo sîmîmanîñî roñagi nîwînrîane aîwî rîwéná nepa o tînrî xîxenî sîmîmanîñîyo sîñwî ainenanfárînrî. Agwî ríná nene bînrî bînrî nijfá nimónîrî aí rîwéná xîfó nene nánî xîxenî nijfá imónîñîpa nene enî xîfó nánî nijfá imónanfárînrî.

¹³ E nerîñî aîwî agwî ríná Gorîxomî dîñî wîkwîrorane o neaiinîfápi nánî dîñî ikwîmorane wînrîyo dîñî sipî wirane yarîñwá biaú bî apî anîñînrî imónîñfápi. Biaú bî apî bî seáyî e imónîñîpî, ayî ámáyo dîñî sipî wiarîñwápi.

14

Kwîyîpimî dánî epaxî imónîñîpî nánî ámî bî urîñî nánîrînrî.

¹ Seyîné “Ámáyo dîñî sipî owianeyî.” nîyaiwiro anîñî minî xîdîfîrîxînrî. E nero aí Gorîxo apî apî e imónîfîrîxînrî kwîyîpimî dánî seaimîxarîñîpî “Apî apî oimónaneyî.” nîyaiwiro sîmî nîxeadîpénîro aîwî ná bînrî ayî oyá xwîyîfá ámáyo wîfá urókiamopaxî imónîpîrî nánî anîpaxî sîmî xeadîpénîfîrîxînrî.

² Ayî rîpî nánî seararîñînrî. Ámá gîyî gîyî gwî wirî wirî xwîyîfá mîkî wînrîyî majfá imónîgîfápi dánî nîrîrînáyî, ayî ámáyo murarîñoî. Wînrîyî xwîyîfá mîkî apî nánî majfá imónîñagîfá nánî Gorîxomînrî nurîrî kwîyîpimî dánî yumfî imónîñîpî rarîñoî.

³ E nerî aí gîyî gîyî xwîyîfá Gorîxoyápi wîfá nîrókiamorónáyî, ayî rîfápi dánî ámáyo sîkîkî womîxîro enî rîrémîxî wîro dîñî wîfá wókîmîxîro epaxîpî urarîgîfárînrî.

⁴ Ámá xwîyîfá mîkî xegî wîyo dánî rarîñî go go, ayî xewanîño sîkîkî omîxînarînrî. Ámá Gorîxoyá xwîyîfápi wîfá rókiamoarîñî go go, ayî Gorîxo wimónarîñîpî urîfápi dánî Jisasoyá sîyîkîpî imónîgîfáyo sîkîkî womîxarîñîrînrî.

⁵ Nionî “Seyîné nîyînénrî xwîyîfá mîkî bî bimî dánî orîpoyî.” nînimónîrî aîwî aga anîpaxî ayá wî nimónarîñîpî, ayî rîpîrînrî. “Gorîxoyá xwîyîfápi wîfá orókiamópoyî.” nimónarînrî. Ayî rîpî nánîrînrî. Wîfá rókiamoarîñî go go Jisasoyá sîyîkîpî imónîgîfáyo nurîrîná xîfó urîfápi dánî sîkîkî nîwomîxîrî nánî xwîyîfá mîkî xegî wîyo dánî rarîñî go gomî seáyî e wimónîñagî nánî rarîñînrî. Xwîyîfá mîkî xegî wîyo dánî rarîñî go go ráná ámá wo nîwiápnîmearî Jisasoyá sîyîkîpî imónîgîfá wînrîyo o rîfápi dánî sîkîkî owomîxînrî yanî numeairîná enî ananîrînrî.

⁶ Gî nîrîxîmeáyîné, rîpî nánî píranîñî dîñî mópoyî. Nionî seyîné tîñî e nánî nîbîrî xwîyîfá mîkî wîyo dánî nîsearîrînáyî, “Apî wî nanî neaimîxîpaxî imónînrî.” rîseaimónarînrî? Oweoî. Nionî xwîyîfá Gorîxo wîfá nînókîmîxîrî nîrîñîpî mîsearîpa nerînáranî, nijfá o nánî nionî imónîñá bî mîsearîpa nerînáranî, xwîyîfá oyápi bî wîfá mîsearókiamopa nerînáranî, bî mîsearéwapîyîpa nerînáranî, sa xwîyîfá mîkî wîyo dánî nîsëara nurînáyî, arîge nerî nanî wî seaimîfárînrî? Oweoî, wî e epaxîmanî.

⁷ Dîñî mayî imónîñîpî, pékákîranî, gitáranî, ayî axîpî imónînrî. Yaiwînrî nîyárrî nîpîkwînrî irî mîrépepa nerînáyî, ámá arîge “Ayî apî rîfá rarînrî?” yaiwîpaxîrînrî? Ámá kwîyîpimî dánî xwîyîfá mîkî wîyo dánî enî nîrîrînáyî, ámá arîfá mîwiarîgîfáyî arîge nerî “Ayî apî rîfá rarînrî?” yaiwîpaxî imónînrî?

8 Ámá mîxí nánî awí roŋo xowienŋomî dánî ríaiwá orînrî pírámî nîpîkwînrî mepa nerínáyí, ámá gîyí “Mîxí nánî ríaiwá iyí ríráo?” nîyaiwiro éwaikí tînrî níkrînrî tînrî aríkipaxírînrî? Oweoi, pírámî nîpîkwînrî mepa nerínáyí, wí e epaxí menînrî.

9 Seyíné enî ámá wíyo kwíyîpimî dánî xwíyíá mîkí xegí wíyo dánî nurírínáyí, ámá aríá seaiarígíáyí arige nero “Apî nánî ríá neararîŋoi?” nîyaiwiro nîjía imónîpaxírînrî? Oweoi, seyíné urarígíápi mîmianŋwí upaxí imónînrî.

10 Ayí neparînrî. Xwíá rírímî xwíyíá mîkí xîxegínî tîŋí rarígíápi obaxí imónînrî. Xwíyíá bî mîkí mayí imónîŋímanî. Nînrî mîkí tîŋí imónînrî.

11 E nerî aí ámá wo xwíyíá mîkí nionî majía imónîŋípimî dánî rarîŋagi aríá nîwiríná “Émáyí woríanî?” yaiwimínrî. Xíto enî nionî aríá mîwiarîŋagi nînaníríná “Émáyí woríanî?” nîaiwinîŋoi.

12 Seyíné Gorîxo apî apî imónîrîxînrî kwíyîpimî dánî síxí seamímoarîŋípi “Oimónaneyî.” nîyaiwiro símî níxeadípenîro yarígíáyíné imónîŋagíá nánî pí pí neróná rîpi éfîrîxînrî. Kwíyîpimî dánî epaxí imónîŋwápi dánî Jisasoyá síyikí imónîŋwaéne ení síkíki omîxînrîpaxí imónîŋípi oyaneyînrî ayá wí néra úfîrîxînrî.

13 Ayínánî segíyí wo kwíyîpimî dánî xwíyíá mîkí seyíné majía imónîgíápi dánî nîsearírínáyí, aríá mîwiarígíáyíné yaní seameaimînrî nánî Gorîxomî rîxîŋí uríwînrîgînrî.

14 Ayí rîpi nánî seararîŋînrî. Nionî gí ámá aríá niarígíe dánî xwíyíá mîkí xegí bimî dánî Gorîxomî rîxîŋí nuríríná gí dîŋí aí tînrî murí sa maŋípámî dánî nurírínáyí, “Apî ourîmînrî.” nîyaiwirî murîpa éá enagi nánî nionî ríápi bî naní mîniarînrî.

15 Ayínánî nionî pí emînrénrî? Nionî Gorîxomî rîxîŋí nurírínáranî, soŋí nrîrî omî yayí numerínáranî, xwíyíá mîkí bî bimî dánî maŋípá tînrî nurîrî aí “Ayí apî ríá urarîŋînrî?” nîyaiwirî gí dîŋí tînrî enî nawînrî uríimîgînrî.

16 Seyíné e mepa nero Gorîxomî yayí nîwiríná dîŋí tînrî nawînrî murí xwíyíá mîkí bî bimî, seyíné majíápi dánînrî nurírínáyí, ámá síptá imónîgíá seyíné tînrî nawînrî awí eánarígíáyí arige nero “Ayí ríápi xîxenî e imónîwînrîgînrî.” rîpaxírînrî? Oweoi, xwíyíá mîkí seyíné rarígíápi aríá mîwîpaxí nimónîro nánî wí e rîpaxí menînrî.

17 Seyíné e nerínáyí, Gorîxomî píranîŋí yayí nîwiro aiwî wînrîyo síkíki mîwomîxí ududí iní wikárarîŋagíá nánî seararîŋînrî.

18 Seyíné kwíyîpimî dánî xwíyíá mîkí wíyo dánî ayá wí nrîro aí nionî enî kwíyîpimî dánî xwíyíá mîkí bî bimî dánî seáyî e nîseamúrórî nánî Gorîxomî yayí wiarîŋárînrî.

19 E nimónîrî aí Jisasoyá síyikí imónîgíá bî tînrî nerîmeánîrî wigí aríá egíe dánî xwíyíá mîkí bî bimî dánî nuríríná “Íá mîropaxí imónîŋípi ourîmînrî.” mînimónarînrî. Oweoi, “Poró ipî rîneaiwápiyarînrî?” oyaiwípoynîrî sa “Xwíyíá mîkí nionî nîjía imónîŋápi dánî nurîrî ‘Ayí apî ríá urarîŋînrî?’ yaiwimípi árînrî ourîmînrî.” nimónarînrî. “E neríná seáyî e imónîŋípi yarîŋînrî.” nimónarînrî.

20 Gí nrîrîxímeáyíné, seyíné nîaiwí onîmiá dîŋí mîmaxîrîpa époynî. E nîsearîrî aí nîaiwí pîopia íwí oyaneyînrîro sínrî dîŋí mîmoarígíápa seyíné enî axípi imónîpoyî. E nero dîŋí nîmoríná áminá yapi mófîrîxînrî.

21 Isîrerîyí aríá mîwiarîŋagíá nánî Gorîxo ámá wí e dáníyí mîxí nîmeámî nîbîro xwíríá wikîxéfrîxînrî rîŋípi nánî ŋwí ikaxí eánîŋíyo re nrînrî eánînrî, “ ‘Gorîxonî ámá mîkí wí e dáníyíyá xwíyíá mîkí bî tînrî ámá tîyo urîrî wí e dáníyíyá maŋípi dánî urîrî emíá enagi aiwî nionî wí aríá nîpîrífámanî.’ Ámináonî e rarîŋînrî.” nrînrî eánînrî.

22 Ayínánî nene re yaiwîŋwînrî, “Gorîxoyá kwíyîpimî dánî xwíyíá mîkí nene majía nimónîrî aí rarîŋwápi, ayí ámá omî rîxa dîŋí wikwíroarígíá wînrîyí aríá nîneairóná ófî níkarînrîro ‘Ayí ení eánîŋí Gorîxoyápi dánî ríá yarîŋoi?’ oyaiwípoynîrî mîmónînrî. Sa omî dîŋí mîwikwíroarígíáyí ófî níkarînrîro ‘Ayí ení eánîŋí Gorîxoyápi dánî

rîa yarîŋoî?’ oyaiwípoyînrî imónînrî.” yaiwiŋwînrî. E nerî aí oyá xwîyîápi, nene wîá urókiamoarîŋwápi, ayî áamá xîomî dîŋî mîwîkwîroarîgîáyî arîá nîneairóná “Eŋî eánîŋî Gorîxoyápi mî dání rîa rarîŋoî?” oyaiwípoyînrî mimónînrî. Sa xîomî dîŋî wîkwîroarîgîáyî e oyaiwípoyînrî imónînrî.

²³ Ayînáni áamá Jisasoyá sîyîkî imónîgîáyîné awî neánîróná nîyînéni xwîyîá mîkî seyîné majîá bi bimî dání nîra warîná áamá sipîá imónîgîáyî wîranî, áamá sînrî Gorîxomî dîŋî mîwîkwîrogîáyî wîranî, nîseaîmearo nîŋwearóná “Áamá tîyî xóxwî yarîgîáyî menîranî?” rîpîrîárînrî.

²⁴ Seyîné wî e mepa nero nîyînéni xwîyîá Gorîxoyápi wîá nîrókiamóá warîná áamá sipîá imónîgîáyî wîranî, áamá sînrî Gorîxomî dîŋî mîwîkwîrogîáyî wîranî, nîseaîmearo nîŋwearóná seyîné rarîgîá nîpîmînrî dání “îwî awa rarîgîápi mîyarîŋwaénerîani?” nîyaiwîro wairîrî inîro “Api nene nání enî rîa rarîŋoî?” nîyaiwîro ayá mîŋîmîŋî roro nemáná

²⁵ sipî imónîŋî wigîpi yumî egîápi nání waropárî nero mîŋî xwîáyo nîkwîrónîro Gorîxomî yayî numero “Neparînrî. Gorîxo seyîné dîŋî seakîkayonî.” rîpîrîárînrî.

Gorîxomî yayî umeanîro nání nerîmeánîróná epaxîpi nání urîŋî nánínrînrî.

²⁶ Gî nîrîxîmeáyîné, pí oyaneyînrî neararînrî? Seyîné awî neánîróná woxî soŋî searéwapîyînrî nání imónînrî woxî xwîyîá bi searéwapîyînrî nání imónînrî woxî xwîyîá Gorîxo wîá wókîmîxîpî bi searînrî nání imónînrî woxî xwîyîá mîkî bi bimî dání bi searînrî nání imónînrî woxî xwîyîá mîkî bi bimî dání rînrîpî bi yanî seameainî nání imónînrî nerî aí nîpînrî nerîná Jisasoyá sîyîkî imónîgîáyîné sîkîkî omîxînrînrî nání éfrîxînrî.

²⁷ Segîyî wî “Xwîyîá mîkî bimî dání ouraneyî.” nîwîmónîrînrî obaxowa xe onearîpoyînrî sîŋwî mîwînrîpanî. Waúnîranî, waú woranî, ayî apánînrînrî. Axíná nawînrî orîpoyînrî sîŋwî mîwînrîpanî. Wo xámi nîrîmáná wo rîwîyo rîwînrîgînrî. E yarîná wo yanî seameaîwînrîgînrî.

²⁸ Áamá wo xwîyîá yanî seameaipaxî meŋánáyî, xwîyîá mîkî api apîmî dání rarîgîáwa Jisasoyá sîyîkî imónîgîáyînéyá arîá egîe dání manîpá tînrî sîŋánî mîrîpa nero wigî dîŋîyo dání Gorîxo tînrî nawînrî inîmî rînrîrîxînrî.

²⁹ Awî neánîróná segî xwîyîá Gorîxoyápi wîá rókiamoarîgîáyî waúranî, waú woranî, awa xe xwîyîá searîrîxînrî. Rîxa searáná wînrîyî o nepa kwîyîpîmî dání rîa rarînrînrî pîá nîmero mí omîxîrîxînrî.

³⁰ E nerî aí segîyî wo éfî nîŋwearî wîá rókiamoarîŋî womî arîá wiarîná Gorîxo xwîyîá bi wîá wókîmîxánáyî, o xwîyîá api áwanî searînrî nání dao xámi rarîŋo pînrî wîarîwînrîgînrî.

³¹ Nionî seararîŋápi nîxîdîróná seyîné nîyînéni nîjîá imónîro eŋî rîrémîxî inîro epîrîá nání woxî woxî ananî wîá nîrókiamóá upaxî imónîŋoî.

³²⁻³³ Nene nîjîáranî. Gorîxo yaiwînrîŋî yarîŋomanî. “Xwîyîá nîxeayîrî nerî orîpoyî.” mîwîmónî “Nîtîwayîrorî orîpoyî.” wîmónarîŋagî nání wîá rókiamoarîgîáwa kwîyîpîmî dání rókiamopaxî imónîŋîpî tînrî úrapî mîrî píránîŋî dîŋî íá nîxîrîro rîrîxînrî.

Gorîxoyá sîyîkî imónîgîá wî e wî e ŋweagîá nînrî yarîgîápa

³⁴ sîyîkî oyá Korînyo ŋweagîáyîné enî awî neánîróná apîxîwa xwîyîá wî mîrîpa oépoyî. Awî neánîranéná apîxîwa xe xwîyîá onearîpoyînrî sîŋwî mîwînrîpa yarîŋwá eŋagî nání rarîŋînrî. Ŋwî ikaxî eánîŋîyo dání rînrîŋîpa oxoyîné sîmanŋwîyónîŋî seaurînrîrîxînrî.

³⁵ Íwa Jisasoyá sîyîkî imónîgîáyî awî eánîgîe dání xwîyîá nîrîrîná ayá wînrîpaxî yarîŋagîá nání wînrî wînrî “Api nání nîjîá oimónîmînrî.” nîwîmónîrînrî anî xîxegînrîyo dání oxomî yarîŋî wîwînrîgînrî.

³⁶ Seyíné seáyi e seáyi e mimónipani. “Xwiyá Gorixoyápi nene táfamini mífki imóniñwaénerini.” riyaiwinariño? “Xwiyá oyápi Koriníyo ñweañwaéneri táfamini riníñfíri.” riseaimónarini?

³⁷ Ámá goxi goxi “Nioni Gorixoyá xwiyápi wá rókiamoariñá wonirini.” niyaiwinirínáraní, “Oyá kwíyí sixí nimímonípi dání e epaxí nimóniri yariñáonirini.” niyaiwinirínáraní, xwiyá nioní niri e aríñá rípi nání dñí re yaiwíríxini, “Poró sekaxí Ámináo urípi dání ría niri e aríñá?” yaiwíríxini.

³⁸ Ámá go go e niyaiwipa yariñagí niwinirínáyí, seyíné ení “O nepa Gorixoyá wá rókiamoariñí wo menini.” yaiwíríxini.

³⁹ Ayínáni gí niriñímeáyíné, Gorixoyá xwiyá wá orókiamoaneyiniri símí xeadípeniro oyá kwíyí tñi xwiyá mífki bí bimi dání seyíné rarígápi pí rí mirakínipa ero éfíxini.

⁴⁰ E nero aí Gorixomi yayí umeanero nání awí neánironá pí pí seyíné yariñápi nípiní nítiwayíroro píraníñí éfíxini.

15

Jisaso niépémáná xwáripáyo dání wiápñimeañpi nánirini.

¹ Gí niriñímeáyíné, xwiyá yayí neainariñí nioní wá seariñápi —Apí seyíné aríá niniríná “Neparini.” niyaiwiro dñí níwíkwíroro íkíá xwá aí tñi neríná síkíki noniri roariñpa seyíné ení axípi xwiyá api tñi síkíki noniri rogíapirini. Apí nání diríí oseaimini.

² Seyíné nioní wá seariñápi aníñí miní xaiwí íá níxira nurónáyí, Gorixó apimí dání yeáyí seayimixemeaníarini. Seyíné siní xaiwí íá rixiríño? E mepa nerínáyí, suríma wíkwíropaxíri.

³ Nioní wá níseariríná xwiyá xiráni xiráni imóniñí seariñápi —Apí nioní ení eníiná aríá winápirini. Apí, ayí rípirini. Kiraiso nání eníiná Bíkwíyo dání niriñiri eániñpa o nene íwí yariñwápi yokwarímí neainíá nání níperí

⁴ xwá níweyárimáná enáná Bíkwíyo dání “O níwiápñimeañíarini.” niriñiri eániñpa síá wíyau wíyi nórimáná enáná Gorixoyá dñí tñi wiápñimeañiniginí.

⁵ Níwiápñimeámo Pitaomi síñáni nurónapiri ríwíyo xegí wiepísiní wé wúkaú síkwí wá awami síñáni urónapiñiniginí.

⁶ E nemáná ámi ríwíyo xíomí dñí wíkwírogíáyí —Ayí 500 apimí wiá rí múrogíáyíri. Nioní payí rípi eariñá ríná wíni wíni ríxa nípero aiwí náyí siní ñweañó. Apimí ná wínaní axíná síñáni urónapiñiniginí.

⁷ E nemáná ríwíyo xegí xogwáo Jemisomí síñáni nurónapimáná wá wurímeiarígá nowamini ení síñáni urónapiñiniginí.

⁸ E néísáná nioní —Nioní apíxiwa níaiwí níxiríroná kwíyí wiá rírogíáyí woníñíñí imóniñáonirini. Nioní awami aga ríwí náyo yoparípi síñáni nimóniñiniginí.

⁹ Ayí rípi nání rariñini. Nioní ámá Gorixoyá síyikí imónigíáyo xeaníñí wíkaragáoní enagí nání wá wurímeiaríñwá nígí wá níwamini síyikwíñíñí imóniñáoní, ayí nionirini. Gorixoyá síyikí imónigíáyo xeaníñí wíkaragá enagí nání nepa “Wá wurímeiaríñí imóniñí woxini.” níripaxí menini.

¹⁰ E nerí aí Gorixó wá níniwianiri níñípi dání agwí ríná nioní imóniñápi imóniñini. O wá níwianíñpi suríma níwianíñmaní. Oweoí, nioní aníñí miní nerí nání wá wurímeiaríñwá nígí wíamí múronáriní. E nerí aí níwianíñoní ení eániñpimí dání nerí múronámaní. Nioní enápi sa Gorixó wá níwianíñpimí dání ená enagí nání rariñini.

¹¹ Ayínáni seyíné awami wí gí maníyo dání aríá níwirínáraní, nioníyáyo dání aríá níwirínáraní, wá nínoneni searariñwá seyíné dñí wíkwírogíápi, ná bíni ayí apirini.

“Ríwéná pegíáyí níní wiápínimeapíríáríní.” uríñí náníríní.

12 None wáf nîsearíríná “Kiraiso Goríxoyá dîñíyo dání wiápínímeanjínigíní.” seararíñwá enagí nání segíyí wí dîñí arige nîyaiwiro “Pegíáyí ámí sîñí nero wí wiápínímeapíríá meníní.” rarígíáríní?

13 Ayí rarígíápa ámá pegíáyí nepa mîwiápínímeapa nerínáyí, “Kiraiso aí Goríxoyá dîñí tîní wiápínímeanjímání.” ranígíní.

14 Kiraiso Goríxoyá dîñí tîní mîwiápínímeapa nerí sîñwíríyí, xwíyíá none wáf seararíñwápi ná mayí imónírí seyíné dîñí wíkwíroarígíápi ná mayí imónírí epaxíríní.

15 Sípí imóníñí apí yanírí enwá aí ámí bí rípi ámá yapí rarígíáyí yapí imónanírí enwáríní. None “Goríxoyá dîñíyo dání Kiraiso wiápínímeanjíríní.” xenwí ranírí enwá enagí nání “Yapí rarígíáyí yapí imóníñwíní.” rípxíríní. Pegíáyí nepa Goríxoyá dîñíyo dání mîwiápínímeapa nerínáyí, “Kiraiso ení Goríxoyá dîñí tîní wiápínímeanjímání.” rípxíríní.

16 Ayí rípi nání raríñíní. Ámá pegíáyí Goríxoyá dîñí tîní mîwiápínímeapa nerónáyí, “Kiraiso aí wí wiápínímeanjímání.” ranígíní.

17 Kiraiso Goríxoyá dîñí tîní mîwiápínímeapa nerí sîñwíríyí, seyíné dîñí wíkwírogíápi síwiá wíkwíro ro segí íwí yarígíápi nání sîní xwíyíá meárínípxíríní imóníro yaníro egíáríní.

18 Ámá Kiraisomí dîñí nîwíkwíroárímáná pegíáyí ení ríxa aníñíní anínaníro egíáríní.

19 Nene re nîyaiwirane, “Nene nîpémáná enáná Kiraiso wí arírá neainíníámaní. Sa xwíá rírímíní emearíná Kiraiso arírá neainíníáríní.” E nîyaiwirane omíní dîñí níkwímoránénáyí, ámá íkíníñí sípí wípxí imóníñí nîyoní nání nene anípxíríní. Ayí Kiraiso nepa xwárípayo dání mîwiápínímeapa ení enánáyí nání raríñíní.

20 Nioní e nîsearírí aiwí Kiraiso nîperí wenjímí dání Goríxoyá dîñí tîní wiápínímeanjíríní. O ámá ríxa pegíáyí nání xámí nîwiápínímeapíríná omíñíyo aiwá nîwákwíní wí xámí miarígíápáníñí wiápínímeanjíríní.

21 Ayí rípi nání seararíñíní. Ámá wo sípí yagípímí dání ámaéne pearíñwáríní. E yaríñwápa ámá ámí wo enjípímí dání ení wiápínímeanfíwáríní.

22 Nínenení Adamo tîní íkáríníñwaéne imóníñagwí nání pearíñwáríní. E yaríñwápa Kiraiso tîní íkáríníñwaéne neperane aiwí ámí sîñí nerane wiápínímeanfíwá enagí nání raríñíní.

23 Wiápínímeapíríáyí wigí imónáná wiápínímeapíríáríní. Kiraiso aiwá nîwákwíní wíníñí xámí wiápínímeanjíríní. Omí dání ríwíyo xó weapáná xegí imónígíáyí wiápínímeapíríáríní.

24 O ámí anjínámí dání nîweapíríná amípí nene tîñí ríná imóníñípi yoparípi imóníníáríní. Íná anjínajírání, ámárání, omí manjí pírí wíaiñarígíá gíyí gíyí, enjí eánígíáyí imóníro néní tígíáyíníñí imóníro menjweagíáyí imóníro egíáyo anípá nîwímíximáná ámá xíoyá xwíoxíyo mîmeámí nerí umeñjweanfíáyí xano Goríxomí símanjwíyóníñí wurínípxírí wíiníáríní.

25 Ayí rípi nání raríñíní. Goríxo ámá Kiraiso tîní símí tîní inarígíáyo xopírárí nîwirí íkwíñwí xegí síkwí íkwíáríníánáníñí wímíxíyíníe nání mîxí ináyí nímónírí menjweanfíáríní. Bíkwíyo apí nání e nírínírí eáníñagí nání raríñíní.

26 Síímí tîní inarígíí yoparí anípá imíxíníápi, ayí píyí nene pearíñwápxíríní.

27 Bíkwíyo bí rípi xíxení nírínírí eáníní, “Goríxo amípí níní omí símanjwíyóníñí wímíxíyíníñí.” nírínírí eáníñagí aí ananí re yaiwípxíríní, “Amípí níníyí ríníñípi, ayí amípí níní Kiraisomí símanjwíyóníñí oimónírí wímíxíyíní ení nání míríníní.” yaiwípxíríní.

28 Amîpî nîpîni xewaxomi sîmanwîyónîñî yeáyî wurîñîñáná o diñî re nîmori enîárîni, “Gî ápo Gorîxo amîpî nîyoni ámáyorani, amîpîyorani, seáyî e nîwimónîrî oumenwëanîrî xëwanîñonî amîpî nîpîni sîmanwîyónîñî nimîxîyîñomî sîmanwîyónîñî yeáyî owurîñîmîni.” nîmori e enîárîni.

29 “Ámá pegíáyî wiápîñîmeapîrîárîni.” seararîñwápi nepa mimónîñánáyî, pí nánî wiyîné segí pegíá wîniyo nanî owimîxaneyîñîro ámî wayî meaarîgîárîni? “Pegíáyî wî wiápîñîmeapîrîámanti.” rarîgîápî nepa imónîñánáyî, pegíá wîniyo nanî rîpi oimîxaneyîñîro neróná pí nanîpi owianeyîñîro epaxîrîni? Oweoi, sa surîmá epaxîrîni.

30 “Pegíáyî wiápîñîmeapîrîárîni.” rarîñwápi nepa mimónîñánáyî, pí nánî Jisasoyá wáî wurîmeiarîñwáone yoî mayî imónanîrî yarîñwîni?

31 Gî nîrîxîmeáyîné, sîá ayî ayo nemerîná “Nionî nîpémîáonîrîni.” yaiwinarîñápi sîmî e nîtîñîmî emearîñîrîni. E seararîñagî aí “Xëwanîño seáyî e nîmónîrî rarîni.” mîñiaiwîpanî. Seyîné negí Áminá Kiraisî Jisaso tîni anî ikárîñîñwaéne nîmónîrane nánî nionî mîxî nîmeakîñîrî “ ‘Nîpémîáonîrîni.’ yaiwinarîñápi sîmî e nîtîñîmî emearîñîni.” seararîñîni.

32 “Pegíáyî wiápîñîmeapîrîárîni.” rarîñwápi nepa mimónîñánáyî, nionî pí nánî anî Epesasiyî rîñîñîpîmî nîñwëarîná xwîyîá Gorîxoyápi arîkî wáî urîmemîñîrî nánî yoî mayî nîmónîrî ámá wî sidî ñî rîrómî yarîñîpánîñî yarîgîáyî tîni nawîni mîxî ñîñîrîni? Pîpi nanî oniñîrî e enîrîni? E nerî aí pegíáyî nepa mîwiápîñîmeapa nerînáyî, ámá wîniyî re rarîgîápa, “Apaxî mé pearîñwaéne enagî nánî amîpî wî nánî ‘Arîge oyaneyî?’ mîyaiwî sa maiwî ñîñîgî nîrane aiwá nîrane oyaneyî.” rarîgîápa nionî enî axîpi e rîpaxîrîni.

33 E nerî aí ámá yapî oneaiepiñîpoyîñîrî sîñwî mîwîñîpanî. Ámá rîá kîroarîgîáyî tîni nîkumîxîñîro nawîni nemerónáyî, seyîné nanî yarîgîápî pîrî nîseawiaikîro sîpî imónîñîpi yapî seaiepiñîpîrîxîñîrî seararîñîni.

34 Seyîné xaxá yarîgîápî pîni nîwiárîmáná píranîñî diñî nîmoro segí íwî yarîgîápî enî pîni wiárîrîxîni. Segíyî wî nepa Gorîxo nánî diñî mîmonî. Ayîñánî ayá seainîpaxîpi rîñî.

“Pegíáyî nîwiápîñîmearóná wará ámî xegí bî ninîmî wiápîñîmeapîrîárîni.” urîñî nánîrîni.

35 Ámá wî yarîñî re nîpîráoi, “Ámá pegíáyî ámî arîge nero wiápîñîmeapîrîárîni? Wará ámî gîmîni gîpi ninîmî wiápîñîmeapîrîárîni?” nîráná

36 re urîmîgîni, “Majîmajîá ikárînarîgîá tîyîné, ‘Aiwá siyî wiároarîñwáyî urî nerî mîpiéropa nerînáyî, nerápiñî nîyapîpaxîrîni.’ rîseaimónarîni? Oweoi, xámi urî nerî nîpiérománá rîwîyo nerápiñî yaparîñîrîni.” urîmîgîni.

37 Siyî seyîné wiároarîgîápî wîtî siyîrani, ámî xegí wîrani, nîwiároa nurînáyî, rîxa nerápiñî nîyapîmáná imónîñîpi wiároarîgîárani? Oweoi, siyî anîpápi wiároarîgîárani.

38 Seyîné siyî anîpápi wiároarîñagîa aí Gorîxo “Apî nerápiñî oyapîni.” yaiwiarîñîpi tîni xîxenî nerápiñî yaparîñîrîni. Siyî api api xegí íwîrani, enîrani, api tîni xîxenî imónîñîpi xîxegîni api yapî pîá orîxîñîrî imîxarîñîrîni.

39 Wará nîni axîpi minîni. Ámá wará xegí enî bî ñîni. Nanîwî wará xegí enî bî ñîni. Ñî wará xegí enî bî ñîni. Peyî wará xegí enî bî ñîni.

40 Amîpî anînamî dánî pîá rîxîñîyî tîni xwîárîmî dánî pîá rîxîñîyî tîni nánî enî diñî mópoyî. Awiaxî amîpî anînamî dánî pîá rîxîñîyî imónîñîpi xegí bî imónîni. Awiaxî amîpî xwîárîmî dánî pîá rîxîñîyî xegí bî imónîni.

41 Wîá ónarîñîyî nánî enî diñî mópoyî. Sogwî wîá ókiarîñîpi xegí bî imónîni. Emá wîá ókiarîñîpi xegí bî imónîni. Sîñî wîá ókiarîñîpi enî xegí bî imónîni. Sîñî nîñîyî enî wîá ókiarîñîyî axîpi mimónîni. Xegí bî xegí bî imónîni.

⁴² Ámá pegtáyí ntwiápnimearóná wará iniprírápí nioní ntra warinápíniní imóniní. Wará agwí ríná ninirane ηweanwápi —Apí urí epaxí imóninípiríní. Apí xwftá weyárarinwápi enagí aí urí mepaxí imóninípiríní ninimáná wiápnímeanfwaríní.

⁴³ Wará nene xwftá weyárarinwápi, ayí sipí imóninagí aí siní ninimí wiápnímeanfwápi, ayí aga awiaxí imóninípiríní. Wará xwftá weyárarinwápi ení meáninípiríní imóninagí aí siní ninimí wiápnímeanfwápi ení eániní imóninípiríní.

⁴⁴ Wará nene xwftá weyárarinwápi xwftá tfo dání imóninagí aí siní ninimí wiápnímeanfwápi, ayí anínamí dání kwíyípiyá wará imóniní.

Wará xwftá tfo dání imóninípiríní enagí nání re yaiwipaxíríní, “Anínamí dání kwíyípiyá wará imóninípiríní ení rfa wení?” yaiwipaxíríní.

⁴⁵ Bkwíyfo dání apí tñní xixení imóniní rípi ríninagí nání raríniní. “Ámá iwamfó imóniní Adamomí Gorixoxo nimixirfná dní síxí umímoní enagí nání o dní tñní wo nimónimí siní wagíríní.” ríninagí aí Adamomí rfwíyfo imóniní —O Kiraisoríní. O ámáyo dní níyimípiríní síxí umímonífa nání kwíyí imóninípiríní.

⁴⁶ E nerí aí anínamí dání kwíyípiyá wará xámí imónarinwámaní. Wará xwftá rírímí dnípiríní nimónimáná rfwíyfo anínamí dání imóninípiríní inanfwaríní.

⁴⁷ Ámá Gorixoxo iwamfó imixiní xwftá tñní imixiní enagí nání xegí wará xwftárimí dní inarinwápi imóninípiríní. E nerí aí ámá rfwíyfo imóniní —O Kiraisoríní. O wará anínamí dání imóninípiríní imóninípiríní.

⁴⁸ Xwftá tfo ηwearigfá gíyí wará ámá xwftá tñní imixiní inagípa inarigfáríní. Anínamí ηwearigfá gíyí wará ámá anínamí dní ininípa axípi inarigfáríní.

⁴⁹ Ayínání dní re oyaiwianeyí, “Agwí nene wará ámá xwftá tñní imixiní inagípa ríxa ninirane nání rfwéná wará ámá anínamí dní ininípa inanfwaríní.” oyaiwianeyí.

⁵⁰ Gf níríxímeáyfné, rípi osearimíní. Ámá wará íkftá twí winániní mimóní siní gfwí tñní ení tñní nene imóninwápi Gorixoyá xwioxíyfo wí ηweapaxí meníní. Negí wará urí epaxí imóninípiríní amípi urí mepaxípiríní tñní e ηweapaxí mimóniní.

⁵¹⁻⁵² Nioní rarínápí nání ududí ríseainaríní? Aí, nioní yumfí xwíyftá Gorixoyápi áwaní bí osearimíní. Gorixomí dní wíkwíroarinwáéne nñenení mipepa nerane aí pékákí yoparípi ráná siní mé ápianwí norfmixirí yarínípa nñenení ámí wará xegí bí imóninípiríní. Pékákí ráná pegtáyí wará urí mepaxí imóninípiríní ninimí wiápnímearo siní siní ηweanwáéne wará xegí bí inirane yanfwaríní.

⁵³ Ayí rípi searariníní. Íná negí wará urí epaxí imóninípiríní siní aniní miní axípi imóninípiríní. Urí mepaxí imóninípiríní íkíkí ininípiríní. Íná negí wará nipepaxí imóninípiríní siní aniní miní axípi imóninípiríní. Mipepaxí imóninípiríní íkíkí ininípiríní.

⁵⁴ Negí wará piyí erí urí erí epaxí imóninípiríní xegí bí nimóniní piyí erí urí erí mepaxí imóninípiríní ríxa íkíkí ináná Bkwíyfo dání re nírínirí eáninípiríní tñní xixení imóninípiríní, “Piyípiyí ríninípiríní ríxa anípa imixiníní. Ríxa xopírárí winíní.”

⁵⁵ Xwíyftá axí ámí wí e eániní rípi ení xixení imóninípiríní, “Piyí rípi xíní, ‘Siní ámáyo xopírárí wipaxípiríní.’ rísimónaríní? Oweoi, siní e wí epaxípiríní meníní. Piyí rípi xíní, ‘Ámáyo píkímí nání siní sidiní opaxípiríní.’ rísimónaríní? Oweoi, siní e wí epaxípiríní meníní.” Íná nání e nírínirí eáninípiríní tñní ení xixení imóninípiríní.

⁵⁶ fwtá ámaéne yarínwápipimí dání Piyípi sidinípiríní norí neapíkipaxí imóniní. Pípipimí dání marfái, nene Gorixoyá ηwí ikaxí ríninípiríní ntwialkirfná fwtá yarínwápiríní. Ayínání “Piyípi ηwí ikaxí ríninípiríní dání ení eániní nimóniní ámá píkipaxí imóninípiríní.” rípiríní.

⁵⁷ E nerí aí Gorixomí yayí owianeyí. O negí Áminá Jisasi Kiraiso neainípipimí dání Piyípipimí xopírárí wipaxí neaimixinípiríní.

58 Ayínáni gí níríxímeáyíné, díní wíkwírogíápi xaíwí fá níríxíróná bí éf mímíxeánípa éfíríxíní. Ámínáomí nuxídíróná ríwí níríkwínírí yarígíápi wí suríamá imónínfa menagí nání “Nene xífo ‘E éfíríxíní.’ rínípi bí onímíápi nerínáyí, ayí apáníríní.” míseaimóní aníní miní xwapí ayá wí éfíríxíní.

16

Nígwí áamá Goríxoyá wíniyo nání awí eearígíápi nání uríní náníríní.

1 Agwí seyíné payí nearo “Áamá Goríxoyá imónígíá Judia píropenístíyo ηweagíáyo nígwí wianíwá nání awí eearíηwíní.” nírígíápi nání bí osearímíní. Nioní Jisasoyá síyíkí imónígíá Garesia píropenístíyo wí e wí e ηweagíáyo “Nígwí awí eámeámí neríná apí éfíríxíní. Apí éfíríxíní.” uréwapíyínápi seyíné ení axípi nero re éfíríxíní.

2 Nioní ríxa seyíné tíηí e níseaiméari ηweanáná seyíné nígwí ámí wí awí eámeámí mepa epírfa nání Sadé ayí ayo awí neáníróná woxíní woxíní omíní néfasáná nígwí meáfápi tíní yamíníyí nítíróná píraníní xegí wí e yómíní tífíríxíní.

3 Ríwéná nioní seyíné tíe nírémoríná áamá seyíné re níyaiwiro rípeáfáyo, “Nígwí rípi ananí Jerusaremí nání nímeámí upaxíyíríní.” níyaiwiro rípeáfáyo payí wí nearí wíowárimfáriní.

4 E nerí aí “Ayí tíní nuríná ananíríní.” nímonánáyí, nioní ayí tíní waníwáriní.

“Ríwéná seyíné tíámíní bímfáriní.” uríní náníríní.

5 Ríwíyo nioní Masedonia píropenístíyo imaní níbirí seaiménapímfáriní. “Masedonia píropenístí tíηímíní xámí úmígíní.” nímonarínagí nání raríní.

6 Imaní níbirí níseaiménapímáná seyíné tíní ayá wí onímíápi ηweámfárfaní? Emá rawírawá imeamíkwí yarínípi nípímíní seyíné tíní ηweámfárfaní? Nioní majfáriní. Sa seyíné tíní níηweámoní ámí gímíní “Oumíní.” nínimóníríná seyíné nioní óf e díní síxí níga umífa nání níapowáripírfáriní.

7 Ayí rípi nání raríní. Nioní “Agwí síηwí níseaga oseamúrómíní.” mímimónaríní. “Seyíné tíní ayá wí ηweámígíní.” nínimónírí díní e íkwímoná enagí nání raríní. Ámínáo xe éwínígínírí síηwí nínanírínáyí, e emfáriní.

8 E nerí aiwí sía Judayene Pedikosíyí ríníyí imóníe nání Epesasíyo re ηweámfáriní.

9 Pí nání marfáí, nioní yarínápi nání pírfí mákímí nianíro yarígíá obaxí enagí aiwí Goríxo áamá ayá wí xífo nání díní wíkwíropírí nání ouréwapíyínírí ówaníníηí níkwííníriní.

10 Timotio níseaiméarínáyí, nioní Ámínáo nání nimerí uréwapíyarínápa o ení axípi uréwapíyaríní enagí nání seyíné tíní níηwearíná ayá síwí muropa enífa nání píraníní wéyo uméfíríxíní.

11 Segíyí wí Timotiomí xe peayí owianípoyínírí síηwí mímínípa éfíríxíní. O tíní níríxímeá imónígíáyí wí tíní nawíní nioní tíηí re nání bípírfa nání weníní nerí ηweanagí nání o “Áamá tí naní níniro níowáráoi.” yaiwíwínígínírí seyíné omí píraníní wéyo nímera nuro nioní tíηí e nání bínfá nání wírenapírfíríxíní.

12 Negí níríxímeá imóníní Aporosó nání xwíyífa rípiríní. Nioní negí níríxímeá wí seyíné tíámíní nuowárenapíríná omí ení rírémíxí ayá wí wíagí aiwí o “Ríná seyíné tíηí e nání obímíní.” mímimónaríníní. E nerí aí “Seyíné tíámíní bípaxí imóníní.” níwimóníríná bínfáriní.

Yoparípi nuríríná urínípi náníríní.

13 Seyíné píraníní awíníηí ηwearo díní wíkwírogíápi xaíwí fá xíríro díní síxí íníro ení eáníro éfíríxíní.

14 E neróná pí pí seyíné yarígíápi áamáyo díní sípí níwiríníyo dání éfíríxíní.

15 Gí níríxímeáyíné, nioní ení rírémíxí bí rípi oseaimíni. Sitepanasepówa nání seyíné níjíríni. Ámá Gíríkí píropenisíyo dáníyí epówa aiwá níwákwíní miarígíápa Jisasomí xámí díní níwíkwíro uxídígíepówaríni. Wigí díníyo dání “Ámá Goríxoyá imónígíáyo arírá owianeyí.” yaiwigíápi nání símí e nííníro yarígíepówaríni.

16 Seyíné ámá éniñí imónígíáyo yeáyí níwúríníro ámá ayí tíní níkumíxíníro ríwí nírkwínímáná Goríxoyá imónígíáyo arírá wiarígíá gíyo ení yeáyí wúríníríxíni.

17 Sitepanaso tíní Potunetaso tíní Akaikaso tíní awa nioní tíní e nání níbíro seyíné níbíro mánípaxí imóníñípi arírá níagíá nání nioní díní nífá nínaríni.

18 Awa nioní díní síxí nímímoro seyíné ení díní síxí seamímoro éagíá nání seáyí e imónígíáwa iwa ríanírí síñwí mí wómíxípoi.

19 Jisasoyá síyíkí imónígíá Esia píropenisíyo dáníyí yayí seawárenaparíñoi. Akwirao tíní xiepí Pírísirái tíní ayaú egí aníyo dání Jisasoyá síyíkípi imónígíá awí eánarígíáyí tíní nawíní yayí níseawárenapíríná seyíné ení Ámínáo tíní nawíní ikárínígíáyíné enagíá nání yayí bí onímíápi míseawárenaparíñoi.

20 Negí níríxímeá re dáníyí níni ení yayí seawárenaparíñoi. Sewaníníyíné yayí nínróná xíxe yayí óf eánínípoi.

21 Xámí neága unípi ámá wo nioní raríná eáf aiwí agwí nioní Poroní gí wé tíní yayí níseawárenapírí ríwamíní rípi nearí wírenaparíñíni.

22 Ámá gíyí gíyí Ámínáomí díní síxí muyípa nerínáyí, xe oroapíkínípoi. “Ámínáo ríxa oweapíní.” nímonaríni.

23 “Ámíná Jisaso wá seawíaníwínígíni.” nímonaríni.

24 Kiraisí Jisaso tíní nawíní ikáríníñwaéne enagi nání níyínéni díní síxí níseaya úimígíni. “É éimígíni.” nímonaríni.

Payí Poro Koriniyo ñweáyí nání r'wíyo eañnarini.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí aní yoí Koriniyo ñweagfáyí nání Poro r'wíyo níriri eañnarini. Aní apí Gírikíyí pìropenisíyo xwé bí imóniñpírini. Payí Poro Koriniyo ñweáyí nání xámi níriri eañna neariná dñj' níkinimóniro píraniñj' éfrixiniri m'ixí nuriri eañj' nání emá bí ñipwémána enána “Ayí nimóniro yarigfápi nání Taitaso sñwí ñiw'niauiní ouowár'imini.” ñiyaiwiri uowár'agi Taitaso sñwí ñiw'naumi ñb'iri áwanj' rénñj' urññinigini, “Wí m'ixí joxi urññipimi dáni r'ixa ñsan'iro nero aiwí wí ‘Poro pípimi dáni sekaxí nearipaxírfani?’ nír'iro ar'kí yarñjoi.” Éññj' ur'agi nání Poro payí rina níriri neariná ñpení xwíy'fá bí ur'iri m'ixí bí ur'iri xwíy'fá xwíy'fá bí ur'iri ner' eaññinigini.

¹ Poroní —Nioní Gorixó wimóniñpimi dáni Kiraisí Jisasoyá wáí wurimeiarñj' wonirini. Nioní tñni negí nír'ixímeá Timotio tñni yawawi siyikí Gorixoyá imónigfá Koriniyo ñweagfáyíne tñni oyá amá imónigfá Gírikíyí aníyo wí e wí e ñweagfáyíne tñni nání payí rina nearí mónaparñj'wi.

² Negí ápo Gorixó tñni Áminá Jisasi Kiraiso tñni awaú wá seawian'iri seyíne ñiwayíron'iro ñweap'ri nání seaim'ix'iri éisixini.

Xeaniñj' wímeáagi aí Gorixó ikñj'w' um'irñj'p' nánirini.

³ Gorixó —O negí Áminá Jisasi Kiraisomi xano imóniri oyá Ñw'fáao imóniri enorini. Omí yayí ñiwirane seáyí e um'eyoaneyí. Wá wianarigfá amáyo wímeaarñj' ñipini m'k'f' ikiñjorini. Amá pí pípi nání dñj' s'pí wiarñj'yo mñj' ikñj'w' um'irarigfápi m'k'f' ikiño, ayí orini.

⁴ O mñj' ikñj'w' neam'irarñj'pa nene ení ax'ipi pí pí xeaniñj' wímeáyo mñj' ikñj'w' um'irar'fá nání pí pí xeaniñj' neaímeáaná mñj' ikñj'w' neam'irarñj'ri.

⁵ R'ññj' Kiraiso amáyo ar'rá owim'iriri ner'fá wímeañj'p' nene ení ayá wí neaímeaarini. E ner'í aí x'fo neaiñj'pimi dáni Gorixó mñj' ikñj'w' ayá wí neam'irarñj'ri.

⁶ Xeaniñj' none neaímeá'pí, ayí seyíne seaer'kiemeaarane mñj' ikñj'w' seam'irane yan'fá nání neaímeaarini. Mñj' ikñj'w' Gorixó neam'irarñj'pí, ayí seyíne mñj' ikñj'w' seam'irar'fá nání ení neam'irarñj'ri. Nepa mñj' ikñj'w' seam'irarñj'waéyíne enánáyí, xeaniñj' none xwámám' wiarñj'wápa seyíne ení xeaniñj' ax'ipi imóniñj'pí xwámám' wipax'f'ñérini.

⁷ None re ñiyaiwiri ñj'fá imóniñwini, “R'ññj' none meaarñj'wápi seyíne ení ax'ipi meaarigfáriní. Ayínáni Gorixó mñj' ikñj'w' neam'irarñj'pa seyíne ení ax'ipi seam'irarñj'ri.” ñiyaiwiri ñj'fá nimónirane nání dñj' re ñiyaiwirane ikw'f' moarñj'wápi s'k'f'k'f' onini, “Seyíne ení neán'iro pí pí seaímeá'pí anani xwámám' ñiwiwo ñweap'rfáriní.” yaiwiarñj'wápi s'k'f'k'f' onini.

⁸ Negí nír'ixímeáyíne, ayí r'ip' nání seararñj'ini. Xeaniñj' none Esia pìropenisíyo ñweañaná neaímeañj'pí “Seyíne s'ini maj'fá oimón'poyí.” m'ineaimónarini. Xeaniñj' r'fá tñj' none ení neán'irane aí xwámám' m'iwipaxí imóniñj'pí neaímeáagi “Ari yan'wini?” ñiyaiwir'fá “R'ixa ñipean'réwini?” yaiwiñj'wáriní.

⁹ Ai, newaniñj'one “Ení eánñj'wáonerani?” ñiyaiwirane dñj' mñj'wiráriní sa Gorixomi —O amá pegfáyí wíap'ñimeap'f'fá nání wim'ixarñj'orini. Om'ini none dñj' uñj'wirar'fá nání s'kw'fá neañj'pí neaññinigini. S'kw'fá neañj' apí amá opisí aníyo dáni xw'ir'ixí ar'fá ñiwimána “R'ixa pikípoyí.” rarñj' r'ixa “Awami pikípoyí.” ránaniñj' neaññinigini.

10-11 E nerí aí nene manj umónani nání mímúropaxí imóniñj apimi dání Gorixo éf neamíninñrini. Ríwíyo bí eni éf neamíninñrini. “Ámi ríwíyo bí manj umónipaxípimi umónaniri yaríná éf neamíninñrini.” nýaiwiri ðiñj wikwímoarñwáo seyñé none nání rixiñj ñineauriyirñjípimi dání arirá ñineairíná anani éf neamíninñrini. Gorixo éf neamínarñagí ñiwíñiróná re ñiyaiwiro, “O ámá obaxene rixiñj wuríyarñwápi aríá ñineairi nání Porowami wá ñiwianiri xeaniñj wímeáípimi dání éf umíninñrini?” nýaiwiro none nání omi yayí wiprñrini.

Koriníyo ámi muñjpi nání áwanj urñj nánirini.

12 Ayí rípi nání mǎxí meakñinarñwini. “None nanj rífa wiñwanigini? Sipí rífa wiñwanigini?” yarñj e ninñranéná re yaiwinarñwini, “Gorixomi mǎxídarígráyo síyikwí míninñj nimónimáná wiirane omi píraninñj nuxíðiríná epaxípi nepáni wiirane nerane aiwí seyñé ayí añipaxí e seaiñwanigini.” yaiwinarñwini. Ayí “Ñijá ámá wigí ðiñjyo dání imónarígrápi dání maríá, Gorixo wá ñineawianiri eñj síxí neaímixiñjípimi dání ayo e wiirane seyñé añipaxí e seairane eñwanigini.” nýaiwinirane nání mǎxí meakñinarñwini.

13-14 None seyñé nání payí neari ñiseamónapiríná ríwamñj seyñé íá ñiroro ñijá mimónipaxípi neari wírenaparñwámani. Sa ríwamñj seyñé anani íá ñiroro ñijá imónipaxípi neari wírenaparñwámani. Agwi seyñé none e oyaneyiniri neari wírenaparñwápi nání “Awa ayí api nání rífa yarñjo?” ñiyaiwiro xixeni mñeaiwiarñagí aiwí seyñé rípi epírfá nání ðiñj seaikwímoñwini. Ríwéná seyñé none yarñwápi nání “Awa ayí api nání regíawixini?” ñiyaiwiro none e oyaneyiniri yarñwápi tñi xixeni neaiwiwipírfá nání ðiñj seaikwímoñwini. Seyñé “Porowa e yaníro nání regíawixini?” xixeni ñineaiwirónáyí, síá Áminá Jisaso weapinñáyimí none seyñé nání ayá wí mǎxí seameakñaníwápa seyñé eni none nání mǎxí neameakñipírfá rini.

15 Seyñé “Ayí neparini. Poro aga seáyí e oimónimini payí neari mónapñjmani. Sa nene nání ayo píraninñj owimiximñiri neari mónapñj rini?” Seyñé anani e yaiwipíri nání ðiñj ñiseaikwímoríná re yaiwiñanigini, “Xámi seyñé tñj e nání ñibiríná ðiñj síxí biaú seamímómigini.” yaiwiñanigini.

16 E ñiyaiwiríná ayí rípi yaiwiñanigini, “Masedonia píropenisíyo nání nuríná seyñé tñjmani xámi numáná ámi Masedonia píropenisíyo dání ñibiri Judia píropenisíyo nání nuríná óf e ðiñj síxí níga umífa nání bí niapírfirixiniri ámi seyñé tñj aximani bímigini.” yaiwiñanigini.

17 Nioni e yaiwiñá eñagí nání seyñé re rñiaiwiarñjo, “Poro ‘E émigini.’ ñiyaiwiríná ðiñj íkwíroayiri mñeaaayiri nerí yaiwiñrini.” rñiaiwiarñjo? “O ‘Rípi émigini.’ ñiyaiwiríná sipí imónarñjípimi dání ñiyaiwiri nání sa ðiñj íkwírori mñxeari yarñjorini.” rñiaiwiarñjo?

18 Pí pí Gorixo rarñjpi ðiñj uñwiráripaxípa xwíyíá none searñwápi eni ðiñj uñwiráripaxípi searñwanigini. Xwíyíá none searñwápi wí ðiñj íkwírori mñxeari yarñwámani.

19 Ayí rípi nání seararñjini. Íwí Gorixoyáo, Kiraisi Jisaso —O nání nioni tñi Sairaso tñi Timotio tñi none wá searñwárorini. O ðiñj íkwírori mñxeari yarñjorini. Oweoi, xegí ðiñj ñiyaiwiri íkwírópi añinñj íkwíroarñjo eñagí nání seararñjini.

20 Gorixo símímanjyo dáninñj “E ñiseaiimñrini. E ñiseaiimñrini.” ñiríná obaxí rarñjpi “Ayí neparini.” yaiwianíwá nání síwáninñj inñjo, ayí Kiraisorini. O e imóninñjo eñagí nání Gorixomi seáyí e umeaníwá nání yoparípi ñirñranéná Jisasi Kiraisoyá yoí rirane “Api e imóníwíñigini.” rirane yarñwá rini.

21 Seyñé tñi none tñi ñineneni Kiraiso tñi nawíni ikárinaníwá nání síkíki neaomíxarñjo, ayí Gorixo xewanñjorini. Wá rarñwápi nání nearípeañjo, ayí axorini.

22 “Ayí oyárfani?” oyaiwípoyiniri yariñpa nene eni neaiñfiri. Xegí kwíyípi nineaipiríná nene “O réoaríñfipi nipiñi xixeni nineaifáriní.” yaiwianfwa nani kwíyípi tñi ikiyiñfiri neaiñfiri.

23 Nioni apaxí mé seyíne tñi e nani nibiri mixí searána ñiñfí ría seaxenigini “Ámi Koriníyo nani mibipa éimigini.” yaiwiñanigini. Nioni ñiñfí e yaiwiaríná Gorixo, sñiwí naníño anani sopñiñ nópaxíriní.

24 None seáyi e niseaimónirane seyíne ñiñfí ikwíropaxí imóniñfipi “Ayí rípiniriñi.” osearaneyiniri miyaríñwini. Seyíne Jisasomi ñiñfí niwíkwíroróná sirí muní nero wíkwíroarigíá enagí nani none Gorixomi nixídiranéná seyíne ñiñfí níá seainíña nani sa seyíne tñi nawíni omiñfiriñfí éwanigini imóniñwini.

2

1 Ayínani nioni seyíne nani ñiñfí yañfí nimeniri re yaiwiáríñanigini, “Nioni seyíne tñi e nani nibiri mixí searápiní dani ñiñfí sipí seaipaxí mipseaimixipa éimigini.” yaiwiáríñanigini.

2 Ayí rípi nani e yaiwiáríñanigini. Nioni nibiri mixí niseariri ñiñfí sipí nipseaimixirínáyí, áamá wí gíyí nioni ñiñfí yayfí nimopírírfani? Oweoi, seyíne e nipseairínáyí, áamá nioni ñiñfí yayfí nimopíríá wí menini.

3 Ayínani nioni mibí payíni neari wírénapíñanigini. “Nioni báná yayfí nimopaxíyíne mixí searápiní dani ñiñfí sipí mipseaimixipa éimigini.” nínimóniri nani payíni neari wírénapíñanigini. “Nioni yayfí ninaríná seyíne eni seainaríñfiriñi.” yaiwiaríñapí “Apí aga nepa imónini.” nipiñmóniñfí enagí nani raríñini.

4 Ayfí neparini. Xami nioni payfí neari niwírénapiríná ñiñfí ría samíñfí minixé ayá wí nixearíná ñiwí tñi eañanigini. Payfí ana ñiñfí sipí oseainiri meañanigini. Seyíne rípi nani nijfá oimónífoyiniri eañanigini, “Poró nene nani ñiñfí sipí niwiríná xwapfí ayá wí ría wiarini?” oyaiwípoyiniri eañanigini.

“Sipí éomi rixa yokwarímí wiñárini.” uríñfí nánirini.

5 Segfí áamá xegfí sipí neríñfipiñi dani ñiñfí sipí neaimixiño nepa nioni ñiñfí sipí minimixiñfiriñi. Seyíne ñiñfí sipí seaimixiñfiriñi. Niyíneni ñiñfí sipí mipseaimixipa nerí aí wiyíneni ñiñfí sipí seaimixiñfiriñi. Omi ayá ría wepaxí imóniñfipi mírípa éimiginiñfí apini seararíñini.

6 Áamá omí siyikfí niwearíná segíyí nápi weagfápi “Ayfí apánirini.” nimónarini.

7 Ayínani ñiñfí sipí íwí xewaniño neríñfipiñi dani winaríñfipi aníñfí rítfí wiaríñiginiñfí agwí seyíne ámi siyikfí bi miweá yokwarímí niwiuro mñíñfí ikíñwí umírírfiriñi.

8 Ayínani ení ríremixí rípi oseaimini. O “Áamá tíyí nioni ñiñfí sixí niyarigíáyírfani?” oyaiwiniri nañfí wí wiírfiriñi.

9 Payfí ana nioni neari niwírénapiríná re niyaiwiri eañarini, “Nioni payfí neari urfápi nipiñi nani arfá yímiñfí epíríreoi? Aríkwíkwí nipiñíreoi?” niyaiwimáná iwamfó seaiwapíyiminiri nani payfí ana eañarini.

10 Seyíne áamá xegfí sipí éfpi nani yokwarímí wiánáyí, nioni eni anani yokwarímí wiaríñarini. Ayínani nioni áamá omí nepa yokwarímí wiipaxí imóniñfí bi eñánáyí, yokwarímí niwiríná seyíne nani “Aríge nerí arírá wiimfárfani?” niyaiwiri Kiraisoyá sñiwí tñi e dani yokwarímí wiñárini.

11 None xixe yokwarímí minípa neríñfipiñi dani Seteno yapfí nineaiepsimáná xopírarfí neainiginiñfí nani áamá íwí éomi yokwarímí wiñárini. Obo yapfí neaiepsiminiñfí yariñfipi nani nijfá imóniñagwí nani raríñini.

Poró añfí Tírowasiyo niñweaxa múroñfí nánirini.

12 Xámi nioní xwíyá Kiraiso nání yayí neainaríñpí wáí urímíní nání aní Tírowasiyo nání nurí nírémoríná Ámínáo ówaníñí níkwiífpimí dání ananí e epaxí imóníñáoní nainení aiwí

13 negí níríxímeá Taitaso segí tífáminí dání síní míbipa éagi nání pía nímeginí dñí sípí niaríñagi nání iwieáníñanigí. Ayínání nioní Tírowasi ñweáyo píní níwiárimí Masedonia píropenísíyo nání bíñanigí.

“Wáí níwurímeiranéná ámáyo sinadíñíñí weaaríñwáriní.” uríñí náníriní.

14 Taitaso nání dñí sípí niaríñagi nání iwieáníñáoní aiwí agwí Goríxomí yayí wiaríñí. Ayí rípi nání yayí wiaríñí. O Kiraiso pí pí imóníñpimí xopírárí wípaxo oimónírimí wimíxíñí. Apíní marfái, o ge ge níneaipemeámi umínírimí nerfíná xopírárí wípaxíyí oimónípoymíní níneaimíximí níneaipemeámi waríñí. Ayí rípi nání ení yayí wiaríñí. Goríxo none wáí wurímeiaríñwápimí dání aní níminí xwíyá Kiraiso nání ríñíñpí “Ayí apírání?” oyaiwípoyímíní yaríñí. Xwíyá o nánípi awí dñí eaaríñí bíñíñí aní níminí rínáriméñpírimí.

15 Ayí rípi náníriní. Sinadíñí Kiraiso Goríxomí dñí naní oweanírimí ríá ikearáná naní weaaríñpíñíñí imóníñpí, ayí none imóníñwíní. None sinadíñí Goríxo yayí winaríñpíñíñí imóníñwápi neáa nuríná ámá Goríxo yeáyí oneayimíxemeanírimí yaríñíyí tñí e neáa urí ámá nanínanírimí yaríñíyí tñí e neáa urí yaríñírimí.

16 Ámá maiwí nanínaníro yaríñíyí xwíyá wáí rímearíñwápi arfá níwiróná “Anínaníwáriní?” yaiwípírimí nání píyaní pearíñpíñíñí weaaríñírimí. E nerí aí ámá Goríxo yeáyí neayimíxemeáwínigírimí wimónaríñíyí xwíyá apí arfá níwiróná “Díñí níyímíñí tñíwaéne imónaníwáriní?” yaiwípírimí nání sinadíñí síñí ñweapíríñpíñíñí weaaríñírimí. Xwíyá apí wáí nírimérfíná e epaxíyí gíyírimí?

17 E epaxí imóníñwáyí, ayí nonerírimí. Ayí rípi náníriní. Ámá obaxí xwíyápi wáí nírimérfíná “Negí yaríñwápimí dání nígwí meaaní nání ríá yaríñwíní?” níyaiwíro úrapí yaríñápa wí míyaríñwáonerírimí. Xwíyápi wáí nírimérfíná nepání nímonírimí Goríxo apí e éríximírimí nearíñpírimí tñí xixení nírimí yaríñwáriní. Kiraiso tñí níkarínímáná Goríxoyá síñwí tñí e dání raríñwá enagi nání “E epaxí imóníñwáyí, ayí nonerírimí.” seararíñírimí.

3

“Xwíyá síñí réroáriníñpí nání wáí wurímeiaríñwáonerírimí.” uríñí náníriní.

1 Nioní e seararíñagi nání seyíne “Porowa ámi ríxa weyí mearínaríñoí.” ríseaimónarírimí? Oweoí, seyíne none wáí níriméranéná yaríñwápi nání níjía imónípírimí nání ámá wí seáyí e níneamíeyoaro “Porowa wáí nírimérfíná imírimíñí míyaríñáwarírimí.” nírimíro payí wína neaeaiaríñonemaní. Ámá wí ení none yaríñwápi nání níjía imónípírimí nání seyíne “Porowa e yaríñáwarírimí.” nírimíro payí wína neaeaiaríñonemaní. Wa nání e nírimíro payí weaipaxí aiwí none nání wí e nírimíro payí neaeaipaxímaní.

2 Payí “Porowa e imóníñáwarírimí.” nírimírimí eáníñpíñíñíñí seyíne ríxa imóníñoí. Negí payíñíñí imóníñáwíní negí mímayo tñíñagwí nání wí peá seamopaxíyíneamaní. Payíñíñíñíñí seyíne imóníñápi ámá nírimí níjía nímoníro íá roaríñí enagi nání raríñírimí.

3 Payíñíñíñíñí seyíne imóníñápi síwá réníñí inaríñírimí. Kiraiso xewaníño nírimí eaníñpíñíñíñí imóníñwíní. Síwá éñíñí inaríñírimí. None searéwapíyíñwápimí dání Kiraiso payí seyíne imóníñápiñíñíñí nearíñá iníñí ríwamíñí eánaríñpírimí tñí meá Nwíá aníñí síñí imóníñooyá kwíyírimí tñí seaeañírimí. Moseso tñíñíná Goríxo ñwí ikaxí nurírimí síñáyo eaníñpíñíñíñí meá ámáwíníyá dñíñpimí seaeañírimí.

4 None Kiraisoyá dñíñíyo dání Goríxo nání dñíñí síñá neaeánaríñí enagi nání raríñírimí.

5 “Newan+ñone imón+ñwápimi dáni wáf rimeapaxí imón+ñwini.” wí yai-win+ñaxonemani. Wáf rimepaxí imón+ñwápi, ayí Gorixo neaim+x+ñpimí dánini e imón+ñwini.

6 O ámi sñj bí “E niseaimfáriní.” niri+ri réroárin+ñpí wáf nurimeipaxí imónfrixiniri neaim+x+ñfiri. Sñj réroárin+ñj api áma ñwí ikaxí eán+ñpimí nixídir+ñpimí dáni onixídfpoyiniri réroárin+ñpímani. Kwíyípi nipemeámi neawar+ñpimí dáni onixídfpoyiniri réroárin+ñpíriní. Ñwí ikaxí eán+ñpimí áma “Xixení oxídaneyí.” niyaiwiro aí apimí wiaíkiarigfa enagi nání pemixar+ñfiri. E nerí aí xegí kwíyípi ámayo dñj niy+im+ñpí s+xí umímoar+ñj enagi nání xwíyífa sñj réroárin+ñpí nání wáf nurimeipaxí imónfrixiniri neaim+x+ñfiri.

Sñj réroárin+ñpí xámi réroárin+ñpimí seáyi e wimón+ñj nánirini.

7 Gorixo xegí ñwí ikaxípi sñj piaráyo akirenj níperi ññwirárirí Isireriyó mñni wíaná wífa xfo pirípirí nerí okím+xar+ñpí ení sñjání wimón+ñjñigini. Api Mosesomí wífa wókím+xaná oyá sñm+manj xwinfá eaññigini. Xwinfá o eañpi awayini awayini neayipoáa war+ñjagi aí axíná siní enj tñni xwinfá eaar+ñjagi nání arfowa sñwí mñm+ñj winar+ñjagi nání sñwí mñwin+ñpaxí imónagfáriní. Ñwí ikaxí eán+ñj api, áma pemixar+ñj imón+ñpí uráraná Gorixoyá wífa pirípirí nerí okím+xar+ñpí tñni ení sñjání imón+ñj enagi nání

8 “Xwíyífa sñj re réroárin+ñj ‘Kwíyípi ámaéne ananí ñneaaíniri dñj niy+im+ñj tñjwaéne neaim+x+ñpáriní.’ rin+ñpí ñwí ikaxí eán+ñpimí wiárf ñmúrorí wífa mókím+x+ñpaxí imón+ñ.” ríseaimónarini?

9 Xámi réroárin+ñpí —Apimí dání áma anñpírfá nání xwíyífa meárinarigfápirini. Api awiaxí imónagí aiwi sñj réroárin+ñpí —Apimí dání Gorixo “Áma wé rónigfáyfiri.” rárinfá nání imón+ñpíriní. Api xámi réroárin+ñpimí seáyi e ñwimón+ri aga awiaxí imón+ni.

10 Re rípxáriní, “Xámi réroárin+ñpí awiaxí aiwi sñj réroárin+ñpí sogwíyo uyíwí m+xároáná peá unar+ñjpa peá um+x+ñj enagi nání ríxa supíkinár+ñjagññj imón+ñfiri.” rípxáriní.

11 Ayí rípi nání e rípxáriní. Xwíyífa xámi réroárin+ñpí —Api opínagwífa neayipoáa war+ñjpanñj imón+ñpíriní. Api awiaxí imónagí aiwi xwíyífa sñj réroárin+ñpí —Api yaxwí mñréroáriní anñj réroárin+ñpíriní. Api awiaxí ñimón+ri xámi imón+ñpimí aga wiárf seáyi e múron+ñj enagi nání rar+ññni.

12 None “Xwíyífa sñj réroárin+ñpí wí neayipoáa unfá menini.” niyaiwirane dñj sñj neaeán+ñj nání wáf nri+meranéná ayá igigí bí mé rímear+ñwáriní.

13 None Moseso yagípa wí yar+ñwáonemani. O re yagorini. Xegí sñm+manjyo dání xwinfá eañpi neayipoáa warfna gí Isireriyf sñwí mñnanípa oépoyiniri sñm+manjyo rapírapí aximfó bí tñni ritf inagfiri.

14 E searar+ñjagi aiwi wigí dñj wakísí inagfáriní. Ai sfá riyi tñj e nání gíni gíná xwíyífa xámi réroárin+ñpí fá uroíaná rapírapí aximfó axípi tññññj wigí dñjyo siní ikwar+moárin+ni. Ayí rípi nání wigí dñjyo siní ikwár+moárin+ni. Áma Kiraiso tñni nawíni níkar+ñri+ñpimí dání rapírapí aximfópi Gorixo yípi+moar+ñfiri.

15 E nerí aí gí Isireriyf gíni gíná enjina dání sfá riyi tñj e nání ñwí ikaxí Moseso eañpi fá nrorfna rapírapí aximfó bí siní wigí dñjyo ikwar+moárin+ni.

16 Siní wigí dñjyo ikwar+moárin+ñjagi aiwi Ámínáo táfaminí níkin+imón+ri dñj ñwíkwírorfnyf, rapírapí wigí dñjyo ikwar+moárin+ñpíññj yípi+monarigfáriní.

17 Ámíná táfaminí kin+imón+pírfó, ayí Gorixoyá kwíyípirini. O xwíyífa sñj nri+reárinfna kwíyí api nání réroárin+ñfiri. Ámínáoyá kwíyí api áma gíyo ñwáin+rfnyf, ayí ñwí ikaxí eán+ñpimí dání áxenwárf minigfáyf imón+ñpaxíriní.

18 Ayínáni Ámínáomi dínj wíkwíroarínjwá níneneni xfo imónínjípí nání síwánínj nínwínranéná negí símímanj rítí bí minínjagí nání wíá Ámínáo ónarínjípí negí símímanjyo dání xwínfánínj weámíxarínjíríní. E neríná nene wíá xfo seáyí e nimónírí ónarínjípí tñní xixeni imónánfá nání wíá ámí bí ámí bí nógánínj warínjwíní. Ámínáo ayí kwíyípríní. Apimí dání xfo imónínjípínínj nimóga warínjwíní.

4

“Wáf urarínjwápimí dání Goríxo wíá wókímíxarínjíríní.” urínj náníríní.

1 Ayínáni Goríxo wá nínéawianírínjípimí dání xfo imónínjípí nání ámáyo síwánínj wínfwanígínírí nearípeáagí nání síní anínj ayá ríá neawearíní.

2 E nerí aí ámá ayá neainínígínírí ínímí yarígíápí wí “Ananí oyaneyí.” rarínjwámaní. Ináyínínj nimónírí yapí owiepísaneyínírí wí yarínjwámaní. Xwíyíá Goríxoyápí ení níríranéná náiroayírí nerí rarínjwámaní. Apí apí mepa nerane sa xwíyíá nepaxínj imónínjípí síjání wíá rókiamoarínjagwí ámá e síjwí nínéaníróná “Awa apání yarínjotí.” neaiiwípíríá nání Goríxoyá síjwí neanínje dání e yarínjwáriní.

3 Xwíyíá yayí neainarínj none wáf urarínjwápí rítínínj nínwínírínáyí, sa ámá anínaníro yarígíáyo rítínínj wínarínjíríní.

4 Ayí rípí nání rítínínj wínarínjíríní. Xwíyíá Kiraiso —O pí pí Goríxo imónínjípí tñní xixeni axípi imónínjoríní. Xwíyíá o wá nínéawianírí seáyí e imónínj neaiínjípí wíá neaókímíxarínjíríní. Xwíyíá yayí neainarínj apí nánípí ámá Kiraisomí dínj míwíkwíró anínaníro nání yarígíáyo wíá míwókímíxípa oenírí wigí jwíá imónínj —O, ayí oboríní. O dínj píripírí wínj enagí nání xwíyíá apí rítínínj wínarínjíríní.

5 None wáf nuríranéná newanínjone seáyí e oimónaneyínírí nání wáf urarínjwámaní. Jisasí Kiraiso nání “Negí Ámínáoríní.” urírane none nání “Jisasomí xídarínjwá enagí nání segí sénáíwanénínj nimónírane omínj seaiiarínjwáone imónínjwíní.” urírane yarínjwáriní.

6 Ayí rípí nání e yarínjwáriní. Goríxo —O amípí níní iwamíto nimíxíríná “Síá yíkiárínjípí wíá oóníní.” rínjoríní. Rípí yarínj, ayí ení axoríní. O wá nínéawianírí seáyí e neaiínjípí —Apí Kiraisoyá símímanjyo dání xwínfánínj neaeámíxarínjípíríní. Apí nání níjía oimónípoyínírí negí dínjyo wíá neaókímíxínjíríní. E neaiínj, ayí axo enagí nání rarínjíní.

“Xeanínj neaímeaarínjagí aí wáf raní nání síní ayá ríá neawearíní.” urínj náníríní.

7 Wáf nurímeíríxínírí nearípeanjípí, ayí ayá tñjípínínj imónínjípíríní. Apí tñjwáone enj meání xwáríá síxí xwíá tñí imíxínínjínj nimónírane samínj imónínjwáoneríní. Ámá aríá nínéairóná re yaiwípírí nání e imónínjwáoneríní, “Enj eánínj seáyí e imónínj xwíyíá yayí neainarínjípimí dání neaímeáfpí wáf rímearígíáwayámaní. Sa Goríxoyáriní.” yaiwípírí nání samínj e imónínjwáoneríní.

8 Xeanínj xíxegíní neaikárarínjagí aiwí sumínínj imónínjwáonemaní. Wainá neaímeáfpí nání ududí neainarínjagí aiwí negí dínj anínj níyoámíga míneaujoneríní.

9 Ámá wí míxí neaxídowáríagí aiwí Goríxo wí neaiepísamoarínjonemaní. Iwanj nínéaearí neatíagí aiwí anínj eaníramorí wearínjwáonemaní.

10 Íníná wáf nírímeranéná rípí níyaiwirane yarínjwáoneríní, “Negí Jisasomí píkgíápa none ení nínéapíkirínáyí, anáníríní.” níyaiwirane yarínjwáoneríní. Ámáyí none e yarínjagwí síjwí nínéaníróná “Jisaso níperí aiwí ámí síjní nimónírí jweanagí nání ríá yarínjotí?” yaiwípírí nání apí e yarínjwáoneríní.

11 Íníná xwíá tíyo amí gímí nemeranéná Jisasomí xídarínjwáone enagí nání yoí mayí nimónírane emearínjwáriní. Ámáyí wará pepaxí tñj imónínjwáone yoí mayí nimónírí

yaríñagwi nínearóná “Jisaso ámi síñf nimónirí aníñami ñweañagi nání rífa yaríñoi?” yaiwipírí nání e nimónirí emearíñwáríni.

12 Ayínáni rípí rípaxíríni, “None wáf nírimeranéná nínexeanípaxí imóníñwáoneríni. E nerí aí e imóníñwápimi dání seyíné ríxa díñf níyímíñf tígíáyíné imóníñoi.” rípaxíríni.

13 Ámá wo, Bíkíyo dání “Nioní Goríxomí díñf níwíkwírorí nání ámáyo uríñanigíni.” ríníño díñf wíkwíroagípa none ení axípí e wíkwíroaríñwáoneríni. Ayínáni Jisasomí díñf níwíkwírorane nání xwíyá yáyí neainaríñfípí ámáyo wáf uraríñwáríni.

14 Níjía re imóníñagwi nání wáf uraríñwáríni. Ámíná Jisaso xwárípáyo dání owiápnímeanírí síñf wímíxíño none ení xómi síñf wímíxíñfpa axípí síñf nínexaimíxírí seyíné tñí nawíní gwiaumí nínearí Jisaso tñf e neawáríñfáríni. Níjía e imóníñagwi nání wáf uraríñwáríni.

15 Ayí seyíné nañf oseaiianeyínírí nání yoí mayí imónírane neaxeanípaxí imónírane yaríñwáríni. Ámá Goríxoyá xó wá níwianíríñfípimi dání sayá nimóga nuróná ayí omí yáyí ayá wí níwiéra warígíápimi dání “Goríxo seáyí e imóníñoríani?” wíaiwipaxí imóníwínigínírí yoí mayí imónírane neaxeanípaxí imónírane yaríñwáríni.

“Aníñami dání neáimeanfápi símímanf e níñíñirane nání díñf síxí ínaríñwáríni.” uríñf náníríni.

16 None apí nání díñf nímorane nání Kiraiso nání wáf uraní nání síní ayá ríá neawearíni. Negí warápi xeaníñf neáimeaaríñfípimi dání ríxa sípí nimóga waríñagi aí díñfíní síá ayí ayo síñf bí síxí ínaríñfíníni.

17 Ayí rípí nání síá ayí ayo negí díñfípí síñf bí síxí ínaríñfíníni. Xeaníñf agwí ríná neáimeáfípimi xwámámí níwiéra úwáyí nání Goríxo yeáyí níneayímíxemearíñá seáyí e imóníñfípí neaiínfáríni. Apí nání díñf nímoranéná “Xeaníñf none neáimeaaríñfípí axíná ná bíñfíñf neáimearí onímíápiáníñf neáimearí yaríñfíñf?” níyáiwirane peayí wianaríñwáríni. “Sa sípí agwí ríná neáimeaaríñfípí nání díñf aríá íkeamopaxípí tñí xíxeni Goríxo nañf neaiínfámani. Ámí wíarf imóníñf bí tñí neaiínfáríni.” yáiwíaríñwáríni.

18 Ayí sípí agwí ríná neáimeaaríñfípí —Apí síñwí tñí síñwí wínípaxí imóníñfípíríni. Apímí síñwí níwíníranéná e yáiwíaríñwámani. Amípí ríwíyo Goríxo yeáyí níneayímíxemearíñá neáimeanfápi —Apí agwí nene síñwí tñí síñwí wínípaxí mímóníñfípíríni. Apí símímanf e níñíñíñá e yáiwíaríñwáríni. Ayí rípí nání raríñíni. Síñwí tñí agwí ríná wíñaríñwápi aníñf maríái bí onímíápi imóníñfáríni. E nerí aí agwí ríná síñwí tñí míwíñaríñwápi íníñá aníñf imóníñfá eñagi nání raríñíni.

5

“Wará síñf imónaníwápi nání díñf nímoríñfípimi dání díñf síxí ínaríñwáríni.” uríñf náníríni.

1 Nene níjía re imóníñagwi nání ríwíyo neáimeanfápi símímanf e tñíñwíni. Xwíá tíyo níñwearanéná seníá aníyo ñweaaríñwápi —Ayí negí warápi nání raríñíni. Níperane negí warápi ríxa nípníeamíoaríñfíneríñá negí díñfípí síxí ínaníwá nání aní Goríxo neaimíxíyíñf wíwáníñf imóníni. Wará apí ámá imíxígíámani. Goríxo imíxíñf eañagi nání aníñami íníñá aníñf míní imóníñfápiíríni.

2 Wará agwí ríná negí díñfípí síxí íñíñwápi síní síxí níñíñane xwíá tíyo níñwearanéná wará síñf aníñami imóníñf negí díñfípí síxí wínaníwápi mímíñaneyínírí nání yeyíñíñf níñíñane ñweañwíni.

3 Wará síñfípimi negí díñfípí síxí níwíníranéná wará mayí nimónírane díñfíní míñweapa yaníwá eñagi nání apímí síxí owíñaneyínírí yeyíñíñf raríñwáríni.

4 Wará agwí dñj sîx íñjwápimî sîñî nîñîranéná wará sanj neaunarîjagî nánî yeyîñîñj rarîñwárîñî. Dñjîpîñî nimónîrî oñweaneyîñîrî mîrarîñwîñî. Ayî wará nîyîmîñj imónîñjîpî nîpepaxî imónîñjîpimî rîñî enîa nánî wará anjnamî imónîñjîpimî sîxî nîwîñîrane oñweaneyîñîrî yeyîñîñj rarîñwárîñî.

5 Wará sîñjîpimî sîxî wînanîwá nánî neaipîmoño, ayî Gorîxorîñî. O “Wará sîñjîpimî sîxî wînanîwá nánî rîxa neaipîmoáñîgenerîñî?” oyaiwîpoyîñîrî xegî kwîyîpî nîneaiapîrî ikîyîñîñîñj neaiárîñjîrîñî.

6 Ayîñánî pí pí xeanîñj neaîmeaarîjagî aiwî dñj e nîmorîñjîpimî dánî dñj sîxî níga warîñwárîñî. Nene nîjîárîñî. Sîñî wará xwîá tíyo nîñwearîñá imónîñwápimî sîxî nîñîranéná Ámîñáo tíñj e mîñwearîñwîñî.

7 Omî negî sîñwî tí tíñî sîñwî nîwîñîrîñjîpimî dánî bî enj sîxî nîñîrane mé sa dñj nîwîkwîrorîñjîpimî dánî enj sîxî nîñîrane yarîñagwî nánî rarîñîñî.

8 “Sîñî wará urî epaxî imónîñj rîpimî dñj sîxî nîwîñîrane wáñ ranîwá nánî dñj sîxî íñjwîñî.” nîsearîrî aí negî dñjîpî wará rîpimî dánî nîyoámîga nurî Ámîñáo tíñj e oñweanîrî aga neaimónarîñjîrîñî.

9 Ayîñánî xîo tíñj e ñweaanîwáñîñarîñî, sîñî xîo tíñî mîñweá xwîá tíyo nîñwearanénarîñî, “E éwanîgîñî.” yaiwiarîñwápî, ayî rîpîrîñî, “Xîo yayî winîpaxî imónîñjîpîñî éwanîgîñî.”

10 Ayî rîpî nánî e yaiwiarîñwárîñî. Kiraiso ámá nîyonî sîñwî mí ómómîxîmî nerîñá nînenenî enî sîñwî mí ómómîxîmî neainîá enjagî nánî xîoyá sîmîmanj tíñj e dánî éñ roanîwárîñî. Xwîá tíyo nîñwearîñá winî wine nanj imónîñjîpîrîñî, sîpî imónîñjîpîrîñî, enjwápî tíñî xîxenî pîrîñî neamamonîá enjagî nánî sîñî xwîá tíyo nîñwearanéná “Xîo yayî winîpaxîpî éwanîgîñî.” yaiwiarîñwárîñî.

“Ámá sîñîñîñj imónîñwîñî.” urîñj nánîrîñî.

11 Nene “Ámîñá Jisaso sîñwî mí ómómîxîmî neainîárîñî.” nîyaiwîrî nîjîá e nimónîrane nánî wáyî neainarîñjîrîñî. Ayîñánî ámá nîkîñîmónîro omî dñj owîkwîrópoyîñîrî wáñ nurîmeranéná píránîñj arîáyo nurémóa warîñwárîñî. Gorîxoyá sîñwîyo dánî rîxa sîñánî piaumîmî inîñagwî nánî o none yarîñwá nîpîñî nánî xîxenî nîjîá imónîñî. Seyîñé enî none nánî dñj nîmoróná re oneaiwîpoyîñîrî dñj wîkwîmoñwîñî, “Porowa dñj íñîmî nîkwîrónîmáná mîyarîgîárîñî. Wigî yarîgîápî wî íñîmî mimónî nîpîñî sîñánî piaumîmî rîa inîñî?” oneaiwîpoyîñîrî dñj wîkwîmoñwîñî.

12 None e searîagwî nánî “Porowa rîxa apî mimónîgîáwa enjagî nánî ámî weyî mearînarîñoî.” rîseaimónarîñî? Oweoî, wî e mîyarîñwîñî. Sa seyîñé none yarîñwápî nánî rîxa nîjîá xîxenî nimónîmáná rîpî oépoyîñîrî seararîñwîñî. Seyîñé ámá wî tíñî —Ámá sîñwî manîgîe dánî yarîgîápî nánî dñj mamó sa ámá sîñwî anîgîe dánîñî yarîgîápî nánî “Nanj imónîgîáyîrîñî.” moarîgîáyîrîñî. Seyîñé ámá dñj e moarîgîáyî tíñî xwîyîá nîrîñîróná none mîxî nîneameakîñîro wa none nánî xenwî rarîgîápî oyañîpoyîñîrî seararîñwîñî.

13 Ámá wî “Porowa majîmajîá nîkárîñîro yarîgîáwarîñî.” rarîgîápî “Ayî neparîñî.” nîseaimónîrîñáyî, re yaiwîrîxîñî, “Sa Gorîxomî oxîdaneyîñîrî nero nánî e rîa imónîñoî?” yaiwîrîxîñî. “Porowa dñj píránîñj íá nîxîrîmáná yarîñoî.” nîseaimónîrîñáyî, “Awa nene arîrá neaipîrîa nánî e rîa imónîñoî?” yaiwîrîxîñî.

14 Pîpî nánî dñj nîmorîñjîpimî dánî nîpîreánîrî yarîñwámanî. Kiraiso wá nîneawianîrî neaiñjîpî nánîñî dñj nîmorîñjîpimî dánî nîpîreánîrî xámî sîpî néra wagwápî pîñî nîwiárîrî yarîñwárîñî. O nîperîñá ámá nîñî nánî wayîá penj enjagî nánî dñj re yaiwiárîñwîñî, “Apimî dánî ámá nîñî nîperîñîñj rîa egîawîxîñî?” yaiwiárîñwîñî.

15 Ayí áamá dñj+ n+yim+ñj+pi tfg+áy+ wiwan+ñj+fy+ nán+ni dñj+ n+món+ro n+men+ro mé ar+rá win+fa nán+ n+ípémáná ámi wiáp+n+meañjo xfo nán+ni dñj+ n+moro éf+r+x+n+r+í áamá nñ+ nán+ way+á pen+in+g+ni.

16 Ay+nán+ Jisasom+ dñj+ wikw+ronwá ríná dán+ áamá wom+ sñw+ mí n+wóm+x+irane “E imón+ñjor+an+?” n+wiawir+na warár+im+ni sñw+ n+w+n+irane mí wóm+xar+ñwáman+. Ayí nepar+ni. Xám+ none Kiraisom+ sñw+ mí n+wóm+x+iranená warár+im+ni sñw+ n+w+n+irane “N+íp+kw+ni menjor+ni.” n+wiawirane aí agw+ s+n+ wí e sñw+ mí n+wóm+x+irane yaiwiar+ñwáman+.

17 Áamá go go Kiraiso tñ+ nawín+ nikár+n+r+na áamá sñj+ wón+ñj+ imón+n+ñjot+. Ai, e nimón+r+na sipí xám+ imónag+pi r+xa nan+n+r+ sñj+ bi imón+n+ñjot+.

“Áamá nñ+ ámi xfo tñ+ gwiaum+ in+íp+r+ nán+ wim+x+ñj+r+ni.” ur+ñj+ nán+r+ni.

18 Áamá sñj+ imón+ñwáp+ nán+ mfk+ ikiño, ayí Gor+xor+ni. O Kiraiso neaiñj+pim+ dán+ n+yop+yár+máná xfom+ sfm+ tñ+ wiar+ñwae+ne ámi áamá xfo+yá imónan+ nán+ neaim+x+ñj+r+ni. E ner+ none en+ ámayo áwanj+ re ur+imeaan+wa nán+, “Áamá s+n+ xfom+ sfm+ tñ+ wiar+g+áy+né ámi áamá xfo+yá imón+p+r+ nán+ r+xa seaim+x+ñj+r+ni.” Áwanj+ e ur+imeaan+wa nán+ near+peañ+r+ni.

19 Nion+ searar+ñj+pi, ayí r+ip+r+ni. Gor+xo xeg+ xewaxo Kiraiso neaiñj+pim+ dán+ áamá nñ+ ámi xfo tñ+ nawín+ imón+r+x+n+r+ neaim+n+r+ yar+ni. Nene wiaíkiñwáp+ s+n+ dñj+ fá m+x+r+ r+xa yokwar+m+ n+neair+ nán+ peá mon+. Ap+ ner+ none en+ wá nur+meranéná xw+y+á re r+n+ñj+pi, “Gor+xo r+xa neaiñj+pim+ dán+ ámi xfo tñ+ nawín+ imón+pax+r+ni.” r+n+ñj+pi ur+r+x+n+r+ near+peañ+r+ni.

20 Ay+nán+ none xw+y+á Kiraiso yanj+ neaiapowár+ñj+pi wur+yar+ñwáoner+ni. Noneyá manj+yo dán+ urar+na Gor+xo xewan+ño e+n+ñj+ urar+ñj+r+ni. Ámayo Kiraiso nán+ r+x+ñj+ re wur+yar+ñwár+ni, “Gor+xom+ sfm+ tñ+ wiar+g+áy+né áamá xfo tñ+ anan+ gwiaum+ inan+ nán+ xe oneaim+x+n+r+ sñw+ w+n+poy+.” wur+yar+ñwár+ni.

21 Ayí r+ip+ nán+ e wur+yar+ñwár+ni. O fw+ bi meño aí Gor+xo none o tñ+ nikár+n+ñj+pim+ dán+ áamá xfo “Wé rón+g+áy+r+ni.” rár+n+áy+ imón+r+x+n+r+ om+ neg+ fw+ yar+ñwáp+ n+ñw+r+r+r+ fw+ yar+ñj+ wón+ñj+ n+wim+x+r+ xe op+kípoy+n+r+ sñw+ w+n+ñj+nig+ni.

6

Wá+ wur+meiar+g+áwam+ wímeaar+ñj+pi nán+r+ni.

1 Áamá xfo tñ+ nawín+ gwiaum+ in+íp+r+ nán+ o tñ+ nawín+ yar+ñwáone enagw+ nán+ enj+ r+rém+x+ n+seair+r+ r+ip+ osearane+y+, “Gor+xo wá seawian+ñj+y+né xe sur+fmá oneaímean+r+ mepan+.” osearane+y+.

2 Ayí B+kw+yo r+ip+ n+r+n+r+ eán+ñj+g+ nán+ searar+ñw+ni, “Gor+xon+ r+x+ñj+ sey+né n+rar+g+áp+ ar+á seaipax+na r+xa ar+á seañanig+ni. S+á ámay+né yeáy+ seayim+xemeám+fa nán+ imónáná r+xa ar+rá seañanig+ni.” Ap+ B+kw+yo n+r+n+r+ eán+ñj+g+ nán+ pírán+ñj+ ar+á ókiar+ n+món+poy+. Gor+xo ar+á neaipax+na, ayí rínar+ni. S+á o yeáy+ neayim+xemean+fa nán+ imón+ñj+y+i, ayí r+yir+ni. Ay+nán+ “Gor+xo wá n+neawian+r+ neaiñj+pi xe sur+fmá oneaímean+r+ mepan+.” searar+ñw+ni.

3 Wá+ wur+meiar+ñwáone nemeranéná neg+ yar+ñwáp+ nán+ xw+y+á m+neamear+pax+ oimónaney+n+r+ áamá none yar+ñj+agw+ sñw+ n+nean+róná óreámioapax+ imón+ñj+pi bi yar+ñj+agw+ sñw+ m+nean+pa oépoy+n+r+ an+ñj+ min+ yar+ñwár+ni.

4 Pí pí neranéná “Áamá awa Gor+xom+ x+náiwán+ñj+ nimón+ro pírán+ñj+ om+ñj+ wiar+g+áwar+an+?” oneaiawípoy+n+r+ yar+ñwár+ni. E neranéná pí pí xean+ñj+ neaímeá+pi xwámám+ wirane an+ñj+ neain+pax+ imón+ñj+ neaímeaar+ñj+pi xwámám+ wirane dñj+ r+á neawepax+ imón+ñj+pi xwámám+ wirane yar+ñwár+ni.

⁵ Iwanjé neamepearínáraní, gwé anjéyo neanwírarárínáraní, sipí owikárípoynírí símfráxwíró yarígááyé íkwíkwierí niníro neaiarínáraní, xwámámé wiaríñwáríní. Omíñjé aníñjé miní okíñjé tñní erane enjwáoneríní. Si rorane agwíñí erane enjwáoneríní.

⁶ None nání “Awa Goríxomí xínáiwáníñjé nimóníro píráñíñjé omíñjé yarígááwaríñí?” oneaiawípoynírí rípi ení yaríñwáríní. Íkwíráfnáníñjé nimónírí erane nepaxíñjépi nání níjéá imónírane saníñjé imónírane wá níwumíxírane arírá wirane Goríxoyá kwíyí neaainíppimí dání erane mimóní imóníñjépi míwíwapíyí ámayó nepa dññjé sipí níwirane erane

⁷ xwíyíá nepaxíñjé imóníñjépi yanjé urírane enjé eáníñjé Goríxo neaimíxíppimí dání erane yaríñwáríní. Ámá míxí nání imóníñjépi íá xírarígápa none nemeranéná wé róníñjé yaríñwápi wíá tñnaníwá nání wé onamíñjú tñní íá xírírane xíxe míxí wianíwá nání wé náú tñní íá xírírane yaríñwáoneríní.

⁸ Wí yayé neamero wí paimamé neairo neaiarígíoneríní. Wí none nání repíyí níwiróná “Sípí yarígááwaríní.” uríro wí “Nanjé yarígááwaríní.” uríro yarígíoneríní. Nepání yaríñwáone aiwí wí “Yapí neaiepisarígááwaríñí?” neaiawiarígíáríní.

⁹ None nání wí “Porowa gowaríñí? ‘Awa nání ámá obaxé níjéá imóníñoi.’ ríseaimónaríní?” raríñagáa aí ámá obaxé none nání nepa níjéá imóníñoi. None amí amí nemeranéná yoé mayé nimónírane aí sñní ñweañwíní. Síyiké neaearígíone imóníñagwi aiwí sñní wí míneapíkígíoneríní.

¹⁰ Íkññíñjé sipí neaiaríñagí aiwí íníná dññjé nífá neainaríñjépi. “Awa amípi nání díwé ikeamónígíááwaríñí?” neaiawiaríñagáa aí none xwíyíá yayé neainaríñjépi wáé uraríná ámá obaxé aríá neairíñjépi dání Kiraiso tñní nawíní níkáríníro nání amípi mímúronígíáyé yapí imónarígíáríní. “Amípi bí íá mímáxírígíááwaríní.” neaiawiaríñagáa aí amípi Kiraiso neaiñjépi bí míneamúronjéneríní.

“Síñjé seararíñwá enjagwi nání seyíñé ení xíxeni neaiípoyi.” uríñjé náníríní.

¹¹ Koríníyo ñweáyíñé, apí apí níseara nuranéná yumí bí míseai síñjé ríwáríní. E nísearíranéná seyíñé dññjé síxé seayíñwáone síwáníñjé seainíwáríní.

¹² None dññjé síxé muyípa oyaneyínírí wí éwáonemani. Sewaníñjéyíñé awamí dññjé síxé muyípa oyaneyínírí éfá enjagí nání nawíní mimóníñwíní.

¹³ Ayínání xanoní gí níaiwíyo urípaxé rípi osearímíní, “Xíxe oinaneyí. None dññjé síxé seayaríñwápa seyíñé ení neayípoyi.” osearímíní.

“Dññjé mímíkwírogíáyé tñní gwé mímónípaní.” uríñjé náníríní.

¹⁴ Jisasomí dññjé mímíkwíroarígíáyé tñní wigé yarígáápi oyaneyínírí wí gwé mímónípaní. Ayé rípi nání seararíñjépi. “Ámá wé róníñjé imóníñjépi yarígááyé tñní manjé wiaíkiarígíáyé tñní axípiñí epírfá nání imónípaxé imóníñí.” ríseaimónaríní? “Axíná wíá ónírí sífá yínírí epaxíñí.” ríseaimónaríní?

¹⁵ “Kiraíso tñní Obo tñní dññjé axípiñí xíríñjé.” ríseaimónaríní? “Kiraísomí dññjé wíkwírogíáyé dññjé moro dññjé mímíkwírogíáyé dññjé moro neróná axípi bí mopaxíñí.” ríseaimónaríní?

¹⁶ “Goríxoyá anjé ñwíá —Iwámí dání nene yayé umearíñwáiwáríní. Iwá tñní ñwíá ámá meñweaarígáápi tñní ananí axé e kumíxáripaxíñí.” ríseaimónaríní? Oweoi, nene Ñwíá aníñjé síñjé imóníñooyá anjé ñwíáiwáníñjé imóníñagwi nání wí e yaiwípaxímaní. Nioní seararíñjépi Goríxo xewaníño ríñjé rípi tñní xíxeni seararíñjépi, “Nioní gí ámayé tñní nawíní darónímíáríní. Nioní wigé Ñwíáoní imóníñáná ayé gí ámayé imónípírfáñí.” Ámínáo e níñírí nání

¹⁷ ámá xegé imónígíáyo rípi ení uríñjépi, “ ‘Ámá Goríxoní dññjé mímíkwíró wigé ñwíáyo xídarígíáyé tññjé e dání ní míxeámínímí xegé bí imónígíáyíñé imóníñíxíní.’ Ámínáoní e seararíñjépi. ‘Wigé ñwíá imóníñjépi —Apimí dání píaxé seaeáñpaxé

imóniηíþimírini. Apimi bí onimiá amáf míróní anihini wé íá ayimeaénífríxini. Seyíne e nerónáyí, nioní ananí seamímínimfáriní.

¹⁸ Nioní segí áponí imóniηáná seyíne gí niaíwí oxoyíne imóniro niaíwí apíxíwayíne imóniro epírfáriní. Ámináoní —Nioní ení eánigfá nýoní seáyí e wimóniηáonírini. Nioní e raríηini.” Xwíyíá apí Bíkwiyo nírini eániηagí nání “Jisasomí diηí míwíkwíroarígíáyí tñní wigí yarígíápí oyaneyínirí wí gwí mimónípaní.” seararíηini.

7

¹ Negí diηí sixí seayíηwáyíne, Goríxo negí símímaní e dáníniηí e nearíηí enagí nání ámaéne pí pí ayá neaduníþaxí yaríηwáþí, diηí þiaxí neaeámíxaríηíþirani, wará þiaxí neaeámíxaríηíþirani, nírini ígfániηí oeámínaneyí. Goríxomí wáyí níwíríηíþimí dání síyikwí míníηwaéne oimónaneyínirí wé roáfwanígini.

Koriníyo ηweáyí kímónigfá enagí nání Poro yayí winíηí nánirini.

² Seyíne none diηí sixí neayíþoyí. Ayí ríþí nání raríηini. Segíyí womí aí síþí bí míwíkaríηwáriní. Segíyí womí síþí bí wíkararíηwámani. Womí amíþí bí íwí uráþíηwámani.

³ Nioní e nírini “Poro xwíyíá neamearímínirí rarini.” ríseaimónarini? Oweoi, nioní ríxa re searáfáriní, “None diηí sixí ayá wí seayíηwáone enagí nání seyíne péánáyí, none ení níþeþaxí neainíáriní. Seyíne síní ηweaηáná none ení síní ηweapaxí neaimóníníáriní.” searáfá enagí nání wí e seaimóníþaxímani.

⁴ Seyíne xámi searíηáþí xídiþírfá nání bí onimiáþí marfáí, aga diηí ayá wí síηá neánarini. Seyíne nání míxí níseameakínirina ení ayá wí seameakínaríηáriní. Xeaníηí níní none neaímeáfmi seyíne nání diηí nímoríηíþimí dání awayini íkíηwíníηí nímirínirí diηí ayá wí nífá ninaríηíriní.

⁵ None aηí Tírowasiyo þíni níwíárími níþurí Masedonia þíropenístýo níréómáná aí kíkífá ηweapaxí bí míneaímeá ríþí ríþí oyaneyínirí éwáyí síþíni síþíni neaímeaarina áma wí tñní xwíyíá xímíxímí nínirí nírinírane negí xwíoxíyo dání wáyí neainirí yaríηagwí aiwí

⁶ Goríxo —O áma ríxa yopa nímegíniríηíþimí dání diηí sixí mínígíayo míηí íkíηwíníηí umíraríηorini. O Taitaso ámi neaímeáfþimí dání míηí íkíηwíníηí neamíríηíriní.

⁷ Taitaso neaímeáfþimí dánini Goríxo míηí íkíηwíníηí neamíríηímani. Seyíne omí numímíníro míηí íkíηwí umírígíáþí nání repíyí níneairina apimí dání ení Goríxo íkíηwíníηí neamíríηíriní. Taitaso repíyí níneairina seyíne Poroní ámi síηwí nananíro nání íkíniηí síþí seairíηíþí nání repíyí neairí “Negí níþíkwi ní mýyaríηwáþimí dání Poromí ayá ríá wímoaríηwíni?” níyaiwíro nání ηwí eaarígíáþí nání repíyí neairí Poroní arfá nianíro nání síní ayá ríá seawearíηíþí nání repíyí neairí ení enagí nání ámi aga yayí seáyími dání bí tñní níniηínigini.

⁸ Payí xámi nioní nearí seamónaþíηána íá níroróná aga diηí síþí seairí enagí aiwí “Nioní ana pí nání nearí wíowaríηárfani?” níyaiwírí diηí síþí níηímani. E nerí aí seyíne íá níroróná axínáni diηí síþí seairíηagí síηwí níseairina nioní ení diηí síþí bí onimiáþí níniηínigini.

⁹ E nerí aí agwí nioní yayí ninarini. Seyíne diηí síþí seairíþí nánini yayí míniní ayí diηí síþí seairíþimí dání segí síþí yarígíáþí ríwífmíní mamófá enagí nání yayí ninarini. Seyíne diηí síþí níseairina ayí Goríxo seaimíxaríηíþí tñní xíxeni seairí enagí nání xwíyíá none searfíwáþimí dání wí xwírífá míseaikíxéwá enagí nání raríηini.

¹⁰ Ayí ríþí nání seararíηini. Áma diηí síþí Goríxo wímíxaríηíþí tñní xíxeni níwírina apimí dání wigí síþí yarígíáþí ríwífmíní mamóarfáriní. E neróná diηí síþí apí Goríxo yeáyí uyímíxemeanífa nání níþemeámí waríηí enagí nání ámi diηí síþí níwírí

5 E neróná none “E epíraoi.” niyaiwirane diñf ikwímonjwápi tñni xixeni mé xámi Áminá Gorixo pí pí wimónariñfpi oxídaneyinro nipáwimáná o wimónariñfpi ni xídiróná Porowane eni neafwiapigíawixini.

6 Ayináni Taitasomi seyíne tñf e nání nurowáriríná enf rirémixí niwiri re uriñwanigini, “Iwamíó Korinþyo ñweáyf joxi tñni negf wíniyo arirá wianíwá nání wá niwianirane ñigwí fáyo oroaaneyinro egíapa ámi nero ñigwí xámi ‘Api roáwanigini.’ rárigfápi tñni xixeni yárfírixini.” uriñwanigini.

7 Pí pí seyíne neróná ámá wí yarigfápipi múroarigfáyíne nimóniro yarigfáriní. Gorixomi diñf niwíkwírorónaranti, api nání ámáyo áwanf nuríronaranti, api nání nijfá nimóníronaranti, Gorixo wimónariñfpi yaníro nání símf níxeadfpeníronaranti, none nání diñf sípí none seaimixiñwápipi dání níseairínaranti, api nipini neróná múroarigfáyíne nimóniro yarigfá enagi nání segf wíniyo arirá wianíro nání ñigwí níroaróná eni múroarigfáyf yapí nimóniro yárfírixini.

“Seyíne eni roárfírixini.” uriñf nánirini.

8 “Poró sekaxí níriñf neararini.” miyaiwipani. Gf diñf ripini enagi searariñfni. Nioni wíniyf Judia píropenisíyo ñweáyo arirá wianíro nání símf níxeadfpeníro yarigfápi nání repiyf seaíaná seyíne eni síwá réniñf oneaipoyinri searariñfni. Negf Judia píropenisíyo ñweáyf nání nepa diñf sípí neainarini. Síwá éniñf oneaipoyinri searariñfni.

9 Seyíne negf Áminá Jisasi Kiraiso wá níneawianiri neaiñfpi nání ríxa nijfá imóniñagfá nání raríñfni. O añfnamí niñwearíná amípi mímúróniño nimóniri aiwí seyíne yeáyf seayimixemeámániri xwíá tíyo nání níbiríná uyípeayóniñf nimóniri seyíne añfnamí dánf amípi mímúrónigfáyíne imónipírfá nání seaiñfíriní.

10 Seyíne Judia píropenisíyo ñweagfáyo arirá owianeyinri yarigfápi nání diñf nioniyá, ayf ripirini. Xwiogwí aga xámi pwenomi seyíne iwamíó ñigwí roárfírfápi agwí néra nuro yoparípi niyárirínáyf, “Ayf ananirini.” nimónarini. Iwamíó ñigwí roárfírfáyf, ayf seyíne aiwí xámi oyaneyinri wimónarigfáyf, ayf axíyíne enagi nání searariñfni.

11 Ayináni ñigwí “Api oroaaneyi.” rárigfápi ríxa nipini roárfípoyi. Iwamíó oyaneyinriná diñf ríá seaweñfpa yoparípi níroárfírfá seyíne roárfípaxf imóniñfpi tñni xixeni roárfírfá nání xe diñf ríá seawéwinigini.

12 Ayf ripi nání searariñfni. Giyf giyf ámá wíyo arirá wianíro nání “Ñigwí api roárfíwanigini.” niyaiwimáná amípi roárfípaxf imóniñfpi tñni xixeni roárfánáyf, Gorixo “Ayf ananirini.” wiaiwiariñfíriní. Amípi ayf míroárfípaxf imóniñfpi “Roárfírixini.” wí yaiwiariñfomani.

13 Ñigwí searápírfáyf kikiíá ñweapírfá nání seyíne aníñf seaikáriminiri nerí mírariñfni. Ayf eni seyíne tñni xixeni apáni tífáyf oimónípoyinri raríñfni.

14 Jisasoyá síyikf imónigfáyf wí amípi wí mímúrónigfáyf imóniñáná wí dífwí ikeamónigfáyf mimónf nini apáni tífáyf imónipírfá nání agwí ríná amípi ayá wí seyíne tífápi dífwí ikeamónigfáyo arirá wiaríño. Seyíne eni ríwéná amípi wí nání dífwí ikeamóniro ayf eni amípi ayá wí tífáyf imóniro nerínáyf, arirá seaipírfáriní.

15 Bíkwiyo dání eníná Isireriyf ámá diñf meañe nemeróná egfápi nání re níriniri eániñfpi nioni searariñfpi tñni xixeni imóniñagfá nání searariñfni, “Ámá aiwá manái riníñfpi xwé meáfáyf xwé nímearo aí wigf nípaxf imóniñfpi seáyf e tífáyf mimónigfawixini. Ámá onímiápi meáfáyf onímiápi nímearo aí aiwápi nání dífwí ikeamónigfáyf mimónigfawixini.” níriniri eániñfpi nioni searariñfpi tñni xixeni imóniñagfá nání raríñfni.

“Taitasomi tñni ámá waúmi tñni urowárenaparíñfni.” uriñf nánirini.

16 Nioní seyíné arírá seaimí nání díní ríá níwearingípa Goríxo Taitaso ení seyíné arírá seainí nání díní ríá owenírí wimíxarínagí nání yayí owianeyí.

17 Ayí rípi nání “Taitaso ení seyíné arírá seainí nání díní ríá wearíní.” seararíníní. “Joxí Koriníyo nweáyí tíní e nání ámí níneauipaxoxírání?” uráná “Ananíríní.” ríí enagí náníní míseararíníní. Xewanínjo ení “Oumíní.” níyaiwirí símí níxeadípenírí nání xegí díní tíní seyíné tíní e nání barínagí nání seararíníní.

18 None omí tíní negí nírixímeáyí womí tíní ení uowárarínwíní. O xwíyíá yayí neainarínípi wá níuríméríná enípi nání Jisasoyá síyikí imónígíá amí gímí nweagíáyí níjía níniro íá earoarínígíforíní.

19 O apíní imónínjomaní. Rípi ení imónínjoríní. Jisasoya síyikí imónígíá Masedonia píropenísí tío nweagíáyí o none Judia píropenísíyo nweáyo arírá wianíwá nání nígwí Jisasoyá síyikí imónígíá apí apimí urápmearíná Porowa tíní nawíní níkumíxínírí eméwínígínírí urípeáforíní. Ámá wí none nígwí awí eaamearínagwí níneaníróná Ámínáomí seáyí e umíeyoaro none nání “Wígí wíníyo arírá wípírí nání díní ríá wearígíáwaríání?” neaiawíro epírí nání rípi yarínwíní.

20 Díwí ikeamónígíá nání nígwí yaní ewaní nímoníro xwéní xwéní níroaro neaiapowáraná yarínwápi nání ámá wí “Porowa nípkwíní míyarínjoi.” neamearípiríxínírí píraníní níwíperane ámá o tíní nawíní urápmearínwíní.

21 None pí pí oyaneyínírí neranéná Ámínáo “Ayí e neróná wé róníní imónínípi yarínjoi.” yaiwiarínípi nání díní nímorane aiwí apí náníní díní nímorane yarínwáonemani. Ámá “E neróná wé róníní imónínípi yarínjoi.” yaiwiarígíápi nání ení díní nímorane yarínwáone enagí nání seararínwíní.

22 Awaú tíní negí nírixímeá amí womí tíní ení uowárenaparínwíní. “O none pí urarínwápi xixení xídínírífenínjoi?” níyaiwirane “Apí et. Apí et.” urínwápipimí dání iwamíó wíwapíyayíáná o aríkí xixení xídarínagí wínínwáoríní. O seyíné “Nígwí apí roaáríwanígíní.” rárígíápi tíní “Xixení níroaárípiráo.” níyaiwirí díní síjía weánarínagí nání “Nioní ení saní urínarómíní.” níyaiwirí awaú tíní baríní.

23 Taitaso nání seyíné ríxa níjía imónínjoi. O xwíyíá yayí neainarínípi wá urímeaaníwí nání gí gwí mónígwíí woríní. Seyíné seáyí seaiianírái nání nawíní nímonírí yarígíwíí woríní. O tíní nawíní barígííwaú awaú Jisasoyá síyikí imónígíá píropenísí tío nweagíáyí uowárfáwaúríní. Egí nerígíípimí dání Kiraisomí seáyí e umíeyoaaarígííwaúríní.

24 Ayínání ámá waú wo awa níbiro síjwí seanínáná “Nene ámáyo díní sípi wíarínwáeneríní.” rarígíápi “Neparíní.” oyaiwípoyínírí apí e iwamíó éríxíní. Seyíné e éánáyí Jisasoyá síyikí imónígíá apí apí seyíné nání re seaiawípíríáríní, “Ayí ámáyo díní sípi níwirí wíarígíáyíárání?” yaiwípíríáríní. None seyíné nání míxí nímeakínírí urínwápi nání ení “Apání nearígíawixíní.” yaiwípíríáríní.

9

Nígwí arírá wianíro nání awí eaamearígíápi nání uríní náníríní.

1 Nígwí Judia píropenísí nweáyo arírá wianí nání awí eaamearínwápi nání payí rípi seyíné nání nírirí nearíná “Míkí menagí nání surímá nírirí ríá earíníní?” nímonaríní.

2 Seyíné apí yaníro nání díní ríá seawearínípi nání níjía nímonírí nání e nímonaríní. Íníná Jisasoyá síyikí imónígíá Masedonia píropenísí tío nweagíáyí aríá egíe dání weyí níseamearíníná re rayarínwáriní, “Xwíogwí xámí pweagomí Jisasoyá síyikí imónígíá Gírikí píropenísíyo nweagíáyí apí éwanígínírí ríxa érowíápínígíáríní.” E rayarínwápipimí dání Masedonia nweáyo wígí ámá nápi nene ení axípi éwanígínírí ayá rowíá wíaríní.

3 “Payí rina suríma níriri ría eaaríñini?” nimóníagi aiwi seyíné nání míxí nimeakíniri rayaríñwápi suríma imónínigíniri negí níríxímeá waú wo awami uowárenaparíñini. Ayí áamá re ñweagíáyo “Koriníyo ñweáyí ñígwí íáyo roapírí nání ríxa nípímoárímáná ñweañoi.” uríápi seyíné nepa xíxeni e oépoynírí áamá rowami uowárenaparíñini.

4 Ríwéná Masedonia dání tífí wí nioni tñni níríranéná seyíné ríxa nípímoárímáná mñweañagí sñwí niseanírínáyí, none “Ayí ríxa nípímoárímáná ñweañoi.” nityaiwirane dñí sñá neaeánaríñípimi dání ayá neainínigíniri nání seararíñini. Seyíné ení ayá míseainípa eníáraní?

5 Ayínání nioni re nimónígoi, “Negí níríxímeá awa xámi nínimearo nioni sñni mírémóami enáná ñígwí seyíné negí símímaní e dání ‘Níroari wianíwárini.’ neararígíápi ‘Ríxa ípímoárípoyi.’ searípírí nání ourowárimini.” nimónígoi. Nioni nírémoríná ñígwí apí nání símírírí seáíápiimi dání maríáí, segí dñíyo dání xíxeni apání ípímoáríníagi winíímigíniri awami uowárenaparíñini.

“Yañ ewaní nimóníro roaárííxini.” uríñí náníñini.

6 “Poró pí yaiwiani nání ría neararíni?” nityaiwirínáyí, ewayí xwíyíá rípi nání dñí mópoyní. Áamá aiwá xwé íwíá uríto aiwá xwé miníáriní. Onímíá uríto onímíá miníáriní. Ewayí xwíyíá apí áamá wigí winíyo arírá wianíro nání ñígwí níroaro wiarígíápi nání rítamíñíyí níníri ríníni. Xwé níwiríná Goríxo wíípi xwé imóníni. Onímíá níwiríná Goríxo wíípi onímíá imóníni.

7 Ayínání nityínéní xíxegíní áamá arírá wianíro nání ñígwí níroaríná wíki dñí nityaiwimánáraní, áamá wo símeaxídí seáíánáraní, níroari mñni míví xámi “Ñígwí níwiríná apí wíwanígíni.” yaiwiarígíápi nání dñí nímoró níroaro mñni wíríxíni. Áamá wigí winíyo arírá wianíro nání ñígwí íáyo níroaríná yayí tñni roarígíáyo Goríxo dñí síxí uyaríñí enagi nání raríñini.

8 Ai o seyíné aikí yínípríá náníraní, aiwá nípríá náníraní, apání tígíáyíné imóníro áamá díwí ikeamónígíáyo arírá wípírí nání imónígíápi tñni xíxeni mímoní múroro epíríá nání ananí seáyí e seaimíxípaxoríni.

9 Nioni seararíñápi tñni Bíkíyo dání áamá wé rónígíáyí yarígíápi nání re níríníri eáníñípi tñni xíxeni imóníni, “O yañ ewaní nimóníri díwí ikeamónígíáyo wiaríñíriní. Ayínání o wá níwianírí wíñípi nání Goríxo ná ríwíyo aiwi wí dñí peá moníámani.” E ríníñípi nioni seararíñápi tñni xíxeni imóníñagi nání raríñini.

10 Goríxo —O aiwá omíñí yarígíáyo íwí íwíá urípírí nání mñni wírí aiwá nípríri nání mñni wírí yaríñoríni. O amípí seyíné Kiraisomí dñí wíkwíroarígíá winíyo arírá wípírí nání ení mñni seaiapírí sayá nímixa urí eníáriní. E yaríná áamá aiwá omíñí xwé níróa núfásáná aiwá xwé miarígíápa seyíné ení yañ ewaní nimóníro wiarígíápiimi dání axípríñí e epíríáriní.

11 Seyíné gíní gíná dñí re yaiwiaríná, “Ananí yañ ewaní nimónírane negíyo owianeyí.” yaiwiaríná Goríxo seyíné xwéni mñni wípaxí imónípríá nání amípí wí mímúronígíáyíneníñí seaimíxíníáriní. E seaimíxíníá enagi nání segí séríxímeáyo arírá wianíro nání ñígwí xwéni roarígíápi Porowane nísearápirane nímeámi nurane wianírí yaríñagwí sñwí níneaníróná ríxa Goríxomí yayí wípíríáriní.

12 Ayí rípi seararíñini. Arírá wianíro nání seyíné yarígíápi áamá Goríxoyá amípí wí nání díwí ikeamónígíáyo xíxeni arírá wíáraníro nero aiwi apíni míyaríñoi. Seyíné yarígíápiimi dání áamá obaxí Goríxomí yayí seáyí e níwíera waríñoi.

13 Ayí rípi raríñini. Ámá yí seyíné ñígwípi wianíro yaríñagí sñwí níseaníróná rípi seaiwípíríáriní, “Nene sñwí aníñwáé dání áamá ayí xwíyíá woákíki inarígíápi — Apí yayí neainaríñí Kiraiso ríñípríriní. Apí aríá yímígi nero xíxeni ríá xídaráñoi?” níseaiwíro nání Goríxomí seáyí e umíeyoapíríáriní. Rípi ení seaiwípíríáriní,

“Nene tîni wîniyo tîni arîrá neaianîro nânî mîni neaiapaxî imónîñîpi nîmúro xwéni rîa neaiaparîñoi?” nîseaiawiro nânî enî Gorîxomî seáyi e umfeyoapîrfárinî.

¹⁴ E nero seyîné nânî rîxiñî nîseaurîyiróná seyîné Gorîxo ámáyo wá nîwianîrîná ámá wianarîgîápimi wiárî nîmúrorî wianarîñîpi tîni yarîgîáyîné imónîgîá enagî nânî seyîné nânî íkîniñî sîpî winîfárinî.

¹⁵ Gorîxo xegî xewaxomî nîwîrénapîrîná neaiiñîpi —Apî amîpî bi tîni rîtamîñîyîf mepaxî imónîñîpîrîni. Apî nânî yayî owianeyî.

10

Xîo nânî rarîgîápi xwîo oeámîniîrî urîñî nânîrîni.

¹ Agwî Poronî —Nionî ámá wî re rarîgîonîrîni, “Neneyá sîñwî tîñî e dánî ayá igigî nerî aiwî nene sîñwî manîñwaé dánî ayá nepeárîmánáñîñî payî nearî rarîñorîni.” rarîgîonîrîni. Nionî Kiraiso xwîá tîyo nemerîná nîpenîrî awayîni yago enagî nânî

² rîxiñî rîpi osearîmîni, “Nionî segî tîñî e nîrémorîná ayá igigî mé nerî ámá ‘Porowa Kiraisomî mîxîdarîgîáyî yarîgîápa yarîgîáwarîni.’ neaiawiarîgîáwamî sîmî tîni mîxî rîá tîñî urîmîápi seyîné enî searîmîa nânî mînimîxiñîpanî.”

³ None xwîá tîyo nîñwearanéná ámá Gorîxomî mîxîdarîgîáyî tîni nîñwearane aiwî ayî dîñî moarîgîápimi dánî dîñî nîmorane mîxî inarîñwáonemani.

⁴ Amîpî none mîxî nânî xîrîñwápi ámá ayî xîrarîgîápi mîxîrîñwîni. None xîrîñwápi sîmî tîni inarîñwápiyá onáî imónîñîpi xwîrîá ikîxeanîwá nânî Gorîxoyá enî eánîñî imónîñî tîñîpi xîrîñwîni.

⁵ Apî ía nîxîrîrane re yarîñwîni. Pî pí ámá wigî dîñîyo dánî xewîf neñwîpémáná érowîápînarîgîápi pîrîf wiaîkirane xwîyîá “Seáyi e imónîni.” rarîgîá ámá Gorîxo nânî nîjîá mimónîpa oépoynîrî mudîmoarîñîpi pîrîf wiaîkirane nerane ámá nîñî pí pí “Oyaneyî.” nîyaiwîróná Kiraisomî arîá yîmîgî wîpîrî nânî wigî dîñîpi íánîñî xîrîrarîñwîni.

⁶ Seyîné nionî searîápi rîxa arîá yîmîgî niarîñagîa nîseanîrîná nionî ámá wigî nîwiaîkiarîgîápi tîni pîrîf umamómîa nânî rîxa ipîmónîñîni.

⁷ Seyîné warárîmîni sîñwî nîwîniîro yarîñoi. Segî wo “Kraisoyá ayá tîñî imónîñáonî ayî, nionîrîni.” nîyaiwîniîrî dîñî sîñá neánîrînáyî, xîo Kraisoyáo imónîñîpa none enî Kraisoyáone imónîñagwî nânî ámî xewanîño dîñî xewîf neaiawiarîñîpi nânî dîñî nîyaîkirorî none imónîñwápi tîni xîxenî neaiawîwîniñîni.

⁸ Ámînáo none nénî tîgîáyîniñî oimónîpoyîniîrî nînearîpearîná seyîné xwîrîá mîseaikîxé Jisasomî pírániñî xîdîpîrî nânî enî sîxî seaimîxanî nearîpeañî enagî nânî nîwanîñonî mîxî ayá wî nîmeakîniîrî aî ayá bi nîniñîmenîñoi.

⁹ “Payî Poro eañîñîpi nene ía nîroranéná enî sîrîrîñwî neainîni nânî rîa eañîni?” oyaiwîpoyîniîrî meañîñîni.

¹⁰ Wa nionî nânî re rarîgîárîni, “O payî nearîná xwîyîá rîá tîñîpi nîrîrî eañîño aiwî ámá sîñwî anîgîe dánî ‘Enî eánîño îworanî?’ wî wiaîwîpaxî mimónîñorîni. Xwîyîá nîrîrîná pírániñî irî mîrépearîñorîni.”

¹¹ Nionî nânî e rarîgîáwa nîjîá re imónîrîxîni. None seyîné sîñwî mîneanîgîe dánî payî nearîná imónîñwápa ámî segî sîñwî anîgîe dánî neranéná axîpi nîmónîrane yanîwárinî.

¹² None ayá nepeárîmáná ámá seáyi e nîmónîro weyîf menarîgîáwa nânî rîframîñîyîf nîniîrane “Awánîñî imónîñwîni.” wî rîpaxonemani. “Nawîni nîkumîxîniîrane imónîñwîni.” enî wî rîpaxonemani. E nerî aî ámá ayî wigî wo nânî “Apáni rîyarîni? Sîpî rîyarîni?” nîyaiwîróná wîwanîñîyî yarîgîápi tîni sîñwî nîwînaxîdîro “O apáni yarîni.” rarîgîárîni. Wigîpi rîframîñîyîf nîga warîgîárîni. E neróná sa majîmajîá nîkárîniîro yarîñoi.

13 Wa e yarĩṅagá aiwí none mĩxí nĩmeakĩnĩnĩranéná sanĩṅí none neatiṅĩpĩ nánĩ dĩṅí mamó nerane wiárí nĩmúrorane mĩxí meakĩnĩnanĩmėwĩnĩ. Gorĩxo wáf urĩmėfĩrĩxĩnĩrĩ nĩnearĩpearĩná none nánĩ sanĩṅí neatiṅĩpĩ —Apĩ seyĩné enĩ ínĩmĩ ṅweagáfĩrĩnĩ. Apĩ nánĩ dĩṅí nĩmorane mĩxí meakĩnĩnanĩwĩnĩ.

14 Seyĩné sanĩṅí Gorĩxo neatiṅĩpĩ ínĩmĩ ṅweagáfáyĩné eṅagĩ nánĩ none seyĩné tĩṅí e nánĩ nĩbĩrĩ xwĩyáfá Kiraiso nánĩ yayí neainarĩṅĩpĩ nánĩ wáf nĩsearĩrĩná sanĩṅí Gorĩxo neatiṅĩpĩ wí wiárí nĩmúrorane eṅwámanĩ.

15 Ayĩnánĩ none mĩxí nĩmeakĩnĩnĩranéná sanĩṅí Gorĩxo neatiṅĩpĩ wí wiárí nĩmúrorane ámá wa omĩ nĩxĩdĩróná éfápi nánĩ none xeṅwone weyí menarĩṅwámanĩ. Wí e mé dĩṅí re nĩyaiwirane ikwĩmoṅwĩnĩ, “Seyĩné Jisasomĩ dĩṅí nĩwĩkwĩroro eṅí neága nuróná none épearĩṅwápimĩ dánĩ sanĩṅí Gorĩxo neatiṅĩpĩ tĩnĩ xĩxenĩ xwé nimóga upĩrĩfárinĩ.” nĩyaiwirane ikwĩmoṅwĩnĩ.

16 Seyĩné e nimóga nurónáyí, none ananĩ seyĩné tĩṅí e orĩwámĩ dánĩ ṅweagáfáyí tĩṅí e nánĩ aĩ nurane xwĩyáfá yayí neainarĩṅĩpĩ wáf urĩrane yanĩwárinĩ. E nerane ámá wa Gorĩxo uowárinĩe dánĩ wáf rĩmėfápi xeṅwone weyí mĩmearĩnĩpa yanĩwárinĩ.

17 E nerĩ aĩ Bĩkwĩyo re nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩ, “Go go mĩxí nĩmeakĩnĩrĩná Ámináo eṅĩpĩ nánĩ mĩxí meakĩnĩwĩnĩḡnĩ.” nĩrĩnĩrĩ eánĩnĩ.

18 Ayí rĩpi nánĩ xwĩyáfá apĩ mĩṅí nĩrorĩ seararĩṅĩnĩ. Ámá wiwanĩṅĩyí weyí mearĩnarĩḡfáyí nánĩ Ámináo “Mĩmĩwiáró yarĩḡfáyĩrĩfani?” yaiwiarĩṅĩmanĩ. Xewanĩṅo sĩṅwí nĩwĩnaxĩdĩrĩ pĩránĩṅí yarĩṅagá nĩwĩnĩmáná weyí umeararĩṅĩyí nánĩnĩ “Mĩmĩwiáró yarĩḡfáyĩrĩfani?” yaiwiarĩṅĩrĩnĩ.

11

Mimóní wáf wurĩmeiarĩḡfáwa nánĩ urĩṅí nánĩrĩnĩ.

1 Agwĩ xe Poro majfá níkarĩnĩrĩ xegí eṅĩpĩ nánĩ mĩxí bĩ omeakĩnĩnĩrĩ sĩṅwí nanĩpoyĩ. E seararĩṅagĩ aĩ rĩxa sĩṅwí e nanarĩṅoi.

2 Ayí rĩpi nánĩ “Xe mĩxí bĩ omeakĩnĩnĩrĩ sĩṅwí nanĩpoyĩ.” seararĩṅĩnĩ. Gorĩxo seyĩné nanĩ imónĩpĩrĩfá nánĩ dĩṅí rfá wearĩṅĩpa nionĩ enĩ nĩwearĩnĩ. Seyĩné ámá yapí seaĩwapĩyanĩro yarĩḡfá wĩyo arfá nĩwĩro mĩxĩdĩ sĩnĩ apĩyáĩwayĩnénĩṅí imónĩṅáná Kiraisomĩ seaṅwĩrĩrĩmfa nánĩ oxí ná womĩ omĩnĩṅí meánĩrĩxĩnĩrĩ searėroarĩṅá eṅagĩ nánĩ seyĩné nánĩ dĩṅí rfá nĩwearĩnĩ.

3 E nerĩ aĩ eṅĩná sidĩro Ipĩmĩ yapí nĩwĩwapĩyĩrĩná xegí ináyĩnĩṅí imónĩṅĩpĩmĩ dánĩ wĩwapĩyĩṅĩpa ámá wa seyĩné enĩ yapí nĩseaĩwapĩyĩro xeṅwĩmĩ dánĩ nĩmėra seawarĩná seyĩné sĩnĩ íkwĩráfĩnánĩṅí nimónĩro Kiraisomĩnĩ pĩránĩṅí mĩxĩdĩpa epĩrĩxĩnĩrĩ wáyí ninarĩnĩ.

4 Seyĩné rĩpi rĩpi yarĩṅagá nánĩ seararĩṅĩnĩ. Ámá wa Jisaso nánĩ rĩnĩṅĩpĩ xĩxenĩ mĩsearí xegí bĩ seararĩná seyĩné ananĩ arfá wiarĩḡfárinĩ. Kwĩyí none searána seaainĩṅĩpĩ marfáĩ, xegí bĩ nánĩ searána xe oneaainĩrĩ arfá wiarĩḡfárinĩ. Xwĩyáfá yayí seainarĩṅí none wáf searĩṅwápi marfáĩ, xegí bĩ imónĩṅĩpĩ searána ananĩ arfá wiarĩḡfárinĩ.

5 Aĩ nionĩ wí re yaiwiarĩṅáonĩmanĩ, “ ‘Kiraisoyá wáf wurĩmeiarĩṅwá seáyĩ e imónĩṅwáonerĩnĩ.’ rĩnarĩḡfáwa nionĩ imĩmí nĩmĩxĩṅoi.” yaiwiarĩṅáonĩmanĩ.

6 Nionĩ ámá sĩṅwí anĩḡte dánĩ xwĩyáfá nĩrĩrĩná irí mĩrėpearĩṅáonĩrĩfani? Irí rėpearĩṅáonĩrĩfani? Nionĩ majfárinĩ. E nerĩ aiwĩ nĩjfá xwĩyáfá yayí neainarĩṅĩpĩ nánĩ imónĩṅápi bĩ onĩmiápi mimónĩṅĩnĩ. Aĩ none seyĩné tĩnĩ nĩṅwearane pí pí neranéná “Porowa nĩjfá seáyĩ e imónĩḡfáwarĩfani?” oyaiwĩpoyĩnĩrĩnĩṅí sĩwá seainĩṅwárinĩ.

7 Nionĩ seyĩné kwĩyí emaxĩnĩpĩrĩfá nánĩ Gorĩxoyá xwĩyáfá yayí neainarĩṅĩpĩ wáf nĩsearĩrĩná nĩḡwí bĩ mĩsearápiṅápi mĩ dánĩ sĩyĩkwĩpĩnĩnĩṅí imónĩṅárinĩ. Nionĩ e eṅápi nánĩ “Poro sĩpĩ neaikarĩṅĩnĩḡnĩ.” rĩseaimónarĩnĩ?

8 Nioní xámi seyíné searéwapiyimí nání Jisasoyá s̄yikí imónigfá wín+yí n̄gwí n̄imónapáná nioní f̄wín+ñj̄ uráp̄ñanigini.

9 Ayí r̄ip̄i searar̄ñini. Nioní seyíné t̄ñi ñweañáná negí n̄r̄ixímeá Masedonia p̄iropenis̄yo dán̄+yí wí n̄b̄iro am̄ip̄i nioní d̄f̄wí ikeamónñápi x̄ixeni niap̄igfá en̄agi nání seḡ+yí womi aí an̄ñj̄ wí m̄wikár̄ñanigini. Pí pí ner̄f̄ná Koriní ñweáyíné an̄ñj̄ oseaikár̄im̄n̄r̄i meñanigini. R̄f̄wéná ámi n̄iseaimear̄f̄ná eni ax̄ip̄ini em̄f̄ar̄ini.

10 Xwiyíá Kiraiso nání nepax̄ñj̄ imónñj̄pi f̄á x̄ir̄ñáoní aga nepa re searar̄ñini, “Nioní ‘Koriní ñweáyo nuréwap̄iyir̄f̄ná n̄gwí b̄i murápar̄ñar̄ini.’ n̄r̄r̄i m̄ixí meak̄ñin̄f̄ap̄i seḡ Ḡirikí p̄iropenis̄yo n̄m̄n̄i yaní niwéa war̄f̄ná ámá wo áwini e dání n̄irakin̄f̄amaní.” searar̄ñini.

11 “Poró pí nání r̄f̄a e nearar̄ini?” r̄iseaimónar̄ini? “D̄ñj̄ s̄ixí m̄ineayar̄ño en̄agi nání nearar̄ini.” r̄iseaimónar̄ini? Oweoi, nioní d̄ñj̄ s̄ixí seayar̄ñaḡ nání Gor̄ixo n̄j̄f̄ar̄ini.

12 D̄ñj̄ s̄ixí seayar̄ñáoní aiwi “Kiraisoyá wáf̄ wur̄imeiar̄ñwá seáyi e imónñwáoner̄ini.” r̄inar̄igf̄áwa “Porowa wáf̄ n̄r̄imer̄f̄ná yar̄igf̄ápa ax̄ip̄i yar̄ñwáoner̄ini.” n̄r̄iro weyí mear̄inar̄igf̄ápi m̄wiár̄óm̄iḡin̄r̄i n̄gwí m̄isearáp̄i yar̄ñápi ax̄ip̄ini néra um̄f̄ar̄ini.

13 Ayí r̄ip̄i nání e néra um̄f̄ar̄ini. Ámá nioní searar̄ñáwa sa mimóní wáf̄ wur̄imeiar̄igf̄áwar̄ini. Ámáyo yapí wíwap̄yan̄iro nání yar̄igf̄áwar̄ini. “Kiraisoyá wáf̄ wur̄imeiar̄igf̄á war̄f̄ani?” oneaiawipoȳn̄r̄i wigí imónigf̄ápi r̄it̄f̄ nin̄iro xegí b̄i im̄ix̄inar̄igf̄ar̄ini.

14 Awa nání searar̄ñápi nání d̄ñj̄ n̄ip̄ikín̄iro ududí m̄iseain̄pani. Seteno aí xegí imónñj̄pi anani r̄it̄f̄ nin̄r̄i an̄ñaj̄ wíá ókím̄ixar̄ñyí wónñj̄ imónar̄ñr̄ini.

15 Ayin̄áni oyá x̄inálwánñj̄ nimón̄iro om̄ñj̄ wiiar̄igf̄áwa wigí imónigf̄ápi r̄it̄f̄ nin̄iro ámáyo s̄ñwí t̄ñj̄ e dání ámá wé rónigf̄á oimón̄poȳn̄r̄i yar̄igf̄áyí imónigf̄áp̄anñj̄ imónáná s̄ir̄f̄ m̄ip̄ikín̄pani. Yopar̄f̄ imón̄e wigí egf̄ápi t̄ñi x̄ixeni Gor̄ixo p̄ir̄f̄ umamonf̄á en̄agi nání rar̄ñini.

Wáf̄ n̄r̄imer̄f̄ná wímeañ̄pi nání ur̄ñj̄ n̄an̄r̄ini.

16 Xámi r̄f̄ápi ámi dir̄r̄í ner̄i b̄i osear̄im̄ni. Nioní m̄ixí meak̄ñin̄m̄pi nání “Poró majf̄á nikár̄in̄r̄i rar̄ñor̄ini.” m̄inaiwipani. E n̄isear̄ir̄i aí s̄ini “Poró majf̄á nikár̄in̄r̄i rar̄ñor̄ini.” n̄inaiwirónáyí, nioní segí ar̄f̄a egf̄e dání m̄ixí meak̄ñin̄m̄i nání seyíné majf̄á ikár̄inar̄ñj̄ wo weyí mear̄inar̄f̄ná xe oen̄r̄i s̄ñwí w̄inar̄igf̄ápa nioní eni s̄ñwí nan̄poyí.

17 Nioní m̄ixí n̄imeak̄ñin̄r̄i sear̄im̄pi Ámináo e our̄in̄r̄i wimónar̄ñj̄pi t̄ñi x̄ixeni sear̄im̄iméini. Aga majf̄á nikár̄in̄r̄i “E yar̄ñáonir̄f̄ani?” n̄yair̄ir̄i d̄ñj̄ s̄ñj̄ neánar̄ñj̄ won̄ññj̄ nimón̄r̄i sear̄im̄f̄ini.

18 Ámá obaxí wigí en̄j̄ eánigf̄ápi d̄ani egf̄ápi nání m̄ixí meak̄ñin̄ar̄igf̄á en̄agi nání nioní eni ax̄ip̄i b̄i m̄ixí meak̄ñin̄m̄f̄ini.

19 D̄ñj̄ émí saimí mogf̄áyíné ámá wa majf̄á nikár̄in̄iro rar̄ñagf̄a ar̄f̄a n̄wiróná anani yayí t̄ñi ar̄f̄a wiar̄igf̄áyíné en̄agi nání nioní eni segí ar̄f̄a egf̄e dání m̄ixí b̄i meak̄ñin̄m̄f̄ini.

20 Ai ámá wa seyíné áxenwar̄f̄ seaian̄iro nání ñwí ikaxí xegí b̄i searékw̄kw̄iyánáraní, segí am̄ip̄i seam̄wiárek̄ixéánáraní, yapí n̄iseaíwap̄iyir̄ñj̄pimi dání segí am̄ip̄i f̄wí searápánáraní, wiwan̄ñowa seáyi e n̄im̄f̄eyoán̄iro paimimí seaíanáraní, wé t̄ñi s̄m̄man̄yo seaup̄ikákwiánáraní, xe oneaipoȳn̄r̄i s̄ñwí w̄inar̄igf̄áyíné en̄agi nání rar̄ñini.

21 Xámi nioní seyíné t̄ñi n̄ñwear̄f̄ná awa seaikár̄ar̄igf̄ápa ax̄ip̄i seaikár̄imi nání en̄j̄ meánñáoní en̄agi nání aga ayá ninar̄ini.

E nerí aí nioní ríxa majimajfá níkáríníri wa ayá nepeárimáná pí pí mǐxǐ meakíninarígǎpǐ nání nioní ení mǐxǐ meakínínimfíní.

²² Awa “Xibiruone imóníjwíní.” raríjagǎ aí nioní ení woní meníraní? Awa “Isirerone imóníjwíní.” raríjagǎ aí nioní ení woní meníraní? Awa “Ebiríamoyáoneríní.” raríjagǎ aí nioní ení oyá woní meníraní?

²³ Ai “Nioní ríxa xóxwǐ nerí raríjíní.” nimónaríní. Awa “Kiraisomí xínáíwanéníjǐ nimónírane wíiaríjwáoneríní.” raríjagǎ aí nioní Kiraisomí níxǐdíri níwíiríná awamí wíarǐ seáyǐ e ní múrorí yaríjóníriní. Nírǐkwínímáná omíjǐ aníjǐ minǐ nerí múroaríjóníriní. Gwǐ ámí ámí níjwirárigíoní riwoníriní. Iwanǐ ámí ámí ayá wí ní mépegíoní riwoníriní. Nípepaxǐ xwapǐ níkárígíoní riwoníriní.

²⁴ Gǐ Judayǐ wé wú fá ní níxéayiro iwarogǐ ní ní mépéa nuróná 39 imónayíní nání neayígíoníriní.

²⁵ Romíyǐ biaú bí fá ní níxéayiro wegǐfá tǐnǐ iwanǐ neayígíoníriní. Bíní sǐjǎ tǐnǐ nearí ní tígíoníriní. Biaú bí sǐpǐxǐyo nurǐná sǐpǐxǐ sǐpǐ éáná rawírawáyo píeroayíjóníriní. Sǐfá wíyímí rawírawáyo íkwíarínímenáoníriní.

²⁶ Wáǐ urímémíníriní nání anǐ ní kírórǐná iníigǐ waxǐ ámí ámí ní mároayipaxǐ ejoníriní. Ámí ámí ní rápekíxéayipaxǐ ní gíoníriní. Gǐ gwǐ axǐrí imóníjwáyǐ sǐpǐ ní kárayipaxǐ egíoníriní. Émáyǐ ení sǐpǐ ní kárayipaxǐ egíoníriní. Anǐ xwéyo nemerǐnárání, ámá díjǐ meaje nemerǐnárání, rawírawáyo nurǐnárání, mímonǐ ní ríxǐmeá imónígǐáyǐ tǐjǐ e nemerǐnárání, aní nayipaxǐ néra emenáoníriní.

²⁷ Omíjǐ rǐfá tǐjǐ aníjǐ minǐ neríjǐpímí dání okíjǐ ní wéjoníriní. Sǐfá obaxǐyo sí ragáoníriní. Agwǐnǐ yayagáoníriní. Iníigǐ nání gwǐnǐ yeáyǐ ní ayagoníriní. Aiwá náníraní, iyǐfá náníraní, anǐ náníraní, ámí ámí díwǐ íkeamónayagáoníriní.

²⁸ Apǐ tǐnǐ ámí bí sǐnǐ mísearípa nerí aiwǐ sǐfá ayǐ ayo Jisasoyá sǐyíkǐ imónígǐáyǐ nání “Omí nuxǐdíroná aríge rǐfá yaríjóní?” ní yaiwiríjǐpímí dání díjǐ sanǐ nunaríní.

²⁹ Wo Jisasomí píraníjǐ oxǐdímíníriní nerí samíjǐ wéáná nioní ení díjǐ sǐpǐ ní aríjagǐ nání enǐ samíjǐ ní wearíjǐriní. Womí ámá wí xerǐwǐmíní ní méra waríjagǐfá nání fǐwǐ éáná nioní díjǐ rǐfá ní xeríjǐriní.

³⁰ Mǐxǐ meakíninaríjǐpǐ wí pǐnǐ ní wíaríjǐpaxǐ ní monítagǐ nání amípǐ nioní enǐ meánípa nerí enǐpǐ —Apí nání ámá díjǐ ní morǐná “Poró enǐ samíjǐ wearíjǐorífaní?” yaiwíarígǐpǐriní. Apí nání ení iwamǐfó ní ríriní mǐxǐ meakínínimfíní.

³¹ Goríxo —O negǐ Ámíná Jisasomí xano imóníriní Njwǐfáo imóníriní ejoníriní. Aníjǐ íníná seáyǐ e numéra upaxoríní. O nioní yapǐ míseararíjǐ enagǐ nání níjǐfá imóníní.

³² Nioní enǐ meání nerí enǐ rǐpǐ nání mǐxǐ omeakínínimfíní. Eníjǐ nioní anǐ Damasíkasiyǐ ríníjǐpímí njweanáná mǐxǐ ináyǐ Aretasoyá kíapíxo fá ní xíráníro nání xegǐ sǐmíjǐ wínarígǐfáyo ákíjǐ fǐwǐ ní yoní awí nurára uníjíní.

³³ E éagǐ negǐ ní ríxǐmeáyǐ wí nioní soxǐ fáyo ní ní míaríriní gwǐ ní jarímáná ákíjǐ pǐpǐfǐwǐ wíyímí dání awayíní ní mamówára ní ní píeroro nání oyá ámáyǐ wí fá ní ní xegǐfawíxíní.

12

Poró anínamí dání oríjǐ tewǐnǐjǐ náníriní.

¹ Mǐxǐ ní meakíníníriníjǐpímí dání nanǐ bí neaiipaxǐ menagǐ aiwǐ wí pǐnǐ wíaríjǐpaxǐ mímoníjíní. Ayínání Ámínáo wǐfá nókímíxíjǐpǐ tǐnǐ oyá díjǐyo dání oríjǐ wí ní jǐpǐ tǐnǐ apíáú nání ení xwíyǐxá ní ríriní mǐxǐ meakínínimfíní.

² Nioní ámá Kiraiso tǐnǐ íkáríníjǐ wo enǐpǐ nání orímíní. Goríxo anínamí nání uménapíjǐriní. Omí uménapíje dání xwíogwǐ wé wúkaú síkwǐ waú waú ríxa pweníriní. O díjǐpíní rǐfá peyíníjíní? Náó ení rǐfá peyíníjíní? Nioní majǐfáriní. Sa Goríxo níjǐfáriní.

³ Ámá o anina —E ámá siyikwí míní nimóniro sirí muní ηweagferini. E nání nipeyiríná —Dinipini rfa peyiniginini? Náo eni rfa peyiniginini? Nioni majfáriní. Sa Gorixo nijfáriní.

⁴ E nání nipeyiríná xwiýfá seáyi e imóniní enagi nání diní nimori áwaní miripaxípi arfá wiri xwiýfá Gorixo xe ámáyo áwaní ourwíniginiri sínwí m+winarinípi arfá wiri eníriní.

⁵ Ámá e yarinomi nioni weyf umearipaxí aiwí niwaninoní weyf bi m+mearinpa nemáná aí ení saminí n+wenípi nání wí n+wiamómiméini.

⁶ Nioni nepa “Weyf omearinm+ini.” n+nimónirfnáyí, nepaxiní imóninipini rimí enagi nání “Majimajfá ikárinarinorfaní?” wí niaiwipaxí menini. E nerí aí ámá nioni nání diní nimoróná nioni nemerfná uréwap+yarinagí arfá niro sínwí naníro egfápi nání wiárf ogámf nero oriná w+ninápimi dánini “O seáyi e e imóninorfaní?” niaiwipríxiniri “Ámi weyf bi omearinm+ini.” m+nimónarinini.

Obo Poromi xe ení saminí owimixiniri Gorixo sínwí w+niní nánirini.

⁷ Gorixo nioni awiaxí imóninípi nání oriná ámá m+tewinarigfápi n+tewinrinípipimi dání wárf mimónipa éw+niginiri ení w+yi omí ayinwí ów+niginiri sínwí naniniginini. Ení ayi nepa ení nání mirarinini. Nioni wárf mimónipa oeniri oboýá xwiýfá yaní urimeiarigfáyf wo iwaniní n+neari saminí nimixinini nání sínwí w+niniginini.

⁸ Api nání Ámináomi rixiní nurirfná pfní on+wiáriniri biaú bi urayíagi aí

⁹ o nioni rixiní urfáyf tñni xixeni m+nií re n+riginini, “Ámá sínwí n+seanirfná re yaiwipaxí enagi nání, ‘Samíní wegfáyf Gorixo ení n+wímixirinípipimi dání ení sixí weámixfagi rfa yarinói?’ yaiwipaxí enagi nání nioni wá n+r+waniri siarinápimi joxí fá n+xirirfnáyí, ayf apánirini.’” n+riginini. E n+ríní enagi nání nioni ení eániní Kiraisoyápi aniní ení sixí onímixiniri ení saminí n+wearinípi nání ududf m+niní yayf tñni m+xí meakn+imf+ini.

¹⁰ Ayfnáni nioni ení saminí n+werfná Kiraiso ení sixí ním+xinípipimi dání ení sixí eánariná enagi nání nioni wáf urimeariná amípi ámá ení saminí wepaxí im+xarinípi nímeánáraní, ámá paimimí nikáránáraní, diní rfa n+wepaxí imóninípi nímeánáraní, rímevá níánáraní, xeaniní nikáránáraní, api n+piní nání “Ayf ananirini.” yai-wiarinárini.

Wigf yarigfápi nání ayá síwí uoariní nání uriní nánirini.

¹¹ “Nioni m+xí n+meakn+inirfná n+ra wepáfápi majimajfá nikáriniri rfarini.” nimónariní. E nerí aí sewaniníyfné m+xí api omeakn+iniri ním+xifáfa nání api e éariní. Nioni nání wa rarigfápa siyikwípininí nimóniri aí “Kraisoyá wáf wurimeiarinwá seáyi e imóninwáonerini.” r+narigfáwa wí m+nimúrogfoni enagi nání seyfné weyf n+nimeariro sínwiriyf, xixeni epaxí imóninípi tñni yaníro egfáriní.

¹² Ayf rípi nání searinini. Nioni seyfné tñni n+wearfná Kiraisoyá wáf wurimeiarigfá nepaxiní imónigfáwa em+mí ero ayá r+wamónipaxí imóninípi ero yarigfápi arfki aniní miní seaíwap+yayinárini.

¹³ Jisasoyá siyikf imónigfá wíníyo n+wímeariná wéyo umearinápa seyfné ení axípi n+seamemáná aí wiamonápi, ayf rípinirini. Nioni aiwá n+mí nání nigwí bi n+searápiri aniní m+seaikáriniginí. Sípi e seainápi nání anani yokwar+mí niipríréoi?

¹⁴ Arfá nípoyi. Rixa biaú bináoni ámi bi b+m+iniri nání imóninini. Ámi bi b+m+iniri nání nimóniri aí aniní seaikármfámani. Segf amípi bi m+searáf sa seyfné tñni nawíni diní sixí níniri onweaneyiniri bímfa nání rarinini. Seyfné nijfáriní. Niaiwyf xaniyaúmi amípi arírá wíimiginiri awí eámeámf yáripaxímani. Xaniyaú niaiwyf arírá owaiyiniri amípi bi awí eámeámf yáripaxíriní. Segf sénomi, ayf nioni éniní imónináoni enagi nání rarinini.

15 Seyîné arîrá seaimî nânî gî amîpî nîni emî nîmorîná ayî yayî tîni emî mómîárîni. Arîrá seaimî nânî nîyorîrîniîrîná ayî yayî tîni yorîrînimîárîni. Nionî e nerî dîñî sixî ayá wî seayarîñagî nânî seyîné sa bî onîmiápi dîñî sixî nîyipîrîréoi?

16 Nionî seyîné tîni nîñwearîná anîñî wî miseaikárîñá aiwî áamá wî re searîpîráoi, “O sîñwî samamî nerî íwî nerîñîpimi dánî yapî seaiepiñîrîni.” E searîpîrîa aiwî wî e miseaikárîñanigîni.

17 Áamá nionî seyîné tîe nânî nurowárenapîrîñîpimi dánî enî yapî nîseaíwapîyirî íwî bî mîsearîpîñanigîni.

18 Taitaso seyîné tîñî e nânî bîni nânî enî rîrémîxî wiowáñanigîni. Negî nîrîxîmeá o tîni bîño enî nîkumîxîrî wîrenapîñanigîni. Taitaso yapî nîseaíwapîyirî segî amîpî bî rîsearîpîñîni? Oweoi, wî e meñîniñîni. Xámî none seyîné nîseaímeárîná enwápi nânî pírániñî dîñî mópoyî. Taitaso “Pírániñî e oemîni.” nîyaiwirî seaiñîpa none enî axîpi nerane omî númî irîkwîniñî mîkeániipa renwanigîni?

19 Xwîyîá rîpi íá nîroróná anîñî re rîneaiwiariñoi, “Porowa wigî egîápi nânî xwîyîá wákwinanîro nânî rîa rarîñoi?” rîneaiwiariñoi? Negî dîñî sixî seayîñwáyîné, wî e oneaiwiápiyîni mîrarîñwîni. Sewanîñîyîné Kiraisomî nîxîdîróná enî neánîro xîdîpîrîa nânî Gorîxoyá sîñwî tîñî e dánî Kiraiso awa e ourîpoyîni nîneaimîxîñîpîni enî nîmîxîrî seararîñwîni.

20 Nionî ámî seyîné tîñî e nîrémorîná “Nanî ayî e imónîñagîa owîniñîni.” nîyaiwia bîmîápi tîni xîxenî mimónî xegî bî imónîñáná seaímeámîgîni ayá sîwî nîroarîni. Seyîné enî “Porowayîni nîmónîmáná oneaímeani.” yaiwiariñîpî tîni xîxenî nîmónîmî miseaímeá wikî nónîmî seaímeámîgîni ayá sîwî nîroarîni. Seyîné sîni sîmî tîni nîwiápiñîga uro sîpî dîñî nîyaiwîga uro wikî rîa ápiáwîniñî nóga uro rîrowiámî nîga uro ikayîwî nîmearîga uro mîmayîó nîróga uro wárxá nîmóga uro mîxî népéga uro yarîñagîa sîñwî seanîmîgîni nânî seararîñîni.

21 Nionî ámî nîbîrî nîseaímeárîná segî sîpî yarîgîápi dánî Gorîxo ayá nîmóáná segî sîñwî anîgîe dánî ñwî eámîgîni ayá sîwî nîroarîni. Xámî segîyî wî íwî nero wigî íwî inîgîápiñîni, íwî nîniñî rîpeánîgîápiñîni, piáxî weánîpaxî imónîñîpî egîápiñîni, rîxa rîwîmîni mîmamó sîni yarîñagîa sîñwî nîseanîrîná ñwî eámîgîni rarîñîni.

13

Íkwairîrî nîwirîná urîñîpî nânîrîni.

1 Seyîné tîñî e nânî rîxa biaú bîñáoni ámî bî bîmîárîni. Rîxa nîseaímeárîná xwîyîá Bîkwîyo nîrîniñî eánîñî rîpi “Xwîyîá nîmîxîrîná sîñwî wînarófá waúrani, waú worani, sopîñî norónáyî, ‘Apî nepa rîa imónîni?’ yaiwîpaxîrîni.” nîrîniñî eánîñîpimi nîxîdîrane xwîyîá imîxanîwárinî.

2 Xámî nîbîmáná ámî rîwîyo nîbîrîná íkwairîrî seaiñápa agwî seyîné sîni mîseaímeapa nerîná segî íwî éfáyo tîni íwî méfá wîniyîné tîni nânî payî nearî íkwairîrî seawárenapîñîni. Nionî ámî bî nîbîrîná áamá íwî yarîgîáyî sîni xe oépoyîniñî sîñwî wîniñîmîámîni.

3 Seyîné dîñî re yaiwiariñagî nânî e emîárîni, “Nene ‘Kiraíso nepa Poromî dánî rarîñîrîni.’ yaiwianî nânî o e oneaíwapîyîni.” yaiwiariñagîa nânî e emîárîni. O pírániñî owimîxîmîniñî nerîná samîñî nîwerî seaiarîñomani. Enî tîni seaiarîñorîni.

4 Enîná o samîñî weñáná íkîá yoxápiami yekwîroárigîa aiwî Gorîxoyá enî eánîñîpimi dánî ámî sîñî ñweañorîni. Xîo tîni nawîni íkárîniñwá enagî nânî enî samîñî weñwáone aiwî seyîné tîñî e nânî nîbîrane pírániñî seaimîxanîrî neranéná sîño tîni nawîni nîkumîxîniñî imónîñwá enagî nânî enî eánîñî Gorîxoyá tîni seameanîwárinî.

⁵ Seyíné woxini woxini “Nepa Kiraisomi diñf wikwíroaríñá woniríani? Míwikwíroaríñá woniríani?” niyaiwiniri iwamfó inírixini. Sewaníñfíné woxini woxini síñwf ainenaxídfírixini. “Jisasi Kiraiso tñni mñjínñwaénerini.” niyaiwiniro síñwf mí nómixiniro nijfá mimónipa reño? E niseariri aí síñwf nainenaxídiríñá mñwiároríáyf imóníñánáyf, “Kiraiso tñni mñjínñwaénerini.” niyaiwiniro síñwf mí ómixinipaxí menini.

⁶ E niseariri aí nioni diñf re seaikwímonini. Seyíné none síñwf nñeanaxídiróná ríxa mñmñwiároríwáone imóníñagwi neanaríño.

⁷ Seyíné sípí wí mepa oépoyniri Gorixomi rixíñf seuriyaríñwáriní. Ámá wí re oneaiawípoyiniri, “Porowa Korini ñweáyo wáf nurímeríñá wí mñmñwiárogfawixini.” oneaiawípoyiniri seuriyaríñwámaní. “Porowa mñwiárogfawixini.” neaiawiaríñagfa aiwi seyíné nanf imóníñfpi tñni xixeni epfiri nání Gorixomi rixíñf seuriyaríñwáriní.

⁸ Ayf rípi nánirini. None pí pí neranéná xwiyfá nepaxíñfipimi diñf mñwikwíropa oépoyniri wí yaríñwáonemani. Apimi diñf wikwíropaxípiní yaríñwáonerini.

⁹ None enf samíñf neawéagf aí seyíné enf neániro Kiraisomi xídaríñagfa niseaniríñá yayf yaríñwáriní. Seyíné yóf oimónípoyniri Gorixomi rixíñf seuriyaríñwáriní.

¹⁰ Ayf rípi nání agwi nioni seyíné tñni mññweá wí e dání nññweámáná payf rina eaaríñini. “Nioni segf tññf e nání nñbiríñá Gorixo nénf tññóníñf oimóniri nimixíñfipimi dání ríá tññf oseamemini.” mñnimónaríñagf nání payf rina nearí wírenaparíñini. Ayf rípi nání raríñini. Gorixo nénf tññóníñf oimóniri nñnimixiríñá ámá xíomi diñf wikwíroaríñfáyo uyínif uméwinígniri nimixíñfmaní. Eníni wímíxíwinígniri nimixíñfíni.

Yoparfpi uríñf nánirini.

¹¹ Negf nñrixímeáyíné, yoparf rípi nearíñá yayf seawárenaparíñini. Seyíné yóf oimónaneyiniro aníñf minf ero nioni enf ríremíxí seaiaríñapí arfá ókiarf móniro diñf axípinini xídiro piyfá wero éfrixini. Seyíné e nerónáyf, Gorixo —O ámá nání diñf sípí seaini nání seaimixiri piyfá wepíri nání seaimixiri enorini. O íníná diñf seakikayonfáriní.

¹² Gorixomi diñf wikwírogfáyíné yayf niniróná yayf óf eánenfírixini.

¹³ Gorixoyá ámá nioni tñni re ñweagfáyf yayf seawárenaparíño.

¹⁴ “Seyíné niyfínení Ámíná Jisasi Kiraiso wá seawianiri Gorixo diñf sípí seairi oyá kwíyípi nawíní seakumíxárirí éwinígnini.” nimónarini.

Payí Poro Garesia piropenisíyo ηweáyí nání eañnaríni.

Payí rina Jisasoyá siyikíyí piropenisí yoí Garesiayo ηweagíáyí nání Poro eañnaríni. Poro xámi émayí añí tñímníni wáí nura nemeríná Garesia piropenisíyo nání nurí añí obaxí e e ikwíróniñíyo wáí nura emeñnigíni (Wáí wurimeiarígíáwa 13:1-14:26). E nemo ámi wí e nání nurí yaríná Judayí wí Garesia piropenisíyo nání nuro áma Poro xwíyá Jiaso nání rññí yayí winipaxípi wáí uraríná Jiasomí dñí wíkwírogíáyo xenwí nuréwapíyiro réniñí urígíawixíni, “Jiasomí dñí níwíkwírooro aiwí iyí símí sító míwákwínípa ero ηwí ikaxí Moseso níriri eañpimí ení píraníñí míxídípa ero nerónáyí, Goríxoyáyíné imónipaxímaní.” urígíápi nání Poro nñíá nimónimáná payí rina níriri eañnigíni. Xenwí uréwapíyarígíáyí ríwí numero sa Jiaso nání uréwapíyíñípi dñí ikwíróríxíni níriri eañnigíni.

1-2 Poroní —Nioní Kiraisoyá wáí wurimeiaríñá wonírini. Áma wí Goríxo nání wáí wurimeiwínigíniri nírowárenapígíámaní. Wí Goríxoyá wáí wurimeiarígíá wo imóníwinigíniri níreagíámaní. Ápo Goríxo —O Jiasí Kiraiso xwáripáyo dání owiápinímeaníri síñí wimíxíñoríni. O tñí Kiraiso tñí awaú níreagíáñoríni. Nioní tñí negí nírxímeá re ηweagíá nñí tñí Goríxoyá siyikí imónígíá Garesia piropenisíyo añí bí bimi ηweagíáyíné nání payí rina nearí mónaparíñwií.

3 “Negí ápo Goríxo tñí negí Áminá Jiasí Kiraiso tñí wá seawianíri seyíné níwayíróniro ηweapíri nání seaimíxíri oépiyí.” nimónaríni.

4 Kiraiso nene áma Goríxomí míxídarígíáyí yarígíápa mepa yaníwá nání uyíní yarígíá ríná dání gwíñíñí neaíkweaní nání eníñigíni. E neríná negí ápo Goríxo “E éwínigíni.” yaiwíñípi tñí xíxeni nerí nene íwí yaríñwápi yokwarímí neaimíníri nání yoxáípámi xe onípíkípoyníri eníñigíni.

5 Ayínání íníná Goríxomí yayí numéra úwanígíni. E éwanígíni.

“Xwíyá yayí neainaríñípi ná bñí imóníni.” uríñí nánírini.

6 Nioní seyíné yarígíápi nání ududí xwé ninaríni. Seyíné síni mé Kiraiso wá níseawianíri seainíñípi dání Goríxoníyá oimónípoyníri wéyo íá seaumíñíñomí níwíepísamoárímí nuro mimóní xwíyá yayí neainaríñí bimi oxídaneyíniro yaríñagíá nání ududí xwé ninaríni.

7 Apí nepa xwíyá yayí neainípaxí bímaní. Áma wí seyíné ayá nísearemoro xwíyá Kiraiso nání yayí neainípaxí imóníñípi náiroayíri ikíxeaníro yaríñagíá nání raríñíni.

8 Ámaone aírani, añíñají wo aírani, xwíyá yayí neainaríñí nioní xámi wáí nísearírná seararíñápi tñí xíxeni mísearí xegí bí nísearírnáyí, xe roapíkíníwanígíni.

9 Nísearírná ríxa e seararíñwá aiwí ámi axípi bí osearímíni. Gíyí gíyí xwíyá yayí neainaríñí nioní wáí seararírná aríá nigíápi tñí xíxeni mísearí xegí bí nísearírnáyí, xe roapíkíníríxíni.

10 “Poro áma nñí xío yaríñípi nání yayí owiníri raríni.” ríseaimónaríni? Oweoi, áma maríáí, Goríxoní nioní yaríñápi nání yayí owiníri yaríñíni. “Poro áma sírogwí tñíáoní oimónímíni yaríni.” ríseaimónaríni? Nioní áma sírogwí tñíáoní oimónímíni nerí síñwíyí, Kiraisoyá xínáíníñí nimóníri omíñí wíiaríñáoní imónímíni eníámaní.

“Xwíyá nioní wáí seararíñápi Goríxo wáí nókímíxíñíni.” uríñí nánírini.

11 Niri+xímeáyíné, xixeni imóniñf rípi osearimíni. Xwi+yfá yayf neainaríñf nioni wáf searíñápi áma wí érowiápnigfápmáni.

12 Áma wo raríñagí arfá wiñápmáni. Áma wo nírèwapíyíñfpmáni. Oweoi, sa Jisasi Kiraiso xewaníño wáf nókímíxíñfpiríni.

13 “Gf Judayf Goríxomi píraníñf oxídaneyíniro yarígfápa nioni enína nerfna yagápi nání seyíné ríxa arfá wigfawixíni.” nimónariní. Goríxoyá síyikf iwamfó imónigfáyo xeaníñf rfá tñf níwikárirí anípa imíxárfimígníni yagáriní.

14 Gf arfowa érowiápnigfápi oxídmíniro nerfna gf níríkwf wa nioni tñí xixeni imónagfámani. Nioni gf arfowa nérowiápníro níneaiwapíya bigfápi oxídmíniro ayá rfa níweagf enagí nání nioni tñí xixeni imónagfámani.

15-16 Nioni e yagáoní aiwí Goríxo —O gf inókí síni míníxírf enána wá níniwianíñfpmí dání xfoyáoní oimóní nání wéyo fá numíñjoríni. O Poro gf íwo nání émáyo wáf nurímeíwíngíni níwimóní o nání wáf nókímíxíñfíná axíná nurí wáf nókímíxífpí nání áma wí tñí xwi+yfá bí míríniñwanigíni.

17 Wáf wurímeipírfá nání xámí nimónigfáwa Jerusaremí ñweagfíe nání wí muñanigíni. Sa Arebiayfya añfýómíni nurí e dání ámi añf Damasíkasiyí ríniñfpmí nání uñanigíni.

18 E nemoní xwiogwí ríxa waú wo pwéána “Pitao tñí xwi+yfá ñweáimígní.” níyaiwirí Jerusaremí nání nurí o tñí níñwearfna sfá wé wúkaú síkwí wú yeamúroarfna

19 wáf wurímeiarígfá wíami síñwí míwíniipa néra numána aí Jemiso, Ámínáomí xogwáomíni síñwí wíniñanigíni.

20 Xwi+yfá agwí nioni nearí wírenaparíñápi Goríxoyá síñwí tñf e dání “Yapf bí mírariñíni.” nísearíni eearíni.

21 Pitao tñí xwi+yfá níñweámoní ámi añf Siria píropenisfyo tñí añf Sirisia píropenisfyo tñí níkwírónga uñfpi tñf e nání uñanigíni.

22 Nioni e ená enagí nání íná Kiraisoyá síyikf imónigfá Judia píropenisfyo añf apí apimí ñweagfáyf nioni síni síñwí mínanígfá enagí nání símímanf mí mínómíxípxf nímoníro

23 wigf wíniyf sa xwi+yfá rípi rínaríñagfá arfá wiayígfawixíni, “Nene xámí xeaníñf rfa tñf neaikáriño síni axfpi e mé ríxa xwi+yfá nene díñf wíkwíroaríñwá xwírfá oikíxémíni enfpi wáf rímearíni.” rínaríñagfá arfá níwiayiro

24 “Ayf Goríxo omí wíémóagí nání rfa e yaríni?” níyaiwíro nání yayf umegfawixíni.

2

Wáf wurímeiarígfá wí Poromí umímíngfá náníni.

1 Xwiogwí wé wúkaú síkwí waú waú nememoní Banabaso tñí nerímeánírai Taitasomí níwírímeámi ámi Jerusaremí nání uñwanigíni.

2 Nioniyá díñf tñí marfái, Goríxoyá díñf tñí wáf wurímeiarígfá gf wí —Awa áma wí “Wíniyo seáyí e wimónigfáwarfani?” wíaiwíarígfáwaríni. Awa tñí xwi+yfá ñweáimígnírfíná nurí xwi+yfá yayf neainaríñf nioni émáyf añfyo wáf uraríñápi nání áwanf nurémearfna awa “Joxí wáf nurírfna xámí néra bíñfpi tñí agwí yaríñfpi tñí suríma yaríni.” nírfpírfíxíni xámí awamí íními áwanf uraríñanigíni.

3 E éagí aí Taitaso, nioni tñí úo —O Gírikíyf woríni. O nání aí awí eánígfíe dání re wí mínírfígfawixíni, “Íyf símf síni sfó míwákwíniñána nene tñí nawíni kumíxíni paxomaní. Xámí íyf símf sfó owákwípoyí.” wí mínírfígfawixíni.

4 Mímoní nírxímeá imónigfáyf —Ayf nene gwíniñf ñweañwaéne imónírane re yaiwirane “Kiraisomí díñf níwíkwíroríñfpmí dáníni wé róníñf wíene imónípxfmani. Omí díñf níwíkwírómáná ñwí ikaxf eáníñfpmí níxídíñfpmí dání Goríxoyá síñwíyo

dáni wé róniŋí wiene imónipaxírini.” yaiwirane yanfwa nání gwíniŋí neanwiráraniri egfáyíri. Ayí Kiraisomi dŋí wikwíroarŋwápimi dání ŋwí ikaxí eániŋípimi xídaní nání áxenwarí minŋwaéne sŋwí fwi neanimeanro nání áamá kiki fá imónigfá wíniŋí nimóga neaímeagfáyíri.

⁵ Ayí xenwí rarigfápi none wí arfá niwirane mixídfí xwiyfá yayí neainariŋí nepaxiŋí imóniŋípi seyíné tfámini sini anŋí nriŋa unfá nání ayo pírí niwialkirane enwanigini.

⁶ Api ní marfái, wáf wurimeiarigfá “Wíniyo seáyí e wimónigfáwaríani?” wiai-wiarigfáwa —Awa xámi Ámínáo tŋni emeagfáwa aí “Ayí ananiri.” yaiwiarŋáwarini. Gorixo á máyo sŋmí sŋmí e mumeariŋí enagí nání rariŋini. Awami xwiyfá nioni wáf rimeariŋápi nání áwaní urémeáaná re wí minirigfawixini, “Joxí wáf niriŋí fá xwiyfá nimúrori rariŋipi, ayí rípiŋini.” wí minirigfawixini.

⁷ Wí e miniripa nero sa dŋí rípi niaiwigfawixini, “Gorixoyá dŋíyo dání iyí sŋmí sfó miwákwinipa yariŋíyo wáf uriniri uowáriŋoríani? Pitaomí negí Judayo wáf uriniri uowáriŋípa émáyo wáf uriniri uowáriŋoríani?” niaiwigfawixini.

⁸ Gorixo iyí sŋmí sfó wákwinigfáyo wáf uriniri Pitaomí ení sixí wímixiŋípa nioni ení émáyo wáf uriniri ení sixí nimixiŋí enagí nání rariŋini.

⁹ Api níniawiro mí nínomixiro “Gorixo Poromi wá niwianiri e wiŋíŋíani?” níniawiro nání Jemiso tŋni Pitaomí tŋni Jono tŋni —“Awa aní iyí noraniŋa puŋíŋíniŋí imónigfáwaríani?” wiaiwiarigfáwarini. Awa axípiŋi re rinárigfawixini, “None Judayí anímini wáf uranfáwini. Poro tŋni Banabaso tŋni awaú émáyí anímini wáf urípiŋíŋini.” niriŋiro yawawi “Awa tŋni ní kumixiniri yariŋwáoneríani?” yaiwiani nání siganixí niyeairo yayí yeawárigfawixini.

¹⁰ E neróná yawawi “Api oyaiyi.” niyeaimóniri sŋmí xeadípenarigwípi niriŋáŋiro rípiŋi yariŋíawixini, “Awagwí á má re ŋweagfá dfwí ikeamónigfáyo dŋí ní mori arírá bí owiaiŋiniri éfísixini.” yariŋíawixini.

Poro Pitaomí á má sŋwí anigfá dání mixí uríŋí nániri.

¹¹ E neri aí Pitaomí aní Adioki riniŋíŋípi nání níbirfá xewanŋo xwiyfá meárinipaxí bí ikáriníagi nání nioni mimáyo dání niwialkiri xíomi “Nípi kwini míyarŋíni.” uríŋanigini.

¹² Ayí rípi nání e uríŋanigini. Á má Jemiso tfámini sini mirémónapiŋa enána Pitaomí anani á má émá tŋni ní kumixiniri aiwá nawíni nagíri. E neri aí á má awa —Awa re rarigfáwarini, “É máyí Jisasomi dŋí niwíkwíroro aí iyí sŋmí sfó miwákwinipa neríŋáyí, Gorixoyá imónipaxímani.” rarigfáwarini. Awa rémónapána Pitaomí ríxa wé fá nímixeániri sini émáyí tŋni ní kumixiniri aiwá nawíni nagímani. Awa nání wáyí neri e yagíri.

¹³ Judayí Jisasomi dŋí wikwíroarigfá Adiokiyo ŋweagfáyí “Pitaomí wé fá nímixeánirí fá xixeni míyarini.” níwimóniri aí ayí ení Pitaomí enípa axípi éwapíŋíŋíawixini. E nero wigí éwapíŋíŋíawixini dání dŋí Banabasoyápi ení pírí yípakwigíawixini.

¹⁴ E éagfá aiwí nioni ayí xwiyfá yayí neainariŋípi píranŋí fá míxiriŋa nero api tŋni nepa xixeni míyarŋagí níwiniŋí fá Pitaomí á má níni arfá egfá dání re uríŋanigini, “Joxí Judayí woxí aí yegíyí yariŋíŋa íni fá mé émáyí yariŋíŋa nimóniri yariŋoxí enagí nání pí nání émáyí re oyaiwípoiŋiri wikáriminiri yariŋini, ‘Judayí yariŋíŋa nimónirane mepa neranényí, nípi kwini míyarŋwini.’ oyaiwípoiŋiri pí nání wikáriminiri yariŋini?” uríŋanigini.

“Jisasomi dŋí wikwírófáŋípi dáníni Gorixo ‘Wé rónigfáyíri.’ rárariŋíri.” uríŋí nániri.

15 Ámi re uriñanigini, “Yawawi yegí inókípaú yeaxiriḡíe dani émáýí imónirai ḡwí ikaxí rininjípimi wiaikiariḡwíwawi imónirai mé Judayí imónḡwíwawirini.

16 E imónḡwíwawi enagi aí Gorixo áma ḡwí ikaxí Moseso eanjipi xđdarigfápimi dani wí ‘Wé rónigfáyirini.’ mírari áma Kiraisi Jisasomi dñj wíkwíroarigfápimi dani ‘Wé rónigfáyirini.’ rárarinj eñipi nani nijfa nimónirai nani yawawi Gorixo yegí ḡwí ikaxí eáninjípimi xđdarigwíipimi dani marfái, yegí Kiraisi Jisasomi dñj wíkwíroarigwíipimi dani ‘Wé rónigfíwaúrini.’ rárinfa enagi nani yawawi aí Kiraisomi dñj wíkwírogwíisixini. O áma wo aí ḡwí ikaxí eáninjipi xđdarinjípimi dani ‘Wé rónijorini.’ wí rárinfa meñagi nani Kiraisomi dñj wíkwírogwíisixini.

17 Yaiwanijowawi ḡwí ikaxí eáninjipi niñđiraína yarigwíipimi dani marfái, Kiraiso neainjípimi dñj wíkwíroarigwíipimi dani Gorixo ‘Wé rónigfíwagwírini.’ yeararinjífawawi oimónaiyirinirí nerfna Judayenyá ḡwí ikaxí ‘Api api éríxini.’ rininjípimi wiaikigwíwawi imónḡwíirini. E imónḡwíwawi enagi nani re ripaxíraní, ‘Kiraiso áma íwí eprí nani wiepisarinjorini.’ ripaxíraní? Oweoi, wí e ripaxí mimónini.

18 Anj nioni pineaárinjáiwa ámi nimírirínáyí, ‘ḡwí ikaxí eáninjípimi wiaikiariñoxirini.’ nriřpaxíirini. Ay řipi rariñini, ‘Nioni Judayenyá ḡwí ikaxí rininjipi rfwí nimorfná nepa sipí bi méagi aí xami api niñđirinjípimi dani wé róninjáoní imónimigirinirí ená emí moñapí ámi ía niñirirínáyí, “ḡwí ikaxí eáninjípimi wiaikiariñoxirini.” nriřpaxíirini.’ rariñini.

19 Ay řipi nánirini. Nioni siní ḡwí ikaxí eáninjípimi oxđdiminirí nerfna nijfa re imóninjarini, ‘Apimi dani áma wí Gorixoyá siñwíyo dani wé rónigfáyí imónipaxímaní.’ Nijfa e nimónirí nani siní apimi niñđimí nani rixa pegfáyí wonñinjí imónirí Gorixomini niñđirí dñj wíkwírómi nani sñj egfáyí wonñinjí imónirí enjirini.

20 Nioni Kiraiso tñni nawíni rixa íktá yoxáfpami pegwíionirini. Ay řipi rariñini, ‘Nioni Gorixoyá dñj tñni Kiraiso tñni nawíni ikárinigwíionirini.’ rariñini. Nioni pí pí yarinjápi ḡf dñjyo dani yarinjámani. Kiraiso nioni dñj íkíkí nininj eñagi nani oyá dñjyo dani yarinjáirini. Siní xwífa tñyo niñwearfná pí pí yarinjápi, ay Gorixoyá xewaxomí —O nioni nani dñj sipí niwinirí yorírinijorini. Omíni dñj niwíkwírori yarinjáirini.

21 E nerfna Gorixo nioni wá niñwianirí niinjipi peá moarinjámani. ḡwí ikaxí eáninjípimi niñđirinjípimi dani áma nepa wé rónigfáyí imóninjánáyí, ay Kiraiso penjpi surfma peářpaxíirini.” urinjanigini.

3

Dñj niwíkwírorinjípimi dani imónipaxípi tñni ḡwí ikaxípi niñđirinjípimi dani imónipaxípi tñni nánirini.

1 Majimajfa íkárinarigfá Garesia ḡweagfáýíné, áma go dñj prířpríř seaíagi yarinoi? Kiraisomi yoxáfpami yekwíroárana nene nani neainjipi nani nioni seyíné tñni niñwearfná píraninj repíyí niñseaiéra uña enagi nani sewaninjíyíné siñwí tñntinj wñigfá enagi nani rariñini.

2 Nioni yarinj bi řipni oseaimini, “Gorixo xegí kwíyipi niñseaiapirfná seyíné ḡwí ikaxí Moseso eanjípimi xđdarinjagfa niñseanirí seaiapířani? Xwíyfa Kiraiso nani rininjipi arfa niwiro dñj wíkwíróagfa niñseanirí niñseaiapípa enjirani?”

3 Seyíné arige nero majimajfa ayá wí íkárinarinoi? Iwamfo ina Gorixoyá oimónaneyiníro kwíyipi enj seaimixinjípimi dani nera núfasána agwí segf enj eánigfápimi dani yof oimónaneyiníro řiyarinjo?

4 Kiraisomi dñj wíkwíróána seaimeanj niřini surfma řiseaimeanjnigini? “Oweoi, api surfma wí niñseaimēanjnigini.” nimónariní.

⁵ Gorixoxe xegí kwiyípi sixí niseayiri emimí niseaiwapiyiríná seyíne ηwí ikaxí Moseso eanípimi xídaríηagía niseaniri nání seaiwapiyaríηfrani? Xwiyíá yayí neainaríηí imóníηípi aríá níwiwo díηí wíkwíróagía niseaniri nání miseaiwapiyipa yaríηfrani?

⁶ Bíkwyo re níríniri eánini, “Ebírámoxe Gorixoxe urípi díηí wíkwíróagi nání ‘Wé róníηí imóníηí woríni.’ ráríηíri.”

⁷ E níríniri eáníηagi nání díηí re móríxini, “Giyí marfái, díηí Gorixoxe wíkwíroarígíáyí Ebírámoxe íwiáfawé imónígíáyíri.” móríxini.

⁸ Eníá Gorixoxe eηwípeáriηí eηagi nání “Émayí nioni díηí níkwíróáná ‘Wé rónígíáyíri.’ rárímiηíni.” níriri eηwípeáriηí eηagi nání Bíkwyo níríniri eáníηipa Ebírámoxe xwiyíá yayí winaríηí imóníηí rípi uríηnigini, “Joximi dání ámá ríxí wírí wírí egíayo níyoní naní wiimfáriní.” uríηnigini.

⁹ Ayínáni re ríparíri, “Gorixoxe ámá xíomi díηí wíkwíroarígíá giyí giyo Ebírámoxe, díηí wíkwíroηomi tíni nawíni naní wiíηíyíri.” ríparíri.

¹⁰ Rípi nání ení díηí nímoríná axípi yaiwíparíri. Ámá ηwí ikaxí Moseso eanípimi níxídiríηípi dání Gorixoxe síηwíyo dání wé róníηwaéne oimónaneyiniri yarígíá níni oyá síηwíyo dání sa aníni míxini píra nání xwiyíá meárinígíáyí imóníηoi. Bíkwyo re níríniri eáníηagi nání raríηini, “Ámá ηwí ikaxí Bíkwyo eáníηí api api níyoní xixeni míxídiηa yarígíá giyí giyí Gorixoxe síηwíyo dání sa naníni míxini naníro nání xwiyíá meárinariηoi.” níríniri eáníηagi nání raríηini.

¹¹ Bíkwyo rípi ení níríniri eáníηagi nání raríηini, “Ámá díηí wíkwíróagía nání Gorixoxe ‘Wé róníηoi.’ ráríηíyí díηí níyimiηí tígíá imónípíraoi.” níríniri eáníηagi nání díηí re yaiwíaríparíri, “Ámá wo ηwí ikaxí eáníηípi xídaríηagi nání Gorixoxe ‘Wé róníηoxíri.’ uráríparí mimónini.” yaiwíaríparíri.

¹² Wé róníηí oimónaneyiníro ηwí ikaxí xídarígíápi, ayí Gorixoxe díηí wíkwíroarígíápi tíni xixenimani. Rípi Bíkwyo níríniri eáníηagi nání raríηini, “Ámá ηwí ikaxí eáníηípi xídarígíáyí bí aí míwíamó wígi xixeni níxídiríηípi dání díηí níyimiηí tígíáyí imónarígíáriní.” níríniri eáníηagi nání raríηini.

¹³ Judayene ηwí ikaxí eáníηípi dání nanínaníwá nání xwiyíá meáriníηwaéne imóníηagi aí Kiraiso xewaníηo nene nání xwiyíá neameáriníaríná waníni míxíapimi dání gwíniηí nearoayíroηíri. Ayí rípi níríniri eáníηagi nání seararíηini, “Ámá píkiáná íkíayo yekwíroarínígíá giyí giyí Gorixoxe síηwíyo dání aníni míxini naníro xwiyíá meárinígíáyíri.” níríniri eáníηagi nání “Kiraíso nene nání xwiyíá neameáriníηípi dání gwíniηí nearoayíroηíri.” seararíηini.

¹⁴ Ebírámoxe símímaníyo dání Gorixoxe “Naní e níseaiimfáriní.” réoáriηípi émayo ení wímeari Judayene Gorixoxe negí aríowami símímaníyo dání “Nígí kwiyípi níseaiapimfáriní.” ríηípi nene Kiraiso neaiíηípi díηí wíkwíroaríηwápi dání neaímeari ení nání gwíniηí nearoayíroηíri.

“Nwí ikaxípi níriíná Ebírámoxe ‘Níseaiimfáriní.’ uríηípi xwíá oiweniniri ríηímani.” uríηí nániri.

¹⁵ Gí níxímeáyíne, ámaéne yaríηwápi nání xwiyíá bí osearímini. Ámá wo xwiyíá ríxa níréoáriíná “E nísiimfáriní.” nuriri nání “Joxi ríríápi íkí síηagi níkwíróimónimfámani.” éniηí nuríínáyí, ríwéná ámi omíwiárominiri nerí wí ríníarani? Ámi síηí bí gíwí nímixiri wí ríníarani? Oweoi.

¹⁶ Gorixoxe Ebírámoxe tíni iyí axípami tíni símímaníyo dání “Díxí iyí axípami dání naní níseaiimfáriní.” réoáriηípi nuriri iyí axípáyí níriíná Ebírámoxe íwiáfawé obaxí nání mírí ná woní Kiraiso nání ríηíri.

¹⁷ Nioni osearíminiri seararíηápi rípi imónini. Wígi símímaníyo dání “Naní e níseaiimfáriní.” nuríimáná eñána xwíogwí ríxa 430 nímúrómáná eñána ηwí ikaxípi

nuriri aiwi xami “E niseaiimfariini.” nuririna “Iki siyagi nikwifromonimfamani.” enijf urarinjipi nani wi rakinjiman. Ayinani re nimonarini, “ ‘E niseaiimfariini.’ urarinjipi Gorixo wi xwifa oiweninri enjmani.” nimonarini.

18 Nwfi ikaxi rininjipi xidarinjwapimi dani Gorixo nene nani neaipimoarinjipi neaimeapaxi nimonirfnayf, nene re yaiwianigini, “O ‘Niseaiimfariini.’ reorarinjipimi dijf wikwifroarinjwapimi dani neaimeapaximani.” yaiwianigini. E nerf ai Ebirfamomi smimanjyfo dani “Niseaiimfariini.” reorarinjipimi dijf wikwifronjipimi danini wimeanjf enjagi nani dijf wi e yaiwianimewini.

19 E seararinjagi nani ama wo re rininjoi, “Nwfi ikaxi rininjipimi xidarinjwapimi dani Gorixo nene nani neaipimoarinjipi nepa mneaimeapaxi nimonirfnayf, pi nani njwfi ikaxipi nearinjirani?” rininjoi. Ai ayf Ebirfamoya iyf axifa imonijfo —“Omfi dani nanj niseaiimfariini.” urijfo, ayf orini. O imonife nani “fwf nene yarinjwapi xfoya manj nwiakiri rfa yarinjwini?” oyaiwipoyinri njwfi ikaxipi nearinjirini. Nwfi ikaxi api Gorixo anjnajyfa manjyfo dani apaxipanjf imonijf womi urinjipirini.

20 Ama wo apaxipanjf imonijfo api urinri nurowaririna xewanijfo api urinimenijoi. E nerf ai Gorixo “E niseaiimfariini.” nuririna ama apaxipanjf imonijf womi murowarf waya smimanjyfo dani urarigfapa axipi e enjirini.

21 Ama wo re rininjoi, “Gorixo xwiyfa Ebirfamomi smimanjyfo dani ‘E niseaiimfariini.’ nurimana ami rfwyfo xegf amayo njwfi ikaxipi nuririna ikweakwimf nerf miripa renjigini?” Ama wo e rana “Oweoi, wi e ripaximani.” urimfani. Gorixo njwfi ikaxi ama nixidirinjipimi dani dijf niyimijf imonipirfa nani imonipaxf bi nriri sinjwiriyf, ayf njwfi ikaxi api xixeni xidarinjagfa nwinirina “Gf sinjwyo dani we ronigfayfnerini.” uripaxf imonimniri enjirini.

22 E nerf ai rfwamijf Bikwifo neaninjyfo dani amaene negf fwf yarinjwapi nani Gorixo gwinij neayaragfirini. Ama Jisasi Kiraisomi dijf wikwifroarigfayo sa e yarigfapimi dani “E niseaiimfariini.” reorarinjipi tni xixeni wiinfa nani amaene fwf yarinjwapi nani njwfi ikaxi neaninjyfo dani gwinij neayaragfirini.

“Nwfi ikaxipi Kiraisomi dijf wikwifroarixinri yayfwf neamenjirini.” urijf nanirini.

23 Xwiyfa dijf wikwifroarinjwao nani pi sini mirinipa enana njwfi ikaxi eaninjipi yayfwf nneamera nibiri xwiyfa api sinjani imonife nani gwinij neayaragfirini.

24 Ayf rpi seararinjini. Nwfi ikaxi eaninjipi Kiraiso tfnjf e nani nneaipemeami neanfa nani yayfwf nneamera bagfirini. Ama Kiraisomi dijf wikwifroarinjagfa nani Gorixo “Gf sinjwyo dani we ronijoi.” rararinjf enjagi nani nene api e imonanifa nani yayfwf nneamera bagfirini.

25 Xami yayfwf nneamera bagf ai xwiyfa dijf wikwifroarinjwao nani pi rixa nimoninjagi nani yayfwf neameninjipimi sini xfidipaxf menini.

“Dijf wikwifroarinjwapimi dani Gorixoya niaiwene imonijwini.” urijf nanirini.

26 Seyfne niyfneni Kiraisi Jisasomi dijf wikwifroarigfapimi dani o tni nawini nikarinro nani niaiwf Gorixoya imonigfayfnerini.

27 Kiraiso tni oikarinaneyinro niyfneni wayf nimearo xfo imoninjipa oimonaneyinro rapirapf wunijf yinifgariini.

28 Seyfne niyfneni Kiraisi Jisaso tni nawini ikarininjagfa nani wiyfne Judayf imonigfayfnerani, wiyfne Girikiyf imonigfayfnerani, wiyfne waya xnaiwaninjf nimoniro omijf wiirigfayfnerani, wiyfne omijf wayapi epri nani axenwarf minigfayfnerani, wiyfne oxifyfnerani, wiyfne apixifyfnerani, niyfneni siyikf na bini imoninjagfa nani Gorixoya sinjwyo dani anani imonini.

²⁹ Kiraiso tñni nawíni ikárinigfáyíne enagi nání Ebírfamoyá iyí axípa imóniñoi. Ayínáni xfómi sfmímanfyo dáni “Níseaiimfáriní.” réroárinfpí seaiinífáyíne imóniñoi. Segí arfo Ebírfamoyá dñfpí meaprfáyíneníñf imóniñoi.

4

“Nwí ikaxípimi nixídíríná gwíníñf neayáragf aí Kiraiso nearoayíronfíní.” uríñf nániríní.

¹ Ewayí xwiyfá rípi osearímíni. Xano wiepíxfíniasínfo sñni onímíá nimóniríná xanoyá amípi nípini meanfo enagi aiwi xínáiwáníñf nimóniro omíñf wíiarígfáyf yapí imóniñoiríní.

² Sfá xano ráriníñfí imóníe nání omí ámá wí yayfíwí umero xfoyá omíñf síñwí uwínaxídiro yarígfóríní.

³ Xámi nene ení niaíwenéníñf imónagwáriní. E nimónirane xwiyfá sírimíñf éwapínigfápi —Apí, ayí re rínarígfápiríní, “Apí mepaní. Apí mínípaní.” rínarígfápiríní. Apí oyaneyínirí nixídíránéná gwíníñf neayáragf enagi nání gwí omíñfíníñf yagwáriní.

⁴ Nene e yagwá aiwi Goríxo “Ína imóníwínigíni.” yaiwiáríñfí imónáná xegf xewaxomí xwíá tfo nání uowárenapíñigíni. Omí apíxfí wí uxírírí ñwí ikaxí éaníñfípimi nixídírane gwí yárinagwáyf imóníñwá womí uxírírí enoríní.

⁵ Goríxo piáxfí níneamerí xfoyá niaíwenéníñf imónaní nání ñwí ikaxí nixídíríñfípimi dání gwíníñf yárinagwaéne nearoayírówínigíni uowárenapíñigíni.

⁶ Agwí “Goríxoyá niaíwenerfáni?” oyaiwinífoyínirí xegf xewaxoyá kwíyípi —Apími dání Goríxomí nuríríná “Ápoxíní. Ápoxíní.” uraríñwápiríní. Apí ríxa síxfí seamímonfíní.

⁷ Ayínáni ñwí ikaxí apí apí xídíprí nání sñni gwí omíñf yarígfáyíneníñf mimóniñoi. Ríxa xfoyá niaíwíyíne imóniñoi. Xfoyá niaíwíyíne enagi nání xfo seaiñfípimi dání xegf dñfpí meaprfáyíne imóniñoi.

“Seyíne yarígfápi nání aga ayá síwí níroaríní.” uríñf nániríní.

⁸ Xámi Goríxo nání sñni majfá nimónirí nání míxídípa nerfíná ñwíá segf dñf tñni imíxígfápi —Apí nepa ñwíá imóniñfípimaní. Apí omenweaneyínirí nání gwíníñf seayáriníñfíne nimóniro yagfáriní.

⁹ E nero aiwi seyíne ríxa xfómi nixídíro ámá xfoyá imóníñagfá nání —Apí rípaxfí aí ámá xfoyá oimónífoyínirí xewaníño seaimíxíñf enagi nání e níriríná “Ayf xixení rímíni.” nimónaríní. Ríxa xfoyá oimónífoyínirí seaimíxíñf enagi nání seyíne dñf aríge nímore axímíni níkinímóniro ámí Judayfá xwiyfá sírimíñf éwapínigfápipimi —Apí píráníñf seaimíxípaxfí wí mimóniñfípíríní. Apími aríge níyaiwiro ámí oxídaneyínirí yaríñoi? Ámí Judayf íwamfó érowiápínigfápi nixídíríñfípimi dání gwíníñf oyárinaneyíníro ríyaríñoi?

¹⁰ Seyíne Judayf sfá ayimí “E epaxíríní.” rarígfápi xdíro emá síñf nání sfá ayimí “E epaxí imóníni.” rarígfápi xdíro Goríxo nání dñf mopírí nání sfá ayí ayí imónáná “Aiwá nimíxíro e éfiríxíni.” rarígfápi xdíro xwiogwí síñf imónáná “E epaxíríní.” rarígfápi xdíro yaríñagfá nání seararíñí.

¹¹ Seyíne e yarígfápi nání aga ayá síwí níroaríní. Nioní seyíne tñni níñwearfíná aníñf míní nísearéwapíyírí aí “Síwíá searéwapíyínárfáni?” nimónaríñagfí nání ayá síwí níroaríní.

¹² Gf níríxímeáyíne, waunf rípi osearímíni, “Nwí ikaxí ríníñfípimi dání gwíníñf yíroníñáoní imóníñápa seyíne ení axípi imónífoyí.” osearímíni. Nioní ení seyíne imónígfápa sa ámá woní imóníñagfí nání seararíñí. Nioní seyíne seaímeááná seyíne sípí wí míníkárfawíxíni.

13 Seyfne nijfarini. Iwamfo ina dani xwiyfa yayf neainaripipi waf nisearirina riramijf nimoniri nani seariganigini.

14 Nioni riramijf imonijapi sefne xwirfa seainimniri enj aiwi sefne wi peayf ninwianiro rfwf minimo Gorixoya anfnajf womirani, Kiraiso xewanjomirani, nimimnirfnijf nimimnigfawixini.

15 Nioni waf searana sefne “Xwiyfa yayf neainipaxipi arfa wianfwaene, nene mimonijwf rejwini?” niyaiwiniro yayf seainipipi gim niimoro yarifo? Ina e epaxf nimoniri sijnwiryf, niapaniro nani segf sijnwf ai yonipaxf imonijagfa sijnwf seanija enjagi nani seararini.

16 Nioni nepaxijf imonijipi tni xixeni neari seararijagi nani sefne “O smf tni neaimfani yarini.” riseaimonirini?

17 Ama jwf ikaxf rinijipi tni gwnijf seayaraniro yarigfayf mepi niseatiniro aiwi najf seaipayaniro nani mepi seatnarigfaman. Poroni rfwf ninimomana noneya sirogwf oimontpoyiniri seayijnwiroanro yarifo.

18 Najf seaipayipiri nani mepi nitinirona ayf ananirini. Nioni sefne tni jweanjanani marfat, nioni mjweanijagi aiwi najf seaipayipiri nani mepi nitinirona ayf ananirini.

19 Gf niaifnif imonigfayfne, rfnif apixiwa niaiwf xiranro ina winarijipa nioni eni sefne xejwfm warigfapi pni niwiariro Kiraiso imonijipa imonipirfe nani ami axipi e niniga warini.

20 E niseariri ai mixini misearf nopenf xwiyfani searimi nani sefne tni onweaminri nani ikfnif sipi niarini. Seyfne xejwfm warigfapi nani ududf ninarijagi nani seararini.

Xegai tni Seraf tni nani nifirina ewayf xwiyfa bi urijf nanimini.

21 Jwf ikaxf rinijipimi xidarijwapimi dani Gorixoya sijnwifo dani we ronijwaene oimonaneyiniri yarigfayfne, yarijf bi ripi oseaimini, “Jwf ikaxf eanijipimi dani rinijipi nani nepa dnj mmoarigfayfnerani?”

22 Bkwifo dani xwiyfa bi ripi nani nifiniri eanijagi nani oearimini. Ebrfamo niaiwf waú emeaagirini. Wfo xinainijf nimoniri omijf wiilarijf xirijorini. Wfo xegf xiepi —Í xinainijf nimoniri omijf mwipa yarijnirini. Í xirijorini.

23 Xinainijf nimoniri omijf wiilarijf xirifo sa apixiwa oxf tni nemero niaiwf xirarigfapa xirijorini. Xiepi, xinainijf nimoniri omijf mwipa yarijf xirifo Gorixo Ebrfamomi smimanjifo dani “E nisiimfarini.” urijipimi dani xirijorini. Bkwifo api nani nifiniri eanijipi nani oearimini.

24 Xwiyfa ipau nani rinijipi agwi rina imonarijf bi tni rramijyf niniri rixarini. Ipaú xwiyfa Gorixo rarinj biaú nanirini. Xwiyfa bi —Api jwf ikaxf rinijipirini. Api dfwf Sainayi rinijipi tnf e dani rarinjipi, ayf Xegai nanirini. Niaiwf í xirijyf xinaiwanijf nimoniro omijf wiipirfa nani imonijyfirini.

25 Dfwf Sainayi rinijipi Arebia imonini. Api Jerusaremi agwi rina imonijipi tni rramijyf niniri imonijipirini. Ama anj apimi jweayf xinaiwanijf nimoniro omijf wiilarigfayfnijf imonijagfa nani rarini.

26 Ama anj apimi jweayf xinaiwanijf nimoniro omijf wiilarigfayf imonijagfa ai ama Jerusaremi anfnami imonijipimi jweayf rixa gwnijf yironigfayfirini. Anj api Kiraisomi dnjf wkwfironjwaene negf nokinijf imonijipirini.

27 Bkwifo dani anj apixf ipau tni rramijyfi apiau nani xwiyfa ripi nifiniri eanijagi nani seararini, “Apixf niaiwf mixirf oxf ronixi yayf eirixini. Jixi apixf niaiwf nixiririna rfnijf winarijipi sini msinipa yarijnixi najf nexoar meanj

rírrixini. Niaíwí apixí meawárf siñixiyá obaxí nimóga nuro píráníñf meáníñiyá niaíwíyo múropírfá enagi nání meanf rírrixini.” nírínirí eáníñagf nání seararíñf.

28 Gf nírrixímeáyíné, Ebírámomí símímanfyo dání Goríxo “E nísíimfárini.” uraríñfipimí dání Aisako xiríñfpa axípi e imónigfáyínerini.

29 Íná niaíwí apixí oxí tñni nemero xírarigfápa xiríño, o niaíwí Goríxoyá kwíyípimí dání xiríñomí xeaníñf wikárágíriní. Agwí ení axípi e xeaníñf seaikáraníro yaríñoí.

30 E seaikáraníro yaríñagfá aiwí Bíkwyíyo dání píoi rínini? Ayf re nírínirí eáníni, “Xínáíníñf nimónirí omíñf wíiaríñímí tñni xegí niaíwomí tñni mîxí xídwáreí. Xínáíníñf nimónirí omíñf wíiaríñiyá xewaxo tñni díxí apíxí, rínáíníñf nimónirí omíñf mîsiipa yaríñiyá xewaxo tñni awaú nîwaúni díxí díñfpi tfgíwaú nimónirí amípi xanoxiyá mîmeapa éfísisínirí ríraríñf.” nírínirí eáníni.

31 Ayínáni gf nírrixímeáyíné, Kiraisomí díñf wíkwíroaríñwaéne xínáíníñf nimónirí omíñf wíiaríñiyá niaíwenéníñf mimóníñwíni. Xínáíníñf nimónirí omíñf mîwiipa yaríñiyá niaíwenéníñf imóníñwíni.

5

“Gwíñíñf yíróñíñwaéne ámi gwí yáríñipaxf mimónípa éwanigíni.” uríñf nánirini.

1 Pípi oimónípoynirí marfái, gwí yíróñíñwaénéníñf oimónípoynirí Kiraiso gwíñíñf neaíkweawaríñf. Ayínáni seyíné ení neáníro ñweáfírxini. Ámi ñwí ikaxípi níxídirane gwí omíñf yanfwa nání odípi sámí xe oneayípoynirí síñwí mîwíñípa éfírxini.

2 Nioní Poroní searímípi arfá ókiarí nímónípoyi. Ñwí ikaxí ríníñfpi níxídiríñfipimí dání wé róníñf imónípfírfi xe iyf símí sfó oneawákwípoynirí síñwí nîwíñírónyá, Kiraiso nîperfá ámá nîyoní nání enípi nanf wí seaimíxífaxí meníni.

3 Ámá xe iyf símí sfó oneawákwípoynirí síñwí wíñarígfá wíyí wíyíné ámi dírfí bî oseaimíni. Apí e nerónáyí, ñwí ikaxí ríníñfíyí bîni xídífaxímaní. Nípiní xídfírxini.

4 Segí ñwí ikaxí ríníñfpi xídarígfápimí dání Goríxo “Wé rónígfáyínerini.” nearfwinígnirí yarígfáyí ríxa Kiraiso tñni gwíñíñf íkwamíxínígfárini. Goríxo wá nîseawianirí seaiñfpi ríxa ríwíminí nîmamoro yaríñoí.

5 Wíyíné e yaríñagfá aí nene Kiraisomí díñf nîwíkwíroríñfipimí dání díñf re íkwímoñwíni, “Ñwí ikaxí xídaríñwápimí dání marfái, Goríxo xewaníño neríñfipimí dání ‘Wé rónígfáyínerini.’ neararínfárini.” nîyaiwirane oyá kwíyípi ení síxí neaímíxífpimí dání díñf e íkwímoñwíni.

6 Ayf rípi seararíñf. Ámá Kiraisí Jisaso tñni níkarínírfná ríxa iyf símí sfó wákwíníñáná níkarínírfnárani, mîwákwíníñáná níkarínírfnárani, ayf ananirini. E nerí aí Goríxo wimónaríñfpi oyaneyínírfná epírfpi, ayf rípirini. Kiraisomí díñf nîwíkwíroríñfipimí dání ámáyo díñf sípi nîwiwo arírfá wíarígfápíriní.

7 Seyíné iwamfó Kiraisomí nuxídiróná ámá yamíyamúrónígf níníróná añfni wíarf múroarígfáyí yapí nimóníro yagfárini. E nero aí go seapíronagí xwíyíá nepaxíñf imóníñfpi síní xíxení mîxídaríñoí?

8 Díñf seyíné agwí fá xírfgfápi Goríxoníyá oimónípoynirí wéyo fá seaumíñomí dání arfá wígfápímaní.

9 Ewayf xwíyíá ámaéne raríñwá rípi nání díñf mópoyi. Bískerfá síñfipimí yísf bî onímíapi táná nîmíni íkwíañwí eapínáraríñfíriní. Seyíné yarígfápi apíñíñf mimónípa rení?

10 E nîsearirí aí “Seyíné nanf xíxení imóníñfpi nepírfárini.” nîseaiawirí nání díñf síñfá neánarini. Seyíné Ámínáo tñni íkarínígfá enagi nání “Díñf xegí bî mîxírf nioní xiríñfá axípi níxírfírfáoí.” nîseaiawirí nání díñf síñfá neánarini. Ayá searemoaríño go go enagi aiwí “Goríxo ananí pírf umamonfárini.” nimónarini.

11 Gí níríxímeáyíné, nioní yaríñápi nání píráníñí díní mópoyí. Nioní áamá wí rarígfápa xwíyíá yayí neainaríñpí wá nírímeríná nepa rípi nírírnáyí, “Jisasomí díní níwíkwírorí aiwí iyí símí ení s’ó wákwínípooyí.” nírírnáyí, pí nání gí Judayí síní xeaníñí níkáraríñóí? Nioní nepa e níríri síñwiríyí, Judayí “Kiraiso nene nání yoxáfpámi neapeíñíñí.” uraríñápi aríá níniróná apimí dání s’miríñí níníro óreámioapaxímaní.

12 “Áamá ayá searemoarígfáyí wigí iyí símí s’ó níwákwíníro píní wíarígfápi s’ó wíwákwímí inayíñíñí.” nímónaríñí.

13 Gí níríxímeáyíné, Goríxo gwí m’iyínígfáyíné oimónípooyíñí wéyo íá seaumíñíñí imóníñagí aiwí “Pí pí nání íeapá neainaríñpí yaníwá nání ñwí ikaxí ríníñpímí dání gwíñíñí neaíkweawáríñeneríñí?” níyaiwíro apí mepa éñíñíñí. E mepa neróná díní sípí inarígfápi dání xíxe arírá niga úñíñíñí.

14 Ñwí ikaxí nípíñí, ayí xwíyíá ná bíní rípímí íkwíkwíñí iníñí, “Jíwaníñoxí díní sípí inaríñpí áamá wíyo ení axípi wíñíñí.” ríníñí apimí íkwíkwíñí iníñí.

15 E nerí aí seyíné apí míní s’wí xíxe s’wí níróga wíapíñímeaaríñpáníñí nímóníro xíxe rírómí inípíñíñí nání íkwairíñí seaiaríñíñí.

Íeapá winaríñpímí dání epaxípi t’ñí kwíyípi nípemeámí waríñpímí dání epaxípi t’ñí náníñíñí.

16 Nioní seararíñápi, ayí rípíñíñí. Goríxoyá kwíyípi xe níneaípemeámí ouníri síñwí níwínírónyí, pí pí m’íñí seainaríñpí xe oneainíñíñí epíñíñíñí.

17 Ayí rípi náníñíñí. M’íñí seainaríñpí, ayí kwíyípi xwámámí wímíñíñí yaríñíñí. Kwíyípi ení m’íñí seainaríñpímí xwámámí wímíñíñí yaríñíñí. M’íñí seainaríñpí t’ñí kwíyípi t’ñí áamá m’ídím’ídání nímearorí m’íxí inarígfápiñíñí imóníñagí nání raríñíñí. Ayí nání kwíyípi xe níneaípemeámí ouníri síñwí níwínírónyí, amípi m’íñí seainaríñpímí dání oyaneyíñíñí seaimónaríñpí ananí epaxí mimóníñí.

18 Kwíyípi xe níneaípemeámí ouníri síñwí níwínírónyí, ñwí ikaxí eáníñpí xídípiñí nání gwíñíñí m’iseayáríñíñí.

19 M’íñí inarígfápi nání áamá níyíñéñí síñáñí seaimóníñí. M’íñí nínírónyá rípi yarígfáríñí. Íwí iníro píaxí weánípaxípi ero rípeánaníro nání yarígfápi ero

20 ñwíápi m’ewero ayá ero símí t’ñí iníro m’íxíñí ríníro sípí díní yaiwíníro m’íxí k’íníro xíxewíámí ríníro ewáramóníro xepíxepá róníro

21 síñwí íwí wíníro inígfí xwapí nínímáná papíki ero papíki neróná uyíñí ero xíxegíñí apí apí imóníñpí ení ero yarígfáríñí. Eñíná íkwairíñí seainápa ámi axípi íkwairíñí oseaimíñí. Áamá apí apí yarígfáyíñí, apíñíñí imóníñpí ení yarígfáyíñí, ayí Goríxoyá xwíoxíyo wí páwípiñíñí.

22 E nerí aí áamá kwíyí Goríxoyápi xe níneaípemeámí ouníri yarígfáyí rípi yarígfáríñí. Áamáyo díní sípí wíro díní nífá wíníri níwayírónyíro ñwearo ayíñí xe ófí oneaimópoyíñíñí síñwí wíníro ayá urímíxíro píráníñí wíro áamá díní ñwírírípaxípiñí ero

23 ayá rírímíxí wípaxí imóníro nípíreáníro yarígfáríñí. Ñwí ikaxí bímí dání apí nípiñí ríníñpí bí “Mepaní.” m’íríñíñí.

24 Áamá Kiraisí Jisasoyá imónígfáyí wigí xámí nípikwíñí mimónígfápi —Apí sípí nání m’íñí wíníro íeapá wíníri yarígfápiñíñí. Apí ríwí nímoríná ríxa yoxáfpámíñíñí níyekwíroáñíro píkiarígfawíñíñí.

25 Kwíyípi díní níyímíñí ríxa síxí neamímoníñí eñagí nání apí níneaípemeámí ouníñíñí yaríñpí oxídaneyí.

26 Negí wíyí wíyíñé m’íxí m’imeakíñíñípa oyaneyí. Símí s’ mainenípa erane sípí díní níyaiwínípa erane oyaneyí.

6

“Xixegíni bi bi arirá iníírixini.” urijí nánirini.

¹ Gí níríxímeáyíne, segíyí wo uyínié éagi níwiniímearáyí, kwíyípi nípemeámi seawarínyíne sípí éomi awayini sanjionwiráíírixini. E neróná seáyí e nimóniro “Sípí xío éípa nene wí epaxenemani.” miyaiwipa éírixini. Seyíne eni íwí axípi epíírixinirí seararíjini.

² Segí wínyí díní ududí winaríj ímóníjípí wí wímeáagi níwiniírnáyí, arirá wíírixini. Xixe e iníírixini. Seyíne e nerónáyí, njwí ikaxí Kiraiso ríjípí xíxeni tíni yaríjoi.

³ Ámá wo “Nioni seáyí e imóníjáoínirini.” niyaiwinaríjagi aí o nepa seáyí e mimóníjánáyí, ayí xewaníjo yapí éwapínarini.

⁴ Woxini woxini díxí yaríjípí píraníj sijnwí anaxídineí. E neríná xewaníjoxi “Apáni yaríjini.” nisimónírná ayí míxí meakínipaxíriní. E nerí aí ámá wí tíni ríramínyí níni “Nioni yaríjápí wí yaríjápí tíni xíxeni mimónini.” niyaiwinirí míxí mímeakínipani.

⁵ Níyínéni xixegíni segí yaríjápimi dání seaímeaníá enagi nání raríjini.

⁶ Ámá xwíyíá Goríxoyápi uréwapíyaríjyí wigí amípi naní imóníjyí bi nímearo wigí uréwapíjomi bi míni wíírixini.

⁷ Yapí re méwapínipa éírixini. Ámá wí Goríxomi majímajíá níwikárimáná ríperírí umepaxíriní. Ámá pí pí aiwá íwíá nura núfasáná xíxeni api miaríjéá enagi nání raríjini.

⁸ Ámá íeapá winaríjipini yaríjéyí, ayí ámá omínyíyo aiwá íwíá uraríjéyí yapí imóníjoi. Aiwá yóí épi miaríjéapa wigí egíapimi dání nímiríníj neríná nanínipíríáriní. E epíríá aí ámá kwíyípi nípemeámi waríjipimi xídarájéyí wigí egíapimi dání nímiríníj neríná díní níyímíj tígéyí imónípíríáriní.

⁹ Ámáyo naní níwíia nuranénáyí, aníj neainíagi aí naní wíiaríjwápi píni míwíáripa éwanígini. Ení samíj míneawepa nerí píni míwíáripa nerínáyí, aiwá míwáíná naní mianíwá enagi nání seararíjini.

¹⁰ Ayínáni síni epaxí nimónírná ámá níyoní naní wííwanígini. Negí Ámínáomi díní wíkwírogíá nawíni imóníjéyíyo ayí aníjapaxí wíianíwáyíriní.

“Kiraiso yoxáípami dání neaiíjípí nánini míxí meakínipaxíriní.” urijí nánirini.

¹¹ Ríwamíj níni gí wé tíni nearíná xwéni xwéni neáa waríjá rípi seyíne mí omíxípoi.

¹² Ámá iyí símí sío owákwínípoiínirí xíxoyípií seamearíjéyí, ayí wigí wínyí “Apáni e imóníjéyí ríá yaríjoi?” oneaiwípoiínirí sío seawákwianíro yaríjéyíriní. Ayí Judayí nene Jisaso yoxáípami neaiíjipimíni díní wíkwíroaríjagwí níneaníroná xeaníj neaikáíírixinirí e yaríjéyíriní.

¹³ Ayí wí njwí ikaxí ríníj nípini xíxeni yaríjéyí mimóníjagíá aiwí seyíne sío seawákwíápi nání wáíxa imónaníro nání seyíne iyí símí sío owákwianeyíniro wimónaríjínirí.

¹⁴ Ayí e yaríjagíá aí nioni pípi nání seáyí e nímerí rímíméini. Ámíná Jisasi Kiraiso yoxáípami níperíná neaiíjípí nánini níri yáy emíini. Ayí rípi nánirini. Kiraiso yoxáípami neapeíjípimi dání ámá Goríxomi míxídarájéyí yaríjápí síni emíá nání píyíníj imónirí gí sijnwí wínijáé dání “Wígí yaríjápí ení píyíníj ríá imónini?” yaiwiri eníni.

¹⁵ Sío níwákwínírná ayí ananírini. Míwákwínípa neríná ayí ení ananírini. Goríxo ámi xegí kwíyípimi dání síj wí oimónípoiínirí neaimíxípi, ayí aníjapaxí imóníj enagi nání seararíjini.

¹⁶ Ámá nioní seararíṅá apí fá nixiríro xídaríḡfáyo Gorixo wá wianírí níwayíróníro ṅweapírí nání wiirí éwíníḡníní. Isíreri xíoyá imóníḡfáyo ení e éwíníḡníní.

¹⁷ Nioní Jisasomí xídaríṅagí nání iwaní nímépeayíḡápí igí ríxa níweṅagí nání wiyíné nioní díní ríá níxepaxí ámí bí mepa éfríxíní.

¹⁸ Gí nírixímeáyíné, Ámíná Jisasi Kiraiso wá seawianaríṅpimí dání díní síxí oseamímoní. “E oení.” nimónaríní.

Payí Poro Epesasi ηweáyí nání eañnaríní.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigfá aní yoí Epesasiyo ηweagfáyí nání Poro eañnaríní. Aní apí Esia piropenisiyo nikwíroníga uní nípimíní seáyí e imónagfápiríní. Poro émáyí anímíní xwíyá yáyí winipaxípi wáf nura nemerfá aní apimí iwamfó eméiná Sabarfá ná woní e ηweañnigíní (Wáf wurimeiarigfá 18:18-21). E nemo ámí wí e wí e neméisáná ámí rfwíyo e nání nurí nñwearí uréwapíyarfá xwiogwí waú wo múroñnigíní (Wáf wurimeiarigfá 19:1-41). E nemo ámí wí e emearfá omí fá nixero gwí aníyo ηwirárfé dání payí rina nearí Tikikasomí wiowáññigíní.

¹ Poroní —Nioní Gorixo Kiraisí Jisasoyá wáf wurimeiaríñf wo imónfwinígníñf xegf dñf tñf nírípeañoníñf. Nioní payí rina ámá Gorixoyá imónigfá Epesasi ηweáyíñé —Seyfñé segf nawíní ikárínigfó, Jisasomí nuxfdíroná píráññf uxfdarígfáyíñéríní. Seyfñé nání nioní payí rina nearí mónaparíññí.

² “Negf ápo Gorixo tñf Ámíná Jisasi Kiraiso tñf wá seawianíri seyfñé nñwayíroníro ηweapírfí nání seaiiri éisixíní.” nimónaríní.

“Kiraiso tñf ikárínñwaéne Gorixo nañf imónñf apí apí neaiññf.” uríñf náníñf.

³ Gorixo ámá dñf nñyímñf tífáyf nimóníro anínamí ηweáfríxíníñf nñwimíxírfá nañf wiíaríñfpi, apí nípíní Kiraiso tñf ikárínñwaéne ríxa neaiññf enagí nání omí yáyf uméwanígní.

⁴ O xwáfárfí síní mimíxímí dání nene oyá sñwíyo dání siyikwí mínñwaéne imónírane xwíyá mñeamearípaxí imónírane yanf wá nání Kiraiso tñf nawíní ikárínñwápímí dání fá yíyamíxímí neaññigíní.

⁵ O eníná dání nene nání dñf sipí wñf enagí nání “Ámá nioní fá yíyamíxímí wíáyf Kiraiso wiínfápímí dání gf niaíwí piáxf memfáyíññf wimíxímígní.” yaiwiáríññigíní. Xegf dñfyo dání “E éimígní.” nñwimóníñf nání e yaiwiáríññigíní.

⁶ Nene re nñyaiwirane seáyí e umeanf wá nání e nñyaiwiáríñf eníñf, “O wá nñeawianírfá bñ onímíapí mñeawianf nene o xegf dñf síxí uyíño tñf nawíní ikárínñwaéne enagwí nání ‘Ayf ení xíxe nífríxíní.’ mñwimónf xegf xewaxo anípá wírenapíñfírfaní?” nñyaiwirane seáyí e umeanf wá nání e nñyaiwiáríñf eníñf.

⁷ Nene Kiraiso tñf ikárínñwaéne enagí nání o yoxáfámí nñperí xegf ragf púfípímí dání Gorixo gwíññf nearoayírorí xwíyá xfóyapí nñwiaíkirane yaríñwápí yokwarímí neaiirí eníñf. E nñeaiirfá Gorixo wá onímíapí nñeawianíñf neaiññfírfaní?

⁸ Oweoi, aga wá ayá wí nñeawianíñfípímí dání nearoayírorí yokwarímí neaiirí ení enagí nání raríññí. O dñf émf saímí nñmorí amípí nñf nání nñfá imóníño enagí nání

⁹ xewaníño e éimígníñf wimóníñfpi tñf xixení nerfá eníná dání Kiraiso enfápímí dání ámá nání e wíímígníñf enwípeáríñfpi —Apí ámá yá sñwíyo dání ínímí imóníñfpiríní. Apí nání nene wáf neaókímíxíñfíñf.

¹⁰⁻¹¹ Eníná dání enwípeáríñf apí, ayf amípí nñf anínamí tñf xwáfárfímí tñf imóníñf yf “Kiraisomí simañwíyóníñf ínímí wurínanf wá nání rimóníñwíñf?” nñyaiwíro xixení e imóníñfíxíníñf enwípeáríñfpiríní. Sfá e enwípeáríñfpi imóníñfwinígníñf rínáríñfñf yí nimónírfá oyá dñf tñf xixení e imóníñfírfaní. Pí pí o dñf neñwíperfá “E éimígní.” nñwimóníñf yaiwiáríñfpi síwíá mé apí tñf xixení yáraríñfpa eníná dání Kiraiso tñf ikárínñwaéne nání “Ámá ayf nioníyá imóníñfíxíní.” nñwimóníñf yaiwiáríñfpi tñf xixení nerí e neaimíxíñfíñf.

¹² Judayene —Ámá xámí Kiraisomí dñf nñwikwímoro re yaiwigfáyf, “O neaiññfípímí dání Gorixo yeáyf neayímíxemeanfárfaní.” yaiwigfáyf nání nene xámí sñwí

ipenwaénerini. Nene “Aga seáyí e imóniño, ayí Gorixoríani?” niyaiwirane seáyí e umeaníwá nání xíoyaéne neaimíxiniñí.

¹³ Seyíné ení Kiraiso tñí ikárinigíáyíné enagi nání xwíyíá nepaxiniñí imóniniñí yaní seaiapigíápi —Api Gorixo yeáyí seayimíxemeaníá enagi nání yayí seainariniñí. Api seyíné aríá niwiróna dñí wíkwírófá enagi nání Gorixo xíoyá imónirixiniñí xegí kwíyí símímaníyo dániniñí “Niseaiapimíárini.” ráriñipi tñí ikíyiniñí seaiárininiñí.

¹⁴ Kwíyí neaiapiniñí tñí ríxa ikíyiniñí neaiárininagi nání dñí re monwini, “Gorixo ‘Niseaiimíárini.’ ráriñí sñí míneaiméanipi tñí xixeni níneaiiníárini. Xíó ‘Nioni tñí niñwearo nioniyáyí imónirixini.’ yaiwiariniñí tñí xixeni imónaníwá nání gwíniñí neaikwamíxiniñí.” Dñí aniniñí e monwini. Nene “Aga seáyí e imóniño, ayí Gorixoríani?” niyaiwirane seáyí e umeaníwá nání xegí kwíyípi tñí ikíyiniñí neaiárininiñí.

“Gorixomi seyíné nání rixiniñí seauriyariniñí.” uriniñí nániriniñí.

¹⁵⁻¹⁶ Gorixo api api e seaiñí enagi nání nioni ení ámá wí re rariniñí, “Epesasí ñweáyí Áminá Jisasomi dñí niwíkwíroro ámá Gorixoyá imónigíá nñí nání dñí sipí wiariniñí.” rariniñí aríá wiñáe dání nioni seyíné nání Gorixomi yayí niwiyiríná wí píni wíarariniñí. Rixiniñí nuriríná seyíné nání dñí nímori

¹⁷ rixiniñí re seauriyariniñí, “Negí Áminá Jisasi Kiraisoyá Nwíáoxini, seáyí e rimepaxí ápo Gorixoxini, Epesasí ñweáyo anani re wíirixini. Joxi dixí kwíyípimi dání ayí dñí émi saímí mopíri nání síkíki womixiri dixí imóniniñí nání xixeni níjía imónipírfa nání wíá wókímixiri éirixini.” seauriyariniñí.

¹⁸⁻¹⁹ Seyíné rípi rípi niyaiwiro níjía xixeni imónipírfa nání rixiniñí seauriyariniñí, “Gorixo nioniyáyí nimóniro nioni tñí ñweárixiniñí wéyo íá neaumiriniñí dñí ikwímoariniñí, ayí apiríani?” yaiwiro “Xíoyaéne awiaxí imóniniñí neaiméanípi —Api ayá tñí símí símí e mepaxí imóniniñí. Api, ayí apiríani?” yaiwiro “Xíoyá ení sixí eániñí píri míwiaíkipaxí imóniniñí —Api aga seáyí émi imóniniñí. Ámá xíomi dñí wíkwíroarigíáyo dñí sixí wímoariniñí. Api, ayí apiríani?” yaiwiro epírfa nání o segí dñí wíá seaókímixiniñí nání omí rixiniñí seauriyariniñí. Xíoyá ení sixí eániñí dñí wíkwíronwaéne sixí neaimoariniñí api pípi maríá,

²⁰ ení sixí eániñí Kiraiso xwáripáyo dání owiápinimeaniri sñí wimixiri añinami xíoyá wé náuminiñí onweaniri wimixiri enípi, ayí xíomi dñí wíkwíronwaéne dñí sixí neaimoariniñí axípiniriniñí.

²¹ Wé náuminiñí ñweaño, o gíyí gíyí seáyí e nimóniro wíniyo seáyí e umeñwearigíáyorani, gíyí gíyí néní tñíwaéne nimóniri onweaneyiniñí yarigíáyorani, gíyí gíyí ení eániñí nimóniri omeñweaneyiniñí yarigíáyorani, gíyí gíyí áminá nimóniri yarigíáyorani, pí pí yoí omíniñí xixegíni yarigíáyíá niwíriro rarigíáyorani, ayo niyoní kwíyí imónigíáyorani, ámá imónigíáyorani, niyoní o aga wíarí seáyí e wimóniniñí. Agwi rínani maríá, ná ríwíyo ení aniniñí e seáyí e niwimóniri ñweaníáriniñí.

²² Gorixo amípi nñí amáraní, amípirani, Kiraisoyá suyímaníwíyo wurínirixiniñí wimixiniñí. O amípi niyoní nání Ámináo imóniño enagi nání ámá xíoyá siyikí imónigíáyo mñíyiniñí wimóninífa nání ení wimixiniñí.

²³ O mñíyiniñí imónináná ámá oyá siyikí imónigíáyí xegí warárininiñí imóniño. Mñíyi tñí wará tñí nawiniñí enáná wará noní xixeni imónariniñí Kiraiso —O amípi nñí Gorixo wimónariniñí tñí xixeni imónwiniñí wimixariniñí. O Gorixo “Mñíyi xegípi onweaniri mímimóní wará ení tñíyi imónwiniñí.” yaiwiniñí tñí xixeni imóninífa nání ámá oyá siyikí imónigíáyí api e imóniño.

2

“Nanínaníwá nání imónagwi aí Gorixo sijné neaimixijérini.” urijné nánirini.

1 Enjíná seyíné Gorixomi manjé níwialkiro íwí yagfápmi dání nanínipírfa nání imónagfáyínérini.

2 Sini e nimóniróná ámá Gorixomi mífdarigfáyí sipí yarigfápa axípi e yagfárini. Seyíné kwíyí sipíyí anjé píryyo emearinjyó xiáwomi —O ámá Gorixomi manjé wialkiarigfáyo sipípi éfrixiniri dínjé ukikayonorini. Oborini. Omi seyíné eni xídagfárini.

3 Ámá Gorixomi manjé wialkiarigfáyí yarigfápa nene eni axípi nerane pí pí nípikwini mimóninjépi oyaneyiniri mánjé níneainiríná sa anani yagwáriní. Pí pí feapá neainípirani, negjé dínjéyo dání oyaneyiniri neaimónípirani, sa anani yagwáriní. Ámá Gorixo wiké níwóniri pírfé umamóaná nanínipírífáyí níni yarigfápa nene eni negjé néra wagwápmi dání neríná axípi nanínanífwaniri yagwáriní.

4 Nene e imónaniri yagwá aiwi Gorixo nene nání dínjé sipí níwiríná xwapí ayá wí wiarinjagi nání “Wá onimíapí wianímígini.” mífimóní ayá wí neawianinjérini.

5 Nene ríxa nanjé imónijnáná wá neawianinjémaní. Nene sini oyá manjé níwialkirane íwí yagwápmi dání nanínanífwá nání imónijnáná wá níneawianiri Kiraiso ámi owiápnímeaniri sínjé níwimíxiríná nene eni nawíní sínjé neaimixijérini. Gorixo wá níseawianirinjépmi dání yeáyí seayimíxemeanjérini.

6 Nene Kiraisi Jisaso tñní nawíní sínjéniñjé níneaimixiri neawárinjémaní. O tñní nawíní ikárininwaéne enjagi nání o xwáripáyo dání owiápnímeaniri níwimíxiríná nene o tñní nawíní wiápnímeáfrixiniri neaimixiri anjénamí gí íwo wé náúmíni onjweaniri níwimíxiríná o tñní nawíní njweáfrixiniri neaimixiri enjérini.

7 Ayí rípi nání e enjérini. Ámá níni agwi ríná njweagfáyíraní, ná ríwíyo njweapírífáyíraní, níni Gorixo ámá nání dínjé sipí níwiri Kiraisi Jisaso uowárenapinjépi nání dínjé nímoróná dínjé re yaiwífrixiniri nání e enjérini, “O dínjé wíkwírogfáyo wá onimíapí níwianiri uowárenapinjémaní. Wá ámá wianarigfápi tñní xixeni mé seáyí e imóninjépmi aí wiarí nímúrorí imóninjépi níwianiri uowárenapinjérini.” yaiwífrixiniri nání Gorixo e enjérini.

8-9 Seyíné Jisasomi dínjé wíkwíróaná Gorixo wá níseawianiri seainjépmi dání yeáyí seayimíxemeanjérini. Segjé dínjé tñní egfápmi dání yeáyí seayimíxemeanjémaní. Seyíné nanjé yarinjagfa sínjé níseaniri nání yeáyí seayimíxemeanjémaní. Ámá wí aí wigjé egfápi nání weyí mífearinípa éfrixiniri anípa yeáyí seayimíxemeanjérini.

10 Ayí rípi nánirini. Agwi nene imónijnwápi Gorixo neaimixijenerini. Kiraisi Jisaso tñní ikárininwaéne neaimixijé enjagi nání “Imirinjé mimóninjépmi éfrixini.” yaiwinjépi —Api enjíná dání repeárinjépirini. Apimi xídfrixiniri neaimixijenerini.

“Kiraiso Judayene tñní émáýné tñní nawíní neakumíxárinjérini.” urijné nánirini.

11 Ayínání enjíná seyíné segjé sénáíwa seaxirigfáe dání émá imónigfáyíné —Seyíné nání Judayé re seararigfáyínérini, “Iyí símí síó mífakwínigfáyíriní.” seararigfáyínérini. E níriro aí “Iyí símí síó wákwinarinjwaénerini.” rinarigfáyí yarigfápi, ayí Gorixoyá wé tñní marfái, ámá wé tñní wákwinarigfápirini. Seyíné enjíná imónagfápi nání sini dínjé oseainini.

12 Íná Kiraiso tñní míkumíxiní xegjé bí nimóniro ná jíamíninjé njweagfárini. Gwí Isireriyfá imónigfáí —Ari Gorixo nioniyáí oimóniri fá yamíxinjérini. Ari tñní seyíné wigjé wí imónagfámaní. Xwíyí gwí arími símímanjé e dání “E níseaimíárini.” réroárinjépi seyíné eni níseakumíxiri mísearagfáyínérini. Seyíné ámá Gorixomi mífdarigfáyí tñní níkumíxiniróná ríwéná nanjé api neáimeanfáraniri dínjé níkwímoro xwayí naniri njweagfámaní. Gorixo nání bí níjé imónagfámaní.

13 Enjína seyíne e nimóniro Gorixo t́ámíni ná j́amínij́ ηweaaǵa aiwi agwi rína Kiraisi Jisaso t́ni nawíni ikáriniǵá enagi nání o niseapeiríná xeǵ raǵ púfpimi dání nipemeámi Gorixo t́nij́míni anwi éniij́ seabij́rini.

14 Émáýíne Judayí t́ni síni símí t́ni minipa epírfa nání piyfa neawfirinj́rini. E neríná émáýíne Judayí t́ni símí t́ni inaǵápi, api xwínánij́ niseamudf́mori ṕronj́pi xfo péfpimi dání xwíná nipi neamorínij́ nerí ámá apiaú siyiḱ ná bini imónipisi nání imixinj́rini.

15 Xwínánij́ niseamudf́mori ṕronj́pi —Api ηwí ikaxí eánij́yo “E éfirixini. E éfirixini.” níriri sekaxí nira unj́pi t́ni “E mepani. E mepani.” níriri ηwí ikaxí nira unj́pi t́ni ayo eánij́píri. Api rixa síwiá imixinj́rini. Ayí émáýíne t́ni Judayí t́ni ámá apiaú nioní t́ni níkarinirij́pimi dání siyiḱ ámi sínj́ ná bini oimóniri ηwí ikaxí eánij́pi síwiá imixinj́rini. E neríná ámá apiaúmi piyfa wfirinj́rini.

16 Yoxáfpami penj́pimi dání ámá apiaú símí t́ni inaǵápi xwaptra eaárirí siyiḱ ná bini oimóniri níkumiximáná Gorixo t́ámíni nipemeámi uri emfániri ηwí ikaxí eánij́pi ná mayí síwiá imixinj́rini.

17 O nibiri émáýíne, Gorixo t́nij́ ná j́amínij́ ηweaǵáyíne t́ni Judayí, o t́nij́ anwi éniij́ ηweaǵáyo t́ni wáf re searinj́rini, “Niyíneni t́ni nawíni imónipri nání rixa piyfa seawfirinj́rini.” searinj́rini.

18 O, negí wo imónijo ápo Gorixo t́ámíni ηweanagi nání Judayene t́ni émáýíne t́ni anani xeǵ kwíyí neaiapinj́pimi dání anani o t́nij́míni upaxí imónijwini.

19 Ayínáni seyíne síni wí enj́ýíne mimónijo. Síni xenwýíne mimónijo. Oweoi, rixa ámá Gorixoyá imóniǵáyí t́ni kumixinijo. Rixa Gorixoyá íwixé wiyínenij́ imónijo.

20 Ayí rípi searinj́ni. Gorixo anj́ wiwá nimíríná wáf wurimeiariǵáwa t́ni wáf rókiamoariǵáwa t́ni nitíwayirómáná émáýíne ení seáyi e niseaikwiárimáná nímira peyarinj́pínij́ imónini. Anj́ iwá nání sínj́ xámi nitíwayirori t́nijo, ayí Kiraisi Jisasorini.

21 Anj́ niwáni o enj́pimi dání píranij́ níkkíróniga uri xwé nimóga uri yarinjagi nání anj́ ηwfa Ámináo nání wiwá imónarini.

22 Émáýíne ení Kiraiso t́ni ikáriniǵáyíne enagi nání o anj́ Gorixo xeǵ kwíyfpimi dání ηweanfa nání iwá nímira nipeyiríná xfoyá siyiḱ imóniǵá winiyí t́ni niseakumixiri nímira peyarini.

3

“Gorixo yumí enj́peáraǵpi wfa wókímixíwiniǵiniri nírfearinj́rini.” urinj́nánirini.

1 Gorixo émáýíne t́ni Judayene t́ni nawíni neakumixinj́ enagi nání Poroni —Nioni Kiraisi Jisaso nání émáýíne wáf searimearinjagi nání gwí níηwiráriǵonirini.

2 Ai “Gorixo nioní wá níníwianiri émáýíne wáf searímfa nání nírfearinj́pi nání seyíne rixa arfa rfa wífawixini?” nimónarini.

3 Xwiyfa nene yumí neaimónij́pi Gorixo wfa nókímixfagi nání api nání nijfa imónijni. Api nání rixa bi onimiápi rfwamij́ neari searini.

4 Seyíne api fa níroróná re yaiwipaxirini, “Gorixo enj́ná dání e éimiǵiniri yumí yaiwiárirí Kiraiso agwi ríná neaimixiri enj́pi nání nijfa Poro imónij́pi, ayí apirani?” yaiwipaxirini.

5 Ámá enj́ná dání neweáa bagfáyí api nání xe nijfa oimónipoyiniri wfa wókímixinj́mani. E mepa nerí aí agwi ríná kwíyfpimi dání xeǵ wáf wurimeiariǵáwami t́ni wfa rókiamoariǵáwami t́ni yumí enj́peáraǵ api nání anani wfa wókímixarini.

6 Yumí Gorixo enwípeáragí wá neaókímíxíípi, ayí rípiríni. Émáýné xwíyíá yayí neainaríñpimí dñí níkwíroróná Kiraisí Jisaso tñní nawíní ikárínigfáyíné imónígáapimí dání seyíné Judayí tñní nawíní Gorixo ipímoáríñpí meapaxí imóníro ayí tñní níkwímíxínímáná síyikí ná bíní imóníro Gorixo “E níseaiimfáríni.” símímaníyo dání réroáríñpí ayí tñní nawíní seaiimeapaxí imóníro egfáyíneríni. Yumí Gorixo enwípeáragí wá neaókímíxíípi, ayí apíriní.

7 Gorixo xwíyíá apí wá ní nurímeíwínígíníri ní nírípearfíná “Omíññí e níinfa nání wá níwianíri anípa e owiimíni.” yaiwíñpí tñní xixení níiri “Ení síxí owímíxímíni.” yaiwíñpí tñní xixení níiri nerí nírféañfíriní.

8 Ámá Gorixoyá imónígáayo onaxíyíkwíní imóníñáoní, ayí nioní imóníñá aiwí o émáyo awíaxí xegí bí imóníñfí Kiraiso neaiñpí —Apí aga seáyí émí imóníñfí enagí nání ámá wígfí dñíyo dání wí “Ayí apírfaní?” yaiwípaxí mimóníñpíriní. Apí nání wá uríwínígíníri Gorixo wá apí e ní níwianíri nírféañfíriní.

9 Ámá Gorixo ayo e wíimígníri yumí yaiwíáragípi nání re yaiwípírfá nání, “Gorixo nerfíná xfo yaiwíáragípi tñní xixení enírfaní?” yaiwípírfá nání wá wókímíxíwínígíníri ení nírféañfíriní. Xámí Gorixo —O amípi nñní imíxíñoríni. O ínímí rípi yaiwíáragípi nání, “Ámáyo yeáyí uyímíxemeámfa nání apí éimígní.” yaiwíáragípi nání “Ámá xe ananí níjfa oimónípoyí.” míyaiwí yumí níwia wagíriní.

10 Agwí ríná añfina tñímní néní tífáyí tñní ámná imónígáayí tñní Gorixo ámá xixegíni imónígáayí níkwímíxímáná síyikí ná bíní wímíxaríñagí síñwí níwíníroná “Níjfa xixegíni Gorixo imóníñpí síxí ínñáná níkwioámíga eaaríñpí yapí rfa imóníni?” yaiwípírfá nání eníiná dání émáyo yumí níwia wagíriní.

11 Apí e nerfíná xfo eníiná dání “E éimígní.” yaiwíáragípi —Apí negí Ámná Kiraisí Jisaso neaiñpímí dání xixení yáríñpíriní. Apí tñní xixení eníñígní.

12 Kiraiso tñní níkwímíxímáná nání ayá ígí mé epaxíriní. “Goríxomí ríxíñfí bí ouraneyí.” níneaimónírfíná omí dñí níwíkwíroríñpímí dání “Ananí arfá neainíño.” níyaiwirane o tífámíñfíñfí nurane ríxíñfí urípaxí imóníñwíni.

13 Ayínání nioní re osearímíni, “Nioní seyíné arírá seaimíni yaríñpí nání xeaníñfí rípi nímeáfípi nání Goríxomí nuríroná anígwí maní ríñíñfí meáarínanígníri kíkífa mepaní.” osearímíni. Nioní nímeáfípi, ayí apímí dání seyíné seáyí e imónípírfá nání nímeaaríñagí nání seararíñíni.

“Gorixo ení síxí seaimíxíwínígíníri seauríyaríñáríni.” uríñfí náníriní.

14-15 Ayínání nioní ápo Goríxomí —O gwí arí arí añfínamí ñweagfáyoraní, xwífárimí ñweagfáyoraní, ayo níyoní emeanoríni. Omí ríxíñfí urímíni nání xómíñfí níyíkwírí re uraríñáríni,

16 “Joxí Epesasi ñweáyo joxíyá kwíyípímí dání ení síxí weámíxeí. E nerfíná joxí píraníñfí ríxídfírfá nání seáyí e xewaníñoxí níkwímíxímáná imóníñpí tñní wígfí dñí ení síxí weámíxeí.” uraríñáríni.

17 Ámá añfí wíwámí nípáwírfíná yarígfápa Kiraiso segí dñí wíkwíroarígfáapímí dání níwíapíri oseañweaníri ríxíñfí “Ení síxí weámíxeí.” seauríyaríñáríni. Íkfá xwífáyo pípiñfí níwárfíri xáiwí roaríñfápa seyíné ení axípi e nero Goríxo wá seawianíñpímí pípiñfíniñfí níwárfíro xáiwí rórfíxíníri seauríyaríñáríni.

18-19 Seyíné e nímnírónyáyí, ámá Goríxoyá segí wínyí nñní tñní Kiraiso nene nání dñí sípí wíaríñfípi —Díñfí sípí o wíaríñfípi ámaéne negí wíyo wíaríñwápi tñní xixení mimóníni. Apí aga seáyí e ná émí imóníñpíriní. Apí nání ámá níjfa nímníro aí “Yoparfí e iyí rimóníni?” nírfíri níjfa xixení mimónípaxípi riní. Apí nání seyíné dñí nímníro “Ayí apí ípi rimóníni?” yaiwípírfáriní. E nerónáyí Goríxo nímníri yaríñfípi nípní nání dñí síxí seaimópaxíriní.

20-21 Gorixomi —O nene rixiñf nuriranená “E neaii.” urirane “E epaxorfaní?” yaiwirane yarñwápiní neaiipaxomani. Xfoyá ení sixí eániñfpi rixa neamímonñfo dání aga seáyí émi wiárf múropaxí imónñfpi neaiipaxorñí. Omí Kiraisí Jisasoyá siyikí imónñwaéne, o tñí nawíni ikárññwaéne íníná anñf miní yayí numéra úwanñgñí. Ámá ríná dání gíní gíná ñweañwaéne yayí numéra waníwá nání imónárñwñgñí. “E éwanñgñí.” nimónarñí.

4

“Kiraisoyá siyikí imónñwaéne oyá waráñ imónñwñí.” urñf nánññí.

1 Ayñnání Ámináo nání wáf rimearññapimí dání gwí ññwirárñgñoní ení rirémixí bí rípi oseaimíni. Ámá wí seyñné emearññagífa sñwí ñiseañróná dñf re seaiaiwipírfá nání, “Gorixo ayí nañf e imónñrñxññí wéyo íá umñññfpi tñí xixeni ayo rífa yarñjoí?” seaiaiwipírfá nání íá seaumñññfpi nání dñf ñimoro píranñf éfrñxñí.

2 Yunñgíáyñné imónñrñxññí. Ámáyo awayini méfrñxñí. Ámá wí uyñni ñiseaikárññáyí aí xe oneaikárñpoyññí sñwí wñññrñxñí. Ayí nání dñf sipí ñiseañññpimí dání íkwianwí weapññññí.

3 Kwíyí Gorixoyápi seyñné nawíni ikárññpíri seakumñññf enagí nání piyífa seawñññfñné gwiaumí ninñññpimí dání anñf apñí e imónñwanñgññiro xaíwí íá xirññññí.

4 Ayí rípi nání seararññí. Wará Jisasoyá siyikí imónñwaéne imónñwárí ná wñrñí imónñwñí. Kwíyí ññnenení neañmeaññfpi ení ná bñí imónñí. Gorixo nioníyá oimónñpoyññí wéyo íá ññneaumññññá “Xfo neaiññápi, ayí apñrfaní?” yaiwianí nání neaimñññfpi bí bí mimóní axñññí imónññagí nání dñf “E neaiññárñí.” ññyairane wikwímoarññwápi ení ná bñí imónñí.

5 Negí Ámináo ení ná wonññí. Dñf wñkwíroarññwápi ení ná bñññí. Wayí Kiraisomí dñf ññwñkwírómáná meañññwápi ení ná bñí imónñí.

6 Gorixo —O ámá ñññí emaññññí. Omí ñññí simañññyónñf wurñññgñññí. Nñyoní xfo wimónarñññpimí dání wimññarññññí. Nñyoní dñf ukñkayññññí. O ení ná wonññí.

7 Apí ñññí ná bñí ná bñí nimóga uñagí aiwí o Jisasoyá siyikí imónñwaéne wá ññneawianññí ayí e epaxí e epaxí imónñrñxñññí sixí neamímonñfpi xixegñí sixí neamímonñññí. E nerñná sipí mñneai Kiraiso wá ññneawianññí neaiññfpi tñí xixeni neamímonñññí.

8 Ayñnání Bñkwíyo dání Kiraiso nání re ñññññí eániñí, “O émi nání ññpeyírfná pñkioráññfíyí aga ayá wí ññméra yirí ámáyo wá ññwianññí anñpá bí mññí wirí enñññí.” Bñkwíyo dání e ñññññí eanññí.

9 Xwíyífa “O émi nání ññpeyírfná” rñññfpi pí nání rñññí? Ayí o sññí añññamí nání mñpeyípa nerñná xamí xwífarími ínññwámññí pñyñf siwí añññññí wepñññño enagí nání rñññí.

10 Wepñññño, ayí peyñño axorññí. Nñpeyírfná amñpí ñññí Gorixo “E imónñwññgññí.” yaiwiárññfpi xixeni imónññfa nání oemñññí aññ pírfño wiárf seáyí rñwámññí peyññññí.

11 Xwíyífa nioní mññf iróá rípi, “Ámáyo wá ññwianññí anñpá bí mññí wirí enñññí.” mññf iróá apí, ayí rípi nánññí. Kiraiso ámá wíyo wáf nurñmeífrñxñññí wimñññññí. Wíyo wífa ññrókiamóífrñxñññí wimñññññí. Wíyo sññí Gorixomí mññdarññgíyáyo áwanññ nurñróná óñññf imopírfá nání misí imónñrñxñññí wimñññññí. Wíyo rixa Gorixomí xñdarññgíyáyo umañweáro uréwapñññño éfrñxñññí pasítá wimñññññí.

12 Gorixoyá imóniñwá nineneni xixe arirá inipaxí imónanfwá nání wonení wonení apí apí e nñeaimíxa unfrini. Kiraisoyá wará nene inñwári sayá nimóga unfa nání xixe arirá inipaxí imónanfwá nání apí apí e nñeaimíxa unfrini.

13 Nene Gorixo apí apí e nñeaimíxa unfpimi dání xewaxomi dñf axípi wíkwírorane o nání xixeni nijfá imónirane neranéná bñí bñe marfái, axeneni imónanfwáriní. Yóf Kiraiso imóniñfpi nene ení apí tñí xixeni imónanfwá nání apí apí e nñeaimíxa unfrini.

14 Gorixo apí apí e nñeaiia unf enagi nání agwí nene siní pfoia yapí imónipaxí mimóniñwini. Ewé imeamíkwí nerfná mamówariri mfeyoari néra warñfpa, imñf nerfná nixemi uri nixemi bñí néra warñfpa nene ení axípi siní e epaxí mimóniñwini. Xwiyfá nepa mimóniñf xegf bi xegf bi nearéwapíyaníro yarigfápimi dání siní nixemi neaurí nixemi neabiri epaxí mimóniñwini. Ayf rípi seararññí. Ámá nepaxñf mimóniñf wigf ináyññf mimónirñfipimi dání yapf nearéwapíyaníro éfáyo siní arfá yfmigf wipaxí mimóniñwini.

15 E mimóniñpa nerane xixe wá nñwianenñranéná xwiyfá nepa rarigfápini fá xirñwanigñí. Apí nixirñranénáyf, nene pí pí nerfná yóf imóniñwaéne nimóga nurane Kiraiso tñí piránñf kumixñnanfwáriní. O warári imóniñwaéne nání mñfyi imónñí.

16 O mñfyiññf imóniñáná oyá siyikí imóniñwaéne xfo neaimíxarñfipimi dání wé síkwf úpikwí sañwí ayf nñwíkwíroniri imóniñfpanñf imóniñwini. Apí nñpini e imónfwñigññí imóniñfpi tñí xixeni nerñfyo dání ikwíronini. Apí apí e imónfwñigññí imóniñfpi tñí xixeni nero dñf sipí ninñfnáyf, wará nñrini xwé niwiaróa uri enf sixf inñri néra unfáriní.

“Xámi yagfápi yará nñfmoro siñf bi ñwirárinñrixini.” urñf nánirini.

17 Ayñnani nioní Ámináo tñí ikárñññáoní ikwairírf bi oseaimñí. Ámá Gorixo nání majfá imónigfáyf yarigfápa siní mepa éfrñxini. Ámá ayf amípi surfmá imóniñfpi nánñí dñf moarigfáyf enagi nání rarññí.

18 Sipípi nání dñf nñmoro nání wigf dñf sfá yimixñnarigfáriní. Majfá ikárññro dñf wakísf inñro yarigfá enagi nání dñf nñyimñf Gorixo ámá xfomi dñf wíkwíroarigfáyo sixf uyarñfpi tfgfáyf mimóniñoi.

19 Wigf dñf sññññf imóniñagf nání ayá bi yarigfámani. “fwf inañwá nání rfa imóniñwini?” nñyaiwiro smf xeadfpenarigfáriní. Pí pí piaxf weánipaxf imóniñfpi aí siní mé wiárf yarigfáriní.

20 Ayf e yarñagfa aiwi seyfné Kiraiso nání nñsearéwapíyirfná wí e searéwapíyigfámani.

21 Nioní re nimónarini, “Seyfné Kiraiso nání ríxa arfá wigfáriní. Ámá Jisaso tñí ikárññgíáyf epaxí imóniñfpi ríxa searéwapíyigfáriní.” nimónarini. Ámá Jisasomi xfdarigfáyñí nepaxñf imóniñfpi nání nijfá imónigfá enagi nání rarññí.

22 E éfrñxññí ríxa searéwapíyigfápi, ayf rñpññí. Seyfné siní Jisasomi dñf mñwíkwíropa nerfná sipí imónagfápi —Apí seyfné sipí néra wagfápimi dání sñññí imóniñfpiññí. fwf nání mñf inarigfápimi dání xwírfá seaikixémññí nání yapf seaíwapíyimññí enfpiññí. Apí yaráññf pfmófrñxini.

23 Ámi bi seyfné ríxa searéwapíyigfápi, ayf rñpññí. Segf dñf moarigfápi ámi sñf bi yárfó inñññí.

24 Ámi bi searéwapíyigfápi rñpññí. Seyfné ámi ámá sñf oimónfpoymññí Gorixo seaimixíyípi —Apí Gorixo xewanñjo imóniñfpa imóniñfpiññí. E nimónñroná nepaxñf mimónirñfipimi dání wé rónñf ero Gorixo wimónarñfpi ero epaxfpiññí. Apí seyfné ñwirárinñrixini.

Eñf rñémixf bi wiñf nánirini.

25 Ayínáni segí yapí rarígfápi emi nímómáná woxini woxini áamá seaímeaarígfá giyí giyo xwiyíá nuriríná nepaxíñpini uríírixini. Nene Kiraisoyá wará axírími dáníñíñí nínirane xixe ikwíkwírí iníñwaéne enagí nání raríñíni.

26 Seyíné wikí niseaónirí aiwi wikí seaónífpimi dání “Xe sipí oemini.” niyaiwirí e mepa érixini. Wikí xwapí ayá wí nóga mupa érixini. Sini niseaónirínáyí, sogwí ipímeáí e dání píní wiáríírixini.

27 E nero obo ayí íwí érixinirí xe yapí oneaíwapíyinirí síñwí míwíñipa érixini.

28 Íwí meaarígfáyí ámi íwí bí mímeapa érixini. E mepa nero ríwí nííkwínímáná wigí wé tñí omíñí xixeni imóníñpí nero áamá amípí nání díwí ikeamónarígfáyo arírá wíwaníñirí érixini.

29 Segí maníyo dání sipí xwiyíá bí aí mírípa érixini. Áamá pí pí xwiyíá urípaxí imónígfáyo wigí imónígfápi tñí xixeni nuriríná dñí síxí ínípaxí imóníñpini uríírixini. Gíní gíná nuriróná naní owimíxaneyíñiro nání dñí wíá wónípaxí imóníñpini uríírixini.

30 Seyíné sipí neríñpimi dání kwíyí Goríxoyápi dñí ríá uxepaxí imóníñpí wí mepa érixini. Kwíyípi, ayí sía yoparíyi Goríxo gwíñíñí seaíkweanfa nání ríxa ikíyíñíñíñí seaíaríñpí enagí nání seararíñíni.

31 Dñí wí sía míyíkínípa érixini. Míxí wí rípaxí mimónípa érixini. Wikí ríá ápiáwíñíñí mónípa érixini. Xwamiání wí mepa érixini. Xwiyíápai wí munwírírípa érixini. Símf tñí wí míwípa érixini.

32 Apí apí mepa nero xixe dñí sipí iníro wá wianeníro érixini. E neróná Goríxo Kiraiso seaíñpimi dání segí wikíarígfápi yokwarímí seaíñípa seyíné ení xixe yokwarímí iníírixini.

5

1 Seyíné niaíwí Goríxo dñí síxí seaíñíyíñé enagí nání omí ikaníñí wíaxídíírixini.

2 Kiraiso —O ámaéne naní neaimíximínirí nání yoxáfpámí xe onípíkípoynirí neríná Goríxomí piyíá wírfamígnirí rídíyowáníñí nínirí omí sinadíñí naní weañorini. O nene nání dñí sipí níwiríná neaiñípa nene ení pí pí neranéná “Ámáyo dñí sipí níwiríñpimi dání ríá yaríñwini?” niyaiwinírane naníñí wííwanígníni.

3 Seyíné áamá Goríxoyá imónígfáyíñé enagí nání áamá wí seyíné nání rípi rípi rípaxí oimónípoynirí síñwí míwíñipa érixini, “Ayí íwí apí inígfawixini. Píaxí weánípaxí apí egfawixini. Amípí wí míneamúropa oenirí aníñí míní yaríñoi.” Apí apí rípaxí oimónípoynirí síñwí míwíñipa érixini. Seyíné apí apí wí mepa érixinirí seararíñíni.

4 Seyíné ríperírí níriróná xwíraimímí iníñí bí mírípa érixini. Sipí ikaxíraní, xwiyíá míponíñíraní, bí mírípa érixini. E mepa nero Goríxomí xó seaíñpí nání yayí wíírixini.

5 Seyíné rípi nání ríxa níjía imóníñagfa nání raríñíni. Áamá íwí inarígfáyíraní, wigí xwioxíyo píaxí eámíxínarígfáyíraní, áamá amípí wí míneamúropa oenirí aníñí míní yarígfáyí —Ayí amípí míneamúropa oenirí yarígfápi wigí ñwáníñí nímixíro mearígfáyíraní. Áamá ayíraní, ayí níñiyí wo aí Kiraiso tñí Goríxo tñí awaúyá xwioxíyo wí níñweanfámani.

“Goríxoyá wíá ókíñpini néra eméwanígníni.” uríñí nániríni.

6 Seyíné sipí apí apí oépoynirí yapí searepísipírixinirí awíníñí ñweáírixini. Áamá Goríxomí maní wíáíkarígfáyí apí apí yarígfáyí enagí nání o xegí wikí wóníñpí pírí umamonfa enagí nání seararíñíni.

7 Ayínáni seyíné ayí tñí níkumíxíñiro mepí mítíñípa érixini.

⁸ Enjíná seyíné sipí apí apí néra nuróná s'á yin+ñ+m+ñ+ñ+ñ emear+g'á+y'né imónag'á aí agwí ríná Ámináo t'ni nikár+n+r+ñ+pimi dání w'á óm+x+n+ñe emear+g'á+y'né imón+ñag'á nání searar+ñ+ñ. Ayínání w'á óm+x+n+ñe yar+g'á wiy'né+ñ+ñ nimón+ñro éf+r+x+ñ.

⁹ Ámá w'á óm+x+n+ñe emear+g'á+pimi dání pí pí nanj imón+ñ+p+ñ+ñ, pí pí wé rón+ñ+ñ imón+ñ+p+ñ+ñ, pí pí nepa imón+ñ+p+ñ+ñ, n+p+ñ+ñ yar+g'á enagí nání rar+ñ+ñ.

¹⁰ Apí apí nerónáy', Ámináo wimónar+ñ+p+ñ nání éwap'n+f'r+x+ñ.

¹¹ Ámá s'á yin+ñ+m+ñ+ñ emear+g'á+y' t'ni n+kum+x+n+ñro sipí ay' yar+g'á+pí —Apimí dání ámáyo nanj wí wiipax' men+ñ. Apimí dání ámá xw+r'f'áni ik+xén+pax'p+ñ imón+ñ. Apí mepa éf+r+x+ñ. E mepa nero ámá n'ni “S'á yin+ñ+m+ñ+ñ emear+g'á+y' yar+g'á+pí sipí r'á imón+ñ?” oyaiwí+poy+n+r+ñ uy'w' w'f'án+ñ+ñ wóm+x+r'f'ni.

¹² f'w' wig' yum'í yar+g'á+pí ner'f'náni mar'f'ái, sa apí nání n+r+r'f'ná aí ayá neain+pax' enagí nání xw+y'f'á r+pí n+r+r+ñ eáápimí neámimé+ñ.

¹³ E ner' aí am+pí ámá yar+g'á+yo w'á wóm+x'ána “Apí nanj r'á imón+ñ? Sipí r'á imón+ñ?” yaiwipax'r+ñ. W'á wóm+x'ána am+pí s+ñ+ñ nímon+r+ñ+pimí dání w'á ónar+ñ+ñ enagí nání rar+ñ+ñ.

¹⁴ Ayínání ámá sipí yar+g'á+yo xw+y'f'á r+pí B+kw'f'yo dání ur+ñ+ñ, “Sá wenj' rox+ñ, r+xa r+kewónei. Ámá p+y' weg'f'e dání r+xa wiáp'n+mea'. E éáná Kiraiso w'á róm+x+n+ñ+ñ.” ur+ñ+ñ.

¹⁵ Ayínání seyíné nemeróná s+ñ+w' t'ni nemero maj'f'á nikár+n+r+ñ yar+g'á+y' yapí mé d+ñ+ñ émi saím' moar+g'á+y' yapí éf+r+x+ñ.

¹⁶ Ríná ámá sipí xwap' ayá wí yar+g'f'ína enagí nání seyíné s+ñ+ñ nanj imón+ñ+p+ñ epax'ína imón+ñánáy', e éf+r+x+ñ.

¹⁷ Ayínání agwí seyíné xaxá mikár+n+pa nero Ámináo “E éf+r+x+ñ.” wimónar+ñ+p+ñ nání n+j'f'á oimónaney+n+ñro éf+r+x+ñ.

¹⁸ Ini+g' pap+k'f' yar+g'á+pí xwap' n+n+ñro pap+k'f' mepa éf+r+x+ñ. Xw+r'f'á seaik+xepax' enagí nání searar+ñ+ñ. Gor+xo wimónar+ñ+p+ñ yan'wá nání x'f'oyá kw'y'f'p+ñ xe neax+xérówin+g'ni éf+r+x+ñ.

¹⁹ Seyíné xw+y'f'á n+r+n+róná sonj' Gor+xo neai+ñ+p+ñ nání r+n+ñ+p+ñ t'ni seanj' Kiraiso nán+p+ñ t'ni sonj' oyá kw'y'f' nán+p+ñ t'ni n+r+ñro r+n+f'r+x+ñ. Ámináomi yay'f' numeróná manj' t'ni sonj' n+r+ñro aí d+ñ+ñ t'ni ení r'f'r+x+ñ.

²⁰ Pí pí seyíné seaímeaar+ñ+p+ñ n+p+ñ+ñ nání ápo Gor+xomí yay'f' w'f'r+x+ñ. “Neg'f' Áminá Jisasi Kiraiso t'ni ikár+n+ñagwí nání yay'f' wipax'r'f'ani? Oyí, e epax'r'f'ni.” n'yaiwiro e éf+r+x+ñ.

²¹ Nene ar'f'á n+wirane wáy'f' winwáo Kiraiso enagí nání s+manj'w'yón+ñ+ñ x+xe yeáy'f' ur'f'n+ñ+ñwan+g'ni.

Wig'f' xiepiwami ur+ñ+p+ñ nán+r+ñ.

²² Xiepiway'né, Áminá Jisasomí s+manj'w'yón+ñ+ñ yeáy'f' wur'f'nar+g'f'ápa seg'f' oxowamí ení s+manj'w'yón+ñ+ñ yeáy'f' wur'f'n+f'r+x+ñ.

²³ Kiraiso ámá x'f'oyá s+yik'f' imón+g'f'áyo —Ayo gw'f'n+ñ+ñ roayíronj' enagí nání x'f'oyá warár+n+ñ+ñ imón+ñ+ñ. Ayo Kiraiso m+ñ+yín+ñ+ñ wimón+ñ+ñpa oxowa wig'f' ap+xíwayá m+ñ+yín+ñ+ñ imón+ñagí nání rar+ñ+ñ.

²⁴ Kiraisoyá s+yik'f' imón+g'f'á+y' x'f'omí s+manj'w'yón+ñ+ñ wur'f'nar+g'f'ápa ap+xíway'né ení seg'f' oxowa pí pí nání sear'ána ar'f'á n+wiro s+manj'w'yón+ñ+ñ wur'f'n+f'r+x+ñ.

Wig'f' xiagwowami ur+ñ+p+ñ nán+r+ñ.

²⁵ Xiagwoy'né, Kiraiso xeg'f' s+yik'f' imón+ñ+ñ+y'f' nání d+ñ+ñ sipí n+wiri ar'f'á win'f'a nání xe yoxá'f'pami on+p+kípoy+n+r+ñ enj'pa oxoy'f'né ení seg'f' ap+xíwami d+ñ+ñ sipí w'f'r+x+ñ.

26 O e neríná xegí s̄iyikí imóniñyí pípi imónw̄in̄iḡin̄iri maríái, “D̄iñf̄ w̄ikw̄iron̄win̄i.” ráná iḡf̄á eámon̄ip̄imi dán̄i ikw̄iráfn̄an̄iñf̄ oimón̄ipoȳin̄iri en̄f̄rin̄i.

27 X̄f̄oyá s̄iyikí imóniñyí xegí s̄m̄iman̄j̄m̄ini n̄iñw̄irár̄in̄ir̄fn̄á im̄ir̄iñf̄ mimón̄iñaḡi ow̄in̄im̄in̄iri e en̄f̄rin̄i. Rap̄irap̄í m̄idun̄ipa eri k̄ikw̄iñw̄í meak̄in̄ipa eri en̄f̄yí yap̄i imón̄iñaḡi ow̄in̄im̄in̄iri eri s̄iyikw̄í m̄in̄ipa eri xw̄iyf̄á meár̄in̄ipax̄í mimón̄ipa eri en̄aḡi s̄iñw̄í ow̄in̄im̄in̄iri eri e en̄f̄rin̄i.

28 Aȳin̄áni oxoȳiné wox̄in̄i wox̄in̄i j̄wan̄iñox̄i d̄iñf̄ sip̄i nin̄iri píran̄iñf̄ menar̄iñf̄pa seḡf̄ ap̄ix̄iwam̄i en̄i d̄iñf̄ sip̄i n̄iwiro píran̄iñf̄ uméfr̄ix̄in̄i. Meán̄iḡf̄ip̄imi dán̄i wará ná bin̄i imón̄iñaḡí n̄áni ámá x̄iep̄im̄i d̄iñf̄ sip̄i n̄iwir̄fn̄á x̄fo en̄i naw̄in̄i d̄iñf̄ sip̄i inar̄iñf̄ en̄aḡi n̄áni rar̄iñin̄i.

29-30 Nene n̄ij̄f̄ar̄in̄i. Xegí war̄ap̄imi ámá go peá m̄onar̄iñf̄rin̄i? Oweoi. Kiraiso x̄f̄oyá war̄ar̄im̄i dán̄i s̄ikw̄í wé in̄iñȳfn̄iñf̄ imón̄iñagw̄i n̄áni x̄f̄oyá s̄iyikí imón̄iñwaéne píran̄iñf̄ neamear̄iñf̄pa ámá n̄fn̄i en̄i ax̄f̄pi aiwá n̄iro píran̄iñf̄ menan̄iri ero yar̄iḡf̄á en̄aḡi n̄áni rar̄iñin̄i.

31 B̄ikw̄íyo dán̄i re n̄ir̄in̄iri eán̄in̄i, “Aȳin̄áni oxo xan̄iyaú p̄fn̄i n̄iwiar̄im̄i xegí ap̄ix̄i t̄fn̄i n̄ikum̄ix̄in̄ir̄fn̄á s̄in̄i x̄ixeḡin̄i mimón̄í ná aȳf̄ ná bin̄fn̄iñf̄ imón̄ar̄iḡf̄ir̄in̄i.”

32 E n̄ir̄in̄iri eán̄iñf̄pi xw̄iyf̄á xwé yum̄í imón̄iñf̄ b̄i n̄áni en̄i r̄in̄in̄i. “Kiraiso t̄fn̄i ámá x̄f̄oyá s̄iyikí imón̄iñyí t̄fn̄i n̄áni r̄in̄in̄i.” nimón̄ar̄in̄i.

33 E ner̄i aiw̄i oxoȳiné wox̄in̄i wox̄in̄i sewan̄iñoȳiné d̄iñf̄ sip̄i inar̄iḡf̄ápa seḡf̄ ap̄ix̄iwam̄i en̄i d̄iñf̄ sip̄i ax̄f̄pi w̄ir̄ix̄in̄i. Ap̄ix̄iwaȳfn̄e en̄i seḡf̄ oxowa sear̄f̄ap̄i x̄ixen̄i ar̄f̄á n̄iwiro wéyo uméfr̄ix̄in̄i.

6

Niaíw̄íyo ur̄iñf̄pi n̄an̄ir̄in̄i.

1 Niaíw̄ífn̄e, Ámin̄áo t̄fn̄i naw̄in̄i ikár̄in̄iḡf̄áȳfn̄e seḡf̄ ápowam̄i t̄fn̄i inók̄iwam̄i t̄fn̄i x̄ixen̄i man̄j̄ ar̄f̄á w̄ir̄ix̄in̄i. E nerón̄áȳf̄, aȳf̄ x̄ixen̄i imón̄iñf̄pi yar̄iñaḡf̄a n̄áni rar̄iñin̄i.

2 Nw̄f̄ ikax̄f̄ wé wúkaú Gor̄ixo n̄ira nur̄fn̄á re r̄iñf̄yí “Seȳfn̄e x̄ixen̄i n̄ix̄d̄ir̄fn̄áȳf̄, nan̄j̄p̄i seaímean̄f̄ar̄in̄i.” r̄iñf̄yí xám̄i r̄iñf̄p̄i, aȳf̄ r̄ip̄r̄in̄i, “Seḡf̄ ápowam̄i t̄fn̄i inók̄iwám̄i t̄fn̄i wé íkw̄ian̄w̄íyo ñw̄irár̄f̄r̄ix̄in̄i.

3 Xw̄f̄á t̄f̄yo ñwean̄áná nan̄j̄ imón̄iñf̄pi seaímeari xwiogw̄í obax̄f̄ seam̄úrori en̄f̄a n̄áni ayo wé íkw̄ian̄w̄íyo ñw̄irár̄f̄r̄ix̄in̄i.” r̄iñf̄pi ap̄ir̄in̄i.

Xanowam̄i ur̄iñf̄pi n̄an̄ir̄in̄i.

4 Xanoȳfn̄e, niaíw̄íyí wik̄f̄ ón̄ipax̄í imón̄ip̄r̄i n̄áni uȳfn̄i m̄imé Ámin̄á Jisasom̄i x̄ídar̄iḡf̄áȳf̄ epax̄í imón̄iñf̄pi wiep̄sir̄i x̄fo r̄iñf̄pi uréwap̄iyir̄i éfr̄ix̄in̄i.

X̄in̄áiwaȳfn̄én̄iñf̄ nimón̄iro om̄iñf̄ w̄iir̄iḡf̄áȳf̄o ur̄iñf̄ n̄an̄ir̄in̄i.

5 X̄in̄áiwaȳfn̄én̄iñf̄ nimón̄iro om̄iñf̄ w̄iir̄iḡf̄áȳfn̄e, seḡf̄ bos̄f̄ xw̄f̄á t̄f̄yo ñweaḡf̄awam̄i wáȳf̄ wiro en̄j̄ s̄ir̄r̄iñw̄í wiro nero ar̄f̄á ȳm̄iḡf̄ w̄ir̄ix̄in̄i. Kiraiso r̄iñf̄pi ar̄f̄á n̄iwiro x̄ídar̄iḡf̄ápa bosowam̄i yap̄í m̄iw̄iwap̄iyí píran̄iñf̄ yóm̄iñf̄ nimón̄iro sekax̄f̄ searar̄iḡf̄ap̄i t̄fn̄i x̄ixen̄i éfr̄ix̄in̄i.

6 Wí bosowa weȳf̄ oneamépoȳin̄iri wiḡf̄ s̄iñw̄í aniḡf̄e dán̄in̄i nepán̄iñf̄ nimón̄iro yar̄iḡf̄ápa mé seȳfn̄e Kiraisoyá x̄in̄áiwaȳfn̄én̄iñf̄ nimón̄iro om̄iñf̄ w̄iir̄iḡf̄áȳfn̄e en̄aḡi n̄áni Gor̄ixo “E éfr̄ix̄in̄i.” wimón̄ar̄iñf̄pi nero ayá t̄fn̄i seḡf̄ bosowam̄i ar̄f̄á w̄ir̄ix̄in̄i.

7-8 X̄in̄áiwan̄iñf̄ nimón̄iro om̄iñf̄ w̄iir̄iḡf̄áȳf̄ran̄i, om̄iñf̄ wiip̄r̄i n̄áni áxen̄war̄f̄ min̄iḡf̄áȳf̄ran̄i, n̄fn̄iȳf̄ pí pí nan̄j̄ yar̄iḡf̄ap̄i n̄áni Ámin̄áo p̄ir̄f̄ numamor̄fn̄á wiḡf̄ yar̄iḡf̄ap̄i t̄fn̄i x̄ixen̄i wiin̄f̄á en̄aḡi n̄áni seȳfn̄e n̄ij̄f̄ar̄in̄i. Aȳin̄áni seḡf̄ bosowam̄i searar̄iḡf̄ap̄i neróná “Ámá wí n̄an̄in̄i m̄iyar̄iñw̄in̄i. Neḡf̄ Ámin̄á Gor̄ixo n̄áni en̄i yar̄iñw̄in̄i.” n̄iyaiwiro yaȳf̄ t̄fn̄i éfr̄ix̄in̄i.

Bosowam̄i ur̄iñf̄pi n̄an̄ir̄in̄i.

⁹ Wigí Bosoyíne eni omiñí seaiiarigíáwa yómiñí nimóniro seaíápa axípi e nero pírániñí uméfríxiñi. Bosí seyíne seamieari ayo umieari eno añnamí ñweañorini. Wí símí símí e nimerí yarigíáyíñíñí mimóniñorini. O e imóniño enagí nání seyíne ñijíá imóniñoi. Ayínáni segí omiñí seaiiarigíáwami éf uremoarigíápi pñi wiáfríxiñi.

“Míxí nání ikínfríxiñiñi neaiapiñipi ikínfríxiñi.” uríñí nánírini.

¹⁰ Yoparí osearimíñiñi imóniñipi rípiñi. Seyíne Ámináo tñi ikáriniñí enagí nání ení síxí ínfríxiñi. “Ení síxí o xegí ínñipimi dání ení síxí ínfríxiñi.” searariñi.

¹¹ Seyíne obo xegí ináyíñíñí nimóniñipiñi dání yapí seaiepiñiñiñi yarína xaíwí nimóniro xixe míxí wipaxí imónipírfa nání Goríxo api tñi níknímáná míxí owípoyíñiñi neaiapiñipi ñipiñi níkniri éfríxiñi.

¹² Aga ámá tñi míxí inariñwá enagí nání mísearariñiñi. Pí pí kwíyí ría kíroariñí añí píryyo yariñipi —Api wí wíyo seáyí e ñiwimóniñi umeariñipiñi. Wí néní tñí imóniñipiñi. Wí añna tñi xwárá tñi ikwíroniñimí ñimíñi sá yiniñimíñi ñweaarigíáyo umenweariñipiñi. Api ñipiñi tñi nene míxí inariñwá enagí nání rariñiñi.

¹³ Ayínáni sá míxí xwiraimimí owikáraneyiñiro seaipírfa gíyí gíyi imónáná éf ñiwíñimí mú xopírará ñwiéra núfasáná sini ení neániñi awí ropírfa nání amípi Goríxo míxí nání ikínfríxiñiñi neaiapiñipi ñipiñi ikínfríxiñi.

¹⁴ Ayínáni rípi rípi néfasáná ení síxí níniñi xaíwí éf rófríxiñi. Xwíyá nepáni imóniñipi areríxiñíñi yínfríxiñi. Síwí wé róniñí imóniñipi soríá míxí nání éf noyíkiníñi nání yiniñípiñiñi yínfríxiñi.

¹⁵ Xwíyá yayí neainariñipi —Api Kiraiso ámaéne neaiñipiñi dání ámá xfo tñi aní imónipaxípiñi. Xwíyá yayí neainariñí api wá urímeaníro imónipírfa nání ámá míxí inaníro nání síkwí sú yinarigíápa yínfríxiñi.

¹⁶ Api ñipiñi ñiyiniñiñi dñí seyíne Kiraisomí wíkwíroarigíápi ámá níkniniñí imanarigíápániñí ñimanimí úfríxiñi. Níkniniñí ana tñi ñimanimáná éf obo ría oniniñi ría ñiyiniñiñi ónapípi ñipiñi supíkipaxí enagí nání searariñiñi.

¹⁷ Yeáyí Goríxo seayimíxemeañipi ámá míxí miñí míneaoxoapa oépoyiñiñi aríxí dñíñarigíápa dñíñfríxiñi. Xwíyá Goríxoyápi, xíoyá kwíyípiñi dání seaíwapíyariñipi kirá míxí nání xirarigíápániñí xirfríxiñi. E néfasáná ení síxí níniñi xaíwí éf rófríxiñi.

¹⁸ Api api neríñá anípa éfríxiñiñi mísearariñiñi. “Goríxo arírá neaiwíniñiñi ñiniñá kwíyípiñi dání ríxiñí uríro yariñí wíro éfríxiñi.” searariñiñi. Ayínáni seyíne maiwí bí mé síñwí síñwí tñi nero pí pí seaímeápi xwámámí ñiwíro ámá Goríxoyá imóniñí ñniñi nání ríxiñí wuríyífríxiñi.

¹⁹ Nioniñi xwíyá yayí neainariñí yumí imóniñipi nání masísá mñiniñí áwaní urimíñiñi maní yámoaríñá Goríxo anani woákíki wipaxoní ñimíxiñi nání ení ríxiñí nuríyífríxiñi.

²⁰ Xwíyá api yaní wurímeiaríñáoni enagí nání gwí ñweañiñi. “Nioniñi ayá igigí mé e ríimíñiñi imóniñápi tñi xixeni urimíñi nání ríxiñí nuríyífríxiñi.” searariñiñi.

Tikikaso nání uríñí nánírini.

²¹ Tikikaso —O negí ñiríxiñiñi dñí síxí uyiniñiñi. Ámináo nání wá nuríranená dñí unwírariñiñi. O ñiseaímeañiñiñi seyíne nioniñi pí pí nerí ñweañápi nání ñijíá imónipírfa nání ñipiñi nání áwaní seariniñiñi.

²² Ayí rípi nání uowárenapariñiñi. O ñiseaímeañiñiñi áwaní searánañiñi seyíne “Porowa e nimóniro ría ñweañoi?” yaiwíro dñí wá seaóniñi epírfa nání uowárenapariñiñi.

²³ Gí níríxímeáníḡ ímóníḡáíḡné, seyíḡé níwayíróníro ḡwearo segí dḡḡ níwíkwíroríḡpímí dání xíxe dḡḡ sípí íníro epíríḡa nání ápo Goríxo tḡní Ámíná Jisasi Kiraiso tḡní awaú dḡḡ seakíkayóisixíḡí.

²⁴ Ámá negí Ámíná Jisasi Kiraisomí dḡḡ síxí nuyíríná ámí dḡḡ peá nímorí pḡní mḡwíáraríḡáyo níyoní Goríxo wá wianíwíníḡíḡí.

Payí Poro Piripai ηweáyí nání eaηíñaríni.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigíá aηí yoí Piripai ηweagíáyí nání Poro eaηíñaríni. Aηí apí Masedonia piropenisíyo xwé biríni. Poro émayí aηí tíηimíni xwiyíá yayí winipaxí imóniηípi wáí nura nemerína aηí apimi ení wáí uríméagi áamá wí Jisasomi dñí wíkwírogíawixíni (Wáí wurímeiarígíáwa 16:12-40). E nemo xwiogwí obaxí ríxa nímúrómáná eñáná ámí wí e emearína omí íá nixero gwí aηíyo nñwirááro awí nimeηweagíásáná aηí yoí Romíyo nání níméra nuro e gwí aηíyo ηwiráraná Piripai ηweáyí aríá nñwiro nñgwí bí Poro nání awí nearo Epapírodaitasomí wiowáríagíá o xamiño yayí nerí payí rina e dání nearí axomí wiowáríñigíni.

¹ Poroní tíni Timotio tíni —Yawawi xwiyíá Kiraisoyá wáí wurímeianírai nání xináipawíníηí nímónírai wíiarígwííwawiríni. Yawawi áamá Piripai ηweagíá Goríxoyá imóníro Kiraisí Jisaso tíni ikáríniro egíáyíné nñyínéni nání —segí seaipenweagíáwa tíni seáyí seaíiarígíáwa tíni aí nñyínéni nání payí rina nearí mónaparíñwií.

² “Negí ápo Goríxo tíni Áminá Jisasi Kiraiso tíni wá seawianíri seyíné nñwayíróniro ηweapíri nání seaíiri éfisixíni.” nímónaríni.

“Seyíné nání Goríxomí yayí wiaríñáríni.” uríñí náníríni.

³ Íníná seyíné nání dñí nináná Goríxomí yayí wiaríñáríni.

⁴⁻⁵ Nioní sía seyíné Goríxomí dñí wíkwírogíáyimí dání agwí ríná nání xwiyíá Jisaso nání wáí wurímeianí nání nawíni ikáríniηwáyíné eηagi nání omí gíní gíná ríxíñí nñseauríyiríná dñí nífáni ninaríñagi uraríñáríni.

⁶ Nioní dñí re yaiwiaríñáríni, “Goríxo —O seyíné xíomí dñí wíkwíróáná iwamíó píraníñí seaimíxíñoríni. O sía Jisaso weapíníáyí nání seyíné yóí ámí bí tíni bí tíni nímóga upíríá nání píraníñí nñseaimíxa uníáríni.” Dñí e nñyiwirí nání dñí sñá nñseaeáníri omí yayí e wiaríñáríni.

⁷ Ayí rípi nání seyíné nání yayí nñninírná “Ayí xíxeni ayo ninaríñírní.” nímónaríni. Nioní xwiyíá Jisaso yayí neainaríñípi nání gwí aηí tíyo nñwearíñarani, xwiyíá nímeararígíápi orakínímíníri nñríríñarani, apí sopíñí oomíníri nñríríñarani, seyíné Goríxo wá nñnñwianíri e éwínígíníri nñrípeañoni tíni nawíni ikáríniηagíá nání nioní dñí síxí seayíñíni.

⁸ Kiraisí Jisaso seayaríñípa nioní ení dñí síxí nñseayirí nání síñwí oseanímíníri íkíníñí sípí niaríni. “Poro nepa nene síñwí neanímíníri nání íkíníñí sípí ríá wiaríni?” nñseaimónírná Goríxo nioní e yaríñagi síñwí naníñí eηagi nání raríñíni.

⁹ Seyíné nání Goríxomí ríxíñí nñseauríyiríná rípi uraríñáríni, “Wígí wíníyí nání dñí sípí nñwiro arírá inarígíápi sayá nímíxa úríxíni. Úrapí néra mú aga xíxeni nñjía nímóníro ‘Goríxo áamá e éríxíni nñwimónaríñípi, ayí apíríani?’ yaiwiro dñí nñyaikiroro ‘Sípí imóníñípi, ayí apíríani? Naní imóníñípi, ayí apíríani?’ yaiwiro neróná dñí sípí niníro arírá inarígíápi sayá nímíxa úríxíni.” Goríxomí seyíné nání ríxíñí nñseauríyiríná apíni uraríñáríni.

¹⁰ Ayí rípi nání apí seauríyaríñáríni. Seyíné agwí ríná dání sía Kiraiso weapíníáyí nání mimóní yarígíáyí yapí mimónípa ero xwiyíá seaxekwímopaxí mimónípa ero epíríá nání dñí nñyaikiroro “Síwí wé róníñí imóníñípi, ayí apíríani?” oyaiwípoyíníri ríxíñí seauríyaríñáríni.

¹¹ Apí seyíné nerírná Jisasi Kiraiso seaimíxaríñípimí dání íkíá sogwí naní nñwerírná yaríñípa seyíné síwí wé róníñí imóníñípi ayá wí éríxíni nñ ríxíñí e seauríyaríñáríni. Áamá wí seyíné e yaríñagíá síñwí nñseaníróná “Wé róníñí ayí yarígíápi míkí iñño,

ayf Gorixorfanif?” niyaiwiro omi yayf umero seayf e umfeyoaro epifra nani rixinj e seauriyarinjani.

“Nioni gwf hweanagi nani xwiyfa Jisaso nani ipi yanf niwfa warini.” urinj nani rini.

¹² Gf nrixfimeayfne, seyfne ripi nani “Nijfa oimontpoyf.” nimonarini. Amipi sipi nioni nimeaf ripi xwiyfa yayf neainarinjipimi prf rakinipaxf mimontf nioni nimeafpimi dani ami bi tfinf yanf niwfa uni.

¹³ Ayf ripi seararinjini, “Mixf inayoya siminj winarigfa anj riwami awi rogafyf tfinf wi re hweagfa nini eni ‘Porokiraisomi xfdarinjagi nani gwf rfa hweani?’ nriro nijfa e imoninjoi.” seararinjini.

¹⁴ Ayf ripi eni seararinjini, “Negf nrixfimeaf anj ripimi hweagafyf nafi nioni gwf hweanana Gorixo arira niarinjagi shwf ninaro nani omi amf bi tfinf dinj niwkwifororo wayf miwinf enj sxf ninro Gorixoyaf xwiyfa nani anani waf rarinjoi.” seararinjini.

¹⁵ Ayf neparini. Winif Poroni sipi dinj niyaiwiro xwiyfa rirowiagf ero yarigafyf enagi nani Kiraiso nani waf rarinjagfa aiwi winif nepa nioni nani dinj nanj niniyaiwiro waf rarinjoi.

¹⁶ Dinj nanj e niniyaiwiro yarigafyf, ayf nioni nani dinj sixf niniyiro nani re yaiwiarigafarini, “Xwiyfa yayf neainarinjipi xfdarinjagwi nani xwiyfa neamearanro yarigafafi prf urakiwiniginri Gorixo rifeano, ayf Pororfanif?” E niyaiwiro waf urarigafarini.

¹⁷ E nerinj aiwi sipi dinj niyaiwiarigafyf, ayf nepa “We roninj oyaneyf.” niyaiwiro me nioni gwf hweanana xwiyfa amf bi tfinf umearaneyinri yarinjoi. “Poromi nimirane seayf e owimonaneyf.” niyaiwirinjipimi dani waf urarigafarini.

¹⁸ Apiau xixegini e yarigafafi nani piof rimfini? Winif nepa mimonipa nemana manjpani waf urarinjagfa niwinirfnarani, winif nepa nimonimana waf urarinjagfa niwinirfnarani, nipiaini Kiraiso nani nriro waf rarinjagfa nani nioni yayf yarinjini.

“Nioni sinf mipf nihwearfna Kiraisomi seayf e umepfra imoninjipi emiginf.” urinj nani rini.

Oyf, nepa yayf emfini. Ayf ripi nani rini.

¹⁹ Nioni re niri ipimoinjini, “Rixinj seyfne nioni nani Gorixomi nuriyiro kwif Jisaf Kiraiso neawfrenapiyinjipi arira niri yarinjipimi dani gwf nioni hweanana ripi rixa niniwaripfrfari.” niri ipimoinjini.

²⁰ Nioni dinj nikwifmori “Nepa e emiginf.” yaiwiarinjafi nani ama wi ai ayf nimoprfaf menini. Ama shwf ninarona “Kiraiso nixdfri nani seayf e imoninj afi rfa yarini?” niniyaiwiro omi yayf umepfra nani nioni waf nimerfna inina ayf igigf me enj sxf neamixinri yarinjapa agwi eni sinf axipi e emiginf. “Xe shf ounri niniwarifnarani, niniwikifnarani, Kiraisomi yayf umepaxf imoninjipini emiginf.” nimonarini.

²¹ Nionif dinj ayf ripirini. Sinf xwfa tyo nihwearfna Kiraisomi yayf umepaxf imoninjipi emfarini. E neri ai rixa niherfna xwfa tyo nihwearfna nimeafpimi seayf e imoninjipi nimeanfari.

²² Nioni sinf mipf nihwearfnayf xwiyfa yayf neainarinjipi waf nurimerfna ikfa sogwf wearinjyf yafi wepaxf aiwi gimfni gipi emiginri imonimfarfani? Sinf hweamiginri imonimfarfani? Rixa pemiginri imonimfarfani? Nioni majfari.

²³ Nipiaini anani imonimiginri nani rixa ayagwf imixararinjini. Nioni nipemana nurf Kiraiso tfinf nihwearfna dinj nionif “Ayf awiaxfri.” niyaiwirf aiwi “Nioni e nerfnayf, sinf seyfne arira seaipaxfmani.” yaiwiarinjini.

²⁴ Ayfnani nioni seyfne arira seaimfa nani mipf xwfa tyo hweamfa nani “Ayf anjipaxfri.” nimonarini.

²⁵ Nioní apí nání “Neparíní.” níyáiwirí nínipimónírí nání seyíné Goríxomí díñf níwíkwíroríná none searéwapíyíñwápi xáiwí íá níxíra uro díñf nífá seainírí enífa nání re níyáiwirí níjífá imóníñíní, “Nioní agwí ríná mípé síní níñwearí seyíné arírá seaimí nání emfáríní.” níyáiwirí níjífá imóníñíní.

²⁶ Nioní ámí seyíné tíámíní bímíápímí dání seyíné Kiraisí Jisaso tíñí ikáríníñagífa nání yayí seáyímí dání epírífa nání “Nioní síní mípé níñwearíná ámí bí arírá seaimífa nání imóníñíní.” nímónaríní.

“Axíyíníñf nímóníro xwíyíápi xáiwí íá xíríírxíní.” uríñf náníríní.

²⁷ Pí pí nínimónírínáyí, úrapí mé ámá xwíyíá Kiraiso nání yayí neainaríñfpi díñf wíkwíroarígíáyí epaxípiní xídíírxíní. Nioní ámí níbíri síñwí níseainírínáraní, ámí míbí seyíné yarígíápi nání sa arífaní níwirínáraní, re raríñagífa arífa wímífa nání, “Axíyíníñf nímóníro xwíyíá yayí neainaríñfpi xáiwí íá xíraríñoí.” raríñagífa arífa wirí “Ámá apí pírípírfí yaníro yarígíáyo wákwianíro nání píraníñf níkumíxiníro díñf ná bíní íá níxíríro yaríñoí.” raríñagífa arífa wirí emífa nání “Píraníñf díñf wíkwíroarígíáyí epaxípiní xídíírxíní.” seararíñíní.

²⁸ “Ámá pírfí urakianírí yarígíáyo Piripai ñweáyí wáyí míwí yaríñoí.” raríñagífa arífa wímígíní. Ayí seyíné wáyí míyaríñagífa síñwí níseainíronáyí, “Nene anínaníwá nání imóníñwaéne enagí nání rífa neaíwapíyaríñoí?” yáiwínípírfí nání seyíné síwáníñf wíraríñoí. E neróná sewaníñfíyíné ení “Goríxo yeáyí neayímíxemeaníápímí dání ayo múroaníwárífaní?” yáiwínípírfí nání síwáníñf inaríñoí.

²⁹ Goríxo Kiraisomí díñf owíkwírópoyínírí síñwí seainíñfmaní. Omí nuxídíríná ríníñf bí ení wímeáwínígínírí síñwí seainíñf enagí nání ámá wí pírfí searakianíro yaríná xwíyíá yayí neainaríñfpi xáiwí íá xíríírxíní.

³⁰ Eníná nioní seyíné tíñfíní wáf emearíná ámá wí nípíkwíní mínikáripa yaríná síñwí nanígíápi tíñí agwí ríná ení “Poromí ámí sípí wíkararíñoí.” raríñagífa seyíné arífa e wíarígíápi tíñí axípi seyíné ení seaiméaaríñagí nání seararíñíní.

2

“Díñf axípiní íá níxírírí éfírxíní.” uríñf náníríní.

¹ Kiraiso seainíppímí dání díñf wífa bí míseainíppaxífraní? O wá seawianíñfppímí dání míñf ikíñwí míseainíppaxífraní? Seyíné kwíyí Goríxoyápi tíñí míkumíxinípa reñoí? Segí imónígíáyí tíñí díñf sípí iníro wá wíaneníro míníppaxífraní?

² Apí nípiní nepa imóníñagí nání “Poró díñf nífá onímíápi míwíní ayá wí owiníní.” níseaimóníríná rípi éfírxíní. Díñf ná bíní axípiní íá níxírírí éfírxíní. Díñf sípí inarígífa axípiní íá níxíra úfírxíní. Axíyíníñf imóníírxíní. Apí oyaneyíníroná díñf ná bíní tíñíní nímoró ríníírxíní.

³ Seyíné sípí nímónímáná mepa ero wárixayíné nímónímáná mepa ero éfírxíní. Woxíní woxíní re yáiwíníírxíní, “Nioní síyíkwífpíñf imóníñáná gí wí seáyí e rínimóníñoí?” yáiwíníírxíní.

⁴ Seyíné re míyáiwí, “Nioní gí díñf e nímónaríñfpiní níxídíranéná ayí apáníríní.” míyáiwí ámá wí wímónaríñfpi ení “Ananí oyaneyí.” yáiwíírxíní.

“Kiraiso síyíkwífpíñf nímóníríñfppímí dání Goríxomí seáyí e umíeyoaníñfíní.” uríñf náníríní.

⁵ Seyíné Kiraisí Jisaso yapí pákíní nímóníro o xwífa tíyo nání níbírfíná díñf monípa seyíné ení axípi mófírxíní.

⁶ O Goríxo imóníñfpa aga nepa nímónírí aiwí wí re míyáiwíñínígíní, “Goríxo tíñí xíxení imóníñfapi wí míwáramopaxí imóníñíní.” míyáiwí nerí

7 e imóniñipi pñni niwiárimí aga áamá wóniñí nimóniríná omiñí wiinfa nání Gorixoyá xinái winiñí imóniñigini.

8 Áamá imóniñipa nimónimáná xewaninjo siyikwípininí nimóniri Gorixo urípi aríá niwirí xixeni xídiñiginí. Ayí nipeña nánini maríái, yoxáfpámi yekwiroarána penfa nání aí Gorixo urípi aríá niwirí xixeni xídiñiginí.

9 Jisaso e éf enagi nání Gorixo seáyi e numfeyoarí yoí wíyo niyoní seáyi e múróniñipi wíriñiginí.

10 Ayí rípi nání e eniginí. Anínamí ñweáyirani, xwíáyo ñweáyirani, xwíárími ínimi ñweáyirani, nñni yoí Jisasoyá aríá niwiróná xómiñí niyikwiro yayí umero

11 woákíki niwiróná “Niyoni nání Ámináo, ayí Jisasi Kiraisorini.” ríro epíria nání Gorixo omi numfeyoarí yoí seáyi e imóniñipi wíriñiginí. Kiraisomi áamá seáyi e uméfpámi dání ápo Gorixomi ení seáyi e umepírfáriní.

“E éfríxiniri yeáyí seayimixemeaníyíné xixeni api éfríxiní.” uríñí nánirini.

12 Gí diñí síxí seayináyíné, Jisaso “Gí diñí tñni bí oemini.” miyaiwí Gorixo urípi aríá niwirí xixeni ni xídiríná siñwepigí neainí enagi nání seyíné xámi Gorixo riñipi aríá yímigí niwiro xixeni yagíápa nioni seyíné tñni ñweañánani maríái, agwí ríná nioni tñni miñweá segípi niñwearíná aí axípi e aríá yímigí niwiro píraniní xídiríxiní. Xixeni píraniní ni xídiróná omi wáyí wiro óf wiro nero naní e éfríxiniri yeáyí seayimixemeaníyíné xixeni axípi éfríxiní.

13 Xíto wimónariñipi “E oyaneyi.” seaimóniro xixeni e ero epíri nání síkíki seaomixaríno, ayí xíto enagi nání rariñini.

“Seaímeápi nání aníñúmí ikaxí mírí yayíni éfríxiní.” uríñí nánirini.

14 Pí pí seyíné yarigíapi neríná aníñúmí ikaxí mírípa ero xwiyíá xímíximí niniri mírípa ero éfríxiní.

15-16 Segí yarigíapimi dání áamá wí xwiyíá seaxekwímopaxí mimónipa ero siyikwí mínigíáyíné imóniro oépoyiniri “Aníñúmí ikaxí mírípa ero xwiyíá xímíximí niniri mírípa ero éfríxiní.” searariñini. Niaíwí Gorixoyaniní imónigíáyíné siní xwíá tíyo niñwearóná áamá xaríxarí ero uyínií ero yarigíáyí tñni niñwearo aí xwiyíá míseaxekwímopaxíyíné oimónipoyiniri e searariñini. Seyíné áamá sípi ayí tñni niñwearo xwiyíá diñí niyimíni imóniñipi meapíria nání riníñipi nuríroná wífaniní wómíxaríno. Seyíné aniní e néra nurónáyí, síá Kiraiso weapínfayimi nioni diñí re seaiaiwiwírfáriní, “Nioni niyunimáná aniní miní wíwapíyinaípi surímá mimóní ríxa xixeni rí ripimónigo?” ni seaiaiwirí míxí seameakínimírfáriní.

17 Seyíné Gorixomi diñí niwikwíroro xídarigíapi, ayí nanwí o nání ridíyowá yarigíapíniñí imónini. Nioni seyíné omi píraniní oxídpoyiniri niyunimáná seaíwapíyaríná áamá wí ni píkíáná ragí nioniyá púpi, ayí iniñí wainí ridíyowá seyíné yarigíapi ríá ápiáwí xwé oweniri seáyi e iwayímófpíniñí imóninírfáriní. Nioni niñpíkíáná aí seyíné Gorixomi píraniní oxídpoyiniri ríxa seaíwapíyinaími ni píkíá enagi nání ananí nioni niñí nímeápi nání yayí erí seyíné nání yayí erí emírfáriní.

18 Seyíné ení axípi nioni yayí yaríñápa segí seaímeápi nání yayí ero nioni nímeápi nání yayí ero éfríxiní.

Timotio nání uríñí nánirini.

19 “Áminá Jisaso ‘Ananirini.’ niwimónirínáyí, nioni síá áríní wí ni pwémáná enáná Timotio seyíné tíñí e yaxwí nénapiri seyíné imónigíapi nání áwaní níráná diñí wíá nóñífa nání uowárfímigini.” nimónarini.

²⁰ Ámá nioní tñní re ηweagfáyf wo seyfné nání dñf nímorná Timotio moarñpa mímóarñf enagí nání “Omí uowárfímígní.” seararññí. O nepa seyfné nání “Aríge rfa imónño?” nñyiwirí mimáyo tññorñí. Ámá re ηweagfáyf wí axípi mimónño.

²¹ Ayf Kiraisí Jisaso apí nání dñf omópoyññí wimónarñpí nání dñf mamó wigf wimónarñpí nání moarígfá enagí nání omí seyfné tñf e nání uowárfímígní.

²² O mímíwiáró Kiraisomí píránñf xfdarñño enagí nání seyfné nñfárñí. Xámí nioní xwíyáfapí wáf urímearfná niaíwí xanomí sanf uráparñpá nerí sanf nírápññorñí.

²³ Ayñání “Amípi nioní nípírfápí nání ríxa anññí nñfá nimónárímáná uowárfímígní.” nimónarñí.

²⁴ E nerí aí nioní dñf re nñyiwirí ipímónññí, “Timotioní marfái, nñwanññoní ení Ámínáoyá dñfño dání sñí mé seyfné tñmíñí bímfárñí.” nñyiwirí ipímónññí.

Epapírodaitaso nání urñf náníñí.

²⁵ E nerí aí nioní dñf re yaiwiárñí, “Epapírodaitaso —O gí níríxímeáonñf imónñf worñí. Jisaso nání wáf urarñwápí nání gwí mónñwáyf worñí. Xwíríxí nímearígfá rípi nání ení gwí nímónñfñf worñí. Seyfné nioní tñf e nání uowárenapáná sanf nírónarñfñf worñí. ‘O nioní tñní re sñí ámí bñ tñní onñweaní.’ nñyiwirfná nanfmaní. Ámí seyfné tñf e nání ouowárenapímñí.” yaiwiárñí.

²⁶ O seyfné nání íkññf sñpí wirí seyfné xwíyáf “O Romíyo nírémómáná símíxí wení.” rñnarígfápí arfá wífá enagí nání dñf rfa uxerí yarññagí nání seyfné tñfñmñí ouowárenapímñí.

²⁷ Xámí o nepa símíxí xwé nerí ríxa nípémññí éf aiwí Goríxo wá wianfñpimí dání ámí nanf enññí. Omñí wá mñwianf nioní ení wá nñwianññí. Ayf rípi nání seararññí. Epapírodaitaso nñperfnáyf, Poro dñf sñpí ayá wí winígnñí wá nñwianñí nanf imíxñf enagí nání “Nioní ení wá nñwianññí.” seararññí.

²⁸ Ayñání seyfné omí sññwí nñwiníroná dñf nífá seainñí nioní “Piripai ηweáyf sñí Epapírodaitaso nání ‘Símíxí xwé yarñí.’ rfa yaiwiarñño?” nñyiwirí ududf ninarñpí ení pñí wíarñí onññí aga ayá wí “Seyfné tñmñí ouowárimñí.” nimónarñí.

²⁹ Ayñání o ámí seaímeááná “Negí Ámínáo tñní ikárññwáyf worñí?” nñyiwiro yayf tñní numímñño yayf umero ámá onñf imónígfáyf nání “Seáyf e imónígfáyfññí?” yaiwiro éfññí.

³⁰ O “Kiraiso wimónarñpí owiimñí.” nñyiwirí nerfná ríxa nípémññí enf enagí nání seararññí. O seyfné anñwí e menagí nání arírá mñnipaxí imónñpí xewanñño Poromí owimññí nñnirfná yoí mayf nimónñí ríxa nípémññí enf enagí nání seararññí.

3

Iyf sñmí sfo wákwínarígfápimí dñf wíkwíroarígfáyf nání urñf náníñí.

¹ Gf níríxímeáyfné, xwíyáf yoparf bñ rípi osearímñí. “Ámínáo tñní ikárññwaénerññí?” nñyiwirñño dñf nífá seainññí.

Xámí rñwamñf nearí seaiapowáriénarñpí ámí axípi nearfná animímí mñniarññagí earrññí. Nioní e nerfná ámá wí yapf seaíwapñyípññí sññwí rñmíxí seaimf enagí nání rarññí.

² Ámá sñwí uyññí yarññfñf yapí imónígfáyf —Ayf sñpí imónñpí yarígfáyfññí. Dñf xenñwí re moarígfáyfññí, “Iyf sñmí sfo wákwínarígfápimí dání Goríxoyá sññwíyo dání ámá wé rónñf imónarígfárñí.” Xenñwí e nñyiwiro sfo rónígfáyfññí. Ámá ayf seyfné yapf seaíwapñyípññí sññwí tñní éfññí.

³ Ayf rípi nání seararíñini. Nene Goríxo kwíyf neaiapíñípmi dání omí yayf umerane Kiraisí Jisaso neaiñípi nání seáyí e umerane yaríñwaéneríni. Negf imóníñwápimíraní, newaníñene yaríñwápimíraní, dñf níwíkwírorane dñf re mýaiwiaríñwaéneríni, “Apiaúmi dání ananí Goríxoyá síñwíyo dání wé rónípaxf imóníñwíni.” nýaiwirane dñf síñá neaeánaríñmaní. Sfó wákwíníñwaéneraní, mýwákwíníñwaéneraní, Goríxoyá síñwíyo dání nepa sfó wákwíníñf imóníñgíáyf, ayf nene Kiraisomí dñf níwíkwíroríñpimí dání e imóníñwíni.

⁴ Nioní gf imóníñápíraní, níwaníñoní yagápíraní, apiaú nání dñf nímorfná “Apáníñaní?” nýaiwirí dñf síñá neánípaxf aíwí apiaúmi dání wé róníñf imónípaxf menagf nání dñf wí e nýaiwirí dñf síñá neánaríñmaní.

“Xámi dñf síñá níneága wagípi paimímf wiaríñini.” uríñf náníñini.

Ámá wí “Newaníñene apání imóníñwíni.” nýaiwiro dñf síñá weánaríñagf aí nioní añípaxf imóníñini.

⁵ Ayf rípi nání seararíñini. Sfá inókí níxíríñe dání sfá wé wíúmí dñf wáu wo óráná iyf símf sfó níwákwígíoníñini. Isíreríyf woníñini. Síyikf Bejímanoyápimí dññoníñini. Gf nieáríawé Xibírúyf woníñini. Nwí ikaxf eáníñpimí nioní Parisí imóníñá woní enagf nání xíxeni xídaríñá woníñini.

⁶ Gf nieáríawé érowiápíñgíápi xíxeni oxídimíñni éáyf símf níxeadípeníñi nerfná Jisasoyá síyikf imóníñgíáyo xeaníñf wíkarímeagáoníñini. Ámá ñwí ikaxf eáníñpimí níxídiríñpimí dání wé róníñf yaríñgíápa nioní ení e xíxeni yaríñá enagf nání ámá ayairíñf wí nípaxf mimóníñáoníñini.

⁷ E nerí aíwí Kiraisomíñí aníñf dñf wíkwírómfá nání xámi pí pí dñf síñá níneága wagípi agwí ríná ríxa paimímf wiaríñini.

“Wé róníñf Kiraiso neaiñípmi dání imónípaxípiñí oimónímíni.” uríñf náníñini.

⁸⁻⁹ Apíñí maríái, gf Ámíñá Kiraisí Jisaso nání níjía xíxeni nímoníñfná imóníñápi, ayf nioní Judayf wo nímoníñíñpimí dání imónagápíraní, níwaníñoní yagápíraní, nímuróníñí seáyí e imóníñagf nání “Xámi yagápí ríxa sípí imóníñí.” yaiwíñini. Aí, o níñípi nání dñf nímorfná “Xámi dñf síñá neánagípi, ayf síkípiáníñf imóníñpíñaní?” yaiwíñini. Aníñf Kiraiso tñí kumíxíñrai o tñí nawíñí ikáríñni emíá nání e yaiwíñini. “Wé róníñf xewaníñoní ñwí ikaxf eáníñpí xídaríñápimí dání imónípaxf enípi oimónímíni.” mñnimóní wé róníñf Kiraisomí dñf wíkwírófná imónípaxf enípi —Apí Goríxo ámá xewaxomí dñf wíkwíroaríñagíá níwíñíñfná “Wé róníñgíáyíñini.” ráraríñpíñini. “Apíñí oimónímíni.” nímonaríñagf nání “Xámi dñf síñá neánagípi, ayf síkípiáníñf rimóníñí?” yaiwíñini.

¹⁰ Ení eáníñf Kiraiso níperí ámi wíápíñímeañpí nioní ení axípi nímeari ríñíñf o meañpí axípi meari dñf o nýaiwirí penípi axípi yaiwirí emíá nání o tñí erímeánígwíoní imóníñmíñíñí “Síyikwípiáníñf imóníñpíá ríá imónaganíñí?” yaiwíñini.

¹¹ Pegíáyf níwíápíñímeañfná nioní dñf níyímíñf tñáoní imónímíá nání re nímonaríñí, “Kirisso tñí erímeánígwíoní imóníñmíñíñí.” nímonaríñí.

“Ámá yamíyamúrónígf níñírófná yaríñgíápa yaríñáoníñini.” uríñf náníñini.

¹² “Nioní Goríxo dñf ‘Poró e imóníñwíñíñí.’ níaiwíñpí tñí ríxa xíxeni imóníñini.” míseararíñini. “Ríxa yóf imóníñini.” míseararíñini. E mísearípa nerí aí Kiraisí Jisaso Poró e imóníñwíñíñíñí íá níyamíxíñpí tñí xíxeni imóníñmíñíñí símf níxeadípeníñí néra waríñini.

¹³ Níñíxímeáyíné, “Nioní apí tñí ríxa xíxeni imóníñini.” míyáiwí rípiñí íá níxíríñí yaríñini. Xámi imónagápi nání aríá níkeamorí síñí mímonípa enípi nání dñf nímorí yaríñini.

14 E neríná áamá yamiyamúrónigf niníróná ipimoárinijipi omeaneyiniro íkíá orañiárinije nání iríníí warigfápa nioní ení Gorixo nene nání ipimoárinijipi —Apí Kiraisí Jisaso neaiñfipimí dání dñf niyimñf añnamí dání imónanfáwá nání Gorixo wáf nearepeárijipiríní. Apí meámigínirí axípi éññf nerí iríníí warinjiní.

15 Dñf yóf imóninwaéne dñf xegf bí mímó nioní seararñápiní mówaniginí. Seyné dñf nioní nimorí seararñápi marfáí, dñf xegf bí íá nixirirónáyí, Gorixo apí nání ení wíá seaókímixínfáriní.

16 E nerí aí dñf nanf nene ríxa nimorane xirñwápi xaíwí wakirfímixfwaniginí.

“Nioní ikanñf niaxfdípoi.” urñf nániríní.

17 Nírxímeáyíné, sñwepigf nioní enápiní niaxfdípoi. Sñwepigf none yarñwápa yarigfáyo ení sñwí mí ómixaxfdípoi.

18 Ayf rípi nání seararñiní. Áamá obaxí wigf dñfyo níxdiróná yarigfápiní dání réññf níro síwá neainarñoi, “Xwiyfá Kiraiso yoxáfápmí yekwíroaráná neaiñfipi nání rinñfipi nání mñneaimóní o tñí xepixepá rónñwiní.” Éññf níro síwá neainarñoi. Áamá e yarigfáyí nání ríxa ámí ámí searayiniginí. Agwi ení sñwíríxí tñí seararñiní.

19 Ayf rípi nániríní. Áamá ayo Gorixo anñmíxínfáriní. Wigf agwí wiarñfipi nániní mññf inarigfápi, ayf ñwánñf xirarigfáyfiríní. Wigf yarigfápi ayá wimopaxf imónñagi aiwí weyf menarigfáriní. Amípi xwíá tñyo weñfipi nániní sfmí sfmí e nitinro yarigfáriní.

20 Áamá ayf e yarñagfa aí ayf rípi nání “Sñwepigf nioní enápiní ikanñf niaxfdípoi.” seararñiní. Nene añnamí ñweanfwaéneríní. Áminá Jisasi Kiraiso e dání níweapirí yeáyf neayimíxemeáwiniginirí wenñf nerí ñweañwaéneríní.

21 O níweapirí negf wará urf epaxf imónñf tñyf xfoyánñf oimónfpoiñirí neaimíxáná awíaxf oyá imónñfpa axípi e imónanfáwáriní. Ayf xegf ení eánñf amípi nñí ínñmí onurñfpoiñirí wimíxipaxf imónñfipi tñí negf warápi oyánñf neaimíxíyínfá enagf nání seararñiní.

4

1 Ayínání dñf síxí seayináyíné, sñwí seanmñirí nání íkññf sípi niarñfyíné, Jisasomí píranñf níxdirñfipimí dání dñf nífá nimíxiro Gorixo e éwñginirí nírfpeáná mñmíwiáro enápi nání síwánñf níro yarigfáyíneríní. Seyné iríwá mé “Ámináo tñí ikárññwaénerfani?” níyaiwinro xaíwí dñf síxí níro ñweáfríxíní.

Apíx wípaúmi urñf nániríní.

2 Yuodiaíxí tñí Sidikíxí tñí ení ríremíxí bí oeaimíní. Aípagwí Ámináo tñí ikárññgípagwí enagf nání nawíní nimónñri ñweápiyí.

3 Ai, xwiyfápi wáf uranfwi nání ríkwínñf nimónñrí gwí nawíní mónígwííoxíní, joxí apíxí ípaú dñf ná bñí xirípi sí nání wimíximñirí éfríxíní. Nioní tñí xwiyfá yayf neainarñf imónñfipi wáf urimeaní nání gwí nímonígfípaú enagf nání rarñjiní. Ípaú Kíremedo tñí wífa nioní tñí wáf urarñwáowa tñí ení gwí nímonñri nawíní egfípaú enagf nání rarñjiní. Ayfya yof íkwf dñf niyimñf imónñfipi meapfrfánamí ñwiráríní.

“Awayiní éfríxíní.” urñf nániríní.

4 Seyné íníná “Ámináo tñí ikárññwaénerfani?” níyaiwinro yayf éfríxíní. Ámí axípi dirífrí bí oseaimíní. E níyaiwinro yayf éfríxíní.

5 Áamá nñí “Ayf sanígfáyfrfani?” seaiaiwífrí nání awayiní nípeníf nímonñro éfríxíní. Ámináo weapínfa nání ríxa añwi e enagf nání seararñiní.

⁶ Wí ududí mîseainîpanî. Pí pí seaímeááná Gorîxomî urîrîrîxîni. Omî nurîrîfná rîxîñî “Ananî e neaiî.” urîro yayí wîro éfrîxîni.

⁷ E nerónáyí, seyíné Kiraisî Jisaso tîni nawîni ikárîniçgîá enagî nánî nîwayîrónîro kikiá ñweapîrî nánî Gorîxo ananî e seaimîxîniárîni. Nîwayîrónîro kikiá ñweapîrî nánî Gorîxo seaimîxîniárîni, apî nánî ámá xîxeni nijîá oimónaneyîniro aiwî wí “Ayî apîrîfani?” yaiwîpaxí mimónîñîpîrîni. Gorîxo apî tîni seaimîxánáyí, wí diñî sipî seaimîxîrî ududí seainîrî epaxímani.

“Nanî imónîñîpî nánîni diñî nîmoro éfrîxîni.” urîñî nánîrîni.

⁸ Nîrîxîmeáyíné, yoparî bî rîpî osearîmîni. Pí pí nepa imónîñîpî tîni pí pí seáyî e umepaxí imónîñîpî tîni pí pí wé rónîñî imónîñîpî tîni pí pí sîyikwî mínîñî imónîñîpî tîni pí pí awiaxí imónîñîpî tîni pí pí weyí umearîçgîá imónîñîpî tîni —pí pí sîwî yadîmîñî imónîñîpîrîni, pí pí sîwî yayí umepaxí imónîñîpîrîni, apî nîpîni nánî diñî pîkínîrîxîni.

⁹ Amîpî nionî seaíwapîyíáná seyíné “Neparîni.” nîyaiwîro umímîniçgîá —Apî arîá niro sîñwî nanaxîdîro egîápîrîni. Apî néra úrîxîni. E néra nurónáyí, Gorîxo —O xîoyá diñî tîni ámá nîwayîrónîro kikiá ñweapîrî nánî wimîxarîñorîni. O xegí diñî tîni seakîkayonîrîni.

“Seyíné nionî nánî diñî nîmoarîçgîá nánî yayí ninarîni.” urîñî nánîrîni.

¹⁰ Emá ayá wí rîxa nîpwémáná enáná seyíné ámî nionî nánî diñî nîmoro amîpî wí wiowárénapîçgîá nánî “Ámînáo tîni nawîni ikárîniñáonîrîfani?” nîyaiwîrî yayí ayá wí yarîñîni. Xámî íná nionî nánî diñî nîniçmoro aiwî nionî anwî e meñagî nánî sanî nîrápîpaxí mimónîñagî nánî nionî nijîárîni.

¹¹ Nionî amîpî wí nánî dîwî nîkeamónîrî nánî mîseararîñîni. Nionî rîxa re nîyaiwîrî éwapîniñárîni, “Pí pí nimónîrîfnáyí, ayí ananî xe oimónîmîni.” nîyaiwîrî éwapîniñárîni.

¹² Nionî wireñî meánîñáonî nimónîrî nîñwearînáranî, sîrî munî nimónîrî nîñwearînáranî, “Ayí ananîrîni.” nîyaiwîrî kikiá ñweámîa nánî rîxa néwapîniçgîá nijîá imónîñîni. Pí pí wí nímeáánáranî, agwî ímî nîniçyirînáranî, agwî nîniçrînáranî, “Ayí ananîrîni.” nîyaiwîrî kikiá emîa nánî ínîmî imónîñîpî nánî rîxa néwapîniçgîá nijîá imónîñîni.

¹³ Apî, ayí rîpîrîni. Kiraiso enî sîxî neámîxîñîpîmî dánî pí pí nímeááná “Ananîrîni.” nîyaiwîrî kikiá ñweapaxîrîni.

¹⁴ E nerîñî aiwî xeanîñî rîpî nímeááná seyíné arîrá owianeyîniçgîá weyí seamearîpaxí nigîárîni.

¹⁵ Piripai ñweáyíné, nionîni marîái, sewanîñîyíné enî rîpî nánî nijîárîni. Iwamîó nionî xwîyîá yayí neainarîñîpî wáî nîrîrîfná Masedonia pîropenisîyo pîni nîwiárîmî uñáiná Jisasoyá sîyikî imónîçgîá anî bîmî ñweagîçgîá marîái, seyínéni nionî sanî nîrápanîro nánî wiowárénapayîçgîawîxîni.

¹⁶ Nionî pîni nîseawiárîmî nurî sîni ná jîami mú anî Tesaronaikayo e ñweañáná ná bîni mîwiowárénapîçgîawîxîni. Biaú wiowárénapîçgîárîni.

¹⁷ Ámî bî wiowárénapîrîxîniçgîá mîseararîñîni. Seyíné nionî nánî wiowárénapîrîñagîá enagî nánî Gorîxo nanî seaíwîniçgîá seararîñîni.

¹⁸ Amîpî nîni seyíné wiowárénapîçgîá nîmearîná xîxeni nîmearî aí ámî surîmá wí epákwnowîniçgîá. Wiowárénapáná Epapîrodaitaso nîmeámî bîçgîá rîxa meáá enagî nánî nionî rîxa apánîrîni. Seyíné sanî nîrápanîro wiowárénapîçgîá, ayí Gorîxo nánî rîdiçyowá sinadîñî nanî eaarîñîpîniçgîá imónîni. Apî sinadîñî weááná diñî yayí winîpaxîniçgîá imónîñîpîrîni.

¹⁹ Nwǎ́á nioní xǎdarǎ́áo, o seyǎné Kiraisí Jisaso tǎnǎ nawǎnǎ ikǎrǎnǎgǎ́áyǎné enǎgǎ́ nǎnǎ amǎpǎ́ seyǎné dǎ́wǎ́ ikeamónǎgǎ́ápǎ́ nǎseaiapǎ́rǎ́nǎ “Amǎpǎ́ nǎnǎ nanǎpǎ́ nǎnǎ mǎmúrónǎ́áo nǎrǎ́anǎ?” nǎyǎiwirǎ́ seáyǎ́ e imónǎ́nǎpǎ́́ seaiapǎ́nǎ́rǎ́nǎ́.

²⁰ Negǎ́ ápo Gorǎ́xomǎ́ ámǎ́ nǎnǎ́ anǎ́nǎ́ minǎ́ seáyǎ́ e umǎ́eyoáwanǎ́gǎ́nǎ́. “Apǎ́ e éwanǎ́gǎ́nǎ́.” nǎmónarǎ́nǎ́.

Yayǎ́ wǎowǎ́rǎ́nǎ́pǎ́́ nǎnǎ́rǎ́nǎ́.

²¹ Nionǎ́ “Ámǎ́ Jisasǎ́ Kiraiso tǎnǎ́ ikǎrǎnǎ́gǎ́́ nǎyonǎ́ yayǎ́ nǎwǎ́ǎ́rǎ́xǎ́nǎ́.” nǎmónarǎ́nǎ́. Nǎrǎ́xǎ́meá nionǎ́ tǎnǎ́ re nǎweagǎ́́áyǎ́ enǎ́ yayǎ́ seaiwǎ́rǎ́nǎ́o.

²² Ámǎ́ Gorǎ́xoyǎ́ re nǎweagǎ́́á nǎnǎ́ yayǎ́ nǎseaiwǎ́rǎ́ro aǎ́ ámǎ́ Gorǎ́xoyǎ́ mǎxǎ́ ináyǎ́ Sisaoyǎ́ anǎ́yo omǎ́nǎ́ wǎ́arǎ́gǎ́́áyǎ́ anǎ́paxǎ́rǎ́nǎ́.

²³ Áminǎ́ Jisasi Kiraiso wǎ́ nǎseawǎ́nǎ́rǎ́ dǎ́nǎ́ seakǎ́kayówinǎ́gǎ́nǎ́.

Payí Poro Korosi ηweáyí nání eañnaríní.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigfá ań yof Korosi ηweagfáyí nání Poro eañnaríní. Ań apí Esia p̄ropenisiyo ikw̄róniηagi aiwi Poro xewan̄iηo p̄ropenisi ayo nemeríná ań apimi memé Epap̄raso ań apimi xwiyfá yayí neainar̄iη̄p̄i wáf ur̄in̄ri urowáráná e ηweáyí wí Jisasom̄ diη̄f w̄kw̄rogfawix̄in̄i. Xwiogw̄f waú worani, waú waúran̄i, pwéáná Poro Rom̄iyo gw̄f ηweañáná Epap̄raso niwimeari áwan̄f réniη̄f ur̄iη̄niḡin̄i, “Mimónf uréwap̄yarigfá wí Korosi nání nuro Jisasoyá siyikí imónigfáyo ikweakw̄m̄f imóniη̄p̄i nuréwap̄yiro re urar̄iη̄oi, ‘Gor̄xoyá imónim̄fán̄ri n̄isimón̄r̄íná Jisasom̄in̄i diη̄f niw̄kw̄ror̄íná apán̄mani. Aiwá ηw̄fá ηwirár̄in̄i xwir̄fá imón̄ro ner̄iη̄p̄imi dán̄in̄i imón̄pax̄r̄in̄i.’ ur̄iη̄o ‘Gor̄xom̄i xóm̄iη̄f niȳikw̄iri seáȳi e numero aiwi ańñaj̄iyo en̄i wí múropax̄ mimón̄in̄i.’ ur̄iη̄o ‘Jisaso Gor̄xo t̄n̄i x̄ixen̄i imón̄iη̄oman̄i.’ ur̄iη̄o nero sekax̄f ám̄i bi t̄n̄i bi t̄n̄i seáȳi e ikw̄ikwar̄im̄f wiar̄iη̄oi.” Áwan̄f e ur̄tagi Poro Korosi ηweáyí xen̄w̄f uréwap̄yarigfá̄p̄i r̄w̄f̄m̄in̄i omamópoȳin̄ri payí rina neari Tikikasom̄i wiowár̄iη̄in̄iḡin̄i.

1-2 Poron̄i —Nion̄i Gor̄xo n̄ir̄ipeáagi nání Jisasi Kiraisoyá wáf wur̄imeiar̄iη̄a won̄in̄in̄i. Nion̄i t̄n̄i Timotio —O Kiraisom̄i x̄f̄dar̄iη̄agi nání neḡf n̄ir̄ix̄f̄meán̄iη̄f imón̄iη̄f wor̄in̄i. O t̄n̄i yawawi payí rina Korosi ηweaarigfá Gor̄xoyá imón̄iη̄o Kiraiso t̄n̄i naw̄in̄i ikár̄in̄iη̄o egfáȳiné —Seȳf̄né n̄ir̄ix̄f̄meá Kiraisom̄i p̄r̄án̄iη̄f x̄f̄dar̄igfáȳiné̄r̄in̄i. Seȳf̄né nání yawawi payí rina neari món̄apar̄iη̄wi. Yawawi “Neḡf ápo Gor̄xo wá seawian̄ri oyá diη̄f t̄n̄i seȳf̄né niwaȳr̄ón̄iη̄o ηweap̄r̄f̄f nání seaiir̄i éw̄in̄iḡin̄i.” yeaimón̄ar̄in̄i.

“Seḡf nan̄f yar̄igfá̄p̄i nání Gor̄xom̄i yayí wiar̄igw̄f̄r̄in̄i.” ur̄iη̄f nán̄in̄i.

3 Seȳf̄né nání yawawi Gor̄xom̄i —O neḡf Ámin̄á Jisasi Kiraisom̄i xanor̄in̄i. Om̄i r̄ix̄iη̄f n̄iseaur̄iyirain̄á íníná yayí wiar̄igw̄f̄r̄in̄i.

4 Xwiyfá re r̄in̄tagi arfá niwirane nání, “Korosi ηweáyí Kiraisi Jisasom̄i diη̄f niw̄kw̄r̄oro ámá Gor̄xoyá imón̄igfá n̄in̄i nání diη̄f sip̄i wiar̄igfá̄r̄in̄i.” Xwiyfá e r̄in̄tagi arfá niwirane nání Gor̄xom̄i yayí wiar̄igw̄f̄r̄in̄i.

5 Seȳf̄né “Añ̄nam̄i dán̄i Gor̄xo yeáyf̄ neayim̄ixemean̄f̄ar̄in̄i.” n̄ir̄iη̄o diη̄f ikw̄f̄mogfá̄p̄i nání n̄imoro nání Jisasom̄i diη̄f niw̄kw̄r̄oro oyá ámá nání diη̄f sip̄i wiar̄igfá̄r̄in̄i. Xám̄i xwiyfá nepax̄iη̄f imón̄iη̄p̄i —Ap̄i yayí neainar̄iη̄f imón̄iη̄p̄ir̄in̄i. Ap̄i arfá niwiróná “Nepa Gor̄xo e neaiin̄f̄ar̄in̄i.” niyaiwiro diη̄f ikw̄f̄mogfá̄p̄i nání arfá wigfá̄r̄in̄i.

6 Xwiyfá yayí neainar̄iη̄p̄i ań n̄im̄in̄i arfá wigfá̄pa seȳf̄né en̄i arfá wigfá̄r̄in̄i. Ańf̄ n̄im̄in̄i ámá xwiyfá ap̄i arfá niwiro nání siw̄f nan̄f imón̄iη̄p̄i néra uro Jisasom̄i diη̄f w̄kw̄r̄oar̄igfáȳf sayá nimóga uro yar̄igfá̄pa seȳf̄né iwam̄fó arfá niwiro wá Gor̄xo n̄ineawian̄ri neaiiη̄p̄i nání x̄ixen̄i niη̄fá imón̄igf̄e dán̄i ax̄p̄i e néra war̄iη̄oi.

7 Xwiyfá yayí neainar̄iη̄f nion̄i searar̄iη̄á̄p̄i, ayf̄ Epap̄raso searéwap̄yiniη̄p̄ir̄in̄i. O neḡf diη̄f six̄f uyiη̄wá wor̄in̄i. Xwiyfá Jisaso nání none t̄n̄i wáf wur̄imeaian̄f̄wá nání gw̄f món̄iη̄wá wor̄in̄i. Seȳf̄né ar̄ir̄á seain̄fá nání Kiraisom̄i x̄in̄áin̄iη̄f nimón̄ri yar̄iη̄o anan̄i diη̄f un̄wirár̄ipax̄f yar̄iη̄f wor̄in̄i.

8 O seȳf̄né kw̄yf̄p̄i seaain̄iη̄p̄imi dán̄i ámá nání diη̄f sip̄i niwiro ar̄ir̄á wiar̄igfá̄p̄i nání áwan̄f yearémean̄f̄r̄in̄i.

“Seȳf̄né ap̄i ap̄i ep̄r̄fá nání r̄ix̄iη̄f seaur̄iyar̄igw̄f̄r̄in̄i.” ur̄iη̄f nán̄in̄i.

9 Seȳf̄né nání áwan̄f e yearémean̄f̄ eηagi nání s̄fá iwam̄fó arfá wigw̄f̄yi dán̄i p̄n̄i wí m̄iw̄iar̄f̄ seȳf̄né nání Gor̄xom̄i r̄ix̄iη̄f n̄iseaur̄iya war̄igw̄f̄r̄in̄i. R̄ix̄iη̄f n̄iseaur̄iya

nuraína seyíne rípi rípi oimónípoyníri urarígwííriní. Seyíne áamá Goríxoyáyí e éfríxíníri wimónaríñpí nání níjía onímiápi mimóní aga xíxeni nimóníroná dínj émf saímí moro kwíyí oyápi seaainíñpimí dání “O imóníñpí apíríani?” níyaiwiro síñwí mí wómíxípi rí nání imóníro oépoyníri urarígwííriní.

10 Seyíne apí apí nimónímáná rípi rípi epíría nání ríxíñj seauríyarígwííriní. Segí pí pí yarígfá nípiní nání Goríxo yayí winíña nání Ámínáoyá áamá imónígfáyí epaxípi tñi xíxeni néra úfríxíníri ríxíñj e seauríyarígwííriní. Seyíne áamá seaikwíarínipaxí imóníñj xíxegíni epíría nání ení seauríyarígwííriní. Níjía Goríxo nání imónígfápi sayá nimíxa upíría nání ení seauríyarígwííriní.

11 Seyíne pí pí seaímeááná yayí tñi “Ananírini.” níyaiwiro xwámámí wípiría nání Goríxo xegí ení síxí eáníñpimí dání —Apí xfo níkníri seáyí e imóníñpírini. Apimí dání ení seaímíxíña nání ení ríxíñj seauríyarígwííriní.

12 Áamá ápo Goríxo tñi wía óníje ñweapíríáyí imónípiríapi seyíne ení axípi e imónípaxí seaímíxíñj enagí nání seyíne ení wía xfo óníje ñweapíríárini. Ayínání seyíne omí yayí umepíría nání ení ríxíñj seauríyarígwííriní.

13 O síá yiníje obomí símaníwíyóníñj wurínagwaé dání níneaíkwamíxíri xegí xewaxo, dínj síxí uyíñoyá xwioxíyo ñweáfríxíníri neawaríñjini.

14 O xegí xewaxo neapeíñpimí dání nínearoayíroríña negí íwí yaríñwápi yokwarímí neaiñjini.

Kiraiso, níyoní seáyí e wimóníño nání uríñj náníriní.

15 Kiraiso, nene síñwí wíñíñwáo, o Goríxo, nene síñwí mívínipaxí imóníño nání “E imóníñoríani?” yaiwianíwá nání piaumímí neainaríñjini. Amípi nñni Goríxo imíxíñpimí seáyí e múroñorini.

16 Ayí rípi nání “Seáyí e múroñorini.” seararíñjini. O amípi xwíáyo eníyírani, aññamí eníyírani, síñwí wíñipaxí imóníñpírani, mívínipaxí imóníñpírani, pí pí kwíyí ení eáníro seáyí e imóníro yarígfáyírani, apí nípiní Goríxo nimíxíríña xewaxoyá wéyo dání imíxíñjini. Apí nípiní nimíxíríña oyá wéyo dání imíxíñjini maríái, apí nípiní omí yayí umepíría nání ení imíxíñj enagí nání raríñjini.

17 O amípi síni mimónípa eními ñweaagorini. O xegí ení eáníñpimí dání amípi síni xegí wenípa weni.

18 Míñíyimi wará nípiní ínimi wuríñjnípa Kiraiso míñjíníñj imóníñomí xíoyá síyikí imónígfáyí ínimi wuríñjñagí nání seáyí e wimóníñorini. Xegí síyikí imónígfáyo mfkí ikíñorini. Amípi nípiní nání xírání xírání imóníro imóníña nání xwárípáyo dání níwíápnímearíña óf imomeañorini.

19 Ayí rípi nání seararíñjini. Goríxo xewaníño “Nioní imóníñá nípiní gí íwomí xe síxí owínini.” wimónaríñj enagí nání xewaxo xíxeni e imóníñjini.

20 Goríxo amípi nñni xwíá tíyo eníyírani, aññamí eníyírani, amípi nñni xegí xewaxo éfpimí dání píyíá wíráríníwaníñjini eníriní. Sípi áamá wíkararígfápi nání xegí xewaxo yoxápámí yekwíroaráná xegí ragí púpimí dání yíyí xópé níoníñj imónímíáníri eníriní.

“Goríxo xfo tñi gwíaumí inípaxí imónaníwá nání neaimíxíñjini.” uríñj náníriní.

21 Xámí seyíne dínj sípí moro sípí ero yagíapimí dání Goríxomí símí tñni wiro o tñni nawíní mimóní xepíxepá róníro yagíáyíne enagí aiwí

22 o xegí xewaxo áamá nimóníri yoxápámí penípimí dání xfo tñni nawíní gwíaumí inípaxí imónípiría nání seaímíxíñjini. Xegí síñwí aníje dání éf seauraráná seyíne síyikwí mínígfáyíne imóníro ígfáníñj eámónígfáyíne imóníro xwíyíá míseaxekwímopaxí imóníro epíría nání e seaímíxíñjini.

²³ E seararɨŋagɨ aɨ seyɨné xwɨyɨfá yayɨ neainarɨŋɨpɨ —Apɨ aŋɨ nɨmɨnɨ ɨweagɨfáyo rɨxa wáf urɨmenɨwápɨrɨnɨ. Poronɨ enɨ wáf urɨmemɨfá nánɨ imónɨŋɨpɨrɨnɨ. Apɨ seyɨné aga xaiwɨf íá nɨxɨra uro dɨŋɨ nɨwikwɨroróná sɨrɨ munɨ ero xwɨyɨfá apɨ iwamɨfó arɨfá nɨwiróná “Neparɨnɨ. Gorɨxo naŋɨ e neaiinɨfárɨnɨ.” yaiwigɨfápɨ nánɨ sɨnɨ dɨŋɨ nɨwikwɨmóa uro nerónáyɨ, Gorɨxo seyɨné rɨxa sɨyikwɨ mɨnɨgɨfáyɨné imónɨŋáná xegɨ sɨŋwɨ anɨŋe dánɨ éf seaurárɨnɨfárɨnɨ.

“Rɨnɨŋɨf mearɨ wáf urɨrɨ yarɨŋɨnɨ.” urɨŋɨf nánɨrɨnɨ.

²⁴ Seyɨné arɨrá seaimɨnɨrɨ yarɨfá rɨnɨŋɨf nɨmeáf rɨpɨ nánɨ yayɨ ninarɨnɨ. Rɨnɨŋɨf Kiraisomɨ sɨnɨ mɨwímeaŋɨfɨnɨŋɨf imónɨŋɨpɨ nionɨ onɨnɨnɨrɨ yarɨŋɨnɨ. Ayɨ rɨpɨ seararɨŋɨnɨ. Gorɨxo nɨnɨrɨfpearɨfá nionɨ áamá Kiraisoyá sɨyikɨf imónɨgɨfáyo —Ayɨ xɨfóyá warárɨnɨŋɨf imónɨgɨfáyɨrɨnɨ. Ayo arɨrá wimɨnɨrɨ yarɨfá xeanɨŋɨf wímeáwɨnɨgɨnɨrɨ nɨrɨfpearɨfɨ, apɨ nɨpɨnɨ xɨxenɨ onímeaŋɨrɨ yarɨŋɨnɨ.

²⁵ Émá imónɨgɨfáyɨyá xɨnánɨŋɨf nɨwimónɨmáná wáf wurɨmeimɨfá nánɨ nɨrɨfpeáagɨ nánɨ áamá xɨfóyá sɨyikɨf imónɨgɨfáyɨnéyá sɨnánɨŋɨf nɨmónɨrɨ arɨrá seaimɨnɨrɨ yarɨŋáonɨrɨnɨ. Émáýɨné xwɨyɨfá Gorɨxoyápɨ rokɨwɨpá seaimɨfá nánɨ e nɨmónɨrɨ yarɨŋáonɨrɨnɨ.

²⁶ Xwɨyɨfá apɨ xámíná dánɨ áamá nɨŋweaxa bagɨfá nɨyonɨ ínɨmɨ rɨnárɨnɨŋɨpɨ aɨ agwɨ ríná áamá Gorɨxoyá imónɨgɨfáyo rɨxa piaumɨmɨf winɨnɨ.

²⁷ Xwɨyɨfá ínɨmɨ rɨnárɨnɨŋɨf apɨ —Apɨ “Gorɨxo émá imónɨgɨfáyo naŋɨ ayá wɨ wimɨxɨyɨnɨfárɨnɨ.” rɨnárɨnɨŋɨpɨrɨnɨ. Apɨ nánɨ Gorɨxo émáýɨf aɨ nɨjɨfá oimónɨpoyɨnɨrɨ wimónɨŋɨrɨnɨ. Ínɨmɨ rɨnɨŋɨf apɨ, ayɨ “Kiraiso seyɨné tɨnɨ nawínɨ imónɨŋoɨ.” rɨnɨŋɨpɨrɨnɨ. Ayɨnánɨ seyɨné re nɨrɨro dɨŋɨf ikwɨmoarɨŋoɨ, “Gorɨxo seáyɨ e Kiraiso aŋɨnamɨ nánɨ nɨpeyɨmáná imónɨŋɨpɨ tɨnɨ xɨxenɨ neaimɨxɨnɨfárɨnɨ.” nɨrɨro ikwɨmoarɨŋoɨ.

²⁸ Xwɨyɨfá o nánɨ yayɨ neainarɨŋɨpɨ wáf nurɨranéná áamá nɨyonɨ íkwairɨrɨf wirane dɨŋɨf neŋwɨpémáná urɨrane yarɨŋwárɨnɨ. Áamá Kiraiso tɨnɨ ikárɨnɨgɨfáyɨf rɨxa yóf imónɨŋáná xɨfóyá sɨmɨmanɨf e éf urárɨwanɨgɨnɨrɨ e yarɨŋwárɨnɨ.

²⁹ Nionɨ e yárɨmɨfánɨrɨ rɨwɨf nɨrɨkwínɨmáná anɨŋɨf minɨf yarɨŋɨnɨ. “Kiraiso xewanɨŋo enɨf sɨxɨf ayá wɨ nɨmɨxɨŋɨpɨ tɨnɨ xɨxenɨ e yárɨmɨfánɨrɨ anɨŋɨf minɨf yarɨŋɨnɨ.” seararɨŋɨnɨ.

2

“Yapɨ seáiwapɨyɨpɨrɨxɨnɨrɨ yarɨŋɨnɨ.” urɨŋɨf nánɨrɨnɨ.

¹ “Seyɨné rɨpɨ nánɨ nɨjɨfá oimónɨpoyɨ.” nɨmónarɨnɨ. “Seyɨné nánɨ tɨnɨ aŋɨ Reodisia ɨweáyɨf nánɨ tɨnɨ áamá gɨf sɨmɨmanɨf sɨnɨ mí mɨnómɨxɨgɨfáyɨf nánɨ tɨnɨ nionɨ rɨwɨf nɨrɨkwínɨrɨ anɨŋɨf minɨf rɨfá tɨŋɨf yarɨŋápɨ nánɨ nɨjɨfá oimónɨpoyɨ.” nɨmónarɨnɨ.

²⁻³ Ayɨ tɨnɨ seyɨné tɨnɨ dɨŋɨf sɨxɨf ínɨro dɨŋɨf sɨpɨf inarɨgɨfápɨmɨ dánɨ irɨkwɨnɨŋɨf ikeánɨro epɨrɨfá nánɨ e yarɨŋɨnɨ. Xwɨyɨfá yumɨf rɨnárɨnɨŋɨpɨ xɨxenɨ nɨjɨfá nɨmónɨróná “Ayɨ apɨmɨf dánɨ amɨpɨf mɨmúrónɨŋweáénɨŋɨf rɨfá imónɨŋwɨnɨ?” yaiwɨpɨrɨfá nánɨ enɨ e yarɨŋɨnɨ. “Xwɨyɨfá Gorɨxoyá yumɨf rɨnárɨnɨŋɨpɨ nánɨ —Apɨ Kiraiso nánɨ rɨnɨŋɨpɨrɨnɨ. Apɨ nánɨ xɨxenɨ nɨjɨfá imónɨpɨrɨfá nánɨ yarɨŋɨnɨ.” seararɨŋɨnɨ. Dɨŋɨf émɨf saimɨf Gorɨxo morɨ dɨŋɨf enɨwɨperi enɨfɨ —Apɨ ayá tɨŋɨnɨŋɨf imónɨŋɨpɨrɨnɨ. Apɨ nánɨ áamáyo nɨjɨfá wimɨxɨpaxo wo marɨfá, sa Kiraisorɨnɨ.

⁴ Áamá wɨf wigɨf xwɨyɨfá dɨŋɨf seakɨnɨmɨxɨpaxɨf imónɨŋɨpɨmɨf dánɨ —Apɨ yapɨf rɨnɨŋɨf aɨ nepa imoarɨgɨfápɨrɨnɨ. Apɨmɨf dánɨ yapɨf seáiwapɨyɨpɨrɨxɨnɨrɨ Kiraiso nánɨ e seararɨŋɨnɨ.

⁵ Nionɨ seyɨné tɨnɨ mɨŋweapa nerɨ aiwɨf dɨŋɨf seakɨkayonɨnɨ. Seyɨné Kiraisomɨ dɨŋɨf nɨwikwɨroróná sɨrɨf munɨf ero íyɨf wíámɨf yarɨgɨfáyɨfɨnɨŋɨf imónɨro yarɨŋagɨfá nánɨ dɨŋɨf yayɨf ninarɨnɨ.

“Wé searoárinijýné enagi nání piyijf ikayfwfp+ diñf m+kwfropani.” urijf nánirini.

⁶ Seyné nemeróná xwiyfá Áminá Kiraisi Jisaso nání riniñfpi xámí umím+ingfá tñí xixeni ámá o tñí ikárinigfáyf epaxf imóniñfpa axfpi e éfrixini.

⁷ E nero Kiraisi Jisaso nání searéwapiyigfápi íkfá pipiñf ná ínimí wear+ñfpaniñf imóniro añf íkfá xwiyfá xaiwfyo dání mir+nariñfpaniñf imóniro Kiraiso nání searéwapiyiáná diñf w+kwfrogfápi píranñf diñf sixf íntro o seaiñfpi nání yayf b+ onimiápi mé ayá wí ero éfrixini.

⁸ Ámá wí piyijf ikayfwf riniñfpi —Apí nepa m+kf mayfpirini. Ámá wigf diñfyo dání nérowiápníro rarigfápirini. Kiraiso nání riniñfpi marfáí, sa ámá omí m+xfdarigfáyf wigf amípi xixegfni nepa mipimónipaxf imóniñfpa nání riniñfpirini. Apí searéwapiyaniro éaná diñf niw+kwfroro xfdipr+xinri siñwí niyáprómí memepani.

⁹ Ayf rípi nání searariñini. Gorixo imóniñfpi b+ onimiápi marfáí, niþini Kiraisomí sixf ínini. Xegf nápmi niþini sixf ínini.

¹⁰ O —Giyf giyf seáyí e nimóniri wíyo umenwearigfáyorani, giyf giyf nénf tfgfáyorani, niyoní o seáyí e wimóniñorini. O tñí ikárinigfáyfné enagi nání Gorixoyá siñwfyo dání dfwf wí m+seaikáriní ríxa wé searoárinini.

¹¹ O tñí ikárinigfáyfné enagi nání iyf sfmí sfó wákwínigfáyfné ení imóniñoi. Nepa wé tñí ámá iyf sfmí sfó wákwínarigfápi nání mirariñini. Kiraiso iyf sfm+niñf sfó ni seawákwiríná sipí oyaneyniro mñf inagfápi —Apí niþkwini mimóniñf xwioxfyo íniñfpirini. Apí seawákwiñfpi nání rariñini.

¹² Seyné wayf nimearóná iniigfyo íá seaurm+xáná Kiraiso tñí nawíni xwíá weyárinigfáyfnéniñf nimónimáná Gorixo o xwárpáyo dání owiápnimeanri wiñfpi nání diñf w+kwfrogfápmi dání o tñí nawíni wiápnimeagfáyfnéniñf imóniñoi.

¹³ Seyné xámí niwialkía nuro sipí yaníro nání mñf inagfápmi ni xfdíro nání ámá anfnim+xinaníro imónagfáyfné enagi aiwi Gorixo xegf xewaxo Jisaso tñí diñf niyimñf tfgfáyfné oimónfpoiñri seaim+xñfriñi. E nerí negf niwialkía wagwápi niþini ení yokwarimf neaiñfriñi.

¹⁴ Ayf rípiñf nerfná e neaiñfriñi. Nwí ikaxf eániñfyo dání riniñf nene wialkiagwápi nání xwiyfá neaxekwfmopaxf imóniñfpi Kiraisomí íkfápmi yekwiroaráná Gorixo apí ení íkfápmniñf yekwiroariñfpmi dání anpá im+xñfriñi.

¹⁵ O ríxa pí pí kwíyf seáyí e nimóniri menwearigfáyorani, nénf tfgfáyf imónigfáyorani, Kiraiso yoxápmi niþfná enfpmi dání xopiráf niwimáná ámá nñí re oyaiwípoiñri, “Gorixo ayo ríxa míf rfa wim+xáriñoi?” oyaiwípoiñri wigf siñwí tfgfe dání ni méra púñfñf enfriñi.

“ ‘Apí apí nimusrorfná niþkwini miyarñoi.’ searána arfá m+wiþani.’ urijf nánirini.

¹⁶ Ámá wí seyné aiwá b+ narñagfa siñwí niseaníro “Niþkwini miyarñoi.” searánarani, iniigf b+ narñagfa niseaníro “Niþkwini miyarñoi.” searánarani, sfá xwiogwí o omí Gorixo nání diñf oneainiñri yarigfáyo seyné kikiíá yarñagfa niseaníro “Niþkwini miyarñoi.” searánarani, sfá emá siñf wo imónáná yarigfápi m+xfdarñagfa niseaníro “Niþkwini miyarñoi.” searánarani, Sabarfáyo yarigfápi m+xfdarñagfa siñwí niseaníro “Niþkwini miyarñoi.” searánarani, wí ayf seararigfápi arfá m+wiþa éfrixini.

¹⁷ Ayf rípi nání searariñini. “Apí apí neróná Gorixomí píranñf xfdariñoi.” seararigfápi ámá náo barfná onapamigf inariñfpiñf imónini. Apí niþini, ayf nene Kiraiso neaiñfpi nání mí neaóriniñfpi imónini. Náó, ayf Kiraiso xfo imónini.

¹⁸ Ámá wí “Gorixo nene nání yayf owinini oyaneyniñfná rípiñi epaxfriñi.” yaiwiarigfápmi seyné m+xfdípa yarñagfa siñwí niseaníro “Niþkwini miyarñoi.” niseaníro “Sewanñfýné siyikwípiániñf mimónariñoi. Anfnajfyo ínimí niwuríniro

yayf mumeariŋoi.” searanyi, arfa mawi sa paimimf erixini. Ayf ripi nani searariŋini. Ama e niri ro yarigfayf nepa sihwf nayi tni mwinipa nerihfipimi dani e ri ro mfkf na mimonihana npi kwini mimonihf wigf xwioxfo inihfipimi dani warixa imoniro yarigfayf enagi nani searariŋini.

¹⁹ Xwiya Kiraiso nani rinihf ripi eni fa mixirarigfayf rini. Nene oya siyikf imonihwaene warari imonihwini. O mihfi imonini. Warari xomihf tni wikf tni enagi nani xegf imonihpa imonihfirini. Warari mihf yimf ikikf winihagi nani xwe nimoga warihpa oya siyikf imonihwaene axipf omf mihf yimf inihf ikikf winihwa enagi nani Gorixoya dihfyo dani nimoga warihwini.

“Mipimonipaxf imonihf pia nani rinihf ripi arfa mawipani.” urihf nani rini.

²⁰⁻²¹ Kiraiso niperina seyne o tni ikarinigfayfne enagi nani o tni nawini piyf egfayfnehf imonihfarini. Ayinani seyne ama omf mixidarigfayf wigf amipi xixegfni nepa mipimonipaxf imonihf pia nani rinihf ripi sini xidipaxf yfne mimonihoi. Seyne e imonihgafa nani ari re nero ama omf mixidarigfayf tni nawini nimonironihf wigf rarigfapi yarihoi? Nwf ikaxf “Apf fa mimaxiripani. Apf gfgf bi mepani. Apf amaf ai mironipani.” rarigfapi arfa bi mawipani.

²² Ayf ripi nani searariŋini. Nwf ikaxf apf inihf nri ga uhfpi, ayf sa amipi aiwarani, inihf rani, nene nifana anipa imonarihf pini nani rini. Apf sa amayf erowiapf nro ewapf nro yarigfapirini.

²³ Apf rarigfayf Gorixomf yayf owianeyinirina dihf ama moarigfapini xdfiro “Gorixo dihf nifa owininri ama wiwanihf yf siyikwapianihf oimonipoyf.” ri ro “Gorixo dihf nifa owininri iwanf oeantpoyf.” ri ro nerona nepasihf pakini nimoniro rarigfa enagi nani seyne xehwf re waiawipaxf rini, “Ama e rarigfayf nepa dihf emf saimf nimoro rfa rarihoi?” Xehwf e waiawipaxf aiwf wigf rarigfapi, ayf ama nixdfirihf pimi dani fwf nani feapf winarihf pimi wf prf rakipaxf mimonihf pini.

3

“Anfnami imonihf ripi nani dihf ikwif ro rixini.” urihf nani rini.

¹ Gorixo Kiraiso xwaripayo dani owiapf nimeanri amf sihf niwimixirina seyne eni axipf inihf sihf seaimixihf enagi nani swf anfnami dani —Anfnami seayf eyf Kiraiso seayf e nimoniri Gorixoya we naumini hweanerini. Swf nanf e dani imonihf ripi ari ge imonanf warfanri anihf minf nera urixini.

² “Seyne swf sipi xwfa tfo imonihf ripi nani dihf mikwif ro anfnami imonihf ripi nani dihf ikwif ro rixini.” searariŋini.

³ Ayf ripi nani searariŋini. Kiraiso peana seyne eni o tni nawini ikarinigfayfne enagi nani rixanihf pegfarini. Ama niperina xami yagfapi pni wiararigfapa seyne Kiraiso tni rixanihf pegfayfne eni axipi nero xami yagfapi pni wiarigfa enagi nani searariŋini. Ayf dihf niyimihf seyne Kiraiso tni imonihf ripi —Apf Gorixo tni axf e imonihf pini. Apf ama sihwf niseanirona anopasf nipaxf imonihgaf nani eni searariŋini.

⁴ Kiraiso —O dihf niyimihf nene imonihwapi mfkf ikinorini. O rixa sihani piaumimf inana seyne eni o tni imonihf ripi piaumimf inipf rini. Piaumimf ninrona Kiraiso nikinri seayf e imonihf ripi seyne eni axipf nimoniro yarina ama sihwf miseanopasf ni mi seaomixipf rini.

“Sipipi mepa erixini.” urihf nani rini.

⁵ Ayinani “Gf we sikwf amipi, ayf fwf apf nani rfa imonini?” niyaiwiri xe fwf apf nani mihf onininri me “Apf eminri nani rixa ama piyfnihf imonihfaonirani?” yaiwinirixini. E niyaiwiniro fwf minpa erixini. Piaxf weanipaxf imonihf ripi mepa

éfr̄ix̄ini. f̄w̄f̄ n̄áni m̄iḡf̄ min̄ipa éfr̄ix̄ini. f̄w̄f̄ n̄áni f̄eap̄á seainar̄iḡf̄pi xe oneain̄in̄iri s̄iḡw̄f̄ m̄iw̄n̄ipa éfr̄ix̄ini. Ayá t̄ḡf̄ w̄i m̄in̄im̄úropa oen̄iri mepa éfr̄ix̄ini. Ámá ayá t̄ḡf̄ b̄i m̄in̄im̄úropa oen̄iri yar̄iḡf̄áȳf̄ Nw̄f̄á nepa imón̄iḡo n̄áni d̄iḡf̄ mamopa nero ap̄i n̄án̄ini neróná wiḡf̄ ḡw̄f̄án̄iḡf̄ nim̄ix̄iro yar̄iḡf̄á eḡaḡi n̄áni searar̄iḡini.

⁶ Ayf̄ r̄ip̄i n̄áni “Ap̄i ap̄i mepa éfr̄ix̄ini.” searar̄iḡini. Ámá p̄r̄f̄ n̄iw̄iaíkiro e yar̄iḡf̄áyo Gor̄ixo p̄r̄f̄ umamon̄f̄á eḡaḡi n̄áni searar̄iḡini.

⁷ Eḡiná seȳf̄né Gor̄ixom̄i p̄r̄f̄ w̄iaíkiar̄iḡf̄áȳf̄ t̄f̄ni n̄ikum̄ix̄in̄iro neróná seȳf̄né eni e néra waḡf̄ár̄ini.

⁸ Seȳf̄né x̄ám̄i ax̄f̄pi e néra waḡf̄áȳf̄né aiwi agw̄i r̄iná r̄ip̄i r̄ip̄i w̄i mepa éfr̄ix̄ini. Wik̄f̄ m̄ón̄in̄ipa éfr̄ix̄ini. Wik̄f̄ r̄f̄á ápiáw̄n̄iḡf̄ m̄iw̄én̄ipa éfr̄ix̄ini. Únúniḡf̄ m̄iw̄ik̄ár̄ipa éfr̄ix̄ini. Xw̄ȳf̄ápai m̄iḡw̄ir̄ár̄ipa éfr̄ix̄ini. Ikaȳf̄w̄f̄ m̄umear̄ipa éfr̄ix̄ini.

⁹ Yap̄f̄ m̄ir̄in̄ipa éfr̄ix̄ini. Ayf̄ r̄ip̄i n̄áni “Ap̄i ap̄i mepa éfr̄ix̄ini.” searar̄iḡini. Seȳf̄né x̄ám̄i imón̄aḡf̄áp̄i em̄i n̄imoro s̄ini e nimón̄róná sip̄i yaḡf̄áp̄i p̄f̄ni n̄iw̄iár̄imáná

¹⁰ ám̄i r̄ixa s̄iḡȳf̄né imón̄iḡf̄á eḡaḡi n̄áni searar̄iḡini. D̄iḡf̄ s̄iḡf̄ agw̄i r̄iná seȳf̄né imón̄iḡf̄áp̄i Gor̄ixo xewan̄iḡo imón̄iḡf̄pi n̄áni x̄ixen̄i n̄iḡf̄á oimón̄f̄poȳin̄iri seaim̄ix̄iḡr̄in̄i. Ap̄i d̄iḡf̄ x̄fo imón̄iḡf̄pa oimón̄f̄poȳin̄iri s̄ini an̄iḡf̄ ax̄f̄pin̄i ám̄i b̄i t̄f̄ni b̄i t̄f̄ni n̄iseaim̄ixa war̄in̄i.

¹¹ Ámá d̄iḡf̄ s̄iḡf̄ t̄ḡf̄áȳf̄né n̄iseaim̄ixa war̄iḡaḡi n̄áni wiȳf̄né Ḡirik̄iȳf̄néran̄i, wiȳf̄né Judaȳf̄néran̄i, ayf̄ anan̄ir̄in̄i. Wiȳf̄né iyf̄ s̄m̄f̄ s̄fo wák̄w̄in̄iḡf̄áȳf̄néran̄i, m̄iwák̄w̄in̄iḡf̄áȳf̄néran̄i, ayf̄ eni anan̄ir̄in̄i. Wiȳf̄né émáȳf̄néran̄i, k̄in̄ix̄iȳf̄néran̄i, ayf̄ eni anan̄ir̄in̄i. Wiȳf̄né x̄in̄áiwaȳf̄néniḡf̄ nimón̄iḡo om̄iḡf̄ w̄iir̄iḡf̄áȳf̄néran̄i, om̄iḡf̄ w̄iip̄r̄i n̄áni áxen̄war̄f̄ min̄iḡf̄áȳf̄néran̄i, ayf̄ eni anan̄ir̄in̄i. Ná b̄ini xwé imón̄iḡf̄pi, ayf̄ Kiraiso t̄f̄ni ikár̄in̄iḡf̄áp̄ir̄in̄i. O n̄ipim̄in̄i seáȳf̄ e wimón̄iḡor̄in̄i. Pí pí ámá imón̄iḡf̄áp̄i om̄i d̄iḡf̄ n̄iw̄ikw̄roróná anan̄i o t̄f̄ni ikár̄in̄ipax̄f̄r̄in̄i.

“X̄ixe d̄iḡf̄ sip̄i in̄f̄r̄ix̄ini.” ur̄iḡf̄ n̄án̄ir̄in̄i.

¹² Gor̄ixo f̄á ȳyam̄ix̄im̄f̄ seair̄i ámá nion̄iyá oimón̄f̄poȳin̄iri seaim̄ix̄iri d̄iḡf̄ s̄ix̄f̄ seayir̄i eḡf̄áȳf̄né eḡaḡi n̄áni r̄ip̄i éfr̄ix̄ini. W̄in̄iyo wá wian̄f̄r̄ix̄ini. D̄iḡf̄ sip̄i eni w̄if̄r̄ix̄ini. Seáȳf̄ e seáȳf̄ e mimón̄f̄ s̄iyikw̄f̄piaȳf̄néniḡf̄ imón̄f̄r̄ix̄ini. N̄iyapen̄imáná ur̄f̄r̄ix̄ini. Aḡaḡf̄ni mur̄f̄ xe óf̄ oneaim̄ópoȳin̄iri éfr̄ix̄ini.

¹³ Seḡf̄ȳf̄ pí pí seaikár̄f̄aḡf̄a aí seȳf̄né eni x̄ixewiám̄f̄ m̄iw̄ipa éfr̄ix̄ini. Seḡf̄ wo sip̄i seaikár̄f̄aḡi n̄áni xw̄ȳf̄á umear̄ipax̄f̄ eḡánáȳf̄, yokwar̄im̄f̄ w̄iif̄r̄ix̄ini. Ámin̄áo yokwar̄im̄f̄ seaiiḡf̄pa ax̄f̄pi e w̄iif̄r̄ix̄ini.

¹⁴ Ap̄i ap̄i n̄ip̄in̄i nero aiwi aḡipax̄f̄ epax̄f̄pi, ayf̄ r̄ip̄ir̄in̄i. X̄ixe d̄iḡf̄ s̄ix̄f̄ yin̄f̄r̄ix̄ini. E neróná p̄ir̄án̄iḡf̄ naw̄in̄i kum̄ix̄in̄ip̄r̄f̄á eḡaḡi n̄áni searar̄iḡini.

¹⁵ Kiraiso seȳf̄né p̄iȳf̄á seaw̄r̄iḡf̄ eḡaḡi n̄áni om̄i w̄i p̄r̄f̄ m̄iw̄iaíki seḡf̄ w̄in̄iyf̄ t̄f̄ni p̄ir̄án̄iḡf̄ n̄ikum̄ix̄in̄iro ḡweáfr̄ix̄ini. Seȳf̄né Kiraisoyá s̄iyik̄f̄ imón̄iḡf̄á w̄in̄iyf̄ t̄f̄ni n̄ikum̄ix̄in̄iro p̄ir̄án̄iḡf̄ oḡweápoȳin̄iri f̄á seaum̄ir̄iḡf̄ȳf̄né eḡaḡi n̄áni searar̄iḡini. Ín̄iná Gor̄ixom̄i yayf̄ w̄iaȳf̄r̄ix̄ini.

¹⁶ Xw̄ȳf̄á Kiraiso n̄áni r̄in̄iḡf̄pi seȳf̄né aumaúm̄f̄ in̄f̄r̄ix̄ini. Seḡf̄ son̄f̄ t̄f̄ni sean̄f̄ t̄f̄ni ap̄i n̄ir̄iróná n̄iréwap̄in̄iro ikwair̄ir̄in̄iro yar̄iḡf̄áp̄im̄i dán̄i xw̄ȳf̄á o n̄áni r̄in̄iḡf̄pi aumaúm̄f̄ in̄f̄r̄ix̄ini. Son̄f̄ t̄f̄ni sean̄f̄ t̄f̄ni ap̄i n̄ir̄iróná man̄ip̄áni m̄ir̄f̄ “Gor̄ixo e neaiiḡr̄f̄ani?” n̄iyaiwiro om̄i xwiox̄f̄ aí t̄f̄ni n̄if̄á n̄iseain̄iri yayf̄ w̄if̄r̄ix̄ini.

¹⁷ Pí pí seȳf̄né n̄ir̄irónár̄ani, pí pí nerónár̄ani, “Ámin̄á Jisasom̄i in̄im̄i wur̄in̄iḡweáner̄f̄ani?” n̄iyaiwiro ámá x̄foȳáȳf̄ epax̄f̄pin̄i éfr̄ix̄ini. E neróná “Kiraíso nene n̄áni e neaiiḡr̄f̄ani?” n̄iyaiwiro ápo Gor̄ixom̄i yayf̄ w̄if̄r̄ix̄ini.

X̄iepiwami t̄f̄ni xiagwowami t̄f̄ni ur̄iḡf̄ n̄án̄ir̄in̄i.

¹⁸ Ap̄ix̄iwaȳf̄né, seḡf̄ oxowami s̄iman̄w̄yón̄iḡf̄ wur̄in̄f̄r̄ix̄ini. Ámin̄á Jiaso t̄f̄ni ikár̄in̄iḡf̄iwaȳf̄né e epax̄f̄ eḡaḡi n̄áni searar̄iḡini.

19 Oxoyíné segí apixíwa nání dñj sîpî seaíwîngîni. Narîrîmî mîwîpa éfrîxîni.

Niaíwîyo tîni xanowamî tîni urînjî nánîrîni.

20 Niaíwîyíné, segí inókiwa ápowa sekaxí pí pí searána arfá yîmîgî wîfrîxîni. E neróná Ámínáo yayí winîpaxîpî yarînjagfa nání seararînjîni.

21 Xanowayíné, segí niaíwîyo éwapîyî nîwirîná mîxînjî mîyomîxîpa éfrîxîni. Segí niaíwîyî dñjî anînjî rakiárînpîrîxînrî seararînjîni.

Bosowamî tîni omînjî wîiarîgîfáyo tîni urînjî nánîrîni.

22 Xînáíwayînéniñî nimónîro omînjî wîiarîgîfáyîné, segí bosowa pí pí searána arfá nîwîro xîxenî éfrîxîni. Segí bosowayá sînjwî anîgîe dánîni e éfrîxînrî mîseararînjîni. Omînjî yarîgîfáyî yapî nimónîro wîepîsarîgîfápa mé “Ayá tîni oyaneyî.” nîyaiwîro éfrîxîni. Seyíné Ámínáomî wáyî wîarîgîfáyîné enagî nání seararînjîni.

23 Omînjî wîiarîgîfáyîné pí pí nerînýf “Ámá nánîni rîwîiarînjwîni?” nîyaiwîro úrapî yarîgîfáyî yarîgîfápa mé “Ámíná Jisaso nání rîwîiarînjwîni?” nîyaiwîro píránînjî yarîgîfáyî yarîgîfápa seyíné enî e nero ayá tîni éfrîxîni.

24 Seyíné nîjîfárîni. Ámá wî marfái, Ámíná Jisaso yayí nîseaimorî Gorîxo “Nanî e nîseaimfárîni.” rárînjîpî seainfá enagî nání seararînjîni. Bosî seyíné wîiarîgîfo, ayf Ámíná Kiraiso enagî nání seararînjîni.

25 Gîyî gîyî sîpîni nêra nurînýf, Gorîxo pîrfî numamorîná mîmearó sîpî ayf éfápî tîni xîxenî pîrfî umamonfá enagî nání seararînjîni.

4

1 Bosoyíné, “None enî bosî anînamî wo tînjwáonerfani?” nîyaiwîro segí inókiwánînjî nimónîro omînjî seaiiarîgîfáyo nenjwîpero píránînjî numerîná epaxîpîni tîni xîxenî uméfrîxîni.

“Gorîxomî rîxînjî neaurîyîfrîxîni.” urînjî nánîrîni.

2 Seyíné Gorîxomî rîxînjî nurîroná xáiwî nîwakîrfîmîxînimáná nîra úfrîxîni. E neróná dñjî yaíkiá nîmómáná mepa ero yayí wîro éfrîxîni.

3 E neróná none nání enî rîxînjî neaurîyîfrîxîni. None xwîyífá Kiraiso nání enîná dánî ínimî imónagîpî —Xwîyífá apî nionî gwî njweanápîrîni. Apî ámáyo woákfkî wianfáwá nání “Óf wimoiî.” nurîro rîxînjî neaurîyîfrîxîni.

4 “Nionî apî nîrîrîná sînjánî áwanî urîmîgîni.” nimónarînjîpî tîni xîxenî urîmfá nání rîxînjî neaurîyîfrîxîni.” seararînjîni.

5 Seyíné ámá Jisasoyá sîyikî mimónîgîfáyî tîni nînjwearóná dñjî émî saímî nîmómáná éfrîxîni. Íníná ayf tîni nînjwearóná “Ayf Gorîxo nání dñjî mopaxíná rínarfani?” nîyaiwîro wé rónînjîpîni éfrîxîni.

6 Íníná xwîyífá nurîroná segí xwîyífá aiwáyo saxî nîmoróná awfî yarînjîpánînjî nîmîxîro urîfrîxîni. E neróná ámá seyíné yarînjî seaífá ayf ayo “Apî urîpaxîrîni.” nîyaiwîro xîxenî urîpaxî imónînjîpî tîni urîpîrfárîni.

Tikikaso tîni Onesimasomî tîni nánî urînjî nánîrîni.

7 Nionî nikárarîgîfá nîpîni Tikikaso —O negî nîrîxîmeá dñjî sîxî uyînjwáorîni. Dñjî unjwîrârîpaxî imónînjîpîni yarînjorîni. Ámínáo nání wáf uranî nání gwî mónînjwá worîni. O nîbîrî áwanî searînfárîni.

8 Ayf rîpî nání uowárénaparînjîni. O nîseaimearî áwanî searána seyíné “Porowamî wîmeaarînjîpî, ayf apîrfani?” yaiwîro dñjî wáf seaónîrî enfa nání uowárénaparînjîni.

9 Nionî Tikikasomî tîni Onesimasomî tîni —O enî negî nîrîxîmeáyî imónînjî worîni. Dñjî unjwîrârîpaxî neaiiarînjorîni. Negî dñjî sîxî uyînjwáorîni. Omî enî segî tînjî e nání uowárénaparînjîni. Awáú amîpî none re neaimónarînjîpî nání áwanî searîpîsfîi.

“Ámá tiyí yáy seaiwárenaparíhoi.” uríhí nániríni.

¹⁰ Arisitakaso —O nioní tñní nawíní gwí ñweagwíloríni. O seyíné yáy seaiwárenaparíni. Mako —O Banabasomí xoayoríni. O ení yáy seaiwárenaparíni. O seyíné tñhí e rémónapánáyí, o nání nioní xámi bí searíhjá enagí nání yáy wíríxíni.

¹¹ Jisaso —O yó bí ámi Jasitasoyí wíríniñoríni. O ení yáy seaiwárenaparíni. Judayí nñní enagí aiwí Porone ámá wí ení Goríxomí dñhí níwíkwíroríhípimí dání oyá xwioxíyo ñweáfríxíníri wá rímeariñwápa axípi nero gwí móníñwáwa, ayí waú woní awaríni. Rípi ení nioní dñhí wíá nóñgíáwaríni.

¹² Epapíraso —O segíyí woríni. Jisasi Kiraisoyá xínáíníhí nimóníri omíhí wíiaríhí woríni. O ení yáy seaiwárenaparíni. O Goríxomí xwíyíá rírímí níwiríná símí níxeadípeníri seyíné nání aníhí miní ríxíhí seauríyaríhífríni. Seyíné yó imóníro “Goríxo ámá xíoyá e éfríxíníri wimónaríhípi, ayí apírífaní?” yaiwiáriro éfríxíníri ríxíhí seauríyaríhífríni.

¹³ O seyíné nání tñní séríxímeá imónígíá Reodisia ñweáyí nání tñní séríxímeá imónígíá Xiraporisi ñweáyí nání tñní íkíníhí sípí wíaríhíagí síhíwí wínaríhíá enagí nání seararíhíni.

¹⁴ Ruko —O dokítá nene dñhí síxí uyíñwáoríni. O ení yáy seaiwárenaparíni. Dimaso ení yáy seaiwárenaparíni.

Poró yáy níwiowáriríhá uríhípi nániríni.

¹⁵ Seyíné segí séríxímeáníhí imónígíá Reodisia ñweáyo “Poró yáy seaiwárenapíhoi.” urípoyí. Nibaímí tñní ámá Jisasoyá síyíkí imónígíá íyá aníwámí awí eánarígíáyo tñní ení “Poró yáy seaiwárenapíhoi.” urípoyí.

¹⁶ Seyíné payí nioní eariñá rína segí awí eánígíe dání íá níroárímáná ámi Jisasoyá síyíkí imónígíá Reodisia ñweagíáyí ení íá orópoyíníri wíríxíni. Payí nioní ayí nání eána seyíné ení nurápiro íá rófríxíni.

¹⁷ Akipasomí re urífríxíni, “Joxí Ámínáo tñní ikáríniñoxí enagí nání o e éfríxíníri rírípeañípi nání dñhí nímorí xíxení nípi ní yárífríxíni.” urífríxíni.

¹⁸ Poroní níwaníhíni gí wé tñní yoparfípi yáy níseaiwárenapíri eariñíni. Nioní nání “O síní gwí ríñweaní?” níyaiwíro Goríxomí ríxíhí nuríyífríxíni. “Goríxo wá seawianíwínígíni.” nimónaríni.

Payí Poro Tesaronaika ηweáyí nání xámi eañnaríní.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigfá anj yof Tesaronaika ηweagfáyí nání Poro xámi eañnaríní. Apí Masedonia piropenisfyo anj xwé biríní. Poro émáyí anjímíní xwiyfá yayí winipaxí imóniñpi wáf nurimerfná anj apimí uráná émáyí obaxí Jisasomí dñj níwíkwírorí aiwí Judayí e ηweáyí áríní wí dñj wíkwírogfawixíní. Judayí Jisasomí dñj níwíkwírófáyí émáyí obaxí Poromí arfá wiarñagfá níwíníro nání sipí dñj níwíaiwiro omí míxí xfdowáráná Poro anj wí e nání éf nurí e dání Jisasoyá siyikí imónfá Tesaronaika ηweáyí arige rfa imóniñoinrí Timotio sñwí oníwíniauinrí urowártagí o sñwí níwínaumo níbirí Poro ríxa Koriníyo níremorí ηweañáná níwímeari repíyí níwiri yaríñj Tesaronaika ηweáyí wífápi nání áwanj uráná Poro payí rina eañnigíní (Wáf wurímeiarígfáwa 17:1-4).

¹ Poroní tñní Sairaso tñní Timotio tñní none Jisasoyá siyikí imónigfá Tesaronaika ηweáyíné —Seyíné ápo Goríxo tñní Áminá Jisasi Kiraiso tñní nawíní ikárínigfáyíneríní. Seyíné nání payí rina nearí mónaparíñwíní. “Awaú wá seawianrí seyíné níwayíroníro ηweapfí nání seairí éisixíní.” neaimónaríní.

Tesaronaika ηweáyí xixení arfá wiro xfdíro egfá nániríní.

² None íníná seyíné nání Goríxomí yayí níwirane ríxíñj nuríranéná seyíné nání ení seauríyaríñwáríní.

³ Seyíné Áminá Jisasi Kiraisomí dñj níwíkwíroríñpimí dání nuxfdíroná rfwí nírfkwíníriníñj egfápi nání arfá mikeamopa erane omí dñj síxí nuyiro nání aníñj miní egfápi nání ení arfá mikeamopa erane o ámi weapfwinigíní weniñj nerí ηweaarígfápi nání ení arfá mikeamopa erane nerane mimáyo nítinírane nání ápo Goríxomí nuríranéná ríxíñj seauríyaríñwáríní.

⁴ Negí nírixímeáyíné, Goríxo dñj síxí níseayirí fá yiyamíximí seainípi nání none níjfé imóniñwíní.

⁵ Ayí rípi nání níjfé e imóniñwíní. Xwiyfá yayí neainaríñpi wáf nísearémearfná mañpá tñní xwiyfání mísearéwapíyíñwanigíní. “Xwiyfá apí nepa imóníní.” neaipmónarfná emímí enj eáníñj imóniñj bí ení kwíyípimí dání seaíwapíyíñwanigíní. None seyíné tñní níñwearanéná enwápi —Apí seyíné aríra oseaianeyíní enwápiríní. Apí nání seyíné níjfé imóniñjoi.

⁶ Seyíné none enwápi nání ení ikaníñj neairo Ámináomí ikaníñj wiro egfáríní. E neróná xwiyfá yayí neainaríñpi xixení arfá níwiro níxífdíroná xeaníñj ayá wí seaímeáagi aiwí yayí kwíyí síxí seamímópi tñní níxída ugfáríní.

⁷ Seyíné e níxída nuróná amá Kiraisomí dñj wíkwíroarígfá Masedonia piropenisfyo ηweagfáyo tñní Gíríkí piropenisfyo ηweagfáyo tñní ayo níyoní sñwepígf wígfáríní. Kiraisomí nuxfdíroná xeaníñj seaímeáagi aiwí yayí tñní aníñj nuxfdíñpimí dání sñwepígf wígfáríní.

⁸ Ayí rípi nání seararíñíní. Xwiyfá seyíné Ámináo nání níriga úfápi amá rfaiwá níremeága warígfápáníñj níriga nurfná Masedonia piropenisfyo tñní Gíríkí piropenisfyo tñní apiaúminí míriníñnigíní. Anj níminí seyíné Goríxomí dñj wíkwírófápi nání arfá wíarígfawixíní. Ríxa arfá wífá enagi nání none ámi anj bími níremorfná seyíné nání bí tñní rípxí meníní.

⁹ Ayí rípi nániríní. Amá níní none seyíné tñj e nání báná níneamímíníro egfápi nání repíyí iníro seyíné Goríxo, nepa ηwíá dñj níyímíñj tñj imóniñjomí uxífdípfí nání níkinímónímáná segf ηwáfápi rfwí umogfápi nání repíyí iníro

¹⁰ seyfné Gorixomi xewaxo —O xwárpáyo dáni owiápnimeaniri sijní wimixinjorini. fwí ámá yarigfápi nání Gorixo wikí ríá ápiáwfninjí níwóniri ríwéná pírf uma-monfápmi dání éf neamímínarinjorini. Ayí womaní. Sa Jisasorini. O anfnami dání weapnfe nání seyfné xwayí naniri nweaarigfápi nání repiyí iniro yarfná wímeaarínwá enagi nání none ámi bí tñi uripaxí mimóninjwini.

2

Porowá Tesaronaika nweáyí tñi níjnwearfná enjipi nánirini.

¹ Gí nírixímeáyfné, seyfné nijfáriní. None seyfné tñj e níseáimearfná wáf yopa míseamearigínjnwaniginí.

² Sini seyfné tfámíni mísearémeapa nerí anj Piripaiyo wáf emearfná apimí dánjyí xeaninjí neaikáriro ríkikíró neairo egfápi nání seyfné ríxa nijfáriní. E neaikárfagfa aiwi e pñi níwiárimí seyfné tfámíni níbirfná ámá obaxí píripírf neaianiro yarínagfa aí Gorixo dnj síxí neamímófpimí dání masísá bí míneainí xwiyfá yayí neainarínjipi xixeni níseara njwaniginí.

³ Ámá xwiyfá yayí neainarínjipi dnj oikwírópoyiniri nuríranéná nepa mimóninjipimí dání wí urarínwámani. Nipikwini mimóninjipi owikáraneyiniri wí urarínwámani. Yapí owíwapíyaneyiniri urarínwámani.

⁴ E mepa nerane Gorixo “Porowa mímíwiároarigfáwarfani?” níyaiwirí xwiyfá yayí neainarínjipi wáf uranfá nání dnj neanjwíráninjí enagi nání xfo rírxiniri wimóninjipi tñi xixeni axípiní urarínwáriní. Ámá wí nene nání yayí owinípoyiniri urarigfápa none axípi e wí murí Gorixo —Negí xwioxíyo adadf neaiarínjo, ayí orini. O none nání yayí owininiri negí rarínwápi ámáyo urarínwáriní.

⁵ Seyfné nijfáriní. None seyfné tñj e níseáimearfná ríxinjí remeaní wí mísearínwaniginí. Ripi nání eni Gorixo sopinjí neapaxí imónini. fwí searápanirane nání dnj ínimí níkwírómáná níremeá xwiyfá bí mísearínwaniginí.

⁶ None Kiraisoyá wáf wurímeiarínwáone imónínagwi nání ananí oneaipoyiniri searípaxí imónínagwi aí seyfnéraní, ámá wíraní, seáyí e oneamearípoyniri wí eni menjwaniginí.

⁷ None seyfné tñi níjnwearanéná nípenímáná awayini níseairane apíxí siní niaíwí pfo tñj xegí niaíwíyo dnj níjnwaríriri umearínjipa axípi e seainwaniginí.

⁸ None dnj síxí níseayirane nání “Xwiyfá yayí neainarínjí Gorixo tfámíni imóninjipi áwanj ouraneyí.” níneaimónirfná dnj arfá níkeamónímáná seyfné nání aga íkfninjí sípi neaiarínagí nání yoí mayí nimónimí seyfné tfámíni emenjwaniginí.

⁹ Gí nírixímeáyfné, “Omínjí none seyfné tñi níjnwearanéná aninjí miní ríá tñj enwápi nání siní dnj seainarini.” nímonarini. Xwiyfá Gorixoyá yayí neainarínjipi wáf nísearíranéná aiwá none naní nání aninjí seaikáranigíniri árfwíyiraní, ikwáwíyiraní, ríwí nírkwínímáná omínjí wé tñi íníná yagwáriní.

¹⁰ None Kiraisomí dnj wíkwíróarigfáyfné tñi níjnwearanéná síyikwí míninjipini erane wé róninjipini erane xwiyfá míneaxekwímopaxí imóninjipi erane enwápi nání seyfné sopinjí neapaxífnérini. Gorixo eni sopinjí neapaxí imónini.

¹¹ None xanowa wigí niaíwíyo píraninjí umearigfápáninjí axípi e seamearínwápi nání seyfné nijfáriní. Woxini woxini e níseameranéná wairírf seairane enj ríremíxí seairane dnj síxí seamímorane enwáriní.

¹² Seyfné ámá Gorixoyá —O ámá xíoyá xwioxíyo nweapírfáyo seáyí e xfo imóninjipi bí ouxímeáwíniginiri wéyo íá seaumírarínjorini. Oyá ámá píraninjí níxídnírná epaxípi seyfné api tñi xixeni éfrixiniri api api e seainwaniginí.

¹³ Ripi nání eni íníná Gorixomí yayí wiarínwáriní. None níbirane xwiyfá Gorixoyápi yanj seaiapáná seyfné xixeni arfá níneairóná xwiyfá ámáoneyá bfninjí

aríá m+ineainí xw+yíá nepaxiñf imóniñf+pín+iñf aríá neaigfawixini. Xw+yíá api —Api Kiraisomi dñf wikw+rogfáy+né dñf seaimoariñf+pír+iñf. Api nepa xw+yíá oyápi enagi nán+i aríá e neaigfawixini.

14 Gf nri+xímeáy+né, áamá Kiraisi Jisaso tñi ikár+iñgíá, siyikf Gor+xoyá Judia piropenisíyo imóniñgíáyo wímeanípa sey+né eni ríxa seaímeaníniñgini. Wigf Judayf xeaniñf wikár+iñgíápa sey+né eni segf gwf axíyf xeaniñf seaikár+iñgíawixini.

15 Gf Judayf wíá rókiamoagfáwami nipi+kía niwagfásaná Ám+ná Jisasomi pikiro none eni m+xí neaxfdowáriro egfáy+rini. Ayf áamá Gor+xo yayf winariñfyf rimóniñoi? Aga oweoi. Áamá niyoní sfmf tñi wiarígfáy+rini.

16 None xw+yíá émayf aríá niwiro dñf wikw+róaná Gor+xo yeáyf uyim+xemeanfápi wáf murimépa oépoyniri píripírf neaianiro yarígfáy+rini. E neríñf+pimí dání wigf íwf pákíkf néra úfápi ríxa yurfnowiarini. Ayináni Gor+xo ríxa wikf niwóniri ayo pírf umamoarini.

Poró ámi sñwí winim+iñ+i nání wimóniñf nán+iñ+i.

17 Gf nri+xímeáy+né, none ayf yapí wí mimóniñwini. None segf tñf e dání m+xí neaxfdowáraná negípi ámi wí e bi onimiápi niñweámáná —Íná none siní sfmimaníyo sñwí m+iseanípa nerane aí dñf aríá wí m+iseaikemoñwanigini. Ámi wí e negípi bi onimiápi niñweámáná ámi sey+né tñi onweaneyiniri aga íkñiñf sípi niñeairi e yaní nání sfmí xeadfpeniñwanigini.

18 Awaú tñi Poroní tñi —Nioní ayf ná biní marfáí. None segf tfám+iñi “Obaneyí.” neaimónfagi aí Seteno pírf nearakiñ+iñgini.

19 Ayf rípi nání segf tfám+iñi “Obaneyí.” neaimóniñ+iñgini. Gor+xo none yayf neaimoníá nání imóniñgíáyf, ayf sey+né menirani? Dñf nífá neainíñfá nání imóniñgíáyf, ayf sey+né menirani? “Ná tiyf rímeáwini?” yaiwianíwá nání imóniñgíáyf, ayf sey+né menirani? Jisaso ámi báná oyá sñwí aníñe dání none igigf bi mé sey+né wáf niñsearíranéná náníñf enwápi nání raníwáriní.

20 None seáyf e nimónírane dñf nífá neainíñfápi, ayf sey+né enagi nání raríñini.

3

Timotio ení sixf oweám+iñ+i uowárígfí nán+iñ+i.

1-2 Ayináni sey+né niñseawárimí re nání niñbíránéná amípi seaímeáfpi nání majfá nimóga núwasáná “Majfá oimónaneyí.” siní m+ineaimóní+paxf nerfná re egwísisixini. “Yawawi Timotio, negf nri+xímeáo —O Gor+xoyá xw+yíá Kiraiso nání yayf neainariñfipi wáf wurimeiníá nání imóniñfyf worini. O aní Atenisiyi riniñf rípiimi yeawáraná ayf ananirini.” niyaiwirai segf tfám+iñi nuowárenapíraíná Kiraisomi dñf wikw+rófápi xaíwf fá xirípiri nání ení sixf seaeám+iñ+i dñf sixf seamímorí éw+iñginiñ+i uowárenapígwísisixini.

3 Segíyf wo aí xeaniñf seaímeáf apimi dání ududf m+winípa oeniri Timotio api e éw+iñginiñ+i uowárenapígwísisixini. E nerai aí eníñá dání Gor+xo “Xeaniñf api ayo xe wímeáw+iñgini.” yaiwiáríñene imóniñagwi nání sewaniñfyf+né niñfárini.

4 Xámí sey+né tñi siní niñwearanéná “Ríwéná xeaniñf niñeaímeaníñoi.” niñsearayipa reñwanigini? Api ríxa niñseaímeáfagi nání sey+né “Rípi apíríani?” niyaiwiro ríxa niñfá imóniñoi.

5 Ayináni Timotiomi uowárenapíñanigini. Ríxa sey+né imóniñfápi nání “Siní majfá oimónim+iñ+i.” m+inimóní+paxf nerfná o sey+né Kiraisomi dñf wikw+rógfápi siní píraníñf ríá wikw+ronoiñiri mí seaóm+iñfá nání uowárenapíñanigini. “Ámayo yapí wíwapíyaríño —O oborini. O sey+né Kiraisomi píni owiárípoyniri yapí seaíwapíyíáná none aníñf miní enwápi anípa imóniñginiñ+i uowárenapíñanigini.” searariñini.

Timotio Poromí yayí xwíyíá urémeañí nánirini.

⁶ E éagí aiwí agwí Timotio seyíné tíámíni píní niseawiárími níbirí xwíyíá yayí yeainípxípi ní áwaní yearémeáinigíni. Seyíné síní Kiraisomí dñí wíkwírooro xíxe dñí sípí iníro yaríñagíta síñwí seanípi nání áwaní yearémeáinigíni. None nání dñí nímoróná wá seauníri none seyíné nání “Síñwí owínaneyí.” neaimónaríñípa seyíné axípi Porowamí síñwí owínaneyíníri íkíníñí sípí seairí yaríñagíta síñwí seanípi nání ení áwaní yearémeáinigíni.

⁷ Gí nírixímeáyíné, Timotio apí áwaní yearémeáí enagí nání dñí ríá neaxepaxí imóníñípi tíni xeaníñípi tíni apí nípiñí neaímeaarína dñí sípí míneai dñí síxí ínñwanigíni. O re yearítagí nání, “Kiraisomí síní píráñíñí dñí wíkwíroaríñoi.” yearítagí nání dñí síxí ínñwanigíni.

⁸ Seyíné ení neáníro Ámínáo tíni ikáríñíñípi xaíwí íá níxíríronáyí, none seáyí níkárínirane ñweapaxí enagí nání seararíñíni.

⁹ Goríxomí seyíné nání yayí aníñí miní níwirane aí yayí seyíné nání wípxípi tíni xíxeni mimóníñwíni. Ayí pí náníni maríáí, seyíné nání yayí níwiranéná dñí nífá onímiá neainaríñímaní. Ayá wí neainaríñí enagí nání raríñíni.

¹⁰ Segí símímaní síñwí níseanírane Kiraisomí aníñí píráñíñí dñí wíkwíropííra nání síní mimóníñípi osearéwapíyaneyíníri aníñí miní íkwáwíyirani, áríwíyirani, wauní ríxíñí uraríñwáríni.

Poro Tesaronaika ñweáyí nání ríxíñí wuríyíñí nánirini.

¹¹ Negí ápo Goríxo tíni Ámíná Jisaso tíni awaú none seyíné tíñí e baníwá nání “Ámí ófí neaimóisixíni.” nímoraríni.

¹² None seyíné nání dñí sípí níneairí arírá seaiaríñwápa seyíné ení axípi xíxe dñí sípí níniro arírá níniroónarani, wíníyí nání dñí sípí níwíro arírá níwirónarani, ayá wí epííra nání “Ámínáo e seaimíxíwínigíni.” nímoraríni.

¹³ Ámíná Jisaso áamá xífo xegí imóníñíyí tíni ámí níweapííra seyíné negí ápo Goríxo síñwí aníñe dání xwíyíá míseaxekwímopaxí imóníro síyíkwí míníñíyíné imóníro epííra nání síkíki seaimíxíwínigíni.

4

“Goríxo wimónaríñípi ní éfírixíni.” uríñí nánirini.

¹ Gí nírixímeáyíné, níni payí rína yoparípi nearína Ámíná Jisaso wáf nírixímeáírixíni nínearowaríñí enagí nání ayá tíni nerí ení rírémíxí bí rípi oseaianeyí. Seyíné nemeróná Goríxo yayí wínpaxípi epííra nání searéwapíyíñwápi tíni ríxa xíxeni yaríñoi. E nero aí apímí ní múrooro ámí bí tíni oyaneyíníro éfírixíni.

² Sekaxí ríñíñí Ámíná Jisaso nearípeañone searéwapíyíñwápi nání seyíné níjía imóníñagíta nání raríñíni.

³ Goríxo seyíné e éfírixíni ní wimónaríñípi ayí rípiñíni. Síyíkwí míníñíyíné imóníñírixíni. Áamá wí tíni íwí bí mínípa éfírixíni.

⁴ Meáníñíyíné ámí wí tíni íwí bí miní Goríxoyá síñwíyo dání síyíkwí míníñí imóníñípi ero ámayá síñwíyo dání weyí seamearípxí imóníñípi ero nero xíxeni meáníñírixíni.

⁵ Émayí —Ayí áamá Goríxo nání dñí mímoaríñíyíñíni. Ayí íwí ináníro nání míñí níniro símí xeadípenaríñípa mepa éfírixíni.

⁶ Segí séríxímeáníñí imóníñíyíyá apíxí tíni íwí oinaneyíníro yapí níwímearí níwero sípí níwíkarípa éfírixíni. Xámí seyíné tíni níñwearanéná áwaní searírane eríí seairane enwápa xíxeni áamá íwí apí éfíyó Ámínáo píí umamoníá enagí nání seararíñíni.

7 Gorixo nene ámá wí tñni fwwí inantwá nánni nioniyáyí imónífríxíní wéyo íá neaumírínímaní. Gí sýikwí minígíáyí imónífríxíní wéyo íá neaumírínífríni.

8 Ayínání rípi nání díní mótírxíní. Gíyí gíyí nioní seararínápi ríwímíní nímamorínáyí, ayí ámayoní ríwí mumoarínó. Ayí Goríxomí —O nene sýikwí míníní imónani nání xegí kwíyípi owainíní sîxí neamímoarínó. Omí ríwí umoarínó.

9 Séríxímeá nání díní sípi níseairí arírá níwiríná epaxípi nání Goríxo xewanínó ríxa seaiwapíyíní enagí nání none aí wí ríwamíní nearí searípaxí mimónínwíní.

10 Séríxímeá segí Masedonia píropenisíyo amí gímí ηweagíayo nání ríxa díní sípi níwiwo arírá wiarínó. Gí nírxímeáyíné, seyíné e yarínagí aí amí bí rípi oépoyníri yaríní oseaimíní. Seyíné díní sípi e wiarígíápi amí xwé bí tñni nimóga úfríxíní.

11 Porowa xámí sekaxí nearígíápa xixení píráníní oimónaneyíníro éfríxíní. Awayíní yapeníwaéne oimónaneyíní ero wí yarígíápi maríáí, negí yarínwápiní oainenaxídaneyíní ero negí omíní ení nírxíwínímáná oyaneyíní ero éfríxíní.

12 E nerónáyí, níprí náníraní, yíníprí náníraní, díwí mikeamónípa ero ámá Goríxoyá mimónígíáyí re seaiwípaxípi ero, “Ayí wé róníní imónínípi yarínó.” seaiwípaxípi ero epírfá enagí nání seararíní.

“Ámínáo amí weapáná pegíáyí wiápínimeapírfáriní.” uríní náníriní.

13 Gí nírxímeáyíné, ámá re níyaiwirí, “Gí ámá píyí ro Goríxo síñí wímíxáná níwiápínímeanírfáriní.” níyaiwirí mikwímoarígíáyí iwíéanarígíápa seyíné ení axípi miwíéanípa éfríxíní péfáyí imóníprírfápi nání xe majíá oimónípoyníri níneaimónaríní.

14 Jísaso nípémáná amí wiápínímeanírfáriní. E enípi nání nene ríxa “Neparíní.” níyaiwirane díní íkwíronwíní. Ayínání Jísaso ení apí re yaiwiarínwápiní sopíní woní, “Ámá Jíxomí díní níwíkwíroríná péfáyo Goríxo xegí tñí e nání o tñni nawíní nímeámí unfáriní.” yaiwiarínwápiní sopíní woní.

15 Rípi ranípi, ayí Ámínáo rínípríriní. O amí báná nene síni síñí ηweanwaéne omí wímeaaní nání pegíayo xámí umeaníwámaní.

16 Íná anínamí dání apí bí ení tñni ríní anínajíyo xíráoníní imónínóyá maní ríní pékákí Goríxoyá ríní yaríná Ámínáo xewanínó anínamí dání weapínírfáriní. Anínamí dání weapáná ámá xíomí díní wíkwírogíá ríxa pegíáyí xámí síñí nero wiápínímeapírfáriní.

17 Ríxa níwiápínímeámáná enáná síni síñí ηweanwaéne ení Ámínáomí aní pírfíyo wímeaní nání ayí tñni nawíní agwípi tñí e nání neayoaánarínírfáriní.

18 Ayínání segíyí wí wigí ámá péáná xwíyíá apí nuríro míní íkínwí umírfírxíní.

5

“Ámínáo bínfáyi nání síñwí tñni ηweáwanígíní.” uríní náníriní.

1 Gí nírxímeáyíné, Ámínáo weapínífáyi nání seyíné ríxa aríá wigíá enagí nání ríwamíní bí nearí áwaní searípaxí mimóníní.

2 Rípi nání seyíné ríxa níjía imónínagí nání raríní. “Ámá áríwíyímí fwwí mearígíáyí ríná bípríréoi?” míyaiwípa yaríná barígíápa Ámínáo ení axípi “Ríná bínírfénínó?” míyaiwípa enáná bínfáriní. Apí nání seyíné ríxa níjía imónínagí nání raríní.

3 Ayí re raríná, “Ríxa níwayíroní ηweanwíní. Amípi wí nání wáyí neainípaxí mimóníní.” raríná síni mé rímeawá inípaxí rfá tñí wímeanírfáriní. Ríníní apíxíwa níáiwí xíraníroná nawínání winarínípa axípi wímeááná apímí wí urakíníprírfá meníní.

⁴ Gí níríxímeáyíné, seyíné sá yiníñmíni memearígááyíné enagi nání Ámínáo níweapírí níseaimearína áamá fíwí xaurápímínírí wímeáána sírí píkínarígááyí yapí píkínipaxí mimónígááyíneríni.

⁵ Níyínéni wíá ónaríñmíni nemero ikwáwíyíná yarígááyíné imóníñagífa nání seararíñni. Nene sá yiníñmíni nemerane áríwíyimi yaríñwaénemani.

⁶ Ayínáni Jisasomi díñí míwíkwírógááyí sá o weapíníáyí nání síñwí maní maiwí sá wearígáapa mepa éwanígíni. Síñwí tñni níñwearane pírreáníwanígíni.

⁷ Ayí rípi nání seararíñni. Ámá sá wearígááyí áríwíyimi wearígááríni. Ámá iniígí xwapí níñro papíkí yarígááyí áríwíyimi níñro papíkí yarígááríni.

⁸ E nerí aí nene ikwáwíyíná emearíñwaéne imóníñagwí nání pírreáníwanígíni. Ámá míxí inaníro nání ikínarígáapa nene axípi Goríxomi díñí wíkwírorane díñí síxí uyirane yaríñwápi sorífa míxí nání yínarígáapáníñí yínirane “Goríxo yeáyí neayímíxemeaníáríni.” níyáiwirane ikwímoaríñwápi aríxí míxí nání díkínarígáapáníñí díkínirane éwanígíni.

⁹ Goríxo xegí wíki rífa ápiáwíñíñí wearíñpí wímeáwíñíñírí neaiáiwiáríñenemani. Negí Ámíná Jisasi Kiraiso neaiíñpími dání yeáyí uyímíxemeáímíñíñírí neaiáiwiáríñeneríni.

¹⁰ Nene síní ñweañána níweapírínáraní, peñwámí enána níweapírínáraní, xíto tñni nawíní ñweaaníwá nání neapeíñíñíñíni.

¹¹ Ayínáni xíxe míñí ikíñwí míríníro síkíki omíxíníro éfíríxíni. “Seyíné ríxa e inarígáapi síní niga úfíríxíni.” seararíñni.

“Apí apí éfíríxíni.” nura unípi náníríni.

¹² Gí níríxímeáyíné, bí rípi éfíríxíñírí yaríñí oseaimíni. Segí aríra seaianíro nání aníñí miní yarígááyí —Ayí Ámínáo yá díñíyo dání seameníwearo searéwapíyiro epírí nání imónígááyíñíríni. Ayo seyíné wéyo umepírí nání éfíríxíni.

¹³ Ámá ayí saní searápaníro yaríñagífa nání díñí síxí uyíro wé ikwíañwíyo ñwíríríro éfíríxíni. Séríxímeá tñni xepíxepá míróní nawíní nimóníro ñweáfíríxíni.

¹⁴ Gí níríxímeáyíné, bí rípi ení éfíríxíñírí yaríñí oseaimíni. Segí ámá ríwí síwífa yígífáyo yumíxíro ayá ígígí yarígááyí díñí síxí umímore i wegífáyo aríra wíro éfíríxíni. Ámá níyoní nuríríná símeaxídí míwí wígí díñí tñni “E oyaneyí.” níyáiwíríná e éfíríxíñírí síñwí wíñfíríxíni.

¹⁵ Ámá sípí seaikárífáyo seyíné ení pírfí numamoro sípí míwíkarípa éfíríxíni. Pí pí seaikáraríñagífa aí “Negí wíñíyo aríge nerína naní wíianíréwíni?” níyáiwíro e wianíro nání éfíríxíni. Ámá níyoní aí e wianíro nání éfíríxíni.

¹⁶⁻¹⁷ Íníná díñí nífa seainíwíñíñíni. Íníná Goríxomi ríxíñí urífíríxíni.

¹⁸ Pí pí seaímeáána Goríxomi yayí wífíríxíni. Kiraisí Jisaso tñni nawíní ikáríñígááyíné Goríxo e éfíríxíñírí wimónaríñagí nání raríñni.

¹⁹ Seyíné kwíyí Goríxoyá yaríñpími pírfírfí míwípa nero

²⁰ apími dání xwíyífa wíá rókíamoarígáapi páimímfí míwípa éfíríxíni.

²¹ E mepa nero aí wíá nísearókíamorína “Xwíyífa rípi Goríxo tífámíni imóníñpí raríñni.” searánáyí, píraníñí pía nímeaxídímáná naní imóníñpíni xaíwí fá xíríro

²² sípí imóníñpí nípíni ríwí umoro éfíríxíni.

²³ Goríxo —O ámá níwayíróníro ñweapírí nání míkí ikíñoríni. “O seyíné síyíkwí míníñí nimóníga nuro yófí imónípírí nání seaimíxíwíñíñíni.” nimónaríni. “Ámíná Jisasi Kiraiso báná seyíné xwíyífa seaxekwímopaxí mimónípa epírífa nání Goríxo segí díñpíni marífa, warápi ení seaeríkíemeáwíñíñíni.” nimónaríni.

²⁴ Nioníyáyí imónífíríxíñírí wéyo ífa seaumíraríño —O ámá wíkwíaríñíñpaxí imóníñoríni. O xíxeni apí apí e seaíñfíríni.

²⁵ Gí níríxímeáyíné, none nání ení ríxíḡí neauríyííríxíni.

²⁶ Séríxímeá gíyí gíyo yayí níwiríná yayí óf weánííríxíni.

²⁷ Ámínáo aríá eḡe dání sekaxí rípi osearímíni, “Payí rína nímearíná séríxímeá níyoní f́á urowieméíríxíni.”

²⁸ “Negí Ámíná Jisasi Kiraiso wá seawianf́wíníḡíni.” nímonaríni.

Payí Poro Tesaronaika ηweáyí nání ríwíyo eañínaríní.

Payí rína Jisasoyá sıyıkí imónıgıá anı yoı Tesaronaika ηweagıáyı nání Poro ríwíyo eañínaríní. Ayı payı Poro xámı nearı wiowárıηına nımearo íá nırooro aiwı sıní dıηı xenwını nımoro “Jisaso anınamı dání rıxa weapıηırını.” nıyaiwıro wáyı nero ηweañána áamá wı Poromı apı nání urémeáagıa o sıá Jisaso anınamı dání weapınıáyı tıηına imónınıfapı nání pıránıηı uréwapıyimınrı payı ámı rına eañınıgını.

¹ Poronı tını Sairaso tını Timotio tını none Jisasoyá sıyıkı imónıgıá Tesaronaika ηweáyıné —Seyıné negı ápo Gorıxo tını Ámıná Jisası Kiraiso tını nawını ikárınıgıáyınérını. Seyıné nání payı rına nearı mónaparıηwını.

² Ápo Gorıxo tını Ámıná Jisası Kiraiso tını awaú wá seawıanrı seyıné nıwayırónıro ηweapırı nání seaiıri éısıxını.

“Seyıné nání Gorıxomı yayı wıarıηwárını.” urıηı nánırını.

³ Negı nırıxımeáyıné, seyıné Jisasomı dıηı nıwıkwıróróná dıηı mımıxeá ámı xwapı ayá wı tını nıwıkwıróa uro xıxe dıηı sıpı nınıro arırá inarıgıápı wı pını mıwıárı sıní ámı bı tını bı tını néra uro yarıηagıa nání none kıkıá ηweapaxı mimónıηwını. Sa seyıné nání Gorıxomı yayı wıpaxı imónıηwını. “E neranéná ayı xıxenı imónıηıpı yarıηwını.” neaimónarını.

⁴ Seyıné e yarıηagıa nání sıyıkı Gorıxoyáyo wá nurımeranéná seyıné nání mıxı re seameakınarıηwárını, “Xeanıηı wıkarıro rıkırıfó wıkarıro wıarıná aí xwámámı nıwıro sıní Jisasomı dıηı nıwıkwıróa warıηoı.” urarıηwárını.

Gorıxo ámáyo pırı numamorıná enıfapı nánırını.

⁵ Seyıné e yarıgıápımı dání rıpı wıá neaónını. Gorıxo ámáyo mı ómómıxımı nıwırı wıgı egıápı tını xıxenı wıınıfapı nání dıηı nımoranéná “Apánrıfanı?” yaiwıpaxırını. Ayınánı seyıné oyá xwıoxıyo ηweáwanıgınıro yarıná xeanıηı seaıkárarıηagıa nání o seyıné nání re rárınıfárını, “Ayı ananı nıonı tıηı e ηweapaxıyırını.” rárınıfárını. Apı seyıné yarıgıápımı dání wıá neaónını.

⁶ Aı Gorıxo ámá xeanıηı seaıkárarıgıáyı pırı numamorı xeanıηı axıpı wıáná “Ayı xıxenı imónıηıpını rıa yarını?” yaiwıanıwárını.

⁷ Xeanıηı seaıkárarıgıáyı pırı nıwıaıkımorı kıkıá seyıné seanıwırárırı none neanıwırárırı yarıηagı nıwınıranéná “Ayı enı xıxenı imónıηıpını rıa yarını?” yaiwıanıwárını. Ámıná Jisaso sıηánı pıaumımı nınrı xegı anınajı enı eánıgıáyı tını anınamı dání nıweapırıná rıá ápıáwı xwé aıpınanıwı yarıηıpı tını xıxenı e enıfárını.

⁸ E nerıná ámá Gorıxo nání dıηı mımopa ero xwıyıá negı Ámıná Jisaso nání yayı neainarıηıpımı mıxıdı arıkwıkwı ero yarıgıáyı pırı umamonıfárını.

⁹ Ámá ayo wıgı egıápı nání xwırıá nıwıkırerı pırı numamorıná seáyı e xıo xegı enı eánıηıpımı dání imónıηıpı “Xe sıηwı onanıpoyı.” mıyaiwı xegı sımımanı tıηı e dání anıηını wıeawárınıfárını.

¹⁰ Negı Ámınáo ámá xıoyáyı imónırıxınrı wııηıpımı dání seáyı e umıeyoaro dıηı wıkwıróarıgıáyı nını mıηı sıηá weánıro oépoyınrı anınamı dání nıweapırıná pırı e umamonıfárını. Seyıné mıkone repıyı enıwápı dıηı nıkwıróro nání íná seyıné enı ayı tını nawını omı seáyı e umepırıfárını.

Poro Gorıxomı rıxıηı wurıyıηıpı nánırını.

11 Ámináomi seyíne seáyí e umepírfa enagí nání íníná seyíne nání Gorixomi rixiñ seauriyarñwáriní. Gorixo e imónírxiní wéyo fá seauriyarñpí tñí xixeni ayo seaimíxwínigíní seauriyarñwáriní. Naní imóniñpí oyaneyíní seaimónariñpí nípíní tñí Jisasomi dñí níwíkwíro nání wíníyo saní urápaneyíní seaimónariñpí tñí apiaú tñí xixeni epírfa nání xegí ení eániñpí tñí seaimíxwínigíní seauriyarñwáriní.

12 E neríñpimi dání seyíne omí seáyí e uméyoaro xfo ení seyíne seáyí e seaméyoari iníprfa nání Gorixomi seyíne nání e seauriyarñwáriní. O tñí Áminá Jisasi Kiraiso tñí wá seawianígí enagí nání xixe seáyí e méyoáníprfáriní.

2

Xwiyá xórorí yariño nání uríñ nániríní.

1 Gí níríxímeáyíne, xwiyá re ríníñpí, “Negí Áminá Jisasi Kiraiso ámi weapána nene o tñí nawíní awí eánanfáriní.” ríníñpí nání rípi éríxíní yariñí oseaimíní.

2 Kwiyí bimi dáníraní, xwiyá ámá yaní wiowáfá bimi dáníraní, payí “Porowa nearo wárenapígípríní.” rarígí bimi dáníraní, ayá nísearemori re ríníñánáyí, “Sfá Ámináo weapínfáyi ríxa imóniñríní.” ríníñánáyí, síní mé dñí úpiríxá níseapeyirí ududí míseainípaní.

3 Ámá wo aí pípimi dání yapí oneaíwapíyíní síñwí mívínípa éríxíní. Xámí ámá obaxí Gorixomi maní xowiaíkímí wiro ámá xwiyá xórorí yariño piaumímí iníñí nemána enána ayí ríwíyo sfá ayí imónínfá enagí nání rariñíní. Ámá xwiyá xórorí yariño Gorixo wanínímíxíníforíní.

4 Gorixomi aníñí símí tñí wiaríñoríní. Pí pí ñwáfá ámá níwíxiro menwearígípríní, pí pí kwiyí ámá dñí unwírarárígípríní, paimímí nímerí xewaníño ayo seáyí e méyoánínífaríní. E neríná aní Gorixo nání rídiyowá yarígíwámí nípáwírí ámá obaxí síñwí anígíe dání éf níñweámána xewaníño re urínínífaríní, “Níwaníñoní Gorixoníriní.” urínínífaríní.

5 Xámí nioní síní seyíne tñí níñwearíná apí nání searíñapí síní dñí míseainaríníraní?

6 Ámá o Gorixo xe piaumímí iníwínigíní ipímoáríñíná imóníníe nání agwí síní omí bí wakírímíxíní. Omí wakírímíxíñpí nání seyíne níjfaríní.

7 Obo ámá obaxí maní Gorixoyápi xórorí oépoyní inímí dání ríxa níwíwapíya waríñagí aí omí wakírímíxaríñpí Gorixo emí mamóníe nání níwakírímíxa unfáriní.

8 Xfómi wakírímíxaríñpí Gorixo níyoámána enána xwiyá oyápi xórorí yariño síní inímí mimóní ríxa síñání piaumímí inínífaríní. Omí Áminá Jisaso níweapíri sogwíníñí píripírí neríñpimi dání samíñí níwímíxírí xegí madíñpí tñí píkinífaríní.

9 Xwiyá xórorí yariño ríxa síñání nímoóní níñwearíná Seteno xewaníñoyá ení síxí eániñpími dání ení síxí weámíxíní enagí nání o ámáyí “O Goríxoríani?” oníaiwípoyíní yapí níwíepísríná emímí ayá wí erí ámá ayá ríwamónípaxípi erí enífaríní.

10 E neríná ámá anínaníro yarígíayo xegí uyíní neríñí bí bimi dání yapí wíwapíyáná xewaníño e oníaiwípoyíní yariñpí tñí xixeni wíaiwíprfáriní. Ayí re níwímóní, “Gorixo yeáyí neayímíxemeanfá nání xwiyá Jisaso nání nepaxíñí imóniñpí arfá owianeyí.” níwímóní ríwí umogfá enagí nání xwiyá xórorí yariño yapí wíwapíyípaxíriní.

11 Ayí ríwí umogfá enagí nání Gorixo dñí xerñwí omópoyíní wímíxaríná xwiyá xórorí yariño pí pí yapí wíwapíyíníapí arfá níwiro ayá sfwí uróagí “Neparíní.” yaiwíprfáriní.

12 Ámá xwiyfá Jisaso nánì nepaxiñf imóniñfpi dñf mïkwfóro wigf sipí imóniñfpi yanïro nánì dñf nífá winiñfyo Gorïxo xwiyfá umeárñfá nánì dñf xenwf omópoyñfñf wimixñfárñf.

“Searéwapiyiñwápi xaiwf fá xñfñfñfñf.” urñf nánñfñf.

13 Negf nñfñfmeáyñé, Áminá Jisasi Kiraiso wá seawianñfñfñé, seyñé nánì kikiáf ñweapaxf mimóniñwñf. Sa seyñé nánì íníná Gorïxomi yayñf wipaxf imóniñwñf. Gorïxo xegf kwíyfpimf dñf sïyikwf mñngfáyf oimónfpoynñf seaimxñf seyñé xwiyfá nepaxiñf imóniñfpimf dñf ïkwfóro yarígfápimf dñf yeáyf uyimxemeámñfñf eníná dñf fá yiyamixñmf seañf enagf nánì omf yayñf wipaxf imóniñwñf.

14 Gorïxo seyñé apf imónfñfñfñfñf xwiyfá yayf neainarñf nene wáf searñwápimf dñf wéyo fá nñseamñfñfñf negf Áminá Jisasi Kiraiso nikññf seáyf e imóniñfpa seyñé enf bñ e imónfñfñfñfñf wéyo fá seamñfñfñfñf.

15 Ayññfñf negf nñfñfmeáyñé, enf sñf nññro xwiyfá rñréwapígf inarñwá manñyo dñf searéwapiyiñwápiñf, payfyo dñf searéwapiyiñwápiñf, xaiwf fá nññra úñññfñf.

16-17 Negf ápo Gorïxo —O wá nñneawianñf ññf enf sñf ñmññññfñf nánì neaimxñf ayá nñnearñmñfñfñfñf dñf awiaxf xfo neainñfñf nánì wenñf nerf ñweañfñf nánì neaimxñf enorñf. O tñf negf Áminá Jisasi Kiraiso tñf awaú enf sñf seaimxñfñf seyñé pí pí xwiyfá nanf imóniñfpi rñro pí pí nanf imóniñfpi ero epñfñf nánì seaimxñfñf éisixñf.

3

“Gorïxomi rñññf neaurñfñfñfñf.” urñf nánñfñf.

1 Negf nñfñfmeáyñé, payf rñna yoparfñf nearñfñf rñf osearñmñf. Xwiyfá Ámináo nánì wáf rñnearñwápi yanf niwéa nurf seyñé egfápa amf amf yayf tñf arfá wipñfñf nánì Gorïxomi rñññf neaurñfñfñfñf.

2 O ámá nñpñkwñfñf mimóniñfpi ero sipí ero yarígfáyf xeanñf neaikáranïro yarígfápimf dñf éf oneamñññfñf enf rñññf neaurñfñfñf. Ámá nññf omf dñf mñwñkwfóroarígfáyf enagf nánì rarññfñf.

3 Negf Áminá Jisaso ámá ñkwíarññfñfñf yarñño enagf nánì none re neaimónarñf, “O enf sñf seaeámñfñfñf sipí imóniñño —O, ayf oborñf. O xwñrfá seaikñxenñññfñf éf seamññfñf enfárñfñf.” neaimónarñf.

4 Ámináoýá dñfñyo dñf seyñé nánì re nñyaiwirane dñf sññá neaeánarñf, “Sekaxf none urñwápi wñ pññf mñwiárf agwf xñxenf xñdñro rñwñyo enf xñxenf nññfda uro epñfñfñfñf.” nñyaiwirane dñf sññá neaeánarñf.

5 Seyñé “Gorïxo nepa wá neawianarññorñfñf?” nñyaiwiróná nññfá ámf bñ tññf imónñro Kiraisomf sipí wíáná enf sñfñf nñññf xwámámf wiññfpa ero epñfñf nánì Ámináo yayfñf seaméwññfñfñf.

“Aiwá nñpññfñf nánì omññf éñfñfñfñf.” urñf nánñfñf.

6 Negf nñfñfmeáyñé, Áminá Jisasi Kiraiso nearowárññone enagwf nánì sekaxf rñf osearñmñf. Sérññfmeá gñyf gñyf rñréwapígf inarñwá none searéwapiyiñwápi mññfñf mñyunñpa nerf kikiáf yarññyf, ayf tññf gwiaumf minñpanf.

7 Ayf rñfñf nánì sekaxf apf seararññfñf. Pípi xñdñpaxfñfñf marfáñf, none seyñé tññf nññwearanéná sññwepígf seañwápiñwápiñf xñdñpaxfñfñf enagf nánì seyñé nññfñfñf. None wñ nñpñreánñfñf mé memerñwanignfñf.

⁸ None aiwá wí s̄wíá m̄searapan̄ñwaniḡin̄i. An̄ñf̄ m̄seaikár̄ipa éwan̄ḡin̄ir̄i ár̄fw̄iyín̄aran̄i, ikwáw̄iyín̄aran̄i, r̄fw̄i n̄ir̄fkw̄in̄imáná n̄igw̄f̄ om̄ñf̄ r̄fá t̄ñf̄ an̄ñf̄ min̄f̄ ner̄ñf̄pim̄i dán̄i b̄f̄ nerane n̄ñwaniḡin̄i.

⁹ “Aiwá an̄pá m̄nearápan̄paxawa imón̄ñaḡf̄a nán̄i e eḡf̄awix̄in̄i.” r̄iseaimón̄ar̄in̄i? Oweoi, seȳfné s̄ñwep̄iḡf̄ seaíwap̄iyñwáp̄imi x̄fd̄f̄r̄ix̄in̄ir̄i e en̄waniḡin̄i.

¹⁰ Seȳfné n̄j̄f̄ár̄in̄i. None s̄in̄i seȳfné t̄ñi n̄ñwearanéná sekax̄f̄ re searayñwaniḡin̄i, “Ámá ‘Om̄ñf̄ mepa oem̄in̄i.’ wimón̄ar̄iḡf̄áyo aiwá m̄in̄i m̄wipa éf̄r̄ix̄in̄i.” searayñwaniḡin̄i.

¹¹ “Poró pí nán̄i r̄fá e nearar̄in̄i?” m̄iyaiwip̄an̄i. Seḡf̄yf̄ wí nán̄i x̄wiȳf̄á re r̄ñnar̄ñaḡi ar̄fá n̄iwirane nán̄i rar̄ñw̄in̄i, “Wí om̄ñf̄ mé s̄ñw̄f̄ n̄iyápiróm̄f̄ nemeróná x̄wiȳf̄á m̄imayf̄ón̄i néra war̄ñoi.” r̄ñnar̄ñaḡi ar̄fá n̄iwirane nán̄i searar̄ñw̄in̄i.

¹² Nene Áminá Jisasi Kiraiso t̄ñi naw̄in̄i ikár̄in̄ñwaéne en̄aḡi nán̄i wiȳfné e yar̄iḡf̄áyné sekax̄f̄ n̄isear̄irane en̄f̄ r̄r̄ém̄ix̄f̄ r̄p̄i oseaianeȳi, “Pírán̄ñf̄ n̄iyun̄ir̄i n̄ñweámáná seḡf̄ om̄ñf̄ éf̄áp̄im̄i dán̄i n̄imiro n̄f̄r̄ix̄in̄i.”

¹³ Neḡf̄ n̄ir̄ix̄imeáȳfné, seḡf̄ w̄in̄yf̄ nán̄i en̄f̄ r̄r̄ém̄ix̄f̄ e n̄iseair̄i aí nan̄f̄ yar̄iḡf̄áyné seḡf̄ yar̄iḡáp̄i nán̄i an̄ñf̄ n̄iseain̄ir̄i p̄ñi m̄wiár̄ip̄an̄i.

¹⁴ Seḡf̄yf̄ wí none searar̄ñwáp̄i “Ar̄fá m̄wipa oyaneȳi.” wimón̄ar̄iḡf̄áyo s̄ñw̄f̄ mí n̄iwóm̄ix̄iro “Aȳf̄ Poró near̄ñf̄p̄i ar̄fá m̄wiar̄iḡf̄áyr̄f̄an̄i?” n̄iyaiwiro ayá win̄f̄win̄iḡin̄ir̄i aȳf̄ t̄ñi gw̄iaum̄f̄ min̄ip̄an̄i.

¹⁵ E nero aí “Aȳf̄ nene t̄ñi s̄m̄is̄f̄ eain̄ñwáȳr̄f̄an̄i?” m̄iyaiwí ségwáo s̄p̄i yar̄fná “Ḡf̄ gw̄f̄áor̄f̄an̄i?” n̄iyaiwiro d̄ñf̄ pírán̄ñf̄ omon̄ir̄i íkwair̄r̄f̄ n̄iwir̄fná urar̄iḡf̄ápa ur̄f̄r̄ix̄in̄i.

Yaȳf̄ n̄iwíowár̄ir̄fná ur̄ñf̄ nán̄ir̄in̄i.

¹⁶ Ámináo —O ámá n̄iwaȳr̄ón̄iro ñweap̄r̄f̄p̄i nán̄i m̄fk̄f̄ ikin̄or̄in̄i. O pí pí seaímeáḡi aí n̄iwaȳr̄ón̄iro ñweap̄r̄f̄ nán̄i seaim̄ix̄f̄w̄in̄iḡin̄i.

¹⁷ Poron̄i n̄iwan̄ñon̄i ḡf̄ wé t̄ñi yopar̄f̄ r̄p̄i near̄i yaȳf̄ seaiwár̄enap̄ar̄ññin̄i. Nion̄i paȳf̄ near̄fná yopar̄f̄ s̄r̄f̄w̄f̄ e ap̄i eán̄ñaḡi n̄iw̄in̄r̄fná “Poró ean̄f̄r̄f̄an̄i?” yaiwip̄r̄f̄ nán̄i e eaar̄ñár̄in̄i.

¹⁸ “Áminá Jisasi Kiraiso n̄iȳfnén̄i wá seawian̄f̄w̄in̄iḡin̄i.” nimón̄ar̄in̄i.

Payí Poro Timotio nání xámi eañnarini.

Payí rina Timotio nání Poro xámi eañnarini. Timotio Esia p̄ropenist̄yo dānorini. Xano émáyí wo aiwi xínái Judayí wírini. Poro émáyí añim̄ni xwiyá yayí winipaxí imóniñp̄i wáí nurimeríná nioni t̄ni nawíni wáí riméwiniḡinri r̄peañorini (Wáí wurimeiariḡáwa 16:1-3). Poro t̄ni nawíni am̄ am̄ neméfisáná xwiogwí waú wo Epe-sasiyo niñweari uréwap̄yine dáni “Rixa wí e nání oum̄ni.” niwimónr̄íná Timotiomi “Joxi sini re niñweari Jisasoyá siyikí imóniḡáyo umenweáir̄xin̄i.” nurár̄m̄i nurí añí wí e dáni p̄ni niwiár̄m̄i niñb̄r̄íná sekaxí ur̄iñápi t̄ni xixeni éwiniḡinri payí rina neari o t̄ñí e nání mónap̄iñiḡini.

¹ Poroni —Nioni Kiraisi Jisasoyá wáí wurimeiarin̄á wonir̄ini. Gorixo —O niñweari nene yeáyí neayim̄ixemeaar̄in̄orini. O t̄ni Kiraisi Jisaso —O nene neair̄ménap̄in̄a nání d̄iñí nikw̄imori ñweañwáorini. O t̄ni awaú Poro wáí yeaur̄mein̄a nání imónw̄iniḡinri niñr̄peaḡíonir̄ini.

² Nioni payí rina Timotioxi —Joxi nioni wáí r̄mear̄iñápi dáni Kiraisomi d̄iñí w̄ikw̄ir̄on̄i enaḡi nání ḡí piaxí r̄mear̄iñá wox̄in̄iñí imóniñox̄ir̄ini. Joxi nání payí rina neari mónap̄ariñini. “Ápo Gorixo t̄ni negí Áminá Kiraisi Jisaso t̄ni awaú wá r̄wian̄ri ayá r̄ir̄im̄ix̄iri joxi niwayir̄on̄ri ñweari nání siiri éisix̄in̄i.” nimónar̄ini.

“Xwiyá wiḡi d̄iñí t̄ni nip̄imori rar̄iḡáyo wiaik̄ir̄xin̄i.” ur̄iñí nánir̄ini.

³ Nioni Epesasiyo p̄ni niwiár̄m̄i Masedonia p̄ropenist̄yo nání um̄inri neríná r̄ir̄iñápa am̄ ax̄ip̄i or̄ir̄im̄ini. Joxi Epesasiyo niñweari amá xwiyá Jisaso nání nepax̄iñp̄i niñmus̄ororo xegí b̄i uréwap̄iyar̄iḡáyo p̄r̄f̄ niñwiaik̄imori “Ap̄i e muréwap̄iyipani.” urei.

⁴ “Piñiñ íkayw̄í r̄in̄iñp̄imi t̄ni ar̄owa eníná dáni wiḡi niaíw̄í nemeága nuro yoí w̄ir̄iḡápi t̄ni apiaúmi manax̄d̄ipani.” urei. Apimi nanax̄d̄ir̄ináyí, Gorixo “Nioni d̄iñí niñkw̄ir̄or̄iñp̄imi dánini ḡí imóniḡáyo numeír̄xin̄i.” yaiwiñp̄i t̄ni xixeni mé wiḡi d̄iñí t̄ni nip̄imoro siwian̄ri r̄iñwanar̄iḡá enaḡi nání rar̄iñini.

⁵ Ayí wiḡi win̄iyo nání nepa d̄iñí sipí win̄in̄a nání “Sekaxí e ur̄ir̄xin̄i.” r̄ir̄ar̄iñini. Amá ayí ap̄i xixeni niñd̄ir̄ináyí, d̄iñí in̄imi b̄i niñkw̄ir̄ománá mir̄í ero d̄iñí niñyair̄or̄i “Nepa Gorixo wimónar̄iñp̄i r̄ía yar̄iñw̄ini?” niñyair̄in̄a esis̄ b̄i min̄í ero Jisasomi d̄iñí niñkw̄ir̄or̄in̄a sir̄rowiár̄ mepa ero epax̄ir̄ini. Ap̄i ap̄i ner̄iñp̄imi dáni wiḡi win̄iyo nání d̄iñí sipí win̄in̄a enaḡi nání e ur̄ir̄xin̄i.

⁶ Ayí r̄ipi nání r̄ir̄ar̄iñini. Amá wa ap̄i ap̄imi p̄ni niwiár̄iro nání r̄ixa xaxá nero arar̄ix̄in̄iñí rar̄iñoi.

⁷ Awa wiḡi d̄iñiyo dáni nip̄imori rar̄iḡápi nání maj̄f̄á nero re niñyair̄in̄ro rar̄iḡápi, “Niñf̄á mimóniñw̄í reñw̄ini? B̄ikw̄iyo e e r̄in̄iñp̄i, ayí ap̄i ap̄i nání r̄in̄ini.” rar̄iḡápi nání eni maj̄f̄á nero aí ñw̄í ikaxí eániñp̄i nání negí w̄iyo uréwap̄iyani nání oimónaneȳin̄ro yaiwinar̄iḡáwar̄ini.

Ñw̄í ikaxí eániñp̄i nání ur̄iñí nánir̄ini.

⁸ Yawawi niñf̄ar̄ini. Ñw̄í ikaxí eániñp̄i, ayí nañí imónini. E nimóniñaḡi aí Gorixo ñw̄í ikaxí r̄iñp̄i ayí amá wiḡi d̄iñí t̄ni nip̄imori rar̄iḡápi sop̄iñí on̄ir̄xin̄iri r̄iñmani.

⁹ Gorixo e éir̄xin̄iri wimóniñp̄i t̄ni xixeni neríná ayí re yaiwip̄ir̄aoi, “Ñw̄í ikaxí r̄in̄iñyí amá wé róniḡáyí nánimani. Ayí amá xwiyá xowiaik̄im̄í yar̄iḡáyí t̄ni uní yar̄iḡáyí t̄ni nánir̄ini. Amá Gorixomi r̄fw̄í r̄wám̄ini mamoar̄iḡáyí t̄ni f̄w̄í yar̄iḡáyí

tíni nánirini. Ámá Gorixomi paimimí wiarigfáyí tíni arfíki imónigfáyí tíni nánirini. Xaniyaúmi pikiarigfáyí tíni pikioyómí yarigfáyí tíni nánirini.

¹⁰ Ámá apixí wí tíni íwí inarigfáyí tíni oxí waúnirani, apixí wípaúnirani, onarigfáyí tíni ámá pikioimeaarigfáyí tíni yapí rarigfáyí tíni ‘Síná romi dání rirariñini.’ nurimáná ná miyarigfáyí tíni ayí nñni nánirini. Nwí ikaxíyí, ayí xwíyíá naní imóniñíyo pí pí wiaikiarigfáyí nání eni rinini.” yaiwipíraoi.

¹¹ Xwíyíá apí, ayí xwíyíá seáyí e imóniñí, nene yayí neainariñípi tíni xixeni imónini. Apí Gorixo —O ámá nñni yayí umepaxí imóniñoriñi. O xwíyíá nioni dñí niniñwirárirí wáí nurimeíwinigñirí niriñpearípi nání rariniñi.

Poró xíomí wá wianíñípi nání yayí winí nánirini.

¹² Negí Áminá Kiraisí Jisasomí yayí wiariniñirini. O “Poró dñí uñwiráripaxoríani?” niniñiwirí xwíyíá oyápi wáí uríméwinigñirí niniñípearí ení síxí neámíxíñí enagí nání omí yayí wiariniñirini.

¹³ Xámí nioni omí ikayíwí umearirí ámá xíoyá síyikí imónigfáyó xeaniñí ríá tñí wikárirí arfíki númí nurí aníñí míxí wiaxídirí yagáoni aiwí nioni omí dñí míwíkwíropa nerí nání majíá nikáriniñirí e yariñagí nání o ayá niniñimíxirí apí e niñíñirini.

¹⁴ Nioni sípí imóniñí e yagáoni aiwí negí Áminá Kiraisí Jisaso wá xwapí ayá wí niñwianíagi ámá xíó tíni nawíni nikáriniñirí dñí wíkwírorí dñí síxí uyirí yarigfápi nioni ení axípi nímeanigñini.

¹⁵ Xwíyíá “Kiraisí Jisaso ámá íwí yariñwaéne yeáyí neayimíxemeaníá nání xwíá tíyo nání biñíñirini.” riniñípi dñí ñwiráripaxípiñirini. Ámá nñni arfá niñwiro “Neparini.” yaiwipaxípiñirini. Nineneni íwí yariñwaéne aiwí ayí yarigfápi tíni xixeni mé seáyí e imóniñípi yagáoni, ayí nioniñirini.

¹⁶ Nioni e imóniñáoni aí Jisasi Kiraiso ámá xíó nání re owiaiñipoyiniñirí, “O apaxí mé píriñí mumamó ámá wigí íwí yarigfápi ríwíminí umamopíriñirí nání xwayí niñwiniñirí kikiñá ñweariñoriñirí?” owiaiñipoyiniñirí nioni ayá niniñimíxirí yeáyí niñyimíxemeaníñirini. Kiraiso e neriniñipimí dání ámá ríwíyo dñí niñwíkwírorí dñí niñyimíñí tígíá imónipírfáyí nání nioni, íwí xwapí yagáoni síñwepigí niñíñirini.

¹⁷ Ayíñání Gorixo, aníñnamini míxí ináyí aníñí miní imóniñó —O wí mípé yariñoriñi. Ámá síñwí wíniñpaxí mimóniñoriñi. Ná woní oní ñwíá nepaxiñí imóniñó, ayí orini. Omí aníñí íníná seáyí e umíeyoarane yayí umerane néra úwanigñini.

“Xámí ririñwápi nání dñí niñmorí xopirárfí wíñirixini.” uriniñí nánirini.

¹⁸ Timotioxi, gí íwoxíñiñí imóniñoxí, agwí payí ríña nearí “Joxí éñirixini.” rirariñápi, ayí xwíyíá xámí joxí ríwíyo eríápi nání Gorixoyá dñíyo dání wíá niñrókiamoríñá ririñwápi tíni xixeni axípi rirariñini. Xwíyíá apimí dání dñí síxí niniñirí xopirárfí wíñirixini.

¹⁹ E nerí dñí wíkwíroariñwápi xaiwí íá xirirí dñí niñyaikirorí “Nepa naní ríá yariñini?” niñyaiwiríñá esisí bí minariñípi síñwí ainenaxídirí éñirixini. Ámá wa “Joxí e éñirixini.” rirariñápi ríwíminí niñmamoro mepa neróná síni Jisasomí dñí míwíkwíró ewé síñáyo síxí núrorí xwírfá ikixenariñípa axípi e inigfawixini.

²⁰ Ayí waú ríwaúñirini. Xaimeniaso tíni Arekísadao tíni awaúñirini. Awaú “Gorixomí ikayíwí umearipaxowawimani.” oyaiwinípiyiniñirí Seteno xe xeaniñí owikáriniñirí mñni winíñirini.

2

“Ámá nñni nání Gorixomí rixiñí wuriñirixini.” uriniñí nánirini.

1 Ámá Jisasoyá siyikí imónigfáyí e éfríxíníri rírimfýf seáyí e imóniñpí, ayí rípiríní. Ámá níní nání Goríxomí ríxíñf wuríyíro yaríñf wiíro yayí wíro éfríxíní.

2 Dñf wíkwíroaríñwaéne piyítá werane kikiítá ñwearane yanítwá nání Goríxo negí míxí ináyíyo tñí gapímaní neamenñwearígfá gíyí gíyo tñí wigí dñf píraníñf owimíxíníri ríxíñf wuríyífríxíní. Nene “Goríxomí nixídíro nání píraníñf e rífa yaríñoí?” neaiiwipaxí imóniñpí erane ámáyo yadímíñf imóniñpí wirane yanítwá nání ríxíñf wuríyífríxíní.

3 Ámá e nerónáyí, Goríxoyá síñwíyo dání nanf ero apání imóniñpí ero yaríñagfá nání “Ríxíñf wuríyífríxíní.” raríñí. O nene yeáyí neayimíxemeaaríñoríní.

4 Ámá níní xwíyítá mfkí nepaxíñf imóniñpímí mí nómixíro dñf omópoyíníri wimónaríñoríní. Apímí mí ómíxáná yeáyí uyimíxemeámfáníri nání wimónaríñoríní.

5 Nene nijfáríní. Nwítá nepa imóniñpí, ayí ná woní Goríxoríní. O tñí xfómí sípí wíkararíñwaéne tñí nání wáwujf imóniño, ayí ení ná woní Kiraisí Jisasoríní.

6 O Goríxo íná e éwínigíníri wimóniñíná imónáná ámá níneneñí negí fwí yaríñwápí gwíníñf neaikweawárímfáníri neapeiñnigíní. Xífo nínapeiríñpímí dání síwá réníñf neaiñfríní. Goríxo ámá níyoní yeáyí uyimíxemeámfáníri nání wimónaríñoríní.

7 Nioní Kiraiso e neaiñpí nání wáf nurímeiarígfáyí wo nimóníri áwanf nurímeiwínigíníri Goríxo nínírfearí —Aga yapf bí míraríñí. Nepání raríñí. Goríxo nínírfearí émáyí manf nioníyáyo dání xwíyítá nepaxíñf imóniñpí arfá niro dñf wíkwíro epírfá nání uréwapíyimíáoní imónímí nání nimíxíñfríní.

8 Ayínání ge ge Jisasoyá siyikí imónigfáyí Goríxomí yayí owianeyíñiro awí neáníroná “Oxowa omí ríxíñf urífríxíní.” nimónaríní. Ayí “Oxf síyikwí mínípa nemáná wigí wíníyo wíkf míwónípa ero xíxewíámí mírínípa ero yarígfáwa wé seáyí e nímíeyoaro íeapá nemáná ríxíñf urífríxíní.” nimónaríní.

Apíxíwa epaxípi nání uríñf náníriñí.

9 Apíxíwa ení ámá Goríxomí yayí owianeyíñiro awí eánarígfé nání níbíroná píraníñf níteáníro aikfýf xíxeni wigí yínípaxfpi níyínímí bífríxíní. Ámá weyf onearípoyíníri díf okiyfá ero nígwí okiyfá iníro rapírapf nígwí xwé ronfýf yíníro mé

10 apíxí “Niaíwí Goríxoyáíwanexíní.” rínarígfíwa epaxípi wigí ámáyo arírá níwíríñpímí dání okiyfáníñf inífríxíní.

11 Apíxíwa oxowa uréwapíyaríná xwíyítá mírí ínímí níwuríñiro arfá wífríxíní.

12 Apíxíwa xe oxowamí seáyí e níwimóníro ouréwapíyípoyíníri wínaríñámaní. “Íwa xwíyítá mírí ero oxowamí manf arfá wíro éfríxíní.” nimónaríní.

13 Ayf rípi nání raríñí. Eníná Goríxo ámá nimíxírfná xámí imíxíño, oxí Adamomí nimíxímáná ríwíyo apíxí Ipímí imíxíñfríní.

14 Ayf rípi nání ení raríñí. Obo yapf wíwapíyíño, ayf Adamomímaní. Ipímí yapf wíwapíyíáná í xwíyítá Goríxo uríñpí wiaíkiñf enagf nání “Apíxíwa xwíyítá mírí ero oxowamí manf arfá wíro éfríxíní.” raríñí.

15 Nioní e níríri aí apíxíwa Goríxomí dñf níwíkwíróa uro ámáyo dñf sípí níwia uro síyikwí míníñf imóníro níteáníri ero nerónáyí, niaíwí xírarígfápímí dání erfíkiemeánírfáríní.

3

Síyikí Jisasoyá imónigfáyo wípeñweagfáwa náníriñí.

1 Xwíyítá re ríníñpí dñf ñwírarípaxf imóniñpíriñí. “Ámá Goríxoyá siyikí imóniñf bimí” go go “Oumenñweámíní.” níyaiwirínáyí, “Nioní apí e oemíní.” wimónaríñpí, ayf awíaxfríní.

² Ayináni Gorixoyá siyikí imóniñyí bimi wipenweañ go go rípi rípi imóníwiniñi. Xwiýfá mumeáripaxí imóníwiniñi. Apixí ná wíni meáwiniñi. Dñí nípikwini mimóniñí nání míkikayó naní nánini kíkayówiniñi. Dñí naní nímori ámayá siñwíyo dání wé róniñí imóniñipiñi éwiniñi. Wé íkwianwíyo uñwiráripaxí imóníwiniñi. Ámá wímeáána nipemeámi nuri aiwá mírañí wíwiniñi. Wíniyo uréwapíyipaxí imóníwiniñi.

³ Iniñí níniríná papíki yaríñí nání mñí minípa éwiniñi. Wáwñiñí nimóniri apaxí mé mixel mimónipa eri awayini wiri éwiniñi. Mixí nípea memepa éwiniñi. “Nígwí bí aí minimúropa oeni.” yaiwiaríñí wí dñí íá mímáxiñi éwiniñi.

⁴ Xegí síwí niaíwí píraníñí méwiniñi. E neríná niaíwíyí xanoyá maní arfá wiro wéyo umero éfrixiniñi éwiniñi.

⁵ Ámá majíá neri xegí síwí niaíwí píraníñí mumeapa nerínáyí, “Gorixoyá siyikí imóniñíyí bimi anani píraníñí umeñweapaxíñi.” ríseaimónariñi? Oweoi, e nerínáyí, píraníñí mumeñweapaxí enagi nání rariñiñi.

⁶ Jisasomi siní aí dñí níwíkwírorí nixídiríná negí neaipeñweañ wo oimóniri siñwí míwiniñi éfrixiniñi. O e nimóniri nání wáí imónariñá obo seáyí e seáyí e nimóniri náníñí neániñi xwiýfá meáriníñi o eni xwiýfá meáriníñiñi nání rariñiñi.

⁷ Ámá wí xegí yoí ráná dñí Jisasoyá siyikí imóniñíyí néyáyo dáníñi marfái, sipfáyíyá dñíyo dání eni “Nanorini.” yaiwiaríñí, o seaipenweáwiniñi. Dñí e míwíaiwiaríñí enánáyí, ámá wí níwíapíñimearo o ayá wimopaxí enípi nání ráná awí oboya ñwiráriníñiñi nání rariñiñi.

Jisasoyá siyikí imóniñíyí seáyí wíaríñí náníñi.

⁸ Ámá go go “Jisasoyá siyikí imóniñíyí seáyí wíaríñá woni oimónimíni.” níwimónirínáyí, dñí íá xiriño imóníwiniñi. Naní riri sípi riri mepa éwiniñi. Iniñí papíki yaríñí nání mñí minípa éwiniñi. “Amípi wí minimúropa oeni.” niyaiwiri íwí urápmíniñi mepa éwiniñi.

⁹ Api api mepa neri xwiýfá eníñá dání yumí imóniñí Gorixo wíá okímixiñipi nání siní ududí míwiní “Aga nepa ríñiñi?” niyaiwiri xaiwí íá xiríwiniñi.

¹⁰ Jisasoyá siyikí imóniñíwaéne seáyí neaiipaxí imóniñí worfaníñi xámi iwamfó iwamfó wíwapíyíñiñi. E neríná ríxa mímíwíaró neri wí xwiýfá mumeáripaxí imóniñipi neri waríñagi níwiniñiñi, xe e oimóniri siñwí wíñíñiñi.

¹¹ Apíxiwa eni dñí íá xiríñíyí imóníñiñi. Mímáyó mero dñí nípikwini mimóniñí nání míkikayó naní nánini kíkayoro éfrixiniñi. Pí pí neríná ámá dñí ñwiráripaxíñiñi éfrixiniñi.

¹² Jisasoyá siyikí imóniñíyí né seáyí seaiiaríñíwa apixí ná wíni meáñiñi. Wigí síwí niaíwí píraníñí méñiñiñi.

¹³ Ayí rípi nání “Seáyí seaiiaríñíwa api api éfrixiniñi.” rariñiñi. Jisasoyá siyikí imóniñíyí seáyí wíaríñí gíyí gíyí píraníñí níwíaríñíyí, ayo wé íkwianwíyo uñwiráripíñí enagi nání rariñiñi. Kiraisi Jisasomi dñí wíkwíroaríñí nání wíyo áwaní nuriñiñi eni igigí mé anani urípaxí imóniñíñí enagi nání rariñiñi.

“Joxi ámá Gorixoyáyí epaxípi nání nífá oimóniri eariñiñi.” uríñí náníñi.

¹⁴ Nioni xwiýfá rípi ríwamíñí neáa nuriñá “Ríxa ríñá níbiri símeáimíñiñi.” niyaiwiri dñí síkwímoníñi.

¹⁵ E neri aiwi nioni míbipaxí nimónánáyí, joxi nífá re imónirí nání payí rina eariñiñi. Ámá Gorixoyá gwí imóniñíñí —Arí ámá Gorixo, dñí míkí ikinoyá siyikí imóniñíñi. Ífá xwiýfá xaiwíñiñí nimóniro xwiýfá nepaxiñí imóniñípiñi sopíñí waríñíñi. Ayí Gorixo e éfrixiniñi wimónariñipiñi tñi xixeni neríná epaxípi nání joxi nífá imónirí nání eariñiñi.

¹⁶ Aga neparini. Xwiyá nene diñf ikwíroariniwápi, Gorixo wía mókímixipa enána sini nijá mimónipa enwápi —“Apí aga seáyí émi imóniñfipirani?” niyaiwirane rariñwápirini. Ayináni seanf niriñanéná rípi rariñwápirini, “O siñáni áma imóniri kwíyípi ‘O aga wé róniñorini.’ owiaiwípoyiniri neaiwapiyiri enorini. Aníñajowa siñwí winaxídiro xwiyá o náni riniñfipi añf niniñi riniñmeri enorini. Áma xwía tío ñweagfáyf diñf wíkwíroro Gorixo aññami náni wíñaniri enorini.” rariñwápirini.

Áma Jisasomi ríwí numero kwíyí xegf bimí xídiñfíáyf nánirini.

4

¹ Kwíyí Gorixoyápi ríxa áwanf re rémixamonfirini, “Sía yoparfíyí tñíná áma wí Jisasomi sini diñf miwíkwíró ríwí numoriná re epírfápirini. Kwíyí ámi xegf bimí —Apí áma yapf wíwapiyariniñfipirini. Apimi xídiro áma kwíyí apimi dani uréwapiyarigfáyf rariñfápi aría wiro imíóyo dani éwapíñarigfápi aría wiro epírfápirini.” Gorixoyá kwíyípi áwanf e rémixamonfirini.

² Apimi dani uréwapiyarigfáyf yapf owíwapiyaneyiniri yarigfápipimi dani wíwapiyarigfápirini. Wigf diñfipi íwí ayá wí yarigfápipimi dani ríxaxí óriñagf nani íwí nero aí “Ayf íwí ría yariniñi?” niyaiwirina esisf bi minarigfápirini.

³ Ayf “Apixf mimeánipani.” ríro “Aiwá api ñwápirini. Minipani.” ríro yarigfáyfirini. E nerí aí nene xíomi diñf niwíkwírorane xwiyá nepaxiñf imóniñfipi nani diñf moariniwaéne Gorixo aiwá api api nani yayf niniñaná níñriñiniri imixiñfirini.

⁴ Ayf rípi nani rariñini. Amípi Gorixo imixiñfíyí níñi nañfirini. Wí ríwíminí mamopaxf mimónini. Nene Gorixomi yayf niwirane niñpaxf imóniñagf nani rariñini.

⁵ Gorixoyá siñwíyo dani aiwá niñini anani niñpaxf imóniñagf nani rariñini. Ayf xewaníño amípi níñi iwamíó nimixiríná “Niñini nañfirini.” riniñpimi dani niñpaxf imóniri nene niniñanéná api nani yayf wiariniñwápipimi dani niñpaxf imóniri enagf nani rariñini.

“Ríñfímeáyo uréwapiyiri Gorixomi píñaniñf xídiñfá nani iwamíó éwapíñirí éñriñini.” uriniñaniñi.

⁶ Xwiyá api joxi yegf niñfímeáyo nuréwapiyirínáyf, surímá wí mé áma Kiraisi Jisasoyá xínáiwániñf nimóniri omiñf xixeni niwiiríná yarigfápa axípi e erfápirini. Joxi e neríná aiwá niñiniñfipimi dani enf sixf eánariñwápa axípiñiñf joxi xwiyá nene diñf wíkwíroariniwápi —Apí xwiyá píñaniñf reñwipéniñf joxi niñfída wariniñfipirini. Nepaxiñf imóniñfipirini. Apimi dani enf sixf eánirfápirini.

⁷ E nerí aí piñiñf ikayíwípi —Apí sa xwía tío daniñfipirini. Niaíwí diñf mímogfápiñi ríñpaxfipirini. Apimi diñf bi miwíró aríkwíkwí niwiéra nurí áma Gorixomi xixeni niñfíñfíñá yarigfápi tñiñ xixeni ería nani áma níñá yaníro nani iwamíó éwapíñarigfápa axípiñiñf iwamíó éwapíñfíñini.

⁸ Ayf rípi nani “Áma Gorixomi xixeni niñfíñfíñá yarigfápi tñiñ xixeni ería nani iwamíó éwapíñfíñini.” ríñariñini. Wará rírowá oneaiñiri nani iwamíó niñéwapíñfíñfipi, apimi dani nañf onimiápi neaiñpaxfirini. E nerí aí Gorixomi xixeni xídaníwá nani iwamíó niñéwapíñfíñfipi, apimi dani nañf ayá wí neaiñpaxfirini. Agwi ríná sini xwía tío niñwearanénarani, ríwíyo aññami niñwearanénarani, nañf neaiñpaxf enagf nani rariñini.

⁹ Xwiyá api, ayf diñf ñwíñaripaxf imóniñfipirini. Áma aría niwiri xídiñpaxfipirini.

¹⁰ Ayf ríwíyo aññami niñwearanénarani, sini xwía tío niñwearanénarani, Gorixomi xixeni xídaníwá nani iwamíó niñéwapíñfíñfipimi dani nañf neaiñwiniñiniñf agwi ríná ríwí niñfkwíñimáná aníñf miní yariniñwápirini. Nene Nwía

dijé noné imóniño —O ámá n̄iyoni yeáyé uyimixemeámfan̄iri en̄orini. Xíomi dijé wikw̄roariñwaéne añipaxé yeáyé neayimixemeaar̄iñorini. “O nene e neaiin̄árini.” n̄iyaiwirane dijé nikw̄morane nán̄i an̄iñé min̄é yar̄iñwárini.

¹¹ Xw̄iyá ap̄i n̄ip̄ini sekaxé ur̄iri uréwap̄iyiri éir̄ixini.

“Dixé ner̄iñp̄imi dán̄i s̄iñwep̄iḡé w̄ir̄ixini.” ur̄iñé nán̄ir̄ini.

¹² Joxi s̄ini ámá r̄íá m̄ir̄iñoxi aí xe peayé onan̄poyin̄iri s̄iñw̄é m̄iw̄in̄ipani. Joxi wé ikw̄ianw̄iyo r̄iñw̄ir̄ar̄ip̄iri nán̄i Jisasomi dijé wikw̄roariñḡáyé epaxé imóniñp̄i nán̄i s̄iñwep̄iḡé w̄ir̄ixini. J̄iwan̄iñoxi n̄ira nur̄iñp̄imi dán̄i s̄iñwep̄iḡé wir̄i nemer̄iná p̄ir̄aniñé ner̄iñp̄imi dán̄i s̄iñwep̄iḡé wir̄i w̄in̄iyo dijé s̄ip̄i n̄iwir̄iñp̄imi dán̄i s̄iñwep̄iḡé wir̄i dijé ñw̄ir̄ar̄ipax̄ipi ner̄iñp̄imi dán̄i s̄iñwep̄iḡé wir̄i ikw̄ir̄án̄iñé nimón̄iri ner̄iñp̄imi dán̄i s̄iñwep̄iḡé wir̄i éir̄ixini.

¹³ Nioni b̄im̄íáé nán̄i wen̄iñé ner̄i n̄iñwear̄iná Gor̄ixomi yayé umean̄iro nán̄i awí eánar̄iḡé dán̄i xw̄iyá Gor̄ixoyápi íá nuroimáná ap̄imi dán̄i uréwap̄iyiri en̄é r̄irém̄ixé wir̄i éir̄ixini.

¹⁴ Xámi Jisasoyá s̄iyiké imóniḡáyó wipen̄weaḡáwa joxi er̄íap̄i nán̄i Gor̄ixoyá dijéyo dán̄i w̄íá rókiamoro wé seáyé e sikwiár̄iro éaná Gor̄ixo xegé kw̄iyép̄imi dán̄i e epaxé oimón̄iri dijé s̄ixé símon̄ip̄i dijé yaik̄iá m̄imopani.

¹⁵ Xw̄iyá “Joxi e éir̄ixini. E éir̄ixini.” r̄irar̄iñápi n̄ip̄ini xixen̄é wé oroár̄im̄in̄iri éir̄ixini. Ámá ḡiyé ḡiyé s̄iñw̄é n̄iran̄iróná joxi xw̄iyá nioni “E éir̄ixini.” r̄irar̄iñápi ner̄i wé n̄iróa war̄iñagi ran̄ip̄ir̄íá nán̄i e éir̄ixini.

¹⁶ J̄iwan̄iñoxi yar̄iñp̄i nán̄i s̄iñw̄é ainenax̄id̄iri uréwap̄iyar̄iñp̄i nán̄i en̄i s̄iñw̄é ainenax̄id̄iri éir̄ixini. Kik̄íá b̄i m̄iñweá ar̄k̄i e yayir̄ixini. Ayé r̄ip̄i nán̄ir̄ini. Joxi e ner̄iná j̄iwan̄iñoxi er̄íkiemeán̄iri dixé man̄é ar̄íá siar̄iḡáyó er̄íkiemear̄i er̄íá en̄agi nán̄i rar̄iñini.

5

“Ámáyo p̄ir̄aniñé owim̄ixim̄in̄iri nur̄ir̄iná dixéyo urar̄iñp̄a ur̄ir̄ixini.” ur̄iñé nán̄ir̄ini.

¹ Ám̄inápia w̄im̄i p̄ir̄aniñé owim̄ixim̄in̄iri ner̄iná xwamián̄é t̄ini mur̄ipani. Dixé ápowami n̄ipen̄é urar̄iñp̄a ur̄ir̄ixini. Íw̄é s̄ik̄iñowami p̄ir̄aniñé owim̄ixim̄in̄iri ner̄iná dixé r̄igwáowami urar̄iñp̄a n̄ipen̄é ur̄ir̄ixini.

² Ap̄ian̄p̄iam̄i nur̄ir̄iná dixé rinókíwami urar̄iñp̄a ur̄ir̄ixini. Ap̄iyáíwami nur̄ir̄iná ikw̄ir̄á w̄inán̄iñé nimón̄iri r̄inap̄íwami urar̄iñp̄a ur̄ir̄ixini.

Ap̄ixé an̄íwa nán̄i ur̄iñp̄i nán̄ir̄ini.

³ Ap̄ixé an̄é wí úmayí imóniñagi n̄iw̄in̄ir̄iná wéyo uméir̄ixini.

⁴ E r̄irar̄iñagi aí ap̄ixé an̄é ḡi ḡi n̄iaíw̄é t̄iñi imón̄ir̄irani, íwiár̄íawéyé t̄iñi imón̄ir̄irani, en̄ánáyé, ayé ep̄ir̄íá seáyé e imóniñp̄i r̄ip̄ir̄ini. Wigé imóniḡáyó wéyo umep̄ir̄íá nán̄i éwap̄in̄ir̄ixini. Wigé xaniyaú umeḡípa wiwan̄iñyé en̄i r̄ixa xwé niwiaror̄iná ax̄p̄i umep̄ir̄íá nán̄i éwap̄in̄ir̄ixini. E nerónáyé, Gor̄ixo yayé winar̄iñp̄i yar̄iñaḡíá nán̄i rar̄iñini.

⁵ Ap̄ixé an̄é aga úmayé imóniñé ḡi ḡi Gor̄ixo ar̄ir̄á onin̄iri dijé wikw̄moariñr̄ini. E ner̄iná ár̄fw̄iyim̄irani, ikw̄áw̄iyiran̄i, om̄i r̄ixiñé ur̄iri yar̄iñé wir̄i yar̄iñr̄ini.

⁶ E ner̄i aí ap̄ixé an̄é ḡi ḡi “Pí en̄iño?” n̄iyaiwir̄i m̄iñé winar̄iñp̄ini “Oem̄ini.” n̄iwimón̄ir̄ináyé, s̄ini s̄iñé nimón̄iri n̄iñwear̄i aí aga pen̄iñé imón̄ini.

⁷ Ap̄ixé an̄íwayá n̄iaíw̄yé t̄ini íwiár̄íawéyé t̄ini p̄ir̄aniñé numero xw̄iyá mur̄ipaxé imón̄ir̄ixin̄iri nioni r̄irar̄iñápi sekaxé nura úir̄ixini.

⁸ Ayé r̄ip̄i nán̄i “Nioni r̄irar̄iñápi sekaxé nura úir̄ixini.” r̄irar̄iñini. Ámá go go xegé imóniñyó mumepa ner̄iná Jisasomi dijé wikw̄roariñp̄i r̄íw̄é r̄ir̄iwám̄ini n̄imamori

sipí amá dñj m̄w̄kw̄roariḡáȳf̄ yariḡáp̄imī n̄imúrorī aga sipí imóniñj̄p̄ī yarinī. E ner̄ī aí go go xanīpiaúmī mumepa ner̄inā aȳf̄ aga an̄j̄pax̄f̄ sipí imóniñj̄p̄ī yarinī.

⁹ Apix̄f̄ an̄f̄ wí s̄inī xwiogw̄f̄ 60 m̄imúropa en̄áná íkw̄f̄ Jisasoyā s̄iyik̄f̄ imóniḡáȳné apix̄f̄ an̄iwamī ar̄irá wian̄f̄wan̄iro n̄ánī wiḡf̄ yōf̄ ñwirárariḡánamī m̄ñwirár̄ipa éir̄ix̄inī. E ner̄ī aí í ox̄f̄ ná wom̄inī píran̄iñj̄f̄ meánaḡī en̄aḡī w̄inīr̄ī

¹⁰ “San̄f̄ píran̄iñj̄f̄ nearápar̄iñj̄r̄inī.” rar̄iñaḡf̄a ar̄f̄a wir̄ī “Xeḡf̄ n̄iaíw̄f̄ píran̄iñj̄f̄ meaḡir̄inī.” rar̄iñaḡf̄a ar̄f̄a wir̄ī amá an̄f̄ m̄idán̄f̄yo aiwá m̄iran̄j̄f̄ yaḡī imóniñaḡī w̄inīr̄ī amá Gor̄ixoyáyo ar̄irá n̄iwir̄inā s̄iyik̄w̄p̄niñj̄f̄ nimónimáná ar̄irá wiaḡī imóniñaḡī w̄inīr̄ī amá wí dñj̄f̄ r̄f̄a uxear̄iñaḡī n̄iw̄inīr̄inā seáȳf̄ wiaḡī imóniñaḡī w̄inīr̄ī pí pí nan̄j̄f̄ imóniñj̄p̄ī “Oem̄inī.” n̄iyaiwir̄ī dñj̄f̄ w̄kw̄f̄roaḡī imóniñaḡī w̄inīr̄ī ner̄ináȳf̄, iyá yōf̄ anan̄ī íkw̄f̄nam̄ī ñwirár̄ir̄ix̄inī.

¹¹ E ner̄ī aí apix̄f̄ an̄f̄ s̄inī apian̄j̄pia mimónīpa eḡíwayá yōf̄ m̄ñwirár̄ipa éir̄ix̄inī. Aȳf̄ r̄ip̄ī n̄ánī rar̄iñj̄inī. Apix̄f̄ an̄f̄ s̄inī apian̄j̄pia mimóniḡíwa “Ámī ox̄f̄ wo t̄inī oinaiȳf̄.” wimónáná s̄inī Kiraiso n̄ánī dñj̄f̄ mamóniñj̄f̄ nero “Ámī wom̄ī omeánim̄inī.” wimónar̄iñj̄f̄ en̄aḡī n̄ánī rar̄iñj̄inī.

¹² Íwa e nerónáȳf̄, oyá s̄m̄iman̄f̄yo dán̄f̄niñj̄f̄ re rár̄iḡáp̄ī, “Ámī ox̄f̄ m̄imeán̄f̄ sa Kiraiso t̄inī nikár̄inīr̄inā apán̄r̄inī.” rár̄iḡáp̄ī r̄f̄w̄m̄inī mamoar̄iḡf̄a en̄aḡī n̄ánī xw̄iȳf̄a meár̄iniñḡíwa imónar̄iḡf̄ar̄inī.

¹³ R̄ip̄ī en̄f̄ yariḡf̄a en̄aḡī n̄ánī rar̄iñj̄inī. Om̄iñj̄f̄ b̄ī mé kikīf̄a néra wan̄iro n̄ánī néwap̄f̄ga nuro aí nepa kikīf̄a b̄ī yariḡf̄aman̄ī. An̄f̄ iwá iwám̄ī nemeróná xw̄iȳf̄a m̄imaȳf̄o roro wiár̄f̄ n̄irémoro xw̄iȳf̄a répiroro neróná xw̄iȳf̄a píran̄iñj̄f̄ n̄ir̄ipax̄f̄ mimóniñj̄p̄ī rar̄iḡf̄ar̄inī.

¹⁴ Aȳin̄ánī “Apix̄f̄ an̄f̄ s̄inī apian̄j̄pia mimóniḡíwa re éir̄ix̄inī.” nimónar̄inī. “Ámī ox̄f̄ n̄imeán̄iro n̄iaíw̄f̄ n̄ix̄ir̄iro uméir̄ix̄inī.” nimónar̄inī. Íwa e neróná amá Jisasomī dñj̄f̄ m̄w̄kw̄ró nene n̄ánī wik̄f̄ neaóniñj̄f̄yo wo íwa ap̄inī yar̄iñaḡf̄a n̄iw̄inīr̄inā “Íwa sipí yar̄iñoī.” near̄ipax̄f̄ wí imónin̄f̄aman̄ī.

¹⁵ E ner̄ī aí apix̄f̄ an̄f̄ wíwa Setenomī x̄f̄d̄ip̄r̄ī n̄ánī r̄ixa Jisasomī p̄f̄nī n̄iw̄iar̄imī wiḡf̄mī war̄iḡf̄a en̄aḡī n̄ánī rar̄iñj̄inī.

¹⁶ Apix̄f̄ Kiraisomī dñj̄f̄ w̄kw̄f̄roariḡf̄a ḡiȳf̄ ḡiȳf̄ wiḡf̄ apix̄f̄ an̄f̄ en̄ánáȳf̄, Jisasoyá s̄iyik̄f̄ imóniḡf̄ayo an̄iñj̄f̄ wikár̄ip̄r̄ix̄inīr̄ī wiwan̄iñj̄f̄yo íwamī píran̄iñj̄f̄ numero ar̄irá w̄ir̄ix̄inī. Aȳf̄ Jisasoyá s̄iyik̄f̄ imóniḡf̄aȳf̄ apix̄f̄ an̄f̄ úmaȳf̄ imóniḡf̄iwamī ar̄irá wip̄r̄f̄a n̄ánī rar̄iñj̄inī.

Jisasoyá s̄iyik̄f̄ imóniḡf̄ayo wipen̄weaḡf̄awa n̄an̄ir̄inī.

¹⁷ Jisasoyá s̄iyik̄f̄ imóniḡf̄ayo wipen̄weaḡf̄a numen̄wear̄f̄nā nan̄j̄f̄ nero píran̄iñj̄f̄ yariḡf̄awa yaȳf̄ owin̄inīr̄ī aiwáranī, ñigw̄iranī, m̄inī wiar̄iḡáp̄ī “Biaú m̄inī wipaxowar̄f̄anī?” n̄iyaiwiro wé íkwian̄w̄f̄yo uñwirár̄ir̄ix̄inī. Wipen̄weaḡf̄a xw̄iȳf̄a Gor̄ixoyápmī dán̄i en̄f̄ r̄irémix̄f̄ wiro uréwap̄iyiro yan̄iro n̄ánī an̄iñj̄f̄ min̄f̄ yariḡf̄awa n̄ánī aȳf̄ an̄j̄pax̄f̄r̄inī.

¹⁸ B̄ikw̄f̄yo dán̄i xw̄iȳf̄a r̄ip̄iaú n̄ir̄inīr̄ī eániñaḡī n̄ánī rar̄iñj̄inī, “Bur̄imákaú wit̄p̄ī exwexw̄im̄f̄ oen̄r̄ī xw̄ir̄iñw̄f̄ xap̄ixap̄f̄ nosaxa pwar̄f̄nā b̄ī m̄inīpa oen̄r̄ī man̄j̄ gw̄f̄ m̄ik̄ir̄f̄wipanī.” n̄ir̄inīr̄ī eán̄r̄ī “Ñigw̄f̄ om̄iñj̄f̄ yariḡf̄aȳf̄ wiḡf̄ om̄iñj̄f̄ eḡf̄ap̄ī n̄ánī ñigw̄f̄ meapax̄f̄r̄inī.” n̄ir̄inīr̄ī eán̄r̄ī en̄aḡī n̄ánī wipen̄weaḡf̄aȳf̄ re yaiw̄ir̄ix̄inīr̄ī rar̄iñj̄inī, “Neaip̄en̄weaḡf̄awamī yaȳf̄ owin̄inīr̄ī m̄inī wiar̄iñwáp̄ī biaú m̄inī wipaxowar̄f̄anī?” yaiw̄ir̄ix̄inīr̄ī rar̄iñj̄inī.

¹⁹ Amá ná won̄ī n̄iw̄iap̄f̄nīmear̄ī Jisasoyá s̄iyik̄f̄ imóniḡf̄ayo wipen̄weañj̄f̄ wom̄ī xw̄iȳf̄a nuxekw̄f̄morī “Sipí yar̄inī.” r̄iránáȳf̄, ar̄f̄a m̄iwipanī. E ner̄ī aí s̄ñjw̄f̄ w̄inaróf̄aȳf̄ waúran̄ī, waú woranī, en̄ánáȳf̄, aȳf̄ anan̄ī ar̄f̄a w̄ir̄ix̄inī.

²⁰ Wipenweagfá arfki fwi yarigfáyo Jisasoyá siyikf imónigfá niyfyá siñwf anigfe dání mîxî urfirixîni. Wa enî wáyf nero axîpi mepa epîrfa nání “Niyfyá siñwf anigfe dání urfirixîni.” rîrarîñîni.

²¹ E nerî aí nionî Gorîxoyá siñwf tîñf e dání tîni Kiraisî Jisasoyá siñwf tîñf e dání tîni anînajî xfo íá yiyamîximî enîfyá siñwf tîñf e dání tîni xwîyíá joxî mîrîmúropaxî imónîñf rîpi orîrîmîni. Joxî nionî wipenweagfáwa nání rîrarîñápi nerîná wî nání “Ámá nionîyáyrîani?” niyaiwirî niyîñwîrónîrî mepa érixîni. Wî dixfyonî sîmî sîmî e nîmerî mepa érixîni. Xîxenî wigî yarigfápi tîni wiîrîxîni.

²² Joxî ámá wo ayá tîni nîmearî Jisasoyá siyikf imónigfáyo wipenweañf wo imónîwîniñîni nîwimîxîrî wé seáyî e mîwikwiárîpanî. Apaxî mé wipenweañf wo oimónîrî wimîxáná fwi ayf yarigfápi rîxîmeanîñîrî rarîñîni. Joxî fwi bî mé íkwîráfnaxîñîñf imónîwîniñîni rarîñîni.

²³ Timotioxî, íníná aga simîxî agwîyo siayarîñîpi nanî sinî nání aga iniñîñî mîñîpa nerî marîsinîfá nání wayíá iniñî wainî bî tîni nîrîxîni.

²⁴ Sipî ámá wa éfápi siñánîñe dání éfá enagi nání sinî pîfá minîñáná aí rîxa siñánî imónarîñîrîni. E nimónîrî aí sipî wa éfápi inîmî dání éfá enagi nání pîfá néfasáná enáná siñánî imónarîñîrîni.

²⁵ Axîpi énîñf nanî wa éfápi siñánîñe dání éfá enagi nání siñánî imónarîñîrîni. E nimónîrî aí nanî wa yumîí éfápi anîñf yumîí imónarîpaxîmanî.

6

Ámá xînáiwánîñf nimónîro omîñf wiîarîgíáyf nánîrîni.

¹ Ámá xînáiwánîñf nimónîro omîñf wiîarîgíáyf wigî bosowa nání “Awamî wéyo umerane xîxenî arfá yîmîgî wirane epaxowarîani?” niyaiwiro api e wiîrîxîni. Awa Gorîxo nání sipî mîrîpa ero none ámáyo uréwapîyarîñwápi nání sipî mîrîpa ero oépyonîrî rîrarîñîni.

² Go go xegî boso Jisasomî diñf wîkwîroarîñf wo enánáyf, diñf re nîwîaiwirî paimîmî mîwîpa éwîniñîni, “Xfo enî gî Jisasomî diñf wîkwîroarîgîwî wo enagi nání sa gî nîrîxîmeanîñf imónîñf worîani?” E nîwîaiwirî paimîmî mîwîpa nerî rîpiñî yaiwîwîniñîni, “Gî bosî omîñf wiîarîñáo Jisasomî diñf wîkwîroarîñf wo imónîrî Gorîxo diñf sîxî uyarîñf wo imónîrî eno enagi nání arfá yîmîgî nîwirî omîñf owîimîni.” yaiwîwîniñîni. Xînáiwánîñf nimónîrî omîñf wiîarîgíáyf nání rîrarîñápi dání siyikf Jisasoyá imónigfá joxî tîñf e ñweagfáyo uréwapîyirî enî rîrémîxî wirî érixîni.

Mimónî uréwapîyarîgíáyf nánîrîni.

³ Ámá go go xwîyíá nionî rîrarîñápi marfáti, xegî bî imónîñîpi —Api xwîyíá píránîñf réwapîniñîpi tîni xîxenî mimónîñîpiñîni. Xwîyíá negî Ámîná Jisasî Kiraiso rîñîpi tîni xîxenî mimónîñîpiñîni. “Gorîxomî píránîñf nîxîdirîná epaxî, ayf apîrîni.” rîñîpiñî tîni xîxenî mimónîñîpiñîni. Xwîyíá xegî bî imónîñf api íá xîrarîñf go go

⁴ wárî nimónîrî aí aga niñfá nanî bî mimónîñorîni. O xwîyíá rîrowiámî inarîgíápi nání wî tîni orînaneyîniñî sîmî xeadîpénarîñîrîni. Xwîyíá xîmîximî ninîro rarîgíápi nání enî wî tîni orînaneyîniñî sîmî xeadîpénarîñîrîni. E yarîñîpîmî dání ámá sipî diñf yaiwinîro xwîyíá mîximîxeawiámî inîro ikayîwî rîñîro anîdiñf yaiwinîro

⁵ xîxewiámî rîñîro yarîgíárîni. Ámá e yarîgíáyf diñf xeyánîñf imónîro xwîyíá Jisaso nání nepaxîñf imónîñîpi bî sinî mîxénîñf imónîro egíáyîrîni. Xenwîniñî re yaiwîarîgíárîni, “Gorîxomî nîxîdirîñîpîmî dání amîpî xwé meapîrfa nánîrîni.” yaiwîarîgíárîni.

“Íá xîrîñápi apánîrîni.” yaiwîarîgíáyf tîni e mîyaiwîarîgíáyf tîni nání urîñf nánîrîni.

⁶ Ayí e yaiwiarinagá aí áamá “Amípí nioní íá xirinápi, ayí apánirini.” yaiwiarigfáyí Gorixomi nixídirinípimi dání amípí Gorixo “E wíimiginí.” yaiwiarinípí wí mímúronigfáyirini.

⁷ Inókiwa neaxirigíte dání amípí wí tñj ímóninwaéne íá neaxirigfáraní? Péwaé dání ení amípí wí nimeámí wanfáwaní? Oweoi.

⁸ Ayínáni sa aiwá naní nániraní, aikí yínani nániraní, apáni enjánáyí, diñj re oyaiwianeyí, “Nene íá xirinwápi ayí apánirini.” oyaiwianeyí.

⁹ E nerí aí áamá amípí wí mímúropa oenirí yarigfáyí re yarigfáriní. Amípí wí nánini ayá síwí nuroríná mñj síxí nínirínipimi dání wiwaniníyí mfréyóniní píkínarigfáriní. Ayí majfá nikáriníro amípí rfwéná xeaniní wímeapaxí imóninípí nání ikíniní sípí wiariníriní. Maiwí e néra núfasáná rfwéná síwá nerí piéropírfáriní.

¹⁰ Ayí rípi nání rariníni. Áamá nigwí nánini diñj sípí níwiríná ayí íwí xixegíni oépyinirí wipemeariníriní. Áamá wí nigwí nánini ikíniní sípí níwirinípimi dání xwiyfá nene diñj íkwíroarinwápi ríxa píní níwiárimí majmajfá néra xenwími nuro ríniní meárinarinagá nání rariníni.

“Pírániní nerí diñj níyimínipí xaiwí íá maxíririxini.” uriní nánirini.

¹¹ “Gorixo ‘Timotio e éwiniginí.’ wimónarinípí tñj xixeni oemini.” yaiwiariníoxí, sípí apimí píraniní éf meníririxini. E neríná “Wé róniní imóninípini oemini.” yaiwirí “Gorixomi píraniní nixídiríná epaxípiní oemini.” yaiwirí “Omí aniní diñj owíkwíróminí.” yaiwirí “Ámáyo diñj sípí owimini.” yaiwirí “Pí pí nímeápi xwámámí oemini.” yaiwirí “Ámáyo nípyiní owimini.” yaiwirí éririxini.

¹² Joxí Jisasomí diñj níwíkwíroríná áamá “Xíto xopírarí níniríenino?” níyaiwinirí ení neánirí ení menarigfípa axípi éririxini. E nerí diñj níyimíní joxí e oimónirí wéyo íá rumírinípí xaiwí íá maxíririxini. Joxí naní imóniní diñj wíkwíronípí ríxa áamá obaxí arfá egíte dání waroparí winí enagí nání rírariníni.

¹³ Gorixo —O pí pí diñj tñj imóninípí nání mfkí ikinorini. O tñj Kiraisí Jisaso —O míxí ináyí Podiasí Pairato xwiríxí umearíná xíto nání waroparí xixeni inínorini. O tñj awaú arfá egíe dání xwiyfá joxí mímúropaxí imóniní rípi orírimini.

¹⁴ Joxí sekaxí Áminá Jisasa Kiraiso nínearimí peyinípí xixeni éririxini. E nerí Jisaso síjání piaumímí iníe nání joxí rídupaxí imóninípí mepa néra urí áamá xwiyfá “O sípí yarini.” rímeapaxí imóninípí mepa néra urí éririxini.

¹⁵ Gorixo moáriníná nimóniríná o síjání piaumímí iníníriní. Ayí rípi nání rariníni. Gorixo yayí xíto winarinípí nání xewanino mfkí ikinorini. Ná woní onini seáyí e imóninorini. Míxí ináyí níminí nweagfáyo seáyí e wimóninorini. Áminá níyoní ení seáyí e wimóninorini.

¹⁶ Aniní noní nweano, ayí ná woní onirini. Wíá o ómíxarinípí ináyiníní píroarinagí nání áamá anwí e pupaxomani. Áamá wí sínwí winígómani. Wí ení sínwí winípaxí imóninomaní. Omí áamá níneneni seáyí e uméwaniginí. O aniní íníná neamenweáwiniginí. “E imóníwiniginí.” nimónariní.

Áamá amípí wí mímúronigfáyí epaxípi nánirini.

¹⁷ Áamá agwí ríná amípí wí mímúronigfáyo re uríririxini, “Wárixayíné mimónipa ero amípí seyíné míseamúroarinípí nání ‘Aniní íá xiraníwáriní. Wí anípa imóniní menini.’ míyaiwipaxí enagí nání apimí diñj mñjwírarípa ero éririxini. É mepa nero Gorixo —O yayí oneaininírpí níneaiapírná xwapí ayá wí neaiaparínorini. Omíni diñj unwírarípyoi.” uríririxini.

¹⁸ Rípi ení uríririxini, “Ámáyo naníni wiíro saní nurápiróná onímíapí murápi ayá wí urápiro yaní ewaní imóniro amípí bí wáwuñj oimoaneyiníro tiro éririxini.

¹⁹ Seyfne e nerónáyí, nepa amípi ayá tñj ímóniri nípémáná r'wíyo seaímeanfa imóniri enjipi awí eámeámí yáraríhoi. Api dñj ñwiráripaxí imóniñjipirini. Api dñj ñiyimñj ímóniñjipi maxiripírfá nání sñjánñj eánarígfápirini.” E uríirixini.

“Nioní nira weapíapi símimañmíni tñei.” uríñj nánirini.

²⁰ Timotioxi, nioní e éirixiniri dñj ñwirárijápi r'wímíni mitípani. Símimañmíni tñei. Ámá Goríxomí m'xídarígfáyí xwíyá ík'fá iwíyo dání rarígfápi tñi xwíyá ikweakwímí r'naríñjipi —“Api xixeni ñj'fá imóniñjipirini.” nírro aí yapí rarígfápirini. Api tñi gí tñj e dání xe orípoyiniri sñwí m'wínipa éirixini.

²¹ Ayí ámá wí “Xwíyá apimí dání ñj'fá imóniñwaénerini.” níriniñjipimí dání ríxa majímaj'fá néra xenwímí ug'fá enjagi nání raríñjini.

“Goríxo wá r'wian'wínigini.” nimónarini.

Payí Poro Timotio nání ríwíyo eañnaríní.

Payí rina Timotio nání Poro ná ríwíyo eañnaríní. Poro ámi añí yoí Romíyo gwí nñwearíná Timotio síní Epesáyo nñwearí Jisasoyá síyikí e imónígfáyo umenweañáná Poro “Nioní nípíkíprí añwí ayorfaní?” nñyaiwiríná Timotio ení neága nurí pí pí wímeáfpimí xopírárí wipaxí imóníwínígnírní payí rina nearí dñjé síxé umímoñnigíní.

1 Poroní —Nioní Goríxo wimóníagí nání Kiraisí Jisasoyá wáí wurímeiaríná woníríní. O tñní níkarínírnífpimí dání dñjé nñyímníjé imóníñwá Goríxo negí símímaníyo dáníníjé “Apí seaímífaríní.” nearíjéfpí nání wáí wurímeíwínígnírní nírfípeañoníríní.

2 Nioní Timotioxi —Joxí gí niaíwoxíníjé dñjé síxé ríyíñáoxíní. Joxí nání payí rina nearí mónaparíní. “Negí ápo Goríxo tñní Áminá Kiraisí Jisaso tñní awaú wá ríwianírí ayá rírímíxírí joxí nñwayírónírí ñwearí nání siiri éfísíxíní.” nimónaríní.

“Joxí nání Goríxomí yayí wiarínjární.” urínjé náníríní.

3 Nioní anínjé ikwáwíyiraní, áríwíyiraní, Goríxomí joxí nání ríxínjé nírruríyíríná omí —O nioní yarínjé re niníríná “Negí aríowa omí píranínjé níxífdíroná yagífápa nioní ení axípi xídarínjáonírání?” yarínjé e niníríná esísí bí míníní xídarínjáoríní. Omí joxí nání ríxínjé nírruríyíríná yayí wiarínjární.

4 Nioní yayí nísiárimí níbírná joxí ñwí neawáríagí ranínjápí nání dñjé nímoríná ámi dñjé nífá ayá wí ninínífa nání “Síñwí oranímíní.” nñyaiwirí íkíníjé sípí niarínjéríní.

5 Joxí nání dñjé nímoríná dñjé re ninarínjéríní, “O mimóní dñjé wíkwíroñomaní. Aga nepa Jisasomí dñjé wíkwíroñoríní.” Dñjé e ninarínjéríní. Díxé ríáí Roisí xámí wíkwírorí díxé rínáí Yunisí ení wíkwírorí yagífápa joxí ení “Axípi wíkwíroaríní.” nimónaríní.

“Xwíyífá yayí neainarínjéfpí nání ayá mísínípaní.” urínjé náníríní.

6 Ayínání dírrí rípi osimíní. Nioní gí wé seáyí e síkwíaríná Goríxo e epaxo imóníwínígnírní símíxínjéfpí —Apí ríxa rínayíní yárinínjéfpírní. Apí ámi ríá ápiáwí xwé oenírí pírámfí yarínjéwápáníjé inírríxíní.

7 Ayí rípi nání rírariníní. Goríxo kwíyí ayá ígígí neainípxé imónínjéfpí míneaiapí ení neánírane ñweaaníwá nání neaimíxírí ámayo dñjé sípí wianíwá nání neaimíxírí awayíní nípíreánírane yaníwá nání neaimíxírí enífa nání imónínjéfpí neaiapínjé enagí nání rarínjíní.

8 Ayínání negí Áminá Jisási Kiraiso nání wáí nuríríná ayá wí mísíní ananí wáí uríríxíní. Nioní o nání wáí urímeiarínjagí nání gwí nñwirárígní nání ení ayá mísínípa éwínígní. E mepa nerí Goríxo ení síxé símíxínjéfpimí dání re yaiwíríxíní, “Nioní ení Poro enípa axípi nerí xwíyífá yayí neainarínjéfpí wáí urarínjápimí dání xeanínjé nínímearínáyí, ananíríní.” yaiwíríxíní.

9 O nene yarínjéwápí nání dñjé nímorí yeáyí níneayímíxemearí gí ámá síyíkwí mínígfáyí oimónípoynírí wéyo ífá neaumírínjémaní. Eníná dání “Nioní wá níwianírí e wíimífaríní.” yaiwíaragífpí nání dñjé nímorí yeáyí níneayímíxemearí nioníyáyí oimónípoynírí wéyo ífá neaumírínjéríní. O xwífá síní mímíxínígnáná re nñyaiwirínjéfpimí dání wá neawianínjéríní, “Kiraisí Jisaso ámayo yeáyí uyímíxemeáwínígnírní uowáríímígní.” nñyaiwirínjéfpimí dání wá neawianínjéríní.

10 Eníná dání wá e neawianínjé enagí aí agwí ríná Kiraisí Jisaso —O yeáyí neayímíxemeánífa nání neaiñoríní. O ríxa xwífá tíyo níbírníjéfpimí dání Goríxo “Wá seawianímífaríní.” rárinjéfpí ríxa síñání piaumímí inínjéríní. Xwíyífá nene

yayf neainarinjipimi dani Jisaso wfa neaokimixana re niyaiwirane nijfa imoninjwini, “Pearinjwapimi Jisaso xopirarmf iyf riwinjiginif? Dinf niyiminf nene maninf aninf njweanfwa nanf ipi rineaiapinjiginif?” niyaiwirane nijfa imoninjwini.

¹¹ Xwiyfa yayf neainarinf api nanf awanjf urimerf waf urimerf urewapiyemerf ewiniginiri nifpeanonirini.

¹² E nifpeanonf enagf nanf xeaninf ripi nimeanjirini. E nerf af api nanf nionf ayaf wf mininarinini. Ayf ripi nanf ayaf wf mininarinini. Gorixo, nionf dinf wikwironao nanf nionf nijfarini. “O xwiyfa yayf neainarinf waf rimewiniginiri nanf faninf niepxfniasinif sfaf Jisaso weapinfayi imonife nanf ananf menjweapaxorini. Amaf amf sinjf xegf bi tinf sayaf nimixiri riririxiniri menjweapaxorini.” nimonarinjagf nanf ayaf wf mininarinini.

¹³ Xwiyfa enwipearininf, nionf xaminoxif e dani waf urif urewapiyirif ewiniginiri sinjwepigf siarfnaf arfaf ninjipf xaiwf fa xiririxini. Kiraisf Jisaso tinf nawini nikarinirfnaf dinf wikwrorif dinf sixf uyirf nerinjipimi dani xwiyfa api xaiwf fa xiririxini.

¹⁴ Xwiyfa ayaf tinjf imoninjf faninf siepxfniasininf api kwiyf Gorixoyapimi dani —Apf siyikwf bi mininjpirini. Dinf neaxixeronjpirini. Apimi dani faninjf siepxfniasininjipf fa nixiriri menjweairixini.

“Esia piropenisfyo danjyf niniepisamoarimi ugfaawixini.” urinjf nanirini.

¹⁵ Joxf nijfarini. Esia piropenisfyo danj Jisasomf dinf wikwroarigfa ninf niniepisamoarimi ugfaawixini. Niniepisamoarimi nuronaf wigf waf Pigeraso tinf Xemoseniso tinf awaf enf niniepisamoarimi ugfisixini.

¹⁶ E nerf af “Amfnaf Jisaso Onesiporasomf tinf amaf xegf aniwami wearigfayo tinf ayaf urimixfwiniginif.” nimonarini. Ayf ripi nanirini. O amf amf dinf sixf nimimoayinjirini. Nionf gwf njweanjonf nanf aiwf ayaf miwinf

¹⁷ anf Romf rippimf niremonapirfnaf nionf nanf ayaf tinf pfa nera nurf nimeanjiginif.

¹⁸ Ayfnanf “Sfaf negf Amfnaf Jisaso amaf niyonf mi omomiximf enfayimi omf ayaf urimixfwiniginif.” nimonarini. Nionf sinf Epesafyo njweanfnaf seayf o ninjipf nanf enf joxf rixa nijfa imoninjini.

2

“Xwiyfapi wifyo enf faninjf wiepxfniasirixini.” urinjf nanirini.

¹ Ayfnanf gf niaifwninjf imoninjoxif, joxf re niyaiwininjipimi dani, “Kiraisf Jisaso tinf nawini ikarininjafonf enagf nanf Gorixo waf wf miniwianipa yarinjirani?” niyaiwininjipimi dani enj sixf eanei.

² Xwiyfa nionf amaf obaxf arfaf egfe dani rarfnaf arfaf ninjipf joxf enf amaf dinf unwiraripaxf imonigfayo awanjf nurif faninjf wiepxfniasirixini. Ayf e dani xaminf wifyo urewapiyipaxf imonipirfa nanf rirarinini.

“Jisasomf xfdarinjagf nanf sikarfapf xwamamf wiririxini.” urinjf nanirini.

³ Ewayf xwiyfa bi ripi nanf dinf mo. Siminjf winarigfayf wami wimeanipf nanf ududf mirinipa nero wigf mixf inayomf enj neanfro numf uxfdarigfawa yapf joxf enf axipf e nimoniri Kiraisf Jisasomf nixdfirfnaf simeanfapf nanf ududf mirinipa nerf xe onimeaniri xdfirixini.

⁴ Siminjf winarigfawa siminjf winarinjwaf none yarinjwapi nanf yayf owininiri pf pi ominjf amaf sfaf ayf ayo yarigfapf xe nawini rfgwirfgwininjf oeaniniri me naf bnaf xfo wimonarinjpinf yarigfarini.

⁵ Ewayf xwiyfa ripi nanf enf dinf mo. Yamiyamuronigf inarigfa go go yamiyamuronigf inipirf nanf xiawo rarfipimi xixenf arfaf mwf aninjf winjagf

náni manj n̄w̄iaíkir̄i xeḡ d̄iñj̄ t̄ñi áw̄ini e n̄yaim̄i n̄yap̄ir̄fnáȳf̄, yaȳf̄ n̄w̄imorī yam̄iyamúróniḡf̄ nin̄r̄fná múróomī m̄ini win̄f̄p̄i wipax̄f̄ men̄ini.

⁶ Ewaȳf̄ xw̄iȳf̄á r̄ip̄i náni eni d̄iñj̄ moi. Ámá n̄r̄f̄kw̄in̄r̄i om̄iseáȳf̄ éo, o xámi w̄f̄wamī n̄imúrorī aiwá n̄m̄iri n̄paxor̄ini.

⁷ Ewaȳf̄ xw̄iȳf̄á nioni n̄ra weapar̄iñáȳf̄ náni d̄iñj̄ moi. Joxi e ner̄fná Ámináo sim̄ix̄iñ̄p̄imi d̄áni re yaiwipax̄r̄ini, “Aȳf̄ ap̄i náni r̄fa r̄iniñi? Ap̄i náni r̄fa r̄iniñi?” yaiwipax̄f̄ enaḡi náni “Ap̄i náni d̄iñj̄ moi.” r̄irar̄iñini.

⁸ Joxi Jisasi Kiraiso náni ar̄f̄á w̄i mikeamopani. Nioni xw̄iȳf̄á yaȳf̄ neainar̄iñ̄p̄i wáf̄ n̄r̄ir̄fná re rar̄iñápa “O n̄ipémáná ámi xwár̄fp̄áyo d̄áni wiápn̄imeañor̄ini. Neḡf̄ ar̄fo m̄ix̄f̄ ináȳf̄ Depitoyá iwiárf̄awéȳf̄ wor̄ini.” E rar̄iñápa o xixeni ap̄i e imóniñor̄ini.

⁹ Nioni xw̄iȳf̄á ap̄i wáf̄ urar̄iñaḡi náni “O n̄ip̄ikw̄ini m̄iyar̄iniñi.” n̄iniawiro xean̄iñj̄ n̄nikár̄ayiro ámá r̄ik̄ik̄ir̄f̄o yar̄iḡf̄áyo gw̄f̄ ñwirár̄ar̄iḡf̄ápa ap̄i eni ap̄i eni niḡf̄ár̄ini. Nioni gw̄f̄ n̄ñwirár̄iḡf̄á aiw̄i xw̄iȳf̄á Gor̄ixoyápi eni gw̄f̄niñj̄f̄ m̄ñwirár̄iniñi.

¹⁰ Xw̄iȳf̄á Gor̄ixoyápi eni gw̄f̄niñj̄f̄ m̄ñwirár̄iniñaḡi náni nioni ámá Gor̄ixo xeḡf̄ f̄á ȳyam̄ix̄im̄f̄ en̄ȳf̄ náni d̄iñj̄ n̄imorī nioni nikár̄ar̄iḡf̄ápi n̄ip̄im̄ini xwámám̄f̄ wiar̄iñár̄ini. Ámá aȳf̄ Kiraisi Jisasom̄i d̄iñj̄ w̄ikw̄iróaná o t̄ñi naw̄ini nikár̄iniñ̄p̄imi d̄áni yeáȳf̄ uyim̄ixemear̄i añ̄nam̄i x̄fo t̄ñi an̄iñj̄ seáȳf̄ e nimóniño ñweap̄r̄f̄a náni wim̄ix̄irī éw̄iniñ̄r̄i e yar̄iñár̄ini.

¹¹ Xw̄iȳf̄á re r̄iniñ̄p̄i nene d̄iñj̄ ñwirár̄ipax̄f̄p̄ir̄ini, “O t̄ñi nikár̄iniñ̄p̄imi d̄áni peñwaéneniñj̄ en̄jánáȳf̄, d̄iñj̄ n̄iyim̄iñj̄f̄ eni t̄ñwaéne nimóniño o t̄ñi ñwean̄f̄wár̄ini.

¹² Nene pí pí neaímeáfyo xwámám̄f̄ n̄wiranénáȳf̄, w̄iyo eni seáȳf̄ e n̄wimóniñane x̄fo t̄ñi naw̄ini umen̄wean̄f̄wár̄ini. Nene ‘O neḡf̄ Ámináomani.’ n̄r̄iranénáȳf̄, x̄fo nene náni eni ‘Aȳf̄ náni nioni maj̄f̄ár̄ini. Ḡf̄ ámá w̄imani.’ r̄iniñár̄ini.

¹³ Nene íníná d̄iñj̄ neañwirár̄ipax̄f̄p̄i mepa yar̄iñagw̄i aiw̄i o sa an̄iñj̄ d̄iñj̄ uñwirár̄ipax̄f̄p̄i yar̄iñor̄ini. Ámi s̄iñj̄ b̄i nim̄ix̄irī r̄ipax̄f̄ mimóniño enaḡi naniñini.” Xw̄iȳf̄á e r̄iniñ̄p̄i nene d̄iñj̄ ñwirár̄ipax̄f̄p̄ir̄ini.

“Ur̄ewap̄iyar̄iḡf̄áȳf̄ xw̄iȳf̄á x̄im̄ix̄im̄f̄ nin̄iro m̄ir̄iniñpa éf̄rix̄ini.” ur̄iñj̄f̄ nán̄ir̄ini.

¹⁴ Xw̄iȳf̄á nioni r̄irar̄iñápi ámá joxi t̄ñj̄ e ñweaḡf̄áyo dir̄ir̄f̄ w̄ir̄ix̄ini. E ner̄fná Gor̄ixo s̄iñw̄f̄ an̄iñe d̄áni joxi r̄iper̄ir̄f̄ xw̄iȳf̄án̄iñj̄f̄ b̄i m̄ir̄f̄ aga nepa sekax̄f̄ re ur̄f̄ir̄ix̄ini, “Xw̄iȳf̄á náni x̄im̄ix̄im̄f̄ nin̄iro m̄ir̄iniñpa époȳf̄.” ur̄f̄ir̄ix̄ini. X̄im̄ix̄im̄f̄ nin̄iro r̄inar̄iḡf̄ápi ámá w̄iyo nanj̄f̄ b̄i w̄iar̄iñ̄mani. Ar̄f̄á wiar̄iḡf̄áyo xw̄ir̄f̄á wik̄ixear̄iñj̄f̄ enaḡi náni rar̄iñini.

¹⁵ Gor̄ixo “Timotio m̄im̄iwiároar̄iñj̄ wo r̄fa imónini?” osiaiwin̄r̄i an̄iñj̄ min̄f̄ éf̄rix̄ini. Xw̄iȳf̄á nepax̄iñj̄f̄ imóniñ̄p̄i xeḡf̄ r̄iniñ̄p̄a n̄ren̄w̄ipéa nur̄i ur̄f̄ir̄ix̄ini. E ner̄f̄ re éf̄rix̄ini. Ámá wiḡf̄ om̄iñj̄f̄ ner̄fná nanj̄f̄ éf̄á enaḡi náni “Ámá om̄iñj̄f̄ nioni éap̄i s̄iñw̄f̄ n̄w̄iniñ̄r̄fnáȳf̄, ayá nin̄pax̄f̄mani.” yaiwiar̄iḡf̄áȳf̄ yar̄iḡf̄ápa ax̄f̄p̄i éf̄rix̄ini.

S̄ip̄i xw̄iȳf̄á Gor̄ixom̄i m̄ix̄f̄dar̄iḡf̄áȳf̄ rar̄iḡf̄ápi nán̄ir̄ini.

¹⁶ Xw̄iȳf̄á ámá Gor̄ixom̄i m̄ix̄f̄d̄ipa ner̄fná r̄iro ík̄f̄á iwf̄yo d̄áni r̄iro yar̄iḡf̄ápi ḡf̄ t̄ñj̄f̄ e d̄áni or̄f̄poȳniñr̄i s̄iñw̄f̄ m̄iw̄iniñpa éf̄rix̄ini. Aȳf̄ r̄ip̄i náni rar̄iñini. Xw̄iȳf̄á ík̄f̄á iwf̄yo d̄áni rar̄iḡf̄ápi, aȳf̄ Gor̄ixom̄i m̄ix̄f̄d̄ipa ep̄r̄f̄a náni ná j̄e x̄ixoȳf̄ipīf̄ m̄foar̄iñ̄r̄ini.

¹⁷ Ámá aȳf̄ wiḡf̄ p̄né e rar̄iḡf̄ápi oremán̄iñj̄f̄ xwé nimóga un̄f̄á enaḡi náni rar̄iñini. Ámá e rar̄iḡf̄áȳf̄ wiḡf̄ waú Xaimeniaso t̄ñi Pairitaso t̄ñi awaúr̄ini.

¹⁸ Awaú xw̄iȳf̄á nepax̄iñj̄f̄ imóniñ̄p̄i p̄ni n̄wiár̄iri maj̄imaj̄f̄á néra xen̄w̄m̄i nur̄iná re rar̄iḡf̄iwaúr̄ini, “Kiraisom̄i d̄iñj̄ w̄ikw̄irówaéne neḡf̄ d̄iñj̄ s̄iñj̄f̄ neaim̄ix̄f̄p̄imi d̄áni r̄ixa wiápn̄imeáwá enaḡi náni n̄ipémáná neḡf̄ war̄ápi ámi r̄f̄wéná b̄i wiápn̄imean̄f̄aman̄i.” rar̄iñaḡi náni ámá d̄iñj̄ w̄ikw̄iróḡf̄á w̄i m̄id̄im̄id̄áni ayagw̄f̄ im̄ix̄ár̄iniñár̄ini.

19 Wí midimídání ayagwí imixárinfá enagí aiwí xwiyfá Gorixoyápi sñániní eáariní. Xwiyfá oyápi sñá aní nimiróná sñá iwamó nitiwayirori tífápi wí míkwiéromioá xáiwí sñániní eáninípi yapí imóniní. Sñániní eáninípi ríwaminí rípiáú níríní eániní, “Ámá xfóyá imónigfáyí ayí Ámináo o nijáriní.” ríní “ ‘O gí Ámináoriní.’ rarigfá gíyí gíyí wigí sipí yarigfápi ríwíminí umamórixiní.” ríní enípiáú apimí níríní eániní.

“Gorixomí seáyí naní wiipaxoxí imónírixiní.” uríní náníriní.

20 Aní xwé wiwámí sixí xixegíní wení. Sixí awiaxí sñá gorí tñraní, sñá siripá tñraní, imixiníniní mīweniní. Úrapí sixí íkíá tñraní, xwíá tñraní, imixiníniní ení wí wení. Wíníyí ayá tñní mearigfápiriní. Wíníyí ayá tñní mīmearigfápiriní.

21 Ayínání ámá gíyí gíyí sipí apí níniní nání igfániní eánigfáyí, ayí ámá Gorixomí seáyí naní wiipaxípiriní. Sixí ayá tñní mearigfáwániní imóniní. Xfo “Awá tñní e éimiginí.” wimónarinípi nání ráriní imóniníwániní imóniní. Sixí ríxa dñí peyeaníwá yapí mimóní aní xiáwo síní awá tñní aiwá ríá yeaanipaxí imóniníwá yapí imóniní. Sixí pí pí naní imóninípi nerfíná meámfániní wí e píraniní nimixiníro weníwá yapí imóniní.

22 Ayínání íwí síkiníyóné íeapá seainípi pírfí nīwíalkiárimí éfí úrixiní. “Wé róniní imóninípimíní oiponimíní.” yaiwirí “Xwiyfá nepaxiní imóninípi dñí nīkwíróa ouminí.” yaiwirí “Ámáyo dñí sipí owiminí.” yaiwirí “Ámá tñní piyfá owírinaneyí.” yaiwirí nerí ámá íkwíráfínániní imónigfápipimí dání Ámináo arírá oneainíri urarigfáyí tñní nawíní xixení e érixiní.

“Xwiyfá ikweakwímfí rarigfápi arfá mīwí píraniní wé urórixiní.” uríní náníriní.

23 E nerí aí xwiyfá majímajfá níkaríníro dñí ríá nīxeyánimáná ikweakwímfí rínarigfápi bí xe oníxímeaníniní sñwí mīwínipa érixiní. Joxí nijáriní. Xwiyfá apí níríniníroná sa ximiximíniní niníro rínarigfá enagí nání raríniní.

24 Ámináooyá xínáiníní nimóniní omíní wíiarigfá gíyí gíyí xwiyfá ximiximíniní niníro mīrīpa érixiní. E mēpa nero ámá níní nání wá wumíxíro píraniní uréwapíyipaxí imóniníro “Sipí ámá ayí níkarfápi ananíniní.” yaiwíro érixiní.

25 Uréwapíyaríná maní pírfí wíalkímí yarigfáyo awayiní xwiyfá nuríro píraniní wé uroaníro érixiní. Ayí “Xwiyfá nepaxiní imóninípi, ayí apírfani?” nīyaiwíro xixení e waropárí epírfá nání xámí imónigfápi Gorixoyá dñí tñní ríwíminí mamórixiníniní awayiní xwiyfá nuríro píraniní wé urórixiní.

26 Ámá ayí ámí dñí íá nīxíróro awí obo —O xfo wimónarinípi oépoyníniní yapí wíwapíyiníoriní. O awí nweaní maní umónfápipimí dání ayí nurakínárimí úrixiníniní awayiní xwiyfá nuríro píraniní wé urórixiní.

3

“ Jisasomí oxídimíní.’ yaiwíarínagí aí ámá sipí xixegíní epírfá nání saní runínfáriní.” uríní náníriní.

1 Joxí rípi nání dñí iróné. Sfá yoparí imóniníyí tñíná Jisaso weapínfáyi síní mimóniníáná “Omí aníní ouxfdaneyí.” yaiwíarigfáyo saní wunípaxí imóninípi wímeanfáriní.

2 Ayí ámá sipíyí rípi rípi epírfá enagí nání raríniní. Wíwaníniní dñí sipí iníro nígwí nání íkíniní sipí iníro mīxí meakíniníro wárxá imóniníro ikayíwí ríro xínáixaneyó aríkwíkwí wíro ámá amípi naní bí wíagfá aí yayí mīwípa ero pí pí nwfá imóninípi wíwífá rírómfí ero

³ úrixímeáyo dñf sñxí muyipa ero símisf neainíroná piyá mñwírinipaxf imóniro sipí owímeaníri mímáyó ríro pí pí feapá winarñfpí mñwiaíkipaxf imóniro pí pípi oyaneyínri neróná ímí tñní ero pí pí nanf imónñfpí nání wikf óñiro

⁴ wigf wñnyf aí nání miyf uríro pasá umero ayá nepearímáná úrapí ero wiwanñfyf nání “Seáyí e mimónipa renwñní?” yaiwiníro amípi nerfñá Goríxo yayf winarñfpí nání íkñññf sipí bi mñwí wiwanñfyf yayf winarñfpí nání íkñññf sipí wíro epírfárñí.

⁵ Mimónf xwiyfá níríro “Goríxomí píranñf xfdaníro rfa yarññoi?” onea-iaiwípoyínri nero aiwí oyá enf eánñf xfomí xfdíprfá nání wimíxípxf imónñfpímí rfwf umopírfárñí. Ámá e yarígfáyf tññf e yaríróríxñí.

⁶⁻⁷ Ayf ámá ayfáyá wí rípi yarígfá enagf nání “Ayf tññf e yaríróríxñí.” rírarññí. Wigf xwiyfá piyípiyf urarígfápímí dání añf ákññáyo nípáwíro apíxí wigf fwf éfápímí dání ayá udunarññwamí —Íwa dñf nípíkwñí mímáxírgííwarñí. Wigf mññf winarñfpímí dání sipí oyaneyínri nípemeánímí warígfíwarñí. Níjñfá oimónaneyínri aññf minf néwapñri aí xwiyfá nepaxñf imónñfpí tñní xixení níjñfá mimónarígfíwarñí. Íwamí yapf wíwapíyarfñá arfá nñwíro nání gwfyónñf níkirípeañri ñweaññí.

⁸ Enñfá Janiso tñní Jaboriso tñní awaú Mosesomí manf pírf wiaíkmí yaníri nání egfípa ámá sipí ayf —Ayf dñf rfa xeyánígfáyf enagf nání dñf nípíkwñí mímóarígfáyñí. Xwiyfá nepa imónñfpímí dñf mñkwíroarññagfá nání Goríxo rfwf umonfyñí. Ayf ení awaú egfípa axípi xwiyfá nepaxñf imónñfpí pírf wiaíkmí yaníro yarígfárñí.

⁹ Enñfá yegf Isíreríyf wigf awaú Mosesomí manf pírf wiaíkmí owiaiyínri yarígfípi síñwí nñwínoxídíroná “Majímajfá níkarññri rfa yarññí?” yaiwiagfápa agwí ríná ení ámá nññí sipí yarígfáyf wigf yarígfápi síñwí mí nómxíroná “Majímajfá níkarññro rfa éfawíxñí?” yaiwíprfá enagf nání xwiyfá nepaxñf imónñfpí pírf wiaíkmí yaníro yarígfápi sípúrúrf epírfárñí.

“Nioní rírewapíyñpí xáíwí fáf xírfírxñí.” urñf nánññí.

¹⁰ Joxí nioní tñní nemerai síñwí nanaxfdagoxi enagf nání nioní ámáyo uréwapíyemeagápiraní, nemeñfá yagápiraní, e oemñri yagápiraní, Goríxomí dñf nñwíkwíroa wagápiraní, wikf mñwónípa nerí awayíní yagápiraní, ámá nání wá nunagápiraní, xeanñf xwámámí wiagápiraní, apí nípñí yagápi nání joxí níjñfárñí.

¹¹ Nioní añf Adiokíyi rñññfpímí tñní Aikóniamíyi rñññfpímí tñní Risítíraí rñññfpímí tñní añf apiaú apímí wáf urímearfñá xeanñf níkarfagf nání rñññf nímeanfpi nání ení joxí níjñfá imónññí. Xeanñf rfa tññf níkarayíagfá aí xwámámí wññárñí. Apí nípímñí dání Ámínáo éf nímímññfñí.

¹² Aí, ámá Kiraisí Jisaso tñní nawíní íkarññgfá enagf nání omí píranñf oxfdaneyínri yarígfá nñyoní ení xeanñf wímeanfárñí.

¹³ Ámá sipí yarígfáyf tñní mimónf yarígfáyf tñní wigf sipí yarígfápi sayá nímíxa nuróná wíyo yapf wíwapíyíro wiwanñfyf oboyá dñfyó dání yapf éwapñíro epírfárñí.

¹⁴ E epírfá enagf aí xwiyfá joxí rírewapíyñpímí dání níjñfá imónñri “Apí nepaxñf imónñfprfání?” yaiwiárñri enfpi wí arfá míkeamó xáíwí fáf xírfírxñí. Ayf rípi nání rírarññí. Joxí nene xwiyfá apí rírnñwaéne nání “Ayf dñf ñwírarípxfyfñí?” nñyaiwíri píranñf níjñfá imónñri

¹⁵ oníñá dání rfwamñf Goríxoyá nírññri eánñfpi nání níjñfá imónñri enagf nání rírarññí. Rfwamñf nírññri eánñf apí joxí fáf nñrorñfpímí dání dñf émf saímí

monjipi morfa nani siwaninji sipemeari Kiraisi Jisasomi dinji wikkwirofipimi dani yeayf riyimixemeanfa nani siwaninji sipemeari epaxirini.

¹⁶ Gorixoyá rfwaminji niriniri eaninji nipini xfoya kwiyfipimi dani niriro eagfapirini. Nepa imoninji nani nearéwapiyipaxi imoniri xenwfi yarinhwapi nani siwa neaipaxi imoniri ayiyumfi neaipaxi imoniri wé róninji imoninjiipi yanfwa nani yayfwi neamepaxi imoniri enjpirini.

¹⁷ Xwiyfá api áma Gorixoyá imonigfáyfi ripiaú epirfa nantiniri. Xfo “E érixini.” wimonarinjiipi epirfa nani enj sixi eaniro pí pí nanji imoninjiipi epirfa nani ipimóniro epirfa nantiniri.

4

“Xwiyfá Gorixoyápi wáf uriri xixeni eri érixini.” urinji nantiniri.

¹ Kiraisi Jisaso niweapiri áma niyoní sinani niwimonimáná mixfi ináyiniji neri áma xfoyáyfi xwioxfo míméamfi eri pegfáyoraní, siní sinji nimóniri nweagfáyoraní, womi womi pfa niméra uri enfa enagi nani o tñni Gorixo tñni awaú sinwfi anigfie dani xwiyfá apimi joxi wiárf mímúropaxi imoninji rípi oririmini.

² Xwiyfá Gorixoyápi wáf uririxini. “Arfa owianeyi.” wimonarinjagi niwinirfnarani, “Arfa miwipa oyaneyi.” wimonarinjagi niwinirfnarani, wáf uriri nani ipimónirixini. Áma Gorixoyá imonigfáyfi sipi yarinhagfa niwinirfná wigfi yarigfapi nani ayá owuduniniri mixfi uriri “Pini wiárfpoyi.” uriri érixini. Jisasomi piráninji ouxfdfpoyiniri enj rirémixfi wirixini. Api api neri aí apaxi mé nanji mimónarinjagfa niwinirfná wikfi tñni murfi awayini nuréwapiya úrixini.

³ Ayf rípi nani rirarinji. Xwiyfá enjwípeárininjiipi áma paimimfi niwiro arfa miwí epirfná rixa anwi erini. Ayf api arfa miwí re epirfáriní. Xwiyfá xegfi bi imoninjiipini arfa owianeyiniri wigfi wimonarinjiipi tñni xixeni uréwapiyarigfáyfini nímearo awí eámeamfiniji epirfáriní.

⁴ Xwiyfá nepaxinji imoninjiipi rfwminni nímamoro piyinji ikayfwfo arfa niwiro xfdaniro nani epirfáriní.

⁵ Ayf e epirfa enagi aí joxi dinji nanini nímori xixeni irfni érixini. Pí pí símeáfpí sa xwámamfi wiri ámayo xwiyfá yayfi neainarinjiipi wáf urimeminiri eri Kiraisoyá xináixiniji nimóniri omiji wiirfa nani imoninjoxi ámayo e wiwiniginiri imoninjiipi tñni xixeni eri érixini.

⁶ Ayf rípi nani rirarinji. Gorixo nani nanwfi ridiyowá nerfná ápiáwfi xwé oweniri iniigfi wainfi iwayimoarigfápáninji nioní gf ragfi rixa iwayimoanro yarinho. Nioní nikipirfe anwi ayo enagi nani rarinji.

⁷ Nioní Kiraisomi nuxfdirfná áma “Xfo xopirárf ninirfeninjo?” niyaiwiniri enj neániri enj menarigfápáninji yarfáonirini. Áma yamiyamúrónigfi niniróná yoparf e múroarigfápáninji yarfáonirini. Xwiyfá nene dinji ikwiroarinhwapi wí mímíwiárf xáiwfi fá nixira úáonirini.

⁸ Ayfnáni áma yamiyamúrónigfi niniróná xámi múróomi yayfi wimoarigfápa nioní nani eni rixa imonarininjiipi, ayf rípirini. Ámináo —O ámayo pfa nímérfná xixeni wigfi yarigfapi tñni wiarinjorini. O yayfi nímori Kiraiso enjipimi dani “Wé róninjoxiní.” nírárinfápirini. Api nioní nánini mimónini. Ayf áma gíyfi gíyfi Kiraiso negfi sinwfi aninhwáé weapfwwiniginiri wimonarinjagfáyfi nani eni imonini.

“Nioní tñji e nani anjni bfixini.” urinji nantiniri.

⁹ Timotioxí siní mé nioní tñji e nani birfa nani aninji miní érixini.

¹⁰ Ayf rípi nani rirarinji. Dimaso amípi áma Gorixomi mixfdarigfáyfi yarigfapi nani wimónfagi niniepisamoárimni anj Tesaronaikayo nani úniginí. Kireseniso eni Garesia piropenisfo nani úniginí. Taitaso eni Darimesia piropenisfo nani úniginí.

11 Ruko xegf xewini nioni tñi ηweañwi. Ayinani joxi Makomi n>wiri>meami bñri>xini. O sanf n>ronaropaxi imon>ño enagi nani rirari>ñini.

12 Nioni Tikikaso rixa anj Epesasiyo nani uowar>f>arini.

13 Joxi nibir>na gí iyá n>panoy anj yof Tirowasiyo Kapasoyá anjwami pñi wiari>ñáú tñi bikwí tñi n>meáxa bñri>xini. E ner>na “Bikwí sip>sipí wará tñi im>x>in>ñipi, api anj>pax>r>f>ani?” niyaiwiri api eni n>meáxa bñri>xini.

Arek>sadao nani ur>ñf n>ni>r>ni.

14 Amipi ain>xí tñi im>xar>ñf Arek>sadao, o aga sipi nikari>ñ>nigin. E nikar>f>agi aí Ámináo xfo nikari>ñipi tñi xixeni pir>f>umamon>f>arini.

15 O aga sipi nikari>ñf enagi nani joxi eni áma omi siñwí n>w>nax>f>diri éir>xini. O none uréwap>yemear>ñwapi mimi>wiaíkf eminiri nani m>r>m>r>f>niax>f>d>ñf enagi nani rari>ñini.

“Áma n>niep>samoar>imi úagfa aí Gor>xo éf n>m>m>in>ñ>r>ni.” ur>ñf n>ni>r>ni.

16 Iwamfo xwiri>xí n>mear>na nioni wákwini>m>in>ri xwi>yá urar>na áma wo sopi>ñf mino nñi n>niep>samoar>imi úfawixini. “E ní>f>pi nani Gor>xo xwi>yá bi m>meari>pa éw>n>g>ni.” nimonar>ni.

17 Ayf n>niep>samoar>imi úagfa aiwi Ámináo wí m>niep>samó enj sixí ním>x>ñf enagi nani nioni anj xwiri>xí niar>g>f>wami dáni xwi>yá nioni wáf r>meari>ñ>pi urar>na émayf anj ami g>mi dáñ>yf ar>f> nig>f>arini. Ai, manf nioni umon>ñ>apimi dáni Ámináo éf n>m>m>in>ñ>r>ni.

18 Ayinani nioni nj>f>arini. Nioni sini xw>f>á tfo ηweañaná pí pí Poromi sipi owikaraneyiniri ní>f>pi Ámináo anani éf n>n>m>m>in>f>is>aná an>namí xfoyá xwioxfo onweaniri yeáyf niyim>x>emean>f>arini. Ayinani omi in>na seáyf e num>f>eyoáa úwan>g>ni. Api e éwan>g>ni.

Yayf n>w>w>ar>r>na ur>ñ>f>pi n>ni>r>ni.

19 Joxi Pisisiraími tñi Akwiraomi tñi ayaúmi tñi Onesiporasep>wami tñi áma ayo “Poro yayf seaiwár>en>ñoi.” ur>f>ri>xini.

20 Re nani nibir>na Erasitaso anj Koriniyo ur>ñ>n>ñ>r>ni. Tiropimaso sim>x>f>yar>ñagi anj Mairitasio wari>ñ>arini.

21 R>w>ipi yar>ñ>ina sini mimon>ñ>aná sini mé an>ni bñri>xini. Yubiuraso tñi Pudenso tñi Rainaso tñi K>rodiao tñi yegf n>ri>x>f>meá re ηweag>f>áyf nñi tñi yayf siowár>en>ñoi.

22 Ámináo wá riwianiri di>ñf rikikayori éw>n>g>ni. Apir>ni.

Payí Poro Taitaso nání eañnaríni.

Payí rina Taitaso nání Poro eañnaríni. Taitaso Judayí womani. Émáyí woríni. Poro émáyí añyo xwiyá yayí winipaxípi wá urimearíná arfá n>wirí Jisasomi dñf wíkwíronoríni. Poro tñni nawíni emegíí woríni (Wáf wurimearígfáwa 15:2, 2 Korini 7:6-7, 8:6,16). Jisasoyá siyikí imónígfá p>riñwí yoí Kiritiyí r>nñf>pimi ñweagfáyo umenweaw>nígin>rí urípeañoríni. O e nñwearí umenweañaná Poro wí e dání “Numenwearíná e epaxí e epaxí t>yí rimóníni?” yaiwíw>nígin>rí payí rina nearí wiowáríñnigíni.

¹ Poroni —Nioni Gorixoyá x>náiníniñf nimón>rí omíñf wíiaríñá won>ríni. Jisasi Kiraisoyá wáf wurimearíñá won>ríni. Ayí Gorixo áma nion>yá oimón>poy>n>rí fá yiyam>xímí yagíyí xfomi dñf wíkwíroro xwiyá nepaxíñf imóníñfpi —Apí áma Gorixomi píraníñf nixídiróná epaxípi nán>p>ríni. Apí nání xixeni nijfá imón>ro epírfá nání wáf wurimearíñá won>ríni.

²⁻³ Nioni dñf re niyaiwirí wíkwímoníni, “Áma Gorixomi dñf wíkwíroarígfáyí wí maníni aníñf ñweapírfá nání dñf niyimíñf sixí umímoníáríni.” niyaiwirí niwíkwímoríná wáf wurimearíñá won>ríni. Dñf niyimíñf apí, ayí Gorixo —O yapí wí rípxomani. O amípí wí siní mimixaríñfmi dání re ráriñf>p>ríni, “Dñf níkwíropírfáyí dñf niyimíñf t>gfáyí imón>pírfáríni.” ráriñf>p>ríni. Xewaníño ráriñíná imónáná áma xwiyá xfoyá wáf urífr>x>n>rí nurowárenapíriñf>pimi dání xwiyá apí síñání wáf óniñ>ríni. Xwiyá apí Gorixo —O yeáyí neayim>xemeañoríni. O nioni xwiyá apí ámáyo wáf urímemífa nání “Apí Poromi fáníñf wíepíxf>niasíimigíni.” ráriñ>ríni.

⁴ Nioni Taitasoxí —Joxí dñf nene íkwíronwápa íkwíronoxí enagí nání gí niaíwíniñf imóníñoxíni. Joxí nání payí rina nearí mónapariñíni. Negí ápo Gorixo tñni Kiraisí Jisaso —O nene yeáyí neayim>xemeanforíni. O tñni awau wáf r>wian>rí joxí niwayíron>rí ñwearí nání simíx>rí oépiyí.

Áma Jisasoyá siyikí imónígfáyo wípenweapaxíimónípírfáwa nán>ríni.

⁵ Ayí joxí rípi éw>nígin>rí p>riñwí yoí Kiritiyí r>nñf>pimi r>wáríñáríni. Nioni siní píraníñf wé m>roarfápi joxí wé roári>rí nioni r>ráríñápa añf gípi gípi Jisasoyá siyikí imónígfáyí ñweagíápimi áma wí wípenweapírfá nání urípearí éw>nígin>rí e r>wáríñáríni.

⁶ Áma wo nání “Omí orípeámíni.” niyaiwiríná “Apí apí e imóníñorfaní?” niyaiwirí síñwí wínxáfífríxíni. Áma wí xwiyá mumearípxo enagí síñwí wíni>rí apíxí ná wíni meañe enagí wíni>rí xegí niaíwí Jisasomi dñf wíkwíroro áma wí xwiyá re umearípxí mimónípa ero, “Ayí ríki>ríró nero aríkwíkwí yarígfáyíni.” umearípxí mimónípa ero enagí síñwí wíni>rí nerfínáyí, ananí rípeáríxíni.

⁷ Taitasoxíni, ayí rípi nání r>rariñíni. Áma Jisasoyá siyikí imónígfáyo wípenweagíáwa Gorixoyá bos>wowáníñf nimón>ro umeiarígfáwa enagí nání áma wí awami xwiyá mumearípxí imónífríxíni. Ayí wígf dñf tñni míxídnípa ero añíni wíkf r>fá ápiáwíniñf m>wónípa ero ini>gf papíkf yarígfápi nání símf míxeadípenípa ero míxí mípepa ero “Amípí apí nioni meapaxíni.” niyaiwiro f>wí urápaníro nání mepa ero éfríxíni.

⁸ Apí apí e mepa neróná áma añf m>dáníyo aiwá mírañf ero ámáyo nanf imóníñfpi owíianeyíniro íkíniñf sípí wiro dñf fáf xíri>gfáyí nimón>rí ero xixeni imóníñfpi ero siyikíwí mínígfáyí imón>ro nípíreán>rí ero éfríxíni.

⁹ Ámá xwiyíá enwipéníhí imóníhípimí pírí rakímí yarigíáyo apimí dání ení rírémíxí wirí wigí díníyo dání rarigíápimí xopírárí wirí epaxí imónípírífa nání xwiyíá díní hwaráripaxí none ámáyo uréwapíyaríhwapí tñní xixení imóníhípí ení xaiwí íá xiríríxini.

Mimóní uréwapíyarigíáyí nánirini.

¹⁰ Ayí rípi nání “Ámá apí apí imónígíáyoní urípeáiríxini.” ríraríhíni. Ámá “Jisasoyá siyikí imónígíáyo uréwapíyaríh wóní imóníimígíni.” yaiwíarígíáyí obaxí ayí waumínií ero surímá xwiyíá ríhwaníri ámáyo yapí wíwapíyaníro uríro yarigíáyíhíni. Ámá e yarigíáyí obaxí re rarigíáyíhíni, “Goríxomí píraníhí ouxfdíminí.’ níwimóníríná Jisasomí díní níwíkwírorí aí iyí símí sío níwákwiníríná ayí anípaxí epaxíhíni.” rarigíáyíhíni.

¹¹ Ayí wayá amípí íwí ourápaneyíniro muréwapíyipaxí imóníhípí uréwapíyarigíápimí dání ámá wíyíyá síwí niaíwí aí tñní ríxa ayagwí ayónarígíá enagí nání wigí uréwapíyarigíápí xe uréwapíyipoyíniro síhíwí míwínípaxí imóníhíwíni. Sa píroáripaxí imóníhíwíni.

¹² Eníná wiwaníhíyíyá Kírítíyí wo —O wigíyí díní émí saímí moníyí woríni. O re nírihí eanírini, “Kírítíyí aníhí yapí rímearígíáyíhíni. Síwí sayíníhí imónígíáyíhíni. Aiwá ímí tñní níro ríwí síwíyá yiro yarigíáyíhíni.”

¹³ E nírihí eanírí nepa ríhíni. Ayínání mimóní uréwapíyarigíáyo míxí ríá tñní aríá óyó dání uríríxini. Ayí Jisasomí díní níwíkwíroríná samíhí wegíápí ení síxí eámíxíniro

¹⁴ Judayíyá píyíhí ikayíwípi nání aríá ókiarí mímónípa ero ámá xwiyíá nepaxíhí imóníhípí ríwíminí mamogíáyí sekaxí rarigíápí aríá míwípa ero epírí nání míxí ríá tñní uríríxini.

¹⁵ Ámá íkwíráníhí imónígíáyí amípí apia níní nání “Wé síá neayíkinípaxímani.” yaiwíarígíárini. E yaiwíaríhagíta aí ámá íkwíráníhí nímoníro Jisasomí díní níwíkwíropa yarigíáyí amípí apia níní nání “Wé síá neayíkinípaxíhíni.” yaiwíarígíárini. Wigí díní sípíwí imóníri erí díní níyaikiroríná “Apí piáxí eánípaxíhíni? Meánípaxíhíni?” moarígíápí síá uyíkinírí erí enagí nání e yaiwíarígíárini.

¹⁶ Ayí manípámí dáníni waropárí níniro nání re rarigíárini, “Nene Goríxo nání díní moníwaénerini.” níro aiwí wigí yarigíápimí dání waropárí rénihí inarígíárini, “O nání wí díní moníwaénerini.” rarigíárini. Wigí yarigíápí nání Goríxo xwíríá winírí omí aríkwíkwí wíro naní imóníhíyí bí epaxí mimónípa ero enagí nání raríhíni.

2

Ámá ríá rígíáwamí nánirini.

¹ Ayí e yaríhagíta aí jíwaníhíoxí nuréwapíyíríná xwiyíá enwipéníhí imóníhípí tñní xixení uríríxini.

² E neríná ámá ríá rígíáwamí re uríríxini, “Nípíkwíni mimóníhí imóníhípí díní míkíyopá ero ámínáowa yapíni pákíní imóníro díní naní íá xíro époyí. Jisasomí díní níwíkwíroróná samíhí míwépa ero ámáyo díní sípí wíro wí sípí seaikáráná xwámámí wíro neróná samíhí míwé époyí.” uríríxini.

Apíxíwa nánirini.

³ Apianíwamí ení re uríríxini, “Pí pí neróná siyíkwí mínígíwayíné nímonímáná ero sípí owímeanírí xwiyíá mímáyíó míropa ero inígí papíkí yarigíápí nání míhí minípa ero apíyá imónígíwamí naní imóníhípí nání wíwapíyíro époyí.” uríríxini.

⁴ “Apíyá imónígíwamí wigí oxowamí tñní niaíwíyo tñní díní síxí nuyíríná wíipaxípi nání wíwapíyíro

⁵ dñj́f nanj́f fá xirípírí nání wíwapíyiro íkwíránáníñj́f imónígfáyf imónípírí nání wíwapíyiro omíseáyíwa oimónífpoyínírí wíwapíyiro wá níwunírí arírá wípírí nání wíwapíyiro wigf oxowamí píráníñj́f yeáyf wurínípírí nání wíwapíyiro éfíríxíní. Ámá wí apíyá imónígfíwa e mepa yaríñagfá níwíníríná xwíyfá Goríxoyápi nání ‘Sípíríní.’ rípíríxínírí apí apí epírí nání wíwapíyípoi.” urfíríxíní.

Íwí Sikiñowa náníríní.

⁶ Íwí sikiñowa ení pí pí neríná dñj́f nanj́f fá níxíríro epírí nání enj́f rírémíxí wíríxíní.

⁷ Joxí pí pí neríná díxí nanj́f yaríñj́pí t́níní íwí sikiñj́f imónígfáwamí síñwepígf wíríxíní. Nuréwapíyíríná nanj́f imóníñj́f bí t́níní sípí imóníñj́f bí t́níní gwf nímorí muréwapíyipa erí ámínáowa yapí pákíní nimónírí erí

⁸ xwíyfá enj́wipéníñj́pí —Apí ámá wí “Sípíríní.” rípaxf mimóníñj́píríní. Apí uréwapíyírí éfíríxíní. Joxí t́níní xewixewí rónígfáyf ayá winírí nene nání xwíyfá sípí bí mírípaxf imóníro epírí nání apí “E éfíríxíní.” ríraríñj́níní.

Xínáíwáníñj́f nimóníro omíñj́f wíiarígfáyf náníríní.

⁹ Xínáíwáníñj́f nimóníro omíñj́f wíiarígfáyo enj́f rírémíxí re wíríxíní, “Segf bosowamí símanj́wíyóníñj́f wuríníro yayf winípaxfpi wíiro xíxewíámf wí murípa ero

¹⁰ wigf amípí wí éf mímínípa ero dñj́f seanj́wírárípaxf imóníñj́pí wíwapíyiro époi.” urfíríxíní. Xínáíwáníñj́f nimóníro omíñj́f wíiarígfáyf pí pí neróná apí apí e níxídiríñj́pímí dání xwíyfá Goríxoyá —O yeáyf neayímíxemeaaríñj́oríní. Xwíyfá oyápmí okiyfáníñj́f yaroaríná ámá “Xwíyfá apí sípímaní.” yaiwípírí nání apí “E urfíríxíní.” ríraríñj́níní.

“Goríxo wá neawianaríño enagí nání ríxa síñánípiaumímí iníní.” uríñj́f náníríní.

¹¹ Ayf rípí nání “Jisasomí dñj́f wíkwírogfáyf apí apí éfíríxíní.” ríraríñj́níní. Goríxo wá níneawianírí “Wíítmígníní.” yaiwíaragfpi Jisaso níweapíríñj́pímí dání ámá níyoní ríxa síñání piaumímí winíñj́ríní. O ámá níyoní yeáyf uyímíxemeámánírí nání enj́pí síñání piaumímí iníñj́ríní.

¹²⁻¹³ Ayf nene síní xwíá t́yo níñwearane yayf neainínfápi nání dñj́f wíkwímoaríñj́wápi nání weníñj́f nerí níñwearané nání Goríxo re yaiwianí nání xegf wá neawianíñj́pí wíá neaókímíxíñj́ríní, “Goríxo nene ámá omí rfwf ríwámíní nímmoríná yarígfápi ṕníní wíarírane ámá omí míxídarígfáyf míñj́f winaríñj́pí ṕníní wíarírane nerane dñj́f t́níní erane wé róníñj́f erane Goríxomí píráníñj́f níxídiríná epaxfpi erane yanf wá nání ríneawíwapíyaríní?” yaiwianí nání xegf wá neawianíñj́pí wíá neaókímíxíñj́ríní. Yayf neainínfápi nání dñj́f wíkwímoaríñj́wápi, ayf Jisasí Kiraiso —O negf Nwíá seáyí e imóníñj́oríní. Nene yeáyf neayímíxemeaaríñj́oríní. Yayf neainínfápi nání dñj́f wíkwímoaríñj́wápi, ayf o wíá sogwíníñj́f píripírí yaríñj́pí t́níní síñání nimónímí weapínfápiríní.

¹⁴ O negf ríkíkíríó yaríñj́wápi nípímíní dání gwíníñj́f neaíkweawáríri ámá nioníyáyfíní nimóníro imíríñj́f mé nanj́níní oépoiínírí ígfáníñj́f neaeámorí étmígníní xewaníño xe onípíkípoiínírí síñwí wíníñj́níní.

¹⁵ Íníná nioní ríraríñj́á rípí díxí t́ñj́f e ñweagfáyo urírí oxídfópoiínírí enj́f rírémíxí wírí ámá xwíyfá rípí t́níní xíxení míyarígfáyo míxí urírí éfíríxíní. E neríná ámá wo nioní xe páimímí onínírí síñwí míwínípa nerí néní t́ñj́oxí nimóníríñj́pímí dání éfíríxíní.

3

“Xámí yagwápi mé wé róníñj́f imóníñj́píní éwanígníní.” uríñj́f náníríní.

1 Joxi áamá Jisasomi dñj wíkwíroarígá joxi tñj e ñweagáyo re nuriri dirirí wiayírrixini, “Gapimanfyorani, néní tígáyorani, simañwíyónñj yeáy wurínro arfá yímíg wiro époyí. Pí pí imirñj mimónñjpi epír nání ipimónpoyí.

2 Áamá wíyo xwíyápai mñwiráripa ero wikí tñj xwíyá rarígáyíne mimónpa ero époyí. Awayini samñj imónro áamá ñiyoni wé íkwiañwíyo umero époyí.” nuriri dirirí wiayírrixini.

3 Ayí rípi nání rirariñini. Nene eni enína dñj nanj bñ mímó majfá ikárinagwaénerini. Mañj wiaikiagwaénerini. Yapí éwapñagwaénerini. feapá neainarñj xixegñi imónñjpiñi erane mñj neainarñj xixegñi imónñjpiñi erane yaní nání gwññj neayagenerini. E nera nuranéna ámayo sipí wikáraní nání imónrane sipí dñj wiaiwirane sím tñj oneaipoyiniri wíwapíyirane newaniñene eni sím tñj inirane yagwaénerini.

4 Nene e imónagwaéne aiwí Gorixo —O nene yeáy neayimixemeaññorini. O áamá nñni nání wá wuniri wá wianiri yarñjo enagi nání wfá ñineaókímixirfna

5 nene yeáy neayimixemeaññini. Imirñj mimónñj newaniñene wé ñirónrane yarñwápi nání dñj ñimori nání yeáy neayimixemeaññmaní. Xewanñjo wá ñineawianiri nání yeáy neayimixemeaññini. Ayí íwí nene yarñwápi yokwarímí ñineaiirfna xfoyá kwíyípimi dání —Apí igfánñj neaeámoarñjpiñi dání áamá ámi sñj imónñwaéne neaweari dñj ñiyimñj tñjwaéne neaimixiri enjpiñini. Apimi dání yeáy neayimixemeaññini.

6 Apí ñineaiapirfna sipí mñeai Jisasi Kiraiso, negí yeáy neayimixemeañño neaiñjpiñi dání ayá wí neawfrenapíyññini.

7 Ayí o wá ñineawianirñjpiñi dání “Wé rónígáyñini.” rariñene imónrane dñj ñiyimñj imónñj nene e oimónaneyiniri dñj ikwímoarñwápi tñjwaéne imónrane yaníwá nání kwíyípi neawfrenapíyññini.

8 Xwíyá api, ayí nepa áamá dñj ñwiráripaxí imónñjpiñini. Ayínáni api nání nurirfna samñj ñimónmáná murí enj neánmáná urfirrixini. Áamá Gorixomi dñj wíkwíroarígáyí píranñj nero imirñj mimónñjpi —Apí nanj imónñjagi nání ámayo sa nanjñi wiipaxpiñini. Apí arige nerí yaníwárfaniri sím xeadfpenpírfna nání e urfirrixini.

9 E nerí aí áamá majmajfá nikárinro xwíyá mñximíxeawiámí inarígápi rarñjagfa ñiwññirfñaraní, arfowa enína dání wigí ñiaíwí nemeága nuro yoí wírfgápi nání rarñjagfa ñiwññirfñaraní, ñwí ikaxí eánñjpi nání xwíyá xímíximí ninro rarñjagfa ñiwññirfñaraní, ayí tñj wí ñikumixiniri mñripaní. Xwíyá ayí rarígápi nanj imónñjpiñi xfdani nání neaiipaxí mimónñjagi nání rarñjñi. Sa miponñj xwíyá enagi nání rarñjñi.

10 Áamá gíyí gíyí Jisasoyá sñyikí imónígáyo xewixewí oimónpoyiniri wíwapíyarñjagfa ñiwññirfñá erirí biaú wíagi aiwí arfki yarñjagfa ñiwññirfñá rfwí umófirrixini.

11 Joxi ñijfáriní. Áamá e yarígáyí wigí dñj sfá ñiyimixinro íwí nera warígápiñi dání xwíyá meárinarígá enagi nání rarñjñi.

Yayí ñiwówarirfna urñjpi nánirini.

12 Nioni ríxa dñj neyiróniri “Rfwiipi yarñjina añj ríxa Nikoporisiyi rñjpiñi ñweámígní.” yaiwiárñj enagi nání nioni Atemasomíraní, Tikikasomíraní, joxí tñj e nání nurowárirfnyí, joxí enj neániri ñibiri añj apimi ñimeáfirrixini.

13 Sinaso —O xwiríxí wienwípeiarñj worini. O tñj Aporoso tñj egí añj nurína amípi wí nání dfwí mikeamónpa eri óf e dñj sixí níga uri epísfí nání “Bñ wíowárfmígní.” ñyiwiri aññj miní éfirrixini.

¹⁴ Negí imónigíáyí íkíá ná mīwēariḡnīḡ mimónipa ero Gorixomi píráníḡ níxídiróná imírīḡ mimónīḡpī epírfa nání ayí ení ámá dīwí ikeamónigíáyo arírá wípaxípi éwapíníírixini.

¹⁵ Nioni tīni re ḡweagíáyí nīni yayí siowárenaparīḡwini. Ámá nene Gorixomi diḡ wīkwíroarīḡagwi nání diḡ síxí neayarigíáyo “Poró yayí neawárenaparini.” uríírixini. “Seyíné nīyínéni Gorixo wá seawianíwīnigini.” nimónarini.

Payí Poro Pairimono nání eaṅṅaríní.

Payí rina Pairimono nání Poro eaṅṅaríní. Pairimono áamá aṅṅ yof Korosi ṅweáyí woríní. Amípí wí mímúroṅoríní. Xináíníṅṅ nimónírí wíaríḡááyí wí ení tḡoríní. Oyá xináíníṅṅ nimónírí omíṅṅ wíaríḡááyí wo, Onesimasoyí rínṅo re eṅṅnigíní. fṅwí nṅwíkarímí éf nurí Romíyo nṅrémorí Poro, e gwí ṅweaṅomí nṅwímearíṅṅpímí dání ámí dṅṅ émóagí Poro payí nearí Onesimasomí nṅwiowáríṅṅá Pairimono yokwarímí nṅwiirí oumímínírí nearí wiowáríṅṅnigíní.

1 Poroní —Nioní Kiraisí Jisasomí nṅxídirí yaríṅápi nání gwí aṅṅyo nṅwíráríḡoníríní. Nioní tṅní negí nṅrṅxímeá Timotio tṅní payí rina nearí mónaparíṅwíí. Pairimonoxí, yegí dṅṅ sṅxí rṅyigwííoxí —Joxí yawawí tṅní nawíní Jisasomí nṅxídirí yaríṅwá nání gwí móníṅwá woxíríní.

2 Joxí tṅní negí nṅrṅxímeáí Apiaí tṅní Akipaso tṅní —O none tṅní negí nawíní roaríṅwá woríní. O tṅní Jisasoyá sṅyikí imóníḡtá joxíyá aṅṅ iwámí awí eánaríḡááyí tṅní ayí nṅní ení aí tṅní nání payí rina nearí mónaparíṅwíí.

3 “Negí ápo Goríxo tṅní Ámíná Jisasi Kiraiso tṅní awaú wá seawianírí seyṅné píraníṅṅ nṅwayíróníro ṅweapírí nání seaiirí éfísixíní.” nimónaríní.

“Joxí yaríṅṅpí nání yayí ninaríní.” uríṅṅ náníríní.

4-5 Nioní negí Goríxomí xwíyíá rírímí nṅwirí joxí nání rṅxíṅṅ nṅruríyíríná aríá re nṅwirí nání, “O áamá Goríxoyá imóníḡtá nṅyoní dṅṅ sṅpí nṅwirí arírá wirí Ámíná Jisasomí dṅṅ wíkwírorí yaríṅoríní.” Aríá e nṅwirí nání joxí nání rṅxíṅṅ nṅruríyíríná Goríxomí yayí wíaríṅáríní.

6 Joxí nene tṅní nawíní Kiraisomí dṅṅ wíkwíroaríṅagwí nání nawíní ikáríníṅwápímí dání “rṅpí re oimóníní.” nimónaríní, “Amípí naṅṅ Kiraisomí nuxídiríná epaxí imóníṅwá nṅpíní nání xṅxení nṅjṅfá oimóníní.” nimónaríní.

7 Gí nṅrṅxímeáoxíní, joxí áamá Goríxoyá imóníḡtáyo dṅṅ sṅpí nṅwirí neríṅṅpímí dání dṅṅ sṅxí umímoníṅṅ eṅagí nání nioní yayí ayá wí nṅninírí dṅṅ nífá ninaríní.

Pairimonomí Onesimaso nání rṅxíṅṅ wuríyíṅṅ náníríní.

8-9 Ayínání Poroní —Nioní rṅxa xweyaṅoní nerí Kiraisí Jisasomí nuxídiríná yaríṅápi nání gwí ṅweaṅáoníríní. Nioní yawawí Kiraiso nání nawíní gwí móníḡwííwawí eṅagí nání masífá bí mísí “O e nerínáyí naṅṅ imóníṅṅpí yaríní.” yaiwíaríṅápi e éírṅxínírí sekaxí bí rírípaxí aiwí dṅṅ sṅxí yinaríḡwííwawí eṅagí nání awayíní rṅxíṅṅ bí orírímíní.

10 Onesimaso —O nioní gwí aṅṅ tṅyo nṅṅwearíná wáf uríápímí dání Goríxomí dṅṅ wíkwíroaríṅṅ eṅagí nání gí íwóníṅṅ emeááoríní. “O nání rṅxíṅṅ bí owuríyímíní.” nimónígoí.

11 Xámí “Yíwí imóníṅoríání?” wíaiwiago aiwí agwí joxí tṅní nioní tṅní nṅwawíní dṅṅ uṅwírárípaxí imóníṅoríní.

12 Agwí nioní omí joxí tṅṅ e nání nurowáríṅṅá gí dṅṅ aí tṅní nṅxeyáníríníṅṅ wírénaparíṅṅníní.

13-14 Nioní xwíyíá yayí neainaríṅṅpí wáf urímearíṅáoní eṅagí nání gwí aṅṅyo ṅweaṅáná “Onesimaso nioní tṅní nṅṅwearí joxí nání wayíá arírá oníní.” nṅnimónírí aiwí joxí “Ayí ananíríní.” sṅníní mṅnṅrṅpa eṅánáyí, “E apí xe oemíní.” mṅnimóníḡagí nání ámí joxí tṅṅ e nání urowárénaparíṅṅníní. Joxí “Poro sekaxí nṅrṅpímí dání oemíní.” mṅyáiwí dṅṅ dṅṅyo dání “Xe Poro tṅní nṅṅwearí arírá owíní.” yaiwiríá nání omí joxí tṅṅ e nání úrowárénaparíṅṅníní.

15 Ayí rípi náni ríraríñini. O ámi aníñí joxíyá imónínfa náni bí onímiápi píní níríwíarími níbirí ñweañríñani?

16 O sını díxí rínáíníñí nimónírí omíñí síiaríño aí sını axí apíní mimóní apímí nímúrorí Jisasomí díñí níwíkwírorí náni gí níríxímeá díñí síxí uyíñáóníñí imóníñíñini. E nimónírí aiwí joxí añípaxí “Ríxa gí níríxímeáóníñí imóníñí woríani?” wíaiwípaxoríni.

17 Ayínáni “Poró nioní tñni nawíní gwí mónígwíloríñani?” níniawírínáyí, Onesimaso símeáána nioní nímímínímínírí enípa omí ení axípi umímíníñíñini.

18 E nírírírí aí o píní níríwíarími nuríñá sípí nísikárími unípírani, amípí íwí rírápíñíñani, ananí nioní ríyípáromfáriní.

19 Poroní níwaníñoní gí wé tñni ríwamíñí rípi “Nioní ríyípáromfáriní.” nírírí eaaríñini. Ayí joxí ení mañí nioníyáyo dání raríñá Jisasomí díñí wíkwíróagí náni joxí nioní ení níyípáropaxí imóníñípi náni mírírípa éimíñini.

20 Gí níríxímeáoxíni, Áminá Kiraiso tñni nawíní ikáríngwííoxí enagí náni nioní ríxíñí ríríápi xixení nííríxíni. E neríñáyí, apíní mé díñí síxí ení nímímóríñini.

21 “Arfá yímígí niníñoi.” nísíaiwirí díñí síñá neánaríñagí náni re nínimónírí payí eaaríñini, “Joxí nioní ríríápiñí mé apí nímúrorí ámi seáyí e imóníñí bí tñni erfáriní.” nínimónírí payí rína eaaríñini.

22 Ríxíñí ámi bí rípi orírímíni, “Añí awawá nioní wépaxí imóníñíwá óf nímoáríñíñini.” orírímíni. Ayí rípi náni ríraríñini. Seyíné Goríxomí ríxíñí nuríyarígíapímí dání oyá díñí tñni gwí añíyo dání níwáraná seyíné tífámíni bíimíñíñini díñí níkwímorí náni raríñini.

Yayí níwíowáríñí uríñípi náñiríni.

23 Epapíraso —O ení Kiraisí Jisasomí uxídaríñí wo enagí náni nioní tñni nawíní gwí ñweagwíloríni. O joxí náni yayí síowárénaparíni.

24 Mako tñni Arisítakaso tñni Dimaso tñni Ruko tñni —Awa Jisasomí níxídíro yaríñagí náni gwí nímonígíáwaríni. Awa ení yayí síowárénaparíñoi.

25 “Áminá Jisasi Kiraiso aníñí wá níseawiaga úwíñíñini.” nímonaríni.

Payí ámá Xibiruyí nání eáníñinaríni.

Payí rina Judayí Jisasomí dñí nîwîkwîro nání oyá siyikí imónigíá añ bimi ñweagíáyí nání eagíánaríni. Xibiruyí rínñípi wigí píné rarigíápi tñni níkwîxîni rínñagí nání yoí e wîrîni. Payí rina eañoyá yoí mîñwîrîrîñagí nání “Ámá o nîrîrî eañrîfîni?” yaiwîpaxí mimónñinaríni. Jisaso rîxa aññamí nîpeyimáná xwiogwí rîxa obaxí nîpwémáná eñáná payí eañ Judayí Jisaso yá siyikí imónigíá ayo xeanñí wîmeaayarîñagí nání aññí Jisasomí dñí mîwîkwîró pîni nîwiáriro xámí yagíápi ámi fá xîrîfîrîxîni nîrîrî eaññigîni. Ayí re nîyawiwo aññí sîñí imónñípi xaiwí fá xîrîfîrîxîni nîrîrî eaññigîni, “Aññají nîyoní Jisaso seáyí e mîwimónîpa rení? Mosesomí ení seáyí e mimónîpa rení? Apaxípánñí imónigíá xwéowamí ení seáyí e mîwimónîpa rení? Rîdiyowá xío ná wînání neaiinñípi apaxípánñí imónigíá xwéowamí ámi ámi neaiarigíápi seáyí e mimónîpa rení?” nîyawiwo aññí Jisasomí dñí nîwîkwîró úfîrîxîni nîrîrî eaññigîni.

“Ríná Gorîxo xegí xewaxo eññípi dání nearñîrîni.” urîñí nánírîni.

¹ Gorîxo eñíná wíá rókiamoagíáwa rîwamñí earo xîxegîni ero egíápi dání xío yá xwîyá negí aríowéyo ayá wí nura nîbaylîsáná

² agwí sía yoparíyí tññí ríná xegí xewaxo xwîyá rîrî amípi wîwapîyemeri eññípi dání nearñîrîni. Xegí xewaxo amípi imónñípi nîpîni nání xiáwo imónîwîñgîni urípeañorîni. Omí dání añña tñni xwíarí tñni imîxîñîrîni.

³ O Gorîxo níknîrî seáyí e imónñípi axípi ení aupákíki inarîñorîni. Xano yapí pákíní imónñorîni. Sogwí sîñí emá amípi nîpîni oyá xwîyá eñí eáníñí rîññípi dání xomaxîññí yárîññagí nání xegí imónñípa sîni imónîni. Xewanîño íwí ámá yarigíápi nání yokwarîmí wiipaxí oimónîrî nîwiárimáná nîpeyîrî Nwíá seáyí émi imónñoyá wé náúmîni éfî ñweani.

“Gorîxomí xewaxo aññajíyo seáyí e múrónîni.” urîñí nánírîni.

⁴ Gorîxo o e imónîwîñgîni nîrîrî nurípearí nîwimîxîrîná aññají e imónîrîxîni urípeaññípi aga seáyí e wíarí imónñípi tñni xîxení seáyí e wimîxîñîrîni.

⁵ Omí Bîkwíyo nîrîrî eáníñí rîpi Gorîxo urîñípa aññají gîyo axípi urîñîrîni, “Joxí rîxa gí íwoxí oimónîrî simîxîrîni. Agwí ríná joxîññí semeáárîni.” E urîñípa aññají gîyo axípi urîñîrîni? Oweoi, wí e murîñîrîni. Xewaxo nání ámi bí re rîñípa aññají gîyí nání axípi rîñîrîni, “Nioní xegí xanoní imónîmîni. O gí íwo imónîñño.” rîñípa axípi aññají gîyí nání rîñîrîni? Oweoi, wí e mîrîñí eñagí nání “O ayo seáyí e wimónîni.” nîrîrî eaññîni.

⁶ Xegí niaíwí xámîññí emeanomí xwíá rîrîmí nání wîrénapi nání nimónîrîná Bîkwíyo nîrîrî eáníñí rîpi ení rîññigîni, “Aññají Gorîxonîyáyí nîni omí nupíkinîmearo seáyí e uméfrîxîni.” rîñí eñagí nání o seáyí e wimónîni.

⁷ Aññají nání Bîkwíyo re nîrîrî eáníñí, “Gorîxo xegí aññají —Ayí xío sekaxí urípi tñni xîxení seáyí wiipîrî nání imónigíáyîrîni. Ayí imîññípi imónîrîxîni wimîxîrî ríá ápiáwîññí imónîrîxîni wimîxîrî yarîñîrîni.” Aññají nání e nîrîrî eáníñagí aiwí

⁸ xewaxo nání re nîrîrî eáníñí, “Gorîxoxîni, díxí ámáyo numenwearîná ná rîwíyo aí sîni axípi aññí umenwearí pí pí wé rónñí imónñípi tñni xîxení nerí umenwearí eríarîni.

⁹ Joxí wé rónñípi nání simónîrî unîpi nání mîsimónîpa erí yarîñagí nání Gorîxoní díxí Nwíáoní nîrîrîpearí ámá díxí imónigíáyo seáyí e simîxîgí nání dñí níá

sinarini.” E niriñiri eániñagi nani “Xewaxo aññajíyo seáyí e rífa wimónini?” yaiwipaxirini.

¹⁰ Xewaxomi uriní rípi eni niriñiri eániñi, “Ámináoxini, iwamíó dani amípi níni wí sini mimónináná joxi xwíá rírí ikwírori añña díxí wé tñni imixiri eníñiri.

¹¹ Api aññiníá enagi aiwi joxi sini aññí miní ñwearíñiri. Añña tñni xwíarí tñni iyíá nípánoyí urí neríñá yaríñípaníñí imónáná

¹² joxi iyíá níxoperi tarígíapa axípi e tíñíñiri. Ámá iyíá urú emi nímori sñí wú pánarígíapa axípi aññami tñni xwíarími tñni e imixiríñiri. E nerí aí joxi imóninípi aññí miní sñni axípi nímóniri xwiogwí dñí nímori íá ropaxí mimóní nípwerí aí joxi wí mípepa eríñiri.” Xewaxomi e nuriri aí

¹³ ámi axomi re urinípa aññají gíyo eni uriníñiri, “Nioni ámá joxi símí tñni siarígíayo xopírará níwiri íkwianwí díxí síkwí ikwiáñíñániní simixiyimíá íñá nani nioni imóninípa xixeni axípi nímóniri gí wé náumini éñíñewari weníñí nerí ñweai.” Xewaxomi e urinípa aññají gíyo axípi uriníñiri? Oweoi.

¹⁴ Xewaxo ríxa e imóniní enagi aiwi aññají níni ayí sa kwíyíñiri. Goríxo sekaxí urípi xixeni seáyí wiipíñiri nani imónigíáyíñiri. Ámá xíto xegí yeáyí uyimíxemeaníayo arirá uwiipíñiri nani urowáñiníñiri.

2

“Jisaso neaiñipi sñmianíñini tññíñixini.” uriní naniñiri.

¹ Xewaxo aññajíyo seáyí e wimóniní enagi nani xwíyíá o nani aríá winwápi pñni níwiáñirane ewé gwí míyáñiníñáná ná jíami níkwíaríga warinípa axípi e yanigíñiri apimi xaíwí íá níxirirane píñiní xídíwanigíñiri.

² Ayí rípi nani seararíñini. Eníñá Goríxo negí aríowéyo aññají uríto wíwapiyiro éfápi dani uragípi aí píñí wiaíkípa mímónípa eri ámá xwíyíá apimi ogámí nero píñí wiaíkígíá ayí ayo Goríxo xixeni píñí umamori ení enagi nani

³ agwí ríñá nene rípi wí yaiwipaxene menini, “O awiaxí nerí yeáyí neayimíxemeanía nani neaiñipi ríwí nukinimoranénáyí, anani píñí o neamamoníapimi dani nurakínarími upaxíñiri.” yaiwipaxene menini. Xámi Áminá Jisaso xewaniní Goríxo yeáyí neayimíxemeámíñiri neaiñipi nani nínearímáná enáná ámá omí aríá wigíáwa nene “Neparini.” yaiwiani nani sopiní noro wáñ neararíñá

⁴ Goríxo eni nene “Neparini.” yaiwiani nani emímí tñni ayá ríwamónipaxí imóniní tñni amípi xixegíñi ámá mepaxí imóniní tñni sopiní noa uníñiri. O xíto wimóninípi tñni xixeni ámá awa kwíyípi dani emímí epaxí oimónípoyiní winípi tñni egíapimi dani sopiní noa uníñiri.

Yeáyí neayimíxemeaníapi nani mñkí ikiní Jisatorini.” uriní naniñiri.

⁵ Goríxo ámá añí sñí imóniníñirími —Arí nani nioni níñiri ríwamíní eaññini. Arími ñweapíñíyí Goríxo aññajowami sñmianwíyóniní yeáyí wuríñipíñí nani ráññimani.

⁶ E nerí aí ámá wo Goríxomi uriní rípi Bíkíyí wí e niriñiri eániñagi nani “Ámáyí Goríxoyá dñí tñni amípi níyoní seáyí e níwimónipíñíñiri.” nene re yaiwipaxíñiri, “Ámáyí pí imóniníñí nani Goríxoxi ayí nani dñí nímori umearíñiri? Ayí joxi anani peayí wianípañíyí enagi nani raríñini.

⁷ Aññí maríái, bí onímíapi nani ámá aññajíyo ínimi owimónípoyiní níwáñiri aí ámi ríwíyo dani wé íkwianwíyo uníñirí seáyí e wimixiri neríñá seáyí e numíeyoari [amípi níni joxi díxí wé tñni imixiníyo seáyí e níwimóniri oudenweáñiríñiri urípeañiríñiri.]

8 Joxi anjñajirani, amipirani, nñni ámáyo ínimí wurññwñnginiri wimixiññiri.” Bikwíyo e nññiri eánñi. Gorixo nñni ámáyo yeáyí wurññwñnginiri niwimixiríná payíkeyí bi mimixipa enj enagi nánñi nene re yaiwipaxññi, “Ámáyo Gorixoyá dññí tññi amipí niyoní seáyí e rña wimónñni?” yaiwipaxí aí agwi ríná nene amipí nñni ámáyo ínimí imónññagi mí mñwómixarññwññi.

9 E nerí aiwí ámá Gorixo onñmiápi nánñi anjñajowami ínimí wimixiññomi rñxa mí wómixiññwárññi. O, ayí Jisaso nánñi rarñññi. O Gorixo nene nánñi wá nñneawianññi píranññi e wíñmñgññiri yaiwiáragípi tññi xixeni nerññá ámá nñnenenñi nánñi neapeinña nánñi onñmiápi bi anjñajowami ínimí wimónñwñnginiri wimixiññiri. Ínimí e niwimónñríná rñññí nñmearññi penj enagi nánñi Gorixo rñxa wé ikwianñwíyo unñwírárññi seáyí e wimixiri enñññi.

10 Gorixo —Xñomi dánñi amipí nñni imónññi nñni enñi o nánñi imónññi enñi. O re enñññi. Ámá obaxí xegí íwixénññí nimónñro xewaxo nikñññi seáyí e imónññpa axípi imónñpññá nánñi omñi rñññí ayá wí wímeanññpimí dánñi wé uroárññmñgññiri nerññá xixeni imónññpi tññi enñññi. “Yeáyí neayimñxemeanña nánñi apánñi mñkñ ikípaxo, ayí Jisasonññi?” waiwipññi nánñi Gorixo e enñññi.

11 Jisaso —O ámáyo Gorixoyá imónññrñññiri wimixarññorññi. O tññi ámá Gorixoyá xño imixiññyí tññi wigí xano ná womñi dánññi eweagíayí enagi o ayí nánñi ayá mñwinñ ananñi “Gí nñññmeá imónñññññi.” rarññññi.

12 O Gorixomi re urññpi Bikwíyo nñññiri eánññagi nánñi rarññññi, “Joxi nánñi gí nñññmeáyo ‘E imónññorññi. E imónññorññi.’ ourñmññi. Ámá joxi seáyí e rñmepññi nánñi awí eánñññyo áwññmñi dánñi nionñi joxi seáyí e rñmemñññi nánñi sonñi orñmearñññi.” nññññiri eánñññi enagi nánñi rarññññi.

13 Xwiyá Jisaso Gorixo nánñi rñññi rñpi enñi re nññññiri eánñññi, “Nionñi omñi aga xixeni dññí unñwírárññññi.” Xwiyá ámi axo rñññi rñpi enñi re nññññiri eánñññi, “Ámá Gorixo niaíwí nemearññññi niapñññyí, ayí aí tññi nawíññi riyenerñññi.” enñi nññññiri eánñññi enagi nánñi re seararññññi, “Jisaso ayí nánñi ayá mñwinñ ananñi ‘Gí nñññmeá imónñññññi.’ rarñññññi.” seararññññi.

“Jisaso nepa ámá imónñññññi.” urñññi nánññññi.

14 Ayññññi niaíwí rarññññyí warárñññi dánñi gñwí tññi enñi tññi tñññññyí imónññññi enagi nánñi xewaxo enñi axípi imónñññññi. Xewanñño nñperñññpimí dánñi ámáyo anñá wimixipaxí imónñññññi —O ayí oborñññi. Omñi mñgí wimixiri

15 ámá íññá nanññññññi wíwanññññyí wáyí nerñññpimí dánñi gwññññññi ñweagíayó níkwearññññññi wárñññi éimñgññññi warárññññi dánñi ámá gñwí tññi enñi tññi tññññññyí imónñññññi axípi e imónñññññi.

16 Ayí neparññññi. O anjñajñño arññá owimñññññi nerñññá e mimónñññññi. Ámá Ebññññññyí ayí axípi imónñññññi arññá owimñññññi nánñi nerñññá wará ayí inññññññi axípi inññññññi.

17 Ayñññññi o apaxññññññi imónñññññi xwé wo nimónñññññi xegí xexirññññññi imónñññññi píranñññññi ayá urññññññi Gorixo xño urññññññi nánñi dññí unñwírárñññññi imónñññññi erñi nerñññá íwí ámá yarññññññi yokwarñññññi wiipaxí oimónññññi rññññññi yarññññññi axípi rññññññññññññi inññññññi nánñi pípi inññññññi marñññññi, sa wará xegí xexirññññññi inññññññi inññññññi enagi nánñi xño enñi axípi e inññññññi.

18 Rññññññi wímeanñññpimí dánñi obo iwamñññññi wíwapñññññi enagi nánñi ámá obo agwi ríná dánñi óreámioáññññññi wíwapñññññi arññá wipaxí imónñññññi enagi nánñi rarñññññi.

3

“Moseso seáyí e imónñññññi wo enagi aí Jisaso seáyí e wíarñññññi.” urñññññi nánññññi.

1-2 Ayínáni gí níríxímeáyíné, —Seyíné Goríxo anínamí dání xíoyá imóníírixíníri wéyo íá seaumíríníyíneríní. Seyíné Jisaso nání díní é móírixíní. Goríxo nene tíñí e nání uowárenapíño, ayí oríní. Apaxípáníñí imóníñí xwéó, nene “Apimí díní wíkwíroarínwáríní.” rarínwápimí píraníñí xídíírixíníri arírá neainínfa nání imóníño, ayí oríní. Moseso eníná á má Goríxoyá aníñíñí imónígíáyo numeíríná xíxeni wiínípa á má Goríxo xíó wimónarínípi e éwínígíníri urípeáagí nání xíxeni wiíní, ayí axo Jisasoríní. O nání píraníñí díní é móírixíní.

3 Ayí rípi seararíní. Aní wíwá nání “Naníwáríní.” níríro míñí síná nímeeáníro aiwí aní iwámí míríní nání aga míñí síná seáyí e umeeánípaxíríní. Axípi e imóníñípa Moseso nání míñí síná umeeánípaxí imóníñagí aiwí Jisaso nání ayí anípaxí míñí síná umeeánípaxíríní.

4 Aní ayí ayí wí xegípi mimóní níní á má mírarígíá aiwí amípi níní imóníñípi imíxíño, ayí Goríxo enagí nání raríní.

5 Ayí rípi nání ení “Jisaso nání díní píraníñí é móírixíní.” seararíní. Moseso eníná á má Goríxoyá aníñíñí imónígíáyo xíxeni píraníñí numeíríná á má xínáíwáníñí nimóníro wigí bosowamí píraníñí níwiiróná yarígíápa axípi éñíñí nerí amípi Goríxo ríwíyo ríníápi nání woákíki wíñí aiwí

6 Kiraiso Moseso nimóníri enípa axípi nimóníri enímaní. Omí wíarí nímúrorí re eníríní. Níáwa á má xanowayá imónígíáyo píraníñí numeíríná yarígíápa Kiraiso axípi e nerí á má xanoyá aníñíñí imónígíáyo xíxeni píraníñí umeíníriní. Nene wará saríwá mímáriní nerane “Jisaso e níneaiínfáriní.” níyaiwirane díní wíkwímoarínwápimí dání sáyí nimóníri rarínwápi aníñí miní xáíwí íá níxíra nuranénáyí, ayí aní Goríxoyáníñí imóníñwíní.

“Maní píri wíákiagíáyí díní síxí íníírixíníri enje míñweagíáriní.” uríní náníriní.

7 Ayínáni Goríxo xegí kwíyípi tíni Bíkwyíyo dání ríní rípi tíni xíxeni segí seárfawéyí maní níwíákiro díní síxí íníírixíníri imóníñe ñweagíámaní, “Agwí ríná maní Goríxoníyá seararínagí aríá níníroná

8-9 eníná segí seárfawéyí á má díní meañe nemeróná yagíápa mepa éírixíní. Ayí gí maní xowíáikímí níniro nepa ení eáníñorífaníri iwamíó níwapíyíro neróná xwiogwí 40 pwearíná nioní emímí níwíwapíya unápi síñwí níwíga nuro aí wigí díní wakísí níniro ríwí nímoagíáriní. E yagíápa seyíné ení axípi mepa éírixíní.

10 Ayínáni segí seárfawé íná ñweagíáyí nání wíki níwóníri re rínanigíní, ‘Ayí íníná díní xenwíní moro Goríxoní sekaxí urarínápimí mímíxídípa ero yarígíáyíriní.’ níríri

11 wíki ríá ápiáwíníñí níwóníriná síná womí dáníñíñí re rárínanigíní, ‘Xwíá díní síxí ínípírfá nání wípímoarínárimí wí níñweapírfámaní.’ rárínanigíní.” Segí seárfawé íná ñweagíáyí Bíkwyíyo dání e níriníri eáníñípi tíni xíxeni nero Goríxomí maní píri níwíákiro nání díní síxí íníírixíníri enje wí míñweagíáriní.

“Neárfawéyí Goríxomí maní wíákiagíápa mepa éwanígíní.” uríní náníriní.

12 Gí níríxímeáyíné, wíyíné sípi nero aríkwíkwí níwírínípipimí dání Nwíá wí mípé aníñí síñí imóníñomí ríwí umóírixíníri píraníñí awíníñí meñweáníírixíní.

13 Wíyíné íwí néra nurínípipimí dání yapí néwapíñíro díní wakísí níniroóná Goríxomí ríwí umopírixíníri síá Bíkwyíyo dání Agwíyí ríníñíyí síni imóníñánáyí, síni epaxí enánáyí, síá ayí ayo xíxe ení rírémíxí inayíírixíní.

14 Ayí rípi nání seararíní. Díní Kiraisomí iwamíó dání níwíkwíroranéná wará saríwá mímáriní nerane xáíwí íá xírínwápi aníñí xáíwí íá níxíra nurane negí peaníwáé nání síni xáíwí íá níxíra nuranénáyí, nepa Kiraiso tíni ikáriníñwaéneríní.

15 Bíkwyíyo re níriníri eáníñípi tíni xíxeni nerínípipimí dání ananí díní wíkwíroarínwápi xáíwí íá níxíra upaxíríní, “Agwí Goríxo seararínagí aríá níwíróná eníná segí seárfawéyí omí maní xowíáikímí níwíróná díní wakísí níniro nání ríwí

umoagfápa seyíne eni axípi e mepa éríxini.” E nírini eániñpi tñi xixeni neranénáyí, ñiñ wíkwíroaríñwápi xaiwí fá nixira wanfwarini.

¹⁶ Ayí rípi nání seararíñini. Ámá Gorixo raríñagi arfá ñiwiróna maní xowiaikímí wiagfáyí, ayí gíyíñini? Níni ayí ámá Moseso Isipíyí añyo dání wirimeáána e pñi ñiwíarími wagfáyí menirani?

¹⁷ Xwiogwí 40 api pwearfána Gorixo ámá gíyo wíkwí ñiwóga wagfíñini? Ayí axíyí íwí nero ámá ñiñ meañe dání ñipéa emeagfáyí menirani?

¹⁸ Ámá Gorixo sfñáyo dání nurírfána “Xwíá e ñiñwearóna ñiñ sixí íñfírixiniñi enírfími wí ñiñweapfírfámani.” uragfáyí gíyíñini? Ayí axíyí xfómi maní pfrí wiaíkiagfáyí menirani?

¹⁹ Ayínáni nene ñijfá re imóniñwini. Neárfawé ína ñweagfáyí ñiñ míwíkwíropa nero nání Gorixoyá xwíá ñiñ sixí íñfírixiniñi enírfími wí ñirémoro ñweagfámani.

4

“Nene ñiñ sixí ínanfwa nání imóniñe sñi imónini.” uríñfí nánini.

¹ Ayínáni Gorixo ayí ñiñ sixí íñfírixiniñi negí neárfawéyo sfmímaníyo dání uríñfípi sñi enagi nání xfo ámáyo eyeyíromí nerfána wiyíne nání re seaiaiwiniñini, “Ayí e ñweapaxí mimóniño.” seaiaiwiniñini wáyí nerane píraníñfí oyaneyí.

² Negí neárfawéyí ámá ñiñ meañe nemeróna xwiyfá xwíá ñiñ sixí íñfírixiniñi enírfími nání yayí winipaxí imóniñfípi arfá wiagfápa nene eni axípi arfá wiñwáñini. Ayí arfá ñiwiro aí arfá ñiwiróna ñiñ míwíkwíropa nero nání surfma arfá ñiwíaríro xwíá ñiñ sixí íñfírixiniñi imóniñfími mífémó ámá ñiñ meañe dání penowigfawixini.

³ Ñiñ wíkwíroaríñwaéne ñiñ sixí íñfírixiniñi ene páwiaríñwáñini. Ayí Gorixo rípi ríñfí enagi nání “Ñiñ sixí ínanfwa nání imóniñe ríxa rfa neaipmoáñini?” ñiyaiwirane ñijfá imóniñwini, “Gorixoní maní ñiwiaíkiaríñfíyo wíkwí rfa ápiáwíñfí ñiwónírfána sfñá womí dáníñfí re raríñanigíni, ‘Xwíá ayí ñiñ sixí íñfírfána nání wípímoáñiními wí ñiñweapfírfámani.’ raríñanigíni.” Xwíarí tñi añfna tñi imíxaríñe dání amípi ñipini xfo imíxíñfípi ríxa yáñiñagi aiwi xwiyfá api e ríñniñini.

⁴ Bíkwyíyo wí e sfá wé wífúmi ñiñ wo ñimónimána Sabarfá imóniñfíyi nání re nírini eániñi, “Gorixo sfá wé wífúmi ñiñ wo pwearfána amípi ñimíxa núísána pñi ñiwíaríñi Sabarfá imóníñfími kíkífa ñiñwearí ñiñ sixí íñfíñini.” nírini eániñi.

⁵ Ámi wí e ñiñ sixí íñfírixiniñi nání re nírini eániñi, “Xwíá ñiñ sixí íñfírfána nání Gorixoní wípímoáñiními wí ñiñweapfírfá menini.” nírini eániñi. Xwiyfá apiaú nírini eániñagi nání “Nene ñiñ sixí ínanfwa nání imóniñe ríxa rfa imónini?” ñiyaiwirane ñijfá imóniñwini.

⁶ Enína xwiyfá xwíá ñiñ sixí íñfírfána nání imóniñfími nání yayí winipaxípi arfá wiagfáyí Gorixomi maní xowiaikímí nera waríñagfa nání ñiñ sixí íñfírixiniñi ene xe ñweárfírxiniñi sfñwí mífwinípa ení erí wíni e xe ñweárfírxiniñi sfñwí wíñfína erí enagi nání

⁷ re ñiyaiwirane ñijfá imóniñwini, “Nene ñiñ sixí ínanfwa nání imóniñe ñweaanfwaína nání Gorixo ríxa sfá ámi wíyi raríñfíni.” Bíkwyíyo dání sfá ayí, ayí Agwiyí ríñfíñfíni. Neárfawéyí arfá mífwigfe dání ná ríwíyo Gorixo maní mífí ináyí Depitoyáyo dání xwiyfá Bíkwyíyo nioní xámi mífí iroárfápi nírini re ríñniñini, “Agwí maní Gorixoníyá seararíñagi arfá ñiwiróna ñiñ wakísf mífípa époyí.” ríñfí enagi nání “Nene ñiñ sixí ínanfwaína rfa imónini?” yaiwiaríñwáñini.

⁸ Josuao negí neárfawéyo xwíá ñiñ sixí íñfírixiniñi ene ñipemeámi nurí ñirémorána ñiñ sixí Gorixo e íñfírixiniñi wimóniñfípi nepa níñro sfñwíñfíyí, ayími dání ríwíyo Gorixo sfá ñiñ sixí ínanfwa nání imóniñfí ámi wíyi nání ríñfíni enímani.

9 Ayínáni nene re niyaiwirane nijjá imóniḡwini, “Sfá Gorixo amípi níni nimixárimáná dḡḡ sḡxí ínḡḡyínḡḡ imóniḡḡ axípi áamá xfoyá imóniḡfáyí nání dḡḡ sḡxí ínḡḡríná sḡnḡ imóniḡnḡ.” yaiwiḡwini.

10 Dḡḡ sḡxí ínḡḡrḡxḡnḡrḡ enḡpimi páwiḡo, xfo Gorixo xwḡá amípi níni imimiximḡ niyárimáná kikiḡá nerḡ dḡḡ sḡxí ínḡḡḡpa axípi e nerḡ xegḡ e éwḡnḡḡnḡrḡ urḡpeaḡḡpi niyárimáná xewanḡo rḡxa dḡḡ sḡxí níniḡḡ ḡweani.

11 Ayínáni neárfawéyí maḡḡ Gorixomi pḡrḡ níwḡiaikiro siḡwepiḡḡ neaiwapiyagḡápiḡ niḡḡḡḡirane omḡ rḡwḡ umoanḡḡnḡrḡ dḡḡ sḡxí ínḡḡrḡxḡnḡrḡ enḡ ḡweáwanḡḡnḡrḡ anḡḡḡ minḡ nerane píranḡḡḡ nírfkwínirane oyaneyḡ.

12 Ayḡ rḡpi nání seararḡḡni. Xwiyḡá Gorixoyápi pí pí oenḡrḡ wimónarḡḡpi tḡnḡ xixenḡ epaxḡ imóniḡrḡ enḡ eánḡrḡ enḡḡḡrḡnḡ. Xegḡ ḡwá yinḡḡnḡḡ imóniḡḡḡpi kirá maḡḡ mḡḡḡmḡḡdánḡ wenḡ níniyḡ ḡwá yinḡḡḡpi tḡnḡ xixenḡ mimóniḡnḡ. Kirá aga ḡwá yinḡḡḡ bá xómḡḡḡ xḡáyo tḡnḡ enḡ wíwḡyo tḡnḡ dakwipaxḡpa xwiyḡá oyápi áamáyo wairḡrḡ níwirḡná wigḡ xwioxḡyo íá nímiárḡnḡrḡ ayá tḡnḡ dḡḡḡ tḡnḡ kumḡxḡnḡḡe dakwiarḡḡḡrḡnḡ. Pí pí áamá dḡḡḡ moro pí pí “Emḡnḡrḡ oemḡnḡ.” wimóniḡrḡ yarḡḡḡápi eyeyírómḡ yarḡḡḡḡrḡnḡ.

13 Amípi níni Gorixo —Pí pí éwápi nániranḡ, rḡwápi nániranḡ, yarḡḡḡ imimḡ neaiáná “Ayḡ api nání e rḡárḡnḡ. E éárḡnḡ.” uranḡwáo, ayḡ orḡnḡ. Amípi níni o imixḡḡḡyḡ xegḡ siḡwḡ anḡḡe dánḡ wí pḡnḡ imónipaxḡ menḡnḡ. Amípi níni xegḡ siḡwḡyo dánḡnḡḡ níparárimáná siḡḡnḡ imóniḡnḡ.

“Negḡ apaxḡpánḡḡ imóniḡḡ xwéo Jisasorḡnḡ.” urḡḡḡ nánḡrḡnḡ.

14 Nene apaxḡpánḡḡ imóniḡḡ xwé wo —O rḡxa aḡḡnámḡnḡ peyiḡo, ayḡ Gorixomi xewaxo Jisasorḡnḡ. Apaxḡpánḡḡ imóniḡḡ xwé o tḡḡwaéne enḡḡḡ nánḡ woákḡḡ nerane “Apimi dḡḡḡ wḡkwḡronḡwini.” rarḡḡwápi xaíwḡ íá oxḡraneyḡ.

15 Ayḡ rḡpi nánḡ rarḡḡḡnḡ. “Negḡ apaxḡpánḡḡ imóniḡḡ xwéo nene wé rónḡḡḡ imóniḡḡḡpiḡnḡ oyaneyḡnḡrḡ nerḡná enḡ meánḡ yarḡḡḡḡwḡ níneanḡrḡná wí dḡḡḡ sḡpí mḡneaiarḡnḡnḡ?” rḡseaimónarḡnḡ? Oweoi, nene íwḡ oépoynḡrḡ neaiḡeearḡḡḡpi o enḡ íwḡ oenḡrḡ wímeáḡḡ aiwḡ wí íwḡ meḡo nánḡ nene wí e wiaiwipaxḡ menḡnḡ. Sa “Samḡḡḡ nímonḡrḡ yarḡḡḡḡwḡ níneanḡrḡná ananḡ dḡḡḡ sḡpí neaiarḡḡorḡanḡ?” wiaiwipaxḡrḡnḡ.

16 Negḡ apaxḡpánḡḡ imóniḡḡ xwéo e imóniḡḡo enḡḡḡ nánḡ amípi samḡḡḡ neaimixḡpaxḡ imóniḡḡḡpi wí neaiḡeááná Gorixo —O áamáyo ayá xwapḡ urḡmḡxarḡḡorḡnḡ. O wá neawianḡrḡ ayá nearḡmḡxḡrḡ oenḡrḡ wará sarḡwá mḡmárḡnḡpa nerane oyá siá íkwianḡwḡna tḡḡḡ e aḡwḡ éniḡḡḡ úwanḡḡnḡ.

5

1 Apaxḡpánḡḡ imóniḡḡḡá xwé wo wo nowani íwḡ wigḡ áamá yarḡḡḡápi nánḡ Gorixoyá íráf onḡḡe nánḡ níwuriyiro aiwá peaxḡ utiro rḡḡḡyowá wiiro epḡrḡa nánḡ xfo wigḡ imóniḡḡḡáyo dánḡ éfḡnḡḡ níyoari urḡpeaarḡḡowarḡnḡ.

2 Awa enḡ wé rónḡḡḡ imóniḡḡḡpiḡnḡ oyaneyḡnḡrḡ nero aí enḡ neánḡro mḡximopaxḡ wíḡḡḡ nánḡ wigḡ áamá majḡá nero xenḡwḡmḡnḡ kḡnḡmónḡfáyo ananḡ awayinḡ mḡmeyówárḡ wipaxowarḡnḡ.

3 Wé rónḡḡḡ imóniḡḡḡpiḡnḡ oyaneyḡnḡrḡ nero aí enḡ neánḡro mḡximopaxḡ wíḡḡḡ nánḡ wigḡ áamá íwḡ yarḡḡḡápi nánḡ rḡḡḡyowá wiiarḡḡḡápa íwḡ wiwanḡḡowa yarḡḡḡápi nánḡ enḡ rḡḡḡyowá minḡpaxḡ mimóniḡḡáwarḡnḡ. Awa enḡ aga ninḡpaxowarḡnḡ.

4 Áamá wo xewanḡo wé íkwianḡwḡyo níḡwirárḡnḡrḡ xfo xegḡ dḡḡḡyo dánḡ rḡpeánarḡḡmanḡ. Oweoi, nowani enḡná Gorixo xfo xegḡ dḡḡḡ tḡnḡ Erono api e oimónḡrḡ wéyo íá umḡrḡḡpa axḡpi umḡráná apaxḡpánḡḡ imóniḡḡ xwéowa imónarḡḡḡrḡnḡ.

5 Kiraiso enḡ xewanḡo seáyi e nímfeyoánḡrḡ apaxḡpánḡḡ imóniḡḡ xwé wonḡ oimónḡmḡnḡrḡ mḡrḡpeánḡḡnḡḡnḡ. Oweoi, Gorixo omḡ seáyi e numḡeyoari Bḡkwḡyo

niríniri eániní rípi uriniginí, “Joxi gí íwoxi oimóniri simixárini. Agwi ríná joxiníní semeááriní.” nuriri

⁶ Bíkwiyo ámi wí e niríniri eániní rípi eni uriniginí, “Apaxípaniní imóniní Merikisedeko nimóniri ení yapí joxi eni axípi aniní e imónirixini.” uriní enagi nání Kiraiso e imóniníriní.

⁷ Xámi o áma nimóniri xwá tío ninwearíná “Áma nipikiano yariápi nání wáyí nininiginí ápo diní sixí nimimopaxorfaní?” niyaiwiri arirá oniní nwi piyí niwíriní gwíní kíkíá tñni rixiní uráná xanomi ará niwiri píraniní yapiño enagi nání omi xixeni ará winjorini.

⁸ O Gorixomi xewaxo aí rininí xómi niwimeari peníyo dání re niyaiwiri nijá imóniníriní, “Ápomí ará niwiri xixeni neríná api e xixeni rí rinimeaarini?” E niyaiwiri nijá nimóniri

⁹ xano wimóniní nipi rixa sipearímí niyáriní nání áma xómi píri miwialí ará wiarigíá gíyí gíyí níní aniní miní íníná naní nweapíra nání yeáyí uyimixemeapaxo imóniri

¹⁰ Gorixo re rarinípi tñni xixeni imóniri eníriní, “Xwé apaxípaniní imóniní Merikisedeko imóninípa axípi imóniníriní.” rarinípi tñni xixeni imóniri eníriní.

Jisasomi ríwí umórixiniri erirí winí nánirini.

¹¹ “Nioni ‘Kiraiso nání niríniná Merikisedeko nání niríniní apíniní apíniní imónini.’ osearimíni.” ninimóniri aiwi ará iwayí pírogíayiné, seyiné míkípi nání nijá imónipíri nání arige searimíni

¹² None ayá wí searéwapíyínwá enagwi nání xamíníyiné e dání wíyo nuréwapíyipaxí nimóniríná ayí naní imónimíniri ení aiwi seyiné siní majímajíá yariagá nání áma wí ámi Kiraiso nání sirimíní imóninípimi dání nisearéwapíyipaxí imónigíayínérini. Seyiné aiwá nípaxí mimóní amíniní narigíayí yapí imóniníoi.

¹³ Ayí rípi nání searariní. Áma aiwá nípaxí mimóní siní amíní narigíayí níní “Apí neríná wé róninípi yariño.” rininípi nání majíá nero nání siní niaíwí píopia yapí imóniníoi.

¹⁴ E nerí aí aiwáyí áma rixa áminániní imónigíayí narigíáriní. Áma e imónigíayí wigí diní tñni píraniní éwapínarigíá enagi nání naní imóninípirani, sipí imóninípirani, anani mí ómíxarigíayíriní.

6

¹⁻² Ayínáni, nene xwíyá Kiraiso nání sirimíní imóninípini aniní miní mirínipa oyaneyi. Íníná ámi ámi xwíyá sirimíní imóniní rípi rípi nitíwayírorí mirínipa oyaneyi. Xwíyá negí íwí amípi néra nuríná anínimixinánirane yarihwápi aga ríwíminí nimamopaxípirani, xwíyá Gorixomi aga diní niwíkwíropaxípirani, xwíyá igíá xixegíni eánariníwápirani, Gorixo naní owimixiní wé seáyí e wíkwíarariníwápirani, áma pegíayí ámi wíapínimeapírápirani, Gorixo ámayo mí ómómíximí nerí xwíyá umeáraná aniní nweapírápirani, xwíyá api api ámi nitíwayírorí méwapínipa oyaneyi. Sa xwíyá Gorixoyá áma ará niwirinípimi dání yóí imónipaxípi éwapínani nání oxímeaneyi.

³ Gorixo api xe oépoyníri siníwí níneanínáyí, anani yaníwini.

⁴ Ayí rípi nání “Xwíyá xámi nitíwayírorane éwapíniníwápi píni niwíarirane xwíyá yóí imónaníwá nání imóninípi oxímeaneyi.” searariní. Áma Gorixo xewaníno nání “E imóniníorfaní?” oyaiwípoyníri rixa wá wókímíxiri áma aiwá gígí neríná nijá awí yariíní imóninípi nání imónarigíápa axípininí e nero anínamí dání Gorixo neaiapinípi nání nijá imóniro kwíyí oyápi áma wíyo tñni nawíni waíniri

5 áamá aiwá awíí imóniñipi gígí neríiná “Nañí imónini.” yaiwiarigíápa xwiyáá Gorixoyápi tñi ení eániñí o yeáyí nineayimixemearí neameñweanííiná imóniñipi tñi axípi gígíniñí neríiná “Nañí imónini.” yaiwiro néfasána

6 ñiñí wíkwíroarigíápi ríwímiñi nímamoríináyí, ayí Gorixomi xewaxomi ikayíwí oumearípoyiníri ámi yoxáípámíniñí yekwíroárariñagíá nani ámi xwiyáá kinimóníriñiniñi urípaxí imóniñipi bñi menini.

7 Ayí rípi nani searariñini. Xwíá iniá ámi ámi neari aínána áamá aiwá omiñí wíá uríáyí nani aiwá nañí yapariñipi, ayí Gorixo aiwá nañí oyapiníri xwiyáá tñi píraníñí imixariñipirini.

8 E nerí aí xwíá iniá ámi ámi neari naíniri aiwi aiwá nañí miyapí ará ení tñiñi kisonárarariñipi, ayí ráñiñí imóniñipi enagi nani Gorixo ríxa niramiximíniñi nani imóniri árá yimíniñi nani imóniri enípirini.

9 Ñiñí sixí seayináyíné, nioni mixí e niseariri aiwi “Seyíné nioni mixí searíapi miyaríñoi.” nimónarini. “Óf Gorixo yeáyí seayimixemeaníá nani imóniñíyímiñi xídaríñoi.” nimónarini.

10 Ayí rípi nani searariñini. Gorixo xixeni mimóniñipi tñi miyaríño enagi nani amípi seyíné xíomi nixídiróna ero áamá xegí imónigíáyo arírá wigíápi sñiñi níwiriñíyo dání síwá réniñí winiro “Nene Gorixoxí ñiñí sixí ríyiniñi.” síwá éniñí winiro yarigíápi nani o wí aríá ikeamopaxí menini.

11-12 Seyíné ríwí síwá níyiri mé áamá ení neániro Gorixomi ñiñí wíkwíro “Xewaníño óf oneaimoni.” yaiwiro yarigíáyo dání Gorixo símiñiñíyo dání “Nisiimíárini.” uríñipi wímeaaríñíyo ikaníñí wíaxídiñipi nani seyíné wiyínení wiyínení amípi nñi oneáimeaniníri ñiñí ikwímoarigíápi seaímeaníe nani aníñí miní ríwí níyuniro ñiñí níkwímoa úríxini.

“Gorixo ríñipi ñiñí wíkwímoa úríxini.” uríñí naniñini.

13-14 Eníiná Gorixo Ebíráamoyá símiñiñíyo dání Bíkwiyo niriñiri eániñí rípi uríñiniñi, “Nioni píraníñí simixiri ñiñí rárfawéyo sayá wimixiri nemíárini.” uríñiniñi. E sñá wo aríá ene dáníñiñí nurííiná áamá wo xíomi seáyí e múroníño aríá ene dání rípaxí meñagi nani xewaníño nani niriñiri uríñiniñi.

15 Ayínani Ebíráamo yómíñí nimóniri “Gorixo niriñipi xegí ñiñí tñi xe óf nimówinigini.” níyiwiriñi weniñí nerí niñweañisána enána wímeañiniñi.

16 Áamá “Nepa nearariñini.” oyaiwípoyiníri nurírona níyimiñí imóniñí seáyí e wimóniñí bimí dání urarigíárini. Áamá xwiyáá ximiximí niníro niriñiróna xwiyáá api ríápi ñiñí saníñariñini.

17 Ayínani Gorixo áamá xí Ebíráamomi símiñiñíyo dání uríñipi wímeaníáyí re oyaiwípoyiníri, “Gorixo aríomi ‘Nañí e niseaimíárini.’ uríñipi ámi ná ríwíyo aiwi xegí ñiñí níkinimóniri kikiíá epaxímani.” oyaiwípoyiníri sñáyo dáníñiñí niriñiná xewaníñomi dání niriñiri e uríñipi nani ámi sopíñí wáriñiniñi.

18 Gorixo, yapí miriñipaxí imóniño “Símiñiñíyo dání rírarariñini.” uríñipi síwíá imónipaxí meñagi aiwi ámi síwíá mimónipaxí bñi xewaníñomi dání uríñiñí enagi nani nene anani ení sixí neámixiniñi ñweañini. Nene —Gorixo yeáyí neaimixíwiniñiñi o tñiñi éf nurane símañwíyóniñí yeáyí wuríñiñwaénerini. Nene o neaiñíá nani ñiñí wíkwímoaríñwápi xaiwí íá xirani nani ení sixí neámixiniñi ñweañini.

19 Nene ñiñí wíkwímoaríñwá apimi dání ñiñí síkíkiñiñiñi nomixiniñi ñweañini. Síkíkiñiñiñi enagi nani añí rídiyowá yarigíwámi awawá ñwíáwámi rapírapí epañioáriñiñiñi iníriwámíniñiñiñi anani páwariñwáriní.

20 Íniñi e Jisaso ríxa aníñí iníiná nani apaxípániñí imóniñí xwé Merikisedeko imóniñípa axípi nimónimáná nene arírá neainíñí nani xámi níneameáa páwariñini.

7

Merikisedeko, apaxípaniñí imóniño nání ur-iñí nánirini.

1 Merikisedeko —O mixí ináyí aní Seremiyi riniñipi umenweaagorini. Nwá seáyi e imóniño yá apaxípaniñí imóniñorini. O Ebiríamo mixí ináyí waú waú awami xopirárfi niyárimo weaparíná óf e órórfi niniríná Gorixoyá diñiyo dání naníni owímeaniri xwiyáfi bi tñi naní wimixiñorini.

2 Amipi Ebiríamo pikioeápi yaní wé wúkaú nimemáná bi miní wiño, ayí Merikisedeko orini. Xegí yoí Merikisedekoyi riniñipi, ayí xámi negí aga pínéyo dání mixí ináyí wé róniñí umenweariñoyi rariñwápirini. O Seremi dání mixí ináyoyi riniñipi eni negí aga pínéyo dání mixí ináyí ámá niwayiróniro ñweapíri nání wimixariñoyi rariñwápirini.

3 Bíkwiyo dání xwiyáfi bi miriniñagí nání o nání re ripaxíriñi, “O xano tñi xinái tñi mayí eri xegí íwiárfawé eni mayí eri enorini. Sía xinái xiriñiyi mimónipa eri sía xfo penfáyi mimónipa eri enorini. Ayináni o niaíwí Gorixoyáóniñí imóniño enagí nání apaxípa an-iñí miní imóniñorini.” ripaxíriñi.

4 Seáyi e Merikisedeko imóniñipi nání bi diñí mópoyi. Negí arfo iriño Ebiríamo amipi awiaxí imóniñí wí mixí nerí pikioeaniñí yaní wé wúkaú nitimáná bi miní wiño ayí orini.

5 Ripaioyá íwiárfawé apaxípaniñí imónigíáwa Gorixoyá ñwí ikaxí riniñipi tñi xixeni nixdíro nání wigí axíyí, ayí eni Ebiríamoyá íwiárfawéyí imóniñagí aiwí wigí amipi yaní wé wúkaú méfápi bi uráparigíáriñi.

6 E nerí aí Merikisedeko, Ripaioyá íwiárfawéyí wo mimóniñagí aiwí Ebiríamo, Gorixoxo símimaníyo dání “E níseaiimfáriñi.” ur-iño nipikioeari yaní wé wúkaú méfápi bi Merikisedeko nurápiri omi naní bi owímeaniri xwiyáfi bi tñi naní wimixiñiniginí.

7 Xwiyáfi rípi ámá wí “Nepamaní.” niyaiwiri ripaxípímaní. Nanípi owímeaniri xwiyáfi bi tñi wimixariño, seáyi e wimóniñorini. Nanípi wímeáo, omi símanwíyóniñí ínimí wuríniñorini.

8 Ripaioyá íwiárfawéwa —Awa nípepírfá nání imónigíáwarini. Awa wigí axíyí yaní wé wúkaú méfápi bi nurápiróná ayí ámá nípepírfáwaní uráparigíá aiwí Merikisedeko nurápiríná xfo nání Bíkwiyo riniñípa an-iñí ñweaño urápiñiniginí.

9-10 Rípi eni ripaxíriñi, “Ebiríamo yaní xfo méfápi Merikisedeko tñi óf e órórfi niniri miní wíaná Ripaio —Oyá íwiárfawé wigí wíniyí yaní wé wúkaú méfápi bi uráparigíáwami xiáworini. O eni sñi xegí xiáwo Ebiríamoyá kímíñíyo íniñagí nání xiáwo Ebiríamo yaní nímerí Merikisedekomí wíípa éniñí nerí miní wiñiniginí.” ripaxíriñi.

Apaxí xámiñípa sñi e enáná siñí imóniñí ámi bá nání ur-iñí nánirini.

11 Eníiná Gorixoxo ñwí ikaxí xfo riniñipi Mosesomi miní niwiríná Ripaioyáyí apaxípaniñí imónipírfá nání rariñiniginí. Apaxí Ripaioyáyí imónigíápa Gorixoxo apá e eníápi nání imóniwiniñiniri rariñipi tñi ayí xixeni nero wé níroáriro siñwiriñí, apaxí ámi xegí bi imóniñí bá, Erono imóniñípaniñí marfái, Merikisedeko imóniñípaniñí imóniñí bá imónimíniri enímaní.

12 Apaxí Ripaioyáyí imóniñípa apáni mimóniñagí nání ámi bá imóniñíriñi. Ayináni ñwí ikaxí níriñiri eániñí axípiñi sñi nimónipaxímaní. Ámi bi eni imónipaxíriñi.

13 Áminá Jisaso, Gorixoxo e riniñoyí Ripaioyáomaní. Gwí wíriñi dánorini. Xegí gwí arími dání wo eníiná rídiyowá eri apaxípaniñí imóniri yagímaní.

14 Nijfá re imóniḡwini. Negí Áminá Jisaso Judaoyá gwírími dání imóniḡrini. Nwí ikaxí Gorixo riḡf Moseso eaḡfpi Judaoyáyf wí apaxípaniḡf imóniprífa nání nriḡf meaniḡniḡni.

“Jisaso apaxí Merikisedeko imóniḡpániḡf imóniḡrini.” uríḡf nánirini.

15 Apaxí xegí bi imóniḡf bá, Merikisedeko imóniḡpániḡf nimónirínáyf, nioni re searíapí ríxa siḡáni wíá órironi, “Nwí ikaxí nriḡf eániḡf axípiḡf siḡni imónipaxímani. Ámi bi nimónipaxíriḡf.” seararíapí ríxa siḡáni wíá órironi.

16 O apaxí Merikisedeko imóniḡf apá nimóniríná ḡwí ikaxí re riḡniḡfyo dání, “Ámá ḡwí arími dáníḡf rani, e imóniḡfáḡf rani, ayíni apaxípa imónipaxíriḡf.” riḡniḡfyo dání imóniḡfmani. Oweot, o sa xegí eḡf eániḡfyo dání diḡf maníniḡf apaxí imóniḡfpi tíḡo eḡḡḡf nání imóniḡf rini.

17 Bíkwiyo nriḡf eániḡf rípi nioni seararíapí tíni xixeni eḡḡḡf nání rariḡniḡf, “Joxi apaxípa Merikisedeko imóniḡfpa axípi e nimóniri aníḡf íníná ḡweáirixini.” Gorixo e uríḡfpi nioni seararíapí tíni xixeni eḡḡḡf nání rariḡniḡf.

18 Sekaxí xámi riḡniḡf wí eḡf neániḡf aríra neaipaxí imóniḡf bi mriḡnaríḡḡḡf nání Gorixo ríxa peá niḡmori tíḡf rini.

19 Ayí ḡwí ikaxí Moseso neaiapíḡpimi ámá niḡdíroná wé róniḡf imóniḡfáḡf mimónipaxí eḡḡḡf nání rariḡniḡf. E neri aí Gorixo Kiraisomi negí apaxípa wimixiḡf eḡḡḡf nání diḡf nene ríxa ḡwí ríná wikwímoariḡwápi xámi ḡwí ikaxí riḡniḡfpi imóniḡfmoagwápi seáyf e múroniḡf. Apimi dánini nene Gorixo tíḡf e aḡwí éniḡf upaxíriḡf.

20-21 Gorixo Jisasomi apaxípa niwimixiríná xewaníḡo nání síḡá aríá eḡe dániniḡf nriḡf imixiḡf rini. Ripaioyáyf apaxípa nimóniróná Gorixorani, ámá worani, xámi “Síḡá romi dání rirariḡniḡf.” rariḡwápa muriniḡnáná imónaḡfáriḡf. E neri aí nioni seararíḡomi Gorixo Bíkwiyo nriḡf eániḡf rípi uríḡfniḡniḡf, “Ámináoni ‘Joxi apaxípa nimóniri aníḡf íníná ḡweáirixini.’ nriḡf ríná síḡáyo dániniḡf riríáoni ámi ḡf diḡf tíni niḡniḡmóniri wí wiaíkímfámani.” uríḡfniḡniḡf.

22 Ayínáni nene “Gorixo ‘E niḡseaiimfáriḡf.’ réoríḡf seáyf e imóniḡf bi xixeni neaiimfáriḡf.” yaiwianíwá nání Jisaso negí ikíḡḡf neaiáriḡniḡf imóniḡf.

23 Apaxípa xámi imóniḡfáwa pearíḡfáwa eḡḡḡf nání aníḡf imónipaxí menini. Ayínáni obaxí nimóḡa wagfáriḡf.

24 E neri aiwi Jisaso aníḡf ḡweaḡo eḡḡḡf nání apaxípa o imóniḡfpi aníḡf pírí tíḡweaḡf rini.

25 Ayínáni o ámá xíomi diḡf niwíkwíroriḡfyo dání Gorixo tíḡf e aḡwí éniḡf úfáyf níni nání Gorixomi rixiḡf wuríḡniḡf nání aníḡf ḡweaḡo eḡḡḡf nání ḡwí rani, ná ríwíyorani, aníḡf yeáyf uyimixemeapaxorini.

26 Apaxípaniḡf imóniḡfá go go marfáí, xwé imóniḡf wo o imóniḡfpa nene nání xixeni imóniḡf. Síyikwí bi mniḡpa eri xwíyíá bi uxekwíḡmopaxí mimóniḡfpa eri piaxí weániḡf imóniḡf bi muxéniḡfpa eri eḡoriḡf. fwi yaríḡfáḡf yapi wayíá mimóniḡfpa neri ḡa xegí bi imóniḡf rini. Gorixoyá diḡf tíni aḡf nani seáyf ríwámiḡf peyiḡoriḡf.

27 Apaxípa xámi seáyf e imóniḡfáwa síá ayí ayo Gorixo wiwaníḡowa wíḡf fwi yaríḡfáḡf yokwarimí oneaiḡro xámi rídiḡowá niyárimáná ríwíyo dání fwi wíḡf ámá yaríḡfáḡf nání rídiḡowá wiariḡfápa Jisaso axípi e wí epaxomani. Xewaníḡo fwi bi meḡo eḡḡḡf nání ámáyo yeáyf uyimixemeámiriḡf nawínáni rídiḡowániḡf wiiniḡf eḡḡḡf nání wí e epaxomani.

28 Ayí rípi nání “Apaxípaniḡf imóniḡfá go go marfáí, xwé imóniḡf wo o imóniḡfpa nene nání xixeni imóniḡf.” seararíḡniḡf. Ámá ḡwí ikaxí riḡniḡfpi dání apaxípa oimónipoyiriḡf rípeáfáwa wé róniḡfpiḡf oyaneyiḡro nero aí eḡf neániḡf mxiḡmopaxí wíḡfáwarini. E neri aí xewaxo axípi e éniḡf imóniḡfmani. Gorixo, Mosesomi

ɲwá ikaxípi nurimáná xegí xewaxo apaxí amípi nípini aníñini nání sipearími yárfwínigíniri imóníñípa imónífwínigíniri xewaníño nání sñáyo dáníñí níríniri urípeañíri.

8

Nene nání aníñami dání apaxípaníñí imóníñí xwéo náníri.

¹ Xwíyá nioni repíyí néra úá kumíxinayíñipi, ayí rípiríni. Negí apaxí xwé imóníñípa xixeni nepa seáyí e imóníni. O ríxa aníñamíni Nwá aga seáyí e wiárf imóníño yá siá íkwianwína tíñí e nání nípeyiri o tíni xixeni nimóníri nání oyá wé náúmíni éf ɲweani.

² O apaxípa ámání nimóníríná yarígípa axípi nerí senfá aní mfkí ikiníwámí dání —Iwá ámá wo ríkaríñiwámaní. Sa Goríxo ríkaríñiwáriní. Iwámí dání yaríñoríni.

³ Apaxípaníñí imónígí xwé wo wo nowani Goríxo wigí ámá nání yayí owiníri rídiyowá wiiro peaxí utiro epírfá nání rípeánígí enagi nání Jisaso ení apaxípaníñí imóníñí xwé wo enagi nání ámá xegí imónígíáyo nání rídiyowá bí míwiipa epaxí mimóníñíríni. O ení ámá níní nání rídiyowá bí wiíñíríni.

⁴ Ámá xwá tíyo dání apaxípaníñí imónígíáwa ɲwá ikaxí ríníñípimi níxídiro rídiyowá wiiro aiwá peaxí utiro yarígí enagi nání o síní xwá tíyo níñwearí síñwiríyí, apaxípaníñí imóníñí wo imónímíniri enímaní.

⁵ Apaxípa xwá tíyo imónígíáwa mfkí Kiraiso aníñami dání enípi míyarígíáwaríni. Wigí xwá tíyo dání neróná yarígípi sa onapámígíñí Kiraiso aníñami yaríñipi náníñí yarígí enagi nání raríñini. Moseso Goríxo nání senfá aní xwá tíyo ríkarímíniri yaríná o píraníñí erírí níwiri re uríñipi nioni seararíñípimi sopíñí níwaríni, “Joxi senfá aní riwáníñí xopaikígí oríkarímíníríná dífwí míñípimi dání síwá síñápi xixeni níxídirí ríkaríríxini.” Goríxo Mosesomí e uríñipi nioni seararíñápi tíni xixeni imóníñagi nání “Apaxípa xwá tíyo dání imónígíáwa sa Kiraiso aníñami dání yaríñipi nání onapámígíñí yaríñoi.” yaiwíñwíni.

⁶ E nerí aí agwí ríná Goríxo Jisaso apaxípaníñí wo nimóníri e níwínigíniri urípeañípi apaxípa xwá tíyo ɲweagíáwa e éfírixíniri urípeañípimi seáyí e múróníñagi nání o yaríñipi ení seáyí e wimóníni. Agwí ríná xwíyá Goríxo ríwíyo réoáríñipi —Api Jisaso neaiñípimi dáníni imónípaxí enípiríni. Api ení xámí réoárágípi seáyí e múróníni. Ayí rípi náníri. Ríwíyo símímaníyo dání “Naní e e níseaiimfáriní.” réoáríñipi, ayí xámí Mosesomí ɲwá ikaxí nuríríná símímaníyo dání “Seyíne píraníñí níxídiróná e e níseaiimfáriní.” réoárágípi seáyí e múróníni.

⁷ Xwíyá xámí Goríxo Mosesomí nuríríná réoáríñípimi dání o “Gí ámá ɲwá ikaxí apimi níxídiróná píraníñí imóníríxini.” wimóníñipi tíni xixeni nimóníro síñwiríyí, ámí ríwíyo bí réoárímíniri enímaní.

⁸ Goríxo ámá ayo ayairírí wíñí enagi nání nene ení re yaiwípaxíríni, “Xwíyá xfo xámí re nírirí réoárágí, ‘Gí ámá ɲwá ikaxípi níxídiróná píraníñí e imóníríxini.’ réoárágípi xfo wimóníñipi tíni xixeni imóníñímaní.” yaiwípaxíríni. Ayínání Bíkíyo dání re níriní eáníni, “Ámínáoní re seararíñini, ‘Arfá époyí. Goríxoní gí ámá Isíreríyí tíni Judayí tíni nání xwíyá “Nioni e e níseaiimfáriní.” síñí bí réoárímí nání aní eríni.

⁹ Nioni wigí íwiárfawéyo ámá niaíwí mímeyówárf níméra warígípa Isípíyí aníyo dání níméra nuríná xwíyá réoárágápi apíñíñí imóníñípi nání míraráñini. Ayí nioni síníñíná réoáríá apimí xixeni mífádaríñagí níwíníri nání nioni ení xixeni peá numorí ríwí umonjanigíni.’

¹⁰ Ámínáoní re raríñini, ‘Xwíyá ríwéná “Gí Isíreríyo e e níwiimfáriní.” réoárímífápi, ayí rípiríni. Gí ɲwá ikaxí ríníñipi wigí xwíoxíyo aumaúmí wiáriní

ɲwírárírí nìyárimáná nioní ayíyá ɲwááoní imónímááriní. Ayí ení áamá nioníyá imónipíríríní.

¹¹ Nioní aumaúmí e wiáraná wigí imónígíáyí wí nìwiápínimearo wigí wínyo nuréwapíyiro “Goríxo nání nìjǎá imónípoyí.” urípírǎá meníní. Áamá níní síyikwíníjǎá imónígíáyífrání, xwéríxaraní, níní nioní nání ríxa nìjǎá imónígíáyí imónipírǎá enagí nání wí e urípírǎámaní.

¹² Ayí rípi náníríní. Nioní ayá urímíxírí wigí íwí yarígíápi yokwarímí nìwiiríná dǎjǎá peá morí emǎá enagí nání raríjíní. ” Bíkíwíyo e nírínírí eáníní.

¹³ Goríxo xwíyǎá síjǎá réroáriníjǎá níríníná xámíjǎá íríkwíníjǎá imíxamoníjíní. Amípí íríkwíníjǎá imíxamónaríjǎá ríxa níkeamóga waríjagí nání apaxí mé anínaríjíní.

9

Apaxǎá xwé imónígíáwa Goríxo nání nanǎwíní rídíyowá yarígíá náníríní.

¹ Xwíyǎá Goríxo xámí réroáriníjǎá nuríríná xegí áamá nìbìro xóomí yayí numeróná “Nene e nìwiiríná xóo wimónaríjǎá rǎa yaríjwíní?” nìyaiwiro epírǎá nání wiékwíkwíyírí xóo nání anǎá ɲwǎá xwǎá tǎyo imóníjwá nání wiékwíkwíyírí eníjíní.

² Anǎá ɲwǎá iwá, ayí senǎá anǎá rǎkáríníjwáriní. Awawá óf e ikwíróníjwámí uyíwí obaxí níkíkíroáriga unǎá míxároarígíápi tǎní aiwá íkwíawǎá Goríxo nání peaxí tarígíána tǎní bisíkerǎá Goríxo nání peaxí tayarígíápi tǎní awámí wenjeríní. Awá yoí awawá ɲwǎáwáyí rarígíáwáriní.

³ Rapírapi áwíní e epanjóáriníjwámí íníríwámí dání awawá ámí wá ikwíróníní. Awá xegí yoí awawá ɲwǎá seáyí e imóníjǎáwáyí rarígíáwáriní.

⁴ Awawá ná ínímí ikwíróníjǎáwámí Goríxomí dǎjǎá nanǎá oweanírí rǎá íkeaáripírǎá nání síjǎá gorí tǎní imíxíníjǎápi tǎní bokísí xwíyǎá Goríxo réroáriníjǎá nání imíxíníjǎáwá tǎní api awawá awámí e wentí. Bokísí awá nímixímáná síjǎá gorí tǎní yopírímí yáriníjǎáwáriní. Bokísí awámí ínímí xwǎá síxí síjǎá gorí tǎní imíxíníjǎáwámí ínímí aiwá yoí maná ríníjǎápi tǎní eranǎá Eronoyá wiríjǎá eáníjǎáwá tǎní síjǎá píará Goríxo ɲwǎá ikaxí uríjǎápi eáníjǎá tǎní bokísí awá ayí api api íníjǎáwáriní.

⁵ Awá “Seáyí e Goríxo imóníjǎápi, ayí apírǎaní?” oyaiwípoynírí xopaikígí anǎá nǎá íwí mǎdání wúkaú wú mǎdání wúkaú wú oníjǎáwá seáyí e ɲwíráríníjǎáwáriní. Awá ɲweagíe íníríwámíní Goríxo yokwarímí oneainírí ragí wíwíá eaárayarígíeríní. Api api nání repíyí níseaiéra urí píraníjǎá áwanǎá “Api, ayí api nání imóníní. Api nání imóníní.” níseara urí epaxíná rínámaní.

⁶ Amípí api api ríxa e nìyárimáná apaxǎá imónígíáwa awawá óf e ikwíróníjǎáwámí Goríxo yayí oneainírí yarígíápi epírǎá nání íníná páwíayaríjagí aiwí

⁷ awawá ná ínímí ikwíróníjǎáwámí apaxǎá xwé, oníní xwiogwí o omí ná bíní páwíaríjǎáriní. Nípáwiríná anípáo páwíaríjǎámaní. Íwí xóo tǎní xegí áamá tǎní maiwí nero yarígíápi Goríxo yokwarímí oneainírí ragí nanǎá rídíyowá éfípiyá bí nímeámí páwíaríjǎáriní.

⁸ Apímí dání kwíyǎá Goríxoyápi síwá réníjǎá neaiaríní. Awawá óf e ikwíróníjǎáwá síníní apaxǎá imónígíáwa opáwípoynírí nání ikwíróníjǎáwá óf nene anǎá nímí páwíáníwá nání imóníjǎápi síníní síjǎá nímí.

⁹ Awámí dání yagíápi Kiraiso agwí ríná enǎápi nání neaiwapíyaríjǎáriní. Awámí dání Goríxo nene nání yayí owinínírí nání imóníjǎápi neróná rídíyowá wiro peaxí tíro yaríjagí aí áamá e wííáyí dǎjǎá wǎá nìwóníro re yaiwinípaxí meníní, “Apaxǎá imónígíáwa rídíyowá e nííáyó dání Goríxo ríxa yokwarímí níí enagí nání oyá síjǎáwíyo dání ríxa wé róníjǎá imóníjǎáonírǎaní?” yaiwinípaxí meníní.

10 Ayf rfpf nánirini. “Ridiyowá neróná e érixini. E érixini.” riniñfpf sa “Aiwá niro iniigf niro igfá xixegfni eánro érixini.” riniñf imóniñfpf enagf nánf e yaiwipaxfmani. E e riniñf apf “Apimi dánf ámá xwioxf nanf imónipaxfni.” mriñiñfpf rini. Apf, ayf xfo amfpf sñf imixinf e nánf wiékwfkwiyiñfpf enagf nánf rariñfni.

Kiraiso xewanijo ridiyowánñf wiinñf nánirini.

11 E nerf aí Kiraiso amfpf nanf neaimearñfpf nánf apaxfpá xwé wo nimónirfná senfá añf xwfá tfo rfkárinñiwámf mipáwí añfnamf páwiñnigini. E nipáwirfná senfá añf wé roárinri aga seáyf e imóniri enññf wiwámf páwiñnigini. Iwá ámá rikárigfiwámani. Xwfá tfo dániwámani. Añfnamf rfkárinñiwárinf.

12 Nipáwirfná memé ridiyowá épiyá ragf rani, burimákaú miá ridiyowá épiyá ragf rani, nimeámf aga ñwfá imóniñe mipáwí xewanijo ridiyowánñf ninimáná xegf ragf nimeámf nawínánf páwiñnigini. Ayínánf anñf íniná ñweanfwa nánf yeáyf neayimixemeañorini.

13 Ámá Gorixoyá sñwfo dánf xwifá winñánáyf apaxfpá imónigfáwa memé ragf tñf burimákaú oxfyf ragf tñf burimákaú sipkf rfá nf kikinaxfá tñf apiaú apf wé tñf nimeayiri wifá niroa úaná ámá xwifá inigfapf Gorixoyá sñwfo dánf nanf imónarigfá enagf nánf

14 ragf Kiraisoyá —O siyikwf bf mínijo aí kwíyf niyimñf imóniñfpf arifá wiarfná xewanijo ridiyowánñf inñorini. Oyá ragf punfpf añpaxf negf xwioxfo igfánñf neaeámoarñf rini. Amfpf nene anñimixinani nánf yarñwápf igfánñf neaeámoarñf enagf nánf dñf wfá nineaóniri “fwf éwápf nánf sinf ayá mneadunini.” yaiwiarñwárinf. Ñwfá anñf sñf imóniño wimónarñfpf érixiniri igfánñf neaeámoarñf rini.

“O pépimi dánf xwiyfá sñf réoárññfpf mñrogwf rixánñf wiárimónñf rini.” urñf nánirini.

15 Kiraiso niperfná xegf ragf púfpimi dánf ámá xwiyfá Gorixo xámf réoárññfpimi pfrf wiaikigfáyo gwññf niroayírorf nánf xwiyfá sñf réoárññfpf nánf wáwuñf imóniñorini. Ámá Gorixo nioniyá imónifrixiniri wéyo fá wumrñfyo amfpf xfo wigf smñmanfyo dánf “Niseaimfárinf.” nuriri réoárññfpf xixeni wimearñf anñf íniná imónirf enfá nánf wigf wáwuño imóniñf rini.

16 Xwiyfá Gorixo réoárññfpf, ayf ámá sinf niñwearfná “Nionf péáná amfpf nioniyá ámá ayfni meárixini.” nriri payf eaárñfnánñf imónini. Payf xano nriri tñfpf xegf niaíwf nixfdiro amfpf meánro nerfná xámf ámá nfñf niñfá nimóniro “Xano rixa iyf ripéinigini?” yaiwiarñáná e meapaxf rini.

17 Payf ana eaárño sinf mipepa nerfná payf ana sinf surfmána imónarñf rini. Ayf rfpf nánirini. Payf ana nearf tñño sinf sñf ñweañáná rixa xfo rñfpf mñrogwf rixánñf niwiárimónipaxf mimónini. Xfo rixa niperfná xixeni niwiárimónipaxf imónini. Payf ana xiáwo niperñfpimi dánf rixánñf wiárimónarñfna imónarñfpa xwiyfá Gorixo réoárññfpf enf ragf púfpimi dánf rixánñf wiárimónarñfpf imónarñf rini.

18 Nanwf bf mipkipa nero sñwiriyf, xwiyfá Gorixo xámf réoárññfpf rixá winñf niwiárimónimniri enfmani. Ayínánf apf aí nanwf pkiáná ragf punfpimi dánf wiárimóniñnigini.

19 Ayf rfpf seararñfni. Xámf Moseso sekaxf ñwf ikaxf eánñfpimi dánf riniñf nfpini xegf Isirerfyo nura núsfána burimákaú miá tñf memé tñf apiaú ridiyowá épiyá ragf tñf iniigf tñf nimeámáná ará fwf xisopfyf riniñfpf nimearñf sipfipf fá ayfá rñf bf tñf nawíni gwf nkifwímáná igfá nearf Bkwfpimi wifá earf ámá niyonf wifá earf nerfná

20 re uriniginini, “Ragí ríipimi dání xwíyá Gorixo ‘Seyné api e xídírrixini.’ nineariri réoáríípi rixa rixániní wíarimónariní.” uriniginini.

21 Axípi e senfá aní ríkarininiwámi ragí tñni wíwíá rori sixí amípi ínimi weníyo wíwíá rori eniginini.

22 Ayínáni ragí wíwíá níróa nuriníipimi dání amípi ayá wí nwá ikaxí rininípi tñni xixeni igfá eámóninípininí imónariníriní. Ridiyowá neri ragí mípupa nerínáyí, Gorixo íwí ámá egfápi wí yokwarimí wíarínímaní.

“Kiraiso niperiníipimi dání íwí nene yarínwápi rítí yáriníriní.” uríní nánirini.

23 Senfá aní ríkarininiwáraní, sixí amípi iwámi ínimi wenípiraní, api nípini —Ayí mfkí anínamí wenípi tñni ramixiná imóninípininí. Api nípini ridiyowá Moseso neri ragí wíwíá níróa úíipimi dání igfá eámóninípininí imónipaxí enagi aí mfkí anínamí wenípi ridiyowá éf seáyí e imóniníipimi dáníníní igfá eámóninípininí imónipaxíriní.

24 Kiraiso awawá nwá imóniní ámá ikwírogfá wámi —Awá mfkíwámaní. Sa mfkí imóniníwámi dání ramixináwáriní. Kiraiso awámi mípáwiniginini. Anínamí mfkí imóniníwáminí nípáwiri nene nání arirá owimíniri Gorixoyá símímaní e nweaní.

25 O xwiogwí ayí ayo apaxípaniní imónigfá xwéowa wiwaninowayá ragí marfáí, ragí ridiyowá éfápiyá nimeámi awawá nwáfáwámi páwiayarígfápa ámi ámi níwaninoní ridiyowá owinayimíniri e nípáwiri mínweanini.

26 Apaxípaniní imónigfá xwéowa ridiyowá yayarígfápa ridiyowá owinayayimíniri neri sinwíryí, Gorixo xwáfá tñni anína tñni imíxine dání ámi ámi nípáwiayiríná ríniní nínwinayipaxí imónimíniri eníriní. E neri aí ríná sfá yoparíyí tñíná ná bini ridiyowániní nínwininíipimi dání íwí ámá yarígfápi rítí owimíniri xwáfá tño nání biniginini.

27-28 Ámá nñni aniní siní nweapaxí mimóní ná bini nípémáná enáná Gorixo mí ómómíximí winfáriní. Ná bini pearígfápa Kiraiso ení ámá nñni íwí yarígfápi yokwarimí owimíniri axípi ná bini ridiyowániní nínwininí peniginini. Rfwená ámi bi níniríná ámá íwí yarígfápi yokwarimí owimíniri nání mibf ámá xfo nání símí nixeadfpeníro xwayí naniri nweagfáyo aniní yeáyí uyimíxemeaarimíniri binfáriní.

10

“Ridiyowá xwáfá tño dání yarígfáyo dání yokwarimí wí seaiipaxí menini.” uríní nánirini.

1 Nwá ikaxí níniniri eáninípi, ayí nepa Gorixo símímaníyo dáníníní “Naní e e niseaiimfáriní.” urinípi tñni xixeni mfkí ayo mimóní mfkí api nání sa onapámigfíniní inarinípi imónini. Sa e imóniní enagi nání xwiogwí ayí ayo onapámigf inariní rininíipimi nixídíróná ridiyowá axíni yayarígfápipimi dání ámá “Gorixo tñí e anwí éniní ouminí.” yaiwífáyí wé roárinígfáyí imónipaxí wí menini.

2 Ridiyowá yayarígfápipimi dání nepa xwioxí igfániní eámónigfáyí nimóniro sinwíryí, dñí wfá nínwónimáná siní “íwí éápipimi dání siní ayá niduninoníriní?” yaiwinípaxí wí meníyá nání ámi ridiyowá bi mepaxí imónaníro egfáriní. Rixa pñni wíaraníro egfáriní.

3 E neri aí ridiyowá xwiogwí ayí ayo yayarígfápipimi dání wigí íwí yarígfápi nání dñí wimoariníriní.

4 Ayí rípi nánirini. Burímákau oxfraní, meméraní, ridiyowá éfápiyá ragíyo dání íwí yarígfápi yokwarimí wiipaxí wí menini.

5 Ayínáni Kiraiso xwáfá rírími nání weapímfániri nimóniríná Bkwíyo níniniri eániní rípi xanomi re uriniginini, “Joxí ‘Ámá aiwá peaxí tiro nanwá nípikiro ridiyowá ero oépoi.’ mísimónipa neri aí nioní nání ámá wará bi nimíxíyiníriní.

⁶ Gorixoxini, joxi áamá ridiyowá nerína Gorixo negí yaríjwápi nání yayí owiniri bí miní noni ríá ikeáararigíápi nání yayí misinipa erí ridiyowá íwí yaríjwápi Gorixo yokwarimí oneaiiniri yarigíápi nání yayí misinipa erí yaríjoxirini.

⁷ Ayínáni nioní nání Bikwí xopiníjnamí dání riníjipi tñí xixeni re riríjanigini, ‘Gorixoxini, joxi simónaríjipini oemini ríxa riwoni bíni.’ riríjanigini.” uríjiginini.

⁸ Kiraiso re nurimána, “Gorixoxini, joxi áamá aiwá peaxí otípoyiniri misimónipa erí nanwí nipiikiro ridiyowá oépoyiniri misimónipa erí áamá ridiyowá nerína Gorixo yayí owiniri bí miní noni ríá ikeáararigíápi nání misimónipa erí ridiyowá wigí íwí yarigíápi Gorixo yokwarimí oneaiiniri yarigíápi nání misimónipa erí yaríjini. Api nipiini yaríjagía aí joxi yayí wí misinarini.” Kiraiso áamá ridiyowá api api jwí ikaxí niriiniri eáníjipimi riníjipi tñí xixeni yaríjagía aiwí Gorixomi xwíyáa api e nurimána

⁹ re uríjiginini, “Joxi simónaríjipini oemini bíáoni riwoniri.” E uríjé enagi nání o ridiyowá amípi nipiini áamá xamí néra wagíápiimi síwiá imixiri xewaxo ridiyowá iníjipini seáyí e ikwíkwíjiginini.

¹⁰ Jisasi Kiraiso xano e éwiniginiri wimónaríjipi nixídiri xewaníjo nawínáni ridiyowáníjé iníjipimi dání ámaéne Gorixo áamá xwioxí igíáníjé eámónigíáyí imónírixiniri wimónaríjipi imóníjwáriní.

“Kiraiso ridiyowáníjé seaiiníjipimi dání yokwarimí seaiipaxíriní.” uríjé nánirini.

¹¹ Apaxípaníjé imónigíá nowani síá ayí ayo aní ridiyowá yarigíiwámi éf nírómána wigí yarigíápi neróna ridiyowá áamá íwí yarigíápi wí yokwarimí wiipaxí mimóníjipini ámi ámi yayarigíáa aí

¹² Kiraiso axípi e miyarini. O íwí yaríjwápi yokwarimí neaiiminiri nání ridiyowáníjé ninirína nawínáni íwí yaríjwápi aníjé xwapíra eaáriníá imóníjipi nemána nipeyiri ámi Gorixo tñí xixeni nimóniri oyá wé náumini éf jweanigini.

¹³ E éf níjweari xano áamá omí símí tñí wiarigíáyo xopírarí níwiiri ayo síkwí wikwiáriníá nání wimíxiyiníe nání xwayí naniri jweaní.

¹⁴ Ayí rípi nání raríjini. O ridiyowá ná bíni niniríjipimi dání áamá Gorixo xwioxí igíáníjé eámónigíáyí imónírixiniri wimónaríjipyí aníjé e imónípiríá nání wé roáriníriní.

¹⁵ “O xwioxí igíáníjé eámónaníwá nání sípearimí yáriníriní.” seararíjapi kwíyí Gorixoyápi ení Bikwíyo niriiniri eáníjipimi dání axípi niriiní sopíjé warini. Bikwíyo niriiniri eáníjé rípi niriinimána,

¹⁶ “Ámináoni re raríjini, ‘Xwíyáa ríwéná “Gí imónigíáyo e e níwiimíáriní.” réoárimíápi, ayí rípirini. Gí jwí ikaxí wigí xwioxíyo aumaúmí wíáriní jwíráriní emíáriní.” niriinimána

¹⁷ ámi re riníjiginini, “ ‘Wigí íwí egíápi nání tñí rikikiríó egíápi nání tñí ámi wí díjé niníníámani.’ Ámináoni e raríjini.” E riníjagí nání “Kwíyípi ení Bikwíyo niriiniri eáníjipimi dání axípi níneariri sopíjé warini.” seararíjini.

¹⁸ íwí api Gorixo ríxa yokwarimí neaiiníjé enagi nání síni xío yokwarimí oneaiiniri nání ámi ridiyowá epaxí menini.

“Wará saríwá mimáriní Gorixo tíámíni úwaníjini.” uríjé nánirini.

¹⁹ Ayínáni gí nírixímeáyíné, Jisaso níperína xegí ragí puníyo dání nene wará saríwá mimáriní anani Gorixo tíjé e awawá jwíá seáyí e imóníjwámi páwipaxene imóníjwini.

²⁰ O óf síjé imóníjyí nene nání níneaimoirína rapírapí áwini e epaníóáriníjé míneapíropa nerí Gorixo tíámíni anani opáwípoyiniri nání érowiápiniri xewaníjo ridiyowáníjé iníjéyo dání óf síjé díjé níyímíjé imónaníwá náníyí neaimoirí

21 apaxf áamá Gorixoyá imóniŋwaéne nání seáyí e imóniŋf bá imóniri enaqi nání

22 nene nepáni nimónimi Gorixo táfámini anwi éniŋf úwanigini. Wará sarfwa mimáriní dñf wikwírorane “Newaniŋene fwf éwápimi dání ayá neaduniŋenerfani?” yaiwinarŋwápi Jisaso xegf ragf wíwifá nearoŋfipimi dání xwioxf igfá eámóniŋwaéne imónirane iniigf wíá óriroŋf tñni igfá eáf yapi imónirane nerŋfipimi dání o táfámini anwi éniŋf úwanigini.

23 Símiŋmanfyo dániniŋf “E e niseaiimfáriní.” neariŋo, o nene dñf unwiráripaxo enaqi nání wé fá miŋeánanirane mé waropárf nerane “O neariŋfipimi dñf wikwímoariŋwini.” rariŋwápi eni sini xaíwí fá oxiraneyi.

24 “Arige nerane xixe dñf sipi inirane arirá inirane yanfwarfani?” niyaiwirane e yani nání eni dñf omoaneyi.

25 Áamá wí yarigfápa nene Gorixomi yayf umeanirane awí eánariŋwápi rfwfmini mimámó xixe enf sixf neámixinirane sfá xfo mí ómómiximf neainfáyi anwi e nimóga barŋaqi niwiniranená ámi ayá wí niga úwanigini.

“Gorixomi xewaxo peayf niwianiranénáyf, píf neamamonfáriní.” urŋf nánirini.

26 Ayf rípi nání searariŋini. Nene “Xwiyfá nepaxiŋf imóniŋfpi, ayf apífani?” rixa e niyaiwimáná aí sini arfki “Ámi fwf oyaneyi.” niyaiwirane e neranénáyf, fwf api yokwarimf neainfá nání ridiyowá ámi gfmínf gipi inipaxfíriní?

27 Oweoi, arfki e neranénáyf, pípi epaxf marfái, sa Gorixo xamiŋo píf neamamonfápi nání miŋf yfwf níniŋe ŋwearane áamá xfo tñni nawíni mimónf símf tñni wiarigfáyo rfá rfmimeniŋwf eánariŋfpi nínfápi nání miŋf yfwf níniŋe ŋwearane epaxfíriní.

28 Áamá go go ŋwf ikaxf Moseso eanŋpimi píf wiaíkiáná áamá siŋwf winarogfáyf waú worani, waúrani, áwanf ránáyf, ayá mirimixf sa pikiarigfáriní.

29 Ayináni áamá niaíwí Gorixoyáomi peayf wianiro o niperi xegf ragf puŋfpi — Apimi dání xwiyfá Gorixo “E e niseaiimfáriní.” réroariŋfpi rixániŋf wiarimónfagi xwioxf igfániŋf eámónariŋwápi apíriní. Xegf ragf puŋf api “Pírfani?” niyaiwiro rániŋf imoro kwíyf wá neawianariŋfipimi ikayfwf umeariŋo yarigfáyf, áamá sa e yarigfáyf nání seyíne dñf píoi seaimónarini? “Pírf aga rfá tñf Gorixo umamonfápi niwimearíná aga xixeni ayo wímeanfáriní.” miseaimónipa reni?

30 Xwiyfá rípi, “Niwanŋoni píf numamori enf meámfáriní.” riri ámi xwiyfá rípi, “Ámináoni gf ámayo eyeyírómf emfáriní.” riri eno, ayf ná woni Gorixo enaqi nání nene dñf e yaiwipaxfíriní.

31 Nwfá dñf anŋf imóniŋfpi tñŋo píf neamamómíriní nání fá neaxéaná ayf nene miŋf yfwf íripaxf imóniŋaqi nání rariŋini.

“Sipi seaikárarigfáyo xwámámf wífrixini.” urŋf nánirini.

32 Xámi xwiyfá Gorixoyá iwamfó wíá seaókíáná egfápi nání ámi dñf irónfpoi. Iná xeaniŋf rfá tñf ayá wí seaikárfagfa aiwi xwámámf néra ugáfawixini.

33 Wainá ámayá siŋwf e niseameámi nuri niseawárimáná ikayfwf seameariŋo xeaniŋf seaikáriŋo yaríná seyíne xwámámf wigáfawixini. Wainá seyíne seaikárarigfápa wikáfáyf tñni axf e níkumixiniro ayo wímeariŋfpi “Nene eni níneaiméaríná ayf ananirini.” niyaiwiro e egáfawixini.

34 Áamá gwf ŋweagfáyf nání dñf sipi niwiro arirá wigáfawixini. Segf xwfá anf amípi searápekixéagfa aiwi “Negf amípi nearápekixéfápmi seáyí e imóniŋfpi — Api ná rfwfyo aí bi manínf anŋf imónínfápirini. Api sini rfá weni?” niyaiwiro nání dñf sipi míseai yayf tñni xwámámf niwiera ugáfawixini.

35 Ayináni wará sarfwa mimáriní Jisasomi xfdarigfápi pñni miwiarípani. E nerónáyf, Gorixo yayf seaimonfáriní.

³⁶ Ayí rípi seararíñini. O gí áamá imónigfáyí e éfríxini rí wimónaríñipi xixeni néra núfasaná sfmimanjyo dániniñí “E e niseaimfárini.” searíñipi neaimeáwninginirí xwámámí niwiéra úfríxini.

³⁷ Gorixo Bíkwiyo nirinirí eániñí rípi áamá nene yeáyí neayimixemeanfo nání ríñí enagí nání raríñini, “O binfa nání ná jfamí mimónini. Sini yómíñí mé ríxa anjini binfáriní.

³⁸ Gí wé róniñipi yarigfáyí dñí níkwíroriñipimi dání dñí niyimíñí imóniñipi tígíáyí imónipírfáriní. E nerí aí ámí wé fá muxeánányí nioní wí dñí yayí nininíamani.” Gorixo e ríñí enagí nání “Xwámámí niwiéra úfríxini.” seararíñini.

³⁹ E nisearirí aí “Nene áamá wé fá nimuxeánirí anínaníwaéne wí mimóní dñí níwíkwíroriñipimi dání erfíkiemeániñwaéne imóniñwini.” nimónarini.

11

Áamá dñí níwíkwíroriñipimi dání yagfápi nánirini.

¹ Áamá Gorixomi dñí wíkwíroarigfáyí xfoyá dñí tñi dñí re niyaiwiro wipimónini, “Nene dñí wíkwímoaríñwápi o aga xixeni nneaiinírfáriní. Amípi xfo neaiapimfánirí nearíñipi nene sini síñwí tñ tñni mwinaríñwápi aí aga nepa imónini.” niyaiwiro wipimónini.

² Eníiná ñweaagfáyí píyo dání Gorixo “Ayí nanj yaríñot.” ríñímani. Ayí dñí wíkwíroaríñwápi nání ríñíriní.

³ Nene dñí níwíkwíroriñipimi dání re niyaiwirane níjfa imóniñwini, “Gorixo xwíarí tñi anjina tñi nimixiríná xegí xwiyfá rífyo dání imóniñí enagí nání amípi nene síñwí winaríñwápi nimixiríná amípi nene síñwí tñ tñni mwinipaxí imóniñipi tñi imixíñirini.” Níjfa e imóniñwini.

⁴ Aiborfo Gorixomi dñí níwíkwíroriñipimi dání o nání nanjwí rídiyowá neríná xiráo Keno éfipimi seáyí e imóniñí bñ eníñigini. Ayínáni Gorixo rídiyowá o éfipimi yayí numeríná “Aiborfo áamá wé róniñí worini.” ríñíñigini. Ayínáni o ríxa penjí amí aí Gorixomi dñí níwíkwírori enípi nene Bíkwiyo fá roarfina síniniñí nearéwapíyarini.

⁵ Inoko Gorixomi dñí wíkwíroaríñwápi nání mipepa oenirí ménapiñigini. Gorixo ménapí enagí nání o nání pfa megíñigíawixini. Ayí rípi nání raríñini. Sini míménapiña enána Gorixomi píraníñí uxídaríñwápi nání Gorixo o nání yayí winiñipi nání Bíkwiyo wí e nirinirí eániñagí nání raríñini.

⁶ Áamá Gorixomi dñí níwíkwírófáyí nání o dñí yayí winipaxí wí menini. Ayí rípi nánirini. Gíyí gíyí “Gorixo tífamini oumini.” níwimóniríná “Pí pí nepaxímani. Sa Gorixo nepa rfa ñweani?” yaiwiro “Áamá xfo tífamini baníro yarigfáyo yayí wimóaríñorfaní?” yaiwiro nero dñí wíkwíropaxíriní.

⁷ Nowao Gorixomi dñí níwíkwírori nání o amípi sini mívimeapa éfipi nání erirí wíaná xfo arfa níwiri xegí íwíaxeyówa yeáyí uyimixemeámánirí sípíxí wo imixíñigini. O xegípi dñí níwíkwírori e neríñíyo dání áamá íná xwíá tfo ñweaagfáyo xwiyfá umeárirí áamá Gorixomi dñí wíkwíroaríñwápi nání “Ayí wé rónigfáyíriní.” ráraríñí wo imónirí eníñigini.

⁸ Ebrífamo Gorixomi dñí níwíkwírori nání o “Díxí anj re pñi níwíarimi xwíá nioní síwá símfáe nání úfríxini.” uráná arfa níwiri xwíá “Joxí mearfáriní.” urfáyo nání uníñigini. Nuríná “E nání rfa waríñini?” mívaiwipa nerí aí anani pñi níwíarimi uníñigini.

⁹ O Gorixomi dñí níwíkwírori nání áamá anj mí dájóniñí nimónirí xwíá Gorixo sfmimanjyo dání “Nioní nísiapimfáriní.” uríñipimi níñweaxa uníñigini. Apimi níñwearíná xwíá áamá wíyíyáyóniñí níñweaxa nemerí senfá anj nípákía nurí emeníñigini. Xegí xewaxo Aisako tñi xiáwo Jekopo tñi awáu —Gorixo egí

símimanjfo dáni “Xwía rípi niseaiapimfáriní.” uríjowaúrini. Awaú eni xano enjpa axípi e egfísixini.

10 Ebírfamo xwía apimi níjweaxa nemerfná anj Gorixo dñj neñwiperi ikwíronjípimi —Anj api aníj imóninfa nani píraníj nítiwayírori ikwíronjípíriní. Apimi e ñweáimigíniri weníj neri níjweari nani e néra uníginí.

11 Seraí eni Gorixomi dñj níwíkwírori nani oyá dñj tñi niaíwí xirípaxí imóníjínigini. Í oxí níróa núísána ríxa rípaíwí imóníj ai re yaiwíjínigini, “Gorixo, níni ríxa niaíwí xirímfa nani ráriño xfo rípi tñi xixeni yáraníño enagi nani níni anani dñj unwírárípaxorini.” yaiwíjínigini.

12 Ayínani Ebírfamo —O áma ná woni ai xweyanj sípípi neri ríxa nípémíniríníj nerfná niaíwí tímeáná omi dáni fwiárfawé síj anj pírfyo dáni ónaríjyf ía míropaxí imóniri iníki rawírawápami wiáronjyf ía míropaxí imóniri enjpa imóníjínigini.

13 Áma nioní níri ríwamíj neáa weaparijáyf níni Gorixomi dñj níwíkwíróa nuro xwíyfá wigí símimanjfo dáni “Niseaiimfáriní.” uríjpi síni mívimeapa enána pegfawixini. Gorixo wiináfipimi ná jfami dáníj síj níwínirfná yayf nero “Ayf awiaxíriní.” níyaiwiro waropáf nero re nírárimí pegfawixini, “Xwía rírimí níjwearanéná áma anj mí dájenéníj nímoníri ñweañwini.”

14 Áma éniíj imóníjpi rígfáyf síjani waropáf rípiníj yaríño, “Negf ñweapaxí imóníje nani weníj neri ñweañwini.” síjani waropáf apíniíj yaríño.

15 Wigí anj xámi píni níwiárimí bígfe nani dñj sípí wiaríjagi nani e níriro síjwíríyf, ámi axí e nani upírfápi imóníjagi nani anani upaxí imónaníro egfáriní.

16 E mepa nero anj seáyí e imóníj bimi —Api anfnamí imóníjípíriní. Apimi ñweáwaníginíro dñj sípí níwia wagíriní. Ayínani Gorixo áma ayf xíomi “Joxí negf Ñwíáoxíriní.” urarígápi nani ayá mívíníagi nani xfo tñi nawíni ñweapírfá nani anj bí wíkwíroinjíriní.

17-18 Ebírfamo Gorixomi dñj níwíkwírori nani o nepa nioní nímonaríjpi xídíniríeníjóniri iwamfó wíwapíyáná xegf xewaxo Aisakomi Gorixo uríjpi tñi xixeni rídíyowá emíniri eníginí. Axomi Gorixo símimanjfo dáni re uríjínigini, “Díxí iyf axípa e imónípírfáriní. rírijáyf Aisakomi dáni nemeága upírfáriní.” uríj enagi aí xegf xewaxo Aisako, ná woni síjíníj émiaonómí rídíyowá nani píkímíniri nerfná

19 dñj re moníginí, “Áma ríxa pegfá aiwí Gorixo owiápinímeápoyíniri ámi síj wímíxípaxoríani?” níyaiwiri Gorixo pírf urakíáná xewaxomi ámi síni síj meáagi nani réniíj rípaxíriní, “Ebírfamo xegf niaíwomí yowífo dáni míxeañíginí.” rípaxíriní.

20 Aisako Gorixomi dñj níwíkwírori nani xegf xewaxowaú Jekopomí tñi Isomí tñi awaúmi ríwéná wímeanáfapi nani dñj nímorí xwíyfá bí tñi nanj wímíxíjínigini.

21 Jekopo Gorixomi dñj níwíkwírori nani ríxa nípémíniri anwí e nerfná xegf xewaxo Josepoyá xewaxowaúmi Gorixoyá dñj tñi nanj wímeáwaníginí xwíyfá bí tñi nanj níwímíxímáná xegf erañfámí níkwíronírfná Gorixomi yayf umeníginí.

22 Josepo Gorixomi dñj níwíkwírori nani ríxa nípémíniri nerfná ríwífo xegf Isíreríyf Isípíyf anjfo píni níwiárimí upírfápi nani níri rífná re uríjínigini, “Nuróná gf enj aí tñi nímeámi nuro xwífáyo níweyárfírxini.” uríjínigini.

23 Mosesomí xaníyaú Gorixomi dñj níwíkwírori nani niaíwí xírfío awiaxí imóníjagi níwíniri sekaxí Isípíyfá míxí ináyo “Isíreríyf niaíwí oxí níxírífná píkírfírxini.” ráriíjpi nani wáyf mepa neri Mosesomí emá waú wo nani píni ñwírárígísisixini.

24 Moseso Gorixomi dñj níwíkwírori nani ríxa xwé níwiarorí nerfná “Isípíyfá míxí ináyomí xemíáyfá xewaxoyí mínirípa oépoyí.” wímóníjínigini.

25 “Sfá ámaéne xwíá t́yo ηweaariηwápi áríní imóniηagi nání xe yayí rikikírío neríηpimi dáni oneaímeanírí yarígfápi xe néra úmíginí.” mîwimóní “Nioni áma Gorixoyáyí t́ni kumixínáná uyíní wikárarígfápi nioni t́ni nawíní oneaikárípoi.” yaiwiηniginí.

26 Xfomi Gorixo yayí nîwimoríná winfápi nání dîηí re moηniginí, “Áma Gorixo yeáyí neayimîxemeanfa nání urowárenapínfo nání peayí nîwianíro ayá wimopíríapa nioni ení nînirónáyí, Gorixo yayí nînimoríná ninfápi amípi ayá t́ηí Isipiyí aníyo wenpimi seáyí e imóniηí enagi nání ayí ananírini.” nîyaiwirí nání “Áma Gorixoyáyo uyíní wikárarígfápi nioni t́ni nawíní oneaikárípoi.” yaiwiηniginí.

27 O Gorixomi dîηí nîwîkwírori nání Isipiyí aníyo píní nîwiárimí uηniginí. Mîxí ináyo xfomi wikí wóniηípi nání wáyí nerí mú Gorixomi —O áma wí sîηwí mîwînarígfóriní. Omí sîηwíníηí nîwîniní nání xfomi wímeanpimi xwámámí nîwirí Isipiyí aníyo píní nîwiárimí uηniginí.

28 Axo Gorixomi dîηí nîwîkwírori nání anínají pipíkímí emearíηo xegí Isireriyíyá niaíwíyo ení mîpíkípa oenírí re uríηniginí, “Sipísipí miá nîpíkíro ragí segí aní íwíyo xópé nîyára úpoi.” nuríríná aiwá sfá Anínajo Neamúroagoí rîniηíyí nání érowiápníηniginí.

29 Isireriyí Gorixomi dîηí nîwîkwíroro nání ipí Ayfá Ríηoi rîniηífwámí nîxeróná iniígfí mîdîmîdání deawáraná xwíá yeáyí yíkíaríηéníηí úagfa aiwí Isipiyí ení axíyimi owaneyínírí éfáyí wíníyí aí t́ni iniígfí emadírónaríηniginí.

30 Isireriyí Gorixomi dîηí nîwîkwíroro nání o uríηpi nero aní yoí Jerikoyí rîniηípiyá sîηá ákiηáyo b́aríwámíni sfá wé wíúmí dání waú apimi awí nîmudímoayimáná enáná sîηá ákiηápi nîpíní íkwierónowíηniginí.

31 Rexapí —Í iyí ede dání warígfí aní apimi dánírini. —Í Gorixomi dîηí nîwîkwírori nání Isireriyí aní apimi sîηwí wînarániri b́íwáúmí yayí t́ni nîpemeámí úagi nání Isireriyí áma uyíní yarígfáyo nîpíkíroná ímí mîpíkígfawixini.

32 Agwí ámí bî pípi níriri eámíni? Áma rowa, Gidiono t́ni Barako t́ni Samísono t́ni Jepítao t́ni Depito t́ni Samuero t́ni wíá rókiamoagfáwa t́ni áma awa egfápi nání repiyí nîseaiéra nuríná sfá neaóripaxírini.

33 Áma ayí Gorixomi dîηí nîwîkwíroro nání áma ḿkí bî bimi xopíraráf wíro wé róniηí imóniηípi ero Gorixo wigí śmîmaníyo dání “Saní searápímíárini.” uríηpi wímeari Gorixoyá dîηí t́ni pusí sayí raioníyí rîniηíyo maní upírori

34 ríá xwé naríηírími iniígfíyóníηí ananí xopíraráf emero áma kirá t́ni píkianírí yarígfáyo éfí nurakínárimí uro mîgfí nimónimáná ámí ení sixí eáníηí íníro mîxí iníprífa nání ení ríá yíkíro éma sîmíηí wínarígfá bî bimi mîxí xídwáriró

35 apíxí wigí áma Gorixoyá dîηí t́ni xwáripáyo dání wiápnímeáaná yayí t́ni ámí umímíníro egfawixini. E nerí aí Gorixomi dîηí wîkwíroarígfá wíyo áma wa íá nîxero gwí nîjiro Gorixomi ríwí umópoyínírí nîmépéa nuro “Gorixomi ríwí umóánáyí, nene gwíyo dání seáikweawáraníwíni. E mepa nerínáyí, nîseamépéa núwasáná nîseapíkianíwíni.” uríagfa aí ámí xwáripáyo dání nîwiápnímearíná dîηí nîyîmíηí imóniηípi meáwaníginírí nání ayí urfápi arfá mîwigfawixini.

36 Gorixomi dîηí wîkwíroarígfá ámí wíyo ikayíwí umearíro wíyo iwaní ragí pírí uyíkímí ero wíyo senfá t́ni gwí jiro wíyo gwí aníyo ηwiráriró

37-38 wíyo sîηá t́ni píkíro wíyo só t́ni áwíni e sfó díyero wíyo “Ení eánígfáyírfáni?” níriri iwamíó wíwapíyro wíyo kirá t́ni píkíro wigfawixini. Ámí wíyo áma wí —Ayí sipí áma imóniηagfa nání áma Gorixomi dîηí wîkwíroarígfá ayí t́ni nîkumixínírí ηweapaxí mimónígfáyírfáni. Ayí xeaníηí wikáriró uyíní umépero yaríná ayí d́wí íkeamóníro memé wará t́ni sipísipí wará t́ni rapíraráf nání wayfá yíníro áma dîηí

meanjmi anj kwirónimero dfwini enjmi nemero sñjá siririkkyo nipáwiroweawo xwárijwíyo nipáwiroweawo egfawixini.

³⁹ Ámá ayí nini Gorixomi dñj nwikwíroro nani o “Mimiwiároarigíáyírfani?” waiwiárijj enagí aí o wigí smimanjyo dani “Niseaimfáriní.” urijjpi mívimeanjnigini.

⁴⁰ Ayí rjpi nánirini. Enjina nene nani Gorixo dñj re nejwiperi yaiwiárijjnigini, “Ámá ayí nani seáyí e imónijj bí wíimigini.” yaiwiárijj enagí nani api ámá nion nira weapíayo sini mívimeanjnigini. Ayí wigjpi Gorixo “Gí ámá wé rónigíá api imónírxini.” yaiwiárijjpi tñi xixeni imónipírfá nani marfáí, ayí tñi nene tñi nawini imónanfá nani ayo xami mívimeanjnigini.

12

“Gorixo sijikí neareaaríná Jisasomi sñjwí winaxídípoi.” urijj nánirini.

¹ Ayinani nene pí yanfwini? Ámá “Gorixomi dñj nwikwíroróná e epaxírfani?” oyaiwípoi niri síwánijj nneainri neáwariyarigíá ayí obaxí ayá wí midimídani wiárf wiárf neadéronagíá nani pí yanfwini? Sa rjpi oyaneyi. Amipi nini upupíggí neaikárijjpi pñi wiárrane negí fwí sini mé ípeaarjwápi pñi wiárrane nemána Gorixo api e imónírxiniri wimónarijpi imónanfá nani ámá yamíyamúrónigí inarigíápa nene eni omi nixdíranená enj neánirane axjpi e oyaneyi.

² E neranéná Jisasomi —O nene Gorixomi dñj wikwíroaníwá nani imónijjpi míkí ikiri wé roárrí enorini. O dñj nífá rfwíyo wininíapí nímeáwinigini nnyekwíroárróná wíápimi xwámámí niwiri ayá winípaxí wikárfápi nani paimímí enorini. Niwíapí nimeámána ámi Gorixo tñi xixeni nimóniri mixel ináyí siá íkwianjwí o éf jweanjnamí wé náumini éf jweanorini. Omi sñjwí owinaxídaneyi.

³ Ayá sipí seaimixiri enj samijj seaweri mepa enfa nani fwí yarigíáyí sipí ayá wí wikárfagíá aí xwámámí winjo —Ayí Jisaso nani rarijnini. O nani píranijj dñj mópoi.

⁴ Seyíné fwí yarigíáyí seaikárijjgíápí xwámámí niwia núfasána aiwí segí wí sini mipseapí kigíarini.

⁵ Nene niaíwene náninijj Bkwíyo enj rirémixí niniri eánijj rjpi seyíné ríxa arfá ikeamogfáriní, “Gí niaíwoxiní, Áminá Gorixo sijikí ríreaarijjpi nani peayí mívianipaní. Píranijj simiximini nani mixel ríranáyí, ayá sipí misimixipaní.

⁶ Ayí rjpi nánirini. Ámá Ámináo ‘Gí niaíwírfani?’ niyiwiri dñj síxí uyarijjyo sijikí ureari síkwíá earí yarijj enagí nani rarijnini.” Bkwíyo e niriniri eánijjpi seyíné ríxa peá mogíá enagí nani rarijnini.

⁷ Seyíné Gorixo xeanijj seaiméarijjimi dani xe sijikí oneareaniri ríxa xwámámí niwíera warijjoi. Niaíwí xano sijikí murearijj wo rimónini? Oweoi, mimónini. Ayinani xano xegí niaíwíyo wiarijjpa Gorixo eni axjpi e seiarini.

⁸ E nerí aí Gorixo xegí niaíwí niyoní sijikí urearijj enagí nani seyíné sijikí mipseareapa nerínáyí, xegí niaíwíyíné mimóní sa óf e dánj niaíwíyínénijj imónijjoi.

⁹ Rjpi nani eni dñj mópoi. Nene sini niaíwí enána negí xwíá tío dánj ápowa sijikí neareaagí aiwí wé íkwianjwíyo unjwíráragwáriní. Nene e neranéná nanj nerí aiwí re ríseaimónarini, “Ápo Gorixomi —Dñj tñj imónijj nipi nini imixijj, ayí orini. Omi ínimi wurínipaxímani.” ríseaimónarini? Oweoi, anjipaxí ínimi wurínipaxí enagí nani e nerane dñj niyimijj tñjwaéne oimónaneyi.

¹⁰ Ayí rjpi nánirini. Nene sini niaíwí enána xwíá tío dánj ápowa anijj marfáí, sijikí ná bininijj nnearearíná “E niwírfaná ayí nanj imónijjpi wíwariyarjwíni.” wimónarijjpi neareaagíá aiwí Gorixo sijikí nnearearíná sijikwí mínijj xío imónijjpi nene eni imónanfá nani arírá owimini niri neareaarijjriní.

11 Giyá giyá naná oimónípoyniri siyikí nureari siní e wiaríná yayá m+winí d+ñj sípíní wiarínáriní. E nerí aí siyikí nurearínjípimí dání yayáwé numéra nú+sáná wárinjyá náninj n+weré wé róninj ero n+wayiróniro ñwearo epaxíriní.

Erírí n+wiríná urínjipi nánirini.

12 Ayinání segí wé imínj m+ix+wenjyá ámi ríá sím+ixiro síkwí xóm+ñj ikwíó seaiarínjyá ámi irú p+m+ixiníro nemáná enj neáníro Gorixomí xídírxiní.

13 Segí xóm+ñj xenjw+m+ni ñweanj muyfín+pa nerí ámi naná oimónirí óf s+m+ inínjyimi úfrixiní.

14 Ámá níní tñí m+ix+ miní aríge píráninj menaniréw+niro aninj miní ero siyikwí míninj Gorixo “Ámá nion+yáy e imónírxiní.” wimónarínjipi —Apí tñí xixení mimónigíáy Ámínáomí wí sñw+ winipfíámaní. Apí tñí xixení oimónaney+niro aninj miní ero éfrixiní.

15 Segí wo Gorixo ayá n+sear+m+ixiri seaiínjípimí ríw+ mamónig+ni+ri awíninj mearónírxiní. Aiwá maiwí síxíyo n+yiríná yíkí yarínj b+ tñí yíaná aiwá n+ip+ni yíkí im+ixarínj+pa segí wo sípí nerínjyó dání n+y+néní axípi seainig+ni+ri píráninj awíninj mearónírxiní.

16-17 Segí wo Isóninj —O xiráo imóninjípimí dání xanoyá amípi meapaxí imóninj o aí aiwá ná b+ni n+m+ni+ri nání amípi apí peá n+morí “Gí gwíáo xe meáw+nig+ni.” wimónagorini. Ámi ríwíyo dání ápo xw+yíá b+ naná onim+ixiní+ri r+ixinj uríagi aí xano aríá m+wiagi nání xw+yíá b+ tñí naná onim+ixiní+ri ñw+ p+yí núr+ni+ri aiw+ xío xámí ríw+ umonj+pi ámi ríwíyo níkinimónirí meapaxí mimóninj+ni+ri. Segí wo ámá óninj Gorixomí ríw+ umoarigíáy yapí imóninj+ni+ri nániraní, íw+ inarigíáy yapí imóninj+ni+ri nániraní, píráninj awíninj mearónírxiní.

“Seyíné siní kíkíninj mé ríxa náyo páwiarínjoi.” urínjipi nánirini.

18 Seyíné Gorixo t+ám+ni n+biróná eníná amípi negí aríowéy+ d+fw+ Sainaiyi r+ininjípimí dání sñw+ winíro aríá wiwo egí+pi wí m+winarínjoi. Ayí d+fw+ ananí wé tñí íá xirí+paxí imóninjípimí anjw+ e nuróná ríá ápiáw+ werí s+á xaiw+ yidoár+ri ríw+ipí tñí ápianjw+ tñí nawíní erí yarínjagi n+winíro

19 pékákí enj tñí r+ni+ri ikaxí xw+yíá r+inarínj+páninj r+ni+ri yarínjagi aríá wigíawixiní. Xw+yíá ikaxí n+ir+ríná r+inarínj+pi aríá n+wiróná Mosesomí r+is+sí re urígfawixiní, “Nene ámi Gorixomí aríá owianeyí.’ m+neaimónarini.” urígfawixiní.

20 Ayí Gorixo sekaxí “Ámá woraní, memé aíraní, d+fw+ r+ipimí amá n+irón+rínáy, sñjá nearo pikírxiní.” urí+pi nání wáy+ winíagi nání e urígfawixiní.

21 Ayí sñw+ e winí+pi m+ñj yíw+ níriro ñweapaxí enjagi Moseso ení re r+in+ni+ri, “Nioní wáy+ níkar+ni+ri enj sír+rínjw+ ninariní.” r+in+ni+ri.

22 Agwí ríná seyíné d+fw+ eníná segí aríowéy+ bagíá axí+pimí m+ibí ríxa d+fw+ Saoniyí r+ininjípimíninj rémó+awixiní. D+fw+ apimí Njw+á aninj sñj imóninjyó anj ikwíró+ninj+ri. Anj apí Jerusaremíyí r+ininj anjnamí ikwíró+ninj+píriní. E anj+naj íá m+ropaxí imóninj+pi awí neánimáná yayá néra wiáp+narigí+ri.

23 E ámá Gorixoyá niaíw+ xám+ñóninj imónigíáy —Ayí anjnamí aninj ñweapfíá nání wigí yo+ ríxa anamí ñwirár+ininjyíriní. Ayí awí eánigí+ri. E Gorixo, ámá n+yoni mí ómóm+iximí eníro ñweanjerini. D+ñj ámá xwíáyo n+ñwearoná wé róninj yarigíáy+yápi anjnamí peyíaná Gorixo wé uroárínjyá tñj e, ayí erini.

24 E Jisaso ení tñj erini. O xw+yíá sñj Gorixo “E e n+seaimfáriní.” réroárínj+pi nání negí wáwuj+ imóninjorini. Ragí o n+períná puñ+pi —Apí xw+yíáninj n+ri+ní+ríná “Nioní péápimí dání seyíné d+ñj n+yim+ñj imóninj+pi meapfíáriní.” r+ininj+píriní. Apí ragí eníná xiráo Keno xogwáo Aiboríomí pikíxwíró wíáná puñ+pi —Apí xwíáyo dání

“Nioní nání ení meai.” ríníñíþíríní. Apimí seáyí e imóníní. Apí nípíní tñí e seyíné ríxa agwí baríñoí.

“Goríxo neararíñíþí aríkwíkwí míwípa éwanígíní.” uríñí náníríní.

²⁵ Xwíyá seararíño mí aríkwíkwí wípíríxínírí síñwí ainenaxídíþoyí. Negí aríowé eníná Moseso xwá tío dání erírí wíagí aiwí aríkwíkwí wigíáyí Goríxo þírí umamóþímí mímúrogí enagí nání seyíné ení anínamí dání erírí neaiaríño mí aríkwíkwí níwírínáyí, “Þírí neamamómínírí eníþímí ananí nímúropaxeneríní.” ríyáiwíñíñoí?

²⁶ Eníná o dífwí Sainaiyí ríníñíþímí dání xwíyá ráná xwá rírímí poboní nerí yáiwíámí méagí aiwí agwí ríná neníþí nání Bíkwyó nírinírí eáníñí ríþí nearíñíríní, “Nioníyá dñí tñí xwárá ámí bí yáiwíámí nímeníríná xwáráríní maríái, anína tñí ení yáiwíámí meníníáríní.” nearíñíríní.

²⁷ Xwíyá Goríxo níriníná ámí býí ríñíþí, ayí ríþí áwaní nearímíánírí ríníní. Amíþí aníþá imóníþaxí mímóníñíþí íníná aníñí imóníwínígínírí amíþí aníþá imóníþaxí imóníñíþí —Apí xío xwá amíþí nímxíríná imíxíñíþíríní. Apí aníþá imíxárimíánírí nání ríníní.

²⁸ Ayínáni Goríxoyá xwíoxíyo ñweañwáþí wí aníþá mímóníþaxí enagí nání omí yayí numerane “Ení eáníñí Goríxo imóníñíþí, ayí apírífaní?” níyáiwírane awayíní fái níyamíxínírane níñweane xío e éríxínírí wimónaríñíþí neranéná yayí wíníþaxí imóníñíþí éwanígíní.

²⁹ Negí Nwááo amíþí síþí imóníñíþí ríá naríñíþáníñí imóníño enagí nání apí e éwanígíní.

13

“Goríxo yayí wíníþaxíþí oyaneyí. níseaimóníríná ríþí ríþí éríxíní.” uríñí náníríní.

¹ Seyíné ámá Jisasomí dñí níwíkwíroro nání séríxímeáníñí imónígíáyí nání dñí síþí wíarígíþí þíní míwíárí ananí sínó wíríxíní.

² Ámá wí “Ámá aní mí dáníyo aiwá míraní wíaríñwíní.” níyáiwíroná maiwí aníñajíyo wigí enagí nání seyíné ámá aní mí dáníyo aríá mikeamó aiwá míraní wíríxíní.

³ Segí séríxímeá gwí aníyo ñweagíáyí nání dñí aríá mikeamó seyíné ení nawíní gwí níñwearoníñí nímoníro arírá wíríxíní. Séríxímeá páimímí wíarígíáyí nání dñí þéá mímó “Nene ení gíwí tñíwaéne enagí nání axíþí e neaipaxírífaní?” níyáiwíro arírá wíríxíní.

⁴ Ámá fíwí inarígíáyó ríxa nímeánímáná inarígíáyoraní, sínó nímeáníþa nemáná inarígíáyoraní, níyoní Goríxo þírí umamoní enagí nání seyíné segí meánígíþí þeyí níwíaníro wí tñí fíwí mínímepa éríxíní. Fíwí níriníná ayí Goríxoyá síñwíyo dání þíaxí weáníþaxíþí yaríñagí nání raríñí.

⁵ Xwá tío níñwearoná nígwí nání dñí síþí seaiaríñíþí xe áxenwaríníñí oneainírí síñwí níwíníþa éríxíní. Bíkwyó nírinírí eáníñí ríþí Goríxo xewaníño re ríñí enagí nání raríñí, “Nioní wí míríwáramó erí wí mísieþísamó erí emíáríní.” ríñí enagí nání raríñí.

⁶ Ayínáni nene wará saríwá mímáríní Bíkwyó nírinírí eáníñí ríþí ríþaxeneríní, “Arírá níaríño, ayí Ámíná Goríxo enagí nání nioní wí wáyí emíméíní. Ámá þí þí nínikáritíro aí Goríxomí dñí wíkwíroaríñáþí þírí nírakíþaxí meníní.” ríþaxeneríní.

“Neaipenweagíáwa yagíþímí íkaníñí owianeyí.” uríñí náníríní.

7 Áminá xámi xwiyá Gorixoyápi nisearéwapiyi seaipenweagfáwa nání dñf ironfpoi. Awa siní mipé niñwearóná néra núfasáná imónagfápi nání dñf nimoro Gorixomi dñf niwíkwíroro yagfápa axípi oyaneyinro ikanñf wiaxídfpoi.

8 Jisasi Kiraiso imónñfpi ámi xegí bi xegí bi imónarñfmani. Anñf imónñfpi eníná dání apiní imónñf agwí ríná ení siní axípi imónñf ná ríwíyo ení anñf miní axípi imónñf eníárini.

9 Ayínáni xwiyá Kiraiso neaiñfpi nání rinñfpi maríái, xwiyá xegí bi nání éwapñarigfá xixegíni imónñfpi iniigf waxññf xe oneamáronñf sinwí mñwñpaní. Ayf rípi nánñf. Gorixo ayá niñearimñf neaiñfpi dání dñf síxí nínñránáyf, nañf neaimñpaxí imónñfpi xídarñwñf. Nañwí nání ñwí ikaxíyo “Rípi ñwíáxini. Rípi ananñf.” rinñfpi dání wí dñf síxí neainpaxí menini. Ayínáni áma xámi “Ñwí ikaxí rinñf apimí oxídmñf.” niyaiwiro xídigfáyf api nañf wí wimñxñfmani.

“Rídiyowá nání wayfá Gorixo wimónarñf rípi éfrixini.” urñf nánñf.

10 Nene íráf onñfwá Jisasi Kiraiso rídiyowánñf neaiñfñfwá tñwaénerñf. Rídiyowá Jisaso inñfpi —Api dñf niwíkwírorñfpi dání ananññf nññrane nañf imónarñwáñf. Api áma siní senfá añf ríkarññwámí dání yagfápi xídarigfáyf bi nípaxí menini.

11 Rípi nání dñf mópoi. Apaxípa imónigfá xwéowa xwiogwí o omí fwí none tñf negí áma tñf yarñwápi Gorixo yokwarimí oneaiññf nañwí nípikímáná ragí púfpi nimeámí awawá ñwíái rinñfwámí nípáwiro wíwíá neaárñro aiwí nañwí náo áma ñweagf bñaññwámñf ríá ikeaararigfárini.

12 Ayínáni Jisaso ení xegí áma agwí axíyónñf mññgíáyo xfo niperfñá ragí púfpi dání siyikwí mññf Gorixo e imónñfñfñf wimónarñfpi wimñxñfñf nání ákñjá fwí e bñaññwámí dání rññf meanññf.

13 Ayínáni nene áma siní “Ñwí ikaxíyo ‘Api ñwíáxini. Api ananñf.’ rinñfpi oxídaneyí.” rarigfáyf ñweagf pñf niwíárñf o tñf e nání nurane dñf “Xíomí ayá wiayigfápa nene ení neaiññf ayf ananñf.” oyaiwianeyí.

14 Ayf rípi nání seararñf. Añf bi xwíá tñyo nene anñf iníná ñweañfwá nání mimónñagí aí añf aññamí ríwíyo imónñfpi nene ñweáwanññf dñf niwíkwímorane yarñwá enagí nání rarñf.

15 Ayínáni Jisaso neaiñfpi dání Gorixomi rídiyowá nání wayfá yayñf uméwanñf. Negí mañfyo dání áma wíyo pí pí nurñf onñf negí Ámináorññf nurñf waropárf wíwanñf.

16 Gorixo áma xíoyáyf wññyo naññf wiuro dñwí ikeamónñfyo amípi bi mñf wiuro yarñagfá niwññfñf yayf winarñf enagí nání seyñé api nání arfá mikeamó nero éfrixini. E neróná rídiyowá nání wayfá Gorixo wimónarñfpi yarñagfá nání rarñf.

17 Segí áminá seyñé Jisasomí píráñf xídfññfñf seaipenwearñf —Awa Gorixo yarñf imímf wíáná niseaipenwearñf egfápi nání “Ayf api nání enwáñf. Api nání enwáñf.” uríprfáwarñf. Awamí arfá niwiro inímf yeáyf wurññfñfñf. Seyñé píráñf arfá niwiro inímf niwurññfñf, awa niseaipenwearóná wigf dñf ríá muxé dñf yayf niyaiwiro seaipenwearñf. Seyñé e mepa nerónáyf, nañf imónñfpi wí seaimññf menini.

18 Amípi none neranéná píráñf íá niyamññf éwanññf nerane nání re neaimónarñf, “Gorixoyá sinwíyo dání píráñf wé rónñfñf néra warñwñf.” neaimónarñf nání seyñé none nání Gorixomi xwiyá rírmí wípoi.

19 Nioní prfñfñf anípa imónáná seyñé tñfñf aññf bimfá nání Gorixomi rññf ayá wí urññfñfñf dirñf seiarñf.

Gorixomi nurñf urñfpi nánñf.

²⁰ Goríxo —O áamá nîwayírónîro ñweapaxípi nánî mîkî ikinorîni. Oyá dîñîyo dání negî Ámîná Jisaso xwáripáyo dání ámî sîñî nerî wiápinîmeanîrîni. Ragî o nîperîná pútipimî dání xwîyíá nîyîmîñî imónîñî Goríxo “E e nîseaimîárîni.” réroárîñîpi anîñî wayîroárîñî enagî nánî sipîsipî imónîñwaéne neamearîñî xwé imónîñorîni.

²¹ Seyîné amîpî Goríxo wimónarîñîpi nîpîni epaxî imónîpîrî nánî seaimîxîwîñîgîni. E nerîná Jisasî Kiraiso —Anîñî íníná seáyi e numepaxî imónîño, ayî orîni. O seaiñîpimî dání pí pí xîo yayî winîpaxî imónîñîpi imónîrîxîni seaimîxîwîñîgîni. “Aga e imónîwîñîgîni.” nimónarîni.

Yoparî urîñîpi nánîrîni.

²² Gî nîrîxîmeáyîné, enî rîrémîxî nionî seaía rîpi sepiá ayá wî nîrîrî meapa nerî nánî rîpi re osearîmîni, “ ‘Píráníñî arîá ókiarî nîmónîrane apimî oxîdaneyî.’ yaiwîpoyî.” osearîmîni.

²³ Seyîné rîpi nánî nijîá imónîpoyî. Negî nîrîxîmeá Timotio rîxa gwî anîyo dání wárfawîxîni. O sîni mé nionî nímeááná yawawi nawîni nîbîrai sîñwî seananîwîrîni.

²⁴ Segî seáyi e nimónîrî seaipeñweaarîgîfáwami tîni Goríxoyá imónîgîá nîyonî tîni none nánî yayî neawiemeaipoyî. Áamá nionî tîni Itari pîropenisîyo re ñweañwáyî yayî seaiwárenaparîñwîni.

²⁵ “Goríxo nîyînéni ayá seaiwianîwîñîgîni.” nimónarîni.

Payí Jemiso ean̄narini.

Payí rina áamá Jisasomi d̄inj̄ w̄kw̄roariḡáyo m̄ix̄ ux̄dowárar̄in̄aḡa nán̄i ami ami numiamoro wí en̄j̄ nimón̄iro an̄j̄ ap̄i ap̄imi ur̄in̄iḡáyo nán̄i Jemiso ean̄narini. Xewan̄in̄jo nán̄i áwan̄j̄ pírán̄in̄j̄ m̄ir̄in̄in̄j̄ en̄aḡi aí “Jisasomi xogwáo, Jemisoȳ r̄in̄in̄or̄fani?” w̄iaiw̄iar̄in̄wáor̄ini. Jisasoyá s̄iyik̄ imón̄iḡá Jerusarem̄i n̄weaḡáyo w̄ipen̄weaḡá seáȳ e imón̄in̄or̄ini (Wáí wur̄imeiar̄iḡáwa 15:13, 21:18). Jisaso r̄ixa an̄in̄ami n̄ipeyimáná xwiogw̄ r̄ixa obax̄ on̄imiáp̄i n̄pwémáná en̄áná Jono áamá wí “Jisasomi d̄inj̄ w̄kw̄roar̄in̄w̄ini.” n̄ir̄iro aí om̄i pírán̄in̄j̄ nux̄d̄ir̄iná epax̄ipi t̄ini x̄ixeni mé yar̄iḡápi nán̄i ar̄fá n̄iwir̄i nán̄i aȳ re oyaiw̄ipoȳn̄iri “Jisasomi pírán̄in̄j̄ n̄ix̄d̄ir̄iná epax̄ipi, aȳ rip̄ir̄fani? Rip̄ir̄fani?” oyaiw̄ipoȳn̄iri payí rina n̄ir̄iri ean̄in̄iḡini.

1 Jemisoni —Nioni Gor̄ixomi t̄ini Jisasi Kiraisomi t̄ini x̄inán̄in̄in̄j̄ nimón̄iri om̄in̄j̄ w̄iar̄in̄já won̄ir̄ini. Nioni payí rina ḡí áamá Jisasomi d̄inj̄ w̄kw̄roar̄iḡáyo nán̄i — Seȳné gw̄ b̄i b̄i wé wúkaú s̄ikw̄ wáú ap̄iȳné wí en̄j̄ nimón̄iro n̄weaḡáyo n̄er̄ini. Aȳné nán̄i payí rina near̄i yaȳ seawár̄en̄apar̄in̄ini.

“Twam̄ó neaíw̄ap̄iyar̄iḡápi en̄j̄ neaeám̄ix̄ipax̄ir̄ini.” ur̄in̄j̄ nán̄ir̄ini.

2-3 Ḡí n̄ir̄ix̄imeáȳné, seȳné r̄ixa n̄ij̄fá r̄ipi imón̄in̄joi. Jisasomi d̄inj̄ n̄iw̄kw̄roróná en̄j̄ neán̄iro r̄fa x̄idar̄in̄jo n̄iri iwam̄ó seaíw̄ap̄iȳíáp̄imi xwámám̄ n̄wiéra nurónáȳ, xean̄in̄j̄ r̄fá t̄inj̄ r̄f̄w̄yo seaímean̄fáp̄imi en̄i xwámám̄ w̄ipax̄ imón̄ip̄r̄f̄arin̄i. Seȳné n̄ij̄fá e imón̄in̄aḡa nán̄i xean̄in̄j̄ x̄ixeḡini seaímeááná k̄k̄m̄i mimón̄í “D̄inj̄ nífá neain̄in̄fáp̄i nán̄i r̄fa neaímeaar̄ini?” yaiw̄ir̄ix̄ini.

4 Áamá xean̄in̄j̄ wikárar̄iḡápi xwámám̄ n̄wiéra núfasáná imón̄ipax̄ imón̄in̄j̄pi seȳné en̄i ax̄ipi imón̄ip̄r̄f̄a nán̄i xwámám̄ n̄wiéra úfr̄ix̄ini. E neróná Gor̄ixo ḡí áamá e imón̄ir̄ix̄in̄iri wimón̄in̄j̄pi b̄i m̄imúró n̄ip̄ini pírán̄in̄j̄ n̄iȳipáróm̄in̄iróná wé roár̄in̄iḡáyo n̄i x̄ixeni e imón̄ip̄r̄f̄arin̄i.

“D̄inj̄ em̄ saím̄ m̄imoin̄i.’ n̄iseaimón̄ir̄iná Gor̄ixomi r̄ix̄in̄j̄ ur̄fr̄ix̄ini.” ur̄in̄j̄ nán̄ir̄ini.

5 S̄ini d̄inj̄ n̄ip̄ikw̄ini em̄ saím̄ m̄imoar̄in̄j̄ go go “Xean̄in̄j̄ nímeaar̄in̄j̄pi, aȳ ap̄i nán̄i r̄fa nímeaar̄ini?” m̄iyaiw̄ipa ner̄ináyo, xewan̄in̄jo Gor̄ixoyá d̄inj̄ t̄ini d̄inj̄ em̄ saím̄ e mopax̄ oimón̄im̄in̄iri om̄i r̄ix̄in̄j̄ ur̄f̄w̄in̄iḡini. Gor̄ixo áamá n̄iyoni yan̄j̄ n̄iwir̄iná s̄im̄ t̄ini m̄iwí yan̄j̄ ewanií nimón̄iri xwéni m̄ini wiar̄in̄jo en̄aḡi nán̄i anani r̄ix̄in̄j̄ ur̄f̄w̄in̄iḡini.

6 E searar̄in̄aḡi aí r̄ix̄in̄j̄ nur̄ir̄iná d̄inj̄ b̄i biaú n̄imori “Gor̄ixo aga nepa n̄iniap̄in̄ir̄fen̄in̄jo? M̄iniap̄ipa en̄ir̄fen̄in̄jo?” m̄iyaiw̄i aga x̄ixeni d̄inj̄ n̄iw̄kw̄rómáná “Nepa x̄ixeni niap̄ipaxor̄ini.” n̄iyaiwir̄i r̄ix̄in̄j̄ ur̄f̄w̄in̄iḡini. Áamá d̄inj̄ b̄i biaú moar̄in̄j̄ go go raw̄irawáyo imeam̄kw̄ ner̄iná im̄in̄j̄ n̄ixem̄i ur̄i n̄ixem̄i b̄iri yar̄in̄j̄p̄r̄in̄j̄ imón̄in̄aḡi nán̄i

7 áamá ónin̄j̄ imón̄iḡáyo b̄i re m̄iyaiw̄ipa éfr̄ix̄ini, “Gor̄ixomi r̄ix̄in̄j̄ uráná o anani n̄iniap̄in̄in̄jo.” m̄iyaiw̄ipa éfr̄ix̄ini.

8 Áamá aȳ d̄inj̄ n̄imoróná ná b̄ini mamó d̄inj̄ nairoayiri nero moro am̄ipi en̄i neróná “E oem̄ini.” yaiw̄if̄ap̄ini mé xeḡi b̄i xeḡi b̄i ero yar̄iḡáyo en̄aḡi nán̄i e m̄iyaiw̄ipa éfr̄ix̄ini.

Áamá d̄fw̄ ikeamón̄iḡáyo t̄ini am̄ipi m̄imúró n̄iḡáyo t̄ini ap̄iaú nán̄ir̄ini.

⁹ Segí séríxímeá dífwí ikeamónígíáyí re nýaiwiro mñí sñá meakíníírxíni, “Nioní Jisaso neaiñípmi dání Goríxo seáyí e nimíxíñonírfaní?” nýaiwiro mñí sñá meakíníírxíni.

¹⁰ E nerí aí séríxímeá amípí wí mímúronígíáyí re nýaiwiro mñí sñá meakíníírxíni, “Nioní Goríxoyá sñwíyo dání sa ikwiárínñáonírfaní?” nýaiwiro mñí sñá meakíníírxíni. Ará siyí piyí nerí piéroaríñpa ayí ení aníñ mñweá axípi apaxí mé pepírfá enagi nání raríñni.

¹¹ Seyíné nijfáríni. Sogwí xaiwí níwepíníri nanírfná ará yeáyí yíkiáráná xegí siyípi piyí nerí nípiérínowirífná xámí awiaxí imóníñpi sñí mimóní xwírfá inaríñíni. Ámá amípí wí mímúronígíáyí ení “E nerífná ámí bí tñí bí tñí nímeapaxírfíni.” yaiwiarígíapi sñí níxída nuróná sñí mé nero axípi e pepírfáríni.

Íwí oépoyíníri wímeaaríñpi nání uríñ nánírfíni.

¹² Ámá Goríxomí xídaríñagífná nání xeaníñ wímeaaríñpi nípmíni xwámámí níwiéra núfasáná enáná Goríxo yayí níwimorí dñí níyímíñ imóníñpi —Apí nání nírfífná “Ámá nioní dñí síxí níyarígíá gíyí gíyo mñí wímírfíni.” ríñíñpiíni. Yayí níwimorífná dñí níyímíñ apí síxí umímonífná enagi nání ámá xeaníñ wíífná xwámámí yarígíáyí Goríxoyá dñí tñí yayí wipaxírfíni.

¹³ Ámá xeaníñ wímeaarífná re mírípa érfíxíni, “Goríxo nioní íwí oeníri xeaníñ apí níwapíyírfíni.” mírípa érfíxíni. Ayí rípi nánírfíni. Goríxo ámá wí xíomí íwí oeníri wíwapíyípaxí mimóníñoríni. Xíto ení amáyo íwí oépoyíníri wíwapíyaríñomaní.

¹⁴ Oweoí, nene newaníñene wine wine pípi nání níneaimónírfná íeapá níneainíñípmi dání íwí oépoyíníri nearípeaaríñíni.

¹⁵ Apíxí niaíwí agwí nerí xírarígíápa íeapá neainaríñpi niaíwí agwíñíñ nerí íwí ayí niaíwíñíñ xíraríñwáríni. Íwí ayí niaíwíñíñ níxírfímáná niaíwí xwé iwiaroaríñpa íwí yárfwápmi dání níperane aníraríñwáríni.

¹⁶ Gí nírxímeáyíné, dñí síxí seayíñáyíné, nioní re searfápi, “Seyíné íwí oépoyíníri seáíwapíyaríñpi pípmi dání maríái, apími dání seáíwapíyaríñíni.” searfápi píni níwiáríro yapí méwapíniapaní.

¹⁷ Pí pí naní imóníñpiíraní, pí pí awiaxí imóníñpiíraní, gími dání maríái, anínamí dání neaímeaaríñíni. Ápo Goríxo —O pí pí anínamí wífná ónaríñpi nání míkí ikíñoríni. Sogwí onapámígí nírfífná sepiá imóníri rípfwí imóníri yaríñpa nímoníri ámí xegí bí imóníri xegí bí imóníri yaríñomaní. Oní amípí awiaxí imóníñpi anípa neaiaparíñíni.

¹⁸ Amípí o imíxíñpi nípmíni dání ná bíni ayí nene aiwá níwákwíní minífníñ oimónípoyíníri xewaníño “E émfígní.” wimóníñpmi níxídfíni oya xwíyífná nepa imóníñpmi dání nene neaemeañíni.

“Xwíyífápi xíxeni arífná níwiro neróná rípi rípi yarígíáríni.” uríñ nánírfíni.

¹⁹ Gí nírxímeáyíné, dñí síxí seayíñáyíné, apí nípmíni nioní searfápi seyíné ríxa níjfná imóníñagífná aiwí rípi osearímíni. Arífná owianeyíniro sñwí naníro aí apaxí mé níwiápfíni mearo xwíyífná mírípaní. Wikí ení aníñ mónípaní.

²⁰ Ámá wikí nóniro neróná wé róníñ Goríxo wimónaríñpi tñí xíxeni míyárarígíá enagi nání raríñni.

²¹ Ayínání segí íwí sñí yayarígíápi —Bí nání “Onímíáríni.” yaiwiaríñagífná aiwí nípmíni píaxíñíñ seaeánaríñpiíni. Apí nípmíni emí mímeámí nero seáyí e mimónípa neróná xwíyífná ámá aiwá íwífná urarígíápa segí xwioxíyo Goríxo íwíáníñ seauraríñpmi —Xwíyífná apí searíkiemeapaxí imóníñpiíni. Apími nímímíniro “Píráníñ oxídfími.” yaiwírfíxíni.

²² Yapí néwapínro “Xwiyfá apí arfáni nîwiranéná apáni yarîñwîni.” mîyawi “Apí pí pí rîñîñîpî tîni xîxeni oxîdaneyî.” nîyawiwo xîxeni e éfrîxîni.

²³ Ayí rîpî nâni seararîñîni. Ámá xwiyfápi arfá nîwiro aî xîxeni méfáyí, ayí ámá xîxíeáyo gí sîmîmanjî arige rfa imónîñîrî sîñwí onîmiápi ainenfo yapí imónîñî.

²⁴ Xegí sîmîmanjîyo xîxíeá tîni sîñwí nainenîmî numáná apaxí mé “Gí sîmîmanjî e rfa imónîñî?” yaiwífpî nâni arfá ikeamoarîñî.

²⁵ E nerî aî ámá ñwí ikaxí awiaxí imónîñîpîmî —Apí fwf yarîñwápîmî dâni gwîñîñî neayarîñîpî neaîkweawárpaxí imónîñîpîrîni. Ámá apîmî anîñî sîñwí agwí nîwîñîro xîdarîgíáyí óñîñî wí mimónîñî. Arfá nîwiróná dîñî arfá mikeamó pí pí rîñîñîpî tîni xîxeni nîxîdîro yarîñá Gorîxoyá dîñî tîni yayí winîpaxí imónîñîpî wímeanfárinî.

²⁶ Ámá wo xegí manjîyo dâni nîsanîrî mîrîpa nerî aî “Nionî Gorîxomî píranîñî nîxîdîrî yarîñáonîrîni.” nîyawiwinîrînáyí, xewanîño yapí éwapînarîni. Xewanîño “Gorîxomî píranîñî nîxîdîrî yarîñîni.” nîyawiwinîrî yarîñîpî enî ráñîñîñî imónîñî.

²⁷ Ámá negí ápo Gorîxo “Ayí sîyîkwí mínî egíáyí nionî píranîñî nîxîdarîñî.” wiaiwîarîñîyí rîpî yarîgíárîni. Uyípeayí ikeamónarîñîgífa nîwîñîróná arîrá wiro apîxí anîwa ikeamónarîñîgífa nîwîñîróná arîrá wiro ayá udunîpaxí ámá Gorîxomî mîxîdarîgíáyí yarîgíápi nene enî xe oneaxímeanîrî mîyawiwa ero yarîgíárîni.

2

“Wíyo wé íkwîañwáyo uñwiráñîro wíyo paimîmí wiro mepanî.” urîñî nânîrîni.

¹ Gí nîrîxímeáyíné, seyíné negí Ámîná Jisasî Kiraisomî —O Gorîxo nîkîñîrî ñweañîpî tîni xîxeni nimónîrî ñweañîrîni. Omî dîñî nîwîkwîroróná seáyí e imónîgíáyo wé íkwîañwáyo uñwiráñîro sipí imónîgíáyo paimîmí wiro mepa éfrîxîni.

² Ayí rîpî seararîñîni. Seyíné Gorîxomî yayí wianîro nâni awí eánîgíe ámá waú —Wífo amîpí wí mîmúrónîñîrîni. Rapîrapí awiaxí nîyîñîrî wé ramaxí sîñá gorí tîni imîxîñîñîwá íkîkî ninîmáná fwiapîorîni. Wífo amîpí mayí sa íkwîárîñîñî imónîñîrîni. Rapîrapí kíyí ófî mínî yárîñú nîyîñîmáná fwiapîorîni.

³ Awaú fwiapáná seyíné rapîrapí awiaxí yîñîñîmî ayá tîni yayí nîwiro “Sîmí re íkwîañwá nanjî imónîñî rînamî ñweaî.” urîro amîpí mayí sa íkwîárîñîñî imónîñîmî “Xwíá yâni jéranî, negí sîkwí tîñî reranî, ñweaî.” urîro nerónáyí,

⁴ “Apîmî dâni meyíronîpa yarîñwîni.” rîseaimónarîni? Oweoî, sewanîñîyíné rîxa neyíronîro “Wiene seáyí e imónîrî wiene sipí imónîrî enwîni.” nîyawiwîróná ámá opisí añîyo dâni xwîrîxí yarîñá eyíroarîgíáwa dîñî íñîmî nîkwîrónîmáná eyíroarîgíápa seyíné enî axîpî dîñî íñîmî nîkwîrónîmáná eyíronarîñîowa.

⁵ Gí nîrîxímeáyíné, dîñî sîxí seayîñáyíné, arfá nípoyî. Gorîxo ámá xîoyá imónîrîñîñîrî íá nîyamîxîrîñá ámá xwíá tîyo dâñî nîyíyá sîñwíyo dâni ámá amîpí mayí sa íkwîárîñîñî imónîgíáyí dîñî nîwîkwîrorîñîpîmî dâni amîpí Jisaso neaiñîpî wí mîmúrónîgíáyí imónîpîrîfa nâni íá muyamîxîpa enjîranî? Ayí xegí xwîoxíyo — E ámá xîomî dîñî sîxí uyarîgíáyo “Nîñweapîrîfárinî.” urîñîrîni. E ñweáfrîxîñîrî íá muyamîxîpa enjîranî?

⁶ Seyíné e neróná ámá sa íkwîárîñîgíáyo ayá wimoarîgíárîni. Ámá xeanîñî nîseaîkárîro xwîrîxí oumeaneyîñîro enjî nâpémî nuro opisí añî tîñî e seawárarîgíáyí gîyîrîni? Ayí ámá amîpí xwíá re wenjîpî wí mîmúrónîgíáyí menîranî?

⁷ Ayí enî yoí nanjî seyíné Kiraisomî xîdarîñîgífa nâni seanwîrâñîñîpîmî ikayíwí mumearîpa yarîgíárîni?

⁸ Seyíné ñwí ikaxí negí mîxí ináyí Jisaso nearîñî Bîkwíyo re nîrîñîrî eánîñî rîpî, “Jîwanîñoxî nâni dîñî sipí inarîñîpa ámá sîñwí wîñîfí gîyí gîyo enî axîpî wîrîxîni.” nîrîñîrî eánîñî apî xîxeni nîxîdîrónáyí, nanjî yarîñî.

⁹ E niseariri aí seyíne áamá seáyí e imónigfáyo píraníñf umero sipí imónigfáyo paimimf wirowerónáyí, fwf nero ñwf ikaxf riníñfpi wiaíkiarigfáyíne enagfa nání apimí dání xwíyá meárinipaxfíriní.

¹⁰ Ayf rípi nánirini. Áamá ñwf ikaxf riníñf nípimíni píraníñf oxídmíni nímáná ná bimíni níwiaíkirínáyí, xwíyá áamá ñwf ikaxf nípimíni wiaíkíáyí meárinípa axfpi e meárinipaxfíriní.

¹¹ Ayf rípi nání seararíñíni. Bíkwoyo ñwf ikaxf re nírini eáníñf rípi, “Meánigfáyíne fwf minípaní.” ríño, ayf ñwf ikaxf “Níwíapíni meari áamá mípkipaní.” ení ríñiniginí. Seyíne meánigfáyí tñí fwf minípa nero aí níwíapíni mearo áamá nípkirínáyí, ñwf ikaxf riníñfpi wiaíkíáyíne imóníñagfa nání raríñíni.

¹² Ayínání pí pí seyíne nerónáraní, nírónáraní, re níyawirowerónáyí tñí éfrixíni, “Ñwf ikaxf riníñfpi —Apí fwf yaríñwápipimí dání gwíñíñf neayáriníñfpi neaíkweawáripaxf imóníñfpi ríni. Ñwf ikaxf riníñf apimí dání Goríxo eyeyírómf neainfáriní.” níyawirowerónáyí tñí éfrixíni.

¹³ O áamáyo eyeyírómf níwiríná áamá wigf wíyo ayá murímíxí wiarigfáyo xfo ení ayo ayá murímíxí xixení xwíyá umeárinípa enagf nání raríñíni. E nerí aí wigf wíniyo ayá nurímíxí wiarigfáyo xfo ení ayo ayá urímíxáná apimí dání xixení roayíróni pírífaríni.

Áamáyo arírá míwípa neróná “Goríxomí dñf wíkwíroníñí.” ríñarigfáyí nání uríñf nánirini.

¹⁴ Gf nírixímeáyíne, áamá go go wíyo arírá bí míwí “Goríxomí dñf wíkwíroníñí.” nírixírináyí, o “Dñf wíkwíroníñí.” ríñaríñfpi surímá imóníni. “O áamá nání dñf sipí míwiní ‘Goríxomí dñf wíkwíroníñí.’ raríñfpi dání eríkiemeánipaxfíriní.” ríseaimónaríni? Oweoi.

¹⁵ Segf sérixímeá wo ámí wo iyá náníraní, aiwá sá ayimí nínfpi náníraní, dfwf ikeamónaríñagf níwíníriná

¹⁶ amípi xfo dfwf ikeamónaríñfpi bí míni míwí re nurírináyí, “Joxí ‘Níwayíróni onweani.’ nímonaríni. Joxí nurí ríá rísíníni nání iyá pání agwf ímí ríyini nání aiwá níri ei.” nurírináyí, “Amípi xfo dfwf ikeamónaríñfpi nání xwíyá e uríapí ananí arírá wípaxfíriní.” ríseaimónaríni? Oweoi, ráñíñf imóníñfpi ríni uraríni.

¹⁷ “Goríxomí dñf wíkwíroníñí.” raríñfpi ení axfpi imóníni. Áamáyo arírá míwí sa apíni nírixírináyí, dñf wíkwíroníñf apí ríxa íkwíkwí yini.

¹⁸ E nerí aí áamá wo re nírixíriní, “Áamá wí Goríxomí dñf níwíkwíroríná áamáyo arírá wiaríñagfa aiwí nioní áamáyo arírá míwí Goríxomí dñf níwíkwíroríná ‘Ayf ananíriní.’ nímonaríni.” Áamá wo e nírixí enagf aí nioní omí re urímífaríni, “Joxí áamáyo arírá míwí ‘Goríxomí dñf wíkwíroníñí.’ raríñfpi nioní ‘O nepa dñf wíkwíroní.’ síaiwimí nání aríge níwapíyáná ‘Neparíni.’ yaiwimíni?” nuríni ámí re urímífaríni, “Joxí ‘O “Goríxomí dñf wíkwíroníñí.” raríñfpi neparíni.’ níaiwirí nání áamáyo arírá wiaríñfpi dání síwapíyáná ‘O nepa dñf wíkwíroní.’ níaiwiríni.’ nuríni

¹⁹ re urímífaríni, “Joxí dñf re níyawirowerónáyí níkwíroníni, ‘Ñwfá imóníño, ayf ná woní Goríxoríni.’ Joxí dñf e níyawirowerónáyí níkwíroríná nanf yaríñagf aiwí rípi nání ení dñf rímoníni? Imíóyí ení dñf axfpi níyawirowerónáyí níkwíroro aí Goríxo ríá íkeaárinípa enagf nání enf óf íkáríñarigfáriní.” nuríni

²⁰ re urímífaríni, “Majímají íkáríñaríñf roxíni, áamáyo arírá míwí ‘Goríxomí dñf wíkwíroníñí.’ raríñfpi ‘Surímá ríá imóníni?’ níyawirowerónáyí ríni?”

²¹ Eníiná negf arfo Ebírámo sekaxf Goríxo urípi tñí xixení xegf xewaxo Aisako síñá íráf noga peyiníne dání rídiyowá emíni yaríná Goríxo o e éfipimí dání ‘Wé róníñoríni.’ mírírípa reníñiginí?

²² Ayínáni nene dñj re yaiwipaxíriní, ‘Ebirámo Gorixomi dñj n>wikwíroríná dñjíní wíkwíronjmaní. Gorixo urñjpi xixeni neríná wíkwíronj enagi nání dñj o wíkwíronjpi xewanño arfá n>wir enjipimí dání yóf imónñjíní.’ yaiwipaxíriní.

²³ Rípi ení yaiwipaxíriní, ‘Negí arfo e neríná xfo nání Bíkwíyo re níríní eánñj rípi, “Ebirámo Gorixomi dñj wíkwíróagi nání ‘Wé rónñj imónñjoríní.’ yaiwñjñiginí.” níríní eánñjpi xixeni imónñjñiginí. Ayínáni Ebirámo Gorixo tñí níkumixíní emearñj woyí ragfárfani?’ yaiwiáripaxíriní.” urímfáriní.

²⁴ Agwi seyíné nijfá re imónñjoi, “Ámá ‘Nioní Gorixomi dñj wíkwíronjíní.’ rarñjipimí dáníní Gorixo ‘Wé rónñjoríní.’ rárarñjmaní. Xfomi dñj n>wikwíroríná xfo wimónarñjpi yarñjipimí dání ‘Wé rónñjoríní.’ rárarñjíní.” Apí nání seyíné ríxa nijfá imónñjoi.

²⁵ Enjíná iyf ede dání wagfá Rexapíyí rínñj —Í Josuao ámá waú añj apimí sñw owínárípiyíní uowárénapaná nipemeámí nurí óf wíyo uowárñjíní. Í ení axfpi Gorixomi dñj n>wikwíroríná e éfpimí dání Gorixoyá sñwíyo dání apíxf wé rónñj mimónpa renñjñiginí?

²⁶ Ayínáni re rípxíriní, “Ámá dñjpi síní síxí mínñjáná waráo piyf enjpa ámá Gorixo e éfrixíní wimónñjpi mé dñjpiní wíkwíroarígfápi axfínñj nimónrí íkwíkwí yini.” rípxíriní.

3

“Pí pí xwíyfá rarñjwápi nanñj ríwanñjginí.” urñj náníriní.

¹ Gf níríxímeáyíné, Gorixo ámá wigí wínyo uréwapíyarígfáyo yarñj imímí n>wiríná awayíní m>wí enfá enagi nání segíyf wí obaxí ámáyo ouréwapíyaneyíníro mimónpa éfrixíní.

² Nínenení píranñj oyaneyíní éwáyf nóreámioarane sipíní ikárínarñjwá aí ámá manjpa tñí níríná móreámioapa nerínáyf, Gorixoyá sñwíyo dání ríxa wé rónñj imónñjoríní. Pí pí f>wf íeapá winímíní yarñjpi nání ení ananí íá yamíxínarñjoríní.

³ Nene osf imaní ouní neríná yarñjwápi nání dñj omoaneyí. Ainíxf onímíá bí xegf manjyo sfwf íkwírararñjwápipimí dání gfmíní ge ouní kñmíxáná manñj marfáí, osf noní ení áminí warñjíní.

⁴ Ai sípxf ení xwé imónrí imñj enj eánñj neríná níxemi urí yarñjagi aiwi omñj mearño “Áminí ouní.” n>wimónrí pará onímíápi tñí aí áminí méáná áminí warñjíní.

⁵ Negí manjyf ení axfpi imóníní. Wará nírímíní nání onímíápai enagi aí apimí dání ámá “Seáyí e imónñj apí epaxoníriní.” níríro míxf meakñnarígfáriní.

Ai ríá bí onímíápi míroarfagi aiwi íkfá xwé bí nípíní ríá nowáripaxíriní.

⁶ Negí manjyf ríánñj wearñjyfíní. Sipí bí onímíá marfáí, ayá wí epaxíyíriní. Negí warárímí wí e enagi aiwi wará nírímíní xwírfá neaimíxarñjyfíní. Ríá negf manjyo dání wearñjpi —Apí pípimí dání marfáí, sa ríá xwé Seteno wenfárimí dání mírónñjpiríní. Apí amípi nene oníná dání néra yarñjwápi rfménñjwññj neaeánarñjíní.

⁷ Ayf rípi seararñjíní. Xámí nanjw xixegíní ayf ayf, síraní, inñraní, agwfáraní, inígyo yarñjyfraní, ámá íwf oimónrí yapemíxáná ayf íwf imónagfíní. Agwi ení nene íwf oimónrí yapemíxáná ananí íwf imónarñj enagi aí

⁸ ámá go nanjw sayf yapemíxarígfápa xegf manj ení oyapemíxínímíní neríná xixeni e epaxí imóníní? “Gf manj anñj samñj n>wíriní nira úmíginí.” n>yaiwirí aiwi wí e epaxí mimóníní. Manjyf sípi nání neríná kíkíá bí yarñjmaní. Sidñj ámá piyf omímí yarñjpi magwf íníní.

⁹ Mañpá tñni negí Áminá imóniñí ápo xwéomi yayí wirane áamá xóniñí nimóniri ñweárixiniñi neaimixiñene wíniyo ikayíwí urirane yariñwáriní.

¹⁰ Ayínáni mañí axípámí dání yayí wirane ikayíwí urirane yariñwáriní. Gí niriixímeáyíné, “Nene e neranéná ayí apániriñi.” riseaimónariñi?

¹¹ “Iniigí simiñí siririkí axíyimi dání nañí wú mearí piyañí eariñí wú mearí epaxíriní.” riseaimónariñi?

¹² Gí niriixímeáyíné, “Íkíá pikí winami dání sogwí oripí wepaxíriní.” riseaimónariñi? “Wainí uraxí wirími dání íkíá pikí sogwí wepaxíriní.” riseaimónariñi? “Iniigí simiñí iwamá tññí meariñí wúmi dání ámi iniigí nañí wepaxíriní.” riseaimónariñi?

Áamá diñí émf saímí Gorixó tññí dájpi moariğfáyí yariğfápi nání uríñí nániriñi.

¹³ “Nioni diñí émf saímí morí njiñá imóniri enáoniriñi.” yaiwinariğfá giyí giyí nene “Ayí wigí yaiwinariğfápi tñni xixeni iyí rimóniño?” waiwianíwá nání woxini woxini nemeñná awayini nimónimáná nañí ero diñí émf saímí nimómáná nañí ero yariğfápimi dání api nene neaiwapiyírixini.

¹⁴ E neri aí segí xwioxíyo dání wíyo sipí diñí ayá wí ríá tññí waiwiwo nionini seáyí e oimóniminiñi imimí wiwo nerónáyí, diñí xenwí e nimoróná seyíné nepa imóniğfápi rití niníro mixí mimeakíniipa érixini.

¹⁵ Áamá wigí wíniyo sipí e niwikároná “Diñí émf saímí nimorane yariñwini.” yaiwinariğfápi, ayí añnamí ñweañoyá diñíyo dání niyaiwiwo yariğfámani. Diñí áamá Gorixomí mixídaríğfáyo dání imóniri áamá Gorixó nání diñí wí mimó wiwaníñíyí nánini mónariğfáyo dání imóniri enjpirini. Obíyíyáyo dání ení imóniri enjpirini.

¹⁶ Ayí rípi nání searariñini. Áamá wigí wíniyo sipí diñí waiwiwo nionini seáyí e oimóniminiñi imimí wimixiwo yariğfáyí enánáyí, áamá píraníñí mñweá uyíniñí nero sipí xixegíni néra waríğfá enagi nání searariñini.

¹⁷ E neri aí áamá diñí émf saímí añnamí dájpi nimoro yariğfápi aga xegí bi imóniñagi nání ayí rípi yariğfáriní. Xámi siyikwí míní ero wigí wíniyí tñni xepixepá mironí mepí tñniro awayini yapiñí imóniwo wigí wíniyí xwíyíá uráná píraníñí aríá niwiwo diñí yaikiroro wíniyo wá bi onimiápi mñwianí xwapí ayá wí niwianíroná íkíá nañna sogwí obaxí wearíñíyí yapi nimóniwo wíniyo wiwo wíniyo símí símí e mumé nero nañí ero sipí ero mepa ero yariğfáriní.

¹⁸ Áamá wigí wíniyí tñni xepixepá mironí mepí tñnariğfáyí e yariğfápimi dání áamá aiwá omíñí iwíá néra waríğfápa nerónáyí, wé róniñí yariğfápi aiwá xwé píripírí inariñpñniñí imóniniño.

4

“Seyíné sipípi neríñá Gorixomí símí tñni wiaríğfáyíné imóniño.” uríñí nániriñi.

¹ Segí mixí riniwo mixí iníro yariğfápi míkí piyo dání inariğfáriní? “Api meapaxoniriñi.” niyaiwiwo feapá seainariñipi —Api segí xwioxíyo dání seyíné tñni mixíniñí inariğfápirini. feapá seainariñí míkí apimi dání seyíné segí wíniyí tñni mixí riniwo mixí iníro yariğfá menirani?

² Seyíné amípi wí nání “Omeámíni.” niseaimóniri aí meapaxí mimóniipa nero nání “Áamá opíkímini.” yaiwiaríğfáriní. Amípi bi siñwí íwí niwiniríñá mmeapaxí nimóniwo nání mixí mmepero mixí rinariğfáriní. Seyíné “Pí nání nene neaimónariñipi mmeapa yariñwáraní?” miyaiwipani. Gorixomí rixiñí murípa nero nání mmeariğfáriní.

³ E nerí aí segí seaimónariñipi nání Gorixomi rixiñí nuriríná dñí naní nixirímáná mé segí feapá seainariñipi oyaneyiniri rixiñí urarigíá enagi nání Gorixo wí arfá xixeni niseairi maseaiaparíní.

⁴ Gorixomi píranñí dñí mîwîkwîropa neróná xfdîro pñí wiáriro nero nání fwîññí inarigíáyíné, seyíné nijfá rîpi siní mimónipa reñoi, “Ámá Gorixomi mîxîdarigíáyí tñí nawíni nîkumîxinîro emearigíáyí, ayí Gorixoyá símí tñí inarigíáyí wí imóniñoi. Ayínani gîyí gîyí ‘Ámá Gorixomi mîxîdarigíáyí tñí nîkumîxinîmi oememini.’ nîwimóniríná wiwanñíyí Gorixo tñí símí tñí inarigíáyí imîxinariñoi.” Seyíné nijfá api siní mimónipa reñoi?

⁵ Seyíné dñí re riyaiwiarñoi, “Bîkwîyo re nîriniri eánñí rîpi, ‘Gorixo xegí kwíyí negí xwioxîyo sixí neayinîpimi píranñí susññí memeariñirini.’ Bîkwîyo e nîriniri eánñipi surímá rinini.” riyaiwiarñoi? Oweoi, Gorixo xegí kwíyípi ámá xfo tñí símí tñí inarigíáyo wí wipaxí meñagi nání raríñí.

⁶ E nîseairi aí Gorixo ayá nîneawianiríná xwapí ayá wí neawianariñagi nání Bîkwîyo re nîriniri eánini, “Wárixá imónarigíáyo Gorixo pírf rakirí ámá ‘Siyikwîññí imóniñwini.’ yaiwinarigíáyo wá wianiri yariñorini.” eánñagi nání

⁷ Gorixomi símanwîyónñí yeáyí wurîro obo xórórî neainîginiri xaíwí éf nîro o tñí mîxinñí inîro éfrîxiní. O tñí mîxinñí inaríná éf nîseanîmi unfáriní.

⁸ Seyíné Gorixo tíámîni úfrîxiní. E nerínáyí, xfo ení seyíné tíámîni bînfáriní. Ámá fwí yariñíyíné, seyíné “Arige nerí Gorixo tíámîni umînréini?” nîseaimóniríná síkí wéyo xéññá okwîrinîmîni igíá eánarigíápa axîpi nero segí fwí yariñipi ení okwîrinîmîni igíá eánipoyí. Ámá dñí bî biaú xirigíáyíné, seyíné “Arige nerí Gorixo tíámîni umînréini?” nîseaimóniríná saxí síkí mayí oîni yariñwápa segí xwioxîyo ení dñí sípîpi tñí nîxiniri yariñipi api ení siní neainîginiri saxí síkí mayí inariñipánñí imîxinipoyí.

⁹ Segí fwí yariñipi nání dñí sípî nîseairi xwirfá nimóni ro ñweápoyí. Rîpíá seyíné rariñipi pñí nîwiárimáná segí fwí yariñipi nání ámîxíá époyí. Dñí nífá seainariñipi pñí nîwiáriro kipñí yinipoyí.

¹⁰ Gorixoyá síñwîyo dání siyikwîpiayíñéññí imîxinipoyí. Seyíné e éánáyí, o seamíeyoanfáriní.

“Sérîxîmeáyo xwîyífá numearipani.” uríñí nánirini.

¹¹ Gí nîrixímeáyíné, seyíné xwîyífapai mîñwirárinipa éfrîxiní. Ayí rîpi nánirini. Ámá gîyí gîyí xexirímeáyo xwîyífapai nîñwirárirónáraní, xwîyífá numearirónáraní, ayí ayoní murariñoi. Ñwí ikaxí Jisaso rîñipimi ení xwîyífapai ñwiráriro xwîyífá “Ayí nîpîkwîni mîrinini.” umearirónñí yariñoi. Ñwí ikaxí rîñipimi xwîyífá numearirínáyí, ñwí ikaxí rîñipi tñí xixeni mé xwîyífá umeararigíáyíné nimóniri yariñoi.

¹² Ámáyo ñwí ikaxí uriri xwîyífá umeariri epaxo, ayí ná woní Gorixorini. Ámáyo yeáyí uyimîxemeari xwirfá wikîxeri epaxo ná woní o enagi aí “Negí wîniyo xwîyífá umearipaxenerini.” yaiwiarigíáyíné gîyíñérñani?

“Mîxí mîxinîpani.” uríñí nánirini.

¹³ Ámá Gorixo nání dñí mîmó re rariñíyíné, “Agwirani, wíárínáraní, añí xwé apimi nání nurane xwiogwí wo e nîñwearanéná kodîreakí nerane ñîgwí xwé meaníwáriní.” rariñíyíné píranñí arfá nípoyí.

¹⁴ E rariñíyíné wíáríná seaímeanípi nání nijfá nimónimáná rirariñoi? Seyíné píññí imóniñoi. Seyíné síñwirfá xenianwí yariñipññí imóniñoi. Bî onîmiápi nîñweámáná apaxí mé anîpá imónarigíáyíñérini.

¹⁵ Ayínáni seyíné e mirípa nero Goríxo nání díní nímoro rípi ní rírónáyí, “Ámínáo xe níjwearo oépoyníri síjwí níneanírínáyí, nene ámi sá wí tñi níjwearane rípi yaníwáríani? Rípi yaníwáríani?” ní rírónáyí, ayí ananíríni.

¹⁶ E nísearírí aí wárixayíné nímonímáná e wí mirí míxí kínaríjoi. Míxí kínarígíá apíníjé imóníjé nípi ní sípíríni.

¹⁷ Ayínáni rípi osearímíni, “Ámá níjé re nímoníro aiwí, ‘Nioní naní imóníjé ní neríná ayí e epaxíríni.’ Níjé e nímoníro aiwí apí e mepa yarígíá gíyí gíyí, ayí ríxa íwí nero nání xwíyíá meárínípxípi yaríjoi.” osearímíni.

5

Amípi wí mímúronígíáyó erírí wíjé náníríni.

¹ Agwí amípi wí mímúronígíáyíné erírí bí seaimípi aríá nípoiyí. Íkíníjé sípi seaipaxí seaímeanípi nání jwí earo “Yeyí” ríro époiyí.

² Ayí rípi nání seararíjini. Segí amípi ayá tíjépi ríxa dídímmí inárírí rapírapí ení ríxa kwínuníjé nowárírí ení.

³ Síjé gorí tñi sírípá tñi níjyí míkipaxí imóníjagí aí segí awí eámeámí yarígíápi ríxa níjyí kini. Sá Goríxo ámá níyoní mí ómómíxímí eníyímí níjyí kíjé apí segí sípí níwíera warígíápi síjání piaumímí erí ríá íkíáyó nowáraríjépa segí waráyo ení nowárírí enífáríni. Sá yoparíyí tíjé ríná amípi ayá tíjépi tñi nígwí tñi mímeámí yáraríjagí aí

⁴ píraníjé aríá nípoiyí. Nígwí ámá omíjé seaiarígíáyí tñi aiwá seamíarígíáyí tñi nígwí omíjé seaiáná “E seaiapaníwáríni.” nuríro yó urígíápi —Apí níwiróná bí níwákwiro síni íá xírarígíápiríni. Apí ríaiwá réníjé rínaríni, “Ámá ayí sípi e yarígíáríni. Sípi e yarígíáríni.” Ríaiwá éníjé rínaríjépi Goríxo —O anínamí dání símíjé wínígíáwayá Ámínáoríni. O ríxa aríá wíni.

⁵ Amípi wí mímúronígíáyíné, seyíné xwíá tíyo níjwearóná sírí muní níjwearo pí pí segí íeapá seainaríjépipímí dáníni néra warígíáríni. E neróná ámá odípi íwaní ení wímí nání oimónírí aiwá xwé níwiro imíxarígíápa sá Goríxo xwíríá seaikíxeníyí aníni oneaímeanírí sewaníjéyíné axípi e imíxínaríjoi.

⁶ Ámá wé róníjé yarígíáyó seyíné xwíyíá numeárríro píkiaríjagí aiwí wíníyí ení wí pírrí searakianíro míyaríjoi.

“Díní síxí nínrane Ámínáo nání weníjé nerí jweáwanígíni.” uríjé náníríni.

⁷ Ayínáni, gí nírixímeáyíné, Ámínáo xegí díní tñi óf neaimówínígíni xíto weapíníe nání weníjé nero jweáíríxíni. Aiwá omíjé yarígíáyí aiwá íwíá nurárimáná yarígíápi nání díní mópoiyí. Iníá earí sogwí anírí neríná aiwá xwé imíxíníá nání weníjé nerí níjwearíná yóf nerí xegípi ófíníjé oneaimonírí weníjé nerí jweaarígíáríni.

⁸ Ámínáo weapíníyí anwí ayo enagí nání seyíné ení axípi xe óf oneaimówínígíni díní síxí nínríro weníjé nero jweáíríxíni.

⁹ Gí nírixímeáyíné, Ámínáo xwíyíá míneameárípa éwínígíni aníjómí ikaxí mírínípa éíríxíni. Aí eyeyírómmí níneairíná xwíyíá neameárípxí imóníjé aníni bímígíni ríxa íwí e rónapíjagí nání raríjini.

¹⁰ Gí nírixímeáyíné, wíá rókiamoagíáwa —Awa Ámínáo xegí xwíyíá onurímeípoyníri uowárénapaná níbíro oyá xwíyíápi wuríyígíáwaríni. Awa ámá wí xeaníjé wíkaráná xwámámí níwiróná egíápi seyíné nání síjwepígí seaígíá enagí nání axípi e nero xídípoiyí.

11 Ai Gorixomi dñj wíkwíronwaéne dñj re yaiwiarñwárñi, “Ámá enñanñj xeanñj wíkwíronwaéne aí xwámám wíáy Gorixoyá dñj tñni yay wípaxí imónígfáyñi.” yaiwiarñwárñi. Seyñé Jopo yagñpi nánñ ríxa arñá nñwiro omñ xeanñj nñwiéra úfápimi xwámám nñwiéra núsáná enñáná Ámínáo ámi nanñ wíáná wímeanñpi nánñ nene nñj e imónñagwi nánñ re yaiwñwñni, “Ámínáo ámá nánñ wá wianñri ayá urñmñxñri nerñná bñ onñmiápi ayíkwí mñwí ayá wí wiarññorñni.” yaiwñwñni.

“Sñjá romñ dñni rñrarnñni.’ murñpa éfrñxñni.” urññ nánñriñni.

12 Gñ nñrñxñmeáyñé, amñpi seararnñápi “Oxídñpoyñ.” nñnimónñri aiwñ rñpi anñpaxñriñni. “Nepa nñrarnñni.” oyaiwñpoyñriñni nurñrñná anñnamñ dñnranñ, xwárímñ dñnranñ, amñpi wíyo dñnranñ, aga murñpa éfrñxñni. Seyñé nionñ e searñá apimñ dñni ráná Gorixo pñrí seamamonñgñriñni ámáyo “Nemññni.” nurñroná apñni urñrñxñni. “Nemñméñni.” nurñroná apñni urñrñxñni.

Gorixomñ anññ minñ rñxññ urñrñxñriñni urññ nánñriñni.

13 Segñyñ go go rññññ nñmearñný, Gorixo arñrá onññriñ rñxññ urñwññgññni. Segñyñ go go dñññ nñwññrñný, Gorixomñ yayñ numerñ sonññ umearñwññgññni.

14 Segñyñ go go simñxñ nñwerñný, Jisasoyá siyikñ imónígfáyñé seaipenweagñáwamñ “Eñni.” urñrñxñni. Awa nñbiro Ámínáo yá dññ tñni ámi wará oinññriñ rñxññ wurñyiro ranñ bñ tñni xwñá earo éfrñxñni.

15 Awa rñxññ nurñroná dññ nñwíkwíroro urarñgñpimi dñni Ámínáo ámi nanñ wimñxññfarnñni. Simñxo fñwñ bñ enñ enñ enñáný, yokwarñmñ wññfarnñni.

16 Ayñánñ, simñxñ pñni seawiáñriñ Gorixo nanñ seaimñxñriñ enñá nánñ segñ fñwñ éfñpi nánñ waropárñ inñro Gorixomñ xñxe rñxññ wurñmeirñ inñrñxñni. Rñxññ wé ronñññ imónígfáyññ wurñyarñgñpñ, ayñ ananñ ámáyo arñrá wípaxñ enñagñ nánñ rarññni.

17 Enñná wñá rókiamoaññ Irajao enñpiñ nánñ dññ mópoyñ. O ámá nenññññ imónñño aiwñ inñá meapa oenñriñ Gorixomñ rñxññ enññ tñni uráná oyá dññ tñni xwñá tñyo inñá meapa nerñ xwiogwñ wauñ wo nñpwémáná enñáná ámi emá wé wñúmñ dñññ wo enñ pwenñññni.

18 O inñá ámi oeanñriñ Gorixomñ rñxññ uráná inñá xwñá tñyo nearñ aiwá yapññññni.

“Sérñxñmeá wí xenwñññ yarññagñá nñwññroná yumñxññpoyñ.” urññ nánñriñni.

19 Gñ nñrñxñmeáyñé, segñyñ wo ámá xegñ imónñññ wo Gorixoyá xwñyñá nepa imónññpiñ pñni nñwiáñmñ xenwñññ yarññagñ nñwññriñ ámi Gorixo tñámññ obññriñ nipemeámñ nñbiñrñný,

20 re mówñññni, “Xexñrñmeá fñwñ arñkñ yarñgñáyñ wígnñ fñwñ yarñgñpñ pñni nñwiáñro ámi Gorixomñ dññ owíkwírfñpoyñriññni yumñxñññ go go, o ayñ anññmñxññññ yarñgñpimi dñni erñkiemeánñpñriñ nánñ erñ fñwñ xwapñ éfñpi rññ inñpñriñ nánñ erñ yarññorñni.” mówñññni.

Payí Pitao xámi eañnarini.

Payí rina áma Jisasomi diñí wíkwíroarigfá wí ení nimóniro ηweagfáy nání Pitao xámi eañnarini. O Jisaso wiep+sagowa worini. Jisaso rixa añnamí nipeyimána xwiogwí rixa obaxí nípwemáná enáná Pitao Jisasoyá siyikf imónigfáyo Romiyfya gapimanowa xeaniñf ríá tñf niwikára warinagfá nání ayf ení neániro anñf Jisasomi píranñf uxídfírixiniri “Diñf sixf umímómni.” niyaiwiri payí rina eañnigini. Payí rinami yoparípi nearíná Romí, añf xfo niηweámáná payí eaarñfpi nání nuriríná yumí urimniri xwiýxá nuriri Babironi nání urinñgini.

1-2 Pitaoni —Nioni Jisasi Kiraisoyá wáf wurimeiarinjá wonirini. Nioni payí rina áma mi dánfyfénéñf imónigfáyfne nání —Seyfne éf nimiamoro píropenisf xegf yoí Podasiyi rinñfyo ηwearo Garesia rinñfyo ηwearo Kapadosa rinñfyo ηwearo Esia rinñfyo ηwearo Bitinia rinñfyo ηwearo egfáyfnerini. Seyfne nání payí rina nriri eaarñfni. Seyfne Jisasi Kiraiso rinñfipi xixeni xídfíri nání ero o ragf yoxáfpami níperíná punípi tñi igfánñf níseaeámoiríná segf íwf yarigfápi yokwarimf seaini nání eri enfa nání ápo Gorixo xegf kwíyípi seaaññfyo dání nioniyáf imónírixiniri xegf nijfá xámi xwíá riri siní mimónináná imónñfpi tñi xixeni fá yiyamximf seainfyfnerini. “O wá ayá wí seaiwianiri níwayíroniro ηweapíri nání ayá wí seaiiri éwinñgini.” nimónariní.

“Xeaniñf seaimearñfagi aí Gorixo yeáyf neayimixemeanfáriní.” urñf nánirini.

3 Nene Gorixomi —O negf Áminá Jisasi Kiraisomi xano imóniri Nwáfao imóniri enorini. Omi yayf owianeyi. Ayf rípi nánirini. Nene Jisasi Kiraiso xwáripáyo dání wiápnimeañf enagi nání wenñf neri ηweaarñfwápi “Nepa xixeni neaimeanfáriní.” yaiwianfá nání Gorixo xegf wá xwapf neaumixñfyo dání ámi siñf neaxirñenénñf eweanwáriní.

4 “Nene níneaimeanfáriní.” niyaiwiri wenñf neri ηweaarñfwápi, ayf Gorixo “Nañf e e níseaimfáriní.” rñfpi apirini. Api wí urf epaxf mimónf eri siyikwí mínf nañni epaxf eri anípa bñ mimónipaxf eri enñfirini. Añnamí Gorixo seyfne nání seameñweaiarñfirini.

5 Gorixo sfá yoparíyi imónáná yeáyf níseayimixemearíná sípearfmf seainfápi piaumimf infwínñgini seyfne diñf wíkwíroarñfagfá nání xegf ení sixf eaññfpi tñi awí seameñweañfyfne enagi nání rarñfni.

6 Xeaniñf agwi ríná Gorixo xe owímeaniri wimónñf bñ onimiápi nání xixegfni seaimearñfpi nímuropaxf mimónñfagi nání diñf ríá seaxearñfirini. E neri aiwi sfá yoparíyimi Gorixo seañfápi nání seyfne yayf seáyimf dání seainarñfirini.

7 Jisasi Kiraiso seyfne mimónf diñf míwíkwíró nepa xwioxfyo dání xfomi diñf wíkwíroarñfagfá níseaniri nání xewanñño piaumimf níseainríná seyfne yayf seameri seáyf e seamfeyoari wé íkwianñfyo seanwiráriri emfániri nání agwi ríná xeaniñf xixegfni seaimearini. Ewayf xwiýfá sfhá gorf nání rinñf rípi nání diñf mópoyi. Áma sfhá gorf —Gorf ayf urf epaxf imónñfpirini. Sfhá api tñf bñ nímearo aga sfhápi ríá nñiri gorf nápi, siñf inñfpiñf xegfpi oweniri ámi ámi ríá ikeaararigfápa segf diñf wíkwíroarigfápi —Api gorf tñi xixeni imónñfpiñfmaní. Seáyf e imónñfpirini. Api ení axfpi xwioxfyo dání ríá níkwíroarññoñf gorf ríaññf ikeaararigfápa xeaniñf ení axfpi e seaimearñfirini.

8 Seyfne Jisasomi sfmímanñfyo síñwf míwínípa egfáyfne nimóniro aiwi diñf sixf uyarigfáriní. Agwi ríná ení síñwf míwínípaxf níseaimóniri aiwi diñf

n̄iw̄ikw̄r̄oro n̄ani aga yaȳ xw̄iȳá t̄ni r̄ipax̄ mimón̄iḡp̄i seáȳim̄i d̄ani n̄iseain̄ir̄i n̄ani íkw̄f̄eyoán̄ariḡoḡ.

⁹ E ner̄f̄ná Jisasom̄i d̄iḡf̄ w̄ikw̄roar̄iḡaḡa n̄ani seaimón̄in̄f̄ap̄i —Gor̄ixo yeáȳ seayim̄ixemean̄f̄ap̄i n̄ani rar̄iḡin̄i. Ap̄i r̄ixa seaímeaar̄iḡaḡi n̄ani yaȳ seainar̄in̄i.

¹⁰ Gor̄ixo ap̄i e ner̄f̄ná yeáȳ seayim̄ixemean̄f̄ap̄i n̄ani eḡiná w̄f̄a rókiamoaḡf̄a “Gor̄ixo w̄a n̄iseawian̄ir̄f̄ná e seaín̄f̄ar̄in̄i.” r̄iḡf̄áwa d̄iḡf̄ “Gor̄ixo ar̄ige ner̄i en̄f̄a n̄ani r̄f̄a rar̄in̄i?” n̄iyaiwiro an̄iḡf̄ min̄f̄ yarim̄áḡf̄ n̄iga baḡf̄ar̄in̄i.

¹¹ Kw̄iȳf̄ Kiraisoȳap̄i áwan̄f̄ in̄im̄i d̄ani ur̄in̄iḡf̄ r̄ip̄i, “X̄ám̄i xean̄iḡf̄ áma Gor̄ixo yeáȳ seayim̄ixemean̄f̄a n̄ani urowár̄enap̄in̄f̄om̄i n̄iw̄imeámán̄a eḡán̄a r̄fwén̄a ám̄i seáȳi e xeḡf̄ b̄i imón̄iḡp̄i w̄imean̄f̄ar̄in̄i.” W̄f̄a rókiamoaḡf̄awam̄i áwan̄f̄ kw̄iȳf̄yo d̄ani e ur̄in̄iḡp̄i n̄ani awa d̄iḡf̄ n̄imorón̄a “Yeáȳf̄ neayim̄ixemean̄f̄a n̄ani urowár̄enap̄in̄f̄o ḡín̄a b̄in̄f̄ar̄f̄ani? Om̄i w̄imean̄f̄ap̄i ar̄ige nimón̄ir̄i w̄imean̄f̄ar̄f̄ani?” n̄iyaiwiro yarim̄áḡf̄ n̄iga baḡf̄ar̄in̄i.

¹² E nero aí Gor̄ixo awa re oyaiw̄ipoȳin̄ir̄i, “None w̄f̄a urókiamoar̄iḡw̄ap̄i neḡf̄ t̄iḡf̄ r̄ín̄a imón̄in̄f̄ap̄imani. Áma noneȳa r̄fw̄f̄yo ḡweaḡf̄áȳf̄ t̄iḡín̄a imón̄in̄f̄ap̄ir̄in̄i.” oyaiw̄ipoȳin̄ir̄i s̄iḡán̄i warop̄ar̄f̄ wiḡin̄iḡin̄i. O nene n̄ani neaiiḡp̄i, aȳf̄ xw̄iȳá yaȳf̄ seain̄ipax̄f̄ agw̄i r̄ín̄a w̄af̄ rar̄iḡf̄áwa kw̄iȳf̄ an̄f̄nam̄i d̄ani w̄r̄enap̄iḡp̄im̄i d̄ani w̄af̄ sear̄imeḡf̄ap̄ir̄in̄i. An̄f̄najowa en̄i aga n̄ij̄f̄a oimón̄aneȳin̄iro n̄iwimón̄iro eḡf̄ap̄ir̄in̄i.

“Íkw̄ir̄áfn̄an̄iḡf̄ imón̄if̄r̄ix̄in̄i.” ur̄iḡf̄ n̄an̄ir̄in̄i.

¹³ Gor̄ixo e neaiiḡf̄ eḡaḡi n̄ani seḡf̄ d̄iḡf̄ n̄iseaíkw̄ear̄ipeár̄in̄iḡin̄ir̄i pírán̄iḡf̄ p̄r̄f̄ wiaíkim̄f̄ nin̄iro s̄iḡw̄f̄ t̄ni nero re n̄iyaiwiro, “Jisas̄i Kiraiso xewan̄iḡo piaum̄im̄f̄ inán̄a Gor̄ixo w̄a n̄ineawian̄ir̄f̄ná neaiiḡp̄i yopar̄f̄p̄i s̄ipear̄im̄f̄ n̄ineair̄i yeáȳf̄ neayim̄ixemeáw̄in̄iḡin̄i.” n̄iyaiwiro d̄iḡf̄ n̄iwikw̄f̄moro ḡweáfr̄ix̄in̄i.

¹⁴ Seȳf̄né n̄iaíw̄f̄ ar̄f̄a ȳf̄m̄iḡf̄ yar̄iḡf̄áȳf̄n̄iḡf̄ nimón̄iro xw̄iȳá yaȳf̄ seain̄ipax̄f̄p̄i s̄in̄i maj̄f̄a nimón̄ir̄f̄ná “Pí pí nion̄f̄ f̄eap̄a ninar̄iḡp̄i sa oem̄in̄i.” n̄iyaiwiro yaḡf̄ap̄i s̄in̄i xe oneaímean̄in̄ir̄i m̄iseaimón̄ipa éfr̄ix̄in̄i.

¹⁵ E mepa nero s̄iyikw̄f̄ b̄i min̄f̄ íkw̄ir̄áfn̄an̄iḡf̄ imón̄iḡo —O seȳf̄né x̄fo xeḡf̄ȳf̄ imón̄if̄r̄ix̄in̄ir̄i w̄eyo f̄a seaum̄ir̄iḡor̄in̄i. O imón̄iḡpa seȳf̄né en̄i pí pí nerón̄a íkw̄ir̄áfn̄an̄iḡf̄ nimón̄iro ax̄f̄p̄i éfr̄ix̄in̄i.

¹⁶ B̄ikw̄f̄yo r̄fwam̄iḡf̄ re n̄ir̄in̄ir̄i eán̄iḡaḡi n̄ani rar̄iḡin̄i, “Nion̄f̄ s̄iyikw̄f̄ b̄i min̄f̄ íkw̄ir̄áfn̄an̄iḡf̄ imón̄iḡáon̄i eḡaḡi n̄ani seȳf̄né en̄i ax̄f̄p̄i íkw̄ir̄áfn̄an̄iḡf̄ imón̄if̄r̄ix̄in̄i.” n̄ir̄in̄ir̄i eán̄iḡaḡi n̄ani “Seȳf̄né en̄i e éfr̄ix̄in̄i.” rar̄iḡin̄i.

Gor̄ixo aȳa t̄iḡf̄ imón̄iḡp̄i t̄ni gw̄f̄n̄iḡf̄ nearoaȳiron̄f̄ n̄an̄ir̄in̄i.

¹⁷ Seȳf̄né Gor̄ixom̄i —O ámáyo mí ómóm̄ix̄im̄f̄ ner̄f̄ná ámá xw̄er̄ixa w̄im̄i s̄m̄f̄ s̄m̄f̄ e m̄iḡwir̄ar̄f̄ aȳf̄ ayo wiḡf̄ eḡf̄ap̄im̄i d̄ani mí óm̄ixax̄f̄d̄in̄for̄in̄i. Om̄i xw̄iȳá r̄ir̄im̄f̄ n̄iwir̄f̄ná “Ápox̄in̄i” nur̄iro n̄ani s̄in̄i xw̄f̄a r̄r̄im̄i nur̄f̄n̄irón̄a om̄i wáȳf̄ n̄iwiro pírán̄iḡf̄ éfr̄ix̄in̄i.

¹⁸ Seȳf̄né n̄ij̄f̄a re imón̄iḡaḡf̄a n̄ani rar̄iḡin̄i. Gor̄ixo seḡf̄ ar̄f̄owa s̄iw̄f̄ sur̄f̄m̄a seaíekw̄f̄kw̄iȳiḡf̄ap̄i p̄n̄i wiár̄f̄r̄ix̄in̄ir̄i s̄iḡá sir̄p̄a t̄n̄irani, gor̄f̄ t̄n̄irani, —Ap̄i an̄ip̄a imón̄ipax̄f̄r̄in̄i. Ap̄i t̄ni gw̄f̄n̄iḡf̄ searoaȳiron̄f̄mani.

¹⁹ Neḡf̄ Judaȳf̄ wiḡf̄ f̄w̄f̄ yar̄iḡf̄ap̄i Gor̄ixo raḡf̄ pwar̄iḡaḡi n̄iw̄in̄ir̄i yokwar̄im̄f̄ oneaiin̄ir̄i sip̄isip̄f̄ miá s̄iyikw̄f̄ min̄iḡo n̄ip̄ikirón̄a yar̄iḡf̄ápa o xeḡf̄ xewaxo Kiraiso, raḡf̄ xeḡf̄ aȳa t̄iḡo n̄iper̄f̄ná puḡf̄p̄im̄i d̄ani gw̄f̄n̄iḡf̄ searoaȳiron̄f̄r̄in̄i.

²⁰ Xw̄f̄ar̄i t̄ni an̄f̄na t̄ni s̄in̄i mim̄ix̄ipa eḡán̄a x̄ám̄i xeḡf̄ xano e éw̄in̄iḡin̄ir̄i wimón̄iḡp̄i t̄ni x̄ixeni ner̄f̄ná ur̄f̄peaḡo seȳf̄né ar̄ir̄a seaim̄in̄ir̄i n̄ani s̄f̄a yopar̄f̄ȳf̄ t̄iḡf̄ r̄ín̄a r̄ixa s̄iḡán̄i piaum̄im̄f̄ nin̄ir̄i seapeiḡf̄r̄in̄i.

²¹ Seȳf̄né o seaiḡf̄p̄im̄i d̄ani Gor̄ixom̄i d̄iḡf̄ w̄ikw̄roar̄iḡf̄ar̄in̄i. O xewan̄iḡo Kiraiso xw̄ar̄ip̄áyo d̄ani owiápn̄in̄mean̄ir̄i ám̄i d̄iḡf̄ s̄ix̄f̄ num̄imori aga seáȳi émi um̄f̄eyoan̄f̄

enqagi nání seyíné omí dñí nîwîkwîroro “O nearîñîpî nepa neainfárîni.” nîyawiwo dñí nîwikwîmoro ñweañoî.

“Xixé dñí sixí yinîrîxîni.” urîñî nánîrîni.

²² Xwioxíyo dánî nîrîxîmeáyo dñí sixí ouyaneyîniro segí íwí yarigíápi xwiyá nepaxîñî imónîñîpîmî arfá nîwiro píranîñî nîxîdîrîñîpîmî dánî rîxa igfánîñî eámónigfá enqagi nánî anîñî miní xwioxíyo dánî dñí sixí yinîrîxîni.

²³ Ayí rîpî nánî “Dñí sixí yinîrîxîni.” seararîñîni. Seyíné ámî sîñî bîñîñî eweáfápi, ayí anîpá imónîpaxí enîpî marfáî, anîñî ñweapaxí imónîñîpî tîñî eweáfárîni. Ayí xwiyá Gorîxoyá anîñî nîyimîñî enîpî ámáyo ámî sîñî bî ewearîñîpî nánî rarîñîni.

²⁴⁻²⁵ Bîkwíyo dánî re nîrîñîrî eánîñîpî nionî seararîñápi tîñî xîxenî imónîñagî nánî rarîñîni, “Ámá ayí ayí nîñî aránîñî imónîgíáyîrîni. Amîpî ámá yarîñagfá nîwîniro yayí umearigíápi, ayí ará siyîñîñî imónîni. Ará yeáyí nîyîpeárîmáná urí yarîñîpa ámá enî axîpî yarigíárîni. Ará siyí urí nerfná piéroarîñîpa amîpî ámáyo yayí umearigíápi axîpîñîñî imónarîñîrîni. E nerî aí Ámínáoyá xwiyápi aga anîñî íñíná imónîñîpîrîni.” Xwiyá e rîñîñagî nánî seararîñîni. Xwiyá api yayí seainîpaxí imónîñî wáf seararîñwápiñîni.

2

“Xwiyá Gorîxoyá oxídimîñî ayá wí seaimónîwîñîgîni.” urîñî nánîrîni.

¹ Ayínánî segí ríá kîroarigfá nîpîñî tîñî yapí wîwapîyarigfá nîpîñî tîñî nanî rîro sipí rîro yarigíápi tîñî sipí dñí yaiwiarigíápi tîñî xwiyápai uñwîrárarigfá nîpîñî tîñî api nîpîñî rîxa xwíá weyárfîrîxîni.

² E nero niaíwí sîñî xîrfáyí amîñî nánî ayá wí wimónarîñîpa seyíné enî axîpî xwiyá Gorîxoyápi —Api ikweakwîmî minîñîpîrîni. Api arfá nîwîrî xîxenî oxídimîñîrî ayá wí seaimónîwîñîgîni. Gorîxo yeáyí seayîmîxemeanfe nánî segí dñí niaíwí amîñî nîñîrîfná xwé iwiaroarigfápa axîpî yóf nimónîro amîpî Gorîxo wimónarîñîpî nánî dñí aumaúmî inîrîxîñîrî xwiyá oyápi nánî ayá wí seaimónîwîñîgîni.

³ Seyíné aiwá gígfî neróná awfí yarîñîpî nánî nîjfá imónarigfápa Ámínáo dñí sipí nîwîrîfná nanî seainîpî nánî rîxa nîjfá imónigfáyíné enqagfá nánî api e érfîxîni.

“Seyíné ámá Gorîxoyáyîñérîni.” urîñî nánîrîni.

⁴ Seyíné Jîsaso —O dñí nîyimîñî tîñî sîñánîñî imónîñî worîni. Ámáýí “Sîñá ro sipíorîni.” nîrîro emî móagfá aiwí Gorîxoyá sîñwíyo dánî ayá tîño enqagi nîwîñîrî anî xfo mîrarîñîpî nánî íá yamîxárîñorîni.

⁵ Seyíné enî sîñá dñí nîyimîñî tîñîñîñî imónîgíáyîñérîni. Seyíné o tîámîñî barfná Gorîxo nîseamearî anî rîdiyowá nánî xegí kwíyí ñweapaxí wîwánîñî seamîrarîni. Seyíné anî iwámî dánî oyá apaxîpánîñî imónigfá “Gorîxo wimónarîñîpî nánîñî e nîyanfwarîni.” yaiwiarigfáyîñîñî nimónîro ayí Gorîxo none nánî yayí oneainîrî rîdiyowá wiarigfápa seyíné enî Jîsasi Kiraiso seainîñîyo dánî axîpîñîñî xegí kwíyí xfo wimónarîñîpî nánî seaiwapîyarîñîpî wîrîxîñîrî seyíné anî wîwánîñî seamîrarîni.

⁶ Xwiyá nionî seararîñápi, ayí Bîkwíyo dánî re nîrîñîrî eánîñîpî tîñî xîxenî imónîñagî nánî rarîñîni, “Arfá époyî. Gorîxonî ámá sîñá anî nîmîrîróná sîñá awiáxí wo xámî nîmearo iwamfó tîwayîroarigfápa nionî enî ámá wo gí Saionî ñweagfáyo umenweanfá nánî nurîpearfná sîñá ayá tîñî imónîñî wo nîmearî iwamfónîñî tîwayîroarîñîni. Omî dñí wîkwîrogfáyí ayá nîwîñîrî ‘Pí nánî wîkwîronárîñî?’ wí yaiwîpîrfámani.” nîrîñîrî eánîñîpî nionî seararîñápi tîñî xîxenîrîni.

⁷ Ayínánî dñí wîkwîroarigfáyíné nánî sîñá o ayá tîño imónîni. E nerî aiwí dñí mîwîkwîropa yarigfáyí Bîkwíyo re nîrîñîrî eánîñîpî tîñî xîxenî egfawîxîni, “Sîñá

añf m̄rarigfáwa ‘Sipíorini.’ n̄r̄iro emi mogfo Gorixo n̄meari iwamfo t̄wayironjo imóniñf̄rini.” n̄r̄in̄ri eániñf̄pi t̄ni xixeni egfawixini.

⁸ Ámá d̄ñf̄ m̄wikw̄roarigfáyf̄ n̄áni r̄ipi eni n̄r̄in̄ri eániñf̄, “S̄ñá o, ayf̄ ámá nóreámioari ná eániñf̄ n̄ik̄r̄ipeaániñf̄ ná eániñf̄ yarigfóniñf̄ imónini.” n̄r̄in̄ri eániñf̄. Ayf̄ r̄ipi n̄ániñf̄. Gorixoyá xw̄yáf̄pi n̄w̄iaikiro n̄áni nóreámioari n̄ániñf̄ eánarigfárini. En̄iná Gorixo e éf̄rixiniñf̄ ur̄f̄peaagf̄rini.

⁹ E neri aí en̄iná Gorixo ámá xegf̄ imónigfáyf̄ n̄áni r̄iñf̄pa seyñé n̄áni eni xixeni axf̄pi re n̄r̄in̄ri eániñf̄, “Ámá gw̄f̄ w̄iri xfo xegf̄ imónf̄win̄iginiñf̄ f̄á yamixár̄iñf̄riniñf̄ imóniro m̄ixf̄ ináyf̄ xfoyá apaxf̄pániñf̄ imónigfáyf̄n̄iñf̄ imóniro ámá gw̄f̄ mónigf̄á ‘Xfo wimónariñf̄pini éwanigini.’ yaiwiarigfáyf̄n̄iñf̄ imóniro ámá xfoyá imónigfáyf̄n̄iñf̄ imóniro egfáyf̄rini.” n̄r̄in̄ri eániñf̄pi seyñé n̄áni xixeni r̄in̄ini. Gorixo —O seyñé s̄á yin̄iñf̄m̄ini p̄ini n̄wiár̄im̄i n̄b̄iro xegf̄ w̄f̄á ókiár̄iñf̄m̄ini ñweapf̄r̄f̄a n̄áni f̄á seaum̄r̄ñorini. O seyñé awiaxf̄ seáyf̄ emi imóniñf̄ xfo seaiñf̄pi ámáyo áwanf̄ ur̄f̄rixiniñf̄ api api imónf̄rixiniñf̄ searf̄peañf̄rini.

¹⁰ En̄iná seyñé B̄ikw̄f̄yo “Ámá sipf̄á imónigfáyf̄rini.” n̄r̄in̄ri eániñf̄pi t̄ni xixeni nimóniro aiw̄f̄ agw̄f̄ r̄iná r̄ixa ámá Gorixoyáyñé imóniñf̄. B̄ikw̄f̄yo r̄in̄iñf̄pa xám̄f̄ Gorixo ayá m̄seawian̄iñf̄yñé aiw̄f̄ agw̄f̄ r̄iná r̄ixa ayá seawianar̄iñf̄yñérini.

“Ámá Gorixo n̄áni majf̄á imónigfáyf̄ t̄ni n̄ñwearóná píran̄iñf̄ éf̄rixini.” ur̄iñf̄ n̄ániñf̄.

¹¹ Gf̄ d̄ñf̄ s̄ixf̄ seayin̄áyñé, en̄f̄ r̄irém̄ixf̄ n̄seair̄i re searariñf̄ini, “Seyñé añf̄ m̄i d̄añf̄yñén̄iñf̄ nimóniro xw̄f̄á r̄ir̄im̄i ur̄f̄n̄igfáyñé f̄eapá seainar̄iñf̄pi xe oneain̄ri s̄ñw̄f̄ m̄win̄ipan̄i. f̄eapá seainar̄iñf̄pi d̄ñf̄yo sip̄i seaik̄ixém̄in̄ri yar̄iñf̄ en̄agf̄ n̄áni rar̄iñf̄ini.

¹² Seyñé ámá Gorixo n̄áni majf̄á nero n̄áni émá imónigfáyf̄ t̄ñf̄ e n̄ñwearóná píran̄iñf̄ wé róniñf̄pini éf̄rixini. Émáyf̄ ikayf̄w̄f̄ n̄sear̄iróná ‘Ámá r̄ik̄k̄ir̄f̄o yarigfáyñérini.’ searf̄á aí seyñé wé róniñf̄ imóniñf̄pini yar̄iñagf̄a s̄ñw̄f̄ n̄sean̄iro n̄áni s̄á Kiraiso ámáyo mí ómóm̄ix̄im̄f̄ win̄i n̄áni b̄n̄f̄áyim̄i om̄i seáyf̄ e um̄f̄eyoaro ‘Joxi r̄ix̄dar̄igfáyf̄ xenw̄f̄ r̄iñwár̄ini.’ r̄iro ep̄f̄r̄f̄a n̄áni píran̄iñf̄ e éf̄rixini.” searariñf̄ini.

“Ámá seáyf̄ e seaimónigfáyf̄o ín̄imi wur̄f̄n̄f̄rixini.” ur̄iñf̄ n̄ániñf̄.

¹³⁻¹⁴ Seyñé Ámináo wimónariñf̄pimi ox̄fdaneȳniñf̄ro ámá seamen̄weapf̄r̄f̄a n̄áni imónigf̄á ayf̄ ayo ín̄imi s̄iman̄w̄yóniñf̄ yeáyf̄ wur̄f̄n̄f̄rixini. E nero m̄ixf̄ ináyf̄ seáyf̄ e imóniñf̄o gap̄iman̄f̄ n̄yoni seáyf̄ e wimóniñf̄ en̄agf̄ n̄áni om̄i s̄iman̄w̄yóniñf̄ yeáyf̄ wur̄f̄niñf̄o gap̄iman̄f̄yf̄ eni ámá f̄w̄f̄ yarigfáyf̄o p̄r̄f̄ umamoro nanf̄ yarigfáyf̄o seáyf̄ e umero oépoȳniñf̄ ur̄f̄peañf̄yf̄ en̄agf̄ n̄áni ayo eni s̄iman̄w̄yóniñf̄ wur̄f̄niñf̄o éf̄rixini.

¹⁵ Gorixo seyñé n̄áni re n̄yair̄iñf̄ wimónariñagf̄ n̄áni rar̄iñf̄ini, “Ámá nioniñf̄ d̄ñf̄ n̄ikw̄roarigfáyf̄ nanf̄ nero ín̄imi e n̄iwur̄f̄n̄riñf̄pimi d̄áni ámá majf̄á n̄ikár̄iniñf̄o wigf̄ majf̄á imónigfáyf̄pimi d̄áni yapf̄ n̄r̄iro ‘Gorixom̄i d̄ñf̄ wikw̄roarigfáyf̄ s̄iw̄f̄ sip̄i yarigfár̄ini.’ rar̄igfáyf̄pimi san̄iár̄f̄rixini.” n̄yair̄iñf̄ wimónariñagf̄ n̄áni rar̄iñf̄ini.

¹⁶ Gap̄iman̄f̄yo ín̄imi n̄iwur̄f̄n̄róná Jisaso seaiñf̄pimi d̄áni f̄w̄f̄ n̄áni áxen̄war̄f̄niñf̄ m̄seain̄iñf̄yñé en̄agf̄ n̄áni ámá “Nene áxen̄war̄f̄ min̄ipa en̄agw̄f̄ n̄áni f̄w̄f̄ ananiñf̄ yan̄f̄w̄ini.” n̄r̄iro yarigf̄ápa mepa éf̄rixini. Ámá “Gorixo wimónariñf̄pini oyaneȳi.” n̄iwimóniro ín̄imi n̄iwur̄f̄niñf̄o n̄áni f̄w̄f̄ epax̄f̄ imóniñf̄pi mé yarigf̄ápa seyñé eni axf̄pi e éf̄rixini.

¹⁷ Ámá n̄yoniñf̄ wéyo uñwir̄ariñf̄o sér̄ix̄f̄meáyf̄o d̄ñf̄ s̄ixf̄ uyiro Gorixom̄i wáyf̄ wirowi m̄ixf̄ ináyf̄ seáyf̄ e imóniñf̄om̄i wéyo uñwir̄ariñf̄o éf̄rixini.

“Kiraiso s̄ñwep̄igf̄ neaiñf̄pimi x̄fd̄f̄rixini.” ur̄iñf̄ n̄ániñf̄.

18 Xináiwániní nimóniro omíní wiiarígfáyiné, segí bosí seamearígfáwa nání wáyí níwiro ínimi níwuriníroná naní níseamero awayini seiarígfáyoni marfái, uyínií níseaikáiro seamearígfáyo ení ínimi wurínírxini.

19 Ayí rípi nání rariníni. “Goríxo wimónarinípi apíríani?” níyaiwiro sa apini oyaneyiníro nání “Pí pí xeaniní neaikaráná díní ríá neaxearinípi ayí ananíníni.” níyaiwiro xwámámí níwirínáyí, Goríxo yayí winariní enagi nání anani bosowami wurínírxini.

20 Íwí yarínagá níseaníro uyínií seaikaránáyí, seyíné xwámámí wíagá aiwí “Goríxo nene xwámámí wiarínagwí nání anani yayí seáyí e neamenfáriní.” ríseaimónariní? Oweo! E nerí aí seyíné naníni yarínagá aiwí uyínií seaikaráná xíxe míwí xwámámí níwirínáyí, Goríxo yayí winípxípi yarínagá.

21 Goríxo seyíné e éfírxiníri wéyo íá seaumíníriní. Ríniní seyíné meapaxí imóninípi Kiraiso nímeárinírná ríniní seyíné ení surímá nímeáriníroná epíríapi nání síjwepígfí seainí enagi nání rariníni.

22 O Bíkwyo “Íwí bí mepa erí xegí manípa t́ni yapí bí mírípa erí eníriníni.” níriníri eáninípi t́ni xíxeni eníniginí.

23 Omí ikayíwí umeararíná x́o ení wí xíxe ikayíwí murípa erí omí ríniní wiaríná “Soyíné míyíó ráráriníníyo ríxa uríkwínípráoi.” murípa erí Goríxomi —O áamá níyoní wígfí egíapi t́ni xíxeni pírfí umamoarínoriní. Omí díní níwíkwírorí “Ayí nioní nífápi nání pírfí umamonfáriní.” yaiwiri eníniginí.

24 Nene íwí enwápi nání Goríxo pírfí níneamamorínáyí xíxeni imónimíníri ení aiwí o nene pírfí neamamómíníri éfípi Kiraisomi pírfí umamóáná o ríniní nímeari yoxáfpámí dání peníniginí. Áamá píyí síní íwí bí mepa yarígfápa seyíné ení axípi ero áamá síní jweagfáyí amípi xwapí yarígfápa seyíné ení axípi wé róniní imóninípi ero éfírxiníri peníniginí. Omí iwaní nímépero píkgígfáyo dání segí wárá ríxa naní inínagí nání “Apí e éfírxiníni.” searariníni.

25 Eníná síní Jisasomi díní níwíkwíropa neróná sipísipí xiáwomi ṕni níwiárimí ninífá neánowiríná yarínípa yagfáyíné aiwí agwí ríná segí seáwo —O dínípi awíniní seamenjweaarínoriní. O t́nimíní níb́iro nání ríxa pírániní jweanjoí.

3

“Apíxíwayíné oxowami yeáyí wurínírxini.” uríní náníriní.

1 Apíxí oxí meánígfíwayíné ení axípi segí oxowami yeáyí wurínírxini. Segí oxí wa xwíyíá Goríxoyápi pírfí wiaikímí yarígfáwa enánáyí, awa ení sewayíné yeáyí níwuriníro wé róniní yarínagá síjwí níseaníníyo dání díní níkinímóníro “Xwíyíá apí nepariníni.” yaiwípríá nání “Yeáyí wurínírxini.” searariníni. Sewayíné xwíyíá Goríxomi díní owíkwírópoyiníri imóniní bí murarínagá aiwí

2 awa sewayíné síyikwí bí mínígfíwayíné ero Goríxomi wáyí wiro yarínagá síjwí níseaníroná awa ení axípi díní wíkwíropaxí enagi nání rariníni.

3 Sewayíné “Aríge nerí negí d́fá awíaxí imónírfenínjoí?” yaiwiro “Aríge neríná awíaxí imónani nání nígwí yeyí nerí ipínaníréwíní?” yaiwiro “Aríge nerí awíaxí imónani nání aikí aipíyí yínaníréwíní?” yaiwiro mepa éfírxiníni. Okiyíá niníroná segí waráyo seáyíriwámí dáníni okiyíá minípaní.

4 Xwioxíyo ínimi nání ení díní nímoró okiyíá inírxini. Xwioxíyo ínimi okiyíániní inarinípi, ayí sewayíné xwioxíyo ríá ápiáwí míseawé sa píyíá níseaweárinípimí dání okiyíániní inarígfápiriní. Apí wí anípa mímonípxí enagi nání Goríxoyá síjwíyo dání ayá t́níní imóninípiriní.

5 Apíxí enínaní “Goríxo wimónarinípiní oemíníni.” yaiwiagfíwa —Íwa “Goríxo nearínípi xíxeni neainfáriníni.” níyaiwiro díní wíkwímoagfíwariní. Íwa ení axípi

wigí xiagwowami yeáyí nîwurunîrîñîpimi dâni xwioxíyo ínîrîwâminî okiyîánîñî inagîárîni.

⁶ Seraí yagîpî nâni bî osearîmîni. Í xegí xiagwo Ebîrîfamomi yeáyí nîwurunîrîñî arîá nîwirî “Ámînáoxîni” uragîrîni. Sewayîné amîpî wî nâni wáyí bî mepa nero píranîñî nerónáyí, sîwá réniñî inarîñoî, “Seraí yagîpa newanîñene axîpî imónîñwîni.” Sîwá éniñî inarîñoî.

“Oxoyîné apîxîwami píranîñî uméfrîxîni.” urîñî nânîrîni.

⁷ Apîxî meagîoyîné enî segî apîxî tîni nawîni nîñwearóná “Apîxîwa imónîgîápi, ayî apîrîfani?” nîyaiwiro nîjîá imónîgîá apî tîni xîxenî nîwîwapîyîro nawîni ñweáfrîxîni. Apîxîwa oxoyîné tîni xîxenî enî neánîro mepaxî enagi nânî seararîñîni. Gorîxomi rîxîñî urarîgîápi arîkwîkwî mîseaiapa enîa nânî “Negî apîxîwa enî dîñî nîyîmîñî imónîñîpî meapîrîfîwarîfani?” nîyaiwiro wé íkwianñwîyo uñwîrîrîfrîxîni.

“Sîpî seaikárîgîá aiwî nanîñî wîfrîxîni.” urîñî nânîrîni.

⁸ Repîyî nîseaiéra úápi, ayî nîpîni rîpî éfrîxîni rî seararîñîni. Píranîñî nîñwayîróniro ñwearo xîxe dîñî sîpî inîro xexîxexîrîmeáyî dîñî sîxî yinarîgîápa axîpî xîxe dîñî sîxî yinîro wá wianenîro seáyî e mimónî sîyîkwîñîñî nimónîro ñwearo éfrîxîni.

⁹ Ámá uyîniñî seaikárîáyo píri numamoro axîpî xîxenî mîwikárîpa ero xwîyîápai seañwîrîrîáyo axîpî xîxenî píri numamoro xwîyîápai mîñwîrîrîpa ero neróná ámá sîpî seaikárîgîáyo Gorîxo nanî owinîri rîxîñî urîfrîxîni. Gorîxo seyîné nanî seaîinîa nânî ámá ayo e wîfrîxîni wéyo íá seaumîrîñî enagi nânî seararîñîni.

¹⁰ Bîkwîyo dâni re nîrîni eánîñagi nânî rarîñîni, “Ámá ‘Nîni yayî nîninîri kîkîá onweámîni.’ nîwimónîrîñî re yaiwîwîñîgîni, ‘Gî manîpá tîni xwîyîá sîpî imónîñîpî rîmî mexoámopa erî yapî bî rîmî mexoámopa erî oemîni.’ yaiwîwîñîgîni.

¹¹ Sîpî imónîñî yarîñîpimi wé íá nîmîxeánîri nanî imónîñîpî éwîñîgîni. ‘Ámá nîni tîni arîge píyîá nîwîrîni ñweaanîwîrîfani?’ nîyaiwirî apî e imónîwanîñîni anîñî minî iponîwîñîgîni.

¹² Ayî rîpî nânî e éwîñîgîni. Ámîná Gorîxo wé rónîñî yarîgîáyo sîñwî wînaxîdîmerî ínîná xîomî rîxîñî urarîgîápi nânî arîá ókiarî umónîri yarîñîrîni. E nerî aí sîpî yarîgîáyo wikî wónarîñî enagi nânî e éwîñîgîni.” Bîkwîyo e nîrîni eánîñagi nânî rarîñîni.

Nanî yarîñîwîpimi dâni rîñîñî neáimearîñî epaxîpî nânîrîni.

¹³ Seyîné nanîni oyaneyîni anîñî minî xîdarînáyî, gîyî rîñîñî seaîapîpîrîárîni?

¹⁴ E nîsearîri aí seyîné wé rónîñî yarîñîgîa nânî rîñîñî seaímeáagi aiwî ananî yayî seaîwîñîgîni. Bîkwîyo rîñîñîpa “Seyîné ámá sîpî seaikárîgîáyî ófî nerî dîñî yánîpaxî seaîwapîyarîñî ófî mepa nero ayá ípîpá mîñwîrîrîni pa nero rîpî éfrîxîni.

¹⁵ Xwioxîyo dâni ‘Kiraiso gî Ámînáorîni.’ nîrîniro dîñî sîxî ínîfrîxîni.” Seyîné “Gorîxo yeáyí nîneayîmîxemearîñî e neaiñîárîni.” nîyaiwiro dîñî wikwîmoarîgîápi nânî ámá yarîñî seaíá ayî ayo repîyî wîpîrîa nânî dîñî neñwîpero ñweáfrîxîni. Seyîné apî nânî repîyî nîwiróná ímî tîni murîpa nero “Jisaso ámá ayî nânî enî mîpepa reñîñîgîni?” nîyaiwiro awayîni nîpenî xwîyîá urîfrîxîni.

¹⁶ Seyîné e neróná ámá seyîné Kiraiso tîni nawîni nimónîro nânî nanî yarîñîgîa sîñwî nîseanîro aí ikayîwî seamearîgîáyî rîwéná “Nîpîkwîni murîñwanîgîni.” nîyaiwiro ayá winîpîrîa nânî seyîné repîyî nîwiróná rîwéná wairîrî inîpaxî imónîñî bî murîpa éfrîxîni.

¹⁷ Ayî rîpî nânîrîni. Gorîxo xe rîñîñî oseaímeanîri nîwimónîrîñîyî, seyîné nanî yarîgîápimi dâni rîñîñî seaímeááná ayî ananîrîni. Sîpî yarîgîápimi dâni

ríninjá seáimeááná xixeni Gorixo “E éfríxini.” wimónarinjá pimi mîxádarînjagá nánî seararînjî.

“Kiraiso negí fwápi yokwarîmî neaiimînrî penjînjî.” urînjá nánînrî.

¹⁸ Kiraiso enjîpi nánî bi orîmînrî. O Gorixo negí fwá yarînjwápi yokwarîmî neaiimînrî nánî ríninjá nîmearîná nawínánî penjînjî. Sîyikwá mínîjî sîyikwá ínîjwáéne Gorixo tînrî nawínî piyá neawîrîmînrî nánî penjînjî. Ámá wará írîjána pikigá aiwi kwíyîyo dánî ámî nîwiápnîmearî

¹⁹⁻²⁰ apimi dánî nurî ámá piyá dînjá gwînrînjá ñweagáyo —Ayí Nowao tîjîná o sipîxo imîxarîná Gorixo “Pîrî umamómînjî.” nîyaiwirî aí wigí rîá kîroarîgápi nánî axíná ipîpîmî mîwîpa enána pîrî wîáikîmî egáyrînrî. O ayo nurî wá urînjînjî. Ámá sipîxomî pîxemoánîgáyî ámá obaxî maráí, wé wîúmî dînjá waú wo apînrî nîpîxemoánîro nánî iniigí waxîyo mînamî sînjá egáwîxînrî.

²¹ Iniigí waxî apî ámá agwî rîná wayî meááyo yeáyî uyimîxemeaarînjîpi nánî neaiwápiyarînjîpînrî. Ámá wayî nîmearîná kíyî xénînjîpi emî kwîrîmónarîro yarîgámanî. Ayí xwioxîyo dánî Gorixomî rénînjá uranîro yarîgánrî, “Jîsasmî nuxádranéná wairîrî inîpaxî imónînjá bi yanîwámanî.” énînjá uranîro yarîgánrî. Ayí piyo dánî maráí, Jîsasi Kiraiso wiápnîmearînjîpî dánî yeáyî neayimîxemeaarînrî.

²² O anînamî nánî rîxa nîpeyîrî Gorixomî wé náúmînrî ñweanî. Gorixo íánînjá wîepîxîniasinînjá enagî nánî anînamî ñweagá gîyî gîyî anînajîranî, enî eánînjá imónîgáyrînrî, nénî tîgáyrînrî, nînrî omî sîmanjwîyónînjá yeáyî wurînrî.

4

“fwá xámî yagápi sînrî mepanî.” urînjá nánînrî.

¹ Kiraiso xîomî upîkîáná ríninjá meanî enagî nánî seyîné enî dînjá xîo “Nanî imónînjîpi yarîjónî aí ananî ríninjá omeámînrî.” nîyaiwirî íá xîrînjîpa seyîné enî axîpi íá nîxîrînrî dînjá ikwîrórîxînrî. Ámá rîxa ríninjá meááyî fwá yarîgápi pînrî wîarîgá enagî nánî dînjá apî íá nîxîrînrî ikwîrórîxînrî.

² Ríninjá meááyî íná dánî igî sînrî sînjwî nainenîro nîñwearóná íeapá ámá winarînjîpi “Oyaneyî.” mîyaiwî Gorixo e éfrîxînrî wimónarînjîpi “Oyaneyî.” yaiwiarîgánrî.

³ Ayí rîpi nánî seararînjî. Xámî seyîné ámá Gorixoyá mimónîgáyî íeapá winána rîkîkîrîfó yarîgápa néra ugápi rîxa apánî egánrî. Rîkîkîrîfó seyîné néra ugápi, ayí rîpînrî. “fwá oinaiyî.” nîyaiwinîro oxî wo tînrî apîxî wî tînrî nîpoga uro íeapá néra uro irîwá ikárînrî ámá sînjwî anîgîe dánî piaxî weánîpaxî imónînjîpi ero iniigí papîkî yarîgápi xwapî nrî segí ñwá nîmeróná Gorixo xwîrîá winarînjîpi ero egápi, ayí apînrî.

⁴ Ámá Gorixoyá mimónîgáyî seyîné rîxa o wimónarînjîpi xîdîro ayí tînrî nawínî sîwînrî arfîkî sînrî mîponîpa ero yarînjagá nánî dînjá ududî nero xwîyápai nîseanwîrînrî aiwi

⁵ ámáyo mí ómómîxîmî éimînjînrî nánî nimónînrî wenînjá nerî ñweanî —O pegáyo tînrî sînjá ñweagáyo tînrî nawínî mí ómómîxîmî enîorînrî. Omî wigí egápi nánî “Apî nánî enjwánrî. Apî nánî enjwánrî.” repîyî nîwiéra upîrîá enagî seyîné ikayîwî seamearînjîpi nánî wáyî mîseainîpanî.

⁶ Ayí rîpi xixeni imónînrî nánî xwîyá yayî winîpaxîpi Jîsaso ámá rîxa pegáyo aí wá urînjînjî. Pegáyî sipî sînrî xwá tîyo nîñwearóná egápi nánî Gorixo pîrî umamónînjîpî dánî pegá aiwi o wimónarînjîpi tînrî xixeni ámî dînjá sîxî umímóána wiápnîmeáfrîxînrî wá urînjînjî.

“Gorixo seaiapînjîpî dánî pîránînjá inîfrîxînrî.” urînjá nánînrî.

7 Amípi níní ríxa anípa imónínfa nání aṅwi e imóníní. Ayínání Goríxomi xwiyá rírímí níríná píráníṅfí urípírfá nání nípíréanírí ero síṅwí t́nń ero éfíríxíní.

8 Apí nero aí rípi anípaxí imónínṅpíríní. Ámá dṅṅfí síxí uyinaríḡfá wo ẃfomí f́wí wíkáráná apaxí mé yokwarímí wíiarínṅfí enagi nání sérixímeáyí t́nń dṅṅfí síxí níyíníríná xwapí ayá wí dṅṅfí síxí yínífíríxíní.

9 Xíxe nípemeánímí úfíríxíní. Xíxe nípemeánímí numáná ŕwéná anṅúmí ikaxí mirínípa éfíríxíní.

10 Goríxo seyíné woxíní woxíní píráníṅfí menífíríxínírí xíxeǵnń imónínṅfí síxí seamímonṅpí ríxa t́ḡfáyíné enagíá nání apímí dání arírá ínífíríxíní. Bosíwí awíaxo xegí boso wéyo f́á umírínṅpí t́nń píráníṅfí yarínṅfá seyíné ení Goríxo wá níseawianírí xíxeǵnń imónínṅfí seiapínṅpí t́nń axípi nero píráníṅfí arírá ínífíríxíní.

11 Xwiyá x́foyápi rípaxí imónínfíríxínírí síxí umímonṅfí ḡiyí ḡiyí apí xíxeni ŕfíríxíní. Arírá wípaxí imónínfíríxínírí síxí umímonṅfí ḡiyí ḡiyí ení eánínṅfí Goríxo e éfíríxínírí weámíxínṅpí t́nń wíríxíní. Seyíné Jisasí Kiraiso ení eánínṅfí seaimíxíagí yaríḡfápi nípímí dání Goríxomi seáyí e umepírfá nání apí e éfíríxíní. Anínṅfí íníná seáyí e imóníní amípi níyoní seáyí e wimóníní epaxo, ayí oríní. “E imóníwínṅíní.” nímonáríní.

“Ŕfínṅfí nímearf́nń yayí seainíwínṅíní.” urínṅfí náníríní.

12 Ǵf dṅṅfí síxí seayínáyíné, xeanínṅfí iwaḿfó seaíwapíyipírí nání ámá seaikáraríḡfápi ŕfánínṅfí seanarínagí aí “Ŕfánínṅfí nene neanarínṅfí rípi Jisasomí dṅṅfí ẃkwíroaríḡfá wíyo ḿwímeaarínṅpíríní.” níyaiwiro dṅṅfí níyága mupaní.

13 Kiraiso níkínírí seáyí e imónínṅpí piaumímí ínáná dṅṅfí nífá b́ onímíapí ḿseainí xwapí ayá wí seainínfa nání ŕfínínṅfí omí wímeañṅpí seyíné ení axípi seaímeaarínagí nání yayí seainíwínṅíní.

14 Kiraisomí x́fdarínagí nání ikayíwí seamearánáyí, “Goríxo naní neaimíxíjene enagwí nání ŕfa neaímeaaríní?” yaiwíríxíní. “Kwíyí Goríxoyápi —Apí seáyí e imónínṅpíríní. Apí nene neakíkayonírífaní?” yaiwípaxí enagi nání yayí seainíwínṅíní.

15 Seyínéyá wo ámá píxíwírífó enípímí dáníraní, f́wí enípímí dáníraní, uyíní enípímí dáníraní, ḿmayífó enípímí dáníraní, apímí dání pírfí umamóáná ŕnínṅfí meaarínagí níwínírínáyí, “Ayí ananí imónínṅpíríní.” míyaiwipaní.

16 E nísearírí aí segí wo “Kraisomí x́fdarínagí nání oyá imónínṅfíyí woríní.” ŕnínṅagí nání ŕfínínṅfí meaarínagí níwínírínáyí, o ayá ḿwínípa nerí “Kraisoyá yoí nioní ení ẃrínínṅáonírífaní?” níyaiwirí Goríxomí yayí wíwínṅíní.

17 Ayí rípi nání seararíníní. Goríxo ámá níyoní mí ómómíxímí enfa nání ríxa aṅwí eríní. Xegí imónínḡfáyo xámí ayo xwíríxí umenfáríní. Ámá x́fomí dṅṅfí ẃkwíroarínṅwaéne xámí níneaímeámáná ayí ámá xwiyá Goríxoyá yayí wínípaxí imónínṅpí pírfí wíakímí wíaríḡfáyo ayoyí apa aríge wímeanfáríní?

18 Bíkíwíyo re níriní eánínagí nání raríníní, “Ámá wé rónínṅfí imónínḡfáyí Goríxo síní yeáyí muyímíxemeapa enímí ŕfínínṅfí nímearf́náyí, ámá Goríxomí ŕwí umoro f́wí ero yaríḡfáyí aga aríge wímeanfáríní?” ŕnínṅagí nání raríníní.

19 Ayínání ámá Goríxo ŕfínínṅfí xe owímeanírí síṅwí wínarínṅfíyí naní imónínṅpíní nero “Nene neaimíxíṅo —O pí pí neararínṅpí xíxeni símfí e nífínírí neaiiarínṅoríní. Píráníṅfí neamepaxoríní.” níyaiwiro omí wíkwiárínfíríxíní.

5

Jisasoyá síyíkí imónínḡfáyo wípenweagf́awamí urínṅfí náníríní.

1 Ayínání Pitaoní —Nioní Kiraiso ŕfínínṅfí nímeari péáná síṅwí wínínṅfá woníríní. O níkínímí weapáná seáyí e o imónínṅpí nioní ení o t́nń nawíní imónínfa nání imónínṅfá

wonirini. Nioni eni siyiki Jisasoyá imónigfáyo wipenweámfa nani imóniηá woni enagi nani segí wipenweagfóyiné eni rirémixí bi oseaimini.

² Sipisipí píraniní mearigfáwa mearigfápa áamá Gorixoyá imónigfá soyiné tñi ηweagfáyo axípi píraniní umenweárixini. E neróná “Simeaxídfí neaiarinagfa nani owianeyi.” miyaiwipa ero Gorixo wimónarinípmi dani nixídiro “Negí dñi tñi owianeyi.” yaiwiro érixini. “Bí oneiapfóyini arirá owianeyi.” miyaiwipa ero símfí nixeadféninípmi dani arirá wiro érixini.

³ Soyiné seáyi e niwimóniro áamá Gorixo umenweárixiniri wéyo seaiariníyo paimmí miwipa ero siwí naní ikaniní seaipaxí imóninípi wíwapiyiro érixini.

⁴ Soyiné píraniní e nerónáyí, sipisipí mearigfá niyoní seáyi e wimóniηo —O Kiraisorini. O siñani weapaná áamá nífá neróná wiárfí nimúro xopirárfí niwiróná nígwí mearigfápa soyiné eni íná axípininí níknimáná urí mimóniní bi meapfárfárfini.

Íwí sikinowami uriní nánirini.

⁵ Íwí sikinoyiné eni seaipeñweagfáwami yeáyí wurfnírixini. Gorixo áamá “Nioni seáyi e imóniηáonirfani?” yaiwinarigfáyo pírí mákfí nerí áamá “Nioni seáyi e mimóniηáonirini?” yaiwinarigfáyo wá wianariní enagi nani noyíneni “Negí wí seáyi e nimeaimónirínáyí, ananirini.” yaiwiro “Xínáíwanéniní nimónirane omíní owianeyi.” yaiwiro érixini.

⁶ Ayínani Gorixo xegí ríxa nimónáná seáyi e neaimixíwiniginiri “Siyikwíniní imóniηwápiane Gorixo xegí ení eániní tñi neameñweapaxorfani?” niyaiwiro ínmí yeáyí wurfnípoi.

⁷ O áamá xegí imónigfáyo píraniní umeariηo enagi nani amípi seýné ududí seainarinípi omí ikwíkwarimí wiayípoi.

⁸ Pusí sayí raioníyí rininípi nanwí roaninirini nani awí nira warinípa seýné tñi mixel inarigfo —O, ayí oborini. O axípi e seaiminiri yarínagi nani siñwí tñi neróná siñwí mixel nero rórixini.

⁹ Seyné nífá re imóniηoi. Séríxímeá xwíá rirí nirimini ηweagfáyí rñiní seýné seámearinípa axípi ayo eni wímeariní enagi nani seýné Gorixomi dñi wíkwíroarigfápi ení sixí neámixiniro obomi pírí mákfírixini.

¹⁰ Ríná bi onimíapi nani seýné rñiní nímeámáná enáná Gorixo —O wá aniní miní neawianarinorini. Kiraiso ríxa níkniri seáyi e imóninípi seýné eni o tñi ikárinigfáyiné enagfa nani axípi imónírixiniri wéyo fá seauminíηo, ayí orini. O seýné fá seawearmíxiri píraniní síkfí seomíxiri ení sixí seaeámíxiri Kiraisomi xídarigfápi miwáramopaxí seaimíxiri enírfini.

¹¹ O aniní íniná amípi niyoní seáyi e wimóníwiniginí. “E imóníwiniginí.” nimónariní.

¹² Nioni Sairaso —O negí nrixímeá dñi unwirárfípaxí imóniní worini. O saní ninirápiri ríwaminí nearinípmi dani nioni xwíyí onimíá rípi ení rirémixí seairí áwaní “Gorixo wá niseawianiri seainípi aga xixeni apirini.” seairi yarini. Nioni searfápi dñi fá nixiri ení neániri ηweárixini.

¹³ Jisasoyá siyiki imónigfá Babironíyo ηweagfáyí —Ayí seýné tñi nawíni Gorixo fá seayamíxariníyírfini. Ayí yayí seawárenapariní. Gí íwí Mako eni yayí seawárenapariní.

¹⁴ Sewaniníyíné yayí niniróná xwioxíyo dani yayí óf eánenírixini. “Kiraiso tñi nawíni ikárinigfá niyíneni oyá dñiyo dani niwayiróniro ηweárixini.” nimónariní.

Payí Pitao ríwíyo eañinarini.

Payí rina áamá Jisasomí dñí wíkwíroarígfá wí ení nimóniro ñweagfáy nání Pitao ríwíyo eañinarini. O Jisaso wiepí sagowa worini. Jisaso ríxa añnamí nipeyimáná xwiogwí ríxa obaxí nípwemáná enáná mimóní uréwapíyarígfáy obaxí Jisasoyá síyikí imónígfáyo níwímearo xenwíni xenwíni re urarígfápi nání, “Jisaso xwiogwí obaxí yómñí néra nurí nání ámí níweapínfámani.” urarígfápi nání Pitao aríá níwírí ayí mimóní uréwapíyarígfáy urarígfápi ríwífmíni mamoro Jisaso neaímeañí mfkone uríñwápi aníñí íá xíríro éfríxinírí payí rina nírírí eañíní. Pitao xfómí Romíyo dání píkipírí añwí e enáná eañíní.

¹ Saimoní Pitaoní —Nioní Jisasi Kiraisoyá xínáínñíñí nimónírí omíñí wiirí wáf wurímeirí yaríñwáyí wonírini. Nioní payí rina seyíné Goríxoyá dñí tñí dñí wáf wurímeiaríñwáone íá nixírírane wíkwíroaríñwápi íá nixíríro wíkwíroarígfáyíné nání —Seyíné wé róníñí Jisasi Kiraiso —O negí Nwíá imónírí yeáyí neayimíxemeaaríño imónírí enorini. Seyíné wé róníñí o imóníñípimí dání dñí wíkwíroarígfáyínerini. Seyíné nání payí rina nearí mónaparíñí.

² “Níjía seyíné Goríxo tñí negí Ámíná Jisaso tñí awaú nání imónígfápimí dání Goríxo wá ayá wí seawianírí seyíné níwayíróníro ñweapírí nání ayá wí seaiirí éwíníginí.” nimónarini.

“Goríxo e imónífríxinírí íá yiyamíxímí neaiñenerini.” uríñí nánírini.

³ Nwíá imóníño xegí ení síxí eáníríñípi tñí xixeni nerí amípí nene dñí níyímíñí imónírane síwí áamá omí píraníñí nixídróná epaxípi erane yanfáwá nání imóníñí nípini ríxa neaiapíñírini. Apiaú e yanfáwá nání níjía o —O seáyí e imónírí síyikwí míní íkwíráníñí imónírí enípimí dání nene ení axípi imónífríxinírí wéyo íá neaumíríñorini. Níjía o nání xixeni imóníñwápimí dání amípí apí neaiapíñírini.

⁴ O seáyí e imónírí síyikwí míní íkwíráníñí imónírí enípimí dání “E e níseaiimfárini.” nearíñípi —Apí seáyí e imónírí ayá tñí imónírí enípírini. Apí ríxa neaiñírini. Áamá píkianíro yaríná nurakínárími warígfápa feapá áamá xwíá tío ñweañwáéne níneainíríná xwíríá neaikíxearíñípi dání nurakínárími uro Goríxo imóníñípa axípi imóníro epírífa nání e neaiñírini.

⁵ Nene o imóníñípa axípi e imónífríxinírí apí nípini e neaiñí enagí nání seyíné ríwí síwíá míyí nírkwíníro síni dñí níwíkwíroróná wé róníñí ero wé róníñí neróná Goríxo áamá xfoyáyí e éfríxinírí wimónaríñípi nání píraníñí níjía imóníro

⁶ apí nání níjía nimóníroná nípreánírí ero nípreánírí neróná sípí seaímeaaríñípi xwámámí wíro xwámámí níwíroná síwí áamá Goríxomí píraníñí níxídróná epaxípi ero

⁷ apí neróná séríxímeáyo ayá urímíxíro ayá nurímíxíroná áamá níyoní dñí sípí wíro éfríxiní.

⁸ Ayí rípi nání raríñini. Seyíné nioní “E e éfríxiní.” searfá apí tñí xixeni nepa nero sayá nímixa nurónáyí, síwá réníñí inaríñoí, “Níjía nene negí Ámíná Jisasi Kiraiso nání imóníñwápi surfámá wí mimónini. Íkíá ná míwé oxí roaríñíyíñíñí mimóníñwíni.” síwá éñíñí inaríñoí.

⁹ Ayí rípi nání ení raríñini. Áamá “Goríxoyaénerini.” níriníro aí nioní searfá apí míyarígfáyí, ayí fíwí eníá yagfá Jisaso yokwarímí wiíñípi nání ríxa dñí aríá níkeamoro nání áamá síñwí agwí uparígfáraní, síñwí suparígfáraní, imónígfápa axípi imóníñoí.

¹⁰ Ayínáni gí níríxímeáyíné, seyíné “Goríxo nene íá yiyamíxímí nínearí íá neaumíríñenerfaní?” niyaiwiníro ipímóníprí nání nioní searíápi aníñf niyaxídiro píraníñf éríxíni. Ayí rípi nání raríñíni. Apí íá níríro néra nuróná wí nóreámioapírfámaní.

¹¹ Seyíné nioní searíápi íá nírira nuro xixeni nerónáyí, negí Áminá Jisasi Kiraiso, yeáyí neayimíxemeaariño xegí xwioxíyo aníñf íníná neamenñweante páwíaná yayí niseameríná aga yayí óf seaeánínfáriní.

¹² Ayínáni seyíné nioní agwi searíápi nání ríxa níjía imóníro xwiyíá nepaxíñf imóníñf none searéwapíyíñwápi xaiwí íá xíríro yaríñagía aiwi seyíné apí nání dñf seainínfá nání íníná dirírf oseaiyimíní nání ipímóníñíni.

¹³⁻¹⁴ Ayí rípi nání seararíñíni. Negí Áminá Jisasi Kiraiso áwanf níríñfpi tñi xixeni gí dñfpi níníwárimí unfá anwí e enagi nání sñi gí dñfpi níníwárimí mupa eními xwiyíá apí seyíné ámi dñf síxí oínípoynírí dirírf seaimí nání “Aníñf miní nisearírínáyí, naníriní.” nimónaríni.

¹⁵ Ayí rípi seararíñíni. Nioní ríxa penámi ríwíyo xwiyíá searíá apí ámi dñf yaikiropaxí imóníprífa nání aníñf miní síñwíráníñf niyaxídirí osearímíní raríñíni.

“Jisaso níknírí roñáná wíníñwáoneríni.” uríñf náníríni.

¹⁶ Negí Áminá Jisasi Kiraiso ení neánírí weapínfápi nání áwanf nisearíranéná negí dñf tñi bí misearíñwanigíni. Píyíñf ikayíwí ámá wigí dñf tñi éwapínarígfápi bí ení misearíñwanigíni. Xífo níknírí ñweañáná síñwí wínaronwáone searíñwanigíni.

¹⁷ Ayí rípi nání seararíñíni. Negí ápo Goríxo omí seáyí e numíeyoarí wé íkwianwíyo níñwíríríná xífo, íkníngíá níyoní seáyí e wimóníño anínamí dání re rínénapíñíni, “Gí dñf síxí uyíñá ro nání aga yayí seáyími dání ninaríni.” rínénapíagi

¹⁸ none díwí ñwíápi o tñi níñwearanéná newaníñone aríá tíyo dání aríá e wíñwanigíni.

¹⁹ None apí searíñwáone aiwi xwiyíá Kiraiso nání wíá rókiamoagíáwa níro eagíápi —Apí anípaxí “Neparíni.” yaiwipaxí imóníñfpríni. Xwiyíá apí ení tíñwaéneríni. Uyíwí sía yiníñfmi wíá okímíxaríñpa wíá rókiamoagíáwa níro eagíápi axípi ríwíyo imónínfápi nání wíá neaokímíxíyimíní nání neaiiaríñagi nání símímaníyo tñíríxíni. Awa níro eagíápi Jisaso ámi níweapíríná wíáníñf nóga unfé nání uyíwíníñf wíá neaokímíxíya unfáriní. Íná ímiáóníñf weparíñagi níwíníranéná xwiyíá xífo weapínfápi nání ríníñfpi negí xwioxíyo dání wíá neaokímíxínfáriní.

²⁰ E nisearírí aí rípi nání “Ayí neparíni.” yaiwíríxíni. Wíá rókiamoagíáwa níro Bíkíwíyo eagíápi bí negí dñfyo dání “Míkí apí nání iyí ríríníni?” yaiwipaxí mimóníni.

²¹ Wíá rókiamoagíáwa níro nearíná ámá wayá dñfyo dání níro meá Goríxoyá kwíyípi ukíkayóyo dání xwiyíá oyápiní níra ugíá enagi nání seararíñíni.

2

“Mimónf searéwapíyarígfáwami Goríxo pírf umamonfáriní.” uríñf náníríni.

¹ Eníñá aríowéyí wí mimónf wíá rókiamoarígfáwa níro wigí ámáyo yapí uréwapíyagíápa axípi segí imónígfáyí wí mimónf searéwapíyarígfáwa níro íními mimónímáná xwiyíá nepa mimónf ámá níxídiróná xwíríá íkíxénípaxí imóníñfpi nisearéwapíyiróná Ámináo níperíñfipimí dání ayo uroayíroñf enagi aí omí ríwí umopírfáriní. E neríñfipimí dání apaxí mé wíarf xwiyíá mearíníprírfáriní.

² Uyíñí yapí searéwapíyaníro epírfáyí epírfá axípimí segí ámá obaxí xídíprírfáriní. E yaríná ámá Jisasomí dñf mívíkíwíroarígfáyí óf Goríxomí nepa xixeni xídíprí imóníñfpi nání ikayíwí mearíprírfáriní.

³ Ámá yapí seaiwapiyaniro epíríáyí sɪŋwí ɪwí winárarigfáyí enagfa nání yapí niseaiwapiyirɪŋpimí dání segí amípí ɪwí searápípríríaríní. Xwiyfá Gorixo eníná dání “Ayo xwiyfá numearíríná e wikárɪmɪgíní.” yaiwiaraqípi síní piyfá mɪweníní. “Xwirfá niwikixeríná e wikixéimɪgíní.” yaiwiago sá mɪweníní.

⁴ Ayí rɪpi nání seararɪŋíní. Eníná aŋɪnají wa ɪwí éaná Gorixo axípi xe ámi ámi éfrɪxɪnɪrɪ sɪŋwí mɪwiní mɪmenɪŋwí meárɪnɪpíríe nɪmamówáríríná sfá xfo pírf umamonfáyi nání siríríkí sfá anɪŋí yínárɪnɪŋfýómíní wárɪŋɪnigíní.

⁵ Ámá eníná xwíá rírímí nɪŋwearóná rikíkírító yagfá níní ení Gorixo xe anɪŋí e nero ŋweáfrɪxɪnɪrɪ sɪŋwí mɪwiní xwirfá niwikixeríná xfoyá dɪŋí tɪnɪ inigí waxí nɪróga nɪwiápínimearɪ ayo nɪpíkírɪ aiwí Nowaomí —O ámá ayí ayo “Wé rónɪŋí imónɪŋí Gorixo wimónarɪŋpí apírání?” oyaiwípoyínɪrɪ wáf uragoríní. Omí tɪnɪ xegí ámá wé wúmí dání waúmí tɪnɪ Gorixo yeáyí wimiximeanɪnigíní.

⁶ Eníná ámá aŋí Sodomí tɪnɪ Gomora tɪnɪ apiaúmí ŋweaagfáyo ení Gorixo xwiyfá numearíríná “Síní bɪ tɪnɪ ŋweapaxfýmaní.” nɪyaiwirɪ aŋí apiaúmí rfá mamówáráná rfá nɪnowárɪrɪ uráwíní imónɪŋɪnigíní. Gorixo e niwikárɪrɪŋpimí dání ayí tɪŋí e íná dání ámá xfo wimónarɪŋpí mɪxɪdarigfáyo sɪŋwepígí nɪwirɪ nene ení axípi neaímeanɪgínɪrɪ éf owínɪrɪ erírí wɪŋɪnigíní.

⁷ Ámá aŋí apiaúmí ŋweaagfáyo e niwikárɪrɪ aiwí Rotomí —O ámá wé rónɪŋí woríní. Ámá aŋí apiaúmí ŋweaagfáyí rikíkírító ayá wí yarɪŋagfa nɪwinɪrɪ nání dɪŋí rfá uxeroríní. Omí ení Gorixo yeáyí wimiximeanɪnigíní.

⁸ Ámá wé rónɪŋí o ámá ayí tɪnɪ nawíní nɪŋwearíná ayí rfá kíroarigfápi sɪŋwí winɪrɪ arfá wirɪ nerfíná sfá ayí ayo íkɪnɪŋí sɪpí wirɪ dɪŋí rfá uxerɪ yagí enagí nání rarɪŋíní.

⁹ Gorixo sɪŋwepígí e e yayɪŋí enagí nání nene ananɪ dɪŋí re yaiwipaxfíríní, “Ámínáo ámá xfo wimónarɪŋpimí xɪdarigfáyo ɪwí éfrɪxɪnɪrɪ wikárarigfápimí dání ananɪ yeáyí wimiximeapaxfíríní. Ámá wé rónɪŋí imónɪŋpí mɪyarigfáyo sfá xfo ámá nɪyonɪ mí ómómɪxɪmí enfáyi tɪŋí e nání ananɪ pírf numamóa nurɪ awí umenweapaxfíríní.

¹⁰ Ámá síwí piaxí weánipaxí imónɪŋí feapá winarɪŋpí oyaneyɪnɪro nɪponɪga uro seáyí e umenweagfáyo paimímí wiro yarigfáyo aŋipaxí sfá ayí tɪŋí e nání pírf numamóa nurɪ awí umenweapaxfíríní.” Nene e yaiwipaxfíríní.

“Mimóní searéwapiyarigfáwa sípí rɪpi rɪpi yarigfáwaríní.” urɪŋí nánɪrɪnɪ.

Mimóní searéwapiyarigfáyí “Nionɪ arfíkí yaríná apí nímeanírɪenɪŋoi?” mɪyaiwí ayá nepearímáná wigí dɪŋí tɪnɪnɪ nɪxɪdɪro aŋɪnají seáyí e wimónigfáwamí ikayfíwí numearíróná ení óf bɪ yarigfámaní.

¹¹ E yarɪŋagfa aí aŋɪnajowa —Awa ámá ayfýá ení síxí éánigfápimí seáyí e wimónigfáwaríní. Awa seáyí e nɪwimónɪro aí Ámínáoyá sɪŋwí tɪŋí e dání xwiyfá nuxekwɪmorfíná ikayfíwí bɪ umeararigfámaní.

¹² Ámá ayí nanwɪnɪŋí imónɪŋoi. Nanwɪyí wí dɪŋí neŋwɪperɪ mɪmonɪfýfíríní. Sa ámá fá nɪxero píkipírfa nání miarɪŋfýfíríní. Nanwɪyí dɪŋí rfá nɪxeyánɪrɪ yarɪŋpa ámá ayí ení axípi e nero amípí ayí majfá imónigfápi nání ikayfíwí meararigfá enagí nání ámá nanwɪyo píkiarigfápa ámá ayo ení Gorixo wanɪnɪmɪxɪnɪfáríní.

¹³ E yaríná ámá omɪŋí egfápi nání nɪgwí mearigfápa ámá ayí ení axípi wigí sípí egfápi tɪnɪ xɪxenɪ wímeanfáríní. Ikwáwɪyíná aí pí pí feapá winípi sa “Ímí tɪnɪ oyaneyí.” nɪwimónɪro yayí néra warigfáfíríní. Ayí seyíné tɪnɪ nawíní nerimeánɪro aiwá sfání nɪnɪróná wigí feapá winarɪŋpí ayá wí nero seyíné síyikwɪnɪŋí nɪseaxénɪrɪ nání ayá onímíá mɪseainarɪŋfíríní.

¹⁴ Apíxí í í tɪnɪ ɪwí oinaneyɪnɪrɪ ero ɪwí nání wimónarɪŋpí wí mɪwáramó ero yarigfáyfíríní. Ámá Jisasomí dɪŋí nɪwíkwíroro aí síní nɪpíkwɪnɪ dɪŋí aumaúmí

minigfáyo nene yarínwápa axípi oépoyniri wipiomeaarigfáriní. “Ámáya amípi apí nioní meapaxípiriní.” niyaiwiwo éwapígfí inarigfá enagí nání Gorixo “Ríxa xwirfá wikixémigini.” ráriníyíriní.

15-16 Ayí óf Gorixo oxídípoyniri wimónaríníyimi píní niwiárimí xarixaríníyí néra xenwímíní nuro nání eníná sípí wfá rókiamoagf Beramoyí riníño —Omi xano Bioriní. O yagfípimi ikaníyí yarigfáriní. O nigwí nání aga ayá wí niwimóniri nání “Pí pí sípí imóníyípi aí nerfná nigwí nimeari nání ayí ananí emfíní.” yaiwiagoriní. O áma wo rixíní re uráná, “Isireriyí Gorixomi rfwí numero nwfá xegf bí imóníyípimi xfdíprí nání ikayfíwí tñí uramíxei.” uráná o “Nigwí meámíniri nání ananí sípí apí oemíní.” yaiwiarfná dogí xwíyfá nání nijfá mimóníyí aí wo áma xwíyfá níríríníyí axípi níriri míxí nuriri wfá rókiamoaríño díní rfá níxeyánimáná “Oemíní.” yaiwiaríníyí pírí wiaikímonínigini.

17 Ámá ayí iniigfí simíní ná míwé yeáyí yáriníyíyíníyí imóníro kipíní níyirfná agwí kfkfá yáraná iniá ná meá ámi imíní nípipemí warínípáníyí imóníro enagfá nání siríríkí aníní sfá yináríníyí ayí nání ríxa aníní meaxáríó yáriníni.

18 Ayí ripí nánirini. Ámá ayí “Nioní pí pí nínimónirfná ananí emfíní.” níríro weyí e nimearíniríníyípimi dání áma óf xenwímíní núfasáná píní niwiárimí Jisasomí díní wíkwíroarigfáyí tñí iwamíó kumíxinaníro yarigfáyo wíwapíyarigfáriní. ffwí nene yarínwápi axípi oépoyniri wipiomearo íeapá wíwaníníyí winífpími dání sípí oépoyniri wíwapíyíro yarigfáriní.

19 Níwipiomearfná ffwí wíwaníníyí yarigfápi gwí fáníyí uxírárínagí aí mimáyo dání re seararigfáriní, “Seyfné nene yarínwápa axípi neróná wí gwí fáníyí seaxírípaxí meníní.” seararigfáriní. E seararínagfá aí áma ffwípi nání aníní mírogwíníyí nanírná ayí ríxa gwí fáníyí uxírárínagí nání raríníni.

20 Ámá negí Áminá Jisasi Kiraiso —O negí yeáyí neayimíxemeaarínoriní. Ámá o nání nijfá imónigfápipimi dání síwí amípi xwfá tíyo nweagfáyo piaxí weánaríníyípimi níwiaikíarimí numáná ámi axípi nero nání apimí gwí fáníyí uxírárínáná nerónáyí, ayí sípí rfwíyo imóníprfápi xámí imónigfápi tñí xixení imónípaxfmaní.

21 Ámá ayí óf wé róníyí imóníyíyí nání síní nijfá mimónípa nero síjwiríyí, sípí ayá wí wímeámíniri enípi wímeapaxí aiwí óf wé róníyí imóníyíyí nání nijfá nimónimáná sekaxí ayá tñí none searínwápi níwiaikíro rfwímíní mamoarígfa nání sípí imóníyí ámi bí tñí ná seáyí e wímeanfáriní.

22 Ewayí xwíyfá nene íníná re rínarínwá rípiáú tñí xixení yarigfáriní, “Sfíwí xwirfá nídarimáná ámi nurí manaríníriní. Odípi áma wayí píraníyí níroárimáná enáná ámi xwirínwíyo gfní inaríníriní.” rínarínwápiáú tñí xixení yarigfáriní.

3

“Jisaso ámi níweapínfáriní.” uríní nánirini.

1-2 Gf díní síxí seayínáyfné, xwíyfá wfá rókiamoagfáwa —Awa Gorixo “E éfríxiní.” wimónarínípiní oyaneyíniri yagfáwariní. Awa eníná níríro eagfápi tñí sekaxí amípi Ámináo, yeáyí neayimíxemeaaríño ríní wáf wurímeiarínwáone searínwápi tñí xwíyfá apí seyfné ámi díní síxí níniro píraníyí omópoyíniri dirírí seaimí nání eníná payí wína nearí mónapínanigini. Agwí ení axípi nerí ámi wína nearí mónaparíníni.

3 Xwíyfá nepa imóníyí rímí ripí nání “Ayí anípaxírfani?” yaiwífríxiní. Sfá yoparíyí tñíná áma ríperírí seamepírfáyí seyfné wé róníyí yarínagfá níseaníro wigí íeapá wínaríníyí níxídíro nání ríperírí níseamero

4 re searipíríárini, “Segí mimáyo dání ‘Ámi niweapimfáriní.’ searinyíyí ríxa ná gi weaparini? Negí ápowá ríxa pegfámi aiwi amipí xwíarí tñni anjna tñni iwamfó imóniñe dání imóniñyíyí sñni axípi imóniñagí nání seararinywini.” searipíríárini.

5 Riperirí e niseariróná rípi nání dññ arfá ikeamopíríárini. Enjíná Gorixo xwiyfá ráná anjna imóniri xwíarí iniigtyo dání nimónirfná iniigtyo ínimi ene dání sññani imóniri enjirini.

6 Iniigf tñni eni Gorixo xwíá íná imóniñírí “Xwirfá oikixeni.” ráná iniigf waxf níróga niwiápnimeari ámá xwíarími ñweagfáyo anñmíxññf aiwi api nání arfá nikeamoro ríperirí searipíríárini.

7 E nerññf aiwi anjna tñni xwíarí tñni agwi ríná imóniñípiaú xwiyfá axoyápimi dání rfá nfwiniñiniri rárinini. Sfá ámá xfo wimónarññpí mñxídarigfáyo xwiyfá numeariri wanñmíxññfáyi imóníe nání rárinini.

8 E neri aí dññf sixí seayññáyíné, seyñné searimf rípi nání rfwf mukñimopani. Gorixoyá sññwíyo dání xwiogwí 1,000 nípweri aí sfá ná wiyinññññf órarññrini. Sfá ná wiyini nórirí aí xwiogwí 1,000 nññf pwearññrini.

9 Ámináo noneyá mimáyo dání “Ámi niweapimfáriní.” nearññpí nání ámá wí “O ríxa niweapf yómññf yarini.” yaiwiarigfápa axípi e miyarinini. Nene nání wenññf neri ñweani. Yómññf ayf rípi nání yarini. Ámá wí manññpa ero nñni wigf íwf yarigfápi rfwfñmñni mamoro éfirixññrini nání sñni yómññf yarini.

“Xwíarí tñni anjna tñni rfá nowárññfáriní.” urññf nánñrini.

10 E neri aí sfá o ámi niweapínfá nání Ámináoyái rññññyí “Ámá íwf meámññrini rfá barini?” miyaiwí maiwí ñweaññáná wímeañññpá sfá ayi eni axípi e seaímeanfáriní. Sfá ayi anñf pírf íwf tñni rfá nññrini anñpá imóniri amipí anñf pírfyó dání wfá ónarññyíyí nñni rfmñmenññwí neánñrfná rfá nowárññrini xwíarí tñni amipí xwíáyo yarññyíyí tñni nñni rfá nññrini yayimf yowárññrini enfáriní.

11 Api nípñni rfá e nowárññfá enagí nání seyñné ámá Gorixo wimónarññpimi xídiro wé rónññf imóniñpñni ero yarigfáyf yapí nimóniro axípi éfirixini.

12 E nerónáyí, sfá Gorixo Binfái rññññyí “Gíná parimónfáriní?” niyaiwiro anñni ayf rññxáñññf nero mónapariñoi. Sfá ayimñni anjna rfá nowárññrini anñf pírfyó dání wfá ónarññpí rfmñmenññwí neánñrfná íkimimf enfáriní.

13 E neri aí xfo sñmñmanññyó dání nearññf enagí nání nene anñf sññf wina tñni xwíá sññf wirí tñni imónññfápiáú —Apiaúmi wé rónññf imóniñfáni ñweapírfápiáúññni. Apiaú nání wenññf neri ñweaññwini.

“Awíññf rónññrini.” urññf nánñrini.

14 Ayináni dññf sixí seayññáyíné apiaú nání wenññf nero niñwearo nání Gorixo píranññf niwayirónñrane ñweaññagwí oneañññrini rfwf sñwfá miyí “Amipí bi nání rfá mñmeárññpa nerane íkwiráñññf siyikwí mínf éwanigññni.” niyaiwiro niyuniro éfirixini.

15 E neróná negí Ámináo anñni ámi niweapf yómññf yarññpí nání re yaiwíññrini, “Ámá obaxfyo yeáyf uyimññmeámñññrini yarini.” yaiwíññrini. Negí nññññmeáo Poro eni dññf émí saímí monñf Gorixo sixí umímonñpimi dání nññrini rfwamññf nearfná axípi rípnññf nññrini neari seamónapññf enagí nání e yaiwíññrini.

16 Payf o eaarññyíyí nñni api nání eni axípi nññrini eaarññrini. Xwiyfá payf ayo eañññyíyí wí sññani mipimóniñagí nání apaxf mé nñfá imónipaxf mimónñni. Ámá majfá nikárññro dññf bi bi momearigfáyf xwiyfá api ikweakwíññf nññro rarigfáriní. Xwiyfá Gorixoyá Bíkñwíyo rññññyíyí ámi wí eni ikweakwíññf nññro xenwñni nññrññpimi dání sfá yoparññyí imónññe nání rfá meárññarigfáriní.

¹⁷ Ayínání díní síxí seayínáyíné, apí nání seyíné ríxa níjǎ́ imóníḡǎ́ nání á má rǎ́ xearímíxaríǎ́yí sípí nero xenwímíní waríná seyíné ení axípi éwapíǎ́ iníro Jisasomí díní níwíkwíroro síkíkníní oníǎ́yíné píeroro epíríxíní rí awíní rónííxíní.

¹⁸ Niaíwí apíroaríḡpa axípi seyíné á máyo ayá urímíxaríǎ́pi xwé napíróa urí níjǎ́ negí Ámíná Jisasi Kiraiso, yeáyí neayímíxemeaaríḡo nání imóníǎ́pi apí ení xwé napíróa urí éwíníǎ́. Agwí rínáraní, ná ríwíyoraní, omí aníḡ íníná seáyí e uméwaníǎ́. “E éwaníǎ́.” ní mónaríní.

Payí Jono xámi eañnarini.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigáayí nání Jono xámi eañnarini. O Jiaso wiep̄sagowa worini. Jiaso rixa añnamí nipeyimáná xwiogwí aga obaxí n̄pwémáná enáná Jono niñweañsáná rixa xweyañ nerí añí yoí Epesasiyo niñweámáná payí rina eañnigini. Ayí Gorixomi diñí sixí uyarigápa xixe diñí sixí yinírixiniri n̄riri eari mimóní uréwap̄yarigáayí rarigápaí arfá miwipa érixiniri n̄riri eari en̄nigini. Mimóní uréwap̄yarigáayí re rarigápaí nání, “Wará nene in̄ñwápi sipí in̄ñagwi nání Jiaso xwíayo nemerfná nepa áamá mimónagfirini.” rarigápaí nání nijfá nimóniri “Jiaso nepa áamá nimónimáná emeagfirini.” uréwap̄yim̄niri eni n̄riri eañnigini.

Diñí niyim̄ñí imóniñpi áamáyo umímoarino n̄niri.

¹ Iwamfó xwíarí t̄ni añna t̄ni im̄xin̄ñiná eno nání —Omí arfá wirane negí siñwí t̄ t̄ni winirane siñwí winaxídirane wé t̄ni íá xirirane enwáorini. Xwiyfá diñí niyim̄ñí imóniñpi nání neaiwap̄yiyorini.

² Diñí niyim̄ñí imóniñwápi nání sixí neamímoarino. Xegí s̄m̄manj̄ siwá neain̄tagí siñwí win̄ñwá enagi nání neaim̄eanj̄ m̄fkone diñí niyim̄ñí nání m̄fkí ikiño nání —O enina dání ínina ápo Gorixo t̄ni nawini ñweagfio xegí s̄m̄manj̄ siwá neain̄no. O nání xwiyfápi sop̄ññññ niworane wáf searar̄ñwini.

³ Seyfne t̄ni aga nawini xir̄niñwaéne imónirane diñí ax̄p̄ni nawini xirirane yanfwa nání siñwí winirane arfá wirane enwá nání wáf searar̄ñwini. None aga diñí ná b̄ni nimónirane xir̄niñwáwaú, ayí ápo Gorixo t̄ni xewaxo Jiasí Kiraiso t̄ni awaú enagfi nání searar̄ñwini.

⁴ Diñí nífá n̄neain̄fná b̄ onimiápi m̄neainí aga seáyi e neain̄fna nání r̄fwam̄ñí r̄pi nearí seaiapowárar̄ñni.

“Wfá ókín̄ñe emérixini.” ur̄ñí n̄niri.

⁵ Xwiyfá Jiaso yañ neaiapowártagí arfá winwá wáf searar̄ñwápi, ayí r̄pir̄ni. Gorixo w̄f̄n̄ñí imóniñno. Onimiápi b̄í aí sfá miȳk̄niñno.

⁶ Ayfnani nene “O t̄ni nawini xir̄niñwaénerini.” n̄r̄nirane aí manj̄ niwiaikirane sfá ȳk̄niñe nemeranénayí, yapí rar̄ñwini. Nepaxiñí imóniñpi wí miyar̄ñwini.

⁷ E nerí aí nene uyfní b̄í mé wfá ókín̄ñe xfo ñweañpa nene eni wfá ókín̄ñe nemeranénayí, xfo t̄ni nawini ani xir̄niñwaéne imónirane xfo nene nañí imónanfwa nání ragí xewaxo Jiaso n̄perfná puñpimi dání fwí n̄p̄ni yar̄ñwápi nání igf̄aññí neaeámori yar̄ñfirini.

⁸ Nene “fwí b̄í miyar̄ñwaénerini.” n̄r̄niranénayí, newaniñene yapí éwap̄nar̄ñwini. Nepa imóniñpi b̄í íá mīxir̄ñwini.

⁹ E nerí aí nene xfoya arfá ene dání fwí yar̄ñwápi nání waropárí niniranénayí, o diñí uñw̄r̄ar̄ipaxí imóniñpi t̄ni xixeni eri wé róniñí imóniñpi t̄ni xixeni eri yar̄ño enagi nání anani fwí yar̄ñwápi yokwarimí neairi uyfní yar̄ñwápi n̄p̄ni igf̄aññí neaeámori yar̄ñfirini.

¹⁰ Nene “fwí b̄í menjárini.” n̄r̄niranénayí, “Áamá n̄ni fwí yar̄igf̄arini.” r̄ñomi yapí rar̄ññññ wim̄xaniri yar̄ñwini. Xwiyfá o neariñpi b̄í íá mīxir̄ñwini.

2

¹ Gf̄ niaíw̄piayfné, fwí mepa érixiniri r̄fwam̄ñí r̄pi seyfné nání eaar̄ñni. E nerí aí wiene fwí nerfnayí, arirá neaiar̄ño ápo Gorixo t̄ñí e n̄rómáná yokwarimí owiiniri neur̄yarini. Wé róniñí o, ayí Jiasí Kiraiso nání rar̄ñni.

² O xewaninjo niperfina ridiyowaninji niniri xano Gorixomi niwiapemixiri nani negf fwf yarinqwapi yokwarimf neainfa nani imoninjorini. fwf nene yarinqwapi marfat, fwf ama xwfa riri nirimini ami gimf nweagfayf yarigfapi nani eni niwiapemixiri nani yokwarimf wiinfa nani imoninjorini.

Ámá Gorixo tñi ikárinigfáyf epaxfpi nánirini.

³ Nene xfo sekaxf nearinjpimi nixdiranénayf, woni woni dinj re yaiwinipaxenerini, “Nioni o nani nepa njfá nimóniri o tñi nawini ikárininjáyf wonirfani?” yaiwinipaxenerini.

⁴ Ámá wo “Nioni o nani njfá nimóniri o tñi nawini ikárininjáonirini.” niriniri aí sekaxf nearinjpí xixeni miyarinjo enánayf, yapf rarinjirini. Nepa imoninjf Gorixo nearinjpí fá xirarinjmani.

⁵ E neri aí xwiyfá Gorixo nearinjpí go go nixdirfnáyf, omi úrapí neri dinj sixf muyí aga xixeni píraninjf dinj sixf uyini. Nene api neranéná “Gorixo tñi nawini ikárininjwaénerfani?” yaiwinanfwini.

⁶ Ámá wo “Nioni Jisaso tñi nawini kumixinigwí wonirini.” nirinirfnáyf, Jisaso xwfa tfo nemerfna xano wimoninjfpí nipini yarinjpa axfpi éwiniginí.

⁷ Gf dinj sixf seayináyiné, “O sekaxf sinj bi niri rfwaminj earinini.” miyaiwipani. Iwamfo imoninjina dánf sekaxf Jisaso rinj seyfné njfá imonigfapi —Apf xwiyfá seyfné arfá wigfapirini. Apf nani niri earinini.

⁸ E niseariri aí sfá yininjpí rixa nideaxa nuri wfá ónarinjpa Jisaso xewaninjo neaiwapiyinjfpí rixa ónarinjagi nani nioni “Sekaxf Jisaso rinjfpí sinj imonini.” searipaxirini. Xami xewaninjoyá sekaxfpimi nixdiri yarinjagi winirane agwi seyfné nixdiro yarinjagfa seanirane nerane nani “Xwiyfá api nepaxinjf imoninjpirfani?” yaiwiarinjwini.

⁹ Ámá wo “Nioni Jisaso neaiwapiyinjfpí nixdiri wfá ókinje emearinjá wonirini.” niriniri aí xexirfmeáyo sfmf tñi niwirfnáyf, sinj sfá yininjfmñinjf nweani.

¹⁰ Ámá Jisaso neaiwapiyinjfpí tñi xixeni neri xexirfmeáyo dinj sixf uyarinj go go, ayf wfá ókinje ninjweari nani xexirfmeáyf óreámioapaxf wí wíwapiyarinjmani.

¹¹ E neri aí xexirfmeáyo sfmf tñi wiarinj go go, ayf sfá yininjéninjf imoninje njweari anj emerf nerfna xegf sinjwfo sfá uyininjagi nani xfo gimf nani warinje majfá imoninjorini.

“Ayf rípi nani niseariri rfwaminj earinini.” urinj nánirini.

¹² Niaiwfpíayfné, Jisasi Kiraiso neainjpimi dánf segf fwf yarigfapi Gorixo rixa yokwarimf seainj enagi nani apiayfné nani niri rfwaminj earinini.

¹³ Ámináoyfné, soyfné iwamfo imoninjina eno tñi nawini ikáriniro njfá imoniro enagfa nani soyfné nani niri rfwaminj earinini. Ámá siwarfá rigfoyné, soyfné sipí imoninjomi —Ayf oboyi rininjo nani rarinjini. Omi rixa xopirarf wfá enagi nani nioni soyfné nani niri rfwaminj earinini. Niaiwfyfné, seyfné ápo Gorixo tñi nawini ikáriniro njfá imoniro enagfa nani seyfné nani niri rfwaminj earinini.

¹⁴ Ámináoyfné, soyfné iwamfo imoninjina eno tñi nawini ikáriniro njfá imoniro enagfa nani soyfné nani niri rfwaminj earinini. Ámá siwarfá rigfoyné, soyfné Jisasomi nuxdiróna enj sixf éanro xwiyfá Gorixoyapi aumaúmí iniro sipí imoninjomi xopirarf wiwo egfa enagi nani soyfné nani niri rfwaminj earinini.

¹⁵ Seyfné amipí sipí xwfa tfo dánf yarigfapimi dinj sixf muyipa ero amipí nñi xwfa tfo wenjfo dinj sixf muyipa ero éfirxini. Amipí xwfa tfo dánf yarigfapimi go go dinj sixf nuyirfnáyf, ápo Gorixomi dinj sixf muyinini.

16 Ayf rîpî nânî seararîñî. Amîpî xwáá tîyo dánî yarîgîápi fwf nânî feapá winarîñîpîranî, sîñwá fwf winarîgîápiñî, “Amîpî xwé tîñáonîñî?” nîyaiwinîñî seáyî e menarîgîápiñî, apî nîpîñî ápo Gorîxoyá dîñîyo dánî yarîgîámanî. Sîpî xwáá tîyo dánî imónîñî yarîgîá enagî nânî seararîñî.

17 Amîpî sîpî xwáá tîyo dánî yarîgîápi anîpá nimóga urî feapá nîwinîñî “Apî nionîyá enáná ananîñî.” yaiwiarîgîápi apî enî anîpá nimóga urî eníá enagî aiwî ámá Gorîxo “E éfîñîñî.” yaiwiarîñîpîmî xîdarîgîáyî anîpá wî mimónî anîñî íñíná ñweapîñî enagî nânî amîpî xwáá tîyo enîpîmî dîñî sîxî muyîpa éfîñîñî.

Ámá Kiraisomî xopîrârf wianîro yarîgîáyî yapî wîwapîyipîñîñî urîñî nânîñî.

18 Gî nîaiwîyîñé, sîá yoparîyî imónîñîñá rîxa rínarîñî. Enîñá dánî aríá re winwápi tîñî xîxenî “Ámá Kiraisomî xopîrârf wimîñîñî yarîño rîxa nîbîñîñîñî.” aríá e winwápi tîñî xîxenî agwî ríná ámá Kiraisomî xopîrârf wianîro yarîgîáyî rîxa nimónîro ñweañî. Ayf rîxa nimónîro yarîñagîá sîñwá nîwinîñî nânî “Sîá yoparîyî imónîñîñá rîxa rínarîñî?” yaiwinîñî.

19 Ámá ayf xámi none tîñî nawîñî nerîmeánayirane aí nepa none tîñî nawîñî mimónîpa nero nânî pîñî nîneawiárîmî ugîáyîñî. Ayf nepa none tîñî kumîxîñîñwáyî nimónîro sîñwîñî, none tîñî ananî ñweañîro egîárîñî. E nerî aí “Ayf negî imónîgîáyî wî menîñî.” yaiwianî nânî pîñî nîneawiárîmî ugîárîñî.

20 Seyîñé ayîñîñî imónîgîá wiyîñémanî. Gorîxoyá kwîyîpî rîxa seaainîñîñé enagîá nânî xwîyîá nepaxîñî imónîñîpî nânî seyîñé rîxa nijîárîñî.

21 “Nene sîñî majîá imónîñagwî nânî rîwamîñî rîpî nearî mónaparîñî.” rîseaimónarîñî? Oweot, seyîñé rîxa nijîá nimónîro “Xwîyîá nepaxîñî imónîñîpî íá nîxîñîñîpîmî dánî wî yapî rîpaxî menîñî.” nijîá e enî imónîñagîá nânî rîwamîñî rîpî eaarîñîñî.

22 Xwîyîá yapî rarîño, ayf gorîñî? Amîpî wî nânî rarîño maríáí, sa “Ámá yeáyî neayimîxemeanîa nânî Gorîxoyá dîñî tîñî aríowayá xwáá piaxîyo dánî iwiaronîoyî rarîñwáo Jisasomîñî.” rarîño, ayf orîñî. Kiraisomî xopîrârf wimîñîñî yarîñorîñî. Xanomî tîñî xewaxomî tîñî nîwaúmîñî rîwf umonjorîñî.

23 Ámá gîyî gîyî xewaxomî rîwf numorîñáyî, ayf xanomî enî rîwf umoarîño. Gîyî gîyî xewaxo nânî “Yeáyî neayimîxemeanîa nânî uowárénapîñorîñî?” nîyaiwîro numîmîñîñáyî, ayf xanomî enî umîmîñîñî.

24 Seyîñé xwîyîá Jisaso nânî iwamîó dánî aríá wigîápi pîñî mîwiárîpa nero dîñî íá xîñîñîñî. Aga xîxenî e nerónáyî, xewaxo tîñî nawîñî imónîro xano tîñî enî nawîñî imónîro epîñîñî.

25 Xewanîño mimáyo dánî nearîñîpî, ayf rîpîñîñî, “Seyîñé e nerónáyî, dîñî nîyîmîñî tîgîáyîñé imónîpîñîñî.” nearîñîpîñîñî.

26 Payf rînamî xámi eáápi ámá xwîyîá Jisaso nânî rîñîñîpî yapî seaîwapîyanîro yarîgîáyî nânî nîrîñî eáárîñî.

27 Seyîñé ayîñîñî imónîgîá wiyîñémanî. Kwîyî Gorîxoyá seaainîñîpî ríañîñî mimónî sîñî aí tîñî enagîá nânî ámá wî searéwapîyîpaxîñémanî. E nîsearîñî aí kwîyî seaainîñîpî amîpî nîñî Kiraiso nânî dîñî mopaxî imónîñîpî nânî nîseainîñî yapî bî mimónî nepaxîñî imónîñîpîñî seainarîñî enagî nânî agwî xegîpî nîseaiga urî xámi nîseaiga urî enîpî tîñî xîxenî nero Kiraisomî xaíwî íá uxîñîñîñî.

“Ámá Gorîxoyá imónîgîáyî fwf néra warîgîámanî.” urîñî nânîñî.

28 Gî nîaiwîpiayîñé, o sîñáñî nimónîñî weapáná peayf nîneaunîñî wará saríwá mîmárîñî newîárîmónîñîñî éf roanîwá nânî omî xaíwî íá uxîñîñîñî.

²⁹ Seyíne “Gorixo wé róniñorini.” niyaiwiro nijá imóniñagfa nani rípi eni aga nijá imónipaxíyínerini, “Wé róniñf yarigfa gíyí gíyí, ayí Gorixo o xegí emeaníyíriní.” Nijá e eni imónipaxíyínéxini.

3

¹ Ai áma tíyíne rípi nani dñf omoaneyí. Ápo Gorixo bñ onímiápi marfái, dñf ayá wí síxí níneayirí nani “Gí niaíwíyínerini.” neararini. Xfo nearariñipi nepa e imóniñagwi nani neararini. Ayí rípi nani áma xwfa tíyo dáníyí nene Gorixoyá niaíwene enagwi nani mí mñeaómíxiñoi. Ayí xfo tñni nawíni níkariniñiro nijá mimónigfáyí enagfa nani mí mñeaómíxiñoi.

² Gí dñf síxí seayíñáyíne, ayí mí mñeaómíxíagfa aiwi nene xfoyá niaíwí imóniñwaénerini. Ríwéna aríre imónanfwápi sñni wfa mñeaókiamóniñagí aiwi nijá re imóniñwini, “Kiraiso síñáni níneaimóniri weapána xfo imóniñpa nene eni axípi imónanfwáriní.” Nijá e imóniñwini. Xfo imóniñipi ína dani aga xixeni síñwí wñnanfwá enagí nani rariñini.

³ Áma Kiraiso neaiménapána xfo imóniñipi oimónaneyiniri weníñf neri ñweaarigfa ayí ayí nñni rípi yarigfáriní. Xewaniño awiaxí imóniñpa axípi oimónaneyiníro wígf xwioxíyo igfániñf neamorí nanf imíxinarigfáriní.

⁴ Áma íwí néra warigfa ayí ayí nñni Gorixoyá sekaxí riniñipi xórórí yarigfáriní. íwí áma néra warigfápi, ayí pípi marfái, sa Gorixoyá sekaxí riniñipimi xórórí yarigfápirini.

⁵ Rípi nani seyíne nijá imóniñoi. Kiraiso —O íwí bñ meñorini. O íwí nene yaríñwápi yokwarímí neaiminiri nani xwfa tíyo nene tíñf e biñinigini.

⁶ Ayínani áma Jisaso tñni kumíxiniñgíyí íwí néra warigfámani. E neri aí áma íwí néra warigfáyí “Jisaso Gorixomi xewaxorfaní?” niyaiwiro nepa xfo tñni nawíni kumíxinarigfámani.

⁷ Gí niaíwípiayíne, áma yapí rariñgíyí xe níbiñro yapí oneaíwapíyípoyiniri síñwí mñwiniñpa éríxini. Áma wé róniñf imóniñipi néra warigfáyí Kiraiso wé róniñf imóniñpa axípi imónigfáyíriní.

⁸ E neri aí áma íwí yarigfáyí oboyáyíriní. Enína íwí iwamfó néra biño, ayí obo enagí nani oyá imónigfáyíriní. Gorixomi xewaxo rípi eminiri nani biñinigini. Obo íwí arfki neri amáyí eni axípi éríxiniñri wíwapíyaríñipi pñrí urakíminiri nani biñinigini.

⁹ Ayínani áma Gorixo xegí tímeaníyíniñf nímonirfnáyí, oyá dñfipi íkíkí wíñagí nani íwí néra warigfámani. Ayí Gorixo xegí tímeaníyíniñf imóniñagfa nani aga íwí néra upaxí mimóniñoi.

¹⁰ Rípimi dani anani áma mí níwómíxiñro “Tíyí niaíwí Gorixoyárfani? Tíyí oboyárfani?” yaiwipaxíriní. Áma síwí wé róniñf imóniñipi mñyaríñagfa níwiniñfna “Ayí Gorixo tímeaníyíniñf imónigfáyí wímani.” yaiwipaxíriní. Áma xexirfmeáyo dñf síxí mñaríñagfa níwiniñfna eni “Ayí Gorixoyá imónigfáyí wímani.” yaiwipaxíriní.

Xexirfmeáyo dñf síxí nuyirfna epaxípi naniñini.

¹¹ Iwamfó imóniñina dani xwíyfa Jisaso yanf neaiapiñf none searéwapíyarfna arfa neaigfápi, ayí rípirini, “Xexíxexirfmeáyíne xixe dñf síxí yiniñríxini.” Arfa neaigfápi, ayí apíriní.

¹² Apí níxídiranéna Keno —O sípi imóniñoyáorini. Xegí xogwáomi píxíwírfó enorini. O enípa axípi mepa oyaneyí. “Xogwáomi ayí nani rfa píkiñinigini?” yaiwiarigfápi pípirini? Xfo xegí yaríñipi sípi imóniri xogwáo yaríñipi wé róniñf imóniri enagí nani símf tñni níwiri píkiñinigini.

13 Ayínáni gí níríxímeáyíné, seyíné ení áamá Goríxoyá mimónígfáyí símí tñní seaiaríhagáfa níwínírónýáí, ududí mepaní.

14 Nene negí níríxímeáyo dñí sîxí nuyirane nání nijfá re imóníhwiní, “Óf áamá anínpírfa nání imóníhíyimi pñní níwiárimí óf dñí níyímíhí imónípírfa nání imóníhíyimi níxídirane yaríhwiní.” Nijfá e imóníhwiní. E nerí aí áamá xexírímeáyo dñí sîxí muyarígfáyí, ayí dñí níyímíhí tígá mimóní sîní óf anínpírfa nání imóníhíyimi xídaríhoí.

15 Áamá xexírímeáyo símí tñní wiaríhagáfa níwínírónýáí, “Ananíríni.” ríyáiwíaríhoí? Oweoí, nene nijfá re imóníhwiní, “Áamá píkiarígfá gíyí gíyí dñí níyímíhí meapírfa nání mimóníhoí.” Nijfá e imóníhwiní.

16 Pípi nání dñí nímoríhípimi dání “Ámáyo dñí sîxí nuyíríná epaxípi, ayí apírfaní?” yáiwípaxíríni? Sa Jisaso nene yeáyí neayímíxemeámíni nání míhí níwínírná enípi nání dñí nímoríhípimi dání nene “Ámáyo dñí sîxí nuyíríná o enípa e epaxírfaní?” yáiwíhwiní. Ayínáni nene ení níríxímeáyo arírá wianí nání míhí níwíníranéná aí “Ayí ananíríni.” yáiwíwanígíni.

17 E nerí aí áamá amípi mímúróníhí wo xegí xexírímeá wo amípi nání dífwí ikeamónaríhagí níwíníri aíwí sípiáf sá nítiníri amípi bí míni míwípa nerínáyí, o aríge nerí “Nioní Goríxomí dñí sîxí uyiñíni.” rípaxíríni?

18 Gí níaiwípiayíné, negí níríxímeá dífwí ikeamónaríhagáfa níwíníranéná pínéní nurírane “Dñí sípi níaríni.” murípa éwanígíni. Aga xwioxíyo dání dñí sîxí nuyirane arírá wíwanígíni.

“Apí neríná Goríxoyá síhíwíyo dání wará sarfáwá márinípaxímaní.” uríhí náníríni.

19 Ámáyo aga xwioxíyo dání dñí sîxí nuyíríhípimi dání re níyáiwírí nijfá imóníhwiní, “Goríxo, nepaxíhí imóníhoyáyí imóníhíwá wínerfaní?” níyáiwírí nijfá imóníhwiní. Ayí rípi náníni dñí nímoránéná Goríxoyá símímaníyo dání ananí dñí wíá neaónípaxíríni.

20 “Ámáyo arírá níwíríná Jisaso tñní xíxeni míyaríhíáoníríni.” níyáiwínírane xwíyíá meárinaríhíwá aí Goríxo nene dñí e yáiwínaríhíwápimi seáyí e wimónírí amípi níni nání nijfá imónírí ení enagí nání nene nepa ámáyo dñí sîxí uyaríhíwápi nání nijfá ení nímonírí nání xwíyíá míneameáriníá enagí nání nene ananí dñí wíá neaónípaxíríni.

21 Gí dñí sîxí seayíhíyíné “Ámáyo arírá níwíríná Jisaso tñní xíxeni míyaríhíáoníríni.” níyáiwínírane xwíyíá mímeárinípa neránénáyí, Goríxoyá síhíwí tñí e wará sarfáwá mímáriní níyopíyáriní

22 xíomí amípi bí nání yaríhí wíáná ananí xíxeni neaiaparíhíriní. Ayí rípi nání neaiaparíhíriní. O sekaxí ríhípimi xídirane amípi xíó “Éfírxíni.” wimónaríhípimi erane yaríhíagwí nání neaiaparíhíriní.

23 Sekaxí míkí imóníhí Goríxo nearíhípi, ayí rípi nání raríhíni. Seyíné xegí xewaxo Jisasi Kiraisomí dñí wíkwíroro xíó sekaxí nearíhípi tñní xíxeni xíxe dñí sîxí yíníro éfírxíni.

24 Áamá Goríxo xegí sekaxí ríhípimi xídarígfá gíyí gíyí, ayí Goríxo tñní nawíní imóníro xíó ení ayí tñní nawíní imóníro ení. Ayí rípimi dání “Goríxo nene tñní nawíní rimóníhwiní?” yáiwíaríhíwáriní. Goríxo xegí kwíyípi sîxí neamímoní enagí nání “O tñní nawíní ríá imóníhwiní?” yáiwíaríhíwáriní.

4

Kwíyí Goríxoyápipimi tñní sípípipimi tñní mí ómíxaríhíwápi náníríni.

1 Gí dñí sîxí seayíhíyíné, áamá “Kwíyí tñíáoní enagí nání raríhíni.” rarígfá níyoní aríá míwípa nero mimóní wíá rókiamoarígfá obaxí xwíá tíyo emearíhíagáfa nání “Kwíyí

apí nepa Gorixo tñj e dání bñjþirfani? Gorixo tñj e dání mibñjþirfani?” yaiwiani nání iwamfó imimf wífríxini.

² Iwamfó imimf nìwirfná rípi rariñagfa nìwinirfná “Kwíyí Gorixoyápi tñjo rfa rarini?” yaiwífríxini. Kwíyíyo dání nìwirfná “Jisaso Kiraiso áma nimóniri nene tfámíni bñjñigini.” rariñagfa nìwinirfná “Kwíyí Gorixo tñj e dání bñjþimí dání rfa rarini?” yaiwífríxini.

³ E nerí aí kwíyí xegí bimi dání nìwirfná “Jisaso áma nimóniri nene tfámíni bñjñigini.” mìrìpa yaríñagfa nìwinirfná “Kwíyí apí Gorixo tñj e dání bñjþímani.” yaiwífríxini. Áma kwíyí ayo dání rariñagfa Kiraisomí xopírarf wimíniri yaríño tñni aní nawíni imóníñagfífrini. Enína “O nìbinfáfrini.” arfá e wigfó agwi rína ríxa nìbirí xwfá tño yarini.

⁴ E nerí aí gí niaíwípiayfné, seyfné Gorixoyáyfné enagfa nání mimóní wfá rókiamoaríñagfí yapí seaíwapíyaníro seaíagfa aiwi ríxa xopírarf wigfáfrini. Kwíyí seyfné seaíníñjpi obomí —O áma Gorixomí dñj mìwíkwíroaríñagfí xfo tñni nawíni imóníñforini. Omí kwíyí seyfné seaíníñjpi seáyí e wimóníñagí nání ayo xopírarf wigfáfrini.

⁵ “Jisaso nepa áma nimóniri nene tfámíni mibñjñigini.” rariñagfí Gorixomí paimímí wiaríñagfí tñjímí dání imóníñagfífrini. Ayínáni xwíyí wfá wigí nìwirfná xwíyí Gorixomí paimímí wiaríñagfí dání rariñagfa nání wigí imóníñagfí ayo arfá wiaríñagfífrini.

⁶ E nerí aí none Gorixoyá imóníñagwi nání áma o tñni nawíni ikáríñagfí none arfá neaiaríñagfífrini. Áma o tñni nawíni mikáríñagfí none arfá neaiaríñagfífrini. Ayo dání re yaiwiaríñagfífrini, “Kwíyí nepaxíñj imóníñjyo dání rariñagfí mí nómixífrí ayí tñyífrífrani? Kwíyí yapí imóníñjþimí dání rariñagfí mí nómixífrí ayí tñyífrífrani?” yaiwiaríñagfífrini.

“Xixe dñj sixí yinfríxini.” uríñj nániríni.

⁷ Gí dñj sixí seayíñagfífné, xixe dñj sixí yinfríwanigini. Ayí rípi nání rariñjini. Áma wíyo dñj sixí nuyiranéná Gorixo yaríñjpa axípi yaríñwá enagí nání rariñjini. Ayí rípi nání ení “Xixe dñj sixí yinfríxini.” rariñjini. Dñj sixí uyaríñagfí ayí ayí nñni Gorixo xegí timeañjyífríñj imóníro o tñni nawíni níkaríñjro níjfa imóníro egfáfrí enagfa nání rariñjini.

⁸ E nerí aí amípi o yaríñjpi xfo ámáyo dñj sixí nuyiríñjþimí dání yaríñj enagí nání áma wigí wíniyo dñj sixí muyípa yaríñagfí gíyí gíyí, ayí Gorixo tñni nawíni níkaríñjro níjfa imóníñagfífrini.

⁹ Gorixo xfo rípi neríñjþimí dání dñj sixí neayaríñjþi neaiwapíyíñjñigini. O xegí niaíwí síñjñj émiaño neaiínfáþimí dání nene dñj nìyíñjñj imóníñjþi meanfwa nání xwfá tño wírenapíñjñigini.

¹⁰ Rípi nání dñj nìmoranéná “Ámáyo dñj sixí nuyirfná epaxípi, ayí apífrífrani?” yaiwípafrífrini. Nene Gorixomí dñj sixí nuyirane enwápi marfáí, sa xewaníño nene dñj sixí nìneayirí xewaxo negí fwí yaríñwápi yokwarímí neaiínfa nání wírenapíñjþi nání rariñjini.

¹¹ Gí dñj sixí seayíñagfífné, Gorixo nene dñj sixí xwapí ayá wí nìneayirí e neaiñj enagí nání xexíxexífrímeaéne ení xixe dñj sixí yinfríwanigini.

¹² Áma Gorixomí síñwí bí mìwíñagfí aiwi xexíxexífrímeaéne xixe dñj sixí nìyíñjñjnéayí, Gorixo tñni nawíni imóníñagwi nání xfo ámáyo úrapí mìwikarf píraníñj dñj sixí uyaríñjpa axípi dñj sixí yinanfwiní.

¹³ Rípi nání dñj nìmoranéná “Xfo nene tñni imóniri nene xfo tñni imónirane enwíni.” yaiwípafrífrini. Xegí kwíyípi neaiapíñj enagí nání dñj e yaiwípafrífrini.

14 Ápo Gorixo xegí xewaxo ámá xwíá tío ηweagá nıyonı yeáyı uyımıxemeáwınıgınrı wırenapána neámeaııf mıfkone, sıııwı wınıııwáone xwıyıfá rııı seararıııwını.

15 Ámá “Jıasone nıáıwıf Gorıxoyáorını.” rarıgıfá gıyıf gıyıf Gorıxo ámá e rıáyıf tını nawını imónırı ayı xıo tını nawını imónıro eııı.

16 Ayınanı nene dıııf “Gorıxo aga dıııf sıııf neayarını.” yaiwıanı nanı nıneayıımónırı nıııfá imónıııwını.

Pı pı Gorıxo yarıııııı sa dıııf sıııf nuyırııııı danı yarıııf eıııı nanı ámá wıgıf xexırımeáyo anııf mınıf dıııf sıııf uyarıgıfáyıf, ayı Gorıxo tını nawını imónıro xıo enı ayı tını nawını imónıro eıııfıııı.

17 Nene sıfá Gorıxo ámá nıyonı mı ómómıxımıf enıfayımı wará sarıfwá mımáırınıf ananı ewıárımónanıfwá nanı negıf nırıııımeáyo úrapı mıwıkarıf pıránıııf dıııf sıııf uyııwanıgınrı. Kıraıso xwıá tío nıııwearıná nımónırı eıııpa nene enı xwıá tío nıııwearanéná axııı nımónırane yarıııwá eıııı nanı ananı e yanıfwáırını.

18 Ámá wıgıf xexırımeáyo dıııf sıııf nuyıróná Gorıxo nanı wáyıf wı wınarıııımanı. Dıııf sıııf nuyıróná úrapı wı mıwıkarıf aga xıııenı nanııı nuyırónáyıf, wáyıf bı mıwınıf sıáyıf ikáırınarıgıfáırını. Mıfkıf ámá Gorıxo nanı wáyıf wınarıııf, ayı rııı nánırını. “Gorıxo nıonı gıf sıııf yarıııııı tını xıııenı sıııf nıkarınıfáıııı?” nıııayıııro nanı wáyıf wınarıııfııı. Wáyıf wınarıııfıyıf xexırımeáyo sıııf dıııf sıııf xıııenı mıııarıgıfá eıııı nanı rarııııı.

19 Gorıxo nene xáııı dıııf sıııf neayıııf eıııı nanı nene enı nırıııımeáyo dıııf sıııf uyarıııwáırını.

20 Ámá wo “Gorıxomı dıııf sıııf uyıııáonırını.” nırınırı aıf xexırımeáyo sııııf tını nıwırınáyıf, yapıf rarıııııı. Ayı rııı nanı rarııııı. Xexırımeáyo sıııwıf nıwınırı aıf dıııf sıııf mııııpa nerınáyıf, o arıııge nerı Gorıxo, ámá sıııwıf mıwınıııgıfomı dıııf sıııf uyıııaxıf imónıııı? Oweıı.

21 Sekaxıf o nearıııııı, ayı rıııııı. Ámá Gorıxomı dıııf sıııf uyarıgıfá gıyıf gıyıf, xexırımeáyo enı dıııf sıııf uyııırııııı.

5

“Dıııf wıkwıroarıgıfáyıf xegıf tıııeayıııo dıııf sıııf uyarıgıfáırını.” urıııf nánırını.

1 Ámá “Nene yeáyıf neayımıxemeanıfá nanı Gorıxoyá dıııf tını arıfowayá xwıá pıaxıııo danı iıııarıonıoyıf rarıııwáo Jıasorıanı?” nıııayıııro dıııf wıkwıroarıgıfá gıyıf gıyıf, ayı nıáıwıf Gorıxo xegıf emeanıyınıııf imónıııgıfáırını. Ámá xano Gorıxomı dıııf sıııf uyarıgıfá gıyıf gıyıf xegıf emeanııııo enı dıııf sıııf uyarıgıfáırını.

2 Rııııf nerııııııı danı ananı dıııf “Nıáıwıf Gorıxo xegıf emeanıııııf imónıııgıfáıııo dıııf sıııf uyarıııwáeıııııı?” yaiwınıııııııı. Xıfomı dıııf sıııf uyırane xegıf sekaxıf nearıııııııı xıfđırane neranénáyıf, ananı dıııf e yaiwınıııııııı.

3-4 Xıfomı aga dıııf sıııf nuyıránéná pıııf epaxıf marıfáıf, xıfoyá sekaxıf rınıııııııııı xıfđıııııııı eıııı nanı rarııııı. Nıáıwıf Gorıxo xegıf emeanıııııf imónıııgıfáyıf sıwıf sıııf xıfomı pıayımıf wıarıııgıfá imónıııııııııı xopırarıf wıarıııgıfá eıııı nanı xıfomı sekaxıf nearıııııııı nene nııııđıııııııı ayı rıfá tıııf xıfđıııııı wı mımónıııııııııı. Rıııııf nerıná sıwıf sıııf Gorıxomı pıayımıf wıarıııgıfá imónıııııııııı xopırarıf wıarııııwáırını. Jıasomı dıııf nıwıkwırorııııııııo danı apı yarııııwáırını.

“Dıııf wıkwıroarıgıfáyıf sopıııf Gorıxo wóıııf arıfá wıarıııgıfáırını.” urıııf nánırını.

5 “Ámá sıwıf sıııf Gorıxomı pıayımıf wıarıııgıfá imónıııııııııı xopırarıf wıarıııgıfáyıf gıyıfıııııı?” mıııayııııııı. Ámá “Jıasone nıáıwıf Gorıxoyáorıanı?” nıııayıııro dıııf wıkwıroarıgıfáyıf ananı xopırarıf wıarıııgıfáırını.

6 “Niaíwí Gorixoyáorfaní?” oniaiwípoyinrí iniigtyo wayí meari niperfná ragí purí eno, ayí Jisasí Kiraisoríní. O “Gorixomí xewaxorfaní?” oniaiwípoyinrí nání nerfná wayíní meanjmaní. E oniaiwípoyinrí wayí meari xegí ragí purí enjningíní.

7 Gorixoyá kwíyípi níríná nepáni rípxápi enagi nání negí xwioxtyo dání áwanj réniñj neararíñjpi, “Kiraiso apiaú neríñjímí dání xewaníño nání síwá neainmínrí enjpi, ayí neparíní.” neararíñjpi arfá owianeyí.

8 Ayínáni “Jisaso Gorixomí xewaxorfaní?” yaiwiani nání sopíñj neawaríñj biaú bí, ayí rípiáú rípiríní. Kwíyípi neararíñjpi tñí iniigtyo wayí mearfna imóníñjpi tñí xegí ragí nípuri péaná imóníñjpi tñí biaú bí imóníñj apíríní. Apiaú apí sopíñj níneaorfná xegí bí xegí bí oyaiwípoyinrí neaiwapíyaríñjmaní. Axípiñí oyaiwípoyinrí neaiwapíyaríñjíní.

9 Ámá pí pí nání sopíñj neaófapi ananí arfá wiaríñjwáriní. Ayínáni Gorixo sopíñj neaófpi seáyi e imóníñjagi nání apí ení arfá owianeyinrí seararíñjíní. Gorixo xewaníño sopíñj neaófpi, ayí pípi nání marfáí, ayí xegí xewaxo nániríní.

10 Gorixo xewaxomí dñj wíkwíroarígí gíyí gíyí o xegí xewaxo nání sopíñj wófpi wíyí xwioxtyo dání “Aga neparíní.” yaiwiarígíáríní. E nerí aí Gorixomí dñj míwíkwíroarígíáyí “O sopíñj neaófpi nepamaní.” níyaiwiro nání réniñj urarígíáríní, “Yapí raríñjyí woxíríní.” urarígíáríní.

11 Xwíyíá Gorixo sopíñj neaófpi, ayí rípiríní. O dñj níyímíñj imóníñjpi ríxa neaiapíñjíní. Dñj níyímíñj imóníñj apí nání xegí xewaxo mfkí ikinjo enagi nání

12 ámá xewaxo tñí kumíxínígíáyí dñj níyímíñj imóníñj apí tígíáyíáríní. E nerí aí xewaxo tñí nawíní míkumíxínígíáyí ayí dñj níyímíñj imóníñjpi tígíáyímaní.

Yoparípi nurífná uríñj nániríní.

13 Nioní seyfné, Gorixo xewaxomí dñj wíkwíroarígíáyífné “Nene dñj níyímíñj imóníñjpi tñjwaénerfaní?” níyaiwiníro níjía imónípiñí nání payí rína nearí mónaparíñjíní.

14 Nene rípi nerane nání Gorixo síñwí aníñe dání wará sarfá mímáriní newiárimóníñj yariñjwáriní. Xfo e neaiwínígíníñj yariñj níwiranéná negí dñjtyo dání bí murí xfo wimónaríñjpi tñí xíxeni yariñj níwirané nání “Arfá xíxeni níneainíñoí.” yaiwiaríñjwáriní.

15 “Omí yariñj níwiranéná pí pí nání yariñj wiaríñjwápi xíxeni arfá níneainíñoí.” níyaiwirane níjía e imóníñjagwí nání dñj rípi ení “Negí yariñj wiaríñjwápi ríxa neaimóníñí.” yaiwípaxíríní.

16 Ámá gíyí gíyí xexírímeáyí wo fíwí aníñímíxínífná nání mimóníñj bí éagi níwiníro Gorixo yokwarímí owiinríñj yariñj níwirónáyí, Gorixo wíyí yariñj wífapi arfá níwirí fíwí aníñímíxínífná nání mimóníñj bí éomí dñj níyímíñj imóníñjpi uñwíráríníáríní. E nísearírí aí fíwí ámá aníñímíxínípiñífná nání imóníñj bí ení wení. Nioní “Ámá fíwí apí éfáyo Gorixo yokwarímí owiinríñj yariñj wííríxíní.” míseararíñjíní.

17 Pí pí sípí ámá yariñjgápi nñí fíwí yariñjgápi imóníñjagi aiwí nípiñí aníñímíxínípiñífná nání mimóníñjagi nání raríñjíní.

18 Nene níjía re imóníñjwíní, “Ámá Gorixo xegí tímeanjñíñj imóníñjgáí fíwí néra warígíámaní. Gorixo emeanjo —Xewaxo nání raríñjíní. O ámá ayo píráníñj umearíñjagi nání sípí imóníño wí xwíríá wíxíxearíñjmaní.”

19 Níjía re ení imóníñjwíní, “Ámá xwíá tíyo dánj —Ayí Gorixomí dñj míwíkwíroarígíáyíáríní. Ayí nñí sípí imóníñjomí ínímí wuríñjñagífná aí nene ámá Gorixoyá imóníñjwíní.”

20 Rípi nání ení níjía imóníñjwíní, “Nwíá nepaxíñj imóníño, ayí Gorixorfaní?” wiaiwiani nání xegí xewaxo nene táfamíní níbirfná o nání níjía neaiapíñjíní. Nene

ríxa xegí xewaxo Jisasi Kiraiso t́nı́ nawı́nı́ nimónı́rane nánı́ xano, Nwáá nepaxı́nı́ imónı́no t́nı́ enı́ axı́pı́ nawı́nı́ imónı́nı́wı́nı́. O enı́ Nwáá aga nepaxı́nı́ imónı́nı́orı́nı́. Dı́nı́ nı́yımı́nı́ tı́nı́wápı́ neaiaparı́no, ayı́ orı́nı́.”

²¹ Gı́ nı́aı́wı́piayı́né, nene nı́jı́á e imónı́nı́agwı́ nánı́ nı́wáá imónı́nı́pı́amı́ dı́nı́ wı́kwı́ropı́rı́xı́nı́rı́ sewanı́nı́yı́né awı́nı́nı́ meı́nı́weánı́rı́xı́nı́.

Payí Jono áwini e eañnarini.

Payí rina Jono áwini e eañnarini. O xewanijoyá yoí miriní Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipenweañáoniyi niriñiri ñwiráñiniginí. Ámá Jono nuriri payí eañtyí nání ení niriñiná siñáni yoí mirí apixí wí tñi xegí niaíwí tñi nání niriñiri eañniginí. E nerí aí “Jisasoyá siyikí imóniñf bi nání xwiýxá niriñiri eaññani?” yaiwiariñwáriní. Jisaso rixa añnamí nipeyimáná xwiogwí aga obaxí nípwemáná eñáná Jono niñweañisáná rixa xweyaní nerí añf yoí Epesasiyo niñweámáná payí rina eañniginí.

¹ Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipenweañáoní apixixí nání —Jixí Gorixo xegí imónirífa nání fá riyamixiñixirini. Jixí nání tñi dixí niaíwíyí nání tñi payí rina eaarini. Nioní gí xwioxtyo dání nepa ññf sixí seayini. Nionini marfái, ámá xwiýfá nepaxiñf imóniñfpi nání niñfá nimóniro ññf wíkwíroarigfáyí nñni ení ññf sixí seayinoi.

² Xwiýfá nepaxiñf imóniñfpi agwi ríná mimáyo tñirane ná ríwtyo aí siní tñirane yanfá eñagí nání seyñé ññf sixí seayini.

³ Ápo Gorixo tñi xewaxo Jisasi Kiraiso tñi awaú nepa ññf sixí niñeayiríná nene píranñf niwayirónirane ñweañfá nání neairi wá niñeawianiri ayá nearimixiri episfíriní.

“Sekaxí o neariñfpi axípiñi xídfírixini.” urñf nánirini.

⁴ Nioní “Íyá niaíwí xwiýfá nepaxiñf imóniñfpi xixeni xídarinoi.” rariñagfá arfá niwiri nání “Ápo sekaxí niñeariríná api xídfírixiniri neariñfpi tñi xixeni rífa yariño?” niyairini ññf niñfá ninarini.

⁵ Apixixini, jixí íníná erfápi nání bi oririmini. Sekaxí siñf bi niriñiri ríwamini mearini. Eñíná dání nene arfá wiñwápi —Ayí “Negí niriñimeáyo ññf sixí uyíwanigini.” riniñfpi jixí érixiniri nání niriñiri eaarini.

⁶ “Ámáyo ññf sixí nuyiríná epaxípi pípirani?” miyairipani. Nene negí niriñimeáyo ññf sixí nuyiranényf, o sekaxí neariñfpi xixeni píranñf xídarinwáriní. Sekaxí o neariñfpi —Api seyñé eñíná dání arfá wigfápirini. “Segí séríximeáyo ññf sixí uyírixini.” neariñfpirini. Api tñi xixeni axípi e érixini.

“Kiraiso nearéwapiyiñfpi xaiwífá xiríwanigini.” urñf nánirini.

⁷ Ámá obaxí rixa “Ámáyo yapí owíwapianeyi.” niyairi xwífa rírimí emeariñagfá nání seararini. Yapí raníro nání “Jisasi Kiraiso nepa ámá nimóniri xwífa ttyo nene tfáminí mibñiniginí.” rariñagfáriní. E yariñfáyf ámáyo yapí wíwapiyiri Kiraisomi xopirárí wimñiri erí yariño tñi nawíni imóninoi.

⁸ Ayínáni seyñé Jisasomi niñdíróná niñwíññf wayfá meáwaniginiñiri anñf miní rífa tñf egfápi surímá mimóní api niñini tñi xixeni mearo yayf seaimori enífa nání píranñf siñwí tñi érixini.

⁹ Ámá Kiraiso nearéwapiyiñfpi siní anñf xaiwí fá mñiríf ámi wigf ññf tñi gíwí nímixiri rariñfá gíyí gíyí, ayí Gorixo tñi nawíni imónigfáyf wímani. E nerí aí Kiraiso riniñfpiñi xixeni fá niñiriñi axípiñi rariñfá gíyí gíyí, ayí xaniwímiráú tñi nawíni imónigfáyf wíriní.

¹⁰ Ámá “Jisasomi xídarinwaénerini.” rinariñfá wí seyñé tfáminí niñiro Kiraiso nearéwapiyiñfpi axípi mirípa yariñagfá niñwñirínáyf, yayf niñwimearo segf añtyo nání nipemeámi mípawipa érixini.

¹¹ Ayí rípi nání raríñini. Ámá e yarigáyo giyí giyí yayí níwiemearínáyí, íwí ayí yarigápi axípi ayo ení uxímeanfá enagi nání raríñini.

¹² Xwiyfá xwapí ayá wí tñni seyíné nání ríwamíñí eapaxí aiwi “Payí rínamí meapa oemini.” nimónarini. “Nioni seyíné dñí nífá aga seáyí e dání seainínfá nání nibiri níseaímeámáná xwiyfá axí e dání rínanfáwáriní.” niyaiwirí dñí ikwímoníni.

¹³ Dixí rírixímeái —Í ení Goríxo xegí imónfwiníginíri fá uyamíxíñírini. Íyá niaíwíyí payí rínamí dání yayí seaiwárenaparíño.

Payí Jono eañí yoparínarini.

Payí rina yoparí Jono eañínarini. O xewanínoyá yoí miríní Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipenweañáoniyi níríniri ñwiráriniginí. Ámá Jono nuriri payí eaño xegí yoí Gaiasorini. Jisaso ríxa añínamí nipeyimáná xwiogwí aga obaxí nípwemáná eñáná Jono niñweañísáná ríxa xweyañí nerí añí yoí Epesasiyo niñweámáná payí rina eañíniginí

¹ Jisasoyá siyikí imónigfáyo wipenweañáoní gí dñí síxí ríyinjá Gaiasoxi nání payí rina eaarínini. Joxí nepa dñí síxí ríyinjini.

² Gí dñí síxí ríyinjáoxini, Goríxomí joxí nání rípi yariñí ríwiiariñárini, “O Jisasomí píraníñí nixídirí nání xegí dñí nañí imóniñípi tñí xixeni Goríxoxiniyá dñíyo dání nañí imóniñípiní wímeari wará iníri éwiniginí.” yariñí e ríwiiariñárini.

³ Negí níríxímeáyí wí joxí nání áwaní re nírímeáagfá, “O nepaxiñí imóniñípi — Jisaso nearéwapíyinjípi nání rariñini. Apí nixídirí neríná yapí bí mínealepísí apí tñí xixeni yariñí. Nepaxiñí imóniñípi neríná axípi píraníñí xídarini.” Áwaní e nírariñagfá arfá ñwirí nání nioní yayí seáyimi dání niníñíriní.

⁴ “Díxí niaíwí imónigfáyo xwíyá nepaxiñí imóniñípi fá nixíro xixeni xídarínoí.” rariñagfá arfá ñwiríná yayí seáyimi dání ninariñípi amípi wí nání yayí ninariñípi apí tñí xixeni mimónini.

“Níríxímeáyo arírá wiaríñípa sñí axípi ñwía úríxini.” uríñí nánirini.

⁵ Gí dñí síxí ríyinjáoxini, joxí negí níríxímeáyo arírá ñwiríná úrapí bí míwikarí dñí ríñwiráripaxípi wíwapíyariñíriní. Níríxímeá joxí sñí síñwí míwiníñí aí xegí bí marfáí, axípiní wiaríñíriní.

⁶ Ámá ayí joxí dñí síxí nuyirí arírá wiaríñípi nání Jisasoyá siyikí imóniñwá re ñweañwaéne ríxa áwaní nearígfawixini. Joxí Goríxomí píraníñí nixídiríná epaxípi tñí xixeni nerí óf e nání arírá ñwirí ñwiowáriníná yariñípi nañí yariñini.

⁷ Ayí rípi nání “Arírá wíríxini.” ríraríñini. Ámá ayí yoí Jisasi Kiraisoyá émá imónigfáyo wáí urímeaníro nuróná “Wáí nurírane aí wigí amípi ourápaneyí.” niyáiwiro amípi bí murápí yariñí eñagí nání ríraríñini.

⁸ Ayínáni Goríxomí dñí wíkwíronwaéne xwíyá nepaxiñí imóniñípi níríga eméwiniginíri ayo arírá wíwaniginí.

“Sípí yariñíyo ikaníñí míwíaxídirípaní.” uríñí nánirini.

⁹ Nioní wáí rímeariñí ayí nání Jisasoyá siyikí imónigfá e ñweagfáyíné áwaní osearimíniri nání payí bí nearí seawírenapíagi aiwí segí ámá wo, Daiotírepisoyí ríniño —O “Nioní seáyí e wimóniñáná wínyí ínimí onurínípoiyí.” wimónariñorini. O xwíyá none urariñwá bí arfá neaiariñímani.

¹⁰ Ayínáni nioní seyíné tñí e nání níríri amípi o yariñíyí nání waroparí seaimíriní. O míkí wí meñagí aiwí none nání ikayíwí rímeariñíriní. “E neríná apáni yariñini.” miyáiwí none rariñwápi ñwíakiri níríxímeá segí tfámíni bíyo mumímíniipa yariñíriní. Wínyí wigí añíyo nání nípemeámí waníro yariñagfá ñwíwinírná pírfí urakiariñíriní. Apíni mé e yariñíyo Jisasoyá siyikí imónigfáyo né awí eánariñíe dání mímíxeámí yariñíriní.

¹¹ Gí dñí síxí ríyinjáoxini, ámá nañí yariñíyo Goríxo tímeaníyíñíñí imóniñoí. E nerí aí sípi yariñíyo Goríxomí sñí síñwí mí míwómíxígfáyíriní. Ayínáni joxí sípi imóniñípiní ikaníñí míwíaxídirípaní nerí nañípiníni ikaníñí wíaxídiríxini.

¹² Demitiriaso nání áamá níní “Naḡoríní.” raríḡforíní. Xewaníḡo xwíyíá nepaxíḡ ímóníḡpí níxídríná neríḡpimí dání ení “Nioní áamá naḡoníríní.” níḡrírí síwáníḡ neainaríḡoríní. None ení “Naḡoríní.” uraríḡwáoríní. Xwíyíá none raríḡwápi nepa ímóníní. Joxí níḡíá e ímóníḡḡḡ nání raríḡíní.

¹³ Joxí nání “Payí oeámíní.” níyáiwíríná ríwamíḡḡ obaxí ayá wí eapaxí aiwí “Níḡpíní níḡrírí payí rínámí oeámíní.” mínimónaríní.

¹⁴⁻¹⁵ E nerí aiwí “Nioní síní mé níḡírí nísímeámáná axí e dání xwíyíá rínáníwíríní.” níyáiwírí díḡ íkwímoḡíní. Joxí píráníḡ oríwayíróníní. Níkumíxínírí emearíḡwáyí re dání yayí seaiwárenaparíḡo. Joxí tíní níkumíxínírí emearíḡáyo e dání womíní womíní yayí níwiéra úíríxíní.

Payí Juto eaṅṅarini.

Payí rina áamá Jisasoyá siyikí imónigfáyí nání Juto eaṅṅarini. Xewaninjo nání áwanṅí sṅání mirinṅí enagí aí Jisasomí xogwáo Jutoyí rininjo (Mako 6:3) “Ayí axoríani?” yaiwiarinṅwárini. Jisaso rixa aṅṅnamí nṅpeyimáná xwiogwí aga obaxí nṅpwémáná enáná “Mimóní uréwapiyarigfáyí Jisasomí dṅṅí wṅkwíroarigfáyó xenwífmíní wipemfoarṅoi.” rinarinṅagí Juto arfá nṅwirí ayí arfá nṅwiro nṅxídiróná sipí imónipríxinirí éf uremómínirí nṅrirí eaṅṅinṅini.

¹ Jutoní —Nioní Jisasi Kiraisomí xínáínṅinṅí nimónirí omṅṅí wíiarinṅá wonirini. Jemisomí xexírimeáonirini. Nioní payí rina seyṅné nání —Seyṅné ápo Gorixó nioniyáyí imónírxinirí wéyo fá seaumirí dṅṅí sṅxí seayirí xewaxo Jisasi Kiraiso nání awí seamenṅweairí seainṅyṅnériní. Seyṅné nání nṅrirí payí rina eaarṅiní.

² “Gorixó wá seawianirí nṅwayiróniro píranṅí ṅweapírí nání seairí sewanṅyṅné ení xṅxe dṅṅí sipí inṅpírí nání seairí neríná ayá wí seaiíwínṅiní.” nimónarini.

“Jisaso tṅnṅí nawíní mimónigfáyí seyṅné tṅnyumfí gwiaumf inarṅoi.” urṅṅí nánirini.

³ Gí dṅṅí sṅxí seayinṅyṅné, Gorixó seyṅné tṅnṅí nene tṅnṅí yeáyí neayimṅxemeanfá nání enṅpí nání payí wina nearí seawárenapiyiminirí ená aiwí agwí nioní “Payí enṅ rṅrémixí re nṅseairí oeámíní,” nimónigoí, “Xwiyfá nene dṅṅí wṅkwíroarṅwápi —Apí áamá marfái, Gorixó nawínáni neaiapṅṅí enagí nání gṅwí nímṅxirí miripaxíprini. Apí áamá wí ikweakwímf raníro yarṅṅagfá nṅwínṅróná xe oépoynirí sṅṅwí mṅwínṅpa éfrixini. Enṅ neáníro pírf wiaṅkianíro éfrixini.’ Enṅ rṅrémixí e nṅseairí oeámíní.” nimóníagi eaarṅiní.

⁴ Ayí rṅpí nání enṅ rṅrémixí e nṅseairí seararṅiní. Jisasoyá siyikí imónigfáyṅné maiwí ṅweaṅáná áamá wí —Ayí Gorixomí rṅwí umoarigfáyíriní. Enṅíná dání “Sfá yoparfí Gorixó xwiyfá umeárinfáriní.” rinárinṅyṅriní. Ayí yumfí seyṅné tṅnṅí nawíní imóníro fṅwí niga oemeaneyiníro xwiyfá nepa re rinṅṅpí, “Pí pí fṅwí ámaéne yarṅṅwápi Gorixó ananí ayá nṅnearimṅxirí yokwarímf neaiipaxíriní.” rinṅṅpí wigfí dṅṅí tṅnṅí ikweakwímf ríro “Jisasi Kiraisomí negf Ámíná ínṅmí wurṅṅṅwáomaní.” ríro yarṅṅfá enagí nání enṅ rṅrémixí e seaiarṅiní.

⁵ Ámíná Gorixó enṅíná dání maṅf pírf wiaṅkigfáyó pírf numamóa bṅṅpí nání seyṅné rixa xṅxení nṅjfá imóninṅagfá aiwí ámí dṅṅí mopírí nání dirírf rṅpí oseaimíní. O negf Isireriyó Isipiyí aṅṅyo dání éf numínirí nṅpemeámi nuri aí áamá xfómí dṅṅí mṅwṅkwíro “Xwíá Gorixó neaiapimínirí yarṅṅpí oyá dṅṅí tṅnṅí aí áamá e ṅweagfáyó nurápipaxenemaní.” yaiwigfáyó áamá dṅṅí meane dání wanṅnimṅxṅṅinṅiní.

⁶ Aṅṅnajf wí enṅíná dání ení Gorixó nurípearí xe éfrixinirí sṅṅwí wṅṅṅpí nání re mṅyaiwí, “Apíní nerí nṅṅwearíná ayí naṅṅriní.” mṅyaiwí nṅwiaṅkiro fṅwí yaníro nání aṅṅnamí pṅnṅí nṅwiárimí weapigfá enagí nání o gwí ainṅxí marfínipaxí imóninṅrí tṅnṅí nṅjirí sfá áamá nṅyoní mí ómómṅxímí emfáyimí pírf umamómṅṅinirí sfá yinárṅṅe ṅṅwírṅṅinṅiní.

⁷ Enṅíná áamá Sodomí ṅweáyí tṅnṅí Gomora ṅweáyí tṅnṅí aṅṅ apiaúmí axf e ikwíronṅṅyo ṅweagfáyí tṅnṅí ení axṅpí ayṅṅṅí piáxí weánipaxí imóninṅpí nero Gorixó áamá nímṅxiríná ayf apí éfrixinirí wipimóninṅpí mé ikweakwímf nero wigfí dṅṅí tṅnṅí fṅwí sipí imónarinṅpí niga warṅṅagfá nání nene sṅṅwepigf neaiínfá nání pírf numamoríná rṅfá ápiáwí anṅṅ íniná wearṅṅpí nṅmamówárenapírí ayo rṅfá nṅnirí píkinṅinṅiní.

⁸ Gorixó nene sṅṅwepigf e neaiṅṅ enagí aiwí ayf yagfápa áamá yumfí seyṅné tṅnṅí nawíní imónigfáyí axṅpí nero wigfí sipí orṅṅá wṅnarigfápi mimáyo nṅtṅnṅinṅpimí

dáni fwi aga piaxí ayá wí weánariñipi iniro “Ámá womi ínimí wuríni paxí mĩneaimónarini.” riro añnamí dánj seáyimí imónigfáyo riperirí umero yarigfáriní.

⁹ E yarinağfa aí añnaj Maikoroyi riniño —O añnaj niyoní seáyí e wimóniñorini. O enina obo tñi Moseso piyomí go go meanríteninoinirí xwiýfá ximiximí ninirí niriñirina o añnaj seáyí e imóniñj wo enagi aiwi ayá nepearimáná “Niñwaninoní enj eáninjoní ananí obomí xwiýfá ríá tñj umearipaxonirini.” miyaiwí “Gorixo xewaninoní mĩxí riríwiniginí.” uriniginí.

¹⁰ Ayá nepearimáná muriní enagi aí amá yumí seyiné tñi nawini imónigfáyf amipi wiwaniníyí majfá imónigfápi nání ananí ikayfwi meararigfáriní. E nerí aí wigí nijfá imónigfápi nanwíyí —Ayf diñj ríá xeyániníyirini. Nanwíyí diñj menjwipewa nerí nijfá amá imónarigfápi marfái, xegí bi imónariniña amá ayf ení axípiní nero wigí nijfá api imónarigfáriní. Apimí dánini wiwaniníyí xwirfá ikixenarigfáriní.

¹¹ Sfá wíyí ayf majfá wórinfá enagi nání awe! Ayf enina Keno “Nioní Gorixomí ananí ínimí owuríni mĩni.” miyaiwí nerina enípa axípi yarigfáriní. Enina amá Beramoyi riniño —O “Nigwí nioní bi mĩni múropa oeni.” yaiwiagorini. O “Ámá wí nigwí niapána pí pí nírřapí nioní wí mĩmúró nemfíni.” niyaiwirina xewaninjo yapf newapíniñi yagípa ayf ení axípi oyaneyiniro nání siní mé igwfá uríñinarigfáriní. Enina amá Koraoyi riniñoyáyf amá Gorixo rípeañowami arfá mĩwí nero urakínaniro yarinağfa nání aníñimixiniña ayf ení axípininí e yarigfáriní.

¹² Amá nioní searariniñayf pininí imónigfáyf marfái, sa rípiní rípiní imóninjo. Seyiné amá gíyí gíyí sinwí nĩneaniróná “Awí eánigfáyf xixeni diñj sipí inarigfáyfřani?” oneaiawipoyinirí awí neaniro aiwá narfina amá ayf ipí akwinfáná ríwonáná ewé sixí núrori xwirfá ikixenariniña amá ayf axípi e nimóniro nání xwirfá seaikixepaxí imóninjo. Ayf seyiné tñi nawini aiwá nĩniróná Gorixo nání wáyf bi mĩwiní wiwaniní nání diñj nimóniro sa úrapí yarinağfa nání searariniñi. “Agwf api iniá eaní nání irřrarini.” yaiwiarina iniá meapa nerí iminí nerina agwf nĩrřaimí wariniña axípi e imónigfáyfřini. Amá ayf ikfá sogwf ná weariniñá aí aniní oxí roarinəğf nání niyoari emí móána urf biaú enípi imóniníyíñiní imóninjo.

¹³ Rawírawá imeamfkwí nerina reakfkwí njwirarariniña amá ayf wigí piaxí weánipaxípi neróná axípi apíñiní yarigfáriní. Amá ayf siní añj piríyo nemeřina amá ewéyo nĩmeámí núřasána rawírawáyo áwinimí enána xenjwimí nipemeámí wariniñipi yapí axípi nĩseairo yapí seaíwapíyarigfáriní. Ayf aga sfá yidoárinípi mĩ aniní inina njweapířfá nání Gorixo rixá wimixiyiníyřini.

Jisaso tñi nawini mimónigfáyo Gorixo pirí umamonfá náníñini.

¹⁴⁻¹⁵ Inoko —O Adamomí dání nemeága nuro wé wíumí dánj waú emeánigfo, ayf orini. O amáyo wfá nurókiamorina re riniginí, “Arfá époyí. Orina nĩwinirina winfíni. Ámináo amá nĩni wigí egfápi nání xixeni pirí umamómĩnirí nání erí amá xfo wimónariniñipi mĩxřdarigfáyo wigí uyfni egfápi nání xwiýfá umeárimĩnirí nání erí amá fwi ayini miyarigfáyf xfo nání amáyo nuriróná sipini urekárarigfápi nání xwiýfá umeárimĩnirí nání erí ení nání xegí añnaj diñj nĩmori fá mĩropaxí wí tñi weaparinəğf winfíni.” riniginí.

¹⁶ Amá nioní searariniñayf aninimí ikaxí rarigfáyřini. “Omeaneyi.” niwimónirí wé enj óf winariniñipini nĩxřdiro aiwi aniní miní kiniñj iríñarigfáyřini. Wigí yoř wiwaniníyí nání sımí sımí e tinimearigfáyřini. Amáyá amipi fwi urápaneyiniro nĩremeá xwiýfá urepisiarigfáyřini.

Diñj sfkřkř onřřixinirí uriní náníñini.

¹⁷⁻¹⁸ Gí diñj sixí seayináyfne, ayf e imóninağfa aí negí Áminá Jisasi Kiraisoyá wáf wurimeigfáwa xámí rířfá rípi nání diñj oirónaneyi, “Sfá yoparıyi tñina añwi e

enáná áamá wí re epíríríní. Seáyí e wimónígáwami ikayíwí umearíro amípí Goríxo mímónaríní xídípírí nání wé ení óf ero epíríráyí imónípríríní.” rígrápi nání díní oirónaneyí.

¹⁹ Áamá ayí Jisasoyá síyíkí imónígááyí nawíní mimóní xixegíní oimónípoyíní urakiowáíro díní ríá xeyáníníní imóníro kwíyí Goríxoyápi mayí imóníro egíáyíríní.

²⁰ Gí díní síxí seayínáyíné, áamá ayí e imónínagía aí Jisasoyá síyíkí imónígááyíné nepa imónínípi díní níwíkwíroróná síkí kí umíxíníro ení eáníní kwíyíyápipi dání Goríxomí ríxíní urayíro

²¹ o nene nání díní sípí níwirí neainípi díní síxí aníní íníro díní níyímíní Ámíná Jisasi Kiraiso wá nene neaumíxínípipi dání imónáníwápi gíní gíná nímeaníáríaní wéníní nero nwearo éríxíní.

²² Áamá xwíyíá Goríxo nání rínínípi nání ududí níro “Aga nepa imónínípiraní? Yapí imónínípiraní?” yaiwiarígáyo seyíné ayá urímíxíro

²³ ámi wíníyo amípí wí ríá tíní e wenáná apaxí mé meearínwápa axípi éf umíníro nání ero ámi wíníyo ayá nurímíxírí aí seyíné rapírapí píyaní eaarínípi tíní e nání wáyí nero anwí e mupa yarígápa wígí íwí yarígápi nání wáyí ero éríxíní.

Goríxomí seáyí e numeríná ríní náníríní.

²⁴ Agwí Goríxo seyíné íwí mepa éríxíníprírí searikipaxí imónírí ríwíyo seyíné xewaníno níkíní nwearo ronáná díní nífá níseainí xwíyíá mímeárínípaxí imónígááyíné seaimíxípaxí imónírí eno enagí nání

²⁵ re seararíníní, “Goríxo ná woní oní negí Ámíná Jisasi Kiraiso neainípipi dání yeáyí neayímíxemeano, xwíarí tíní anína tíní síní mimónínánáraní, agwíraní, ná ríwíyo ínínáraní, níkíní nwearo aga seáyí émi imónínó imónírí ení eáníní imónírí néní tígáyo níyoní seáyí e wimónírí eno, ayí ná woní oní enagí nání seáyí e uméwanígíní.” seararíníní. “E éwanígíní.” nímonaríní.

Oríjǎ Jono níwínírí wfá wómixíníjipíríní.

Rfámáinjí rípi, “Wfá wómixíníjipiyí” ríníjipi Jono eanjípiríní. O Jisaso wiepisagowa woríní. Jisaso ríxa anjínámí nípeyimáná xwiogwí aga obaxí nípwémáná enjána Jono níjweañsáná ríxa xweyañj nerí pírinjwí bimi xegí yoí Patimosiyí ríníjipimí gwí jweañáná Goríxo oríjǎ upáráná Jisasomí síjwí wínírí anjínámí nání nípeyirí amípi Goríxo tńj e imóníjipi síjwí wínírí amípi rfáwíyo xwǎ rírímí imónínfápi síjwí wínírí Jisaso Setenomí xopírárí winfápi síjwí wínírí nerí nání rfámáinjí rípi níriní eanjínigíní. Síyikí Jisasoyá fá ríprfáyí re oyaiwípoyínírí níriní eanjínigíní, “Agwí ríná xeaníj neaímeaaríjagi aiwí ámá e neairo Goríxomí símí tńj wiro yarígíyáyo o anípa wímixíní fá enjagi nání nene ení píráníj níxídiríjipimí dání xopíráríníj owianeyí.” oyaiwípoyínírí níriní eanjínigíní.

¹ Xwíyǎ re níriní eáníjipi, ayí amípi rfáwíyo anjwí e níimónínfápi nání Jisasi Kiraiso síjání nímixírí wfá wómixíníjipíríní. Goríxo ámá xfómí xínáiwáníj níimóníro omíj wíiarígíyáyo wfá owómixínírí wíwapiyíníjipíríní. Api Jisaso xfómí omíj wíiaríj Jonoyí ríníj tńj e nání anjínáj xfóyáo uowárénapáná oríjǎ ikaxí uríjipíríní.

² Api wíníj nípiní xwíyǎ Goríxo uríjipírání, Jisasi Kiraiso woákíki wíjipírání, api nípiní Jono áwaní xixení rowiáronjíríní.

³ Amípi api ríxa anjwí e níimónínfá enjagi nání ámá xwíyǎ re wfá ómixíníjipi fá rófá gíyí gíyí yayí anjínámí dání imóníjipi wínírí ámá rfámáinjí re níriní eáníj rípi fá roaríjagí fá arfá níwiro xídfá gíyí gíyí yayí anjínámí dání imóníjipi wínírí enfáríní.

Jono Jisasoyá síyikí imónígíyí wé wfúmi dání waú nání payí eanjí náníríní.

⁴ Jononí Jisasoyá síyikí wé wfúmi dání waú Esia píropenísyó jweagfáyíné nání rfámáinjí rípi eanjíní. Goríxo —O aníj íníná jweañoríní. Enjína dání jwearí síní agwí jwearí ná rfáwíyo aníj jwearí enforíní. O wá seawianírí níwayíroníro jweapfírí nání seairí éwínígíní. Kwíyí wé wfúmi dání waú íkwianjwí seáyí e imóníjínámí Goríxo éf jweañe jweagfápi ení wá seawianírí níwayíroníro jweapfírí nání seairí éwínígíní.

⁵ Jisasi Kiraiso —O Goríxo gí íwo ámáyo wíwapiyíwínígínírí uowárénapáná xixení nípiní níyárimí míj wíníjoríní. Ámá xwáripáyo dání wíápnímeapfí fá nání xámí wíápnímeañoríní. Míxí ináyí xwǎ rírímí jweagfá níyoní seáyí e wímóníjoríní. O ení wá seawianírí níwayíroníro jweapfírí nání seairí éwínígíní. Omí —O díj síxí níneayírí negí fwwí yaríjwápi yokwarímí neaimínírí nání nerfá xewaníj níperíjipimí dání gwíníj néaroayíronjoríní.

⁶ Ámá oyá xwioxíyo jweaanfwaéne neaimíxírí xano Goríxoyá apaxfáníj imónígíyí xfo tńj e ananí páwiarígí fá nene ení ananí páwipaxene neaimíxírí enjoríní. Omí aníj míní íníná nńj seáyí e umero ínímí wurfíníro éfrixíní. Api e imóníwínígíní.

⁷ Ai, o agwí tńj wepfínaríjagi ámá nńj síjwí wíníro omí píkgíyí ení síjwí wíníro epfífaríní. Xwǎ rírímí ámá gwí wírí wírí nńj omí síjwí níwíníro njwí numieáa upfífaríní. Ayí neparíní. Xixení e imóníwínígíní.

⁸ Ámíná Goríxo re raríní, “Nioní aníj pírf tíjweañáoníríní. Enjína dání jwearí síní agwí jwearí ná rfáwíyo aníj jwearí emfáoníríní. Wa nioní tńj xixení míimóní enj síxí eáníjáoníríní.” raríní.

Jono Kiraisomí oríjǎ tewfíníj náníríní.

⁹ Jononí —Nioní segí séríxímeá woníríní. Jisaso t́níní nawíní níkáriníríníjipimí dání ŕníníjé seáimeaaríníjipa nioní ení nímeari oyá xwioxíyo ńweaarígíápa nioní ení ńweari xeaníjé xwámámé wiarígíápa nioní ení axípi e wirí yarínáoníríní. Nioní Goríxoyá xwíyá wá urírí Jisaso Goríxo nání neaiwapíyíníjipi áwaní urírí yarínagí nání píriníwé Patimosíyí rarígíápipimí dání gwí níyíáná níńweanísáná

¹⁰ śfá Ámínáo nání kikiá ńweaaríníwá wíyimi Goríxoyá kwíyípi níxíxéronáná ŕaiwá bí ŕwíwímí dání pékáké níriníríníjíníjé ení t́níní ŕníníjé aŕfá re winíjanigíní,

¹¹ “Oríná joxí tewínírípi bíkwé winámí ŕwamíníjé nearí ámá síyiké Jisasoyá imónígíá wé ẃúmí dáníjé waú imónígíáyé nání —Wígé aníyíjé xegé yoé tíyíríní. Epesasi t́níní Símena t́níní Pegamamí t́níní Taiataira t́níní Sadisi t́níní Piradepia t́níní Reodisia t́níní ayíríní. Aníjé ayí ayí t́jé e nání wiowáríríní.” ŕníníjé aŕfá e níwirí

¹² maní e níraríníjípámí síńwé owínímínírí níkínímónírí weníníjé éáyé winíjanigíní. Síńá goré t́níní íkwianwé imíxíníníjé wé ẃúmí dáníjé waú uyíwé ńwiráripírífa nání mídímídáníjé éf níuráríníga punínagí níwinírí

¹³ íkwianwé éf níuráríníga puníníjéyo áwinímí ámáníjé imóníníjé wo ronagí winíjanigíní. O rapírapijé sepiá síkwé ayo t́níní ríté iníníjé wú yínírí iríkwiníníjé síńá goré t́níní imíxíníníjéjé xegé úpikwíyo xwínámíyáiwí irónírí nemáná ronagí winíjanigíní.

¹⁴ Xegé máníjé t́níní d́fá t́níní apífa níweríná sipísipi fáníníjé apífa xáiwé weárírí xegé síńwé ení ŕfá ápiáwíníjé werí

¹⁵ xegé síkwé kapá awíaxé ŕfá xáiwé níriníná síńjé iníníjéyí xíxíeá inaríníjépa axípi e imónírí maní oyáyo dání níriníná iníjé iyakwé nídiróríná ruríwé raríníjépa axípi rírí yarínagí winíjanigíní.

¹⁶ O síńjé wé ẃúmí dáníjé waú wé náú t́níní áríwé xírírí kirá míxé nání mídímídáníjé ńwá yíníníjé bá xegé maníjéyo dání peyearí xegé símímaníjé sogwé xáiwé naníríná anaríníjépa axípi e anírí yarínagí ení winíjanigíní.

¹⁷ Nioní omí síńwé e níwiníríná xegé síkwé t́jé e níperíníníjé wéagí aiwí o wé náú seáyé e nínikwiárírí re níriníníjé, “Joxí wáyé mísínípaní. Nioní píriníjé t́ńweanóní

¹⁸ aníníjé síńjé ńweanóníríní. Nioní ríxa penóní aí síníní píyí mimóné ríxa aníníjé íníná ńweámífa nání síńjé imóníníjé. Nioní kí ámá aníníjé ŕfá nánípi xírírí píyíníjé síwí aníjéyo ńweagíáyo úkwíowárímíjépi nání xírírí eníní.

¹⁹ Ayínání joxí síńwé naníjépi nání ŕwamíníjé earí amípijé agwé ŕníná imóníníjépi nání ŕwamíníjé earí amípijé agwé ŕníná imóníníjépipimí ŕwíyo imóníníjépi nání ŕwamíníjé earí eí.

²⁰ Síńjé wé ẃúmí dáníjé waú wé náú t́níní xírínagí nanírí uyíwé ikwiárípírífa nání íkwianwé síńá goré t́níní imíxíníníjé wé ẃúmí dáníjé waú wenagí winíríjé éfípi, ínímí simóníjépi míkípijé rípiríní. Síńjé wé ẃúmí dáníjé waú ayí Jisasoyá síyiké wé ẃúmí dáníjé waú imónígíáyíyá anínájowa náníríní. Uyíwé nání íkwianwé imíxíníníjé wé ẃúmí dáníjé waú ayí Jisasoyá síyiké wé ẃúmí dáníjé waú imónígíáyíjé api náníríní.

2

Aníjé Epesasiyo síyiké xíoyáyo nání xwíyá uríníjé náníríní.

¹ “Síyiké nioníyá Epesasiyo ńweagíáyíyá anínájomí ŕwamíníjé rípijé nearí míní wíríní, ‘Síńjé wé ẃúmí dáníjé waú wé náú t́níní áríwé xírírí íkwianwé uyíwé ikwiárípírífa nání síńá goré t́níní imíxíníníjé wé ẃúmí dáníjé waú éf níuráríníga puníjéyo áwiní e aníjé emerí yarínó re ŕńojé uríríníjé,

² “Amípijé joxí éfípi nípiní nání nioní níjé imóníníjé. Aníníjé míní erí xwámámé wirí yaríníjépi nání nioní níjé imóníníjé. ‘Ámá sípíyo ananí oumímínímíní.’ yaiwípaxé mimóníníjépi nání ení níjé imóníníjé. Ámá wá wuríméiarígíá wa mimónípa nero aí

'None eni wáf wurimeiaríṅwáonerini.' rinarígfáwami joxi dínjé adadé níwirí iwamfó níwíwapíyiríṅpimi dání yapí rímeiarígfáwa enjagfa winíṅjépi nání eni níjfa imóníṅjéni.

³ Joxi nioní níxídaríṅagí nání áamá wí xeaníṅjé siaríná dínjé síxí nínrí xwámámí níwiríná aníṅjé bí mísínípa enjépi nání eni nioní níjfaríni.

⁴ E níriríri aí rípi ní mǐxí bí orírímíni. Eníiná joxi iwamfó dínjé nínríkwíroríná dínjé síxí níyagípa agwí síní axípi dínjé síxí mǐnyíníni.

⁵ Xámí néísáná óreámioṅjépi nání dínjé nísiníri sípí agwí yaríṅjépi ríwíminí nímamorí xámí síní píraníṅjé dínjé nínríkwíroríná yagípa áamá axípi éiríxíni. E mepa nerínáyí, nioní níbírí joxi nísímearíná joxiyá íkwianṅwí uyíwí nání éf ráraríṅje dání emí mímeámí emífaríni. Joxi níkinímóníri nísaníri mepa éánáyí, e emífaríni.

⁶ Nioní mǐxí e níriríri aiwí joxi yaríṅjé rípi nanjíríni. Áamá uyíní yarígfá Nikorasomí xídarígfáyí yarígfápi nání joxi símí ríníṅjé sínaríṅjépi nanjíríni. Nioní eni nínaríṅjépi.

⁷ Aríá tíṅjoxi enánáyí, xwíyá Goríxoyá kwíyípi síyíkí nioniyá imónígfáyo uraríṅjé rípi aríá ókiarí umóneí. Áamá amípi sípí xíomí wímeámínrí éfíyí xopírará wiaríṅjé go go íká dínjé níyímíṅjé íníná ṅweapírfa nání meaarígfána —Ana, ayí Goríxoyá omíṅjéyo anjínami roní. Ana xe odaníníri síṅwí wínrímífaríni." ríṅjé.' nírirí ríwamíṅjé éíríxíni.

Anjé Símenayo síyíkí xíoyáyo nání xwíyá uríṅjé náníri.

⁸ "Síyíkí nioniyá Símena ṅweagfáyíyá anjínajomí ríwamíṅjé re nearí wíríxíni, 'Pírí tíṅweṅjo —O píyí enjé aí áamá síṅjé ṅweṅjoríni. O re ríṅjé uríriríxíni,

⁹ "Xeaníṅjé ríá tíṅjé joxi símeaaríṅjépi nání nioní níjfaríni. Díwí ikeamónaríṅjépi nání eni nioní níjfaríni. E níriríri aí amípi nanjé dínjé níkwíroarígfáyo wíimíápi wí mírímúroṅjoxíríni. Áamá wí —Ayí 'Judayeneríni.' níriníro aiwí nepa xíxeni Judayí imónígfáyímaní. 'Goríxomí yayí umeanírane nání awí éánaríṅwíni.' níriro aí surímá nero obomí xídarígfáyíríni. Ayí ikayíwí seameararígfápi nání eni nioní níjfa imóníṅjéni.

¹⁰ Xeaníṅjé nísímearíná ríníṅjé sínínípi nání wáyí mepa éiríxíni. Aríá ní. Seteno 'Jisasomí xídarígfáyí enjé neáníro xídípiríréoí? Iwamfó owíwapíyímíni.' yai-wiaríṅjépi nání xegí áamá imónígfáyí xíoyá dínjé tíni segí wíyo fá níseaxero gwí anjéyo níseanṅwíríríro síá wé wúkaú núkaúmíni xeaníṅjé níseaikára upírífaríni. Xeaníṅjé níseaikára waríná wíyíné míṅjé winíprífa aiwí aníṅjé dínjé nínríkwíroro níxídfíríxíni. E nerónáyí, amínanṅwí áamá dínjé níyímíṅjé tígfá nímoníro íníná ṅweapírfa nání dífíníprífarípi anípa níseaiapímífaríni.

¹¹ Áamá aríá tígfáyíné enánáyí, xwíyá Goríxoyá kwíyípi nioniyá síyíkí imónígfáyo uraríṅjé rípi aríá ókiarí umónípoyí. Áamá nioní níxídaríṅagífa nání xeaníṅjé wímeáfíyí, ayí nioní píní mǐnríwíarí síní nínríxídaríṅjépi dání xeaníṅjé wiarígfáyo xopíraráṅjé wíáfíyí Goríxo áamá sípíyí ríá xwérímí ikeáaráná ayí tíni nawní ríníṅjé Ámí bí Pepírífaríyí ríníṅjépi wí meapíríámani." ríṅjé.' nírirí ríwamíṅjé nearí wíríxíni.

Anjé Pegamamíyo síyíkí xíoyáyo nání xwíyá uríṅjé náníri.

¹² "Joxi síyíkí nioniyá Pegamamí ṅweagfáyíyá anjínajomí ríwamíṅjé re nearí wíowíríríxíni, 'Kirá mídímídání ṅwá yíníṅjépi tíṅje re ríṅjé uríriríxíni,

¹³ "Nioní díxí ṅweṅje nání níjfa imóníṅjéni. E ṅweagfáyí obaxí Setenomí xídaríṅagífa nání anjé o seáyí e wímóníṅje, ayí joxi ṅweṅjéni. Xámí segí wo, Adipaso —O áamáyo nioní enjépi nání wáf nuríríná xíxeni nuríyagoríni. O anjé Seteno seáyí e wímóníṅjé apímí e nuríísáná míṅjé winíagí aiwí seyíné wí dínjé níkwíroarígfápi emí mímó dínjé síxí nínyíro xáíwí fá níxíríṅjé.

¹⁴ E níriríri aí xwíyá nioní mǐxí rírípaxí bí imóníni. Segí wí mímoní wíá rókiamoagí Beramoyí ríníṅje —O eníiná Isíreríyo yapí owíwapíyímínrí nání émáyí mǐxí ínáyí Berakomí re uréwapíyayínjéni, 'Isíreríyí fíwí nero nanjé ṅwíápi nání

ridiyowá yarigfápi niro fwf iniro érixiniri nání e wíwapiyi. E wíwapiyi. uréwapiyayinorini. O enjpi agwi segf wí fá nixiriro axípi e seaíwapiyarinjagfa nání mixf searipaxf imónini.

¹⁵ Eniná mimónf wfá rókiamoagf Beramo Isireriyó wíwapiyiáná dñf fá nixiriro fwf yagfápa segf wí eni Nikorasó seaíwapiyarinjpi dñf fá nixiriro fwf axípi yarinoi.

¹⁶ Ayináni áamá e yarigfáyiné rfwímni nímamoro érixini. E mepa nerónáyf, niont siní mé seyiné tñf e nání nibiri áamá apimi arfki xfdarigfáyf kirá gf manjyo dání peyeaarinjpa tñni mixf wimfáriní.

¹⁷ Arfá tfgfáyiné enánáyf, xwiyfá Gorixoyá kwíypí siyikf nioniyá imónigfáyo urarinjf rípi arfá ókiarf umónipoyí. Áamá niont nixfdarigfáyf áamá wí fwf oépoyiniri wíwapiyiagfa aiwi arfá míví niont aninjf nínixfdirinjipimí dání ayo xopíráninjf wífá go gomi niont aiwá anjnamí dñf agwi pñf wenf bí mñni wiri sñá kirinasf wo — Sñá yof sñf áamá meáoní nijfá imóninipi rfwaminjf nwíráninjorini. Sñá o mñni wiri emfáriní.” rinoi. níriri rfwaminjf nearf wírixiní.

Anj Taiatairayo siyikf xfoyáyo nání xwiyfá urinjf nánirini.

¹⁸ “Joxi siyikf nioniyá imónigfá Taiatairayo nweagfáyfya anjnajomí rfwaminjf re nearf wiowárfrixini, ‘Gorixomí xewaxo, xegf sñwí rfa ápiáwfninjf werf xegf síkwf kapá awiaxíyf xixíeá inarinjpa imóniri eno re rinoi urírfixiní,

¹⁹ “Niont joxi yarinjpi nání nijfá imóninini. Joxi dñf sixf niyiri dñf níkwrorí áamáyo arírá wiri xeaninjf siarigfápi xwámámf wiri yarinjpi nání nijfá imóninini. Siní iwamfó dñf níníkwroríná yagfipimí ríxa nímúrorí seáyf e yarinjpi nání ení nijfá imóninini.

²⁰ E níriri ai rípi nání mixf ríripaxf imónini. Joxi apíxf Jeseberíyi rñinjí — Í wí mimónipa nerf ai ‘Wfá rókiamoarínáriní.’ rñnarinjirini. Í áamá niont dñf níníkwroro nání gf inókíninjf nimóniro ominjf niarigfáyo sipíní nívíwapiya nurí xarixarf níméra warinjagi nání ayf fwf iniro nanjwí wigf nwáfapi nání ridiyowá ininjpi niro yarinoi. Ími numímñniri xe owíwapiyiniri sñwí wñnarinjf enagf nání mixf ríripaxf imónini.

²¹ Í xegf fwf yarinjpi rfwímni nímamori kikiá éwinigñniri xe bí tñni onweaniri sñwí wñnjá enagf aiwi xegf fwf áamá wí tñni inarinjpi ‘Bí pñni owiármñni.’ mívimónarini.

²² Arfá ei. Nioniyá dñf tñni í simíxf xaíwí werf áamá í tñni fwf inarigfáyo xeaninjf xwé wímearf enfáriní. fwf í wíwapiyarinjpi rfwímni nímamoro kikiá méánáyf, e wikármfáriní.

²³ Áamá ími nixfdiro nání xegf niaíwfninjf imónigfáyo ení simiárf níviri pikímfáriní. Niont e wíáná siyikf nioniyá imónigfá nñnyf nijfá re imóniprfáriní, ‘Áamá xwioxfyo dání pí dñf morf pí nání wimóniri yarinjpi adadf wiarino, ayf orfaní?’ niaiwírfáriní. Seyiné woxini woxini sipí segf egfápi tñni xixeni píf seamamómfáriní.

²⁴ E niseariri aí apíxf í wíwapiyarinjipimí mixfdarigfá Taiataira nweagfá wiyfne bí osearimñni. Seyiné xwiyfá áamá wí ‘Seteno nearéwapiyarinjf ná ínmi imóninjpirini.’ rarigfápipimí arfá mívigfáyfnerini. Seyiné sekaxf xámi searinjápipimí ámi bí niseariri íkwíkwarmf seaimméni.

²⁵ Sekaxf ámi bí íkwíkwarmf mipseaipa emf enagf aiwi niont nínixfdiróná fá xirarigfápiní anani niont weapimfáé nání aninjf minf nixira úrfixiní.

²⁶ Áamá apíxf í wíwapiyimñniri yarinjipimí mixfdipa nero nioniyá urinjápipimí yoparf imóníe nání nixfda nurinjipimí dání ími xopíráninjf wífá gíyf gíyo seáyf e wimiximfáriní. Émáyo —Ayf ‘Gorixomí simanwfyóninjf ínmi wurfnaníméwini.’ rarigfáfrini. Ayo seáyf e nívimóniro umenweaprfá nání seáyf e wimiximfáriní.

27 Gf ápo nioní seáyí e nimónírí á máyo umenweámfa nání nimíxíníjípá nioní á má xopírárí wífáyo ení axípi seáyí e wimíxáná émáyo numenwearóná xwárfa síxí xwíá tñní imíxíníjípí ainíxí tñní pírí uyíkíeááná yuní ikíxenaríníjípá ainíxí tñní níxírímáná umenweañáná maníyo wí pírí wiaikipaxí imónípíríámani.

28 Xopíráríníjípí wífá gíyí gíyo síní ímiáo ení mñní wimíáríní.

29 Arfá tígíáyíné enánáyí, xwíyíá Goríxoyá kwíyípi síyikí nioníyá imónígíáyo uraríníjípí rípi arfá ókiarí umónípoyí.” ríjoi.’ nírírí ríwamíníjípí nearí wiowáríírxíní.

3

Aní Sadisiyo síyikí xíoyáyo nání xwíyíá uríníjípí náníríní.

1 “Joxí síyikí nioníyá Sadisiyo ηweagíáyíyá aníjajomí ríwamíníjípí re nearí wiowáríírxíní, ‘Kwíyí Goríxoyá wé wífúmi dání waú tñní síní wé wífúmi dání waú tñní apiaú tñño re ríjoi uríírxíní, “Nioní joxí yaríníjípí nání níjía imóníní. Seyíné nání wa re rarígíáríní, ‘Jisasoyá síyikí imónígíá ayí síní díní níwíkwíroro nání síníníjípí imóníjoi.’ rarínagíá aí seyíné ríxa peá nñnímoró nání díní níkwíroarígíápi ríxa íkwíkwí yini.

2 Nioní níníxídíro neróná gf ápo Goríxo ‘Apí neróná wé róníníjípí yaríníjoi.’ wimónaríníjípí tñní xíxeni mepa nero nání sáníjípí wegíáyíné, seyíné ríxa níwíápínímearo segí xámi píráníníjípí yagíá samíníjípí níwerí anípa imónímñnírípí yaríníjípí ámi díníjípí aumaúmí níníro ení síxí eámíxínípoyí.

3 Xámi nioní nání arfá níwiríná díníjípí níkwírogíápi ámi díníjípí oseainíní. Apimí níxídíroná segí íwí yarígíápi ríwímñní mamóírxíní. Sáníjípí wegíe dání mñníwíápínímearo éánáyí, nioní á má íwí meámñnírípí barígíáyí yapí níbírí maiwí ηweagíámí seaímeámñnírípí yaríná níjía wí re imónípíríámani, ‘O íná bñníréníjoi?’ yaiwípíríámani.

4 E nísearírí aí Sadisiyo ηweagíá wíyíné nioní píráníníjípí níníxídíro nání íwí mé neróná segí rapírípí kíyíníníjípí mórímíxarígíáyínériní. Seyíné áríní wí síní ηweañoi. Seyíné rapírípí apíá wení níyínímáná nioní tñní nawíní aní yaníwáríní. Seyíné nioní píráníníjípí níníxídíriníjípíyó dání e epaxí imónípíríá enagí nání raríníjípí.

5 Á má nioní níníxídíroná peá mñnímó xopíráríníjípí wífá gíyí gíyo nioní rapírípí apíá wení rúníníjípí imóníníyí uyírírí wígí yoí íkwí á má díníjípí níyímíníjípí imóníníjípí íníná ηweapíríá nání yoí ηwíráríníníjípí namí ηwíráríníníjípí mñníkwírípa erí gf ápo tñní xegí aníjajowa tñní síjwí anígíe dání ‘Ayí gf ámáríní.’ urírí emíáríní.

6 Arfá tígíáyíné enánáyí, xwíyíá Goríxoyá kwíyípi síyikí nioníyá imónígíáyo uraríníjípí rípi arfá ókiarí umónípoyí.” ríjoi.’ nírírí ríwamíníjípí eáírxíní.

Aní Piradepiayo síyikí xíoyáyo nání xwíyíá uríníjípí náníríní.

7 “Joxí síyikí nioníyá Piradepiayo ηweagíáyíyá aníjajomí ríwamíníjípí re nearí wiowáríírxíní, ‘Xewíní aga xegí bí imónírí nepaxíníjípí imónírí eno —O kí mñníxí ínáyí Depito eníná íá xíríníjípí aníjípí síjyó ηweapíríá nání íá xíríníjoi. O íkwíáná á má wo ówaníjípí yáripaxí meníní. O ówaníjípí yáraná á má wo íkwípaxí meníní. O re ríjoi uríírxíní,

8 “Amípi seyíné yarígíápi nání nioní níjíaíní. Ení xwapí meánígíáyíné nimóníro aí xwíyíá nioníyápi xaíwí íá níxíríro xeaníníjípí seaikáráná ‘Jisasomí xídarígíáyí wiene-maní.’ murípa egíá enagí nání segí símímáníjípí ríwámñní nioní aní ówaníjípí á má wo mñníyáripaxí imóníníjípí seaikwíáríáríní.

9 Á má ‘Goríxomí yayí oumeanírane nání awí éánaríníwíní.’ níríníro aí surímá nero Setenomí xídarígíáyí —Ayí nepa Judayí mimónípa nero aiwí yapí níróro ‘Judayí wieneríní.’ rarígíáyíríní. Ayí nioníyá díníjípíyó dání níbíro wauní níseaikáríníro segí

sikwí tñj e nípíkinimearo nijfá re imónipírjárini, ‘Ámá tñy o dñj sixt uyinjyfrini.’ Nijfá e imónipírjárini.

10 Seyfne xwiyfá ‘Ámá xeanñj seaífápimi xwámámí niwiro anñj nixdfrixini.’ searñjápí píránñj íá nixira warñjagfa nání nioní xeanñj rfa tñj ámá xwfá rírí nírímíni ñweagfa niyoni iwamfó wíwapiyini nání wímeanfápimi dání seyfne seamixeámfárini.

11 Nioní síní mé nibíri seaímeámfá enagí nání wa segf amínanjwí dñj niyimñj íníná ñweapírfa nání dfkínipírápí seapírpirixiníri nioní nínixdíróná íá xirarígfápí anñj miní píránñj íá xirfrixini.

12 Ámá nioní nínixdíróná xopírará wífá gíyí gíyo nioní nimeari gí ápo Gorixoyá anj ñwfáiwámí íkfá xwiyfánñj oranjáráná amí iwámí dání wí peyepírámáni. Ayo gí ápo Gorixoyá yoñpí ñwiráríri anj o ñweañpíyá —Anj apí Jerusaremí Sñjpiyí rinñjpirini. O tñj e anjnamí dání wepínínfápíri. Apiyá yoñ ñwiráríri emfárini.

13 Arfá tífáyfne enánáyí, xwiyfá Gorixoyá kwíyñpí siyikí nioniyá imónigfáyo urarñjpi arfá ókiarí umónipoyí.” rñjoi.’ níríri rfwamñj nearí wiowárfrixini.

Anj Reodisiayo siyikí xfoyáyo nání xwiyfá urñj nánirini.

14 “Joxí siyikí nioniyá Reodisiayo ñweagfáyfya anñnajomí rfwamñj re nearí wiowárfrixini, ‘Nepaxñj imóniño —O Gorixo ámáyo xfo imóniñpí nání wíwapiyíwinigíníri uowárénapñjpi nepáni wíwapiyirí xixeni nípíni yáríri enorini. O amípí nípíni Gorixo imixñjpi mfkí ikiñorini. O re rñjoi urfrixini,

15 “Amípí seyfne yarígfápí nání nioní nijfárini. Sogwí dñj yinarñjpanñj yarígfáyfne, seyfne rfa sínñj nimóniro nioní aga píránñj mínixdipa yarígfárini. E nisearíri aí imñj rárñjññj nimóniro anñjñ dñj peá nínimoro ení miyarígfárini. Sa sogwí dñj yinarñjpanñj yarígfárini. Seyfne rfa nisíníri sñwíríyí, imñj níráríri sñwíríyí, ‘Ayí ananírini.’ nimónimíníri éfrini.

16 Seyfne rfa misínipa ero imñj mirárípa ero nero sa sogwí dñj yinarñjpanñj yarñjagfa nání seyfne gí manjyo dání emí seaúrímómfárini.

17 Sewanñjyíne ‘Amípí bí míneamúroñenerini. Amípí xwé ayá tñjwaénerini. Amípí aí bí nání mikeamónñwini.’ níríníro aiwí gí sñwíyo dání seyfne imónigfá rñpí nání aga majfá imóniño. Sípí imóníro ámá dñj sípí seaipaxí imóníro uyípeayí imóníro sñwí supárñj imóníro íkwauyíxí imóníro egfápí nání sewanñjyíne majfá imónñjagfa nání

18 nioní seyfne amí píránñj nixdípírfa nání ewayí xwiyfá rñpí bí osearímíni, ‘Seyfne amípí wí mímúronígfáyfne imónipírí nání sñj gorí rfa yeáná sikí níríxanowimáná awíaxí imóniñpí bí nioní bí niro ámá sñwí seañfná íkwauyíxí enagí niseañfná ayá seainínigíníri rapírapí apfá wenj yíníprí nání bí bí niro pífí sñwíyo gñí níníro sñwí aníprí nání bí bí niro éfríxini.’ osearímíni.

19 Ámá nioní dñj sixt uyínáyí píránñj oníxídípoyíníri míxí nuríri siyikí weaíwapiyarñj enagí nání smf nixeadfpeníro segf fwí yarígfápí rfwfmíni nímamoro éfríxini.

20 Arfá époyí. Nioní segf xwioxíyo fwí éññj bíaríwámíni nírómáná ówanj iwanj eaññjini. Ámá go go manjpa arfá níníri ówanj níníkwíirínáyí, o tñj e nání nípawirí o tñí yawawí aiwá nawíní nanfwríni.

21 Ámá nioní nínixdíróná xopírárññj wífá gíyí gíyí nioní xopírará níwíarímí gí ápoyá siá íkwianjwfnamí xfo tñí ñweañjpa ayí ení nioní tñí gí siá íkwianjwfnamí xe nñjwearo ámáyo umenweápoyíníri sñwí wínímfárini.

22 Arfá tífáyfne enánáyí, xwiyfá Gorixoyá kwíyñpí siyikí nioniyá imónigfáyo urarñj rñpí arfá ókiarí umónipoyí.” rñjoi.’ níríri rfwamñj nearí wiowárfrixini.” nírñjñigíni.

4

Oríjá nîwînrîfná anínamî Gorixo tîjî e imóníjîpî wînjîf nánîrîni.

¹ Xwíyá apî rîxa nînrîrîmáná enáná Jononî wenîjîf yánfáyîf wînjînanigîni. Anínamî anîf ówanîf wîna íkwianîfînjîjîgî nîwînrîrî manîf xámi pékákînjîf rarînjîgî arfá wíá axfápá “Amípî apimî dánî rfwîyo nimónînfápi síwá simî nánî re nánî yapei.” nîrenapfagî arfá nîwirfná

² axiná re enînjîni. Gorixoyá kwíyîfî nîxîxéronînjîni. Nîxîxéróáná wenîjîf éáyîf wînjînanigîni. Mîxîf ináyfáyá síá íkwianîwîf wîna anínamî njwîrîrînjîjîgîf wînrîrî anamî wo éf njweanjîgîf wînrîrî enanjîni.

³ Anamî éf njweanjo xegîf imóníjîpî, ayîf síjîá awíaxîf jasîpáîf rînjîjîpîf yaîf kíkirorî xwînfá earî yarînjîpa erî síjîá konîrianfîyîf rînjîjîpîf ayfá rîrî xwînfá earî yarînjîpa erî enjo e éf njweanjîgîf nîwînrîrî opínagwíá síjîá emeráîf rînjîjîpînjîf sowînjîf imóníjîpîf síá íkwianîwîf anamî xapîxapîf eadfíronajîgîf nîwînrîrî

⁴ íkwianîwîf anamî dánî ámi obaxîf bî 24 imóníjîpîf mîdîmîdánîf nînjwîrîrînjîga puñagîf nîwînrîrî ámá ámîná 24 awa rapîrapîf apfá wenîf nîyînrî amînanîwîf síjîá gorîf tînfî imîxînjîf nîdfkînmáná íkwianîwîf mîdîmîdánîf nînjwîrîrînjîga puñfîpimîf nînjweaxa puñagfá nîwînrîrî

⁵ íkwianîwîf áwînrîmîf enínamîf dánî ápianîwîf néra urî ikaxîf nîra urî akîrîwîf nîra urî yarînjîgîf nîwînrîrî uyfîwîf wé wíúmîf dánîf waú —Ayîf Gorixoyá kwíyîf wé wíúmîf dánîf waú apî nánîrîni. Ayîf síá íkwianîwîf anamî símîmanîfîmîni ápiáwîf wearînjîgîf nîwînrîrî

⁶ íkwianîwîf anamî símîmanîfîmîni bî rawîrawánînjîf imóníjîf bî rîrîmá síjîwîf wînjîpaxîf imóníjîpîf wenajîf nîwînrîrîf dnîf tînjîf imóníjîf waú waú awa agwîf rîwámîni síjîwîni nîrómîxa urî rîwîf rîwámîni nîrómîxa urî egfáwa áwîni e njwearo íkwianîwînamî mîdîmîdánîf njwearo enajfá wînjînanigîni.

⁷ Dînjîf tînjîf imóníjîf wînjîjáwa wo raionfînjîf imóníjîpîf —Apî pusîf sayîf xwérîxa mîxîf yarînjîpîrîni. Apfînjîf imóníjîorîni. Ámi wo burîmákaúnînjîf imóníjîorîni. Ámi wo ámá símîmanîfînjîf inîjîorîni. Ámi wo apurfîf nîpîpîka warînjîpînjîf imóníjîorîni.

⁸ Awaú awaú awa wonî wonî íwîf wé wíúmîf dánîf wo ero wará nîpîni síjîwîni nîrómîxa ugáfáwarîni. Íkwáwîyiranîf, árfîwîyiranîf, bî pîni mîwíarfîf anîjîf minîf re nîra warîgfárfîni, “Ámîná Gorixo, o enîf eánîjîf ámá woyápi tînfî xîxenî mimóníjîorîni. Eníjîá dánî njwearîf ríná síni njwearîf rfwéná anîjîf njwearîf enfîorîni. Xewîni xegîf bî imóníjîorîni. Aga xegîf bî imóníjîorîni. Oyîf, aga xegîf bî imóníjîorîni.”

⁹ Íníná e nîra nuro íkwianîwîf anamî njweanjomîf, anîjîf imóníjîjomîf seáyîf e umero wé íkwianîwîfyo unjwîrîrîro yayîf wîro éáná

¹⁰ ámá ámîná 24 imónígfá mîdîmîdánîf éf njweagfáwa íkwianîwîf anamî njweanjomîf nupfîkînmearo wigîf amînanîwîf síjîá gorîf tînfî imîxînjîjîpîf nîpîrîro xfo tînjîf e nîmoauróná re urarîgfárfîni,

¹¹ “Negîf Ámînáoxîf imónîrîf Njwíáoxîf imónîrîf enjoxîni, amípîf nîni enîjîpîf imîxînjîoxîf, ayîf joxîrîni. Nîpîni pîpîmîf dánî marfáîf, joxîf simóníjîfîpîmîf dánîni imónîrîf apîmîf dánîf enîf síni imónîrîf enîf enajîf nánîf ámá nîni joxîf seáyîf e rîmero wé íkwianîwîfyo rînjwîrîrîro ‘Enîf wíarfîf nîmúrîrîf eánînjîoxîf, ayîf joxîrîni.’ rîrîro sípaxoxîrîni.” rarîgfárfîni.

5

Jono bîkwîf wîna nîtamînimáná wenajîf wînjîf nánîrîni.

¹ Íkwianîwînamîf éf njweanjo wé náúf tînfî bîkwîf xopemîxînjîf wîna —Anamîf xegîf rfwámînjîf neánîrîfná ínîrîwámîni eánîrîf seáyîf rîwámîni eánîrîf enînarîni. Mîxîf nîrînimáná tamîxarînjîf wé wíúmîf dánîf biaúf tînfî íkîyînjînjîf yárfînjînarîni. Ana íkwianîwînamîf éf njweanjo fá xîrînjîgîf síjîwîf nîwînrîrî

² ámi síjwí wínfáyí wíniñanigíni. Aníñají wo ríaiwá ení tñni re raríñagí wíniñanigíni, “Wé róníñí imóníñí go ananí bíkwí ana tamíxiníñípi araríkimí nerí parípaxí imóníni?” raríñagí wíniñanigíni.

³ O ríaiwá e raríñagí aí aníñami ñweagfáyíñaní, xwíárími ñweagfáyíñaní, xwíárími íniñi ñweagfáyíñaní, wo bíkwí xopemíxiníñí ana parípaxíñaní, íniñi síjwí wíniñanigíni, wo mimóníni.

⁴ Nioní ámá wé róníñí imóníñí wo bíkwí ana níparíri íniñi síjwí wíniñanigíni imóníñí wo nání píá meginárítagí síjwí níwíniñi nání nioní ñwí píyí wíñinaríñá

⁵ áminá e ñweagfáyí wo re níñíñigíni, “Joxí ñwí meapaní. Aríá eí. Raioníñí imóníño —O xiáwo íriño Judaoyá gwí axírimí dání eweanoríni. Míxí ináyí Depitoyá xwíá píaxíyo dání iwíaroríni. O Goríxo tñni xepíxepá níróniño míxí iníñíyo ríxa xopírará wíño enagí nání bíkwí ananí tamíxiníñípi ananí araríkimí nerí parípaxíñaní.” níñíñigíni.

Jono sipísipí miá womí wíniñí náníñi.

⁶ Nioní weníñí éáyí wíniñanigíni. Sipísipí miá wo —O ámá píkiñíñí imóníñoríni. Síwaní wé wíumi dání waú erí síjwí wé wíumi dání waú —Síjwí apí Goríxoyá kwíyí wé wíumi dání waú xíto xwíá nírimíni wáñíñípi náníñi. Síjwí apí aníñi enoríni. O ámináyí ákíñá pánañáná dñí tñí imóníñí waú waú íkwíañwína tñí e mídmídní ñweañáná xewaníño íkwíañwína tñí e éfí roñagí wíniñanigíni.

⁷ O nurí bíkwí íkwíañwínamí ñweañoyá wé náumíni xiríñína urápáná re eníñigíni.

⁸ Dñí tñí imóníñí waú waú awa tñni áminá 24 e níñweaxa pugfáwa —Awa woní woní kitá íá xíriño íkíá díá ríá yeááná dñí naní eaaríñí bí píreríxí síñá gorí tñni imíxíñíyo magwí xeáríñípi —Apí ámá Goríxoyá imóníñí xwíyíá xíomí rírímí wíaríñípi. Apí íá xíriño yaríñí tñni sipísipí miá tñí e nupíkinímearo

⁹ soñí síñí bí níróniño re uríñíwíni, “Joxí rípiñí dñí nupeiríñí dání ámá íwí nání gwíñíñí ñweagfáyí Goríxoyá imóníñí nání roayíñí. E neríñá ámá gwí wíñí wíñí níyoní dání wíyo roayíñí píñé míkí xíxegíni raríñí níyoní dñí wíyo roayíñí wará xíxegíni íñí níyoní dání wíyo roayíñí wí e wí e gwí móníñí níyoní dání wíyo roayíñí ení enagí nání bíkwí míxí ríñíñí ana ananí nurápíñí tamíxiníñípi araríkimí epaxoxíñi.

¹⁰ Ámá joxí roayíñí negí Nwíáoyá xwíoxíyo ñweapíñí nání wímíxíñí xíoyá apaxíñí imóníñí o tñí e ananí páwíaríñí ayí ení páwíaxí imóníñí nání wímíxíñí éfí enagí nání ayí seáyí e níróniño xwíá tíyo umenweapíñí.” Soñí síñí níñíñá e ríñíwíni.

Sipísipí miáomí seáyí e umegfá náníñi.

¹¹ Nioní ámi weníñí éáyí wíniñanigíni. Íkwíañwína tñni dñí tñí imóníñí awaú awaú tñni áminá 24 e níñweaxa pugfáwa tñni áwíñí e ñweañáná aníñají dñí nímorí íá ropaxí maríá, aga ayá wí dñí mímopaxíñí mídmídní xapíxapí nímdímoró aga níróniño níwíniñí wíñí maní tñni soñí raríñagí aríá wíñanigíni.

¹² Soñí níróniño ení tñni re raríñagí aríá wíñanigíni, “Sipísipí miá píkiñí, ámá nñí ‘Seáyí e níróniño neamenweapaxoxí, ayí joxíñí.’ uríño ‘Amípi wí mímúropaxoxí, ayí joxíñí.’ uríño ‘Pí pí níñí eníñí nání dñí aumaúmí inípaxoxí, ayí joxíñí.’ uríño ‘Ení wíarí nímúrorí eáníñoxí, ayí joxíñí.’ uríño wé íkwíañwíño uñwíríño seáyí émi umero yayí umero epaxoxíñí.” E raríñagí aríá níwíñí

¹³ ámi amípi dñí tñí xíto imíxíñí, aníñami ñweagfáyíñaní, xwíárími ñweagfáyíñaní, xwíárími íniñi ñweagfáyíñaní, rawírawáyo ñweañíñaní, pí pí ayo eníñí, nñí soñí níróniño re raríñagí aríá wíñanigíni, “Íkwíañwínamí éfí ñweañó tñni sipísipí miá tñni seáyí émi umepaxí imóníñí wé íkwíañwíño uñwíríñí imóníñí seáyí e

umfeyoapaxí imóniri seáyi e n̄neaimóniri neamenjweapaxí imóniri egfíwaú enjagi nán̄i aníñf̄ minf̄ e e néra úwanigín̄i.” raríñagf̄a arf̄á n̄wiri

¹⁴ d̄íñf̄ t̄ñf̄ imónigf̄á awaú awaú “Nepa e imónf̄wínigín̄i.” rayaríñagf̄a arf̄á n̄wiri ámín̄á 24 imónigf̄áyf̄ awaúmi nupf̄kín̄imearo seáyi e umearíñagf̄a wínñanigín̄i.

6

Sip̄sip̄f̄ miáo b̄ikw̄fnam̄i tam̄ixín̄íþi arar̄f̄kím̄f̄ en̄f̄ nán̄ir̄in̄i.

¹ Nion̄i sip̄sip̄f̄ miáo b̄ikw̄fnam̄i tam̄ixín̄íþf̄ wé w̄f̄úmi d̄án̄f̄ waú en̄f̄þi b̄i arf̄kíagf̄i n̄wín̄ir̄fná d̄íñf̄ t̄ñf̄ imónigf̄á waú waú awa wo akir̄+w̄fn̄íñf̄ n̄r̄r̄fná “Eín̄i.” raríñagf̄ arf̄á n̄wiri

² wen̄íñf̄ éáyf̄ wínñanigín̄i. Osf̄ apf̄á wen̄f̄ wo wínñanigín̄i. Osom̄i seáyi e xen̄weaño éwaikf̄ bá f̄á n̄ixir̄r̄i ñweañagf̄i wínñanigín̄i. Am̄inañw̄f̄ ámá m̄ixf̄ nin̄ir̄fná xop̄ir̄arf̄ wíom̄i wiar̄igf̄áyf̄ w̄na om̄i m̄in̄i wíáná o xop̄ir̄arf̄ win̄fo yap̄i nimón̄iri ámáyo xop̄ir̄arf̄ wíam̄igín̄ir̄i úagf̄i wínñanigín̄i.

³ B̄ikw̄fnam̄i tam̄ixín̄íþf̄ ám̄i b̄i sip̄sip̄f̄ miáo arf̄kíáná d̄íñf̄ t̄ñf̄ imónigf̄á waú waú awa ám̄i wo “Eín̄i.” raríñagf̄ arf̄á n̄wir̄fná wínñanigín̄i.

⁴ Osf̄ ám̄i wo, ayf̄á r̄ño úagf̄i n̄wín̄ir̄i Gor̄ixo xe osom̄i xen̄weaño ámá xw̄f̄ar̄im̄i n̄wayir̄ón̄iro awayin̄i ñweagf̄áyf̄ m̄ixf̄ níkw̄fnaroro wiw̄in̄i þ̄iþ̄kím̄f̄ in̄f̄r̄ixín̄ir̄i owíwap̄iyin̄ir̄i s̄ñw̄f̄ w̄naríñagf̄i n̄wín̄ir̄i e em̄in̄ir̄i war̄fná kir̄á m̄ixf̄ nán̄i sepiá bá m̄in̄i wiowár̄f̄agf̄i wínñanigín̄i.

⁵ B̄ikw̄fnam̄i tam̄ixín̄íþf̄ ám̄i b̄i arf̄kíáná d̄íñf̄ t̄ñf̄ imónigf̄á waú waú awa ám̄i wo “Eín̄i.” raríñagf̄ arf̄á n̄wir̄fná wen̄íñf̄ éáyf̄ wínñanigín̄i. Osf̄ úrap̄i þ̄þ̄f̄o on̄f̄ wo wínñanigín̄i. Osom̄i seáyi e xen̄weaño ámáyo aiwá on̄imiáþ̄ia n̄wiayir̄i aí ñigw̄f̄ xwé ur̄ir̄ap̄im̄f̄ win̄fa nán̄i s̄ikerf̄á b̄i f̄á n̄ixir̄imáná xen̄weañagf̄i wínñanigín̄i.

⁶ Man̄þ̄p̄n̄íñf̄ imóníñf̄ b̄i d̄íñf̄ t̄ñf̄ imónigf̄á waú waú awam̄i áwín̄im̄i dán̄i re raríñagf̄ arf̄á win̄anigín̄i, “Witf̄ aiwá s̄ixf̄ aga on̄imiáwá nán̄i xegf̄ ñigw̄f̄ r̄iþ̄i ron̄f̄wár̄in̄i. Ámá s̄f̄á w̄iyim̄i om̄íñf̄ r̄f̄á t̄ñf̄ ner̄fná ñigw̄f̄ mear̄igf̄áp̄i t̄ñi x̄ixen̄i imóníñf̄wár̄in̄i. Bar̄i aiwá s̄ixf̄ aga on̄imiá w̄fxaú wá nán̄i xegf̄ ñigw̄f̄ ax̄iþ̄i wen̄i. Jox̄i witf̄ aiwá t̄ñi bar̄i aiwá t̄ñi xw̄ir̄f̄á ik̄ixéáná xegf̄ ñigw̄f̄þ̄i seáyi e imónin̄fa en̄agf̄ aiw̄i wain̄f̄ uraxf̄ t̄ñi ík̄f̄á sogw̄f̄ ḡirisf̄ im̄ixar̄igf̄áp̄i t̄ñi nán̄i ñigw̄f̄ seáyi e ron̄igín̄ir̄i xw̄ir̄f̄á mik̄ixepan̄i.” raríñagf̄ arf̄á win̄anigín̄i.

⁷ B̄ikw̄fnam̄i tam̄ixín̄íþf̄ ám̄i b̄i arf̄kíáná d̄íñf̄ t̄ñf̄ imónigf̄á yoparo “Eín̄i.” raríñagf̄ arf̄á n̄wir̄fná

⁸ wen̄íñf̄ éáyf̄ wínñanigín̄i. Osf̄ siyó r̄ñf̄ wo wínñanigín̄i. Osom̄i xen̄weaño —O xegf̄ yoþ̄ Þ̄iyoyi w̄ir̄in̄ñorin̄i. O xen̄weañagf̄i wínñanigín̄i. Þ̄iyíñf̄ Siwí An̄f̄yo Wárar̄íñoyi r̄in̄ño nawín̄i r̄f̄w̄m̄in̄i n̄ixen̄weámáná waríñagf̄i wínñanigín̄i. Gor̄ixo awaú ámá xw̄f̄á r̄ir̄i n̄ir̄im̄in̄i biaú biaú imónigf̄á bim̄i n̄iþ̄kiríná xe m̄ixf̄ nán̄i n̄wíwap̄iyiri þ̄iþ̄kím̄f̄ eri aiwá nán̄i d̄f̄w̄f̄ n̄wim̄ix̄iri þ̄iþ̄kím̄f̄ eri s̄imiárf̄ n̄wiri þ̄iþ̄kím̄f̄ eri s̄f̄wí sayf̄ oroan̄þ̄oyin̄ir̄i n̄wim̄ix̄iri þ̄iþ̄kím̄f̄ eri éisixin̄ir̄i s̄ñw̄f̄ winowár̄f̄agf̄i wínñanigín̄i.

⁹ B̄ikw̄fnam̄i tam̄ixín̄íþf̄ ám̄i b̄i arf̄kíáná nion̄i wen̄íñf̄ éáyf̄ wínñanigín̄i. R̄id̄iyowá nán̄i íraf̄ noa peyin̄íñf̄yo ín̄im̄i ámá xw̄iyf̄á Gor̄ixoyá wáf̄ ur̄imero Jisaso uréwap̄iyin̄íþ̄i aníñf̄ minf̄ x̄f̄d̄iro yaríñagf̄a nán̄i þ̄ikigf̄áyf̄yá d̄íñf̄ȳf̄ ín̄im̄i e yaríñagf̄a wínñanigín̄i.

¹⁰ Ayf̄ en̄f̄ t̄ñi re uraríñagf̄a arf̄á win̄anigín̄i, “Ámin̄áoxin̄i, aga xegf̄ b̄i imónir̄i nepaxíñf̄ imónir̄i en̄oxin̄i, s̄f̄á araríná sip̄i neaikár̄f̄á xw̄f̄áyo ñweagf̄áyo þ̄ir̄f̄ mumamó ner̄i nene neap̄ikigf̄á nán̄i en̄f̄ m̄imeá ner̄i kikiá er̄f̄ar̄in̄i?” uraríñagf̄a arf̄á n̄wiri

¹¹ n̄iyon̄i wom̄in̄i wom̄in̄i rap̄irap̄i apf̄á wen̄f̄ sepiá wú yín̄iþ̄r̄i nán̄i m̄in̄i n̄wiri re uraríñagf̄ arf̄á win̄anigín̄i, “Seyf̄né b̄i on̄imiáþ̄i s̄in̄i wen̄íñf̄ nero kikiá ñweáfr̄ixin̄i. Seyf̄né seap̄ikíþ̄apa ámá áþ̄o Gor̄ixoyá x̄in̄áiwáníñf̄ imón̄iro segf̄ sér̄ixf̄meá imón̄iro

egfá wíniyo eni xe pikíríxíníri yaiwinjipi tñni xixeni pikipírte nání weníjfi neri njweáfríxíní.” uraríjagí arfá winjanigíni.

¹² Bíkwnamí tamíxíníjfi ámi bí arfkiáná weníjfi éáyfi winíjanigíni. Poboní ayíkwí mé eri sogwí maní pípíó wáríri emá xfá ayfá nírírná ragí pwaríjfpáníjfi ríri

¹³ siní aní píríyo dání níríwómioarfná íkfá pikí sogwí siní yófi menáná rfwípi kíkídimí éaná piéroaríjfi pa axípi e piérorí

¹⁴ aní pírí íkwí wináníjfi áwíni e naxínowárínimáná mídímídání níxopéga urí dfwí níní tñni píríjwí níní tñni xámí imóníje dání níxoyfípa nurí ámi wí e imóníri yaríjagí níwiníri

¹⁵ xwíáyo dání míxí ináyfi tñni ámá wíyo seáyí e wimónígfáyfi tñni porisíyo seáyí e wimónígfáyfi tñni ámá amípi wí mímúronígfáyfi tñni ámá xwéríxa imónígfáyfi tñni ámá kodíreakí nero xínáiwáníjfi nimóníri omíjfi wíiarígfá níníyfi tñni ámá wígfí omíjfní yarígfáyfi tñni wíwaníjfyí sfíjfi ófíyo pfní njwearo dfwí sfíjfi tñni eje yimáronífmí pfní njwearo yaríjagfá winíjanigíni.

¹⁶ E nero dfwíyo tñni sfíjfiyo tñni re uraríjagfá winíjanigíni, “Sfíjfi tíyíné, dfwí tíyíné, ananí seáyí e neaíkwarímoí. Íkwíanjwínamí éfí njweajo síjwí neaníri sípísípí miáo wíkfí neaóníjfi pírí neamamóri eníjíníri rítí neateí.

¹⁷ Sfá sípíyí, sfá awaú wíkfí neaónígfí enají nání pírí neamamopísíyí ríxa nimóníni enají nání raríjwíni. Apímí gone múropaxí imóníjwíni? Oweoí.” raríjagfá arfá winjanigíni.

7

Isíreríyí 144,000 egfáyo ipíríá eagfá náníri.

¹ Apí e níwinárímaná aníjfnají waú waú xwíá sírfwí biaú biaú imoní mídímídání e éfí níroro imíjfi xwíáyoraní, rawírawáyoraní, íkfá wíyoraní, mepa oeníri imíjfi apiaú apiaú imoje baríjfi nípíroro ronajfá níwiníri

² aníjfnají ámi wo ipíríá Nwíá aníjfi siní imóníjyoyá nání íkwíroarígfápi nímaxírímí sogwí weaparíjfmí dání nípeyírí aníjfnají Goríxo xe xwíarí tñni rawírawá tñni xwírfá íkíxéfríxíníri síjwí winíjfi waú waú awamí ení tñni rfáiwá nurírná

³ áxémá níwírí re uríjínigíni, “None negí Goríxoyá ámá xegí xewaxomí dñjfi níwíkwíroro nání xínáiwáníjfi nimóníro omíjfi wíiarígfáyo siní ipíríá mimáyo míweapa enáná xámí xwíá tñni rawírawá tñni íkfá tñni xwírfá míkíxepa époyí.” uraríjagí arfá níwírí

⁴ ayí rípi eni rínaríjagfá arfá winjanigíni, “Ámá Goríxoyá ipíríá weáfá níní, 144,000 egfáyfi, ayí Isíreríyí gwí rírí rírí imónígfá níyoní dáníyíri.

⁵ Xiáwo íríjfi Judaoyárímí dání 12,000 ipíríá earo xiáwo íríjfi Gatoyárímí dání 12,000 ipíríá earo Rubenoyárímí dání 12,000 ipíríá earo

⁶ Asaoyárímí dání 12,000 ipíríá earo Napítaraioyárímí dání 12,000 ipíríá earo Manasaoyárímí dání 12,000 ipíríá earo

⁷ Simionoyárímí dání 12,000 ipíríá earo Ripaioyárímí dání 12,000 ipíríá earo Isakaoyárímí dání 12,000 ipíríá earo

⁸ Seburanoyárímí dání 12,000 ipíríá earo Josepoyárímí dání 12,000 ipíríá earo Bejimanoyárímí dání 12,000 ipíríá earo egfáyfi ayí apíríni.” rínaríjagfá arfá winjanigíni.

Ámá fá míropaxí wí Goríxomí yayí wígfá náníri.

⁹ Arfá e níwíarímaná weníjfi éáyfi winíjanigíni. Ámá ayá wí míronáríjagí winíjanigíni. Dñjfi nímorí fá ropaxí mimóníjfyíri. Ayí ámá gwí xíxegíni imónígfá níyoní dáníyíri. Gwí wírí wírí xíxegíni imónígfáyoraní, wará xíxegíni íríjfyoraní,

píne xixegíni rarigfáyorani, ayo niyoní dánjyí wí axí e nimirónáiro rapirapí apfá wenj níyínimáná ikwianwína tñi sipisipí miáo tñi agwírwámíni tñj e yayí nwiníro nání soná iwí íá nixiríro

¹⁰ meanj níriróná enj tñi re raríjagfa winíjanigíni, “Gorixo, ikwianwínamí éf nweanj ro tñi sipisipí miá ro tñi yeáyí neayimíxemeáfíwaúrini.” ráná

¹¹ ikwianwína tñi áminá 24 e níjweaxa pugfáwa tñi dñj tñj imónigfá awaú awaú tñi áwini e enáná aníjaj mídímídáni xapíxapí nímudímoro rogíáyí ikwianwínamí símímanjrwámíni nípkínímearo Goríxomi yayí numeróná

¹² re raríjagfa arfá winíjanigíni, “Ripi aga nepa imónini. Negí Gorixo yayí umepaxo imóniri seáyí émi umepaxo imóniri nñi nání dñj aumaúmí iníjapaxo imóniri yayí wíjapaxo imóniri weyí umearíjapaxo imóniri seáyí e níneaimóniri neamejweapaxo imóniri enj síxí eáníjapaxo imóniri enj enagi nání aníj miní íníná e e néra úwanigíni. Nepa xixeni e imóníwinigíni.” raríjagfa winíjanigíni.

Rapirapí ragí sipisipí miáoyáyo igfá eáfáyí nánirini.

¹³ Síjwí e winaríná áminá e níjweaxa pugfáwa wo re nírinigíni, “Ámá rapirapí apfá wenj níyínimáná re rogí tñj gíyíriní? Gímí dání báfáyíriní? Joxí níjfarani?” nírfagi

¹⁴ nioni re uríjanigíni, “Oweoi, ápoxini níjfarani.” uríagi o re nírinigíni, “Ámá tñj xeaníj xwíarími bí tñi xixeni mimóní seáyí e imóníj wímeanjpimi dání báfáyíriní. Wigí rapirapí ragí sipisipí miáoyáyo igfá eááná apfá wenj imóníjriní.

¹⁵ Ayínáni Goríxoyá ikwianwínamí símímanjmi dání éf níroro xegí anj jwíá riwámi dání ikwáwíyirani, áríwíyirani, Goríxoyá apaxíjpaníj imónigfáyí wíiaríjgápa axípi wíiaríjgáriní. Íkwianwínamí éf nweanjo aníj símanjwíni j yeáyí wímíxínífarini.

¹⁶ Ámá tñj ámi bí agwí nání mepa ero iníjgí nání mwinípa ero sogwí xaiwí mwanípa eri amípi wí wigí waráyo rímmeníjwíni j mweánípa eri enífarini.

¹⁷ Ayí ripi nánirini. Sipisipí miáo, ikwianwínamí áwini e éf rojo sipisipíyo xiáwo píraníj mearíjpa ámá tñj axípi nímeríná iníjgí símíj ayí níriní dñj níyími j imóníjri nání tñj e níjemeámí unífarini. Xeaníj wímeaaríná jwí eearíjgápi ení Goríxo síjwíríxí nñi kwíkwírími winífarini.” nírinigíni.

8

Sipisipí miáo bíkwíyo tamíxíníj yoparípi arfíkiní nánirini.

¹ Bíkwínamí tamíxíníj yoparípi arfíkiní re imóníagi winíjanigíni. Anínamí níjifá nímonáiri bí onímíapi e nemáná enáná

² aníjaj Goríxoyá agwírwámíni rogí wé wíúmí dánj waú imóníjgáwamí pékákí wé wíúmí dánj waú wíagi winíjanigíni.

³ Aníjaj ámi wo píreríxí síj gorf tñi imíxíníj wina íá níxírími níbirí íráf síj gorf tñi imíxíníjipi tñj e —Apí ikwianwínamí agwírwámíni oníjpirini. Apí tñj e éf róáná xwíyíá ámá Goríxoyá imónigfá nínyí xíomi rírimí wíaríjgápi —Apí íráfyo nanjwí rídiyowá yaríjgápiníj wenjpirini. Apí tñi nawíni ríá oíkeaárini íkíá dífá ríá yeááná dñj nanj eearíj xwé bí míni wíagi

⁴ aníjajo e ríá íkeaaráná xegí wéyo dání íkíá dífápiyá sínadíj tñi ámá Goríxoyá imónigfá xíomi yaríj wigíjapi tñi nawíni xíó síjwí aníje peyíagi nioni síjwí níwiníri

⁵ aníjajo píreríxí síj gorf tñi imíxíníjna ámi nímeari ríkwamíj íráfyo wenjpi níxerí píreríxínamí magwí níyárimáná xwíáyo mamówárinigíni. Mamówáraná akírwí ríri íkaxí ríri ápianwí ókirí poboní eri éagi winíjanigíni.

Aníjaj waú waú pékákí ríjgá nánirini.

6 Aníjnají wé wíúmí dání waú, pékákí wa t́nì xixenì xirígíáwa pékákí raníro nánì nimíxárinímáná

7 wo iwamíó pékákí ráná re eníjínì. Aníjnaíkí t́nì ríá t́nì ragí t́nì nawínì xwíáyo piéroráná xwíá nírínì biaú bí eníjipi bíbimì eníyí amípi ríá nínowáriríná ará nínì nínírì aí íkíá oríwámì dánì nì nepeárfagí wíníjanigínì.

8 Aníjnají ámì wo pékákí ráná re éagí wíníjanigínì. Bí d́wí míjì xwé ápiáwí wearíjípíníjì imóníjipi rawírawáyo mamówárináná rawírawá nínì biaú bí imóníjipi bíbì apì nípínì ragí imónírì

9 nanjwí amípi rawírawáyo yaríjýyí nínì biaú bí eníjipi bíbì píyí erì ewé amípi rawírawáyo waríjýyí nínì biaú bí eníjipi bíbì xwíríá ikíxénírì éagí wíníjanigínì.

10-11 Aníjnají ámì wo pékákí ráná re éagí wíníjanigínì. Siníjì xwé wo —O xegí yoí Yíkí Yaríjoyí ríníjorínì. O uyíwí wírì ápiáwí níweríníjì anínamì dánì nípiéroríná iníjígí wearíjýyí t́nì símíjì meaaríjýyí t́nì nínì biaú bí imóníjýyí bíbimì piéroráná apì nípínì yíkí imóníjínigínì. Ámá iníjígí apimì níníróná yíkí imóníjagí nánì obaxí péagíá wíníjanigínì.

12 Aníjnají ámì wo pékákí ráná re éagí wíníjanigínì. Sogwí pírfí rakínírì emá pírfí rakínírì siníjì pírfí rakínírì éagí nánì ikwáwíyíná biaú bí imóníjipi bíbimì dánì síá níyínárírì sogwí manípa erì áríwíyíná biaú bí imóníjipi bíbimì dánì enì síá níyínárírì emá t́nì siníjì t́nì wíá mókípa erì éagí wíníjanigínì.

13 Nionì ámì weníjì éáyí apurí wo aní pírfínamì ayá áwíníyo nípuríná eníjì t́nì re raríjagí aríá winíjanigínì, “Ine, aníjnají awa waú wo yoparowa, ríxa pékákí nírfírì nánì imóníjoi. Awa ráná ámá xwíáyo njweagíáyo wímeanípi nánì ine! Ine!” raríjagí aríá winíjanigínì.

9

Aníjnají awaú awaú pékákí nírfímáná enáná ámì wo ríjìjì nánírínì.

1 Aníjnají pékákí xirígíáyí yoparfí waú wo awayá wo pékákí ráná nionì siníjì anínamì dánì piéroní wo xwíámì weníjagí níwínírì síjomi sírfírkí yoparfí bí mimóníjýyì nánì kípi wíagí

2 o nurì sírfírkí yoparfí bí mimóníjýyì íkwíáná re éagí wíníjanigínì. Síjwiríá ríá xwé bimì roníjipimì dánì awímíjíníjì nítfíríná sírfírkí ayimì dánì peyíagí wíníjanigínì. Peyíáná sogwí íkwapíjì mearí agwíníjì táríjagí nánì aníjì pírfí síjání mepa erì yaríná wíníjanigínì.

3 Áxwaxí síjwiríá apimì dánì peyeamiaríjagí wíníjanigínì. Wáre xwíáyo eníjipi sídíníjì waríjípa áxwaxí apì enì xe wáreníjì sídíníjì opaxí imóníwínígínírì Goríxo síjwí níwínírì

4 áxwaxí apimì njwí ikaxí re uríníjagí wíníjanigínì, “Ará t́nì íkíá t́nì amípi sowíníjì imóníjipi t́nì nínírì kírfíjì mípímíxípanì. E nerì aí ámá Goríxoyá mimónípa nero nánì xegí ípírfíá meáníjígíáyo ananì xwíríá ikíxéríxínì.” uríníjagí níwínírì

5 ámá ayo xwíríá níkíxeríná xe píkíríxínírì síjwí mívíní nerì ríníjì bí —Ríníjìjì áxwaxí ayí wíaríjipi wáre ámáyo sídíníjì óáná ríníjìjì wíaríjipi, ayí axíjíníjì imóníjipírínì. Ríníjìjì apínì níwíá waríná xe emá wé wú núnì pwéwínígínírì síjwí wíníjagí wíníjanigínì.

6 Áxwaxí apì ámá ríníjìjì ayíkwí mívínípa yaríná ríxa “Opémínì.” níwimóníro íkíníjìjì sípi níwíníro “Aríge neríná péminírénì?” níyaiwíro aiwí íná wí nípepaxí imónípírfíámanì.

7 Áxwaxí ayí osí ámá míxí nánì nímeámì nuríná níkíníjíníjì yímároarígíápa imóníjagíá níwínírì wígí míjýyo amínanjwí síjá gorí t́nì imíxíníjínáníjì d́kíníro símímaníjì ámá símímaníjíníjì íníro

8 wigí díá sepiá apixí wíwayáníj wero wigí síwanj pusí sayí raionfyi ríníjyíyá síwanjíníj wero

9 agwíríwámíní níkíníj kapá tñí imíxíníj náníj níríríníro enagí wíníjanigíní. Íwí wigí nípípíka nuróná raríníjpi, ayí osí obaxí míxí nání nímeámi nuríiná raríníjpa rírí osí karí obaxí míxí nání níropémí nuríiná raríníjpa rírí yaríníjagí wíníjanigíní.

10 Wigí íkwémíjfyi wáre sídíníj waríníjyíníj imóníjagí wíníjanigíní. Ámáyo emá wé wúmi ríníj wípaxí imóníj ríráyi ayí wigí íkwémíjfyo dání sídíníj warígíáyiríní.

11 Míxí ináyí áxwaxí ayo seáyí e níwimónírí umenweanjo, ayí aníjají siríríkí yoparí bí mimóníjfyimi menweanoríní. O xegí yoí Xibiruyí píné tñí níriríná Abadonoyí rarígíforíní. Gírikíyí píné tñí níriríná Aporiyonoyí rarígíforíní. Yoí nípiaúni mfkí ayí o íríkíarínjo enagí náníríní.

12 Ríwíyo wímeanípi nání “Ine” biaú bí ríjpi bí ríxa apí wímeanjoí. Biaú apimi ríwíyo imóníníjpiáú síníríní.

Aníjají awa yoparo tíjjo pékákí ríníj náníríní.

13 Aníjají pékákí xírígíá awa yoparo tíjjo pékákí ráná íráf síná gorí tñí imíxíníj Goríxoyá símímaníj míní oníníjpiyá síwanj biaú biaú tñíj e dání maní bí níriríní

14 aníjají pékákí íá xírígíá yoparo tíjjomí re uraríníjagí aríá wíjanigíní, “Aníjají waú waú iníjgí Yupírétisi rapáú tñíj e gwí jweagíáwami wíkwéawárei.” uraríníjagí aríá níwirí

15 aníjají awaú awaú —Awa ríxa xwíogwí o imónírí emá o imónírí sá ayí imónírí éáná e éfíríxínírí wímíxárinjowaríní. Awa nuro ámá xwíá nírimíní jweagíáyí biaú bí imónígíá bimí pípíkímí epíríá nání wíkwéawáríagí níwínírí

16 “Ámá míxí nání osíyo xenjweagíáwa díj nímorí íá míropaxí imóníjjoí. Níní 200,000,000 imónígíáwaríní.” raríníjagí aríá wíjanigíní.

17 Osí tñí seáyí e xenjweagíáyí tñí nioní oríná níwíníríná ríjíníj imóníjagí wíníjanigíní. Seáyí e xenjweagíáyí níkíníj ríáníj ayíá rírí onagwá werí siyó rírí eníyí imaníro osí mání pusí sayí raionfyi ríníjyíyá máníjíníj imónírí osí maníyo dání ríá ápiáwí tñí síjwiríá tñí síná xegí yoí sarípá ríníj ríá síj iníjpi tñí kwíyí orí yaríníjagí síjwí wíníjanigíní.

18 Ríá ápiáwí tñí síjwiríá tñí síná ríá síj iníjpi tñí osíyíyá maníyo dání kwíyí omomí neríná xeaníj apiaú apí imóníj pimi dání ámá níní biaú bí imónígíá bimí píkiáríagí wíníjanigíní.

19 Osíyíyá sowí sídíríníj nímonímáná sífíwí sídírf máníj imóníjagí nání apimi dání ámáyo píkiarígíá enagí nání ayí wigí ení eáníj ámá píkipaxí imóníjpi maníyo dání imónírí sowíyo dání imónírí enagí wíníjanigíní.

20 Ámá níní biaú bí imónígíáyo xeaníj apiaú apí níwíkaríní bfbiaú mípíkiápiáú re egíawixíní. Wigí jwíá wé tñí imíxígíápi peá mímopa nero imíó díj wíkwíroarígíápi píní míwíarípa ero wigí jwíá síná gorí tñí imíxíro sirípá tñí imíxíro kapá tñí imíxíro aga síná tñí imíxíro íkíá tñí imíxíro yarígíápi —Apí wí síjwí anírí aríá wirí aní erí míyaríníjpiríní. Apí aníj miní íá níxíríro símí símí e mearígíápi píní míwíarípa egíawixíní.

21 Wigí píkiwxíríó néra warígíápi tñí ayí néra warígíápi tñí íwí niga warígíápi tñí íwí meamearígíápi tñí apí nípíní ení ríwíminí mímamogíawixíní.

10

Jono bíkwí onímíá bíkwí nurápírí níj náníríní.

¹ Nioní weníñfí éáyf wíññanigíñí. Aníñajf ení síxí éáníñfí ámi wo —O agwí xopíxopí róníri xegí mññfyo opínagwíá dñkíníri nerí xegí sñmímaní sogwíññfí wfá ókírí xegí síkwíyo dání ríá ápiáwíññfí werí nemáná aníñnamí dání wepíñnaríñagí wíññanigíñí.

² O bíkwí onímiá paríññfí bíkwí íá nìxíríri síxírí nìroríñá síkwí náú rawírawáyo osaxírí onamíñú xwíáyo osaxírí nerí nìrómáná

³ pusí sayí xwéríxa raioníyí ríññfí awí nìríríñá ayá wí yaiwíámí máraríñfpa ení tñí nìrímáná enáná akíríwí wé wíúmí dání waú rayigíawixíñí.

⁴ Akíríwí wé wíúmí dání waú apí nìrayimáná enáná nioní ríxa ríwamíñfí eámíñíri yaríñá xwíyíá aníñnamí dání re ríñénapítagí aríá wíññanigíñí, “Xwíyíá akíríwí wé wíúmí dání waú apí nìríríñá ríápi ríwamíñfí meapa nerí ínímí áyá eaárei.” ríñénapítagí aríá nìwirí

⁵ aníñajf síkwí síxírí nìroríñá rawírawáyo osaxírí xwíáyo osaxírí enagí wíñfáyo wé náú nímíeyoarí aníñnamí nímíxírí

⁶ síñá womí dáníññfí nìríríñá aníñfí íníná ñweaño tñfí e dání —O aníña imíxírí amípí nñní e eníyí imíxírí erí xwíárí imíxírí amípí nñní e eníyí imíxírí erí rawírawá imíxírí amípí nñní e eníyí imíxírí erí enoríñí. O tñfí e dáníññfí aníñajo re raríñagí wíññanigíñí, “Goríxo ‘E éímíñíñí. E éímíñíñí.’ yaiwíáríñfpi síñí yómíñfí wí nenímeníñoi.

⁷ Aníñajf pékákí íá xírígíáyí yoparo pékákí ríñfápi tññíná Goríxo eníñá dání dññfí neñwíperi yumí dññfí ‘E éímíñíñí. E éímíñíñí.’ yaiwíáríñf xegí wfá rókíamoagíáwamí —Awa xegí xínáíwáníñfí nímóníro omíñfí wíiagíáwaríñí. Awamí áwaní uríñfpi tññí xíxeni axípi neníáríñí.” Aníñajo e raríñagí nìwíñíri

⁸ maní aníñnamí dání ríñénapítagí aríá wíápi ámi nìríríñá re ríñénaparíñagí aríá wíññanigíñí, “Joxí nurí aníñajf síxírí nìroríñá rawírawáyo osaxírí xwíáyo osaxírí nerí roñomi bíkwí paríññfí íá xíríñfpi kwí urápei.” ríñénaparíñagí aríá nìwirí

⁹ nioní nurí aníñajomí “Bíkwí onímiápíkwí niapeí.” urítagí o re nìríññíñíñí, “Joxí nìñírápírí nei. Nìñíñá maníyo awí píkí iníñíñfíñfí nìsírí aiwí agwíyo dání ayí yíkí ríduníññoi.” nìrítagí

¹⁰ nioní bíkwí onímiápíkwí nurápirí nìñíñá gí maníyo ayí awí píkí iníñíñfíñfí níagí aiwí nìnowárímáná enáná gí agwíyo dání yíkí nídunítagí

¹¹ awa re nìrígíawixíñí, “Amípí ámá gwí wírí wírí obaxí imóníñfíyo wímearí ámá axí e gwí móníñfí obaxíyo wímearí xwíyíá míkí xegí bí xegí bí raríñfí obaxíyo wímearí míxí ináyí obaxíyo wímearí eníápi nání ámi wfá rókíamoi.” nìrígíawixíñí.

11

Goríxo imóníñfpi nání míkí imóníñfíwáú náníñíñí.

¹ Iwamíó yaríñfí xoyíwáníñfí imóníñfí wá nìniapírí re nìríññíñíñí, “Joxí nìwíápíñímearí aní Goríxoní nání rídíyowá yaríñfíwámí xoyíwá awá tññí iwamíó e e néra urí rídíyowá nání íráf oníñfpi mímí iwamíó erí ámá nìbíro Goríxoní yayí nímearíñfíyo íá rírómfí erí ei.

² Rídíyowá yaríñfíwámí wáwámí ‘Xe oení.’ nìyaiwirí iwamíó mepaní. Ámá gwí xenwíyí wíñfí dññfí tññí xe éíríxíñíñí síñwí wíñfí enagí nání iwamíó mepaní. Wíñfí dññfí tññí neróná emá 42 pwearíñá aní ñwíápímí xórórí nero sípí wíkarípíñfíñí.

³ Sípí wíkaríñá gí ámá nioní imóníñfpi nání míkí imóníñfíwáú xe wfá urókíamopaxí oimónípiyíñíñí síñwí wíñfí awaú okíyíá wí míní bekí wú nìkíkíyíñímáná sífá 1,260 imóníñfíyí —Sífá ayí emá 42 nání xíxeni imóníñí. Sífá ayí pwearíñá ámá wíñfí íwí néra waríñfápi ríwíñmíñí omamópoyíñíñí wfá urókíamopíñfíñí.” nìríññíñíñí.

4 Awaú íkftá oripfýi riniñj waú tñi íkwianwí uyfwí ikwiáripfífta nání winiñxau tñi sfm+manj Gorixoyá —O xwftá niyoní nání Áminá imóniñorini. Oyá sfm+manj+mini roñpí yapí imónigfíwaúrini.

5 Ámá awaú tñi mîxí inarigfáyí awaúmi sipí wikáraniri nerfnáyí, awaúyá manjyo dání rftá ápiáwí nipeyearí ayo rftá ninfáriní. “Awaúmi sipí owikáraneyí.” yaiwíftá gíyí gíyo rftá apimi dání aga nîpîkipisfíriní.

6 Emá awaú wfá urókiamoarigfíyo iniá meapa oeniri añí pîrfnamí yeáyí yim+xárpaxí imóniri iniigfí ragfí imónini nání imîxîpaxí imóniri gíní gíná “Xwftáyo ñweagfáyo e owikáraiýí.” wimóníná ananí egfí dñj tñi xeanñj ayí ayí nñni wikárpaxí imóniri neri

7 xwíyftá Gorixo wfá rókiamóisixiniñri uriniñpí tñi xixeni rîxa nurárimáná enáná nanwí mîxí yarñj sirîrîkfí yoparfí bî mîmóniñfíyimi dání peyeañó awaú tñi mîxí ninîro awaúmi xopîrârfí nîwirí pîkinfáriní.

8 Pîkiáná piyowaú añí xwé apimi —Añj egfí Ámináomi ení yekwîroárigfápí nání rariniñi. Añj apí nání nîrîrfná rasí nîriro Sodomíyí rîro Isipíyí rîro yarigfápirini. Añj xwé apimi awaú óf e piyí opisfíriní.

9-10 E piyí wenáná sfá wíyau wíyi nóriñi ámi wíyi órîmîniñri yarfná amá wará xixegfíni íriro egfáyo dánj tñi gwí wîrfí wîrí imónigfáyo dánj tñi pñé xixegfíni rarigfáyo dánj tñi gwí bî bî mónigfáyo dánj tñi nîbîmiro xe piyowaúmi xwftá oweyárfpoyiniñri siñwí mîwîniñpa nero siñwí nîwînayiro wfá rókiamófiwaú, amá xwftáyo ñweagfáyo rñniñj ayíkwí nîwia múfiwaú rîxa péagfí nání ayí yayí seáyimí dání néra upîrfáriní. E neróná aiwá xwé nimîxiro nîga uro wigfí amáyí yayí owiniri amipí nanjyí anftá yanj inîro néra warfná

11 rîxa sfá wíyau wíyi nórimáná wíyíjimi áwini e dání re enînigini. Gorixo xfómi dání ámi awaúmi dñj sixí uyáraná awaú ámi siñj neri éf rogísisixini. Éf róaná amá awaúmi siñwí wînyarigfáyí dñj niyága nuro wáyí ayíkwí mîwinarfná

12 awaú xwíyftá bî añfnamí dání enj tñi re rînénapfagi arftá wigfísisixini, “Awagwí re nání yapípiyí.” Arftá e nîwiri agwfí tñi añfnamí nání peyarîñagfí awaú tñi mîxí iniigfáyí siñwí wînowáraná

13 axíná re enînigini. Poboní xwftá yaiwiámí enînigini. Xwftá yaiwiámí éaná añj añj apimi mîriniñj wé wúkaú imóniñpí bî nîpini pînanowiri amá e ñweagfá ení 7,000 penowiro éagfta añj apimi ñweagfá mîpéfáyí enj óf nikárinîro Nwftá añfnamí ñweañomi seáyí e numeróná “Enj eánîñoxí, ayí joxîrini.” urarîñagfta wîniñjanigini. Nioní oriñá nîwîniñfná e wîniñjanigini.

14 Rfwtáyo wímeanpí nání “Ine” biaú bî rfîpí áwini e enjpi rîxa apí imónigoí. Apimi rfwtáyo imóniniñpí añniñ imóniññoí.

Añfnajfí pékákfí xirigftá yoparo pékákfí rñj nánirini.

15 Añfnajfí pékákfí xirigftá wé wíumi dánj waú imónigfáwa yoparo pékákfí ráná añfnamí dání manj obaxí enj tñi re nîrîga warîñagi arftá wiñjanigini, “Xwftárimí menjweapaxí nání imóniñpí siní wíyfyá marftái, rîxa negfí Ámináo tñi xegfí amá nene yeáyí neayimîxemeanfta nání oyá dñj tñi arfowayá xwftá piaxíyo dání iwiaronfoyí rarîñwáo tñi awaúyápinîrini. O wí anftá mimóní anñj íniná nîñwearí menjweanfáriní.” nîrîga warîñagi arftá nîwirí

16 amá amíná 24 Gorixo tñj e íkwianwíyo éf nîñwearo xapîxapí nîñweaxa pugftáwa wigfí sfm+manj+mini nîpîkinîmearo Gorixomi yayí numeróná

17 re urarîñagfta arftá wiñjanigini, “Áminá Gorixoxini, enj sixí eánigftá niyoní seáyí e wimóniñnoxini, ríná ñwearí enjíná dání anñj ñwearí enjoxini, joxí enjíná dání enj sixí

eánijí néra bagípi tñi rixa xixeni neri xwárími iwamó meñweañagi nání none yayí siarñwini.

18 Ámá gwí bi bi mónigá nñi joxi nání wikí níróniro ‘Omí ínimi wí wurñaníméwini.’ yaiwíagá aiwi joxi ayo wikí wónijípi wíwapiyiríná rixa nimóninijoi. Ríná ámá pegáyo xwirixí numeri eyeyíromí wirínárini. Ríná wfá rókiamoarigá, dixí rínáiwánijí nimóniro omijí siarigáyo yayí nñwimori ‘Api wíimigini.’ yaiwíñípi mñi wirí ámá dixí imónigá joxi nání wáyí nñsiro píranijí xídarigá, siyikwñinijí imónigáyorani, xwénijí imónigáyorani, ayo eni yayí nñwimori ‘Api wíimigini.’ yaiwíñípi mñi wirí ámá xwárími xwirí ikixearigáyo xwirí wikixerí eríná, ayí rixa rínárini.” rarñagá arí nñwirí wññanigini.

19 Gorixoyá aññ ñwá aññnami eniwá fkwíniri bokisí xwíyá Gorixo eníná réroárñípi nání imixinijíwá aññ iwámí dání sññání imóniri éaná re enñnigini. Ápianwí ókímixayiri ikaxí rayiri akiríwí rayiri poboní eri aññnaikí ayá wí eri éagi wññanigini.

12

Ekñijí iwí wo inñípi tñi apixí wí inñípi tñi nánirini.

1 Ekñijí aññ píñyo ayá síwí ropaxí bi nñríná rípi imóninñigini. Apixí wí —Í sogwo rapñrñññí yíniri xegí síkwí emáomí ikwiáriri amññawí sññ wé wúkaú síkwí waú tññí dñkíniri nemáná

2 niaíwí agwí enñrini. Í niaíwí xñrñmñiri nání sññwí wanarñnagi rñññí ayíkwí mñwinarñnagi nání “Aññni oxñrñmñini.” nñyairí “yeyí” rññnigini.

3 Ekñijí ámi bi aññ píñyo nñríná rípi imóninñigini. Iwí ayá rññí xwé wo —O mññí wé wíumi dññí waú imori síwanñ wé wúkaú mññyo dání rémówapiri dññí mññí ináyí dñkínarigá imónijí wé wíumi dññí waú mññyo xixeni nñdñkíga uri enñrini. O aññ píñyo e sññání nimóniri re enñnigini.

4 Sññí biaú bi egá bimí xegí sowí tññí aññnami dání airáíromí énapáná xwáyo píérñnowinñigini. E nemáná iwí xwé “Apixí niaíwí xñrñmñiri yarññí rixa niaíwí xñráná oroanmñini.” nñyairí imí agwírwámñini uroñáná

5 í niaíwí oxí womí —O ainixí wá íá nñxñrñri ámá gwí bi bi mónigá nñyoní umenñweañá nání imóniri xwíyá xíoyápimí mñmúropaxí imóniri enñorini. Omí í xñrññnigini. Niaíwí omí nñxñrñmáná enáná íwo Gorixoyá dññí tññí xfo ikwianwñnami ñweañe nání nñpeyiri ñweañáná

6 apixí ámá dññí meanñí e nání éf unñnigini. Gorixo í e nání éf nurí ñweáwinññirí aññññí wimixiyáññe nání nurí ñweañáná aiwá nñwiro píranijí mearñná síá 1,260 nóra unñnigini.

7 Aññnami dání mññí nñnowiápnñróná aññnají Maikoroyí rñññjo tññí xegí aññnajowa tññí mñdání nñrómáná iwí xwé tññí mññí nñróná iwo eni aññnají xñomí xídarigáwa tññí mñdání nñrómáná mññí nññiro aí

8 iwowa enñ mñweánñpa nero nání sññí aññnami ñweapaxí mñmónñnagá nání

9 Maikorowa iwomí mamówárénapiñgáwixini. Sidiro eníná dání oboyí rññro Setenoyí rññro egfo, ayí orñni. Ámá xwáyo ñweagá nññí íwí oépoyññiri yapí nñwíwapíya warñño, ayí orñni. Omí xwáyo nání mamówárénapiñro aññnají omí nññí dññro yaríñgáwami mamówárénapiñro éagá

10 nioní aríá wíáyí aññnami dání xwíyá bi enñí tññí re rññenarñnagi aríá wññanigini, “Gorixo enñí eánijí xfo imóninñípi tññí eri ámá xfoyá imóninñíyo yeáyí uyimixemearí mññí ináyí yapí nimóniri xwioxíyo mñmeámí neri umenñwearí eni rixa agwírnini. Yeáyí uyimixemeaná nání oyá dññí tññí aríwayá xwíá piaxíyo dání iwiaroño, o xegí néní tññjo nimóninñíyo dání ámá xwáyo ñweagáyo

wíwapìyìnì rìxa agwìrìnì. Ayí rìpì nánìrìnì. Jìsasomì dìnṅfì nìwìkwíroro nánì xexìxexìrìmeá imónìgíáyò xwìyíá uxekwímoayarìṅomì —O negí Gorìxoyá sìnṅwíyo dánì ikwáwìyiranì, áríwìyiranì, xwìyíá uxekwímoayarìṅorìnì. Omì rìxa xwíáyò mamówáríárìnì.

¹¹ Negí nìrìxìmeáyí ‘Sipìsipí miáo nene yeáyí neayimìxemeanífa nánì neapeìṅrìfànì?’ nìyaiwìro ragí oyáyò igíánìṅfì eánìro o nánì xwìyíá wá urìyìro nerìṅfìyo dánì obomì xopìrárí wíárìnì. Ayí omì xopìrárí nìwirìná wìwanìṅfìyí wá mumìxìnì ‘Wa nene Jìsasomì xídarìṅagwì nánì nìneapìkìroná ayí anìnì xe oneapìkìpoyì.’ nìyaiwìro xídìgíáyírìnì.

¹² Ayìnánì aṅfì rìnaxì t́nì re ṅweagíáyíné t́nì dìnṅfì nífá oseainìnì. E nerì aí xwíárìxì t́nì rawìrawáwáxì t́nì ine! Obo xwíárìmì seyíné t́ṅfì e nánì rìxa wéṅ eṅagì nánì rarìṅìnì. O ‘Anìṅfì xwíárìmì nìṅweámáná epaxonìmanì. Re enì pírí nìrakipírì aṅwì ayorífanì?’ nìyaiwìrì nánì xegí wikí nónìrì seainìpì ríá ápiáwíṅfì imónìṅagì nánì ine!” Xwìyíá aṅfìnamì dánì e rìnénaparìṅagì aríá wìṅanìṅìnì.

¹³ Iwí xwéó “Rìxa xwíárìmì rìnìmamówárénápáoi?” nìyaiwìrì apìxí niaíwí oxo xìrìfìmì mìxí eaaxídìṅṅìnì.

¹⁴ Mìxí eaaxídìṅṅì aí apìxí ámá dìnṅfì meaníyo xíí nánì wimìxìyárinṅe nánì nìpìpìka ounìrì nabìkìnáo ìwí wìnìxaú ìmì uṅwìráráná í sidìro t́ṅfì e pínì nìwìárìmì nìpìpìka nurì e ṅweaṅáná xwiogwí waú wo nìmúrorì ámì wo áwìnì e imóníe nánì aiwá nìwìro píranìṅfì umegíawìxìnì.

¹⁵ Sidìro iniìgí xegí maṅfìyo dánì peyeáú iniìgí waxíṅfì nùmì nurì ìmì nìxemì nìwerì opìkinìrì imìxowáríagì aí

¹⁶ xwíárì apìxímì arìrá nìwirìná re eṅṅìnìṅìnì. Iniìgí waxí iwí xwéó apìxímì opìkinìrì xwìríá dowáríú xwíárì xegí maṅfì nexoarì nìṅṅìnì.

¹⁷⁻¹⁸ Iwo sìnṅwí e nìwìnìrì apìxí nánì wikí ríá ápiáwíṅfì nìwónìrì nánì niaíwí apìxí í xìrìṅfì wìnìyo mìxí wimìnìrì uṅṅìnìṅìnì. Ayí ámá sekaxí Gorìxo urìṅfìpì xídìro xwìyíá Jìsaso nánì rìṅfìpì dìnṅfì f́á xìrìro yarìgíáyí eṅagì nánì ayo mìxí wimìnìrì nánì nurì rawìrawáyo imañfì e éfì roárìṅṅìnì.

13

Naṅwí mìxí yarìṅfì rawìrawáyo dánì f́wiaparìṅagì nìwìnìrì o sìwanṅfì

¹ Nionì naṅwí mìxí yarìṅfì wo rawìrawáyo dánì f́wiaparìṅagì nìwìnìrì o sìwanṅfì wé wúkaú rémówapìrì mìnṅfì wé wíúmì dánṅfì waú imorì eṅo xegí sìwanṅfì wé wúkaú apimì wámìnì wámìnì dírì mìxí ináyí d́kínarìgíápì nìd́kíga urì xegí mìnṅfì wé wíúmì dánṅfì waú apimì womìnì womìnì yoí Gorìxomì ikayíwí umeararìgíápì ríwamìṅfì nìṅwìrárìga urì eṅagì wìṅṅanìṅìnì.

² Naṅwí mìxí yarìṅfì nionì sìnṅwí wìnìf́áo pusí sayí papearìxí imónìṅfì repatíyì rìnìṅfìyìṅfì imónìrì xegí sìkwí ayí naṅwí beyáì rìnìṅfìyìyápìṅfì imónìrì xegí maṅfì ayí pusí sayí raioníyì rìnìṅfìyìyánìṅfì imónìrì eṅorìnì. Iwí xwéó naṅwí mìxí yarìṅfì xífo t́nì xìxenì oimónìrì sìnṅwí nìwìnìrì nánì eṅfì eánìṅfì xífo yarìṅfìpì sìxí umìmorì xífo ámáyo seáyì e nìwimónìrì umenṅweaarìṅfìpa axìpì oimónìrì wimìxìrì xífo nénì t́ṅfì seáyì e imónìṅfìpì axìpì oimónìrì wimìxìrì eṅorìnì.

³ Mìnṅfì wìyìmì mìnṅfì rogíá igí ayí nìpìkipaxí rogíánìṅfì imónìṅagì wìṅṅanìṅìnì. Ámá xwíá nìrìmìnì ṅweagíáyí “Naṅwo arìge nerì sìnṅfì eṅfìrìfànì?” nìyaiwìro o nánì ududí nìwìnìróná nìxídìro

⁴ iwo naṅwomì xífo nénì t́ṅfì imónìṅfìpì axìpì wimìxíí eṅagì nánì xíomì seáyì e numero naṅwomì enì axìpì seáyì e numeróná re nìra ugíawìxìnì, “Naṅwo t́nì go xìxenì imónìnì? O t́nì go mìxí xìxe inìpaxí imónìnì?” nìra ugíawìxìnì.

⁵ Gorixo nanwo xegí dínjé t́nì xe manjé nìyoámorì weyí nìmenìrì ikayíwí nìnimeara úwínìgínìrì sìnwí wínìrì emá 42 múroaríná apì enfa nánì nénf t́ñjóníjé nìmónìrì éwínìgínìrì sìnwí wínìrì éagí

⁶ o re enjínigínì. Manjé nìyoámorì Gorixo nánì ikayíwí nìmearìríná oyá yoíyo ikayíwí mearìrì anjé ñwíá oyáiwá nánì ikayíwí mearìrì anjénamì ñweagíáyí nánì ikayíwí mearìrì enjínigínì.

⁷ Gorixo amá xíoyá imónìgíáyó nanwo xe mǐxí nìwirì xopìrárí wíwínìgínìrì sìnwí wínìrì xe nénf t́ñjóníjé nìmónìrì amá gwí wírí wírì nìyonì t́nì wará xìxegínì írìgíá nìyonì t́nì píné xìxegínì rarìgíá nìyonì t́nì gwí bì bì mónìgíá nìyonì t́nì ayo seáyì e wimóníwínìgínìrì sìnwí wínìrì enjínigínì.

⁸ Ayínánì amá xwíáyó ñweagíáyí nínì — Amá enjíná Gorixo xwíarì imìxíníná dánì wigí yoí íkwí dínjé nìyímínjé meapírfá nánì ñwiráríníjénamì — Ana sipìsipí píkìgíoyánarínì. Anamì yoí ñwiráríníjéyí maríáí, amá yoí mìnñwiráríníjéyí nanwo nene nánì yayí owinìrì seáyì e umepírfárinì.

⁹ Amá aríá t́gíáyíné enjánáyí, aríá ókiarí mónípoyì.

¹⁰ Amá Gorixo “Xe gwí uyífrìxínì.” wíaiwínjé go go apimì wí múropaxí imónínfámanì. Amá “Kirá t́nì xe píkífrìxínì.” wíaiwínjé go go apimì wí múropaxí imónínfámanì. Apì imónánáyí, Gorixoyá imónìgíáyíné segí dínjé wíkwíroarìgíápi pínì mìwiárí aníjé miní xwámámí nìwia úfrìxínì.

Nanwí xwíáyó dánì fwiapíño nánìrínì.

¹¹ Nionì nanwí amì wo xwíáyó dánì fwiaparíñagí nìwínìrì o sipìsipí miá mìnñyo dánì síwanjé wíyáú rémoaríñjépa rémorì xegí xwíyíá nìrìríná iwí xwíyíá raríñjépa rìrì yaríñagí wíníñanigínì.

¹² O nanwí xámì fwiapíño yá nénf imóníjé nìpimínì dánì nìwiiríná amá xwíáyó ñweagíá nínì nanwí xámì fwiapíño, igí nìpíkìpaxí wenjomì nupfínìmearo seáyì e umépoyínìrì mírákfwíkwí wíaxídirì

¹³ emímí ayá rìwamónìpaxí xìxegínì bì erì neríná amá sìnwí anígíe dánì oyá dínjé t́nì ríá wearíñjé bì aí anjénamì dánì xwíáyó piérónapayaríñjépi t́nì yapí wíwapíyaríñjérínì.

¹⁴ E neríná emímí Gorixo nanwí wíoyá nénf t́ñjé imóníjépipimì dánì xe wíwapíyipaxí oimónìrì sìnwí wínífipimì dánì amá xwíáyó ñweagíáyó yapí nìwíwapíyirì re uraríñjérínì, “Xwíáyó ñweagíáyíné xopaikígí nanwí mìnñ rogíá amì sìnjé imóníjóníjé imóníjé bì nìmìxìro éí urárárípoyì.” uraríñjé enagí nánì

¹⁵ ayí e éaná nanwí ríwíyo fwiapíño xopaikígí imóníjépi nìmearì sìnjé oenìrì símf ófyo dánì pírámí wíáná sìnjé imóníjínigínì. Gorixo nanwí xwíáyó dánì fwiapíño xegí wóníjé xopaikígí imóníjépipimì símf ófyo dánì pírámí wífipimì dánì xe sìnjé nìmónìrì xwíyíá rìrì amá xébimì xómíñjé nìyíkwiro seáyì e mumearìgíáyó opíkìpoyínìrì rìrì epaxí imóníwínìgínìrì sìnwí wíníñjé enagí nánì e imóníjínigínì.

¹⁶ Nanwí xwíáyó dánì fwiapíño e nemáná xíoyá manjéyo dánì amá nìyonì síyìkwíníjé imónìgíápiamìranì, mamadfrìxamìranì, amá amípí wí mímúronìgíáyoranì, uyípeayí imónìgíáyoranì, amá xínáiwáníjé nìmónìro omíñjé wíiarìgíáyoranì, wíwínì meñweánìgíáyoranì, ayo nìyonì ipíríá nearíná wíyo wé náúmì earo wíyo mimáyo earo egíawixínì.

¹⁷ E neríñjéyo dánì amá ipíríá nanwoyá yoí t́nìranì, nabá xíoyá yoípiranì, xìxenì imóníjépiranì, meánìgíáyí aiwá nìpírì nánì b́f ero aiwá nìgwí meapírì nánì b́f ero epaxí mímónìpa egíawixínì. Ipíríá eánìgíáyínì ananì b́f epaxí imónìgíawixínì.

¹⁸ íá roarìgíáyíné, seyíné píraníñjé dínjé neñwìperínáyí, re éfrìxínì. Nabá nanwí oyá yoí t́nì xìxenì imóníjépi, ayí amá wo nánì ríníñagí nánì amá dínjé íá xìrìgíá gíyí

giyíné, nabá oyá yoí nánipí píraniní íá rórixini. Nabá oyá yoí nání riniñpí, ayí 666 apírini.

14

Ámá 144,000 imónigfápi nánirini.

¹ Nioní weniní éáyí wininjanigini. Sipisipí miáo díwí mñí Saioniyí riniñpimi éf ronagí sñwí níwiniri ámá 144,000 imónigfáyí —Ayí yoí xíoyá tñí xanoyá tñí ríwamini mimáyo eánigfáyirini. Ayí o tñí nawini éf ronagía níwiniri

² arfá wíáyí winjanigini. Anínamí dání ikaxí bí níriniríná ikaxí iniigí iyakwí obaxí nídiroríná rariñpa riri akiríwí ení tñí níriniríná rariñpa riri ikaxí ámá kitá eaarigfáyí kitá eaaríná rariñpa riri yaríngagí arfá winjanigini.

³ Gorixoyá ikwianwina tñí dñí tñí imónigfá waú waú awa tñí áminá 24 e niñweaxa pugfáwa tñí wigí símimaníríwámíni ámá 144,000 ayí éf nírómáná soní sñí bí rariñgafá arfá winjanigini. Soní rariñgá api ámá xwíáyo dání wí níjáfá imónipaxí menini. E dání 144,000 imónigfá xó nupeiriniñpimi dání gwíniñí uroayíroníyíni anani níjáfá nimóniri ríparini.

⁴ Ámá apíxí tñí íwí minípa nero piaxí míweánarigfápa ayí ení ñwáfápi sñí íá míxírarigfá enagí nání Gorixoyá sñwíyo dání piaxí míweánarigfáyirini. Sñí apíxí tñí memegfáyirini. Sipisipí miáo gími gími úmí anani númi xídarigfáyirini. Ámá niyoní dání gwíniñí Gorixoyá roayíroníyí xó nání tñí sipisipí miáo nání tñí aiwá níwákwíniñí imóniniñí.

⁵ Yapí níriro xwíyáfá óf e rariñgáfámani. Raminiñgáfáirini. Xwíyáfá bí xímeapaxímani.

Aníñají waú wo xwíyáfá rígfá nánirini.

⁶ Aníñají ámi wo aní píryó ayá áwinimi nípipíka waríngagí wininjanigini. O ámá xwíáyo ñweagfáyo gwí wírí wírí imónigfá niyoní tñí píné xixegíní rariñgá niyoní tñí wará xixegíní iniñgá niyoní tñí ayo niyoní xwíyáfá arfá níwiríná yayí winipaxípi —Api aniní rínaríníapirini. Api wáf urini nání tíñorini.

⁷ O ení tñí re riniñigini, “Gorixoyá, anína imíxiri xwíarí imíxiri rawírawá imíxiri iniñgí símíniñí imíxiri eno ámá niyoní eyeyírómí eníná ríxa ríná enagí nání omí wáyí wíro seáyí e umíeyoaro o nene nání yayí owiniri seáyí e umero éfrixini.” Aníñajo nípipíka nípuríná e rariñgagí wininjanigini.

⁸ Aníñají ámi wo ríwíyo aní píryó áwinimi nípipíka nípuríná re níra puñigini, “Aní xwé Babironiyí riniñpí ríxa xwírfá ikíxenarínini. Oyí, ríxa xwírfá ikíxenarínini. Ámá wí wíyo papíkí oépoyiniri iniñgí wainí mñí níwíro wíwapiyarigfápa aní api ení íwí xébi inaríñpa gwí bí bí mónigfá tñí ení íwí axípi oinípoyiniri wíwapiyiniñí.” níra pwaríngagí wininjanigini.

⁹ Aníñají awaúmi ámi ríwíyo wo nípuríná ení tñí re níra puñigini, “Ámá nanwo tñí óniñí xopaikigí imíxiniñpí tñí awaú nene nání yayí owiniri xómiñí níyíkwíro seáyí e umero ipírfá oyá mimáyorani, wéyorani, eáníro yarigfá gíyí gíyí

¹⁰ wikí Gorixoyá aga ayíkwí míwóniniñpí wí múropírfámani. Iniñgí wainí míxí yariniñí nípirfáirini. Wainí oyápi, ayí míxí bí onímíapi éwiniginiñí aga iniñgí tñí gwíaumí neri yiniñpí marfái, wainí api míxí ayíkwí mepa éwiniginiñí iniñgí tñí gwíaumí mé wainí aíníni síxí oyá wikí óniñíniñí imóniniñíwámí ininiñpíirini. Ámá ayí wainí api níriniríní neróná re epírfáirini. Aníñají Gorixoyáowa tñí sipisipí miáo tñí awa sñwí wininjaná riniñí sñá saripá riniñpimi dání tñí ríá apíawí weariniñpimi dání tñí xaíwí níwiniri mímeniníwí nura unfáirini.

11 Rfá mimeniñwí urariñpimi dáni siñwirfá peyariniñpi aga ná rfwíyo dáni aí pñni bi mwiárf aniniñ miní peyaríná áamá ayf ikwáwiyirani, árfwiyirani, bi kikiíá ñweapírfá menini. Áamá nanwo tñni óniñ xopaikigí imixiniñpi tñni awaú nene nani yayf owininiñ xómiñ niyikwiro seáyf e umero ipírfá xegf yoí nani eánro yarigfáyf e epírfáriní.” Aníñajo apí e nira pwariniñagi winiñanigini.

12 Áamá Gorixoyá imónigfá xwámám niwía warigfáyf re epírfáriní. Sekaxí o riñpi xaiwf fá xiriro Jisasomi diñf wikwíroarigfápi xaiwf fá xiriro epírfáriní.

13 Nioni aníñami dáni xwíyá bi re rinénapaniñagi arfá winanigini, “Joxí re niriñ rfwamiñf eai, ‘Áamá Gorixo tñni ikárinigfá ríná dáni ni péa upírfáyf oyápiimi dáni yayf winipaxíriní. Kwíyípi ení re rarini, ‘Oyi, yayf owinini. Ni períná Jisasomi ni xídiro nani rfwí nirkwiniñ neriniñpimi dáni wará sanf wunariñpimi dáni gwiniñf níkwéaniñf kikiíá epírfá enagi nani yayf owinini. Ni períná wé róniñf imóniñf wiwaniniñf néra ugíá anfá wí mimónf Gorixo yayf wimonfá nani sini nimóniníá enagi nani anani kikiíá epaxíriní.’ Kwíyípi ení e rarini.’ niriñf rfwamiñf eai.” rinénapaniñagi arfá winanigini.

Xwíárimí aiwániñf mipírfíná naniñini.

14 Nioni weniñf éáyf winiñanigini. Agwí apfá weniñpimi siñwí niwiniñf ámániñf imóniñf wo apimi seáyf e éf xenweañagi niwiniñf o amíñanwí sñjá gorf tñni imixiniñf wina miñfyo díkiniñf kirá wítf aiwá wákwiarigfá ñwá xaiwf yiniñf bá fá xiriñf nemána ñweañagi winiñanigini.

15 Ámi aníñajf wo aní ñwíái wami dáni níwiapiri agwípiimi éf xenweañomi ríaiwá enf tñni re urfagi winiñanigini, “Aiwá xwíárimí dññf nñni ríxa yófirini. Ríxa nimipaxíná ríná enagi nani díxí kirápá tñni miñf niwákwiri mi.” urfagi

16 agwípiimi éf xenweaño xegf kirá xwíárimí seáyf e puwíaraúyf nñni wiárf wákwimóniniñf.

17 Ámi aníñajf wo aní ñwíá aníñami eniwami dáni fwiapaniñagi niwiniñf o ení kirá ñwá yiniñf bá fá ni maxiriñf fwiapaniñagi winiñanigini.

18 Ámi aníñajf wo —O rfá weariniñpimi xiáworini. O ridiyowá yarigfá nani íráf oniniñf tññf e dáni níwiapiri aníñajf kirá ñwá yiniñf pá fá xiriñfomi ríaiwá enf tñni niriñf re uriniñf, “Xwíárimí wainí uraxí sogwí ríxa niáf enagi nani díxí kirá ñwá yiniñf pá tñni niwákwimí nerí awí eámeámí eí.” urfagi

19 aníñajo xegf kirápá tñni wainí uraxí xwíáyo eníyf niwákwimí nerí awí neaárimáná xoyíkímí epírfá nani sñjá íkwianwí xwé eapináriñfami —Ana, ayf pírf Gorixo aga wikf niwóniri nani umamonfápi nani imóniniñfariñf. Anami xoyíkímí epírfá nani miámeámí yaráná

20 anípiimi bfaríwamiñf sñjá íkwianwíñfami xoyíkímí yaríná ragf anami dáni ni puríná waxíniñf niweri niroga niwiápnimeari osíyíyá manf tñni xiñf róniri ná mímí waxí niweri 300 kiromita wiárf múrori eniniñf.

15

Aníñajf wé wfúmi dññf waúmi pírerixí xiñf winí naniñini.

1 Nioni ekiyiniñf aníñami dáni ámi bi iníagi siñwí winiñanigini. Apí seáyf e imóniri diñf niyága upaxí imóniri enípirini. Aníñajf wé wfúmi dññf waú ámayo xeaniñf aga rfá tññf wikáripirípirini. Apí wikáriná Gorixo xegf wikf óniñfpi niyopiýarínfá enagi nani ayf xeaniñf yoparípirini. Apí aníñajf wé wfúmi dññf waú tígfáwami niwiniñf weniñf éáyf winiñanigini.

2 Rawírawániñf imóniñf gírasiniñf ririñf óniñfpi rfá tñni gwiaumí niriñf riwonagi niwiniñf áamá nanwoyá xopaikigí imixiniñpimi seáyf e mumepa ero oyá ipírfá xe

oneaeaniñi mñwiniñpa ero neriniñpimi dani xopirari egfayí kitá Gorixoxo winñyí íá nixiriñmána ririñmá òniñpimi seáyí e roñagfa winñjanigini.

³ Ayí sonñ nñriro Moseso, Gorixomi xináiniññi nimóniri omiññ wiiago répenñpi rñro sipisipi miáoyapi rñro neróna sonñ re rigfawixini, “Áminá Gorixoxini, enñ eániñgfa niyoní seáyí e wimóniñoxini, amipi joxi yariñpi seáyí e eri ámayo ududí winipaxipi eri yariñagi ranariñwariñi. Gwí wñrñ wirimi daniññ niyoní mixí ináyoxini, pí pí joxi neríñá wé róniññ eri nepáni eri yariñagi ranariñwariñi.

⁴ Ámináoxini, joxi ná woxini siyikwí minñoxi enagi nani áma giyí wáyí misipa ero seáyí e mñrimñeyoapa ero epñrñariñi? Dixí nani pñrñ numamoríñá xixeni imóniñpi tñni yariñpi rixa siñani imóniñagi nani áma gwí wñrñ wirí nñni nñbñro dixí sñmñmanññmi dani wauní nikáriññro seáyí e rñmepñrñariñi.” Sonñ nñriro e rariñagfa winñjanigini.

⁵ Api nñwiniñmána wenññ éayí winñjanigini. Anñnamí anñ ñwñáiwami inimi anñ pákiniññwá —Awá Gorixoyá anñ awawá ayá rñá wenñwariñi. Awá ñkwiniñagi nñwiniñri

⁶ anñnají xeaniññ aga rñá tñññ wikáriñpñri nani tññgfa wé wñúmi daniññ waú awa rapñrapí awiñxí apñá weri xwiniñá eari enñ yññro irñkwiniñññ sññá gorí tñni imixiniñpi xwiniññyawiñ yirónñro nemána anñ ñwñáiwami daniññ ñwariñagfa nñwiniñri

⁷ dñññ tñññ imóniñgfa waú waú awa wo nñwiáñññmeari anñnají wé wñúmi daniññ waú awami pñrerixí sññá gorí tñni imixiniññ wé wñúmi daniññ waú mñni winññigini. Pñrerixí apimiññ wikí òniññ Gorixoxo, anññ iníñá ñweañoyá magwí enñpñriñi.

⁸ Mñni wíñáñ enñ eániññ Gorixoyá imóniri seáyí e oyá imóniri enñpimi daniññ siñwñrñá xegí anñ ñwñáiwami árñó ináriññagi nani anñnají wé wñúmi daniññ waú awa xeaniññ rñá tñññ wé wñúmi daniññ waú api wikáriñpñrñe nani páwipaxí wí mimóniñagi siñwñ e winñjanigini.

16

Anñnají wé wñúmi daniññ waú pñrerixíyo inññpi mñwiárómogfa naniññni.

¹ Nioniññ arñá wíayí anñ ñwñáiwami daniññ manñ bá enñ tñni anñnají wé wñúmi daniññ waú awami re urñnéñapñagi arñá winñjanigini, “Soyíñé nuro Gorixoyá wikí òniññ pñrerixí wé wñúmi daniññ waú ayo magwí enñpi xwñáriñmi mñwiárómoaípoyí.” urñnéñapñagi arñá winñjanigini.

² Anñnají awa wo pñrerixí o xiriññna nñmeáa nuri xwñáriñmi mñwiárómoaíñá re enññigini. Áma nanñwoyapi ipñrñá eániñro xegí xopaikíñgí imixiniñpimi seáyí e umero yariñgíayí oremá sipi xwñrñá wianariñgíapi imóniñgíawixini.

³ Anñnají awa ámi wo xegí pñrerixíñna rawñrawáyo mñwiárómoaíñá re enññigini. Rawñrawá ragí nimóniri áma piyíyá pwariniñpa axipi pñpñó onñ imónariññigini. E imónaríñá amipi dñññ tñññ rawñrawáyo ñweaññyí nñni piyí yariññigini.

⁴ Anñnají awa ámi wo xegí pñrerixíñna iniññgí ná weariniñño tñni sñmñññ meariñño tñni mñwiárómoaíñá iniññgí nñni ragí imóniññigini.

⁵ Iniññgí nñni ragí imóníñá anñnají iniññgí xiáwo re rariñagi arñá winñjanigini, “Agwí ríñá ñweari enñíñá daniññ anññ imóniri enñoxini, aga siyikwí miní enñoxini, pñrñ joxi umamoariññ api xwñyíñá mñmeáriññpa nerí xixeni wikáriññiñi.

⁶ Ayí áma dixí imóniñgíayó tñni wñá rókiámogíayó tñni ragí pikieweámixiñgí naniññ joxi ragí onñpoyiniññ pñrñ api numamoríñá xixeni yariññi. Áma ayí pñrñ joxi umamoariñpi rñniññ meapaxí imóniñgíayí enagfa naniññ ayí ananiññi.” rariñagi arñá nñwirí

⁷ xwñyíñá bi írñáñ noa peyiniñe daniññ re rñariñagi arñá winñjanigini, “Áminá Gorixoxini, enñ eániññ tññgíayó niyoní seáyí e wimóniñoxini, ayí nepariñi. O aga xixeni rññoñ. Pñrñ joxi umamoariññ api api nepa xixeniñni wiariniññi.” rariñagi arñá winñjanigini.

8 Anjínají awa ámi wo xegí pírerixína sogwomi mīwiárómóáná Gorixo áamá xwíáyo ηweagfáyo xe sogwí xáiwí níwepíniri naniri rímmenijwí neániri pírf owiáriniri síjwí wíniniginí.

9 Xe rímmenijwí neániri pírf owiáriniri síjwí wíníagi sogwí níwepíniri ayo ríá pírf wíaríagi nání áamá ayí Gorixomi —O xegí ení síxí eánijíyo dání xeanijí ayí wikáripaxí imónijorini. Omi ikayíwí numeariróná wigí íwí yarígíápi ríwímini nimamoro omi seáyi e mumíeyoagíawixini.

10 Anjínají awa ámi wo xegí pírerixína íkwianjwí nanjwo éí níjweámáná áamáyo umenjweanjamí mīwiárómoaiáná re eniginí. Áamá nanjwo xegí seáyi e níwimóniri umenjweanjiyo níyoní síá yidoáriniginí. Síá yidoaráná rínijí ayíkwí wí mīwinaríjagí nání iwíeániro wigí aíwí síwí kiro neróná

11 wigí sípí yarígíápi ríwímini mīmamopa nero rínijí winaríjépi tñni uraní egíápi tñni nání Njwá anjínami dájomi ikayíwí umearíjéawixini.

12 Anjínají awa yoparo tíjwo xegí pírerixína iniígí rapá xwéú, Yupíretisiyi rínijúmi mīwiárómoaiáná míxí ináyí sogwí íwiaparíjímí dájowa iniígúmi ananí xepíri nání yeáyí yáriniginí.

13 Nioní wenijí éáyí wíniniganí. Piyimíníá sípí biaú bí mīníniníjé nímoniro iwí xwéoyá manjyo dání íwiapíri nanjwoyá manjyo dání íwiapíri mīmóní wíá rókiamoaríjoyá manjyo dání íwiapíri yaríjagí wíniniganí.

14 Piyimíníá apiaú api nípini kwíyí sípípirini. Áamáyo emímí níwíwapíya warígíápirini. Míxí ináyí xwíá nírimini ηweagfáyí síá sípí Gorixo, ení eánigíá níyoní seáyi e wimóníjoyáimi míxí inípiríá nání awí oeaemeaneyiniri upírfápirini.

15 Ai, Ámínáoni áamá áríwiyimí íwí meámíniri barígíápánijí axípi bímárini. Áamá sánijí mīwé síjwí naniro aikí píránijí níyíniro ηweagfáyí yayí owinini. E mepa nerínáyí, íkwauxíxíyí nuróná áamá síjwíyo dání ayá winíniginiri nánirini.

16 Kwíyí sípí biaú bí api nuro míxí ináyowami níwirímearo Xibiruyí pñé tñni Amagedoniyi rínijé awí eaáraríjagí wíniniganí.

17 Anjínají awa yoparo xegí pírerixína imíjé yaríjé —E kwíyí sípíyíyá anjé erini. E mīwiárómoaiáná anjé ηwíáiwámí iními síá íkwianjwínamí dání xwíyíá enjé tñni ríaiwá re rínénaríjiginí, “Ríxa apíri.” rínénapáná re eniginí.

18 Ápianjwí nókímíxa uri anjínami dání ikaxí níra uri akíríwí níra uri nerí poboní xwé bí —Api enjína áamá xwíárímí iwamíó ηweaagíe dání waíní waíná poboní xwé nerí aiwí bí api tñni xíxeni mīyagí enjagí nání api aga xwé bíri.

19 Api yaríná anjé aga xwé mamadí íkwírónijépi xwíá yaiwíámí nímeniríná níkwírini biaú bí imóniri anjé áamá gwí wírí wírí níyíyáyí úpíyinowiri eniginí. E neríná Gorixo anjé xwé Babironiyi rínijépi nání dñjé peá mímó nerí áamá apimí ηweagfá rínijé xwé omeápoyiniri kapíxí xíoyá wikí ónijépipimí dání míxípi iníjwá mīni wíagi

20 pírinjwí níni rawírawáyo urípíniri díwí mījé ronjyí níni aíniri nerí

21 anjínají xwé amímá iníjé wí —Woní woní xegí sanjé 50 kiro imónijépirini. Api anjínami dání áamáyo píeróáná xeanijé Gorixo wikárfí api xeanijé aga ríá tíjé enjagí nání omi ikayíwí umeararíjagí wíniniganí.

17

Apíxí iyí ede dání warígíí nánirini.

1-2 Anjínají wé wíúmí dájé waú pírerixí wé wíúmí dájé waú tígíáwa wo níbiri níniiríná re níriniginí, “Joxí bei. Apíxí iyí ede dání warígíími —Í nání anjé nímini íá earóariníriní. Iniígí wearíjé obaxíyo seáyi e éí xenjweanjíri. Míxí ináyí

xwárími dánŋyí tñni íwí inígríni. Ámá xwárími ŋweagfáyí í tñni íwí niníróná ayí ámá inígrí wainí xwapí níníróná papíkí yarígrápánŋí dŋí mamó nero inígríni. Ímí Gorixo pírí umamoarŋpí síwá osimíni.” níníríni

³ Gorixoyá kwíyípi níxíxéróáná ámá dŋí meaje nání nínimeámi úaná wenŋí éáyí wínŋanigíni. Apíxí wí nanwí ayí rŋí womí —Nanwo nomíni yoí Gorixomi ikayíwí umeararígrápí eánírí mŋí wé wíúmí dání waú imorí síwanŋí wé wúkaú mŋíyo dání rémówapírí enjoríni. Omí í seáyí e éf xenweaŋagí wínŋanigíni.

⁴ Í rapírapí ayí rírí mipíyí morí enŋíyí yínírí okiyí nání síŋá gorí tñni imíxiniŋpí tñni síŋá awíaxí tñni urípo apíá wenŋí nígwí xwé ronŋpí tñni okiyí inírí nemáná kapíxí síŋá gorí tñni imíxiniŋpí wá íá níxírírí ŋweaŋagí wínŋanigíni. Kapíxí awámi íwí í yarŋí xwíríá wianípaxí imóniŋpí tñni íwí í ninírí piáxí weánarŋpí tñni magwí iníŋagí wínŋanigíni.

⁵ Yoí ímí mimáyo eánŋpí rasí re nírínírí eánŋagí wínŋanigíni, “Anŋí xwé Babironíyí wírínŋáíníríni. Apíxí iyí ede dání warígrá níwami tñni ámá xwárími ŋweagfá yarígrá Gorixo xwíríá wianarŋí níyoní tñni xínáíníríni.” Rasí e nírínírí eánŋagí wínŋanigíni.

⁶ Apíxí í ragí ámá Gorixoyá imónígráfáyí tñni Jisaso nání wá nírimeróná mŋí winígráfáyí tñni nínímáná papíkí yarŋagí síŋwí níwínírí “Ámá Gorixomi dŋí wíkwíroarígráfáyí aga onímiá ríá píkiŋo?” níyaiwirí ududí ikárínaríná

⁷ anŋnajo re nírŋnigíni, “Pí nání joxí ududí ikárínarŋíni? Apíxí í tñni nanwí mŋí wé wíúmí dání waú imorí síwanŋí wé wúkaú mŋíyo dání rémówapírí enj, í seáyí e éf xenweaŋo tñni ípaú nání xwíyíá rasí nírínírí ínímí imóniŋpí nioní píránŋí áwanŋí orírímíni.” níníríni

⁸ re nírŋnigíni, “Nanwí joxí wínfo xámi ŋweaago aí agwí mŋweaníni. O sirírikí yoparŋpí mimónŋíyimi dání ríxa nípeyearí sepiápi mŋweá wíarí mídání anŋíni anínínfáríni. Ámá xwárími ŋweagfáyí —Ayí eníá Gorixo xwárí imíxiniŋpí dání íkwí dŋí níyímŋí meapíríá nání ŋwírárínŋínamí wigí yoí mŋwirárínípa egfáyí nání rarŋíni. Ayí nanwomí níwíníróná ududí winínfáríni. O xámi ŋweaago agwí mŋweaŋagí aiwí ríwéná ámí bínfá enagí nání ámá ayí síŋwí e níwíníro nání ududí winínfáríni.” níníríni

⁹ re rŋnigíni, “Ámá dŋí píránŋí nenwíperí moarígráfáyí ‘Ayí apí nání ríá imóníni?’ yaiwíparíni. Nanwoyá mŋí wé wíúmí dání waú imóniŋpí apíxí éf xenweaŋpí, ayí dŋwí mŋí wé wíúmí dání biaú náníríni.

¹⁰ Ayí míxí ináyí wé wíúmí dání waú ení náníríni. Awa wé wú ríxa aníá nimóga ugíáríni. Wo síní agwí ŋweaní. Wo síní níŋweanfáríni. O imónáná Gorixo xe bí onímiápi níŋwearí umenweáwinígrínírí síŋwí wínínforíni.

¹¹ Nanwí eníá ŋweagí agwí mŋweaŋo ení míxí ináyí ámí woríni. Xfo míxí ináyí wé wíúmí dání waú awayá wo aí awami ríwíyo míxí ináyí imónínforíni. O míxí ináyí nimóníríná sepiápi mŋweá wíarí mídání anŋíni anínínfáríni.

¹² Síwanŋí nanwoyá mŋíyo dání wé wúkaú rémówapíŋagí síŋwí wíníyí, ayí míxí ináyí wé wúkaú ámáyo umenweapíríá nání síní mimónígráwa náníríni. Awa enŋí eánŋí míxí ináyí imóníprí nání nimóníro nanwo tñni ámáyo numenwearóná anŋí mumenweá síá ná wíyínŋí umenweapíríáríni.

¹³ Awa dŋí axípi ní tígíáwaríni. Wigí enŋí eánígrá imóniŋpí tñni néní tígíá imónígrápi tñni ení nawíní nanwomí ínímí níwúríníro

¹⁴ sipísipí miáo tñni míxí níníróná sipísipí miáo xopírírí wínfáríni. O ámíná níyoní ámíná seáyí e imóniŋo wimónírí míxí ináyí níyoní míxí ináyí seáyí e imóniŋo wimónírí nerí nání ámá o tñni nawíní imónígráfáyí —Ayí xfo xegí imónípríá nání parírí wéyo íá umírírí enŋíyíríni. O nání peá mímó dŋí níwíkwíroro íá xírarígráfáyíríni. Ayí

o tñni nawíni xopírará wipírárini.” Anñnajo e ninirimáná

¹⁵ re niriñnigini, “Iniñgí wearinñ apixí iyí ede dání warigíí seáyí e xenweañ joxi sñwí winííyí, ayí ámá nñni nánirini. Ámá wará xixegñni írígíáraní, gwí wirí wiríraní, gwí mónigíá bí biraní, pñné xixegñni rarígíáraní, ayí nñni nánirini.

¹⁶ Siwanñ wé wúkaú rémówapinñagí sñwí winííyí tñni nanwo tñni awa apixí iyí ede dání warigíími símí tñni niwiro xwiríá wikixero xegí amipí urápekixero nero síwí sayí nanwí roanarinñpáninñ niwiro nímni árfá yipírárini.

¹⁷ Ayí rípi nání e epírárini. Gorixo awa ñinñ ná bñni tñni nero wigí umenweagíáyí tñni nawíni nanwomi ínimi niwurñiróná imi e wíríxiniñ ñinñ utinñá enagí nání awa api e niwikára nuróná xwiyíá Gorixo rinñpí xixeni imóninñe nání niwikára upírárini.” niniriri

¹⁸ re niriñnigini, “Apixí joxi sñwí winíí, í anñ xwé mamadí ikwíróninñpí nánirini. Api mñxí ináyí xwíá nirimini ñweagíáyo seáyí e niwimóniri menweañpírini.” niriñnigini.

18

Anñ Babironi xwiríá ikixéninñ nánirini.

¹ Api niwinárimáná anñnaji ámi wo anñnamí dání weaparinñagí wininñnigini. O nénñ tññ seáyí e imóninñ worini. Anñnamí dání niweapiríná xegí ikñinñpí xwiníá neari xwíárimí wíá nókiáriníá

² enñ tñni ríaiwá niriñníná rípi rarinñagí aríá wininñnini, “Babironi, anñ xwé mamadí ikwíróninñpí ríxa xwiríá ikixenárinini. Ríxa xwiríá nikixenárinini yíwí imóninñagí nání imíó yárinñerini. Ríxa kwíyí sipíyí eni awí eánarinñerini. Ríxa inñ sipí ‘Ayí obí ñinñ ríá rarini?’ rarigíápi xwapí yárinñerini.

³ Ayí rípi nání xwiríá ikixenárinini. Ámá gwí bí bí mónigíáyí nñni apixí ‘Niñni tñni íwí niniróná mñréninñ oanípoyi.’ yaiwiarinñ tñni íwí niniróná iniñgí wainí niniríninñ nero papíkí ero wigí mñxí ináyí xwíárimí ñanñyí í tñni íwí inayiro egíá enagí nání xwiríá ikixenárinini. Niñgwí omeaneyinñero yúbí sábninñ inarigíáyí apixí í ‘Amipí xwé tññáini nimóniri sirí muní onweámini.’ yaiwiarinñagí nání imi amipí wí mñni wiayiro niñgwí urápayiro nerinñpimi dání niñgwí xwé tñgíá imónigíá enagí nání eni xwiríá ikixenárinini.” rarinñagí aríá wininñnini.

⁴ Xwiyíá ámi bí anñnamí dání re rinénaparinñagí aríá wininñnini, “Ámá nioni gí imónigíáíñé, seyíñé íwí apixí í yarinñpa axípi nero xeaninñ imi wímeaníapí seyíñé eni seaímeaninñirini imi pñni niwiárimí wí e nání úpoyi.

⁵ Ayí rípi nání seararinñini. Í íwí aríki niyayiríná xegí íwí yarinñpí ríxa niramóga nearíná anñna tñni xixeni róninñagí nání íwí í yarinñpí nání Gorixo ñinñ peá mímó eni.”

⁶ Ámi rípi rarinñagí aríá wininñnini, “Ími pirí numamoríná í wikárinñpa axípi wikárinñ sipí í enñpí biaú kíkírí wirí iniñgí wainí í kapixíyo niwirí winñpa wainí pinñ biaú kíkírí opaxí imóninñpí niwirí wirí éirixini.

⁷ Í xewaninñ seáyí e mñeyoániri sirí muní ñweari enñpí tñni xixeni mimeninñwí uriri ámíxíá eri oeniri pirí umamóirixini. Í xegí ñinñ tñni re yaiwinarinñirini, ‘Niñni mñxí ináyí nimóniri menweañáini menirani? Niñni apixí aní imóninñáinirani? Gíná dání ñinñ sipí níagí ñwí epaxí imónimíárfani?’ yaiwinarinñ enagí nání

⁸ xeaninñ sfá axíyiminini re wímeaníárinini. Simiárí wíweari piyí epaxípi wíweari ámíxíá epaxí imóninñpí wíweari aiwá nání ñwí ikeamónipaxípi wíweari nemáná nímni ríá unínárinini. Áminá Gorixo, imi pirí umamoníño enñ síxí eáninño enagí nání api nipiñni wímeaníárinini.

9 “Míxí ináyí xwíárími dání í tñni íwí iníro í tñni nawíni níjwearóná sirí muní njwearo egfáyí ími ríá níníri síjwiríá peyaríjagí níwíníroná re epíríáríni. Ámíxíá ero njwí miearo nero

10 ríníjítí ími wímeáípi none ení neaímeanígíníri wáyí nero ná jfami nírómáná re rípiríáríni, ‘Ine! Babironi aní xwé mamadí ikwíróníjípíxi, aní wí tñni xixeni mimóníjípíxi, axínáni pírí rímamóípi ríxa símeáí enjagí nání ine!’ rípiríáríni.

11 “Ámá xwíárími dání nígwíni omeaneyíníro yúbí sábníjítí yarígfáyí wigí sanjítí nígwí nání ámá ámi wí bí wipaxí menjagí nání í nání ení ámíxíá ero njwí earo epíríáríni.

12 Wigí sanjítí, ayí tíríní. Síná gorí tñni síná sirípá tñni síná awíaxí xixegíní imóníjítí tñni urípó apíá wenjí nígwí xwé rojítí tñni rapírapí awíaxí apíá wenjí tñni rapírapí mípiyí monjítí tñni rapírapí siríkáyí ríníjítí tñni rapírapí ayíá ríjítí tñni íkíá xáiwí xegí yoí sitíroníyí ríníjítí tñni amípí bí nanwí erepaníyí ríníjítíyíyá síwanjípími dání imíxíníjítí tñni amípí bí íkíá nígwí xwé rojítími dání imíxíníjítí tñni amípí bí kapáyo dání imíxíníjítí tñni amípí bí ainíxíyo dání imíxíníjítí tñni amípí bí síná wárí wáró móníjípími dání imíxíníjítí tñni

13 weríxí sinamoníyí ríníjítípi tñni karíníjítí imóníjítí amomíyí ríníjítí tñni íkíá díá ríá ikeáaráná síjwiríá dínjítí nanjítí eaaríjítípi tñni iníígtí waráyo xópé inípiríá nání dínjítí nanjítí eaaríjítípi tñni íkíá díá pírakenísaníyí ríníjítípi tñni iníígtí wainí tñni weríxí orípí tñni pírawá awíaxí tñni wítí aiwá tñni burímákáú tñni sipísipí tñni osí tñni karí osí íropearíjítí tñni ámá ení xínáiwáníjítí nímoníro omíjítí wíiarígfáyí tñni wigí sanjítí bí epíríá nání imóníjítíyí, ayí apíríní.

14 Amípí jíxí ‘Omeámíni.’ simónaríjítípi ríxa píní níwíárími runjótí. Amípí jíxí mírímúróníjítípi tñni amípí jíxí nímearáná sirí muní njwearíjítípi tñni ríxa anípá imóníjítí nání ámi síjwí wínípaxí mimóníni.

15 “Ámá nígwíni omeaneyíníro wigí amípí níní yoí ríníjítí apí ími bí egfáyo dání nígwí xwé tígíá imónígfáyí ríníjítí axí ími winaríjítípi none ení neainíngíníri wáyí nero ná jfami nírómáná ámíxíá ero njwí miearo nero

16 re rípiríáríni, ‘Ine! Aní xwé mamadí ikwíróníjípíxi, ine! Apíxí rapírapí awíaxí apíá wenjítí tñni mípiyí monjítí tñni ayíá ríjítí tñni yíníri síná gorí tñni imíxíníjítípi tñni síná awíaxí imóníjítí xixegíní tñni urípó apíá wenjítí nígwí xwé rojítípi tñni okíyíá iníri enjíní,

17 axínáni jíxíyá amípí ayá tñjítí apí nípíní ríxa xwíríá ikíxenáríjítí níranírane nání ine!’ rípiríáríni.

“Sípíxí o omí xiáwowa tñni ámá wí e nání owaneyíníro sípíxí o omí bí nero njwearígfáyí tñni sípíxí o omí omíjítí mearígfáwa tñni ámá sípíxíyo níjwearo wigí nígwí omíjítí yarígfá níníyí tñni ayí anjítí apímí ná jfami nírómáná

18 anjítí apí ríá níníri síjwiríá peyaríjagí níwíníroná enjítí tñni ‘Ine!’ níriro re rígfawíxíní, ‘Anjítí xwé mamadí ikwíróníjítí apí tñni xixeni ámi bí gípi ríá ikwíróníni?’ níriro re egfawíxíní.

19 Isíkí nímeaayíro mójíyo mímeámí níriro ‘Ine!’ ríro ámíxíá ero njwí miearo neróná re níra ugíawíxíní, ‘Ine! Anjítí xwé mamadí ikwíróníjítí —Anjítí apí sípíxí xiáwowa amípí wí nígwí meapírí nání rawírawáyo níxero níréómáná bí egfápiríní. E neríjítíyo dání nígwí xwé tígíyí imónígfápiríní. Anjítí apí axínáni síní mé xwíríá ikíxenáríjítí nání ine!’ níra ugíawíxíní.

20 “Anjínaxíní, apíxí í ríxa xwíríá ikíxenáríjítí nání dínjítí nífá osíníni. Goríxoyá imónígfáyíné tñni wáí wurímeíagíyíné tñni wíá rókíamoagíyíné tñni níyínéní dínjítí nífá oseainíni. Goríxo anjítí apí seyíné seaikáríjítípi nání pírí mamóí enjagí nání dínjítí nífá oseainíni.” Xwíyíá bí anjínami dání e rínénapíjítí aríá wíjanígíní.

21 Anjínají enj sîxí eánîñj wo sîñá xwé wítí siyí yuní ikîxearîñjyí sîpaxí wo nîmíeyoarî rawîrawáyo nîmoairî re rîñîñigîñî, “Babironî, anj xwé mamadí ikwîrónîñpî nionî sîñá ro moaíapa anj apî enî piéronfárinî. Anj apî áamá wará sîñî ninîmáná pearîgíáyîñîñj anîpá imónáná ámî sîñwí wîñîpaxí imónîñfá menîñî.

22 Anj apixî dání ámî kitá eánîrî soñj rîñîrî webí rîñîrî pékákí rîñîrî yarîñagî arfá ámî bî wîpîrfá menîñî. Áamá amîpî imîxanîro éwapîñgíáyí wí anj apixî dání wigí yarîgíápî ámî yarîñagífa wîñîpîrfámanî. Sîñá wítí siyí yuní ikîxearîñjyí apixî dání ámî nerfíná ikaxí rîñarîñagî arfá wîpîrfá menîñî.

23 Apixî dání uyíwí wfá ónarîñpî ámî óñîñfá menîñî. Íwí sîkîñj tîñî apîyá tîñî apixî dání ámî bî nîmeánîro xwíyíá nawínî rîñarîgíí arfá wîpîrfá menîñî. Ayí rîpî nánî rîrarîñîñî. Apixîyá áamá nîgwîñî omeaneyîñîro amîpî bî yarîgíáyí dîxí ayá tîñî nerîñpîmî dání áamá xwíarîmî ñweagíáyo nîyonî yapí nîwîwapîrîróná seáyí e mûrónîgíá enagî nánî rarîñîñî.

24 “Í Gorîxoyá wfá rókiamoarîgíáyo tîñî áamá xegí imónîgíáyo tîñî áamá amî gîmî ñweagíá pîpîkîmî inîñjyo tîñî nîpîkîrî reá roánîñîrîñî.” Anjínajo e rarîñagî arfá wîñanîgîñî.

19

Babironî xwîrfá ikîxenîagî nánî anjînamî dání yayí egíá nánîrîñî.

1 Apî arfá nîwimáná manj xwé bî áamá ayá wí anjînamî epîroyí egíáyîñîñj meanj nîrîñîrî enj tîñî re rîñarîñagî arfá wîñanîgîñî, “Negí Gorîxomî seáyí e oumeaneyî. Nene éf neamínîño, ayí orîñî. Enj eánîrî seáyí e umíeyoapaxí imónîrî enj, ayí orîñî.

2 O neyîrorî pîrfî numamoríná nepa xîxenî imónîñpî tîñî wiarîñj enagî nánî seáyí e oumeaneyî. Apîxí iyí ede dání warîgíá anj nîmîñî íá earoárîñîñj —Í áamá xwíarîmî ñweagíáyí tîñî íwí nîñîrîñpîmî dání uyîñîf oépoyîñîrî nîwîwapîya nurfíná xwîrfá wikîxenîrîñî. Ímî Gorîxo neyîrorî xîxenî pîrfî numamoríná áamá xîñáíwánîñj nîmónîro omîñj wîarîgíá í nîpîkîrî reá roánîñjyí nánî rîxa xîxenî enj meáfrîñî.” nîrîro

3 ámî re rîgíawîxîñî, “Negí Gorîxomî seáyí e oumeaneyî. Sîñwîrfá anj apîmî rfá nîñîrî peyarîñpî anîñj miní peyínfárinî.” ríagíá

4 áamá ámîñá 24 imónîgíá e nîñweaxa pugíáwa tîñî dîñj tîñj imónîgíá waú waú awa tîñî Gorîxo íkwîañwîñnamî ñweañe nupîkínîmearo omî yayí nîwîróná re nîra ugíawîxîñî, “E imónîñî. Omî seáyí e oumeaneyî.” ríagíá

5 síá íkwîañwîñnamî dání manj bá re rîñîñîñîñî, “Áamá Gorîxomî xîñáíwayîñénîñj nîmónîro omîñj wîarîgíáyîñé, síyîkwîñîñj imónîgíápiayîñéranî, xwérîxayîñéranî, omî wáyí wiarîgíáyîñé nîyîñénî, negí Gorîxomî seáyí e umépoyî.” rîñarîñagî arfá wîñanîgîñî.

“Sîpîsîpî míáo apîxí nîmeanîñoî.” rîgíá nánîrîñî.

6 Nionî manj xwé bî áamá ayá wí epîroyí egíáyí meanj nîrîrîñá rîñîrî inîgí iyakwí nîdîroríná rîñîrî akîrîwí nîwekîríná rîñîrî yarîñpánîñj nerfíná re rîñarîñagî arfá wîñanîgîñî, “Negí Gorîxomî seáyí e oumeaneyî. Negí Ámîñá Gorîxo, enj eánîgíá nîyonî seáyí e wîmónîño rîxa neamenjweanî.

7 Sîpîsîpî míáo apîxí meanî rîxa rínárinî. Apîxí meanî rîxa wé nîrónîrî ñweanî. Ayîñánî negí xwîoxíyo dání dîñj nífá nîneainîrî yayí nerane Gorîxomî seáyí e umíeyoaneyî.” rarîñagíá arfá nîwîrî wîñanîgîñî.

8 Í oyîñîñîrî rapîrapí awíaxí apíá xaíwí werí kíyí bî mayí erî enj wú —Ú ayí áamá Gorîxoyá imónîgíáyí xwíáyo nîñwearóná wé nîrónîro píránîñj egíá nánî imónîñjúrîñî. Ú mîñî wíagî sîñwí nîwîñîrî

9 anŋnajo re niriŋinigiŋi, “Re niriŋi rfwamiŋŋ eai, ‘Aiwa sipisipi miáo apixi meani nani imixarinŋapi nani waf urepeariniŋyŋf yayf owinini.’ niriŋi rfwamiŋŋ eai.” niriŋi re niriŋinigiŋi, “Xwiŋfá api Gorixoriniŋŋ enagi nani nepaxiniŋpiniŋi.” niriŋi

10 anŋnajomi yayf owiminiriŋi nani oya sikwŋ tŋŋf e upŋkŋimeáána o re niriŋinigiŋi, “Joxi yegf axipi xinaáipawiniŋŋ nimónirai Gorixomi omiŋŋ wiiarigwŋiwawi e minipanŋ. Dixf ririŋimeá Jisaso seaíwapiyiniŋpí fá xirarigfáyf yarigfápa nioni eni axipi yariniŋa woni enagi nani Gorixominiŋ yayf wi. Ayf rŋpŋ nani rariniŋi. Gini gine wfá niriŋiamoranényf, sa Jisaso neaíwapiyiniŋpí rókiamoaniriŋi nani imónariŋwá enagi nani rariniŋi.” niriŋinigiŋi.

Osŋ apfá wenŋf womi seáyŋ e xenweaŋo naniŋi.

11 Anŋna oxoánŋŋŋ nŋwiniŋŋná wenŋŋf yánfáyf winiŋanigiŋi. Osŋ apfá wenŋf wo roŋagi nŋwiniŋŋ osomi seáyŋ e xenweaŋo —O re rigforiniŋ, “Diniŋ uŋwiráŋŋpaxoriniŋ. Nepaxiniŋŋ imóniniŋpiniŋ yariniŋoriniŋ.” rigforiniŋ. O osomi seáyŋ e xenweaŋagi winiŋanigiŋi. O ámayo nŋwiewirorŋ pŋrŋ umamorŋ mixf wirŋ nerŋná wé róniniŋŋ imóniniŋpiniŋ xixeniŋ xŋdariniŋoriniŋ.

12 Xegf siŋwŋ rŋfá ápiáwŋiniŋŋ weri mŋŋŋyo dirŋ mixf ináyowa dŋkŋinarigfápi obaxf dŋkŋiriŋŋ enoriniŋ. Xegf yoŋ ámá nŋni majfá nimónimáná xewaniniŋoniŋ niŋfá imóniniŋpiniŋ xegf warárimiŋ eániŋŋ

13 rapŋrapŋf ragfyo igfá eániŋŋf wú yiniŋŋ enoriniŋ. Yoŋ oya re riniŋoriniŋ, “Gorixoyá Xwiŋfáoyŋ” riniŋoriniŋ.

14 Anŋnamiŋ daniŋ siminiŋŋf winarigfáyf rapŋrapŋf awiaxf apfá weri kiyf bi mayf imóniriŋŋ enŋŋf nŋyiniŋmána osŋ apfá wenŋŋyo nŋxenweámána omiŋŋ númiŋ wariniŋagfá nŋwiniŋŋŋ

15 ámá gwŋf biŋ biŋ mónigfá nŋyoniŋ xopŋrárŋf winiŋ kiráŋŋwá yiniŋŋfá oyaŋ manŋŋyo daniŋ peyeaariniŋagi winiŋanigiŋi. Ayo ainixf wá fá nŋxiriŋŋ numenwearŋ wikf Gorixoriniŋŋ enŋf eániŋfá nŋyoniŋ seáyŋ e wimóniniŋo ayikwŋf mŋwóniniŋpiniŋ nŋwŋwapiyiniŋŋ uraxf wainiŋf sogwŋf sŋŋá ikwianwŋf eapiniŋŋnamiŋ xoyikimŋf yarigfápa axipiŋ winiŋariniŋŋ.

16 Yoŋ biŋ rŋpŋŋ “Mixf Ináyf Nŋyoniŋ Seáyŋ e Wimóniriŋŋ Áminá Nŋyoniŋ Seáyŋ e Wimóniriŋŋ Enáoniyŋf” niriŋiriŋŋ xegf rapŋrapŋŋyo ŋwiráŋŋiriŋŋ sáyŋo ŋwiráŋŋiriŋŋ enagi winiŋanigiŋi.

17 Nioniŋ wenŋŋf yánfáyf anŋnajiŋf wo sogwŋf ŋweaŋe niriŋmánaŋŋ apurŋf anŋf pŋrŋŋyo nŋpŋpika emeariniŋŋyo enŋf tŋniŋ rŋaiwá re urariniŋagi winiŋanigiŋi, “Gorixoriniŋŋ aiwá xwé imixiniŋpiniŋ naniŋ nŋbiro awí eániŋpoyŋf.

18 Mixf ináyŋfá gŋwŋf yiyónŋf ero siminiŋŋf winarigfáyŋo seáyŋ e wimónigfáyŋfá gŋwŋf yiyónŋf ero ámá enŋf eániŋfáŋfá gŋwŋf yiyónŋf ero osŋŋfáŋfá gŋwŋf yiyónŋf ero osŋŋyo seáyŋ e xenweáfáŋfáŋfá gŋwŋf yiyónŋf ero ámá xinaáiwaniŋŋf nimóniro omiŋŋf wiiarigfáyŋranŋŋ, wigf omiŋŋŋf yarigfáyŋranŋŋ, ámá siyikwŋiniŋŋf imónigfáyŋranŋŋ, ámá xwériŋa imónigfáyŋranŋŋ, nŋniŋfáŋfá gŋwŋf yiyónŋf ero epŋrŋŋ naniŋ awí eániŋpoyŋf.” Inŋŋyo rŋaiwá e urariniŋagi winiŋanigiŋi.

19 Wenŋŋf éáyf winiŋanigiŋi. Nanwo tŋniŋ mixf ináyf xwárimiŋŋ ŋweagfáyf tŋniŋ wigf siminiŋŋf winarigfáyf tŋniŋ nawiniŋ awí neániro osŋ apfá wenŋomiŋ seáyŋ e xenweaŋomiŋ tŋniŋ o xegf siminiŋŋf winarigfáyŋo tŋniŋ mixf wianiro naniŋ awí eánariŋniŋagfá nŋwiniŋŋŋ winiŋanigiŋi.

20 Nanwomiŋ fá nŋxiráriro mimónŋf wfá rókiamoariniŋomiŋ —O nanwoyá neniŋ tŋŋf imóniniŋpiniŋ daniŋ emimŋf nerŋná ámá nanwoyá ipiriŋfá eániŋŋŋ nanwoyá xopaikigf imóniniŋpiniŋ yayf nŋwiro egfáyo yapf wŋwapiyiniŋoriniŋ. Omiŋ eniŋ fá nŋxiráriro awaú sŋniŋ sŋŋf enánaŋŋ ipiŋ rŋrómixiniŋŋf rŋfá ápiáwŋf sŋŋá saripáiŋ riniŋŋpiniŋ tŋniŋ weariniŋf wamiŋ mamówarŋagfá winiŋanigiŋi.

21 Winiŋyo eniŋ osomiŋ seáyŋ e xenweaŋo kiráŋŋ xegf manŋŋyo daniŋ peyeaariniŋfá tŋniŋ pŋpŋkimiŋf yaránáŋŋ inŋf nŋniŋ nŋbimiro wigf gŋwŋf yiyónŋf nerŋná agwŋf imŋf uyáŋŋagi winiŋanigiŋi.

20

Seteno xwiogwǫ 1,000 apimi gwǫ ηweañǫ nánirini.

¹ Nioni weníjǫ yánfáyǫ winíjanigini. Aníñajǫ wo xegǫ wéyo siririkǫ yoparǫ bi mimóníjǫyimi nání kípí fá xiriri senfá wirí fá xiriri nemáná añnamí dání weaparíjǫgí winíjanigini.

²⁻³ Aníñajo iwǫ xwéomi —O sidirǫ enína ηweaagǫ axorini. Obo axo Setenorini. Omí fá nixerǫ xwiogwǫ 1,000 múronfá nání gwǫ níyárirǫ siririkǫ yoparǫ bi mimóníjǫyimi nímoaimáná mañǫ éde ówanǫ níyárimáná sikǫ bi símímaǫjǫ nání ikwiárarǫgí winíjanigini. Xwiogwǫ 1,000 apí pwearíná ámá gwǫ bi bi mónigǫfáyo yapǫ mǫwíwapíyipa éwinigini óf ayimi ηwirarǫgí winíjanigini. E nerǫ aí xwiogwǫ apí ríxa múróáná axína onímíapí éwinigini óf ayimi dání wfkwíowáriníarini.

⁴ Nioni weníjǫ yánfáyǫ winíjanigini. Míxǫ ináyfá siá íkwíañwǫ wí síjwǫ níwinirǫ ayo wa ámáyo wíeyíropírǫ nání rípeaaríníjowa éf ηweañagí nǫwinirǫ ámá xwíyǫfá Goríxoyá fá xiriro Jisaso nání aníjǫ miní áwanǫ uríro neróná wíwaníjǫyí mǫjǫ wináná síjwǫ mǫjǫ wákwígǫfáyǫ —Ayǫ síní xwǫarími níñwearóná nañwomí tǫnǫ xegǫ xopaikǫgí imíxíníjǫpimi tǫnǫ yayǫ mǫwípa ero nañwo nání ipírǫfá wíǫ mimáyoranǫ, wéyoranǫ, meánípa ero egǫfáirini. Ayfá dǫnjǫyo síjwǫ níwiniríná rǫpí éagí winíjanigini. Ámi síjǫ nero xwiogwǫ 1,000 apimi ámáyo Kiraiso tǫnǫ nawíní umenweañagí winíjanigini.

⁵ Iwamǫfó ámá ámi síjǫ nero wíapínimeapírǫfá, ayǫ apírini. Pegí wíniyǫfá ayǫ íná mǫwíapínimeáagí winíjanigini. Xwiogwǫ 1,000 apí ríxa nípwémáná enána wíapínimeáagí winíjanigini.

⁶ Ámá pegí iwamǫfó síjǫ nero wíapínimeáfáyǫ tǫnǫ aní nawíní wíapínimeapírǫfá gíyǫfá gíyǫfá yayǫ owínini. Ayǫ ámá Goríxoyá imónigǫfáyǫ enagí nání oyá dǫnjǫ tǫnǫ yayǫ winípañfáirini. Ayǫ Goríxo ámá sípíyǫfá ríá xwérimi íkáráná ayǫ tǫnǫ nawíní ríníjǫfá Ámi bi Pepírǫfáyí ríníjǫpí mǫmeá Goríxo tǫnǫ Kiraiso tǫnǫ awaúyá apaxípaníjǫfá imónigǫfáwa yaríǫfápa nero awaú ηweagíe ananǫ nípáwíro Kiraiso tǫnǫ nawíní níñwearo xwiogwǫ 1,000 apí múroaríná ámáyo umenweapírǫfá enagí nání raríjini.

Setenomí mǫgǫ níwímíxírǫ xopírǫfá wíaríjǫfá nánirini.

⁷ Xwiogwǫ 1,000 apí ríxa nípwémáná enána siririkǫ Seteno gwǫ ηweañfáyimi dání wfkwíowáraná

⁸ o nípeyearǫfá ámá gwǫ bi bi mónigǫfá xwǫfá rírí nírimini ámi gími ηweagífáyo —Ayǫfá Gokíyǫfá rínigǫfáyǫ tǫnǫ Megokíyǫfá rínigǫfáyǫ tǫnǫ ayírini. Ayo Seteno yapǫ owíwapíyimi nínerǫfá ámá Goríxoyá imónigǫfáyǫ tǫnǫ míxǫfá inaríro nání ayo awí neaemeríná ámá o awí eaeméyǫfá rawírawá imañǫfá e iníkí e weníyǫfá yapí xíxeni imónipírǫfáirini.

⁹ Míxǫfá obaxǫfá ayǫfá xwǫarími ayoxǫfá xwé íkwíañwǫfá níñeapíníje nání níyíro ayǫfá tǫnǫfá míxǫfá oinaneyíníro añǫ Goríxo dǫnjǫfá síxǫfá uyíníjǫpimi —E xegǫfá ámá imónigǫfáyǫfá ηweagíerini. E awí mudímoáná re éagí winíjanigini. Ríá añnamí dání nípiérónapírǫfá ayo ríá nowárǫgí winíjanigini.

¹⁰ Ayo ríxa ríá náná obo, ayo yapǫfá wíwapíyaríjǫmí fá níxero ipí rírómíxíjǫfá ríá ápiáwǫfá síjǫfá sarípáí ríníjǫpí tǫnǫfá wearíjǫfáwámí —E nañwo tǫnǫfá mimónífá wíá rókíamoago tǫnǫfá awaú xámí moagíe omí ení axǫfá e nawíní ηweáfiríxínirǫfá moaíagí winíjanigini. E íkwáwíyirani, áríwíyirani, kíkífá bi mepa nero ríníjǫfá aníjǫfá winíníarini.

Goríxo ámáyo eyeyírómfá ení nánirini.

¹¹ Nioni weníjǫfá yánfáyǫfá míxǫfá ináyfá siá íkwíañwǫfá apífá weníjǫfá xwé wína níwinirǫfá anamí éf ηweañoyá símímañe dání xwǫarí tǫnǫfá añfá tǫnǫfá níñí peá unárǫgí nání ámi síjwǫfá bi mǫwíwípañfá imóníjǫgí níwinirǫfá

12 weníþj éáyf wíníþanigíní. Ámá pegfáyf síyikwíníþj imóníþfáþiaraní, madfrixarání, íkwianþwínámí agwírwámíní roþagfá wínarfíná bíkwyf nþparíro íkwf ámí wína, ámá dñþ nýimíþj meapfírfá nání yoþ þwiráríníþfna ení nþparíro pegfá ayf síní sñþ neróná yagfáþi tñí xixení xwíyfá umeárímínírfí nání aþi nání bíkwyfo þwiráríníþyo dání fá rírómf nerí xixení xwíyfá umeáríagi wíníþanigíní.

13 Ámá pegfá rawírawáyo nþnamiro wegfáyfraní, pegfá þyíþj síwí aþj e —E þepfírfá nání Þyoyí ríníþþi tñj eríní. E ugfáyfraní, nfní íkwianþwí Goríxo éf þweanþfna tñj e báná wigf yagfáþi tñí xixení xwíyfá umeáríagi wíníþanigíní.

14 Þepfírfá nání Þyoyí ríníþþi, þyíþj síwí aþjyo þweagfáyo nþmearí ipí rírómfíxíþj ríá wearíþe —E Goríxo xwíyfá umeáríþpímí dání rfníþj wíníþeríní. E moaíagi wíníþanigíní.

15 Xwíyfá numeárírfíná íkwf ámá dñþ nýimíþj meapfírfá nání yoþ þwiráríníþnamí gíyþ gíyþ anamí yoþ mþþwiráríníþagi nþwínírfíná ayo fá nixero ipí rírómfíxíníþj ríá wearíþwámí moaíagfá wíníþanigíní.

21

Aþj sñþfna tñí xwíá sñþrí tñí nánírfíní.

1 Nioní weníþj éáyf wíníþanigíní. Aþj sñþ wína tñí xwíá sñþ wírfí tñí ríxa nimóníþagi wíníþanigíní. Aþj xámíþfna tñí xwíá xámíþfírfí tñí ríxa aníþá imóníþagi nání aþj sñþfna tñí xwíá sñþrí tñí imóníþagi wíníþanigíní. Rawírawá ámí míríwofagi nþwínírfí

2 weníþj yánfáyf aþj þwíá Goríxoyáþi —Aþi Jerusaremí Sñþþyí ríníþþírfíní. Aþi aþíxí oxí meánímínírfíná okiyfá inaríþfáþa axíþi éníþj nínímáná aþfnamí Goríxo tfe dání weaparíþagi wíníþanigíní.

3 Sñþwí e nþwínírfí maþf bá íkwianþwínámí tñj e dání nírínírfíná eþf tñí re rínaríþagi arfá wíþanigíní, “Arfá éþoyí. Goríxo þweaaríþe agwí ríxa ámá tñí nawíní imóníní. O ayf tñí nawíní nþþwearóná ámá xfoyá xegf imóníþfírfáríní. Xewaníþo ení wigf Þwíáó nimónírfí ayf tñí nawíní nþþwearóná

4 amíþi dñþ síþi wiaríþþi xórórf nþwiiri nání wigf sñþwírfí weaparíþagi kwíkwírfímí nþwírfíníþj wílagí nání ámá þero ámíxíá ero þwí earo rfníþj wíþro yagfáþi ámí þi mepa eþfírfáríní. Xámí e yagfá aþi ríxa ríná dání aníþfíní xwíá iwéagi nání ámí axíþi wí eþfírfámaní.” raríþagi arfá wíþanigíní.

5 Íkwianþwínámí éf þweanþo re ríþnigíní, “Arfá eí. Nioní amíþi nþþíní ámí sñþj ímíxárfáríní.” nírírfí re níríþnigíní, “Xwíyfá nioní raríþagi nþpaxíþj imónírfí ámá dñþ wíkwíropaxí imónírfí eþagi nání joxí ríwamíþj eaf.” nínírfírfí

6 re níríþnigíní, “Amíþi nioní ‘E imóníwíníþgíní.’ yaiwíþagi ríxaríní. Nioní sñþj þírfí tñþweanþíþj nerí nání iwamfó imónírfí yoparf e nání imónírfí mé aníþj imóníþníní. Iníþgí nání gwífní yeáyf wíf gíyþ gíyo iníþgí dñþ nýimíþj meapfírfá nání símíþj meaaríþúmí dání ananí niwírfí mþníní wímírfáríní.” nínírfírfí

7 re níríþnigíní, “Ámá nioní aníþj fá níníxírfírfóná nioní tñí símf tñí inaríþwáyo xopírfáríníþj wífá gíyþ gíyo nioní ríá aþi nþþíní nþwiirfíná Þwíá ayfyaóní imónírfí ayf ení gí níaíwí imóníro eþfírfáríní.

8 E nerí aí íkwíkwíá imóníþfáyf tñí nioní dñþ níníkwírooro aí ámí þeá nþmogfáyf tñí ámá xwírfá wianíþaxí imóníþþi yaríþfáyf tñí þíkíxwírfó yaríþfáyf tñí fwf inaríþfáyf tñí ayáf yaríþfáyf tñí wigf þwífáþímí fá níxírfíro dñþ níkíwírooro þíráníþj mearíþfáyf tñí yapf raríþfá nfníyþ tñí wigf þírfí mamóníþfírfé —E ipí rírómfíxíþj sñþj saríþáyo dání ríá áþíawf aníþj wearíþeríní. Ayf e aníþj weþfírfá eþagi nání rfníþj Ámí þi Þepfírfáþyí ríníþþi xixení meapfírfáríní.” níríþnigíní.

Anǫ Jerusaremi sǫjǫpǫ nánirǫni.

⁹ Anǫnajǫ wé wfúmi dánǫ wau awa pǫrerixǫ wé wfúmi dánǫ wau ayo xeanǫjǫ yoparǫ wé wfúmi dánǫ wau ínǫjáná xirǫgǫfáwa wo nǫbǫrǫ re nǫrǫjǫnigǫni, “Eǫni. Apǫxǫ sipǫsipǫ miáo meanǫ sǫwá osimǫni.” nǫnǫrǫrǫ

¹⁰⁻¹¹ Gorǫxoyá kwǫyǫpǫ nǫxǫxéróáná anǫnajo dǫfwǫ mǫjǫ sepiá rojǫ bimǫ nánǫ nǫmeámǫ nǫnǫyirǫ anǫ ǫwǫfá xǫoyápǫ, Jerusaremiyǫ rǫnǫjǫpǫ anǫnamǫ Gorǫxo tǫe dánǫ xǫxǫeá xǫo inarǫjǫpǫ tǫni nawǫni weaparǫnǫ sǫwá níagǫ wǫnǫjanigǫni. Xwǫnǫfá anǫ apǫ eanǫjǫpǫ sǫjǫ awiaxǫ nǫgwǫ xwé rojǫpǫ xwǫnǫfá eanǫjǫpǫ eanǫjǫ nǫwǫnǫrǫ sǫjǫ awiaxǫ jasǫpǫá rǫnǫjǫpǫ rǫrǫmá ónǫjǫpǫ ónarǫjǫgǫ wǫnǫjanigǫni.

¹²⁻¹³ Anǫ apimǫ nǫpimǫni sǫjǫ tǫni ákǫjǫ aga seáyǫ émǫ eánǫjǫgǫ nǫwǫnǫrǫ ákǫjǫ apimǫ fǫwǫ wé wúkaú sǫkwǫ wau inǫjǫgǫ nǫwǫnǫrǫ ákǫjǫ sogwǫ xemónaparǫjǫmǫni imǫxǫnǫjǫpimǫ dánǫ fǫwǫ wǫyau wǫyi inǫjǫgǫ wǫnǫrǫ ákǫjǫ sogwǫ wearǫjǫmǫni imǫxǫnǫjǫpimǫ dánǫ enǫ fǫwǫ wǫyau wǫyi inǫjǫgǫ wǫnǫrǫ mǫdánǫ mǫdánǫ enǫ fǫwǫ wǫyau wǫyi inǫjǫgǫ wǫnǫrǫ nerǫ ayo bimǫ bimǫ anǫnajǫ xǫxenǫ awǫ mearonǫgǫfá nǫwǫnǫrǫ Isǫrerǫyǫfá xiáwo írǫjǫowa wé wúkaú sǫkwǫ wau imónǫgǫfáwayá yoǫ fǫwǫ bimǫ bimǫ nǫyonǫ wo woyá yoǫ eánǫjǫgǫ wǫnǫjanigǫni.

¹⁴ Sǫjǫ tǫni ákǫjǫ nearǫnǫ iwamǫfó nǫtǫwayǫrorǫ tǫnǫjǫyo —Ayǫ sǫjǫ wé wúkaú sǫkwǫ wau xámǫ wenǫyǫrǫni. Ayo sipǫsipǫ miáoýá wáǫ wurǫmeiagǫfá wé wúkaú sǫkwǫ wau imónǫgǫfáwayá yoǫ sǫjǫ ayǫ ayimǫ xǫxenǫ eánǫjǫgǫ wǫnǫjanigǫni.

¹⁵ Anǫnajǫ nionǫ xwǫyǫfá nǫrǫfó xoyǫwá iwamǫfó yarǫgǫfá sǫjǫ gorǫ tǫni imǫxǫnǫjǫyǫ anǫ apimǫ tǫni ákǫjǫyo tǫni fǫwǫyo tǫni iwamǫfó néra unǫ nánǫ fá xǫrǫjǫgǫ wǫnǫjanigǫni.

¹⁶ Anǫ apiyá miwǫ imónǫjǫ biaú biaú nǫpǫni xǫxenǫ imónǫjǫpǫrǫni. Sepiá miwǫ mǫdǫmǫdánǫ imónǫjǫpǫ axǫpǫ imónǫjǫpǫrǫni. Anǫnajo rǫxá iwamǫfó yarǫgǫfáyo tǫni iwamǫfó yarǫnǫ anǫ apǫ xegǫ sepiá éǫpǫ 12,000 imónǫjǫgǫ nǫwǫnǫrǫ sepiá enǫ ákǫjǫ xwáǫyǫ nimǫxǫga punǫpǫ tǫni sepiá enǫ yegǫ nimǫxǫga nǫpeyirǫ pǫni wiárǫnǫjǫpǫ tǫni nǫpǫni axǫpǫ 12,000 imónǫjǫgǫ nǫwǫnǫrǫ

¹⁷ anǫnajo anǫ apiyá ákǫjǫ iwamǫfó nerǫnǫ xegǫ sepiá nǫróga nǫpeyirǫ pǫni wiárǫnǫjǫ imónǫjǫpǫ 144 mita enǫgǫ wǫnǫjanigǫni. Anǫnajo iwamǫfó nerǫnǫ ámá iwamǫfó yarǫgǫfáyo tǫni enǫnigǫni.

¹⁸ Ákǫjǫ sǫjǫ awiaxǫ jasǫpǫá rǫnǫjǫpǫ tǫni nǫkǫkǫróga nǫpeyirǫ eánǫrǫ anǫ náǫpǫ sǫjǫ gorǫ tǫni mǫrǫnǫjǫgǫ nánǫ gǫrasǫnǫjǫ rǫrǫmá ókǫárǫnǫrǫ enǫgǫ wǫnǫjanigǫni.

¹⁹ Sǫjǫ ákǫjǫ nearǫnǫ iwamǫfó nǫtǫwayǫrorǫ tǫnǫjǫ wé wúkaú sǫkwǫ wau xámǫ wenǫpǫ sǫjǫ awiaxǫ nǫgwǫ xwé rojǫ wǫyǫ wǫyo dánǫ tǫni nanǫ oimónǫrǫ dǫdairǫ inǫjǫgǫ wǫnǫjanigǫni. Sǫjǫ iwamǫfó nǫtǫwayǫrorǫ tǫnǫjǫyǫ wǫyi sǫjǫ jasǫpǫá rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi onagwá wenǫ sapaýǫ rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi apǫfá wenǫ agetáǫ rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi sowǫ inǫjǫ emeráǫ rǫnǫjǫyirǫni.

²⁰ Ámǫ wǫyi sadonǫkǫsǫyǫ rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi ayǫfá rǫjǫ konirǫanǫyǫ rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi siyó rǫjǫ kǫrisoraitǫyǫ rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi sowǫ xegǫ bǫ inǫjǫ berǫrǫyǫ rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi siyó xegǫ bǫ rǫjǫ topasǫyǫ rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi kǫrisopǫrasǫyǫ rǫnǫjǫyirǫni. Ámǫ wǫyi onagwá wenǫ jaiasinǫyǫ rǫnǫjǫyirǫni. Yoparǫyǫ mipǫyǫ monǫ ametisǫyǫ rǫnǫjǫyirǫni.

²¹ Ákǫjǫ ówanǫ wé wúkaú sǫkwǫ wau enǫyǫ ayǫ urǫpó apǫfá wenǫ nǫgwǫ xwé rojǫ wé wúkaú sǫkwǫ wau ayǫrǫni. Wǫnanǫ wǫnanǫ urǫpó ná wonǫ tǫni imǫxǫnǫjǫyǫrǫni. Anǫ apiyá óyǫ sǫjǫ gorǫ tǫni imǫxǫnǫjǫ enǫgǫ nánǫ gǫrasǫnǫjǫ rǫrǫmá ókǫjǫyirǫni.

²² Anǫ apimǫ dánǫ anǫ Gorǫxo nánǫ rǫdǫyowá nero seáyǫ e umearǫgǫfá wiwá mǫrǫnǫjǫgǫ mǫwǫnǫjanigǫni. Ayǫ rǫpǫ nánǫrǫni. Ámǫnǫ Gorǫxo, enǫ eánǫgǫfá nǫyonǫ seáyǫ e wimónǫjǫ tǫni sipǫsipǫ miáo tǫni aiwanǫjǫwau anǫjǫ e nǫjǫwearǫ anǫ iwánǫjǫ mǫrǫnǫjǫgǫfá nánǫ wiwá nǫmǫrǫrǫnáyǫ, ná mayǫ imónǫpaxǫ enǫgǫ nánǫ mǫmǫrǫnǫjǫgǫ wǫnǫjanigǫni.

²³ Gorixo xewaníño xixfeá inarínþi wfá anj apimi ókímíxírí sipísipí miáo apimi uyfwíníþi yamori enagí nání sogwíraní, emáraní, apimi wfá ómíxínífa nání ná mayíriní.

²⁴ Wfá anj apimi dání ónínfáþi anj apimíní wónínfámaní. Ámá gwí bí bí mónígfá wfá apí ónínje nínwearo wigí yarígfáþi epíríáríní. Míxí ináyí xwíárímí nweagfáyí wigí amíþí ayá tínþi nimeámí nuro anj apimí páwíþíríáríní.

²⁵ Ikwáwíyíná ákínjá fwí ówanjyí yárinínfá meníní. Anj apimí ámí áríwíyí wí imónínfá menagí náníriní.

²⁶ Ámá gwí bí bí mónígfáyo dání amíþí ayá tínþi tíní amíþí ámá síñwí nínwínírná “Seáyí e imónínþíríání?” yaiwíarígfáþi tíní anj apimí nání nimeámí nuro páwíþírífa aiwí

²⁷ Ámá piáxí weáníþaxíþi yarígfáyí tíní xwírífa winíþaxí imónínþi yarígfáyí tíní yapí rarígfáyí tíní ayí wí anj apimí aga ná ríwíyo aí wí páwíþírífa meníní. Ámá wigí yoí íkwí sipísipí miáoýa dínj nínymínj meapíríánamí nwinírnígfáyíní anj apimí páwíþíríáríní.

22

¹ Anjínajo inígfí dínj nínymínj imóníþírí nání wearínjú síwá níáná nioní síñwí nínwínírná ú gírasí rírímá ónarínþa nónmáná síá íkwíawí Gorixo tíní sipísipí miáo tíní awaúyánamí dání símínj nímearí

² anj apimí nání xegí ófyo ayá áwínímí wearínagí wínínanígíní. Inígfí úmí ororíwámí dání íkífa dínj nínymínj imóníþírífa náníyí roñagí wínínanígíní. Íkífa ayí emá ayí ayo sogwí nínwerírná sogwí xixegíní wé wúkaú síkwí waú wearínjyíriní. Íkífa ayí íwíþi Gorixo ámá gwí bí bí mónígfá nínyoní wé roñwíráríní imónínþi enagí nání

³ xfo eníná ramíxínþi e dání axíþi sín wí imónínfámaní. Síá íkwíawí Gorixo tíní sipísipí miáo tíní awaúyána anj apimí imónínfá enagí nání ámá xfómí nínxfídro nání xínáíwánínj nímóníro omínj wíiarígfáyí anj apimí dání xómínj nínkíwíro yayí seáyí e numero

⁴ oyá símímanþi ení síñwí nínwíníro xegí yoí wigí mimáyo eánígfáyí imóníþíríáríní.

⁵ Anj apimí dání sífa ámí bí yínínfámaní. Ámíná Gorixo ámá apimí nweagfáyo wfá wókímíxínífa enagí nání uyfwí tíní sogwí tíní wfá ómíxínífa nání mfkí mayí nímóníro xfo tíní nawíní nínwearo nání míxí ináyínínj nímóníro anínj míní menweapíríáríní.

“Jisaso ámí weapínífa nání anjwí ayoríní.” urínj náníriní.

⁶ Anjínajo re níníníníní, “Xwíyífa apí aga nepaxínþíríní. Dínj nwinírníþaxíþíríní. Ámíná Gorixo —O xegí wfá rókíamoarígfáwamí xegí kwíyí tíní enj síxí wírómíxowárarínoríní. O xegí anjínajóní ámá xfómí nínxfídro nání xínáíwánínj nímóníro omínj wíiarígfáyo amíþí ríwíyo anjíní nímónínfáþi nání síwá wímí nání nínrowárenapíríní.” níníníníní.

⁷ “Arífa époyí. Nioní seaímeámífa nání anjwí ayoríní. Xwíyífa bíkwí ríþímí wfá nínókíamónírní eánínjyó xfdarígfá gíyí gíyí Goríxoyá dínj tíní yayí winíþaxí imónínjoi.” Jisaso e ríníníníní.

⁸ Amíþí apí nání arífa wírí síñwí wínírní yarínáoní, ayí nioní Jonónírní. Arífa wírí síñwí wínírní nerírná anjínají amíþí apí síñwí owínínírní síwá níomí yayí oumemínírní xegí síkwí tínj e upkínímeáagí aí

⁹ o re níníníníní, “E mínípaní. Joxí Goríxomí nínxfídrí nání xínáíxínínj nímónírní omínj wíiarínþa nioní ení axíþí nímónírní yarígwíwawíríní. Dínj ríríxímeá imónígfáyí, wfá rókíamoarígfáyí tíní xwíyífa bíkwí ríþímí nínínírní eánínþi arífa wíarígfá níníyí tíní ayínínj imónínjá woní enagí nání e mínípaní. Goríxo ná womíní upkínímeatí.” nínínírní

¹⁰ re n̄r̄n̄n̄n̄ḡn̄i, “Xw̄ȳfá b̄kw̄ r̄p̄im̄i w̄fá n̄r̄ók̄iamón̄r̄i eán̄n̄p̄i r̄ixa n̄imón̄n̄fá aṅw̄i ayo eṅaḡ nán̄i jox̄i s̄fá ór̄ip̄n̄f̄ ner̄i r̄it̄ m̄ȳár̄pan̄i.

¹¹ Ámá sip̄ín̄i im̄ixar̄iḡfáȳf̄ xe ax̄p̄i sip̄ín̄i n̄im̄ixa uro ámá sip̄í neróná s̄w̄í yap̄i yar̄iḡfáȳf̄ xe ax̄p̄i sip̄í néra uro ámá wé rón̄n̄j̄f̄ yar̄iḡfáȳf̄ xe ax̄p̄i wé rón̄n̄j̄f̄ néra uro ‘Gor̄ixo wimón̄ar̄n̄p̄i éim̄iḡn̄i.’ yaiwiar̄iḡfáȳf̄ xe ax̄p̄i néra uro éf̄r̄ix̄n̄i.” n̄r̄n̄n̄n̄ḡn̄i.

¹² Jisaso “Ar̄fá ei.” n̄n̄r̄r̄r̄i re n̄r̄n̄n̄n̄ḡn̄i, “Nion̄i seaímeám̄fá nán̄i aṅw̄i ayor̄n̄i. Nion̄i n̄b̄r̄i n̄iseaímeaṝn̄á ámá wiḡf̄ yar̄iḡfáp̄i t̄n̄i x̄ixen̄i p̄r̄f̄ umamóm̄i nán̄i f̄á n̄ix̄r̄im̄i b̄im̄f̄ár̄n̄i.

¹³ Nion̄i s̄n̄j̄á p̄r̄f̄ t̄n̄w̄ean̄n̄n̄j̄f̄ n̄imón̄r̄i an̄n̄j̄f̄ min̄f̄ n̄w̄ean̄áon̄i rar̄n̄n̄i. Iwam̄f̄ó w̄i e dán̄i imón̄r̄i yopar̄f̄ w̄i e nán̄i imón̄r̄i eṅáon̄iman̄i. Iwam̄f̄ó imón̄n̄j̄e dán̄i an̄n̄j̄f̄ s̄n̄i n̄w̄ear̄i yopar̄f̄ imón̄n̄f̄e an̄n̄j̄f̄ s̄n̄i n̄w̄ear̄i em̄f̄áon̄r̄n̄i.” n̄r̄n̄n̄n̄ḡn̄i.

¹⁴ Ámá sip̄isip̄f̄ miáom̄i d̄n̄j̄f̄ n̄iw̄kw̄r̄or̄n̄p̄im̄i dán̄i wiḡf̄ rap̄rap̄f̄ oyá raḡf̄yo iḡf̄án̄n̄j̄f̄ eaḡfáȳf̄, aȳf̄ ík̄fá d̄n̄j̄f̄ n̄iȳim̄n̄j̄f̄ imón̄p̄r̄f̄ána dan̄pax̄f̄ imón̄ro an̄p̄im̄i f̄w̄íyo páwipax̄f̄ imón̄ro eṅaḡfá nán̄i yaȳf̄ Gor̄ixoyá d̄n̄j̄f̄ t̄n̄i win̄pax̄f̄ȳr̄n̄i.

¹⁵ E ner̄i aí apim̄i b̄far̄iwám̄i n̄w̄eaḡfáȳf̄ t̄ȳf̄ yar̄iḡfáȳf̄r̄n̄i. S̄f̄w̄ín̄n̄j̄f̄ n̄imón̄r̄i ero ayáf̄ ero f̄w̄f̄ in̄ro p̄k̄ix̄w̄r̄f̄ó ero wiḡf̄ n̄w̄f̄áp̄im̄i f̄á n̄ix̄r̄ro men̄w̄earo “Yap̄f̄ oraneȳf̄.” n̄iwimón̄ro yap̄is̄x̄f̄ r̄ro yar̄iḡfáȳf̄r̄n̄i.

¹⁶ “Nion̄i, Jisason̄i s̄yik̄f̄ n̄ion̄yá an̄j̄f̄ ap̄i apim̄i dán̄j̄f̄ imón̄iḡfáȳf̄ am̄ip̄i ap̄i n̄ip̄in̄i nán̄i n̄ij̄fá imón̄p̄r̄i nán̄i ḡf̄ an̄n̄ajo áwan̄j̄f̄ osear̄n̄r̄i urowár̄enap̄f̄ár̄n̄i. M̄ix̄f̄ in̄áȳf̄ Depitoyá xw̄fá piax̄f̄yo dán̄i iwiaron̄áon̄i, aȳf̄ n̄ion̄r̄n̄i. Sin̄j̄f̄ ímiáon̄i, aȳf̄ n̄ion̄r̄n̄i.” r̄n̄n̄n̄ḡn̄i.

¹⁷ Kw̄ȳf̄p̄i t̄n̄i sip̄isip̄f̄ miáo ap̄ix̄f̄ mean̄fáp̄i t̄n̄i “Bei.” rar̄n̄j̄i. Xw̄ȳfá r̄ip̄i f̄á roar̄n̄á ar̄fá w̄ífá ḡȳf̄ ḡȳf̄ en̄i “Bei.” r̄f̄r̄ix̄n̄i. Ámá in̄iḡf̄ nán̄i gw̄f̄n̄f̄ yeáȳf̄ n̄iwiro “In̄iḡf̄ d̄n̄j̄f̄ n̄iȳim̄n̄j̄f̄ imón̄p̄r̄i nán̄i imón̄n̄j̄m̄i dán̄i niwir̄f̄ on̄im̄n̄i.” yaiw̄ífá ḡȳf̄ ḡȳf̄ anan̄i n̄b̄ro on̄f̄poȳf̄.

¹⁸ Xw̄ȳfá b̄kw̄f̄ r̄p̄im̄i w̄fá n̄r̄ók̄iamón̄r̄i eán̄n̄p̄i f̄á roar̄n̄á ar̄fá w̄ífá ḡȳf̄ ḡȳf̄né ar̄fá j̄yik̄f̄ n̄iseaor̄i re osear̄im̄n̄i, “Ámá wiȳf̄né xw̄ȳfá r̄p̄im̄i am̄i b̄i t̄n̄i gw̄f̄ n̄imor̄i n̄r̄r̄f̄n̄áȳf̄, xean̄n̄j̄f̄ b̄kw̄f̄ r̄p̄im̄i eán̄n̄p̄i Gor̄ixo e éf̄áȳf̄né seaik̄ár̄n̄f̄ár̄n̄i.

¹⁹ Wiȳf̄né xw̄ȳfá b̄kw̄f̄ r̄p̄im̄i w̄fá n̄r̄ók̄iamón̄r̄i eán̄n̄p̄i r̄it̄f̄ ner̄f̄n̄áȳf̄, e éf̄áȳf̄né Gor̄ixo ík̄fá d̄n̄j̄f̄ n̄iȳim̄n̄j̄f̄ imón̄p̄r̄i danan̄ro éf̄án̄ami m̄dan̄ipa oépoȳn̄r̄i p̄r̄f̄ searakir̄i an̄j̄f̄ n̄w̄f̄áp̄im̄i n̄w̄ean̄ro éf̄áp̄im̄i m̄páwipa oépoȳn̄r̄i p̄r̄f̄ searakir̄i ner̄i seawár̄n̄f̄ár̄n̄i.” osear̄im̄n̄i.

²⁰ Xw̄ȳfá r̄ip̄i áwan̄j̄f̄ rar̄n̄jo “Nepa n̄ib̄im̄fá nán̄i aṅw̄i e imón̄n̄i.” rar̄n̄i. “Oȳf̄, e imón̄f̄w̄in̄iḡn̄i.” n̄imón̄ar̄n̄i. Ám̄iná Jisaso x̄i r̄ixa b̄f̄r̄ix̄n̄i.

²¹ Ámá n̄iȳf̄néni Ám̄iná Jisaso ayá osear̄im̄ix̄n̄i. Ap̄ir̄n̄i.